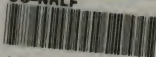

UC-NRLF

\$B 82 431

NORSKE GAARDNAVNE

OPLYSNINGER SAMLEDE TIL BRUG VED MATRIKELENS REVISION

EFTER OFFENTLIG FORANSTALTNING

UDGIVNE MED TILFØJEDE FORKLARINGER

AF

O. RYGH

TRETTENDE BIND

ROMSDALS AMT

BEARBEJDET

AF

K. RYGH

KRISTJANIA

I KOMMISSION HOS CAMMERMEYERS BOGHADEL

1908

Herman Geijer

NORSKE GAARDNAVNE

OPLYSNINGER SAMLEDE TIL BRUG VED MATRIKELENS REVISION

EFTER OFFENTLIG FORANSTALTNING

UDGIVNE MED TILFØIEDE FORKLARINGER

AF

O. RYGH

TRETTENDE BIND

ROMSDALS AMT

BEARBEIDET

AF

K. RYGH

KRISTIANIA

W. C. FABBITIUS & SØNNER A/S

1908

GAARDNAVNE

I

ROMSDALS AMT

OPLYSNINGER SAMLEDE TIL BRUG VED MATRIKELENS REVISION

AF

O. RYGH

EFTER OFFENTLIG FORANSTALTNING

UDGIVNE MED TILFØIEDE FORKLARINGER

AF

K. RYGH

KRISTIANIA

W. C. FABRITIUS & SØNNER A/S

1908

DL 405
.5
R9
v. 13

ROMSDALS AMT

M591248

Ligesom i de før udgivne Bind af dette Værk er Oplysningerne om Stedsnavnenes ældre Former og nuværende Udtale gjengivne efter det i Indledningsbindet S. VIII omtalte, nu Rigsarkivet tilhørende Manuscript (nedenfor betegnet ved NG. Mscr.), hvori Prof. O. Rygh har nedtegnet de af ham indsamlede Oplysninger derom. De Tilføielser, som jeg har gjort dertil, er satte inden [].

Ved de sproglige Forklaringer af Navnene har jeg først og fremst anført, hvad der herom foreligger fra Prof. Ryghs Haand, dels i trykte Arbejder, hvortil der i hvert Tilfælde er henvist, dels i haandskrevne Bemærkninger, hvoraf særlig maa nævnes en hel Del Bidrag til Navneforklaringer, som af ham er tilføiede i et Exemplar af Matrikelen for Romsdals Fogderi (Herrederne 21—34). Ved samtlige Anførsler fra disse utrykte Kilder er brugt Merket (O. R.).

For de 6 første Arks Vedkommende har Prof. S. Bugge med den opofrende Interesse, som han altid har vist for dette Verks Fremme, gjennemgaaet en Korrektur og givet mange Bidrag til Navnenes Forklaring. Efter hans derpaa indtrufne Død har Hr. Bibliothekar A. Kjær vist den Velvilje at sende mig de Bemærkninger, som han har fundet Anledning til under Gjennemgaaelse af Korrekturen. For denne Bistand ligesom for hans Besørgelse af Korrekturen og Udarbeidelse af Registrene bringer jeg ham herved min erkjendtligste Tak. Ogsaa Hr. Universitetsstipendiat Magnus Olsen skylder jeg Tak for flere Bidrag til Navnenes Tolkning.

Afsnittene «Nedlagte Kirker» og endel andre Oplysninger om Kirker er med endel Tilføielser gjengivne efter et Mscr. af O. Rygh, som nu er i Rigsarkivet.

Trondhjem 24 April 1908.

K. Rygh.

INDHOLD.

	Side
Brugte Forkortelser og Tegn	XIII
1. Vannelven Herred	1
Vannelven Sogn	1
Søvde Sogn	11
2. Sande Herred	18
3. Rovde Herred	30
4. Herø Herred	36
Herø Sogn	36
Leikanger Sogn	46
5. Ulstein Herred	50
Ulstein Sogn	50
Hareid Sogn	56
6. Vartdalstranden Herred	63
7. Volden Herred	67
8. Ørsten Herred	86
9. Hjerundfjord Herred	95
10. Sunnølv Herred	105
Sunnølv Sogn	105
Geiranger Sogn	110
11. Norddalen Herred	115
12. Stranden Herred	126
13. Stordalen Herred	134
14. Søkkølv Herred	140
15. Ørskog Herred	149
16. Skodje Herred	157
17. Vatne Herred	166
18. Borgund Herred	173
19. Roald Herred	200
20. Haram Herred	203
21. Sylte Herred	210
22. Vestnes Herred	215
Vestnes Sogn	215
Fiksdal Sogn	219
23. Vold Herred	222
24. Eid Herred	226
25. Grytten Herred	229
Grytten Sogn	229
Kors Sogn	234

	Side
25. Hen Herred	240
27. Væø Herred	244
Væø Sogn	244
Holm Sogn	249
Vaagstranden Sogn	253
28. Eresfjord og Vistdalen Herred	257
Eresfjord Sogn	257
Vistdalen Sogn	263
29. Nesset Herred	268
30. Bolsø Herred	276
Røvik Sogn	276
Bolsø Sogn	278
Kleive Sogn	283
31. Frænen Herred	290
Ytre Frænen Sogn	290
Indre Frænen Sogn	295
32. Akerø Herred	300
Akerø Sogn	300
Otterøen Sogn	307
33. Sandø Herred	311
34. Bud Herred	314
Hustad Sogn	314
Bud Sogn	318
35. Kvernes Herred	321
36. Grip Herred	326
37. Bremsnes Herred	327
38. Kornstad Herred	336
39. Eide Herred	343
40. Frei Herred	348
41. Gjemnes Herred	353
42. Øre Herred	357
43. Strømsneset Herred	364
44. Tingvold Herred	370
45. Øksendalen Herred	382
46. Ulvundeidet Herred	386
47. Sundalen Herred	388
Romfo Sogn	388
Hof Sogn	393
48. Stangvik Herred	398
Stangvik Sogn	398
Todalen Sogn	404
49. Aasgaard Herred	407
50. Surendalen Herred	410
Mo Sogn	410
Ranes Sogn	413
Øie Sogn	417
51. Rindalen Herred	421
52. Anre Herred	430
53. Valsøfjorden Herred	413

	Side
54. Halse Herred	447
55. Tusteren Herred	453
56. Edø Herred	460
Edø Sogn	460
Bratvær Sogn	464
Hopen Sogn	466
Rettelser og Tillæg	469
Registre	475
I. Gaard- og Bygdenavne	477
II. Navne paa Elve, Fosser, Indsøer, Fjorde, Sund, Øer	509
III. Person- og Gudenavne i Sammensætninger	513
IV. Fortegnelse over Sammensætninger, ordnet efter 2det Sammen- sætningsled	516

BRUGTE FORKORTELSER OG TEGN.

- Aasen — Norsk Ordbog af Ivar Aasen. 2den Udgave. Christiania 1873.
AB. — Aslak Bolts Jordebog, udgivet af P. A. Munch. Christiania 1862.
Anført efter Udgavens Sidetal. (Aftattet 1430—1440).
Adj. — Adjektiv (Tillægsord).
AK. — Amtskartet.
Akk. — Akkusativ (Gjenstandsform).
alm. — almindelig, almindelige.
Arkiv — Arkiv for nordisk filologi. Anført efter Bind- og Sidetal.
Bd. — Med denne Forkortelse og et tilføjet Romertal henvises til tidligere udkomne Bind af dette Værk.
BK. — Björgynjar kalfskinn, udgivet af P. A. Munch. Christiania 1843.
(Skrevet antagelig omkring 1360, men for en stor Del efter Optegnelser fra den tidligere Del af 14de Aarh.). Anført efter Udgavens Sidetal.
c. — circa (omtrent).
Cap. — Trondhjems Kapitelsbog, Fortegnelse over det trondhjemske Kapitels Jordegods, aftattet c. 1560 (Haandskrift).
Dat. — Dativ (Hensynsform).
DN. — Diplomatarium Norvegicum, udgivet af Chr. C. A. Lange, C. R. Unger, H. J. Huitfeldt-Kaas. Christiania 1847 ff. Anført efter Udgavens Bind- og Sidetal.
Ent. — Ental.
f. — Femininum (Hunkjønssord).
Fagrsk. — Fagrskinna, udgivet af P. A. Munch og C. R. Unger. Christiania 1847.
Flateb. — Flateyjarbók. Christiania 1860 ff. Anført efter Bind- og Sidetal.
fl. St. — flere Steder.
Flt. — Flertal.
Fornm. s. — Fornmanna sögur, útgefnar af tilhlutun hins norriena fornfræðafélags. Kaupmannahöfn 1825—1837. Anført efter Bind- og Sidetal.
Fritzner — Ordbog over det gamle norske Sprog af Dr. Johan Fritzner. 2den Udgave. Kristiania 1886—1896.
Gen. — Genitiv (Eieform).
GN. — Gaardsnummer i Matrikelen.
Hkr. — Heimskringla eller Norges Kongesagaer, udgivne ved C. R. Unger. Christiania 1868. Anført efter Sidetal.

XIV

- Indl. — Indledningsbindet til dette Værk.
- jfr. — jevnfør.
- K. — Kirke.
- k. — kirkja (Kirke).
- Kap. — Kapitel.
- Kålund — Bidrag til en historisk-topografisk Beskrivelse af Island ved P. E. Kristian Kålund. Kjøbenhavn 1877—1882. Anført efter Bind- og Sidetal.
- Ldsbl. — Norske Stedsnavne af O. Rygh. En Række Artikler i «Landsbladet» 1893—1895. Anført efter Artiklernes Nummere.
- lign. — lignende.
- Lundgren — M. F. Lundgren. Personnamn från medeltiden.
- m. — Masculinum (Hankjønssord).
- MA. — Middelalderen.
- Matr. — Matrikelen.
- Munch NFH. — Det norske Folks Historie af P. A. Munch. Christiania 1852—1869. Anført efter Bind- og Sidetal.
- Munch NGHS. — Norrøne Gude- og Helte-Sagn ordnede og fremstillede af P. A. Munch. Ny Udgave bearbejdet af A. Kjær. Christiania 1880. S. 199—221 indeholder et Tillæg af O. Rygh: Minder om Guderne og deres Dyrkelse i norske Stedsnavne.
- n. — Neutrum (Intetkjønssord).
- ndfr. — nedenfor.
- NE. — Norske Elvenavne, samlede af O. Rygh. Efter offentlig Foranstaltning udgivne med tilføiede Forklaringer af K. Rygh. Kristiania 1904. Anført efter Sidetal.
- N. Fjorðn. — Norske Fjorðnavne af O. Rygh, i Festskriftet til Professor Unger. Kristiania 1896.
- NgL. — Norges gamle Love. Christiania 1845—1895. Anført efter Bind- og Sidetal.
- NG. Mscr. — Det i Indledningsbindet S. VIII omtalte Manuscript.
- O. Nielsen. — Olddanske Personnavne, samlede af O. Nielsen. Kjøbenhavn 1883.
- Nom. — Nominativ (Nævneform).
- NRJ. — Norske Regnskaber og Jordebøger fra det 16de Aarhundrede (1514—1521), udgivne af H. J. Huitfeldt-Kaas. Kristiania 1887—1901. Anført efter Bind- og Sidetal.
- nuv. — nuværende.
- OE. — Erkebiskop Olaf Engelbretsens Jordebog. Affattet omkring 1530.
- oldn., Oldn. — oldnorsk, Oldnorsk.
- opg. — opgivet.
- opr. — oprindelig.
- O. R. — Professor Oluf Rygh.
- ovfr. — ovenfor.
- paat. — Betyder, tilføiet efter et nævnt Brev, at det af dette anførte staar i en (samtidig eller yngre Paategning) paa Brevet.
- PnSt. — Gamle Personnavne i norske Stedsnavne. Efterladt Arbejde af O. Rygh. Kristiania 1901.
- RB. — Biskop Eysteins Jordebog (den rode Bog). Fortegnelse over det geistlige Gods i Oslo Bispedomme omkring Aar 1400. Udgivet af H. J. Huitfeldt. Christiania 1879.

- Rietz — Svenskt Dialektlexikon af J. E. Rietz. Lund 1867.
- Ross — Norsk Ordbog af Hans Ross. Tillæg til «Norsk Ordbog» af Ivar Aasen. Christiania 1895.
- K. Rygh — Norske og islandske Tilnavne fra Oldtiden og Middelalderen, samlede af Karl Rygh. Trondhjem 1871.
- S. — Sogn (ogsaa brugt om Side i en anført Bog).
- s. — Tilføiet efter en anført Navneform: sókn (Sogn).
- s. — Tilføiet efter et anført Sted, betyder det, at det anførte er et senere Tillæg i vedkommende Kildeskrift.
- S. B. — Professor Sophus Bugge.
- skr. — skrevet.
- sms. — sammensat, sammensatte.
- smst. — sammesteds.
- StK. — en haandskreven Sammenstilling af Gaardnavnenes skrevne Former og Udtaleformerne, udarbejdet til Brug for Stedsnavnekommissionen af O. Rygh.
- Strøm — Fysisk og økonomisk Beskrivelse over Fogderiet Søndmøre af Hans Strøm. 1762—1766. Anført efter Bind- og Sidetal.
- Sturl. s. — Sturlunga saga. Edited by Gudbrand Vigfusson. Oxford 1878. Anført efter Bind- og Sidetal.
- Subst. — Substantiv (Navneord).
- Thesen — Beskrivelse af Romsdals Amt ved G. Thesen. Christiania 1861.
- Thj. VSS. — Det kongelige norske Videnskabers Selskabs Skrifter. Trondhjem. Anført efter Aargang og Sidetal.
- Udt. — Udtale, udtales, udtalt.
- usms. — usammensat, usammensatte.
- VL. — Jordebog over Vincents Lunges Gods i Norge, affattet omkring 1530. Utrykt, i Lunds Universitetsbibliothek No. 24. 4; benyttet efter Rigsarkivar Langes Afskrift i Rigsarkivet.
- * foran en opgivet oldnorsk Form betyder, at der ikke haves nogen direkte Hjemmel for den fra den Tid, da Navnene skreves i oldnorsk Form, men at den kun er sluttet efter Navnets Form i Nutiden eller i yngre Optegnelser. I Tilfælde, hvori deene Slutning maatte ansees for særlig usikker, er ? tilføiet efter Navnet.
- ! efter en Navneform, som er paaafaldende eller aabenbart urigtig, skal gjøre opmærksom paa, at den virkelig findes saaledes i den benyttede Kilde.
- Et Aarstal efter en anført Navneform betyder, at denne er funden i en i Rigsarkivet bevaret Jordebog eller lignende Kilde fra det nævnte Aar.

Med Hensyn til de i Opgaverne om Navnenes nuværende Udtale benyttede Lydtegn er følgende at bemærke:

En Bue over en Vokal betyder, at den udtales kort, — en horizontal Streg, at den udtales lang (*á, â*).

Med *é, î, ó, ú, ý* betegnes lukt Udtale af vedkommende Vokal. Aaben Udtale er tildels særlig fremhævet ved at benytte Tegnene *ê, î, ô, û, ý*.

ç, l, ñ, t udtrykker mouilleret (palatal) Udtale af disse Konsonanter (som om en i-Lyd var kommet til i Udtalen), saaledes som man har den i

XVI

store Dele af Landet i Ordene **Odd**, **alle**, **inn**, **Mann**, **kvitt** (Intetkjønsform af Adj. kvit).

k er den bløde (palatale) Lyd af **k**, som i **Kjedel**, **Kile**, **Kjos**, **Kjøl**.

l er «tykt» (kakuminalt) **l**, som man hører det østen- og nordenfjelds i **Ola** (Mandsnavn) eller i **Slag**.

hl betegner den Udtale af **l**, som høres i en stor Del af Landet (ikke ganske ens overalt) i **litle** (lille), **Hasl** (Trænavn) eller i **Salt**.

Tegnet ' efter en Stavelser Vokal betyder, at Stavelsen har Enstavelses-Tone (som i **Fjorden**, **Huset**), og Tegnet ', at den har Tostavelses-Tone (som i **Fjorde**, **Huse**).

Endelig bemerkes, at **ß** i Gjengivelsen af ældre Navneformer udtrykker den Form af Bogstavet **s**, som hyppigt findes anvendt i 16de og 17de Aarhundredes Skrift, og som antagelig skal betyde dels **ss**, dels **sz**.

Om de i Gjengivelsen af oldnorske Navneformer forekommende særlige Bogstavtegn er at bemærke, at

o udtales som kort, aabent **o**.

ð var et «aandende» **d**, udtalt som engelsk **th** i **father**.

þ var en «aandende» **t**-Lyd, udtalt som engelsk **th** i **thank**.

VANNELVEN HERRED.

Herredets og Hovedsognets Navn: Vannelven. Udt. *va'nnylvinn*, Dat. *-ylva*.

Ældre Navneformer: Vaniflis skipreida DN. VIII 276, 1403 (Sognet kaldes her Jatmundar s.). Wanifle sokn AB. 83. Vanniflis Skibr. DN. IX 810, 1560.

Vannwell skipr. NRJ. II 118. [Vandwlfne skiberede NRJ. III 615]. Vaneffuel s. OE. 7. Vandeffle 1603. Wandeffuel 1606. Wandæffuelle, Wandouellen 1617. Wandefflen 1666. Wandevlen, Wandelven 1723.

Vanifflir, egentlig Fjordnavn, der som saa ofte er gaaet over til Navn paa den omkring Fjorden og indenfor den liggende Bygd. Sidste Led -ifflir, som sandsynlig maa opfattes som en Afledningsendelse, har man ogsaa i de to andre søndmørske Fjordnavne: Sunnifflir, nu Sunnelven, og Sikkifflir, nu Søkkelven. Formodentlig i Intetkjensform har man det i Gaardnavnet Punniffli, nu Tynnø i Lesje og i Nes S. T., mulig ogsaa i det forsvundne Nannøffle i Eidevold (DN. I 675). Vi har det sandsynlig ogsaa i Fællesordene innifli (Indvold), dauðyfli (dødt Legeme), vanyfli (Vane) og i Folkesprogets Vardyvle (Fylgje, Følgeaand), alle Intetkjensord. Se Bd. IV, 1 S. 22. N. Fjordu. S. 43. — Om 1ste Led tør jeg ikke udtale nogen bestemt Mening. Man kunde tænke paa Sammenhæng med Vanesyn, nu Vanse, paa Lister og Vanseimr, nu Vansum, i Nes R. Det er fristende at sætte det i Forbindelse med Fællesordet vanyfli. Med Hensyn til Betydningen kunde man da sammenligne med Gaardnavnet Vanabú i Slemdal, Beitstaden og Overhallen, som vel kommer af vani m. eller Adj. vaur.

VANNELVEN SOGN.

Kirken var viet til St. Jatmund (DN. VIII 276), hvorfor Sognet ogsaa kaldtes Jatmundar s. Efter Resol. af ^{10/2} 1861 blev den flyttet fra Aneim til Slagnes. Præstegjeldet var efter Reformatens residerende Kapellani under Volden; blev frit kald ved Reskr. af ^{4/8} 1741.

Gaardenes Navne: **1. Krokedalen.** Udt. *kró'kedalinn*, Dat. *-la*. — Krogedall 1606. Krogedall 1617. Krogdall 1666. Krogdahl 1723 (da øde i over 40 Aar).

Gaarden ligger ved en Elv, som udspringer under Fjeldet Store Krok-horn og falder ud ved Krokevik (se fig. GN.). Det er sandsynligt, at denne Elv har hedet *Króká*, og at Gaardnavnene er dannede af dette Navn. Jfr. NE. S. 132, hvor dog ikke disse Navne er opførte.

2. Krokevik. Udt. *kró'kevika*. — Kroguig 1603. 1606. 1616. Kroeggeviigh, Kroegeluigen 1617. Krogewig 1666. Krogvig 1723.

Se frg. GN.

3. Flugevaag. Udt. *flógevá'jinn* (Hovedtonen paa næstsids-te Stavelse). — Flogewogh NRJ. II 119. Flououg 1603. Flououg 1606. Floevogh 1617. Fluwog 1666. Fluevog 1723.

Jfr. Flusund i Hero, som har Navn af et Skjær Fluga. Samme Op-rindelse har ganske sikkert 1ste Led i dette Navn.

3, 3. Sildeviken. Udt. *sildeví'ka* (Hovedtonen paa næstsids-te Stavelse). Kjendtes som Navn paa en Vik.

4. Brudevik. Udt. *brúdevi'ka* (ogsaa hort *brúra*). — Bro-wigen 1603. Brouig 1606. Bruduig 1616. Brudevigh 1617. Brude-wig 1666. Brudevig 1723.

*Brúarvik eller *Brúavík?, af brú f., Bro. Jfr. Brudevold i Søvede og Ørsten. Ifølge Ström II 480 skal Gaarden have sit Navn af en i Fjeldsiden fremstaaende Sten af egen Farve, som fra gammel Tid, uvist af hvilken Grund, er bleven kaldet Bruden. Dette er vel en senere Folke-etymologiseren.

5. Sighaug. Udt. *sí'ghau*. — Sismo NRJ. II 119? Seihoug 1603. Seihoug 1606. Sæhoug 1617. 1666. Seehoug 1723.

Navnets Forklaring er usikker. 1ste Led kunde tænkes at indeholde et med Sig. begyndende Personnavn, f. Ex. Siggí, jfr. Seggaard i Biri af opr. Siggagard, hvori 1ste Stavelse i det 16de og 17de Aarh. skrives omtrent som her. Isaaftald kunde Navnet mulig tilhøre en efter en Person benevnt Gravhaug. Mindre rimeligt er det at forklare det af Sig n., Vandsig.

6. Hundsnes. Udt. *hó'nnsnes*. — Hwmdnes NRJ. III 615. Husness NRJ. II 119. Hundtznes 1603. Hannes 1606. Hundsnes 1616. Hundneß, Hundsneß 1617. Hundsnes 1666. Hundenes 1714. Hundsnes 1723.

Samme Navn forekommer i Hjelmeland, i Tysvær og i Ibbestad. PnSt. S. 136 f. antages det, at det kan være dannet af Mandsnavnet Húnn eller mulig ogsaa af et af Mandsnavnene Hundingr, Hundulfr eller Húnpjófr eller af hundr, brugt som Tilnavn. Da Hunden ofte bruges som Navn paa Skjær, er det endelig ogsaa tænkeligt, at Gaarden kan have Navn efter et saadant. Sikkeret kan Oprindelsen ikke forklares, naar man ei har ældre Former af Navnet.

7. Myklebost ytre. Udt. *mý'kklebósst*. — Moeckelbost 1603. Moeckelbostadt 1606. Moeckelbust 1666. Moeckelbust 1723.

*Miklibólstaðr, den store Gaard, sms. med bólstaðr m., Bosted, Gaard (Indl. S. 44). Af alle Sammensætninger med -bólstaðr er denne den hyppigste; Navnet forekommer 45 Gange paa Strækningen fra Nedenes til Senjen, deraf 11 Gange her i Søndmøre Fogderi. Sidste Led er næsten

altid nu forkortet til -bost eller -bust. Denne Gaard er i Matr. kaldet den ytre til Forskjel fra GN. 28, som ligger langt herfra.

8. 9. Strand ytre og indre. Udt. *strand*. — Strand NRJ. II 119. Strannndt 1603. Strandt 1606. Ytter Strand 1666. Yttre Strand 1723.

* Strønd f., Strand. Se Indl. S. 79.

8, 4. Fagrehaugen. Udt. *fa'i'rehauinn*.

9, 3. Hopegna. Udt. *hóppæ'gna*, Dat. *-æ'gninne*.

Er Folkespr. Hopeegn eller Hopeegn f., Sameie. Jfr. Hopemark og Hopeteig (Aasen og Ross).

10. Torlen. Udt. *tørrlå*, Dat. *-linne*. — Thorloff 1616. Thorloen 1617. Torlen 1666. 1723.

Navnet sees af Udt. at være et svagt Hunkjønssord. Det forekommer ellers kun i Borgund, hvor det egentlig er Ønavn. Se Borgund GN. 64. Her er det mulig egentlig Navn paa den forbi Gaarden rindende Aa, efter S. B.'s Formodning opr. *Þyrla.

11. Fiskaa. Udt. *fí'sská*. — Fiskoo NRJ. II 119. Fiskaa NRJ. III 615 f. Fusche (!) 1603. Fische 1606. Fiskaa 1616. Fiische 1617. Fischaa med Reitte 1666. Fischaa med Reite 1723.

Egentlig Navn paa den forbi Gaarden flydende Elv. Se NE. S. 50.

11, 2. Myrset. Udt. *mý'rsæt*.

*Mýrsetr, af mýrr f., Myr, og setr n., Rosted. Findes ogsaa i Søkkelven, Nesset og Kvernes, paa disse Steder nævnt allerede i det 16de Aarh.

11, 7. Haugen. Udt. *hau'inn*.

11, 8. Aarøigjerdet. Udt. *árøijæ're*.

Sms. af den flg. Gaards Navn og gerði n., indhegnet Jordstykke (Indl. S. 61).

11, 11. Rumpen. Udt. *rø'mpå*.

Af Folkespr. Rumpa f., Hale, Svands. Findes som Gaardnavn ogsaa i Skodje og flere Steder paa Østlandet. Det falder i Betydning sammen med Rófa og Hali i Gaardnavne og sigter sandsynlig til en langstrakt og krum Form af Jordveien. Se Indl. S. 62 og 71 (under hali og rófa). Det findes ogsaa, især sms., brugt i Navne paa Fjelde, Skjær og Boer.

11, 12. Øren. Udt. *øi'ra*.

* Øyrr f., Øre, Grusbanke (Indl. S. 88).

12. Aarøi. Udt. *árøi'anne* (Hovedtonen paa 2den Stavelse). — Aaroenn 1603. Aroe 1606. Aarroë 1617. Aaroe 1666. 1723.

Ofte forekommende Navn, som vel i Regelen er opr. Årøy, af ár. Gen. af á f., Aa, og øy f., flad Strækning ved Vand (Indl. S. 88). Saaledes er det vist ogsaa at opfatte her ligesom ved GN. 47; begge Gaarde ligger ved Elve, den sidste nærvæd Aaeim. I andre Tilfælde kan det være opr. Alrøy, af ølr, Older. Den sidste Oprindelse er sikker ved Nøtterø GN. 62 (se Bd. VI S. 239).

12, 2. Sotland. Udt. *sø'ttland*.

Findes ogsaa i Trøgstad, mulig dannet af et Elvenavn Sota, som endnu er i Brug om en Elv i Rendalen. Se Bd. I S. 9, hvor det formodes, at Navnet her i Vannelsen kan være opstaaet ved Opkaldelse. Gaarden er ganske liden. Man kan ogsaa sammenligne Sotvik i Skjørn.

13, 3. Legene. Udt. *læ'gæne*.

Forekommer som Gaardnavn kun paa Vestlandet fra Lister og Mandals Amt til og med Søndmøre. Her findes det ogsaa i Sande, i Sökkelsen, i Borgund og 2 Gange i Ulstein. Det er bestemt Flt. af Lega f., i dette Ords Betydning af en Liggeplads for Kvæget i Udmarken (se Aasen). Samme Betydning har Bulegene, Borgund GN. 109, 6.

13. Rysten. Udt. *ry'ssta*, Dat. *-tinne*. — Rostenn og Høgerøsten 1603. Haigerøst, Høgerøstenn 1606. Høgerøest 1616. Høgerørust, Høgerøsten 1617. Røsten 1666. 1723.

* Rust f., Lund, liden Skov (Indl. S. 72). Er nu i Søndmøre og nogle flere Steder blevet til Ryst, ellers mest til Røst. Jfr. GN. 62 ndf. og Ørsten GN. 50. Det er vanskeligt at bestemme den rette Form af det andet, sms. Navn, da det skrives saa høist forskjelligt.

14. Eide store. Kaldes *stø'reide*. — Eide NRJ. III 615. Ede NRJ. II 119. Eide DN. IX 811, 1560. Storeide 1603. Eide 1606. Store Eyde 1666. Store Eide 1723.

* Eid n., Eid (Indl. S. 48). Nutidsformen er udgaaet fra Dat. Ent. Gaarden har Navn af, at den ligger midt paa det Eid, som danner en lav Overgang mellem Vannelfjorden og Sørdefjorden (Søvdæidet).

15. Eide lille. Kaldes *l'hleide*. — Eijde 1603. Lille Eyde 1666. Lille Eide 1723.

16—18. Tuneim ytre, midtre og indre. Udt. *tū'neim*. Gen. *-emms*. — i Tynheim DN. VIII 276, 1403. Tonym NRJ. II 119. Twinn, Twnim NRJ. III 615 f. Tonem OE. 2. Tunem DN. IX 811, 1560. Tonum 1603. Thonum 1606. Thonemb 1616. Thonnem 1617. Ytter Tonemb, Mid Tonemb, Inder Tonemb og Bøe 1666. Ytter Thunemb, Mid Thunemb, Indre Thunemb 1723.

Tūnheimr, sms. af tūn og heimr (Indl. S. 53 og 82). Tūn er maaske her at forstaa i sin opr. Betydning af Gjerde eller indgjerdet Jord. Findes ofte som Gaardnavn. Den opr. Vokal i 1ste Stavelse er foruden her kun bevaret i Tuneim i Time; ellers er den nu forandret, oftest til a.

16, 2. Tuneimsanden. Kaldes *lā'ttra*.

Daglignavnet er Ordet lātr n. (Indl. S. 64), der som Stedsnavn er gaaet over til Hunkjørsord. Det betyder vel snarest det samme som det sammensatte Sellātr, et Sted, hvor Sælen gaar op og ligger. Jfr. Bd. XV S. 237. Laatra er ogsaa det alm. Navn paa GN. 17, 6, Tuneimstranden.

17, 2. Bostranden. Udt. *bø'stranda*.

I dette Navn er vel det i 1666 nævnte Bøe (se ovf.) bevaret.

19. Stranden. Udt. *stra'nda*, Dat. *-dinne*. — Strandenn NRJ. III 615. Strannnd 1603. Strandt 1606. Strand 1666. 1723. Se GN. 8.

20. Bakken. Udt. *bak'kin*, Dat. *-ka* (ogsaa hort *-ka*). — Backenn 1603. 1606. 1617. Bachenn 1666. 1723.

21. 23. Skjerveim ytre og indre. Udt. *sjæ'rveim*. — Skerwen NRJ. II 119. Skerffwynn, Skerffue NRJ. III 616. Skierffuem DN. IX 810, 1560. Skerffuenn 1603. 1606. Yttre Schierffuen, Store Schierffuen 1666. Yttre, Store Schiervem 1723.

* Skerfeim r, et hyppigt Gaardnavn, hvori 2det Led er heim r og 1ste vel i Regelen skerff r f, som hænger sammen med Skarv n, nogen Fjeldgrund, som ikke forekommer i det gamle Literatursprog, men maa være et gammelt Ord, da mange gamle Stedsnavne er afledede deraf. Her er dog 1ste Led snarere det af samme Stamme dannede Elvenavn Skerfa, som endnu er i Brug paa mange Steder i Landet (se NE. S. 220). En Aa løber ud nær Gaarden. I de ældre Skriftformer paa -ynn, -enn kan man se et Tegn paa den hyppige Forveksling af dette Navn med det ogsaa ofte forekommende Skerfin, nu alm. Skjerve.

22. Kviebakke. Udt. *kviaba'kkanne* (Hovedtonen paa tredje sidste Stavelse), Dat. *-bakkå*. — Quiebacke 1617. Quibach 1666. Quiebacke 1723.

1ste Led er kv i f, Fold, Indhegning, hvori man samler Kvæget, hvilket Ord nu efter Aasen i Søndmøre ndtales Kvie og i Sammensætninger Kvía.

24. Vidnes. Udt. *vi'dnes* (ogsaa hort *vi'nnnes*). — af Vidanes AB. 83. Vedenes OE. 2. Wedenes, Weenes 1603. Wedenes, Wigernes (!) 1606. Wedenes 1616. Wædenes, Wiidenes 1617. Weddenes 1666, 1723.

Vi'danes, Skovneset. 1ste Led er Gen. Flt. af við r m, Træ. Mod at opfatte det som opr. Vi'danes, sms. med Adj. við r, altsaa det vide, brede Nes, hvilket vilde være muligt efter den ældste Skriftform, taler de senere Skriftformer. Dette Navn har nu paa de fleste Steder Formen Vines.

24. 4. Haugebakkene. Udt. *hauba'kkanne*.

25. Sylte. Udt. *sy'ltå* (vistnok Dat., Nom. *sy'ltanne*?). — af Sultar AB. 83. Sylthe NRJ. II 119. Sylte NRJ. III 616. OE. 2. Solte 1603. 1606. Sylthe og Sylthedall 1617. Sylte 1666. 1723. Syltedal er efter Strom = GN. 28.

Sultar. Maa henføres til en Stamme sult, som maa staa i nær Forbindelse med det i den sydøstlige Del af Østlandet brugte, vistnok med salt beslægtede, Sylt, Sylta, som efter Ross betyder: en liden Sump, oftest uden synligt Afløb (Indl. S. 80). Navnet maa sigte til lav, fugtig Beliggenhed. Det forekommer paa mange Steder, i dette Amt foruden her i Sunnelven, Norddalen, Sylte, Eresfjord og Vistdalen, Frænen og Surendalen.

25. 3. Seljegjølet. Kaldes *jø'le*.

1ste Led er Trænavnet selja f, 2det Led gil n, Kløft, Fjeldkløft, nu ogsaa brugt om en Rende efter Jordskred (Aasen under Gil).

26. Lundehaugen. Udt. *løndahau'inn*. — Jfr. Lundebecke DN. IX 810, 1560. Lundeheoff, Lundehoug 1603. Lundehoug 1606. 1617. 1666. 1723.

1ste Led er lund r m, Lund, liden Skov.

27. Slaatteliden. Kaldes *slåttænne*. — Slotte 1603. Slotlijdt 1606. Slottelijd 1616. Slotte 1617. Slottelie 1666. Slotteli 1723 (havde været øde i c. 4 Aar).

Af slått r m, Slaatteland, Slaatteng, og lild f, Li. I Daglignavnet er sidste Led eng f, Eng, som nu i en stor Del af Landet er blevet til Intetkjensord (Indl. S. 49).

27, 2. Lillestølen. Udt. *lillestøilinn*.

28. Myklebost indre. Kaldes *støilinn*. — Mockelbost 1603. Mockelbostadt 1606. Mochelbust 1666. Mochlebust 1723.

Se GN. 7. Daglignavnet er stødull m., Melkeplads, ogsaa brugt i Betydning af Sæter.

29. Aarstølen. Udt. *årstøilinn*. — Aastoll 1603. Arestølle, Arostølle 1606. Aarstøel 1616, 1666. Aarstoll 1723 (havde været ode c. 7 Aar).

1ste Led kan vel være år. Gen. af å f., Aa, ligesom i GN. 12. Der gaar en Bæk forbi Gaarden. Det er dog maaske sandsynligere, at det er Trænavnet qlr m. eller elri n., Or, ligesom i det paa flere Steder her i Søndmere forekommende Gaardnavn Aarskog.

30. 31. Brekken øvre og nedre. Udt. *brækka*, Dat. *-kinne*. — Brecke, Offuerbeke (!) 1603. Nederbrecke 1606. Nederbrecke, Offuerstbrecke 1616. Brecken 1617. Breche, Offuerbreche 1666. Breche, Over Breche 1723 (den sidste da øde i over 50 Aar).

* *Brækka* f., Bakke (Indl. S. 45).

32. Hatlebrekken. Kaldes vist *brækka*. — Hatlebrek 1603. Hatleback, Hattlebrek 1606. Hoßlebrecke 1616. Hatlebreche 1666. 1723.

1ste Led er Trænavnet hasl m.

33. Skalle. Udt. *skallanne*, Dat. *skallå*. — Schalle 1617. Schalde 1666. Schalle 1723.

* *Skalli* m., i den i Folkesproget alm. Betydning: tør, stenet Forhøining. Nutidsformen er Flt.

34. Ekreim. Udt. *ækkreim* (efter 1 Opg.: *ei'kreim*). — Ekrym NRJ. II 119. Eckrenn NRJ. III 615. Egrem DN. IX 810 f., 1560. Ekrem 1603. Eckerem 1606. Eickremb 1616. Eckrimb 1666. Echrim 1723.

* *Eikreim* r., af *eikr*, Gen. af *eik* f., Eg. og *heim* r. Samme Navn forekommer ogsaa i Søvde Sogn, GN. 82, i Volden, Borgund, Bolse, Akero og Stromsneset. Kun paa det sidste Sted kjendes det i middelaldersk Form, idet det AB. 68 skrives af *Eikreime*. Udenfor dette Amt findes det derimod ikke. Jfr. ogsaa *Eikrol*, Skodje GN. 62.

34, 3. Bakken. Udt. *bakkinn*.

35. Haugen. Udt. *hau'inn*. — Espehoug (ubebygget) DN. IX 810, 1560. Hoffue 1603. Hoffuenn 1606. Hough 1617. Hougen 1666. 1723.

36. Maarset. Udt. *mår'sæt*. — Morsetter 1603. Mursetter 1606. Morsetter 1616. Moersett 1617. Maarsett 1666. 1723.

* *Møðrusetr*? Det er nemlig sandsynlig samme Navn som Maur-sæter i Hornindalen og i Stryn, som begge i BK. (18 a, 9 b og 10 b) skrives *Mødrusetr*. 1ste Led er Plantenavnet *mådra* f., Engerøde, galium boreale; paa Grund af den økonomiske Betydning, denne Plante havde som Farveplante, er en hel Del Gaardnavne dannede af dens Navn.

37. Hatlenes. Udt. *hahlené'se*. — Haltenes 1603. 1606. Hoßlenes 1616. Hattlenes 1617. Hatlenes 1666. 1723.

Samme Navn har man ogsaa ikke langt herfra i Selje, hvor det NE. S. 93 forklares som sms. med Elvenavnet Hasla, dannet af Trænavnet hasl. Samme Oprindelse kunde det mulig ogsaa have her, skjønt der paa AK. ikke sees noget Vandløb ved Gaarden. Formelt muligt var det ogsaa at aflede det af Mandsnavnet Atli.

38. Kraakenes. Udt. *kråkené'se*. — Krogeness NRJ. II 119. Kraagenæs NRJ. III 615. Krogenes 1603. Kragenes 1606. Krogenes 1616. Kroegeness 1617. Kragenes 1666. Kraagenes 1723.

Et hyppigt Navn, som undertiden kan være dannet af Elvenavnet Kråka, saaledes Kraakenes i Førde, som i BK. skrives Krakunes, men oftest vel maa forklares af Fnglenavnet kråka; saaledes sandsynlig ogsaa her.

39. Vik indre. Udt. *vik* (ogsaa hørt *vi'ka*). — Vigh NRJ. II 118. Vig NRJ. III 616. Wigh 1603. Wig 1606. Indre Wiig 1666. 1723.

* Vik f., Vik (Indl. S. 85). Ligger ved en større Bugt af Fjorden.

40. Rot. Kaldes *kleivanne*. — Rode 1603. Rodt, Rode 1606. Rodoen 1617. Roed 1666. Roed 1714. Roed 1723.

Rot forekommer som Gaardnavn ogsaa i Rovde, Vartdalstranden og Borgund, paa hvilket sidste Sted det ialfald er saa gammelt som Begyndelsen af 16de Aarh. I den bestemte Form Rota findes det i Trøndelagen og i Nordland brngt som Navn paa Pladse og Smaagaarde. Samme Stamme har man vel ogsaa i Rota som Ønavn i Kinn, Bremanger og Bud og som Navn paa høie Nes. Det maa vel snarest sættes i Forbindelse med röt f., Trærød; men det er ikke klart, i hvilken Betydning det skal opfattes, anvendt som Navn. De ældre Former vækker dog Tvivl om Rigtigheden af Matrikelens Navneform.

40, 2. Tullebakken. Udt. *tullebakkin*.

Indeholder maaske et Persontilnavn. Jfr. forøvrigt Bd. IV, 1 S. 148.

41. Vikebakken. Udt. *vi'kebakkin*. — Backe 1603. Backenn 1606. Backe 1617. Bachen Underbrug til GN. 42 og Lille Bachen Klokkegaard 1666. Underbrug til GN. 42 1723.

41, 2. Korsneset. Udt. *kårsné'se*.

Har formodentlig sit Navn af, at der her har været anbragt et Kors som Sømerke. Jfr. Indl. S. 62 under kross.

42. Vik ytre. Udt. *vik*. — Wiig med Bachen 1666. Yttre Wiig med Bachen og Lille Bachen 1723.

Se GN. 39.

43. Slagnes. Udt. *slå'nés*. — Sladsness NRJ. II 118. Sladnes NRJ. III 615. Slosnes, Slagsnes 1603. Slagsnes 1606. Slagenes 1616. Slagisness 1617. Slagsnes 1666. Slagenes 1714. Slagsnes 1723.

Naar man ikke har ældre Skriftformer af Navnet, har man ingen Sikkerhed for den rette Form af 1ste Led. Man kunde tænke paa Slad n. og Slade m., Skraaning, skraa Flade, og Adj. slad, svagt heidende (Aasen). Hvis Slag er den rette Form, kunde man tænke paa den af O. R. (Bd. III S. 130) fremsatte Formodning, at der har været et Ord Slag n., i Betydning af Slaatt.

44. Torvik lille og store. Udt. *tårvi'ka*. — Torwigh NRJ. II 118. Torswig NRJ. III 616. Torwigen 1603. Toruig 1606. Thoerviigh 1617. Lille Torvig 1666. Lille Torvig, Store Torvig, Præstegaard 1723.

Torvik findes i dette Amt ogsaa i Hero, Volden, Eid, Ore og Stangvik. Ellers forekommer det neppe andensteds end i Eid i Nordfjord. I Stangvik skrives Navnet i Þorvikum i 1332, 1338 og 1345, Thorwikom i AB., i Eid i Þorvikom i 1390, af Thorwikom i AB., i Ore paa samme Maade i AB. Paa de andre Steder haves det ikke i middelalderse Former. Det maa saaledes ansees for sikkert, at 1ste Stavelse har havt Þ, ikke T. Navnet kan neppe være sms. med Kvindenavnet Þóra, se PnSt. S. 255. S. B. formoder, at 1ste Led kan være Plantenavnet þari, Tare, saaledes at *Þarvik er blevet til *Þorvik ved Indflydelse af v paa frg. a (jfr. Faa-vang, *Føðvangr, af *Faðvangr). For Betydningen jfr. Tangvik.

46. Aaeim. Udt. *æeim*. — Aym NRJ. II 118. Aaem DN. IX 811, 1560. Aem 1603. Aaemb 1606. 1616. Aamb 1617. Aaiemb 1666. Aajem 1723.

*Æeimr, af á f. og heimr. Gaarden ligger ved en Elv. Denne Navneform findes ikke andensteds. I Aaeim i Stryn har man mulig en anden Dannelses af de samme Stammer, med 1ste Led i Gen., forudsat, at man kan antage, at Formen Ararhæimi BK. 9 b er feilskreven.

47. Aarøi. Udt. *årøi'anne*. — Aarøe 1617. Aarøe 1666. Aarøen 1723.

Se GN. 12.

48. Løvolden. Udt. *løvå'llanne*, men Gen. *-vå'lls*. — Ladeuoll DN. IX 811, 1560. Løffuold 1603. Løffuoldt 1606. Løevold, Løede-vold 1617. Løwold 1666. Løevold 1723.

*Løðuvollr, af laða f., Lade (for Hø og Korn), og vøllr m., Vold (Indl. S. 63 og 87). Findes oftere i dette Amt og paa flere Steder ellers. Paa andre Steder, især i Nordland, har man samme Navn i Formen Lavold.

49. Gusdalen. Udt. *gussda'linn*. — Gusdall NRJ. II 118. Gwssedall NRJ. III 616. Gusdallenn 1603. Guðdall 1606. 1616. 1617. Gudtzdall 1666. Gousdal 1714. Gusdahl 1723.

Indeholder i 1ste Led sandsynlig et Elvenavn, der kan staa i Forbindelse med Folkespr. gusa, lufte, blæse lidt. Se NE. S. 86. Gus. kunde dog ogsaa være opstaaet af ældre Gaus- (S. B.). Gaarden ligger længere oppe ved samme Vasdrag som GN. 46 og 47.

50. Berget. Udt. *bærje*, Dat. *bærja*. — Bierg 1603. Berge 1617. Berg 1666. 1723.

*Berg n., Berg, Klippegrund (Indl. S. 43).

51. Ekreimsæteren. Kaldes *sættra*. — Ekernsætter 1603. Eckeremsetter 1606. 1617. Ehrimbsetter 1666. Ehrimset 1723.

Har engang været Sæter under GN. 34. En høitliggende Gaard.

52. Rysten. Udt. *ry'ssta*, Dat. *-tinne*. — Røstenn 1603. 1606. 1617. Rustenn 1616. Rosten 1666. 1723 (en Tid øde, men igjen optaget).

Se GN. 13.

53. Hellebost nordre. Udt. *hæ'llbósst*. — Hellebostad 1603. 1606. 1616. 1617. Hellebust 1666. Nore Hellebust 1723.

* *Helgibólstaðr*, det hellige Bosted. Om *bólstaðr* se Indl. S. 44. Jfr. GN. 61.

54. Krøken nordre. Udt. *kró'kinn*, Dat. *-ka*. — Krogenn 1603. Kroege 1606. Krogenn 1616. Kroegenn 1617. Krogen 1666. 1723.

* *Krókr* m., Krog, Krumning. Her har Navnet antagelig Hensyn til den sterke Bøining af Elven ved Gaarden. Jfr. GN. 67.

55. Almklov store. Udt. *älklá'vinn*, Dat. *-va*. — Alklobenn 1603. Alkløff 1606. Aldkløuff 1616. Alekloeff, Alekloeff 1617. Store Alkløff 1666. Store Alklof 1723.

Af *almr* m., Alm, og *klauf* f., trang Kløft; betyder altsaa en Kløft, hvori der voxer Almetræer. En lignende Sløifning i Udtalen som her af *m* i første Led foran Konsonant har man i Almskaret i Ørskog, Alstad i Norddalen, Almvik i Tingvold og i flere Tilfælde.

56. Almklov lille. Kaldes *bønn*, Dat. *bø'ná*. — Lille Alkløff 1666. Lille Alklof 1723.

Daglignavnet er *bær* m., Gaard (Indl. S. 47) i bestemt Form. Her maa vel den nyere Betydning af Ordet: indhegnet Engmark omkring en Gaard, ligge til Grund for Navnet.

57. Aasen. Udt. *á'sinn*. — Aasem (!) 1603. Aaße 1606. Aaßen 1616. 1617. 1666. Aassen 1723.

* *Áss* m., Aas, langstrakt Hoide (Indl. S. 42).

58. Duestølen. Udt. *dúestøi'tinn*. — Dustøffuel 1603. Dustøffe 1606. Duestøll 1616. 1617. Dustøell 1666. Duestøel 1723.

Sidste Led er *støðull*, se GN. 28, 1ste Led *dúfa* f., Due, hvorved i Navne maa tænkes paa den vilde Due. Dette Ord findes ofte brugt i sms. Stedsnavne, især i Navne paa Fjelde og Aaser. Sondenfor Gaarden er der efter Kartet et Fjeld Dueeggen paa Grændsen mellem Vannelven og Nordfjord. Det er tænkeligt, at 1ste Led er overført fra Fjeldnavnet til Gaardnavnet.

59. Kassen. Udt. *ka'ssinn*, Dat. *ka'ssa*. — Kosße 1603. Kaße 1666. Kassen 1723.

Maa vel være Kass m., i den af Aasen fra Søndmore anførte Betydning: Knold, Pukkel, Forhoining.

60. Liden. Udt. *li'da*, Dat. *li'dinne*. — Lijd, Lijenn 1603. Lenne (!) 1606. Liien 1616. Liid 1617. Lien 1666. 1723.

* *Lið* f., Li (Indl. S. 65).

60. 2. Trollehaugen. Udt. *trällehau'inn*.

Oftere forekommende Navn. Maa vel være laant fra en Haug i Nærheden, hvori man troede, at Underjordiske holdt til.

61. Hellebost søndre. Udt. *hæ'llbósst*. — Hellebost 1606. Søerhelbust 1666. Sore Hellebust 1723.

Se GN. 53.

61. 2. Teigen. Udt. *tei'jinn*.

Af *teigr* m., Teig, afdelt, afgrændset Stykke Jord eller Skov (Indl. S. 81).

61, 4. Steinberget. Kaldes ogsaa *tei'jinn*.

62. Aahaugen. Udt. *åhau'inn*, kaldes ogsaa *hau'inn*. — Hahoff, Hahoug 1606. Haahoug 1616. 1666. 1723.

Ligger ved den samme Aa som GN. 46 og 47 og kunde saaledes tænkes at have Navn efter den. Skriftformerne gjør det dog utvivlsomt, at et H ved det saakaldte «Halvemaal» (se Indl. S. 23) er sløfet i Nutidsformen, og at den opr. Form er Haahaugen, d. e. den høie Haug, hvilket Navn maaske har Hensyn til et Fjeld nær Gaarden. Jfr. Haaberg i Sande og Haabakke i Ulstein.

62, 2. Birkelid. Paastodes kaldet *kvi'd* (Dat.).

Daglignavnet er Dat. Flt. af *kvi f.*, se GN. 22.

63. Sætrenes. Kaldes *næ'se*. — Setternes 1606. 1617. 1666. 1723.

Ligger paa et Nes i et lidet Vand.

64. Grofse. Udt. *gró'ffsinne*, Dat. *gró'ffsä*. — Grubse 1603. Grus3oe, Grufse 1606. Grubse 1616. Grubsenn 1617. Grubse 1666. 1723.

Maa være Folkespr. Grofs eller Grufs f., Klippehule, Grav, Hulning med bratte Sider, særlig en Hulning efter Stenskred (Aasen og Ross). Samme Navn er Grofsa i Aalen (Bd. XIV S. 213). Udtaleformen er best. Flt.

65. Sundalen. Udt. *sønnadalinn*. — Sunndedallenn 1603. Sundall 1606. 1617. 1666. Sundalen 1714. Sundahl 1723.

*Sunndalr, den sydlige Dal. Gaarden ligger i den sydligste af de Dale, som forener sig til det ved Aneim udmundende Dalføre.

66. Gamlesæteren. Kaldes *sættra*. — Gammelsetter 1616. 1617. Gammildsetter 1666. Gammelsetter 1723.

67. Kroken søndre. Udt. *kró'kin*, Dat. *-ka*. — Krogen 1666. 1723.

Se GN. 54.

68. Skaret. Udt. *skå're*, Dat. *skå'ra*. — Schare 1666. 1723. Af skarð n., Skar (Indl. S. 75).

69. Halse. Kaldes *braut*a. — Hals3 1603. Hals 1606. 1617. Halse 1666. 1723.

Halse er vel at opfatte som en Dutivform af *hals m.*, Hals, i Navne brugt om en lavere Høide mellem Dale, om en Tange mellem Vande osv., se Indl. S. 53. Brauta er best. Form af *braut f.*, snarest her at opfatte i Betydning af Bakke, Bakkekant (Indl. S. 46).

70. Kriken. Udt. *kri'kin*, Dat. *-ka*. — Krigenn 1606. 1616. Krigen 1666. 1723.

Af Krik m., Krog, Vinkel (Aasen). Sigter her aabenbart til en sterk Boining af Elven nær Gaarden.

71. Tue. Udt. *tú'e*, Gen. *túss*. — Toe NRJ. II 118. Twæ NRJ. III 616. Thue 1606. 1617. Thwe 1616. Thue 1666. Tue 1723.

*Þúfr m., som ikke findes brugt i Oldn. som Fællesord, men bruges i flere Bygdemaal med Betydning: Top. Knude, noget spids Forhøining paa en Flade, beslegtet med þúfa f. (Indl. S. 83). Findes som Gaardnavn paa mange Steder i Landet. Her vel at opfatte som Dat. (þúfi). Udeladelsen af v er efter Aasen heller ikke sjelden i Tuv og Tuva som Fællesord.

71, 2. Holmen. Udt. *hálminn*.

71, 4. Berget. Udt. *bæ'rje*.

71, 12. Leitet. Udt. *lei'te*.

Af lei'ti n., Sted, hvor man kan se langt, Hoide, hvorfra der er vid Udsigt til to Sider (Indl. S. 65). Meget ofte brugt som Gaardnavn, især paa Vestlandet. Ogsaa i ams. Navne som Langlete i Rendalen og Holtaalen.

71, 14. Teigen. Udt. *tei'jinn*.

72. Skorge. Udt. *ská'rge*. — Skorwe NRJ. II 118. Skaarum, Skorffuenn 1603. Schorge 1616. Schoerge 1617. Schorge 1666. 1723.

Ligger ved en Elv, der danner Grændsen mellem Vannelven og Selje i Nordfjord. Paa Elvens anden Side ligger Skorge i Selje (GN. I), som udtales ligesom Navnet her og i 1563 skrives Skorge. Navnet tilhører udentvivl Elven, som har havt det temmelig hyppige Navne Skorga, som vel gjennem et Adjektiv skorugr eller skórðngr er afledet af skor f. eller skarð n., Fjeldrevne, Skar (NE. S. 223). Endevokalen er nu som alm. i svage Hunkjønssord i ubest. Form i Søndmøre og Nordfjord gaaet over til e. Samme Elvenavn haves som Gaardnavn i Sylte, i Grytten og i Eresfjord og Vistdalen, hvor det udtales *ská'rgá* eller *skö'rgá*, Dat. -gen.

SOVDE SOGN.

Sognets Navn: Sovde. Udt. *sy'vdinn* (aabent y), Gen. *syss*. Ældre Navneformer: i Sybde AB. 83. Sodue OE. 4. DN. XII 764, 1548. Søffde 1666.

Sybðir, udentvivl egentlig Navn paa Søvedfjorden, den fra Rovdefjorden mod Syd indgaaende Fjord, omkring hvilken Bygden ligger. Ved dens Munding ligger paa den østre Side Søvdnes, GN. 103 i Rovde, hvis gamle Form maa være *Sybðisnes. Se N. Fjorðn. S. 43. Navnets Betydning er usikker. S. B. formoder, at det maaske er beslegtet med svifa, svinge, og at det har Hensyn til, at man under Seilfads ind fra Havet maa svinge i en anden Retning, naar man vil ind i Søvedfjorden.

Kirken var efter AB. 83 viet til St. Olaf.

Gaardenes Navne: 73. Lilleboen. Udt. *li'hlebø'nn*, Dat. -bøná. — Lilleboen 1606, 1617. Lilleboe 1666. 1723.
Se GN. 56.

74. Haukeland. Udt. *håkeland* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Hogland NRJ. II 116. Hoglannd, Haigeland 1603. Hougelandt 1606. Hoggeland 1616. Huckeland 1617. Hocheland 1666. 1723.

* Haukaland. Da der efter AK. ikke her er noget Vandløb, maa Navnet forklares af Flugtenavnet *haukr*, hvorfra 1ste Led er Gen. Flt.

75. Breiteig. Udt. *brei'teig* (ogsaa hort *-tæg*). — Brette 1603. Brituigenn 1606. Brytte, Britthisuig (to Gaarde) 1616. Breitle, Brattesviigen 1617. Bretteiswig, Bretley 1666. Breiteig med Breiteigsvig 1723.

* Breiðiteigr, den brede Teig (Indl. S. 81 under teigr). I denne Gaard kan sees at være indgaaet en anden ved Navn Breiteigsvik.

76. 77. Skaar ytre og indre. Udt. *skår*. — af yttre Skor AB. 83. Skor NRJ. II 116. OE. 2. Skore, Skor 1603. Schor, Inder-schor 1606. Skar 1616. Schaar 1617. Ytter Schar, Indre Schaar 1666. Yttre Schaar, Indre Schaar 1723.

* Skor f. (Indl. S. 75). Her vel efter Gaardens Beliggenhed ved Munden af en dybt nedskaaren Elvedal snarest at tage i Betydningen: Skar, Fjeldkløft.

78. 79. Sætre ytre og indre. Udt. *sæt'tre*. — Settre NRJ. III 614. Setter 1603. 1606. Settre 1617. Ytter Setter, Indre Settre 1666. Yttre Sættre, Indre Sættre 1723.

* Setr n., Bosted (Indl. S. 74). Nutidsformen er vel Dat. Ent. Jfr. Hjørundfjord GN. 81.

80. Opsal. Udt. *å'psal*. — Opsall 1603. 1606. Vpsall 1617. Opsall 1666. 1723.

* Uppsallir, se Indl. S. 73 under salr. Betyder vel: den heitliggende Gaard. Meget hyppigt Navn, idet det kjendes fra over 50 Steder omkring i det hele Land, i de bergenske Amter dog meget sjældent. Her i Amtet findes det desuden i Ørsten, i Kvernes, samt i Ørskog, hvor det dog ei længere er i daglig Brug, og som forsvundet Navn i Veo.

81. Vidlog. Udt. *viðdlá'ganne*, Dat. *villá'gå*. — Welloff 1603. Weloff 1606. Welluff 1616. Wellov 1617. Weddeloff 1666. Weddeløb 1714. Weddelef 1723.

Vist omtr. enestaaende Navn. Jeg formoder, at det er Ordet viðrlög, n. Flt., det for en Lovovertrædelse bestemte Bødeløb (se Glossariet til Ngl.). Navnet maa da sigte til, at Gaarden engang har været erlagt som Bod for en Forbrydelse. Analoge Navne har man i Spjótlag og Hundsbit, der forklares som betegnende en Jord, som har været betalt som Bod for et Spydstik eller Hundebid (se Thj. VSS. 1891 S. 237). Vela i Sand Ryf. (GN. 36), udt. *vé'la*, kunde mulig være det samme Navn.

82. Ekeim. Udt. *ei'kreim*. — Ekerem 1603. Eckeremb 1606. Eickreimb 1617. Echrimb 1666. Echrim 1723.

Se GN. 34.

83. Brudevold. Udt. *brúðavá'llanne*. — Browold 1603. Bruoldt 1606. Bruold 1616. Brudevold 1617. Brudewold 1666. Brudevold 1723.

*Brúarvöllr, af brú f., Bro, og völlr m., Vold. I Udtaleformen er d indkommet efter den i det nordlige af Bergens Stift og i Romsdalen almindelige Brug, at et d indskydes mellem to Vokaler. I samme Form som her findes Navnet i Ørsten, hvor ogsaa Skriftformerne først har Brude- fra 1617 af. Jfr. Brøvdold, Søkkelven GN. 28. i Bruarueli 1326, som skrives Brudevold fra 1616 af. Bruvold findes ofte som Gaardnavn. Gaarden ligger ved en Aa.

84. Landsværk. Udt. *lannsyrkinn*, Dat. *-ka*. — Lanndtz-wig (!) 1603. Landtzuereck 1606. Landsvierche 1617. Landtzwereck 1666. Landsverche 1723.

*Landsverk n., formodentlig betydende: Arbejde, lagt paa Land, Jord (se Bd. IV, 1 S. 82). Navnet findes nogle Gange i Numedal og i Nedenes og overordentlig hyppig i Telemarken, men ellers kun her. I Jemteland har man det i Formen Landverk i Åre og i Alsens (Landuerke DN. XIV 61, 1443, i Landhwerk om smst. 69, 1457).

85. Tverberg. Udt. *tverbærje*. — Tuerberg 1603. Thuerbierig 1606. 1617. Tuerberg Ødegaard 1666. Tverberg Ødegaard 1723.

*Tverberg, et paatvers af en Dal fremskydende Berg. Navnet passer til Situationen, idet Gaarden ligger under et Fjeld, som lukker for Norddalen i dens øverste Del. Det findes paa flere Steder, saaledes i Masfjorden, hvor det DN. XII 161, 1427 skrives Tverbergh. I Betydning beslægtede Navne er Tverassen og Tverlien.

86. Norddalen. Udt. *nårda'linn*. — Nordall 1603. 1606. Noerdall 1617. Nordall 1666. Noerdahl 1723.

Navnet maa betyde den nordlige Dal og tilhører vel egentlig hele den mod SØ. fra Søvedfjordens Bund indgaaende Dal, i hvilken denne Gaard er den allerstørste. Den er noget nordligere end de to andre fra Fjordens Bund indgaaende Dale. «Naar» er efter Aasen søndmørsk Udt. af Nord.

87. Koppen. Udt. *kå'ppinn*. — Koppenn 1603. 1606. 1617. Koppen 1666. 1723.

Af koppr m., en Kop. Findes som Gaardnavn ogsaa i Rakkestad, hvor det maaske er at forstaa i Betydningen: Fordybning. Fremdeles i Haus og i Volden, hvor det vel ligesom her er Ordets Brug som Fjeldnavn, som ligger til Grund; som saadant træffes det nemlig oftere, især i den indre Del af Søndmøre (maaske udgaaende fra den hos Aasen anførte Betydning: Pullen i en Hat). Se Bd. I S. 95.

87, 3. Gjerdet. Udt. *jære*.

88. Vik. Udt. *rik*. — Vigh NRJ. II 116. III 615. Vigen, Vig 1603. Wig 1606. 1617. Wiig 1666. 1723.

88, 3. Bjaardalen. Udt. *bjå'rdalinn*.

1ste Led er vel Gen. af bærm, Gaard (Indl. S. 47). Jfr. Bjaarhaug i Haa.

88, 17. Nykreim. Udt. *ny'kkreim*.

Se Herø GN. 76. Gaarden her, som er et temmelig lidet Brug, er vel snarest opkaldt efter denne.

89. Myklebost. Udt. *my'kklebóst*. — Moglebostad NRJ. II 117. Moglebostad NRJ. III 614. Miklebostadt DN. XII 764, 1548.

Mochelbost 1603. Mockelbostadt 1606. Mochelbust 1666. Mochlebust 1723.

* Miklibólstaðr, se GN. 7. Er meget større end nogen anden Gaard i Herredet.

89, 18. Harebakken. Udt. *harebakkin* (Hovedtonen paa næstsidste Stavelse).

90. Saurdalen. Udt. *saurda'linn*. — Sirdall NRJ. II 117. Sirdall NRJ. III 614. Søffuerdall, Sirdallen 1603. Sordall 1606. Sordall 1616. 1617. Søffrdall 1666. Sourdahl 1723.

Navnet findes ogsaa i Sogudal Stav. og i Ytre Dale. Da Gaarden ligger ved en Elv, kunde 1ste Led tænkes at være Elvenavnet Saura, som er kjendt fra Skiaaker. Men det kan ogsaa forklares ligefrem af *saurr m.*, Søle, Dynd; Skriftformerne taler for den sidste Afledning. Betydningen bliver da: den myrlendte Dal, hvilket passer til de naturlige Forhold.

91. Lade. Kaldes *øggårane* (Hovedtonen paa 2den Stavelse). — Lade 1603. 1606. 1616. 1617. 1666. 1723.

Lade findes ogsaa i Sockelven, hvor det nu udtales *lā* og i 1544 og 1552 skrives Ladhe. Det maa være opr. *Ladðir f., Flt. af lað n., noget oplagt, opstabelt. Da begge de søndmørske Gaarde ligge langt oppe i Elvedale, kan Navnet ikke her som Lade i Strinden betegne en Losseplads. Det maa her sandsynlig tages i Betydningen: Stabel, en i Orden oplagt Hob (af Tømmer, Bord el. lign.). Se Indl. S. 63 og Aasen under Lad. Det har intet at gøre med laða f., Lade, som nu i Søndmøre heder Løde. Daglignavnet betyder: Ødegårdene.

92. Berget nedre. Kaldes *framm ønde bæ'rja*. — Bierig 1606. Wnder Tuerberg 1666. Under Tverberg 1723.

*Berg n., Berg. Daglignavnet vil sige: ind under Berget. Efter Skriftformerne synes Berget her ogsaa at have været kaldet Tverberg (jfr. GN. 85), hvilket kan passe til Stedsforholdene, da det er en tvertover Dalen gaaende Bergaas, ved hvis Fod denne Gaard ligger, medens GN. 93 ligger ovenpaa den.

93. Berget øvre. Kaldes *uppå bæ'rja*. — Offuer Tuerberg 1666. Over Tverberg 1723.

94. Løsetstranden. Kaldes *stra'nda*. — Strand 1666. Løsetstrand 1714. Strand 1723.

95—97. Løset indre, midtre og ytre. Udt. *lø'sæt*. — Løffsetter 1603. 1606. Indre, Mid Loesett, Ytre Loesett 1666. Indre, Mid, Ytre Loesett 1723 (det sidste odelagt ved Fjeldskred for 37 Aar siden og nu bare Slaatt).

Løset findes som Gaardnavn ogsaa paa 9 andre Steder i Amtet, men kun paa 2 Steder haves Skriftformer af det, ældre end 1600, nemlig i Tingvold, hvor det 1314 skrives Loduissætr, og i Rindalen, hvor det i et senere Tillæg i AB. skrives Lodusæther. Deraf sees, at Navnet kan have to ganske forskellige Oprindelser, idet det paa det første Sted er Løðvissætr, af Mandsnavnet Løðvir (PnSt. 178 og 176), paa det andet Løðusætr, af laða f., Lade. Udenfor dette Amt forekommer det kun paa faa Steder, deriblandt i Aamot, hvor man ogsaa i AB. har det skrevet Ladusætr, altsaa samme Navn som i Rindalen. Hvor man ikke har noget ældre Skriftformer, lader Betydningen sig ikke sikkert bestemme; men det er sandsynligt, at det oftest er Løðusætr.

98. Takset. Udt. *taksæt*. — Tagsetter 1603. Thagsetter 1606. 1616. 1617. Tagsett 1666. Tachsett 1723.

Med Hensyn til 1ste Led kan vel sammenlignes Taknes, Halse GN. 40, Takeness OE. Maaske har man her en Stamme *þak*, der synes at forekomme i flere Navne, som Takkvam i Haus, Þakkuamir 1371, Þakhyammir 1427, Takle i Lavik, Þaklar 1427, Taklo i Eid Ndfj., i Þaklaam BK., Takestad i S. Fron, a Þakustadum 1322, hvilket sidste Bd. IV, 1 S. 124 formodes sms. med et Elvenavn, beslægtet med *þakn*, Bedækning, Tag, og *þekja*, bedække, tække. Her og endnu mere i Halse taler Stedsforholdene ikke for Afledning af Elvenavn. Man kunde mulig søge en Analogi i Tagtvet i Hedrum, Teighueit RB., men Tachallerede 1646, hvilket vel kommer af Plantenavnet Telg m., Bregne. Hvis en lignende Lydovergang kunde tænkes at være foregaaet her, vilde Navnet falde sammen med Talset i Nesset og i Bolsø. Jfr. Bd. VI S. 338.

98, 3. Leitet. Udt. *lei'te*.

Se GN. 71, 12.

98, 5. Taksetviken. Kaldes *búvíka*.

99. Taksetnakken. Kaldes *na'kkinn*. — Nackenn 1603. 1606. 1617. Tagsetnach 1666. Tachsetnache 1723.

Sidste Led er *na'kki m.*, Nakke, hvis Anvendelse i Gaardnavne maa udledes af dets hyppige Brug som Fjeldnavn (Indl. S. 68).

100. Eidsaa. Udt. *ei'ssanne*, Dat. *ei'ssá*. — Edzø NRJ. II 116. Eidtze 1603. 1606. Eidze 1616. Eydzø 1617. Eidtze 1666. Eidse 1723.

Gaarden ligger ved Søvdseidets Udmunding i Søvedfjorden (jfr. GN. 14), ved Udlobet af to Aaer. Det vilde være naturligt, om en af disse Aaer har havt Navnet Eidsaa, som kunde være gaaet over til Gaardnavn. Den Flertalsform, vi har i Udtaleformen, synes dog ikke at kunne passe dertil, og de ældre Skriftformer taler heller ikke for, at Eidsaa er den rette Form. Derimod vilde begge Dele stemme vel med et Elvenavn Eidsa, afledet af *eið*; dette Elvenavn kjendes andenstedsfra (se NE. S. 37, hvor dog ikke Navnet her er opført). Det er derfor troligt, at Eidsa er Gaardnavnets rette Form.

100, 3. Midbakken. Udt. *midbak'kinn*, Dat. *-bákká* (!) (Hovedtonen paa næstsiste Stavelse).

× **101. Kolgrov.** Udt. *kállgrá'va*. — Kolgrude 1603. Kolgroff 1606. Kullgroff 1616. Kaalgrouff 1617. Kolgroff 1666. Kaalgroff 1723.

*Kolgroff, Grube i Jorden, indrettet til deri at brænde Kul. Navnet findes ogsaa i Hyllestad, DN. XII 223, 1490 skrevet Colgroff.

✓ **101, 3. Gjerdet.** Kaldes *kállgrá'vjære*.

102. Øren. Udt. *øi'ra*. — Ørenn 1603. Ørnn 1606. Ørren 1617. Øhren 1666. 1723.

*Øyrr f., Øre, Banke af Grus og Sand (Indl. S. 88).

103. Sandnes. Udt. *sa'nnēs*. — Sandness NRJ. II 116. III 614. Sanddenes 1603. Sandenes 1606. Sandneþ 1617. 1666. Sandnes 1723.

*Sandnes, det sandige Nes. Meget almindeligt Gaardnavn.

103, 2. Sandnesviken. Udt. *sannesvi'ka*.

✧ **103, 5. Haalen.** Udt. *hå'la*.

Af hola f., Hulning, Fordybning (Indl. S. 56).

104. Lid. Udt. *lid*. — Lijd 1603. Lijdt 1606. Lied 1666. 1723.

✕ **105. Koparnes.** Udt. *kåparnæ'se*. — Coperness OE. 3. Kobberness 1603. Koppernes, Kobberness 1606. Koppernis 1616. Koppernes 1617. 1666. Kaappernes 1723.

Ligger paa det vestlige Nes mellem Søvedfjorden og Rovdefjorden. Efter Formen kunde 1ste Led være Metalnavnet *koparr*, som synes at indeholdes i endel Stedsnavne. Den nuv. Udt. er maaske heller ikke til Hinder for at aflede Navnet af *kopparrim*, en Kopmager, en Dreier, som ligger til Grund for mange Gaardnavne, f. Ex. Kopperud. Jfr. forøvrigt Herø GN. 3 og Bd. VI S. 24.

FORSVUNDNE NAVNE.

Otniss DN. IX 811, 1560.

En Gaard Otnes ligger i Selje paa den anden Side af den smale Fjord Kjødpollen ligeoverfor Tue (GN. 71). Det er vel tænkeligt, at det er denne Gaard, som menes i Brevet, skjønt Opsidderen siges at være Lagrettesmand i Vannelven. Otnes er sandsynlig dannet af Elvenavnet Otta (se NE. S. 182).

Flaam 1603 (ved Sigshaug?).

Er vel *Flåm, Dat. Flt. af flå f., liden Afsats, Flade i en Fjeldside.

Bona, Boenn 1603. Boe 1606. 1616. 1617 (gaaet ind under Indre Tuneim, GN. 18).

Woug 1603.

En ældre Skrivemaade af Navnet Vaag.

✕ Groffbackenn 1603 (ved Kroken?); *gröbakkin* kjendtes.

Sandall 1603 (ved Sundalen?).

Hollenn 1603 (ved Skaar i Sovde S. ?).

✓ Grydall 1603. Grydedall 1606. 1617. En Dal *grý'ddalin* findes ved Opsal.

Udentvív *Grýtudalr, hvori 1ste Led er Gen. af det hyppige Elvenavn Grýta, «den stenfulde» (af grjótn., Sten), som her vel har tilhørt den Elv, som falder ud i Søvedfjorden nær ved Opsal. Se NE. S. 82. I Udtaleformen er t gaaet over til d ved Assimilation.

Killebreck 1606 (ode, brugt som Støl under Hatlebrekken); *kí'lebrækká* kjendtes som Støl under GN. 27, 28, 30 og 31.

Efter AK. er der et Vand, Kilebrekvand, paa Grændsen mellem Vannelven og Sovde Sogne. Her maa Gaarden have ligget. 1ste Led er vel kíll m., en Kile, smal Vik (her formodentlig af Vandet).

Oussuedt 1606 (i samme Naboskab).

1ste Led er sandsynlig ó s s m., Os; andet Led usikkert.

Stolle 1606.

Flt. eller Dat. Ent. af st o ð u l l, se GN. 28.

Kriigen 1617 (ved Myklebost i Sovde S. ?).

Se GN. 70.

Eltheuig 1617 (Vannelven S.).

*Elptavík, af elptr f., Svane, eller *Elptarvík, af det af samme Ord dannede Elvenavn Elptr. Jfr. NE. S. 40.

Kloffuen 1617 (ved Indre Vik?).

Kan være det alm. Gaardnavn Kleiven, mulig ogsaa Klauven.

SANDE HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Sande. Udt. *sa'nde*.

Ældre Navneformer: Sandz sokn AB. 83. VL. 20. Sand s. OE. 4. Sanndt s. DN. VI 834, 1570.

Opr. Gaardnavn. Efter dette har ogsaa Sandø, paa hvilken Sognets Kirke ligger, faaet sit nuv. Navn, hvilket dog ikke er meget gammelt, da Oen af DN. II 148, 1329 sees i M.A. at være kaldet Dolzoy. Se GN. 66.

Sande Sogn med Annexsognet Rovde horte tidligere til Herø Præstegjeld, men blev udskilt som eget (Sande) Præstekald ved Resol. af 11 1865.

Gaardenes Navne: 1. **Hide.** Udt. *hi'de*. — Hede 1603. Hiede 1606. Hiide 1616. 1617. 1666. Hidde 1723.

Af *hið n.*, *Hi*, *Dyrehl*, oftere anvendt til Dannelse af tildels meget gamle Gaardnavne, som *Hien* (*Hið in*), *Hieim*, *Hið á s.*. Da et Fjeld ovenfor Gaarden efter A.K. kaldes *Hidseggen* (*Hiidseggen Strøm* II S. 446) og et Nes i Nærheden *Hidsnes*, maa man slutte, at den nuv. Form er opstaaet af Dat. Ent. *Hiði* og ikke af Flt. *Hið ar*. — GN. 1—30 ligger paa Vestsiden af Gurskoen.

2. **Gote.** Udt. *gū'tinne*, Dat. *gū'tā* (omvendt?). — Gote 1603. Gouto 1606. Gote 1616. Gotte 1617. 1666. Gaatten 1723.

Af *gata f.*, *Vei*, især en paa begge Sider indhegnet. Meget ofte, baade usms. og sms. brugt i Stedsnavne i noget forskjellige Nutidsformer. Samme Udtaleformer som her er ogsaa opgivet ved Ørsten GN. 20, Ulstein GN. 29 og 57, 4; derimod er for Ulstein GN. 78, 11, Borgund GN. 5 og Nesset GN. 26 opgivet Udt. *gū'tā* eller *gū'ta*, som er den regelmæssige Nominativform. Hvis der ikke, som af O. R. formodet, er en Feil i de opgivne Former, kan de vel opfattes som Nom. og Dat. i best. Flt.

3. 4. **Stokset nedre og øvre.** Udt. *stā'kksæt*. — Stokkesett NRJ. II 114. Stocksetter 1603. 1606. Stocksett 1616. Stocksetter 1617. Neere Stocksett 1666. Nedre og Over Stochsett 1723.

Navnet findes ogsaa i Farnes, RB. 267 skrevet af Stokksætrum, tidligere ogsaa i Nes Hdm. 2det Led er sætr (Indl. S. 74), det første vel stokkr m., hvis Betydning i Stedsnavne oftest er vanskelig at bestemme (Indl. S. 79). Se Bd. III S. 72. Der synes ikke her at være noget Vandløb.

5. Hageselle. Udt. *hagesællinne* (Hovedtonen paa midterste Stavelse), Dat. *sællå*. — Hoffsuall 1603. Hagsull 1606. Hagsell 1616. Hageþelle 1617. Haggessell 1666. Hagesell 1714. Hagelsell 1723.

Af hagi m., Havnegang, og sel n., Husene paa en Sæter (Indl. S. 52 og 73). Udtaleformen er best. Flt.

6. Gjerde. Udt. *jære*. — af Gerde AB. 83. Giode (!) NRJ. II 113. Gerde NRJ. III 612. OE. 3. Gierde 1603. 1606. 1616. 1617. Giere 1666. 1723.

Gerðin, indhegnet Jordstykke (Indl. S. 51).

6, 5. Dekken. Udt. *dækka*.

Dekk f. bruges efter Aasen i Søndmøre for Dokk f., Hulning, Fordybning, lavt Punkt, som omgives af Bakker og Skraaninger.

7. Sædalen. Udt. *sæddalinn*, Dat. *-la*. — Sedall 1616. Sædall 1617. 1666. Sædahlen 1723 (øde i over 50 Aar, brugt til Eng og Fæbeite).

*Sædalr (*Sævadalr?), af sær m., her i Betydning af Indso (Indl. S. 81), og dalr. Har sit Navn af, at den ligger oppe i en Elvedal mellem to Vande. Samme Navn er maaske Sedal i S. Land (Bd. IV, 2 S. 182). I Betydning falder det sammen med det hyppigere Vatnedal, Vatndal.

8. Sandanger. Udt. *sannånganne*, Dat. *-gå* (Hovedtonen paa 2den Stavelse). — Sandagh NRJ. II 113. Sandanger 1603. 1606. Sanddagger 1616. Sandanger 1617. 1666. 1723.

*Sandangr, den sandige Fjord; det sidste Led er angr m., Fjord, Vik. Gaarden ligger ved Bunden af en paa Vestsiden af Gurskoen indgaende liden Fjord, som nu efter GN. 6 kaldes Gjerdesvik, og som efter Kystkartet er meget grund i sin indre Del. Navnet tilhører utvivlsomt opr. Fjorden (jfr. N. Fjorden. S. 75).

9. Muren. Udt. *múrinn*, Dat. *-ra*. — Myrenn 1603. Myrnn 1616. Murrenn 1617. Murren 1666. Muuren 1723.

*Múrr m., Mur. Har vist sit Navn af, at den ligger under et meget brat Fjeld. Jfr. Blaamuren som Fjeldnavn i Namdalen og Muradn, en Støl i Aardal i Sogn. I andre Tilfælde er múrr i Stedsnavne vel at opfatte som betegnende en Bygdeborg, saaledes i Muraas i Spydeberg og i Rakkestad (Bd. I S. 58. 99).

9, 5. Sæteren. Udt. *sætra*, Dat. *sætrinne*.

Af sætr n., Sæter, nu fordetmeste Hunkjønssord (Indl. S. 74).

10. Roiset. Udt. *røi'sæt*. — Rosetter NRJ. II 113. III 612. Rosetter, Rosett 1603. Rosetter 1606. Rødsætter 1616. Roedþett 1617. Rodsett 1666. Rodsetter 1714. Rodsett 1723 (den ene af Gaardene øde i henved 50 Aar, brugt til Havnegang under Saure).

Det er vanskeligt at sige noget bestemt om Navnets Forklaring, naar man ikke har det i middelaldersk Skriftform. Man kunde sammenligne med Røisæter i Askvold, Røyrætr BK. 24 b, Røisæter i Alversund, Røyrætr

i MA., maaske ogsaa med Røset i Akero, Røysætr AB. 78, og Røisæter i Selje. Jfr. ogsaa Røiset, Ulstein GN. 51 og Stranden GN. 100, som først nævnes i det 17de Aarh. 1ste Led behøver ikke overalt at være samme Ord. Undertiden kan det vel være røyr m., Stenrø, Stendynge; jfr. Akero GN. 64. Der er efter Kartene ingen Bæk nær Gaarden.

11. Saure. Udt. *sau're*. — Sørre NRJ. II 113. Sore NRJ. III 612. Sore 1603. Søffre 1606. Søffroe 1616. Souffre 1617. Søffre 1666. Sofre med Hagen 1723.

*Saurar, Flt. af saurr m., Søle, Dynd, i Stedsnavne vel overalt at forstaa om myrlendt, dyndet Grund (Indl. S. 73). Jfr. Vannelven GN. 90.

12. 13. Hauge ytre og indre. Udt. *hau'e*. — Hoge NRJ. II 113. Hoffue NRJ. III 612. Hoffue 1603. 1606. Inderhoffue 1606. Houge 1616. 1617. Ytterhouge, Inderhouge 1666. Yttre Houge, Indre Houge 1723.

*Haugar, Flt. af hangr m., Hang. Kan i Stedsnavne dels sigte til naturlige Forhoinger, dels til Gravhauger (Indl. S. 53).

14. Lilleboen. Udt. *l'hleboenn*, Dat. *-boñå*. — Lillebo DN. VI 834, 1570. Lilleboenn 1603. Lilleboe 1616. 1617. 1666. 1723.

Se Vannelven GN. 56 og 73.

15. Vik. Udt. *vik*. — Vigh NRJ. II 113. Vig NRJ. III 612. Wiigh DN. VI 834, 1570. Wigh 1603. Wig 1606. 1666. Wiig 1723.

15, 2. Urene. Udt. *u'rinne*, Dat. *u'rå*.

Af nr ð f, Ur, nedrasat Stendynge (Indl. S. 83).

16. 17. Sætre ytre, midtre og indre. Udt. *sæ'tre*. — Settre NRJ. II 113. Setter NRJ. III 612. Setter 1603. Settere, Mitgaardt, Inderbierig(?) 1606. Setter 1616. Settre 1617. Yttre Setter, Midsetter, Indre Setter 1666. Yttre Setter, Midsætter, Indre Sætter 1723.

Se Vannelven GN. 78.

18. Myklebost. Udt. *mykklebåsst* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Møgbostadh NRJ. II 113. Møglebosted NRJ. III 612. Mochelbost 1603. Møckelbostadt 1606. Mochelbust 1666. Mochlebust 1723.

Se Vannelven GN. 7.

19. Holte. Udt. *hå'ttanne* (ogsaa hørt *-tinne*). — Holt VL. 20. Holler (!) 1603. Holte 1606. 1616. 1617. 1666. 1723.

*Holtar, enten f, Flt. af holt n., Lund, liden Skov, eller m., Flt. af Holt m., Høi, Bakke, stenig og ujevn Forhoining (Indl. S. 57).

20. Aurvold. Udt. *aurvå'llinn*, ogsaa hørt *-rå'llanne* eller bare *vå'llinn*. — Offuervold 1603. 1616. 1617. 1666. Overvold 1723.

1ste Led er sandsynlig aurr m., Grus (Indl. S. 42).

21. Almestad. Udt. *a'llmesta*. — Allmestad 1603. Almestadt 1606. 1617. Almstad 1666. 1714. Almestad 1723.

Da 1ste Led har to Stavelser, er det sandsynligt, at det ikke ligefrem er Trønavnet al m r, men det deraf afledede Elvenavn Alma. Gaarden ligger ved en Aa. Jfr. NE. S. 3, hvor dog ikke dette Navn er nævnt.

22. Vaagen. Udt. *vå'jinn*, Dat. *-ja*. — Wogenn 1603. 1606. Woge 1616. Wogenn 1617. Waagen 1666. 1723.

*Vågr m., Vaag (Indl. S. 84). Gaarden ligger ved den inderste Arm af Fjorden Gursken.

23. Knotten. Udt. *knå'ttinn*, Dat. *-ta*. — Knøtt 1603. Knot 1606. Knottenn 1616. Knott 1617. Knotten 1666. 1723.

*Knotttr m., Fjeldknaat (Indl. S. 61). Findes som Gaardnavn ogsaa i Hegre og i Flatanger samt desuden i flere sms. Navne. Her sigter Navnet vist til en høj Fjeldtop Kuottehorn (AK.) lige ved Gaarden.

23, 5. Radaaen. Udt. *rau'dānā*.

Aabenbart egentlig et Elvenavn, som er gaaet over til Gaardnavn. Dette Elvenavn findes paa flere Steder; sigter vel til Farven af Elvebunden eller Bredderne. Se NE. S. 186.

24. Sandvik. Udt. *sammí'ka*. — Sandwich NRJ. II 113. Sandwig NRJ. III 612. Sanduig 1603. 1606. Sanduigen 1617. Sandwig 1666. Sandvig 1723 (Yttre S. øde i henved 40 Aar).

*Den sandige Vik, et meget hyppigt Gaardnavn. Findes ogsaa paa et andet Sted i Herredet (GN. 48).

24, 3. Dyrholen. Udt. *dý'rhólinn*.

1ste Led er vel *dýr n*, Dyr, især om vilde Dyr; her er maaske snarest tænkt paa Hjorte. Ifølge Strøm har der tidligere været Hjort paa Gurskoen. Sidste Led er *hóll m*, isoleret Høide, helst en rundagtig (Indl. S. 66).

25. Nupen. Udt. *nú'pinn* (ogsaa *nú'panne*). — Nobbenn 1603. Nubenn 1606. 1617. Nubben 1666. 1723.

*Gnúpr m., steil Fjeldtop. Findes i Formen Nupen meget ofte i Fjeldnavne. Som Gaardnavn ogsaa i Ørsten. Sigter vel her til en Fjeldtop ovenfor Gaarden.

26. Kraaen. Udt. *krā'nā*, Dat. *krā'ñne*. — Krogenn 1603. 1606. 1616. Kraaen 1617. Krogen 1666. Kraagen 1723 (da under Nupen).

Af *krā f*, Vraa, Hjørne, en paa Vestlandet forekommende Navneform, som i Betydning falder sammen med det hyppigere Raaen af *rā* (se Indl. S. 69 under *rā*).

27. 28. Halle ytre og indre. Udt. *hal'le*. — Helle NRJ. II 119. Halle, paa Hallum NRJ. III 615. 622. Halle DN. VI 834, 1570. Halle 1603. 1606. Helle 1616. Hallen, Halde 1617. Ytter, Indre Halde 1666. 1723.

*Hallir, Flt. af *hóll f*, Holding, Li (Indl. S. 58).

29. Nygaard. Kaldes *læ'ginne*.

Med Hensyn til Daglignavnet se Vannelsen GN. 12, 3.

30. Stauregjerde. Udt. *stau'rejære*. — Storegiere 1666. Store Giere 1723.

Et vist ikke andensteds forekommende Navn. Det kunde efter Formen vistnok i 1ste Led indeholde en Stamme *stúfr*, beslægtet med *stúfr* m., Stubbe (Indl. S. 79); men da det vel er et temmelig nyt Navn, er det ganske rimelige, at det ligefrem betyder: Gjerde af Store, af *staurr* m.

31. Bjørløkken. Udt. *bjørlykkå*, Dat. *-kinne* (Hovedtonen paa 2den Stavelse). — Biorlocke 1603. 1606. 1616. 1617. 1666. Biorlocke 1723.

Navnet findes kun her og i Vatne. NE. S. 17 er det opstillet blandt dem, som i 1ste Led indeholder Elvenavnet Bjora. En anden mulig Forklaring synes at være, at 1ste Led kan være *bjár* eller *bøjar*, Gen. af *bær* m., Gaard; jfr. Bjorum i Bærum, Biarefni 1359 (Bd. II S. 139), og Bjortuft i Tinn, Biartuft 1457; jfr. ogsaa Bd. IV, 1 S. 206 om Bjørlien i V. Gausdal. Sidste Led er *lykkja* f., indhegnet Jordstykke. — GN. 31—52 ligger paa Fastlandet søndenfor Rovdefjorden.

32. Brandal. Udt. *bránnal*. — Brandall 1603. 1606. 1617. 1666. 1723.

Antages NE. S. 22 at være sms. med et Elvenavn Branda, som endnu er i Brug i Rindalen, og som sandsynlig er at forklare af *brandr* m., Stok, hentydende til ret Løb. Navnet forekommer ogsaa i Ulstein. Gaarden ligger ved en Elvs Udlob i Fjorden.

33. Dalen. Kaldes *dalebønn* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Dallenn 1603. 1617. 1666. Dahlen 1723 (ode i over 40 Aar).

Sidste Led i Daglignavnet er vel at tage i den nu vestensjelds brugelige Betydning af Bø om en Engmark, indhegnet Mark. Ligger ogsaa nu ode.

34. 35. Liden øvre og nedre. Udt. *líða*, Dat. *líðinne*. — Offuerlijdt 1603. 1606. Liid 1617. Offuerlie 1666. Overlied 1723. Nederlijdt 1603. Neerlie 1666. Nedre Lied 1723.

36. Krabbestigen. Udt. *krabbestiginn*. — Krabbesti 1603. Krabestj 1606. Krabbestigh 1617. Krabestj 1666. Krabbestj 1723.

Samme Navn Daviken GN. 94, ligesom her liggende paa en smal Strand under et høit Fjeld. Formodentlig af *krabba*, *kravle*, *krybe*, betegnende en meget ufremkommelig Sti. Anderledes maa det paa Østlandet forekomme Krabberud og Krabbeveit i Tysvær være at forklare (jfr. Bd. I S. 176).

37. Arset. Udt. *ársæt*. — Aarsetter 1603. Arsetter 1606. Aarþett 1617. Aarsett 1666. 1723.

* *Arasetr*, sms. med Mandsnavnet *Ari* (PaSt. S. 8).

38. Aaram. Udt. *áramm*. — Aram NRJ. II 119. Aarem 1603. Aaremb 1606. Aaremb 1617. Aaramb 1666. Aaram 1714. Aaremb 1723.

Findes ogsaa i Neset og i Ulvundeidet. Det kunde ligge nær at forklare disse Navne af **Arhamarr*, af *ár*, Gen. af *á* f., og *hamarr*, hvilket vist er den gamle Form af Aaremmen i Rissen (Bd. XIV S. 116). Dette kan ogsaa godt være den rette Forklaring af Navnet i Neset, som i 1550 skrives Aaram, og hvor Stedsforholdene passer til den. Her har Karterne derimod intet Vandløb, og i Ulvundeidet taler Formen *Orambrar* i AB. imod denne Opfatning. Man kunde gjette, at 1ste Led er Partikelen *ór*, ud af, frem af som man har i *Órnes* i S. Land og i Solvorn i Sogn, hvorved Betydningen blev: en fremstikkende Hammer. Det er dog vel usikkert, om 1ste Led isaa-

fald kunde være blevet til år- i Nutidens Udtale. Maaske er Navnet baade her og i Ulvundeidet at forklare af Trænavnet *q1r*. Sidste Led er sikkert *hamarr m.*, Hammer, Berghammer.

39. Sætrevik. Udt. *sætrevi'ka*. — Setteruig 1603. 1606. Setteruigen 1617. Settervig 1666. Sættervig 1723.

40. Nystølen. Udt. *njstøi'linn*. — Nyestoll 1603. Nyestolle 1606. 1617. Nyestøll 1666. Nyestøel 1723 (optaget igjen efter længe at have været øde).

Om sidste Led se Vannelsen GN. 28.

40, 3. Neset. Kaldes *njstøilnæ'se*.

41. Klovningen. Udt. *klå'vninginn*. — Kleffning 1603. 1606. Kløffning 1616. Kløefning 1617. Kløffning 1666. Klovning, Kløfning 1723.

Klovning eller Kløvning er et oftere forekommende Navn paa Gaarde og især paa Øer, Holmer og Skjær. Det maa overalt betegne Steder, hvor der er en Indsænkning, Kløft mellem Høider (O. R.).

42. Krakset. Udt. *krå'ksæt*. — Krøgsetter 1603. Kragsetter 1606. Krogsett 1616. Kragsett 1617. Krogsett 1666. Kragsett 1723.

**Krakasetr?*, af Mandsnavnet *Kraki*, der var meget almindeligt i den senere Middelalder, men synes at være uddød allerede i 16de Aarh. Se Bd. II S. 44. Det er dog ikke *PaSt*. S. 169 opført blandt Sammensætninger med dette Mandsnavn.

42, 5. Bellen. Udt. *bæ'llinn*, Dat. *-la*.

Samme Navn, udt. paa samme Maade, findes i Selje, skr. Beldenn 1608. Som et sandsynlig temmelig nyt Navn kunde det maaske sættes i Forbindelse med Folkespr. *Bell n.*, Klokkekolv, isaafald vel betegnende noget afrundet i Omgivelserne, eller med det af Aasen fra Lofoten anførte *Bell n.*, Grund, Gulv i et Hus. Jeg tør ikke sige, om det er beslægtet med det gamle Navn *Belle i Anrland* og i *Selbu*.

43. Kobbevik. Udt. *kåbbevi'ka*. — Kobberwig 1603. Koppeuigen 1606. Kobbeuig 1616. Kaabewig 1666. Kobbevig 1723.

Af Kobbe, Sælhund.

44. Bergsnev. Udt. *bæ'rsnæve*. — Bernes (!) 1603. Bergsnes 1606. Breþne, Bersnes 1616. Bersned 1666. Bersnede 1723.

**Bergsnev*, hvori sidste Led er *nev n.*, i Betydning af fremstikkende Spids, Pynt, Kant. Ifølge Aasen bruges *Bergsnev* endnu appellativisk i Søndmøre i Betydning af en fremspringende Kant af et Bjerg. Navnet findes ogsaa i Vefsen og i Nesne; samme Betydning har *Bergsnov* i Vikten, hvori sidste Led er *n q f.*, Hjørne af et laftbygget Hus, dernæst brugt om lignende, fremstikkende Hjørner af Fjelde. Se Thj. VSS. 1891 S. 218. Bd. XV S. 363. XVI S. 83. Udtaleformen er vel Dat.

45. 47. Haaberg nordre og søndre. Udt. *håbæ'rje*. — Haabergh 1603. Habierig 1606. Haaberg 1617. Haaberg, Noer Haaberg 1666. Nore Haaberg (nylig optaget efter at have været øde omtr. 50 Aar), Sore Haaberg 1723.

**Håberg*, det høie Berg, sms. med Adj. *hár*, høi.

46. Haalen. Udt. *hå'lå*, Dat. *hå'linne*. — Haallen 1603. Huollen 1617. Hoellen 1666. Hoelen 1723.

Er Ordet h o l a f., Fordybning, Sænkning (Indl. S. 56).

48. Sandvik. Udt. *sa'mvika*, Dat. *-kinne*. — Sandwigh NRJ. II 119. Sanduig 1603. 1606. 1617. 1666. Sandvig 1723.

48, 2. Kvien. Udt. *kvi'å*.

Af oldn. k v i f., Fold, Indhegning for Kvæget? Findes som Gaardnavn ogsaa paa et andet Sted i Herredet (GN. 63, 7) og i Varidalstranden (GN. 104), hvor den samme paafaldende Udt. er opgivet. Den er vel at forklare som best. Nom. af det af Ross fra Søndfjord og Nordfjord anførte Kvía f., indhegnet England i Udmærket, hvilket vel er en svag Sideform af Kvi. Jfr. ogsaa den af Aasen fra Søndmøre anførte Form Kvie.

49. Halsen. Udt. *hå'lsinn*, Dat. *-sa*. — Hals 1606. 1616. Halße 1666. Halse 1723 (ofte, og ogsaa da, ode).

* Hals m., Hals (Indl. S. 53). Her vel at forstaa om en fra en større Høide fremspringende lavere.

50. Hammeren. Udt. *hå'marinn*, Dat. *-ra*. — Hammerenn 1603. Hammer 1606. 1617. 1666. 1723.

Af h a m a r r m., Hammer, brat Bergvæg.

51. Moldvik. Udt. *målvi'ka*. — Molluigenn 1603. Moluigenn 1606. Molduig 1616. Moeldviigh 1617. Molwigen 1666. Moldvig 1723.

Vel af m o l d f., Muld, med Hensyn til Jordbunden omkring Viken; jfr. Sandvik. Findes ogsaa i Fosnes og i Hammerø, men er maaske ikke overalt at forklare paa samme Maade. Jfr. Bd. XV S. 337 og XVI S. 263.

52. Røinestad. Udt. *røi'nesta*. — i Røynistrond BK. 18 b. af Rønestrand AB. 83. Rønstad 1603. Rønnestad 1606. 1617. 1666. 1723.

Jfr. Rønstad i Volden og i Haram, det sidste AB. 79 skr. af Røynistadhom. Røynistrond i de gamle Jordebøger maa enten være et ældre Navn paa den samme Gaard eller maaske snarere et mere omfattende Grædenavn, som er brugt istedetfor Gaardnavnet. 1ste Led i Røynistrond kan vel ikke være andet end røynir m., Rogn, eller snarere røyni n., Rognelund. Men at et saadant Ord skulde sammensættes med -staðir, vilde være usædvanligt. Man kunde derfor fristes til at formode, at Røinestad her som i Bjelland og i Kvinesdal kunde være en Forvanskning af Røynisdalr. Dette er dog neppe muligt, naar man har Formen -staðir saa tidligt som i AB. Der er Vandløb ved alle 3 Gaarde. Hvis man turde antage, at Røynistadhom i AB. var feilskrevet for Røynu-, kunde Navnet afledes af et Elvenavn *Røyna; jfr. Røinaen i Øiestad (Bd. VIII S. 106 og NE. S. 204). S. B. tænker sig, at Røinestad kunde være opstaaet af Røynistrond, dels ved Dissimilation, dels ved Indflydelse fra Røynistad i Haram. Røinestrond findes nu som Gaardnavn i Ulvik.

53. Haugsholmen. Udt. *håkkshå'minn*, ogsaa kaldet *hå'l-minn*. — Hougsholm 1723 (ryddet siden sidste Matrikel).

Ligger paa en liden Ø.

53, 2. Frekoen. Udt. *frækø'nå*.

Samme Navn har ogsaa været baaret af en Ø i Bud, nu kaldet Draagen. Sundet mellem den sidste og Fastlandet nævnes oftere i Sagaerne med Navnet Frekøysund. Et Frekesund, udt. *fræ'ka*, har man ogsaa mellem

Øgno og Fastlandet i Tysvær i Ryfylke. Andre Navne, som kunde indeholde samme Stamme, er Frekeland i Leikanger, Frekaland BK. 48 a b, og Frekhang i Alversund. De hænger maaske sammen med Adj. frekr, graadig, streng, haard, eller med det deraf dannede Subst. freki m., Ulv.

54. Kvamme. Udt. *kvä'me*. — Qvam NRJ. II 120. Qwam NRJ. III 616. Quamme 1603. 1606. 1616. 1617. 1666. Qvamme 1723.

* Hvam m r m., kort Dal eller Sænkning, omgivet af Høider med Aabning til en af Siderne. Den nuv. Form maa opfattes som udgaaet fra Dat. Ent. Ligger ligesom GN. 55—61 paa den større Ø, som efter Gaarden nu kaldes Kvamse.

55. Stølen. Udt. *stø'linn*, *stø'lanne*. — Støllenn 1603. Stølle 1606. 1617. Støllen 1666. Stølen 1723.

* Støðull, se Vannelven GN. 28.

55, 2. Roiseneset. Udt. *røisanæ'se* (kjendtes kun som Navn paa et Nes).

1ste Led er røysi n., nu Røis f., Rø, Stendynge (Indl. S. 72). Det er uidentivt nogle af de mange Gravroser paa Øen, hvoraf Neset har faaet Navn. Røisa i Udt. er vel Gen. Flt.

56. Myren. Udt. *mý'ra*. — Myrenn 1603. 1606. 1617. Myhren 1666. Myren 1723.

57. Hatlebrekke. Kaldes *brækkå*, Dat. *-kinne*. — Hatlebrek 1603. Hatleback 1606. Hatlebrecke 1617. Hatlebrech 1666. Hatlebreche 1723.

Af Trænavnet hasl m. og brekka f., Bakke.

58. Simaanen. Udt. *si'månæse*. — Næß 1666. Næs 1723.

1ste Led er uidentivt Mandsnavnet Simon (eller Sigmund); jfr. Simonhjellen i Øksendalen, udt. *si'må*-, *si'mó*-. Se PnSt. S. 214, hvor dette Navn dog ikke er opført.

59. Bringsinghaug. Kaldes *hav'e*. — Jfr. Brising i Sn. Edda blandt Ønavne (Sn. E. II 491). af Brymsingahaugh AB. 83. Høgh NRJ. II 120. Brimshaug OE. 1. Bramsinghoug 1603. Bremsinghoug 1606. Brimsinghouff 1616. Bringsinghough 1666. Bringsingshoug 1723.

Har uidentivt sit Navn af en meget stor Gravhaug tæt ved Gaarden. O. R. antager (StK. S. 145. 148), at den opr. Form af 1ste Led er Brising, hvori først n er indskudt foran s (som ofte foran s, vekslede med m) og dernæst som saa ofte g indskudt mellem n og s. Der mangler dog maaske andre Exempler paa Indskydelse af n foran s, naar der ikke efter dette følger en Konsonant. Man kunde formode, at Brimsing er det gamle Navn paa Kvamse. Dette kan være afledet med Endelsen -ing, som er hyppig i Ønavne, af brim n, Brænding, hvorefter det i Betydning vilde falde sammen med *Brimsa, som O. R. (i en Notits i Matr.) antager for den gamle Form af Brims i Rennesø og Brømsen udenfor Tusteren. S. B. formoder snarere, at *Brimsing er opstaaet af *Brims geng (jfr. f. Ex. oldn. unningi af *unngengi, foring i af *forgengi, se Arkiv f. nord. Fil. II 222 ff.), og at *Brims geng er afledet af brims gangr (voldsom Brænding, se Fornm. s. VI 427. VII 357); men i det historiske Sprog opfattede man -ing som Afledningsendelse. Øen ligger aabent i Havgabet nordenom Statlandet.

60. Kalsnes. Udt. *kalsnæ'se*. — Kalsnes 1603. Kolnes 1606. Kaldsneß, Kalsnes 1617. Kalsnes 1666. Kaldsnes 1723.

* Karlsnes, af Mandsnavnet Karl (PnSt. S. 156). Jfr. GN. 58.

61. Ristesund. Udt. *risstasj'nde*. — Risteswndt NRJ. III 616. Rosteswnd NRJ. II 120. Rostesund 1603. Ristesundt 1606. 1617. Ristesund 1666. 1723.

Ligger paa det nordvestlige Hjørne af Kvamsøen ved Sundet mellem denne og Ristoen, hvorefter den har Navn.

61, 2. Raden. Udt. *ra'da*, Dat. *ra'dinne*.

Af r o d f., Grusryg, Grusbanke (Indl. S. 73).

61, 8. Stolen. Udt. *stø'linn*.

61, 12. Skarmyren. Udt. *skarmj'ra*.

1ste Led er vel s k a r d n., Skar.

62. Riste. Udt. *ri'sste*. — Rist, Hrist Sn. Edda. Redestedt NRJ. III 616. Riste 1606. 1616. 1617. 1666. 1723 (da ode i henved 40 Aar og Underbrug til Ristesund).

Rist er formodentlig det gamle Navn paa Ristoen, paa hvilken Gaarden ligger; Gaardnavnet er vel Flertalsform deraf. Det kunde, hvis man ei lægger afgjørende Vægt paa Skrivemaaden Hrist, være rist f., Vrist, som maa kunne være brugt som Stedsnavn ligesaa vel som f. Ex. o k l a, Ankel, sigtende til en vis Formation af Terrainet. Af dette Ord forklares Riste i N. Aurdal og V. Slidre og Ristan i Byneset, se Bd. IV, 2 S. 267 og XIV S. 320. Rist har ogsaa været et ældre Navn paa en Del af Haaøen i Kristianiafjorden, se Bd. II S. 84. Om den søndmørske Øs Udseende siger Strøm (II S. 454), at «den er ligesom opdelt i 2de Parter, hvilke langt fra se ud som 2de høje og nærvæd hinanden liggende Bakker af ulige Høide». Heltquist, Svenska Sjönamn I S. 478 henfører derimod maaske rettere Onavnet til det af Aasen og Ross anførte Rist f., Bakkekant, Bergkam.

63. Vaagsoen. Udt. *vå'kkså*, Dat. *vå'kksinne*. — Voxøen NRJ. II 120. Waxenn, Wogsunndt 1603. Waxenn 1606. Vaxøen 1616. Voxøen 1617. Woxøen 1666. Waaxøen 1714. Waagsoen 1723.

Vaagsø heder ogsaa Oer i Stoksund Herred i Bjørnør og ved Tromsø, oldn. Vågsoy, af vågr m., Vaag. Dette Navn passer ogsaa her med Hensyn til en paa Øens Vestside indgaaende Vaag, nær hvilken Gaardene ligger. Imidlertid synes Udtaleformen ligesom nogle af Skriftformerne at henvise til et ældre usms. Navn, som har været et svagt Hunkjønssord. * Vågsa vilde være en Afledning af vågr med Endelsen -sa, som vilde have Analogier i Onavnet Viksen i Sund, som efter Udt. er svagt Hunkjønssord, altsaa opr. * V i k s a, i * B r i m s a, ældre Navn paa Brimsø i Rennesø (se under GN. 69), og vel ogsaa paa Brømsen, en Holme ved Tusterens Vestende; ligesaa i Eidza, nu Idse, Ø og Gaard i Strand i Ryfylke.

63, 4. Flatoen. Udt. *flato'na*.

63, 7. Kvien. Udt. *kvi'da*.

Se GN. 48, 2.

64. Skare. Udt. *ska're*. — Skordt NRJ. III 614. Skor, Skordt 1603. Skoer 1606. Schaarer 1616. Schar, Scharre 1617. Schare 1666. 1723.

* S k a r d n., Skar, Indsænkning med Hoider paa begge Sider (Indl. S. 76). Nutidsformen er Dat. Ent. Her maa Navnet sigte til en Lavning mellem Sandoens Hovedfjeld og en mindre Høide. GN. 64—73 ligger paa Sandø.

65. Kinnen. Udt. *kí'nnā* (ogsaa hort *kí'nnā*), Dat. *kí'nninne*. — Kinndenn 1603. Kiendt 1606. Kinndenn 1616. Kind 1617. Kinden 1666. 1723.

* Kinn f., Kind, overført brugt om en brat Hieling af et Fjeld eller en Aas (Indl. S. 60). Ofte brugt, sms. og usms., som Stedsnavn. Nævnlig er bekendt Ønavnet Kinn i Søndfjord. Gaarden ligger under en brat Fjeldvæg.

66. Kirkesande. Kaldes *sa'nde*, Gen. *sanns*. — i Sande i Dolzøey DN. II 148, 1329. Sande NRJ. II 120. III 615. Sannde og Kierkesannd 1603. Sande 1606. 1616. Kirchesande 1666. 1723.

* Sandr m., Sand (Indl. S. 73); den nuv. Form er Dat. Ent. Her ligger Sognets Kirke. Efter Gaarden har Øen sit nuv. Navn. Af det ovf citerede Brev sees imidlertid, at den tidligere kaldtes Dolzøey. Stammen i dette Navn er endnu bevaret i Dolstenen, Navn paa Øens høieste Fjeld. Dolsoen heder nu 2 smaa lave Øer ved Nordostspidsen af Froien, Dolseboen et Skjær i Edo. Dolsaasen og Dolsvaag i Oddernes indeholder maaske ogsaa samme Stamme; jfr. Dollen, et Blindskjær ved Okso udenfor Kristiansand. Om Betydningen tør jeg intet udtale.

67. Stole. Udt. *støi'lanne*. — Steffle 1603. Stollen 1666. Stoelen 1723.

67, 3. Sandshavn. Udt. *sa'nnsamma*. Skal for have hedet *mý'ra*.

68. Voren. Udt. *vå'rinn*, Dat. *vå'ra*. — Waarenn 1603. Warenn 1606. Uornne 1616. Vorren 1617. Waaren 1666. Woren 1723.

Af Vor m., en hoi Banke af Sten eller Grus, en Morænevold. Denne Betydning af Ordet synes man her efter Gaardens Beliggenhed at maatte gaa ud fra, medens der er andre Stedsnavne, som rettere forklares af Vor m., Stenbygge ved en Baadsto, oldn. *vør f*.

68, 2. Toftesund. Udt. *tåfftesj'nde*.

Efter Kystkartet egentlig Navn paa et Sund mellem to Smaaoer paa Østsiden af Sandøen. Formodentlig heder den ene af disse Toften, af *t u p t* eller *t o p t f*, Hustomt, et Ønavn, som ogsaa findes i Nerstrand (med Toftesund) og i Høyne. Jfr. Taftesnnd GN. 164 i Borgund.

68, 9. Strømsnes. Udt. *strau'msnæse*.

69. Bringsvor. Udt. *bringsvå'rinn*. — Bringsuar 1603. Bremsuar 1606. Bringsuar 1616. Bringsuor 1617. 1666. Bringsvor 1723.

Er Nabogaard til Voren og uidentivl opr. en udskilt Part af denne Gaard. Med Hensyn til 1ste Led Brings- antages det Bd. IV, 1 S. 139, at det kan være opstaaet af Brims- (af *brim n.*, Brænding) ved den hyppige Overgang af *m* til *n* foran *s* og ved paafølgende Indskud af *g* mellem *n* og *s*. Denne Forklaring, der støttes ved Formen fra 1606 og som vist i andre med Brings- begyndende Navne er den rette, synes dog her uantagelig efter Stedsforholdene, da Bringsvor ligger længere inde paa Øen end Voren. Det kunde formodes at være Gen. af *bringr*, brugt som Mandstilnavn; som saadant findes dette Ord 3 Gange brugt i den ældre MA. Dette henføres af Fritzner til *bringr m.*, Bringebrærbusk, medens det K. Rygh S. 8 sammenstilles med Folkespr. *Bring m.*, Sideform til *Bringa f.*, Bryst, Bringe. I Svenska Sjönamn I S. 70 afleder Hellquist Indsønavnet Bringen af oldsv. *bringer*, isl. *bringr*, i Betydningen Høide, Bakke, vel det samme Ord som det norske *Bring*. I denne Betydning kan det maaske ogsaa være at tage i nogle af de norske Stedsnavne. Jfr. Bd. IV, 2 S. 185 om Bringen i S. Land.

69, 2. Redet. Udt. *rei'de*.

Af *reiðr n.*, Fuglerede, som nu efter Aasen i Søndmøre hedder Reid n. Findes brugt ikke saa sjelden ogsaa i gamle Gaardnavne, dels usms., dels i Sammensætningen *Kråkureiðr*, et forsvundet Gaardnavn i Stokke og endnu bevaret i Kraakere i Tjømo, i Kraakereidet i Selje og i Kraakro i Ibbestad.

69, 5. Haugen. Udt. *hau'inn*.

70. Helland. Udt. *hæ'lland*. — Helleland 1603. 1606. 1616. 1617. 1666. 1723.

Helland er ikke sjelden opstaaet af *Helgaland* (*Helgu-*), se PnSt. S. 124 ff., selv hvor det som her udtales med dobbelt l. Naar som her middelalderiske Skriftformer mangler, lader den opr. Form sig ikke sikkert bestemme. Det er dog sandsynligst **Helluland*, af *hella f.* Helle, flad Bergrund. Da Gaarden ligger nær Fjeldet Dolstenen, hvori der er en bekjendt stor Hule, kunde man falde paa at forklare det som opr. *Helliland*, af *hellir m.* Hule. Dette er dog vel mindre sandsynligt, dels fordi Hulen findes paa Fjeldets søndre Side, men Gaarden ligger paa den nordre, dels fordi *hellir* som 1ste Led ialfald i Regelen forekommer i Gen. (*Hellis-*).

71. Vaage. Udt. *vå'je*, ogsaa hørt *vå'jinne*. — Vogh NRJ. II 120. Voge NRJ. III 616. Vaage OE. 2. Kalladewoghe VL. 20? Woge 1603. Woige 1606. Voge 1616. 1617. Waage 1666. 1723.

**Vágar*, Fl. af *vágr m.*, en Vaag. De to Udtaleformer er ubestemt og bestemt Plt. Ligger indenfor en meget dyb Vik.

72. Sandsbakken. Udt. *sa'nmsbak'inn*. — Nørsandback 1606. Sandsbacke 1617. 1666. 1723.

Sms. med det flg. Gaardnavn.

73. Sande nordre. Kaldes *nøresande* (Hovedtonen paa næstsidste Stavelse), paastodes ogsaa kaldet *mý'ra*. — Nordesand NRJ. II 120. Nordesandt NRJ. III 616. Nørsande, Nørsand 1603. Nørsandt 1606. Nordre Sande 1617. Nøre Sande 1666. 1723.

Se GN. 66.

73, 9. Leinen. Udt. *lei'na*, Dat. *lei'ninne*.

Af *lein f.*, Skraaning, Holding (Indl. S. 65), som ogsaa forekommer i enkelte nyere Navne, som *Leina* i Spydeberg, se Bd. I S. 63.

FORSVUNDNE NAVNE.

Haigen 1603. Haige 1606 (vistnok = GN. 11, 5, Hagen).

Hoelle 1603. Hollom 1606 (vel i samme Nærhed).

Brote Odgaard 1606. Brotte 1616 (ved Myklebost?).

Kan indeholde *braut f.*, Vei, ogsaa: Bakke, Brink (Indl. S. 45).

Kieberig 1606.

**Kiðjaberg?*, af *kið n.*, Kid.

Gerisvig 1606. Giersvig 1616. *jærsvika* kjendtes.

Har vel ligget ved den Bugt paa Vestsiden af Gurskøen, som efter Gaarden Gjerde (GN. 6) kaldes Gjerdesviken eller Gjerdsviken.

Backe 1603 (ved Haaberg?).

Sundtzgotten 1606. 1616 (anført mellem Kirkesande og Bringsvor).

Sidste Led er gata f., se GN. 2. Jfr. Sundgoten, Ulstein GN. 29.

Arstoll 1606. Andestoll 1616 (ved Liden).

Backenn 1603 (ved Halle).

GAMMELT BYGDENAVN.

Hakattlestranden kaldes efter Strom (Beskr. II S. 457) Kyststroget af Fastlandet sondenfor Rovdefjorden ned til Vannelvsfjordens Indløb (GN. 38—52 i Sande og GN. 1—6 i Vannelven). Stroget kaldes endnu Haakatlestranden (Thesen, Beskr. af Romsdals Amt S. 345. Helland, Jordbunden i Romsdals Amt II S. 18). Navnet er formodentlig gammelt. Strøm forklarer det af et Kvindenavn «Hakattle», som endnu ikke var ganske ubrugeligt paa hans Tid. Aasen (Navnebog S. 21) opfører Haakatla som Kvindenavn fra Sogn. Fra ældre Tid kjendes dette Navn ikke.

ROVDE HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Rovde. Udt. *rå'vde*.

Navnet er egentlig Gaardnavn, se GN. 95.

Kirken nævnes i Reformaten som Annexkirke under Herø.

Gaardenes Navne: **74. Laupen.** Udt. *lau'pen*, Dat. *lau'pa*. — Lobbenn 1603. 1606. Løben, Lobenn 1616. Løben 1617. Løbben 1666. Løben 1723.

Af *lau'p m*, Løb, Tine, oftere brugt som Navn paa Fjelde og derigjennem indkommet i Gaardnavne, dels usms., dels i Sammensætninger som Molaupen i Hjørundfjord, Sallaupen i Frei og Barlaupen i Aure. Ogsaa her tilhører Navnet opr. et høit, aflagt rundt Fjeld bag Gaarden (jfr. Indl. S. 64).

75. 76. Skrede indre og ytre. Udt. *skre'de*. — Skree, Skrede 1603. Schrede 1606. Indre Schrede (ode), Ytter Schrede 1666. Indre Schreede med Engeslettet Midskreede, Ytre Schreede (ode i over 40 Aar) 1723.

Af *skriða f.* eller *skrið n.*, Skred, Jord, hvori Skred er gaaet (Indl. S. 76).

77. Tødenes. Udt. *tødene'se*. — Stonnes 1603. 1606. Stødenes 1616. Stødeneſ 1617. Tødenes 1666. 1723.

Naar man gaar ud fra Udtaleformen, ligger det nær at forklare 1ste Led af *taða f.* gjødslet Eng, jfr. Folkespr. *Toda f.*, Gjødsel, gjødslet Eng. Betydningen bliver isaaftald den samme som i Møkenes i V. Tøten og Møkenes i Stokke. De paafaldende ældre Skriftformer gjør dog Forklaringen usikker.

78. Oksevik. Udt. *uksari'ka*. — Oxewig 1603. Øxeuigh 1606. Oxuig 1616. Øxeuigen 1617. Øxuig 1666. Øxvig 1723.

Kan være *Uxavik, sms. med uxi, brugt som Mandstilsnavn, eller Navnet kan sigte til, at Stedet engang har været brugt som Havnegang for Oser. Imidlertid kan det ogsaa ligesom Oksevik i Onø ved den hyppige Overgang af ps til ks være opstaaet af *Upsavik, af ups f., lodret eller brat Bergvæg (Bd. I S. 315, jfr. IV, 1 S. 153). Den sidste Forklaring er vel den sandsynligste. Jfr. ogsaa Uksvik, Stranden GN. 14, som sikkert er at forklare paa denne Maade.

79. **Torset.** Udt. *tórsæt*. — Torsedh NRJ. II 116. Torssede NRJ. III 615. Torsetter 1603. Thorsetter 1606. Thoersett 1617. Toersett 1666. Torsett 1723.

Mulig *Þórusetr, sms. med Kvindenavnet Þóra (PaSt. S. 254).

80. **Liset.** Udt. *líset*. — Linndsett 1603. Lisetter 1606. 1616. Lisett 1666. Liesett 1723.

Det kunde ligge nær at opfatte 1ste Led som líð f., Li, ligesom Lidsæter i Selje, ved hvilket der dog ogsaa kan være Anledning til at tænke paa det gamle Mandsnavn Ledde, som forekommer en enkelt Gang i Norge, og hvortil der ogsaa er Spor i Sverige, beslægtet med det islandske Liðr. Se Bd. IV, 1 S. 125. Det er dog sandsynligt, at baade Navnet her og Liset i Ørskog har en ganske anden Oprindelse. Lisæter i Ytre Dale og i Bremanger skrives nemlig BK. 21 a og 9 a Linsætr, Lisæter i Vevring skrives Linsetter i 16de Aarh. og Lisæter i Daviken paa samme Tid Lindsetter. Som det sees, er den ældste kjendte Skrivemaade af Navnet her Linndsett, og i Ørskog findes det i 17de Aarh. skrevet Lien-, Lin-. Dette leder til, at man maa forklare Iulfauld flere af disse Navne som opr. Linsætr, hvori 1ste Led vistnok maa være Plantenavnet lin. Ogsaa StK. S. 175 opfattes n som afslidt foran s i disse Navne, idet der ogsaa sammenlignes med Liland i Voss, i BK.: Liliinland. Disse Navne synes saaledes at indeholde et Minde om gammel Dykning af Lin, forsaavidt der ikke skal tænkes paa en naturlig Planteart.

81. **Slettestøl.** Kaldes *støilanne*. — Sletstoffuel 1603. Slette-
stoffle 1606. Slettestoelle 1617. Slettestoell 1666. Slettestoel 1723.
Af Slætte n., Slaatliland, og støðull m., se Indl. S. 76 og 80.

82. **Aarvik.** Udt. *árvi'ka*. — Orwigh NRJ. II 116. Ordeuig NRJ. III 614. Ohrwig 1603. Oruig 1606. Aaruigen 1617. Aarvig 1666. Aarvig 1723.

Kunde efter Formen være *Árvik, af á f., Aa. Men der synes ikke her at være noget Vandløb. 1ste Led er derfor sandsynlig Trænavnet qlr eller en Afledning deraf. Det kan merkes, at Trænavnet Ore efter Aasen i Søndmore udtales Aare.

83. 86. **Saude indre og ytre.** Udt. *sau'danne*, Dat. *sau'dä*. — Sode, Ydresode NRJ. II 116. Sode NRJ. III 614. Seuffde 1603. Soffde 1606. Seuffde, Souffde 1617. Indre Soffde med Brewig, Ytter Soffde med Næpset og Holmen 1666. Indre Sofde med Brevig, Ytre Sofde med Nesset og Holmen 1723.

*Saudar, Flt. Findes ligesom Entalsformen Saudr meget ofte i Gaardnavne, saaledes i Formen Sande foruden her i Lier, i Voss, paa 2 Steder i Lyster og i Saude i Ryfylke, i Formen Sauer i Hitterdal, i Sandsvær og i Saude i Telemarken, der som Gaardnavn udtales Sanar, og endelig i Entalsformen Sau i Ringsaker og i Gran. Navnet er uden tvivl dannet af sjöda, syde, koge, og maa formodes at sigte til Strøm i et Vandløb i Nærheden. Jfr. søydr f., Stryk, Fos uden Vandfald (jfr. søyð f. hos Fritzner). Se Bd. III S. 17, jfr. ogsaa Bd. IV, 2 S. 164. Ytre Saude ligger mellem to Aaer

83, 2. Leitet. Udt. *lei'te*.

Se Vannelven GN. 71, 12.

83, 5. Breiviken. Udt. *brei'vika*. — Breuig 1603. 1616. Underbrug under GN. 83 1666. 1723.

83, 6. Breivikneset. Udt. *breiviknæ'se*

86, 4. Gjerdet. Paastodes kaldet *dē'pelinn*.

Daglignavnet er Ordet *de pill m.*, Pyt, Mudderpol, Sump. Findes ogsaa brugt i gamle Navne, som Devle i Strinden (Ed. XIV S. 338).

84. Dalen. Udt. *da'linn*, Dat. *-la*. — Dallenn 1603. Dallen 1666. Dahlen 1723.

85. Kvalen. Udt. *kvā'linn*, Dat. *-la*. — Quall 1603. Quallenn 1601. 1617. Quallen 1666. Qvalen 1723.

Bestemt Form af *h v ā l l m.*, en Sideform til *h ó l l m.*, isoleret Hoide, helst en rundagtig (Indl. S. 56). I denne Form forekommer det ellers ikke i dette Amt, om det ikke skulde være i Kvalsvik i Herø og Kvalstein i Borgund. Det maa dog erindres, at man har Formen Kval i Ringsaker, Faaberg og Ø. Toten ved Siden af Kvaal paa flere Steder paa Oplandene. Kvalen, af Dyrenavnet *h v a l r*, findes som Navn paa Skjær og Holmer. Men her findes ikke nogen saadan, hvoraf Gaarden kunde have faaet Navn.

87. Larsnes. Udt. *la'rsnes*. — Holmenn, Søffdeholmb 1616. Larsnæs med Holmen 1714. Jfr. GN. 86.

Hvis Navnet er gammelt, maa det have lydt **Lafranznes*, af *Lafranz*, den middelalderiske norske Form af Mandsnavnet Laurentins, hvoraf Lars er opstaaet. Jfr. Larshus i Rennebu, af *Lafrænzhus* om AB. 60. GN. 74—87 ligger paa Gurskoen paa Nordsiden af Røvedfjorden, de fig. Gaarde i Herredet paa Fastlandet paa Fjordens Sydside.

88. Korsfur. Udt. *kårsvå'ra*. — Korsfure 1603. Korßfurre 1606. Korßfurren 1617. Korßfure 1666. Kaarsfurre 1723.

Har uidentivt sit Navn af et med Kors merket Furutræ, der kan have tjent som Grændsemerke ved Sognegrændsen mod Volden ikke langt fra Gaarden (Indl. S. 62). Korsbjærken er efter Rektangelkartet Navn paa en Plads i Eidskogen.

89. Sundnes. Udt. *sý'nnes*. — Swndness NRJ. II 116. Swndenes NRJ. III 614. Sunnes OE. 2. Sundenes 1603. 1606. Sundness 1617. Søndnes 1666. Sundnes 1723.

Har Navn af et indenfor Gaarden sterkt fremstikkende Nes, som ogsaa kaldes Sundnes. Da Røvedfjorden her er smalest (knap 2 Km.), kan Iste Led vel være *sund n.*, Overfartssted (Indl. S. 80), nemlig over til Gurskoen.

90. Nygaard. Udt. *ný'gar*.

91. Hovden. Kaldes *ø'ggarinn*. — Hoffde 1603. 1606. Hoffden 1617. Hofden 1666. 1723.

**Høfði m.*, fremstikkende Fjeldpynt (Indl. S. 58).

92. Rese. Udt. *ri'se* (*ri'sanne?*). — Reßæ NRJ. III 614. Riße 1603. 1606. Riïße 1617. Redtze 1666. Reedtze 1723.

**Risar f.*, Flt. af *ris n.*, Forhøining, Hoidekam (Indl. S. 70).

93. Einebakke. Kaldes *ba'kke*. — Enback 1603. Ennerback, Enneback 1606. Einebacke 1616. Backen 1617. Einnebach 1666. Eenebache 1723.

Iste Led er Trænavnet *einir* m.

94. Videilden. Udt. *vide'lda*, Dat. *-dei'ldinne*. — Wedell 1603. Widall 1606. Wedall 1616. Weedallen, Wædall 1617. Widdellen 1666. Wedellen 1723.

* *Vigdeild* f., af *vig* u., Kamp eller Drab, og *deild* f., Tvist, Trætte, Kamp. Eiendommen maa have faaet dette Navn, fordi den engang har været Gjenstand for en Tvist, som har ført til blodigt Sammenstød (Thj. VSS. 1891 S. 235 f.). Samme Navn er *Vigdel* i Kviteseid og i Haaland, *Vigtel* i Leksvik og i Frøsten og *Vigtel* i Gildeskaal.

95. Rovde lille. Udt. *rå'vdanne*. — Rodwogh, Røwedh Skibr. NRJ. II 116. [Rodwog, Rodwedt Skibr. NRJ. III 614]. Rydue, Rodue OE. 2. 4. Lille Rodwed 1603. Lille Roduedt 1606. Rodue 1616. Roedve, Rouffde 1617. Lille Rodwe 1666. Lille Rødve 1723.

Udentvivel en Sammensætning med *-vin*. De ældre Skriftformer kunde nærmest lede til at tro, at det er gammelt **Rauðvin*, af Adj. *rauðr*, rød (eller *raudi* m., Myrmalm), hvorved det blev samme Navn som *Raudi* i Loen, det forsvundne *Rauðin* paa Lørenskogen i Skedsmo (Bd. II S. 281) og det i BK. nævnte, ligeledes forsvundne *Raudhin* i Indre Holmedal. Den nuv. Form maatte ogsaa antagelig kunne være fremkommen deraf. En anden Mulighed er dog, at det kan være samme Navn som *Raade* i Ogn-dalen, som AB. 13 s. skrives i *Radena*, og vel er opr. **Røðvin* (Bd. XV S. 224). Dette afledes vel rettest af et Elvenavn **Raða* eller **Røð*, af Adj. (*h*)*raðr*, hurtig. Se Magnus Olsen i Arkiv XXI S. 109. Gaarden ligger ved en *Aa*, der synes at have stærkt Fald. I Nutidsformen er foregaaet en Omsætning af *d* og *v* paa lignende Maade som i *Devla* i Skatval, af **Dalvin*, maaske ogsaa i *Døve* i Stokke; jfr. ogsaa, hvad der nedf. er anført om *Mande* i Hjørundfjord. S. B. sammenligner ogsaa *vøðvi*, Muskel, nu i Søndmøre efter Aasen *Vovde*. I Entalsform vilde Udt. nu vist have havt *-a* i Endelsen.

96. Knardal. Udt. *knarda'linn*. — Knordall 1603. Knardall 1606. Knordall 1616. Knardall 1617. Knardall med Aassen 1666. Knardahl med Aasen 1723.

Samme Navn findes ogsaa i Id, i Frogn, i Solum og i Eid Ndn. Mange af de med *Knar*-begyndende Navne (som *Knarvaag*, *Knarvik*) kan naturlig forklares af *knørr* m., som brugtes om en Art større Skibe. I denne Betydning synes Ordet dog ikke ret at passe i en Sammensætning med *dalr*. *Knørr* synes ogsaa at have været brugt om *Heider*, hvis Form har været sammenlignet med et saadant (hvælvet) Skib (f. Ex. *Knarfjeld*, *Knarberg*. Jfr. *kjöll* m., Skib, brugt som Navn paa *Heider*). Det er mulig gennem et saadant Mellemlid, at det er gaaet ind i Navne paa *Dale* (jfr. Bd. I S. 199).

96. 3. Aaseviken. Udt. *åsevi'ka*.

97. Aarskog. Udt. *årskóganne* (Hovedtonen paa 2den Stavelse). — Orschoug 1603. Arschooug 1606. Aarschoough 1617. Aarschooug 1666. 1723.

Samme Gaardnavn findes i Fitje, i Forde, i Gloppen, i Vartdalstranden, i Ørsten og i Hjørundfjord. DN. II 39, 1298 nævnes en Gaard a *Alreskogom*, hvorved identvivel menes enten Navnet her eller *Aarskog* i Vartdalstranden eller Hjørundfjord. Fritzner forklarer Iste Led af *alri* n.,

Oldertræ, Orettræ, en Form, som vel kun støtter sig til dette Navn og til Alredal BK. 18 a, nu Aardal i Daviken, = det alm. elri n. Det sidste Navn antager dog O. R. (i en Notits i Matr.) snarere dannet af Elvenavnet Alra, idet han formoder, at Arad al som den samme Gaard kaldes DN. 1 187, er feilskrevet for Alra. Ihvertfald maa Aarskog indeholde Trænavnet q1r eller en Afledning deraf og altsaa betyde Olderskog, Oreskog.

97. 2. Slettemyren. Kaldes *mý'ra*.

Af Slætte n., Høslætt, Slaatteng (Indl. S. 76).

98. Rovde store. Se GN. 95. — Rodwed 1603. Roduedt 1606. Stoer Rodwe 1666. Store Rødve 1723.

99. Ljosaaen. Udt. *jósá'ná*. — Lyŕe 1606. Lyŕaa 1616. Lyŕen 1617. Lyŕaa 1666. Lysaae, Liusaae 1723.

* Ljósá, den lyse Aa (NE. S. 146). Navnet har opr. tilhørt den forbi Gaarden løbende Aa.

100. Haanes. Udt. *há'nese*. — Homes (!) 1603. Hannes 1606. Haanes 1617. 1666. 1723.

* H á n e s, det høie Nes, af Adj. h á r, høi.

101. Rot. Udt. *ró'ta*, Dat. *ró'tinne*. — Roedt 1666. Roed 1723.

Se Vannelven GN. 40.

102. Midboen. Navnet kjendtes ei; paastodes kaldet *strá'nda*. — Meboø 1603. Medboenn 1606. Midboenn 1617. Midboe 1666. 1723.

* M i d b ø e r, Midtgaarden. Ligger ikke langt fra Lilleboen i Søvde Sogn (Vannelven GN. 73).

102. Straudeboen. Udt. *strandabø'nn* (Hovedtonen paa sidste Stavelse).

103. Søvd'snes. Udt. *sy'ssnes*. — Seuffdesneŕ 1603. Søffdenes 1606. Souffdesneŕ 1617. Søffdenes 1666. Søfsnes 1723.

* S y b d i s n e s, sms. med Gen. af Fjorðnavnet S y b ð i r. Se ovf. under Sognavnet Søvde. Gaarden ligger paa et fremstikkende Nes paa Østsiden af Søvdefjordens Munding.

FORSVUNDNE NAVNE.

Fur 1603 (vestligst i Sognet).

Er vel Trænavnet *fura*, som oftere findes brugt ligefrem som Gaardnavn. Jfr. GN. 88.

Eijde 1603.

Enkesetter 1603 (mulig i Hero eller Ulstein Herreder).
Vel et temmelig nyt Navn efter en Enke, som har boet der.

Boo 1603 (ligesaa).

Backenn 1603. 1606.

Aaßenn 1603. Aße 1606 (gaaet ind under Knardal).

Jfr. GN. 96, 3.

Ormeroes 1616 (ved Kvalen).

Betyder: Ormerosen. Maa have faaet Navn af en Stenrøs, hvori der
var Tilholdssted for Orme. Jfr. O r m a b e r g, nu Aarneberg, i Raade.

HERØ HERRED.

Herredets og Hovedsognets Navn: Herø. Udt. *hø'rei*.

Ældre Navneformer: Hereyjar, i Hereyjum, til Hereyja Fornm. s. I 168. IV 341. V 18. VIII 84. 198. 340. IX 474. XI 122. 124 etc. i Hærøygum DN. III 347, 1385. i Herøyum DN. V 444, 1433. Herøya s. AB. 83.

Herøyyar. Flertalsformen har vel Hensyn til den hele Gruppe af Smøøer, paa den ene af hvilke Sognets Kirke ligger. Samme Navn bærer to Øer i Søndre Helgeland. Desuden forekommer Hersen paa mange Steder langs Vestkysten, en enkelt Gang ogsaa paa Ringerike, som Navn paa mindre Øer. 1ste Led er vel her og ved de fleste af de andre herr m. Folke-mængde, Krigerskare, uden at det dog sikkert kan bestemmes, hvilken Betydning man skal lægge i Sammensætningen med dette Ord. I enkelte Tilfælde er det vel sandsynligt, at 1ste Led er her i m, Hare.

HERØ SOGN.

Herøyya kirkjusókn nævnes AB. 83. Præstegjeldet laa som Priebedekald til Kapellanen ved Vor Frue Kirke i Trondhjem, indtil det ved Reskr. af 18. s 1747 blev frit Kald.

Gaardenes Navne: **1. Skorpen.** Udt. *skå'rpá*, Dat. *skå'rpinne*. — af Skorpo AB. 83. Skorpen NRJ. II 114. Skorppe NRJ. III 614. Skorpen OE. 1. Skorpenn 1603. 1606. 1616. Schiorpen 1666. Schorpen 1723.

Skorpa. Er en Ø, som er opfyldt af et høit, rundagtigt Fjeld. Samme Udseende har Skorpen i Herø Ndl. og Skorpen i Kinn, i Skorpo BK. 19 b. Forøvrigt findes det som Ønavn paa mange Steder langs Kysten, undertiden

ogsaa som Fjeldnavn. Maa vel sættes i Forbindelse med Skorpa f. Skorpe, hvorom Aasen bemærker, at det som Stedsnavn vel har en anden Betydning, men uvist hvilken. S. B. udtaler (Hist. Tidsskr. I S. 75) den Formodning, at Navnet tildels kan være opr. *Skarpa, henvisende til Skarpa Hkr. (Unger) 793, som alm. forstaaes om Skorpa i Korsfjorden, Skarpæsker eller Skorpusker ved Englands Kyst Hkr. 742 og Skarpø, som efter Munch er Navn paa en af Suderøerne.

2. Skorpesund. Udt. *skårpesynde* (Hovedtonen paa næstsidste Stavelse). — Skorpesundt 1606. 1616. 1617. Schiorpesund 1666. Schorpesund 1723.

Egentlig Navn paa Sundet mellem Skorpa og Nerlandsø.

3. Kopperstad. Udt. *kå'parsta*. — Kobberstad 1603. Koberstadt 1606. Kobberstad 1617. Kopperstad 1616. 1666. Kaapperstad 1723.

*Kopparastad'ir? .Er vel dannet af koppari m., en, som arbejder Trækopper, en Dreier, hvilket vistnok er et gammelt Ord, som meget sandsynlig kan være brugt som Persontilnavn. Jfr. det paa Østlandet hyppige Gaardnavn Koppernd. Kapperstad i Breim, skr. Copperstad 1608, er formodentlig samme Navn. GN. 3—8 ligger paa Nerlandsøen.

4. Kvalsund. Udt. *kvål'sen*. — af Hvaløyasunde AB. 83. Qwaleswndt NRJ. II 114. Qwaleswndt, Qwalsundt NRJ. III 613. Qwalsund OE. 1. Qwalsundt 1603. 1606. Qwalsund 1666. Qwalsund 1723.

Hvaløyjarsund. Gaarden ligger nær Sundet mellem Nerlandsøen og Bergsøen, som vel nu kaldes Igesund; men Navnet kan dog ogsaa sigte til Sundet mellem den første Ø og Remø. Hvaløy er sandsynlig et ældre Navn paa Nerlandsøen, hvilket Navn ikke kan være ret gammelt. Strøen siger, at Øen dels kaldes Kvalsvikø, dels Kopperstado; kjender ikke Navnet Nerlandsø. Jfr. GN. 7. Med Hensyn til Udtaleformen jfr. GN. 13 og 41, 8.

5. Teige. Udt. *tei'ganne*, Dal. -gå. — Teige 1603. Theige 1606. 1617. Teige 1666. 1723.

*Teigar, Flt. af teigr m., Teig (Indl. S. 81).

6. Nerland. Udt. *ne'rland*. — Nerland NRJ. II 114. [Nerelandt III 613]. Nederland 1603. Nederlanndt 1606. Nedre Lande 1617. Neere Lande 1666. Nedre Lande 1723.

*Nedraland, det nedre, lavere liggende Land. Navnet sigter vel til den Lavning, der gaar tvertover Øen. og ved hvilken Gaarden ligger. Jfr. Bad GN. 17.

7. 8. Kvalsvik øvre og nedre. Udt. *kva'lsvika*. — Qwalswigh NRJ. II 114. Qwalswigh NRJ. III 613. Qwalsuig 1603. Qwalsuigh 1617. Offuer, Neere Qualßwiig 1666. Over, Nedre Qwalsvig 1723.

Kvalen findes ofte som Navn paa smaa Holmer og Skjer, saaledes ogsaa i dette Herred. I denne Vik er dog ingen saadan anført paa Kystkartet, hvorfor man ikke tør aflede Gaardnavnet deraf. Det er muligt, at baade dette Navn og Ønavnet Hvaløy (se GN. 4) er at forklare af hvalr, anvendt som Navn paa en Høide eller et Fjeld, der efter sin Form er sammenlignet med en Hval. Her kunde det være det langstrakte Fjeld paa Ydersiden af Øen udenfor det lavere Eid ved Nerland, som har båret et saadant Navn. Jfr. Bd. XVI S. 19. 58. I paa hvål l m. (se Rovde GN. 85) tør man neppe tænke her.

9. Runde. Udt. *ró'nde*. — Hrund i Ofortegnelsen i Sn. Edda. Rund DN. XV 3, 1308 (Afskrift fra 17de Aarh.). Rwnd (trykt Rwud) DN. II 776, 1516? Rondt DN. II 839, 1539. Rwnr NRJ. II 114. Rannde (!) 1603. Rundsøe 1606. Runde 1617. 1666. 1723.

Rund, egentlig Navn paa Øen. I Anvendelsen som Gaardnavn har det faaet Flertalsform. Samme Stamme har man vel i Runde, en langstrakt Ø ved Bommeløen. I Rundereim i Selje synes der at ligge et Elvenavn, antagelig af samme Stamme (NE. S. 200. 330). Som Ønavn mnlig beslægtet med (h)rynja, der bl. a. bruges om Bolgernes Brydning (S. B.).

10. Goksøren. Udt. *gå'kksøira*. — Guxoer 1603. Guksoer 1606. Guxøeren 1617. Guxoer 1666. 1723.

Goksøira er ogsaa Navn paa et høit Fjeld i Eresfjorden nedenfor Eikisdalsvandet. Der er vel Grund til at tro, at det ogsaa her opr. er et Navn paa det tæt ved Gaarden liggende høie, spidse Fjeld, som er gaaet over til Gaardnavn. PuSt. S. 81 forklares Navnet her derimod som sms. med et Mandsnavn Gaukr, og sidste Led antages da vel at være øyrr f. Sandbanke. Der falder en liden Elv ud ved Gaarden. Ligger ogsaa paa Runde.

10, 2. Kvalneset. Udt. *kval'næse*.

11. Sævik. Udt. *sævikanne*, Dat. *-ká* (Hovedtonen paa 2den Stavelse). — Siowig 1603. Sueuig 1606. Seuig 1616. Sæuigen 1617. Sæwig 1666. Sævig 1723.

Kunde efter Formen være sms. med sær m., Sø. Dette vilde dog ikke give et rimeligt Navn, da det vilde passe lige godt paa alle Viken i saadanne Egne som denne. Det kunde maaske sammenstilles med endel Navne, som nu skrives dels Sevik, dels Sævik, og som synes at have en Staume sidst i 1ste Led; se Borgund GN. 175 og Ørskog GN. 49, jfr. Volden GN. 90. GN. 11 og 12 ligger paa Remø.

12. Remøen. Udt. *ri'møind*. — Romme NRJ. II 115. [Remmer NRJ. III 612?]. Rimøen 1603. Rimøenn 1606. Remøen 1616. Roemøen, Roembøen 1617. Romøen 1666. Rommøen 1723.

Udentvivel sms. med rimi m., langstrakt Forhøining, Jordryg eller Bergryg (Indl. S. 70).

12, 4. Holen. Udt. *hó'linn*.

Af hóll m., isoleret Høide, helst en rundagtig (Indl. S. 56).

13. Voldsund. Udt. *vå'llsen*. — Vauelsund NRJ. II 115 (trykt: Vanel-). Wolsundt 1603. Walsundt 1606. Vallsund 1616. Valsund 1617. Wolsund 1666. Woldsund 1723. Strom skriver: Vaulsund.

Ligger paa Bolandet ved Sundet mellem denne Ø og Remøen. Dette Sund er efter Kystkartet meget grundt og kaldes der Voldsundvaalen, hvor det sidste Led er våðill m., grundt Sted i Vand, grundt Sund (Indl. S. 84). Dette Ord, vel i Sideformen våðull, er sikkert det første Led i Voldsund, som intet kan have med vå'llr, Vold, at gjøre. Altsaa gammel Form *Våðulssund eller *Våðlasund. Med Hensyn til Udtaleformen jfr. GN. 4.

14. Sande. Udt. *så'ndanne*, Dat. *så'ndå*. — Sande 1603. Sande 1606. 1617. Sande 1666. 1723.

Se Sande GN. 66. Vokalen å i Udtaleformen er maaske at forklare som indkommet fra en gammel Dativform (S q n d u n).

14, 5. 6. Kraakoen. Udt. *krákœ'nâ*.

Meget hyppigt Navn paa Oer; af Fuglenavnet *kråka* f.

15. Bø ytre. Kaldes *nœ'rebø*. — Bøø NRJ. II 115. III 612. Enckeboø og Bøø 1603. Eeckeboe 1606. Bøø 1616. 1617. Yttre Bøø 1666. 1723.

* Bøer m., Gaard (Indl. S. 47). Efter denne Gaard kaldes den Ø, hvor-paa GN. 13—26 ligger, nu Bøland, som uidentivl er et nyere Navn.

16. Bø indre. Udt. *bø*. — Indre Bøø 1666. 1723.

16, 2. Bøvaagen. Udt. *bœ'vâjinn*.

16, 4. Arhaugen. Udt. *harhau'inn*.

Af de to Former er formodentlig Arhaugen den opr., som i Udtalen ved det saakaldte «Halvemaal» har faaet tilføjet et h (se Indl. S. 23). Hvis Navnet er nogenlunde gammelt, kan det være sms. med *ari* m. Ørn. Arhaug forekommer som Gaardnavn ogsaa i Rødø og Arhaugen i Buksnes.

17. Torvik. Udt. *tâ'rvika*. — Torwigh NRJ. II 115. Torwig NRJ. III 612. Torwiggenn 1603. Thoruiggenn 1606. 1616. 1617. Toerwigen 1666. Torvigen 1723.

Se Vannelven GN. 44.

17, 6. Stranden. Udt. *stra'nda*.

18. Steinsvik. Udt. *stei'nsvika*. — Steenswig 1666. Steensvig 1723.

Kan være sms. med Mandsnavnet Steinn, sandsynligere dog med steinn m., i Betydning af en høj Holme eller et Fjeld. Der ligger en Holme inde i Viken, og nær Gaarden er der en isoleret Fjeldtop. Jfr. PuSt. S. 233 og Indl. S. 79.

19. Roiren. Udt. *rœi'ra*, Dat. *rœi'rinnē*. — Rorenn 1603. 1606. 1617. Roren 1666. 1723.

* Røyr m.?, Stenros, Stendynge, et gammelt Ord, svarende til svensk rör n., hvoraf Spor findes ogsaa i Oldn. Ordet maa isaafald som Gaardnavn være gaaet over til Hunkjønord, ligesom Tilfældet er med *rœysi* n. Samme Navn er Ulstein GN. 31, Stranden GN. 36 og maaske Rør i Rygge og i Nesodden, jfr. det med vin sms. Røyrin i Asker og i Skedsmo (se Bd. I S. 340. II S. 88). Efter Stedsforholdene synes der ikke at være Grund til at henføre det til Røyr f., Lyske.

19, 2. Sivertstøl. Kaldes *rœi'rastœilinn*.

20. Froistad. Udt. *frœi'sta*. — Ffrostad NRJ. II 115. Frøstadt NRJ. III 612. Froste 1603. Frostadt 1606. 1616. 1617. Frøstad 1666. 1723.

* Frøysstaðir eller *Frøyjustaðir, sms. med Gudenavnet Frøyr eller Gudindenavnet Frøya (Munch NGHS. S. 217).

20, 2. Stolen. Udt. *stœi'linn*.

21. Froistadvang. Kaldes *vâ'jinn*, Dat. *vâ'ja*. — Frostewoig 1603. Frøæuog 1606. Vaagen 1617. Waagen 1665. Frostadvog 1723.

21, 5. Skinneset. Udt. *sjî'nnese*, Dat. *-sa*.

Skinnes findes i Krødsherred og i Sandsvær, det sidste RB. 3 skrevet i Skinnanese, hvilket uidentivl er en sammendraget Form for *Skinnaranes, af skinnari m., Garver, Bundtmager. Dette støttes ved, at det forsvundne Skinnararud i Sorum og i Skedsno allerede i RB. findes skrevet Skinnarud (se Bd. II S. 260. 282). Paa samme Maade er sikkert ogsaa Navnet her at forklare.

22. Espeset. Udt. *æ'speset*. — Aspeseth NRJ. II 114. Espe-seedt NRJ. III 612. Espesetler 1603. 1606. Espesett 1616. 1666. 1723.

*Espisetr, af *espi n.*, Aspelund, og *setr n.* Strøm (II S. 438) om-taler, at Gaardene paa begge Sider af Nærosundet «prunke med deilige Aspe-lunde».

23. Hjertnes. Udt. *jæ'rtnes*.

Er vel samme Navn som Hjartnes i Strandebarm, Bømmel og Fuse. Om det sidste bemærker O. R., at det antagelig kommer af hjarta n, Hjerte, efter en Sammenligning med Nesets Form. Ogsaa Navnene Hjarløen og Hjartholmen maa have sin Grund i, at man har sammenlignet Øernes Form med et Hjerte. Jfr. forøvrigt Hjertviken i Akero, som har sit Navn af en liden Holme, der kaldes Hjarte.

24. Næroen. Udt. *nê'roinâ*. — af Nærdøy AB. 83. Nordo NRJ. II 115. [Jfr. Nereswndz skibr. NRJ. II 113. Næreswnd skibr. III 612]. Nerdoin OE. 1. Nerroe 1603. Neroe 1606. 1616. Næroen 1666. Næroen 1723.

*Njardøy, sms. med Gudenavnet Njorðr. Samme Navn er Næ-roen i Ytre Namdalen og i Øksnes og Næløen i Hevne. Er nu en Halvø, landfast med den store Ø Bølandet, men har tidligere været en egen Ø. Endnu paa Strøms Tid var den omflydt i Flodtiden (Strøm II S. 439). Efter Øen kaldes Sundet mellem Bølandet og Bergsø Nærosund.

24, 4. Krokjen. Udt. *krø'kjâ*, Dat. *krø'kinne*.

Er Ordet Krokja f., i den af Ross anførte Betydning: skarp Bøining. Navnet sigter vel til Formen af en Vik eller et Nes. Jfr. Tvekrøja, Navn paa en Holme i Ytre Vikten.

25. 26. Leine indre og ytre. Udt. *lei'nanne*, Dat. *lei'nâ*. — Lene, Indreleene NRJ. II 115. Yttre Lenenn NRJ. III 612. Leene 1603. Lenne 1606. Lehne 1616. Leenne 1617. Inder, Ytter Leene 1666. Indre Leene, Yttre Lehne 1723.

*Leinar, Flt. af *lein f.*, Skraaning, Helling (Indl. S. 65).

26, 4. Stranden. Kaldes *lei'nestranda*.

27. Flusund. Udt. *flû'synd*. — Flogsundt 1603. 1606. Flou-sund 1616. Floegsund 1617. Flusund 1666. 1714. Fluesund 1723. Efter et Skjær *flû'gå*.

*Flugusund. Jfr. Vannelven GN. 3. GN. 27—38 ligger paa Bergsoen.

27, 4. Flusundbakken. Kaldes *hæ'ttâ*.

Hetta er et meget almindeligt Fjeldnavn; det maa ogsaa her være et saadant, hvorefter Gaarden har faaet Navn. Det er maaske det samme Fjeld, som af A. Helland (Jordbunden i Romsdals Amt S. 30) kaldes Hornshetten.

28. Reite. Udt. *rei'tanne*, Dat. *-tå*. — Reijte 1603. Reite 1606. 1616. 1617. Reitte 1666. Reite 1723.

* Reitar, Flt. af reitr m., afgrændset Flade, Rude (Indl. S. 70).

29. 30. Berge nedre og øvre. Udt. *bærje*. — Berge NRJ. II 115. Berig NRJ. III 613. Bierg 1603. Nederbierig, Offuerbierig 1606. Offuerberge 1616. Bierge 1617. Nedre, Øffre Berge 1666. Nedre, Øfre Berg (den sidste ode i over 40 Aar, Underbrug til Nabo-gaardene) 1723.

* Berg n., Berg, Klippegrund (Indl. S. 43). Nutidsformen er vel ud-gaaet fra Dat. Ent. Bergi.

29. 3. Værket. Udt. *værke*. — Her paastodes at have været Jernverk. Vel Grubedrift under Øsmarkens Jernverk i 18de Aarh.

Strom (II S. 439 n.) beretter, at man paa hans Tid havde begyndt at bryde Jernerts paa Gaarden Berge.

29. 11. Bergsneset. Udt. *bærnsæ*.

30. 4. Bergshaugen. Udt. *bærshauing*.

31. Hjelmeset. Udt. *jælmesæt*. — Helmesetter 1606. Hiemb-sett 1616. Hielmsett 1666. Hielmesett (ode henved 40 Aar; 1723.

Navnet forekommer ofte, dels skrevet som her, dels i Formerne Hjelmsæt og Hjelset. Oprindelsen er dog vist ikke altid den samme. Dels kan det komme af et Mandsnavn Hjalmer (Hjalmulfr), dels af et Elvenavn Hjalmer eller Hjalma (PnSt. S. 132. NE. S. 102). Den sidste Forklaring er der ikke Spørgsmaal om her, da der efter Kartet ikke er nogen Elv eller Bæk. Undertiden kan Iste Led vel ligefrem være Ordet *hjalmer* m., Hjelmer, Stak, eller samme Ord, anvendt som Navn paa en Heide (Indl. S. 55).

32. Monsholmen. Kaldes *pu'jhålminn* (betragtedes som Ud-navn). — Monsholmb 1666. Mogensholm 1723 (ode, brugt af Præsten).

33. 34. Fosnevaag nedre og øvre. Udt. *fösnäväjinn*. — Foßennwoig, Woige 1603. Fosenuog 1606. Foußennog 1616. Neder, Offuer Foßnewoeg 1666. Forsnewaag 1714. Nedre Fosnevaag, Over Fosnevoig 1723.

Iste Led er *Fölsku* f., som i Nutidsformen Fosen findes brugt som Navn paa flere Steder. Saaledes Storfosen, en Ø i Ørlandet, Fosen, Øer i Lundaas og i Avalsnes, samt Lillefosen, et ei længer brugeligt Navn paa en af de Øer, hvorpaa Kristiansund ligger (Kirklandet). Desuden nævnes i en ældre Jordebog en Fosenuog i Ørskog (se «Forsvandre Navne» under Ørskog). Navnets opr. Form maa være **Fölgæn*, **Fölsku*, som maa afledes af *fela*, at skjule, og saaledes betyder: Skjul, Skjulested. Navnet passer ligesaa godt paa denne trange Vaag paa Nordsiden af Bergsøen, der er helt dækket af Vaagsholmen, som paa Vaagerne paa Øerne i Ørlandet og ved Kristiansund. Paa de to sydligere Øer synes der at være lignende Vaager. Ligesom Navnet paa de andre Steder bruges om Øer, paa hvilke der findes en saadan Vaag, har det vistnok ogsaa her opr. været Navn paa Bergsøen, hvilket Navn vist er meget nyt (Strom kalder den Myklebustøen efter G.N. 37). I Udtaleformen af Gaardnavnet har man i Iste Led dette Ønavn i hestemt Form. Paa samme Maade kaldes Storfosen i daglig Tale Fosna. Jfr. Thj. VSS. 1891 S. 181.

33. 3. Vaagsholmen. Udt. *vækshålminn*.

35. Igesund. Udt. *i'gesynd*. — Egdeswnd NRJ. II 115. Egeswndt, Egswndt NRJ. III 613. 620. Eigsunndt 1603. Eigsundt 1606. 1616. Iggesund 1617. Egsund 1666. Eigesund 1723.

Det Sund, som Gaarden har Navn af, er Sundet mellem Bergsøen og Nerlandsøen, paa Karterne kaldet Igesundvaalen. 1ste Led antages NE. S. 116 med Støtte i Formen fra 1620 at være Elvenavnet Igða, af Fugle-navnet igða, nu Igda eller Egda.

36. Vike. Udt. *vi'kanne*, Dat. -*kå*. — Wigenn 1603. Wig 1606. Viigen 1616. Wiige 1666. 1723.

* *Vika* r (ældre Form *Vika* r), Flt. af *vik* f, Vik.

37. Myklebost. Udt. *my'kkebøsst*. — Moglebostad NRJ. II 115. [Moglebosted NRJ. III 612]. Mochelbostadt 1606, Mochelbust 1666. Mochlebust 1723.

Se Vannelven GN. 7.

37, 8. Myklebosthaug. Udt. *my'kkebøssthauinn*.

38. Eggesbøen. Udt. *æjjesbø'nn* (Hovedtonen paa sidste Stavelse), Dat. -*bønå*. — Eigþbo 1603. Eigþboenn 1606. Egisbøen 1616. Eggisboe 1617. 1666. Eggesboe 1723.

Antages PnSt. S. 60 at være opr. * *Egilsbøer*, sms. med Mandsnavnet Egill. Denne Formodning støttes foruden ved Formerne fra 1606 og 1616 ved Egilsvik i Beieren, som ogsaa nu udtales *æjjes*.

39. Hero. Udt. *hø'rei*. — Herøy OE. 1. 4. Heroebierig 1606. Hæroe med Sandvig og Klammerholm 1723 (1714 kaldes selve Præstegaarden Sandwiig).

Se under Herredsnavnet.

39, 3. Fugleholmen. Paastodes kaldet *ry'nningshålminn*. — Mulig = Fogdeholmb 1666. Fogedholm 1723.

40. Nautoen. Udt. *nau'toinå*.

Af *naut* u., Hornkvæg. Har Navn af, at Oen før har været brugt til Havnegang.

40, 11. Klombreholmen. Udt. *klåmbrahålminn*. — Klammerholm 1723.

Maa forklares af *klømb* r f., Klemme, Folkespr. Klomber f., Klammer, Klemme; ogsaa om en traug Bjergkloft i en Vei eller Sti (Aasen). Samme Stamme har man i Klombranes paa Skorpa her i Herredet (AK.), i Klombre i Rollag og i Klomra, en Plads i Holt.

40, 14. Smedholmen. Udt. *smi'dhålminn*.

41. Petersholmen. Udt. *pæ'ttershålminn*. — Petterholmb 1666. Petterholm 1723.

42. Jensholmen. Udt. ei opgivet. — Jensholmb 1666. Jensholm 1723 (brugt af Præsten).

43. Blankholmen. Udt. *blå'nhålminn*, Dat. -*ma*. — Blanchholmb 1666. Blanchholm 1723.

Navnet sigter vel til en skinnende Stenart paa Holmen. Jfr. Navne som Blankenberg, Blankfjeld og Blankheia.

44. Djupvik. Udt. *dju'vika*. — Dybwigenn 1603. Dybuigenn 1606. Diubuig 1616. Dyffuig 1617. Dybwig 1666. Dyvig, Diuvigen 1723.

* *Djúpvik*, den dybe Vik, et meget hyppigt Navn, som i Regelen nu i Udt. er sterkere afslidt end her. GN. 44—63 ligger paa Gurskoen og omliggende Smaasøer.

44, 2. Vaagen. Udt. *vå'jinn*.

44, 3. Nakken. Udt. *na'kkinn*.

Se Vannelven GN. 99.

44, 7. Djupvikstranden. Paastodes kaldet *klei'va*.

44, 8. Kjelsund. Udt. *kæ'llsen*.

Sandsynlig sms. med Mandsnavnet *Ketill*, som nu ofte er blevet til *Kjell*, mulig dog med *kerling* f., Kvinde, ligesom *Kjelvik* i Inderoen (Bd. XV S. 182). Med Hensyn til Udt. jfr. GN. 4 og 13.

44, 9. Kobbeneset. Udt. *kåbbene'se*.

Af Kobbe m., Sæl, Sælbund.

44, 10—13. Hestholmen. Udt. *hæ'sshålminn*.

45. Dragesund. Udt. *dragesynd* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Drassizwnd NRJ. II 114. Dragsund 1603. 1606. 1616. 1617. 1666. 1723.

Af *drag* n., af *draga*, drage, trække, som bl. a. bruges om Steder, hvor man maa trække Baaede gjennem et Sund, som er for grundt til at kunne roes (Indl. S. 47). Efter Kystkartet er det Sund, ved hvilket Gaarden ligger, tildels meget grundt.

46. Myrvaag. Udt. *mýrvá'ganne*. — Myruog 1606. 1616. 1617. Myrwoeg med Næßett 1666. Myrevog med Nessett 1723.

Maa sigte til myret Jordbund, i Modsætning til GN. 48.

47. Myrvaagnes. Paastodes kaldet *sjj'ttenes*. — Nessett, Underbrug til GN. 46, 1666. 1723.

48. Aurvaag. Udt. *aurvá'ganne*. — Ewerwogh NRJ. II 114. Offre wog NRJ. III 612. Ohrwoig 1603. Öruog 1606. 1616. Öerwoeg 1666. Örwaag 1714. Örevaag 1723.

Iste Led er *aurr* m., Grus (Indl. S. 42).

49. Krigsholmen. Kaldes *kristá'fferhålminn*. — Krigsholmb 1666. Krigsholm 1723.

Efter en Bemærkning i Matr. burde Navnet vel rigtigere skrives *Kriks-holmen*. Maaske af *Krik* m., Krog, Vinkel.

50. Aurvaaglid. Kaldes *lí'da*.

50, 3. Leirviken. Udt. *leirví'ka*.

50, 4. Espeviken. Udt. *æsspeví'ka*.

Iste Led er *espi* n., Aspeskog.

51. Storoen. Udt. *stórøí'nå*. — Stoer Oe 1666. Storoe 1723.

52. Bentholmen. Kaldes *kvitginná*. — Bentholmb 1666 (der henført til Ulstein Sogn). Bentholm 1723.

Sms. med Mandsnavnet Bent, en Forkortning af Helgennavnet Benedictus. I denne Form sees det at have været i Brug i denne Egn allerede ved 1520 (NRJ. II 114).

53. Tjervaaug. Udt. *tjorvåganne* (ogsaa hort *tjør-*). — Kierewogh NRJ. II 114. Tierog NRJ. III 613. Tierwog 1603. Thieruog 1606. Thierreuog 1617. Tierwoeg 1666. Tjerevaag 1723.

Da der gaar en Elv forbi Gaarden ud i Vaagen, kan det ligge nær i 1ste Led at søge et Elvenavn. Der findes et Elvenavn Tjara, som her kan komme i Betragtning, af tjara f, Tjære, enten sigtende til en Eiendommelighed ved Vandet eller betegnende en Elv, som gaar gennem Furuskov (NE. S. 271. 337). Navnet Tjerviken i Berg Sml. forklares Bd. I S. 225 ogsaa paa denne Maade.

53, 2. Tøftene. Udt. *tyffinne*.

Af t o p t f., Hustomt.

54. Klungsør. Kaldes *oi'ra*. — Klongsoer 1603. Klongsoer 1606. Klongoer 1616. Klongsoer 1666. Klongsoer 1723.

Af klungr m., Tornebusk, og ø y r r f., Øre, Sandbanke.

55. Ormenes. Kaldes *garvi'ka*. — Ormnæs 1666 (nylig ryddet). Ormenes 1723.

Sikkert kan Navnet ikke forklares, naar man ikke kjender synderlig gamle Former af det. Sandsynlig er 1ste Led Dyrenavnet Orm. Jfr. Ormerøes, se Rovde under «Forsvundne Navne», og Ormehaugen, en Part under GN. 48, Aurvaag. Daglignavnet er maaske at forklare i Analogi med det hyppige Husvik om en Vik, i hvilken der ligger en Gaard.

55, 2. Storeneset. Udt. *stórenæ'se*.

55, 3. Lilleneset. Udt. *lillænæ'se*.

56. Rafteset. Udt. *rafflesæt*. — Rofftesetter 1603. Raftesetter 1606. 1617. Raftesett 1666. Rafteset 1723.

1ste Led i dette Navn og i GN. 58, Raftenes, er vel raptr m., Stok. Det er vel ikke utænkeligt, at Navnene har sin Grund i, at der her engang har været Skov, hvori der har været Anledning til at hugge raptr vidr. Saaledes forklarer Fritzner (III S. 37) Navnet Raftesiden paa den søndre Side af Varangerfjorden. Man kunde dog maaske ogsaa her tænke paa den Forklaring, som jeg Bd. XVI S. 357 har foreslaaet for Raftsundet og Gaardnavnet Raften i Hadsel, at nemlig Raften har været Navn paa et Sund paa samme Maade som Stokken, Stoksund paa flere Steder bruges som Navn paa retlobende Sund. En Betenkelighed mod denne Forklaring frembyder jo Tostavelsesformen af 1ste Led, hvis man ikke vil antage, at Sundets Navn her har været en af raptr afledet Form (Rapti?). Det maatte isaafald have været Sundet mellem Rafteneslandet og Stoksundøen, som her har baaet dette Navn. Hvis dette er rigtigt, maa man antage, at Sundets Navn senere er forandret og blevet til Stoksund.

56, 4. Lilleøen. Udt. *lilhloi'ná*.

57. Stoksund. Udt. *stá'kksynd* (sagdes kaldet *bó'nle-st.*). — Stokesund 1606. Stoksund 1666. 1723.

Ligger paa Stoksundøen ved det uuder frg. GN. omtalte Sund.

57, 2. Pilevik. Udt. *pí'levik* (!).

58. Raftenes. Paastodes kaldet *stá'kksynd*. — Rofftenes 1603. Raftenes 1606. 1666. Raftenes 1723.

Se GN. 56.

58, 2. Raftenesvik. Kaldes *grj'teví'ka*.

Det kan ikke sees af de Karter, som haves, om der her er noget Vandløb, som kunde have Navnet Gryta. Gryta findes forevrigt ogsaa brugt som Navn paa Skjær.

59. Sandviken. Udt. *sannrí'ka*. — Sanduiken OE. 1. Sandwig 1603. Sanduig 1606. Sanduigen 1617. Sandwig 1666 (brugt af Præsten). 1723 opført som Underbrug til den daværende Præstegaard, GN. 39.

59, 2. Rysseviken. Udt. *rysseví'ka*.

Vel af *ryssa* f. Hoppe; jfr. det ofte forekommende Hestviken. Navnet maa have sin Grund i, at Stedet tidligere har været brugt som Havnegang for Hopper. Jfr. Ryssebøen, Ørskog GN. 22, 4. Efter Kystkartet findes ved Siden af Hestholmen (GN. 44, 10) en Ryseholmen (udentvivl Feil for Rysse-).

60. Moldtu. Udt. *má'ltú*. — Molthe, Mwlté NRJ. II 114. 115. Moltunn 1603. Moltunn, Moltu 1606. Moldthun 1617. Moltun 1666. Moldthuun 1723.

Samme Navn forekommer i Agdenes, nu skrevet Moldtuen, i Landn. Kap. 270 skr. *Moldatún*. Sidste Led er *tún* n., indhegnet Sted (Indl. S. 82). 1ste Led er af O. R. (Bd. I S. 311 og PnSt. S. 182) forklaret af et Mandsnavn *Moldi*, hvormed en Række Stedsnavne synes sammensatte. S. B. (PnSt. S. 297) antager derimod, at *Moldi* i denne Forbindelse er at forstaa som Navn paa en Fjeldtop; Molden heder et Fjeld i Hafslo. De lokale Forhold tilsteder her den sidste Forklaring, idet der efter AK. udenfor Gaarden er et (formodentlig noget høit) Nes, som heder Moldtustenen, og indenfor den en høj Fjeldtop, Moldthuuen.

60, 2. Dyrehaugbakken. *dj'rehau* kjendtes.

Ved «Dyr» maa her tænkes paa Hjort.

60, 3. Hanspladsen. Udt. *há'nsplassin*.

60, 4. Rabben. Udt. *ra'bbin*.

60, 9. Myren. Udt. *mý'ra*.

60, 21. Moldtudalen. Kaldes *læ'ginne*.

Se Vannelven GN. 12, 3.

60, 22. Stolen. Udt. *stói'linn*.

60, 23. Langholmen. Udt. *lâ'nghâlminn*.

61. Slettebakke. Udt. *sléttebakkanne*, Dat. *bákká* (Hovedtonen paa 3die Stavelse), alm. kaldet *ø'ggarinn*. — Slettebacke 1603. Sletteback 1606. 1616. Slettebach 1666. Slettebache 1723.

Jfr. Rovde GN. 81.

62. Tarberg. Udt. *tá'rbærg*. — Tarbjerg 1603. Tharbjerg 1606. Thadberig 1616. 1617. Tarberg 1666. 1723.

Et Navn i denne Form findes ikke andensteds, og jeg kjender heller intet, som sikkert kunde ansees for beslægtet. Det kunde være *Paraberg, af pari m., Tare, Tang, betegnende et Berg ved Stranden, hvorpaa der groede Røgdom af Tang. Det er ikke rimeligt, at Skrivemaaden Thad- i 1616 og 1617 skulde antyde en oprindeligere Form, skjønt det vistnok er muligt, at d kunde være gaaet over til r. Jfr. Telberg GN. 97 i Stordalen, som ogsaa i nogle Jordebøger fra 17de Aarh. skrives Thad-, men dog maa være et ganske forskjelligt Navn.

63. Løset. Udt. *lø'sæt*. — Loffsett, Løsetter 1603. Loffsetter 1606. Loeßett 1617. Loesett 1666. 1723.

Sandsynlig *Løðusetr, se Vannelsen GN. 95.

64. Flaavær. Udt. *flåvæ're*. — Flouer 1606. Flaawehr 1666. Flaavæhr 1723.

Det er vel muligt, at det kan være samme Navn som Flovær i Tjøtta og som dette i 1ste Stavelse indeholde en Stamme Froð-, som S. B. sætter i Forbindelse med froða f. og frauð n., Fraade, Skum, idet r ved Dissimilation er gaaet over til l (jfr. Bd. XVI S. 62). Vokalen kan ikke være til Hinder for denne Forklaring, og Beliggenheden kan ogsaa passe dertil, da Gruppen ligger omtrent aabent mod Stathavet.

LEIKANGER SOGN.

Sognenavnet er egentlig Gaardnavn, se GN. 79. Sognet bestaar af den sydøstlige Del af Gurskøen og den sydvestlige af Hareidlandet.

Kirken er opført efter Resol. af ²³/₁₁ 1872.

Gaardenes Navne: **65. Brekke.** Udt. *brækkanne*, Dat. -*kå*. — Brecke 1603. Bricke 1606. Brecken 1617. Breche 1666. 1723.

*Brekka f, Bakke (Indl. S. 45). GN. 65—68 ligger paa Gurskøen.

66. Seljeset. Udt. *sæ'ljesæt*. — Sillesetter NRJ. II 113. Sellesetter 1603. 1606. 1617. Sellesett 1666. 1723.

*Seljusetr, af Trænavnet selja f, Silje. Denne middelalderiske Form er hjemlet for Seljesæter i Kinn og i Hornindalen, for Selset i Ibbestad og for Silset i Øre.

67. Roskar. Udt. *rø'skar*. — Rottschor 1603. Rodscher 1606. Rotschar 1616. Rotschar 1666. 1723.

Sidste Led er utvivlsomt skarð n, Skar. Gaarden ligger efter Kartet i en smal Lavning mellem to Aase. 1ste Led kan ikke sikkert bestemmes. Efter de ældre Skriftformer kunde man gjette, at det er Rauð-, af Adj. raunðr, rød. Det maatte isaafald sigte til en Farve i Fjeldet.

68. Skoge. Udt. *skô'ganne*, Dat. -*gå*. — Skouge 1603. 1606. 1617. Schouge 1666. 1723.

*Skógar, Flt. af skógr m, Skov.

69. Ødegaarden. Udt. *ø'ggarinn*. — Ødegaarden 1603. Ødegårdt 1606. Ødegaard 1616. 1666. 1723.

GN. 69, 70 og 73—75 ligger paa Hareidlandet.

70. Eksund. Udt. *æksy'nde* (nogle sagde: *eik*). — Egsund NRJ. II 112. Eigsundt 1603. 1606. 1617. Egsund 1616. 1666. Eegsund, Eigsund 1723.

Har Navn af, at den ligger ved Sundet mellem Hareidlandet og Eiko. I Sammensætningen er Diftongen i 1ste Stavelse bleven forkortet.

70, 8. Myren. Udt. *mý'ra*.

71. Sundet. Udt. *sy'nde*, Dat. *sy'nda*. — Sunnde 1603. Sunde 1606. 1617. 1666. 1723.

* Sund n. Ligger paa Eiko ligeoverfor Eksund.

71, 2. Hjellviken. Udt. *jæ'llvik*.

1ste Led er sandsynlig hjallr m, ligesom i Hjellviken, GN. 14. 2 i Akerø. Det er her antagelig snarest at tage i Betydningen: høiere Flade død Afsats, skjønt det ogsaa kunde være muligt at forstaa det om en Fiskehjørn (se Indl. S. 55).

72. Eiken. Udt. *ei'ká*. — Eigner (!) 1603. Eickenn 1616. Echen 1666. Eechen 1723.

* Eik f., Ek, der ofte findes brugt usms. som Gaardnavn og undertiden ogsaa ligesom her i bestemt Form, saaledes Eiken i Jondal. Æik BK. 33 b, i Ytre Dale o. fl. St. I denne Del af Søndmøre findes tildels aa istedetfor a som den bestemte Artikel ved sterke Hunkjensord.

73. Havaag. Udt. *havá'ganne*, Dat. *-gå*. — Hadewogh NRJ. II 112. Hoffwoig 1603. Haffuog 1606. Hoffuog 1616. Haavog 1617. Haawog 1666. Haevaag 1723.

* Hada'rvágr, hvori 1ste Led er Gen. af Onavnet Hqð ligesom i Haddal, Hasund og Hareid i Ulstein. Hqð har været det gamle Navn paa Hareidlandet, som nu benævnes efter Gaarden Hareid (Hqð Sn. Edda. Egils S. S. 232. Hada'ar skipr. DN. VIII 277, 1403); det indeholder en Stamme Hada, som forekommer i flere gamle Navne, saaledes i Folkenavnet Hada'ar, som endnu lever i Landskabsnavnet Hadeland (Hada'aland), Gaardnavnet Hada'vik i Onso og sandsynlig ogsaa i Gaardnavnet Haadi i Lesje, Haade i N. Aurdal og Haaden i Skogn (Bd. I S. 20. IV, 1 S. 27. IV, 2 S. 267). S. B. formoder (NE. S. 45), at Hqð hænger sammen med got. hwaþa, Skum. Isaafald maa Folkenavnet Hada'ar være af en anden Oprindelse og vel høre til Stammen haphu, Kamp.

74. Selvaag. Udt. *sælvá'ganne*. — Sellwoig 1603. Seluog 1606. Selleuog 1616. Seluog 1617. Sellwog 1666. Sellevaag 1723.

Sandsynlig *Selvágr, af sælr m., Sæl, Sælhund.

75. Aursnes. Udt. *aursnæ'se*. — Orsnes 1603. Arsnes 1606. 1617. Aarsnes 1616. 1666. 1723.

Kan neppe være beslægtet med Orsnes i Volden eller Orsnes i Søkkelven. 1ste Led synes ikke at kunne være aurr m., Grus, da en Sammensætning med dette Ord i Gen. vilde være lidet rimelig; jfr. GN. 50. Der er et lidet Vand nær Gaarden. Det er tænkeligt, at dette kan have hedet Aurr, maaske af aurr m., Vædske, Fugtighed (se Bd. IV, 2 S. 251); dette Navn har 2 Søer i Smalenene baaret.

76. Nykreim. Udt. *nj'kreim*. — Mwgrym (I) NRJ. II 112. Nykrem, Nekrem 1603. Nykeremb 1606. Nyckremb 1617. Nykrimb 1666. Nychrem 1723.

* *Nykreimr*, sms. med *heimr* (Indl. S. 53). S. B. formoder, at 1ste Led er *nykr m.*, Nok, enten umiddelbart eller gjennem et deraf dannet Elvenavn. Se NE. S. 328. Der falder en Elv ud lidt søndenfor Gaarden. Jfr. Vannelven GN. 88, 17. — GN. 76—87 ligger paa Gurskøen undtagen GN. 84.

77. Leikangerbakken. Udt. *lei'kóngbakkin*, kaldes ogsaa *bakkin*. — Backenn 1603. Leekangback 1606. 1616. Lechangerbach 1666. Legangerbache 1723.

78. Leikangersæteren. Udt. *leikónsæ'tra*, kaldes ogsaa *sæ'tra*. — Selter 1603. Leekangsetter 1606. Lechangsetter 1666. Legangersetter 1723.

Ligger noget inde paa Gurskøen og har vel opr. været Sæter under Leikanger.

79. Leikanger. Udt. *lei'kóng* (ogsaa hort *-ång*). — Lekanger NRJ. II 112. Leganger NRJ. III 623. Lekanger 1603. Leekanger 1606. Liekanger 1617. Lechanger 1666. Leganger 1723.

* *Leikvangr*, af *leikr m.*, Leg, og *vangr m.*, græsgrøet Slette (Indl. S. 65). Navnet betegner saaledes egentlig Plads, hvor en Bygds Befolkning har samlet sig til forskellige Slags Lege. Det forekommer paa mange Steder, tildels i noget ukjendelige Former (som Leikvam, Lekvam, Lekum). Naar Skriftformerne her og ofte ellers har beholdt *-er* i Endelsen, maa det vel forklares af, at man, efterat v var faldt bort i Udt., har forvekslet sidste Led med det i Navne hyppige *angr*.

80. Øren. Udt. *ø'ra*.

81. Leikangerstranden. Sagdes kaldet *læ'ginne*.

Om Daglignavnet se Vannelven GN. 12, 3.

82. Rauvik. Udt. *rau'í'ka* (ogsaa hort *raude*). — Rodvigen (ryddet under Leikanger siden sidste Matr.) 1723.

1ste Led kan være *randi m.*, Myrmalm; men det kunde ogsaa være Adj. *randr*, rød, idet Navnet kunde sigte til rødlig Farve af Sand eller Klipper.

83. Kleppe. Udt. *klæ'ppe*. — Klepe NRJ. II 112. Kleppe 1603. Klep 1606. 1617. 1666. 1714. Kleppe 1723.

* *Kleppar*, Flt. af *kleppr m.*, i Navne især betegnende Fjeldknatter (Indl. S. 60). Der er nogle Fjeldtoppe lige bag Gaarden.

83, 5. Smaadal. Udt. *smáda'lánn*.

83, 8. Bosviken. Udt. *bá'ssvíka*.

Kunde efter Formen være * *Botnsvik*, af *botn m.*, Bund, Ende af en Fjord (Indl. S. 45), jfr. Fosnes i Inderøen, se Ed. XV S. 188. Andre Forklaringer er dog ogsaa mulige.

83, 9. Gjerdet. Udt. *jæ're*.

84. Maaloen. Udt. *máloi'ná*. — Molde, Mallenn 1603. Moloenn 1606. Molloen 1616. Moelloen, Maaller 1617. Moloen 1666. 1723.

Samme Navn findes i Frei og i Steigen. 1ste Led er vel mql f., Banke af Smaasten, især langs en Strandbred (Indl. S. 68).

85. Bakken. Kaldes *jø'ssakkbakkin*. — Backenn 1603. 1606. 1617. Bachen 1666. 1723.

86. Josok. Udt. *jø'ssakk* (ogsaa hort *-sukk*). — Jettesoghe NRJ. II 112. Jotsack, Jotsack 1603. Jotsack 1606. Jodsock 1616. Joedsocke, Jodsocke 1617. Jodsoch 1666. Jodsach 1723.

*Ljótolfsakr?, af Mandsnavnet Ljótolfr, som forekommer ikke sjelden i MA. (PnSt. S. 176). For denne Forklaring taler særlig Formen fra 1520, medens de øvrige Skriftformer ligesaa godt kunde passe til en gammel Forn *Ljótsakr, af Mandsnavnet Ljótr.

87. Voldnes. Udt. *vållnæ'se*. — Vollnes 1603. Wolnes, Wollnes 1606. Volnes 1617. 1666. Woldnes 1723.

Da Gaarden ligger omtrent ligeoverfor Mundingen af Voldenfjorden, kunde det ligge nær at antage, at 1ste Led indeholder denne Fjords gamle Navn; se Volden under Herredsnavnet. Rigtignok kunde man vente, at 1ste Stavelse da i Udt. havde havt hørligt d i Enden. Dette er dog vel ikke nogen afgjørende Indvending, naar det gjelder en Sammensætning. Omvendt skulde man, hvis 1ste Led var vøllr m., Vold, vente *ll* istedetfor *ll* i Udt.

87, 2. Aardal. Kaldes *da linn*.

FORSVUNDNE NAVNE.

Hielle 1603 (ved Tarberg?).

*Hjallir?, Flt. af hjallr m., høitliggende Flade, Afsats (Indl. S. 55).

Andeboe 1606. 1616 (da «aldeles øde»; ved Teige); *andabø'nn* (Hovedtonen paa sidste Stavelse) kjendtes; Spor af gammel Beboelse.

Kystkartet har Andabones om et sterkt fremstikkende Nes paa Nerlandsøen nordenfor Teige; der maa Gaarden have ligget. PnSt. S. 6 fremsettes den Formodning, at dette og nogle flere Stedsnavne kan være dannede af et ellers ikke kjendt Mandsnavn And i, som sandsynlig fra først af maatte have været en Kjøleform.

Paapenes 1617 (formodentlig kaldet efter en sammesteds nævnt Hans Paap).

ULSTEIN HERRED.

Herredets og Hovedsognets Navn: Ulstein. Udt. *u'llstein*.
 Ældre Navneformer: Vlfsteins sokn AB. 82. Vlfvuestein s. OE. 4.
 Navnet er egentlig Gaardnavn, se GN. 5.

ULSTEIN SOGN.

Kirken eksisterede allerede i Middelalderen, se AB. 82. Efter Reformatsen var Sognet tilligemed Hareid Sogn residerende Kapellani under Herø (havde faaet residerende Kapellan 1586), men blev frit Kald ved Reskr. af 18. 1747. Efter Reformaten havde Kapellanen sit Sæde ved Hareid Kirke, som ogsaa stadig i ældre Tid gjaldt for Hovedkirke. Endnu i Strøms Tid (II S. 392) kaldtes Præstegjeldet til daglig Hareid, uagtet Præsten boede i Ulstein.

Gaardenes Navne: 1—3. Flo ytre, midtre og indre. Udt. *flø*. — af ytra Flidom AB. 82. af nordrø Flodhum AB. 82 s. Fløde NRJ. II 110. Fløo NRJ. III 619. 620. Fflø OE. 1. Fløo 1603. Fløe 1606. 1617. Fløy, Fløye 1616. Ytterfløe, Midfløe, Inder Fløe 1666. Yttre Fløe, Mid-Fløe med Egholm, Indre Fløe med Græføen (hvori ogsaa de andre Fløegaarde havde Del) 1723.

* Fljódar. Samme Navn er Fløan i Skatval, vistnok ogsaa Fløan i Flatanger, det sidste maaske opr. Fjordnavn (Bd. XV S. 26. 347); mulig ogsaa Fløde i Selje. Navnets Betydning er ikke forklaret. Gaardene ligger paa et fladt, temmelig bredt Forland under Fløhornet. Nutidsformen er vel en Sammen dragning for Fløe. — GN. 1—25 ligger paa Hareidlandet.

4. Roppe. Udt. *rå'ppanne*, Dat. *-på*. — Roppen 1603. Roppenn 1606. 1617. 1666. Roppen med Sandøe 1723.

Er vel beslægtet med Elvenavnet Roppa, opr. *Rupp a, som endnu kjendes fra Gausdal (NE. S. 197). Da der løber en Bæk forbi Gaarden, er det ikke usandsynligt, at det er selve Elvenavnet, som er gaaet over til Gaardnavn. Elvenavnet er kanske beslægtet med det svenske Sjönavn Ruppen eller Råpen, som af Hellquist (Sv. Sjö. I S. 490) sættes i Forbindelse med en Stamme rup- med antagelig Betydning: «Aabning, Hul».

5. **Ulstein.** Udt. *u'llstein*. — af Vlfsteine, Vlfsteins sokn AB. 82. Vlfstene NRJ. II 110. Vlfsten, Vlstenn NRJ. III 619. Vlfstein, Ulfsteinn sokn OE. 1. 4. Wlstenn 1603. Vlstenn 1606. Vldstienn 1617. Wlsteen 1666. Ulfsteen 1723.

Ulfsteinn, uidentvill opr. Fjeldnavn. Man kan formode, at dette har været et ældre Navn paa Ulsteinhætta, et isoleret, omtr. 1000 Fod høit Fjeld indenfor Gaardene. 1ste Led i Fjeldnavnet kunde være det ofte forekommende Elvenavn Ulva (NE. S. 285). Denne Formodning støttes ved, at den Elvedal, som begrænses Fjeldet paa Nordsiden, paa AK. kaldes Uldalen. Den af Ström (II S. 397) udtalte Formodning, at Navnet kan være sma. med Mandenavnet Ulfr og egentlig kan have tilhørt en af de to høie Bantastene paa Gaarden, synes mindre rimelig.

5, 12. **Skokken.** Udt. *skå'kkinn*.

Vel af skokkr m., Æske, Kiste. Efter en Notits af O. R. skal Skokk m. i Ryfylke bruges i Betydning af en Bygning til Opbevaring af Hø. Det findes ikke opført hos Aasen eller Ross.

6. **Skeide.** Udt. *sjei'de*. — a Skeidi DN. VIII 277, 1403. af Skeidhe AB. 82. Skede NRJ. II 110. Skedt, Skæde NRJ. III 619. 620. Skeide OE. 1. Skode (!) 1603. Skede 1606. Schiede 1616. Scheede 1617. 1666. 1723.

Skeið n., i Stedsnavne vel i Regelen at forstaa i Betydningen: Bane til Kapløb eller Kapridning eller et Stykke Jord, som egnede sig til saadant Brug (Indl. S. 76). Nutidsformen maa opfattes som Dat.

7. **Øsnes.** Udt. *ø'snes*. — Østness AB. 126 s. OE. 1. Odzness NRJ. II 110. Otznes NRJ. III 619. 620. Ousnes 1603. Oxnes 1606. Ouðnes 1616. 1617. Øxnes 1617. Oeðnes 1666. Ousnes 1723.

Gaarden har Navn efter et sterkt fremstikkende Nes ved den nordlige Munding af den Række Sunde, som adskiller Hareidlandet fra Dimmoen og Gurskoen. Jeg antager derfor, at det er opr. Øsnes, af óss m., Munding. Paa samme Maade formoder O. R. (i en Notits i Matr.), at Øsnes i Torvestad paa Nordspidsen af Karmøen har sit Navn af, at det ligger paa Karmøens Nordspids ved Udløbet af Karmund. Øsnes i Eid Ndlj. ligger ved Elvens Udløb i Fjorden. S. B. tænker af Hensyn til Formen Ost i 16de Aarh. paa det ellers i Stedsnavne forekommende øst f., Halshule.

8. **Vik.** Kaldes *u'llsteinvik*. — Vigh NRJ. II 112. 1603. Wig 1606. 1666. Wiig 1723.

8, 5. **Einchaugen.** Udt. *einchau'inn*.

9. **Hovset.** Udt. *hå'rsæt*. — Hasetter NRJ. II 112. [Hasetther NRJ. III 620]. Housetter, Hoffsetter 1603. 1606. 1616. Housfett 1617. Ofre og Neere Hoffsett 1666. Ofre og Nedre Hofsett 1723.

Formen Ha- fra 1520 tyder paa, at 1ste Led er Adj. hár, høi. Dette kan forenes med den nnv. Form og de yngre Skriftformer, hvis man som opr. Form af Navnet antager *Hávasetr med Adj. i bestemt Form. Saaledes ogsaa opfattet af O. R. i Munch NGHS. S. 217. Isaaafald falder det i Betydning

sammen med det hyppige Gaardnavn Hoset. Hvis 1ste Led havde været h o f n., Tempel, vilde det vel have været udt. med f og ikke med v foran paafølgende s.

10. Holsekre. Udt. *hólsækkranne*, Dat. *-krú* (Hovedtonen paa 2den Stavelse) — Houseker 1603. Holsecker 1606. Hollsecker 1616. Hoellsocke 1617. Holsecher 1666. Holsecher 1723.

Kommer vel af hól m., isoleret, rundagtig Heide (Indl. S. 56), og e k r a f., gjenlagt Ager. Navnet er maaske fra først af opstaaet som Navn paa et Jordstykke under en anden Gaard.

10, 2. Stølene. Udt. *støilanne*.

11. Fjelle. Udt. *fjé'lle* (ogsaa hørt *fjé'lle*). — Ffiel OE. 2. Fielde 1603. Filde 1606. Fielde 1616. 1617. 1666. 1723.

*Fjall n., Fjeld (Indl. S. 49). Nutidsformen er Dat. En høitliggende Gaard i det indre af Hareidlandet.

12. Løset. Udt. *lø'sæt*. — Løsett 1603. Løffsetter 1606. Løsetter 1616. Loesett 1666. 1723 (da nylig optaget efter at have ligget ode c. 40 Aar).

Se Vannelsen GN. 95.

13. Moldskred. Udt. *må'lskræ*. — Molskrede NRJ. II 112. III 620. Moldskrei OE. 1. Melschre 1603. Molschre 1606. Molskre 1616. Molschre 1617. Moldschree 1666. Molschre 1723.

Af mold f., Muldjord, og skrið a f. eller skrið n., Skred (Indl. S. 76). Betegner som Gaardnavn et Sted, hvor Jordskred er gaaet. Jfr. Moldskreddalen, Navn paa en Dal paa Østsiden af Vettefjorden i Sogn og paa en Dal og Gaard i Sunnellen. Det sidste antages NE. S. 162, dog maaske med Urette, at indeholde et Elvenavn. Et Dalføre i Stranden bærer ogsaa samme Navn. Ogsaa Gaarden her ligger oppe i en Elvedal.

14. Svoren. Udt. *svå'ra*, Dat. *-rinne*. — Suarenn 1603. Suaremb 1606. Suaremb, Suerebb, Suorenn 1616. Suorren 1617. Suorenn 1666. Svoren 1723.

Af Svor f., et lidet Jordskred, et Sted, hvor Grunden er sribet af Skred, ogsaa om en ved Skred nedraset Masse (Aasen, fra Søndmøre og Nordfjord). Findes som Gaardnavn ogsaa i Daviken og Hornindalen, i den sidste Bygd ogsaa Moldsvor.

15. Ringstad. Udt. *ri'ngsta*. — Ringstadt 1603. 1606. 1616. 1617. Ringstad 1666. 1723.

*Ringsstaðir, sms. med det gamle Mandnavn Ringr (PnSt. S. 204). Findes paa mange Steder; i dette Amt foruden her ogsaa i Stranden, i Skodje og i Aure og i en noget anden Form i Tingvold.

16. 18. Haddal ytre og indre. Udt. *ha'ddal*. — Hadall NRJ. II 112. III 620. Haadall 1603. Hadall 1606. Haadall 1617. Yttre Hadall, Hadall 1666. Yttre Hadall, Indre Hadall 1723.

*Haddardalr, hvori 1ste Led er Gen. af Oens gamle Navn Hqð; se Herø GN. 73. Da de samme Navne ofte forekommer baade som Onavne og som Elvenavne, er det maaske ikke utænkeligt, at den Elv, ved hvis Udlob Gaarden ligger, ogsaa kan have hedet Hqð.

17. Myrene. Udt. *mý'ranne*, Dat. *-rá*. — Myre 1603. Myrre 1606. 1616. Myrrenn 1617. Myhren 1666. 1723.

*Mýrar, Flt. af mýrr f., Myr (Indl. S. 68).

19. Haaeim. Udt. *hå'emn*. — Haem, Haaem 1603. Haaem 1606. Haemb 1616. Haaem 1617. Haaieimb 1666. Haaiem 1723.

* *Håeimr*, af Adj. *hár*, *høi*, og *heimr* m. (Indl. S. 53). Meget hyppigt Gaardnavn i forskellige Nutidsformer. Denne Form er alm. paa Vestlandet indtil Søndmøre; i Romsdalen og Nordmøre heder det nu Hoem. Paa andre Steder findes Formerne Hæm, Hveim, Hojem, Hom.

20. Garnes. Udt. *gå'nes*. — Gardeness NRJ. II 112. Gordenes NRJ. III 621. Garnes 1603. 1606. Gaardnes 1616. Garnes 1617. 1666. 1723.

Findes ogsaa i Haus, i Værdalen og i Borge Ndl. «Dunkelt med Hensyn til Betydning ligesom flere med Gard- sm. Navne» (O. R. i Notits ved Haus GN. 84). Gaarden ligger paa et stærkt fremspringende Nes, som næsten stænger Sundet mellem Hareidlandet og Gurskø, saa at der kun bliver en smal, ganske grund Strøm tilbage. GN. 22, Garshol, ligger ved et ganske lignende Nes i Sundet mellem Hareidlandet og Dimmø. Mon af garðr i Betydningen «Gjerde»?

20, 2. Kvalneset. Udt. *kvalnæ'se*.

21. Botnen. Udt. *bå'ttninn*, Dat. *bå'ttna*. — Bottenn 1603. Bottnne 1606. Bottenn 1616. 1617. Botten 1666. 1723.

* *Botn* m., Bund, Ende af en Fjord (Indl. S. 45). Ligger, hvor Sundet mellem Hareidlandet og Dimmø ligesom afskjæres ved det ved Garshol udstikkende Nes.

22. Garshol. Udt. *gå'rsöl*. — Gordesøel NRJ. II 112. Gardesøll NRJ. III 621. Gansull (!), Gorsull 1603. Garsull 1606. Gaarßull 1616. Garsull 1617. 1666. 1723.

Se GN. 20. 1ste Led maa ogsaa her være garðr m., her i Genitiv-form; sidste Led er hól m. (Indl. S. 56).

23. Hasund. Udt. *hå'synd*. — Haswndh NRJ. II 112. Haswnd (tr. Haswndt) NRJ. III 620. Hagsunndt 1603. Haugsundt 1606. Haasund 1616. Hagesund, Haasund 1617. Haasund 1666. Haasund 1723.

* *Hadarsund*, af Ønavnet *Høð*; jfr. GN. 16 ovf. og Herø GN. 73. Det er meget almindeligt, at Sunde har Navn efter det Land, som ligger paa den ene Side. Jfr. f. Ex. Dimmesund GN. 28, Eksund Herø GN. 70, Ristesund Sande GN. 61, Skorpesund Herø GN. 2.

23, 2. Hasundvaag. Paastodes kaldet *sannbakkænne* (Hovedtonen paa 2den Stavelse).

24. Strandeboen. Udt. *strandabø'nn* (Hovedtonen paa sidste Stavelse), Dat. *bønå*. — Strandbøe 1603. Strandeboe 1617. Strandbøe 1666. Strandeboe 1723.

* *Strandarbør*, af *strønd* f., Strand, og *bør* m., Gaard (Indl. S. 79 og 47).

25. Saunes. Udt. *sau'nes*. — Södeness NRJ. II 112. III 621. Södenes 1603. Søffdenes 1606. Søffdenes 1616. Søfdenes 1666. 1723.

Da der gaar en Bæk nær Gaarden, kunde 1ste Led vel være den samme Stamme *Sauð*, som er omtalt under Rovde GN. 83. Sandsynligst er det dog opr. * *Sauðanes*, hvori 1ste Led er Gen. Flt. af *sauðr* m., *Sau*. Navnet sigter isaaftild til, at Stedet engang har været brugt som Havnegang for Sauer.

26. Breivik. Kaldes *stålvi'ka*. — Staldvigen 1616. Brewig 1666. Brevig 1723.

1ste Led i Daglignavnet er vel snarest Staal n., tæt pakket Stabel, især af utærsket Korn eller Hø; ogsaa brugt om et Rum, hvori Korn eller Hø bevares; jfr. Staalengen i Asker, Bd. II S. 160. Det kunde dog ogsaa være muligt, at det er Mandsnavnet Staale. — GN. 26—34 ligger paa Dimmøen.

27. Kleven. Udt. *klei'ra*. — Kløffuen 1603. 1606. Kleffuen 1616. Kløffuen 1617. Kleffuen 1666. Kleven 1723.

*Kleif f., brat Bergside, ad hvilken der gaar en Vei (Indl. S. 60).

27, 2. Klubbeneset. Udt. *klubbene'se*.

1ste Led maa være klubba f., Klubbe, Kollé, og Navnet maa sigte til, at Neset har Form af en saadan. Det findes ogsaa i Hjørundfjord. Jfr. ogsaa Klubbnäs i Lillherdal Sogn i Herjedalen, der ligger paa et, som det synes, hoit Nes ved et Vand.

28. Dimmesund. Udt. *dimnasynd* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Dymmeswnd NRJ. II 114. Dynneswnd (!) NRJ. III 612. Demmesundt 1603. Demesundt 1606. Dimmesund 1616. 1617. Demmesund 1666. Øfre og Nedre Dimmesund 1723 (den sidste Præstegaard).

1ste Led er Øens Navn, se GN. 32.

28, 2. Aasen. Udt. *å'sinn*.

28, 3. Gjerdet. Sagdes kaldet *læ'ginne* (Forvexling med GN. 29, 2—4?).

29. Sundgoten. Udt. *sundgå'tinne*, Dat. -tå (ogsaa hort: -gå'tinn, Dat. -ta). — Sundtzgotten 1603. 1606. 1616. 1617. 1666. Sundsgaatten 1723.

Om sidste Led, -goten, se Sande GN. 2. Ligger ved en af Snevringerne i Sundet mellem Dimmø og Hareidlandet.

29, 2—4. Legene. Udt. *læ'ginne*.

Se Vannellen GN. 12, 3.

30. Ettesvaag. Udt. *ættesvå'ganne*. — Ettiswoh NRJ. II 114. Eidzuogen 1603. Eidtzuog 1606. Eidsuogen 1616. Ettisuog 1617. Ertiswoeg 1666. Ertesvaag 1723.

1ste Led indeholder uidentvill Stammen el p t., som man har i elptr f., Svane, og som i Nutidsformer af Stedsnavne har antaget en Mængde forskellige Former, deriblandt ogsaa Ett- (se Indl. S. 49). Det er dog ikke umiddelbart en Form af Fuglenavnet, saaledes som Forholdet vel er med Ertvaag i Aure, men maa være Gen. af et Nom. *Elptir. Dette, formoder jeg, har enten været det gamle Navn paa selve den i Dimmøen dybt indskjærende Vaag eller paa den Fjordarm mellem Dimmøen og Hareidlandet, hvorfra Vaagen gaar ind. Som Navn paa en Indsø har man dette Elptir i Økten i Gjerpen, i Ælfti RB. 36, og vel ogsaa i Øktaren i Krødsherred. I Betydning falder *Elptir her sammen med Elptangr, i Ælftangre RB 211, nu Eftang i Tjølling (N. Fjorden. S. 70).

31. Roiren. Udt. *røi'ra*, Dat. *røi'rinne*. — Roren med Næset og Arffueholmen 1666. Roren med Nesset og Arveholm 1723.

Se Herø GN. 19. Arveholm er maaske sms. med Planteavnet Arve m., Fuglegræs.

32. 33. Dimmen indre og ytre. Udt. *dí'mma*, Dat. *dí'mminne*. — af Dymme AB. 82. Dym, Ydredym NRJ. II 114. Dympt, [ydre Dynnæ] NRJ. III 613. Dymen OE. 1. Dimmen 1603. Demenn 1606. Diemenn 1616. Dimmen 1617. Inder Demmen med Stoell (da Sørenskrivergaard), Ytter Demmen 1666. Indre Dimmen med Stølen, Yttre Dimmen 1723.

Udentvivel egentlig Navn paa den Ø, som nu kaldes Dimmø. Efter Udt. maa man snarest slutte til en gammel Form *Dimn, hvoraf allerede de ældste Skriftformer isaaftald maa være Forvanskninger. S. B. finder det sandsynligt, at Ønavnet «Dimna» er samme Navn som Dím un, der findes paa Færøerne og paa flere Steder paa Island, og som er et irsk Ord, der betyder «to Toppe». Man har vel engang boiet Nom. Dím un. Gen. *Dímnar, og efter denne Genitivform er da siden en Nominativform *Dimn dannet. Øen har to Fjelde, adskilte ved en dyb Lavning, et videre og høiere i Nord og et mindre i Syd.

33. 4. Noteneset. Udt. *nótané'se*.

Af Not, Fiskenot.

34. Vaage. Udt. *vå'ganne*, Dat. *-gå*. — Vaage OE. 2. Voge 1603. 1606. Woge 1666. Waage 1723.

*Vágar, Flt. af vágr m., Vaag.

34. 2. Legene. Udt. *læ'ginne*.

Se Vannelve GN. 12, 3.

35. Spjøtoen. Udt. *spjø'tøinå*, Dat. *-ainne*. — Spiudoen 1666. 1723.

*Spjótøy, af spjót n., Spyd. Øen har en trestjernet Form, og Navnet er vel givet med Heusyn til en af Spidserne. Spjøtoen findes ogsaa i Lindaas og Spjøtoen i Lurø og i Rodø, det usms. Spjøten i Bø Ndl. Jfr. ogsaa det enstyedige Vigra (se Roald under Sognenavnet).

36. 37. Hatløen lille og store. Udt. *hahlø'inå*. — Hattloeenn 1603. Hatloeen, Haselloe 1606. Hattloe 1616. 1666. Lille Hatloe (ryddet efter sidste Matrikel), Hatloe 1723.

Sms. med Trønavnet hasl m.

38. Haakensholm. Kaldes *hå'lminn*, Dat. *-ma*. — Haagensholm 1666. Haachensholm 1723.

Sms. med Mandsnavnet Haakon, efter Genitivformen et temmelig ung Navn.

39. Vattoen. Udt. *va'ttøinå*. — Wattoenn 1606. Vattoen 1616. 1617. 1666. Watøen 1723.

Navnet sammenstilles Bd. III S. 76 med Vattedal og Vatterøen i Tysnes, Vatteitveit i Ulvik, Vatterud i Sørum, Vetten i Furnes, Vetten-Ødegaarden i Stange og med Vattarfjorðr og Vattarnes paa Island, idet det formodes, at disse Navne kan indeholde den samme Stamme. Der har været et Elvenavn Vøtt (se Bd. II S. 247, NE. S. 292). Man kunde maaske formode et ligelydende Ønavn. S. B. tænker sig, at det kunde komme af vø'ttr m., en Vante, hvilket nok kunde passe til Øens Form.

HAREID SOGN.

Sognets Navn er egentlig Gaardnavn, se GN. 41. Hadareidz sokn nævnes AB. 82. Sognet var tidligere Hovedsogn, se under Ulstein Sogn.

Gaardenes Navne: **40. Brandal.** Udt. *bra'ndäl.* — Branddal NRJ. II 110. Brandall NRJ. III 620. Brannndall 1603. Brandall 1606. 1616. 1666. Brandahl 1723.

Se Sande GN. 32, NE. S. 22. Der falder en Elv ud ved Gaarden. GN. 40—78 ligger paa Hareidlandet.

40, 8. Dalsboen. Udt. *da'lsbø'nn.*

40, 11. Gjerdet. Udt. *jæ're.*

40, 17. Leitet. Udt. *lei'te.*

Se Vannelven GN. 71, 12.

40, 19. Skarbakken. Udt. *skä'rbakkin.*

40, 20. Legene. Udt. *læ'ginne.*

Se Vannelven GN. 12, 3.

40, 22. Saudeboen. Udt. *saudebø'nn* (Hovedtonen paa sidste Stavelse).

Bo maa her forstaaes i den nyere Betydning af en indhegnet Græsmark. 1ste Led er *sauðr m.*, Sau.

41. Hareid. Udt. *hä'reid.* — Hadareidz sokn AB. 82. Haredh NRJ. II 110. [Hardedenn NRJ. III 620]. Hareid s. OE. 4. Harreidt 1603. Hareidt 1606. Hareid 1616. Haræid 1617. Hareid 1666. Hareide 1723.

Hadareid. 1ste Led er Gen. af Onavnet Høð, sidste Led eið n., Eid (Indl. S. 48). Om Onavnet se Herø GN. 73. Gaarden har Navn af, at den ligger ved den østlige Munding af den Lavning, der gaar tvert over Hareidlandet.

41, 3. Korsneset. Udt. *kå'rsnese.*

Kors maa her udentvivl forstaaes om et til Somerke opreist Kors (Indl. S. 62 under kross).

41, 5. Liset. Udt. *li'set.*

Se Sande GN. 80. Her mulig indkommet ved Opkaldelse.

41, 6. Hjellene. Udt. *jæ'llanne.*

Af *hjallr m.*, enten i Betydning af en høitliggende Flade eller mulig i Betydningen: Fiskehjell (Indl. S. 55).

41, 7. Aarneset. Udt. *ärnese.*

1ste Led er sandsynlig *är*, Gen. af *ä f.*, Aa. Det kunde dog ogsaa være en Form af Trænavnet *qlr*.

41, 11. Bruabakken. Udt. *brü'abakkin.*

41, 16. Finsgaarden. Udt. *fínnsгарinn*.

1ste Led er Mandsnavnet Finn.

41, 17. Brekkene. Udt. *brækkinne* (ogsaa hort *-anne*).**41, 18. 19. Graatene.** Udt. *grátanne*.

Graaten findes ofte paa Ostlandet som Navn paa Pladse og Smaabrug. Det maa opfattes som et «nedsættende Navn» (Indl. S. 39), betegnende Stedet som et daarligt Næringssted eller tildels maaske hentydende til sørgelige Begivenheder. Graat- findes ogsaa brugt i sms. Navne som Graathaugen, Graatneset, Graatholmen, hvor Ordet vel maa have lignende Betydning. Paa Vestlandet findes neppe ellers Graaten som Stedsnavn. Og her vilde det desuden være paafaldende at finde Navnet i en saadan Betydning i Flt. Jeg kan dog ikke give nogen anden Forklaring af det.

41, 29. Rafaelneset. Udt. *ra'ffelnæse*.

42. Haabakke. Udt. *há'bakkanne*. — Haaback 1603. Haback 1606. Haabacke 1616. 1617. Haabach 1666. Haabache 1723.

1ste Led er vel enten Adj. *há r*, *hói*, eller *há f*, *Haa*, Eftervæxt af Græs.

43. Hoveledet. Udt. *há'velé'e*, Dat. *-lé'a*. — Hoffle 1603. Hofflijd 1606. Hofflied 1616. Houfflid 1617. Hofflie 1666. Hofflied 1723.

Sidste Led er vel lið n., Led, Aabning. Om 1ste Led kunde man formode, at det indeholder et tabt Gaardnavn Hove eller Hov. Dette bestyrkes maaske ved, at AK. og Kystkartet foruden Hoveli, hvorved vel denne Gaard menes, ogsaa har et Hovleite (som ei findes i Matr.) et Stykke derfra.

44. Teigene. Udt. *tei'ganne*. — Teige 1603. Theige 1616. 1617. Teige 1666. 1723.

*Teigar, Flt. af teigr m., Teig, afdeelt, afgrændset Jordstykke (Indl. S. 81).

45. Gjerde. Udt. *jæ're*. — Gierde 1606. Giere 1666. 1723.

46. Holstad. Udt. *hó'lstá*. — Holstad, Wlstad 1603. Holstadt 1606. Hoelstad 1617. 1666. 1723.

PnSt. S. 136 formodes det, at det ligesom Holstad i Skjerstad (af Holixstadam AB.) kan være *Hugleiksstaðir, sms. med Mandsnavnet Hugleikr, som i 1620 anføres fra Nordmore i Formen Holegh og senere er brugt her, skrevet Hovlik.

47. Grimstad. Udt. *grí'mmsta*. — Grymstad NRJ. II 110. Grimbstad 1603. 1606. 1617. 1666. Grimstad 1723.

*Grimsstaðir, sms. med Mandsnavnet Grímr (PnSt. S. 96).

48. Bjaastad. Udt. *bjá'sta* (ogsaa hort *bjá'sta*). — Biorstad NRJ. II 110. 1603. Biorstadt 1606. Biorstad, Biorstad 1616. Bioerestad 1617. Biorstad 1666. 1723.

*Bjárstaðr, Sted for en Gaard, af bjár, Gen. af bœr m., Gaard, og staðr m. (Indl. S. 76). Samme Navn er Bjaastad i N. Undal og i Balestrand, formodentlig ogsaa Bjastad i Kraakstad (se Bd. II S. 29). Der er vel ogsaa Grund til at antage, at det forsvundne Gaardnavn i Orsten, der i 1606 skrives Biorstadt ligesom her, er det samme.

49. Kaldholen. Udt. *ka'ldhólinn*. Dat. *-la*. — Kalholle 1603. Kalhoell 1606. Kaldhulle 1616. Kaldhuolle 1617. Kalhoell 1666. Kaldhoell 1723.

Kald-, af Adj. kaldr, kold, sigter vel i Navne i Regeln til, at Stedet ligger paa Skyggesiden. Sidste Led hóll m., rundagtig Høide (Indl. S. 56).

50. Bakken. Kaldes *røi'sætþakkin*. — Backenn 1603. 1606. Yttrebach, Indre Bache, Midbache 1666. Midbache, Indre Bachen, Yttre Bache 1723.

51. Roiset. Udt. *røi'sæt*. — Rodsett 1603. Rosetter 1606. Rottsett 1616. Rodsett 1666. 1723.

Se Sande GN. 10.

51, 6. Kvernhusgjerdet. Udt. *kvæ'nnhúsjære*.

52. Bigset. Udt. *bi'ggsæt* eller *bi'kksæt*. — af Byxsætre AB. 82. Boksetter NRJ. II 110. 111. Bygsetther NRJ. III 619. Bøgsetter 1603. 1606. Bogsett, Bogsett 1616. Boegßett 1617. Biugsett 1666. 1723.

Er udentvill samme Navn som Bøgset i Buviken, Bygsætr AB. 57, Bøgset i Beitstaden, skr. Bicksette 1520, og Bøgset i Snaasen, i 16de Aarh. skr. Bøk-, Byg-. Betydningen af 1ste Led er usikker. PnSt. S. 40 nævnes under Tvivl, at det kunde være sms. med Mandsnavnet Bjúgr, ligesom Bygstad i l. Holmedal (i Biugstodhum BK.), idet det dog betegnes som lidet sandsynligt, at dette, som ellers kun yderst sjelden kan paavises i Stedsnavne, 4 Gange i det nordlige Norge skulde være sms. netop med setr. Derfor kunde der være Grund til i 1ste Led at søge et Appellativ; at dette skulde være bygg n., ansees dog ikke rimeligt. Da der gaar en Bæk forbi Gaarden, kunde der være Anledning til at tænke paa et Elvenavn af Stammen Bjúg- (jfr. NE. S. 17).

53. 54. Rise nedre og øvre. Udt. *ri'se*. — Riße 1603. Riïße 1617. Nedre, Offuer Riïße 1666. Nedre Riise, Over Riise med Hoell 1723.

*Rísar f., Flt. af rís n., Ris, Kratskov (Indl. S. 70).

55. Nevstad. Udt. *nø'rsta*. — Nostad 1603. Nebestadt 1606. Nebbestad 1616. Neffuestad 1617. Nebbestad 1666. 1723.

Mulig *Nefsstaðir, sms. med det som Persontilnavn ofte brugte nef. Skriftformerne taler imod at tænke paa Elvenavnet Nøf. Nebstad i N. Undal (Næf- 1390) kan være samme Navn.

55, 2. Gjerdet. Udt. *jære*.

56. Hammerstolen. Udt. *há'marstölinn*. — Hammerstoll 1603. Hammerstolle 1606. 1617. Hammerstoell 1666. 1723.

1ste Led er hamarr m., Hammer, Berghammer (Indl. S. 53).

57. Hovden. Udt. *há'vðinn*. — af Hofdhe AB. 82. Hoffde OE. 1. Hoffde 1603. Ytterhoffde, Hoffdenack, Hoffdebierig 1606. Hoffden, Hoffdenacken 1617. Hoffden 1666. Hofden 1723.

Hofði m., fremspringende Fjeldpynt (Indl. S. 53). Om «Hoffdenack», som maa have været en egen Gaardpart, se Orsten GN. 36.

57, 4. Sandgoten. Udt. *sandgå'ttinne*.

Jfr. Sande GN. 2.

58. 59. Morken ytre og indre. Udt. *mår'ka*. — Morckenn 1603. Morckenn 1606. Murkenn 1616. Morckenn 1617. Yttre, Indre Morch 1666. 1723.

• Mørk f, Skov (Indl. S. 68).

60. Nesset. Udt. *næ'ssæt*. — Nødsetter 1603. 1606. 1616. Næßett 1666. Nedsett 1723.

Den ældste Skriftform Nødsetter lægger det nær at sammenligne dette Navn med Nøtsæter i Bremanger, BK. 9 a skr. i Nøtusætre, hvilket NE. S. 175 formodes at indeholde et Elvenavn •Nota. Om 1ste Led i dette Navn havde samme Oprindelse, vilde dog Lydforandringen være paafaldende sterk. Jfr. ogsaa Nesset, GN. 69 i Nesset, som 1620 skrives Nødesetter. Det ligger maaske nærmere her ligesom ved Gaarden i Nesset at formode opr. •Nøytisætr, af nøytin, Hob af Kreaturer (naut). Jfr. ogsaa det forsvundne Nødesetter i Skodje.

61. Snipsør. Udt. *smi'psør* (efter én Opgave: *smi'vsør*). — Snipsoer 1603. 1606. Snibsoer 1616. Snibsoerren 1617. Snibsoere 1666. Snibsoer 1723.

Ligger ved Snipsørvandet under et Fjeld. Sidste Led kunde det ligge nær at forklare af øyrr f., Sandbanke; men Udtalen synes at tale derimod (jfr. Herø GN. 64 og 80). 1ste Led kunde man sætte i Forbindelse med Snipen, Snipa, som ofte forekommer som Gaardnavne paa Østlandet, og Bd. III S. 132, jfr. S. 235, formodes at kunne være en Sideform af Snipp m., Snip, Hjørnestykke. Der har ogsaa været et Persontilnavn snipr, hvoraf Bd. IV, 2 S. 74 Snipstad i Ø. Toten antages mulig at kunne komme. Desuden kan merkes, at Snipen forekommer som Fjeldnavn. Jfr. ogsaa Herø GN. 10.

62. Kvammen. Udt. *kvä'minn*, Dat. *kvä'ma*. — Quamme 1603. 1606. 1616. 1617. 1666. Qvamme 1723.

• Hvammr m., se Sande GN. 64, Indl. S. 57.

63. 64. Alme store og lille. Udt. *a'lme*. — Allme 1603. Alme 1606. 1617. Store, Lille Alme 1666. 1723.

Er Trænavnet almr m., brugt umiddelbart som Gaardnavn; her i Dativformen.

63, 2. Kaaviken. Udt. *kä'rika*.

1ste Led er kofi m., lidet Rum, Sidekammer. Jfr. Sildkoven, en Vik i Velfjorden, og Kovebugten i Salsvandet i Fosnes. Kaaviken heder ogsaa en Plads ved Brensnæs, en Vik i Strømsneset og en ved Hovd i Verran.

65. Haugen. Udt. *haw'in*. — Hoffuenn 1603. Hougenn 1617. 1666. Hougenn 1723 (da nylig igjen optaget efter længe at have været ode).

66. Engeskaret. Udt. *æ'ngjaskare*. — Engeschor 1603. Engeschoug 1606. Engeschar 1617. 1666. 1723.

Sidste Led, skarð n. (Indl. S. 76), sigter til, at Gaarden ligger i en Lavning mellem Heider. 1ste Led er sandsynlig Gen. af eng f., Eng.

67. Aasen. Udt. *ä'sinn*. — Aaße 1606. Aaßen 1617. Aassen 1666. Aasen 1723.

68. Korshavn. Kaldes *ha'mna*. — Kroshaffn 1603. Kroßhaffn 1606. Korshaffn 1617. 1666. Kaarshavn 1723.

Af *kross* m., Kors, opreist som Sømerke (jfr. GN. 41.3), og *høfn* f., Havn (Indl. S. 58).

69. Hjøringnes. Udt. *jø'rrnæse*. — Jorunes 1606. Joergenes 1616. 1617. Jorgenes 1666. Joringsnes 1723.

Iste Led i dette Navn og GN. 71 er i ældre Form bevaret i Hjørunga-vågr (Hkr. 156. 162), som antages at være det gamle Navn paa den nuv. Liavaag. Hjøringnes ligger paa det fremspringende Nes paa dennes søndre Side. I Jomsvikinga Saga (Flatob. I S. 187) siges det om Vaagen: «Der staar 3 Stene, som heder Hiorungar, og er en af dem noget større end de andre, og efter disse Stene har Vaagen faaet Navn». Skjont Sagaen har store Feil i sin Stedsbeskrivelse, kan dog denne Beretning godt være rigtig. Hjørungar synes efter S. B. at være afledet af *hjør* r, Sverd, og at have Hensyn til Stenenes Lighed i Form med et Sverd.

70. Liavaag. Udt. *liavå'jinn*. — Wogenn, Lieuog 1606. Lievog 1616. Liwoeg 1666. Lievaag med Engeslettet Søslette 1723.

Gaardens og Vaagens nyere Navn er dannet af Gaardnavnet Lid (GN. 73 og 76).

71. Hjøringdal. Udt. *jørdal'inn*. — Iwrendall NRJ. II 109. Jærmedall NRJ. III 619. Jorenndall 1603. 1606. Joergendall 1617. Jorgendal 1666. Joringdahl 1723.

Ligger ikke ved Vaagen, men indenfor et lidet Vand, som har Afløb til denne. Hvis den ovf. anførte Forklaring af GN. 69 er rigtig, maa Hjøringdal vel opfattes som en elliptisk Sammensætning.

72. Ulset. Udt. *u'llsæt*. — [Alsætther NRJ. III 623?]. Vlsett 1603. Alsetter 1606. Vilsetter 1616. Vlsett 1617. Wilsett 1666. Ullsett 1723.

* *Ulfssetr*, sms. med Mandsnavnet *Ulf* r (PnSt. S. 270).

73. Lid øvre. Kaldes *ø'verli*. — Lydh, Ewrelydh NRJ. II 109. Lidt NRJ. III 619. Liid OE. 1. Ouffuerlijd 1603. Offuerlijd 1606. Liidt 1617. Øffrelie 1666. Ofre Lied 1723.

* *Lið* f., Li (Indl. S. 65).

74. 75. Liaset øvre og nedre. Udt. *liasæt* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Lijdsætter 1603. Lissetter 1606. Liesett 1617. Offuer Liesett, Neder Lißett med Lißett 1666. Ofre, Nedre Liesett 1723.

* *Liðarsetr*, afledet af den frg. Gaards Navn. Gaardene ligger midt mellem GN. 73 og 76.

76. Lid nedre. Kaldes *nē'rli* (ogsaa hort *nē'rli*). — Lijden, Lijdt 1603. Liidt 1606. 1617. Nederlie 1666. Nedre Lied 1723.

77. Pilskog. Udt. *pīlskó'ganne* (ogsaa hort *pīl*). — Piilschoug 1603. Pilschoug 1606. Pilskoug 1616. Pilleschoug 1617. Piilschoug 1666. Pilschoug 1723.

Iste Led er Trænavnet *pīll* m. Jfr. Pilhaugen i Rakkestad (Bd. I S. 111) og flere i RB. nævnte, dermed sms. Gaardnavne (se Fritzner II S. 937 b). «Skog» maa vel her tages i Betydningen: Krat, Buskads.

78. Ovra. Udt. *ávra*. — Offre NRJ. II 110. Ouffre, Øffre 1603. Offre 1606. Offueraa 1616. Owrrre, Ouffre, Auffre 1617. Offueraa 1666. Overaae 1723.

Jfr. Ovraa Stranden GN. 9, som sandsynlig er Elvenavn, hvilken Forklaring ikke er mulig her, da der ingen Elv er i Nærheden, og Udtalen heller ikke passer dertil. Jeg formoder, at det er en Sammensætning med *-vin*, der nu, som det i Regelen er Tilfælde i dette Amt, har faaet Endelsen *-a*. Det er isaaftald samme Navn som Ofrin, som man med lidt forskellige Nutidsformer har i Aker, Holand, O. Gausdal, Faaberg, Ø. Toten og Vik, samt i Formen Ovrein i Ogudalen, Egge og Beitstaden. Maaske under Indflydelse af Navnet i Stranden sees det i senere Skriftformer at være opfattet som Elvenavn. Ofrin maa vel hænge sammen med *ofra*, hæve, løfte (se Bd. II S. 189; jfr. ogsaa Bd. VI S. 209) og betegne en høitliggende Gaard.

78, 4. Engene. Udt. *ængjanne*.

78, 11. Kvernegoten. Udt. *kvænngåttå*.

79. Noringset. Udt. *nøringsæt*. — Norrangsett 1603. Norringsetter 1617. Noringsett 1666. 1723.

Ligger paa Suløen ved Udlobet af en Elv; der er ingen Vik i Nærheden. Jeg gætter, at 1ste Led er det af Aasen anførte Nørding *m*, en, som kommer nordenfra, her at opfatte som Personbetegnelse, i hvilken Betydning det vel godt kan være et gammelt Ord, uagtet man i Oldn. kun finder det brugt om Vinden i Sammensætningerne *útnyrðingr* og *landnyrðingr*. Jeg kjender intet beslægtet Navn, om ikke Nørseng i Loiten (Bd. III S. 105) skulde indeholde samme 1ste Led.

80. Sulebost. Udt. *sùlebósst* (ogsaa hort *sù'la*-, vel ret). — Sullenn 1603. 1606. Sullebostad 1617. Sullebust 1666. Sulebust 1723.

* *Sùlubólstaðr*. 1ste Led er Oens Navn. Den kaldes nu *sù'la*, Dat. *sù'linne*; den gamle Form maa være * *Sùla* (jfr. af *Sulewaga* AB. 80 s., nu *Solevaag*, Borgund GN. 64). Samme Ønavn er Sulen i Manger, udt. *sù'lø*, altsaa svagt Hunkjønssord ligesom dette. Af samme Stamme er vel ogsaa Sulen i Froien og Vikten, skjønt de udtales *sù'la* og det første AB. 61 kaldes *Sùla* v. r. Navnet hænger vel sammen med oldn. *sùla* f. og Folkespr. *Sul* eller *Sula* f. og maa hentyde til noget kløftet, her maaske snarest i Fjeldformationen. Det kunde dog maaske ogsaa sigte til de dybe Indskjæringer ved *Solevaag* og *Mauseidvaag* i den østlige, til Borgund hørende Del af Øen. Om sidste Led, *bólstaðr*, se *Vannulven* GN. 7.

81. Sulebakken. Udt. *sùlebakkin* (ogsaa *sù'la*). — Backe, Backenn 1603. Sullebache 1666. 1723.

82. Roisen. Udt. *røi'sa*. — Roisøen 1617. Roøen med Monsplads 1666. Roysen med Mogenspladtz 1723.

Er Ordet Røys f, oldn. *røysin*, Stenrø.

83. Ødegaarden. Udt. *øggarin*. — Ødegaard 1666. Ødegaard 1723.

84. Flesjesund. Kaldes *sùlasu'nde*, Dat. *-da*. — Sunde 1603. 1606. Flissesund 1617. Fleðesund 1666. Flesiesund 1723.

* *Flesjarsund*, af *flesjar*, Gen. af *fles* f., halvt overflydt Skjær (Indl. S. 50). Udenfor Gaarden ligger et Skjær, og Gaarden har Navn efter Sundet mellem dette og Suløen.

85. **Kirkebo.** Kaldes *lassega'rinn*. — Kierckeboenn 1603. 1606. 1617. Kirkeboe 1666. 1723.

* **Kirkjubær.** Efter Navnet maa man formode, at der engang har staaet en Kirke her. Derom have dog ellers ingen Kundskab. Daglignavnet er sms med Mandsnavnet Lasse, en af de nyere Former af det gamle Laurentius.

FORSVUNDNE NAVNE.

Øenn 1603 (i Eggen om Ulstein Kirke).

Watne 1603 (ligesaa).

Fjerringen 1603. Fieringen 1606. Fieringen 1616.

* **Fjórdungur m.** Fjerdedel. Dette oftere forekommende Navn sigter maaske tildels til, at Gaarden er en udskilt Fjerdedel af en større Gaard (Indl. S. 49).

Kibierig 1606. 1616 (anført mellem Fjelle og Løset); *ki'bærje* eller *ki'bærsjóra* angaves at være en gammel Ødejord i en Fjeldside ved Nevstad.

Kiberg findes ogsaa som Gaardnavn ved Tromsø og som Navn paa et Fiskevær nær Varde; formodentlig egentlig Fjeldnavn. Mulig af Kive m., en Art Maage (S. B.).

Suldall 1603 (paa Suloen).

Dette Navn i Forbindelse med Sulebakken (GN. 81) kunde lede til at formode, at der ogsaa har været et Elvenavn paa Suloen af samme Stamme som Ønavnet.

Danckisuig 1606. 1616 (anført ved Korshavn).

Iste Led indeholder maaske et forvansket Personnavn.

Skor 1603. Schor 1606. 1616 (anført mellem Hjoringdal og Ulset).

Har mulig ligget nær Engeskaret (GN. 66) og været en anden Part af samme Gaard som denne.

Mersetter 1606 (anført imellem Bakken og Roiset).

Kan være * *Merasætr*, af *merr f.*, Hoppe. Dette vilde støtte den ovf. foreslaaede Forklaring af Navnet Nesset (GN. 60).

Inderhoug 1606 (anført mellem Morken og Nesset).

Brebye 1606 (anført efter Kirkebo).

* **Breiðibær**, den brede Gaard. Jfr. Breiðy i N. Odalen, se Bd. III S. 198.

Lundegaard 1616 (vel i Ulstein eller Hareid S.).

Jfr. Lundgaard i Stange og i Faaberg, det sidste DN. V 238 skr. *Lundargardr*, samt Lundegaard i Lyngdal og i Haaland. Maa være sms. med *lundr m.*, Lund. Jfr. ogsaa Sunnelven GN. 46.

VARTDALSTRANDEN HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Vartdalstranden. [Udt. *va'rtal-stranda*].

Navnet er sms. med Gaardnavnet Vartdal, se GN. 96. Herredet indbefatter Kyststrækningen af Fastlandet langs Vartdalsfjorden og et Stykke af Storfjorden.

Sognet blev udskilt fra Hareid som eget Annexsogn og Kirken opført efter Resol. af 18. 3 1876.

Gaardenes Navne: **86. Festoen.** Udt. *fæ'sstøinå*. — Festoen 1603. Fiestoen 1617. Festoen 1666. 1723.

Iste Led maa være *festr* f., Toug til Fortøining, Landtoug (Indl. S. 49). Navnet betyger da vel en Ø, ved hvilken Fartøier kan ligge i Havn; jfr. Navnet Festvaag. Efter Kystkartet er der ved Gaarden en Ankerplads, men ingen Ø; derimod er der lidt indenfor et Skjær Flesa. Enten maa øy her sigte til dette eller være at forstaa i Betydningen: lav Strækning ved Vand (se Indl. S. 88).

87. Rommestrand. Udt. *róm'mestrand*. — Romestand (!) NRJ. II 108. Rumstrannd, Romstrannd 1603. Roennestad (!), Roemsthrand, Rommestrand 1617. Rommestrand 1666. Romstrand 1723.

Iste Led indeholder sikkert et gammelt Navn paa den Elv, ved hvis Udlob Gaarden ligger, nu efter GN. 90 kaldet Barstadelven. Denne Formodning støttes ved, at der fra samme Vandskilde som denne udspringer en Elv, der gaar i modsat Retning gennem Romedalen i Ørsten. Det er jo meget ofte Tilfælde, at Elve, som fra nærliggende Kilder løber i modsatte Retninger, bærer samme Navn. Dette Elvenavn hænger vel sammen med *róm* r m., Rost, *ró* m a, tale høirostet. Se NE. S. 157, hvor dog ikke dette Navn, men kun Navnet i Ørsten er opført.

87, 2. Hjellene. Udt. *jæ'llanne*.

Se Ulstein GN. 41, 6.

88. Voldene. Udt. *vå'llanne* (ogsaa hørt *-inne*), Dat. *-å*. — Wolde 1603. Walde 1617. Wolde 1666. 1723.

* *Vellir*, Flt. af *vqllr* m., Vold (Indl. S. 87).

89. Erdal. Udt. *ærdalinn*. — Erðdall 1603. Ersdall 1606. 1617. 1666. Ersdahl 1723 (den ene Halvpart ode i c. 50 Aar; brugt under Barstad og Melboen).

Dette Navn er NE. S. 42 opført som indeholdende et Elvenavn af en Stamme Er-. Dette kan neppe være rigtigt, da Elven, som paavist under GN. 87, har havt et andet Navn, og der ialfald paa AK. ikke sees nogen Tverelv ved Gaarden. Desuden synes Ers- i alle Skriftformer neppe at kunne bero paa Skrivfeil. Man fristes derfor til at antage, at den gamle Form er *Eiriks d al r, sms. med Mandsnavnet Eirikr, der først som saa ofte er sammendraget til Ers-, hvorpaa s er bortfaldt mellem to Konsonanter. Denne Sloifning er især hyppig foran -r u ð, men forekommer ogsaa ellers, som i Stakvik i Kvernes af Stakksvik.

90. Barstad. Udt. *bārsta*. — Borstad NRJ. II 108. Baarstad 1603. Barstadt 1606. Barstad 1666. 1723.

*Barkarstaðir, af Mandsnavnet Bqrkr (PnSt. S. 56).

91. Melboen. Udt. *mælbønn*, Dat. *-bønå*. — Melboe 1603. Melboe 1606. Melboen 1617. Meelboe 1666. Melbøe 1723.

*Medalbør, den midtre Gaard.

92. Lyng. Udt. *lyngje*. — af Lyngiar AB. 82. Lionghe NRJ. II 108. Lyng OE. 1. Lonng 1603. 1606. Liunge 1616. Lyng 1617. Longe 1666. Lyng, Lyngen 1723.

*Lyngjarf, Flt. af lyng n, Lyng, som Gaardnavn betegnende en lyngbevokset Strækning.

93. Rødenes. Udt. *rótanæse*. — Roedenes eller Blomberg 1666. Rodenes 1723.

94. Rot. Udt. *rót*. — Rod 1603. Roed 1617. 1666. Rod 1723. Se Vannelven GN. 40. Her kommer Navnet utvivlsomt af rót f.

95. Masdal. Udt. *māsstäl*. — af Mastall AB. 82. Masdall 1603. Matzdall 1606. Masdall 1617. Matzdall 1666. Masdahl 1723.

Antages NE. S. 155 at indeholde et Elvenavn, vel det samme, som man har i Maselven i Overhallen. I Formen i AB. er d hærdet til t efter s, ligesom Gjesdal Stav. allerede i det 14de Aarh. ofte skrives Gestala sókn. I Eirikr mastal, nævnt DN. V 104, 1338 (udstedt i Volden), synes Gaardnavnet at være brugt som Persontilnavn.

96. Vartdal nordre. Kaldes *nørrvartäl*. — af indra Vertal AB. 82. Vorthen, Vortell NRJ. II 108. [Warrafuill NRJ. III 623]. Nordre Vartafucl OE. 1. Wartoffucl 1603. Noruartauffel 1606. Warthaffucl 1616. Varthavell 1617. Nore Wartaucl 1666. Nore Vartavl 1723.

Antages NE. S. 292 at indeholde et ellers ikke kjendt Elvenavn. Denne Gaard og GN. 106 ligger ved to forskjellige Elves Udløb. De Former, som sidste Led har faaet i Jordebøgerne fra det 16de Aarh. af, er hoist paa-faldende Forvanskninger af et saa velkjendt Ord som -dal. De gjenfindes ikke alene ved GN. 106, men ogsaa delvis ved Hjortdal, Søkkelven GN 27; jfr. Volden GN. 38. S. B. bemærker, at de her maa forklares ved Indflydelse af gammeldansk vartavl, Spillebræt til Terningspil. Vartdal, antager han, kan være opstaaet af en gammel Form *Varpdalr eller (jfr. Fornen hos AB.) *Verpdalr og indeholde et Elvenavn, hørende til verpa eller til det dermed beslegtede Subst. varp n, Kast med Dragnot.

97. Aarskog. Udt. *årskó'ganne*, Dat. *-gå*. — Aarschoug, Orschoug 1603. Arschoug 1606. Aarskouff 1616. Aarschoug 1666. 1723.

Se Rovde GN. 97.

98. Ødegaarden. Udt. *ø'ggarinn*. — Ødegaardt (Kongsbacken) 1606. Ødegaard 1616. 1666. 1723.

99. Sætre. Udt. *sæ'tre*. — Sæther AB. 82 s. Settre NRI. II 108. Setre OE. 1. Setler 1603. Settere 1606. Setter 1616. 1666. Sætter 1723.

* *Setr* n. (Indl. S. 74), her i Dat.

100. Øie. Udt. *ôi'anne*, Dat. *ôi'à*. — Øye 1616. 1666. 1723.

* *Øyjar*, Flt. af *øy* f., her at tage i Betydningen: flad, lav Strækning ved Vand (Indl. S. 88). Gaarden ligger ved en Elv.

101. Aarsetbakken. Udt. *årsætbackinn*. — Backenn 1606. 1617. Aarsetbacke 1666. Aarsetbache, Aarsetbachen 1723.

Sidste Led, *bakki* m., maa vist her som saa ofte tages i Betydningen: Elvebred (Indl. S. 43).

101, 2. Sætsbakken. Udt. ei opgivet. — Sædsbache 1723 («ødelagt for over 30 Aar siden ved Sneskred»; har siden vistnok altid været Underbrug, men stod for for 1 Vogs Skyld).

Sms. med GN. 99 i Genitivform.

102. Aarset. Udt. *årsæt*. — Ordesetter NRJ. II 108. Aarsetter 1603. Arsetter 1606. Aarþett 1617. 1666. Aarsett 1723.

Findes ogsaa i Volden, i Hjørundfjord, i Sunnølv, i Norddalen og i Borgund samt desuden i Vevring, i Jølster og i Væ. Det er dog ikke overalt samme Navn. I Væ er det saaledes **Ørmssetr*, sms. med Mandsnavnet *Ørmr* (PnSt. S. 192). Paa enkelte Steder, hvor Gaarden som her ligger ved en Elv, kunde 1ste Led være *år*, Gen. af *a* f. I Vevring har man DN. XII 231 (jfr. 154) fra 1490 Formen *Elrisæter*, i en senere Tilføielse Ordeseter; der er altsaa 1ste Led en Afledning af Trænavnet *qlr* (*elri* n., Olderlund). Den samme Oprindelse bør man vist antage her især paa Grund af Formen Ordesetter fra 1520. Ogsaa i Borgund har man i 1520 Ordsetter.

103. Myklebost. Udt. *my'kklebóst*. — Myklebostad OE. 1. Møckelbost 1603. Møcklebusstad 1617. Mochelbust 1666. Møchlebust 1723.

* *Miklibólstaðr*, se Vannølv GN. 7.

104. Kvien. Udt. *kvî'à*, Dat. *kvî'inne*. — Quien 1603. Quienn 1606. 1617. Queien 1616. Quien 1666. Qvien 1723.

Se Saude GN. 48, 2.

105. Buset. Udt. *bú'sæt*. — Busetter 1603. 1606. 1616. Bueþet 1617. Busett 1666. 1723.

1ste Led er vel *bú* n., Buskab (Indl. S. 46). Findes ogsaa i Singsaas, hvor det dog sandsynlig kommer af Elvenavnet Bua, samt i Frosten.

106. Vartdal søndre. Kaldes *sø'rvartål*. — [Søndre Vartaffuel OE. 1]. Soruartafl 1606. Sore Wartaul 1666. Sore Wartavl 1723. Se GN. 96.

107. Remmen. Udt. *ri'ma*, Dat. *-minne*. — Remme 1603. 1606. Rembe 1616. Romøen 1666. 1723.

* Rim f., Sideform af rimi m., langstrakt Forhøining, Jordryg (Indl. S. 70).

108. Saltre. Kaldes *bæ'rje*. — Lillesaltere 1603. Salteroe 1606. 1616. 1617. 1666. 1723.

Samme Navn findes i Hjørundfjord med omtr. de samme Former fra 17de Aarh. som her, udt. *säl'tre*, og som forsvundet Navn i Borgund, skr. Salteroe 1603 og 1617. Da *-rud* nu paa Østlandet ofte findes svækket til *-re*, kunde det ligge nær at sammenstille det med Salterud i Hof S. og i Aasnes, som Bd. III S. 267 henføres til Salt f., fugtig Jordplet, liden Myr, og med Salterød i O. Moland, som S. B. (Bd. VIII S. 230) tænker sig kan være opr. *Saltararud, af saltari, en Mand, som nedsalter. Da der imidlertid i hele Romsdals Amt kun findes én sikker Sammensætning med *-rud*, Stomprod i Kindalen, synes det altfor betænkeligt at antage det 3 Gange sms. med dette samme Forled. Desuden kan det ikke skilles fra Salttrøen, Aure GN. 17, udt. *säl'troa*, i 17de Aarh. ogsaa skr. Salteroe. Jeg gjetter, at sidste Led er trød f. eller maaske et til Folkespr. Trøde svarende *trødi n. *Salttrødi kunde formodes at betyde: en Fold, hvor Kvæget samledes, naar det skulde have Salt, i Betydning beslægtet med Navnet Støddull.

109. Flaaskjær. Udt. *flå'sjær*. — Floschor 1603. Floscher 1606. Floskier 1616. Floescher 1617. Flaaschier 1666. 1723.

Betyder vel: et fladt Skjær, nær under Vandskorpen. Her er dog intet Skjær, hvorfor man vel maa forstaa sker om Klipper, som stikker op paa Land (se Indl. S. 75). Jfr. Flaaberg, vid, nogen, nogenlunde jevn Bergflade (Ross).

109, 3. Heggehjelle. Udt. ikke opgivet. — Heggewold 1603. Heggehieldt 1606. Heggehield 1616. Heggehield 1617. Heggehield 1666. Heggehield 1723 (udtaget af Fjeldskred for 40 Aar siden).

Af Trænavnet heggr og hjallr m. (Indl. S. 55).

110. Bjørndalen. Udt. *hjørnda'linn*. — Boindall (!) 1603. Bjørndall 1606. 1617. Bjørndall 1616. Bjørndall 1666. Bjørndahl 1723.

Sms. med Dyrenavnet Bjørn.

FORSVUNDNE NAVNE.

Harreidtsett 1603, antagelig paa Vartdalstranden.

Maa være sms. med Ulstein GN. 41; har maaske opr. været Sæter under denne Gaard.

Blomsetter 1603, maaske = GN. 93 (Rotenes).

Bierge 1603.

Strandt 1606.

Brusje 1606.

Maaske af Bruse m., Ener. Brusen bruges ogsaa som Fjeldnavn.

Skrede 1606.

VOLDEN HERRED.

Herredets og Hovedsognets Navn: Volden. Udt. *vâ'lda*, Dat. *vâ'ldinne*.

Ældre Navneformer: i Valld DN. V 104, 1338. Voll prestegeld, Vol sogn OE. 2. 4. Wolden DN. VI 453, 1427 (Afskrift af 1609). Voldz Pgd. DN. XIII 747, 1540. Wollen 1606.

*Vold f.? Som antaget N. Fjorden. S. 44, er det sandsynlig opr. et Navn paa Voldenfjorden, som er gaaet over til Bygdenavn ligesom saamange Fjorðnavne, ikke mindst i Søndmøre. Beslægtede Navne har man maaske i Valdan i Horg (af Voldu AB. 45) og i Valderaas i Flaa, som begge kan være dannede af et Elvenavn *Vold (Bd. XIV S. 265. 275), samt i Valderhaug i Borgund, som kan indeholde et Ønavn *Vold. Om Betydningen kan jeg intet oplyse.

Kirken benævnes DN. V 445, III 347 og AB. 83 efter Kirkestedet, Halkelsvik (GN. 19). Præstegjeldet indbefattede efter Reformatsen ogsaa Vannelven, som blev udskilt 1741, og Hjørundfjord, udskilt 1751.

Gaardenes Navne: 1. **Yksnoen**. Udt. *y'kksnoinâ*. — Oxnerøenn 1603. Oxenno 1606. Oxnoen 1666. 1233.

*Yxnøy, af yxn n. Flt., Oxer. Navnet kan have sin Grund i, at Oen engang har været brugt som Havnegang for Oxer. Samme Navn har en O i Haram (GN. 2).

2. **Birkenes**. Udt. *bærknæse*, Dat. *-sa*. — Barkenes 1603. Berkenes 1606. Birchenes 1666. 1723.

Iste Led kan her og i GN. 6 være birki n., Birkelund. Da Birkevik ligger ved en Aa og denne Gaard paa et udenfor langt fremstikkende Nes, er det dog ikke umuligt, at et Elvenavn kan ligge til Grund for begge.

3. 4. **Lid ytre og indre**. Udt. *lid* eller *l'ida*. — i Lid DN. V 103, 1338. Lydh NRJ. II 111. Lijð 1603. Lijdt 1606. Ytterlie, Inderlie 1666. Yttre Lien 1714. Yttre, Indre Lied 1723.

5. **Eideim**. Udt. *ei'deim*. — Eidenn 1603. Eidem 1606. Eidemb 1666. Eidem 1723.

*Eiðeimr, af eið n., Eid, og heimr m. (Indl. S. 48 og 53). Gaarden ligger paa en Lavning, som gaar tvertover Halvøen mellem Voldenfjorden og Ørstenfjorden.

6. Birkevik. Udt. *bærkvika*. — Barkewig, Barkewigenn 1603. Bierckeunig 1606. Bierckeunigen 1617. Birchewig 1666. Birchevig 1723.

Se GN. 2.

7. Eikreim. Udt. *eikreim*. — Egrym NRJ. II 111. Egerinn NRJ. III 620. Ekerem 1603. Eckeremb 1606. Eickreimb 1617. Echrimb 1666. Echrim 1723.

*Eikreimr, se Vannelven GN. 34.

S. 9. Haaskoll nedre og midtre. Udt. *håskållinn*, Dat. *-la*. — Haaschalle 1603. Haschalle 1606. Haßkold 1616. Haascholle 1617. Neder Haaschald, Midhaaschald 1666. Nedre Haaschold, Mid-Haaschold 1723.

*Hqsvikollr eller Hqsskollr, den graa Koll, af Adj. hqss (i bestemt Form hqsvi), graa, og kollr m., afrundet Top, Fjeldtop. Se Bd. II S. 151. S. B. tror, at den gamle Form har været *Hqskollr, af de samme Ord, men med 1ste Led i Sammensætningsform; jfr. Mandsnavnet Hqskollr, Sideform til Hqskuldr. Samme Navn er vel Haskoll i Lier, i Haskollom RB. 279. Et meget beslægtet Navn er Høsbjerg i Furnes, se Bd. III S. 72. Gaarden maa have faaet Navn af en Fjeldtop i Nærheden.

10. Haaskoll fremre. Kaldes *kleiva*. — Se frg. GN. Fremmerhaaschald 1666. Fremmer Haaschold 1723.

*Fremre har her som alm. Betydningen: længere inde.

11. 12. Mork store og lille. Udt. *mårk*, *li'hlemårk*. — Morch, Lillemark 1603. Morck, Lillemorck 1606. 1617. Store Morch, Lillemorck 1666. Store Morch, Lille Morch 1723.

*Mørk f., Skov (Indl. S. 68).

13. Ekset. Udt. *æ'kksæt*. — Eksetter NRJ. II 111. Egsetther NRJ. III 620. Eigsetter 1603. 1606. Egsetter 1666. Echsett, Eiche-sett 1723.

*Eiksetr, af eik f., Eg, og setr n. (Indl. S. 74). 1ste Stavelsses Vokal er svækket i Sammensætningen ligesom i Ekreim i Vannelven og i Eknes i Hosanger, som 1416 skrives Eikines.

14. Liaskaret. Udt. *haska're* (ogsaa hort *lida*). — Lijschor 1603. Lischall, Lischar 1606. Lieschar 1617. Lischar 1666. 1723.

*Liðarskarð, af lið f., Li, og skarð n., Skar.

15. Strand. Kaldes *øggarinn*. — Strann 1603. 1617. Strand 1666. 1723.

*Strønd f., Strand (Indl. S. 79).

16. Norddal. Udt. *nórda'linn*, Dat. *-la*. — Nordall 1603. Dallenn 1606. Noerdall 1617. Nordall 1666. Nordahl 1723.

17. Klep. Udt. *klæpp*. — or Kleppe DN. III 133, 1324. Kleppe NRJ. III 620. Kleppe 1603. Kleffue, Klep 1606. Klep 1617. Kleppe 1666. Klep 1714. Kleppe 1723.

Kleppr m., Klump, Fjeldknat (Indl. S. 60).

18. Engeset. Udt. *engjasæt* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Engeþeter OE. 2. Engesetter, Engsetter 1603. Engsetter 1606. Engsett 1666 Engsett og Øhren, Præstegaard 1723.

• Engjarsætr eller • Engjasætr, hvori 1ste Led er Gen. Ent. eller Flt. af eng f., Eng. Findes i dette Amt ogsaa i Ørsten, Norddalen, Stranden, Skodje og Eorgund og desuden paa nogle andre Steder, deriblandt i Sogndal i Sogn, hvor det BK. 46 a og b skrives Engjasætr.

19. Halkelsvik. Alm. kaldet *røi'sgarinn* (efter Sigende efter en Eier i 18de Aarh. ved Navn Reusch). — Hallkelsvik Fornm s. I 169. i Hællkiælsviik DN. III 347, 1385. i Halkelsviik DN. V 445, 1433. Halkelsuiks sokn, [af Halkelsvik] AB. 83. Halkeelwiick OE. 2. Halckilsuig (Præstegaard) 1606. Haldkielswig (ligesaa) 1666. Haldkielsvig 1723.

Halkelsvik, sms. med det i MA. meget almindelige Mandsnavn Hallkell (PnSt. S. 114).

19, 6. Kvernebakken. Udt. *kvæ'nabakkinn*.

20. Heltne. Udt. *hæ'ltanne*, Dat. -*nå*. — Heltenne, Haltenne 1603. Heltenne 1606. Heltne 1616. Haltne 1617. Heltne 1666. 1723.

• Helknar f., Flt. af helkn n., Sideform til hølkn n., stenig Grund, Klippegrund. Navnet findes ellers i Hektner i Fet, i Hekne i Rome-dal, i Heltne i Lyster, i Hekninne, Plads ved Slystøl i Fyresdal, i Heknskjør i Namsen, i Helkna sókn, det nuv. Spind Sogn i Herred, antagelig opr. Gaardnavn, vel ogsaa i Herten, udt. *hæ'ltna*, i Alstahaug og i det forsv. Heckenne i Vange. Se Bd. II S. 239. III S. 134. IV, 1 S. 96. XVI S. 91.

21. Bratteberg. Kaldes *bæ'rje*, Dat. *bæ'rja*. — Bratteberg 1603. Bratebierig 1606. Brattberg 1616. Bratteberigh 1617. Bratteberg 1666. 1723.

22. Drivklep. Alm. kaldet *klæpp*. — Klep 1616. Driffklepp 1666. Drifklep 1723.

Tillægget Driv- har Navnet formodentlig faaet til Adskillelse fra GN. 17. Det kunde komme af Elvenavnet Driva eller af drif n., her snarest i Betydning af Snedrev.

23. Fremmerlid. Kaldes *li'da*, Dat. *li'dinne*. — Lijð, Lijðenn 1603. Lienn 1606. Fremmerlie 1666. Fremmer-Lied 1723.

Jfr. GN. 10.

24. Tømmerbakken. Udt. *tj'mbrebakkin*. — Tømmerbache 1666. 1723.

1ste Led er timbr n., Tømmer, som i de mange dermed dannede Navne vel sigter til Tømmerskov paa Stedet.

25. Nedrelid. Kaldes *li'da*. — Nederlandt (!) 1606. Nederlie 1666. Nedre Lied 1723.

26. Hogg. Udt. *hå'jja*, Dat. *hå'jjinne*; i Sammensætning: *hå'gga-*. — Hougenn 1606. 1616. Huggen 1617. Hougenn 1666. 1723.

Samme Navn er vel Hogga, Lunde Br. GN. 17, 21. ndt. *hó'gga*, og i Flt. Hoggene, Hjørundfjord GN. 46, 2. Jeg formoder, at det er *hogg n.*, Tømmerhugst, der som Stedsnavn kunde være gaaet over til Hunkjønsord. Om *hogg*, navnlig i sms. Navne, se forevrigt Bd. VI S. 330.

27. Rotevatn. Udt. *råtevatn* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Rutlewod NRJ. II 118. Rotteuat NRJ. III 617. Rortenuatten 1590. Rottewatten 1603. Rotuatenn 1606. Roduatten 1616. Roettevatten 1617. Rodwatten 1666. Rodvatten 1723.

Se GN. 30.

27, 13. Kriken. Udt. *kri'kin̥n*, Dat. *-ka*.

* Se Vannellen GN. 70.

28. Wasbotnen. Udt. *va'ssbåttinn̥n*, Dat. *-na*. — Bottenn 1603. Wasbotenn 1606. Wasbottenn 1617. Wadtzbotten 1666. Wasbottnen 1723.

* Vatzbotn m. Har Navn af Beliggenheden ved øvre Ende af Rotevandet (se Indl. S. 45 under *botn*).

29. Øren. Udt. *ū'ra*. — a Æyrum (Præstegaard) DN. V 104, 1338. Øhrenn 1603. Øren 1606. Øhren 1666, 1723 (da under Engeset).

Øyrrar, Flt. af *øyrr f.*, Sandbanke, Øre (Indl. S. 88).

30. Rotset. Udt. *ró'ssæt*. — af Rotasætre AB. 83. Rodesetter NRJ. II 118. Rodesetther NRJ. III 617. Rotteszeter OE. 2. Rotte-setter 1603. Rotsetter 1606. Roedsetter 1617. Roesetter 1666. Rødsetter 1723.

Ligger nær Udlobet af en kort Elv, der danner Aflob for Rotevatn, se GN. 27. Der kan ikke være Tvivl om, at 1ste Led er det samme i disse to Navne, og at dette er et Elvenavn af Stammen Rot-, som man har bevaret i Formen Rotoa i Nannestad og i Lier, og som vel hænger saamen med (h)rjóta, styrtte, falde, glide ud. Se NE. S. 198. Rotasætr i AB. staar vel for Rotn- med den sædvanlige Vaklen i Mellenlyden i den senere MA. Paa-faldende er det, at dette Navn opgives udt. med lukt o, hvis denne Opgave er rigtig.

30, 10. Leitet. Udt. *lei'te*.

Se Vannellen GN. 71, 12.

31. Greivsnes. Udt. *greifsna'se*. — Grebsnes 1603. Geffuenes (!), Greffuenes 1606. Griffnsnes 1617. Greffsnes 1666. Grebsnes 1723.

* Greipsnes, sms. med det i MA. meget brugelige Mandsnavn Greipr (PnSt. S. 93).

32. Homborset. Udt. *hó'mmbårssæt*. — Hamborsett 1603. Hamborsetter 1606, 1617. Hamboesett 1666. Hamborset 1723.

1ste Led er vel det samme som i Hommerstad i Loiten (i Hornborstadhom 1358), i Hommerstad i Stange (Hornborstader 1418) og i Homborstad i Daviken (i Honborastadhom 1333). Dette forklares Bd. III S. 119, jfr. PnSt. S. 134, som et Mandsnavn Hornbori, der nu som saadant alene kjendes fra en dansk Runesten. Om Ordets Anvendelse anden Betydning og Form se de anf. St.

33. Vassein. Udt. *vå'ssein*. — Wadstenn 1603. 1606. 1617. Wadsteen med Hoell 1666. Wadsteen med Hoelen 1714. Wadsteen 1723.

Ligger ved et lidet Vand og er vel opr. Vatzsteinn, d. e. Fjeldtoppen ved Vandet. Bag Gaarden er et Fjeld med en hoi Top. Et andet Ord har man vist i Vasteinsvik i Bremsnes, hvor jeg antager, at 1ste Led er Vadstein, Sænkesten paa et Fiskevad.

34. Furnes. Udt. *furenæ'se*. — Furnes 1603. 1606. Furre Ness 1617. Furenes 1666. Furrenes 1723.

*Furnes, af Trænavnet *fura f.*, et Nes bevoxet med Fureskog.

35. Ervik. Udt. *ærvika*. — Ervig 1606. Ehr Uiigen 1617. Erwig 1666. Erviig 1723.

Indeholder mulig i 1ste Led et Elvenavn af Stammen Er-, som maaske er opstaaet af et opr. *Elra, af Trænavnet *ølr*. Se NE. S. 42 f. Da denne Gaard ikke er opført paa Karterne, kan det ikke sees, om der her er nogen Elv.

36. Aasen. Udt. *å'sinn*, kaldes ogsaa *jårteå'sinn*. — Aßen 1603. Aassen 1666. Aasen 1723.

37. Hjarthaugreite. Kaldes *rei'tanne*. — Reite 1603. 1606. Reitte 1617. 1666. Reite 1723.

Sidste Led er Flt. af *reitr m.*, afgrændset Flade, Rude (Indl. S. 70).

38. Hjarthaug. Udt. *jår'tå*. — Hiertoffth NRJ. II 117. Hertug NRJ. III 617. Hiartte 1603. Hiortaffuel 1606. Hiortte 1616. Hiertte, Hiarttov 1617. Hierthoug 1666. Hiarthaug 1723.

Hvis Navnets Form er rigtig, maa 1ste Led være *hjørtr m.*, Hjort. Hjorten forekommer endnu i Volden, og ifølge A. Helland (Jordbunden i Romsdals Amt S. CCXXVIII) skal den tidligere navnlig have været talrig omkring denne Gaard. Baae Udt. og de ældre Skriftformer gjør det dog meget tvivlsomt, om Navnet er sms. med -hang. Udtaleformen vilde svare til et Elvenavn Hjarta (eller Hjartaa), som synes at være bevaret i mange Gaardnavne, deriblandt Hjortdal i Søkkelven, og som vel er dannet af *hjørtr* (NE. S. 104). Der er en Elv ikke langt fra Gaarden.

39. Hundnes. Udt. *hó'nnæs* (ogsaa hort *hóndenæ'se*). — Hundenes 1603. 1606. 1617. 1666. 1723.

Findes som Gaardnavn ogsaa i Væø og i Hevne. Det er vel sms. med Dyrenavnet *hund r.* Med Hensyn til Betydningen kan merkes, at Hunden overmaade ofte bruges som Navn paa Skjær. Her synes der dog ikke at være noget saadant. Men det kan tænkes, at et Nes ligesaa vel som et Skjær kan have faaet et af *hund r* dannet Navn med Hensyn til en egen Lyd af Brændingen.

40. Ulleland. Udt. *ullaland* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — or Vllarlande DN. III 133, 1324. i Vllarlande BK. 18 b. Wlleland 1603. Wllelandt 1606. 1617. Ulleland 1666. 1723.

Ulleland og Ulland findes paa 12 Steder som Gaardnavn, i dette Amt foruden her ogsaa i Bolso og i Øre, paa hvilket sidste Sted man ogsaa har Hjemmel for en gammel Form Ullarland. Det ligger nærmest at forklare det af Gudenavnet Ullr, saa at det betegner Jord, som tilhorte en Helligdom for denne Gud.

41. Selvik. Udt. *sælvika*. — Sellwig 1603. Seluig 1606. Selluigenn 1617. Selwig 1666. Selvig 1723.

Dette især paa Vestlandet meget udbredte Navn kan nok tildels komme af *selr* m., Sælhund. For Selvik i Hammer har man dog bevidnet den gamle Form *Seljn* vik (DN. XII 160. 227), altsaa af *Tranavnet selja*. Den samme Oprindelse kan det ogsaa have her.

42. Aarset. Udt. *ð'rsæt*. — Aarsetter 1603. Aarsett 1617. Aarsett med Kolhage 1666. Aarset med Hougen 1714. Aarset med Kaalhage 1723.

Se Vartdalstranden GN. 102. Her har man ingen særlig Veiledning til at bestemme Betydningen af 1ste Led. Kaalhage betyder ligefrem Kaalhøve.

43. Aurstad. Udt. *au'rsta*. — Ewerstad NRJ. II 117. Ohrstad 1603. Ørstadt 1606. 1616. Øvrrestad, Ourrestad 1617. Ouffrestad 1666. Overstad 1714. Ourestad 1723.

Findes ogsaa i Nes R., i Sparbuen og i Grong. I Nes er det (Bd. II S. 341, jfr. NE. S. 7) forklaret af et Elvenavn *Aur* eller *Aura*, om hvis Betydning se NE. S. 8. Den samme Forklaring er ogsaa mulig her, da en *Aa* falder ud ikke langt fra Gaarden.

44. Storenes. Udt. *störenæ'se*. — Stoernes 1666. Stornes 1723.

45. Gjeitvik. Udt. *jeitvi'ka*, Dat. *-kinne*. — Gieduig 1606. Giedeugenn 1617. Giedwigen 1666. Giedevig 1723.

Ligger nær Udlobet af Gjeitvikselven. Denne har formodentlig tidligere hedet Gjeita eller Gjeitaa (se NE. S. 69), og Gaarden har faaet Navn efter den.

46. Leitet. Udt. *lei'te*. — Leijte 1603. Leite 1606. 1616. Leitte 1666. Leite 1723.

Se Vannelven GN. 71, 12.

47. Forde. Udt. *fyr'e*, Gen. *fyr'rs*. — Fforde, Ffiørde NRJ. II 117. Ffiørde NRJ. III 617. Førde 1603. Førre 1606. Forde 1616. Føerde 1617. Førde 1666. 1723.

* *Firði*, Dat. af *fjórðr* m., Fjord. Om Dativens Brug som Hovedform i Navne se Indl. S. 14. Navnet forekommer i denne Form 10—11 Gange fra Ryfylke til Sømdø, brugt om Gaarde, som ligger ved Bunden af en Fjord eller en Indsø. Denne Gaard ligger ogsaa ved den inderste Bund af Volden fjordens østlige Arm. Paa andre Kanter af Landet findes med samme Betydning Fjære og Fjær, som vel udgaar fra en anden Kasusform af *fjórðr*. Se forevrigt Indl. S. 50.

48. Førdesreite. Kaldes *rei'tanne*. — Reijte 1603. Reitte 1666. Reite 1723.

Se GN. 37.

49. Orsnes. Udt. *årsnæ'se*. — Orsnes 1603. Orþnes 1606. Aarþnes 1617. 1666. Aarsnes 1723.

Kunde være * *Ormsnes*, af Mandsnavnet *Ormr*, men vel ogsaa * *Elrisnes*, af *elri n.*, en Olderlund. Noget sikkert kan ikke siges derom, naar man ikke har Navnet i ældre Former end de foreliggende. Jfr. Hero GN. 76.

50. Hjellbakke. Udt. *jællba'kkanne*. — Hiellbacke 1603. Hildeback 1606. Hiellebacke 1617. Jeldebache 1666. Jellebache 1723.

1ste Led er *hja'llr* m., her vel snarest i Betydningen: en flad Afsats, en høiere liggende Flade (Indl. S. 55).

51. Nes. Udt. *næs*. — Næß 1603. 1606. Næß 1666. Næss 1723.

52. Langvatn. Udt. *långvattn*. — Lagwold (!) NRJ. II 117. Langewadt (!) NRJ. III 617. Langvatn 1603. Langvatenn 1606. Langvatten 1617. Langvatten 1666. Langevatten 1723.

*Langvatn eller *Langavatn, det lange Vand. Ligger ved et langstrakt Vand et Stykke indenfor Førde.

53. Eide. Udt. *ei'de*. — Eide 1603. Eidem 1606. Eide 1666. 1723.

*Eið n., Eid; her sandsynlig Dat. Ent. Har Navn af, at den ligger paa Eidet mellem Langvatn og Kaldvatn.

54. Maana. Udt. *má'na*, Dat. *-ni'ne*. — Monem 1603. Mannenn 1606. 1616. Monnen 1617. Maaen 1666. 1723.

*Møn f, Manke (paa Heste), som ofte findes brugt som Navn paa smale, langstrakte Høider, og derigjennem er gaaet over til Gaardnavn. Det findes som saadant ogsaa i Frogn, L. Elvedalen, O. Rendalen og Fossan.

55. Kaldvasvik. Kaldes *vi'ka*. — Wigen 1666. Wiigen eller Kaldvatnvigen 1723.

Ligger ved en Vik af Kaldvatnet.

56. Kaldvatn nordre. Udt. *ka'llvattn*. — Norekalvatenn 1603. Kaluatenn 1606. Kaldvatten 1617. Noer Kalduatten 1666. Nore Kaldvatten 1723.

*Kaldvatn eller *Kaldavatn, det kolde Vand. Samme Navn findes ogsaa brugt om et Vand i Mo i Ranen.

57. Bueidet. Udt. *búei'de*. — Bu-Eid 1666. Bueide 1723.

Sidste Led, eið, har her sin Grund i, at Gaarden ligger paa det lave Eid, som fører fra Kaldvatn til det inderste af Hjørundfjord. Bú er vel her som ved Vartdalstranden GN. 105 at opfatte i Betydningen: Buskab, Kreaturbesætning.

58. Osdal. Udt. *ósda'linn*. — Oußdall 1603. Oußdallen 1606. Oßdall 1617. Oußdal 1666. Ousdahl 1723.

Ligger i en Sidedal ved Osdalsvatn, som har Afløb til Kaldvatn. Der findes et Elvenavn Osa (NE. S. 181); men da Elven her skal hede Møreelven (Strøm II S. 358. A. Helland, Jordbunden i Romsdals Amt S. 59), kan Iste Led ikke indeholde et Elvenavn. Dalen har maaske faaet Navn efter et Sted ved Elvens Munding, som er blevet kaldet Os (óss m., se Indl. S. 69).

59. Kaldvatn søndre. Se GN. 56. — Sorkaluaten 1603. Soer Kalduatten 1666. Sore Kaldvatn 1723.

60. Hjelle østre. Udt. *jæ'llanne*. — Jelde 1606. Hielde 1616. Jelle 1666. Jelle 1723.

*Hjállar, Flt. af *hjállr* m., hoitliggende, flad Afsats (Indl. S. 55).

61. Langenes. Udt. *långene'se*. — Langenes 1606. Langnes 1617. Langenes 1666. 1723.

*Langanes, det lange Nes.

62. Gjersdal. Udt. *jæssda'linn*. — Gierrisdall 1603. Gierþdall 1606. Gjoþdall 1616. Gerrisdall 1617. Gierþdall 1666. Giersdahl 1723.

* Geirsdalr, af Mandsnavnet Geirr. 1ste Led kunde dog ogsaa være Mandsnavnet Geirulfr eller mulig Gjardarr (PnSt. S. 86).

63. Engeberg. Udt. *ængjabærje*. — Engebjerg 1603. Eigiþbierg 1606. Engeberg 1616. 1617. Engeberg 1666. 1723.

Hvis 1ste Led er eng f., er denne Sammensætning enestaaende som Stedsnavn. Betydningsforholdet synes heller ikke da let at forklare paa tilfredsstillende Maade. Man kan derfor fristes til at sammenstille det med Endreberg i Beitstaden, som bevisligt er sms. med Mandsnavnet Eindridi, og som udtales *ænnæbær*, hvilket ligger Udtaleformen her meget nær. Det kunde tænkes, at Navnet, efterat Bevidstheden om Oprindelsen var tabt, ved en Omtydning kunde have faaet sin nuv. Form. Det er muligt, at Gaarden opr. har hedet Berg, men faaet et Tillæg til Adskillelse fra GN. 82 og 83.

64. Hoibakke. Kaldes *hó'linn*. — Hobache 1666. Høybache 1723.

Daglignavnet er best. Form af hól m., isoleret Høide, især en rundagtig (Indl. S. 56).

65. Sundal. Udt. *synnda'linn*. — Sunndall 1603. Sundall 1606. Syndallen 1617. Sundall 1666. Sundahl 1723.

* Sunndalr, den sydlige Dal. Maa have faaet dette Navn i Mod-sætning til en lidt nordligere i Fjorden udmundende Dal, hvori der efter AK. ligger en Søter, som kaldes Norddals Søteren.

66. Sundalsfolden. Kaldes *fä'lla*, Dat. *fä'llinne*. — Follenn 1603. 1606. 1616. Foellen, Faaldenn 1617. Folden 1666. 1723.

Maa sammenstilles med GN. 74. Løfold, som ogsaa i daglig Tale har et nsm. Navn. Begge Navne viser ndentvivl tilbage til et opr. *Fold. Til Forklaring af dette Navns Betydning er det at merke, at begge Gaarde ligger nær den inderste Arm af Østefjorden, Volden fjordens østlige Gren. Jeg formoder derfor, at Fold ogsaa her er Fjordnet. Som saadant har det tidligere været Navn paa Kristianiafjorden og er fremdeles i Brug om den store Fjord i Ytre Namdalen, om en Fjord i Salten (Sorfolden og Nordfolden) og mulig ogsaa om en mindre Fjord i Aure; mulig har det ogsaa været Navn paa en mindre Fjord i Brunlanes (se Bd. VI S. 311. N. Fjorden. S. 31). Betydningen af Fold har efter S. B. været «den brede», «den, som danner en bred Flade». Her kunde Navnet være begrundet i, at Østefjorden efterat være sterkt indknebet mellem Skaarnes og Aarstad atter ndvider sig i den inderste Del. Fold er ogsaa Elvenavn. Men det er vel mindre sandsynligt, at Navnet egentlig tilhører de Elve, som gaar forbi Gaardene.

67. Sundalsaaen. Udt. *ä'sinn*. — Aþenn 1603. Aas 1606. Aaþen 1616. 1617. Sundalsaa 1666. 1723.

68. Skare. Udt. *skå're*. — Sch . . . 1666. Schare 1723.

Se Sande GN. 64.

69. Aaselid. Udt. *åsel'ida*, Dat. *-inne*. — Aaþeliien 1617. Aaselie 1666. 1723.

Sms. med GN. 67.

70. Høllsvik. Udt. *høllsvika*. — Høllswigenn 1603. Halsuig 1606. Hølsuig 1616. Høldzuigenn 1617. Høldtzuig 1666. Høldsvig 1714. Hølsvig 1723.

1ste Led er maaske Holts-, Gen. af *holt n.*, Lund, eller Holt m., Høi, Bakke (Indl. S. 57); saaledes formodes Bd. III S. 71 og XV S. 281 Holsbak i Furnes og Holseng i Snaasen at kunne forklares. Her støttes denne Forklaring ved nogle af de ældre Former.

71. Djupvik. Udt. *dju'vika*. — Dybwigen 1603. Dyffuigen 1617. Diuwig 1666. Dowiigen 1714. Dyvig 1723.

72. Skinvik. Udt. *sjinnvi'ka*. — Skynnewigh NRJ. II 117. Skindewick NRJ. III 617. Skinderwigen 1603. Schindeuig 1606. Skinnduig 1616. Schinderwiigen 1617. Schindwig 1666. Schindvig 1723.

* Skinnaravik, af skinnari m., Garver. Denne Forklaring støttes af Formerne fra 1603 og 1617. Jfr. Skinnerviken i V. Tøten og Skiinnerlien, udt. *sjinnlia* i N. Land (Bd. IV, 2 S. 106. 211), samt det paa Østlandet hyppige Skinnerud, tildels udt. *sjinnru*.

73. Botnen. Udt. *bø'tnin*. — Botten 1603. Botenn 1606. Bottnen 1617. Botten 1666. Botnen 1723.

* Bøtn m., Fjordbund. Navnet har her sin Grund i, at Gaarden ligger ved en af Østfjordens inderste Viken.

74. Løfold. Kaldes *få'lla*. — Løfolden 1666. 1723.

Se GN. 66. 1ste Led er vel *Løðu*, Gen. af *laða f.*, Lade.

75. Svarthammer. Kaldes *hå'mbrinn*, Dat. *hå'mbra*. — Suarthehammer 1603. 1606. 1616. 1617. Suarthammer 1666. Svarthammer 1723.

Gaarden ligger under en Fjeldhammer. Jfr. Gaardnavnet Kvithammer.

76. Slaattelid. Kaldes *li'da*. — Slottelid 1603. Slotelid 1606. Slottelien 1617. Slottelie 1666. Slottelied 1723.

Se Vannelsen GN. 27.

77. Haavik. Udt. *hå'vika*. — Haawigenn 1603. Hauigen 1606. Haavigenn 1617. Haawig 1666. Haavig 1723.

Håv'ik, den høie Vik, af Adj. *hår*, høi, og *vik f.* Navnet maa fortales saaledes, at Adj. er tillagt Gaardens Navn med Heusyn til dennes høie Beliggenhed indenfor Viken. Her maaske især i Modsætning til GN. 79, som ligger ved en anden Vik.

78. Vikestranden. Kaldes *stra'nda*. — Wigestrånd 1666. Wiigestrånd 1723.

79. Vike. Udt. *vi'kanne*. — Wigen 1603. Wige 1606. Wiig 1616. Wige 1617. Wiige 1666. 1723.

80. Hoidal indre. Kaldes *m'ggarinn*. — Hedall NRJ. II 117. Hodall NRJ. III 617. Hodall 1603. 1606. Hoedall 1617. Indre Hoedall 1666. 1723.

Gaarden ligger ved en Elv. 1ste Led kan være *høy n.*, Ho, og Navnet sigte til, at Dalen engang kun har været brugt som Slaattelid (se Indl. S. 69). Det er dog ogsaa tænkeligt, at 1ste Led kan indeholde et Elvenavn af den NE. S. 96 (under Hedalen), jfr. Bd. IV, 2 S. 234, omtalte Stamme. Daglignavnet betyder: Midtgaarden.

81. Hoidalsdalen. Udt. *hoidalsda'linn*. ogsaa kaldet *da'linn*. — Hødalsdall 1603. 1606. Haadalsdal 1616. Hoedalsdall 1666. Hoedalsdahl 1723.

82. Ødegaard. Kaldes *øffstebe'rje*. — Berge eller Ødegaard 1666. Berge eller Ødegaard 1723.

83. Røsten. Kaldes *nérbe'rje*. — Røstenn 1603. Rosþen 1606. Roiþen 1616. 1617. Roþen 1666. Rojsen 1723.

Om Matrikelnavnet lader sig intet sikkert sige, naar det ikke nu er i Brug og de ældre Former er saa hoist afvigende. Det kan mulig være = Rysten, se Vannellen GN. 13.

84. Hoidal ytre. Kaldes *bø'n*, Dat. *bø'nå*. — Ytterhaadall 1603. Ytterhødall 1606. Ytre Høedall 1666. 1723.

Daglignavnet er *bø r m.*, Gaard (Indl. S. 47), her i bestemt Form.

85. Hoidalsnes. Udt. *høidalsnæ'se*. — Neþett, Hoodalsnes 1603. Hødalsnes 1606. 1616. 1617. Hødalsnes 1666. 1723.

Ligger paa et Nes udenfor Hoidalselvns Udløb.

86. Bjørneset. Udt. *bjø'nnaæt*. — Bjørnsetter 1603. Biørnsetter 1606. Biørnsetter 1617. Bjørnesett med Botten 1666. Biørnesett med Gotten 1714. Bjørnesett med Gaatten 1723.

* Bjarnasetr eller * Bjarnasetr, af et af Mandsnavnene Bjørn eller Bjarni (PnSt. S. 44).

87. Lillebotnen. Udt. *li'hlebåttinn*. — Bottenn 1603. Botenn 1606. Bodtnen 1617. Lille Botten 1666. Lille Botnen 1723.

Se GN. 73. Ligger ligesom den flg. Gaard ved Bunden af en større Vik.

88. Storebotnen. Udt. *stó'rebåttinn*. — Botten 1666. Botnen 1723.

89. Fylsvik. Udt. *fylsvi'ka*. — Folliswigh NRJ. II 117. Fylluixwig NRJ. III 623. Folsuiken DN. XIII 747, 1540. Følleswig 1603. Følliswig 1606. Foellesvig 1617. Følliswig 1666. Føllesvig 1723.

Ligger nær Kilspollen, der ved en Strøm (se GN. 97) staar i Forbindelse med Voldenfjorden. Af de ældre Former kan sluttes, at 1ste Led har været et Tostavelseord. Jeg antager det for muligt, at det kan være Gen. af opr. * Fylir, som i Betydning kunde falde sammen med Fylingr, som paa et enkelt Sted i Smaalene og flere Steder paa Vestlandet (jfr. Skodje GN. 54, Borgund GN. 99) findes brugt som Navn dels paa Bugter, dels paa Indsoer, og som vel hænger sammen med Elvenavnstammen Føl-. Se Bd. I S. 185. NE. S. 56. S. B. anser heller Fyls- for en Afslidning af Fyllings-. Derfor kunde vel Skriftformen Fylluix- tale. Navnet kunde formodes at have tilhørt Kilspollen.

90. Søvik. Udt. *syr'i'ka*. — Sionig 1616. Sowig 1666. Søevig 1723.

Jfr. Herø GN. 11, Ørskog GN. 49. Mod at antage, at 1ste Led her er sjø r m., Sø, kunde tale, at dette Ord efter Aasen kun i Helgeland nu udtales Sy.

91. 95. Bjørkedal nordre og søndre. Udt. *bjørkeda'linn*. — i Bjørkudale DN. V 104, 1338. i sydra Bjørkudall DN. IV 358, 1367.

i sydræ Biorkkvdale DN. III 321, 1379. i sydra Biorkkodaal DN. III 489, 1425. Bekerdaal (!) NRJ. II 118. Bierckedall, Norbierckedall 1603. Bierckedall, Norbierckedall 1606. Bierckedall 1617. Nøre, Søre Bierchedall 1666. Nøre Bierchedall, Søre Bierchedall 1723.

Björkudalr, af Elvenavnet Bjarka (NE. S. 15). Gaardene ligger hver paa sin Side af Björkedalsvandet i en i Kilspollen udmundende Elvedal.

92. Helset. Udt. *hællsæt*. — Hellesetter 1603. 1606. Hellesett 1617. 1666. 1723.

Naar man ikke har ældre Former af Navnet end de foreliggende, kan det ikke med Sikkerhed forklares, især da man her ikke har den Veiledning i Udt., som denne giver, hvor opr. lg nu udtales med *tykt* l. Det kan være sms. med et af Mandsnavnene Herlaugr, Herleifr eller Herleikr, men kunde ogsaa være **Helgasetr*, enten af Mandsnavnet Helgi eller Adj. *heilagr* (i Beining og Afledning ofte *helg-*), eller **Helgusetr*, af Kvindenavnet Helga. Endnu flere Forklaringer er ogsaa mulige. Se PnSt. S. 128, jfr. Sunnelven GN. 5, Sylte GN. 1 og Frænen GN. 36.

93. Løset. Udt. *lø'sæt*. — Løffsetter 1603. 1606. Løesett 1617. 1666. 1723.

Se Vannelven GN. 95.

94. Eiseflot. Kaldes *ø'ggarinn*. — Seflott (!) 1603. Esseflot 1606. 1616. Eydzefloett 1617. Eidtzeffaatt 1666. Hesseflot 1714. Eidseslaatt 1723.

Ligger ved en Sideelvs Udlob i Björkedalsvandet. Sidste Led er fløt f., Flade, flad Strækning (Indl. S. 50), 1ste Led et af Elvenavnene Eisa eller Eiðsa, snarest det sidste, da Elven kommer ned langs en Overgang til Nordfjordeidet. Eiðsa er afledet af eið n., Eid (NE. S. 37 f.).

96. Kile. Udt. *kí'le*, Gen. *kíls*. — i Kili DN. III 321, 1379. 489, 1425. Kyll NRJ. II 118. Kiill NRJ. III 617. Killenn, Kielle 1603. Kille 1606. Kiille 1617. 1666. Kiile 1723.

Kiill m., smal, dybt indtrængende Vik (Indl. S. 60). Ved Kilen maa her enten forståes hele Kilspollen eller den inderste Vik af denne, ved hvilken Gaarden ligger. Nutidsformen er udgaaet fra Dat.

97. Strømme. Udt. *strau'me*. — Strøm NRJ. II 118. III 617. Straum DN. XIII 747, 1540. Strømme 1603. 1606. 1617. 1666. 1723.

Straum m., Strøm. Gaarden ligger ved den Strøm, som forbinder Kilspollen med Fjorden.

98. Aarvik. Udt. *árvi'ka*. — Orwigh NRJ. II 118? Aarvigenn 1617. Aarvig 1666. Aarevig 1723.

Da der løber ud en Bæk i Viken, kan nok 1ste Led være ár, Gen. af á f., Aa. Men det er maaske ligesaa rimeligt, at det er Trænavnet qir eller en Afledning deraf.

98, 2. Aarviknes. Kaldes *á'shambrinn*.

99. 100. Mek store og lille. Udt. *mék*. — af Midwika AB. 83. Meke OE. 2. Medick (!) 1603. Mieck 1606. Miick 1616. Mæk 1617. Store, Lille Meech 1666. 1723.

Midvíkar, Flt. af Midvík, den midtre Vik. Findes i samme Form i Bolsø og i Kvernes. Merk ogsaa Mekvik, Eide GN. 173, hvor Navnet, efterat

Bevidstheden om dets Betydning var tabt, paany er blevet sm. med vik. Med Hensyn til Sammenligningen i Nutidsformen kan sammenlignes Udtaleformen Brök, d. e. Brúvik, i Nordhordland og Veikan af Vidvík i Byeneset.

101. 102. Kromsvik lille og store. Udt. *krómmsvíka*. — Krongswigenn 1603. Kroxvik 1606. Krogsvig 1616. Krongsvigh 1617. Krombsvig 1666. Indre og Ytre Kromsvig 1723.

Jeg kan ikke give nogen sikker Oplysning om Navnets Betydning. Som en Gjetning kunde anføres, at det kunde være opstaaet af Kronglsvik, af ældre *Klunglsvík, hvori 1ste Led er klungr m., Nypetorn. Krongl er efter Aasen og Ross en i Sogn og Nordmøre brugelig Form for klungr. L kunde være faldt bort mellem Konsonanter, og gaar ikke sjelden over til n (nn), og dette kan foran sig gaa over til m.

103. 104. Flote indre og ytre. Udt. *flütanne*. Dat. *flütá*. — Flotte 1617. Flotte, Ytter Flotte 1666. Indre, Ytre Flaatte 1723.

*Flatir. Flt. af flöt f, Flade, flad Strækning (Indl. S. 50). Den nuv. Flertalsform udgaar fra Folkespr. Flot f.

105. Holte. Kaldes *hó'linn*. — Holte 1603. Holle 1606. Houllen 1616. Holtte 1617. Holte 1666. 1723.

Det ser ud til, at to forskellige Navne afvekslende er blevne brugte om denne Gaard. Det ene er *Hóll m., isoleret Høide, helst en rundagtig, det andet Holt, her vel snarest som Hankjøsord og i Betydningen: Høi, Bakke (se Indl. S. 57). Ström (II S. 383) kalder ogsaa virkelig Gaarden «Hole eller Holte».

106. 107. Folkestad indre og ytre. Udt. *fálksta*. — Folkestad NRJ. II 118. Falkestad NRJ III 617. Folkestad, Ytterfolkestad 1603. Folkestad 1606. 1617. Indre, Ytter Folkestad 1666. Indre, Ytre Folkestad med Brende 1723.

*Folkastadir, af det i den senere MA. ret almindelige Mandsnavn Folki (PnSt. S. 73).

108. Folkestadreite. Kaldes *rei'tanne*.

Se GN. 37.

109. Brenne. Udt. *bræ'ninne*, Dat. *-ná*. — Brennen 1603. Brendemb 1616. Brendenn 1617. Brende 1723 (da Underbrug under GN. 107).

*Brenna f., Brænding, Jord, som er gjort skikket til Dyrkning ved Brænding (Indl. S. 45). Udtaleformen er bestemt Flt.

110. Kongsvold. Udt. *kó'ngsvállinn*. — Kongsuoldt 1603. 1606. 1617. Kongswold 1666. Kongsvold 1723.

Findes paa flere Steder i Landet. Tillægget Kongs- betegner som i alledrømt sm. Navne, at Gaarden engang har været Kronens Eiendom.

111. Aaseboen. Udt. *åsebo'nn* (Hovedtonen paa sidste Stavelse), Dat. *åsebo'ná*. — Aasebo 1603. Aaŕeboe 1606. 1617. Aasseboe 1666. Aaseboe 1723.

*Åsubør. sm. med Kvindenavnet Åsa. Samme Navn forekommer i Eid Ndj. og i Gloppen (PnSt. S. 15).

112. Bjørneuakken. Udt. *bjønna'kkinn*. — Bjørnenack 1616. Bioernenackenn 1617. Bjørnenach 1666. Bjørnenache 1723.

Udentvilt egentlig Navn paa et Fjeld, som er gaaet over til Gaardnavn. Sidste Led er *nakki* m., Nakke. Se Vannelveu GN. 99.

113. Folketadaasen. Kaldes *å'sinn*. — Aass ode 1666. Aasen 1723.

114. Sollid. Udt. *sóllí'da*. — Sollenn 1603. Sollem 1606. Sollemb 1616. Sollid 1617. Sollied 1666. Solied 1723.

* *Sóllíð*, den mod Solen vendende Li. Navnet synes tidligere at være forvexlet med *Sóleimr*, hvis man ikke skal antage, at det sidste virkelig har været et ældre Navn paa Gaarden.

115. Løndal. Udt. *lønnda'linn*. — Løndall 1603. Lonndall 1606. Loendall 1617. Løndall 1666. 1723.

Forekommer ogsaa paa et andet Sted her i Herredet (GN. 155) og i N. Land. Kommer maaske af Trenavnet *Lou*.

116. Rønstad. Udt. *rø'nsta*. — Ronnestad 1603. Rønnestadt 1606. Ronnestad 1617. 1666. 1723.

Se Sande GN. 52.

117. Ekornerberg. Udt. *kå'nnebørje*. — Ekonbergh NRJ. II 111. Eckerberig NRJ. III 620. Egkorneberg 1603. Eekennbierig 1606. Ekennerberg 1616. Ickornberig 1617. Echonberg 1666. Echornberg 1723.

Iste Led er Dyrenavnet *ikorn* m., Ekorn. Med Hensyn til Sløifningen af Iste Bogstav i Udt. se Bd. VI S. 21 og 84. Jfr. ogsaa Tilnavnet *kornamüli* for *ikorn*.

118. 119. Nautvik ytre og indre. Udt. *nautví'ka*. — Nøduig 1603. 1606. 1616. Inderuig 1606. Noedevigh 1617. Noduig, Indre Nødvig 1666. Nødvig, Indre Nødvig 1723.

Iste Led er *naut* n., Hornkvæg.

118. 3. Nautvikstranden. Udt. ei opgivet. — Strannø, Strande 1603. Nødvigstrand 1666. Nødvigstrand 1723 (ode i over 40 Aar under GN. 144—149).

120. Rødsetvik. Kaldes *rí'kanne*. — Rosensvig 1603. Røðesvig 1606. Røðettuig 1616. Røðsetzvigh 1617. Rødsetzvig 1666. Roseviig 1714. Rødsetvig 1723.

Da Navnet ikke er i levende Brug, kan det ikke afgjøres, om Iste Led virkelig er et Gaardnavn Rødset, eller om det, som enkelte af de ældre Former kunde antyde, snarere er Ordet *røysi* m., Stenros. Strøm (II S. 387) kalder Gaarden Rosseviig.

121. Dalberg. Udt. *dalbæ'rje*. — Dalberge 1616. Dalberig 1617. Dalberg 1666. 1723.

Har vel sit Navn efter et Fjeld og dette igjen efter GN. 122.

122. Dale ytre. Kaldes *ba'kkanne*. — Dall NRJ. II 111. Daalh DN. VI 453, 1426 (Afskrift af 1609). Dalle 1603. 1606. 1617. Dalsbacke 1617. Ytter Dalle med Dalsbache 1666. Ytre Dahle med Dahlsbache 1723.

Man synes her at have et Exempel paa, at et opr. Partnavn i daglig Tale er gaaet over til Navn paa Hovedgaarden.

123. Lillebøen. Udt. *lillebø'nn* (Hovedtonen paa sidste Stavelse), Dat. *-bø'nå*. — Lillebø 1603. Lillebøe 1606. 1616. Lillebøen 1617. Lillebøe 1666. 1723.

Se Vannelven GN. 73 og Sande GN. 14. Udentvivel en udskilt Part af Dal.

124. Rangsæteren. Udt. *rangsæ'tra*. — Ragnelsetter 1603. 1606. Ragnildsetter 1616. Ragnillsetter, Raffuensetter 1617. Ragnildsett 1666. 1723.

*Ragnhildarsætr, sms. med Kvindenavnet Ragnhildr (PnSt. S. 197).

125. Hesteflote. Udt. *hæsteflå'tinne*, Dat. *-lå*. — Heßeflott 1616. Hesteflotten 1617. Hesteflaat 1666. 1723.

Findes som Gaardnavn ogsaa i Budalen. Sidste Led er fløt f., Flade. Tillægget Hest- har vel sin Grund i, at Stedet tidligere har været brugt som Havnegang for Heste.

126. Birkestølen. Kaldes *støi'tinn*. — Bierkestøll 1603. 1606. 1617. Birchestøell 1666. Birchestol 1723.

1ste Led er sandsynlig *birk i n.*, Birkelund, sidste Led er støðull m., Melkeplads, dernæst ogsaa: Sæter (Indl. S. 80).

127. Hjelle vestre. Udt. *jæ'llanne*. — Hielde 1617. Jelde 1666. Jelle 1723.

Se GN. 60.

128. Brune. Udt. *brū'nanne*, Dat. *-nå*. — Brune 1603. 1606. Brunne 1617. Brune 1666. 1723.

*Brūn f., skarp Kant, Skrænt, Brink. Her nu og maaske fra gammel Tid af Flt. Gaarden ligger nær Stranden paa en høi Bakke. Samme Navn i Østen, Stranden og Skodje. Jfr. ogsaa det sms. Brunegote i Østen. Ordet findes ofte brugt i sms. Navne, men usms. neppe udenfor Søndmøre (se Indl. S. 46).

128, 3. Haukaasen. Udt. *hau'kåsinn*.

129. Dale indre. Udt. *da'le*. — Dalle 1606. Inderdalle med Quandall 1666. Indre Dahle med Qvandall 1723.

Om «Qvandall» se under «Forsvundne Navne».

129, 4. Lilleneset. Udt. *l'hlenæse*.

130. Eisset. Udt. *ei'ssæt*. — Esesetter 1603. Essesetter 1606. Eidsetter 1616. Eiidzæsetter 1617. Eidtzesett 1666. Eidsesett 1723.

1ste Led indeholder udentvivel Navnet paa den ved Gaarden udløbende Aa. Ligesom ved Eiseflot (GN. 94) kunde der være Tvivl, om dette har været Eiðsa eller Eisa. Efter Stedsforholdene er det dog sandsynligst det sidste, Gaardnavnets gamle Form altsaa *Eisusetr. Eisa maa afledes af eisa, at fare frem med Voldsomhed eller sterk Fart (se NE. S. 38).

131. Steinsvik. Udt. *steinsvi'ka*. — Steinswigenn 1603. Stiensvig 1606. 1617. Steensvig 1666. Steensvig 1723.

*Steinsvik, her sandsynlig sms. med Mandsnavnet Steinn (PnSt. S. 235).

132. Vashbakke. Udt. *vassba'kke*. — Wasback 1603. Wasbotenn 1606. Vadßbacke 1616. Vaßbacke 1617. Wadtzbache 1666. Wadsbache 1723.

* V a t z b a k k i, hvori sidste Led, bakki, maa tages i Betydningen: Søbred (Indl. S. 43). Gaarden ligger ved Bredden af et Vand indenfor Bunden af Dalsfjorden.

133. 136. Aamelfot indre og ytre. Udt. *åmelfö'tinn*. — Omfloodt, Amulfloe (!) NRJ. II 111. Amwlflood NRJ. III 620. Amelfod 1603. Amelfodt 1606. Omelffoed 1616. Ammelfoed, Aammelfoed 1617. Indre Omelfod, Yttre Ommelfoed 1666. Indre, Yttre Ommelfoed 1723.

Sidste Led er oien synlig fótr m., Fod, som bruges i Navne paa fremskydende Fjelde og Nes og i nogle Tilfælde ogsaa i Fjordsnavne. 1ste Led gjenfindes, saavidt jeg ved, i denne Form ikke i noget andet Stedsnavn, idet Omten i Overhallen, som ndtales med lukt Vokal, neppe kan være af samme Stamme. Efter Skrivemaaden i 1620 mener S. B., at den ældre Udt. har været *Qmul-, og formoder, at den gamle Form har været *Hømulfótr (eller -fóti), af *hømul m. (som i Oldn. forekommer i hømulgrýti), Folkesprogets Humul m., Steu, især om smaa raudagtige Stene (se Aasen), og at Navnet, som vel opr. er Fjordsnavn, har Hensyn til, at Grunden ved Fjordens Bund har været bedækket med Smaasten.

134. Aamelfoddalen. Kaldes *da'linn*. — Amelfodtdall 1603. Amelfodtdall 1606. Dallenn 1617. Ommelfoddall 1666. Ommelfoddall 1723.

135. Aamelfotsæteren. Kaldes *sæ'tra*. — Ommelfodsetter 1666. Ommelfodsett 1723.

Her er det sidste Led utvivlsomt sætr n., Sæter.

137. Morstølen. Udt. *mårstø'linn*. — Morchestoll, Morstoffuel 1603. Morstølle 1606. Morstoll 1616. Moerstølle, Morstølle 1617. Maarstoll 1666. Maarstoel 1723.

1ste Led kan mulig være mórðr m., Maar, enten direkte eller gennem et deraf dannet Elvenavn. Ogsaa paa Mandsnavnet Mórðr, som endnu i Formen Maar skal forekomme i Søndfjord (Aasen, Navnebog S. 29), kan der være Anledning til at tænke. Paa Grund af den lange Vokal kan det neppe sammenstilles med Maarset, Vannelven G.N. 36.

138. Stranden. Udt. *stra'nda*. — Strandensetter 1603. Strand 1666. 1723.

139. Inselset. Udt. *inselsæt* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Indsulsetter 1603. Indzelsetter 1606. Indselsetter 1666. Indselsett 1723.

Et enestaaende Navn. Innsel bruges efter Aasen om det indre af de to Rum, hvori et Sæterhus kan være delt, og som bruges til Opbevaring af Melken. Man kunde tænke sig, at det paa den Tid, da dette Navn blev til, var ualmindeligt i denne Egn, at et Sæterhus havde mere end ét Rum, og at denne Sæter derfor fik dette Navn som en Undtagelse. Sidste Led er isaa fald sætr n., Sæter. Forbindelsen af de to Ord sel og sætr i samme Navn er dog paafaldende. Man skulde da heller ikke vente paa den 1ste Vokal. Det er ogsaa muligt, at 1ste Led er sterkt afslidt.

140. Aksnessæteren. Kaldes *ha'hlinn* (ogsaa hørt *ø'ggarinn*). — Axnessetter 1606. 1616. Axnessetter eller Odegaard 1666. 1723.

Daglignavnet er Trænavnet *hasl*, brugt umiddelbart som Gaardnavn og her i bestemt Form. Findes ofte i denne Form i dette Amt, men ellers kun paa et Par Steder i Fosen.

141. Aksnes. Udt. *akksnæ'se*. — Axness OE. 2. Axnes 1603. 1606. 1617. Axnis 1616. Axnes 1666. 1723.

Dette Navn, som forekommer paa mange Steder, dog næsten kun paa Vestlandet og i det nordenfjeldske, kan have flere forskellige Oprindelser. Det kan være *Akrnes*, af *akr m.*, Ager, hvor *r* mellem to Konsonanter er bortfaldt. Fremdeles *Asknes*, af Trænavnet *askr*, hvori *s* og *k* er omflyttede. Dette er sikkert Tilfælde med *Aksnes* i Vikør, som 1317 skrives *Aksnes*. Videre kan det være opr. *Axlarnes*, af *qxl f.*, Axel, brugt som Fjeldnavn, idet Mellenstavelsen som saa ofte er afslidt. Endelig kan det komme af *Apaldrnes*, af *apaldr m.*, Vildæbletræ, gennem Melleformerne *Apanes*—*Afsnes*. Det sidste er Tilfælde med *Aksnes* i Stod, som i AB. skrives *Afsnes*, og sandsynlig ogsaa med *Aksnes* i Leksviken. Se Thj. VSS. 1891 S. 155. Her turde det maaske ligge nærmest at forklare det af **Axlarnes*.

142. Lyngnes. Udt. *lyngnæ'se*. — Lønngenes 1603. Longnes 1606. Liungnes 1616. Longnes 1617. 1666. Lyngness 1723.

Af Plantenavnet *lyng n.*, «det lyngbevoxede Nes».

143. Løvik. Udt. *løvi'ka*. — Loffwig 1603. Leuig 1606. Louig 1616. Liouigen 1617. Lowig 1666. Løevig 1723.

Kan være **Løðuvik*, af *laða f.*, Lade, Hølade. Jfr. Løset (Vannulven GN. 96). Formen fra 1617 kan der vist ikke lægges nogen Vægt paa. Samme Navn er vel Sylte GN. 23 og Stangvik GN. 42.

144. Dravlaus Lilleboen. Udt. *drā'vlaus lihlebo'nn* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Draffløse NRJ. II 111. Drafflosse NRJ. III 617. Draglos, Dragelos, Dragløse 1603. Draglos 1606. Draffueløß 1617. Drabloes 1666. 1723. — Lilleboe 1603. 1606. 1666. 1723.

Findes ellers kun i Søkkelven, hvor de ældre Skriftformer er væsentlig de samme som her. Der ligger Gaarden oppe i en Elvedal, her ved en Elvs Udløb i Fjorden. Navnet er NE. S. 31 opført som indeholdende et Elvenavn af en Stamme Dravl-. Udt. med lang Vokal synes dog at gjøre det tvivlsomt, om ikke 1ste Stavelse snarere er Drav-, hvilket godt kunde være opstaaet af Drag-. Sidste Led er udentvivl *laus*, som findes i mange sms. Navne med Betydning af en Mangel paa, en Frihed for det, som 1ste Led betegner. Man kan nok tænke sig et Elvenavn **Dravlaus a.* den, som (i sin Helhed eller paa en enkelt Strækning) er fri for noget drag, d. e. for Steder, hvor Færdselelens maatte forlade Elven paa Grund af Fossar eller Grundinger, eller hvor der var Adgang til at foilade den, og dette kunde være gaaet over til Gaardnavn. Flere af de ældre Skriftformer antyder, at en opr. Endeokal er afslidt i Nutidsformen. Med større Sikkerhed kan jeg ikke udtale mig om Navnets Betydning.

145. Dravlaus Reite. Kaldes *rei'tanne*. — Reite 1606. Reitte 1617. 1666. Reite 1723.

Se GN. 37.

146. Dravlaus indre. Se GN. 144. — Inder Drabloes 1666. Indre Drabloes 1723.

147. Dravlaus Liden. Kaldes *li'da*. — Lienn 1616. Lied 1666. 1723.

148. Dravlaus Viken. Kaldes *vi'ka*. — Wig 1606. Dyffuigenn 1617. Diuwig 1666. Dyvig 1723.

Af Skriftformerne sees, at denne Gaard ogsaa har været kaldet Djupvik.

149. Dravlaus ytre. Se GN. 144. — Ytter Drabloes 1666. Yttre Drablos 1723.

150. Skrubbenes. Udt. *skrubbenæ'se* (u nærmer sig o). — Skrobenes 1603. Skrubenes 1606. Schrubbenes 1617. Schrubenes 1666. Schrubbenes 1723.

Skrubbr og skrubbi forekommer oftere som Persontilnavn i MA. Som saadant kan det sidste være gaaet ind i dette Gaardnavn, som dog ogsaa kan komme ligesfrem af Dyrenavnet Skrub, som vel er et gammelt Ord. Det maa forøvrigt merkes, at Skrubben oftere bruges som Navn paa Fjelde og Holmer.

151. Kvangarsnes. Udt. *kvanngarsnæ'se*. — Quangernes 1603. 1606. Quangarsnes 1616. Quangersnæ 1617. Quangernes 1666. Qvangernes 1723.

Iste Led er *hvanngarðr* eller *hvaunagarðr*, som forekommer i det gamle Lovsprog om en Have, hvori der dyrkes Kvannerod (Angelica). Se NGL. V, 2 S. 302. Ordet er neppe ellers bevaret i noget Stedsnavn.

152. Sætre. Udt. *sæ'tre*. — Settre NRJ. II 116. III 614. Setter 1603. Settere 1606. Settre 1617. Setter 1666. Sætter 1723.

Setr n., se Indl. S. 74. Her enten Dat. Ent. eller Nom. Fit.

153. Sæteraasen. Kaldes *å'sinn*. — Aaße 1603. Aas 1606. Aasße 1616. 1617. Setteraas 1666. Sætteraas 1723.

154. Grøthol. Udt. *grøthó'linn*. — Houllen 1617. Hoel Odegaard 1666. Hoell Odegaard 1723.

Af grjót n., Sten, og höll m., isoleret, rundagtig Forhoining. Da Gaarden ligger nær en Elv, er det dog ogsaa muligt, at Iste Led indeholder et af grjót afledet Elvenavn Gröta (NE. S. 84). Jfr. Fjeldnavnet Grøthornet paa Hareidlandet.

155. Løndal. Udt. *lōnda'linn*. — Lonndall 1603. 1606. Leendall 1617. Løndall 1666. Løndahl 1723.

Se GN. 115.

156. Nakken. Udt. *na'kkinn*. — Nackenn 1603. 1606. 1617. Nachen 1666. 1723.

Se Vannelven GN. 99.

157. Feten. Udt. *fī'ta*, Dat. *fī'tinn* (i Sammensætninger *fittja*). — Fittenn 1603. Fitenn 1606. Fittenn 1617. Fitten 1666. Feten 1723.

*Fit f., frodig Græsmark, især en saadan, som ligger lavt og ved Vand (Indl. S. 49).

158. Ulvestadhaugen. Kaldes *hau'inn*. — Hoffuenn 1603. Offuerhoug 1616. Hougen 1617. 1666. 1723.

159. Espenakken. Udt. *øsspenakkin*. — Espenacken 1617. Espenach 1666. 1723.

1ste Led er vel *espi n*, Aspelund.

160. Ulvestad. Udt. *ulvesta*. — i Wlffuestadum DN. VI 453. 1427 (Afskrift fra 1609). Vlstad NRJ. II 116. III 614. Wllestad 1603. Wllestadt 1606. Vlffuestad 1617. 1666. Ulvestad 1723.

Antages PnSt. S. 271 at være sms. med et Personnavn, begyndende med Ulf. Da Gaarden ligger ved Udløbet af en Elv, er der ogsaa Adgang til at antage, at 1ste Led indeholder et Elvenavn Ulva (NE. S. 285). Samme Navn findes i Vatne, ogsaa der ved en Aa.

161. Torvik. Udt. *tårvi'ka*. — Torwigenn 1603. Thoruigenn 1606. 1617. Torwig 1666. Torvigen 1723.

Se Vannelve GN. 44.

162. Stigen. Udt. *sti'jin*, Dät. *-ja* (sms. *sti'ga*). — Stige 1603. 1606. Stiigenn 1617. Stigen 1666. 1723 (da ode i over 30 Aar).

* Stigr m., Sti. Betegner vel en Gaard, som ligger (eller laa) ved en Sti.

163. Gjosal. Udt. *jæssda'lin*. — Giesdal 1603. Gioßdall 1606. 1617. 1666. Josdall 1723.

Formodes NE. S. 88 at indeholde et Elvenavn, maaske opr. * Gjós, af gjósa, strømme voldsomt frem.

164. Tilset. Udt. *tí'lsæt*. — Tellsetter 1603. Thilsetter 1606. Thelßett 1617. Tilsett 1666. 1723.

Findes ogsaa i Støren, i AB. skr. Tislasætr, i Øksnes og i Opdal, paa hvilket sidste Sted det dog maaske er Opkaldelsesnavn, og tidligere i Ørsten. Navnet i Støren formodes Bd. XIV S. 240, jfr. NE. S. 269, at indeholde et Navn paa den forbi Gaarden strømmende Bæk, som kan have været Tisl eller Tisla. Den samme Forklaring er ogsaa mulig her.

164. 3. Tilsetbakken. Kaldes *ba'kkin*. — Backenn 1603. 1606. 1617. Tillsettbach 1666. Tillsetbache 1723 (ode i over 30 Aar).

165. Hoistolen. Udt. *hoistoi'lin*. — Hoostoll 1603. Hostøffle 1606. Hoestolle 1617. Hoestoll 1666. Hogstoel 1723.

1ste Led er sandsynlig *høy n*, Hø. Jfr. GN. 80.

166. Koppén. Udt. *kå'ppin*. — Koppenn 1603. 1617. Koppén 1666. 1723.

Se Vannelve GN. 87.

167. Velsvik. Udt. *vælsvi'ka*. — Walswig, Walswigenn 1603. Welsuig 1606. 1617. 1666. Welsvig 1723.

Velsvik i Gulen, udt. *ví'ls*, skrives BK. 56 b Vilialmsvik og er altsaa sms. med Mandsnavnet Vilhjalmar. Samme Forklaring kan vel ogsaa antages her. Se PnSt. S. 283.

FORSVUNDNE NAVNE.

i Sæverlande DN. III 321, 1379.

Sævarland, hvis 1ste Led er Gen. af sær m., Sø. Ifølge det anførte Brev eiedes denne Gaard og Kile (GN. 96) af den samme Mand; der er derfor Grund til at tro, at de ikke har ligget langt fra hinanden. Det er vel enten Kilspollen eller et af de indenfor liggende Vande, som er den sær, hvorefter Gaarden har Navn.

Bedhough 1603. Antagelig i Voldens Kirkebygd.

Man kan ikke af dette ene Sted slutte sikkert om Navnets rette Form.

Grødwigh 1603 (anført ved GN. 41).

• Grjótvík, af grjót n., Sten.

Krogenn 1603 (anført ved GN. 51 og 52).

Se Vaunelven GN. 54.

Hollom 1603 (anført ved GN. 56).

Navnet er vist en Dativform i Flt., men det er uvist, om det her er gjengivet i rigtig Form.

Tondall 1603 (ved GN. 68). Londall 1606 (ved GN. 70).

Gierde 1603. 1606 (efter GN. 153).

Suaremb 1606 (ved GN. 41). Maa vel have hedet Svoren.

Jfr. Ulstein GN. 14.

Magnesetter 1606 (ved GN. 65).

Vel • Magnasetr, sms. med Mandsnavnet Magni (PnSt. S. 179).

Reite 1606 (i samme Nabolag).

Lijdt 1606 (ved GN. 122).

Nødhullen 1616 (efter GN. 32).

Quannnda 1616 (ved GN. 128).

Er sandsynlig feilskrevet for Quannndall og samme Gaard som den, der i 1666 og 1723 nævnes som Underbrug under Indre Dale (GN. 129). Maa være dannet af Plantenavnet hvønn, Kvanne, enten umiddelbart eller gennem et Elvenavn. Jfr. Kvandal i Skaanevik og i Ullensvang. Se NE. S. 134.

Dyrcko 1616.

Sandsynlig samme Navn som Dyrkorn, Stordalen GN. 66, som i 1616 skrives Dyrckou. Se dette.

ØRSTEN HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Ørsten. Udt. *ø'rsta*, Dat. *ø'rstinne*.
 Ældre Navneformer: i Ørst AB. 83. i Ørstr DN. III 347, 1385.
 Ørsten sogn OE. 4. Ørsthen sk. DN. XV 99, 1496. Ørste Skibr.
 NRJ. II 108. [Ørsten DN. XVI 818, 1555]. Ørstenn DN. VI 834,
 1570. Ørstien, Ørsten 1606.

Ørstr f, vist opr. Navn paa Fjorden, nu Ørtefjorden, senere gaaet
 over til Bygdenavn. Se N. Fjorden. S. 66. Medens det paa nogle Steder ogsaa
 er Navn paa Skibreden, kaldes denne derimod DN. III 347 Fjarðar skipr.
 Kirken var ifølge AB. 83 viet til det hellige Kors.

1. **Rjaanes.** Udt. *rjå'nese*. — Neßett 1603 (?). Rianes 1606.
 Riones 1616. Rioennes 1617. Riaanes 1666. Riones 1723.

Iste Led indeholder vel samme Stamme som Fjeldnavnet Rjaahorn paa
 Nerlandsø og paa Gurskø. Fremdeles kan sammenlignes Rjåstaðir, nu
 Raastad i Stokke. Kunde hænge sammen med Folkespr. Rjaa m., Kornstør,
 som Ross henfører til et gammelt *rjár eller ré(i), Akk. réa. Et spidst
 Nes som dette kunde ligesaa vel som en Fjeldtop meget rimelig sammen-
 lignes med en Stør. Ved det anførte Rjåstaðir i Stokke formoder A. Kjær
 (Bd. VI S. 180), at det kan være dannet af et gammelt Navn paa det Vand,
 ved hvilket Gaarden ligger, som kunde have været Ré m. (af *Réi), Gen.
 Rjá (af *Réa), som kunde staa i Aflydsforhold til det Indl. S. 69 omtalte
 gamle Ord Raa (*rá f.), som betyder Grændselinje; et saadant Navn vilde
 efter Stedsforholdene passe paa dette Vand. Dette Nes kunde nok ogsaa
 passende kaldes et Grændsenes, forsaavidt som det ligger nær Grændsen
 mellem Voldens og det gamle Hareid Præstegjelde. Grændsen mellem to
 Skibreder har ogsaa sandsynlig gaaet omtrent her. Forklaringen synes der-
 imod at passe mindre paa Fjeldnavnene, navnlig det paa Nerlandsø.

2. **Grøivik.** Udt. *grøi'vika*, Dat. *-kinne* (denne Udt. hørt af
 Ivar Aasen, som var fra Ørsten; alle adspurgte Bygdefolk sagde
grø'vika). — Greffwig 1603. Greffuig 1606. Grøevigen 1616. 1617.
 Grøwig 1666. Grøvig 1723.

Uoverensstemmelsen i Opgaverne om Udt. og i Skriftformerne gjør det vanskeligt at danne sig nogen sikker Mening om Navnets Betydning. Til Forklaring af 1ste Led kunde man maaske tænke paa Grøde n., Græsplet, Grønning mellem Klipper eller Skov.

3. **Liadal.** Udt. *liada'linn*. — Leyedall NRJ. II 108. Lidall NRJ. III 618. Lidaell OE. 2. Lijdal 1603. Lidall 1606. Liedall 1617. Lidall 1666. Liedahl 1723.

Længere oppe i den Elvedal, som munder ud ved Gaarden, ligger Fjeldet Liahornet, længere Syd, lige op for Lianes Fjeldet Liadalsnipa. Det synes rimeligt, at alle disse Navne hører sproglig sammen. 1ste Led kan neppe indeholde *lið* f., da *d* isaafald maatte høres i Udt. ialfald i Lianes og Liahorn, om det end ved Dissimilation kan være bortfaldet i Liadal. Forholdet taler sterkt for at antage et Elvenavn som fælles Led. Af kjendte Elvenavne, som der kunde være Spørgsmaal om, ved jeg kun at nævne Lya (NE. S. 149), i hvilket Tilfælde Lystad, tæt ved Lianes, ogsaa kunde indeholde samme Stamme. Udt. af *y* som *i*, der er almindelig i nogle østlandske Bygder, forekommer ogsaa sporadisk paa Vestlandet (StK. S. 41).

4. **Halse.** Udt. *hå'lsanne*. — Halße 1603. Hals 1606. Halsße 1617. Haldtze 1666. Halse 1723.

*Halsar, Flt. af *hals* m., Hals. Her maaske brugt om en lavere Heide, der springer frem fra en større (Indl. S. 53).

5. **Haavold.** Udt. *håvå'llanne*. — Hoffwoldt 1603. Haffuoldt 1606. Hoffvold 1617. Haawold 1666. Haavold 1723.

1ste Led kan være Adj. *hár*, høi, eller *há* f., Efterslæt. Den første Forklaring er vel den sandsynligste.

6. **Sandvik.** Udt. *sannvi'ka*. — Sanndwig 1603. Sanduig 1606. Sandeviigen 1617. Sandwig 1666. Sandvig 1723.

7. **Lianes.** Udt. *lianæ'se*. — Leenes, Wijenes (!) 1603. Linnes 1606. Lienes 1616. Lioenes, Liones 1617. Lines 1666. Lienes 1723. Se GN. 3.

8. **Lystad.** Udt. *lj'sta*. — Lystad NRJ. II 108. Løstad NRJ. III 617. Lystad 1603. Lystadt 1606. 1616. 1617. Lystad 1666. 1723.

Kan maaske indeholde Elvenavnet Lya, ligesom Lystad i Skiptvet og i Sørum (se Bd. I S. 77 og II S. 262), som dog udtales med kort Vokal. Elven kan i Tilfælde neppe være den, som falder ud et Stykke indenfor Gaarden, da denne gaar forbi Skorgesæter og Skorgefjeld og derfor maa antages at have eller at have havt Navnet Skorga (se NE. S. 223), saa meget mere som en Elv, der fra samme Vandskille gaar i modsat Retning til Vartdalselven, gaar forbi Skorgedal Sæter. Det maa snarere være den Elv, som munder ud ved Liadal. Efter de ældre Skriftformer er det ikke rimeligt at aflede Lystad af Mandsnavnet Ljótr.

9. **Opsal.** Udt. *óppsa'lanne*, Dat. *-sa'lå*. — [af Vpsolum DN. XVI 1, c. 1200. XII 222, c. 1480?]. Opsall 1603. 1606. Vpsall 1617. Opsall 1666. 1723.

Se Vannelven GN. 80. De af DN. anførte Steder sigter sandsynlig til denne Gaard.

10. **Hagen.** Udt. *hå'jinn*, Dat. *-ja* (ogsaa opgivet *-ganne*). — Haige 1603. 1606. Hagge 1616. Haige, Hagge 1617. Hagge, 1666. Hage 1723.

*Hagi m., indhegnet Jordstykke, Havnegang (Indl. S. 52).

11. Sætre. Udt. *sæ'tre*, Gen. *sæ'ss*. — Settre NRJ. II 108. Setther NRJ. III 618. [Seettre DN. XVI 818, 1555]. Setter 1603. Settere 1606. Setter 1616. Settre 1617. Settere 1666. Sættre 1723.

* Setr n., Bosted (Indl. S. 74). Nutidsformen er udgaaet fra Dat. Setri.

12. Mørk. Kaldes *bækkin*. — Mørck 1603. Mørck 1606. Mørck 1616. Mørck 1617. Mørch 1666. Mørchen 1723.

* Mørk f., Skov (Indl. S. 68).

13. Vinjevold. Kaldes *vå'llinn*. — Wenewold 1603. Wenneuoldt 1606. Vennevold 1617. Wennevold 1666. Wenievold 1723.

* Vinjarvøllr, af vin f., Havnegang, og vøllr m., Vold, græsbevokset Slette (Indl. S. 85 og 87). Denne Sammensætning, som synes noget paafaldende, da begge Led er beslægtede i Betydning, findes ogsaa i Sundalen. Et forskelligt sidste Led har man i Venjevaal i Enebak, Vennevaal i Nes R. og det forsvundne Vinjaruale i Sørum, hvor det er våll m. (Indl. S. 84).

14. Vik. Udt. *vik*. — Vigh NRJ. II 109. Vig, Wigh NRJ. III 617, 618. [Wyk DN. XVI 818, 1555]. Wigh 1603. Wig 1606. Viigh 1617. 1666. Wiig 1723.

Gaarden kaldes ogsaa undertiden Ørstenvik.

15. Velle. Udt. *væ'lle* (i Sammensætning: *vå'lla*). — Velle NRJ. II 109. i Viellæ NRJ. III 617. [Weelle DN. XVI 818, 1555]. Wille 1603. Welde 1606. Velde 1617. 1666. Welde 1723.

Kan være *Velli, Dat. Ent. af vøllr m., Vold. Sammensætningsformen Valla: er da Gen. Ent. *Vallar. Se Aasen under Voll.

15, 9. Aarskog. Udt. *årskó'ganne*, Dat. *-gå*.

Se Rovde GN. 97.

16. Engeset. Udt. *ængjesæt* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Engeþeter OE. 2. Engsetter 1603. 1606. Engesett 1617. Engsett 1666. 1723.

Se Volden GN. 18.

17. Nupen. Udt. *nú'pin*, Dat. *nú'pa*. — Nobbenn 1603. Nubenn 1606. 1616. 1617. Nubben 1666. 1723.

Se Sande GN. 25. Gaarden ligger ved Foden af den spidse, bratte Nupetind.

18. Mo. Udt. *mó*. — i Moo DN. XV 99, 1496. Moo NRJ. II 109. III 617. Mo OE. 2. [DN. XVI 818, 1555]. Mouw 1603. Mou 1606. Mow 1666. Moe 1723.

* Mór m., Mo (Indl. S. 67).

19. Brekken. Udt. *bræ'kká*, Dat. *-kinne*. — af Færrabrekko AB. 83? [Fæytha breck DN. XVI 818, 1555]. Fidebreck 1606. Finndebreke 1616. Fedebreke 1617. Breche 1666. 1723.

* Fitjarbrekka?, af fit f., frodig Græsmark, navnlig en, som ligger lavt og nær Vand (Indl. S. 49), og brekka f., Bakke. Betegner altsaa en Gaard, som ligger paa en Bakke ved en fit, hvilket passer til Gaardens Beliggenhed. Formen i AB. er, hvis denne Gaard menes, feilskrevet.

20. Brunegote. Udt. *brínegá'ttinne*. Dat. *-gá'tá* (omvendt?). — Brunngotlenn 1603. Brongotenn, Bromgotenn 1606. Brumbgotenn 1616. Brungotenn 1617. Brungotten 1666. Brungaatt 1723.

Af *brún* f., Skråent, Brink (se Volden GN. 128), og *gata* f., Vei (se Sande GN. 2). Udtaleformen kan opfattes som bestemt Flt.

21. Brudevold. Udt. *brúðavá'linn*. Dat. *-la*. — Browoldt 1603. Brouoldt 1606. Brudevold 1617. 1666. 1723.

Se Vannelven GN. 83.

22. Barstad. Udt. *bá'rsta*. — Borstad 1603. Barstadt 1606. Barstad 1666. 1723.

Vel *Barkarstaðir, af Mandsnavnet Børkr (PnSt. S. 56). Jfr. Vartdalstranden GN. 90.

22, 4. Leitet. Udt. *lei'te*.

Se Vanuelven GN. 71, 12.

23. Rebbestad. Udt. *rè'bbesta* (ogsaa hørt *rì'bbissta*). — [Rebbestade, Rebbestad, Rebbestada DN. XVI 818, 1555]. Rebbestad 1603. Rebestadt 1606. Rebbestad 1617. 1666. 1723. [En Part af den, som betales som Bod til Kongen, kaldes DN. XVI 818 «Kwngx Eckre»].

*Rebbastaðir. 1ste Led antages PnSt. S. 200 at være et som Mandsnavn brugt Rebbi, der kan være en Kjøleform af Refr. Det samme Forled har man vel i Rebberud i Flesberg. Jfr. ogsaa Bd. II S. 195. 232.

24. Fyldal. Udt. *fylða'linn*. — Follisdall, Follisdall 1603. Follisdall 1606. Foellisdall 1616. 1617. Follisdall 1666. Follisdahl 1723.

Som det sees, er 1ste Led i alle de ældre Former et Tostavelssord i Genitivform. Dette kan ikke bero paa en Forvanskning. Enten maa Navnets nuv. Form være fremkommet ved en Sløffning af Mellenvokalen og en Udstødelse af s mellem to Konsonanter, eller der maa være to parallelle Navneformer, som har vexlet. Strøm (II S. 390) kalder Gaarden Follidal. Den ligger ved samme Elv som GN. 30, Follestad, Fyldal ved en Bæks Udlob i denne. Det længste Tilløb til denne Elv maa have haft et Navn af Stammen *róm*, se Vartdalstranden GN. 87; men derfor kan den samlede Elv have haft et andet Navn, som kan have været Fold, hvoraf Follestad kan være dannet. Dertil vilde Navneformen hos Strøm passe; men Fyl. kan ikke være Udtaleform af *Fold-. Man kunde formode, at Skriftformernes Follis-o. s. v. henviser til *Fyldis, Gen. af *Fyldir m., som kunde være et af Elvenavnet Fold afledet Navn paa Bækken. S. B. er i Trivl, om Bækkenavnet har været *Fyldir m. eller *Fyldi n., i sidste Tilfælde et Diminutiv; flere Appellativer, som betegner «Bæk», er af Intetkjøn. Ogsaa O. R. (PnSt. S. 73) formoder, at Navnet indeholder et Bækkenavn, uden dog at udtale sig om dettes Form. Efter Karterne er der nogle Udvidelser af Elven, navnlig ovenfor Fyldal; men disse synes for ubetydelige til at kunne være opfattede som Vande og havt Navne som saadanne.

25. Langstølen. Udt. *långstøi'linn*. — Langstoll 1616. Langstoelle 1617. Langstoll 1666. Langstoell 1723.

26. Aarsæteren. Udt. *årsæ'tra*, Dat. *-trinne*. — Aarsetter 1603. Arsetter 1606. Aarsett 1616. 1666. 1723.

Ligger ved den ovf. nævnte Elv. 1ste Led kunde være ár, Gen. af á f., Aa, men er maaske svarere Trænnavnet qlr.

27. Kolaas. Udt. *kālā'sinn*, Dat. -sa. — Kiollaas 1603. Kiøl aas 1606. Koelaasþen 1617. Kiolaas 1666. Kiollaas 1723.

Maa betyde enten en Aas, hvor der har været brændt Kul, eller en Aas af mørk Farve. Jfr. Bd. I S. 313. Navnet findes paa mange Steder.

28. Oi. Udt. *øi*. — Øe 1603. 1606. Øye 1616. 1666. 1723.

* Øy f., her i Betydning af en lav, flad Strækning ved en Elv (Indl. S. 88).

29. Myklebost. Udt. *mykklebósst* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Mochelbost 1603. Mockelbostadt 1606. Mochelbust 1666. 1723.

* Miklibólstaðr, se Vannelven GN. 7.

30. Follestad. Udt. *fållsta*. — Foldestadh NRJ. II 109. Foellestad NRJ. III 617. [Follestada (Akk.) DN. XVI 818, 1555]. Føllestad 1603. Folckestadt (!) 1606. Follestad 1617. 1666. 1723.

PnSt. S. 72 antages det for muligt, at 1ste Led kunde indeholde Kvinde-navnet Foldeidr; men det antydes dog, at det ogsaa kunde være Elve-navnet Fold. Se forøvrigt GN. 24.

31. Moene. Udt. *mó'anne*, Dat. *mó'à* (i Sammensætning *mó'a*). — Odegaard 1616? Maaen 1666. 1723.

32. Aambo. Udt. *åmbø'nn*, Dat. -bønå. — Aamboe 1666. 1723. Et af de flere Exempler paa, at -bo er sms. med en anden Gaards Navn, i opr. Betydning af en til denne Gaard hørende indhegnet Engmark.

33. 34. Aam ytre og indre. Udt. *ām*. — a Aam DN. V 103, 1338. i Aam DN. III 348, 1385. Om NRJ. II 118. III 617. Aa OE. 2. [pa Oam DN. XVI 818, 1555]. Aam DN. VI 834, 1570. Aem 1603. Aamb 1606. 1617. Aacmb 1616. Yttre, Indre Aamb 1666. Yttre, Indre Aam 1723.

År, Flt. af å f., Aa. Nutidsformen er Dat. Om saadanne Dativnavne se Indl. S. 14. Gaarden ligger ved Sammenløbet af 2 Elve. Samme Navn findes i Vass i Ryfylke og i Ringsaker, paa det sidste Sted i Formen Am (se Bd. III S. 17 f.).

33. 3. Aasen. Udt. *å'sinn*.

33. 4. Berget. Udt. *bæ'rje*.

33. 12. Grosmyren. Udt. *grå'ssmýra*.

1ste Led er vel det af Ross anførte Gros f., en Art Græs, «maaske lige- som Graassa f. hos Aasen intet andet end n. Flt. af Gras». Bd. VIII S. 230 antager ogsaa S. B., at Gros- i Grosmyren og i Grossaas i Iveland er ud- gaaet fra Flertalsformen grōs af grās n.

34. 2. Rongen. Udt. *rå'nja*, Dat. -jinne.

Samme Navn i Flt. har man i Rongene, udt. *rå'nganne* i Søkelven og i Borgund, og i Ent. i Fjeldnavnet Rongja i Vestnes. Rongen i Ævanger, som efter Udt. er svagt Hunkjønssord, er maaske ogsaa beslægtet. Det er kanske rōng f., Knæ, Krumtræ i Baad eller Fartøi. Dette kunde nok tænkes brugt som Navn paa et Fjeld af en bestemt Form, og som Gaardnavn kan det sigte til en Høideformation i Nærheden.

35. Brauteset. Udt. *brautasæt* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Brudsetter, Brodesetter 1603. Brødsetter 1606. Brødesett

1616. Brødesetter 1617. Brødesett 1666. Brøddeset 1714. Brødsett 1723.

1ste Led, *braut f.*, maa her vist tages i den af Aasen under Braut anførte Betydning: Bakkekant, Brink (Indl. S. 46). Saaledes beslægtet i Betydning med Navnet Brune.

35, 3. Brune. Udt. *brú'ninne*, Dat. *brú'ná*.

Se Volden GN. 128.

36. Hovdenak. Kaldes *na'kkinn*, Dat. *-ka*. — Hoffdenack 1603. 1606. Hoffdenacken 1617. Hoffdenach 1666. 1723.

* *Høfðanakk*, af *høfði m.*, fremspringende Fjeldpynt, og *nakk* i *m.*, Nakke, der ofte bruges som Fjeldnavn (Indl. S. 58 og 68). Navnet sigter vel egentlig til den høie Fjeldhammer, som springer frem lige nedenfor Gaarden. Som Gaardnavn findes det ogsaa i Boisø og tidligere i Ulstein (se Ulstein GN. 57).

37. Bjordalsbakken. Udt. *bjør'dalsbakkin*. — Biordalsbache 1666. 1723.

38. Bjørdal. Udt. *bjørda'linn*, Dat. *-la*. — Biordall 1603. 1606. Bioerdall 1617. Biordall 1666. Bjordahl 1723.

* *Bjórðalur*, sms. med et Elvenavn *Bjóra*, som maa afledes af *bjórr m.*, Bæver (NE. S. 17).

39, 11. Øsvold. Udt. *ó'sváll*.

1ste Led er sandsynlig *óss m.*, Elvemunding.

39. Vatne. Udt. *vattne*. — Watne 1603. 1606. Wattne 1617. Watne 1666. 1723.

* *Vatn n.*, Vand, her i Dat. Ent. Gaarden ligger ved et Vand, hvori Bjordalselven falder.

40. 41. Krøvelen lille og store. Udt. *kry'velinn*, Dat. *-vela*. Krefuill (trykt Krefuitt) DN. VI 834, 1570 (da Ødegaard under Aam). Krøffling 1603. Kleffning (!) 1606. Krøffle 1606. 1616. Krøffle 1617. Lille, Store Krøble 1666. Lille Krøblen, Store Krøble 1723.

Med dette enestaaende Navn kan sammenlignes *Kryvillsbole* 1304, nu *Kryshy* i Bærum, hvis 1ste Led O. R. (Bd. II S. 143) opfatter som et Persontilnavn *kryfill*, der kunde staa i Forbindelse med det af Ross fra Indherred anførte *Krevel m.*, «liden forknyttet og svag Figur, Skrælling, Pusling». I Gyland skal der være nogle Vande, som kaldes *Krølevandene*. Skulde *Krøvel* ogsaa her opr. være Navn paa *Vatnevandet*, ved hvilket Gaarden ligger, eller en Del deraf?

42. Haugen. Udt. *hau'inn*, Dat. *hau'a*. — Hoffue 1603. 1606. Hougenn 1616. 1617. Hougen og Neder Hougen 1666. Hougen og Nedre Hougen 1723.

43. Aarflot. Udt. *áreflåtinn*. — Offreflott 1616. Aarflotte (Ødegaard) 1617. Aarflott 1666. Aareflaatt 1723.

Ligger paa en lav Flade (*flot f.*, se Indl. S. 60) ved Bjordalselven. 1ste Led kunde være *ár*, Gen. af *á*. Men Udt. peger dog snarere paa Trænavnet *qlr* eller det deraf afledede *elri n.*, Olderskov.

44. Sporstolen. Udt. *spårstø'linn*, kaldes ogsaa *stø'linn*. — Sparstøffell 1603. 1606. Sporstøell 1616. Sporstulle 1617. Sporstøe 1666. Sporstøll 1723.

Et meget lignende Navn og maaske det samme er Sporastaul i Kviteseid. Iste Led kunde være spørr m., Spurv. I andre Navne kan Spor komme af spor n, Fodspor, idet der sigtes til Helleristninger med fordybede Fodsaaler ved Stedet, saaledes sikkert i Sporenes i Rauland (se Bd. II S. 54). Jfr. ogsaa Spor i Flesberg og i Askvold, hvorfra det sidste BK. 24 b skrives V x a s p o r, d. e. Oxespor, vel sigtende til de Udbugninger i Form af Indtryk af Dyreklover, som skal findes ved Gaarden.

45. Nosen. Udt. *nå'sa*, Dat. *-sinne*. — Noßenn 1603. Nos, Nosenn 1606. Noßen 1616. 1666. Nossen 1723.

* N o s f., Næse; overført om en fremragende brat Forhoining, og derfor ofte brugt som Fjeldnavn. Som Gaardnavn maa det sigte til saadanne Hoider i Nærheden (Indl. S. 69).

45, 3. Storenosen. Udt. *stó'renåsa*.

46. Mæle. Udt. *mé'le*. — af Mæll AB. 83. Mæll 1603. Meell 1606. 1616. Melle, Mæll 1617. Melle 1666. 1723.

M e l r, Mæl, Elvemæl (Indl. S. 67). Nutidsformen er udgaaet fra Dat. Ent.

47. Ose. Udt. *ó'se*. — [af Ose DN. XVI 1, c. 1200. XII 222, c. 1480]. Osse NRJ. II 109. Oße NRJ. III 618. Oße OE. 2. Aase 1603. Aasße 1606. Ouße 1616. 1617. Ouß med Oußborg 1666. Ous med Ousborg 1723.

Ó s s m., Elvemunding. Gaarden ligger nær en Elvs Udløb i Fjorden.

48. Oseborg. Kaldes *bó'jinn*, Dat. *-ja*. — Underbrug 1666 og 1723, se frg. GN.

Matrikelnavnet gjør Indtryk af at være et temmelig nydannet Navn, hvis det da ikke opr. skyldes en Skrivfeil. Daglignavnet er bugr m., Bøining, Bugt (Indl. S. 46). Her sigter det til en Bugt af Fjorden nær Elvens Munding.

49. Sandvikrysten. Kaldes *ry'stinne*, Dat. *-tå*. — Sanddwich 1603. Sanduig 1616. Sanduigen 1617. Sandwig 1666. Sandvig 1723.

50—52. Rysten midtre, ytre, store. Udt. *ry'stinne*, Dat. *-tå*. — Rostenn 1603. Roste 1606. Rustenn 1617. Rosten, Støer Rosten 1666. Midrosten, Yttre Rosten, Store Rosten 1723.

Se Vannelven GN. 13. Udtaleformen er best. Flt.

51, 2. Fremreaasen. Skal kaldes *lhlå'sinn*.

53. Hovden indre. Kaldes *indrehå'vdinn*. — Hoffde 1603. Inderhoffden 1617. Indre Hoffden 1666. Indre Hofden 1723.

* H o f d i m., en fremspringende, noget svær Fjeldpynt (Indl. S. 58). Ytre Hovden er GN. 58.

54. Hammeren. Udt. *håmmarinn*. — Hammer 1606. Midhoffden med Hammer og Hoell 1666. Hammer 1723 (i den gamle Matr. taxeret under Midhofden).

* H a m a r r m., Hammer, Berghammer (Indl. S. 53).

55. Fagerhol. Kaldes *hå'lå*, Dat. *hå'linne*. — Fagerhoell 1723 (i den gamle Matr. taxeret under Midhofden).

Navnet har intet med h o l l at gjøre, som man skulde tro efter den ældre Skrivemaade. Det er Ordet h o l a f., Hulning, Fordybning (Indl. S. 56).

56. Aasen. Udt. *á'sinn*, Dat. *-sa*. — Aaesþen 1616. 1617. Aassen 1666. Aasen 1723.

57. Ytrestolen. Kaldes *jóstøi'tinn*, Dat. *-la*. — Ytterstoffuel 1603. Ytterstolle 1616. Joettestolle 1617. Ytterstoell 1666. Yttre Stoell 1723.

Denne kaldes vel *«ytre»* i Modsætning til GN. 44, Sporstølen. Daglig-navnet kan med Støtte i Formen fra 1617 formodes at være opr. **Geitis-tøðull*, sms. med Mandsnavnet Geitir (jfr. Gjessøen i Hitteren og PnSt. S. 87), eller maaske **Geitastøðull*, en Sæter for Gjeder.

58. Hovden ytre. Kaldes *ýtrehá'vlinn*. — Ytter Hoffden 1666. Yttre Hofden 1723.

Se GN. 53.

59. Digernes. Udt. *dí'rnas*. — Dorness NRJ. II 111. Dorness, Dyreness NRJ. III 621. 623. Deenes, Deigernes 1603. Dyrnes 1606. Digernes 1616. Dygrenes, Digrenes 1617. Digernes 1666. 1723.

**Digranes*, det brede, svære Nes. Navnet passer til Beliggenheden.

60. Selbervik. Kaldes *ví'ka*. — Selberwig 1603. Selberuig 1606. Silberuig 1616. Selbersuigen 1617. Selberwig 1666. Selber-vig 1723.

1ste Led er maaske opr. **Seljuberg*, af Trænavnet *selja* og *berg* n. Dette kunde enten være et ældre Gaardnavn eller et Fjeldnavn. Jfr. Selberg i I. Dale.

61. Soreim. Udt. *sø'reim*. — Sødrim OE. 2. Sorem 1603. Soremb 1606. 1666. Sorim 1723.

**Sud'reimr*, Sørgaarden; en Sammensætning med *heimr*.

61. 3. Garsletten. Udt. *garslettå*, Dat. *-tinn*.

Betyder sandsynlig en indgjerdet Slette, af *garðr* m., og *slætta* f. Dog er det godt muligt, at 1ste Led, hvis Navnet er nogenlunde gammelt, kan være et andet Ord. Jfr. Garsrud i Trogstad af Garpsrud og Garstad i Vikten, i 1520 skr. Gartestad.

62. 63. Steinnes indre og ytre. Udt. *stei'nes*. — Steness NRJ. II 111. Stennes NRJ. III 621. Steenes 1603. Stennes 1606. Stiennes 1617. Inder, Ytter Steenes 1666. Indre, Yttre Stenes 1723.

**Steinnes*. Steinn har sandsynlig her Betydning af en Fjeldtop, idet det kan sigte til den spidse Top Liaveten indenfor Gaarden.

64. Raudoen. Udt. *raudoi'nå*. — Roedoen 1666. Rodoen 1723.

Er en Ø i Ørstenfjordens Munding midt mellem Rjaanes og Steinnes. Et hyppigt Ønavn, som maa sigte til en rødagtig Bergart.

FORSVUNDNE NAVNE.

Rosenn 1603 (anført ved GN. 21).

Se Ulstein GN. 82.

Reijte 1603 (anført ved GN. 33).

Se Herø GN. 28.

Beckenn 1603 (anført ved GN. 50).

Thilsetter 1606.

Jfr. Volden GN. 164.

Einnerback 1606.

Bjørstadt 1606 (anført ved GN. 22).

Antages PnSt. S. 40 mulig at kunne være dannet af et af Mandsnavnene Bjórr eller Björgulfr. Det maa dog merkes, at Bjaastad, Ulstein GN. 48 ogsaa i 1606 skrives Bjørstadt.

Uhren (ode) 1616 (anført ved GN. 11).

HJORUNDFJORD HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Hjørundfjord. Udt. *jǿ'róngfjören*.
 Ældre Navneformer: i Harundarfyrði DN. IV 151, 1325. i
 Jorundarfyrði DN. II 273, 1356.
 Jorenffjord NRJ. II 107. Jorenfjord OE. 4. Jorgenfjord 1606.
 1616. 1617.

Ogsaa i Sagaerne skrives Navnet hoist forskjelligt. Se herom N. Fjornd.
 S. 54, hvor den i Hkr. brugte Form Hjørundarfjörðr, som ogsaa
 støttes ved den ovf. anførte Form fra 1356, ansees som den utvivlsomt rigtige.
 Det antages, at der forud for dette Navn kan have været et ældre usms. Navn
 *Hjörund f. Dette synes efter S. B. ligesom Hjørungar i Hjørunga-
 vågr at være afledet af hjör r. Sverd. Flere Fjorndavne indeholder
 Afledningsendelsen -und, se N. Fjornd. S. 58. Som saa almindeligt er ogsaa
 her Fjordens Navn gaaet over til at blive Bygdenavn.

Hjørundfjord Kirke er aabenbart ment med den AB. 83 nævnte «Vor
 Frue Kirke i Bonadal». Kirken er ifølge Ström II S. 314 i senere Tid flyttet
 fra Hustad til Sæbo, hvor den nu staar. Sognet var efter Reformatsen
 residerende Kapellani under Volden; blev frit Kald 1751.

Gaardenes Navne: **1. Strandeboen.** Udt. *stra'ndabø'nn*. —
 Strandeboen 1603. Strandebo 1606. 1666. Strandeboe 1723.

Kunde formodes at være sms. med et Gaardnavn Strand, jfr. Ørsten
 GN. 32; men noget saadant findes dog ialfald nu ikke i Nærheden. Betyder
 maaske kun: Gaarden ved Stranden.

2. Molaupen. Udt. *mó'laupinn*, Dat. *-pa* (i Sms. *-laups*). —
 Mollobenn 1603. 1606. Mollop 1616. Molloeben 1617. Molloppen
 1666. 1723.

Sidste Led maa være laup r. brugt til Dannelse af Fjeldnavne, se
 Rovde GN. 74. Mo er sandsynlig et ældre Gaardnavn, og Molaupen egentlig
 Navn paa et Fjeld ved Gaarden.

3. Nes. Udt. *næs*. — Nes 1603. 1606. Næþ 1666. Næss
 1723.

4—6. Trandal ytre, midtre og indre. Udt. *trāndal*. — Trandall 1603. Tranndall 1606. Ytre, Mid, Inder Trandall 1666. Ytre, Mit, Indre Trandall 1723.

Antages NE. S. 274, jfr. S. 338, at indeholde et Elvenavn af en Stamme Trand- eller Tran-n-, hvortil der er Spor i flere Gaardnavne. Gaardene ligger ved en Elvs Udlob i Fjorden.

7. Rydningen. Udt. *ry'ningjinn*. Dat. *-gja*. — Rodning 1603. 1606. Roenninge 1617. Rodingen 1666. Ronningen 1723.

* *Ruðningr* m., Rydning (Indl. S. 72).

8. Leknes. Udt. *lækknæse*. — Lekenes 1603. Leckenes 1606. Licknes 1617. Lecknes og Furnes 1666. Lechnes og Furenes 1723.

* *Leiknes*, af *leikr* m., Leg. Navnet betegner Gaarden som et Sted, som i gammel Tid har været en Samlingsplads for Bygdens Befolkning til Lege (se Indl. S. 64). Den ligger paa et centralt Punkt, paa et i Fjorden udskydende Nes ved Noraugsfjordens Munding. Navnet findes paa mange Steder.

9. Urke store. Udt. *ô'rrke* (*ysste ô.*). — Jfr. Røgnvaldr Urka Fornm. s. X. Vrke NRJ. II 107. Wrcke 1603. 1606. Store Wrche 1666. Store Urche 1723.

Opføres NE. S. 180, som indeholdende et Elvenavn af Stammen Ork-, som man vel ogsaa har i Urkedal i Borgund. Da det her er et svagt Hunkjønord, kan det dog ikke ligefrem være samme Navn som *Ork i Orkedalen, men er mulig en svag Sideform deraf. Med Hensyn til den nuv. Forms Forhold til den gamle jfr. Vauvelven GN. 72. Om Ragnvalds Tilnavn urka er dette Gaardnavn, maa ansees for meget tvivlsomt.

10. Urke fremre. Kaldes *ô'rrkejære*. — Gierde 1603. Gierde Odegaard 1606. Giere eller Fremmer Wrche 1666. Giere eller Fremre Urche 1723.

*Fremre betyder her som altn. «indre».

11. Urke midtre. Udt. *ô'rrke* (*innste ô.*). — Mid Wrche 1666. Mit-Urche 1723.

12. Klock. Udt. *klåkk*. — Klock 1603. 1606. 1666. Kloch 1723.

Formodentlig egentlig Fjeldnavn, som her kan have tilhørt Fjeldet Klockseggen eller en Del deraf. Samme Navn findes i Orskog. Det synes at staa i Aflydsforhold til Klakk, oldn. *klakkr* (S. B.). Jfr. Klokken, et Fjeld i Solør, Klockklumpen, Fjeld i Lierne og Kloksfjeld i Hitterdal.

13. Handlekkjen. Udt. *alé'kå*, Dat. *-kinne*. — Hanlekenn 1603. Handndlycke 1606. 1616. Handlycken, Hallecken 1617. Handloche 1666. 1723.

Enestaaende Navn. Det betyder ligefrem «Haandlænnen»; men det er ikke let at forstaa, hvorledes dette Ord kan være blevet til Gaardnavn. Rimeligst er det vel at antage, at det egentlig er Navn paa en Aa, hvis Bøgter kunde give Anledning til Sammenligning med en Lænke. Jfr. Fjete i Stange, som antages at indeholde et Elvenavn, som hænger sammen med *fjóturr* m., Lænke. Se Bd. III S. 150, hvor der ogsaa mindes om det svenske Elvenavn Fjätelfven. Den sterke Afslidning i Udtaleformen er paa-faldende.

14. Maude. Udt. *mau'de*. — Moued 1603. Moduedt 1606. Modue 1616. Moedue 1617. Modwe 1666. Modve 1723.

* *Mqðvar*? Jeg formoder, at det er samme Navn som *Muan*, Meldalen GN. 142, udt. *maum*, som S. B. forklarer som opr. **Mqðum*, Dat. Flt. af *m q ð f*, Gen. *m q ð var* = eng. meadow, tydsk *Matte*, «Eng» (se Bd. XIV S. 159). Det er da ogsaa = det 1322 (DN. II 126) nævnte *Modvar*, formodentlig i Hafslo, bevaret i Fjeldnavnet *Modvanaasi* i samme Bygd. Nutidsformen maa vel være fremkommen paa den Maade, at *Modve* i Udt. ved Omsætning er bleven til *Movde*, hvorefter ligesom *Maude* kunde opstaa. Jfr. *Rovde* GN. 96. Formelt muligt og fuldt saa godt stemmende med de ældre Skriftformer vilde det dog være at formode opr. **Mqðvin*, af den samme Stamme, sms. med *vin*, nu endende paa -e istedenfor det alm. -a ligesom *Linge* i Nordalen og *Skodje*.

15. *Oie*. Udt. *âi'e*. — *Oe* og *Ouffuerøe* 1603. *Oye* 1606. 1617. 1666. 1723.

* *Oyjar*, Flt. af *oy f.*, i Betydning af flad Strækning ved Vand (Indl. S. 88). Ligger meget fladt ved Elvens Udlob i Bunden af *Norangfjorden*.

16. *Skylstad*. Udt. *sjj'llsta*. — *Skulstad* 1603. *Skullestad*, *Schulstadt* 1606. *Schiullestad* 1616. *Skyllstad* 1617. *Schylstad* 1666. *Skylstad* 1723.

Er formodentlig samme Navn som *Skjulstad* i *Skjeberg* og i *S. Odalen*, i MA. skr. *Skiulastadir*, *Skylistadir*, det forsvundne *Skylistadir* i *Meldalen*, *Skjulstad* i *Elverum* og *Skjulestad* i *O. Moland*. Oprindelse og Betydning ukjendt; efter Formen kunde det hænges sammen med *skjól n.*, *Skjúl*, *Ly* (se Bd. I S. 248).

17. *Norangshol*. Kaldes *øggarinu*. — *Norangshoell* 1723.

18. *Norang*. Udt. *nâ'róng*. — *Nordangh* NRJ. II 107. *Noranger* 1603. 1606. *Norang* 1616. 1666. 1723.

* *Nórangr*, af *nór n.*, Sammenknibning af *Fjord* eller *Vandløb*, og *angr m.* *Fjord*. Navnet maa have sin Grund i *Fjordens* Tranghed indenfor *Stenes*. Samme Navn er *Nordanger*, *Gaard* i *Manger* ved *Bunden* af en lang, yderst smal *Vik* (N. *Fjorden*. S. 74). For Udt. jfr. *Nora* i *Grytten* (**Nórin*), udt. *nâ'ra*, og *Naarum* i *S. Land*, *Norræime* 1446.

19. *Stenes*. Udt. *stæ'næs*. — *Steenes* 1603. *Stennis* 1616. *Stiennes* 1617. *Steenes* 1666. 1723.

Kan ikke være *Steinnes*, jfr. *Ørsten* GN. 62, skjønt Skriftformerne af de to Navne i 17de Aarh. er overensstemmende. Man kunde formode opr. **Stedjunes*, af det *Stedja*, som findes som *Gaardnavn* i *Vik* og i *Sogndal* i *Sogn* og i *Holmedal* og sms. i *Skerdingstedja* i *Melhus*, og som vel hænger sammen med det af *Ross* fra *Telemarken* opførte *Stedja f.*, vandret *Flade* med lodret *Begrænsning*. Efter *Kartet* synes *Neset* at danne en fremskydende *Flade* under det bratte *Fjeld*.

20. *Viddal*. Udt. *vi'ddal*. — *Viddal* NRJ. II 107. *Wijdall* 1603. *Widall* 1606. *Vædall*, *Viædall* 1617. *Widall* med *Nøre* og *Øffre* W. 1666. *Widhall*, *Nedre* *Widahl* og *Øffre* *Widahl* 1723.

* *Viðdalr*, af *viðr m.*, *Skov*, samme Navn som *Vedal* i *Brønne*. *Gaarden* ligger ved en *Elvedals* *Munding* i *Storfjorden*, den indre *Del* af *Hjørundfjorden*, saa kaldet i *Modsetning* til *Norangfjorden*.

21. *Hole*. Udt. *hó'le*, Gen. *hó'ls*. — *Holle* 1603. *Houlle* 1617. *Hoelle* 1666. *Hoelle* 1723.

* *Hóll m.*, isoleret *Forhøining*, helst en *rundagtig* (Indl. S. 56). *Nutidsformen* er udgaaet fra *Dat. Hóli*.

22. Leire. Udt. *lei'ra*. — i Ledrene DN. IV 151, 1325. Leiren OE. 2. Lere 1603. Leite (!), Lerennt, Lere, Lera 1606. Liere 1616. Lierre 1617. Leere 1666. 1723.

Leðrin, sms. med vin. Er uidentivl samme Navn som Løre i Horg, af Lødrene AB. 45, og et beslægtet Navn er vel Løren i Gran (Bd. IV, 2 S. 152. XIV S. 259). Som sandsynlig indeholdende samme Stamme kan ogsaa nævnes Leðrasund, nu Lesund, i Aure og Leðrøy, nu Løren, i Sund. Ved det sidste tænker O. R. (i en Notits i Matr.) paa muligt Sammenhæng med laund, isl. löðr, Skum, ogsaa om Søens Skum. Hvis dette skulde være rigtigt, kunde det her passe til Stedsforholdene, da Gaarden ligger omtr. midt for Fjordens Længderetning. Men sproglig er en Forklaring af denne Stamme vel tvivlsom. Der falder ogsaa en Aa ud ved Gaarden.

23. Seljereite. Kaldes *ei'nbakkanne*. — Sellere, Sellerette 1603. Sellereit 1606. Reyte 1616. Sellereitte 1617. Selle Reitte 1666. Sellereite 1723.

1ste Led er Trænavnet selja, sidate Led reitr m., afgrændset Flade; her i Flt.

24. Aakre. Udt. *å'kre*. — Akre 1603. Ackerre 1606. Aackre 1617. 1666. Aachre 1723.

* Akrar, Flt. af akr m., Ager (Indl. S. 41), hvoraf mange Gaardnavne er dannede.

25. Bjørke. Udt. *bjør'ke*. — Birke NRJ. II 107. Biercke 1603. 1606. Bioercke 1617. Bierche 1666. 1723.

Sandsynlig * Birki n., Samling af Birketræer.

26. 27. Saure nedre og fremre. Udt. *sau'rè*. — Nedersøffde (!), Søffre 1603. Souffre 1617. Nedre, Fremmer Søffre 1666. Nedre Sofre, Fremmer Søvre 1723.

* Saurar, se Sande GN. 11.

28. Raustad. Udt. *rau'sta*. — Rostad NRJ. II 117. OE. 2. Rodstad, Rørstad 1603. Rørstadt 1606. Rødstad 1616. Rørstad 1617. Roerstad 1666. Rørstad 1723.

Efter Udt. antagelig * Raudsstaðir, sms. med Mandsnavnet Raudr (PnSt. 199). Skriftformerne fra det 16de og 17de Aarh. stemmer næsten ganske med de tilsvarende ved Rørstad, Borgund GN. 74, og er maaske paa-virkede derfra.

29. Morken. Udt. *mår'ka*, Dat. *mår'kinne*. — Morch, Morchen 1603. Morckenn 1606. Morchen 1666. 1723.

* Mørk f., Skov (Indl. S. 68).

30. Skjaastad. Udt. *sjå'sta*. — Skrostad (!) NRJ. II 117. Skiostad 1603. Schiastadt 1606. Schiostad 1616. 1617. Schiaastad 1666. Schiorstad, Schiaastad 1723.

Navnet findes ogsaa i Lier (i Skiaastadum RB. 100), i Selje og i Skogn. 1ste Led er antagelig et Elvenavn * Skjá, som efter S. B. maa være beslægtet med skjár m., gjenneomsigtig Hinde, og vel betyder »den gjenneomsigtige» (NE. S. 217). Gaarden ligger ved en Elv.

31. Sætre. Udt. *sæ'tre* (sms. *sæs*). — Setter 1603. Settere 1606. Settre 1617. Setter 1666. Sætter 1723.

Se Vannelven GN. 78. Nutidsformen maa være Dat. Ent.

32. Finnes. Udt. *fi'nnes*. — Ffinness OE. 2. Findenes 1603. 1606. Findnes 1666. 1723.

* Finnes, dannet af Elvenavnet Finna (NE. S. 49). Ligger ved en Elvs Udløb i Storfjorden.

33. Skaar. Udt. *skår*. — Skor 1603. Skoer 1606. Schaaer 1617. Schaar 1666. Skaar 1723.

* Skor f., i Stedsnavne vel dels brugt om en Afsats i en Fjeldside eller om en Flade ved Foden af et Fjeld, dels om et Skar (Indl. S. 75). Her efter Stedsforholdene snarest at forståa i den første Betydning.

34. Hustad. Udt. *hú'sta*. — Huustader DN. II 273, 1356. Jfr. Erkebiskopen Pétr af Húsastøðum. Hustad NRJ. II 107. Hustad 1603. Hußtdt 1606. Huustad 1666. 1723.

Navnet findes ogsaa i Gol, i Bud (a Hústodhum 1829), paa Inderøen (af Hústadhom AB.), i Gildeskaal og i Lødingen (af Húsastadhom AB.). At Erkebiskop Peter var fra denne Gaard (alm. henføres hans Æt til Hustad paa Inderøen), er der vel ikke nogen fuld Sikkerhed for, og naar O. R. synes at antage denne Gaard for hans Fødested, støtter det sig vel til hans Opfatning af Gaardnavnet Standal (GN. 60) og til, at Peter var af Standaleætten. Ihvertfald har man for to af Gaardene bevidnet en gammel Form Húsastaðir, som vel maa være den opr. for alle. 1ste Led synes ikke at kunne være andet end Gen. Flt. af hús n.; men denne Forklaring har dog sine Betæneligheder, fordi -staðir ellers ikke pleier at sammensættes med saadanne Ord, og hús ikke synes at passe saaledes her som i de Sammensætninger, hvori det ellers bruges. Man kunde sammenligne det af Ross fra Telemarken anførte Husstad, Gaardstomt, og formode, at den ældste Form har været Húsastaðr med samme Betydning, og at staðr senere er blevet forvekslet med det bekjendte Sammensætningsled staðir.

35. Mo. Udt. *mó'anne*, Dat. *mó'á*. — Mouw 1603. Moug 1606. Mouw 1666. Moe 1723.

36. Kvistad. Udt. *kvi'ssta*. — or Kuistoðum DN. III 132, 1324. Quist, Quiste 1603. Quistadt 1606. Quiestad 1617. Quistad 1666. Qvistad 1723.

Kvistaðir. Maa være samme Navn som Kvistad paa Inderøen, i Olaf den helliges Saga skr. af Kvistøðum, og det forsvundne Kuistad i nedre Guldalen. Derimod er neppe Kvikstad i S. Fron og i V. Toten samme Navn, skjønt efter Formen k kunde være senere indskudt foran st (jfr. Bd. IV, 1 S. 123. IV, 2 S. 111); heller ikke Kvestad i Aas kan vel være et beslægtet Navn. Forklaringen af 1ste Led er usikker. Mulig stikker deri et afslidt Mandsnavn eller Tilnavn. Jfr. Bd. III S. 274. XV S. 176. PnSt. S. 171. Thj. VSS. 1882 S. 6.

36, 10. Sveen. Udt. *svi'dinne*.

Dat. Ent. eller Nom. Flt. i bestemt Form af sviða eller svið f., et ved Brænding ryddet Sted (Indl. S. 80).

37. Aarset. Udt. *årsæt*. — Aarsetter 1603. Arsetter 1606. Aasetter 1616. Aarþett 1617. Aarsett 1666. 1723.

Se Vartdalstranden GN. 102. Her ligger Gaarden ved en Aa, og Skriftformerne taler heller ikke imod, at den gamle Form kan være Årsætr. Dette er dog ikke sikkert.

38. Gjerde. Udt. *jære*. — Gierde 1603. 1606. Giere 1666. 1723.

39. Tryset. Udt. *trj'sæt*. — Trogsetter 1603. Throgsetter 1606. Thryset 1617. Trygesett 1666. Trygsett, Tryggeset 1723.

Mulig *Tryggssætr eller *Tryggvasætr, sms. med et af Mandsnavnene Tryggr eller Tryggvi. Det 1ste Led kunde dog ligesaa godt være Mandsnavnet Þryggr (FmSt. S. 266). Jfr. Sunnelven GN. 28.

40. Haugen. Udt. *hau'in*, Dat. *hau'a* (ogsaa hørt *ællings-hauin*). — Hoffue 1603. Hougenn 1606. 1617. Hougén 1666. 1723. Tildels skrevet Rekdalshaugen.

41. Akslen. Udt. *a'kksla*, Dat. *a'kkslinne*. — Axellen 1603. Axellenn 1606. Axell 1617 (øde). Axellen 1666. Axlen 1723.

*Q x l f, Axel, brugt som Fjeldnavn om en lavere Udløber af et høiere Fjeld eller om en rundagtig Udkant af et Fjeld. Ogsaa her maa det egentlig være Navn paa et Fjeld ovenfor Gaarden. Jfr. Borgund GN. 2 og Akers GN. 55.

42. Sletdalen. Udt. *slé'dalinn*, Dat. *-la* (ogsaa *sléi*). — Slette-dall 1603. 1606. 1666. Slettedahll 1723.

Udtaleformen synes at gjøre det tvivlsomt, om den Form, som Navnet har havt i Skrift siden 1603, kan være rigtig. Om den dog er det, maa Forholdet vel forklares saaledes, at t, efterat Mellemvokalen var faldt bort, ved Assimilation er gaaet over til d, og dernæst dd gaaet over til d med Forlængelse af den foregaaende Vokal. Nogen ganske tilsvarende Analogi for den sidste Overgang kan jeg dog ikke anføre. 1ste Led kan være slétta f, Slette, eller mulig Slætte n., Slaatteland.

43. Rekdal. Udt. *rækkdal*. — Regedall 1603. 1606. Regge-dal 1616. Rechedall 1617. Rechedall 1666. Rechedahll 1723.

*Rekudalr, dannet af Elvenavnet Reka, som maa hænge sammen med Verbet reka og betyde: den drivende, eller: den, der fører meget med sig, hvormed meget driver (NE. S. 189). Gaarden ligger ved to Elves Sammenløb.

44. Liden. Udt. *li'da*, Dat. *li'dinne*. — Lijdt 1606. Lien 1666. Lied 1723.

45. Eidet. Udt. *ei'de*, Dat. *ei'da*. — Eijde 1603. Æide 1606. Eyde 1666. Eide 1723.

Har Navn af, at den ligger omtrent midtvejs paa den lange, lave Overgang mellem Hjørundfjords Kirkebygd og Bunden af Ørstenfjorden.

46. Tvergrov. Udt. *tvæ'rrgróva* (ogsaa hørt: *-gráva*). — Thuer-groff 1616. Tuergroff 1666. Tvergroven 1714. Tvergraav 1723.

Minder om Elvenavnet Tvergrova i Eikesdalen, som betegner en Elv af Navnet Grøf eller Gróf, der som Sideelv falder ud i en anden. Jfr. det hyppige Tveraaen og Elvenavnet Tverdingla ved Siden af Dingla (jfr. NE. S. 84). Det er vel sandsynligt, at det ogsaa her egentlig er Elvenavn. Forøvrigt kunde nok ogsaa gróf i Betydning af et dybt Bækkefar (Indl. S. 62) være forbundet med Tver- i lignende Betydning som i Navnet Tverdal.

46.2. Hoggene. Udt. *hå'gganne* (som Dat. opgivet *hå'jja*, hvilket ikke kan være rigtigt).

Se Volden GN. 26.

47. Valset. Udt. *vå'lsæt*. — Waldsetter, Walsetter, Wagelsetter 1603. Wabelsetter 1606. Voglesett 1616. Wagelsetter, Wallest 1617. Vaglesetter 1666. Wagelsett 1723.

Efter Skriftformerne maa det antages, at 1ste Led er fremkommet ved en Sammen dragging. Navnet kan derfor ikke sammenstilles med Valset i Øksendalen, Agdenes og Buviken, som PnSt. S. 275 formodes at kunne være sms. med et Mandsnavn *V ali*. Her kunde man tænke paa *vagi m.*, Hanebjelke, som i Stedsnavne bruges om høitliggende Steder, især vel saadanne, som ligger mellem to Vandløb eller Søer. Et **Valgerðarsetr*, af Kvinde-navnet *Valgerðr*, eller **Valgarðssetr*, af Mandsnavnet *Valgarðr* (PnSt. S. 276), kunde maaske ogsaa forlignes baade med Nutidsformen og med Skriftformerne. Baade de sidste og Betoningen taler dog vistnok mest for den første af de to Forklaringer.

48. Ville. Udt. *vi'llanne*, Dat. *-lā*. — Wille 1603. Welde 1606. Vilde 1616. Ville 1617. Vilde 1666. Wille 1723.

Kunde vist være samme Navn som *Villa* i Vestnes, som i 17de Aarh. skrives paa lignende Maader som dette, og som jeg antager for opr. **Villin*, sms. med *vin*. Ligesom i Rovde (Rovde GN. 96) giver Udtaleformen ingen Veiledning til Afgjørelsen deraf, da denne er best. Flt. 1ste Led i **Villin* maa hænge sammen med Adj. *vill*, øde, uryddet, uveisom, vildsom.

49. Stokke. Udt. *stā'kke*. — Stacke (!) 1603. Stocke 1606. 1666. Stocche 1723.

**Stokkar*, Flt. af *stokkr m.*, *Stok*, Tømmerstok, om hvis forskellige Betydninger i Stedsnavne se Indl. S. 79.

50. Myrhol. Udt. *mý'rólanne* (ogsaa hørt i Entalsform). — Hollen (øde) 1616. Myrhoell 1666. Myrhoell 1723.

Af *mýrr f.*, *Myr*, og *hóll m.*, isoleret, rundagtig Forhøining. Maa betegne en saadan Høide, som er omgivet af Myre.

51. Halsen. Udt. ikke opgivet.

52. 53. Frøland fremre og nedre. Udt. *frø'land*. — Frølandnd 1603. Frølandt 1606. Frølandnd 1617. Frøland 1666 (en Part da brugt af Præsten). Frøland 1723 (Præsteresidents siden 1599).

Formodes Munch NGHS. S. 217 at være sms. med Gudenavnet *Frøyr*. Ogsaa *Frøjyland*, af Gudindenavnet *Frøya*, kunde give samme Nutidsform.

54. Aklestad. Udt. *a'kkli'sta*. — Agelstad 1603. Ackelstad, Acklestad 1617. Acklestad 1666. Achlestad 1723.

Jeg kjender ingen Analogier, som kunde oplyse Betydningen af dette Navn; ikke heller, om man antager, at et *H* er udfaldt i Ordets Begyndelse. Som en mulig Forklaring nævner jeg, at det kunde være **Axlarstaðir*, af **Qxl* som Fjeldnavn, se GN. 41, brugt om et Fjeld ovenfor Gaarden. Det er let forklarligt, at *s* her kunde falde bort mellem to Konsonanter, især naar et *s* følger efter. Af *qkla*, brugt som Fjeldnavn, kunde vanskelig a i 1ste Stavelse være fremkommen.

55. Holen fremre. Kaldes *fræ'msthólinn*, Dat. *-la*. — Holle 1603. 1606. Hoell 1666. 1723.

**Hóll m.*, isoleret Høide, helst en rundagtig (Indl. S. 56). Om «fremre» se GN. 10.

56. Holen nedre. Kaldes *hei'msthólinn*. — Hoellen 1666. Hole 1723.

57. Aarskog. Udt. *årskó'ganne*. — Aarschoug, Areschoug 1603. Arschooug 1606. Aarschoug 1617. 1666. 1723.

Se Sande GN. 97.

58. Rise. Udt. *ri'se*. — Ryse NRJ. II 107. Rise 1603. Risse 1606. Riisse 1666. Riise 1723.

* *Ris ar*, Flt. af *ris n*, *Ris*, Kratskov (Indl. S. 70).

59. Sæbo. Udt. *sæ'bbe*. — af Sæfwarby AB. 83. Sæbo NRJ. II 107. Seby OE. 2. Sebye 1603. 1606. Seboe 1617. Sæboe 1666. 1723.

Sævarbýr, Gaarden ved Sgen, d. e. her Fjorden, af søer m., Sø, og býr m. (Indl. S. 47). Findes særdeles ofte fra Ryfylke til Romsdalen, undertiden i MÅ. skrevet Sæbo; saaledes Sæbo i Lærdal (BK. 42 b. 43 a) og i Vik (BK. 50 a). Alm. nu udt. Sæbbe, Sebbe.

59, 2. Myren. Udt. *mý'ra*, Dat. *-rinne*.

59, 3. Hjellen. Udt. *jæ'llinn*, Dat. *-la*.

Af hjallr m., høiere liggende Flade, Terrasse.

59, 4. Sæbøneset. Udt. *sæ'bønæse*.

59, 6. Flatneset. Udt. *fla'lnæse*.

60. Standal indre. Udt. *sta'nddal*. — Jfr. Standala-Ætten, Bårdr standali i Kongesagaerne (Strøm II S. 317). Stendal NRJ. II 107. Stendall DN. II 832, 1538. Stordall, Strandall (!) 1603. Stendall 1606. Steendall 1616. Stierendall, Standall 1617. Indre Steendall 1666. Indre Standahl 1723. Indre St. kaldes alm. Store St.

O. R. har antaget **Standhali* som Navnets opr. Form, se Indl. S. 52 under *hali*, hvor det oversættes med «Staaehale» og samstilles med Gaardnavnet *Refshali*. Og i en Notits i Matr. bemærker han ved Standalen i Kinn (GN. 103): «Vel opr. *Standhali*, ligesom Standal i Hjerundfjord». Fra Formens Side kan der ikke indvendes noget mod denne Forklaring, da *Standhali* maatte kunne blive til Standal ligesaa vel, som *Refshali* er bleven til Refsal (se Bd. I S. 277. III S. 142). Navnet maatte da vel egentlig sigte til et Fjeld, hvis man ikke skulde sætte det i Forbindelse med den Bautasten, som paa Strøms Tid endnu stod ikke langt fra, og som han (II S. 309) beskriver som «en lang og noget krum Stenstøtte, staaende 6 Alne høit over Jorden». *Standhali* eller *standali* bruges ogsaa som Persontilnavn, først om Baard Brynjulfsson paa Haraldssønnernes Tid, efter hvem hans Æt kaldes Standalætten. Efter den nævnte Opfatning af Gaardnavnet, maa det antages, at Baard var fra denne Gaard, og at Gaardnavnet her, som undertiden er Tilfælde, er brugt som Persontilnavn. Munch NF.H. III S. 5 opfatter det som et personligt karakteriserende Tilnavn, idet han oversætter det med: Rev. Paa samme Maade er det forstaaet K. Rygh S. 62. For den sidste Opfatning kan tale, at det ogsaa findes baaret af en Islænding omkr. 1250 (Sturl. s., Vigf., VII 284); maaske ogsaa Erling Ijodhorns Ytring (Haakon Haak. S. Kap. 141): «Det Ord følger os, som er komme af Standhaletten, at vi ikke er ganske at lide paa». Dertil kommer ogsaa, at Baard Hkr. S. 800 betegnes som Trønder. Formen Stendal i det 16de og 17de Aarh. kunde ogsaa synes paafaldende som Forvanskning af *Standhali*. Et opr. **Steindalr* maatte kunne afsvækkes til *Stendal*, og der findes Exempler paa, at e foran n kan gaa over til a. Jeg antager derfor denne sidste Forklaring af Navnet for mulig. Gaarden ligger ved en Elvedals Munding.

60, 11. Hoidalen. Udt. *høi'dalinn*, Dat. *-la*.

1ste Led maa være høyn n, Hø.

61. Stavset. Udt. *stā'vsæt*. — Stoffsetter 1603. Stoffsetter 1606. Staffsett 1616. 1617. 1666. Stafsett 1723.

Dette Navn findes ellers i Strinden og i Frosten. 1ste Led maa være *stafr* m. (Indl. S. 78), hvoraf en hel Del Stedsnavne er dannede, medens det dog ikke er let at afgjøre, i hvilken Betydning Ordet skal opfattes i de enkelte Tilfælde. Da *stafr* ogsaa findes brugt som Persontilnavn (K. Rygh S. 62), er det ikke usandsynligt, at det er som saadant, at det er indgaaet i dette Gaardnavn.

62. Standal ytre. Udt. *sta'ndal*. — Yttre Steendal 1666. Yttre Standall 1723. Alm. kaldet Lille St.

Se GN. 60.

63. Stølen. Udt. *stø'linn*. — Stølle 1616. Stjøelle 1617. Støllen 1666. Stølen 1723.

* *Stødull* m., Melkeplads, ogsaa brugt om Sæterhuse (Indl. S. 80).

64. Stenes ytre. Udt. *stæ'næs*. — Ystenes 1603. Steennes 1606. Ydstenes 1666. Yttre Steenes 1714. Ydstenes 1723. Nu kun Underbrug.

Se GN. 19.

65. 66. Aarsnes indre og ytre. Udt. *årsnæse*. — Aarsnes, Arsnes 1603. Arßnes 1606. Aarßnis 1616. Inder, Ytter Aarßnes 1666. Indre, Yttre Aarsnes 1723.

Kunde være * *Ormsnes*, sms. med Mandsnavnet *Ormr* (dog ikke opført PnSt. S. 192), men ogsaa * *Elrisnes*, sms. med *elri n.*, Olderlund.

67. Klubbenes. Udt. *klu'bbenæse*, Dat. *-sa* (u mod o). — Klobbenes 1603. Klobenes 1606. 1616. Klubenes 1617 (da øde). Klubbenes 1666. 1723.

Se Ulstein GN. 27, 2.

68. Saltre. Udt. *säl'tre* (a ikke ganske kort). — Salterøenn 1603. Salteroe 1606. Salterøed 1616. Salteroe 1666. 1723.

Se Vartdalstranden GN. 108.

69. 70. Øren indre og ytre. Udt. *øi'ra*, Dat. *øi'rinne*. — Øhrenn 1603. Ørne 1606. Ørenn 1616. Inder, Ytter Øhren 1666. Indre, Yttre Øhren 1723.

* *Øyrr f.*, Øre, Sandbanke (Indl. S. 88).

71. Skarbøen. Udt. *skä'rbønn*, Dat. *-bøna*. — Skaarboenn 1603. Scharboenn 1606. Scharboe 1666. 1723.

Samme Navn findes i Ørskog og i Borgund, hvor man ikke har synderlig ældre og mere oplysende Skriftformer end her. Derimod er det tvivlsomt, om Skorbøen, Stranden GN. 17, er samme Navn. Det ligger nær at sammenligne det med det forsvundne *Skardabøle* i Sandeherred, som sandsynlig er sms., enten med det sjældne Mandsnavn *Skarði* eller med *skarði*, brugt som Tilnavn om en Mand med Hareskaar (Bd. VI S. 284, jfr. PnSt. S. 220). Det kan dog synes noget betænkeligt at forklare et saa forholdsvis hyppigt Gaardnavn som dette paa denne Maade. Gaarden i Borgund ligger paa Heissen ved et dybt Skar mellem to Høider, og en lignende Situation er der i Ørskog, hvor desuden Skarbøen er Nabogaard til Jarskar. Det synes derfor rimeligt at antage, at 1ste Led er *skarð n.*, Skar. Ogsaa her kan Situationen passe til denne Forklaring.

72. Bratheim. Kaldes *bó'kkæjinne*, Dat. *-nna*. — Buckeschinn 1603. 1617. Buchschind 1666. 1723.

Gaardnavnet er aabenbart et nydannet Navn, der som saa ofte **ikke** er trængt igjennem. Daglignavnet Bukskind forekommer ogsaa i Lenviken. **Det** kunde ligesom Kalvskind opfattes som et Sammenligningsnavn, hentydende til Jordveiens Form. Sandsynligere er det dog at forstaa som en **Betegnelse** for Gaardens Skyldværdi eller den Afgift, som svaredes af den. Jfr. Otterskind i Norddalen (GN. 74).

FORSVUNDNE NAVNE.

Birthen NRJ. II 107 (Feil for Birke?).

Kurisness NRJ. II 108.

Kan maaske være beslægtet med Kurset, Søkkelven GN. 50.

Aspeschoug 1603 (en Plads under Aarsnes heder *åsspeskó'ganne*).

Suenness NRJ. II 107.

Kanske samme Navn som Svennes i Biri og Svenes i N. Aurdal, se Bd. IV, 2 S. 6.

Seije 1603 (anført ved GN. 13).

GAMMELT BYGDENAVN.

i Bonadale AB. 83. Sæbo (GN. 59) siges her at ligge i denne Dal. Navnet var endnu brugt paa Strøms Tid, idet han (II S. 311) med Navnet Bonddal betegner hele den Dal, som munder ud ved Sæbo og strækker sig lige op til Eide, og hvori Gaardene GN. 34—59 ligger. Det er kjendt endnu og heder nu *bó'ndalinn*. 1ste Led maa være et gammelt Navn paa Dalens Hovedelv, *Bón eller *Bóná, som synes at betyde «den blanke». Se NE. S. 315.

SUNNELVEN HERRED.

Herredets og Hovedsognets Navn: Sunnelven. Udt. *sy'nnølvén*, Dat. *-ølva*.

Ældre Navneformer: Sunnifle s. AB. 81.

Sundeffell 1606. 1616. Sundefflen 1666. Sundeflen 1723.

Sunnifli. Om sidste Led, -ifli, se Vannelven under Herredsnavnet. 1ste Led er vel sudr ligesom i Sunnmøri. Fjorden kunde kaldes «den søndre» i Modsætning til Norddalsfjorden.

SUNNELVEN SOGN.

Sognet var efter Reformatsen ligesom Geiranger Annexsogn under Ørskog; senere under Norddalen. Blev eget Kald ved Resol. af 1tes 1861. Kirken stod før paa Korsbrekke, indtil den 1726 blev ødelagt ved Sneskred, hvorefter den blev flyttet til Hellesylt (Strom II S. 278).

Gaardenes Navne: **1. Aasen.** Udt. *å'sen*, Dat. *å'sa*. — Aase 1603. Aaspe 1606. Aaespen 1617. Aaspen 1666. Aasen 1723.

2. Korsbrekke. Udt. *kå'rsbrækk*. — Krosbreke NRJ. II 96. Korsbrek 1603. Korþbrek 1606. Kroþbrecke 1617. Korþbreche 1666. Korsbreche med Giere 1723.

*Krossbrekka f, af kross m, Kors, og brekka f, Bakke. Her maa snarest tænkes paa et i religiøst Øiemed reist Kors (se Indl. S. 62).

3. Helbostad. Udt. *hæ'llbóssta*. — Hellebost 1603. 1606. Helleboestad 1616. 1617. Hellebust 1666. 1723.

*Helgibólstaðr, det hellige Bosted, sms. med Adj. heilagr (i Afledning og Boining alm. helg.). Jfr. PnSt. S. 123 og Vannelven GN. 63.

4. Oie. Udt. *âi'anne*, Dat. *âi'â*. — Oe 1603. Odie 1616. Øye 1617. 1666. 1723.

*Øyjar, Flt. af øy f., som her maa tages i Betydning af en lav Strækning ved Bredden af en Elv (Indl. S. 88).

5. Helset. Udt. *hæ'llsæt*. — Hellesett 1616. 1617. 1666. 1723. Helgesæt Strom.

Se Volden GN. 92.

6. Hole. Udt. *hó'le*. — pa Hole NRJ. II 96. Holle 1606. Huolle 1617. Hoelle 1666. Hoele 1723.

*Hóll m., isoleret Høide, helst en rundagtig (Indl. S. 56). Nutidsformen er Dat. Ent. Jfr. GN. 59.

7. Par. Udt. *pär*. — Paar 1606. Par 1617. Pahr 1666. 1723.

Ganske enestaaende og besynderligt Navn. Det kunde tænkes, at det er opstaaet ved Sammendragning og sterk Afslidning. Man kan neppe tænke paa det sent i Oldn. indkomne Ord *pär*, Affald, Skrælling, Smule.

8. 9. Bjørdal ytre og indre. Udt. *bjø'rdal*. — or Biordal DN. III 132, 1324. Biordall 1606. Bioerdall 1617. Ytter, Inder Biordall 1666. Yttre, Indre Biordall 1723.

Se Ørsten GN. 38. Ligger ved en Tverelvs Udlob i Hovedelven.

10. Nordbrekke. Kaldes *bræk'ke* (ogsaa opgivet: *bræk'kinne*, Dat. *-ká*). — Brecke 1603. 1608. Nordbrecke 1666. Nordbreche 1723.

11. Voldsæter. Udt. *vå'llsæt* (*vø'll*). — i Volusætre BK. 9 b. 10 a (regnes paa det sidste Sted til Søndmøre). Valdesetter 1563. Wolesetter, Voldeseter 1608. Woldsetter 1666. 1723.

Volusetr, hvis 1ste Led vel er Elvenavnet *Vala* (NE. S. 289). GN. 10 og 11 hørte tidligere til Stryn Herred i Nordfjord.

12. Froisedalen. Udt. *fråi'sadalen*. — Frossedall 1606. 1666. Frosedahl 1723.

13. Froise. Udt. *fråi'sa*. — af Frøysin AB. 81. Froze NRJ. II 96. Ffroiseim OE. 4. Frøse 1603. Frosse 1606. Froesse 1617. Frosøe med Espelund 1666 (desuden som særskilt Gaard Frøsesetter). Frose med Espelund og Frossetter 1723.

Frøysin, sms. med vin. 1ste Led er sandsynlig Frøys, Gen. af Gudenavnet Frøyr. Samme Navn er Frøisen i Ø. Gausdal, mulig ogsaa Frøise i Lom.

14. Froisoie. Kaldes *sjæ'tmýranne*. — Frøøye 1616. Frøeþoen 1666. Frosoen 1723.

1ste Led er det frg. Gaardsnavn, sidste Led øy f., se GN. 4. Daglignavnet er Skitmyr f, Sump, Muddergrund (Aasen).

15. Storstein. Udt. *stór'stei*. — Storsteenn 1606. Stoerstein 1616. Stoersteen 1666. Storstein 1723.

Navnet maa sigte enten til en Fjeldtop eller til en stor Sten ved Gaarden.

16. Hauge. Udt. *hau'e*. — Hoffue 1603. 1606. Houge 1617. Houg med Bachen 1666. Houg med Bachen 1723.

*Haugar. Strøm (II S. 283) har udeputivl Ret i, at Gaarden har faaet Navn af de mange Gravhanger, som findes her.

17. Stadeim. Udt. *steim*. — af Stadeime AB. 81. Staym NRJ. II 96. Stadim 1603. Stadum 1606. Stadimb 1617. Staimb 1666. Stadim med Aasen 1723.

Findes ogsaa i Vik i Sogn, udt. *staim*, og i Formen Stadum i Ø. Gausdal, Gran og Hole. Det er en Sammensætning med heimr, hvis 1ste Led vel er staðr m., i Betydning af 'Standning', hvorfra ogsaa dette Ords Anvendelse som Navn paa sterkt fremspringende Halvøer udgaar (se Indl. S. 76). I dette Tilfælde synes det mig rimeligt at søge Navnets Begrundelse deri, at der ved Gaarden er en Fos, som standser Laxens Gang opover Elven og da vel ogsaa anden Elvetrafik. Efter Strøm (II S. 283) blev Laxen staaende i en Høl under Fossen og fangedes der i stor Mængde. Det er maaske ikke umuligt, at *Staðr kan have været Navn paa Fossen. En Part af Gaarden kaldes nu Helsbakken.

17, 6. Reitebakken. Udt. *rei'tebakken*.

18. Karbøen. Udt. *kä'rbø'nn*, Dat. *-bønå*. — Karffuebø 1666. Karvebø 1723.

Hvis man lægger Vægt paa de sene Skriftformer, kunde man antage, at 1ste Led er karfi, brugt som Persontilnavn; som saadant findes det anvendt om en Islending ved 1000. Direkte af karfi, et Fartøj, eller karfi, Uer, Rødfisk, kan det ikke udledes, da Gaarden ligger høit over Fjorden i en Elvedal. Snarere kunde der vel være Spørgsmaal om det temmelig sent i Sproget indkomne Plantenavn Karve. Lignende og maaske beslægtede Navne er Karbu i Skogn og Karbøl i Skjerstad (Bd. XV S. 96. XVI S. 217).

19. Tronstadsæteren. Kaldes *slættne*, Dat. *-tå*. — Tronstad-setter 1723 (ryddet siden sidste Matr.).

Daglignavnet er vel Flt. af Slætt f., Slaattelend (Indl. S. 76).

20. Tronstad. Udt. *trō'nsta*. — Trundstad 1603. Thrundestad 1606. 1617. Trundstad 1666. Tronstad 1723.

*Þróndarstaðir, af Mandsnavnet Þróndr (PnSt. S. 265).

21. Reirhus. Udt. *râi'rús*. — Rorhus 1603. 1606. 1617. Roerhus 1666. Rorhuus 1723.

Ligger ved en Tverelv, men et godt Stykke fra dens Udlob, saa at 1ste Led her ikke kan være óss, men maa være hús. 1ste Led kunde være et Elvenavn Røyrá, se NE. S. 204. 331.

21, 6. Teigen. Udt. *tei'en*.

22. Kjelstadlien. Kaldes *li'a*, *i'nnstelia* (det sidste i Mod-sætning til GN. 29 i Hornindalen). — Kjelstadlie 1666. Lien eller Kjelstadlie 1723.

23. Kjelstad. Udt. *kæ'llsta*. — Killesti 1603. Killestij, Killestad 1606. Kieldstad 1616. Kieldstad 1617. Kjelstad 1666. 1723.

*Ketilsstaðir, sms. med Mandsnavnet Ketill (PnSt. S. 169).

23, 2. Langoilien. Paastodes kaldet *há'rvikha* eller *li'inne*, Dat. *li'å*.

24. Lillebøgn. Udt. *i'hlebønn*. — Lillebø 1603. Lillebøe 1606. 1666. Lilleboen 1723.

I Udtaleformen er det første L udeladt ved Dissimilation.

25. Sæteren. Udt. *sæ'tra*, Dat. *sæ'trinne*. — Setter 1603. Settere 1606. Setteren 1616. 1617. Setter 1666. 1723.

Er vel *Sæ'tr n., Sæter, som Stedsnavn gaaet over til Hunkjensord (Indl. S. 74).

26. Haugen. Udt. *ha'u'en*, kaldes ogsaa *næbbedalshauen*. — Hoffuenn 1606. Hougum 1616. Hougenn 1617. Hougén 1666. 1723. I Skrift ogsaa kaldet Fivelstadhaugen.

Det Dalføre, som her gaar over i Norangsdalen i Hjørundfjord, kaldes Nebbedalen, af Nebba som Fjeldnavn.

27. Fivelstad. Udt. *fí'velsta*. — Fibelstad 1606. Fyuelstad 1617. Fibbelstad 1666. Fibelstad 1723.

Bd. I S. 346 afledes dette Navn af Plantenavnet *fi'fíll*, brugt som Persontilnavn, medens det nær beslægtede *Fiulstad* i Rygge forklares af *fi'fíll*, en Sideform af det samme Ord, anvendt paa samme Maade. En *Gunnarr fi'wíll*, antagelig i Kraakstad, nævnes RB. 118, og en *Þor-gantr fi'fíll* i en Runeskrift fra Opdal i Numedal (K. Rygh S. 14). Der er vist ingen Sammenhæng med Fjordnavnet *Fíbuli*, nu *Fevelen*, i Aure, men derimod sandsynlig med *Fívelsdal* i Gulen.

28. Tryggestad. Udt. *try'jjesta*. — Trogestad 1603. Thrygestadt 1606. Thrygestadt, Thryggestad 1617. Tryggestad 1666. Tryggestad 1723.

*Tryggvastaðir, sms. med Mandsnavnet *Tryggvi*, som fra 15de Aarh. af findes brugt i Formen *Tryggi* (PnSt. S. 266). Den samme Lydforandring synes at være foregaaet i dette Gaardnavn.

28, 4. Bruteigen. Kaldes *tei'en*, Dat. *tei'ga*.

29. Langeland. Udt. *lâ'ngland*. — Lanngeland 1603. Langelandt 1606. Langeland 1666. 1723.

*Langaland, den lange, langstrakte Jord.

30. Rindal lille. Kaldes *ø'ggaren*. — Lilleringdall 1603. Lille Rindal 1666. 1723.

Sms. med Elvenavnet *Rind* (NE. S. 192). Gaarden ligger ved den gennem Molskreddalen kommende Sideelv.

31. Molskreddalen. Udt. *mø'sskredalen*. — Molschredal 1666. Molschredal 1723 (laa da under Store Rindal og Hellelyt).

Se Ulstein GN. 13. Antages NE. S. 162 at indeholde et Elvenavn. Dette synes vanskelig at kunne have tilhørt den større Elv, som gaar gennem Dalen, da denne maa have hedet *Rind*, hvis den da ikke i Tidens Løb har skiftet Navn. Det er at merke, at en Dal, der fra samme Vandskilde gaar nordover til Stranden, ogsaa skal kaldes Molskreddalen. Det er jo saa ofte Tilfælde, at Elve, som fra samme Strøg gaar i modsatte Retninger, bærer samme Navn (se Stranden GN. 40).

32. Rindal store. Udt. *ri'ndalen*, Dat. *-la*. — Rinndall 1603. Ringdall 1606. Rinndalen 1616. Rindall 1617. Store Rindall 1666. Store Rindahl 1723.

Se GN. 30.

32, 2. Veiskiftet. Udt. *ve'gesjifte*.

32, 7. Lillegjerdet. Udt. *i'hlejære*.

Jfr. GN. 24.

33. Hellesylt. Udt. *hæ'lsyft*. — Hellesylt 1603. Hellesylt 1606. Hellesylthe 1617. Hellesylt 1666. 1723.

Sidste Led er sult, sylt f., se Vannelven GN. 25 og Indl. S. 80. 1ste Led kan være Adj. heilag (i Bøining og Afledning ofte helg.); jfr. GN. 3.

34. 35. Ljøen øvre og nedre. Udt. *ljø'n*, Dat. *ljø'nå*. — Lyam, Nedre Lyam 1603. Lyann 1606. Linne 1616. Lienne, Lioenne, Lionne, Lioen 1617. Øffuerliaan, Nedre Liaan 1666. Over, Nedre Liaan 1723. — Herunder er indgaaet: Lyuig 1606. Løffuig 1616. Liouigenn 1617. Liaawig 1666. Liaavig 1723. Nu udt. *ljø'vika*.

Efter Udt. er Navnet m. Ent. i bestemt Form. Med Hensyn til Artiklen i Dat., som kan have denne Form i Ord, som ender paa Rodvokalen, se Aasen, Gramm. S. 136. Det hænger maaske sammen med Ljo, Sadelpude (se Aasen under Ljofot), som efter S. B. (Bd. XVI S. 409) tidligere synes at have betegnet noget, som giver Læ eller Beskyttelse, og at være beslægtet med oldn. (h)lê. Navnet findes neppe andensteds.

36. Tynbjørgene. Udt. *ty'nnbjørganne*, Dat. *-gå*. — Tøndberg 1666. Tønberg 1723.

Naar man ikke har ældre Former af Navnet, kan det ikke afgøres, hvilken Stamme der indeholdes i 1ste Led. Man kunde tænke paa *pyrni n*, Tornekrat. Men der kan ogsaa tænkes andre Muligheder. Strøm (II S. 296) skrives Tindbjørg.

37—39. Aakernes indre, midtre og ytre. Udt. *å'knæse*. — Aakernes 1603. 1606. Aakornes 1616. Aackernes 1617. Inder, Neder (!), Ytter Aachernes 1666. Indre Aachernes, Midaachernes, Ytter Aachernes 1723.

* A k r n e s, af a k r m., Ager. Navnet findes ogsaa i Stoksuud i Bjørnor.

40. Hisflaaen. Udt. *i'sflåna*, Dat. *-flåne*. — Hesseflot 1606. 1616. Hirdtzflaaen 1666. Hirsflaaen 1723.

Sidste Led er flå f., Afsats i en Fjeldside, liden Flade med brat Berg ovenfor og nedenfor, som findes i flere Gaardnavne her inde i Fjorden, jfr. GN. 49, 65 og 66. Om Betydningen af 1ste Led er det ikke godt at have nogen sikker Mening især paa Grund af de stærkt afvigende ældre Former. Man kunde tænke paa *H i ð s*, af *h i ð n*, Dyreh, eller paa Elvenavnstammen *H i s*, se NE. S. 101. I Udt. er H udeladt ved «Halvemaal», se Indl. S. 23.

41. Stokke. Udt. *stå'kke*. — Stocke 1603. 1606. 1666. Stocche 1723. GN. 41—44 hører til Oaldsbygden, *ô'allbyggda*; Oald maa være det opr. Navn paa GN. 42 og 43.

Et meget hyppigt Gaardnavn i noget forskellige Nutidsformer; men hvilken Betydning der skal lægges i det, bliver ofte meget usikkert (se Indl. S. 79 under *stokkr*). Da der falder en Aa ud ved Gaarden, er der Mulighed for, at det her kan staa i Forbindelse med Elvenavnet Stokka (NE. S. 248).

42. Øfstegaarden. Udt. *øsstegaren*. — Østergørdt 1606. Øffuerstegaard 1617. Øffstegaard 1666. Øfstegaard 1723.

Om det af O. R. formodede ældre Navn Oald paa denne og den flg. Gaard tør jeg ikke udtale nogen Mening. Det lyder usædvanligt til at være et Gaardnavn. Strøm skriver «Ovaldsbygden», hvilket maaske kunde være en oprindeligere Form. Et Vand oppe i Fjeldet, som dog har Afløb til Norddalen, heder efter Kartet Oaldsvandet. Man kunde ogsaa formode, at Oalds- var Gen. af Mandsnavnet Ávaldr, som i senere Tid ialfald findes skrevet Ovald.

43. Midgaarden. Udt. *mégaren*. — Mitgaardt 1603. 1606. Midtgaard 1617. Midgaard med Selleflot 1666. 1723.

44. Selflot. Udt. *sælflosten*, Dat. *-ta*. — Selleflot 1603. 1606. 1616. Sellefloen 1617. Selleflot 1666. 1723 (da Underbrug til GN. 43).

* Seljuflot, af Trænavnet selja og fløt f., Flade (Indl. S. 50). Som det sees af Udt., er Navnet imidlertid nu Hankjøsord. Dette kan mulig forklares efter den nordenfjeldske Brug at føie Hankjøsartikelen til Navne af andet Kjøen, hvorpaa der efter Indl. S. 13 ogsaa findes nogle isolerede Exempler i Nordre Søndmøre.

45. Furnes. Udt. *furnæse*. — Furnes 1603. 1606. 1617. 1666. Furrenes 1723.

Se Volden GN. 34.

46. Lundenes. Udt. *lōndanæse*, ogsaa kaldet *næ'se*. — Lundenes 1603. Lunes 1606. Lundenes 1616. Lundenæs og Lundenes-setter 1666. Lundenes og Lundenessetter 1723 (det sidste øde og brugt som Sæter).

* Lundarnes, af lundr m., Lund, liden Skov. Ligger paa det nordre Nes ved Geirangerfjordens Munding.

47. Matvik. Udt. *mātrika*. — Madwigen 1666. Madvig 1723.

Mat- i Stedsnavne kan dels forklares af matr m., Mad, hvorved ialfald ofte kan sigtes til, at man under Reiser har brugt at hvile og holde Maaltid paa Stedet (se Bd. III S. 224). Her synes denne Forklaring rimelig, da Stedet ligger strax indenfor Lundenes, hvor Kursen under en Reise gennem Fjorden ganske forandrede. I andre Tilfælde kan Mat- være at forklare af et mat n, Grændse, Grændseeskjel, saaledes udentvivl i Matberg i Akersø. Her synes denne Forklaring at ligge mindre nær. Som Gaard er Stedet ubetydeligt.

GEIRANGER SOGN.

Sognets Navn: Geiranger. Udt. *jðrárnjen*, Dat. *-inja*.

Ældre Navneformer: i Geirangre AB. 81. Gorangh NRJ. II 96 (der opført som Gaard). Gerangh DN. XV 2, 1308 (Afskrift fra 17de Aarh.).

Geirangr. egentlig Navn paa Fjorden. Sidste Led er angr m., Vik, Fjord (Indl. S. 42), 1ste kan vist ikke være geirr m., Spyd, Spydblade, da Fjordens Form ikke synes at passe dertil, idet den er stærkt bøiet i en udpræget S-form. Nærmere kunde det ligge at aflede af geiri m., Kile, Strimmel, jfr. Aasen under Geire, saaledes at Navnet kunde hentyde til

Fjordens store Trænged. Hvis det af Ross anførte geira, lobe skjært, snart til den ene og snart til den anden Side. gaa i Zigzag (en Afledning af gira, se Falk og Torp under gire), er et gammelt Ord i Sproget, kunde det være meget tiltalende at sætte 1ste Led i Forbindelse dermed.

Kirken var efter Reformatsen et Kapel, som da tilligemed Sunnelven hørte til Ørskog Præstegjeld.

Gaardenes Navne: 48. **Horvedrag.** Udt. *hørvadra'je*, Dat. -ja. — Harffuedrag 1603. Horuedrag 1606. Harffuedrag 1616. 1617. 1666. Horvedrag 1723.

Er vel samme Ord som Horvardrag, Stribe eller Fure efter en Harv (Aasen). Navnet kunde da sigte til Skredflurer eller lignende Striber i Fjeldet.

49. **Knivsflaa.** Kaldes *kní'ven*. — Knipsfløo 1603. Kniffsflott 1606. Kniffsfloen 1616. Kniffsfløe 1617. Kniffsflaaen 1666. Knifsflaaen 1723.

Har Navn efter en skarp Fjeldegg, der kaldes Kniven. Sidste Led er flá f., se GN. 40.

50. **Bringen.** Udt. *brí'ngå*, Dat. -*ginne*. — Bring 1666. 1723 (da øde; «for rum Tid siden udtaget af Snefond»).

* Bring a f., Bryst, overført om et bredt, i en Bue fremskydende Fjeld. Gaarden ligger under et saadant. Jfr. Bringe i Lyster, i Bring u BK. 39 b.

51. **Gomsdalen.** Udt. *gómmsdalen*. — Gongsdal 1666. Gousdahl 1723. Gumsdal Strøm.

Den eneste sandsynlige Forklaring af dette enestaaende Navn er, at det er dannet af et Gampen (g u m p r m.), brugt som Fjeldnavn. Skriftformerne vilde som Forvanskninger være saa paafaldende, at man kunde fristes til at antage, at de gjengiver et andet Navn paa samme Gaard, Gausdal, af et Navn Gaus eller Gausa paa den gjennem Dalen nedstyrtende Elv (jfr. NE. S. 66).

52. **Aarset.** Udt. *å'rsæt*. — Aarsetter 1603. Arsetter 1606. Aarsett 1616. 1666. Aarset 1723.

Se Vartdalstranden GN. 102. Her er det vel sandsynligst *Elrisetr.

53. **Mølsæter.** Kaldes *ø'ggaren*. — Setter 1616. Setteren 1617. Moelsetter 1666. Mølsetter 1723.

Ligger høiere end Møll og har sikkert engang været Sæter under denne Gaard.

54. **Møll.** Udt. *møll*. — Møll 1603. 1606. Moell 1617. 1666. Møll 1723.

Jeg kan ikke give nogen Forklaring af dette enestaaende Navn. Det kan vel neppe være en Udtaleform af m o l f., Grusbanke, skjønt dette Ord i enkelte Dele af Østlandet efter Ross udtales saaledes.

55. **Grande.** Udt. *gra'nde*. — Grannde 1603. 1606. 1616. Grande med Horsche 1666. Grande med Horschie 1723.

*Grand i m., Sandbanke, Grusbanke ved eller i Vand (Indl. S. 51).

56. **Maraak.** Udt. *må'råk* (andre: *måråk*). — Marracker 1603. Marack 1606. Morack 1616. Morrack 1617. Meroch 1666. Mæræg, Meroch 1723.

Vist beslægtet med Meraker i Stjørdalen, udt. *mǎrråk* eller *mǣråk* (Bd. XV S. 2). Sidste Led er a k r m., 1ste sandsynlig m e r r f., Hoppe, eller snarere m a r r m., Hest, hvoraf mange Stedsnavne er dannede. Strøm (II S. 291) omtaler som et Sagn, at Gaarden har faaet sit Navn af, at der engang holdtes Hestemarked her, idet Oplændingerne kom hid med sine Heste. Det er vist muligt, at Sagnet kan have Ret.

57. Vinje. Udt. *vīnje*. — Wennj 1603. 1606. Winnie 1666. Winie 1723.

* Vinjar, Flt. af vin f., se Indl. S. 85.

58. Vesteraas. Udt. *væsstrås*. — Westeraas 1603. Wester Aaß 1617. Westeraas 1666. 1723.

59. Hole. Udt. *hóle*. — af Hole AB, 81. Houlle 1603. Huolle 1617. Hoelle 1666. 1723.

Se GN. 6.

59, 1. Hole. Kaldes *kvi'hla*.

Af kvísl f., Gren; især om Elves Forgrening eller Sammenløb (Indl. S. 62).

59, 3. Bakkene. Udt. *ba'kkeñe*. Dat. -*kå*.

60. Ørjasæteren. Udt. *ørjasætra*, Dat. -*trinñe*. — Setter 1603. Settere 1606. Ørriesetter 1666. Øriesetter 1723.

Formodentlig sms. med Mandsnavnet Ørjan, som efter Aasen (Navnebog S. 86) ogsaa har havt Formen Ørjas.

61. Oplendskedal. Kaldes *da'len*. — Oplandschedall 1606. Oplendschedall 1617. 1666. Oplendschedahl 1723.

Den øverste Gaard i Geirangerdalen. Af Adj. upplendsk, som er fra Oplandene, d. e. fra Lom, vel sigtende til, at «Oplændinger» engang har boet her.

62. Flydalen. Udt. *flý'dalen*. — Flydall 1603. Flisdall, Flidall 1606. Fliedall 1617. Flydall 1666. Flyddall 1723.

Ligger ligeoverfor en Tverelva Udlob. 1ste Led indeholder antagelig et Elvenavn, som endnu er i levende Brug i Flya paa Gudbrandsdalsfjeldet (NE. S. 64).

62, 5. Hovedtoftene. Udt. *hau'tøftne*, Dat. -*tå*.

Sidste Led er tupt, topt f., Tomt, 1ste Led hqfud, brugt om en Fjeldpynt, eller mulig ogsaa hangr.

63. Gjörva. Udt. *jörva*. — Gjørwad, Gierffue 1603. Gieruadt 1606. Gjørvad 1616. Gieruad, Gierved 1617. Gjørwad 1666. Gjørvad 1723.

* Gyrvin, sms. med vin. 1ste Led maa være g o r n., Dynd, Mudder. Samme Navn er Gjörven i Stryn, udt. *jörva*, BK. 10 b akr. a Gyrwum, hvilket maa være Feil for Gyrwini eller Gyrwinn. Ligesaa Gorvin i Sogndal i Sogn, i Goruin BK. 35 b; her mangler altsaa Omlyden. Hvor -vin i Nutidsformen er blevet til -va, er det meget almindeligt, at saadanne Navne er blevne misforstaaede, som om de var sms. med vað, Vasted. Gjörva er kun ved Elven adskilt fra Vinje og er maaske en i gammel Tid udskilt Part af den sidste Gaard.

64. Humlung. Udt. *hó'mmlóng*. — Homlenn 1603. Homblomb 1606. Humblung 1616. 1617. 1666. Homlong 1723.

Enestaaende Navn. Staar vel i Forbindelse med * *hømul i hømul grýti*, tæt Lag af Smaastene, jfr. Humul m., smaa, rundagtige Stene (Aasen). Navnets gamle Form kan have været * *Hømlungr*, jfr. *Leirungar*, nu *Lerungen*, i *Brúalanes* (Bd. VI S. 320).

65. Skageflaen. Udt. *ská'geflána*, kaldes ogsaa *flá'na*. — Schagelloenn 1616. 1617 (ode). Schageflaen 1666. 1723.

* *Skagaflá*, hvori 1ste Led er *skagi* m., fremstikkende Odde af Land. Paa Grund af en Bøining af Fjorden skyder Landet her sterkt frem. Sidste Led er det samme *flá* f. som i GN. 40 og 49.

66. Gjeitflaen. Udt. *jei'tflána*. — Giedeflaen 1666. Giedflaen 1723 (da ode i over 50 Aar; brugt som Engslette under Maraak). 1ste Led indeholder vel ét Elvenavn eller mulig et Fjeldnavn.

67. Ljosuren. Udt. *ljósúra*. — Lyssuer 1666. Lysuhr, Liusuur 1723 (ode; «for rum Tid siden odelagt ved Elvebrud og Snefond»).

1ste Led er sandsynlig et Elvenavn *Lysa* eller *Ljosaen* (NE. S. 146. 150). Her er en Elvedal, som kaldes *Ljosurdalen*.

68. Blomberg. Kaldes *hø'lten*. — Blomberg 1666. 1723.

Blomberg er formodentlig sms. med Blom m., Bregne. Daglignavnet er Holt m., Pakke, stenet Høide (Indl. S. 57).

69. Syltevik. Udt. *sýltavika*. — Syltwig 1603. Sylteug 1606. Sulteuig 1616. Svultheug 1617. Syltwig 1666. Syltevig 1723.

1ste Led er det samme som Gaardnavnet *Sylte*, se Vannelven GN. 25. Sammensætningen med -vik kunde dog tale for, at det her snarest er at opfatte som et af samme Stamme dannet Elvenavn, hvortil der ogsaa andensteds er Spor (se NE. S. 260).

69, 1. Sylteviklien. Kaldes *li'a*. — Syltevigslie 1666. Sylteviglie 1723.

70. Rindene. Udt. *ri'ndanne*. — Rendaa, Rennde 1616. Renden 1666 (ode; henført til Sunnelven). Renden 1723 (Engeslette).

Af *rindi* m. eller *rind* f., langstrakt Forhøining, Berg- eller Jordryg. Der har dog ogsaa været et Elvenavn *Rind* eller *Rinda*, jfr. GN. 30; Formen *Rendaa* fra 1616 kunde antyde, at det er dette, som her er gaaet over til Gaardnavn, der som saadant har faaet Flertalsform.

FORSVUNDNE NAVNE.

vndir Hellisyn BK. 10 b? Hellesemb 1606 (anføres der mellem Froise og Storstein).

Anføres i BK. under Opstryn Kirke, men kan godt alligevel betegne en Gaard i Sunnelven. Er samme Navn som Stranden GN. 18; se dette.

Gorangh (d. e. Geiranger) anføres NRJ. II 96 som Gaard (den eneste, som nævnes i Sognet; med 4 Opsiddere).

Ødegaard 1603 (i Sunnelven).

Nebbenn 1603 (ligesaa).

Hænger maaske sammen med Navnet Nebbedalen, se GN. 26.

Aggelstad 1603.

Minder om Navnet Aklestad i Hjørundfjord, som i 1603 skrives omtr. paa samme Maade. Maaske samme Navn.

Oraen 1603.

Mulig et til Gaardnavn overgaaet Elvenavn U r ð á; jfr. NE. S. 286.

Hammerenn 1606 (ude ved Ljoen?).

Settere 1606 (nævnes mellem Fivelstad og Tryggestad).

Odell 1606 (formodentlig i Sunnelven). Odall, Ødall 1616.

Maaske gammel Udtaleform for Hodal, *den høie Dal*. Jfr. Odalen i Askim, skr. i H o d a l RB. 290 s., se Bd. I S. 39.

Kolhammer 1606 (i Sunnelven?).

Andekrogh 1617. *andakróken* kjendtes under Hellesylt; Andakrokneset fundet paa et Kart strax udenfor Hellesylt paa nordre Side.

Kan maaske sammenstilles med Andebøe, se *Forsv. Navne* under Herø. Det kan dog ogsaa godt være sms. med Fuglenavnet *o n d f.* And.

Reiketheeg 1616 (i Geiranger).

1ste Led kan mulig hænge sammen med det af Aasen fra Østlandet anførte Reik f., en Skillefure mellem to Afdelinger i en Ager; sidste Led er teigr m., Teig.

Winndzaas 1616 (ligesaa; *vi`nnsås* kjendtes som Sæter i Geiranger).

Haldkielddzgieerde, Hakielddzgieerde 1616 (mentes at ligge under Stadeim).

* *Hallkelsgerði*, sms. med Mandsnavnet Hallkell (PnSt. S. 114). Jfr. Volden GN. 19.

Gierkeland 1616 (da Ødegaard under Gjørva). Fjeld Gierkelands-eggen paa Sydsiden af Geirangerfjorden. Kaldes nu *jærklann* og ligger fremdeles til Gjørva.

Jeg kan ingen Oplysning give til Forklaring af Navnet.

Espelund, Esperlund 1616 (gaaet ind under Froise).

* *Espilundr*, en Lund af Aspetræer.

Horschie, Horskier 1616 (gaaet ind under Grande).

NORDDALEN HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Norddalen. Udt. *nórdalen*.

Ældre Navneformer: Dals s. AB. 79. 127 s. Daell s. OE. 4.

Navnet Norddalen er vel fra yngre Tid, ialfald i Anvendelsen paa det hele Herred; det ældre Navn har været Dalsr.

Den AB. 79 nævnte Dals kirkja er formentlig den samme som den smst. 81 anførte Sulta k., saa at Sognekirken opr. har staaet paa Sylte nederst i Valdalen paa Nordsiden af Fjorden. Dette bestrækkes derved, at Døvingen Kapel i Valdalen i Reformatens siges at ligge $\frac{1}{2}$ Mil tillands fra Dals Kirke, og at Præsten sees tidligere at have boet paa Sylte (Strom II S. 265. Anræb. f. For. t. Fort. Bev. 1862 S. 11). Sognet var efter Reformatens residerende Kapellani under Ørskog, men blev sammen med Sunnelven selvstændigt Kald i det 17de Aarh.

Det nuv. Sylte Kapel stod før paa Døvingen, længere oppe i Valdalen. Det nævnes som Døvings Kapel i Reformatens og maa skrive sig fra den katholske Tid. Det blev flyttet til Sylte 1811 (Kraft V S. 90).

Gaardenes Navne: 1. **Linge.** Udt. *lǿ'ngge*. — af Lyngwin AB. 81. Ljengge NRJ. II 97. Lyngve OE. 4. Linnge, Lonnge 1603. Linge 1606. 1616. Linge, Lenge 1617. Linnge 1666. Linge 1723.

Lyngvin, af Plantenavnet lyng n. og vin (Indl. S. 86). Samme Navn findes i Lom i Formen Lyngve. Det er en af de sjældnere Undtagelser fra den Regel, at Navne paa -vin i Nutidens Udtale i Søndmøre ender paa -a; jfr. GN. 4 og 7.

2. **Lingaasen.** Udt. *lǿ'ngåsen*, kaldes ogsaa *d'sen*. — Aase 1603. Aas, Longaas 1606. Fremmer Aasen, Yttre Aasßen 1617. Lingaas 1616. 1666. 1723.

2, 3. **Nyboen.** Udt. *ný'bø'n*.

3. **Muriaasen.** Udt. *mø'riåsen*. — Murrieaas 1666. Muriaas 1723.

4. **Muri.** Udt. *mø'ri* (mellem o og ø). — a Mæri Fornm. s. V 20. Flatob. II 312. a Mærinn Ol. d. hell. S. 1853 S. 186. a Mærinni

Hkr. S. 448. Moringh NRJ. II 97. Mori 1603. Murri, Morri 1617. Murrie 1666. Muri 1723.

O. R. opfører saavel dette som GN. 7 blandt Navne, sms. med vin, efter min Mening medrette. Efter de ældste Kilder skulde man antage, at den gamle Form er Mærin, af Adj. mærr, herlig, priselig, samme Navn som Mære i Sparbuen (som ogsaa i Fornm. s. skrives dels a Mæri, dels a Mærin, se Bd. XV S. 203), i Hobøl og i Lier. Om man imidlertid end kunde tænke sig, at de nyere Skriftformer kunde være forvanskede ved Paavirkning af Uri, er det dog ikke let at forklare, at den nuv. Form kunde opstaa af Mærin. Paa den anden Side tør man neppe heller se ganske bort fra den ved Sagaerne hjemlede Form. Thi vistnok har man ved GN. 37 et Bevis paa, at de i Sagaerne i Beretningen om Olafs Tog gjennem Søndmøre gjængivne Former af Stedsnavne kan være meget forvanskede; men Sagen stiller sig dog anderledes her, hvor der er Overensstemmelse om Formen i forskellige Sagaer. Nogen betydelig Forvanskning kan man ialfald neppe antage. Den oftere forekommende Navnestamme Myrg-, som Udtaleformen kunde lægge det nær at tænke paa (jfr. Bd. VI S. 319. VIII S. 92. 230. Arkiv XXII S. 106), kan saaledes visselig ikke komme i Betragtning, især da der her ikke kan ligge noget Elvenavn i Gaardnavnet.

5. **Berdalen.** Udt. *bærdalen*. — Bioerdall 1617. Berdall 1666. Berdahill 1723.

Sandsynlig *Berudalr, af Elvenavnet Bera (NE. S. 11). Gaarden ligger ved en Tverelvs Udløb i Valdalselven.

6. **Jamtegaarden.** Udt. *jamtegarén*. — Jembtegaard 1666. 1723.

O. R. bemærker: «Gaarden har vel sit Navn efter Jon Jamt, der i 1603 nævnes blandt Opsidderne paa Muri og samme eller følgende Aar blev henrettet (N. Rigsreg. IV 80).»

7. **Uri.** Udt. *uri*. — af Vrdimi (!) AB. 82. Ordenn, Vrdj 1603. Vrj 1606. Vrij, Vrie 1617. Wrrie 1666. Urie 1723.

*Urðin, af urð f, Ur, og vin. Formen i AB. er feilskrevet (-imi for -ini). Samme Navn er formodentlig Ora i Eid i Romsdalen.

8. **Valdalen.** Udt. *valldalen* eller *va'ndalen* (det sidste sagdes at være ældre Udt.). — i Valdali (var. Valldali) Fornm. s. V 19. i Ualdali (!) Flatob. II 312. i Valldali Hkr. S. 448. Ol. d. hell. S. 1853 S. 186. i Valldale Ol. d. hell. S. 1849 S. 55. Valldal NRJ. II 97. Walldall 1603. Widall (!) 1606. Waldall 1616. 1617. 1666. Waldahill 1723.

Maaske dannet af et Elvenavn af en Stamme Vall-, beslægtet med vqllr m., Vold. Se NE. S. 290.

9. **Myklebost.** Udt. *mō'kklebōsst*. — Mochelbost 1603. Mockelbostad 1606. Mochelbust 1666. Mochlebust 1723.

*Myklibólstaðr, se Vannelven GN. 7.

10. **Omnaas.** Udt. *omnūs*. — Amos (!) 1603. Ombnoß 1616. Aam Aaeß 1617. Ommenaas 1666. Aamundaas, Ommenaas 1723.

Sidste Led maa efter Udt., støttet af Formen fra 1616, være nōs f., brugt i Navne paa Fjelde om en fremspringende, brat Fjeldhoide (Indl. S. 69). Den Fortolkning af Navnet, som ligger i Skrivemaaden Aamundaas fra 1723, hvorefter det skulde være sms. med Mandsnavnet Amundi, er i sig selv ikke umulig; jfr. Omnoen i Tjøtta, som uidentivt er opr. Amundaøy (se

Bd. XVI S. 61). Men denne Forklaring har ikke her som ved det nordlandske Navn Støtte i de ældre Skriftformer. En mulig, men dog usikker Forklaring kunde være, at 1ste Led var ofn m., Ovn, ligesom i Omberg i Tune og i Enebak; isaafald kunde Navnet sigte til, at der i Nærheden fandtes en Berg-art, skikket til deraf at bygge Røgovne.

11. Gjerde. Udt. *jæ'ra* (Dat.?), Gen. *jærss*. — Gierde 1603. 1606. Giere 1666. Gierde 1723.

12. Berlien. Udt. *bé'lia*, Dat. *-line*. — Berslid 1616. Berlin 1666. Berlin, Berlien 1723.

Naar det NE. S. 11 bemerkes, at der ved denne Gaard ikke er nogen Elv, er dette maaske ikke korrekt, da det efter AK. ser ud til, at der falder en mindre Trerelv ud et kort Stykke ovenfor. Der er saaledes en Mulighed for, at Navnet kan være at forklare paa samme Maade som GN. 5. Det kunde dog ogsaa være muligt, at 1ste Led er *ber n*, Bær.

13. Rem. Udt. *ræmm*, Gen. *-ms*. — Rem, Sorem 1603. Remb 1616. Reemb 1617. Remb 1666. Rem 1723.

* Rim f., langstrakt Forheining, Jordryg, Bergryg, = *r i m i m*. (Indl. S. 70). Genitivformen viser, at Navnet nu ikke længere opfattes som Hunkjønssord.

14. Alstad. Udt. *all'sta*. — Allmestad, Allmstad 1603. Alstadt, Almestad 1606. Alstad, Almstad 1616. Alstad 1617. 1666. 1723.

Udentvivl samme Navn som Almestad, Sande GN. 21, og formodentlig ligesom dette indeholdende et Elvenavn *Alma*. Der falder her en Bæk ud i Hovedelven. Efterat Mellemvokalen er bortfaldt, er m blevet sloifet mellem to Konsonanter. Jfr. derom Vannelven GN. 55.

14, 4. Haugen. Udt. *hau'en*, Dat. *hau'a*.

15. Fremre Grønning. Kaldes *lån'gdalen*. — Fremmer Grønning 1666. Fremmer Grønning 1723.

Fremre betyder her som sædvanlig: indre, ovre. Se ellers GN. 18.

16. Høihjelle. Udt. *høi'jællanne*, Dat. *-lå*. — Høyhjælde 1666. Høyelde, Højhjælde 1723.

1ste Led er *hø y n*, Hø, og Navnet betyder en «Højell», d. e. et Stillads til at ophænge Hø til Tørring eller maaske snarere en Hølem. Jfr. Forekomsten af Hjalm og Stakk i Gaardnavne.

17. Grønningsæteren. Udt. *grø'nningsetra*, Dat. *-sæterne*. — Grønningsett 1666. Grønningssett 1723.

Maa fra først af have været Sæter under Grønning.

18. Grønning. Udt. *grø'nningen*, Dat. *-ga*, Gen. *-gs*. — Grønningar Flatob. II 314. Grønningar Hkr. S. 450. Ol. d. hell. S. 1849 S. 57. Grønningar Ol. d. hell. S. 1853 S. 187. Grønning 1603. 1606. Grønningen 1616. Grønningh 1617. Grønning 1666. Grønning 1723.

Grønningar, Flt. af Grønningr m., dannet af Adj. *grønn* med Afledningsendelsen *-ingr*. Forekommer ikke som Fællesord i Oldn., men oftere som Gaardnavn. Efter Sagaerne havde det for Olaf den helliges Reise gennem Dalen kun været en Sæter.

18, 2. Djupdalstolen. Udt. *jū'pdalstolen*.

18, 5. Hjellebakken. Udt. *jæ'llbakkinne*, Dat. *-bakka*.

Hjallr har formodentlig her samme Betydning som i GN. 16.

19. Alstadsæteren. Kaldes *úr*a. — Alstadsetter 1666. 1723.

20. Myren. Udt. *mý'ra*, Dat. *mý'rne*. — Myrrenn 1606. Myrenne 1616. Myhren 1666. Myren 1723.

*Mýrr f., Myr.

21. Remset. Udt. *ræ'mmsæt*. — Rembsetter 1616. Rembsett 1666. Remsett 1723.

Har vel opr. været Sæter under GN. 13.

22. Hol. Udt. *hól*, Gen. *hóls*. — Holle 1603. Hollenn 1606. Huolle 1617. Hoell 1666. 1723.

*Hóll m., isoleret Høide, helst en rindagtig (Indl. S. 56).

22, 4. Furneset. Udt. *fú'rnæse*.

Se Volden GN. 34.

23. Heggenn. Udt. *hæ'jjen*. — Hegebottenn 1606. Hegebotten 1616. Heggenn 1617. Heggenn 1666. 1723.

Hvis Udt. er rigtig opgivet, maa det være Trænavnet *hegg*r, brugt umiddelbart som Gaardnavn, her imod Sædvane i bestemt Form. Derimod findes det oftere i Formen Hegg. Gaarden ligger ved Mundingen af en Elvedal, som efter Kartet kaldes Heggurdalen. Navnets rette Form synes noget tvivlsom.

24. Hjelve. Udt. *jæ'lma*. — Hiellme 1603. Hilme, Hielme 1606. Hielme 1616. 1666. 1723.

Flertalsnavne af Hankjøn ender ellers ikke i Søndmøre paa -a. Man kunde dog maaske her have en Undtagelse, ligesom f. Ex. i Sogn denne Endelse forekommer undtagelsesvis. Isaaftald er det opr. *Hjalmar, Flt. af *hjalmar* m., Stak, ogsaa brugt om Fjeldhøider (Indl. S. 55). Ellers kunde man antage, at det er Elvenavnet *Hjalma*, som er gaaet over til Gaardnavn (NE. S. 102). Ogsaa af opr. *Hjalm-vin kunde Udtaleformen maaske være fremkommen. Men dette vilde dog sandsynlig være blevet til Hilmin eller nu Hilma, ligesom Hilme i N. Aurdal.

24, 3. Voldene. Udt. *vå'llanne*.

25. Bjørstad. Udt. *bjó'rsta*, *bjó'sta*. — af Biorastadom AB. 83. Biorstad, Borstad 1603. Biorstadt 1606. Bioerstadt 1617. Biorstad 1666. 1723.

Da man ikke kan gaa ud fra, at Formen i AB. er feilskreven, kan det ikke være sms. med Mandsnavnet Bjórr (jfr. PnSt. S. 40). Da der, ialfald efter AK, ikke her er nogen Tverelv, kan man ikke heller antage, at Iste Led indeholder Elvenavnet Bjóra. Forklaringen bliver derfor usikker. Gaarden ligger ved en langstrakt indsølgende Udvidelse af Elven, hvori der er en hel Del smaa, aflange Holmer. Skulde man kunne formode, at denne har været kaldet *Bjóri, jfr. Folkespr. Bjore m., Kile, og at Gaardnavnet er dannet deraf? Det er knn en Gjetning.

26. Døvingen. Udt. *dø'vingen*, Dat. *-gja*. — af Døfuing AB. 81. Dowighen NRJ. II 97. Dybwigenn, Dybwig 1603. Doffuigen 1606. Doffuing, Dyffuing 1617. Doffuigen 1666. Døvingen 1723.

Et enestaaende Navn, til hvis Forklaring jeg ikke kan give noget sikkert Bidrag. Man kunde maaske vove den Formodning, at det hænger sammen

med Folkespr. Dov f., bævende Grund, Jord, som har et Underlag af Dynd, saa at den bæver eller gynger, naar man træder paa den, og det deraf afledede dyvja, bæve, gyngje. Gaarden ligger ved Valdalselven paa Sydsiden.

26, 4. Hølbakkvitlen. Udt. *hø'lbakk-kvihla*.

Hølbakke vil sige: en Mæl ved en Elvehøl; sidste Led er kvísl f., Forgøring af en Elv.

27. Sylte. Udt. *sy'lte*. — frá Sult Fornm. s. V 29. Flatob. II 317. Ol. d. hell. S. 1853 S. 191. Hkr. S. 454. Sult (Nom.) Fornm. s. V 19. Hkr. S. 448. Ol. d. hell. S. 1853 S. 186. Flatob. II 312. Ol. d. hell. S. 1849 S. 56. Sulta (Gen.) AB. 81. Sylthe NRJ. II 97. Lillesylte 1606. Sylte 1666 (da brugt af den residerende Kapellan) 1723.

Sultar. Flertalsformen er hjemlet ved AB. og ligger til Grund for de nyere Former, medens Sagaerne har en Entalsform. Om Betydningen se Vannselven GN. 25. Ligger ved Valdalselvsn Udløb.

27, 6. Ødegaarden. Udt. *au'ggaren*.

28. Viken. Udt. *vi'ka*, Dat. *vi'kene*. — Wigenn 1606. Wiig 1666. 1723.

29. Lien. Kaldes *y'terli*. — Ytterlijd 1603. Ytterlienn 1606. Yttre Lien 1617. Ytterlie 1666. Yttre Lied 1723.

30. Ruset. Udt. *rú'sæt*. — Rosetter 1603. Rusetter 1616. Raasetter, Rudsett 1617. Rusetter 1666. Ruset 1723.

Kan neppe være *Rúðsetr, af rúð n. Rydning, da denne Forbindelse neppe ellers forekommer og vel ikke heller vilde give den nuv. Form. Man kunde tænke paa *Rútssetr, af Mandsnavnet (H)rútr, som brugtes baade i Norge og paa Island i MÅ.

31. Sjølbørskor. Udt. *sjø'llbørskor*. — af Solbiorgskoor AB. 79. af Solbiorgaskor AB. 80. Solbergaskaar OE. 4. Solfuerschaar 1603. Solberschor 1606. Silberschor 1616. Selberschar 1617. Selberschaar 1666. Selboeschar 1723.

Sólbjargaskor. 1ste Led er Sólbjörg, som ofte findes brugt som Gaardnavn og dels kan betegne en solbeskinnet Fjeldhøide, dels en Høide, bag hvilken Solen sees at gaa ned. Se f. Ex. Bd. II S. 31. I Nutidsformen er der foregaaet en Omsætning, idet j er flyttet over til den første Stavelse og derved har bevirket Omlyd af dennes Vokal. Paa samme Maade er Sjølberg i Orkedalen opstaaet af Solbjargir (af Solbergom AB.), se Bd. XIV S. 133. Ligeledes kan delvis sammenlignes Sjøflot i Stangvik, Seljaflot AB. Sidste Led er skor f., Skar. Gaarden ligger i en Lavning mellem to Høider.

31, 5. Selvikstien. Udt. *sæ'lvikstien*, Dat. *-stia*.

Jfr. Volden GN. 41.

32. Hauge ytre. Kaldes *ø'sthauen*, Dat. *-haua*. — Houffue 1603. Hoffuenn 1606. Haugen 1616. 1617. Hougen, Houge 1666. Yttre Hougen 1723.

*Haugr m., Haug, Forhoining. Nutidsformen er vel Dat. Ent. Øst- i Udt. vil sige: Øfst, d. e. den øverste. Den er den vestligste af Gaardene.

32, 2. Vikene. Udt. *vi'kanne*.

33. Hauge indre. Udt. *han'e*. — Indre Hauge 1723.

33, 2. Reiten. Paastodes kaldet *grørene* (Dat.?).

34. Sæteren. Udt. *sæ'tra*, Dat. *-terne*. — Setter 1603. Settere 1606. Setter 1616. Setteren 1617. Setter 1666. Sætter 1723.

*Sæ'ter n., Sæter (Indl. S. 74).

35. Nerhus. Udt. *ne'rús*. — Nederhus 1603. 1606. 1617. Neerhuus 1666. Nedrehuus 1723.

36. Muldalen. Udt. *mu'ldalen*. — Muldall 1617. 1666. 1723.

Ligger ved Mundingen af en isoleret Elvedal langt inde i Tafjorden. I en Sammensætning med -dal kunde man formode et Elvenavn i 1ste Led. Jeg kjender dog ikke ellers noget Elvenavn, som vilde passe her, om det ikke skulde være *Mundlaug*, som kjendes fra Grue (NE. S. 166. Bd. III S. 261). Som Fællesord er *mundlaug* allerede i MÅ. tildels gaaet over til *mulldaug*, og Navnet *Munndlangaróss* i Grue er nu forkortet til *Moldnusen*. Muldal synes derfor ogsaa at maatte kunne være opstaaet af **Mundlangardalr*.

37. Tafjord. Udt. *tä'fjören*. — á Róðrarfjörðinn (Akk.) Fornm. s. V 19. i Róðrarfjörð (Akk.) smst. 28. i Róðrarfjörðinn Flatob. II 312. i Kodrafjörð smst. 317. i Róðrarfjörð Ol. d. hell. S. 1853 S. 186. i Codrafjörð smst. S. 190. i Tóðarfjörð Ol. d. hell. S. 1849 S. 55. i Tóðarfjörð (Akk.) Hkr. 448. 454 Toffiordhen NRJ. II 97. Tafiord 1603. Thafiord 1617. Tafiord 1666. 1723.

Som det sees, er der stor Forskjel i Navnets Skrivemaade i de forskellige Sagabearbejdelser; men den indskrænker sig dog væsentlig til det 1ste Bogstav. Da der ikke synes at kunne være Tvivl om, at den Fjord, som menes, er den nuv. Tafjorden eller den inderste Arm af Søndmøres Hovedfjord, kan det ansees som sikkert, at *Tóðarfjörðr* eller **Tóðrarfjörðr* er den rette Form. I 1ste Led er sandsynlig et ældre usms. Navn paa Fjorden gjemt. Se N. Fjörðn. S. 54. Man har mulig den samme Stamme i Ønavnet *Sandtódra*, nu *Sandtorr*, i Austevold (maaske ogsaa i Fjord-og Gaardnavnet *Toranger* nær derved).

38. Heimste Rodal. Udt. *hæ'mste-rø'ddal* (*rø'uddal*); GN. 38 og 40 sagdes alm. kaldet *fræ'mme ra'tna* (*ra'tna*?). — Rodall 1603. Roenndall 1617. Hemste Rodall 1666. Heimste Rodall 1723.

1ste Led indeholder udentvivl et Elvenavn; jfr. NE. S. 203, hvor det henføres til et Elvenavn *Roa*.

39. Øien. Udt. *øi'na*. — Øye 1666. 1723.

40. Rodal nedre. Kaldes *né'sste rø'ddal*. — Noer Rodall 1666. Nedre Rodall 1723.

41. Fremre Rodal. Kaldes *fræ'mmste* eller *øs'ste rø'ddal*. — Fremmer Rodall 1666. Fremmer Roedall 1723.

42. Kaldhussæteren. Udt. *kal'hüssætra*. — Kaldhuussetter 1666. Kaldhuussetter 1723.

Dette Navn og GN. 44 synes at forudsætte et ældre Gaardnavn *Kaldhus*, som ikke ellers kjendes.

43. Storvik. Kaldes *sar'rhøla* eller *hø'la*, Dat. *ho'ne*. — Stovig (!) 1723.

Ligger ved en Vik af Kaldhussætervandet.

44. Kaldhusdalen. Udt. *ka'llús-dalen*. — Kaldhuþdall 1617. Kaldhuusdall 1666. Kalhusdall 1723.

44, 2. Kaldhuspladsen. Udt. *ka'llús-plassen*.

45. Korsnes. Udt. *kør'snæse* (mellem *ø* og *o*), Dat. *-sa*. — Korþnes 1606. 1666. Korsness 1723.

Se Ulstein GN. 41, 3. Jfr. dog Strøms Beretning (II S. 290), at man pleiede at opstille Trækors paa Steder, hvor nogen af Vaade var omkommen.

46. Kastet. Udt. *ka'sste*, Dat. *ka'ssta*. — Kaste 1603. 1606. Kastad 1616. 1617. 1666. 1723.

* Kast n., se Indl. S. 59, hvor der opstilles 3 Betydninger, som Ordet kan have i Stedsnavne: Sted, hvor man kaster med Fiskeot, Sted, hvor man slipper Tommer ned over en Høide, eller endelig sammenkastet Stenhob, Ros. Det er her, som ofte ellers, vanskeligt at bestemme Betydningen nærmere. Gaarden ligger ved Fjorden under Fjeldet. Navnet findes ofte paa Østlandet, men paa Vestlandet neppe andensteds end her.

47. Øssvik. Udt. *å'ssvika*, Dat. *-vikene*. — Odtzuig 1603. Wþuigenn 1606. Vdzuig 1616. Wþuigen 1617. Oedtzuiq med Quernhuuþnæþ 1666. Ousvig, Odsviig med Qverhuusnes (!) 1723.

* Odds v i k, af Mandsnavnet Odd r (PnSt. S. 188).

47, 2. Lillehjellen. Udt. *i'hlejellen*.

47, 3. Kvernhusneset. Udt. *kvær'nhús-næse*. — Se ovf.

48. Vinsnes. Udt. *vi'nn'snæse*. — Wendtzn's 1666. Windsnes 1723.

Ligger paa et fremspringende Nes ligeoverfor Sylte ved en Bøining af Fjorden. Samme Navn findes i Ørskog (GN. 55), ogsaa ved en Bøining af Fjorden. Efter Kystkartet er det ogsaa Navn paa et Nes ved Mundingen af Hjørundfjord, og endelig kaldes et Nes paa Nordsiden af Godøen ligesaa. Fremdeles har man Navnet i Fet, hvor det i M.A. skrives Vindilsnes, i Singsaas, hvor det paa en eller anden Maade maa staa i Forbindelse med Elvenavnet Vinda, og i Steigen. Vinsnes i Fyresdal skrives i 1395 Vinsnes, og ved Vinsnes i Stryn har O. R. (i en Notits i Matr.) antydnet som en Mulighed, at det kunde være opr. Vinsnes, idet det ligger ved en liden Fjord ligeoverfor Vinsrygge; han tænker sig, at 1ste Led isaafald kunde indeholde denne Fjords Navn. Ved Navnet i Steigen har jeg (Bd. XVI S. 255) fremsat den Formodning, at det indeholder et Navn paa den bugtede Holmaankfjord, der kunde være *Vindill eller *Vindir, betegnende den som krummet, boiet, jfr. vinda, søo, dreie. Jfr. Vindefjorden i Ryfylke, som vel ogsaa har Navn af sine Bøininger, og som N. Fjorden. S. 50 formodes at have havt et ældre Navn *Vindi. Det er uregtelig paafaldende at finde Navnet Vinsnes paa 3 Steder her ved Storfjorden, som jo med Rette kunde være kaldet «den bugtede», Vindill eller Vindir. Det er dog maaske ogsaa tænkeligt, at et af disse Navne kan have været brugt om de enkelte Bøininger af Fjorden ved disse Nes. At Navnet her skulde være sms. med Gen. af vind r m., Vind, anser jeg baade af formelle og reelle Grunde for usandsynligt.

49. Dale. Udt. *da'le*, Gen. *dals*. — Dale NRJ. II 96. Dalle 1603. 1606. Dalle med Kielstistoell 1666. Dahle med Killestiestoll 1723.

* Dal r m., Dal. Nutidsformen er udgaaet fra Dat. GN. 49—53 ligger i den saakaldte Dalsbygd paa Sydsiden af Fjorden. Paa Gaarden staar Sognets Kirke. Om Underbrugets Navn se GN. 72.

49, 1. Daleboen. Udt. *da'lebøn*, Dat. *-bønå*.

49, 4. Dalen. Udt. *da'len*.

50. Herdalen. Udt. *hæ'rdalen*. — Herdall 1603. 1606. 1616 (da ode). Herdallen 1666. Herdhalen (!) 1723 (ode i langsommelig Tid). Nu en Sæterdal.

* Herjudalr, af Elvenavnet Herja, se NE. S. 99. Et Fjeld overst i Dalen kaldes Hereggen. Denne Elv er den største af Tilløbene til Dalselven.

51. Dallhus. Udt. *dā'lūs*. — Dallhus 1603. Dalhus 1606. 1666. Dahlhus 1723.

52. Engset. Udt. *i'ngsæt*. — af Eingesætre AB. 81. Engesetter, Ingesetter 1603. Engesetter 1606. Engesett 1666. Engsett 1723 (var blevet Præstegaard ved kgl. Bevilling af ¹⁰/₇ 1694 istedetfor det af Vandflod odelagte Sylte).

Se Volden GN. 18.

52, 2. Dalen. Udt. *da'len*, Dat. *-la*.

53. Rellingen. Udt. *ræ'ellingjen*, Dat. *-gja*. — Ryllingh NRJ. II 96. Rolling, Relling 1603. Relling 1606. 1617. Rellingne 1616. Rellingen 1666. 1723.

Findes ikke andensteds. De ældste Former kunde fremkalde den Formodning, at det er opr. *Ryðlingr, som kunde være et Formindskelsesord, hængende sammen med ruð og ryðja, d. e. liden Rydning.

54. Hatlestad. Udt. *hå'llsta*. — Hollestad 1603. Hattlestad 1616. 1617. Hatlestad 1666. 1723.

* Atlastad i r, af Mandsnavnet Atli (PnSt. S. 21). Denne Gaard og de to flg. ligger paa Aasen mellem Dalsbygden og Eidsdalen.

55. Lilleaasen. Udt. *i'hläsen*. — Lilleaas 1603. 1606. Lille Aas 1666. 1723.

56. Storaasen. Udt. *stō'råsen*. — Storaas 1603. 1606. 1666. Storeaas 1723.

57. Heimre Hjelle. Kaldes *hæ'mmrejællanne*. — Hielle, Hialle 1603. Hemmer-Hilde 1606. Himmerhelde 1616. Hielde 1617. Hemmerhilde 1666. Hemmer Jelde 1723.

Denne og de to flg. Gaarde er Parter af en gammel Gaard *Hjallir, Flt. af hjallir m, heitliggende Flade (Indl. S. 55). Ifølge Helland, Jordbunden i Romsdals Amt S. 108 ligger Gaarden paa en høi Terrasse. — GN. 57—73 ligger i Eidsdalen, kaldet efter GN. 64, som gaar parallelt med Dalsbygden.

58. Mid-Hjelle. Kaldes *stō'rjællanne*. — Mit-Hilde 1606. Midhilde 1666. Mid-Jelde 1723.

59. Fremre Hjelle. Kaldes *fræ'mmsjællanne*. — Fremmerhilde 1603. Fremmer Hilde 1606. Fremmer Jelde 1666. 1723.

60. Veiberg. Udt. *vei'bær*. — af Veigaberge AB. 81. Vebergh NRJ. II 96. Weiberg 1603. Weigbierig 1606. Weibergh 1616. 1617. Weiberg 1666. 1723.

* Veiguberg, af Elvenavnet Veiga, som maa have tilhørt den Sideelv, ved hvis Udløb i Hovedelven Gaarden ligger, se NE. S. 203.

61. Kleiven. Udt. *klei'va*. — Kleffue 1603. Kleffuenn 1606. 1616. Kleffuen 1617. 1666. Kleven 1723.

* Kleif f., brat Bergside, ad hvilken der gaar en Vei (Indl. S. 60).

62. Løvold. Udt. *løv'ållen*, Dat. *-la*. — Løffuold, Lauold 1603. Løffuoldt 1606. Løuold 1616. Løeffuold 1617. Løffwold 1666. Løvolden 1714. Lovold 1723.

Formodentlig * *Løðuvøllr*, af *laða* f., Lade, Holade, og *vøllr* m., Vold. Samme Navn i Vøø (GN. 85, 2).

63. Aarset. Udt. *årsæt*. — Aarsetter 1603. Arsetter 1606. Aarþett 1617. 1666. Aarsett 1723.

Se Vartdalstranden GN. 102. Gaarden ligger ved en Aa.

64. Eide indre. Kaldes *i'ndrei*, Gen. *-eis*. — af Eide AB. 81. Edhe NRJ. II 96. Eide 1603. 1606. Indre Eide 1666. 1723.

Eið n., Eid. Ntidsformen er Dat. Har tilligemed GN. 65 sit Navn af, at denne Dal ved et dybt Skar gaar over i Møldalen i Geiranger (se Snnnelven GN. 64), saa at der her er en almindelig brugt Overgang mellem Bygderne; se Indl. S. 48 under eið.

65. Heimre Eide. Udt. *ei'e*. — Hemmer Eide 1666. 1723.

Ligger længere nede i Bygden end GN. 64.

66. Skuset. Udt. *skú'sæt*. — Skursetter 1603. 1606. Skusetter 1616. Schusett, Schiusett 1617. Schuesett 1666. Schougsettl 1723.

Iste Led kunde være enten Mandsnavnet Skúta eller maaske snarere skúti m., udoverhængende Fjeld. Se PnSt. S. 227. Den sidste Forklaring synes at passe til Beliggenheden.

67. Berge. Udt. *bæ'rje*, Gen. *bærs*. — Bierge 1603. Bierg 1606. Berrig 1617. Berge 1666. 1723.

* Berg n., Berg, Berggrnd. Ntidsformen er Dat.

67, 3. Lien. Kaldes *ø'sstelia*.

Øsste- i Daglignavnet betyder som sædvanlig «Øverste».

68. Oie. Kaldes *au'ggaren*. — Øenn 1603. Øye 1606. 1666. 1723.

* Øyjar, Flt. af øy f., lav Strækning ved Vand. Daglignavnet betyder «Ødegaarden».

69. Ronneberg. Kaldes *bå'kkeppe*, Dat. *bå'kkå*. — Renbergh NRJ. II 96. Ronneberg 1603. Rindbierrg, Ronnebierig 1606. Røennebergh 1617. Ronneberg 1666. 1723.

* Røyniberg, sms. med røyni n., Sted, bevoxet med Rogn. Samme Navn er Ronneberg i Hof Jb., i Røyneberghom 1396, Røneberg i Haaland, a Røynibiorgom 1270, og uidentvilt ogsaa Reinbjør i Overhallen, Rønebergh 1520. — I Dativformen af Daglignavnet er Iste Stavelses Vokal ved Assimilation gaaet over til aa.

70. Krikene. Udt. *kri'kanne*, Dat. *kri'kå*. — Giere eller Lille Ronneberg 1666. Krigen eller Gierde 1714. Gierde 1723.

Se Vannellen GN. 70.

71. Hesthaugen. Udt. *hæ'ssthauen*, ogsaa kaldet *hau'n*. — Hestehoug 1603. Hestehoff 1606. Hestehouff 1616. Hestehoug 1617. 1666. 1723.

72. Kilsti. Udt. *k'i'llsti*. — Kilsti 1603. Killstj 1606. Killestie 1616. Kiellestig 1617. Killestie 1666. Killesti 1723.

**Kiðlastigr?*, af Folkesp. *Kidla f.*, som ikke forekommer i Oldn., men vel kan være et gammelt Ord, **kiðla f.* = *kiðlingr*. Gjedefid. Jfr. det hyppige Navn Gjeitsti (*Geitastigr*). Gaarden ligger meget høit.

73. Olsgerdet. Udt. *ól'sjære*.

Sms. med et Mandsnavn, Olaf eller Ole.

74. Ytterdal. Udt. *y'ddal*. — Ytterdall 1603. Ytter Dalle 1617. 1666. Yttre Dahle 1723.

Kaldes «yttre» i Modsætning til GN. 49. I Udtaleformen er t ved Assimilation gaaet over til d.

75. Otterskind. Kaldes *ø'sspajællnæse*. — Otterschind 1723 (ryddet siden sidste Matr.).

Jfr. Hjørundfjord GN. 72. Efter Strøm (II S. 251) er Navnet taget af «et nær Stranden forekommende, naturligt Maleri paa den nøgne Fjeldside, hvilket baade i Skabning og Farve nogenledes ligner et udbredt Otterskind». Om Daglignavnet jfr. Stranden GN. 54.

76. Verpesdalen. Udt. *vêrpesdalen*, kaldes ogsaa *då'len*. — Werpesdall 1603. 1606. 1616. 1617. 1666. 1723.

Ligger høit oppe i en brat Bækkedal. Efter Situationen kan der ikke her være Tale om at antage, at 1ste Led er *verpi n.*, Sted, hvor man kaster med Not. Man kunde sammenligne med *Verpelstad* i Bruvik, som O. R. (i en Notits i Matr.) antager kan afledes af *verpill m.*, snarest brugt som Mandstilnavn; som saadant findes Ordet brugt baade i Norge og paa Island (se K. Rygh S. 72). Et saadant Tilnavn kunde ogsaa ligge til Grund for dette Navn, idet det første l kunde være bortfaldt ved Dissimilation. Man kunde dog maaske snarere tænke paa et Bækkenavn **Verpir* eller **Verpill*, jfr. Elvenavnet *Verpande*, «den, som kaster sig ned». Jfr. ogsaa det svenske Sønnavn *Verpeln*. Se NE. S. 295.

77. Skrenakken. Udt. *skrê'nakken*, Dat. *-nakka*. — Schrenach 1666. Schrenache, Schrenachen 1723.

Sms. af *skriða f.* eller *skrið n.*, Skred, og *nakki m.* Udenfor Gaarden stikker der ud en meget høi og overordentlig brat Fjeldpynt (*nakki*), som dauner Skille mellem Norddalsfjorden og Sunnelvsfjorden.

78. Raubergvik. Udt. *rau'bærvika*. — Rodberuig 1616 (da Husmandsplads). Rodbergvig 1723.

Har efter Strøm (II S. 248) Navn efter et Bjerg i Nærheden, som bestaar af en rødagtig Sandsten. GN. 77—79 ligger ved Sunnelvsfjorden.

79. Smoge. Udt. *smø'ge* (mellem *ø* og *o*). — Smouge 1603. Smoge 1606. 1616. Smaage 1617. Smoge 1666. 1723.

**Smuga f.*, Aabning, hvorigjennem man kan krybe, Smuthul. Samme Navn er Smaage paa Hitteren (af *Smogo* AB. 60) og i Akero. Af en Sideform i Intetkjøn kommer Smauet i Onsø. Gaarden ligger paa en Flaa i en trang, brat Elvedal.

80. Smogelien. Udt. *smø'gelia*. — Smogelie 1666. Smogelied 1723.

FORSVUNDNE NAVNE.

Odegaard 1603 (anført ved GN. 3).

Støremb 1606 (oppe i Valdalen; formodentlig = Storeim i Stordalen, feilagtig anført her).

Hellebostadt 1606 (anført efter Rellingen).

Schiersur 1616 (ode; i Valdalen).

Maa være den i Ol. d. hell. S. nævnte Skerfsurd. O. R.

Funden 1616 (vistnok = Fonnene GN. 31, 4).

Rosten 1666. 1723. Nu kaldet *rå'ten*, Dat. *rå'ta*, helt indgaaet under GN. 20.

Om Røsten se Vannelven GN. 13. Raten vel af *rati m.*, Skrab. Skrammel.

STRANDEN HERRED.

Herredets og Hovedsognets Navn: Stranden. Udt. *str'anda*, Dat. *str'anne*.

Ældre Navneformer: a Strandenne AB. 82. Strande s. OE. 4.

Strønd f., Strand. Sandsynlig er det en Betegnelse for en mindre Del af Strandstrækningen, som er gaaet over til Navn paa hele Sognet.

Kirken kaldtes AB. 81 Sløstada kirkja og laa altsaa i den katolske Tid ligesom nu paa Sløgstad (GN. 53). Den var ifølge AB. 82 viet til St. Peter. Sognet blev skilt fra Ørskog ved Reskr. af ^{no}, 1759.

Gaardenes Navne: 1. Groven. Udt. *grø'va*, Dat. *-vinne*. — Groff 1606. Graffuen 1616. Groffuen 1666. Groven 1723.

Grøf f., Grav, gravet Fordybning (Indl. S. 52).

2. Kleberg. Udt. *klé'bærje*. — Kleffberg 1603. Kleffbierig 1606. Kleffberg 1616. Klefffielde, Kleffberigh 1617. Kløffberg 1666. Kleffberg 1723.

Efter Skriftformerne skulde det antages at være *Kleifberg, et Navn, som ikke forekommer andensteds. Men Udt. synes ikke at tale for en saadan Oprindelse. Et Kleberg findes efter Kartet indenfor Arnefjord i Sogn, som i Bygden skal kaldes Klybbersteinberje. Dette maa være det af Ross anførte Klybberg n., Klæbersten. Jeg tør ikke afgjøre, om det mulig kan være det samme Ord, man har i dette Navn.

3. Hammeren. Udt. *håmmaren*. — Hammer 1603. 1666. 1723.

4. Ansok. Udt. *a'nsåsk*. — Amsack (!), Vndersack 1603. Annasack 1606. Andersock 1616. Andsocket, Andesock 1617. Andesoch 1666. Andesach 1723.

Formodes PnSt. S. 9 at kunne være opstaaet af *Arnfinnssakr eller *Arnpørsakr, sms. med et af Mandsnavnene Arnfinnr eller Arnpørr. De ældre Former taler nærmest for det sidste.

5. 6. Ringset nedre og øvre. Udt. *ri'nsæt*. — Ringsett 1603. Ringsetter 1606. Neder, Offuer Ringsett 1666. Nedre, Over Ringsett 1723.

Med Hensyn til Udtaleformen kan sammenlignes GN 43. Ringset maa vel være sms. med Mandsnavnet Ringr. Det er PnSt. S. 204 dog ikke opført blandt Sammensætninger med dette Navn.

7. Stavseng. Udt. *stäv'sæng*. — Stoffsett 1603? Stoffsenng 1606. Staffsengh 1616. 1617. 1666. Stafseng 1723.

* Stafseng, af eng f., sma. med Gen. af staf, hvis Betydning i deraf dannede Stelsnavne ofte er vanskelig at bestemme (se Indl. S. 78). Her kan det mulig være Fjeldnavn.

8. Li. Udt. *li*. — Lijd 1603. Lijdt 1606. Liied 1617. Lie 1666. Lied 1723.

9. Ovraa. Udt. *å'vrå*. — Offre, Ouffre 1603. Offuera 1606. Offueraa 1616. Ouffraa 1617. Offueraa 1666. Overaae 1723.

Jfr. Ulstein GN. 78. Her maa man vel antage, at det virkelig er Elvenavn, jfr. Ovra i Vinger, som Bd. III S. 206 formodes at være et opr. Elvenavn Ofrå. Gaarden ligger ved en Aa; men det er ikke let at forstaa, med hvilken Grund denne skulde kaldes «den øvre».

9. Grotur. Udt. ikke opg. — Grotturen eller Growig 1666. Groturen eller Grovig 1723 (længe ode og brugt under Kjolvaas og Odegarden).

En noget paafaldende Sammensætning af grjótt n., Sten, og urð f. Det er dog muligt, at 1ste Led kan være et af grjótt afledet Elvenavn.

11. Uksagli. Kaldes *li'ne*, Dat. *li'à*. — Opsauglien 1666. Opsaglied 1723.

Se GN. 13. Udtaleformen er bestemt Flt.

12. Duken. Udt. *dú'ken*, Dat. *dú'ka*. — Dugelin eller Dugen 1666. Dugelied eller Dugen 1723.

• Navnet findes oftere, mest om beboede Steder, men ogsaa om Fjælde, hvor maaske Snedækket har givet Anledning til det (Hauduken ved Eikesdalsvandet, Dnkefjeldet i Samnanger). Ved Gaarde er det vel den dyrkede Jordvejs Sammenligning med en udbredt Dug, som har fremkaldt Navnet. • O. R. ved Kvinesdal GN. 87.

13. Uksag. Udt. *u'kksa*. — Ophaige 1603. Opsog 1606. Opsaug 1616. Vpsag 1617. Opsaug 1666. Opsag 1723.

* Upshagi?, af ups f., Klippevæg, lodret eller meget brat Side af en Klippe, især en mindre (Indl. S. 83). Sidste Led kan neppe være andet end hagi m., indhegnet Jordstykke; den usædvanlige Forkortning kan være en Følge af den sterke Betonning paa 1ste Stavelse. En Mulighed er der dog maaske for, at Udtaleformen er et Elvenavn, dannet af ups, paa den Elv, som gaar forbi Gaarden og falder ud ved Uksvik, medens Skriftformerne gjengiver en Sammensætning deraf med hagi. — Overgangen af ps til ks er meget almindelig.

14. Uksvik. Udt. *u'kksvika*. — af Vpswijk AB. 82. [Vppswik AB. 82 s.]. Oxwigh NRJ. II 96. Vffsewick, Vxewick OE. 4. Oxwiggenn 1603. Oxuig 1606. 1617. Oxwig 1666. Oxvig 1723.

U p s v i k, se frg. GN. Jfr. ogsaa Sande GN. 78.

14, 6. Engen. Udt. *æ'nga*.

15. Vike. Udt. *vi'kanne*, Dat. *vi'ká*. — Wigenn 1603. Wiigaa 1616. Viicke 1617. Wiche 1666. Wiige 1723.

16. Hesgjerde. Udt. *hæsskærren*, Dat. *-ra*. — Husgierde 1603. Hessegierde 1606. 1617. Heßingierde 1616. Hesßegierde 1666. Hessegierde 1723.

* *Hedinsgerði*, sms. med Mandsnavnet *Hedinn*, se *FaSt.* S. 121. Her har man et af de i nordre Søndmøre undertiden forekommende Exempler paa, at Artikelen i Hankjøn efter den i visse Dele af Trondelagen meget almindelige Brug er foiet til Navne af andet Kjøn. Se *Indl.* S. 13.

17. Skorbøen. Udt. *sko'rbøn*, Dat. *-bønå*. — Skierboø 1603. Skorflue, Skarbierig 1606. Scharboe 1616. Scharboenn 1617. Scharboe 1666. Skarboe 1723.

Er maaske i Betydning lig Skarbøen i Hjørundfjord (*GN.* 71), Ørskog og Borgund, idet 1ste Led her kan være *skor f.*, *Skar* (*Indl.* S. 75). Sikkert kan Navnet ikke forklares, naar man ikke har ældre Former af det.

18. Helsem. Udt. *hællsemm*. — af Hellesyn *AB.* 82. Hallesen *NRJ.* II 96. Helleßem *OE.* 4. Hellesenn 1603. Hellesemb 1606. 1617. 1666. 1723.

Hellisyn, af *hellir m.*, *Berghule*, og *vin f.* Som saa ofte er Tilfælde, er ogsaa her *-heimr* senere trængt ind istedenfor *-vin*. Det *BK.* 10 b anførte *Hellisyn* er samme Navn; dette anføres der under Stryn Kirke og har mulig ligget i Sunnelven (se Sunnelven under «Forsvundne Navne»).

19. Giskehaug. Kaldes *øggaren*. — Giedschehoug 1617. 1666. Giedschehoug, Gedschoug 1723.

1ste Led er maaske Plantenavnet *Gjeitskor*, som efter Aasen i Søndmøre udtales *Gjeiske*. Her er ingen *Elv*. Jfr. *Giskemo*, Ørskog *GN.* 20.

20. Hagen. Udt. *ha'jinn*. — Haige 1603. 1606. Haigenn, Hagge 1617. Hagge 1666. Hage, Hagen 1723.

* *Hagi m.*, indhegnet Jordstykke, Havnegang (*Indl.* S. 52).

21. Kjølvaas. Udt. *kø'lvås*. — Kioloss, Kylæss *NRJ.* II 96. 97. Kiollaas, Kollaas 1603. Kiølf Aasß 1617. Kolaas 1666. Kiølfaas 1714. Kiolaas 1723.

Udentvilt sms. med *kefli n.*, *Kjevle*, liden, rund Stok af Træ, som nu efter Aasen i Søndmøre heder *Kjølve*. Navnet betegner altsaa en Aas, som efter sin Form er sammenlignet med en *Kjevle*. Jfr. *Kjølsoen* ved Hitteren, *Keflisøy AB.*

22. Os. Udt. *ós*. — Oxe (!) 1603. Ousße 1606. Ousß 1616. 1617. Ouss 1666. Ous 1723.

* *Óss m.*, Elvemunding. Gaarden ligger ved Strandelvens Udløb.

23. Hjelle. Udt. *jæ'llanne*, Dat. *jæ'llå*. — Hielde 1617. Jelde 1666. 1723.

* *Hjallir*, se *Norddalen GN.* 57.

24. Framhus. Udt. *frå'mús*. — Fremmerhus 1603. 1606. Fremmerhuus 1666. 1723.

* *Fremri Óss?*, en indre, øvre Part af *Os*. Efter Gaardens Beliggenhed er der al Sandsynlighed for, at man her har et af de mange Tilfælde, hvori et opr. *óss* senere er blevet misforstaaet og forandret til *-hus*. Se *Indl.* S. 57 og 69.

25. Drege. Udt. *dré'ge*. — Drage 1603. 1606. Dregge 1616. 1617. Dreige 1666. Dreye 1723.

Drege findes ogsaa i Leikanger, udt. *dre'gadh*, i Dreggha BK. 48 a, og i Aurland, men udtales der med aaben Vokal og er neppe samme Navn som dette. Forklaringen er tvivlsom. Gaarden ligger ved Strandselve.

26. Gjerde. Kaldes *své'jære*. — Gierde 1603. Giere 1666. 1723.

1ste Led i Daglignavnet er den flg. Gaards Navn.

26, 2. Rystene. Udt. *ry'stne*, Dat. *ry'stå*.

Se Vannelven GN. 13.

27. Sve. Udt. *své*. — Sunnde (!) 1603. Suede 1606. 1617. Sueye 1666. Sveie 1723.

* Sviða f., et ved Brænding ryddet Jordstykke (Indl. S. 80).

28. Habbastad. Udt. *ha'bbasta*. — Haabastad, Haabustad 1603. Haborstadt 1606. Haaborstad 1616. Haberstad 1617. Habostad 1666. Haboestad, Haborstad 1723.

* Hagbarðsstaðir, af Mandsnavnet Hagbarðr (PnSt. S. 110).

29. Helstad. Udt. *hæ'llsta*. — Hellestad 1603. Hellestadt 1606. Hellestad, Heldestad 1617. Hellestad 1666. 1723.

Navnet findes, skrevet dels som her, dels Hellestad, ogsaa i Eidsvold, i Nes Hdm., i Vang Hdm., i Hof Sol., i Ø. Rendalen og i Lunde. Formodes Bd. II S. 377, jfr. III S. 54, at være sms. med et af Mandsnavnene Herleifr eller Herleikr, skjønt det kan vække nogen Tvivl, at Navnet paa nogle Steder skrives Helli- allerede i det 13de og 14de Aarh.

29, 2. Teigen. Paastodes kaldet *tei'ganne*.

29, 3. Helstadaasen. Kaldes *å'sen*, Dat. *å'sa*.

30. Heimregjerde. Kaldes *ne'sstejære*. — Gierde 1606. Hemmergiere 1666. Hemmer-Giere 1723.

31. Fremregjerde. Kaldes *å'sstejære*. — Fremmergiere 1666. Fremmer Giere 1723.

Osste- betyder øfste, d. e. øverste. Matrikelnavnene og Daglignavnene har ved begge disse Gaarde i Virkeligheden samme Betydning.

32. Roset. Udt. *ro'sæt*. — Rørsetter 1603. Rosetter 1606. Rorsett 1616. Roerzett 1617. Roedsett 1666. Rodsett 1723.

Findes, skrevet paa samme Maade, ogsaa i Furnes, i Borgund, i Frænen, i Øksendalen og i Inderøen. Paa de 3 sidste Steder udtales det imidlertid med kort Vokal og skrives i Frænen i AB. Rydsætr (se Frænen GN. 57) og i Inderøen i AB. Røssætr. Hvorledes det skal forklares her og i Borgund, lader sig ikke sikkert afgjøre, naar man ikke har Former fra MA. Man kunde formode, at 1ste Led er rjódør n., aabent Rum i Skov, Grønning (Indl. S. 71).

33. Heimre Fjorelstad. Udt. *fjo'rsta* (*hei'm-fj.*). — Hemmerferrestad 1603. Ferelstadt 1606. Fierrelstad 1616. Fierrelstad, Fierildstad 1617. Hemmer Fierildstad 1666. Hemmer Fiereldstad 1723.

Thj. VSS. 1882 S. 18 har O. R. som en usikker Formodning antydte, at 1ste Led kunde være *fiffrildin*, Sommerfugl, anvendt som Mandstilsnavn, under Forudsætning af, at det kunde være bragt i en Form, som lignede det svenske *fjäril*. Denne Mening har han senere opgivet. PuSt. S. 71 nævnes som en Mulighed, at det kunde være **Fjörleifarstaðir*, sms. med det sjældne Kvindenavn *Fjörleif*.

34. Fremre Fjörlestad. Kaldes *framfjarsta*. — Fremmerfjelstad 1603. Fremmerfjeldstad 1666. Fremmer Fierrelstad 1723.

34. 3. Rabben. Udt. *røbbinn*, Dat. *røbba*.

Maaske af *rabbinn*, Sideform til *rabbinn*, laugstrakt Banke (Indl. S. 69). Udtaleformen kan jeg dog ei forklare. Man kunde maaske jevnføre det af Ross anførte *Robb*, i Betydning omtrent = Rabb.

35. Övervolden. Udt. *örvållinn*, Dat. *-vålla*. — Ouffueruold 1603. Offueruoldt 1606. Offueruold 1616. Overuold 1617. Offueruold 1666. Overvold 1723.

36. Røir. Udt. *røir*. — Rorenn 1603. 1606. 1617. Roer 1666. Rør 1723.

**Rørr* m., Stenrø, Stendynge, se Herø GN. 19.

37. Herdalen. Udt. *härda'leinn*. — Herdall 1616. 1617. 1666. Herdahl 1723.

Se Norddalen GN. 50. Ogsaa her indeholder 1ste Led udentvivl et Elvenavn, som mau have tilhørt den ved Gaarden udfaldende Tverelv (NE. S. 99).

38. Emmedalen. Udt. *æmmda'leinn*. — i Æmblodale AB. 81. Embedall 1603. Emedall 1606. Emmedall 1616. 1617. Embdall 1666. Emmedahl 1723.

Embludalr, som ganske sikkert indeholder et Elvenavn, hvilket S. B., NE. S. 42, forklarer som opr. **Elmla*, afledet med Endelsen *-la* af Trænavnet *almr*, idet det første l kan være faldet bort ved Dissimilation. Da Myklebost paa det anførte Sted i AB. siges at ligge i Æmblodale, kan det ikke være den her udfaldende Tverelv, men mau være Hovedelven i den saakaldte Strandedal, som har baaret Navnet.

39. Sletvolden. Udt. *slættrållenn*. — Sletteuoldt 1606 (ode). Sletteuold 1666. Slettevold 1723.

1ste Led er vel snarest Slætte n., Slaatteng (Indl. S. 76).

40. Øie. Udt. *øi'anne*, Dat. *øi'å*. — Øenn 1603. Øye 1606. 1666. 1723.

Øyjar, Flt. af *øy f.*, her i Betydning af en lav Strækning ved en Elv. Ligger, hvor Molskreddalen, der gaar ned fra det samme Vandskille som Dalen af samme Navn i Sunnølv (se Sunnølv GN. 31), munder ud i Strandedalen.

41. Myklebost. Udt. *mōkklebōsst*. — af Myklabøstad i Æmblodale AB. 81. Mochelbostad 1603. Mockelbost 1606. Mochelbust 1666. Mochlebust 1723.

Myklibølstad, se Vannølv GN. 7.

41. 3. Bakken. Udt. *ba'kkin*.

42. Arneberg. Udt. *ānebærje*. — Odegaard Bergh 1603. Bierig 1606 (en Arne var i begge disse Aar Opsidder). Berrigh 1617. Andberg 1666. Anneberg 1723.

Gaardens opr. Navn har været Berg, som senere er blevet sms. med Mandsnavnet Arne efter en Eier. Tillægget maa være gjort for at skille Gaarden fra GN. 47 og 48.

43. Engset. Udt. *æ'nsæt*. — Engsetter 1603. Engesetter 1606. Engsett 1666. 1723.

Se Volden GN. 18.

44. Lien. Udt. *li'a*. — Lijenn 1603. Lijdt 1606. Lienn 1617. Lien 1666. 1723.

44, 3. Fremmerlien. Kaldes *fræ'mmstelia*.

45. 46. Furset nedre og øvre. Udt. *fūr'ssæt*. — Furesetter 1603. Fursetter 1606. Furresett 1617. Neder, Offuer Fursett 1666. Nedre Fursett, Over Furset 1723.

* Furuset, enten af Trænavnet fura eller af et ligelydende Elvenavn (se NE. S. 61). I samme Form findes Navnet i Øre, Furuset AB. 70, og i Øksendalen. Endnu hyppigere har man, navnlig paa Østlandet, Formen Furuset.

47. Kjolen. Kaldes *østebærje*. — Kiolle 1617. Kollen 1666. Kiolen 1723.

* Kjølr m., Kjol, brugt om en Fjeldryg, især en saadan, hvorover der gaar en Færdselsvei (Indl. S. 60). Om Daglignavnet jfr. GN. 31.

48. Nesterberget. Udt. *nēsstebærje*. — Bergh 1603. Nedre-berge 1666. Nedre Berge 1723.

49. Langlo. Udt. *lā'nglō*. — Langeloff NRJ. II 95. Lannge-louw 1603. Langelow 1606. Langloug 1616. Langeloe 1617. Langelow 1666. Langelov 1723.

Findes ogsaa i Stokke, i Langaloo RB., og i Byneset, Langlóar (Gen.) Fornm. s. VIII 110. Det er sms. af Adj. langr og ló f., som efter S. B. er samme Ord som angelsachsisk léah f., Eng.

49, 2. Tuteig. Udt. *tú'teig*.

Iste Led er formodentlig þúfa f., Tue.

49, 3. Trimmelbakkene. Udt. *trí'mmelbakkanne*, Dat. *-bákká*.

49, 5. Slettene. Udt. *slé'ttne*, Dat. *slé'ttlá*.

49, 6. Skigarpladsen. Udt. *sjí'garen*.

49, 8. Moene. Udt. *mó'ne*, Dat. *mó'á*.

49, 10. Reitene. Udt. *rei'tanne*.

49, 14. Storsteinene. Udt. *stó'rsteinanne*, Dat. *-ná*.

49, 17. Josletten. Udt. *jó'slettá*.

Sms. med Mandsnavnet Jon.

50. Ødegården. Udt. *ø'ggarenn*. — Ødegaard 1603. Øde-gaard 1666. Ødegaard 1723.

51. Hjelle. Kaldes *skaffarøggarenn*. — Hielle 1603. Hilde 1606. Hielde 1617. Jelde 1666. 1723.

* Hjallir, se Norddalen GN. 57. Daglignavnet er sms. med Skaffar m., en Gjæstgiver (Aasen).

52. Ringstad. Udt. *ri'ngsta*. — Ringxstadha (Akk.) AB. 80. Rigstad NRJ. II 96. Rinngstad 1603. Ringstadt 1606. Ringstad 1666. 1723.

Ringsstadir, sms. med Mandsnavnet Ringr. Se Ulstein GN. 15.

52, 4. Storreiten. Udt. *stó'rreiten*, Dat. *-ta*.

52, 7. Nygaarden. Udt. *nj'garen*, Dat. *-ra*.

53. Slogstad. Udt. *slø'gsta*. — Slostada sokn AB. 81. Slogstad NRJ. II 96. Slyngstad 1603. Slyngstadt 1606. Slongstad 1616. Slynngstad 1617. Slongstad (og Slongstad Ødegaard) 1666. Slyngstad og Slyngstadødegaard 1723.

* Slygsstadir? 1ste Led indeholder sandsynlig et Fjordnavn. I Fortællingen om Kong Olafs Flugt nævnes en Fjord, som i Fagrskinna S. 88 kaldes Slygsfjorðr, i Ágrip S. 47 Slaygsarfiordr (hvor ay vel er at forstaa som o eller y) og i Ol. d. hell. S. 1849 S. 55 Slyes eller Slygs. Det synes ikke urimeligt at antage, at der i disse Navne er gjemt et gammelt usms. Fjordnavn, snarest Hunkjønssord, som ogsaa kan ligge til Grund for Gaardnavnet. Det maa i Tilfælde have betegnet enten hele den indre Del af Storfjorden eller det Parti af denne, som ligger mellem Straadens og Stordalens Sogne. Se N. Fjorðn. S. 64.

54. Espenhjelle. Udt. *ø'sspajælle* (*jællanne?*). — Schottung eller Espeshield 1666. Schotung 1723. Navnet *skotó'nganne* kjendtes.

Af *espi n.*, Aspelund, og *hjallir*, se GN. 51. Jfr. Norddalen GN. 74. Skotung hænger vel sammen med *skot n.*, som forekommer i et Navn lidt længere ude, se Stordalen GN. 63.

55. Brune. Udt. *brū'nanne*, Dat. *brū'nå*. — Brunne 1666. Brune 1723.

Se Volden GN. 128.

56. Fause. Udt. *fau'sa*. — Foße 1603. Fouße 1606. 1616. 1617. 1666. Fouse 1723.

Er vel egentlig et Elvenavn Fausa, som har betegnet en Elv med sterk Fart og voldsom Strøm, se NE. S. 47. Gaarden ligger ved en Elv.

57. Fremre Fause. Se frg. GN. — Fremmer Fouße 1666. Fremmer-Fouse 1723.

58. Uren. Udt. *úr'a*, Dat. *úr'ne*. — Whren 1666. Uren 1714. Uhren 1723.

FORSVUNDNE NAVNE.

Baarsti 1603. Barstj 1606. Baardstie 1616 (anført ved GN. 22 og 23).

Hellebostadt 1606 (anført ved GN. 29 og 30).

NEDLAGT KIRKE.

Paa Uksvik (GN. 14) skulde efter Strom II S. 211 tidligere have staaet en Kirke, som senere blev flyttet til Slogstad. Der saaes endnu Levninger af Kirkegaarden. Flytningen maatte isaafald være foregaaet allerede i katholsk Tid.

STORDALEN HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Stordalen. Udt. *stórðal'en*.
 Ældre Navneformer: Stoldal s. AB. 81. Stordals s. OE. 4.
 Stordal DN. XII 779, 1551.

Stóladalr. Efterat Mellemvokalen var bortfaldt, er det første l ved Dissimilation blevet forandret til r. 1ste Led er Gen. Flt. af stóll m., brugt som Fjeldnavn. Som saadant findes det endnu anvendt i den øvre Del af Stordalen og i de tilstødende Fjelde i Romsdalen. I Stordalen har man saaledes det høje Fjeld Stolen og dets Fortsættelser Storfjeld og Storlihorn, i hvilke Navne formodentlig den samme Dissimilation er foregaaet, og i Vaagstranden og Vold Sogne i Romsdalen findes Stolene eller Blaastolen og Troldstolen.

Som det sees af AB. 81 var Kirken allerede til i MA.; den nævnes ogsaa i Reformatsen. Den var paa Strøms Tid en liden Stavkirke. Den er fremdeles som før Annexkirke under Stranden.

Gaardenes Navne: 59. Skjortnes. Udt. *sjórt'næse*, Dat. -sa. — Schortenes 1606. Skiorttenes 1616. Schiortenes 1617. Schiortenes 1666. 1723.

Kommer maaske af Skjorta, brugt som Fjeldnavn; som saadant findes dette i Breim og i Eikesdalen og Skjortfjeld i Surendalen. — GN. 59 — 64 ligger paa den vestre Side af Fjorden.

60. Korsedalen. Udt. *kå'rsadal'en*. — Korsdall 1616. Koersdall 1617. Korsdall 1666. Korsedall 1723.

Se Indl. S. 62 under kross. Hvilken Betydning der skal lægges i Ordet i denne Forbindelse, kan jeg ikke oplyse.

61. Vihammer. Udt. *viha'mmar*. — Wedhammer 1606. Wühammer 1617. 1666. Wiehammer 1723.

Kan være *Viðhamarr, sms. med Adj. viðr, den brede Hammer, eller Viðjuhamarr, af viðja f, Vidje. Da der findes et Elvenavn Via (se NE. S. 296), kan mulig ogsaa et Navn paa den forbiifydende Elv stikke i 1ste Led.

62. Skotshals. Udt. *skø'ssalsen* (mellem *ø* og *o*). — Schiodhalds 1616. Schothals 1666. 1723.

Her maa *hals* tages i Betydning af en lavere Høide, som springer frem fra en større, se Indl. S. 53.

63. Skottet. Udt. *skø'te*, Dat. *skø'ta* (mellem *ø* og *o*). — Skot Fornm. s. V 19. Hkr. S. 448. Flatob. II 312. Scot Ol. d. hell. S. 1853 S. 186. Skoddenn 1603. Skodt, Schotenn 1606. Schott 1617. 1666. 1723.

Skot n., Fremspring af Land, især høit Land (Indl. S. 75). Gaarden ligger paa et meget høit, fremspringende Nes, hvor Storfjorden bøier fra sydøstlig til sydlig Retning. Navnet tilhører egentlig selve Neset.

64. Bjørknes. Udt. *bjørknes* (ogsaa hort *bjørke-* eller *bjørka-*). — Birchenes 1666. Birchenes, Underbrug til GN. 66, 1723.

Formodentlig sms. med Trænavnet *bjørk*.

65. Fjeldet. Udt. *fjé'lle*. — Fellett 1603. Filde 1606. Fielde 1617. 1666. 1723.

Denne og de flg. Gaarde ligger paa Østsiden af Fjorden.

66. Dyrkorn nedre. Kaldes *né'rdyrkonn* (andre, vel rettere, *-dyrkén*). — Nederdyrkonn 1603. 1606. Dyrcken, Dyrekon 1616. Dyrekonn 1617. Dyrkorn 1666. Nedre Dyrkorn med Birchenes 1723 (det sidste ode over 60 Aar).

*Dyrakinn (Durakinn)? Bør vel sammenstilles med det af Aasen fra Satersdalen anførte Dyrkinn eller Dyrekinn f., Dorstolpe eller Side af Dorkarmen, ifølge Ross ogsaa hyppigt i Telemarken i Formen Durakinn. Som Stedsnavn maa det sigte til, at Gaarden ligger under en brat Fjeldside ved Mundingen af en traug Elvedal. En anden mulig, men dog vel mindre sandsynlig Forklaring kunde være, at det er *Dyrukinn, sms. af Elve-navnet Dyra (se NE. S. 36) og kinn f., brat Fjeldside. Samme Navn er sandsynlig det forsvundne Dyrcko i Volden, se ovf. S. 85. Den nn brugelige Skriftform beror saabenbart paa en uheldig Etymologisering («Navnet synes at have sin Oprindelse af Kornmangel og dyr Tid.» Strøm II S. 224).

67. Lien. Udt. *lí'a*, Dat. *lí'ne*. — Lien 1617. 1666. 1723.

68. Ytresæteren. Udt. *y'ssætra*. — Setter 1616. Setteren 1617. Ytter Setter 1666. Yltre Settre 1723.

69. Fremresæteren. Udt. *fra'nsætra*. — Fremste Setter 1666. Fremmer Setter 1723.

70. Ødegaarden. Udt. *ø'ggaven*. — Ødegaard 1723 (ryddet siden sidste Matrikel under GN. 68, 69 og 71).

71. Gjerde. Udt. *jæ're*. — Gierde 1603. 1606. Giere 1666. 1723.

72. Dyrkorn øvre. Udt. *dý'rkonn* (se GN. 66). — Offuerdyrkonn 1603. 1606. Offuer Dyrkorn 1666. Over Dyrkorn 1723.

Denne Gaard ligger tæt under Fjeldet og er ndentvivl den ældste af de to Gaarde.

73. Indresæteren. Kaldes *jó'sætra*. — Setter 1666. Indre Settre 1723.

Daglignavnet er sms. med Mandsnavnet Jon.

73, 2. Storgjerdet. Udt. *stó'rjære*.

74. Flaaen. Kaldes *ví'ka*. — Florenn 1603. 1606. Floenn 1616. 1617. Flaaen 1666. 1723.

* Flá f., Áfsats i en Fjeldside.

75. Stavnes. Udt. *sta'mmnæse*. — Staffness, Staffuenes 1617. Staffnes 1666. Stafnes 1723.

* Stavnes, hvori 1ste Led er stafr m. Maa betegne et sterkt fremspringende Nes af saadan Form, at det kan sammenlignes med en Stav. Navnet forekommer paa mange Steder, men er ofte nu vanskeligt at adskille fra Stafnes, af stafr m. Skibsstavn, overført brugt om fremstikkende Høider.

76. Høve. Udt. *hø've*. — Hoff NRJ. II 95. Hoffue 1603. Houffue 1617. Houfue 1666. Haaave 1723.

* Hof n., hedensk Tempel. Nutidsformen er udgaaet fra Dat. Hofi.

77. Vinje. Udt. *vī'nje*. — Vinie NRJ. II 95. Wennj 1603. Wennij 1606. Wennie, Winnie 1617. Vennie 1616. 1666. Winie 1723.

* Vinjar, Flt. af vin f. Jfr. Sunnelven GN. 67.

78. Bøsdalen. Udt. *bø'sdalen*. — Bursenddall 1603. Boßedall 1606. Boßendall 1616. Boeßedall, Boeßendall 1617. Busendall 1666. Bussingdall, Busindall 1723.

Skriftformene taler bestemt mod at antage, at 1ste Led er bær, skjønt det ellers kunde ligge nær at sætte Navnet i Forbindelse med GN. 79. Det er sandsynligt, at første Led er et sterkt afslidt Tøstavellesord, hvis oprindelige Form det neppe er muligt nu at bestemme. Man kunde tænke paa et Bækkenavn. Jfr. Børsungsæteren i Foldalen, hvorom det Bd. III S. 391 formodes, at det indeholder et med -ung dannet Elvenavn.

79. Kirkeboen. Udt. *kī'rkebøn*. — Kierckeboe 1603. 1617. Kircheboe 1666. 1723.

* Kirkjubær. Har Navn af, at Sognets Kirke har staaet her lige fra Middelalderen af. Fra først af er det mulig en Part af Vinje.

80. Kvammen. Udt. *kvā'men*, Dat. -ma. — Quamme 1603. 1617. 1666. Qvammen 1723.

* Hvammr m., en kun til den ene Side aaben Dalsænkning (Indl. S. 67). Jfr. Sande GN. 64.

81. Mødbøstad. Udt. *mæ'bósst*. — af Medalbolstadam AB. 81. Møbostad NRJ. II 95. Møbust 1603. Meiboestadt 1617. Møbust 1666. 1723.

Medalbolstaðr eller her i Flt. Medalbolstaðir, af meðal, imellem, midterst, og bólstaðr m. Bøsted, Gaard.

82. Øverbøstad. Udt. *ø'rbósst*. — af Ofra Bolstadam i Riwkende AB. 81. Ørebostad NRJ. II 95. Øffuerbostad OE. 4. øffre Øffrebostadt DN. XII 779, 1551. øffre Bolsta DN. XII 789, 1552. Øffuerbust, Øffuerbostad 1603. Øffuerbostadt 1606. 1616. Øffuerbust 1666. Øverbust 1723.

Øfribólstaðir, den øvre Gaard.

83. Holt. Udt. *holt*. — af Holte AB. 81. Holte 1603. 1606. Holt 1617. Holte 1666. Holt 1723.

Holt n., Lund, liden Skov. Undertiden er dette Navn dog snarere at henføre til det i Folkespr. bevarede Holt m., Høi, Bakke, stenig og ujevn Forhojning. Se Indl. S. 67.

83, 2. Leitet. Udt. *lei'te*, Dat. *lei'ta*.

Se Vannelven GN. 71, 12.

84. Storeim. Udt. *stø'reim*. — Storenn 1603. Støremb 1606. Staaremb 1616. Storemb, Stoeremb 1617. Storemb 1666. Storem 1723.

Efter Udt. kan det ikke være Stó'reimr, som findes i Os, i Manger, i Overhallen og maaske ogsaa i Ø. Toten. Man kunde sammenstille det med Staareim i Eid Ndfj., hvis Forklaring imidlertid er usikker, da det i Sagaerne skrives Stødreimr, i Diplomerne og Jordebøgerne derimod Stofreimr. Den sidste Form er vel = Stufreimr, nu Stavrem i Verran (Bd. XV S. 171), af en Stamme stuf-, vel beslegtet med stuf- m., Stump, Stubbe. Efter Stedsforholdene er det ikke rimeligt i 1ste Led at formode størr f., Siv, Stargræs. Nogen sikker Oplysning om Navnets Betydning kan jeg ikke give.

85. Mo. Udt. *mó*. — Moo NRJ. II 95. Mouw 1603. Mou 1606. Moe 1617. Mow 1666. Moe 1723.

*Mór m., Mo, Sand- eller Grusslette.

85, 4. Lillebo. Kaldes *plá'ssen*.

86. Jasvold. Udt. *já'sváll*. — Joswold 1603. Josseuoldt 1606. Joßevold 1617. Joßewold 1666. Jossevold 1723.

*Hjasavqlir?, af hjasi, Sideform af heri, Hare. Jfr. Jøssong i Asker, i Hiaslungum 1346, og Hjosvang i Hafslo, i Hiossuangre BK. 38 b, som vel begge er opr. Hjasavangir (-vangr) og saaledes ligesom Navnet her betyder: Harevolden. Se Bd. II S. 152.

87. Jasvoldseteren. Kaldes *jó'sætra*. — Jossewoldsetter 1666. Jossewoldsetter 1723.

Jfr. GN. 73.

88. Stavdal. Udt. *stá'rdalen*. — Soffdall (!) 1603. Staffdall 1606. 1617. 1666. Stafdahll 1723.

1ste Led indeholder vel et Elvenavn (Stavaaen), som maa have tilhørt den Tverelv, som falder ud nær Gaarden. Se NE. S. 245.

89. Stole. Udt. *stó'lanne*, Dat. *-lá*. — Stoellen 1666. Stølen 1723.

*Stoðlar, Flt. af stoðull m., Melkeplads, Sæter (Indl. S. 80).

90. Lianes. Udt. *li'anæse*. — Lienes 1617. 1666. 1723.

*Liðarnes, af lið f., Li.

91. Alnaas. Udt. *o'llnes*. — Ollnes 1603. Alnes 1606. Alnoß, Alnos 1617. Allenaas 1666. Almaas 1723.

Antages NE. S. 4 at indeholde Elvenavnet Alna. Sidste Led kan efter Udt. og de ældre Skriftformer ikke være áss. Derimod kan man med Støtte af Formerne fra 1617 formode, at det er nōs f., en fremstikkende Høide. Isaaftald kunde der intet være iveien for at antage, at 1ste Led snarere er Alm, af Trænavnet almr eller et deraf afledt Elvenavn, da m kunde falde bort foran n ligesom i Alnes i Grytten og i Skogn, af Almnes.

92. Seljehaugen. Udt. *sæ'ljehauen*, Dat. *-haua*. — Selliehough 1714. Sælhaug, ryddet under GN. 91 siden sidste Matr., 1723.

Sms. med Trænavnet *selja*.

93. Øverøie. Udt. *ø'roianne*, Dat. *-øiå*. — Oij 1603. Offuer Oye 1666. Overøye 1723.

Kaldes vel «ovre» i Modsætning til GN. 103. Er den øverste Gaard i Stordalen.

94. Seljebotn. Udt. *sæ'ljebøttn*. — Sellebotten 1603. Sellebotenn 1606. Sellebotten 1617. 1666. 1723.

Af Trænavnet *selja* og *botn* m., i Betydning af en dyb Indsækning paa Land, en «Botndal». Ligger oppe i en Sidedal mod Øst.

95. Langhaugen. Udt. *långhauen*. — Langhough, ryddet under GN. 94 siden sidste Matr., 1723.

96. Nakken. Udt. *na'kken*. — Nachen 1666. 1723.

Se Vannelven GN. 99.

97. Telberg. Udt. *tæ'llbær*. — Tilberg 1603. Thadbierig 1606. Thadberg 1616. Thadberrigh, Thalberrig 1617. Talberg 1666. 1723.

Det er uvist, om det er samme Navn som Talberg i Vea, skjønt de ældre Skriftformer tildels falder sammen. Iste Led er maaske Plantenavnet Telg m., Bregne. Jfr. Herø GN. 62.

98. Vad. Udt. *vå*. — Wadt 1606. Vad 1616. 1617. Wad 1666. Wadd 1723.

* *Vaðn*, Vadested (Indl. S. 84). Gaarden ligger ved Hovedelven.

99. Løset. Udt. *lø'sæt*. — Loffsett 1603. Loffsetter 1606. Loeßett, Løßesetter 1617. Loesett 1666. 1723.

Se Vannelven GN. 95.

100. Roiset. Udt. *roi'sæt*. — Rosetter 1603. 1606. Rodsetter 1616. Rørssett 1617. Rodsett 1666. 1723.

Se Sande GN. 10. Ligger ved en Tverelv til Stordalselven.

100,3. Kleven. Udt. *klei'va*.

101. Roisetsæteren. Kaldes *pe'sætra*. — Setter 1666. 1723. Daglignavnet er sms. med Mandsnavnet Per.

102. Ekre. Udt. *æk'ranne*, Dat. *æk'rå*. — Ekrem 1603. Eckerem 1606. Ecker 1616. Echre 1666. 1723.

* *Ekra f.*, gjenlagt Ager, her formodentlig i Flt.

103. Trættøie. Kaldes *øi'anne*, Dat. *øi'å*. — Oe 1606. Oye 1617. Trettøye 1666. Trettøe 1723.

Har vel opr. hedet *Øyjar*, hvilket Navn senere er blevet sms. med *præta f.*, Trætte. De mange dermed sammensatte Navne maa sigte til, at der engang har været Tvist om Eiendommen. Se Indl. S. 33.

104. Stordalsholmen. Kaldes *hå'lmen*. — Holmen 1666. 1723.

104,1. Latoien. Udt. *låtøi'na*.

Maaske af Adj. lat i den af Aasen anførte Betydning: svagt heldende.

105. Holmhals. Kaldes *ø'ssthålmen*. — Hollomhals 1603, 1606. Holmhals 1617, 1666. Holmhals med Holmen 1723.

Hals maa her forstaaes om en til to Sider affaldende Fjeldhøide. Gaarden ligger høit oppe i det skarpe Fjeldbjørne mellem Stordalsviken og Storfjorden, paa hvis laveste Pynt GN. 104 ligger. Øsst- i Daglignavnet betyder som sædvanlig «Øst».

106. Djupdalen. Udt. *jūpdalen*. — Diubdall 1666 (nylig ryddet). Dybedall 1723.

FORSVUNDNE NAVNE.

Lijd, Lijenn 1603. Lienn 1606 (anført ved GN. 97).

Bergh 1603.

Hammer 1603.

Holle 1603 (alle disse 3 anførte ved Dyrkornbygden, maaske urigtigt).

Remme 1603 (anført ved GN. 99).

Maa være r i m., langstrakt Forhøining (Indl. S. 70).

Fochhoug 1714. Fouchoug, Fuchhoug 1723 (ryddet siden sidste Matr. under GN. 93 (Overøie), men igjen øde).

GAMMELT BYGDENAVN?

AB. 81 siges Overbostad (GN. 82) at ligge i Riwkende. Dette *Rjúkandi synes her at maatte opfattes som et Grændenavn, men maa egentlig være Elvenavn, tilhørende den Tverelv, som løber forbi Gaarden og synes at have et meget sterkt Fald. Dette Elvenavn er endnu bevaret som saadant i Rjukan i Tinn. Forøvrigt er Rjúkandi et meget almindeligt Navn paa Fosse. Det kommer af rjúka, at ryge. Se NE. S. 194.

SØKKELVEN HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Søkkelven. Udt. *sykkælven*.

Ældre Navneformer: i Sikkilfi DN. IV 152, 1325. Sikkioffle AB. 81 s. (Tillæg fra 16de Aarh.). Sickleffuell s. OE. 4. i Sikkieffle DN. XII 750, 1544. Sikkieffle, Sikkioffle DN. XII 789, 1552. Siokofflen DN. VI 834, 1570. Sochoff 1666.

Sikkilfir, som egentlig maa være Navn paa Fjorden ligesom Vanniflir og Sunniflir og er dannet paa samme Maade som disse Navne. O. R. formoder, at 1ste Led kunde være *sækk* r m., Sæk, idet han henviser til, at Sækken andensteds findes brugt som Navn, dels paa Sunde, dels paa Viken. Se N. Fjorden. S. 43. Fra Betydningens Side kan ogsaa sammenlignes, at Trékylfir («Træsæk») synes at have været Navn paa en Fjord i Beitstaden og en Fjord paa Island. Se Bd. XV S. 255. N. Fjorden. S. 45 f.

Sognet kaldes efter Kirkestedet ogsaa Aura søkn DN. II 477, 1416. AB. 80 (se GN. 14). Var efter Reformatsen ligesom nu Aunessogn under Orskog. Den ældre Stavkirke brændte ifølge Strom (II S. 193) ved Lynild 1606 og blev derefter gjenopbygget som en Korskirke af Tømmer.

Gaardenes Navne: **1. Ørsnes.** Udt. *ø'rsnes*. — Aarsnes 1603. Arnes 1606. Aarsnes 1616, 1617, 1666, 1723.

De ældre Skrivemaader af Navnet er tildels de samme som ved Orsnes i Volden; men det er dog neppe samme Navn som dette. Orsnes findes ogsaa i Notterø, hvor der ikke kjendes ældre Former, og i Vaagan, AB. 98 s. skr. Aurisnæs, der liggende ved Siden af Orsvaag. Om en af S. B. fremsat Formodning om Forklaringen af det sidste Navn se Bd. VI S. 234. Gaarden ligger paa et Nes, som skyder frem paa den østre Side af Søkkelfjordens Munding.

1, 3. Løipene. Udt. *løi'pinne*, Dat. *løi'på*.

Af Løypa f., Bakke eller Fjeldside, hvorover man styrtet Tømmer ned (Aasen).

2. 3. Fauske ytre og indre. Udt. *fau'ske*. — af Fauska AB. 80. Fosche 1603. 1606. Fouske 1616. Fousche 1617. Ytter, Inder Fousche 1666. Yttre, Indre Fousche 1723.

Fauskar, Flt. af fausk r m., som i Oldn. ligesom endnu brugtes om trosket, forvitret Træ; i denne Betydning er det vel ogsaa at forstaa i de fleste af de mange fra det stammende Stedsnavne. Det findes ofte som Gaardnavn usms., mest i Flt. (i nyere Form Fausk, Fusk, Fauske, Føske, Føsker), og som 1ste Led i en hel Del sms. Navne. Det oftere forekommende Skjærnavn Fausken. Fauskan maa derimod være at forstaa paa anden Maade. Se Bd. II S. 332 III S. 39.

3. 4. Bottolyplassen. Udt. *bøttelplassen*.

Sms. med det ogsaa i nyere Tid brugelige Mandsnavn Bøto1lfr.

3. 5. Kambene. Udt. *kā'mbanne*, Dat. *-bā*.

Af kamb r, brugt som Fjeldnavn. Efter AK. er der her et Fjeld, som kaldes Fauskekammen.

3. 6. Hagen. Udt. *hā'ganne*.

4. Aasen. Udt. *ā'sen*. — Aßem (!) 1603. Aassen 1666. Aasen 1723.

4. 2. Uren. Udt. *ū'ra*.

5. Hjelle. Udt. *jē'llanne*. — Hielle 1603. Hielde 1617. Jelde 1666. Jelle 1723.

* Hjallir, Flt. af hjallir m., flad Afsats, høitliggende Flade (Indl. S. 55).

6. Høgreset. Udt. *hø'grēse*. — Hoigrijs 1603. Høyerøeß 1617 (ode). Høye Røst 1666. Høgerøst 1723.

Sidste Led er ris n., Forhøining, Høidekam (Indl. S. 70).

7. Grefstad. Udt. *græ'ffsta*. — Greffstadh NRJ. II 105. Grebostad 1603. Grebostadt, Grebestadt 1606. Grebstad 1616. 1617. 1666. 1723.

* Greipsstaðir, sms. med Mandsnavnet Greip r (PnSt. S. 93).

7. 14. Kagholen. Udt. *kā'gōlen*.

Sidste Led er hōll m., isoleret Høide, helst en rundagtig (Indl. S. 56), 1ste Led formodentlig Kage m., lav Busk, lidet Træ med mange Grene (se Aasen). Jfr. GN. 12 og 46, 4.

8. Eidem. Udt. *ei'em m*. — af Eideime AB. 80. Edym NRJ. II 105. Eidem OE. 4. Eidenn 1603. Eidem 1606. Eidemb 1666. Eidem 1723.

Eideim r, af eið n., Eid, og heim r. Har sit Navn af, at den ligger paa en lav Overgang fra Sökkelfjorden til Søvik ved Storfjorden i Ørskog.

9. Lyshol. Udt. *lj'sól*. — Loßeholle, Lyßeholle 1603. Lyßeholle 1606. Lyßehuolle 1617. Liußholl 1616. 1666. Lyshoell 1723.

1ste Led er vel enten Elvenavnet Lysa (NE. S. 150), som dog her ikke kan have tilhørt Hovedelven, der maa have havt et andet Navn (se GN. 14), eller et af samme Stamme dannet Navn paa det Vand, nær hvilket Gaarden ligger.

10. Andestad. Udt. *a'nsta*. — Andestad 1603. 1617. 1666. 1723.

Formodes PnSt. S. 6 at være opr. *Andastad i af et Mandens navn *Andi, som sandsynlig fra først af maa være en Kjøleform.

11. Aurdal. Udt. *a'urdal*. — Ouffuerdall 1603. Ouffuerdall 1606. Ovredall 1617. Ouffuerdall 1666. Overdahl 1723.

Ligger et godt Stykke oppe i den Elvedal, som munder ud ved Aure. At Aurdal skulde være dannet af Gaardnavnet Aure, er mindre sandsynligt. Rimeligere er det at antage, at begge er dannede af et gammelt Elvenavn Aur, som har været i Brug paa mange Steder og formodentlig hænger sammen med aurr m., Vædske, Fugtighed. Se NE. S. 7 f, hvor dog ikke disse Navne er opførte.

12. Kjemphol. Udt. *kæ'mpól*. — Kiempeholle 1603. 1606. Kiemphoell 1616. Kempehuolle 1617. Kiemphoell 1666. 1723.

Iste Led kunde mulig være Kjempe = Kampe m., et Navn paa Planten plantago media, som Aasen rigtignok kun anfører fra Østlandet. Jfr. GN. 7.14. Det kunde dog maaske ogsaa afledes af kempa m., Kjempe, brugt som Persontilnavn. Som saadant findes kiæmpe RB. 534 brugt om en Mand i Bohuslen. Paa denne Maade maa vel Kjempernd, som et Par Gauge findes brugt som Gaardnavn paa Østlandet, forklares. I nogle Tilfælde synes Kjempe at hentyde til Gravhauger paa Stedet (jfr. Kjempehaug, Kjemperøys hos Aasen), saaledes formodentlig i Kjempeneset i Askvold.

13. Haugset. Udt. *hå'ksæt*. — Hogsetter 1603. Hougsetter 1606. Hogsett 1616. Hougsett 1617. Hougsett 1666. Hofsett, Hougset 1723.

Maaske *Haugsetr eller *Haugasetr, af haugr m., Haug. Med samme Skrivemaade findes Navnet i Ø. Eker, hvor det udtales ligesom her, i S. Odalen og i Opdal. Naar undtages det sidste Sted, hvor det udtales Hau, kan Iste Led dog lige godt være Hauks-, Gen. af Mandsnavnet Haukr. Jfr. Bd. III S. 182. PnSt. S. 118.

14. Aure. Udt. *au're*. — Aura-Påll Fornm. s. VIII 340? Aura sokn DN. II 477, 1416. AB 80. Ewre NRJ. II 105. Ouffre 1603. Offraa 1606. 1616. Ouffre 1617. Oure 1666. Oure med Ullevig Engeslette 1723.

Aurar, sandsynlig Flt. af Elvenavnet Aur. Se GN. 11.

14. 4. Ulleviken. Udt. *u'lvavika*. — Underbrug 1723.

Iste Led kunde formodes at være Elvenavnet Ull, som man har bevaret i Ulla i Suldal, og som Bd. III S. 188 formodes at ligge til Grund for Gaardnavnet Ullern i S. Odalen. Se NE. S. 285. Jfr. ogsaa Ulla, Haram GN. 10. Paa AK. er dog intet Vandløb antydet her. Hvis det er et gammelt Navn, kan det ogsaa sammenlignes med Ulviken i Urskog og Ulleviken i Sem (Villarvik RB.), som maaske kommer af Gudenavnet Ullr. Se Bd. II S. 169. VI S. 227.

14. 10. Kriken. Udt. *kri'ken*.

Se Vannellen GN. 70.

15. Klokkehaugen. Udt. *klå'kkaarhauen*. — Klockerhoug 1603. 1606. 1617. 1666. Klockerhoug 1723.

Navnet maa som saa mange andre med samme Forled have sin Oprindelse af, at Gaarden har været Klockergaard eller tilhørt en Klokke. Den af Strøm (II S. 191) anførte Forklaring, at det har sin Grund i, at der her har været et Klokkehus med en Kirkeklokke, kan efter Navnets Form ikke være rigtig.

15, 4. Brekkeslette. Sagdes kaldet *brækka*, D. *-kinne*.

16. Gjerde. Kaldes *na'kkejære* eller *i jæ'ra*. — Giere 1666. 1723.

Nakke i Daglignavnet maa som sædvanlig hentyde til et fremspringende Fjeld i Nærheden.

17. Vik. Udt. *vík*. — Viik AB. 80. Vigh og Gulbrandzwich (!) NRJ. II 104. 105. [Gulbrandzwick OE. 3]. Wig 1606. Wiig 1666. 1723.

Navnet Gulbrandsvig finder sin Forklaring i det af Strøm II S. 190 bevarede Sagn, at en rig Mand, Guldbrand Guldbrandsøn, Foged over Giske Gods, boede paa Vik i Begyndelsen af det 16de Aarh.

18. Blindem. Udt. *bl'ndemm*. — Blinndem 1603. Blindem 1606. Blindemb 1666. 1723.

*Blindeimr, en Sammensætning med heimr, hvis 1ste Led vel er et Elvenavn *Blind, som ogsaa synes at indeholdes i Blinderen i Aker; jfr. Blindaaen i Bindalen. Det maa hænge sammen med Adj. blindr og hentyde til, at Elven gaar skjult i et dybt Leie. Se NE. S. 19. Gaarden ligger nær Mundingen af en Elv. Jfr. dog ogsaa Bd. II S. 101. Dette Gaardnavn findes ogsaa i Borgund og i Røald.

18, 2. Ulvsbakken. Kaldes *ba'kke*.

19. Tjones. Udt. *kj'nes*. — [af Piouanese DN. XVI 1, c. 1200]. Tiouanes DN. XII 222, c. 1490. Tyueness NRJ. II 104. Tydenes 1603. Thydenes 1606. Thynes 1616. Thionnes 1617. Tynnes 1666. Kjønes 1714. Thynes 1723.

Piouanes kan ikke være andet end Þjófan's, hvori 1ste Led kan være Gen. Flt. af Þjófr m., Tyv. Ligesom det hyppige Tyveholmen kunde Navnet formodes at have sin Grund i, at Stedet engang har været Tilholdssted for Tyve eller Kausmænd. Det maa dog merkes, at Tyven ofte forekommer som Navn paa Fjelde og Skjær. I DN. XVI 1 er efter Oplysning af A. Kjær feilagtig trykt Prouanese istedetfor Haandskriftets Þi.

19, 4. Sivertpladsen. Udt. *sý'verplassen*.

20. Tandstad ytre. Kaldes *y'sstøggaren*. — Tandestadh NRJ. II 104. Tandestad 1603. Thandestadt 1606. 1617. Tandestad Ødegaard 1666. 1723.

Formodes PnSt. S. 245 (jfr. Bd. II S. 330) at være opr. *Tannastaðir, sms. med et Mandsnavn Tanni, som kjendes fra Island og haves i enkelte Exempler i Norge, ligesom det forekommer i Danmark.

21. Tandstad mellem. Udt. *ta'nsta*. — Tandestad 1666. 1723.

22. Tandstad indre. Kaldes *i'nnstøggaren*. — Inder Tandestad Ødegaard 1666. Indre Tandestad 1723.

23. Strømmegjerde. Udt. *strau'mjære*. — Strømsgiere eller Ødegaard 1666. Strømsgiere eller Ødegaard 1723.
Sms. med det flg. Gaardnavn.

23, 4. Gjølet. Udt. *jø'le*

Af gil n., Kløft, Revne (Indl. S. 51). Jfr. Vannelven GN. 25, 3.

24. Strømme. Udt. *strau'me*. — [af Straumi DN. XVI 1, c. 1200]. af Straume DN. XII 222, c. 1490. Strøm i Sikiøfle AB. 81 s. Strøm NRJ. II 104. Strømme 1603. 1606. 1617. 1666. 1723.

Straumr m., Strøm. Har Navn af den korte Strøm mellem Fjorden og Fetvandet, ved hvilken den ligger. Paa den anden Side af samme Strøm ligger GN. 34, Strønsen.

25. Dravlaus. Udt. *dra'vlaus*. — Dragloþ 1603. 1606. Dræffue-loeþ 1617. Drabloes 1666. Drablos 1723.

Se Volden GN. 144.

26. Velle. Udt. *væ'lle* (lod næsten som *va'lle*). — Vold NRJ. II 104. Welde 1603. 1606. 1617. 1666. 1724.

* Vøllr m., Vold (Indl. S. 87). Nutidsformen er sandsynlig udgaat fra Dat. Ent. Velli.

26, 3. Vellebrauten. Udt. *væ'llebrauta*.

Sidste Led er *braut f*, Bakke, Bakkekant.

26, 5. Heggebakke. Udt. *hæ'jgebakkanne*.

26, 8. Bøen. Udt. *bøn*.

26, 12. Djupdalsbakken. Kaldes *jú'pdalen*.

27. Hjortdal. Udt. *jó'rtal*. — Hiortaffuel 1603. Hiorttall 1606. Hiortdall 1617. Hiortaul 1666. Hiortavl, Hiortaul 1723.

Antages NE. S. 104 at indeholde et Elvenavn *Hjarta*, som maa være dannet af *hjørtr* m. Hjort. Ligger ved Hovedelven, men nær to Tvervels Udløb paa dennes modsatte Side. Med Hensyn til den eiendommelige Form af enkelte af de ældre Skrivemaader jfr. Vartdalstranden GN. 96 og 106 og Volden GN. 38.

28. Brøvd. Udt. *brü'vøll*. — i Bruaruelli DN. IV 151, 1325. Bruwold 1603. Brudewold 1616. 1617. 1666. 1723.

Brúarvøllr, Volden ved Broen. Samme Navn som Brudevold, Vann-elven GN. 83 og Orsten GN. 21.

29. Lade. Udt. *lā*. — Ladhe DN. XII 750, 1544, 789, 1552. Lodenn (!) 1603. Lade 1617. 1666. 1723.

Se Vannelven GN. 91.

30. Drotninghaug. Kaldes *fræ'mstoggaren*. — Drotning-hough 1617 (ode). Drotninghough 1666. 1723.

Den øverste Gaard i Velledalen. Strøm siger (II S. 194), at den har sit Navn «af den skønne Sæterdraatt eller Sæteravling, som her falder». En Afledning Draattning af det alm. Draatt m. kjendes dog ikke hverken af Aasen eller Ross. Det kan dog merkes, at Drotningdalen er Navn paa en Sæterdal i Opdal. Dröttning forekommer enkelte Gange i MA. som Mandstilsnavn; men det synes lidet rimeligt at søge et sandant i dette Gaardnavn.

31. Hole. Udt. *hó'le*. — Holle 1603. Houlle 1616 Huolle 1617. Hoelle 1666. Hoele 1723.

* Hólar, Flt. af hóll m., se Indl. S. 56.

31, 5. Bøen. Udt. *bøn*.

31, 6. Reitene. Udt. *rei'tanne*.

32. Brunstad. Udt. *brü'nsta*. — af Brunastadom AB. 80. Bronstad NRJ. II 104. Brunstad OE. 4. Brunstadt DN. VI 834. 1570. Brunestad 1603. Brunstadt 1606. 1617. Brunstad 1666. Brundstad 1723.

Brünastadír, af Mandsnavnet Brüni (PnSt. S. 53).

32, 7. Nakkeberget. Udt. *na'kkebærje*.

Betyder et Berg, som springer frem med en Nakke.

33. Fet. Udt. *fít*. — Fitte 1603. Fitenn 1606. Fittenn 1616. Fiütt 1617. Fedt 1666. Fett 1723.

*Fit f., frodig Græsmark, især en saadan, som ligger lavt og ved Bredden af Vand (Indl. S. 49).

34. Strømsem. Udt. *strau'semm*. — Strosym (!) NRJ. II 104. Stromsenn 1603. Strømsemb 1606. Strømssemb 1666. Strømsem 1723.

*Straumsheimr, en Sammensætning med heimr. Har Navn af den under GN. 24 omtalte Strøm.

35. Riksemgjerdet. Udt. *ri'kksemmjære*. — Giere 1666. Gierde 1723.

35, 2. Stolen. Udt. *stø'len*.

36. Riksem. Udt. *ri'kksemm*. — [af Rikisheimi DN. XVI 1, c. 1200]. af Rikisheimj DN. XII 222 (Tillæg fra 16de Aarh.). Rigesym NRJ. II 104. Rigsem 1603. 1606. Rigsemb, Rexsemb 1617. Rixemb 1666. Rixem 1723.

Rikisheimr. Samme Navn er Riggessum i Hobøl, a Rikiseim RB., i Rikisnyme 1444; tidligere har der ogsaa været en Gaard af samme Navn i Røken. Det er vel sms. med Gen. af riki n., Magt, Myndighed, og Betydningen maa være: en mægtig, anseelig Gaard (Jfr. Sammensætninger som rikismaðr). Se Bd. I S. 384. Samme Betydning har vel Rikeim i Lærdal, j Rikheimi BK. 43 b, hvor 1ste Led er Adj. rikr. Jfr. ogsaa Riksfjord i Akerø, Rikisfiord AB. 78. og Rike i Valle.

36, 8. Teigen. Udt. *tei'en*.

36, 10. Høgebakken. Udt. *hø'gebakkinn*.

37. Erstad. Udt. *æ'rsta*. — Erstad 1603. Erstadt 1606. Ehrstad 1617. Erstad 1666. 1723.

*Eiriksstadír, sms. med Mandsnavnet Eiríkr (PnSt. S. 63).

37, 2. Bakkene. Udt. *bak'kæne*.

38. Stave. Udt. *sta've*. — Staffue 1603. 1606. Stauffue 1617. Staffue 1666. Stave 1723.

Af stafr m., Stav, Stok; her maaske opr. Navn paa et Fjeld (Indl. S. 78). Nutidsformen er enten udgaaet fra Noni. Flt. eller fra Dat. Ent.

39. Sætre. Udt. *sæ'tre*. — Setter NRJ. II 104. [Settre OE. 3?]. Setter 1603. Sættre 1606. Setter 1616. 1666. Sætter 1723.

*Setr n., Bosted (Indl. S. 74). Nutidsformen er sandsynlig udgaaet fra Dat. Ent

40. Hellen. Udt. *hæ'llä*. Dat. *hæ'llne*. — Heldenn 1603. Hilde 1606. Hellene 1616. Hellen 1666. Helden 1723.

* Hella f., Helle, flad Berggrund (Indl. S. 55).

41. 42. Ekornnes indre og ytre. Udt. *i'kõnnnes*. — Ekorness NRJ. II 104. Ikorness OE. 3. Eckornes 1603. 1606. Jekurnes 1617. Inder, Ytter Echornes 1666. Indre, Yttre Echornes 1723.

Iste Led er *ikorni* m., Ekorn, hvoraf adskillige Gaardnavne er dannede. Jfr. Ekornberg, Volden GN. 117. Undertiden, som i Ekornrud, som findes et Par Gange paa Ostlandet, har man vel at gaa ud fra Ordets Anvendelse som Persontilnavn. Denne Forklaringsmaade kunde ogsaa være mulig her, men er dog mindre sandsynlig.

42, 2. Kjørerne. Udt. *kæ'ranne*.

Af *kjarr* n., Krat, især paa fugtig Grund (Indl. S. 60).

43. Jarnes. Udt. *jä'rnnes*. — Jernes 1603. Jordenes 1606. Jarnes 1616. Jarnes 1617. 1666. 1723.

Vel *Jadarnes, af *jadarr* m., Kant, Rand, ofte brugt i Navne, betegnende et fladt Forland langs et høit Indland (Indl. S. 59). Stedsforholdene her synes at passe til Navnet. Efter Nutidsformen kan det neppe være *Jodrunes, af Elvenavnet *Jadra* skjønt der er en Elv i Nærheden. Hjarnes i Sandsvær er af ganske anden Oprindelse, se NE. S. 103.

43, 2. Daveneset. Udt. *dä'rnæse*.

Af Mandsnavnet *Dave*, en i nyere Tid brugt Form af *David*.

43, 5. Myren. Udt. *mý'ra*.

43, 6—9. Legene. Udt. *læ'ginne*.

Se Vannelven GN. 12, 3.

43, 10. Rongene. Udt. *rä'nganne*.

Se Orsten GN. 34, 2.

44. Blakstad. Udt. *blä'kksta*. — Blackstad 1603. Blackstadt 1606. Blagstad 1617. Blachstad med Hougen 1666. Blachstad 1723.

Blakstad og Blakkestad findes som Gaardnavn paa mange Steder i Landet, i dette Amt foruden her ogsaa i Ore, AB. 70 skr. *Blakstad* dir. Den første Form af Navnet er almindelig paa Vestlandet og nordenfjelds, den anden paa Ostlandet. Den hyppige Forekomst af dette Navn og nogle andre med samme Forled gjør det umuligt at forklare dem alle af *blakkr* eller *blakki*, brugt som Persontilnavn. I de fleste Tilfælde maa man derfor opfatte Iste Led som et Mandsnavn *Blakkr* eller *Blakki*, skjønt man kun kjenner et eneste Exempel paa dets Anvendelse som saadant. *Blakkr* skald paa Sverres Tid, vel en Islanding. Se Bd. I S. 290. PnSt. S. 45.

44, 4. Kræmmerneset. Udt. *krä'mmarnæse*.

Iste Led er et *Krammare* m., Kræmmer, Handelsmand, som ikke findes anført af Aasen og Ross.

45. Vaatmyren. Udt. *vä'tmýra*. — Watmyr 1666. Waatmyhr 1723.

46. Tusvik. Udt. *tü'ssvika*. — Tudtuigen, Tusuigenn 1603. Thusuigenn 1606. Thudzuigh 1616. 1617. Tu'zig 1666. Tusvig 1723.

Ligger ved Fjorden tæt udenfor *Tu*. I Sættningen er Iste Stavelses Vokal bleven forkortet.

46. 4. Einekagene. Udt. *ei'nekaganne*.

Bestemt Flt. af Einekage, en Enerbusk. Se GN. 7, 14.

47. Tu. Udt. *tú*. — Tue 1603. Thue 1616. 1617. Tue 1666. Thue 1723.

* *Tú* f. m., som maa have været en Sideform af *tú* f. a. f., brugt i Navne i Betydning: Top, Knude, noget spids Forheining paa en Flade (Indl. S. 83). Der er ved Gaarden en isoleret, temmelig spids Fjeldtop. Jfr. Vannelsen GN. 71.

48. Svarteback. Udt. *svártebækk*. — af Sortubekke AB. 80. Suarteback 1603. 1606. Suartebeck 1616. 1617. Suartebech 1666. Svartebech med Leervaag 1723.

Sortubekker, maaske opr. * *Svørtubekker*, egentlig Navn paa den forbi Gaarden løbende Aa. Denne har maaske opr. havt Navnet *Svarta*, af Adj. *svart*. Navnet maa sigte til mørk Farve af Elveleiet. Jfr. NE. S. 256 og 336. Svortebacken findes som Gaardnavn i Ibbestad.

49. Hatlemorken. Udt. *håhlemørka*. — Hatlemørk 1603. Håðlemurck 1616. Hatlemoerck 1617. Hatlemorch 1666. 1723.

Af Trønavnet *hasl* og *mørk* f., Skov.

49. 3. Hjellbakken. Udt. *jæ'llbakkin*.

Se Volden GN. 50.

50. Kurset. Udt. *ku'rsæt*. — Kursetter 1603. 1606. Kurþett 1617. Cursett 1666. Kursett 1723.

Af Navne, som efter Lyden kunde antages beslægtede, kan nævnes Kure (i Kuru RB.) i Rygge, som kan være et opr. Elvenavn, og Kurstad i Vaale og i Lardal, af hvilke man ikke har Former fra M.A., samt Kuren (Kuru RB.) i Rødenes. Om Forklaring af Elvenavn kan der ikke være Tale her. Man kunde formode, at 1ste Led indeholder Personilnavnet *kurr*, som forekommer 2 Gange, Fornm. s. IX 313 og DN. XI 29, mulig ogsaa tænke paa Tilnavnet *kurfr*, jfr. Gaardnavnet *Kurfsrud* RB. 235 og Kursmose i Eidsberg (Kurmasse c. 1675), som Bd. I S. 151 antages at være opr. *Kurfs*. Jfr. Bd. I S. 341. III S. 99. VI S. 89. Da denne Gaard ligesom de flg. ligger paa Østsiden af Hjørundfjorden i dennes ydre Del, er der Mulighed for, at Navnet kan staa i Forbindelse med det forsvundne Gaardnavn *Kurisnes* i Hjørundfjord.

51. Kursetgjerdet. Udt. *ku'rsætjære*. — Gierde 1603. 1606. Giere 1666. 1723.**52. Hovden.** Udt. *hö'vdne*, Dat. *hö'vdä*. — Hoffue (!) 1603. Hoffuenn 1606. Hoffden 1617. 1666. Hofden 1723.

* *Höfði* m., en fremspringende større Fjeldpynt (Indl. S. 58). Udtaleformen er bestemt Flt.

53. Myrset. Udt. *mö'rsæt*. — Myrþeter OE. 4. Myrsett 1603. Myrsetter 1606. Myrsett 1666. Myrset 1723.

Da Navnet skrives Myre allerede i den første Halvdel af 16de Aarh., maa det antages at være samme Navn som Myrset i Vannelsen, Nesset og Kvernes, og 1ste Led altsaa *mýrr* f., Myr. Forskjellig fra de andre Steder er Vokalen her i Udt. paa Grund af Sammensætningen bleven forkortet. Jfr. Indl. S. 68.

54. Utgaarden. Udt. *u'ggaren*. — Ystegard NRJ. II 108. Vdegaard 1617. Wdgaard 1666. Udgaard 1723.

Udtaleformen er fremkommen ved, at *t* foran *g* er gaaet over til *d* og dette derefter ved Assimilation til *g*. Denne Gaard og den fig. er sandsynlig opr. Parter af G.N. 56.

54, 7. Lerskogen. Udt. *læ'rskøjnn*.

54, 10. Myren. Udt. *mý'ranne*.

55. Midgaarden. Udt. *mé'garen*. — Midgardh NRJ. II 108. Midtgaard 1617. Midgaard 1666. 1723.

55, 2. Bakken. Udt. *bækkin*.

55, 5. Instebakken. Kaldes *inní i bækkå*.

Udtaleformen er Dat. Flt.

56. Hundeid. Udt. *hó'nda*. — Hundeidh DN. II 477, 1416. Hondeuig, Hundevigenn 1603. Hundeuig, Hunduig 1606. Hunde, Hunduig 1616. Hunde, Hunduig, Hundæid 1617. Hund Eid 1666. Hundeid 1723.

Viken udenfor Gaarden kaldes ifølge Kystkartet nu Hundviken. Som det sees af Jordebøgerne, har dette Navn som Gaardnavn tildels vexlet med Hundeid, hvis ikke, som det maaske er sandsynligst, Navnene betegner to forskellige Gaarde, som senere er slaaet sammen. Gaarden ligger ved Udløbet af en Elv, hvis Navn maaske danner 1ste Led i Gaardens og Vikens Navne, og i Udtaleformen og nogle af de ældre Skriftformer ligefrem synes at være brugt som Gaardnavn. Jfr. G.N. 57. Om Elvenavnstammer *Hund* og *Hunn* se NE. S. 111. Ved *-eid* sigtes her til den lave Overgang fra Hundviken til Tu ved Storfjorden.

57. Gjøvenes. Sagdes kaldet *jø'vinne*. — Giffnes, Geffuenes 1603. Gieffuenes 1617. 1666. Gievenes 1723.

* *Gefarnes*, hvori 1ste Led maa være Elvenavnet *Gef*, som vel kommer af *gefa*, at give. Se NE. 67. Det er saaledes samme Navn som Gjønnens i Bærnum (se Bd. II S. 132). Der løber en Bæk noget søndenfor Gaarden. Ogsaa her maa Udtaleformen være selve Elvens Navn, men her i bestemt Form.

ØRSKOG HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Ørskog. Udt. *ø'rskö*.

Ældre Navneformer: Øvraskogssokn DN. IV 152, 1325. a Øyraskoghe DN. II 232 f., 1347. Øraskoghs s. DN. II 251, 1350. Øyreskogs prestdome DN. V 147, 1433. Øraskogx s. AB. 81. i Ørskog AB. 115. Øyreskogz prestegeld OE. 3. i Øørskog DN. V 771, 1529.

Egentlig Gaardnavn, se GN. 22.

Kirken var endnu paa Strøms Tid (II S. 180) en Stavkirke i Korsform. Ørskog Præstegjeld indbefattede tidligere ogsaa Norddalen med Sunnelven, som blev udskilt i det 17de Aarh., og Stranden, fraskilt 1759.

Gaardenes Navne: **1. Viset.** Udt. *visæt*. — Wisetter 1603. Uissetter 1606. Vijsetter 1616. Wiesetter 1617. Neere og Øffuer Wisetter 1666. Nedre Wiesett og Øfre Wieset 1723.

*Viðarsetr eller *Viðsetr, af viðr m., Skov. Samme Navn er Viset i Ulvundeidet og i Beitstaden, Veiset i Kvernes og enkelte af de Gaardnavne, som nu skrives Veset, saaledes Veset i Laanke. GN. 1—40 ligger paa nordre Side af Storfjorden.

2. Halvardsæteren. Udt. *hallvarsætra*. — Setter 1666. 1723. Ligger høit og har udentvivl tidligere været en Sæter.

2, 4. Haugen. Udt. *hau'en*.

3. Hjelle. Udt. *jællanne*, Dat. *jællå*. — Hielle 1603. Hilde 1606. Hielde 1617. Jelde Ødegaard 1666. Jelle Ødegaard 1723.

*Hjallir, Flt. af hjallir m., se Sokkelven GN. 5.

4. Hjellereite. Kaldes *rei'ten*, Dat. *-ta*, ogsaa opg. *rei'tanne*. Af reitr m., afgrændset Flade, Rude (Indl. S. 70).

5. Sæter. Kaldes *ó'lasætra*. — Setter 1603. Settere 1606. Setter 1616. Settere 1666. Sætteren 1723.

Efter Daglignavnet maa man slutte, at Navnet ikke er *Setr*, men *Sætr* n., *Sæter*, der her som sædvanlig nu er gaaet over til Hunkjensord. Se Indl. S. 74. Det er den øverste Gaard paa Overgangen til Vestnes. Det maa være Romsdalens Nærhed, som har bevirket, at i efter Vokal her skal udtales *tykt*, hvilket ellers heller ikke i nordre Søndmøre er Brug.

6. Hatlen. Udt. *ha'hlen*. — Haalle (!) 1603. Halle 1606. Haslenn 1616. 1617. Hallene 1666. Hatlen og Ytre Hatlen 1714. Hallene 1723.

* Hasl m. Trænavnet er her umiddelbart bragt som Gaardnavn.

6, 6. Boen. Udt. *bön*.

7. 8. Sollien øvre og nedre. Udt. *só'lia*. — Solim (!) 1603. Solijdt 1606. Sollied, Neder Solied 1666. Øver, Nedre Solied 1723.

* Sólilið, den mod Solen vendende Li.

7, 4. Utbø. Kaldes *bön*.

9. Reite. Udt. *rei'tanne*. — Reijte 1603. Reite 1606. Reitte 1666. Reite 1723.

* Reitar, Flt. af reitr m., se GN. 4.

10. Vagsvik. Udt. *vå'kksvika*. — Voxwich NRJ. II 95. Waxwich 1603. Waxuig 1606. Waxwig 1666. Waxvig 1723.

1ste Led maa være *Vågs*, Gen. af *vågr* m., *Vaag*, idet Vokalen er bleven svækket i Sammensætningen ligesom i Vaksdal i Brvik og Aasgaard i Lindaas, udt. *Asgar*. Formodentlig har Bugten eller en Gaard i Nærheden tidligere havt Navnet *Vaag*.

11. Vestre. Udt. *væ'sstre*. — Væstrar AB. 81 s. Vestre NRJ. II 105. Vestrem OE. 3. Westre 1603. Wester 1606. Vestre 1616. 1617. Westre 1666. 1723.

Navnet findes ogsaa i *Vatne*; Vestre i Skjold er mulig ogsaa samme Navn. Formen *Væstrar* i et senere Tillæg i AB. maa uden tvivl være feilagtig, da et saaledes formet Gaardnavn vilde savne al Analogi blandt ældre Navne. Som saadan kan nemlig ikke regnes *Vestran* i Skogn, da dette kun er en nyere Udtaleform af *Vestreimr*. Vestre i Stod er opstaaet af *Vestreið*, det vestlige Eid (Bd. XV S. 266). En saadan Oprindelse knnde efter Stedsforholdene ogsaa være tænkelig her og ligesaa i *Vatne*. En anden Mulighed er, at Formen *Vestrem* i OE. er Feilskrift for *Vestrene* af opr. * *Vestrin*, sms. med *vin*, hvorved det bliver samme Navn som *Vesteren* i Lunner og i Norderhov; Sammensætninger med *vin* ender jo undertiden i denne Egn paa -e istedetfor det alm. -a, jfr. Linge i Norddalen.

11, 3. Ludolfpladsen. Udt. *lj'delplassen*.

Dannet af et Mandsnavn.

12. Jarskar. Udt. *jå'rskär*. — Jordeschor 1606. Joerdeschar 1616. 1617. Jordeschar 1666. 1723.

Sidste Led er utvivlsomt *skårð* n., Skar, hvortil Gaardens Beliggenhed ganske passer. 1ste Led kunde efter Formen være *jaŗðar*, Gen. af *jård* f., Jord. Navnet kunde da sammenlignes med Ordet *jaŗðbrekka*, en Jordbakke, der ogsaa forekommer som Stedsnavn, og maatte betyde et Skar gennem en Jordryg. Andre Muligheder er, at 1ste Led kan være *jaŗðarr* ligesom i Jarnes i Søkkelven, som ogsaa i 1606 skrives *Jorde*. At Vokalen her er kort, kan være en Følge af den sterke Konsonantforbindelse, som følger efter. Eller man kunde i 1ste Led søge et Personnavn, f. Ex. det i et Par Gaardnavne forekommende *Jaŗðarr* (se PnSt. S. 146).

13. Skarboen. Udt. *skä'rbön*. — Skarboenn 1603. 1606. 1617. Scharboe 1666. Skarboe 1723.

Er Nabogaard til Jarskar og maa have sit Navn af det samme Skar. Se Hjørnndfjord GN. 71.

14. Aamdaam. Udt. *ä'mmdämm*. — Amadam NRJ. II 105. Amdamb 1603. Aammedamb 1617. Amdamb 1666. Amdam 1723.

Et enestaaende Navn. S. B. formoder, at 1ste Led kan indeholde samme Stamme som Onavnet *Q m d*, nu Andoen i Nordland, som maa hænge sammen med oldn. *a ma*, forulempe, og Bygdemaalenes *ama*, gnide, sknibe, herore haardt; Onavnet kunde da betyde: «den (af Hav og Storm) voldsomt skubbede og fornlempede O» (jfr. Ed. XVI S. 411). Her maatte Navnet tilhøre den ved Gaarden udfaldende Bæk, ligesom flere Navne er fælles for Øer og Elve. Gaardnavnet, antager han, kan være opstaaet af **Q m o d h o m r o m* eller **A m d h o m r o m*, hvori 1ste Led er Elvenavnet, og det sidste Dat. Flt. af *h a m a r r*, Berghammer. Om Brugen af Dativformer i Gaardnavne se Indl. S. 14. Magnus Olsen antyder en med Hensyn til sidste Led forskjellig Forklaring, at det kunde være *-ä m*, Dat. Flt. af *ä*. Gaardnavnet kunde saaledes være **A m a d -ä r*, Flt. af et sm. Elvenavn **A m a d (Q m d) -ä*. Det er jo ikke sjelden, at Elvenavne, naar de bruges som Gaardnavne, faar Flertalsform (jfr. f. Ex. Søkkelven GN. 14). Skriftformerne synes nærmest at tale for Afledningen af *h a m a r r*. Med Hensyn til Nutidsformen af sidste Led vil man isaaftald have en Analogi i Bjørnaam og Spillaam i Namsos.

15. Gausnes. Udt. *gau'snæse*. — Goussnes 1666. Goursnes 1714. Gousnes, Goursnes 1723.

**Gautsnes*, af Mandsnavnet *Gautr* (PnSt. S. 83).

16. Lisetvik. Udt. *li'sætirka*. — Lindsettervig 1723 (ryddet siden sidste Matr.).

17. Liset. Udt. *li'sæt*. — Lisetter 1603. Liensett 1616. Liie-
jætt 1617. Linsett 1666. Lindsetter 1723.

Se Rovde GN. 80.

18. Vold nedre. Kaldes *nē'rvall* (!). — Nederwold 1603. Nederuoldt 1606. Nedre Walde 1666. 1723.

Udtaleformen og de yngre Skriftformer maa udgaa fra Gen. Flt. *Valla*.

19. Vold øvre. Kaldes *va'llbön*. — Offuerwold 1603. Offueruoldt 1606. Offuer Waldbøe 1666. Øvre Waldbøe 1723.

20. Giskemo. Udt. *ji'sskemó*. — a Mom DN. II 233, 1347. i Mom DN. II 251, 1350. Gischemouw 1603. Giedschemuo 1617. Giedschemoe 1666. 1723.

1ste Led er sandsynlig det samme som i Giskehang, Stranden GN. 19. Er Nabogaard til GN. 23, begge uidentvill Parter af det gamle *Móar*. Det er en af de største Gaarde i Herredet.

21. Haukaas. Udt. *hå'kåsen*. — Hogaas 1616. Huchaas[§] 1617. Hougaas 1666. 1723 (over 50 Aar ode; efter et Pergamentbrev af 1573 ryddet i Præstegaardens Udmark).

**Haukåss*, hvis 1ste Led er Fuglenavnet *haukr*. I Udtaleformen er an i 1ste Stavelse ændret til aa ved Paavirkning af den følgende Vokal; jfr. Haakaas i Trøgstad (*Haukas* RB.), se Bd. I S. 30. Var endnu 1766 Avlsgaard under Præstegaarden. Se Strøm II S. 197.

22. Ørskog. Udt. *ø'rsko*. — Se under Herredsnavnet. Ørskoff NRJ. II 105.

Øyraskógr, hvori 1ste Led er Gen. Flt. af øyrr f. Øre. Sandbanke, især en, som er oplagt af en Elv (Indl. S. 88). Gaarden ligger ved en Elve-munding.

22, 2. Tuene. Udt. *tú'ne*, Dat. *tú'à*.

Er bestemt Flt. af det samme þúfr, som man har i Tu, Søkkelven GN. 47.

22, 4. Rysseboen. Udt. *ry'ssebøn*.

Jfr. Rysseviken, Herø GN. 59, 2. Forledet er sandsynlig det samme i begge Navne.

23. Valgjerdmo. Udt. *va'lljärmó*. — Welgiermou 1603. 1606. Welgiermo, Walgiermoe 1617. Walgiermoe 1666. 1723.

* Valgerðarmór, af Kvindenavnet Valgerðr, endnu i nyere Tid brugt paa Vestlandet (PnSt. S. 275). Jfr. GN. 20.

24. Gjerde. Udt. *jæ're*. — Gierde 1616. Giere 1666. 1723.

25. Baardsgjerde. Udt. *bå'rrsjære* eller *bå'ss*. — Baardtz-giere 1666. Baarsgiere, Baadsgiere 1723.

En Sammensætning fra en temmelig sen Tid med Mandsnavnet Baard, det gamle Bárðr.

26. Lande øvre. Kaldes *ø'vlande*. — Lande NRJ. II 105. Lannde 1603. Offuerlande 1606. 1666. Over Lande 1723.

Lande, af land n., Land, forekommer ofte som Gaardnavn. Det er dels Flt. Landir, saaledes i Tune (af Landom, Landum RB.) og i Bindalen (af Landom AB.), og saaledes er det vist ogsaa at opfatte her. Dels er det Dat. Ent. som i Bygland (a Lande 1412). Se Bd. I S. 295. VIII S. 207. XVI S. 11.

27. Lande nedre. Kaldes *ne'rlande*. — Lande 1606. Neere Lande 1666. Nedre Lande 1723.

28. Søholt. Udt. *sjålt* og *sjølt*. — Oddr af Sjøltum Kon. s. 458? Siialter AB. 81. Syelltir DN. II 233, 1347. Siøltne NRJ. II 105. Siøholt OE. 3. Siøholt 1603. Siøholt 1606. 1616. 1617. Søholt 1666. 1723.

* Siøholtar, hvori 1ste Led er det i den nordligere Del af Landet alm. si = sæ, af sær m., Sø; jfr. det hyppige Siøimr, svarende til Sæimr i de sydligere Egne. Sidste Led er Flt. af holt n., Lund, eller snarere af Holt m., stenig og ujevn Høide (Indl. S. 57). Betyder saaledes: Holtet ved Suen.

28, 5. Breiskaret. Udt. *brei'skare*.

28, 24. Steinholt. Udt. ikke opgivet.

Var efter Strøm (II S. 197) Kapellangaard.

28, 26. Myrene. Udt. *mý'ranne*.

28, 31. Volden. Udt. *vø'llen*.

29. Egge. Udt. *æ'jjinne*, Dat. *æ'jjå*. — Eige 1603. Eige Odegaard 1606. Eige 1616. Egge 1617. 1666. 1723.

* Eggjar, Flt. af egg f., Ryg, Hoidekam (Indl. S. 48).

30. Svartløken. Udt. *sra'rtlokinn*, Dat. *-ka*. — Suarteløg 1603. 1606. 1616. 1617. 1666. Svarteloech 1723 (da Engslette under Apalset).

Sidste Led er lækr m, Bæk, helst en dyb med svag Strøm (Indl. S. 67). I Betydning er Navnet beslægtet med Svarteback, Søkkelyen GN. 48. Efter AK. gaar der forbi Gaarden en Bæk af samme Navn, som falder ud i Svarteløkvand. Den gaar gennem Myrland.

31. Akslevold. Udt. *a'kkslevøllen*. — Axeuold (!) 1616. Axeluold 1617. Axelwold 1666. Axelvold 1723.

Samme Navn findes i Akero (GN. 55), hvor Daglignavnet er Aksla. Der er det sikkert, at det kommer af $\varphi \times l$, en Fjeldaxel, og samme Oprindelse har Navnet uden al Tvivl her.

32. Barlindbrekke. Kaldes *bä'rlinnhauen*. — Barlinnbreck 1616. Barlinbrecken 1617. Barlindboug eller Breche 1666. Barlinbrecke 1714. Barlinghoug 1723.

Af Trænavnet Barlind, taxus baccata, hvoraf adskillige Gaardnavne er dannede, dog intet nordenfor Søndmøre.

33. Braute. Udt. *brau'tne*, Dat. *brau'tä*. — Broutte 1617. Brotte 1666. 1723.

* Brautar, Flt. af braut f., Bakkekant, Brink (Indl. S. 45).

34. Solnørdalen. Kaldes *da'len*. — Sollnedall 1603. Solnerdall 1616. Dallen 1617. Solnerdall 1666. Solnerdahl 1723.

Sms. med Gaardnavnet Solnør, Skodje GN. 15, se dette. Gaarden ligger langt oppe i den Elvedal, som munder ud ved Solnør.

34, 3. Holen. Udt. *hó'len*.

35. Li. Udt. *lí* — Lüdh DN. II 233, 1347. Lijð 1603. Lijdt 1606. Lied 1666. 1723.

36. Soholtstranden. Udt. *sjä'lestrenda*. — Strand 1603. Sioholtstrandt 1606. 1616. Strand 1617. Soeholtstrand 1666. 1723. Jfr. GN. 28.

36, 8. Stillingshaugen. Udt. *sti'llingshauen*.

Hvis Navnet er gammelt, hvilket vel er tvivlsomt, kunde det være sms. med Mandsnavnet Styrlangr, jfr. PnSt. S. 238.

37. Størvik. Udt. *stó'rvi'ka*. — Stoerwig 1666. Størvig 1723.

37, 2. Stigen. Udt. *sti'en*.

Af stigr m, Sti. Sigter vel som Navn til Beliggenhed ved en Gangsti, tildels ogsaa til hoi Beliggenhed.

38. Apalset. Udt. *a'palsæt*. — i Apaldzsætre DN. IV 152, 1325. af Apalasætre AB. 81. Appallasæter AB. 81 s. Abbelsetter NRJ. II 105. Appelseter OE. 3. Abelsetter 1603. 1606. Appelsetter 1616. Abbelsetter 1666. Abildsett, Abelse 1723.

Apaldrssætr, af apaldr, Vildæbletræ. Samme Navn er Apaldsæter i Vevring og i Gloppen og Afset i Kvernes, sandsynlig ogsaa Afset paa 2 Steder i Ringsaker. Se Bd. III S. 31. Indl. S. 42. Jfr. ogsaa Skodje GN. 16.

38, 4. Boen. Udt. *bön*.

38, 6. Kleven. Udt. *klei'vanne*.

38, 7. 8. Steinene. Udt. *stei'nanne*
Kan maaske have Navn efter opreiste Stene.

38, 9. Gaupeløget. Udt. *gau'pefløje*.
Sidste Led er flog n., brat, ubestigelig Bergside; 1ste Led kan vel ikke være andet end Dyrenavnet Gaupa.

38, 10. Hammeren. Udt. *ha'mmaren*.

39. Tysse. Udt. *ty'ssa*. — Tøse 1603. Thosøe 1606. Thosoe 1616. Thoeøoen 1617. Tosøe 1666. Tosse 1723.

Antages NE. S. 282 at indeholde Elvenavnet Þysa. Paa AK. sees dog intet nærmere Vandløb end Solnørelven. Selve Elvenavnet kan Navnet desuden neppe være, da man isaafald skulde vente Udt. Tyss- eller Tyssaa. Derimod kunde det godt være en Sammensætning med -vin. Jfr. Tyssebru, Skodje GN. 38. Det vilde maaske være noget dristigt at gjette, at Þysa egentlig kunde være et gammelt Navn paa den tæt indenfor Gaarden liggende Ø, som nu kaldes Langskibøen; merk Fornuerne fra 1616 og 1617.

40. Langskibsoen. Udt. *långsjippsøina*. — Langschibhol-
lenn (!) 1603. Langschibholloum 1606 (Odegaard). Langschibsholmb
1616. Holmenn 1617. Langschibsoen 1666. 1723.

Af langskip n., Langskib. Jfr. Langskibeset i Skjorn.

41. Ramstad. Udt. *ra'mmsta*. — Ramstad NRJ. II 105. Ram-
stad 1603. Ramstadt 1606. Rambstad 1666. Ramstad 1723.

* *Rafnsstad* dir, sms. med Mandsnavnet Rafn (Pnst. S. 195). Denne
og de flg. Gaarde ligger paa Sydsiden af Storfjorden.

42. Svinset. Udt. *svi'nsæt*. — Svinsetter 1603. 1606. 1617.
Svinsett 1666. Svindsetter 1723.

Findes ogsaa i Akero, hvor det forklares af et Elvenavn Svinna,
dannet af svin n., rask, hurtig. Se NE. S. 259. Den samme Forklaring er
tilstedelig her.

43. Kraaken. Udt. *krä'kä*, Dat. *-kinne*. — Krogenn 1603.
1606. Kraagen 1616. 1617. Kragen 1666. Krogen 1723.

Udentvivi opr. et Elvenavn Kraaka, som har tilhørt en af de her sam-
menløbende Elve. NE. S. 131.

44. Nysæteren. Udt. *nj'sætra*. — Nyesetter 1666. 1723.
Ligger overst oppe i Dalen; opr. Sæter.

45. Løset. Udt. *lø'sæt*. — Løffsetter 1603. 1606. Loeßett 1617.
Loesett 1666. 1723.

Se Vanelven GN. 95. Forekommer ogsaa paa et andet Sted i Herredet
i et andet Dalføre, se GN. 52.

46. Løkedalen. Udt. *lø'kedalen*. — Luggedall 1603. Lucke-
dall 1606. 1617. 1666. Luchedahl 1723.

1ste Led maa være lækr m., Bek (Indl. S. 67), altsaa opr. *Lækjardal r.
Jfr. GN. 30. Den opgivne Udt. med k (ikke kj) er paafladdende.

47. Melset. Udt. *mællsæt*. — Melsetter NRJ. II 105. 1603. 1606. Melsett 1666. 1723.

*Medalsetr, Midtgaarden eller den midterste Gaard S e t r.

48. Klokk. Udt. *klåkk*. — Kloke NRJ. II 105. Klock 1603. 1616. 1617. 1666. Kloch med Klochnessett 1723.

Se Hjørundfjord GN. 12.

48, 3. Slettereiten. Udt. *slèttereiten*.

1ste Led er vel Slætte n, Slaatteng (Indl. S. 76).

49. 50. Sovik nedre og øvre. Udt. *sø'vika* (1 opg. *sy'*). — Sodwigh NRJ. II 107. Siowig, Sørwig 1603 1606. Souig 1616. Soewiigen 1617. Neder, Øffuer Søwig 1666. Nedre, Ofre Søevig 1723.

Kunde mulig være *Søndrvik, Sørviken, sigtende til, at den ligger paa Sydsiden af Fjorden. Saaledes maa vist Søvik i Alstahaug forklares (Bd. XVI S. 91). Det er dog vel ogsaa godt muligt, at det kunde indeholde samme Stamme som Sovik, Borgund GN. 175. Jfr. ogsaa Volden GN. 90.

50, 4. Skaret. Udt. *skå're*, Dat. *skå'ra*.

51. Almskaret. Udt. *a'llskare*, Dat. *-ra* (ogsaa hort *a'nn-* og *-skaren*). — Alschar 1666. 1723.

*Almskard, af Trænavnet *almr* og *skard* n, Skar. Om Udeldelsen af m i Udt. jfr. Vannelsen GN. 55 og Norddalen GN. 14; ligesaa Alsaker i Skannevik, af *Almsakr*, Alland i Voss, af *Almaland*, og Aldalen i Ullensvang, af *Alm-*. Udt. *ann-* forekommer ogsaa oftere i Navne, som begynder med *Alm-*.

52. Løset. Udt. *lø'sæt*. — Løffsett 1616. Loesett 1666. Løesetter 1723.

Jfr. GN. 45.

53. Furnes. Udt. *fu'rnæse*. — Furrenes (Odegaard) 1617. Furenæs 1666. Furnes 1723.

Se Volden GN. 34. Jfr. ndf. GN. 57 og 59.

54. Løvold. Udt. *lø'vøllen*. — Løffuold 1603. Loffuoldt 1606. Loevold 1617. Lowold 1666. Løvold 1723.

*Løduvøllr, af *låd* a f, Hølade. og *vøllr* m., Vold.

55. Vinsnes. Kaldes *væ'ylne*, Dat. *væ'ltå*. — Welte 1606. Veltte 1617 (ode). Wendtznes 1666. Wensnes 1723.

Se Norddalen GN. 48. Daglignavnet er bestemt Flt. af *Velta* f, en Vælteplads, særlig en Tømmervælte.

56. Rones. Udt. *rø'næse*. — Rornes 1603. 1606. Roernes 1616. Rionnes 1617 (ode). Riones 1666. Riones 1714. Roenes 1723.

*Rjóðrnes eller *Rjóðrnes?, af *rjóðr* n., aabent Rum i en Skov, Grønning (Indl. S. 71).

57. Furstranden. Udt. *fú'rstranda*, Dat. *-stranne*. — Furestrand 1603. Furschor 1606. Furstrand 1616. Furrestrand 1617. Furestrand 1666. Furrestrand 1723.

1ste Led er vel Trænavnet *fura*, skjønt Udt. med lukt, langt u er paaafaldende; jfr. dog Norddalen GN. 22, 4 og Borgund GN. 66. Strøm kalder Gaarden Fyrrestranden.

58. Bjørnevig. Udt. *bjø'nnavika*. — Bjernevig 1603. Bjernevig 1617 (ode). Bjernevig 1666. Bjernevig 1723.

1ste Led er Dyrenavnet Bjørn.

59. Opsal. Kaldes *fū'rehauen*. — Opsall 1666. 1723.

Se Vannelven GN. 80, Ørsten GN. 9.

60. Sandvik. Udt. *sa'nnvika*. — Storsandvig 1603. Sanduig 1606. Sandvig 1666. Sandvig 1723.

61. Kirkestein. Udt. *kī'rķesteinen*. — Kierkesteen 1617 (ode). Kirchesteen 1666. 1723.

Har efter Strøm (II S. 185) Navn efter en opreist hei Sten, som nogen-
lunde lignede et Kirketaarn, men som han antog for en Bautaen.

FORSVUNDNE NAVNE.

Ramswigh NRJ. II 105 (nævnt efter Ramstad).

Er vel ligesom Ramstad (se GN. 41) dannet af Mandnavnet Rafu.
Gaarden har vel ligget ved Fjorden nedenfor Ramstad.

Appelluold 1603. Apeluoldt 1606. 1616.

* Apaldavøllr, af Trænavnet apaldr, jfr. GN. 38.

Hoffue 1603. Hougenn 1616.

Efter det 17de Aarh.s. Retskrivning kan Hoffue i 1603 være en Gjen-
givelse af Hauge. Se f. Ex. Sunnelven GN. 16.

Fossenuog 1606.

Samme Navn som Hero GN. 33. Jeg kan ikke udpege noget Sted i
Præstegjeldet, hvor en Vaag med dette Navn efter Stedsforholdene kunde
antages at have ligget.

Windsetter 1606.

Mon beslægtet med Vinsnes, GN. 65? Af Skrivemaaden i 1606 kan man
ikke sikkert slutte, at d hører med til 1ste Leds Stamme. Det kunde sam-
menlignes baade med Vindset i Fosnes og med det forsvundne, i 1590 nævnte
Winsett i Kvernes.

Bjørnbrick 1606.

Er sandsynlig at opfatte som Bjørnbrekka (Bjarnabrekka?), af
brekka, Bakke, og Dyrenavnet bjørn.

Alme 1616.

Se Ulstein GN. 63.

SKODJE HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Skodje. Udt. *skåtje*.

Navnet er egentlig Gaardnavn, se GN. 21.

Skodje Sogn nævnes AB. 80 og DN. II 721, 1494. Blev med Annexet Vatne udskilt fra Borgund som eget Kald ved Resol. af ¹²/₁ 1858. Kirken havde ifølge Strom (II S. 140) før staaet paa Leitet (GN. 51).

Gaardenes Navne: 1. **Hesseberg**. Udt. *hæ'ssebærg*. — Hæßberg 1603. Hessebierig 1606. Hæßelberg 1616. Hessebierig 1617. Hæßeberg 1666. Hesseberg 1723.

* Esj u b e r g, hvori 1ste Led er Esja f., paa flere Steder udt. Hesja, som vist er et gammelt Ord, betegnende visse, navnlig bløde Stenarter. Esjeberg bruges ogsaa som Fællesord om et Berg, som indeholder en saadan Stenart (se Aasen). Samme Navn er Hesjeberg i Ibbestad, a E s j u b e r g h e DN. VI 347, 1380. — GN. 1—14 ligger paa Kysten af Oksenoen ved Storfjorden.

2. **Heggebakke**. Udt. *hæ'jgebæk*. — Heggiebacke DN. XII 749, 1544. Heggebacke DN. XII 789, 1552. Heggebacke 1603. 1617. Heggebach 1666. Heggebach 1723.

* H e g g j a b a k k i? Uagtet den paafaldende Udt. maa sidste Led uden tvivl være b a k k i m, Bakke, Elvebred (Indl. S. 43). Jfr. ndf. GN. 26, 2. 1ste Led kan være Gen. Flt. af Trænavnet hegg r. Da der er en Bæk i Nærheden, kunde man ogsaa tænke paa Elvenavnet Hegga, som uden tvivl har havt en ældre Form Heggja (NE. S. 96. Bd. II S. 161).

3. **Gudmundset**. Udt. *gu'llmesæt*. — Gudmunsett 1603. Gudmonsetter 1606. Gudmundsett 1617. Gudmandset 1666. 1723.

* G u d m u n d a r s e t r, dannet af Mandsnavnet G u d m u n d r (PnSt. S. 101). Ogsaa Mandsnavnet udtales nu ofte Gull.

4. **Nonsvik**. Udt. *nõ'nsvika*, Dat. *-kinne*. — Nonswig 1666. Nonsvig 1723.

De med Nons- sms. Navne kommer i Regelen af n o n n. og betegner et Sted, hvorover Solen fra et vist Standpunkt sees ved Nonstid. Meget

almindelige er Navne som Nonsaasen, Nonsfjeldet, Nonshaugen o. fl. Navnet kan vel være at forklare paa samme Maade her, skjønt deune Sammensætning neppe ellers forekommer; jfr. dog Middagsviken i Foldereid.

5. Rabben. Udt. *ra'bben*.

Af Rabb m., oldn. *ra b b r.* hoi Banke, Jordryg.

6. Nesvik. Udt. *næ'svika*. — Næsswig 1666. Nesvig 1723.

7. Honningdalsnes. Udt. *hø'ningdalsnæs*. — Honningdalsnes 1603. 1617. 1666. Honningdahlsnes 1723.

8. Honningdal. Udt. *hø'ningdal* (ogsaa hørt *hå'ning*). — Honningedall NRJ. II 106. Honningedall 1603. Honingdall 1606. Honningdall 1617. 1666. Honningdahl 1723.

Der findes endel andre Navne, som synes at have samme Forled som dette, saaledes Honningsvaag i Selje, Honningvaag paa Mageroen i Finmarken og Honningsoen i Bremsnes. Af ingen af disse kjender man ret gamle Former. Det kunde tænkes, at 1ste Led er *hun* ang n., Honning, og at Navnene betegner Steder, hvor der findes meget af Humler (Vildbier). Dette synes dog at passe mindre godt, hvor 1ste Led har Genitivform. I saadanne Tilfælde kan man maaske tænke paa oldn. *horn* ung r., en Person, som henvises til Husets Hjørne, som vises Ringeagt, hvilket Ord kunde være brugt som Persontilnavn. Dette Ord har man vel i det gamle *Honnonghamoo* RB. 63, nu Mo (GN. 96) i Tjølling, se Bd. VI S. 354.

9. 10. Glomset øvre og nedre. Udt. *glå'mmsæt*. — Glomsetter NRJ. II 106. Offuerglumsett, Nedergrumsett (!) 1603. Glomsetter 1606. Glumsetter 1617. Offuer, Neere Glumsett 1666. Glomsett, Nedre Glomsett 1723.

Maaske **Glå'mmsætr*, af Mandsnavnet *Glåmr* (PnSt. S. 91).

11. Ytrevik. Kaldes *vik*. — Heswig 1603. Hesteuig 1606. Hasteuig 1616. Hesteuigen 1617. Ytterwige 1666. Wiige 1723.

Hestvik, som synes at have været et tidligere Særnavn paa denne Gaard, er et meget alm. Gaardnavn, vel bentydende til, at Stedet engang har været brugt som Havnegang for Heste. Det maa dog merkes, at Hes- (ofte skr. Hest-) kan være opstaaet af *Hedins*-, Gen. af Mandsnavnet *Hedinn*, saaledes Hestvik i Helleland og i Kvinnherred. Se PnSt. S. 121. Ogsaa Elvenavnet *Hesja* kan undertiden komme i Betragtning, jfr. Hesjevik i Ibbestad. Se NE. S. 100. Sikkert kan man ikke bestemme det ældre Navn, især naar det ikke længer er i Brug.

12. Indrevik. Kaldes *rik*. — Wigaa 1617. Inderwige 1666. Indre Wiige 1723.

13. Valle. Udt. *va'lle*. — Valle NRJ. II 106. Walle DN. XII 752, 1544. Valle DN. XII 789, 1552. Walle, Wille 1603. Walle 1606. Valde 1617. 1666. Walle 1723.

**Vellir*, se Ørskog GN. 18.

14. Haaem. Udt. *hå'emn*. — Haem 1603. Haemb 1606. Haaemb 1617. Haaieimb med Wigen eller Næss 1666. Haajem og Næss 1714. Haaeim, Haajem 1723.

**Haeimr*, af Adj. *hár*, hoi, og *heimr*. Se Ulstein GN. 19.

15. Solnør. Udt. *sóllnær*. — Solnoll NRJ. II 106. Solmer (!) 1603. Solner 1617. Solner med Haltewig (!) 1666. Solnor 1714. Solner med Hatlevig 1723.

Enestaaende Navn. Sidste Led er maaske *nør med Betydning «smalt Sund», af Adj. *norr, Sideform til *norr = ags. *nearn*, nyengelsk *narrow*. -nør kan være gaaet over til -nær (S. B.; jfr. Arkiv XX S. 349). Jfr. ogsaa Borgnød GN. 134. Om 1ste Led kan jeg ikke udtale nogen bestemt Mening. Gaarden ligger ved et trangt og meget grundt Sand, nu kaldet Dragsund. Af senere Tiders Etymologiseren er Navnet opfattet som betydende «nær Solen», hvorfor det som Familienavn er blevet oversat til «Parelius». Det er vel tænkeligt, at denne Opfatning kan have paavirket Udt. — GN. 15—28 ligger paa Fastlandet.

16. Apalvik. Udt. *a'palvika*. — Abellwig 1603. Abelvig 1606. Appellvig 1616. Abbelvig 1617. Abbelwig 1666. Abelvigen 1714. Abildvig 1723.

*Apaldavik, af Trænavnet apaldr; jfr. Ørskog GN. 38. Forekommer paa flere Steder, tildels i Formen Abelvik.

17. Skodjevaag. Udt. *skå'evåg*. — Woghe 1603. Woige 1606. Vaagen 1617. Waagen 1666. 1423.

Se GN. 21.

18. Fremrelien. Kaldes *før'lia*. — Lijenn 1603. Lijdt 1606. Liien 1617. Fremmerlien 1666. Fremmerlied 1723.

Fremre betyder her som alm. «indre».

19. Midtlien. Kaldes *sjúr'lia*. — Lied 1666. Lien 1723.

Daglignavnet sms. med Mandsnavnet Sjur, det gamle Sigurd.

20. Ytrelien. Kaldes *há'slia*. — Ytterlien 1666. Ytre Lied 1723.

Daglignavnet sms. med Mandsnavnet Hans.

21. Skodje indre. Udt. *skå'ie*. — af Skodyn, Skodynar sokn AB. 80. Skodin s. DN. II 721, 1494. Skoe. NRJ. II 106. Skoden OE. 3. 4. Skodin s. DN. XII 752, 1544. Skoddin s. DN. XII 789, 1552. Skode, Skodde 1603. Inderschode 1606. Schoddj, Skoy 1616. Schodde, Schoide, Schoye 1617. Inder Schoddie 1666. Indre Schodie 1723.

Skøðin, et i Norge vidt udbredt Gaardnavn, sms. af vin og en Stamme skød-, hvis Betydning endnu ikke er sikkert oplyst. Nu har Navnet mange forskellige Former. Formen Skodje findes kun her. Paa Ostlandet skrives det oftest Skoien, ndt. Skoe, Skøi eller Skoe, undtagelsesvis Skøe og Skoin. Paa nogle Steder skrives Skaaden, ndt. Skæe, Skoe. I Formen Skui haves det i Bærum og i Lardal. Paa Vestlandet har man det foruden her i Skoden, udt. Skødi, i Indviken, Skodven, udt. Skøddven, i Lindås. Desuden er Navnet 1ste Led i Skøðinarvík, nu Skaanevik. Nordenfjelds er Skau i Rissen maaske samme Navn og ganske vist Skain, ndt. Skænna, i Soknedalen. Desuden kjendes et Par forsvundne Gaarde af dette Navn, deriblandt af Skodhinom AB. 74 i Eresfjorden. Se Bd. I S. 53. II S. 22. III S. 21.

22. Skodjereite. Udt. *skå'vrite*. — Reite 1603. 1606. Reitte 1666. Reite 1723.

Sidste Led er reitar, Flt. af reitr m., Rude, afgrændset Flade (Indl. S. 70).

23. Skodje ytre. Udt. *y'tar skäu'e*. — Ytterschode 1606. Ytter Schoddie 1666. Ytre Schodie 1723.

24. Skodje nedre. Udt. *nærskäu (!)*. — Skodenn 1606. Neder Schoddie 1666. Nedre Schodie 1723.

25. 26. Berget indre og ytre. Udt. *bæ'rje*, Dat. *bæ'rja*. — Berg OE. 3. Bierge 1603. Bierig 1606. Inderberg, Ytterberg 1666. Indre, Ytre Berg 1723.

* Berg n., Berg, Berggrund (Indl. S. 43).

26, 2. Ytrebakke. Kaldes *y'stebåk*. — Backe 1616.

Med Hensyn til Daglignavnet jfr. GN. 2.

27. Grindvik. Udt. *grin'nvika*. — Grindwig 1603. Grindeviigh 1616. 1617. Grindewig 1666. Grindvig 1723.

Grindvik findes ogsaa i Hitteren og i Hemnes og Grindevik i Stord. 1ste Led er grind f., hvorved i dette Tilfælde, maa tænkes paa flytbare Grinders Anvendelse til Fold for Kvæg, som førtes fra et Sted til et andet for at faa en jevnt gjødslet Mark. Se Indl. S. 62.

27, 6. Gjerdet. Kaldes *grin'nvikjære*.

28. Strømmen. Udt. *strau'minn*. — Stromen 1603. Strømme 1666. 1723.

Har Navn af den trange Strom mellem Oksenøen og Fastlandet, som forbinder Ellingsøfjorden med Skodjeviken.

29. Flote. Udt. *flø'te* (mellem ø og ø). — Flodenn 1617. Floitte 1666. Flaatte 1723.

Af flø't f., Flade, flad Strækning (Indl. S. 50). Her vel Flt. — GN. 29—45 ligger paa den nordre Del af Oksenøen.

30. Svortehaugen. Udt. *svø'rtahauen*. — Hougen 1666. 1723.

31. Svorte. Udt. *svø'rtu*. — i Swrtenne DN. II 721, 1494. Swrthe NRJ. II 106. Suorthen OE. 3. Suarttenn, Suartte 1603. Suortte 1617. Suorte med Stoelen 1666. Sorte med Stoelen 1723.

* Svartin eller Surtin, en Sammensætning med vin. Samme Navn er Svorte i Laanke, som i 15de og 16de Aarl. skrives Sverten (se Bd. XV S. 41), og Svarie i Beitstaden, ved 1520 skr. Swerthe og ved 1550 Suorthe. 1ste Led kunde ligefrem være Adj. svartr; men sandsynligere er det dog, at det er et Elvenavn af samme Stamme, jfr. Elvenavnene Surta og Svorta (NE. S. 253. 259. 336). Der gaar en Bæk forbi Gaarden.

31, 5. Strømsholm. Udt. *strau'msholm*.

Ligger paa en Holme i den under GN. 28 omtalte Strom.

32. Saltkjelvik. Udt. *sa'ltkærvik*. — Saltkielueluigh 1617. Saltkielwig 1666. Saltkielvig 1723.

1ste Led er saltketill, Kjedel, hvori der koges Salt. Navnet betegner Stedet som et, hvori den i ældre Tid saa almindelige Saltkogning dreves. I Udt. er det sidste l ved Dissimilation gaaet over til r.

33. Digernes. Udt. *din'gnæs*. — Digrenes 1617. Digernes 1666. 1723.

* Digranes, det brede, svære Nes. Jfr. Orsten GN. 59, hvor det nu i Udt. er blevet til Dirnes. Her er derimod i Udt. Mellemstavelen faldt

bort og dernæst Dignes ved en meget alm. Lydforandring blevet til Dingnes. Paa samme Maade udtales Navnet i Brandval og i Modum, og i Rødenes er det paa en noget lignende Maade blevet til Dængnes.

34. Vemoen. Udt. *vî'mâina*, Dat. *-âininne*. — Vemboen 1617. Wemoen 1666. 1723.

Iste Led er sandsynlig den samme Stamme *vim-*, som man har i Landskabsnavnet **Vimir* eller **Vimar* i Smaalene (se Bd. I S. 74) og i Gaardnavnene *Veme* i Norderhov og *Vimme* i Aamli. Denne Stamme sammenstiller Magnus Olsen, Arkiv XXII S. 123 fl., med oldbøitysk *uim* i (Akk. Flt.), som findes oversat med *scatebras* (fluviorum), d. e. fremsprudende Kilder. Dertil har der formodentlig svaret et i Oldn. tabt Fællesord, som har havt en lignende Betydning, kanske snarest *Opkomme*, *Ile*, *Kildespring*. *Vemø* kunde saaledes betegne en Ø, hvor der er Iler eller fremspringende Vandaarer. Med Hensyn til Betydning kan det saaledes sammenlignes med det paa flere Steder forekommende Ønavn *Brunnøy* (Brønne), af *brunn* m., Kilde. I Rømsjøen i Rødenes findes der en Ø, hvis Navn skrives *Vemoen*; det er maaske det samme Navn.

35. Indvik. Udt. *i'nnvika*. — Induig 1616. Indwig 1666. Indwiigen 1714. Indviig 1723.

36. Utvik. Udt. *û'tvika*. — Wduig 1606. Vduiigen 1617. Wduig 1666. Udwiigen 1714. Udvig 1723.

37. Natvik. Udt. *nâ'tvika*. — Nattuig 1606. 1616. Nattwig 1666. Natvig 1723.

Kan efter Udt. med lang Vokal vist ikke være samme Navn som *Natvig* i Oiestad og i Hevaag, som vel er **Knattavik*, af *knøtt* m., Fjeldknat. Jeg formoder, at den gamle Form er **Natavik*, af *not* f., Nød, Flt. *netr*, Gen. *nata*; Navnet sigter da til Rigdom paa Hasselskog. Af samme Stamme er vel ogsaa *Nataas* i *Lindaas* og *Nateland* i *Iveland*. Efter *AK*. er der her intet Vandløb.

38. Tyssebru. Udt. *ty'ssbrû*. — Toßebrun 1666. Tøssebrun 1723.

Jfr. Ørskog GN. 39. Ligesom Gaarden i Ørskog ligger den paa en fremspringende Halvø, og der er her intet Vandløb, hvorfor *brû* i sidste Led vel maa forstaaes om en Jordbro, Kavlbro (se Indl. S. 46 under *brû*); efter Kartet er der Myrer indenfor Gaarden. Jeg kan ikke afgjøre, hvorledes Iste Led er at forklare i dette Navn.

39. Morkeset. Udt. *mû'rkəsət*. — af Myrkuasætre AB. 79. Morkesetter DN. XII 749, 1544. Moerkesetter 1617. Mørchesett 1666. 1723.

Myrkvasætr, sms. med Adj. *myrk* r, mørk. Samme Navn er *Morkesæter* i Eid Ndfj., i *Myrkiasætre* BK. 8 a. Tillægget *«mørke»* kunde antages at sigte enten til Beliggenheden paa Nordsiden under et Fjeld, eller til at Gaarden engang har været omgivet af tæt Skov; jfr. det hyppige Stedsnavn *Myrkvidr*, den mørke Skov.

40. Dyroen. Udt. *dý'râina*. — Dyroen 1723 (ryddet under GN. 39 siden sidste Matr.).

Et temmelig alm. Ønavn, dog kun paa Vestkysten. Ved Dyr maa uden tvivl tænkes paa Hjort eller i Nordland paa Ren.

41. Hoivik. Udt. *hâi'vika*. — Hoeviigh 1617. Howig 1666. Hoevig, Hoevigen 1723.

Iste Led maa være høy n., Hø, som findes i mange Stedsnavne og sandsynlig sigter til, at Stedet tidligere kun har været brugt som Slaatteng til Høvling.

42. Rumpen. Udt. *ró'npá*. — Rompen 1666. 1723.

Se Vannelven GN. 11, 11.

43. Reiekvam. Udt. *rei'akvamm*. — Requamb 1606. Reequamb 1617. Requamb 1666. Reqvam 1723.

Reiekvam findes ogsaa som Gaardnavn i Naustdal S. i Førde, BK. 22 b skr. i Røyar huamm e; Gaarden ligger der ved Udløbet af en Ås, og Iste Led antages Bd. I S. 23, NE. S. 203, jfr. S. 331 at indeholde et Elvenavn. Det samme gjelder uidentvilt ogsaa her; Gaarden ligger ved en Bæks Udløb i Brusdalsvandet. Sidste Led er hvamm r m., en Dalsenkning med Aabning kun til den ene Side (Indl. S. 57).

44. Slettebak. Udt. *sl'ettebāk*. — Sletteback 1603. 1606. Slettebacke 1616. Slettebach 1666. Slettebache 1723.

Findes som Gaardnavn ogsaa i Hammer, i Tingvold og i Hammersø. Det kan betyde en jevn, ikke for brat Bakke.

45. Brusdal. Udt. *bru'ssdāl*. — Brusdall 1603. 1606. 1617. Brußdal 1666. Brusdahll 1723.

Antages NE. S. 24 at indeholde et Elvenavn. Gaarden ligger ved en til Brusdalsvandet løbende Bæk.

45. 4. Hjellen. Kaldes *bru'ssdalsjellen*.

Af hjallr m., flad Afsats, Terrasse.

46. Mauren. Udt. *mau'ren*. — Murren 1666. Muuren 1723.

Findes neppe ellers som Gaardnavn, medens Mauren og Mauran i enkelte Tilfælde findes brugt som Navn paa Skjær. Jeg formoder, at det er Dyrenavnet maurr, anvendt som Persontilnavn, som her umiddelbart er gaaet over til Gaardnavn. Maurr kan paavises brugt som Persontilnavn i MÅ. (se AB. 25). Navne af nyere Oprindelse paa mindre Gaarde er undertiden dannede af usms. Personnavne eller Persontilnavne. Se Indl. S. 36. — GN. 46—69 ligger paa Fastlandet.

46. 2. Duaas. Udt. *dú'ås*.

Iste Led er Fuglenavnet dúfa f., som her maa forstaaes om den vilde Due. Det er indgaaet i adskillige Stedsnavne, saaledes Duaas i Ore, Duvsten i Melhus, Dueskar i Skjær, Duklet i Mosviken o. fl.

47. Steinset. Udt. *stei'nsæt*. — Stiensett 1616. Steensetter 1617. Steensett 1666. Stensett 1723.

Iste Led kan være Mandsnavnet Steinn; men det kan ogsaa betegne det Fjeld, som ligger nær Gaarden. Se PnSt. S. 233 ff.

47. 3. Langoen. Udt. *lā'ngāina*.

48. Støyset. Udt. *stō'fsæt*. — Stoffuepeter OE. 3. Stoffsetter 1606. Staffsett 1616. 1617. Stoffsett 1666. Stofset 1714. Stafsett, Stofsett 1723.

Formodes PnSt. S. 238 at være *Stúfssetr eller *Stúfasetr, af Mandsnavnet Stúfr eller Stúfi. Muligt er det dog vel ogsaa, at det kan komme af Fællesordet stúfr m., Stubbe (Indl. S. 79). Jfr. GN. 50. Findes i samme Nutidsform ogsaa i Skjerstad.

48, 5. Gjerdet. Kaldes *støfsætjære*.

49. Oksskar. Udt. *u'sskår*. — Oxeschor 1603. Oxschar 1606. 1617. 1666. 1723.

Iste Led kunde være *u xi*, brugt som Fjeldnavn. Som saadant findes Oksen overmaade hyppig. Det er dog vel saa rimeligt, særlig i Forbindelsen med *skarð*, at antage, at det er *u p s f*, lodret Bergvæg; jfr. Sande GN. 78 og Stranden GN. 13 og 14. Strøm bemærker, at Gaarden «gemenlig kaldes» Opskar.

50. Storaak. Udt. *stø'råk*. — Storhoug 1603. 1606. 1666. 1723.

Kan sammenlignes med Størvold i Byneset, i 16de og 17de Aarh. skr. Støffair-, Støffuer-. Ligesom i dette indeholder Iste Led sandsynlig Stammen *stuf*-, beslægtet med *stuf* m., Stubbe (Indl. S. 79). Gammel Form saaledes *Stufrakr.

51. Leitet. Udt. *lei'ta*. — Leide 1603. Liette 1617. Leitte 1666. Leite 1723.

Se Vannelven GN. 71, 12. Udtaleformen er vel Dat. Her skal ifølge Strøm Sognets Kirke engang have staaet.

52. Stette. Udt. *stët'te*. — Stette DN. II 776, 1516. NRJ. II 99. Stete 1603. Stetto 1617. 1666. 1723.

Saavidt vides, enesteaaende Navn. Det er maaske beslægtet med det af Ross fra Vestlandet anførte Stett m., en steil og noget høi Levning af en vandret Masse, høiere end Pall. Som Stedsnavn kunde det da formodes at betegne en Terrasse, en Flade med brat Afæld, altsaa i Betydning omtr. faldende sammen med Stedja. Jfr. ndf. under «Forsvundne Navne».

52, 5. Gjerdet. Kaldes *stët'tejære*.

53. Nes. Udt. *næs*. — Nes 1606. Næss 1666. 1723.

Ligger paa et i Engsetvandet udstikkende Nes.

54. Fyling lille. Kaldes *ka'ssnæs*. — af Fyllingi AB. 80 (der urigtigt henført til Søkkelven). Lillefölling 1603. Lilleföllingenn 1606. Lille Fylling 1666. Lille Fyllingen 1714. Lille Fylling 1723.

*Fylling r. Findes som Gaardnavn ogsaa i Aremark, i Fane, i Hammer, i I. Holmedal og i Borgund Sdm. I Hammer ligger Gaarden indenfor en større Fjordbugt, og paa et Nes ved dennes Munding findes en Gaard Fyllingnes. Deraf maa sluttes, at Fylling r. opr. har været Navn paa Bugten. Samme Forklaring passer i Aremark, hvor Gaarden ligger ved en Bugt af Aren. I Fane og I. Holmedal maa det være Indsøer, som har baaet Navnet; ved Gaardene i Skodje og i Borgund kan begge disse Forklaringer passe. Se Bd. I S. 185. Navnet maa her opr. have tilhørt enten hele Engsetvandet eller den mod Sydøst indgaende Bugt af det, i hvilken der falder en Aa. Navnet er vel beslægtet enten med Elvenavnstammen *Fol-* eller med Elvenavnet *Fylja*, se NE. S. 55. 62. 319. — Kassnes er vel = Kastnes, af *kast n.*, Sted, hvor man kaster, udsætter Fiskeredskaber. Kastnes eller Kassnes findes ogsaa i Transø. Jfr. Kastvik, udt. Kass-, i Hitteren.

55. Langnes. Udt. *lån'gnæs*. — Langenes 1603. Langnes 1606. Langnæss 1666. Langness, Langenes 1723.

*Langanes, det lange Nes. Ligger paa et langt Nes, som stikker ud i Engsetvandet ligeoverfor det kortere Nes, hvorpaa GN. 53 ligger.

56. Fyling store. Udt. *fý'ling*. — Fylling 1603. Storföllingenn 1606. Stoer Fylling 1666. Store Fylling 1723.

Se GN. 54.

57. Brune. Udt. *brū'ne*. — Brune 1603. 1606. Brunne 1616 (ode). Brune 1666. 1723.

Se Volden GN. 128.

58. Øie. Udt. *â'ie* (vist rettere *â'anne*). — Øye 1666. 1723.

*O y j a r, Flt. af ø y f, her i Betydning af en flad Strækning ved Vand (Indl. S. 88).

59. Storsæteren. Udt. *stó'rsætra*. — af Sætre AB. 79. Setterenn og Lillesetter 1603. Setter 1666. 1723.

60. Engset store. Udt. *æ'nnset*. — Störungsetter (!) 1603. Engesetter 1606. Store Engsett 1666. 1723.

Se Volden GN. 18.

61. Engset lille. Kaldes *i'hle æ'nnset*. — Lille Engsett 1666. 1723.

62. Eikrol indre. Udt. *eikról*. — Ekeroll DN. XII 789, 1552. Eckerem (!) 1603. Eckernes (!) 1606. Ekroll 1616. Eckroell, Eickroll, Eickeroll 1617. Inder Echroll 1666. Indre Eichrol 1723.

*Eikar höll eller *Eikróll, af eikar eller eikr, Gen. af eik f, og höll m., en rundagtig Heide. Samme Navn er Eikerol i Y. Holmedal, skr. Ekeroll 1552 og udt. som Navnet her. Nær beslægtet er Eikjol i Kraakstad, i Æikiøle 1387, hvor 1ste Led er eiki n., en Egelund.

63. Eikrol ytre. Kaldes *la'sshauen*. — Ytter Echroll 1666. Yttre Eichraal 1723.

Lassehaugen er sms. med Mandanavnet Lasse, en af de nyere Former, som er opstaaet af Helgennavnet Laurentius.

64. Grasdæl. Udt. *grä'sdal*. — Grasdall 1603. Greßdall 1617. Graßdall 1666. Grasdahl 1723.

*Grasdæl, den græsrigte Dal. Navnet findes paa mange Steder, deriblandt i Alversund, BK. 54 b skr. j Grasdale.

65. 66. Beite indre og ytre. Udt. *bei'te*. — Betthoug 1603. Betog, Bedtog 1606. Beithoug, Bethog 1616. Beitte 1617. Inder, Ytter Beitte 1666. Indre, Yttre Beite 1723.

*Beiti n., Græsning, Havnegang. Det er Nabogaard til Grasdæl og ligger ligesom denne noget i Heiden. De ældre Skriftformer tyder paa et med -haug eller mulig med -hagi sms. Navn, hvorfra dog ikke den nuv. Form kan være opstaaet.

67. Erstad. Udt. *ér'sta*. — Erstadt 1606. Ehrstad, Irstad 1617. Erstad 1666. 1723.

*Eiriksstaðir, af Mandsnavnet Eirikr. Jfr. Søkkelven GN. 37.

67, 5. Gjerdet. Kaldes *ér'stajære*.

68. Stige. Udt. *stì'ganne*. — Steige 1603. Stige 1606. Stigenn 1616. Stige 1617. Stigen 1666. 1723.

*Stigar, Flt. af stigr m., Sideform til stigr, Gangsti, Fodsti. Ligesom i de sms. Navne paa -stigen, -stien sigter det vel ialfald oftest til høi Beliggenhed. Jfr. ogsaa det beslægtede Navn Steig. I Formen Stigan har man samme Navn i Halse.

69. Skar. Udt. *skär*. — Skar 1606. 1617. Schare 1666. 1723.

*Skarð n., Skar (Indl. S. 75).

FORSVUNDNE NAVNE.

Ødejord Askæ for swnnen Stottæ DN. I 708, 1495.

Stottæ er udentvivl Feil for Stettæ (GN. 52), og den forsvundne Gaard har saaledes ligget i Skodje. Dens Navn har været Askar, Flt. af ask r m., Ask.

Nødsetter 1606 (i Honningdalseggen).

Maa være samme Navn som Nettet i Ulstein og i Nettet, som ogsaa i ældre Tid skrives Nødsetter.

Folleuog 1606 (ved Vike).

Det kunde tænkes, at Navnet staar i Forbindelse med Fyling (GN. 54). Men det er kanske vel saa rimeligt, at 1ste Led indeholder den i Fjorduavne almindelige Stamme F o l d . Noget sikkert kan ikke siges derom paa Grundlag af den enkelte, sene Skriftform.

VATNE HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Vatne. Udt. *va'ttne*.

Navnet er egentlig Gaardnavn, se GN. 97.

Kirkesognet nævnes allerede i AB. og oftere senere som *Vatna sókn*. Kirken blev ifølge Strøm (II S. 135) i 1761 flyttet fra Vatne til sin nuværende Plads paa Osgoten. Den gamle Kirke var en Stavbygning.

Gaardenes Navne: **70. Klokset.** Udt. *klå'kksæt*. — Klocksetter 1603. 1606. Klocksett 1616. Klogþett 1617. Klochsett 1666. 1723.

Findes ogsaa i Nesset og i Formøn Klokkeset i Ullensaker. Det sidste forklares Bd. II S. 326 som **Klukkara setr*, af *klukkari*, en Klokke, altsaa betegnende en gammel Klokkegaard. Denne Forklaring er vel ogsaa den sandsynligste her.

71. Vasset. Udt. *va'ssæt*. — Jfr. af Watzeid AB. 80. Wassetter (!) 1603. Wadsetter 1606. Vadsett 1616. 1617. 1666. Wadsett 1723.

**Vatz setr*, af *vatn n.*, Vand. Gaarden ligger ved den nedre Ende af Engsetvandet og paa det korte Eid, som skiller dette fra Tenfjorden. Foraaavdt vilde Navnet *Vatzeid* i AB. ogsaa passe godt paa Gaarden. Men det er dog ikke muligt, at Vasset ved Lydforandring kan være opstaaet af dette. Hvis Navneformen i AB. ikke er feilskreven, maa man derfor enten antage, at Gaarden har skiftet Navn, eller at *Vatzeid* har været Navn paa en nu forsvunden Gaard i Nærheden. Vasset findes ogsaa i Borgund og Vassater i Kinn.

72. Tenfjord. Udt. *tæ'nnfjören*. — af Tænnafyrde AB. 80. Tennfiordh NRJ. II 104. Tennefiord OE. 3. 1603. Thennefiordt 1606. Thiendefiord 1617. Tinfjord 1666. Tennfiord 1723.

Navnet tilhører egentlig den inderste Arm af Grytefjorden, som optager den fra Engsetvandet kommende Elv. Formodes NE. S. 267 at indeholde Elvenavnet *Þerna*, som maatte være det samme som Fuglenavnet *Þerna*. Derimod taler dog, omend ikke afgjørende, Skrivemaaden i AB., da denne

Jordebog pleier at gjengive *J.* med *Th.* Bd. III S. 308 fremsættes den Formodning, at der har været et Elvenavn *Tenna*, som kunde hænge sammen med *tønn* f. Tand. Hvis dette er rigtigt, maatte Navnet vel sigte til skarpe Bøininger af Elven. Efter Kartet danner Elven her ogsaa virkelig en uafbrudt Række af skarpe Bøgtninger. Tenfiord findes ogsaa i Leka og i Hadsel, hvor det dog har andre Oprindelser (se Bd. XV S. 374. XVI S. 367), samt i Moskenes.

72, 3. Neset. Kaldes *tænnfjörnæse*.

73. Eidsvik. Udt. *e'ssvika*. — af Eiduik AB. 80. Edeswiken DN. II 776, 1516. Edzwich NRJ. II 104. Eidzviken OE. 3. Eidtzwig 1603. Eidtzuigenn 1606. 1617. Eidtzwig 1666. Eidsvigen 1723.

* *Eiðsvík*. Har Navn af, at der herfra er Overgang (Eid) fra Grytefjorden til Vatnefjorden. I AB. maa Navnet være feilskrevet.

73, 5. Skogene. Kaldes *e'ssvíkskógann*.

74. Fagerli. Kaldes *i'msthajinn*. — Fagerlie 1666 (af ode ryddet). Fagerlied 1723.

75. Hagen. Kaldes *mé'tthajinn*. — Haige 1603. 1606. Haigge 1617. Eidsvighagen 1723 (angives der ryddet siden sidste Matr.).

* *Hagi m.*, indhegnet Jordstykke, *Havnegang* (Indl. S. 52).

76. Slyngstadli. Kaldes *y'ssthajinn*. — Slongstadlie 1666. Slyngstadlied 1723.

77. Slyngstad store. Udt. *sl'ngsta*. — af Sliungxstodom AB. 80. Slogstad NRJ. II 104. Slingestad OE. 3. Schlyngsted DN. XV 1, 1308 (Afskrift fra 17de Aarh.). Slyngstad 1603. Slyngstad 1606. Slyngstad, Sloengstad 1617. Slongstad 1666. Store Slyngstad 1723.

Findes ikke andensteds. Da Gaarden ligger ved Fjorden, ikke ved Slyngstadvandet, er det ikke rimeligt, at 1ste Led indeholder et gammelt Navn paa det sidste. Snarere kunde man tænke paa deri at søge et Persontilnavn. En *Arni slyngr* nævnes ved 1260 (Formn. s. X 123; et Hdskr. har *sli n k r*).

78. Slyngstad lille. Kaldes *sl'ngstaøggaren*. — Lille Slongstad 1603. Lilleslyngstadt 1606. Lille Slongstad 1666. Lille Slyngstad 1723.

79. Haavik. Udt. *hå'rika*. — Haauig 1603. Hauig 1606. Haauigenn 1617. Haawig 1666. Haavig 1723.

* *Hávik*, af Adj. *hár*, høj. Dette ofte forekommende Navn betegner vel en Gaard, som ligger høit oppe ved en Vik. Dette passer til denne Gaards Beliggenhed. — GN. 79—84 ligger ved den fra det ydre af Romsdalsfjorden mod Syd indgaende Samsfjord.

80. Skulstad. Udt. *sku'llsta*. — Skulstad 1603. Schullestadt, Schulstadt 1606. Skiulstad 1616. Schiullestad 1617. Schiolstad 1666. Schylstad 1723.

Maaske **Skúlastaðir*, af Mandsnavnet *Skúli*. Se PnSt. S. 226. I en Notits i Matr. ved Skulstad, Hans GN. 70, som udtales paa samme Maade som dette, bemærker O. R. bestemtere, at begge Navne sandsynlig kommer af *Skúli*.

81. Remme. Udt. *ri'me*. — Rime 1603. Remmen 1666. Rømmen 1723.

* Rimi m., langstrakt Forheining, Jordryg, Bjergryg (Indl. S. 70). Gaarden ligger nedenfor Enden af en isoleret langstrakt Høide. Nutidsformen kan dog ogsaa være udgaet fra Flt. Rima r.

82. Bjørløkke. Kaldes med Brugsnumrenes Navne. — Biorlock 1603. Biorlockenn 1617. Biorloche med Stollen 1666. Biorløche med Stoelen 1723.

Se Sande GN. 31. Der gaar en Elv nær Gaarden.

82, 1. Stølene. Udt. *stø'lan̄*. — Stollen 1666. Stoelen 1723.

82, 2. Skaret. Udt. *sku're*.

82, 4. Berget. Udt. *bæ'rje*.

82, 5. 6. Haugen. Udt. *hau'en*.

83. Ringstad. Udt. *ri'ngsta*. — Ringstat DN. XII 753, 1547. Ringstad 1603. Ringstad 1617. 1666. 1723.

* Ringsstaðir, af Mandsnavnet Ring r (PnSt. S. 204). Jfr. Ulstein GN. 15, Stranden GN. 52.

83, 3. Lunden. Udt. *lu'nda* (vist Dat.).

84. Helland. Udt. *hæ'land*. — af Helgolände AB. 80. Heligland DN. II 776, 1516. Helliland, Helleland NRJ. II 98 f. Helieland OE. 3. Helleland 1603. 1606. 1616. 1666. 1723.

Helgulaud, af Kvindenavnet Helga, eller Helgaland, sms. med Adj. heilag, hellig (i Bøining og Afledning ofte helg-). Se PnSt. S. 123 ff. En større Gaard ved Samsfjordenes Munding.

84, 2. Viken. Kaldes *hæ'lan̄svika*.

84, 4. Risviken. Udt. *ri'svika*.

84, 5. Hellandshavn. Udt. *hæ'lan̄shamna*.

85. Skor. Udt. *skør* (ø mod ø). — Skoor NRJ. II 98. Skor 1603. Schoer 1606. Schaar 1617. 1666. 1723.

* Skor f., her udentvilt i Betydningen af en større Flade ved Foden af et Fjeld. Se Indl. S. 75.

86. Skorbrevik. Kaldes *skør'avika*. — Breeviigenn 1617. Brewig 1666. Breevig 1723.

I Skriftformen, men ikke i Udtaleformen et dobbelt sms. Navn, idet det almindelige Navn Breivik er blevet sms. med Gaardnavnet Skor, vel til Adskillelse fra et andet Breivik.

86, 3. Haugen. Kaldes *skør'avikhauen*.

86, 5. Baraldnes. Udt. *bār'allnæse*.

Ligger paa det spidst fremstikkende Nes mellem Romsdalsfjorden og Vatnefjorden. Baralden skal være Navn paa et Skjær eller en liden Holme, som ligger tæt udenfor, og efter hvilken Neset har Navn. Baralden kan sammenlignes med Ønavnet Batalden i Kinn, i hvis sidste Led S. B. finder en Afledningsendelse. Se Arkiv XX S. 338. 1ste Led maaske beslægtet med Skjærnavnene Baren og Barene, som ikke er mindst hyppige paa Romsdalskysten.

87—89. Strand ytre, midtre og indre. Udt. *stra'nda*. — Ytterstrand, Midstrand, Inderstrand 1666. Yttre Strand, Midstrand, Indre Strand 1723.

* **Strønd f., Strand.** Ligger ved Vestsiden af den fra Romsdalsfjorden indgaende Vatnefjord.

90. Fanneløb. Kaldes *fa'nn'n* (i Sammensætning *fa'nn'e*). — Fanne 1616. Fandeløb 1666. 1723 (det bemærkes, at Husene var flyttede paa Grund af Stenskred).

* **Fannalaup**, af *fønn f.* Sne- eller Stenskred, og *laup n.*, ogsaa brugt om Skred (Indl. S. 64). Daglignavnet er ligefrem Ordet *fønn*, som det synes i Dat. Strøm siger (II S. 126), at der her »idelig løbe Sne- og Stenfonde ned fra Fjeldsiden». Bag Gaarden er Fjeldet Fanneknubben.

91. Bjørnegoten. Kaldes *bøttne*. — Biornebotten 1666 (af øde ryddet). Biørnegaatten 1723.

O. R. bemærker i Matr., at Bjørnegoten antagelig er en gammel Skrivfeil for Bjørnebotten. *Botn* maa her forståes om en Indsænkning paa Land, en Botndal (Indl. S. 46).

92. Ertesvaag. Kaldes *vd'jinn*. — Ertewoig 1603. Erteuog 1606. Erttuog 1616. Ertiswoeg 1666. Ertesvaag 1723.

O. R. bemærker i Matr., at Navnet antagelig er rettere at skrive Ertesvaag. Som det sees, er s først kommen ind i Skriftformerne fra 1666. Ert- er en af de mange Former, som *elpt r f.*, Svane, har antaget i Stedsnavne. Dette Navn er dog ikke direkte sms. med Fuglenavnet, men dannet af Erta, der skal være Navn paa et Skjær udenfor Vaagen. Jeg kjender ikke Udtalen af dette Navn, men formoder, at dets gamle Form er **Elpt r*, og Vaagen og Gaarden kan da have hedet **Elpt arvagr*. Der gaar en Bæk nd i Vaagen; det er muligt, at denne ogsaa har havt det hyppige Elvenavn *Elpt r* (se NE. S. 40), ligesom man udenfor Mundingen af den Elv, som gaar forbi Rekdal i Vestnes, og som udentvivl har havt Navnet Reka, har et Skjær af samme Navn. Jfr. Ertvaag, Andre GN. 9. Hvis Ertesvaag var den rette Form, maatte man afledt det af et gammelt Navn **Elptir* paa Vaagen.

93. Grøt. Udt. *grøt*. — Grotte 1603. Grøett 1606. Grott 1616. Grøed 1666. Grott 1723.

* **Grjót n.**, Sten, stenet Grund (Indl. S. 52). Findes sjelden som Gaardnavn i Entalsform som her, alm. i Flertalsform, Grøte, Grøtan.

94. Os. Udt. *ós*. — Ousß 1617. Ouss 1666. Ous, Hous 1723. *Óss m.*, Elvenmunding. Ligger ved Udløbet i Vatnefjordens Bund af en fra Vatnevandet kommende Aa.

95. Osgoten. Kaldes *gå'ten* (!). — Gotenn 1603. Oussgotten 1666. Gaatten eller Ousgaatten 1723.

1ste Led er frg. Gaardnavn; om sidste Led se Sande GN. 2. Den opgivne Udt. kan neppe være rigtig.

96. Vatnehol. Udt. ei opgivet [i daglig Tale bruges vel kun Brugsnavnene].

96, 2. Haugene. Udt. *hau'ann*.

97. Vatne. Udt. *va'ttne*. — Watna sokn AB. 80. Watthne s. DN. I 695, 1490. Vathne DN. II 776, 1516. Vatne NRJ. II 99. Vatne s. OE. 4. Watne s. DN. XIII 771, 1546. Vatne Skibrede DN.

XII 753, 1547. Vatthne s. DN. XII 789, 1552. Watne 1603. Watne 1606. 1617. Watne med Hougen 1666. Watne med Hougen 1723. Vatnar f., Flt. af vatn n., Vand. Har Navn efter et lidet Vand ved Gaarden.

97, 6. Framgaarden. Udt. *fra'ngaren* (!).

Med Hensyn til Udt. jfr. GN. 118.

98. Krokseteren. Udt. *kró'ksætra*. — Krogsetter 1603. Kroegsetter 1617. Nysetter eller Krogsett 1666. Krogsett 1723.

Maaske af Mandsnavnet *Krókr*, se PnSt. S. 169, hvor dog ikke dette Navn er opført, eller af *krókr* som Mandstilnavn. Der synes efter Stedsforholdene ikke at være Anledning til at aflede af *krókr* m., Bøining.

99. Hatlehol. Udt. *ha'hól*. — Halthliehollenn 1617. Hatlehoel 1666. Hatlehoell 1723.

Af Trænavnet *hasl* og *hóll* m., rundagtig Høide.

100. Vatne-Ødegaarden. Kaldes *øggaren*. — Ødegaard 1616. Ødegaard 1666. Ødegaard 1723.

101. Bakken. Udt. *ba'kkin*. — Backen 1617. Bache 1666. Bachen 1723.

102. Ulvestad. Udt. *ullsta*. — Wlffuestadt DN. XIII 771, 1546. Vllestad 1606. Vllfuestad 1616. 1617. 1666. Ulvestad 1723.

Se Volden GN. 160.

102, 3. Holene. Udt. *hó'lan*.

102, 11. Garviken. Udt. *gā'rvika*.

103. Hofset. Udt. *hå'ffsæt*. — Hoffsetter 1606. Houffsett 1617. Hoffsett 1666. Hofsett 1723.

1ste Led kan være *hof* n., Tempel; men naar der ikke kjendes en middelaldersk Form af Navnet, kan intet med Sikkerhed siges derom. Ogsaa Hovdeset i Hevne udtales nu paa samme Maade som dette Navn, men er efter AB. opr. *Hqfðasetr*. Jfr. ogsaa Navnet Hofstad, som ialfald i mange Tilfælde ikke kommer af *hof*. Det er vel ihvertfald forskjelligt fra Hovset i Ulstein.

104. Nybo. Udt. *ný'bø*.

105. Orvik. Udt. *ó'rvika*. — Aahrviigen 1617. Aarwig 1666. Aarvig 1723.

Findes med samme Udt. ogsaa i Eresfjord, Bolso og Akerø. 1ste Led er vel Trænavnet Ore, som efter Aasen nu i Søndmøre udtales Aare, men i Romsdalen Ore, og denne Gaard ligger paa Romsdalssiden. Navnet er sandsynlig forholdsvis nyt.

106. Helle. Udt. *hæ'lle*. — Helle NRJ. II 99. 1603. Helde 1617. 1666. Helden 1723.

Findes med samme Udt. ogsaa i Eresfjord og Vistdalen, hvor det i AB. skrives af Hello, og i Y. Holmedal, i VL. skr. Hella, foruden paa mange andre Steder. Det synes mig at være Grund til at tro, at det Høilo i Watthne s., som nævnes DN. I 695, er Skrivfeil for Hello og sigter til denne Gaard. Ogsaa her er Navnet vist *Hella f., Helle, fladt Berg, flad Berggrund (Indl. S. 55). I andre Tilfælde er Helle vist opr. Hellir m., Hule.

107. Hannibalsoen. Kaldes *løvøina*. — Hannibaløe under Tennes 1666. Hanebaloen 1714. Hanibaldsoe, for under Helle 1723. Daglignavnet er **Lauføy*, den paa Løvskov rige Ø.

108. Tennoen. Udt. *tænnoina*. — Thendoen DN. XII 789, 1552. Tennoen 1603. Thennoenn 1606. Thindoen 1617. Tendoen 1666. 1723.

En Ø i Mündingen af Vatnefjorden. 1ste Led er vel det samme som Ønavnet Tenna i Herø Nordl. af Therno, AB. 87, altsaa opr. **Perna*. Dette er vel Fuglenavnet *perna* f, Terne, Sosvale, brugt som Ønavn (Bd. XVI S. 100). Tenna er ogsaa Navn paa et Skjær i Stoksund.

109. Langset. Udt. *långsæt*. — Langsett 1603. Langsetter 1606. Langsett 1617. 1666. 1723.

**Langaset* r, et meget almindeligt Navn. Det sigter vel i Regelen til en langstrakt Jordvei; jfr. Langeland.

110. Vestre. Udt. *væssre*. — Vestre NRJ. II 99. DN. XII 751, 1544. Wester 1603. 1606 Vestre 1616. 1617. Westre 1666. 1723.

Ligger ved Bunden af den efter Gaarden kaldte Vestrefjord, den østligste af de 3 fra Romsdalsfjorden ind i Søndmøre gaaende Tversfjorde. Om Navnet se Ørskog GN. 11. Ogsaa her kunde det opfattes som opr. **Vestreid*, da der herfra er en Overgang til Kroksæterdalen, hvorfra der noget længere Øst er en Overgang til Fiksdal i Vestnes. Det skjønnes ikke, hvorledes paa anden Maade Begrebet Vest- er foreneligt med denne Gaards Beliggenhed.

111. Birkevold. Udt. *birkevåll'n*, Gen. -*vålls*. — Biercke-uold 1603. Bierckeuldt 1606. 1617. Birchewold 1666. Birkevold 1723.

**Birkivøllr*, hvis 1ste Led er *birk* i n., liden Birkeskov. Udt. er usædvanlig; jfr. dog *Burkeland* i Hammer, som O. R. (i en Notits i Matr.) forklarer af *Birkiland*.

112. Gangstad. Udt. *gængsta*. — Gangsted NRJ. II 99. Gangstad 1603. Gangstad 1617. 1666. 1723.

Findes ogsaa i Skjeberg (i Formen Gangestad), i Løksviken og i Inderøen og tidligere i Tilder. Mulig har man i 1ste Led et Mandsnavn *Gagni*; af et saadant afleder Lundgren et svensk Stedsnavn, og tyske Personnavne af denne Stamme findes (Förstemann, Namensbuch I S. 456). Se Bd. I S. 253. Thj. VSS. 1882 S. 30. — GN. 112—114 og 117—118 ligger paa Øen Mien, hvis sydlige Del tilhører Vatne, medens den nordlige hører til Akero Herred og Romsdals Fogderi. Om Øens Navn se Akero GN. 48.

113. Drynjesund. Udt. *drynjasunde*. — Drønswndh NRJ. II 99. Drønnesund 1603. 1606. 1617. Drønnesund med Næpelt 1666. Drønnesund med Nettet og Hougen 1723.

**Drynjarsund*, af Ønavnet *Dryn*, se GN. 115.

114. Drynjesundhaugen. Kaldes *hav'en*. — Hougen 1723 (da Underbrug til GN. 113).

115. Drynen. Udt. *dry'na*. — Drøn NRJ. II 99. Drønnen 1666. 1723.

**Dryn* f., egentlig Navn paa den mindre Ø udenfor Sydvestspidsen af Mien, som ved det smale Drynjesund er adskilt fra denne. Samme Navn

er Drønen i Austevold, egentlig Navn paa en Ø ved Huftens Vestside og tæt ved denne, af Dryn BK. 70 a. Der har Navnet imidlertid nu faaet svag Form, idet det skal udtales *drø'ne*. *Dryn hænger sammen med Folkespr. Dryn m., Drøn, isl. dryn m. Som Ønavn er Ordet gaaet over til Hunkjønord. Det maa sigte til Larmen af Havets Brydning mod Øen. Et i Betydning nær beslægtet Ønavn er Dyn, nu Dønna, i Helgeland.

116. Eik. Udt. *eik*. — Egh NRJ. II 88. Egh 1632. Eegh 1669. 1723.

*Eik f., Eg, meget ofte forekommende som Gaardnavn. Det maa være et enkelt Træ af fremtrædende Størrelse eller Form, som har givet Anledning til Navnet. Ligger paa Fastlandet og har tidligere hørt til Vestnes.

117. Hogset. Udt. *h'ksæt*. — Hegsetter NRJ. II 88. Hogsett 1610. 1632. 1633. 1669. Haagsset 1723.

Formen Heg- fra 1520 maa være feilagtig. Hogset i Urskog og i Nes R., udt. *hø'kk*, skrives i MA. Haugsætrar og ellersaa sms. med haugr m., Haug; det samme er sandsynlig ogsaa Tilfælde med Hogset i Ø. Rendalen og i N. Aurdal. Hogset i Gjemnes, udt. *hå'kk*, skrives i 16de Aarh. Høg-. Ligesom Navnet her maa det ogsaa enten være opr. Haugsetr (Haugasetr), af haugr, eller Haukssetr, af Mandsnavnet Haukr. Se PnSt. S. 118. Det bliver saaledes samme Navn som Haugset, se Søkkelsen GN. 13. Ligger paa Mien og har før hørt til Vestnes Otting.

118. Ramsvik. Udt. *ra'nnsvika*. — Ramswigh NRJ. II 92. Ramswiig 1723.

Med Hensyn til Udt. jfr. GN. 97, 6. 1ste Led kan være Rafns-, Gen. af Mandsnavnet Rafn, eller Plantenavnet Rams, Skovløg. Se PnSt. S. 195.

FORSVUNDNE NAVNE.

Aalasethir (Ødegaard) DN. I 695, 1490.

Gaarden siges i Brevet at ligge innen føre Hollo i Watthne kirkiosokn. Som ovf. bemærket (se GN. 106), formoder jeg, at Hollo maa være Skrivfeil for Hello, og Gaarden har isaafald ligget i Vatnefjorden. Ellers kunde der have været nogen Grund til at formode, at det er samme Gaard som Aarset i Borgund nær Grændsen af Vatne ved Grytefjorden. Se Borgund GN. 160.

Røsten 1666. 1723 (ved Vestre eller deromkring).

Se Vannelsen GN. 13.

BORGUND HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Borgund. Udt. *bå'rgånn*.

Egentlig Gaardnavn, se GN. 43.

Den Kirke, hvortil Landsognet i MA. hørte, var viet til St. Peter (DN. I 257. V 132. III 84. VI 66 og fl. St. AB. 79). Efter Strom II S. 73 synes den nuv. Kirke ikke at være Peterskirken, men Margretekirken. Den sidste blev sløfet ved Kongebrev af ^{29/3} 1587 (N. Rigsreg. II 700), Renten af Kirken bortforlenet 1597 (N. Rigsreg. III 485). I en af Præsten Hans Klaussøn Gaas (f. 1599, d. 1644) paa en Marmortavle i den nuv. Borgund Kirke sat latinsk Indskrift siges Grundstenen til den at være lagt 1632, og Bygningen betegnes saaledes: «ex templo Margretæ et Petri conditur unum.» Haram fraskiltes som eget Præstegjæld 1702, Skodje 1858.

Giske Kapel nævnes DN. I 234, 1345, viet til Maria, Johannes Evangelista og St. Nicolaus. Egen Præst der nævnes DN. V 132, 1344 og II 300, 1363. Nævnes ikke i Reformaten.

Havnsund Kapel opført efter Resol. af ^{19/4} 1873.

Gaardenes Navne: **1. Magerholm.** Udt. *ma'gerhålm*. — Mogerholm 1603. Magerholoum 1606. Magerholmb 1617. Maurholmb 1666. Magerholm 1723.

Kan sammenlignes med det ofte forekommende Navn Mageroen; 1ste Led er sandsynlig det samme som i dette. Se Akersø GN. 54. Gaarden ligger ikke paa en Holme, men paa Oksenoens faste Land. Se Indl. S. 56 under holmr.

1, 2. Magerholmsvik. Kaldes *ví'ka*.

1, 3. Nygjerdet. Udt. *ný'jære*.

2. Akslen. Udt. *a'kksla*. — Axellenn 1603. 1606. Axelen 1617. Axellen 1666. Axlen 1723.

*Q x 1 f., Axel. Vel her som sædvanlig, naar det bruges som Gaardnavn, egentlig Navn paa et Fjeld. Jfr. Hjørnulfjord GN. 41 og Akersø GN. 55.

2, 2. Akslegjerdet. Udt. *a'kkslajære*.

3. Reitene. Udt. *rei'tanne*. — Reite 1603. 1606. Reitte 1617. Reitte 1666. Reite 1723.

*Reitar, Flt. af reitr m., Rude, afgrændset Flade (Indl. S. 70).

4. Austrem. Udt. *au'stremm*. — Østerrym NRJ. II 100. Aaustrem OE. 3. Oustrem DN. XI 820, 1568. Østrem 1603. Oustremb 1606. Østremb 1617. Østrimb 1666. Østrim 1723.

*Austreimr, Østgaarden, maaske kaldet saa i Forhold til GN. 6, af austr og heimr m. Navnet forekommer 15 Gange, paa 2 nær alle paa Vestlandet; deraf er denne Gaard den nordligste.

5. Nedregoten. Udt. *né'regotå*. — Nedergottenn 1603. Nedregotenn 1606. Nedregotten 1617. Neeregotten 1666. Nedre Gaatten 1723.

*Gata f., se Sande GN. 2. Nogen tilsvarende «øvre» Gaard findes ikke.

6. Emlem. Udt. *æ'mmlemm*. — af Imileimum AB. 79. Ymelem NRJ. II 100. Ymblen OE. 3. Embelemn 1603. Embelem 1606. Emblemb 1617. 1666. Emblem 1723.

Í mileimar. sms. med heimr. 1ste Led indeholder maaske et Elve-navn Ímil, Gen. Ímlar, som kunde være en Afledning af ím n., Stov, Damp (NE. S. 117). Gaarden ligger ved en Elv.

6, 3. Hatlebakken. Udt. *ha'hlebakkin*.

6, 10. Skorene. Udt. *skø'ranne*.

Af skorf, se Vatne GN. 85.

7. Emlemsvaag. Udt. *æ'mmlemmsvåg*. — Woigen 1603. Wogenn 1606. 1616. Waagen 1666. Emlemsvaag 1723.

8. Rossevoid. Udt. *rø'ssevø'llen*. — Roswold 1603. Rysøeuoldt 1606. Røøeuold 1616. Røøeuold 1617. Røøeuold 1666. Rossevoid 1723.

1ste Led kan være ryssa f., Hoppe, eller ross n., Hest. Jfr. Herø GN. 59, 2, Ørskog GN. 22, 4 og Roald GN. 5.

9. Eikenos. Udt. *ei'kenøsa*. — Eikornes 1603. Eckennaas 1606. Eckonas 1616. Eckaa, Ecknuß 1617. Echonaas 1666. Echonaas, Echaanaas 1723.

Sidste Led er uidentivl n o s f, fremspringende, brat Hoide. 1ste Led kan vist ikke have noget med Dyrenavnet íkorni at gjøre (jfr. Søkkelven GN. 41). Det er sandsynlig eiki n., liden Egeskov, Egekrat.

10. Hatlehol. Udt. *ha'hlöl*.

Se Vatne GN. 99.

11. Eikenosvaag. Udt. *ei'kenøsvåg*.

11, 3. Furholm. Udt. *fúr'hålm* (ogsaa opgivet *fú're*).

Af Trænavnet fura. Ligger paa en liden Holme.

12. Ødegaarden. Udt. *øi'garen*. — Ekernes Ødegaard 1603. Øddegard 1666. Ødegaard 1723.

12, 2. Ramsvik. Udt. *ra'mmsvik*.

Se Vatne GN. 118, hvorefter dette Sted maaske er opkaldt.

13. Flisnes. Udt. *flisnes*. — Flesnes 1603. Flisnes 1606. 1617. Flisnæs 1666. Flisnes 1723.

Flisnes findes ogsaa i Hof Sol., hvor det er dannet af Elvenavnet Flisa. Her er ingen Elv. Neset og derefter Gaarden maa her have Navn af den ndenfor liggende Holme, Flisholm (se flg. GN.), som sandsynlig egentlig heder Flisa. Dette, som ofte forekommer som Navn paa Holmer og Skjær, maa vel komme af flis f., Flis, Spaan.

14. Flisholm. Udt. *flisholm*. — Flisnesholm 1723 (ryddet siden sidste Matrikel).

15. Vægsund. Udt. *vægsynde*. — Veigsund Ol. d. hell. S. 1853 S. 186. Vægsund Ol. d. hell. S. 1849 S. 55. Vægsund Hkr. S. 448. Veggjarsund Formn. s. V 19. Flatøb. II 312. Weigsund 1603. Weigsundt 1606. Wegsund 1616. Veegsund 1617. Vægsund 1666. Wegsund med Rabben 1723.

Jfr. GN. 59, Veibost, som sandsynlig har samme 1ste Led som dette Navn. Af de i de islandske Sagaer anførte Former, som ogsaa her er meget forskellige, er udentvivl *Veigsund*, som støttes af de ældste Former fra 17de Aarh., den rette. Jeg formoder, at 1ste Led er et Ønavn **Veig*, som maa have tilhørt, vistnok ikke hele Suloen, men den østligste, næsten fuldstændig afskaarne Halvø af deune. At det ikke har været Navn paa Okseneen, paa hvilken Gaarden Vægsund ligger, fremgaar dels af Beliggenheden af Veibost, dels af det almindelige Forhold, at Sunde mellem en større og en mindre Ø har Navn efter den sidste, medens en efter Sundet opkaldt Gaard oftest ligger paa den større Ø. Jfr. Ristesund, Sande GN. 61, Eksund, Hero GN. 70, Dimmesund, Ulstein GN. 28, Drynjesund, Vatne GN. 113, Misund, Akærø GN. 48. Det samme eller ialfald et nærbeslægtet Ønavn er *Vega* i Helgeland, som nu er svagt Hunkjønssord, men synes at have havt en gammel Form *Veig* (se Bd. XVI S. 32). *Veig* maa være beslægtet med det i Stedsnavne ofte forekommende Ord *veig f.*, som i det oldn. Literatursprog findes brugt i Betydningen «sterk Drik», men opr. vel har betegnet Vædske, Fugtighet, jfr. Folkespr. *Veigja f.*, Saft, Vædske. Som Ønavn kan det sigte til fugtigt Jordsmon eller til Kilder og Vandløb. *Veiga* er ogsaa Elvenavn.

16. Rabben. Udt. *ra'bbinn*. — Rabben 1723, se GN. 15.
Af *rabbr m.*, langstrakt Banke (Indl. S. 69).

17. Blindem. Udt. *blindemm*. — Blyndym NRJ. II 100. Blinn-dem 1603. Blindemb 1617. 1666. Blindem 1723.

* *Blindeimr.* Se Søkkelven GN. 18. Ogsaa her ligger Gaarden ved en Aa.

17, 4. Gjerdet. Udt. *jæ're*.

18. Skytterholm. Udt. *sjj'tterholm*.

Kan komme af Fællesordet Skytter, en Skytte. Skytteren forekommer dog som Bækkenavn i Aamot, og der synes at have været et Elvenavn *Skytra*. Se Bd. II S. 285. NE. S. 232. 333. Gaarden ligger paa selve Okseneen og ved en Bæk.

19. Blindemsnes. Kaldes *næ'se*. — Blinndesnes 1603. Blinde-snes 1606. 1616. Blindemsnes 1617. Blindembsnæs 1666. Blindemsnes 1723.

20. Breivik. Udt. *brei'vika*. — Breuig 1606. Breuigen 1617. Brewig 1666. Brevig 1723.

21. Remvik. Udt. *ri'mrika* (langt *i*). — Rimvig 1723 (da Underbrug til GN. 24).

Iste Led er rimi m. eller rim f., langstrakt Forhøining, Jord- eller Bjergryg (Indl. S. 70).

21, 2. Digreneset. Udt. *dì'grenæse*.

Se Orsten GN. 69.

22. Spjelkaviknes. Udt. *spjæ'lkaviknæse*. — Spilckenuignes 1606. 1616. Underbrug til GN. 24 1666. 1723.

23. Spjelkavikgjerdet. Udt. *spjæ'lkavikjære*. — Gierde 1603. 1617. Underbrug til GN. 24 1666. 1723.

23, 2. Skoghaugen. Udt. *skó'ghauen*.

23, 4. Hjellen. Udt. *jæ'llen*.

Af *hjállr* m., høitliggende Flade (Indl. S. 55).

24. Spjelkavik. Udt. *spjæ'lkavika*. — Spielkandewiik AB. 126 s. Spellingewig DN. II 725, 1495 (senere Paat.). Spilkenwigh NRJ. II 100. Spilckeug, Spilckenuig 1606. Spilkenuig, Spickeluig 1616. Spelckenviigh 1617. Spielckenwig med Giere og Næßett 1666. Spilchevig med Giere, Nettet, Spilchevigsetter og Rimvig 1723 (da Fogedgaard).

Iste Led indeholder vist et gammelt Navn paa den fra Brudsalsvandet kommende Elv, som falder ud her. Samme Elvenavn har man vel i en endnu mere afslidt Form i Spjelkvaag i Bø Ndl. S. B. antager, at Elvenavnets gamle Form mulig har været *Spjalkund og Gaardnavnets *Spjalkandarvik. Se Bd. XVI S. 410, jfr. S. 377. Det hænger vel sammen med spjalk f., Træstykke, som bruges til at ndspile noget med, holde noget udstrakt i lige Linje, Folkespr. Spjalk m., Støtte, Spile, jfr. spjelka, støtte med Spiler.

24, 9. Tuen. Udt. *tù'à*.

Af *þúfa* f., Tue, medens Tue i Vannelven og Tu i Søkkelven kommer af Sideformen *þúfr* m. (Indl. S. 83).

25. Nedregaarden. Udt. *ne'regaren*.

26. Lillestolen. Udt. *i'hlestolen*.

27. Præstsæteren. Udt. *præ'ssætra*.

28. Vasstrand. Udt. *va'sstrand*. — Walstrand (!) 1603. Wadstrand 1606. 1616. 1666. 1723.

*Vatzstrønd. Har sit Navn af, at den ligger ved Bredden af Brudsalsvandet.

29. Reite. Udt. *rei'te* (*rei'tanne?*). — Haßellreite 1603. Reitte 1666. Reite 1723.

Se GN. 3.

30. Roset. Udt. *rø'sæt*. — Rorsetter 1603. Roerßett 1617. Rødssett 1666. Rødsett 1723.

Se Stranden GN. 32.

30, 2. Bakken. Udt. *ba'kkinn*.

31. Hatlen. Udt. *hå'hlen* (ogsaa kaldet *ro'sæthählen*). — Hatlen 1606. 1666. 1723.

Trænavnet *hasl*, brugt umiddelbart som Gaardnavn, i bestemt Form.

32. Holen. Kaldes *fræmmerhølen*. — Mygholle 1603. Mogholle 1606. Huolle 1617. Fremmerhoellen 1666. Fremmerhoel 1723.

* Hóll m., rundagtig, isoleret Høide (Indl. S. 56). Dette Brug kaldes Frenmer- som det indre i Modsætning til GN. 32, 2. Myg-, Mog- i de ældste Skriftformer gjengiver vel et gammelt mykli, d. e. »store».

32, 2. Ytterholen. [Udt. *y'tterhølen?*]. — Nederhoell 1666. Yttre eller Nedre Hoell 1723.

33. Alvik. Udt. *allvika*. — Allwigen 1603. Aluig 1606. Alvigen 1617. Alwig 1666. Alvig, Alvigen 1723.

Formodentlig * Almvik, af Trænavnet almr. Jfr. Almvik i Tingvold, udt. *al'*, Almklov i Vannelven, udt. *ål'*, Almskaret i Ørskog, udt. *all'*, og Almestad i Norddalen, udt. *all'*. Ogsaa ved Navnene i Vannelven, Norddaleu og Ørskog findes m. sloifet allerede i Skriftformer fra 17de Aarh. Jfr. ogsaa de under Ørskog GN. 51 anførte Navne.

34. Ølsvik. Udt. *øllsvika*. — Egelswigh NRJ. II 100. Ølswigen 1603. Olßuig 1606. Olßuig 1616. Ølsviigen 1617. Oelßuig 1666. Ølsviig, Ølsvigen 1723.

Formen i NRJ. henviser vistnok rigtig til opr. * Egilsvik, sms. med Mandsnavnet Egill. Det er dog ikke PnSt. S. 60 opført blandt deraf dannede Navne.

35. Ølsvikfeten. Udt. *øllsvikfita*. — Ølsvigfetten (ryddet siden sidste Matr. under GN. 34) 1723.

Sidste Led er fit f., frodig Græsmark, især en lavtliggende ved Bredden af Vand (Indl. S. 49).

36. Breivik. Udt. *brei'vika*. — Brewig 1666. Brevig 1723.

37. Nakken. Udt. *na'kken*. — Nackenn 1603. 1606. 1617. Nachen 1666. 1723.

* Nakk m., Nakke; maa her som sædvanlig egentlig betegne et Fjeld nær Gaarden (Indl. S. 68).

38. Lerstad. Udt. *læ'rsta*. — Lerstad NRJ. II 100. Leijerstad 1603. Lierstad 1617. Leerstad 1666. 1723.

Findes ogsaa i Leksviken, udt. som her og AB. 27 skr. af Leirastadom. Bd. XV S. 53 formodes det, at dette er opr. Leirustadir, dannet af Elvenavnet Leira. Den samme Forklaring er ogsaa her sandsynlig den rette. Gaarden ligger ved en Bæk og nær det lille Vand, hvorfra denne kommer. Det kan merkes, at efter Kystkartet er der meget udgrundt udenfor Bækkens Udløb.

39. Gaaseid. Udt. *gø'ssi, gå'ssi*. — Gusym NRJ. II 100. Gaße 1603. Gaasße 1617. Gaasße 1666. Gaassie, Gaasie med Svinøen 1723.

NE. S. 66 er det under Tvivl formodet, at 1ste Led er Elvenavnet Gaus, af gjósa, strømme frem med Voldsomhed, idet det ikke antages, at den nuv. Udt. kunde være fremkommen af opr. Gäs-. Der gaar en større Bæk nær Gaarden.

40. Gaaseidnes. Udt. *gø'ssínæse*. — Yttre og Indre Gaæssienes (ryddede siden sidste Matr. under Gaaseid) 1723.

41. Feten. Udt. *fī'ta*. — Fætten (ryddet under Gaaseid) 1723. Se GN. 35.

42. Skuggen. Udt. *sku'jjen*. — á Skugga Fornm. s. V 118. 126. Flatøb. I 188. Schuggen, for under Gaaseid, 1723.

* Skuggi m., Skygge, vel altid betegnende Steder, som ligger i Skygge, har lidet Sol (Indl. S. 76). I Regelen kun i nyere Navne.

43. Borgund. Udt. *bå'rgånn*. — til Borgundar Fornm. s. V 18. Flatøb. II 312. Ol. d. hell. S. 1853 S. 186. Ol. d. hell. S. 1849 S. 55. Borgund (Dat.) de samme Steder. DN. III 27, 1290. 76, 1309. til Borgundar Fornm. s. VIII 367, 395. IX 474, 479. Bisk. s. I 555. Sturl. s. I 317. i Borghund, til Borghundar Fornm. s. IX 20. Borgung Fornm. s. X 398. af Borgundi Bisk. s. I 807. Borghund DN. V 132, 1344. I 519, 1429. 601, 1453. 708, 1495. AB. 80. 82. 83. Borgundh DN. II 492, 1421. Borgund DN. II 725, 1495. Borgenn DN. V 771, 1529. OE. 2. 4. DN. II 832, 1538. VI 834. 1570. Borgund, Borgenn 1616. Borgenn 1617. Borgen, Borgund 1723 (under Præstegaarden nævnes da Hundsvehrholm).

Borgund f., en Afledning med Endelsen -und af borg f., en befæstet Høide (Bygdeborg) eller en isoleret Høide med bratte Sider, som var skikket til saadant Brug (Indl. S. 44. Thj. VSS. 1891 S. 164). Ogsaa Navnet Borgund maa sigte til lignende Høider. Her findes en isoleret Bergkuat lige ved Gaarden. Samme Navn findes i Fjelberg og i Vikten, paa begge Steder Onavn, som er gaaet over til Gaardnavn. Fremdeles i Selje, hvor Gaarden ligger paa en liden, næsten afskaaret Halvø med en isoleret Høide paa Nord-siden af Statlandet, samt i den øvre Del af Lærdal, hvor det nu kun bruges som Bygdenavn, men opr. maa have været Gaardnavn. Ogsaa denne sønd-mørske Gaard ligger paa en ved Nørresundet og en Vik næsten afskaaren Halvø. Endel af de ovenfor anførte Citater sigter til den Kjøbstad, som i MA. laa her. — Den 1723 nævnte Hundsvehrholm er Hundsver, en liden Ostrax udenfor Borgund. Den kaldes Hundsver Hkr. 447, medens Flatøb. II 312 paa samme Sted vel feilagtig nævner Haukver.

44. Klokkersund. Udt. *klå'kkarsynd*. — Klochersundet, oprindeligt under Gaaseid, 1723.

45. Ratvik. Udt. *ra'ttrika*. — Ratuig 1606. Rattuigen 1616. Raftteuig 1666. Ratvigen 1723.

Det er maaske usikkert, om 1ste Led kan være Rat n., Skrab, Affald; jfr. dog Rathagen i Holtaalen (Bd. XIV S. 223), hvor ogsaa Vokalen i 1ste Stavelse er kort.

46. Grønvik. Udt. *grø'nrvika*.

47. 48. Hatlen ytre og indre. Udt. *hå'hlen*. — Hattle, Haßle 1603. Hatlenn 1606. Haßlen 1616. Hadlen 1617. Ytter Hatlen, Inderhatlen 1666. Yttre, Indre Hatlen (med Indre og Yttre Hatlevig) 1723.

Se GN. 31.

49. Hatlevik. Udt. *hå'hlevika*. — Indre og Yttre Hatlevig 1723.

50. Aase. Udt. *å'se*. — Osse NRJ. II 101. Aase 1603. Aas³e 1606. 1617. Aas³e 1666. Aase 1723.

* *Åsar*, Flt. af *åss* m., Aas, langstrakt Høide (Indl. S. 42).

51. Furmyr. Udt. *fu'rmyra*. — Furmyhr 1666. Furmyhren 1723.

Af Trænavnet *fura* f. og *mýrr* f., Myr.

52. Humlen. Udt. *hu'mmlå*. — æyna Humlu (Akk.) DN. V 132. 1344. Homlend NRJ. II 100. Hombelenn 1603. Humblemb 1617. Homblen 1666. Homlen 1723.

* *Humla* f., opr. Navn paa den mindre Ø paa Nordsiden af Snløen, paa hvilken Gaarden ligger, adskilt fra Suloen ved Humlesund. Samme Ønavn har man vist i Humløen med Humlesund udenfor Lillesand, mulig ogsaa i Hamulen (RK.) i Ytre Vikten. Hummelsund mellem to Øer i Sund kunde tyde paa, at ogsaa en af disse har havt Navnet Humla. Som Tilfældet er med mange Ønavne, findes ogsaa et ligelydende Elvenavn. Dette afledes NE. S. 110 og 322 af Insektnavnet *humla* eller af et Verbum med Betydning «at summe», beslægtet med middelhøitidsk hummen. Skulde man antage samme Forklaring for Ønavnet, maatte det hentyde til en svagere Lyd af Brændingen ved Kysten. Dette synes dog mindre naturligt. Den af Hellquist (Sv. Sjönamn S. 236) for Ønavnet Hummeln foreslaaede Forklaring kunde ogsaa komme i Betragtning, idet han afleder dette af oldn. *hūm n*, Tusmørke, *hūmr*, skum, halvmørk. Man har ogsaa ellers Ønavne, afledede paa -la, og med Hensyn til Betydningen kunde mindes om det hyppige Lysøen. Endelig er det vel ogsaa muligt og maaske det sandsynligste, at det indeholder en Aflydsform af det **hōmull*, man har i *hōmulgrýti*, tæt Lag af Smaasten, jfr. Folkespr. Humul. Jfr. ogsaa Snnulven GN. 64. Med Hensyn til Betydningen kunde isaafald sammenlignes Grøte, Gryte.

53. Humlekavlen. Kaldes *kå'veln*. — Homlekalven, oprindeligt under Homlen, 1723.

Er Navn paa en liden Ø ved Siden af Humlen. Det er som bekendt overmaade almindeligt, at smaa Øer, som ligger tæt ved større, faar Navnet «Kalven», i Regelen sms. med den større Øs Navn. I Udt. har man her Exempel paa den undertiden forekommende Omsætning af v med foregaande l eller r.

54. Torlen. Udt. *tø'rrlå*. — Toland (!) NRJ. II 101. Toldenn 1603. Thorloff 1606. Thorloen, Thørlen 1617. Torlen 1666. Torlen med Gronevig 1723.

Egentlig Navn paa den flade Ø, hvorpaa Gaarden ligger, og som skilles fra Humlen ved en Val eller et ganske grundt Sund. Se Vannulven GN. 10, som man være samme Ord, men der sandsynlig opr. Elvenavn. Navnet kan maaske have sin Grund i Øens Form. S. B. antyder en mulig Sammenhæng med isl. *þyrill*, en Stang med en Kvast paa Enden til at piske Melk, som ogsaa i forskellige Former bruges i norske Bygdemaal i Betydning af en Kjernestang. *Þyrill* er paa Island Navn paa en Fjeldhammer af meget eiendommeligt Form og en under den liggende Gaard; det har der formodentlig Hensyn til Hammerens Form. Se Kålund I S. 288.

55. Gruen. Udt. *grüå*. — Gruen 1723 (ryddet siden sidste Matr. under GN. 54 og brugt under GN. 56).

Er vel Ordet Gruva f., Grube, Malmgrube (Aasen).

56. Hanken. Udt. *hå'nkannē*, Dat. *hå'nkå*. — Hanchen 1723 (opr. under Torlen).

Kan sammenlignes med Ønavnet *Hanki*, nu *Hanko* i *Onsø*, og *Hanken*, en ubetydelig Gaard i *Balestrand*. Det første sættes Bd. I S. 320 i Forbindelse med *hank f.*, *Hank*. Hvad der her har givet Anledning til Navnet, kan jeg ikke oplyse. Gaarden ligger paa *Torlen*.

57. Kvasnæs. Udt. *kva'ssnæs*. — Huerfsnes AB. 80? Qwer-ness NRJ. II 100. Quasness OE. 3. Quasnes 1603. 1616. Quarsnes 1606. 1617. Quassnæs 1666. Qvasnes 1723.

O. R. udtaler i en *Notits* i *Matr. Trivl*, om *Citatet* af AB. vedkommer denne Gaard og ikke snarere er at henhøre til *Kvervet*, et Fjeld paa *Vestenden* af *Ellingsøen*; isaaftald maa det være et forsvundet Gaardnavn. Da e ofte gaar over til a foran r med paafølgende Konsonant, kunde dog *Kvarvsopstaa* af *Hverfs*. Mulig er *Huerfs*- i AB. Feilskrift for *Hvarfs*. Isaaftald er det uidentivl samme Navn som *Kvarsnes* i *Gildeskaal* (Bd. XVI S. 188). 1ste Led er da *hvarf n.*, en *Krumning*, saaledes brugt om et fremspringende *Nes*, hvorom *Seilleden* gjør en skarp *Sving*. Se *Indl. S. 58*. Stedsforholdene passer til denne Betydning af Navnet. Nutidsformen er opstaaet ved, at f er faldet ud mellem to Konsonanter, ligesom i det nordlandske Navn, og dernæst rs assimileret til ss ligesom i Gaardnavnet *Fossola* af *Forsela*. Et beslegtet Navn er sandsynlig Gaard- og Herredsnavnet *Kvernes* i *Nordmore*. At man her ikke tør tænke paa Adj. *hva'ss*, viser allerede *Nesets* Form. — GN. 57—116 ligger paa *Suløen*.

58. Kongshaugen. Udt. *kó'ngshauen*. — *Kongshoug* 1603. 1606. 1666. 1723.

Tillegget *Kongs-* kan her som ofte betegne, at Gaarden engang har tilhørt *Krouen*. Det er ogsaa muligt, at Navnet skriver sig fra en *Hang* i *Nærheden*, om hvilken det kan være troet, at en *Konge* var begravet der. *Kongshaugen* findes ellers som Navn paa store *Hauger*.

59. Veibost. Udt. *vei'bósst*. — af *Veibolstadum* AB. 79. *Vigbostad* NRJ. II 100. *Veidebostadh* OE. 3. *Weigbust* 1603. 1606. *Veibostad* 1616. *Veebostad* 1617. *Weybust* 1666. *Weibust* med *Stranden* 1723.

«Formen i AB. kan ikke være rigtig, da Navnet maa staa i Forbindelse med *Vegsund*, ved hvilket Gaarden ligger.» O. R. 1ste Led maa være det under GN. 15 omtalte *Veig*, antagelig Ønavn, sidste Led er *bólstadr m.*, *Bosted*, *Gaard* (*Indl. S. 44*). Navnets Dannelse har Analogi i *Sulebost*, *Ulstein* GN. 80, sms. med Ønavnet *Súla*. *Vébolstaðr* forekommer i *Kvæfjord*, nu *Vebbestad*.

59, 3. Klokkehaugen. Udt. *klå'kkarhauen*.

59, 4. Klokernes. Udt. *klå'kkarnæse*.

60. Reitehaugen. Udt. *rei'tehauen*. — *Hoffue* 1603. *Reytte* 1616. *Reitte* 1666. *Reitehoug* 1723.

61. Solevaagseidet. Udt. *só'lavågseie*. — *Eide* 1603. *Æide* 1617. *Eide* 1666. *Eide* med *Eids Nessett* 1723.

Se GN. 64. Ligger paa det *Eid*, som forbinder *Veibosthalvoen* med den egentlige *Sulø*.

61, 3. Kriken. Udt. *kri'kinn*.

Se *Vannelven* GN. 70.

61, 7. Eidsnes. Udt. *ei'snæse*. — *Eidenes* 1714. *Eids Nessett* 1723.

62. Leirvaag. Udt. *lei'rvåg*. — Lerwoig 1603. Lieruog 1616. Leervogh 1617. Leerwoeg 1666. Leervog 1723.

Den indre, bredeste Del af den Vaag, som næsten afskærer den østligste Del af Suloen, Veibosthalvoen, og som formodentlig tidligere i sin Helhed har hedet Sulevaag, kaldes nu efter Kystkartet Leirvaag. Efter denne har Gaarden Navn.

63. Sunde. Udt. *sy'nde*. — Swnd NRJ. II 109. Sunde 1603. 1606. 1617. 1666. 1723.

*Sundar f., Flt. af sund n., Sund. Har Navn af, at den ligger ved det trange Indløb til den under GN. 62 nævnte Vaag.

64. Solevaag. Udt. *só'larág*. — af Sulewaga AB. 80 s. Soelwigh NRJ. II 109. Soelwog OE. 2. Sollwoig 1603. Soluog 1606. Seleuog 1616. Solleuog 1617. Sollewoeg 1666. Saelvaag 1723.

*Súlurág, af Ønavnet *Súla, se Ulstein GN. 80, hvor ogsaa den Mulighed er nævnt, at det er den sterke Indskjæring af Vaager i Øens østlige Del, som kan have givet Anledning til Øens Navn.

65. Bjorkevaag. Udt. *bjørkarág*. — Galtewoig 1603. Galteuog 1616. 1617. Galtewoeg 1666. Birchevaag, forhen kaldet Galtevaag, med Furrenes 1723.

«Det nuv. Navn skal være indført af Foged Alsing i 18de Aarh.» O. R. i NG. Mscr. Galten er et særdeles hyppigt Navn paa Boer og Skjær. Det kan være af et sandant, at Galtevaag har faaet Navn. Jfr. Galtevigen i Hetland og Galtvik paa Frosten.

65, 2. Gjerdet. Udt. *jæ're*.

65, 3. Vaagen. Udt. *vå'jinn*.

66. Furnes. Udt. *fúr'næse*. — Furrenes 1723, da Underbrug til GN. 65.

Se Volden GN. 34.

67. Karlsbakken. Udt. *ka'llsbakk*. — Backenn 1603. Backen 1617. Carlsbache 1666. Carlsbache 1723.

Sms. med Mandsnavnet Karl.

68. Vikene. Udt. *vi'kanne*. — Wig 1606. 1616. Wiige 1666. 1723.

69. Eikrem. Udt. *ei'krem*. — Egrym NRJ. II 109. Ekrem 1603. Eckeremb 1606. Eickremb 1617. Echrimb 1666. Echrim 1723.

*Eikreimr, se Vannellen GN. 34.

70. Hjellen. Udt. *jæ'llen*. — Jelle 1603. Hille 1606. Helde 1616. Hielde 1617. Jelde 1666. 1723.

*Hjallr m., høitliggende Flade (Indl. S. 55).

71. Baatnes. Udt. *bå'tnæs*. — Badenes 1603. Baadenes 1606. 1617. 1666. 1723.

72. Mauseid. Udt. *mau'sei*. — af Mauseide AB. 79. Mußeide 1603. Musæid 1617. Musseid 1666. Muus Eide 1723.

Ligger ved en Elv, som kommer fra Manseidvandet og gaar ud i Mauseidvaagen. Ved Eidet maa forstaaes Overgangen fra Vaagen til Eikrem ved Storfjorden. 1ste Led formodes NE. S. 166 at indeholde et Elvenavn, som dog ei kan paavises andensteds. Heller ikke kan jeg paavise noget andet Stedsnavn, hvori denne Stamme forekommer.

73. Mauseidvaag. Udt. *mauseivåg* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Wogenn 1603. Mussewoeg 1666. Muusevaag 1723.

74. Rørstad. Udt. *rø'sta*. — Røstad NRJ. II 101. Rørstad 1603. Røerstad 1606. 1616. 1617. 1666. Rørstad med Wallen og Korsnes 1723.

Formodes PnSt. S. 210 at kunne være *Rørekstaðir, af Mandsnavnet Rørek. Rigtigheden af den opgivne Udt. er tvivlsom. Rørstad findes ogsaa i Sørfolden, hvor Udt. er *rør'sta*.

75. Korsnes. Udt. *kør'snæse*. — Korðnæs 1666. Korsnes 1723 (da Underbrug til GN. 74).

Kors- er vel her snarest at forstaa om et som Sømerke opreist Kors. Se Indl. S. 62 under kross.

76. Blomvik. Udt. *blóm'vika*. — Blomuig 1666. Blomvig 1723.

1ste Led er vel Blom m., Bregne, som efter Aasen bruges i denne Betydning i Nordre Bergenhus og i Trondhjems Stift. Samme Navn findes ogsaa paa Valderøen, se ndf. GN. 183, 23.

76, 3. Rabben. Udt. *ra'bbin*.

Se GN. 16.

77. Valen. Udt. *vå'len*. — Wallen 1723 (da Underbrug til GN. 74).

Er Ordet vaðill m., Val, grundt Sted i Vand, grundt Sund (Indl. S. 84). Den smale Vaag, ved hvilken Gaarden ligger, er efter Kystkartet ganske grund.

78. Tranvaag. Udt. *trå'nvåg*. — Tranwog 1666. Tranwaag 1723.

1ste Led er uidentivt Englenavnet trana f. Samme Navn er Traanevaag i Herred, af ældre Trønuvågr; jfr. ogsaa Tranvik i Fillan.

79. Fiskergaarden. Udt. ei opgivet. — Fischergaard 1666. 1723 (fra gammel Tid under GN. 87).

GN. 79—86 danner den saakaldte Fiskerstrand og var efter Strom II S. 101 først bleve ryddede i de sidste 100 Aar. Det er den Del af Snløens Nordkyst, som ligger langs Humlesundet.

80. Ingebrigtsgaarden. Udt. *i'ngjebrikktsgaren*. — Ingebrigtsgaard 1723 (om denne Gaard og de flg. indtil GN. 86 bemerkes da, at de var ryddede siden sidste Matr. under GN. 87).

81. Vaatmyr. Udt. *vå'tmjra*. — Waatmyhr 1723.

82. Øvregaarden. Udt. *ø'vregaren*. — Overgaard 1723.

83. Haugen. Udt. *hau'en*. — Hougen 1723.

84. Villumsgaarden. Udt. *vi'llamsgaren*. — Willemspladtz 1723.

Villum og Villam er nyere Former af det gamle Mandsnavn Vilhjalmer (Aasen, Navnebog S. 75).

85. Davidspladsen. Udt. *da'vissplassen*. — Davitzpladtz 1723.

86. Størkerpladsen. Udt. *styr'rkåplassen*. — Størcherpladtz 1723.

Sms. med Mandsnavnet Storker, den i nyere Tid almindelige Form af det gamle Styrkár, medens man paa Soudmøre ifølge Aaseu (Navnebog S. 37) har Formen Styrkaa.

87. Djupvik. Udt. *jú'rika*. — Dybuigenn 1603. 1606. Dyffuigen 1617. Diuwig 1666. Dyvigen med Gjedhammeren 1723.

87, 7. Nyhaugen. Udt. *nj'hauen*.

87, 8. Gjeithammeren. Udt. *jei'thammaren*. — Se GN. 87.

87, 10. Hegrehaugen. Udt. *hæ'grauen*.

1ste Led maa være Fuglenavnet hegr i m., Heire.

87, 11. Myren. Udt. *mj'ra*.

88. Vedde. Udt. *væ'dde*. — Vedde NRJ. II 101. Weide 1603. Væde 1617. Wedde 1666. Wedde med Svinholmene eller Weddeholmene 1723.

Maaske *Viðir, Flt. af viðr m., Skov. Nutidsformen maa isaaftald forklares efter den ikke saa sjældne Brug, at ð imellem to Vokaler istedetfor som almindelig at falde bort bliver hærdet og fordoblet. Jfr. Rødde i Melhus og i Laanke af oldn. Ruði, Gudding i Værdalen af Guðinjar o. fl. Findes ikke andensteds nu i denne Form, men er, hvis Forklaringen skulde være rigtig, samme Navn som Vea i Løiten, i Skudenes, i Næro og i Bo Nordl. (se Bd. III S. 117. XV S. 354. XVI S. 376). I Bø skrives det i 17de Aarh. Wedde. Udt. med æ er dog paafuldende, hvis den er korrekt. En anden Forklaring er dog ogsaa mulig, som vil stemme bedre med Udtaleformen. Det kan være *Vedðin, en Sæmmensætning med vin, af opr. *Vað-vin, hvori 1ste Led er vað n., Vædested. Dette Navn findes hyppig paa Østlandet, hvor det nu i Regelen er blevet til Vøien, men paa et enkelt Sted, i Berg Sml. (se Bd. I S. 223), til Veden, udt. *væ'en*. Med Hensyn til Forholdet mellem de nuv. Former jfr. det ovf. nævnte Gudding ved Siden af Gui, som paa andre Steder er Nutidsformen af Guðinjar. Med Hensyn til Endelsen -e istedetfor den i Søndmøre hyppigste -a jfr. Linge i Norddalen. Jeg anser den sidste Forklaring for den sandsynligste. Nær Gaarden er en Elv. — Veddeholmene kaldes efter Kystkartet endnu nogle Smaaøer udenfor Veddebugten.

89. Veddegjerdet. Udt. *væ'ddejære*. — Giere 1666. 1723.

89, 3. Legene. Udt. *læ'gene*.

Se Vannelven GN. 12, 3.

89, 7. Uren. Udt. *û'ra*.

89, 8. Teigen. Udt. *tei'en*.

90. Vasset. Udt. *va'ssæt*. — Wadsett 1666. 1723.

Se Vatne GN. 71. Ligger nær Vassetvandet.

91. Brathaugen. Udt. *brá'tthauen*. — Brattehoug 1603. Bratt-hough 1617. Brathoug 1666. 1723.

91, 4. Grønmyr. Udt. *grø'nmyr*.

92. Holen. Udt. *hó'len*. — Hollen 1603. Hoellen 1606. Hoelen 1723.

* Hóll m., isoleret, rundagtig Hoide (Indl. S. 56).

93. Holsfeten. Udt. *hó'lsfita*.

Sidste Led er fit f., lavtliggende, frodig Strækning ved Vand. Jfr. ovf. GN. 35.

94. Vaagnes. Udt. *vå'gnes*. — Woge NRJ. II 101. Waage og Wogenes 1603. Woge, Wognes 1606. Woge 1616. Vaageness 1617. Waage med Wognnes Engeslet 1666. Waage med Waagenes Engeslette, Stiholm, Hafnen, Dybhafnen, Salen, Øvre Urvigen, Juljeboe, Guldsmedschar og et lidet Engeslette ved Kipperberget 1723.

Det opr. Gaardnavn kan sees at have været * Vågar, Flt. af vågr m., Vaag. Men dette er efterhaanden blevet fortrængt af Vaagnes (* Våganes), som fra først af har været Navn paa et Underbrug. Om Underbrugenes Navne se ndf.

94, 11. Strømmen. Udt. *strå'minn*.

95. Djuphavn. Udt. *jū'phavn*. — Dybhafnen 1723, se GN. 94.

96. Salen. Udt. *sa'len*. — Salen 1723, se GN. 94.

Salen, som undertiden bruges som Navn paa mindre Gaarde, kan efter Formen komme af salr m., som saa ofte findes brugt som 2det Led i sms. Navne og da vel maa tages i Betydningen: Opholdssted, Gaard. Se Indl. S. 73. Ialfald oftest er det vel dog at alleds af sōðull m., Sadel, som især sms. bruges som Navn paa Fjelde og Høider, sigtende til en sadelformig Forsenkning i dem. Dernæst er det gaaet over til Navn paa Gaarde i Nærheden af saadanne Høider. Se Indl. S. 81 under sōðull. Saaledes maa det vist ogsaa opfattes her. Kun, hvor det «tykke» l bruges i Udt., kan disse Stammer sikkert adskilles, naar man ikke har gamle Skriftformer.

97. Havnen. Udt. *há'mna*. — Hafnen 1723, se GN. 94.

Af hōfn f., Havn.

97, 4. Flatholmen. Udt. *flā'tholmen*.

97, 5. Gjerdet. Kaldes *há'mnjære*.

98. Urvik. Udt. *úr'vika*. — Nedre Urvigen 1723 (ryddet under GN. 94).

1ste Led er urð f., Stenur.

99. Fyllingen. Udt. *fý'lingjinn*. — Fyllingen 1603. Föllingen 1606. Fyllingh 1617. Fyllingen 1616. 1666. Fyllingen med Yttre Fyllingen 1723.

Se Skodje GN. 54. Ogsaa her kan Navnet opr. have tilhørt enten en Vik eller det tæt indenfor liggende Vaagevaudet, som har et kort Afløb til Viken.

99, 7. Nymarken. Udt. *nj'marka*.

99, 8. Djupdalen. Udt. *jū'pālen*.

100. Kraaen. Udt. *krá'a*.

Af *krá f.*, Vraa, sigtende til afsides Beliggenhed; i Betydning faldende sammen med det i Navne hyppigere *rá*. Efter Strøm II S. 157 kaldtes Gaarden ogsaa Klamberen. Dette maa vel henføres til *klømb r f.*, Klemme, og sigte til en Fjeldkløft.

101. Jyljeboen. Udt. *jyl'jebo'n*. — Juljeboe 1723, se GN. 94.

1ste Led er vel *gil n.*, i Flt. *giljar f.*, Kløft, Fure i Fjeld (Indl. S. 51).

102. Kipperberg. Udt. *kí'pperbærg* (andre: *kí'per*). — Kipperberget 1723 (ryddet siden sidste Matr. under GN. 94).

1ste Led i dette og de to flg. Navne er Kipper m., Bødker, et i nyere Tid fra Tydsk indkommet Ord. Findes oftere i Navne paa Kysten, saaledes i dette Amt ogsaa Kippersund i Bud, Kippervik i Halse og Kippernes i Kornstad.

103. Kipperholm. Udt. *kí'pperhølm*. — Kipperholm 1666. 1723.**104. Kippervik.** Udt. *kí'ppervika*.**105. Hatholm.** Udt. *hátthølm*. — Hatholm 1723.

Mulig af *høttr m.*, Hat, som Navn paa et Fjeld eller en Høide.

106. Storholm. Udt. *stó'rhølm*. — Schomagerholm 1723.**107. Svinholm.** Udt. *sví'nhølm*. — Svinholm 1723.**108. Vasholm.** Udt. *vá'sshølm*. — Washolm 1723.

Hører til de mange Ønavne, som sigter til, at der paa Stedet var ferskt Vand at finde for dem, som færdedes ved Kysten.

109. Moldvær. Udt. *mó'llvær*. — Molwer NRJ. II 101. OE. 3. Molluer 1603. Molduer 1606. 1616 (da Fogedgaard). Muldwehr 1666. Moldvehr med Sandvigen og Stadznæset 1723.

Ligger paa selve Suloen. Sidste Led er *ver n.*, Fiskevær (Indl. S. 85). Af 1ste Led kan der tænkes flere Forklaringer. Det kunde være det gamle Mandsnavn *Moldi*, som synes bevaret i flere Stedsnavne (se PnSt. S. 182). Da der er en Elv ved Gaarden, kunde man ogsaa tænke paa Elvenavnstammen *Mold*. (se NE. S. 162). Endelig kunde man her have *Moldi*, brugt som Fjeldnavn (se PnSt. S. 296, jfr. Hero GN. 60). Mindre sandsynligt er det, at det her ligefrem skulde være *mold f.*, Muld.

109, 6. Bulegene. Udt. *bú'lægene*, Dat. *-lægå*.

Falder i Betydning sammen med det hyppige Navn *Legene*, se Vann-elven GN. 12, 3. 1ste Led er *bú n.* i Betydning af Buskab, Kreaturer.

109, 9. Storsteinsmyren. Udt. *stó'rsteinsmýra*.**109, 10. Remmen.** Udt. *ri'mma*.

Af *rim f.*, langstrakt Forhøining, Jordryg, Fjeldryg (Indl. S. 70).

109, 16. Løken. Udt. *lò'kinn*.

Af *lò'kr m.*, dyb Bæk med svag Strøm (Indl. S. 67). Jfr. Svartløken Orskog GN. 30.

109, 17. Gamlemyren. Udt. *gá'mmlemýra*.**109, 19. Langevaag.** Udt. *lā'ngerváinn*.

110. Gaasholm. Udt. *gāshølm*. — Gaasholm 1723.

Sms. med Fuglenavnet Gaas.

111. Stadsnes. Udt. *stā'ssnæs*. — Stadzneŕet 1723.

Anfores af Strøm som et Sted, beboet af en Mængde Pladsmænd og Husmænd. Men Navnet er dog vel temmelig nyt som Bostedsnavn. Det kan maaske være en Sammensætning med *stāðr m.*, i dette Ords Brug om noget, som stikker frem, skyder frem, saaledes særlig om fremstikkende Nes (Indl. S. 76). Med Hensyn til den nyere Genitivform af 1ste Led kan sammenlignes Stadsbygden og Udtaleformen Stasslanne (Statlandet) i Selje.

112. Moldværsmyr. Udt. *møllværsmyra*.**112, 2. Moldværshavn.** Udt. *møllværsHAMNA*.**113. Sandvik.** Udt. *sā'nvika*. — Sanduig 1723.**114. Kjellingset.** Udt. *kællingsæt*. — Kiellingsett 1603. Kilingsetter 1606. Killingsett 1617. 1666. 1723.

*Kerlingarsetr, af kerling f, Kvinde. De mange dermed sms. Navne betegner vel, at Stedet tilhørte en Enke dengang, da Navnet gaves.

115. Flesje. Udt. *flæsje*. — Ffliesie OE. 3 s. (da Odegaard). Flidtzē 1606. Fliisŕe 1616. Flidŕe 1617. Flessie 1666. Flesie 1723.

*Flesjar, Flt. af fles f, Skjær, som ligger i Vandskorpen (Indl. S. 50). Jfr. Ulstein GN. 84. Efter Kystkartet er der udenfor Gaarden et Skjær eller en Holme nær Stranden og lidt udenfor en Undervandsflu Flesjeflu.

116. Kalvestad. Udt. *kalvesta*. — Kallstad 1603. Kalfuestad 1617. 1666. Kalvestad 1723.

Den opgivne Udt. betegnes af O. R. som trivlsom. Navnet er enestaaende. I Vaaler Sml. og i Biri har man Kalverud, som Bd. I S. 366 og IV, 2 S. 3 formodes at komme af kalfr m., Kalv. I en Sammensætning med *stāðir* kan imidlertid denne Forklaring ikke passe. Man kunde maaske antage et Kalfr, brugt enten som Mandsnavn eller som Tilnavn, en svag Sideform til Kalfr, der som bekendt er et almindeligt Mandsnavn, ligesom kalfr oftere forekommer som Tilnavn. Denne er den sidste Gaard paa Suløen.

117. Slinningen. Udt. *slī'ningjinn*. — Slemming (!) 1603. Slendingen 1606. Slinding 1617. Slindingen 1666. Slinningen 1723.

Ligger paa Østspidsen af Øen Heissen. Som antagelig beslægtede Navne kan nævnes Slinde i Sogndal (Sogn) og Slindan i Selbu, maaske ogsaa Sklinden, en Samling Udoer i Leka. Staar mulig i Forbindelse med Slind f, i nogen af de hos Aasen anførte Betydninger: Tverhjelke, fast Bret eller Trappetrin, Side. Jfr. Bd. XIV S. 388. XV S. 372.

118. Heissen. Udt. *hei'ssa*, Dat. *hei'ssene*. — [af Heiz DN. XVI 1, c. 1200]. i Hæidz DN. V 132, 134 f. af Heidz AB. 79. Hiltzen NRJ. II 100. Hiŕen [Yttrehiŕen, Nordrehiŕen] OE. 3. Heŕenn 1603. Hedtzenn 1606. Heidŕen, Heŕen, Hedtzen 1616. Heidzen 1617. Hesŕen 1666. Hessen 1723.

Heiz (Heidz), egentlig Navn paa den mindre Ø, hvorpaa Gaarden ligger. Det maa være en Afledning paa -s af heidr f. Hei. Heids har efter S. B. ogsaa været Navn paa en Elv i Rygland (Bd. VIII S. 199). Andre

Onavne, afledede med -s, men ialfald nu svage Hunkjensord, har man i de under Sande GN. 63 nævnte *Brimsa, Eidza, *Vågsa og *Víkss, maaske ogsaa i Imsa ved Lindesnes og ved Kvitingso.

118, 4. Gjerdet. Kaldes *hei'ssajære*.

118, 6. Ølsvik. Udt. *ø'lvika*.

Maaske opkaldt efter GN. 34.

119. Aasen. Udt. *å'sen*. — Aasen og Springervig, Rydningspladse under Heissen 1723.

Springervig er dannet af Dyrenavnet Springer, et Slags Delfin. Efter Strøm II S. 90 foregik der her paa hans Tid en overordentlig stor Fangst af Springere.

119, 3. Kleven. Udt. *klei'va*, Dat. *klei'vinne*.

120. Skarboen. Udt. *skä'rbø'n*. — Skarboo DN. XI 820, 1568. Skarboenn 1603. 1606. 1617. Skarboe 1616. Scharboen 1666. Skarboen med Skarboevig, Skarboe Haug og Myhren 1723.

Se Hjørundfjord GN. 71. Strøm II S. 90 siger, at den har sit Navn af, at den ligger ved et Fjeld, som har et Par dybe Skar i Toppen.

120, 6. Haavarpladsen. Udt. *hå'varplassen*.

Af det endnu i nyeste Tid brugte Mandsnavn *Håvarðr*.

120, 7. Villumspladsen. Udt. *vi'llamsplassen*.

Se GN. 84.

120, 8. Trones. Udt. *trø'næs*.

Et ubetydeligt Brug. Det er et ofte forekommende Navn, som sandsynlig er kommet hid ved Opkaldelse. Jfr. f. Ex. Bd. XV S. 119.

120, 9. Osen. Udt. *ø'sen*.

121. Skarbovik. Udt. *skä'rbøvika*. — Skarboevig 1723, se GN. 120.

122. Steinvaagnes. Udt. *stei'nvågnæs*. — Jfr. Steinavågr Fornm. s. V 18. VII 287. Flatob. II 312. Hkr. 447. 784. Ol. d. hell. S. 1853 S. 185. [i Steinavági Haak. Haak. S. S. 342]. Steina-vågar Ol. d. hell. S. 1849 S. 55. [af Steinavoge DN. XVI 1, c. 1200]. af Steinauaghe DN. XII 222, c. 1490. Stienuog 1617. Steenvaagnes 1723 (ryddet siden sidste Matr. under Skarboen).

Steinavågr nævnes i Sagaerne kun som en Havn. Det er den vel beskyttede Bugt mellem Heissen og Aspøen. Der har dog ialfald ved 1200 allerede været en Gaard af samme Navn, som senere maa være gaaet ind. Strøm (II S. 156) nævner dog endnu Stenvaag som en Gaard ved Siden af Stenvaagnes med Bemærkning, at den ogsaa kaldes Aspen. I Steinavågr kan 1ste Led være steina, Gen. Flt. af steinn m. Jeg kan dog ikke afgjøre, hvad dette isaafald kunde sigte til, Skjær eller Holmer eller Bergknauser paa Land. Efter Formen var det ogsaa muligt, at 1ste Led kunde være Gen. af Mandsnavnet Steini (PnSt. S. 233).

123. Drevik. Udt. *drø'vika*. — Dreviig 1714. Drovigen, oprindeligt under Skarboen, 1723.

Findes neppe andensteds. 1ste Led maa være drif n., i Betydning af Sødrev.

124. Godoen. Udt. *gø'na*. — Gudøey DN. I 257, 1351. Gudey DN. I 269, 1353. Guden DN. II 492, 1421. Gwdon DN. I 757, 1516. II 776, 1516. Gudhen, Gudoen NRJ. II 99. 101. Gudoen 1603. Gudoenn 1606. 1617. Gudoen 1666. 1723.

Gudøey, af *gud* m. og *n.*, guddommeligt Væsen. Navnet, som egentlig tilhører Øen, maa betegne et eller andet Forhold til den hedenske Gudsdyrkelse. Godo findes ogsaa i Tysnes og i Bodin, paa det sidste Sted udt. *gø'na* og i Sagaerne skrevet *Gødey*, altsaa sms. med det med *gud* enslydige *god*. Med Hensyn til den sterke Sammen dragning i Udt. jfr. Feøen i Torvestad, udt. Foimaa, Kjøøen i Kinn, udt. Kjøina, Bøøen i Frænen, udt. Bøina, og Rodø i Tjøtta, udt. Roia.

124, 2. Hogsteinsneset. Udt. *hø'gstainsnæse*.

Neset har Navn af et Skjær udenfor, hvorpaa der nu staar et Fyr, som kaldes Hogsteins Fyr. Maaske = det af Ross anførte Hoggstein, Sten, hvori er indhugget et Merke.

124, 14. Strandklaua. Udt. *stra'nklaua*.

Af *strand* f., Strand, og *klauf* f., Kløft, hvorved her maa sigtes til en Kløft i et Fjeld (se Indl. S. 60).

125. Gjuv. Udt. *jû*. — af Giufue AB. 79. Giwff DN. I 757, 1516. Giwff (i Udg. Giwss) NRJ. II 99. Dyffue 1603. Dyff 1617. Diuff 1666. Diub 1723.

Findes ofte som Gaardnavn. Hvor det forekommer i Kilder fra MA., skrives det som her *Giuf*. O. R. forklarer det af *gljûfr* n., Kløft, Fjeldkløft, især en saadan, hvorigjeuenn der gaar et Vandløb. Se Indl. S. 51. Mod denne Forklaring indvender E. Liden (Indogerm. Forsch. XIX 1906 S. 357 f.), at Overgang af *Glj-* til *Gj-* i disse Navne er usandsynlig, da andre Ord med opr. *glj-* i Fremlyden nu begynder med *gl-* i Egne, hvor Stedsnavnet Gjuv (og Fællesordet Juv) forekommer. Han antager, at Gjuv er et fra *gljûfr* forskjelligt Ord **gjuûf* f. eller n., som ikke findes bevaret i Oldn. som Fællesord, og at dets Betydning har været: hul Krumning, Hulning. Se Bd. VI S. 393. — GN. 125 og 126 ligger ogsaa paa Godoen.

126. Alnes. Udt. *a'llnes*. — Alness NRJ. II 99. Allnes 1603. Alnes 1617. 1666. 1723.

Kan være **Almnes* ligesom Alnes i Skogn (Bd. XV S. 88). Om Udeladelse af *m* i *Alm-* foran en Konsonant se ovf. GN. 33. Alnes i Grytten, som maa indeholde Elvenavnet Ølma, skrives uden *m* allerede omkring 1500. Ogsaa Gaarden her ligger ved en Aa, som kommer fra et lidet Vand. Det kunde saaledes maaske være opr. **Qlmu nes* af Elvenavnet *Alma* (jfr. NE. S. 3).

127. Giske. Udt. *jû'sske*. — Gizki Sn. Edda og ofte i Kongesagaerne. [i Gizka NgL. I 446]. i Gidszka DN. II 232, 1347. I 292 f., 1363. i Gidszka DN. V 132, 1344. i Gizzka DN. III 29, 1291. I 269, 1353. Gizzka (Akk.) DN. II 263, 1354. Capella Gizka DN. I 234, 1345. [Jfr. Gidszkamenn AB. 79]. i Gidszkæ DN. II 671, 1477. po Giska DN. II 832, 1538. Giedsche 1666. Giedsche med med Ertne, Hafsteenen og Furchenholm 1723.

Gizki, egentlig Ønavn; er et af de faa Ønavne, som har Form som svage Hankjønssord. Et beslegtet Navn er formodentlig Giska, som er Navn paa to Smaafjorde i Senjen, og som efter Udt. er svagt Hunkjønssord (se N. Fjorden. S. 64). Beslegtet er mulig ogsaa Elvenavnstammen Gisk- (se NE. S. 72). Fritzner (I S. 600) antager, at Ønavnet er Ordet *gizki* m. (?), som synes at betyde et Stykke Toi eller Skind. — Havnstein, der navnes som

Underbrug 1723, er en liden Ø med en forholdsvis hoi Fjeldtop i S.O. for Giske. Samme Navn bæres af Øer i Flatanger og i Herø Nordl. og desuden af nogle Gaarde paa Fastlandet. Betyder maaske kun en opragende Høide, som hæver sig i Veiret. Se Bd. XVI S. 102.

127, 4. Furkenholm. Udt. *fu'rkenholm*. — Se under GN. 127.
1ste Led hænger vel sammen med det af Ross fra Vestlandet anførte Adj. *furken*, tyk og stiv.

127, 6. Britannuspladsen. Kaldes *brættanusgaren*.
Af et sjældent Mandsnavn *Britannus*.

127, 7. Rasmuspladsen. Kaldes *nilsnigaren*.
1ste Led i Daglignavnet vil sige: Nils Nilsson.

127, 8. Kristianspladsen. Kaldes *kristjanganen*.

127, 9. Arnepladsen. Kaldes *hau'pegaren*.
1ste Led i Daglignavnet er Mandsnavnet *Per* med foranstillet Tilnavn (Haug-Per? Jfr. Myr-Nils ndf.).

127, 10. Kabrikhaugen. Udt. *kä'brithauen* (?).

127, 11. Knutspladsen. Kaldes *mj'rnilsgaren*.
Myrnils har vel Navn efter det her ikke opførte Brug GN. 127, 16. Myren.

127, 12. Nilspladsen. Kaldes *i'hlenilsgaren*.
«Ihle-», d. e. «Lille-».

127, 13. Bakken. Kaldes *stó'renilsgaren*.

127, 14. Ingerpladsen. Kaldes *i'ngergaren*.
Af Kvindenavnet *Inger*, det gamle *Ingigerðr*.

127, 17. Erkna. Udt. *æ'rkne* (?). — Ertne 1723.
En liden Ø yderst ude mod Havet. DN. II 253, 1354 nævnes *Ekni* (Akk.) som Underbrug til Giske. Derved menes vist denne Ø; men Navnet maa være feilskrevet. DN. II 671, 1477 nævnes *Ærthen* som hørende til Giske. Udtaleformen, hvis den er rigtig, ligesom Formen fra 1354 antyder en opr. Form **Erkni*, som kunde være et Hunkjønssord paa -i ligesom *Nyrvi* (se GN. 134). Det maa ihvertfald afledes af *erkn*, *orkn n.*, etslags stor Sæl. Dette Ord findes i Formerne *Erten*, *Ertne* i en hel Del sms. Navne langs Vestkysten, især i den nordligere Del, saaledes *Ertenø* i Herlo, Bodin og Senjen, som maaske ogsaa opr. har havt et sms. Navn, *Ertenholm* ved Vikten, Skjærnavnene *Ertenbraken* og *Ertenskjær*, Gaardnavnene *Ertenstein* (egentlig Skjærnavn) i Kennesø og *Ertenvaag* i Gildeskaal. I en lidt forskjellig Form har man samme Ord i *Ortnevik* i Sogn.

128. Staurnes. Udt. *staur'næs*.

Findes ogsaa i Kornstad og (dog ikke som Gaardnavn) i Bjørnør. Kan ligesom *Stavnes* have været brugt om langt fremstikkende Nes og Halvøer, som kunde sammenlignes med en Stor. Neset, hvorpaa Gaarden ligger, er dog adskillig bredt. Det er dog vel ogsaa muligt, at Navnet kan have sin Grund i en som Sømerke opsat Stor eller Pæl.

129. Giske-Ødegaarden. Kaldes *øi'garen*.

En meget stor Gaard med mange Brug paa Vestsiden af Giske.

130. Giskegjerdet. Kaldes *jæ're*.

131. Grimmergaard. Udt. ukjendt. — Grimmergaard, ryddet under Volsdal, 1723. Nu næsten helt gaaet ind under Aalesund By ligesom GN. 132.

GN. 131–140 ligger paa eller ved Nørvoen.

132. Ystenes. Udt. *y'sstenæs*.

133. Volsdal. Udt. *vøllsdal*. — Woldtzdall 1603. Wolsdall 1606. 1616. 1617. Woldtzdall 1666. Woldsdahl 1723.

Formodes PnSt. S. 281 at være *Vifilsdalr, af Mandsnavnet Vifill. Ved flere andre Navne, hvor denue Afledning er sikker, har man ogsaa nu Udt. Vølls. Jfr. Hen GN. 41.

133. 3. Fagervik. Udt. *fågervika*.

134. Norge lille. Udt. *ny'rre*. — Nyrvi, Nyrfi (Akk.) Fornm. s. V 19. Hkr. S. 447. Flatob. II 312. Ol. d. hell. S. 1853 S. 186. Ol. d. hell. S. 1849 S. 55. Norwe DN. II 776, 1516. NRJ. II 100. Lillenorffue 1603. Lillenorffue 1606. Noerffue 1617. Lille Norffue 1666. Lille Norge med Borgen 1723.

Nyrvi, egentlig Onavn. Betyder «den smale Ø» og horer til et Adj. *nørr, nørr, smal, trang = ogs. nærru. Af dette Adj har vi Spor ogsaa i det oldn. Navn paa Gibraltarstrædet, som i Sagaerne skrives Nørvasund, Norvasund, Naurfasund, Nørvasund, d. e. det trange Sund. Til det samme Adj. horer ogsaa Gaardnavnet Njerve i S. Undal, liggende paa det smale af Spangereid, og formodentlig ogsaa Onavnet Naaren ved Ytre Salen. udt. *nå'ra*, opr. *Nør. Gen. Nørvar. Se S. Bugre, Arkiv XX S. 348 ff. Til samme Stamme horer ogsaa det svenske Sonavn Närrven, se Hellquist, Sjönamn S. 430.

135. Tyskholm. Udt. *ty'sskholmnn*.

136. Kollvik. Udt. *køllvika*. — Koldvigen, Kaalvigen, ryddet under Store Norge, 1723.

Iste Led kunde være Koll, Høide, Top. Mindre sandsynligt, omend efter Formen maalet, er det, at det kunde være køl n., Kul, sigtende til Kulrænding paa Stedet, ligesom Kolviken i Selbu.

137. Sornes. Udt. *sør'næs*.

138. Gjerdet. Udt. *jør're*.

139. Norge store. Udt. *ny'rre*. — Stornorffue 1603. Stornorffue 1606. Store Norffue 1666. Store Norge med Taschen, Lochen, Dyngen og Sandsberg samt Magdevaagnes 1723.

Af de i 1723 nævnte Underbrug horer Navnet Tasken sammen med Taskesundet, en liden, bred Fjordarm, som gaar ind til Norgesundet paa Sydsiden, af taska f, Pose, som indgaar i flere Stedsnavne, mest sigtende til poseformede Udvidelser af Elve og Sunde. Lochen kaldes af Strøm Lykken og er derfor vel lykka f, Løkke, indhegnet Jordstykke. Dyngen er oftere brugt som Navn paa Holmer og Skjær. Her sigtes maaske til Dyngen, udt. *dý'ngja*, en Holme ved Erkna. Det maa være Ordet Dyngja f. Dyng. Møgdynge, hentydende til Lag af Møg efter Søfugle. Magdevaagnes nævnes af Strøm (II S. 86) som Handelssted og Tingsted for Borgund Skibrede. Om Navnets Betydning kan jeg intet oplyse.

139. 11. Jonsgaarden. Udt. *jø'nsbaren*.

140. Larsgaarden. Udt. *la'rsgaren*. — Laursgaard 1666. Larsgaard 1723.

141. Kalvøen lille. Udt. *ka'lvøina*. — Kalff Oen 1617. Kallfoen med Kallfuen 1666. Kalfoen med Kalven 1723.

Oen kan ikke have sit Navn af, at den er betegnet som en «Kalv» ved Siden af en større O. Derimod ligger der ved Siden af den en ganske liden O, som maa være den, som i 1666 og 1723 kaldes Kalven. Jeg formoder, at Oen har faaet sit Navn (maaske med Fortrængsel af et ældre Navn) deraf, at den havde en «Kalv» ved Siden. Denne Forklaring passer ogsaa paa Kalvøen store, GN. 181, som ligger paa en anden Kant.

142. Langoen. Udt. *la'ngoina*. — Langoen 1666. 1723.

143. 144. Volstad øvre og nedre. Udt. *vå'llsta*. — Volstad NRJ. II 106. Wolstad 1603. Volstad 1616. 1617. Offnerwoldstad, Neere Wolstad 1666. Øvre Wolstad, Nedre Wolstad 1723.

Da der gaar en liden Aa ud ved Gaarden, kan det være *Volustad i r. af Elvenavnet Valn, se NE. S. 289, hvor dog ikke dette Navn er opført. Jfr. Voldseter, Sunnølv GN. 11, som ogsaa nu udtales med kort Vokal. Samme Navn er vel Voldstad i Trondenes, udt. *vå'llsta*, a Valustadum DN. VI 320, c. 1370. 346, c. 1380. GN. 143—164 ligger paa Ellingsøen.

145. Lorgen. Udt. *lør'ra* (i Sammensætning *lør'ga*). — Lurren 1617. Lorren 1666. Lorgen 1723.

Det eneste saadsynlig beslægtede Navn, jeg kjender, er Lørje i Borre, som synes at være af samme Stamme. Dette udtales *lør'ra* og formodes at være opr. Elvenavn (se Bt. VI S. 116). Navnet her maa have været opr. *Lorg eller *Lorg f. Der er intet Vandløb i Nærheden. Navnet har Udseende af at kunne være Ønavn, og man kunde fristes til at formode, at det er det gamle Navn paa Ellingsøen, som vel ikke er et meget gammelt Navn. Magnus Olsen antager, at et Ønavn *Lorg kan være samme Ord som ags. lorg f. Vævebom, og beslægtet med oldn. lurkr n., Stok.

146. Nes. Udt. *næs*. — Ness NRJ. II 106. Nes 1603. 1606. Næ3 1666. Næss 1723.

146. 2. Bunes. Udt. *bū'næs*.

Et ofte forekommende Navn. Paa de Steder, hvor man har middelalderiske Former af det, viser det sig snart at komme af bū ð f., Bød (Fiskerbød), snart af bū n., Kreaturer, i hvilket Tilfælde Navnet antyder, at Stedet engang har været Havnegang. Her er begge Forklaringer lige mulige.

147. Hov. Udt. *høv*. — Hoff NRJ. II 106. Høgh 1603. Hoff 1606. 1616. 1617. 1666. 1723.

*Hof n., hedensk Tempel (Indl. S. 55).

147. 5. Haugen. Kaldes *hø'ffshauen*.

148. Hovseidet. Udt. *hø'ffseie*. — Hoffseid 1603. Hoffseidt 1606. 1616. Hoffseid 1666. Hofseide 1723.

Sms. med Gaardnavnet Hov. Gaarden ligger paa et smalt Eid, som forbinder den Halvø, hvorpaa Hov ligger, med Ellingsøen. Denne Halvø kaldes efter Kystkartet Kverve og dens yderste Spids Kvervøden. Det er Ordet hverfi n., Hjørne, Vinkel, vel ligesom hvarf brugt om sterkt fremspringende Nes, hvormod Seiladsen gjør en Sving. Se Indl. S. 58; jfr. ogsaa GN. 57 og Kvernes GN. 22.

149. Grimstad. Udt. *grímmsta*. — Grimstad 1603. Grimbstad 1606. 1617. Grimbstad 1666. Grimstad 1723.

* *Grimsstad*ir, sms. med Mandsnavnet *Grimr* (PnSt. S. 94).

150. Grytebost. Udt. *grj'tebósst*. — Gridebostad NRJ. II 106. Grytebostad OE. 3. Grodebust 1603. Grødbostadt 1606. Grydebostad 1617. Grydebust 1666. Grytebust 1723.

* *Grýtubólstaðr*. Da der gaar en liden Aa forbi Gaarden, er 1ste Led antagelig det hyppige Elvenavn *Grýta* (jfr. NE. S. 81), af *grjót n*, Sten. Sidste Led er *bólstaðr m*, Bosted (Indl. S. 44). Dette Navn findes ikke andensteds.

150, 6. Finvik. Udt. *fi'nnvika*.

151. Slotsvik. Udt. *slóssvika*. — Slotzwigen 1603. Slodtzuig 1606. 1666. Slodsvig 1723.

Kommer vel snarere af Slot i Betydning af en Bygdeborg end af Slaatt n., Slaatteng. Se Indl. S. 76 og Bd. I S. 119.

152. Kvalstein. Udt. *kválstein*. — Kolsten NRJ. II 106. Qualsteen 1603. Qualstienn 1606. Qualsteen 1666. Qvalsteen 1723.

Formodentlig egentlig Fjeldnavn. 1ste Led kunde maaske være *hváll m*, isoleret, rundagtig Høide, jfr. Rovde GN. 85. Mindre rimeligt synes det, at det skulde være Dyrenavnet *hvalr*. Navnet findes neppe andensteds.

153. Myklebost. Udt. *my'kklebósst*. — Møkelbolsted DN. II 725, 1495. Møglebostad NRJ. II 106. Myklebostad OE. 2. Møchebost 1603. Mochelbostadt 1606. Mochelbust 1666. Møchlebust 1723.

* *Miklibólstaðr*, se Vannelven GN. 7.

154. Svinoen. Udt. *svínøina*. — Suinoen 1666 (Rydningssplads, da atter ode).

Ligger i Ellingsøfjorden ved Siden af lille Kalvoen. Et meget udbredt Onavn. Oftest har det vel sin Grund i, at man har brugt at sætte Svinde paa Oer om Sommeren. Om saadan Brng beretter Strom II S. 441 med Hensyn til den langt tilhavs i Herø Sogn liggende Svino. Undertiden kan det vel ogsaa sigte til en Fjeldformation eller et høit Nes, ligesom Galten bruges som Fjeldnavn.

155. Sperre. Udt. *spærre* (*spære?*). — Spordh NRJ. II 106. Sperre 1603. Spere 1606. Sperre 1616. Sparre 1617. Sperre 1666. 1723.

Ligner i Nutidsformen Spærre i Vaale, i Spærro RB. 65, som Bd. VI S. 102 henføres til *sperra f*, Fjelke, Tømmerstok eller en Samling af saadanne. Det kan dog ikke være samme Navn, da Spordh i NRJ. ikke kan være et rent Paafund, men udentvivl indeholder et Minde om en gammel Form. Det hører maaske til *sporðr m*, Hale, især paa Fiske. Det kunde da være beslægtet med Sperillen i Hevne, som jeg Bd. XIV S. 93 har troet at kunne opfatte som opr. Elvenavn. Det synes mnlgt, at **Spørð f*, efter samme Ideforbindelse, kan have været brugt som Navn paa en kort Elv. En saadan findes der nær Gaarden. Nutidsformen er dog paafaldende efter denne Forklaring, og den bliver derfor meget usikker.

156. Vik. Udt. *vik*. — Vigh NRJ. II 106. Wig 1603. 1606. 1617. Wiig 1666. 1723.

157. Hagen. Udt. *ha'jinn*. — Haige 1603. 1606. 1617. Hage 1616. Hagge 1666. Hage 1723.

* *Hagi m.*, indhegnet Jordstykke, Havnegang (Indl. S. 52).

158. Bjørge. Udt. *björje*. — Bierg og Bierg Ødegaard 1603. Bierig 1606. Bioerge 1617. Biørge 1666. 1723.

* *Bjargir*, Flt. af bjørg f., som det synes, især brugt om fremstikkende, noget høje og bratte Berg (Indl. S. 43).

159. Bjørgeholm. Udt. *björgholm*.

En liden Ø tæt udenfor Bjørge.

160. Aarset store. Udt. *årsæt*. — Aalasetthir (i Wattne ks.) DN. I 695, 1490. Ordsetter NRJ. II 104. 106. Aaleseter OE. 3. Aarsetter 1603. Aarsett 1617. 1666. Aarset 1723.

De to Navneformer i DN. I og OE. er NG. Mær. henført til denne Gaard; men i en senere Tilføielse i Matr. har O. R. betegnet dem som Navn paa en forsunden Gaard i Vatne (se Vatne under «Forav. Navne»). Det synes ogsaa sikkert, at de maa indeholde et andet Navn end dette. Om Aarset se Vartdalstranden GN. 102. Formen Ordsetter fra 1520 taler for, at det her ligesom i Vevring er opr. * *Elrisetr*, af *elri n.*, en Afledning af Trænavnet *qlr*.

161. Stokke. Udt. *støkke*. — Stacke 1603. Stocke 1606. 1617. Stocche 1666. 1723.

* *Stokkar*, se Hjørundfjord GN. 49.

162. Stokkereiten. Udt. *støkkereiten*. — Reitte 1666. Reite 1723.

163. Rot. Udt. *rót*. — Rwud DN. II 776, 1516? Roudt DN. II 832, 1539. Rode 1603. Rotte 1606. Roed 1666. 1723.

Se Vannellen GN. 40.

164. Taftesund. Udt. *taftlasynd*. — Safftesunnd (!) 1603. Thafftesundt 1606. 1617. Tafttesund 1666. Taftesund 1723.

Navnet er laant fra Sundet mellem Ellingsøen og den her fremstikkende Halvø af Fastlandet i Skodje, ved hvilket Gaarden ligger. Udentvivl samme Navn som Toftesund, Sande GN. 68, 2, idet o. er gaaset over til a ligesom i Taftøen i Hevne (Bd. XIV S. 87) og ofte ellers. Hvad 1ste Led her sigter til, kan jeg ikke afgjøre.

165. Kraaksethagen. Udt. *krå'ksæthajinn*. — Hagge 1666. Hagen 1723.

GN. 165—177 ligger paa Fastlandet paa den fra Vatne Herred mellem Grytefjorden og Romsdalsfjorden udskydende Halvø.

166. Kraakset. Udt. *krå'ksæt*. — Kragsetter 1606. Krogsetter 1616. Krogsett 1666. 1723.

* *Kråksetter*?, enten af et Mandsnavn *Kråkr*, som synes at indeholdes i endel Stedsnavne (se PnSt. S. 169), eller af *kråkr m.*, Ravn, i dette Ords hyppige Brug som Mandstilsnavn. Efter de ældre Skriftformer er der her ingen Grund til at tænke paa Elvenavnet *Kraaka*. Samme Navn findes i Børseskogn.

167. Aarset lille. Udt. *årsæt*. — Aarsetter 1603. Arsetter 1606. Aarsett 1616. 1666. 1723.

Se GN. 160. Er vel at forklare paa samme Maade som dette.

168. Gjerset. Udt. *jærret*. — Gredesetter NRJ. II 104 (feilskrevet). Giersett 1603. 1617. 1666. 1723.

Gredesetter i 1520 maa være feilskrevet for Gerde. Det er derfor vel samme Navn som Gjerset i Eid, som i 1520 skrives Gerdsetter, formodentlig opr. *Gerðarsettr, af et Kvindenavn Gerðr. anrere end *Geirssetr, af Mandsnavnet Geirr, se PnSt. S. 86 og 88. Da der er en Aa ved Gaarden, kunde der forovrigt ogsaa være Adgang til at tænke paa Elvenavnet Gerðr eller Gerða (NE. S. 70).

169. Urkedal. Udt. *ærkedalen*. — Orkedall 1603. Øerkedall 1617. Wrchedall 1666. Urchedahl 1723.

*Orkardalr, af Elvenavnet Ork, beslægtet med orka, arbeide, virke, vel hentydende til sterk Strøm (NE. S. 180). Gaarden ligger ved en liden Aa. Jfr. Urke, Hjørundfjord GN. 9. Paa Suloen ved Vaagnes (se ovf. GN. 94) findes der en liden Gaard Urkevik, som synes at kunne indeholde samme Elvenavn.

170. Holmeset. Udt. *hø'lmeset*. — Hollomsetter 1603. Holmesetter 1617. Holmsett 1666. 1723.

*Holmusetr, af Elvenavnet Holma. Se NE. S. 106. Hollom- i 1603 kunde være en Forvanskning af Holmo- i en ældre Jordebog. Der gaar en liden Elv forbi Gaarden.

171. Gryten. Udt. *grýta*. — Grydhen NRJ. II 104. Grotte 1603. Gryttenn 1617. Øvre og nedre Grytten 1666. Over og Nedre Grytten 1723.

Formodentlig *Grýtin, sms. med vin. 1ste Led er enten direkte grjótt n., Sten, stenet Bund, eller snarere det deraf afledede Elvenavn Grýta paa den Elv, som ved Gaarden falder ud i Grytefjorden. Mod at antage, at det er selve Elvenavnet, som er gaaet over til Gaardnavn, taler Udt., som isaafald vel havde været enten Gryte eller Grytaa, og tillige de ældste Skriftformer. Jfr. Gryten i Gulen, udt. som her, Grytten i Grytten og Gytri (Grýtin 1340) i Indviken. Efter denne Gaard havde et Skibrede Navn (se NRJ. II 101).

172. Engset. Udt. *ænnset*. — Engsetter 1603. 1606. Engesett 1617. Engsett 1666. 1723.

Se Volden GN. 18.

173. Oggedal. Udt. *øggedalen*. — Ogedall NRJ. II 103. Wgedall DN. VI 834, 1570. Wggedall 1603. Vggedall 1606. 1616. Aagedall 1617. Wggedall 1666. Uggedahl 1723.

Hensføres NE. S. 178 til et Elvenavn af Stammen Ogg, hvorfra man har Ogga i Aalen, og som maaske er afledt af Adj. øfugr, bagvendt, saa at Navnet hentyder til sterkt bugtet Løb. Efter Kystkartet har dog den Aa, som gaar forbi Gaarden, et temmelig ret Løb. Efter Formen er der heller intet iveien for, at det kan være *Qfgidalr, direkte sms. med Adj. øfugr.

174. Havnsund. Udt. *ha'nnsunde*. — Hagesund, Hannesund 1603. Hannesundt 1606. Hamsund 1616. Hansund 1617. 1666. Hafnsund med Bueholm 1723.

Gaarden ligger paa det sydvestlige Nes af Fastlandet, og Sundet, som den har Navn af, maa være det mellem Neset og nogle Smaaøer. I reel Henseende kan et Navn Havnsund være vel begrundet, da der straks indenfor Neset er en Vik med Ankerplads, som efter Kystkartet heder Skuteviken, hvilket tyder paa, at det er en gammel Havn. Der synes dog, paa Grund af

de ældre Skriftformer og Udt., at være Grund til Tvivl, om Nutidsformen er rigtig, da Havn- ellers nu er blevet til Haunn- eller Ham-. Der mangler dog Holdepunkt til at bestemme den rette Form. Man kunde formode, at Sundet som alm. havde Navn af en af de udenfor liggende Oer, som isaaftald nu maatte have skiftet Navn. Det kunde formelt ogsaa være *Horn-sund efter den spidse Top Oføra indenfor Gaarden; jfr. Hansdal i Haus og Hanstveit i Hosanger, af Horns-. Jeg har ikke fundet Navnet Havnsund andensteds.

175. Søvik. Udt. *sy'vika*. — af Siduikom AB. 80. Siowighen NRJ. II 103. Soduiken OE. 2. Sodwijgh DN. II 832, 1538. [Sidwick DN. XV 1, c. 1300 (Afskrift fra 17de Aarh.)]. Siowig 1603. Siouig 1606. 1616. Söviig 1617. Söwig 1666. Soevig 1723.

Síðvíkr eller *Síðuvíkr, Flt., hvilke begge kan forenes med Formen i AB., skjønt man dog skulde vente, at det sidste var skrevet Sidouikom. I første Tilfælde er Navnet sms. med Adj. síðr, som da maa tages i den Betydning, som det kan have i Folkesspr., og som det vel ogsaa kan have hart i Oldn., «lavtliggende, sumpig». Síðvík bliver da i Betydning modsat Haavik. I det andet Tilfælde er 1ste Led síða f. Kyst, Kyststrækning. Den sidste Forklaring forudsætter dog nødvendig, at *Síða har været brugt som et Egennavn enten om hele Kyststrækningen mellem Romsdalsfjorden og Grytefjorden eller den sydlige Del af den. Beslægtede Navne er udentvív Seviken i Nøtterø (i Sidouik RB., se Bd. VI S. 242) og Søvik i Fane (Sidvik 1520) og sandsynlig ogsaa nogle andre af dem, som nu skrives Sevik eller Sovik, saaledes Sevik i Vold og i Gjemnes. Jfr. ogsaa Hero GN. 11, Volden GN. 90, Ørskog GN. 49.

175, 3. Olauspladsen. Udt. *ólavíusplassen*.

175, 6. Klevehjellen. Udt. *klei'vajellen*.

175, 9. Hageteigen. Udt. *ha'geteien*.

175, 10. Malimyren. Udt. *ma'limyra*.

Sms. med Kvindenavnet Mali, som er opstaaet af Magdalena (Aasen, Navnebog S. 82).

175, 14. Søviknes. Udt. *sy'viknæse*.

175, 16. Søvikkleven. Udt. *sy'vikkleiva*.

176. Gamlem. Udt. *ga'mmlemm*. — af Gamaleimom AB. 79. Gamlym NRJ. II 103. Gamlen OE. 2. Gamblem DN. II 832, 1538. Gamblen 1603. Gamblem 1606. 1617. 1666. 1723.

Et enestaaende Navn, som maa være daunet af Adj. gamall, gammel, og heimr, altsaa: «Gammelgaarden». Efter AB. har den ældre Form været Gamalheimar, opr. vel Gamalheimr, hvori 1ste Led har beholdt sin Form uanset Bøjningen ligesom i Gamalfyrd (Dat.) AB. 86 i Overhallen. Med Hensyn til, at Adj. i Sammensætningen har Stammeform, kan ogsaa sammenliges oldn. gamalmenni og gamalórar.

176, 5. Gamlemshagen. Udt. *ga'mmlemmshajinn*.

176, 8. Ottebakken. Udt. *å'ttabakkin*.

Af Mandsuavnet Ottar, paa Søndmøre udt. Aatta.

176, 10. Steinbakken. Udt. *stei'nbakkin*.

177. Gamlemshaugen. Udt. *ga'mmlemmshauen*.

178. Teroen. Udt. *térøina*. — Kiorym NRJ. II 103. Tierroen 1603. Thieroen 1617. Tieroe 1666. Teroen 1723.

Efter de ældre Former kunde man formode, at 1ste Led er Fuglennavnet *hiðurr*, Tiur. Jfr. Teroen i Kvinnherred, udt. *tær*, Thoderoen 1570. og Tero i Spind, udt. *tæri*. Aasen anfører fra Vestlandet Nutidsformerne Teer og Ter'e for Fuglenavnet. Saaledes forklares ogsaa dette Navn Bd. II S. 271. Der kan vel tidligere have været Naaleskov paa denne Ø, som ligger tæt ved Fastlandet. Det er dog muligt, at 1ste Led kan indeholde et gammelt usms. Onavn.

179. Buholm. Udt. *bú'hølm*.

1ste Led er vel *búð* f, Fiskerbod, Rorbod.

180. Bjørnoen. Udt. *bjø'nøina*. — til Bjarneyjar Hkr. S. 447. Ol. d. hell. S. 1853 S. 186. til Biarnaræyia Ol. d. hell. S. 1849 S. 55. Biørnoenn 1603. 1606. 1617. Biørnoen 1666. 1723.

Bjarnøy, snarere vel dannet af Dyrenavnet *bjørn* end af et Mandsnavn Bjørn eller Bjarni. Jfr. PnSt. S. 41. Er kun ved et Sand adskilt fra Fastlandet.

181. Kalvoen store. Udt. *kal'vøina*. — Kalffoien DN. II 671, 1477 (da Underbrug til Giske). Kalffoen NRJ. II 107 (mulig = GN. 141). Kalffoen 1603. 1617. 1666. Kalvoen 1723.

Se GN. 141. Ogsaa her er der ved Siden af Øen en mindre, som nu kaldes Kalvoholmen, og efter Kystkartet desuden ved dens Nordspids et Skjær, kaldet Kalven.

181, 2. Gjosundholmen. Udt. *jø'senhålminn* (!).

Har Navn efter Roald GN. 7; se dette.

182. Øksebaasen. Udt. *ukksbåsen*. — Oxeboeßenn 1617. Oxebaas 1666. Oxebaas, Oxebaasen 1723.

Er en langstrakt, smal Ø midt i Leden med en Række smaa Toppe. Et ofte forekommende Navn, især ved Kysten, men enkeltvis ogsaa inde i Landet. Foranledningen er ikke let at gjette og kan vel ogsaa være forskellig. Under tiden kan det have sin Grund i en Fjeldformation, som er sammenlignet med en Baas. Saaledes er der nær Sundsbo paa Otteroen i Akeroen en Berghammer, som kaldes «Baasen» efter en Kloft, som har Lighed med en Kobaas, og ved Baret i Agdenes er der to trange Bergklofter, som gaar op fra Soen, og som kaldes Store og Lille Oksbaasen.

183. Valderhaug. Udt. *vål'drau*. — Valderon NRJ. II 101. Walderoe 1603. Valderoen 1617. Walderhoug og Myhren 1666. Walderhoug 1723.

1ste Led indeholder sikkert det gamle Navn paa den store O, hvorpaa Gaarden ligger. I Egils Saga nævnes en Ø *Vörl* (jfr. *Vörl* blandt Ønavne i Sn. Edda), som synes at have ligget i Søndmøre, og som Munch (N. F. H. I, 1 S. 740) antager for at være denne Ø, medens han tidligere (se Saml. Afhdl. I S. 207) formodede, at det var en Del af Jeloen ved Moss, hvor man nu har Væresanden. Man kunde ogsaa formode, at Øens Navn har været **Völd*. Dette kunde være beslægtet med Fjorðnavnet Volden og et formodet Elve-navn **Völd*. Se Volden under Herredsnavnet. Sidste Led har helst Hensyn til en meget stor Gravhaug, som omtales af Strom II S. 82. jfr. Norske Fornl. S. 527.

183, 9. Remmen. Udt. *ri'mma*.

Af rim f., langstrakt Forhoining (Indl. S. 70).

183, 10. Bakken. Udt. *ba'kkinn*.

183, 11. Lillegjerdet. Udt. *i'hlejære*.

183, 13. Rasmuspladsen. Kaldes *ra'ssmusgaren*.

183, 14. Kirstipladsen. Kaldes *ki'sstigaren*.

183, 17. Simonpladsen. Kaldes *si'mågaren*.

183, 18. Skinvik. Udt. *sji'nnvik*.

Skin- kan her som ofte være forkortet af Skinnara-, af skinnari m., Garver. Jfr. Herø GN. 21, 5.

183, 20. Oksnes. Udt. *u'kksnæse*.

I Nærheden ligger et Sted, som heder Oksvik. Af 1ste Led er flere Forklaringer mulig. Bl. a. kan det være ups f., brat Fjeldvæg (Indl. S. 83).

183, 23. Blomvik. Udt. *bló'mmvík*.

Se ovf. GN. 76.

183, 26. Løkereiten. Udt. *lø'kereiten*.

Skal have Navn efter Familjen Loeg, hvoraf Hans L. af Strøm (II S. 82) omtales som Eiendomsbesidder paa Øen.

183, 34. Jangaardsgjerdet. Udt. *jā'ngarsjære*.

184. Jangaarden. Udt. *jā'ngaren*.

Af Mandsnavnet Jan, som er opstaaet af Johannes.

185. Valderhaugstranden. Udt. *vā'ldraustranda*. — Walderhougstrand 1666. 1723.

185, 2. Løeggaarden. Udt. *lø'kegaren*.

Se GN. 183, 26.

185, 5. Gudmundsgjerdet. Udt. *gu'llmunnsjære*.

185, 13. Palmen. Udt. *pa'lmen*.

Maa være et nydannet Navn.

185, 16. Bakken. Udt. *ba'kkinn*.

185, 17. Myren. Udt. *mý'ra*.

185, 20. Stranden. Udt. *stra'nda*.

186. Skjong. Udt. *sjång*. — Skedanger DN. II 776, 1516. Skedangher DN. XI 460, 1526. Skionghe NRJ. II 101. Skiaavig (!) 1603. Skiaa Anger, Schiaaong 1617. Schiaang 1666. 1723.

*Skeiðangr, af skeið n., som i Navne synes at bruges i Betydning af Bane til Kapløb eller en dertil skikket Strækning, og angr m., Fjord, Vik. Gaarden ligger ved en bred, ikke dybt indgaaende Bugt paa Vestsiden af Valderøen. Med Hensyn til den sterke Sammen dragning kan sammenlignes Tjong i Rødø, af *Þjóðangr eller *Þjóangr (Bd. XVI S. 169).

187. Hustruhavn. Udt. *hú'sstrúhamna*.

Et nydannet Navn. Findes ikke i Matr. af 1838. En ndskilt Part af Skjong.

188. **Ytreland.** Udt. *ytreland* (Hovedtonen paa sidste Stavelse). — Ytterlande 1666. Ytre-Land 1723.

189. **Gjosundsæteren.** Udt. *jò'sensætra*. — Setter med Gjøewog 1666. Sætter med Giovaag 1723.

Sms. med Gaardnavnet Gjesund i Roald; se dette.

189, 2. **Stolen.** Udt. *stølen*.

189, 3. **Oksnesvik.** Udt. *u'kksnæsvisa*.

Se GN. 183, 20.

189, 9. **Roisen.** Udt. *røi'sa*.

Af Reis f., oldn. *røysi n.*, Røs, Stendynge (Indl. S. 72).

189, 11. **Gjerdet.** Udt. *jæ're*.

FORSVUNDNE NAVNE.

Aspe NRJ. II 101. Aspenn 1603. 1606. 1617. Aspen 1666. 1723.

Navnet kjendes og udtales *a'sspå*, men Gaarden er gaaet ind under Aalesund By. Det er vist samme Navn som Aspen i Frei, som udtales lige som dette, i 1353 skrives *Aspu*, men i Diplomer fra 15de Aarh. og i AB. i *Aspa*. Den opr. Form maa være *Aspa*, og begge er uden tvivl egentlig Ønavne, her Navn paa den yderste Del af Nørveen, som ved et Sund, der nu gaar midt gennem Byen, er skilt fra den indre større Del. I Betydning faldende sammen med Aspeen. Et Skjær i Aspevaagen mellem Heissen og Aalesund skal ogsaa kaldes Asspaa.

Giedsti 1603. 1606 (paa Suloen?).

*Geitastigr, Gjedestien, formodentlig sigtende til brat Adkomst. Findes som Gaardnavn i Gjerdum, i Vaaler Sol., i Hole og i Meldalen. Se Bd. II S. 301.

Sanduig Ødegaard 1603.

Brattwigen 1603.

Salterøe 1603. Saltherøe 1617.

Se Hjørundfjord GN. 68.

Tommisnes 1603. Thommisnes 1606. Thomisnes 1616. Thommisnes 1617 (under Spjelkavik?).

Sms. med Mandsnavnet Thomas.

Fuschesetter 1606.

*Fauskasetr, af det under Søkkelven GN. 2 omtalte fausk r.

Pucksett 1616 (anført ved Vegsund).

*Púkasetr. Samme Forled har man i Pukstad i Aas og i Stadsbygden, i Pukkestad i Sandherred, i Pukerud i Trøgstad, i Norderhov, i Hol, i Nore og i Skoger og i Pugelidt (1620) i S. Land. Púki, Djævel (Smaa-

djævel), findes i 3 Tilfælde i M.A. brugt som Mandstilaavn. O. R. antager, at det er som saadant, brugt spøgende, at det er indgaaet i Stedsnavnene. Se Bd. II S. 60. Paa Grund af disse Navnes forholdsvis store Antal formoder S. B., at Tilnavnet puki i disse Stedsnavne ikke har Betydningen Smaadjævel, men en, der er beslægtet med Folkesprogets Puke, Pengepuger, Pengemand. Da puk i Svensk betyder Pukkel, kan vel puki ogsaa være brugt i Betydningen pukkelrygget. Se Bd. VI S. 9.

NEDLAGTE KIRKER.

Foruden Peters og Margareta Kirker (se under Herredsnavnet) nævnes AB. 80 og 83 en Cristz kirkia i Borgund og AB. 82 en Mattes kirkia sammesteds. Begge har maaske været Bykirker uden noget tilhørende Landsogn.

ROALD HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Roald. Udt. *ró'øll*.
Sognet kaldtes tidligere efter Øen: Vigra. Udt. *vi'gra*, Dat. *vi'grene*.

Ældre Navneformer: Vigr Sn. Edda. i Vigr DN. III 29, 1291. i Wighr DN. I 519, 1429. Vigrene s., Vigra k. AB. 79. Vigrén s. OE. 4. Wegrem DN. I 757, 1516. Vigerens S. DN. XI 820, 1568.

Det nuværende Herredsnavn er laant fra Kirkestedets Navn, se GN. 1. Vigr, Navn paa den store Ø, som omfatter hele Herredet. Samme Navn har ogsaa været baaret af en liden Ø blandt Orknøerne, nu kaldet Weir eller Were. Vigr heder ogsaa en Ø paa Island, liggende i Isefjorden (Kálmnd I S. 587). Navnet er intet andet end det i det poetiske Sprog brugte oldn. *vigr* f., Spyd, og er givet Øerne, fordi de havde Form af et Spydblád. Dette er i udpræget Grad Tilfælde med den islandske Ø. Her synes Navnet mindre at passe paa den hele Ø, men derimod meget godt paa den sydøstlige af de 3 Halvøer, som skyder ud fra den. Samme Betydning har det oftere forekommende Spjøtoen eller Spjøtøen (jfr. Ulstein GN. 35) og maaske ogsaa Ønavnet Spjør i Hvaler (se Bd. I S. 265).

Vigrar kirkja var ifølge DN. I 519 viet til Maria. Kirken er i den nyeste Tid bleven flyttet fra Roald til Blindem. Efter Reformatsen Annexkirke under Borgund, nu under Haram.

Gaardenes Navne: 1. Roald. Udt. *ró'øll*. — Roel NRJ. II 102. Rouell 1603. Rouell 1606. Roell 1616. 1617. 1666. Roall med Sanden 1723.

* *Ró'öld* f. Samme Navn er udentvivl Ønavnet Rolla i Senjen (jfr. Bd. II S. 372). PnSt. S. 206 henføres ogsaa Roaldkvam i Vikedal og Suldal hid. Efter sin Form synes *Ró'öld* ogsaa her at maatte være opr. Ønavn. Det synes mig tænkeligt, at *Ró'öld* har været et ældre Navn paa Øen, som senere er blevet fortrængt af Vigr, som fra først af mulig bare kan have været Navn paa den sydøstlige Halvø, som er nærmest ved Seilleden. Denne Overgang kan være befordret ved, at Roald ogsaa er Gaardnavn. PnSt. S. 206 Not. udtales derimod den Formodning, at det Stykke af Øen, hvorpaa Roald ligger,

i en forholdsvis ikke langt tilbageiggende Tid har været en egen Ø, adskilt fra Vigna. De Karter, som haves til Raadighed, giver ikke tilstrækkelig Veiledning til at afgjøre, om denne Formodning er sandsynlig.

1, 2. Neset. Kaldes *ró'øllsnæse*.

1, 14. Sandene. Udt. *sa'ndanne*, Dat. *sa'ndá*.

1, 19. Langhaug. Udt. *långau'anne*.

2. Molnes. Udt. *mø'llnes*. — Mälsten (!) NRJ. II 102. Malnes DN. II 776, 1516. Molnes DN. II 839, 1539. Møllnes 1603. Molnes 1617. 1666. Moldnes 1723.

Iste Led er udentvill m q l f., Banke af Smaasten, især langs en Strandbred (Indl. S. 68). Samme Navn er Malnes i Borge Ndl. og i Bø Ndl., vel ogsaa Molnes i Skaanevik.

3. Rørvik. Udt. *rø'rvika*. — af Rorwik AB. 79. Rørwighen DN. I 757, 1516. Rørwigh NRJ. II 102. Rohrwig 1603. Røruig 1606. 1617. Roerwig 1666. Rørvigen 1723.

Et oftere forekommende Navn. Paa nogle Steder kan det vel komme af *røyr* m., Røs, Stenrøs (jfr. Bd. XV S. 360). Paa andre Steder kan det indeholde et Elvenavn *Røyr* (se NE. S. 204). Da der her er en Bæk, er den sidste Forklaring mulig.

3, 4. Gjerdet. Kaldes *rø'rvikjære*.

3, 12. Sunde. Kaldes *su'ndeplassen*.

4. Blindem. Udt. *bl'ndemm*. — Jfr. Blindheimsmenn Fornm. s. IX 416. a Blindheimi Egils S. Kap. 64 (her urigtigt henført til Høð). Blindem DN. II 776, 1516. Blindeim DN. XI 460, 1526. Blyndym NRJ. II 102. Blinnem 1603. Blindemb 1606. 1617. 1666. 1723.

Se Søkkelven GN. 18 og Borgund GN. 17. Ogsaa her er der en, rigtig nok ganske liden Bæk. Denne Gaard antages for at være den, som var Sæde for den bekendte Lendermandsæt, Blindeimsetten.

4, 11. Blindemsviken. Udt. *bl'ndemsvika*.

4, 19. Jensgjerdet. Kaldes *jæ're*.

5. Rosvik. Udt. *rø'ssvika*, Dat. *-kinne*. — Roswiken DN. II 776, 1516. Rossæwigen DN. XI 460, 1526. Roswiig DN. II 839, 1539. Roswigh NRJ. II 102. Roswig 1603. Røeþviigen 1617. Roswig 1666. Rosvigen 1723.

* *Rossavik*, af *ross* n., Hest. Har formodentlig engang været brugt som Havnegang for Heste, sandsynlig under Blindem. Jfr. Borgund GN. 8.

6. Synes. Udt. *sy'nes*. — af Synese AB. 79. i Synese DN. I 519, 1429. Synes DN. II 776, 1516. XI 460, 1526. 820, 1568. Sioness NRJ. II 102. Sioness, Synes 1603. Synnes 1606. 1616. Syenes 1617. Synnes 1666. Synes 1723.

Ligger paa et mod Sydvest sterkt fremstikkende Nes af Vigna. Der er intet Vandløb i Nærheden. Det kunde ligge nær at sammenstille det med Fjeldnavnene Synhaugen, Høgesyn og Syningen, som vel maa sættes i Forbindelse med *syn* f., Seen, Syn. Synes i AB. kunde vel være en Afslid-

ning af *Sýnnes. Neset er temmelig fladt; men tæt nordenfor ligger det isolerede Synesfjeld. Jfr. for Betydningen Folkespr. havsyn', om et Sted, hvorfra man kan se udover Havet.

7. Gjesund. Udt. *jó'sæn*. — af Gydasunde AB. 79. Groiswundh (!) NRJ. II 101. Giøstad (!) 1603. Gioesund 1617. Giosund 1666. Gjesund 1723.

PnSt. S. 108 ansees det rimeligt at forklare 1ste Led af *gjóðr m.*, Gjo, Fiskeørn. Hertil henføres ogsaa Gjøvaag i Tysnes. Jfr. det forsvundne Gaardnavn Giøvaag paa Valderøen, se Borgund GN. 189, som naabenbart har samme Forled; Gaarden maa have ligget ved Gjesundet, som adskiller Vigra fra Valderøen.

HARAM HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Haram. Udt. *ha'ramm* (*a'ramm*).

Egentlig Gaardnavn, se GN. 14.

Kirken omtales DN. I 292, 1363 og AB. 79. Den var paa Strøms Tid en Stavkirke. Kaldet var efter Reformatsen residerende Kapellani under Borgund. Blev efter Strøm II S. 3 skilt fra Borgund 1702; efter Kraft V S. 142 fik Præsten dog først 1765 Titel af Sognepræst.

Fjortoft Kapel er vel neppe fra katholsk Tid, skjønt det efter Strøm II S. 18 havde en Klokke med katholsk Indskrift.

Gaardenes Navne: **1. Myklebost.** Udt. *my'kklebósst*. — Møglebostad NRJ. II 97. Mochelbost 1603. Mochelbust 1666. Møchlebust 1723.

Se Vannelven GN. 7. Ligger paa Harøen, udt. *å'røina*, hvoraf den sydlige Del hører til Haram, den nordlige til Sandø Herred i Romsdalen.

2. Yksnoen. Udt. *y'kksnoina*. — Yxney AB. 79. Yxneoin (da liggende under Giske) DN. II 671, 1477. Oxno NRJ. II 97. Oxne 1603. Oxøenn 1617. Oxenøen 1666. Øxenøen 1723.

Se Volden GN. 1.

3. Fjertoft. Udt. *fjō'rtoffta*. — Fiarthopt AB. 79. Fieltofft NRJ. II 97. Fiertuftt OE. 3. Fiertuftt DN. II 832, 1538. Fertoftt 1603. Fiertoftt 1606. 1616. Nøre og Sore Fiertoftt 1666. Nordre og Sore Fiertoftt 1723.

Bruges ogsaa som Navn paa den Ø, hvorpaa GN. 3 og 4 ligger. Forklaringen af 1ste Led er vanskelig. Det er muligt, at Fiarthopt i AB. skal læses Fjár, som vilde være Gen. af fé n., Fæ, Kvæg, Gods, hvorved Navnet kunde hentyde til en Tid, da Øen havde været brugt som Havnegang. Fjár kunde blive til Fjør, ligesom Bjár til Bjør. En anden Mulighed er, at det kommer af fjara f., Fjære, Fjærestrand, nu i de fleste Egne Fjora. Navnet kunde da sigte til, at der omkring den lave Ø, fornemmelig paa Vestsiden, er meget udgrunndt. Formen i AB.

kunne gjøre det noget tvivlsomt, om sidste Led er det almindelige *t u p t*, *t o p t f*, *Hustomt*, da th i denne Jordebog i Regelen gjengiver *p*. Der findes dog enkelte Exempler ellers paa, at det er brngt for *t*.

3, 18. Bakken. Kaldes *ba'kkeplassen*.

4. Otterlei. Udt. *ô'tterleia*.

Efter Nutidsformen kan det ikke være * *Otrlega*. Liggeplads for Oter, men er vist * *Otrleid* eller * *Otraleid*, af *leid f*, *Vei*, altsaa: en *Vei*, som Oteren pleier at gaa. Navnet falder da i Betydning sammen med Ottersti i Tjøme (Bd. VI S. 258).

4, 12. Daviken. Udt. *da'vika*.

Da det er to noget større Gaarde, er det neppe Opkaldelse efter Bygde-navnet Daviken.

5. Uren. Udt. *ú'ra*, Dat. *-rinne*. — Vrrén 1617. Whren 1666 (to Strandsiddersteder uden Avling). Uhren 1723 (ligesaa).

* *U r d f*, *Ur*, *Stenur*. GN. 5—9 ligger paa Flemsoen.

6. Nogva. Udt. *nâ'ggva*. — Nogwed 1603. Noguedt 1606. Nogveed 1617. Nougwed 1666. Nogveed 1723.

* *Nøggvin*? Sidste Led er sikkert *vin*; lste er sandsynlig (*h*) *nøgg*, sparsom, knap, karrig. Navnet maa da sigte til indskrænket Jordvei, hvorved det i Betydning bliver en Modsatning til *Longva* paa den anden Side af Øen. Jeg kjender ellers intet Navn af denne Stamme, uden det skulde være *Naggen*, en *Bo* vestenfor *Haramso*.

6, 3. Haraviken. Udt. *ha'ravika*.

lste Led er maaske Dyrenavnet *Hare*.

7. Rogne. Udt. *rô'ngne*. — af *Rawnar* AB. 79. *Rogne* DN. II, 776, 1516. OE. 3. *Rongne* NRJ. II 98. *Ragne*, *Rogne* 1603. *Rogne* 1606. *Roegne* 1617. *Rougne* 1666. *Rogne* 1723.

Raunar. Det er her vanskeligt at afgjøre, om det er Flt. af *raun f*, *Rogn*, *Rognetræ*, eller af *raun n*, nøgen Fjeldgrund, især brugt om *Holmer* og *Skjær* (*Rognan*). Af det første kommer vel *Rognan* i *Anre* (GN. 58) og i *Sparbuen*, og det er maaske ogsaa den rimeligste Forklaring her. I modsat Fald kunde Gaarden have faaet sit Navn af den indenfor liggende *Rognholmen*. Jfr. Indl. S. 69 f. Et ganske andet Navn er *Rogne* i Ø. Slidre (se Bd. IV, 2 S. 305).

7, 3. 7. Klongrene. Udt. *klô'ngranne*.

Af *klungr m*, *Tornebusk*.

7, 9. Nygjerdet. Udt. *nij'jære*.

7, 10—13. Rognegjerdet. Udt. *rô'gnejære*.

8. Longva. Udt. *lâ'ngva*. — af *Longuin*, *Longyn* AB. 79. *Lagven* (!) NRJ. II 98. *Languen* OE. 3. *Lanngwed* 1603. *Langum*, *Langued* 1606. *Langued* 1616. 1617. *Langwed* med *Berge* 1666. *Langveed* med *Berge* 1723.

Longvin, af Adj. *langr* og *vin f*. Navnet betegner en i Længden vid Jordvei, jfr. *Nogva*. Samme Navn er *Langvin* BK. 13 a i *Indviken*, nu ei i Brug, da Gaarden er Præstegaard.

8, 10—13. Stolen. Udt. *stô'len*, Dat. *-la*.

8, 14—16. Neset. Udt. *næ'se*.

9. Flem. Udt. *flæmm*. — af Flodhambre AB. 79. Flodhamer NRJ. II 98. Fladem OE. 3. Flam 1603. Flamb 1606. Floemb, Flamb 1616. Fliemb 1617. Flemb 1666. Flem med Stolen 1723. [Jfr. Fladenso DN. XII 789, 1552].

Flóðhamarr. Nutidsformen viser en meget eiendommelig Sammen-
dragning. hamarr bliver ellers som sidste Led sammendraget til -am,
-nam eller -om. Nærmest lig dette Tilfælde er Knem, udt. Knæmm i Strøm-
men, af Knéhamarr; men der er den nuv. Form aabenbart betinget af
e-lyden i 1ste Stavelse. I Flóðhammer fra 1520 maa man vel se en Over-
gangsform. Med Hensyn til denne Overgang af ó til o kan sammenlignes
Flolo i Breim, af Flodula BK., og Floda sokn i Hallingdal, nu Flaa,
udt. Flo. Formen Floemb af 1616 viser formentlig en Sammenblanding af
en bevaret Skriftform og en da allerede brugelig Form Flem. Flóð i 1ste
Led maa være flóð f, stigende Havvand, Oversvømmelse. Det kunde ligge
nær at søge et Modsætningsforhold i Betydning mellem dette Navn og Fjortoft.

9, 13. Stolen. Udt. *stø'len*. — Underbrug under GN. 9 i 1723.9, 14. Eidet. Udt. *ei'e*.

10. Ulla. Udt. *u'lla*. — Vllen NRJ. II 103. [Vblen OE. 3,
anført ved Siden af Longva]. Vllenn DN. XII 789, 1552. Wldenn
1603. 1606. Vllenn 1616. Vlle 1617. 1666. Oulle, Ulle med Ulle
Holm 1723.

*Ullin, en Sammensætning med vin. I 1ste Led ligger der sand-
synlig et Elvenavn *Ull, som Bd. III S. 188 formodes at ligge i Gaardnavnet
Ulleren i S. Odalen, og som endnu er bevaret i Ulla i Suldal. Se NE. S. 285.
Der falder en Kvernæk ud ved Gaarden. Jfr. ogsaa Sokkelven GN. 14, 4. —
GN. 10—14 ligger paa Haramsøen.

10, 2. Kvernholmen. Udt. *kvæ'nnhålmén*.

Kveru- i saa mange Navne paa Holmer og Skjær kan dels have sin
Grund i Formen, der er sammenlignet med en Kvernsten, dels have Hensyn
til Brændingen, der ligesom maler omkring dem.

11. Ausnes. Udt. *au'snes*. — Ewersness NRJ. II 103. Axnes,
Oxnes 1603. Oxnes 1606. Ousne 1616. 1617. 1666. Ousnes 1723.

Kunde nok tænkes opstaaet af *Austnes, hvilket vilde passe til Be-
ligheden paa den inderste Pynt af Oen. Det er ogsaa i nyere Tid blevet
skrevet Ostnes. Men det er isaaafald lidet forstaaeligt, at Navnet skulde være
saa misforstaaet i Jordebøgerne. Man kunde tænke paa *Ausunes, af
ausa f., som meget ofte bruges som Navn paa Skjær, desuden ofte om rund-
agtige Bugter, men ogsaa om rundagtige Situationer paa Land. Jfr. Bd. II
S. 256.

12. Myskja. Udt. *my'ssja*. — Mosche 1603. Møesche, Miosche
1617. Modsche 1666. 1723.

*Myskin, en Sammensætning med vin. 1ste Led kan være et Elve-
navn af Stammen Mnsk-, se NE. S. 167 og 327, maaske beslegt med
mуска, støve, ryge, drive, eller efter S. Bugges Formodning dannet af mús f.,
Mus. Der gaar en Kvernæk forbi Gaarden.

13. Aakre. Udt. *å'kre*. — Ogre NRJ. II 103. Acher 1603.
Ackere 1606. Aaker 1616. Aackre 1617. Aachere 1666. Aacheroe
1723.

*Akrar, Flt. af akr m., Ager.

13, 4. Hammersgaarden. Udt. *ha'mmarsgaren*.

13, 9. Remmen. Udt. *ri'mma*, Dat. *ri'mmene*.

14. Haram. Udt. *ha'ramm*. — Aramarsey, Harhamarsey Grettes S. S. 36. 40. i Haramre (Paut. Harhamre) DN. I 292 f., 1363. Haarhamars sokn, af Harhamre AB. 79. Harams sokn AB. 81 s. OE. 4. Haram DN. II 776, 1516. Horym NRJ. II 103. Harremb 1603. Haremb 1606. Harramb 1617. Haramb 1666. 1723.

Harhamarr. Sidste Led er hamarr m., her formodentlig sigtende til et Frenspring bag Gaarden af det høie Fjeld, som stryger langs efter Øen. Forklaringen af 1ste Led er usikker. Da man har Har. allerede i 1363, kan det ikke være Adj. harðr, som man ellers har i Sammensætninger med Ord som Fjeld, Bakke, Haug. Heller ikke kan det være heri, Hare, som i Navne nu oftest er blevet til Hara- eller Har. Det er sandsynligt, at det er samme Stamme som i Hareen, den noget nordenfor liggende Ø, hvilket Navn ligesom Hareen i Frænen og i Bud udtales med langt a; denne Ø Nordspids kaldes AB. 78 Harnes (se Sande GN. 8). Som mulig beslægtede kunde ogsaa anføres Sønavnet Haren i Romedal; jfr. ogsaa Harfjeld i Røde, Bd. XVI S. 174. Magnus Olsen antager, at Stammen opr. har havt kort Vokal og kan hænge sammen med svensk Dial. har n., »stengrund, klippgrund af opstående stenar» (Rietz, som deraf afleder flere Stedsnavne som Harbo og Harnäs).

15. Homnen. Kaldes *hæ'llevika*. — Homnen 1666 (Strandsiddersæde) 1723 (Rydningssplads under Sæter).

Homnen er = Ovn, O. R. Strøm kalder Gaarden Ovn. Findes i Formen Omnen som Navn paa mindre Gaarde i Aas, Nesodden og Bærum. Bd. II S. 133 antydes det, at Navnet undertiden kan have sin Grund i, at der har staaet en Kalkovn paa Stedet. Dette kan dog ikke være Tilfælde her. Formodentlig har Gaarden faaet sit Navn af Omnaskjæret et Stykke udenfor Gaarden, da Omnan paa to Steder ved Smølen forekommer som Navn paa Holmer og Skjær. Daglignavnet Helleviken skriver sig fra en stor Hule (helli'r) ikke langt fra Gaarden, som beskrives af Strøm II S. 28. — GN. 15—20 ligger paa Lepso.

16. Sæter. Udt. *sæt*. — Setter 1603. Settre 1617. Setter 1666. Sætter 1723.

* Settr n., Opholdssted, Bosted (Indl. S. 74).

17. Kjerstad. Udt. *kæ'rsta*. — Kiarestad NRJ. II 103. Kerrestad OE. 3. Kierstad 1603. Kierstadt 1606. 1617. Kierstad 1666 (da Kapellangaard). 1723 (ligesaa).

Et saaledes skrevet Gaardnavn findes paa mange Steder, men har vist meget forskjellig Oprindelse. Naar ikke middelalderiske Former kjendes, kan intet bestemt siges derom i det enkelte Tilfælde. Se Bd. II S. 13.

17, 6. Gjerdet. Udt. *jæ're*.

17, 7. Stølen. Udt. *stø'lanne*, Dat. *-lå*.

18. Farstad. Udt. *fä'rsta* (ogsaa opgivet *fä'r*). — Fforstad NRJ. II 102. Faresta DN. II 776, 1516. Ffarrestaa DN. XII 789, 1552. Farstad 1603. Farstad 1606. 1617. Inder og Ytter Farstad 1666. Indre og Yttre Farstad 1723.

Et Gaardnavn Farstad findes ogsaa i Halsaa, i Bud og i Buksnes; jfr. ogsaa Forrestad i Ringeby (a Farastadum 1330 og 1419) og i Ø. Gausdal. Disse sidste formodes Bd. IV, I S. 140 at indeholde et Elvenavn For

(jfr. NE. S. 56). Der gaar her en Bæk forbi Gaarden, og i Bud og i Buksnes ligger Gaardene ogsaa ved Aær, og der kan saaledes være Anledning til at forklare 1ste Led paa samme Maade, altsaa opr. *Fararstaðir. Det er dog ogsaa muligt, at Nutidsformen kan være opstaaet ved en sterkere Forkortning. Der kan i denne Henseende henvises til det forsvundne Fardingstader i Surendalen (AB. 67), vel sms. med Mandsnavnet Farþegn, som ogsaa naaske nu vilde være blevet til Farstad, om det var bevaret, og til Farsteit i Hosanger, Faraldz þuæit BK. 60 b, som vel er at henhøre til farald n., Befordringsmiddel; det sidste vilde dog neppe passe i en Sammensætning med -staðir.

18, 13. Nedregjerdet. Kaldes *farstajære*.

19. Rønstad. Udt. *rønsta*. — af Røynistadhom AB. 79. Rønstad NRJ. II 102. Ronestad OE. 3. Ronnestad 1603. 1606. 1617. 1666. 1723.

Se Sande GN. 52.

20. Lausund. Udt. *lau'sen*. — Lewswnd NRJ. II 103. Løffsundt 1603. Lousund 1617. Løffsund 1666. Løfsund 1723.

Kan ikke være dannet af Ønavnet Lauken, da Lauksund vist ikke kunde afslides til Lausund; thi vistnok falder i Stedsnavne k oftere bort foran s med efterfølgende Konsonant; men jeg kjender ikke Exempler paa saadan Afslidning foran enkelt s. Desuden taler de ældre Former mod en saadan Forklaring. Lausundet, hvoraf Gaarden har Navn, er vel heller ikke egentlig Sundet mellem Lauken og Lepso, men Sundet mellem den sidste og den større Ø, som nu kaldes Lausundholmen. Man kunde gjette, at denne har havt det hyppige Navn Lauvoia, hvoraf Lausund kunde være en elliptisk Sammensætning. Dette vilde stemme med Skriftformerne.

21. Lauken. Udt. *lau'kå*, Dat. *-kinne*. — Lochen 1666. 1723.

Er en liden Ø. Et Ønavn Lauka har jeg ikke fundet andensteds. Derimod findes Laukøen i Vikten, i Lurø og i Rødø. Det maa vel sættes i Forbindelse med Plantenavnet *laukr*.

22. Skjelten. Udt. *sjæ'ltne*, Dat. *sjæ'ltå*. — Schielten 1723 (ryddet siden sidste Matr. under Hurlen).

Udtaleformen er bestemt Flt. Jeg kjender intet lignende Navn. Da der gaar en Aa forbi Gaarden, er det mulig opr. et Elvenavn, som kunde være beslægtet med oldn. *skjalfti* m., Folkespr. Skjelte, Skjelven. — GN. 22 —29 ligger paa Fastlandet.

23. Hurlen. Udt. *húr'rla*, Dat. *húr'rlene*. — Horrell 1603. Horell 1606. Hurrell, Hoerland 1617. Horlen 1666. Horlen, Hourlen 1723.

Enestaaende Navn. S. B. har meddelt den Formodning, at det *maaske* er oldn. *Hóru (med Sideform *Hurni), Gen. *Hórlar, *Hurlar, afledet af et Substantiv, som har svaret til angelsachs. *horu* m., Gen. *horwes*, dirt, filth, foulness, oldsachs. *horu*, oht. *horo*, limus, cænum, lutum palustre. Efter Kystkartet gaar der en Aa forbi Gaarden. Det kunde ligge nær at antage Navnet for egentligt Elvenavn med Betydning: Myrelven, Dyndelven. Jfr. Elvenavne som Dyngja og Fenaæn.

23, 6. Rovereiten. Udt. *rø'vereiten*, Dat. *-ta*.

1ste Led kan være Dyrenavnet *refr*.

23, 8. Gjerdet. Udt. *jæ're*.

23, 10. Røisgaarden. Udt. *røi'skaren*, Dat. *-ra*.

1ste Led er vel *røysi* n., Røs, Stendynge (Indl. S. 72).

24. Hildre. Udt. *hi'ldre*. — Hyltre NRJ. II 98. Hillere 1603. Hildere 1606. Hildre 1617. Ytter og Inder Hildre 1666. Yttre og Indre Hildre 1723.

Sandsynlig en sammensætning med *vin* og samme Navn som Hilleren i Ullensaker, i Hildrini RB. 439, og mulig beslægtet med Hilde i Indviken, Hildin BK., og i Flaa i Hallingdal. Jfr. Bd. II S. 309. Dermed dannede Navne ender nu undertiden i Søndmore paa *-e*, jfr. Linge i Nordalen. Det synes muligt, at 1ste Led kan være et Elvenavn Hildra (se NE. S. 100), der falder en større Aa ud ved Gaarden.

24, 5. Stranden. Kaldes *hi'ldrestrånda*.

25. Myren. Udt. *mý'ra*, Dat. *mý'rne*. — Myrrenn 1606. Myren 1617. Myhren 1666. 1723.

26. Alvestadreiten. Udt. *alvestareiten*.

27. Alvestad. Udt. *alvesta*. — Aluestad (trykt: Alne-) NRJ. II 98. Alffuestad 1603. Aluestadt 1606. Alffuestad 1617. 1666. Alvestad 1723.

*Qlvissstadir, af Mandsnavnet Qlvir. Den samme Nutidsform af Navnet som her har man ogsaa i Bokn og i Trondenes. Se PnSt. S. 285.

27, 4. Kvithaugen. Udt. *kr'i'tauen*.

28. Synnaland. Udt. *synnaland*. — Syniland NRJ. II 98. Synieland OE. 3. Sønneland 1603. Synderlandt 1606. Synndeland 1616. Synneland, Sondeland 1617. Syndeland 1666. Syndeland med Syndelandsnæs 1723.

Ligger ved Indløbet til Samsfjorden, der skiller mellem Harans Fastlandsdel og Vatne og er Nabogaard til Aarsund. Navnet er enestaaende og Forklaringen uvis. Man kunde mulig til Forklaring af 1ste Led tænke paa Elvenavnet Synna, som endnu er i Brug i N. Land (NE. S. 261), og som her kunde have tilhørt den Elv, som falder ud i Romsdalsfjorden mellem denne Gaard og Aarsund. Eller man kunde gjette, at det er *Sunnifnaland, af Kvindenavnet Sunnifa, idet a i anden Stavelse i Udt. kunde være fremkommet ved misforstaaet Sammenblanding med Sunnaa.

29. Aarsund. Kaldes *ha'nsbaren*. — Aarsund 1616. 1666. 1723.

Ligger mellem Samsfjordens Munding og Udløbet af den ovf. omtalte Elv. Formodentlig *Årsund, af *år*, Gen. af *å f*, og *sund* n. Sund, Overfærtsted. Men det kan være usikkert, om Navnet sigter til Overfart over Elven, eller det egentlig tilhører denne Del af Fjorden.

FORSVUNDENT NAVN.

Vnderbergh NRJ. II 98. [Berg OE. 3?]. Berrigh DN. XII 789, 1552. Bere 1603. Berge 1666. 1723.

Gaaet ind under Longva. Vnderbergh, som maa gjengive Navnets ældste Form, er et «Præpositionsnavn», sms. af undir Bergi, d. e. Gaarden under Berget (se Indl. S. 16).

SYLTE HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Sylte. Udt. *sy'lte*.

Er egentlig Gaardnavn, se GN. 13.

Sognet blev udskilt fra Vestnes som eget Herred ved Resol. af ²⁰/₁₁ 1897. Det ligger omkring den indre og større Del af Tresfjorden, udt. *træ'ssfjören*, som har Navn af Elven Tressa, udt. *træ'ssä*, der falder ud i Fjordens Bndd (NE. S. 275).

Kirken nævnes ikke i MA. I Reformatsen kaldes den Tresfjord K. Sognet hørte da tilligemed Vestnes til Væø Præstegjeld.

Gaardenes Navne: **1. 2. Helset nedre og øvre.** Udt. *hæ'lsæt*. — af Hellasætre AB. 77. Hellesetter NRJ. II 87. Helseter OE. 5. Hellieszetther DN. X 804, c. 1550. Halset 1610. Hellsett 1633. Nedre og Øffuer Helsett 1669. Neder og Over Helset 1723.

Udt. viser, at Formen Hellasetr, som ogsaa i sig selv er usandsynlig, maa være urigtig. Den opr. Form maa være *Helgasetr, sms. enten med Mandsnavnet Helgi eller med Adj. heilagr, som i Beining og Afledning kan have Formen helg-. Se PnSt. S. 123 og 125.

3. Skjegstad. Udt. *sjæksta*. — Skeffstad NRJ. II 87. Skiegstaa, Skiestaa 1610. Schiegstad 1633. Schegstad 1666. 1723.

Sandsynlig *Skeggjastadir, af Mandsnavnet Skeggi, et paa mange Steder forekommende Gaardnavn. Hvis man vil lægge Vægt paa Hjemmelen af 1520, kunde man ogsaa formode opr. *Skeifstadir, dannet af Mandsnavnet Skeifr, da fs ofte gaar over til ks eller gs foran en Konsonant. Se PnSt. S. 222.

4. Villa. Udt. *vi'lla*. — Ville NRJ. II 87. Viilde DN. X 805, c. 1550. Ville 1610. 1633. Wilde 1669. Willa 1723.

Udentvivel *Villin, sms. med vin. Se Hjørundfjord GN. 48. Af O. R. ikke opført blandt Sammensætninger paa vin; men i en Notits i Matr. betegner han denne Forklaring som tænkelig. Villa i Flatanger, som udtales med Enstavelsesbetoning, er et forskjelligt Navn, omend maaske beslægtet; sandsynlig et Ønavn (se Bd. XV S. 352), jfr. Villoen i Manger.

4, 4. Lillebøen. Udt. *lillebøn*.

4, 10. Rabben. Udt. *ra'bben*.

Af *rabbi m.*, Sideform af *rabbr m.*, langstrakt Banke (Indl. S. 69).

5. Daustad. Udt. *dau'sta*. — Dogstad NRJ. II 87. Dogstaa 1610. Dogstad, Doegstad 1633. Dogstad 1669, 1723.

Efter de ældre Skriftformer, som alle har Dog-, er -au maaske opstaaet af -og (-ug). Der er her en større *Aa*; skulde 1ste Led indeholde et Elvenavn? Maaske kan Dostad ved Mandal være et beslegtet Navn (jfr. Bd. IV, 1 S. 18).

5, 3. Saltbuvollan. Udt. *sa'ltbúvállann*.

Af *saltbúð f.*, en Bod, som bruges af Saltkogere.

6. Bruavollan. Udt. *bri'avállann*.

Ligger ved en Elv; der er nu Bro ved Stedet.

7. Sakselien. Udt. *sa'kkselta*, kaldes ogsaa *li'a*. — Saxesetter 1666. Saxesetter, Saxelien 1723.

1ste Led kan være Mandsnavnet *Saxi*, som har været i Brug ogsaa i senere Tid (PnSt. S. 211). Der kan dog ogsaa være Anledning til at tænke paa et Elvenavn af Stammen *Sax* (NE. S. 205). Gaarden ligger mellem to sammenløbende Elve.

8. Sætre. Udt. *sé'tre*. — af Sætre AB. 77. Settre NRJ. II 87. Setter 1610. Seter 1632. Setter 1669. Sætre 1723.

Sætr n., Bosted, Opholdssted (Indl. S. 74). Den nuv. Form er udgaaet fra *Dat*.

9. Jemtegaard. Kaldes *rø'ssta*. — Jemtegaard 1669. Jemtegaard 1723.

De mange med *Jamt*, *Jemt*-sma. Gaardnavne, navnlig nordenfjelds, maa alle have sin Grund i, at Gaardene engang har været ejet af Jemter. Jfr. Norddalen GN. 6. Daglignavnet *Røsta* er det samme som det *søndmørske* Kyst, se Vannølv GN. 13.

10, 11. Hoem ytre og indre. Udt. *hó'em*. — af Hoeme AB. 77. Hoym NRJ. II 87. Hoem OE. 5. Hoiem DN. X 805, c. 1550. Haum, Houm, Hoffum 1610. Hoiem 1632, 1633. Ytter, Inder Høym, Hoem 1669. Ytterhoem, Inderhoem 1723.

Hóeimr, af Adj. *hór*, *høi*, og *heimr*. Se Ulstein GN. 19. Efter Kartet ligger ialfald nogle af Brugene temmelig høit.

12. Fagervik. Udt. *fa'gervikann*. — Fauervig 1610. Fageruig 1633. Fagerwiigh 1669. Fagerwiig 1723.**13. Kirkesylte.** Udt. *ké'rkesýlte*. — Sylthe NRJ. II 87. Kierkesziltte, Kierkeszeltte DN. X 805, c. 1550. Siltte 1610. Kierchesylte 1669. Kierche Sylte 1723.

* *Sultar*, se Vannølv GN. 25. Har her Tillægget Kirke- som gammelt Kirkested. Jfr. GN. 20, som ligger paa den anden Side af Elven.

13, 4. Nygaard. Udt. *ný'gar*.**13, 10. Storheggbyttet.** Udt. *stó'rheggbytte*.

Byttet forekommer i Navne paa flere Smaabrug i denne Bygd. Det er Ordet *Byte n.*, *Bytte*, *Deling*, *Udskiftning* (Aasen). Det maa betyde: en udskiftet Part af en Gaard.

14. Rjupdal. Udt. *ru'pdał*. — af Riupadale AB. 77. [i Riupadall AB. 78 s.]. Ryfðall NRJ. II 87. Rypedall OE. 5. Riipdall DN. X 805, c. 1550. Rieppedall 1610. Ripedal 1632. Ripdall 1633. Ryppedall, Rypedall 1669. Rypedahl 1723.

Formodes NE. S. 195 at være dannet af et Elvenavn Rjupa, som er det samme som Rypa i Ø. Slidre og maa være Fuglenavnet anvendt som Elvenavn. Gaarden ligger mellem Tressa og en Sideelv til denne; den sidste maa have baaret Navnet.

15. Øfstedalen. Udt. *øffstedalen*. — Dall NRJ. II 87. Dalle, Øffuerstedall 1610. Øffuerstedall 1669. Øverstedal 1723.

Er den øverste Gaard i Dalføret.

16. Skeisvold. Udt. *sjei'svållen*. — Skiesvall 1610. Schiedtz-uoldt 1633. Schieswold 1669. Scheitzvold 1723.

*Skeiðsvöllr, af skeið n., Bane (Indl. S. 75), og vøllr m. Findes ogsaa i Halse. Af lignende Betydning er Skedsmo paa et Par Steder paa Romerike og Skisaaker i Tjølling (Bd. II S. 264. VI S. 301).

17. Lindset. Udt. *l'nnset*. — Lensett 1610. Lindsett 1633. Linsett 1669. Lindset, Linset 1723.

Et saaledes skrevet Navn findes ogsaa i Hof Jb., 2 Steder i Frænen, i Eide, i Bjørnør, i Værdalen, i Overhallen, i Vefsen og i Nesne, paa alle Steder nordenfjelds udt. ligesom her. Paa det første Sted kan det være dannet af Trænavnet Lind; men ved de nordenfjeldske Navne er denne Forklaring ikke mnlig, da Sømdørene danner Nordgrænsen for Lindens naturlige Udbredelse. Man kunde her mulig tænke paa Mandanavnet Lini eller Kvindenavnet Lina, hvoraf det første forekommer paa svenske Runestene, og det andet et Par Gange paa Island, eller paa Plantenavnet lin, idet 1ste Vokal kan være forkortet i Udt. ligesom i Lingjerde i Lyster, Linbakken i Ø. Gausdal (Bd. IV, 1 S. 186) o. fl. Jfr. Sundalen GN. 66.

18. Kjersem. Udt. *kærrsem*. — af Kærseime AB. 77. Skorsim (!) NRJ. II 87. Kersem OE. 5. Kiiersziem DN. X 805, c. 1550. Kiersum 1610. 1633. Kiersemb 1632. 1669. Kiersem 1723.

O. R. sammenstiller hermed som mulig beslægtede Tjesseim i Høiland og Tjesseim i Strand. Ialfald ved Navnet her maa 1ste Led kunne være Gen. af kjarr n., Krat, med Krat bevoxet Myr (Indl. S. 60).

18, 6. Storreiten. Udt. *stø'rreiten*.

18, 12. Bakken. Udt. *ba'kkin*.

19. Nærem. Udt. *nærem*. — af Nerdheime AB. 77. Nerdym NRJ. II 87. Nerdem OE. 5. Nardim DN. X 805, c. 1550. Nardru, Narum, Nerum 1610. Nerumb 1632. Neerum 1633. Nerum 1669. Nærum 1723.

*Njarðheimr eller Njarðarheimr, af Gudenavnet Njorðr. Samme Navn er Njæreim i Haa, Nereim i Fjælberg, Nærum i Rygge og Nerdrum i Fet.

19, 1. Holan. Udt. *hó'lan*.

Af hóll m., rundagtig Forhoining (Indl. S. 56).

19, 3. Kjerren. Udt. *kærrånn*, Dat. *kærrå*.

Af kjarr n., se GN. 18. Udtaleformen er bestemt Flt.

19, 8. **Haugen.** Skal kaldes *bjø'nghauen*.

20. **Sørsylte.** Udt. *sør'sylte*. — Sylthe NRJ. II 87. Syder-syltte DN. X 806, c. 1550. Syltte 1610. Sorre Sylte 1669. Sør-sylte 1723.

Se GN. 13.

20, 5. **Sylteboen.** Udt. *sy'ltebøn*.

Jfr. Eresfjorden GN. 9.

21, 22. **Eidhammer indre og ytre.** Udt. *ei'hammaren*. — Lille og Store Hammer 1610. Eidhamer 1632. Eidhammer 1633. Inder, Ytter Eidhammer 1669. 1723.

Eid- i 1ste Led kan her kun sigte til Overgangen fra Tresfjordens Bund til Ørskog i Sendmøre. Denne Gaard ligger dog et Stykke ude paa Vest-siden af Fjorden. Der kan maaske have været en nu forsvunden Gaard Eid noget længere inde, af hvis Navn dette er dannet.

22, 3. **Teigen.** Udt. *tei'en*.

Af teigr m., afdelt, afgrændset Stykke (Indl. S. 81).

23. **Løvik.** Udt. *lø'vika* (ø mod æ). — Louige 1610. Loeuig 1633. Lowigen 1669. Loewiig 1723.

Efter Udt. antagelig *Løðuvik, af laða f., Lade, Kornlade, ligesom Løvik i Vevring, som BK. 23 b skrives Lødnvik. Samme Navn er vist ogsaa Volden GN. 143 og Stangvik GN. 42. Ganske forskjelligt er Lauvik (f. Ex. Tingvold GN. 48), som ogsaa ofte har været skrevet Løvik.

24. **Kjøpstad.** Udt. *kø'ffsta* (ø mod æ). — Kyoffstaa, Kiøstaa 1610. Kiøbstadt 1633. Kiøbstad 1669. 1723.

Kjøpstad findes ogsaa som Gaardnavn i Gildeskaal, og tidligere har der været en Gaard Kiøbstad i Kanpanger i Sogn. Paa det sidste Sted er det maaske ældre *Kaupstaðr, Handelssted, Kjøbstad. I Gildeskaal skrives det derimod i AB. af Kepstadom og er altsaa virkelig et Navn paa -staðir, hvis 1ste Led sandsynlig er et Persontilnavn (keppr eller keptr, se Bd. XVI S. 187). Rimeligst er det vel, at Navnet ogsaa her har en lig-nende Oprindelse. Ihvertfald viser Udt. med Sikkerhed, at det ikke kan være opr. Kaupstaðr.

25. **Eikenes.** Udt. *ei'knæse, ei'kanæse*. — Egnes 1610. Eche-nes 1669. Eichnes 1723.

*Eikines, af eiki n., Egelund, eller *Eikanes, sms. med Gen. Flt. af eik f., Eg.

26. **Bjermeland.** Udt. *bjø'rmelann*. — af Biarmalande AB. 77. Barmeland OE. 5. Byørlandt, Bierumland, Byørrumlandt 1610. Bjermelandt 1633. Bjørmeland 1632. 1669. Bjermeland 1723.

Bjarmaland. Maa være opkaldt efter Landskabet Bjarmeland ved det Hvide Hav af en Mand, som havde gjort Tog did. Navnet kan derfor neppe være yngre end Vikingetiden. Ogsaa ellers findes nogle Exempler paa gamle Gaardnavne, som er opkaldte efter Landskaber i Udlandet. Se Indl. S. 8.

26, 4. **Naustvollan.** Udt. *nau'stvållynn*.

27. **Svineboen.** Udt. *svi'nabøn*. — Suineboe 1632. Suineboen 1633. Suineboe 1669. Svineboen 1723.

Sidste Led, -bø, er vel her at opfatte i den nyere Betydning, «indhegnet Græsmark i Nærheden af en Gaard». Navnet betegner da vel en saadan Mark, som har været brugt til Græsning for Svin. Jfr. de hyppige Navne Svineen og Svineland.

28. Skorgen. Udt. *skå'rgå*, Dat. -gen. -- af Skorgo AB. 77. Skorghe NRJ. II 87. Skorwenn OE. 5. Skrogen (!) DN. X 805, c. 1550. Skarren, Skoruen 1610. Schorgen 1633. 1669. 1723.

Er Elvenavnet Skorga (eller Skørga), brugt som Gaardnavn; det har her opr. tilhørt Skorgelven, der falder i Fjorden mellem Skorgen og Skorgenes. Om Elvenavnet se Vannelven GN. 72, hvor det har ubestemt, medens det her har bestemt Form.

29. Fremstedalen. Udt. *fræ'mmstidalen*. — Framsdall 1610. Fremstedall 1632. Fremisedall 1633. Fremstedall 1669. Fremstedall 1723.

Har Navn af, at den ligger øverst i Skorgas Dalføre. Navnet falder i Betydning sammen med Øfstedalen (GN. 15).

29, 11. Auspholen. Udt. *au'sspølen*.

Ausp. er antagelig en ellers neppe forekommende Udtaleform af Osp-, Asp, af Trønavnet q s p. Er en Sæter.

30. Ellingsgaarden. Udt. *ællingsgaren*. — Ellingøen, Ellingsøen 1610 (Opsidderen hed da Elling). Ellingsgaard 1669. Ellingsgaarden 1723.

Sms. med Mandsnavnet Elling, det gamle Erlingr.

31. Kristisæteren. Udt. *kri'sstisētra*. — Chrestensetter 1610. Christeseter 1632. Christisetter 1633. Cristisetter 1669. Christisætter 1723.

Sms. med Kvindenavnet Kristi, en Forkortelse af Kristin (PnSt. S. 169). Sidste Led er sættr n., Sæter. Gaarden, som ligger et Stykke oppe i Skorgedalen, maa tidligere have været Sæter.

32. Kjelbotn. Udt. *ké'lbåtn*. -- Kielbotten 1610. Kieldbotten 1633. Kielbotten 1669. 1723.

Kjelbotn (oftest udt. Kjel-) bruges nu i Folkespr. i Betydning af en Kjedelbund. Naar det er anvendt som Gaardnavn, kunde man formode, at det indeholder en Forsterkelse af den Betydning, som allerede ligger i botn: dyb Indsænkning paa Land (Iudl. S. 46). Gaarden ligger oppe i Skorgedalen. Kjelbotuet findes som Gaardnavn, men egentlig Navn paa en liden Fjord, i Fosnes; men der er Ketill antagelig et ældre Navn paa Fjorden (se Bd. XV S. 339).

33. Skorgenes. Udt. *skå'rnæse*. — Skarnes 1610. Schorgnes 1632. Schornæs 1669. Schorgenes 1723.

Sms. med Elvenavnet Skorga, se GN. 28.

34. Viken. Udt. *ví'ka*. — Wigen 1610. Vigge 1633. Wiig 1669. Wiigen 1723.

VESTNES HERRED.

Herredets og Hovedsognets Navn: Vestnes. Udt. *væ'ssnæs*.
Er egentlig Gaardnavn, se GN. 51.

VESTNES SOGN.

Kirken nævnes ei i MA., men i Reformatsen. Præstegjeldet blev udskilt fra Væ som eget Kald ved Resol. af ²¹/s 1847.

Gaardenes Navn: **35. Gjermundnes.** Udt. *jæ'rmanæs*. — Germeness NRJ. II 87. Germenes DN. X 805, c. 1550 (nedre og øvre). Germenes 1610. Giermenis 1633. Giermenes 1669. 1723.

* *Geirmundarnes*, af det i MA. og senere almindelige Mandsnavn *Geirmundr* (PnSt. S. 84). Ligger paa Østsiden ved Tresfjordens Munding.

35, 3. 4. Leikarnes. Udt. *lei'kanæs* (ogsaa hort: *lei'kar*).

Af *leikari* m., en Spillemand. En saadan maa engang have boet paa Stedet.

36. 37. Vike ytre og indre. Udt. *vi'ke*. — Vigh NRJ. II 87. Viighe, Viighe OE. 5. Vicke, Vycke DN. X 805, c. 1550. Vigen 1610. Vigh 1633. Ytterwigh, Inderwiigh 1669. Ytter Wiiche, Inder Wiighe 1723.

* *Vikar*, i Navne brugeligt Flt. af *vik* f., *Vik*. Disse og den flg. Gaard ligger paa Østsiden af Tresfjorden.

31, 6. Kjerringhaugbyttet. Kaldes *kæ'rringhauen*.

38. Krokset. Udt. *krå'kksæt*. — Krogsett 1610. 1633. 1669. Krogset 1723.

Da der efter Kystkartet nordenfor Gaarden er et Nes, kaldet Kroknes, antager O. R., at begge Navne har sin Grund i den Boining, som Kysten her gjør (jfr. Indl. S. 62 under *krókr*).

39. Brastad. Udt. *brä'sta*. — Brastaa 1610. Braxstad 1632. Bragstad 1633. Bradstad 1669. 1723.

Sandsynlig * Brattsstaðir, sms. med Mandsnavnet Brattr (PnSt. S. 51). Denne og de nærmest flg. Gaarde ligger paa Vestsiden af Tresfjorden.

40. Steinødegaaarden. Udt. *stei'noigaren*. — Ødegaard 1633. Steener Øgaard 1669. Steenerøgaard 1723.

Maaske i nyere Tid sms. med Mandsnavnet Steinar, oldn. Steinarr.

41. Skomagergaarden. Udt. *sko'makargaren*. — Schomagergaard 1669. 1723.

Maa have Navn efter en Skomager, som har boet paa Stedet.

42. Salthammer. Udt. *sa'lthammaren*. — Sallthamer 1610. Salthammer 1669. 1723.

Iste Led har formodentlig Hensyn til Saltkogning, som er drevet paa Stedet. Gaarden har vel engang hedet Hammer (Hamarr); et af Brugene heder Nerhammer, et andet Hammervold. Salthammer findes ogsaa i Levanger, hvor Forklaringen kan være mere tvivlsom (Bd. XV S. 108).

43. 44. Rømmem indre og ytre. Udt. *rø'mmem* (ogsaa hørt *rē'mmen*; i Fiksdal udt. *rē'mem*) — Remen 1610. 1632. 1633. Inder og Ytter Remen 1669. Inder og Ytter Rømmem 1723.

* Rimeimr, af rim f., langstrakt Forhøining (Indl. S. 70), og heimr. I Udt. *rē'mmen* er m forandret til n ved Dissimilation. Navnet findes ogsaa i Grytten.

44, 3. Bugten. Udt. *bó'kkta*.

45. 46. Helland nedre og øvre. Udt. *hæ'lann* (i Søndmøre: *hæ'lann*). — Helliland NRJ. II 87. Hellieland DN. X 806, c. 1550. Hellelandt 1610. Helleland, Helgeland 1633. Nere, Øffuer Helgeland 1669. Nere Helland, Over Helleland 1723.

* Udt. forudsætter nødvendig opr. Helgaland. O. R. Iste Led kan formelt være Mandsnavnet Helgi, men er snarere Adj. heilagr. Jfr. Vatn GN. 84 og Sylte GN. 1.

46, 4. Einen. Udt. *ei'ninn*, Dat. *ei'nå*.

Vel Trænavnet einir, brugt ligefrem som Gaardnavn. I ældre Navne er eini n, Sted bevoxet med Ener, brugt paa samme Maade, saaledes det forsvundne Æini i Onså (Bd. I S. 323) og det 1338 nævnte i Eini i Sandsvær. Det er et lidet Brug.

47. Mesfjorden. Udt. *mé'ssjören*. — Mesfiordt, Mißfiordt 1610. Mißfiordt 1632. 1633. Misfiord 1669. 1723.

* Meisfjörðr. Samme Navn er Meisfjorden i Alstahaug og Misvær i Skjerstad, det sidste i OE. skr. Meiszfjörðh. Iste Led er meiss m., Kurv, Meis, Kløvmeis eller Bæremeis; Navnet maa være begrundet i, at man har fundet en Lighed mellem Fjordene eller Dele af dem og en Meis. Her er det den ved en smal Strøm med Tresfjorden forbundne Flatevaag (kaldet efter GN. 48), som Navnet egentlig tilhører. I Udt. har man et Exempel paa den hyppige Udtængen af f i -fjeld og -fjord efter foregaaende s.

48. Flate. Udt. *fla'te*. — af Flatnom AB. 77. Flade 1610. 1633. Flate 1669. Flade 1723.

Flatnar, dannet af Adj. *flatr*, flad, ligesom Gaardnavnene *Slétnar* af *sléttir* og *Kvíknar* af *kvíkr* (se Bd. I S. 133. II S. 299. XIV S. 134). Det findes i Formen *Flatnar* ogsaa i Gjerdrum og i Nannestad. Udtrængningen af *n* i den nyere Form er paafaldende; kunde maaske forklares saaledes, at den gamle Form er bleven erstattet af en mere forstaaelig.

49. Stokkeland. Udt. *stúkkelann*. — af Stokkalande AB. 77. Stockeland 1633. Stocheland 1669. 1723.

Stokkaland. Findes paa flere Steder som Gaardnavn. 1ste Led er Gen. Flt. af *stokkr* m., *Stok*, som forekommer i saa mange Navne, vistnok i forskellige Betydninger (Indl. S. 79). Dette Navn bør antagelig forstaaes i samme Betydning som det i det gamle Lovsprog forekommende *stokkaland* n., opryddet Jordstykke i Skov, Rydningsland (se Ngl. V, 2 S. 610).

50. Skavneset. Udt. *skávnæse*.

Maa have faaet sit Navn af, at man der har hentet Skav, d. e. Smaatræer, hvis Bark brugtes til Kreaturfoder. Jfr. *Skaflhogg* i Askim og i Værdalen og Navne som *Skavdalen*, *Skavholt* og *Skavlien*. Se Bd. I S. 38.

51. Vestnes. Udt. *væssnæs*. — af Vestnesi Fornm. s. VIII 304? Westnæss attungr, af Westness AB. 77. Vestness NRJ. II 87. Vestneses OE. 5. [Vetsnes (!) otting DN. XII 751, 1544]. Weßnes 1610. Weßnæs 1669. Westnes 1723.

Vestnes, det vestre Nes, nemlig ved Tresfjordens Munding, saaledes kaldet i Modsetning til det ligeoverfor liggende Gjermundnes.

51, 3. Lervik. Udt. *læ'rviķa*.

52. Aas. Udt. *ås*. — af Nordraass AB. 77. Ass NRJ. II 88. Aas 1610. 1669. 1723.

GN. 52 og 53 ligger inde under en Aas.

52, 5. Gjerdet. Kaldes *å'sjære*.

52, 7. Aasbøen. Udt. *å'sbøn*.

52, 9. Hagen. Kaldes *å'shajinn*.

53. Søraas. Udt. *sø'rås*. — af sydra Ase AB. 77. Søraas 1610. 1669. 1723.

54. Faksen. Udt. *fákksinn*, Dat. *-sá*. — Faksen 1610. Faxe 1632. Faxen 1669. 1723.

Faksen bruges hyppig som Navn paa Skjær og Boer, af *fax* n., Fax, Man paa Heste, i disse Navne vel sigtende til Brændingen og Bolgeskummet. Gaarden ligger paa et for Sogang udsat Sted, og det er sandsynligt, at den har faaet Navnet med Hensyn til Brændinger paa Grunde udenfor. Udtaleformen er bestemt Flt.

55. Leirvaag. Udt. *lei'rvájin*, Dat. *-ja* (ogsaa hørt *læ'r*). — Lervoge 1610. Leruog 1633. Leerwaagh 1669. Leervaag 1723.

1ste Led kan indeholde et Navn *Leira paa den her udfaldende Aa, men det kan ogsaa ligefrem være leir n. med Hensyn til leret Grund i Vaagen.

56. Øveraas. Udt. *ø'verás*. — af ofra Asyn AB. 77. Øffueras OE. 5. 1610. 1669. Overaass 1723.

GN. 56 og 57 har Navn efter en anden Aas end GN. 52 og 53. Naar denne og den flg. Gaard i AB. kaldes Asyn, medens paa samme Sted i

Jordebogen GN. 52 og 53 heder af Aass og af Aase, kan det ei være forskjellige Skrivemaader af samme Navn. Disse Gaarde maa engang have hedet Asyn, af *A svin, sms. af áss og vin. Samme Navn med omlydt Vokal i 1ste Led er vel Isi i Berum og Ese i Bamle (se Bd. II S. 139). Man maa da antage, at dette Navn under Paavirkning af GN. 52 f. senere er blevet fortrængt af Aas.

56, 6. Sandan. Udt. *sa'ndann*.

57. Neraas. Udt. *né'rás*. — af nædra Asyn AB. 77. Nideraas OE. 5. Nedreaas 1610. Nederaas 1669. Neere Aas 1723.

57, 3. Sturviken. Udt. *stó'r'vika*.

57, 8. Neset. Kaldes *né'rásnæse*.

58. Kjeldnes. Udt. *kæ'llnæse*. — Kielnæs 1669. Kielnes 1723. Kunde komme af Fuglenavnet Tjeld, men mulig ogsaa af kelda f., Kilde, Brønd, Vandpyt. O. R.

59. Uren. Udt. *ú'ra*, Dat. *ú'ren*. — Ollen 1610. Wren 1632. 1633. Vren 1669. Uhren 1723.

*Urð f., Stenur (Indl. S. 83).

60. Vik. Udt. *vik*. — Vigen 1610. Vig 1633. Wiigh 1669. Wiig 1723.

61. Selnes. Udt. *sæ'lnæse*. — Sellnes, Selsnes 1610. Sellesnes 1632. Solisnis 1633. Selnæs 1669. Sellenæs 1723.

Et hyppigt Gaardnavn ved Kysten, som dels kan komme af selr m., Sælhund, dels af Trænavnet selja. Her er efter Udt. den første Forklaring den sandsynligste. Gaarden ligger paa et i Tomrefjorden temmelig stærkt udstikkende Nes. Formerne fra 1610, 1632 og 1633 skyldes vist Paavirkning af Væø GN. 21.

62. Bosnes. Udt. *bå'ssnæse*. — Boersnes 1632. Borðnis 1633. Baarsnes 1669. Baarsness 1723.

O. R. formoder, at det er opr. *Botnsnes, ligesom Bosnes paa Inderøen, hvis Beliggenhed i høi Grad ligner denne Gaards. Begge ligger nemlig ved en Sammenknibning af Fjordene, som begrundser deres inderste Bassin (botn m., som ogsaa bruges om en indelukket Fjordarm). Det betyder altsaa: Neset ved Indløbet til Botnen. Jfr. Bd. XV S. 188. Skriftformerne synes at gaa ud fra, at Navnet er sms. med Mandsnavnet Baard, hvilket ikke er sandsynligt.

63. Li. Udt. *li* — Lydh NRJ. II 88. Liid OE. 5. Lien 1610. Li 1669. Lien, Lie 1723.

64. Gjerde. Udt. *jæ're*. — Gierde 1610. Øffuer- og Neder-gierde 1669. Gierde 1723.

65. Løvold. Udt. *lø'vållen*. — Løvold 1723.

1ste Led er laða f., Lade, Hølade. Jfr. GN. 23.

66. Langsteinen. Udt. *la'ngsteinen*, Dat. *-na*. — Langsten 1610. Laugsten (!) 1633. Langsteen 1669. 1723.

Langsteinen er ogsaa Navn paa en Fjeldstrækning mellem Stjørdalen og Aasen (Bd. XV S. 28). Formodentlig er det ogsaa her egentlig Fjeldnavn.

67. 68. Tomren store og lille. Udt. *tōmmrā*, Dat. *-ren*. — Tondre (!) NRJ. II 88. Tomeren OE. 5. Tomren DN. X 803, c. 1550. Thomerren 1610. Tomerenn 1633. Store, Lille Tombre 1669. Stor, Lille Tommeren 1723.

Egentlig et Elvenavn *Tomra eller *Tumra, som har tilhørt en af de Bække, som falder ud i Fjordens Bund. Det findes ogsaa i Fuse. Se NE. S. 273. Et Skjær i Fjordens Munding heder ogsaa *tō'mrā* eller *tō'mlā*, ogsaa kaldet *sjæ'rflūna* (jfr. GN. 78). Tomrejorden indeholder vel ikke i 1ste Led et opr. usms. Fjordnavn, men har formodentlig faaet Navn efter Gaarden.

69. 70. Frostad nedre og øvre. Udt. *frō'sta*. — af Froda-stadom AB. 77. Ffrostadt OE. 5. Frostadt, Frosta DN. X 803, 805, c. 1550. Frastaa, Frostaa 1610. Froestad 1633. Neder, Øffuer Frostad 1669. Neere, Øver Frostad 1723.

Fróðastaðir, af det i ældre Tid i Norge meget brugte Mandsnavn Fróði (PnSt. S. 76). Gaardene kaldes i daglig Tale ikke «Nedre og Øvre», men «Lille og Store Fr.».

70, 6. Langnesmyren. Udt. *la'ngnæsmyra*.

FIKSDAL SOGN.

Sognet har Navn efter Kirkestedet, se GN. 72. Kirken blev opført efter Resol. af 23/a 1859.

Gaardenes Navne: **71. Fiksdalstranden.** Udt. *fī'kksdalsstranna*. — Fiksdalstrand 1669. Fixdalsstrand 1723.

72. Fiksdal. Udt. *fī'kksdalen*. — Fīickisdall DN. X 803, c. 1550. Ffixdall DN. XII 751, 1544. Fixdall DN. XII 789, 1552. Fexsdall 1610. Fixdall 1633. Fixdal 1669. 1723.

Da Gaarden ligger ved Udløbet af en større Aa, er der Grund til i 1ste Led at søge et Elvenavn. NE. S. 50 formodes det, at Fiks- er opstaaet af Fisk- ved en Omsætning, saa at man her har det samme Elvenavn, som findes i Formen Fiska i Gausdal og i Formen Fiskaa paa andre Steder; jfr. Vannelsen GN. 11. En lignende Omsætning har man i Aksland i Vikedal, Nerstrand og Skaanevik for Askeland og i Aksnes i Vikør for Asknes.

72, 3. Lien. Udt. *li'a*.

73. Marken. Kaldes *tō'rsbaren*. — Marcken 1632. Markeen 1633. Marchen 1669. 1723.

Daglignavnet er sms. med et Mandsnavn, Tore eller Tord.

74. Ellingsæteren. Udt. *ællingsētra*. — Ellingsett 1632. 1633. Ellingssetter 1669. 1723.

*Erlingssettr, af Mandsnavnet Erlingr, jfr. GN. 30.

74, 4. Hjellen. Udt. *jæ'llen*.

Af *hjállr* m., høitliggende Flade (Indl. S. 56).

75. 76. Nakken øvre og nedre. Udt. *na'kkinn*, Dat. *-ka*. — Nackenn 1610. Øffuer, Neder Nachen 1669. Øvre, Neere Nachen 1723.

* *Nakki* m., Nakke (Indl. S. 68). Har Navn af, at den ligger oppe i et Fremspring af et Fjeld.

76, 2. Kirkeland. Udt. *ké'rkelann*.

Har vel Navn af, at Jorden har tilhørt en Kirke.

76, 9. Nakkesjøen. Udt. *na'kkesjyn*.

Et Exempel paa den især i Nordland, men ogsaa undertiden længere syd forekommende Sammensætning af *-sjøen* med en Gaards Navn for at betegne dennes Landingsplads (Indl. S. 81))

77. Hjelstein. Udt. *jæ'llstein* (ogsaa *jæ'll*). — Giellestadh (!) NRJ. II 88. Giellestén DN. XII 751, 1544. Gielsten, Gillesten 1610. Gillesten 1632. Gillesten 1633. Gildesten 1669. Gillesten 1723.

O. R. formoder, at det kan være samme Navn som *Hjálparsteinn*, nn *Hjelpstein* i V. Toten, om hvilket han tror, at der ligesom ved *Hjálparberg*, nu *Jerberg*, i *Rakkestad* til Grund for Navnet har ligget en *Forstilling* om, at der i *Stenen* (*Berget*) har boet velsindede *Underjordiske*, af hvem deres menneskelige *Naboer* har ventet *Hjelp*. Jfr. Bd. I S. 98. Da der munder ud en større *Aa* ved *Gaarden*, finder han det dog ogsaa muligt, at *1ste Led* kan indeholde et *Elvenavn* af *Stammen Hjálp*-, hvortil der ogsaa *ellers* findes Spor. Se NE. S. 103. En væsentlig Indvending mod begge disse *Forklaringer* synes dog Udt. at være, og at samtlige *Skriftformer* har *G*-i *Forlyden*. Man kunde derved ledes til at sammenstille det med det *for*-svundne, RB. 204 nævnte, i *Giællæstæini* i Sem. Om dette bemærkes Bd. VI S. 230, at *1ste Led* enten kunde være et *Elvenavn* af *Stammen Gjáll*-(se NE. S. 70) eller Adj. *gjállr*, som bruges om *sterk, skarp Lyd* og i *Forbindelse* med *steinn* vel kunde betegne, at t. Ex. *Slag* paa *Stenen* *frembragte* en *paafaldende, sterk, klingende Lyd*. — *Elven* har *sterkt Fald*.

77, 3. Neset. Udt. *næ'se*.**77, 5. Dragneset.** Udt. *drä'gnæse*.

Drag. er her maaske, efter *Stedets Beliggenhed*, at forstaa om *Bølgedrag*, saa at Navnet bliver i *Betydning* beslægtet med *Bremnes*.

78. Rekdal. Udt. *ræ'kkdal*. — af *Rektale* AB. 77. Rette (!) NRJ. II 88. Rekdæll OE. 8. Rekdall DN. X 806, c. 1550. Rekedall 1610. Rechdall 1633. Reckedall 1669. Ræchedahl 1723.

1ste Led indeholder sandsynlig *Elvenavn*et *Reka*, som maa hænge sammen med *Verbet reka* og betegne «den drivende» eller «den, som fører meget med sig» (NE. S. 189). Der falder her ud en *Aa*. Udenfor dens *Munding* ligger et *Skjær Reka*, udt. *ræ'ká*, som maa have Navn efter *Elven*. Jfr. GN. 67.

78, 4. Sandan. Udt. *sa'ndann*.**78, 6. Reset.** Udt. *ré'se*.

Af *ris* n., *Forhøining*, *Høidekam* (Indl. S. 70).

78, 11. Strupen. Udt. *strú'pinn*.

Af *strúpi m.*, Strube, som i Navne dels bruges om smale Sund, dels om smale Indsænkninger mellem Høider. Se Bd. I S. 222.

78, 12. Haalen. Udt. *hå'lå*.

Af *hóla f.*, Hulsing (Indl. S. 56).

FORSVUNDENT NAVN.

Setter 1610. 1669. Sætter 1723. Gaaet ind under Aas.

VOLD HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Vold. Udt. *våll*.

Egentlig Gaardnavn, se GN. 21.

Kirken kaldes AB. 76 s. Walla kirka. Den nævnes i Reformatsen som Annexkirke under Grytten.

Gaardenes Navne: 1. **Griset.** Udt. *gri'sæt*. — Grisetter NRJ. II 85. Grisett 1632. 1633. 1669. Griset 1723.

PnSt. S. 97 antages det for muligt, at det kan være sms. med Mandsnavnet *Gri ss*, som kjendes fra Island og fra Danmark. Da *griss* meget ofte i MA. findes brugt som Mandstilsnavn, ogsaa i Norge, kan det vel være sandsynligere, at det er som saadant, at det er gaaet ind i Gaardnavnet.

2. **Hjellen.** Kaldes *gri'sætjællen*. — Hielle 1610. Jelle 1632. Jelden 1669. 1723.

* *Hjallr* m., høitliggende Flade (Indl. S. 56).

3. **Øvrevik.** Kaldes *øi'garen*. — Øffuerwig 1669. Over Wiig 1723.

4. **Vik.** Udt. *vik*. — af Wik i Eygnafyrde AB. 75. Vigh NRJ. II 85. Viick OE. 7. Vige 1610. Vig 1632. 1633. Wiigh 1669. Wiig 1723.

Fjordnavnets rette Form maa være *Ignafjqrðr* (se GN. 5), nu Indfjorden, udt. *i'nn*, omkring hvilken GN. 1—18 ligger. N. Fjorden. S. 55 antages det, at Fjordens opr. Navn har været **Igni*, og at den i Fjordens Bund ndfaldende Elv har havt Navnet **Ign*, som ogsaa maa have været det gamle Navn paa Præstaaen i Enebak, hvoraf Navnene *Ignarbakki* og *Ignardalr*. Se Bd. II S. 210. NE. S. 116. Jfr. ogsaa Grytten GN. 1.

5. **Øvrebø.** Udt. *ø'verbø*. — af Yttra Bø i Ignafiorde AB. 75. Ewerbø NRJ. II 85. Bøo OE. 7. Offuerbye 1610. Offuerbøe 1633. Øfrebøe 1669. Owerbøe 1723.

Bøer m., Gaard (Indl. S. 47).

6. Nedrebø. Udt. *nē'rbø*. — Boo NRJ. II 85. Nedrebø 1610. Nederbø 1669. Nedreboe 1723.

6, 4. Lillebø. Udt. *li'hlebø*.

7. Gjerde. Udt. *jé're*. — Gierde 1610. 1669. 1723.

8. Holte. Udt. *hå'lte*. — af Holtom AB. 75. Holte Engeteig 1723.

Holtar f., Flt. af holt n., Lund, liden Skov. Ofte vistnok snarere at henføre til Holt m., Høi, Bakke. Se Indl. S. 57. Ødelagt ved Stensked i det 18de Aarh. og nu kun Underbrug.

8, 12. Holtefonnen. Kaldes *få'nna*.

Af Fonn f., Skred, især Sneskred. Bruges ogsaa om et Sted, hvor Fonn har gaaet eller pleier at gaa. Jfr. Vatne GN. 90 og Grytten GN. 35.

8, 17. Demmedal. Udt. *dē'mmedal*.

Maaske beslægtet med Dimmevand paa Hardangerfjeldet med Afløb gennem Dimmedalen, som NE. S. 28 formodes at indeholde et Elvenavn, og Dymma, Elvenavn i Aurland, som vel hænger sammen med dimma f., Mørke. Omtrent ligeoverfor Gaarden falder der en Aa ud i Hovedelven. 1ste Led kunde dog ogsaa ligefrem være Adj. dim m, mørk.

8, 22. Frantsen. Udt. *frå'nnsen*.

Formodentlig Personnavnet i bestemt Form, brugt som Gaardnavn. Et ganske lidet Brug.

9. Berill. Udt. *bæ'rill*. — af Beriorvode AB. 77. Berrill, Berill 1610. Berild, Bierild 1632. Berrild 1669. 1723.

Formen i AB. er sikkert feilskreven. Det maa være *Berurjóðr, af Elvenavnet Bera og rjóðr n., aabent Rum i Skov, Grønning (Indl. S. 71). Gaarden ligger ved en Tverelvs Udløb, og dennes Dalføre kaldes Berdalen, ndt. *bæ'rdalen*. Om Elvenavnet Bera, af bera f., Hunbjørn, se NE. S. 10. O. R. sammenligner med dette Navn det af Orvarodds Saga bekjendte Berurjóðr, nu Berrjod i Sogndal Stav., som sandsynlig har samme Oprindelse. Hvorledes den nuv. Form er opstaaet af den opr., er vanskeligt at forklare. Man kunde formode, at 1 er opstaaet ved Dissimilation af det opr. r.

10. Engan. Udt. *æ'nnaññ*. — Enge 1632. 1669. Engen 1723.

*Engjar, Flt. af eng f., Eng (Indl. S. 49).

11. Valved. Kaldes *hæ'mstænnann*. — Valued 1632. Walluedt 1633. Walfued 1669. Walved 1723.

Ser ud til at være en Sammensætning med viðr m., Træ, Skov; men nogen sikker Forklaring kan ikke gives bare paa Grundlag af forholdsvis unge Skriftformer. Daglignavnet betyder: den nederste Gaard Engan.

12. Hafellen. Udt. *ha'fællå*, Dat. *-len*.

Af hafa fella f., Folkespr. Hagfella f., Gjerde af nedfældede Trær eller Kviste, dernæst et med et saadant Gjerde indhegnet Jordstykke. Findes i mange Stedsnavne, især nordenfjelds, de fleste vist temmelig unge. Se Bd. I S. 337. XIV S. 40.

13. Skjelbostad. Udt. *sjæ'lbóssta* (æ mod ø). — af Skialgo-bolstadh AB. 75. Skiellebostadt DN. X 804, c. 1550. Skilboustaa 1610. Schielbostad 1632. 1633. Schielboestad 1669. 1723.

Skjalgubólstaðr. 1ste Led synes at være et ellers ikke kjendt Elvenavn Skjalga, der kunde komme af Adj. skjalgr, skjæv. Se NE. S. 218. Gaarden ligger nær en Tverelvs Udløb. Mindre sandsynligt er det vel i 1ste Led at formode et Persontilnavn i Hunkjøn skjalga, svarende til det almindelige Mandstilnavn skjalgr, skjalgi, og som ligesom Skjalgr maaske ogsaa kunde tænkes at have gaaet over til Personnavn.

14. Stokke. Udt. *stâ'kke*. — Stocke 1610. Stoeche 1669. 1723.

* Stokkar, se Hjørundfjord GN. 49.

15. Lien. Udt. *li'a*. — Lien 1669. 1723.

16. Sæt. Udt. *sét*. — Setter 1610. Seter 1632. Setter 1633. Sett 1669. Sæt 1723.

En meget sjelden Nutidsform af det gamle Setr. Jfr. Haram GN. 16.

17. Sevik. Udt. *se'vika*. — Søvige 1610. Søevig 1633. Søwigh 1669. Sowiig 1723.

Jfr. de mere og mindre ligelydende Navne Hero GN. 11, Volden GN. 90, Ørskog GN. 49 og Borgund GN. 175. Ogsaa her er det vanskeligt sikkert at forklare Navnets Betydning.

18. 19. Hovde nedre og øvre. Udt. *hå'vde*. — Nerehoffde NRJ. II 85. Øffre Hoffde OE. 7. Nedrehoffde, Offrehoffde DN. X 805, c. 1550. Houde, Hoffde 1610. Nederhoffde, Offuerhoffde 1669. Nere, Ofre Hofde 1723.

* Hqði m., en fremspringende, noget svær Fjeldpynt (Indl. S. 58).

20. Otterholm. Udt. *øtterholm*. — Otterolm NRJ. II 85. Otterhollum DN. X 805, c. 1550. Atterhollum 1610. Otterhollm 1632. 1633. Otterholme 1669. Otterholm 1723.

Kunde være sms. med Dyrenavnet otr, som dog efter O. R. i denne Egn skal udtales *ó'ter*; men da en Elv falder ud ved Gaarden, er der ogsaa Anledning til at tænke paa det deraf afledede Elvenavn O'tra. Se NE. S. 182.

21. Vold. Udt. *våll*. — Vold NRJ. II 84. Wold DN. X 805, c. 1550. Wold 1610. Wold 1669. 1723.

* Vqllr m., Vold. Walla kirkia i en Tilføielse fra 16de Aarh. i AB. 76 staaer vel for Vallar k., da det ikke er sandsynligt, at Navnet var gaaet over til Entalsord, hvis det opr. havde været Flt. — GN. 21—31 ligger i Maandalen.

22. Samset. Udt. *sa'mmsæt*. — Samsett 1610. Sampfsett 1632. Sambsett 1633. Samsett 1669. Samset 1723.

Hører til de Navne, om hvis Forklaring det er umuligt at sige noget sikkert, naar man ikke kjender dem i ret gamle Former. Et Navn, som kunde formodes at have samme 1ste Led, er Samsal i Ringsaker, a Sam-solum 1403, hvorom Bd. III S. 24 siges: «Der kan tænkes paa flere Muligheder: paa et Elvenavn af Stammen Sam- [NE. S. 206], paa Stammen safn- (samn-), som ligeledes findes i Elvenavne [NE. S. 207], og paa sandr, Sand. Paa Grund af Tilbøieligheden til at ombytte n og m med hinanden foran s, kunde Sands- nemlig nok blive til Sams-, og det vel allerede saa tidlig som ved 1400.» Da Sambol i Aremark i RB. skrives Sælmundarbøle (Bd. I S. 187), maa det fremdeles være muligt, at Samset er opstaaet af Salmundarsetr, af Mandsnavnet Salmundr.

Endelig synes det mig tænkeligt, omend maaske mindre sandsynligt, at det kunde sammenstilles med oldn. *samsæti*, Sidden sammen, *sambygd*, Samboen, *samteigr*, Jordstykke, som er fleres Eiendom, og lign.

23. Bruaset. Udt. *brúasæt*. — Brasett 1610. Brudsett 1632. Bruesett 1633. Bruasett, Brudesett 1669. Brudeset 1723.

* *Brúarsætr*, sms. med Gen. af *brú f.*, Bro. Ligger ved en Bro over Maandalselven, som altsaa allerede maa have været til, da Gaardnavnet blev dannet. Findes i Formen Bruset ogsaa i Asker, i Nes Hall., i Solum, i Øksendalen og i Stangvik.

24. Skaret. Udt. *skare*. — Skarre 1610. Schare 1633. 1669. 1723.

* *Skarð n.*, Skar (Indl. S. 76).

25. Venaas. Udt. *vénás*. — Venaas DN. X 805, c. 1550. Wenaas 1610. 1632. 1669. 1723.

* *Vínáss*, sms. med *vin f.* (Indl. S. 85). Navnet forekommer oftere søndenfjelds, men ikke paa Vestlandet; nordenfjelds foruden her ogsaa i Bud og i Levanger og tidligere i Inderoen.

26. Øvrebø. Udt. *øverbø*. — Bye 1610. Øffuerboe 1669. Over Boe 1723.

* *Bør m.*, se Indl. S. 47. Jfr. GN. 5.

27. Nedrebø. Udt. *nērbø*. — Nederboe 1669. Nedre Boe 1723.

28. Moen. Udt. *mó'en*, Dat. *mó'ná*. — Manne (!), Mou 1610. Moenn 1633. Moen 1669. 1723.

* *Mór m.*, Mo (Indl. S. 67).

29. Roknem. Udt. *ró'kknem*. — i Rokneim AB. 77. Rachnemb 1632. 1633. Rachnem 1669. 1723.

En Sammensætning med *heimr*, hvis 1ste Led vel er det samme som Rokne i Voss (*Rokkn* DN. XI 29, 1337) og i Levanger. Det kan mulig sættes i Forbindelse med *rokkin n*, kruset, rynket, og *rokna*, skrumpe sammen, blive rynket, og hentyde til ujævn Overflade af Gaardens Grund.

30. Skeie. Udt. *sje'e*. — Schede 1633. Skee 1669. Scheye 1723. Se Ulstein GN. 6.

31. Sæbo. Udt. *sēbē*. — Sebo NRJ. II 84. Sebye DN. X 805, c. 1550. Sebbø 1610. Sebye 1633. Seboe, Sæboe 1669. Sæboe, Sæbe 1723.

* *Sævarbør* eller * *Sæbør*, se Hjørundfjord GN. 59.

32. Sauset. Udt. *sau'sæt*. — Soset 1610. Souþet 1632. Soffsett 1633. Sowssett 1669. Sofset, Sovset 1723.

Enestaaende Navn. 1ste Led er vel enten Dyrenavnet *sauðr*, maaske gjennem dette Ords Brug som Mandstilsnavn, eller den Stamme *sauð-*, som findes i saa mange Gaardnavne og formodentlig sigter til en sterk Strøm i et Vandløb. Se Rovde GN. 83. Gaarden ligger ved Udløbet af en Bæk med styrtbrat Fald.

33. Stolstranden. Kaldes *stó'næsstranna*. — Storstrann 1610. Stoelstrand 1632. 1633. 1669. Storstranden, Stolstrand 1723.

Har Navn af det bekjendte, fremtrædende Fjeld Troldstolen, som ligger lige op for Gaarden. Om Stolen som Fjeldnavn jfr. Stordalen under Herredsnavnet.

EID HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Eid. Kaldes alm. *ei'ssbyggda*.

Er egentlig Gaardnavn, se GN. 20.

Kirken nævnes i Reformatsen. Blev med Annexet Vold skilt som eget Kald fra Grytten ved Resol. af ^{10/9} 1862.

Gaardenes Navne: **1. Lærem.** Udt. *læ'remm*. — af Læreime AB. 75. Læreims ottung AB. 126 s. Leren OE. 7 (ode). Lerem DN. IV 805, 1531. Lerrum, Lerum 1610. Lerum 1669. Lærrem 1723.

Kan maaske være **Leireimr*, af *leir* n. og *heimr*, ligesom Lærum i Sande Jb. og i Vaale (Bd. VI S. 38 og 95). Navnet sigter vel isaaftald til leret Jordbund, da den Elv eller Strøm, som falder ud i Nærheden, neppe har havt Navnet Leira. Exempler paa, at *Leir-* nu i Udt. ogsaa paa disse Kanter er blevet til *Lær-*, har man i Lervik i Akerø, Lervang i Tusteren, Lerviken i Valsøfjorden og i Edø o. fl., som alle ndtales *lær-*. Betænkkelighed volder dog, at allerede AB. har Formen *Lær-*. Dette kan lede til snarere at tænke paa den Elveavnstamme, som vi har i Bygdenavnet Lærdal. Se NE. S. 152 og 325.

1, 2. Reiten. Udt. *rei'ten*, Dat. *rei'ta*.

2. 3. Siem ytre og indre. Udt. *si'emm*. — Siem DN. X 800, ca. 1550. Siem 1610. Sium 1633. Ytter, Indre Sium 1669. Ytter, Indre Siem 1723.

**Siemr*, den i det nordenfjeldske og det nordligste af Gudbrandsdalen brugelige Form, som svarer til det ellers alm. *Sæimr* (af *sær* m., *Sø*, og *heimr*). *Siemr* er ikke i den senere MA. opstaaet af *Sæimr*, men viser tilbage til en ældgammel Form, som havde Stammeformen *siw-* i samme Betydning som *sæ-*. Se S. Bugge i Arkiv XX S. 353. Denne Gaard har Navn af, at den ligger ved et lidet Vand.

3, 10. Berget. Udt. *bæ'rje*.

4. Berg. Kaldes *rei'tann*. — Berige 1610. Bergh 1669. Berg 1723.

**Berg* u. *Berg*, Klippegrund (Indl. S. 43). Gaarden ligger inde under Fjeldet.

5. **Gjerset.** Udt. *jæ'rsæt*. — Gerdsetter NRJ. II 90. Giersett 1610. Gierdsett 1633. Giersett 1669. Gierset 1723.

Se Borgnnd GN. 168. Ogsaa her gaar der en Bæk forbi Gaarden.

6. **Klungnes.** Udt. *klō'ngnæs*. — af Klungunese AB. 75. Klونغness NRJ. II 90. Klungenes OE. 7. DN. X 800, c. 1550. Klognes, Klongnes 1610. Klonnngnis 1633. Klungnes 1669. 1723.

Kan nærmest sammenlignes med Klones i Vange, som i 16de og 17de Aarh. skrives Klunnngnes og Klungenes og derfor maa være ældre Klungrnes eller Klungranes, af klungr m., Nypetorn, hvoraf saa mange Stedsnavne er daniede (Bd. IV, 1 S. 79). Denne Forklaring er imidlertid her ikke forenelig med Formen i AB., forsaavidt denne ikke er feilskreven. Denne kunde lede til at formode et Elvenavn i 1ste Led; men der synes her ikke at være noget Vandløb.

7. **Gyldenaas.** Kaldes *å'sen*. — Gyldenaas 1632. 1633. 1669. 1723.

Er vel et temmelig nyt Navn, forsaavidt det ikke er en forvansket Form. Jfr. Gyldenvandet i Steigen, som er urigtig Form for Gynnelvand, se Bd. XVI S. 255. Se ogsaa Grytten GN. 55.

8. **Hagen.** Udt. *ha'jinn*, Dat. *ha'gå*. — Houge 1632. Hagge 1633. Mogensaashage 1669. Hagen 1723.

* Hagi m., indhegnet Jordstykke, Havnegang (Indl. S. 52).

9. **Monsaas.** Udt. *må'nså*. — Manessaas AB. 77. Monsaas 1610. Mougensaas 1632. Moennaas 1633. Mogensaas 1669. 1723.

Den underlige Form i AB. formodes PnSt. S. 183 maaske at kunne være en Forvanskning for *Munånsåss, af Mandsnavnet Munånn. Det kan til Sammenligning merkes, at Monansøy (AB. 38) i Stjordalen, som er sms. med dette Mandsnavn, ogsaa i nyere Jordebøger er blevet til Mogensø. I Udtaleformen har man et sjældent Exempel paa, at sidste s er bortfaldt ved Dissimilation.

10. **Torvik.** Udt. *tø'rrvika*. — i Þorvikom DN. III 367, 1390. af Thorwikom AB. 76. Torwigh NRJ. II 85. Thoruigen 1610. Toruig 1632. Thoruig 1633. Torwigen 1669. Torwiigen 1723.

Se Vannelven GN. 44.

11. **Hamre.** Udt. *ha'mmre*. — Hamer 1610. Hambre 1632. Hamre 1669. 1723.

* Hamarr m., Berghammer (Indl. S. 53). Nutidsformen er snarere udgaet fra Dat. Ent. Hamri end fra Flt. Hamrar.

12. **Stromme.** Udt. *strau'me*. — Strom NRJ. II 90. Strøme DN. X 800, c. 1550. Strøme 1633. Strømme 1669. 1723.

* Straumr m., Strøm. Ligger ved det korte Aflob fra Hamrevandet til Rødvenfjorden, hvorigjennem Strømmen gaar meget stridt ud og ind ved Fjære og Flod. Nutidsformen er snarest Dat. Ent.

13. **Ora.** Udt. *ô'ra* (uforandret i Dat.). — Ørre 1610. Oure 1632. Ourre 1633. Øure 1669. Ora, Oera 1723.

Efter O. R. *Urðin, af urð f., Stenur, og vin, altsaa samme Navn som Uri, Norddalen GN. 7. Urð heder nu i denne Egn Or. Denne Forklaring er vist rigtig. Et forskjelligt Navn er isaafald Ore i Vanse, der ligesom Øren i Lunner er opr. Øðrin, hvori 1ste Led sandsynlig er Trænavnet ølr (se Bd. IV, 2 S. 126).

14. 15. Frisvold nedre og øvre. Udt. *frísváll*. — af Fridriks-welle AB. 75. Ffroeswold NRJ. II 90. Ffriisvull OE. 7. Friisze-woldt, Friiszwoldt DN. X 800, c. 1550. Frißvall 1610. Frisuoldt 1633. Friswold 1669. Neere Friiswold, Over Friisvold 1723.

Friðreksvöllr, sms. med Mandsnavnet Friðrekr, som i Norge kan paavises brugt tidligst 1060.

16. Haukeberg. Udt. *hau'kebær*. — Hogbergh NRJ. II 90. Hucklebergh DN. X 800, c. 1550. Haberige 1610. Hockeberg 1632. Hockeberreg 1633. Hocheberg 1669. Houcheberg 1723.

* *Haukeberg*, hvori 1ste Led er Gen. Flt. af *haukr* m., Høg. Samme Navn er maaske Hauper i Biri; forøvrigt kan det sammenlignes med Navne som *Rafnaberg* og *Valabjörg*.

16. 3. Søberg. Udt. *sø'bærg*.

Formodentlig et nyere Navn, som kan betyde «Søndre Berg».

17. Norvik. Udt. *nø'rika*. — af Naruik AB. 75. Norwiick OE. 7. Nedreuige, Noruig 1610. Noruig 1632. Noruigen 1669. Norwiig 1723.

Navnets Forklaring er tvivlsom. At opfatte 1ste Led som Nord- er ikke muligt efter Formen i AB. I denne maa Nar- formodentlig læses Nár-. En Forklaring, jeg kan tænke mig, er, at dette er en meget tidlig indtraadt Lydforandring af *nór*, som man har i Naarum i S. Land, af *Nóreimr*, og mulig i Naara i Grytten. Isaafald vilde Navnet være det samme som i Norvik i Ytteroen, af *nór* u., trangt Sted i Elv, Sund, Fjord eller Indsø (Indl. S. 69, jfr. Bd. XV S. 159). Med Hensyn til Udt. kunde da sammenlignes, at *Nóreimr* i Gol nu udtales *Nøreim*. O. R. antyder ogsaa den Formodning, at 1ste Led kunde være *nári* m., Svange, den smalere Del af Kroppen mellem Hoftebenene og Ribbenene. Dette kunde passe godt til Stedsforholdene. Halvøen mellem Rødvandsfjorden og Romsdalsfjorden indkøibes nemlig ved Norviken og ved Eidsbugten paa den anden Side til det smale Eid, hvoraf GN. 20 har Navn, og dette Eid er ganske lavt mellem Fjelde paa begge Sider.

18. Hatle. Udt. *hå'hle*. — Hasle NRJ. II 90. Hosthe(?) DN. X 800, c. 1550. Haßell 1610. Hattle 1633. Hatle 1669. Hatlen, Hatle 1723.

* *Haslar*, Flt. af Trænavnet *hasl*. Findes i denne Form ogsaa i Frænen. Ellers har man i dette Amt alm. Entalsformen *Hatlen*.

19. Eidsvold. Udt. *ei'svállann*, Dat. *vállá*. — Eswaldt 1610. Eidtzuoldt 1633. Eidtzuold 1669. Eidzwold 1723.

Sms. med den flg. Gaards Navn.

20. Eide. Udt. *ei'e*. — af Eidhe AB. 75. Edh NRJ. II 90. Eyd OE. 7. Ede 1610. Eide 1666. 1723.

Eið n., Eid. Se under GN. 17. Den nuv. Form er udgaaet fra Dat.

GRYTTE HERRED.

Herredets og Hovedsognets Navn: Grytten. Udt. *grytten*.

Navnet er egentlig Gaardnavn, se GN. 5. Herredet indbefatter det Dalføre, som i snevrere Forstand kaldes Romsdalen.

GRYTTE SOGN.

Gryttinar sókn nævnes 1364 (DN. III 269). Kirken blev 1820 flyttet til Setnes.

Gaardenes Navne: **1. Indholmen.** Udt. *i'nholmen*. — Inderholmen OE. 7 (mulig menes Indre Holmem, Voe GN. 53). Indholmb 1632. Inndholm 1633. Indholm 1669. Indholmen 1723.

I sin nuv. Form er Navnet efter Stedets Belliggenhed meningsløst. O. R. har uidentivl Ret, naar han antager, at 1ste Led indeholder *Igni, det gamle Navn paa Indfjorden. Se Vold GN. 4. Gaarden ligger nær denne Fjords Munding paa Sydkysten af Romsdalsfjorden.

2. Veblungsnes med Veblungen. Udt. *væ'blónnsnæs, væ'blónnen* (det sidste Navn bruges nu vist lidet eller slet ikke). — Wellunge 1610. Webling 1632. Weffling 1633. Weflingen 1669. Wewlungen, Weblungen 1723.

Veblungen er det opr. Gaardnavn; men Gaarden er nu gaaet op i det paa dens Grund byggede Strandsted Veblungsnes. O. R. antager, at Navnet maaske kan være beslægtet med O- og Skjærnavnet Vevlungen, Vevlingen ved Skorpen i Kinn og ved Ona udenfor Romsdalsfjorden, hvilket igjen mulig kan hænge sammen med det af Aasen anførte Vevlung, et Slags Pulsvante af en omviklet Tøistrimmel, samt ogsaa med Gaardnavnet Vevlen (Viflin) i Id, i Stange, i Vang V. og i Haus. Dette sidste formodes derimod Bd. IV, 2 S. 321 mulig at kunne afledes af et Insektnavn vi fill m. Man har tildels villet sætte Gaardnavnet i Forbindelse med det i den bekjendte Runeskrift paa Fjeldvæggen et lidet Stykke udenfor Veblungsnes forekommende Mandsnavn

Wiwila. S. Bugge har imidlertid i *Norges Indskr. med de ældre Runer. S. 323 paavist, at sproglige Grunde ikke tillader at forklare Veblungen af Wiwila. Det synes mig muligt, at *Viflungr egentlig kunde være et Bækkenavn, som tilhørte den næved løbende Bæk. Men ellers kan jeg ikke give noget Bidrag til Navnets Forklaring.

3. Setnes. Udt. *sættnæs*. — af Sætanes AB. 75. Setteness NRJ. II 85. Sedenees OE. 7. Setthernes DN. X 801, c. 1550. Setnes 1610. Setenes 1632. Settenis 1633. Setnæs 1669. Sætnes 1723.

Der findes et Sætanes i Y. Holmedal, men da dette maa være = Sætrenes BK. 26 a, maa det være et andet Navn. O. R. antyder, at det kunde sammenstilles med det ogsaa som Navn brugte setberg, et Berg med Af-satser, idet 1ste Led kunde være et sæti n. = set n., Terrasse.

4. Reitan. Udt. *rei'tann*, kaldes ogsaa *sættnæs-r*. — Retten 1610. 1633. Reiten 1632. 1669. 1723.

Af reitr m., afgrændset Flade, Rude (Indl. S. 70).

5. Grytten. Som Udt. opgaves *grytten*; men Navnet er aabenbart ikke mere i levende Brug paa Grund af Gaardens langvarige Stilling som Præstegaard. — Gryttinar sokn DN. III 269, 1364. a Grytene AB. 75. i Grytene AB. 115. pa Grytom DN. II 772, 1515. [i Gryten OE. 7]. Grotten 1669. Gryttens Præstegaard 1723.

Grytín, af grjótn, Sten, og vin. Samme Navn er Gryten i Gulen (i Grytini BK. 56 b), Gytri i Indviken (Grytin 1340), det forsvundne Gryttinn i Lom (Bd. IV, 1 S. 65) og sandsynlig Gryten, GN. 171 i Borgund. Udtaaleformen, som er forskellig fra de ellers i Navne paa -vin i dette Amt brugelige, er vel dannet efter Skriftformen.

6. Isterdalen. Udt. *i'ssterdalen*. — Istedall 1633. Isterdall 1669. Isterdal 1723.

Har Navn efter Tverelven Istra, udt. *i'sstra* eller *i'sstrå*, i hvis Dalføre Stedet, som egentlig er Sæterbrug, ligger. Se NE. S. 119.

7. Hanekamhaugen. Kaldes *ni'ggaren*. — Honnekomboe 1632. Hannekambshoug 1669. Hannekamshoug 1723.

Hanekammen er et hyppigt Fjeldnavn, vel betegnende et Fjeld med en skarp, takket Kam. Det er undertiden ligefrem gaaet over til Gaardnavn. Saaledes har man Hanekam i Sand, Hanekamb i Vik og Hanekam i Selje. Desuden findes det i flere sms. Gaardnavne, hvortil ogsaa dette maa regnes.

8. Soggebakke. Udt. *så'ggebakke*. — Backe 1610. Soggebache 1723.

9. Sogge Midgaard. Kaldes *ni'ggaren*. — Megaardt 1610. 1633. Megaard 1723.

10. Sogge Østigaard. Udt. *så'gge au'stigaren*. — i Sodgom DN. I 226, 1343. a Sodhgom DN. III 368, 1390. af Sodgom AB. 76. Sodje NRJ. II 86. Souge 1610. Sogge 1633. 1669. Sogge Østigaard med Sorenboe Engeteig 1723.

Sodgar. Navnet afledes af O. R., se Thj. VSS. 1891 S. 226, af sjóða, syde, koge, og formodes at have Hensyn til Strøm i en Elv. Jfr. Elvenavnet *Sod, hvoraf Gaardnavnet Sodin, se NE. S. 261, Gaardnavnet Saude, se Rovde GN. 83 o. fl. Samme Navn findes ogsaa i Surendalen, ogsaa der i AB. skr. af Sodgom.

10. 3. Reiten. Udt. *rei'ten*. — Saage-Reitten med Soreboe Engeslette 1723.

11. Naara. Udt. *nå'ra*. — Norde NRJ. II 86. Nordim DN. X 801, c. 1550. Nardre, Neru 1610. Norre 1632. 1633. 1669. Nora 1723.

* *Nórin*, af *nór n.*, trangt Sted i Elv, Sund, Fjord eller Indsø (Indl. S. 69), og *vin*. Dette Navn, som maa have Hensyn til en Indsnevring af Dalen ovenfor Gaarden, forekommer ikke andensteds. Med Hensyn til Nutidsformen kan sammenlignes Naarum i S. Land, se Eid GN. 17.

12. Fiva. Kaldes *nérfi'va*. — Fywen NRJ. II 87. Finnen (d. e. Fiuuen) DN. X 801, c. 1550. Fieveedt 1610. Fiuedt 1632. 1633. Fiue 1669. Fiva, Fiue 1723.

* *Fifin*, en Sammensætning med *vin*. 1ste Led maa være Plante-navnet *fífa f.*, Myrfivel, Myruld. Samme Navn er Five i Stod (Bd. XV S. 262).

13. Fivamark. Kaldes *ø'ver-fi'va*. — Fifuemarch 1669. Five-mark 1723.

16. Eidet. Udt. *ei'e*, Dat. *ei'a*. — Eide 1669. Eidet 1723.

Af *eið n.*, der her som ofte maa betegne et Sted ved en Elv, hvor denne er ufarbar, og Færdselen i gamle Dage derfor maatte gaa over Land. Se Indl. S. 48. — GN. 14 og 15, Halsateinen og Venjeteinen, er kun Navne paa Laksefisker, hørende under Halsø og Venje.

17. Venje. Udt. *væn'na* (ligesaa i Dat.). — Vengie 1610. Winge 1632. Wingj 1633. Wenge 1669. 1723.

* *Vinjar*, Flt. af *vin f.* (Indl. S. 85).

17. 2. Venjestuen. Udt. *væn'nastauð*.

18. Hole. Udt. *hó'le*. — Hole NRJ. II 86. Holle 1610. Holl 1633. Hoele 1669. 1723.

* *Hóll m.*, isoleret, rundagtig Forhøining (Indl. S. 56). Nutidsformen er udgaaet fra Dat. Ent. *Hóli*.

19. Tomberg. Udt. *tó'mmbær*. — Thomberige, Thengeberige 1610. Thumberig 1632. Tunberigh 1669. Tomberg 1723.

Maaske * *Tornberg*, en med Tornebuske bevoxet Berggrund. Isaaftald samme Navn som det paa Østlandet forekommende Tanberg, som i Norderhov og Sande Jb. bevisligt har denne Oprindelse og ndentvilt ogsaa paa de andre Steder, hvor det forekommer, i Bærum, Ø. Tøten og 2 Gange i Modum (se Bd. II S. 140). Efterat *rn* var gaaet over til *n* (nn), er dette ved Paa-virkning af *b* blevet til *m*. Den lukte Vokal i Udt. gjør dog Forklaringen usikker.

20. Halsø. Udt. *hå'tsa*. — af Halsø AB. 76. Halsø NRJ. II 86. Halsø DN. X 801, c. 1550. Halße 1610. Halsø 1669. 1723.

Et besynderligt Navn, hvis Formen i AB. er rigtig. O. R. bemærker: «Formen Halsø i AB. kan vel ikke bare være et vildt Paafund; man maa vel ialfald støttet derpaa kunne antage, at Endelsen *-a* her er Levning af et Sammensætningsled.» Det synes ikke rimeligt at sammenstille det sidste Led med isl. *agi* og *vatnsagi m.*, Væde, Fugtighed.

21. Aak med Aakesreiten. Udt. *åk*. — Ogh RNJ. II 86. Aag 1610. 1666. Aag med en Part i Aagsreiten 1723.

* A k r m., Ager (Indl. S. 41)? Som 2det Led i sammensatte Navne er dette Ord nu meget ofte blevet til -aak. Men usms. findes denne Form ikke ellers. Dette gjør den anførte Forklaring meget tvivlsom, især da den ikke finder nogen Støtte i Skriftformerne. O. R. antyder, at det kunde være ok u., Aag, som findes i nogle Navne, vel grundet paa en Sammenligning med noget i Situationen, saaledes i Okan og Okfjorden i Velfjorden (Bd. XVI S. 48) og Aakvik i Halse (GN. 13).

21. 1. Aakesreiten. Udt. *å'kesreiten*. — Reten 1633. Aagsreitten 1669. Aagsreiten 1723.

22. Devold. Udt. *dē'våll* (i Kors S. opgaves Udt. at være *dā'væll*, maaske den virkelige Udt. ogsaa paa Stedet). — Dynwoldh NRJ. II 86. Dyguille, Dyguelle DN. X 799. 801, c. 1550. Deuall 1610. Deuvold, Deuold 1633. Dewold 1669. Devold 1723.

Vel *Digrvøllr. hvori 1ste Led er Adj. digr, vel nærmest i Betydningen «stor». Omt. samme Betydning har Gaardnavnet Digrin, nu Digre, i Strinden og i Singsaas. Samme Forled har man i Degvol, udt. De, i V. Toten, hvor sidste Led imidlertid er våll, i Degrum (Digreimr) i Enebak, maaske ogsaa i Devegge i Nes Hall., og fremdeles i det ofte forekommende Digernes eller Digranes.

23. Mjølva. Udt. *mjø'tva*. — a Miolfuinnæ, Mioluinnæ DN. V 545, 1448. Melwen NRJ. II 86. Miellfue DN. X 801, c. 1550. Melle 1610. Mielued 1632. Mielluedt 1633. Melffue 1669. Mielve 1723.

Mjølvin, sms. med vin. Et beslægtet Navn er vel Mjelve i Bolso, som dog ikke kan være ganske det samme (se Bolso GN. 46), og mulig Mjele i Dverberg og Onavnet Melø, opr. *Mjølva, i Helgeland. Jfr. Mjølva, Navn paa et Engstykke paa Vist i Værdalen. De maa vel afledes af mjøl u. Mel, i Stedsnavne vel brugt i en noget forskjellig Betydning, f. Ex. ån Sand. Fjernere beslægtet er maaske ogsaa den Stamme mjald-, som man har i Mjelde i Haus, i Lærdal, i Bodin, i Steigen og i Tromsøundet, i Mjeld i I. Holmedal, i Mjeldeim i Haus, i Mjeldelien i Lavik, i den forsvundne Gaard Mjelde i Jostedalen, hvorefter den nuv. Gaard Mjølvar har sit Navn, samt endelig i de med vin sms. Navne Milli i Eidsvold og Milde i Fane. Stammen mjald- anser dog S. B. fra Formens Side nærmest beslægtet med Adj. mildr. Se Bd. II S. 383. XVI S. 173. 202.

24. Holjenes. Udt. *hø'ljenæs*. — Hyllienes DN. XII 240, 1490. Helnees NRJ. II 86. Helliennes DN. X 801, c. 1550. Hollenes 1610. Hollenes 1632. Hollisnis 1633. Hyllisnæs 1669. Holgenes, Holleness 1723.

*Hyljarnes, hvis 1ste Led er Gen. af hylr m., Høl (PnSt. S. 126). Maa have Hensyn til en Hol i Rauma.

25. Grøttøren. Udt. *grø'ttoira*.

Formodentlig et nyere Navn, sms. med Gaardnavnet Grytten.

26. Aandal. Udt. *å'ndal*. — Affuendall DN. X 801, c. 1550. Aandal 1632. Offuendall 1669. Aandahl 1723.

Aandal findes ogsaa i Frænen og i Øre; der kan det efter ældre Skriftformer sees i 1ste Stavelse at indeholde en Stamme Arn-, vel et Elvenavn (jfr. NE. S. 5). Efter Formerne af 1550 og 1669 synes det ikke muligt at antage den samme Oprindelse her. Men jeg kan heller ikke give nogen anden rimelig Forklaring af Navnet.

27. Nes. Udt. *näs*. — a Nese DN. II 264, 1354. i Nessi DN. III 269, 1364. Nes AB. 76. Ness NRJ. II 86. Nes 1610. Neþie 1633. Nes 1669. Næss 1723.

Nes n. Gaarden ligger paa et i Romsdalsfjorden nordenfor Raumas Udlob udskydende Nes.

28. Nessæteren. Udt. *nä'ssëtra*.

29. 30. Skorgen ytre og indre. Udt. *skørgå*, Dat. *-gen*. — af Skorgo AB. 75. [af indre Skorgo AB. 76]. Skoruen DN. X 799, c. 1550. Skoruen 1610. Schorgen 1633. 1669. Ytter, Inder Schaargen 1723.

Skorga (Skorga) f., egentlig Navn paa den her udfaldende Elv. Se NE. S. 223 og Vannelven GN. 72. Elven løber gennem en dybt nedskaaren Dal. GN. 29—36 ligger paa Nordsiden af Isfjorden.

31. Ljosaadalen. Udt. *jø'sådal*.

Et Sæterbrug, som ligger ved en Tverelv til Skorga, som heder Ljosaaen, af Adj. Ijós, lys (NE. S. 146). Jfr. Rovde GN. 99.

32. Hægerholm. Udt. *hæ'gerhølm*. — Herhollum, Hegerhollum 1610. Hegerholm 1633. Hegerholmen 1669. Hægerholm 1723.

Iste Led maa være Fuglenavnet *hegri*. Jfr. Borgund GN. 87, 10 og Tingvold GN. 84.

32, 2. Sjøloipet. Udt. *sjø'løipe*.

I en anden Form har man samme Navn i Sjølaupet, Vø GN. 39, 4 og Nettet GN. 27, 2. I Vø og i Nettet forklares Ordet mig som betegnende en Havnegang, som strækker sig lige ned til Søen. Findes ikke opført hos Aasen eller Ross.

33. Nakken. Udt. *na'kkinn*, Dat. *na'kka*. — Nakeen 1633. Nache 1669. Nachen 1723.

* *Nakki* m., Nakke, egentlig Fjeldnavn (Indl. S. 68).

34. Einangen. Udt. *ei'nanninn*. — Emang (!) 1633. Einangh 1669. Enang 1723.

Findes oftere som Gaardnavn, dels i bestemt, dels i ubestemt Form, saaledes i Vaage, i V. Slidre, i Sigdal, i Nissedal, i Hegre og tidligere i Strinden. Det maa vel forstaaes dels i den af Aasen fra Lofoten opgivne Betydning: Bjergpas, dyb Tverdal, dels i den af Ross opførte Betydning: Pas, dannet af Bjergvæg og Vandløb. Her synes det at maatte forstaaes om en Snevring mellem Fjeldet og Fjorden. Jfr. Bd. IV, 2 S. 285, hvor det forklares som sigtende til det trange Mellemrum mellem Høiden og Slidrefjorden.

35. Fonnen. Udt. *få'nn*. — Fonden 1669. Faanden 1723. Se Vold GN. 8, 12.

36. Stranden. Udt. *stra'nda*, Dat. *strän*. — Strann 1633. Strand 1669. Strande, Stranden 1723 (da øde).

KORS SOGN.

Kirken kaldes Kors Kirke allerede i Reformaten. I MA. kaldes den Flota, Flata kirkja; jfr. GN. 71. Efter det yngre Navn maa den have været viet til det hellige Kors. En ældre Kirkebygning blev nedrevet c. 1650.

Gaardenes Navne: **65. Horgjem.** Udt. *hå'rjemm*. — Horgym NRJ. II 86. Horgem OE. 7. Horgim DN. X 801, c. 1550. Horgiem, Horgum 1610. Horgiem 1633. 1669. 1723.

* Hørgeimr, hvori 1ste Led er hørgr n., hvis Grundbetydning mulig er: Stenbø. Som Hunkjensord findes Ordet nu brugt om Fjeldtoppe. I denne Betydning maa det udentvivl tages her, og den Top, som her sigtes til, er da Romsdalshornet, under hvilket Gaarden ligger. Med heimr findes hørgr neppe sms. andensteds. Se Indl. S. 58. — GN. 37—64 udgjør det i nyeste Tid fra Grytten ndskilte Hen Herred.

66. Myrebo. Udt. *mý'rabø*. — Mioreboen 1610. Myrreboe 1669. Myrboe, Myreboen 1723.

* Mýrabør eller *Mýrabær, af Gen. Ent. eller Flt. af mýrr f., Myr, og bær m., Gaard.

66, 1. Risen. Udt. *rí'sen*, Dat. *rí'sa*.

Kan komme af rís n., Ris, Kratskov (Indl. S. 70), med Tilføielse af den bestemte Artikel i Hankjøn efter den Brug, som er almindelig i Nordmøre, men ogsaa i spredte Tilfælde kan paavises lige ned til Søndmøre. Se Indl. S. 13.

66, 3. Haugen. Kaldes *mý'rabøhauen*.

67. Marstein. Udt. *mä'rstein* (*mä'rstei*?). — Marstein DN. XI 234, c. 1500. Marsten 1610. Marsteen 1669. Marsten 1723.

Findes som Gaardnavn ogsaa i Lom og i Stod, paa det sidste Sted skr. Markstein, men udt. som her; desuden som Navn paa en Uød i Midthordland og i flere sms. Navne. Det er Ordet marksteinn, Grændsesten. Navnet maa have sin Grund i, at der dengang, da det blev dannet, her stod en Grændsesten mellem Eiendomme paa Stedet. Jfr. Ldshl. 52.

67, 4. Gjerdet. Kaldes *mä'rsteijere*.

67, 6. Kvernebakken. Udt. *kvæ'nnebakkinn*.

68. Alnestroen. Kaldes *trø'ann*.

1ste Led er Gaardnavnet Alnes (paa den anden Side af Elven), sidste Led trøð f., Fold, indhegnet Havnegang (Indl. S. 82), nu i bestemt Flt.

69. Monge. Udt. *mā'nge*. — Mangne NRJ. II 87. Mange 1610. 1633. Monge 1632. Mange 1669. Maange 1723.

O. R. formoder, at Navnet er at henføre til den Stamme mang-, som forekommer i flere Elvenavne og Sønavne, hvoraf ogsaa nogle Gaardnavne paa Østlandet er dannede. Ogsaa i Surendalen paa Nordmøre har man denne Stamme i Mangelvandene. Navnet maa da antages egentlig at tilhøre den Tverelv, som her kommer ned fra Mongevandet. Stammen mang- maa være den samme, som man har i Folkespr. Mang n., Blanding, i Søndmøre

udt. Maang (Aasen), og det tydske mengen, blande. Navnet sigter da vel til grumset Vand, jfr. islandsk Elvenavn *Blanda*. Se Bd. III S. 64. NE. S. 154. Hellquist, Sv. Sjönamn S. 393.

69, 3. Sæterboen. Udt. *sé'terbøn*, Dat. *-bønå*.

Jfr. Stangvik GN. 73

70. Skiri. Udt. *sj'i'ri*. — Skierre 1610. Schierre 1632. Schiere 1633. Schirre 1669. Scherrie, Scheri 1723.

Jeg formoder, at det er opr. *Skirin, sms. med vin, skjønt det ikke er opført i O. R.'s Fortegelse over saadanne Sammensætninger, og at 1ste Led er et Elvenavn *Skira, som maa have tilhørt den Tverelv, som falder ud et Stykke længere oppe ved Flatmark. Et Elvenavn af Stammen skirhar man ogsaa i Skiraaen i Sandalen, og det har desuden efterladt sig Spor i flere Gaardnavne. Et Par norske Sønavne og en Række svenske er ogsaa dannede af samme Stamme (NE. S. 217). Det er den samme, som man har i Adj. skirr, ublandet, ren, klar. Et Elvenavn Skira paa dette Sted vil altsaa i Betydning danne en Modsætning til det, som ovf. er formodet at ligge til Grund for Gaardnavnet Monge. Med Hensyn til Nutidsformen Skiri kan sammenlignes Uri og Muri i Naboherredet Norddalen.

70, 2. Skiriviken. Udt. *sj'i'rivika*.

71. Flatmark. Udt. *flä'tmårka* (af en liden Skydsjente hort *flåmmark*). — Jfr. Fløtha sokn DN. I 714, 1497. Flåtha s. DN. III 731, 1499. Flåta s. DN. II 772, 1515. — af Flataa AB. 76. Flåde OE. 7. Flademarek 1633. 1669. Fladmarch 1723.

Af det gamle Sogne navn kan slottes, at Gaardens opr. Navn har været Flatir, Flt. af flöt f., Flade, flad Strækning (Indl. S. 50). Med dette er det nyere Navn Flatmark sms., opr. *Flatamærk. I Formen fra 1633 og 1669 er der endnu en Levning af Mellemvokalen. Det nyere Navn har formodentlig fra først af tilhørt et Underbrug eller en Part, som senere har fortrængt Hovedbolets Navn. Formen i AB. maa være feilskreven.

72. Stavem. Udt. *stävemm*. — af Stafeime AB. 76. Staffoin OE. 7. Staffum 1610. Staffuem 1633. Staffuem med Føßefiel 1669. Stadvem med Fossefield 1723.

Stafeimr, en Sammensætning med heimr af det i Gaarduavne saa ofte forekommende stafr, hvis Betydning i de enkelte Tilfælde ofte er vanskelig at bestemme. Se Indl. S. 78. Det er tænkeligt, at den Tverelv, som falder ud nær Gaarden, og som synes at have et meget ret Løb, har havt Navnet Stavaen. Se NE. S. 245. Navnet findes ellers kun i Lesje (Bd. IV, 1 S. 20).

73. Løkra. Udt. *lø'kkra*. — Lockrum 1610. Lockern 1632. Lockrem 1633. Lochre 1669. Lochren 1723.

*Lykrin, sms. med vin, samme Navn som Lykre i Skiaaker (Bd. IV, 1 S. 43). Samme Stamme som i 1ste Led har man vel ogsaa i Lokreim i Vang V. og i Fjordnavnet Lykrir, nu Lygrefjorden ved Egersund (Bd. IV, 2 S. 319. N. Fjorden. S. 38). Denne Stammes Betydning er ukjendt.

74. Stokke. Udt. *stå'kke*. — af Stokkom AB. 76. Stocke 1610. Stoeche 1669. 1723.

Stokkar, se Hjørundfjord GN. 49.

75. Ormem. Udt. *å'rmemm*. — af Ormeime AB. 76. Ormen 1632. 1633. Ormem 1669. 1723.

Kunde maaske tænkes at have Navn af den paa den anden Side af Rauma ndfaldende store Tverelv Verma, ndt. *værmå*. forsaavidt man kunde antage, at Varma er en nyere Udt. af Varma (NE. S. 291). Verma kommer ned over Fjeldsiden i lange og svære Fosse, og det kunde synes naturligt, at Gaarden havde faaet Navn af den. Men Forklaringen bliver dog meget tvivlsom.

76. Løksesletten. Udt. *lykkeslætta*.

Af Lykkja f., indhegnet Jordstykke, og det nyere Slætt f., Slaatteng (Indl. S. 68 og 76).

77. Kylling. Udt. *kýllingjinn*, Dat. *-inga*. — af Kyllingom AB. 76. Kiollen 1610. Killing, Killingen 1633. Kyllingen 1669. Killingen 1723.

O. R. nævner som Formodning, at Kyllingr kunde være en Afledning af kollr m., Fjeldkoll. Det maatte da opfattes som et Formindskelsesord, betegnende en liden Fjeldtop. Kyllingerne som Navn paa Skjær ved Halsnø i Søndhordland og i Steigen kan mulig være samme Ord, forudsat, at det udtales ligesom Navnet her. Forøvrigt er Navnet vel enestaaende, om ikke Kyllingstad i Gjesdal skulde indeholde det samme.

77, 2. Teigen. Kaldes *pl'assen*.

77, 3. Gjerdschaugen. Udt. *jæ'rshauen*.

Navnet er neppe saa gammelt, at det kan antages at være sms. med Mandsnavnet Geirr. Sandsynligere er det en sammendraget Form for Gjerdschaugen, af det i Navne paa Smaabrug alm. Gjerde.

78. Raustøl. Udt. *rau'støl*. — Roestol 1633. 1669. Roestoel, Rostol 1723.

Har udentvivl Navn af et Elvenavn Randaen paa en af de to her tæt ved hinanden ndløbende Elve; den ene kommer fra et Fjeld, som paa AK. kaldes Rødmyrhø. Mulig har begge havt dette Navn. Denne Formodning bliver endnu sikrere ved det forsvundne Navn Rodaaemellum paa en Gaard, som efter O. R. senere er gaaet ind under Raustøl. Se ndf. under «For- svundne Navne». Sidste Led er *stqðull* m., her vel i Betydningen: Sæter (Indl. S. 80).

79. Brude. Udt. *brú'e*. — Brude 1633. 1669. 1723.

Kan være *Brúar, Flt. af brú f., Bro. O. R. kan heller ikke angive nogen anden Forklaring, men anser denne som usandsynlig, da Gaarden ligger høit over Elven. Dette kan dog ikke være afgjørende, da Afstanden mellem Gaarden og Elven er liden, og Forklaringen støttes ved, at der nede ved Elven ligger en Gaard Brudestuen. Brustuen findes andensteds som Navn paa Pladse ved en Bro. Paa den anden Side af Elven ligger Brudelien, GN. 84. Der er nu ikke nogen Bro her. Om Formen se Vannelven GN. 83.

79, 2. Brudestuen. Udt. *brú'staud*.

79, 5. Ornebærslie. Udt. *ørnebærslia*.

Paa Kartet er anført en Ornebergli Sæter ovenfor Brude. Den retteste Skrivemaade vilde vel være Ornebergslie. Orneberg findes paa flere Steder, tildels som Gaardnavn, jfr. Aarneberg i Raade, Bd. I S. 328. Det maa betegne et Berg, hvor der findes mange Orne.

79, 8. Staurset. Udt. *stau'rsæt*.

Se Veø GN. 32.

80. Kleven. Udt. *klei'ra*. — Kleffuen 1632, 1633, 1669. Kleve. Kleiven 1723.

* Kleif f, brat Bergside, ad hvilken der gaar en Vei (Indl. S. 60). Er den øverste Gaard i Dalen tæt ved Grændsen af Lesje.

81. Brøstet nedre. Udt. *nø're-brø'sste*, Dat. *brø'ssta*. — Brøst 1610. Brøstad 1632. Brøste 1633. Nederbrøst 1669. Nere Brøstad 1723.

* Brjöst n, Bryst. Maa her være brugt ligesom det hyppigere Bringa om et høit og bredt fremskydende Fjeld og overført om en Gaard, som ligger under et saadant. Jfr. Sunnelven GN. 50. Det maa her sigte til den østlige Afslutning af det høie Fjeld Borja, som skyder frem nær Gaarden. Samme Fjeldnavn har man efter A.K. ikke langt herfra i Remmømsbrøstet paa Vestsiden af Vermadalen. Udtalenavnet betyder: Nordre Br. — GN. 81—83 ligger i den fra Syd kommende Ulvaens Dal.

82. Fremmerbrøstet. Kaldes *syj'-brø'sste*. — Fremmerbrøst 1669. Fremmer Brøstad 1723.

Fremmer- betyder her som sædvanlig: indre, øvre. Det er tillige den sydligste af Gaardene.

82, 2. Furholen. Udt. *fö'r'hölen*.

Af Trænavnet *fura*.

82, 5. Staksengen. Udt. *stakksænna*.

Iste Led er stakkr m, Hostak (Indl. S. 79). Ofte forekommende Navn paa Smaagaarde.

82, 6—8. Horgjemsæteren. Udt. *hå'rjemmsætra*.

Sms. med Gaardnavnet Horgjem (GN. 65). Ogsaa nu kun Sæterbrug.

83. Kabben. Udt. *kåbben*.

En høitliggende Fjeldgaard i Ulvaadalen, der kun bruges som Sæter. Den ligger under den høie Kabbetind. Navnet er maaske en sterk Sideform af Kabbe m, Træklods, Kubbe, og er vel egentlig Fjeldnavn. Det findes neppe andensteds.

84. Brudeliën. Udt. *brú'lia*. — Brudelj 1669. Brudelië, Brudeliën 1723.

Jfr. GN. 79. Det er enten sms. med dette Gaardnavn eller sandsynligere direkte dannet af *brú f*. — GN. 84—91 ligger nedover langs venstre Side af Rauma.

84, 2. Horjerløstøttet. Udt. *hå'rjerløstøtte*.

Maa være et dobbelt sms. Navn, hvori de to sidste Led vel er *laða f*, Hølade, og *Sløtte n*, Slaatteng. Af Iste Led finder jeg ikke anden Forklaring, end at det kunde være *Hørgar, Gen. af *hørg f*, brugt som Fjeldnavn. Jfr. GN. 65. Horja findes ogsaa andensteds i Romsdalen (i Veo) som Fjeldnavn.

85. Sletta. Udt. *slø'tta* (ligesaa i Dat.). — a Slitin DN. II 233, 1347. Slette 1610. Slete 1633. Slette 1669., 1723.

Sms. med *vin*. Efter Nutidsformen skulde man have ventet ældre *Sløttin, af *slø'ttr*, slet, jevn. Men det maa dog være denne Gaard, som menes ved Brevets Slitin.

85, 1. Slettaliën. Udt. *slø'ttalia*.

85, 11. Bjørneberg. Kaldes *bø'r'je*.

86. **Liasæteren.** Udt. *Wasætra*.

87. **Brudeliøien.** Kaldes *øi'a*.

Af øy f., lav, frodig Strækning ved Elv (Indl. S. 88).

88. **Sæteren med Sæterboen.** Udt. *sæ'tra*. — Setter 1610. 1669. Setteren med Setterboe Engeslette 1723.

Sæ'tr n., Sæter, nu fordeltmeste Hunkjensord (Indl. S. 74). Boen maa her som ofte forstaaes om en indhegnet Græsmark i Nærheden af en Gaard.

89. **Remmem.** Udt. *ré'mmem*. — af Remeime AB. 76. Remmehd NRJ. II 87. Remen 1610. 1633. Remmen 1669. Remmem 1723.

Se Vestnes GN. 43. Skrivemaaden Remeimr i AB. turde antyde, at i allerede da udtaltes som e.

90. **Alnes.** Udt. *ä'lnes*. — Alnnes DN. I 714, 1497. III 731, 1499. Alness DN. II 772, 1515. NRJ. II 87. Alnes DN. X 801, c. 1550. Allenes, Allumnes, Aalnes 1610. Alnes 1669. 1723.

Ligger ved Udlobet af Tverelven Olma, og der kan ikke være Tvivl, om at der er Forbindelse mellem Gaardnavnet og Elvenavnet. Det sidste antages NE. S. 179 under Tvivl at være opr. Olma, af Adj. olmr, olm, hidsig. Gaardnavnet tyder dog paa, at det snarere er Alma, af Trænavnet almr (NE. S. 3); den nuv. Form kunde være udgaet fra Dativformen.

90, 4. **Sælen.** Udt. *sæ'len*.

Af sel n., Sæterhus (Indl. S. 73), her med tilføiet Artikel i Hankjøn.

90, 7. **Troen.** Kaldes *ä'lnestroa*.

90, 11. **Orfonngjerdet.** Udt. *ö'rfänngjære*.

Orfonn betyder vel et Sted, hvor der har gaaet eller pleier at gaa Skred, og som er opfyldt af Stenur (urð).

91. **Lyngjem.** Udt. *l'nnjemm*. — Jfr. af Lyngeid AB. 76. Lønge 1610. Longiemb 1632. Longum 1633. Longiem 1669. Lynhiem, Løngiem 1723.

* Lyngeimr, af Plantenavnet lyng n. og heimr. Samme Navn er Linnus i Brulanes (a Lyng hæime RB. 44) og Lingum i Tjølling (Bd. VI S. 311). Lyngeid i AB. maa enten være Feil eller ogsaa være et andet, forsvundet Navn.

91, 2. **Rydningen.** Kaldes *l'nnjemmsrønningen*.

91, 5. **Nymark.** Udt. *nj'mårka*.

FORSVUNDNE NAVNE.

af Skrindo AB. 76. af Skræn smst. Skræim DN. II 233, 1347. Skren Odegaard DN. X 801, c. 1550.

Her maa der vel være 2 forskjellige Navne. af Skrindo kan svare til Nom. Skriud f. og maa være samme Navn som Skrinde i Skiaaker (a Skrindum 1339). Bd. IV, I S. 39, hvor der ogsaa nævnes nogle andre

Navne af samme Stamme, sættes det i Forbindelse med Adj. skrin, mager (ogsaa brugt om ufrugtbar Jord). Om det andet Navn vover jeg ikke at udtale nogen Mening, især da de gamle Former er afvigende.

Rödaemellum 1669. Romollen, Rødemell 1723. Gaaet ind under GN. 78.

Den ældste Form viser, at Navnet er dannet af Elvenavnet Raudaaen, og at det betegner et Sted, som ligger mellem to Elve af dette Navn. Dette bekræfter den Formodning, som er udtalt ved GN. 78, at de to Elve, som nær ved hinanden falder ud ved Raustøl, begge har hedet Raudaaen. Rødaemellum er et «Prepositionsnavn» af samme Slags som Vatnemellem i Rakkestad og Brumellem i Skiaaker. Se Indl. S. 16.

HEN HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Hen. Udt. *hænn*.

Egentlig Gaardnavn, se GN. 43. Herredet indbefatter Strøget om Bunden af Isfjorden og de to derfra opgaaende Dalfører.

Kirken nævnes i Reformatsen, hvor den kaldes Isfjordens Kirke, som Annexkirke under Grytten, hvilket den endnu er. Efter Schoning skal den i et Pergamentbrev af 1635 være kaldet St. Andrea Kirke.

Gaardenes Navne: **37. 38. Breivik ytre og indre.** Udt. *brei-ika*. — af Breidhowik AB. 76. Brewigh NRJ. II 85. Bredewiick O.E. 7. Breuickenn DN. X 801, c. 1550. Breuige 1610. Ytter, Inder Brewigh 1669. Ytter, Inder Breewiig 1723.

Breidavik, den brede Vik.

37, 4. Gjerdet. Sagdes oftest kaldet *tå'kklejére*.

38, 3. Markeneset. Udt. *markanæse*.

39. 40. Tokle øvre og nedre. Udt. *tå'kkle*. — Taklo NRJ. II 86. Tockle DN. X 801, c. 1550. Thacke (!), Thockelle 1610. Thockle 1633. Øffuer, Neder Tochle 1669. Over, Neere Tochle 1723.

Det ligger nær at sammenstille dette Navn med Taklo i Eid Ndfj., i Paklaam BK. 29 b, men Pakló DN. X 36, 1339, med Takle i Lavik, i Paklaam BK. 52 b, samt maaske endnu mere med Takle i Voss, som skal udtales Takkla. Hvis det var sms. med -la, som Navnene i Eid og i Lavik, vilde det dog være paafaldende, at sidste Vokal skulde være saa sterkt svækket, og 1ste Vokal i Udt. vilde ogsaa da være vanskelig at forklare. O. R. bemærker, at der synes at være en Stamme Takl- af ukjendt Betydning, som indgaar i endel Stedsnavne (f. Ex. Taklaas Sæter i Saude). Der falder en Elv ud nær Gaarden. Hvis man tænker sig, at Navnet egentlig er et Elvenavn *Takla eller *Pakla, kunde Vokalen i 1ste Stavelse være indkommen fra Dativformen. Der findes en Elvenavnstamme Pak- (NE. S. 263), hvorefter *Pakla kunde være en Afledning paa -la. Man kunde ogsaa formode et Elvenavn *Pokla, som dog ei ellers kjendes.

40, 5. Toklehagen. Udt. *tå'kklehajinn*. — Tochlehage 1669.

Maaske = GN. 42 (O. R.).

41. Volstad. Udt. *völsta*. — Welstaa 1610. Weffuelstad 1666. Woldstad, Wolstad 1723.

* *Vifilsstaðir*, af Mandsnavnet *Vifill* (PnSt. S. 281).

42. Hagen. Udt. *hājinn*. — Hage 1610. Hagen 1723.

Jfr. GN. 40, 5.

43. Hen. Udt. *hænn*. — Hen NRJ. II 86. Henn DN. X 801, c. 1550. Honn 1610. Heenn 1633. Heen 1669, 1723.

Mulig samme Navn som Hen i Rakkestad, i Eidsberg, i Rødenes og i Aadalen, udt. *hæn*, og i Vang V., udt. *hæn*. Dette er opr. Hæn, sms. af vin med en Stamme, der maa have lydt *há*. Man kan derved tænke paa Adj. *há*r, *hoi*, og paa *há* f., Eftervæxt af Græs; mulig har man endnu en tredje, forskjellig Stamme *há* i Stedsnavnet Haa paa Jæderen (a *Háum*). Navnet er kanske ikke af samme Oprindelse paa alle disse Steder. Se Bd. I S. 104. En Analogi for den korte Vokal i Ntidsformen her kan man finde i, at det gamle *Brýn* (*Brú-vín*) nu paa flere Steder udtales med kort, paa andre Steder derimod med lang Vokal.

43, 2. Bakken. Kaldes *hænsbakkin*.

43, 5. Nyengteigen. Paastodes kaldet *júpðaljere*.

43, 7. Rabben. Kaldes *hænsrabben*, Dat. *-ba*.

43, 11. Rydningen. Kaldes *hænsrønningan*.

43, 17. Harbakken. Udt. *hårbakkin*.

Er Ordet Hardbakke m., tør og stenig Bakke (Aasen).

44. Hatlen. Udt. *håhlen*. — Hæll 1610. Hattle 1633. Hatlen 1669, 1723.

Se Volden GN. 140.

44, 1. Hatlegjerdet. Udt. *håhlejere*.

45. 46. Kavli ytre og indre. Udt. *kåvli*. — Cawli NRJ. II 86. Kafflye DN. X 801, c. 1550. Kaulien 1610. Kaulidt 1633. Ytter, Inder Kaffj 1669. Ytter Kaffi, Inder Kaffie 1723.

Maa være sms. med *lið* f., Li. 1ste Led kan være *kaffi* m., en rund Stok, hvis Anvendelse i Stedsnavne kan sammenlignes med den hyppige Brug af *stafr* i saadanne Navne. Usms. har man dette Ord i Kavlien i Trøgstad (i *Kafla num RB.*) og i det forsvundne *Kafla* (Akk.) i S. Odalen (Bd. I S. 19. III S. 192). Det kunde tænkes, at *kaffi* her sigter til den lange, smale Fjeldsaa mellem Tokleelven og Henselven, paa hvis Sydside Gaarden ligger. Isaaftald gammel Form **Kaflalið*. Muligt er det ogsaa, at 1ste Led kunde være den sjeldne Stamme *Kagl*, som man har i *Kavlan* i Nes Hdm., *Kagleim* 1234 og senere, men fra 1520 af *Kafl*. Denne Stamme formodes Bd. III S. 57 at staa i Forbindelse med det i danske og svenske Bygdemaal forekommende *kjægl*, at sætte (Torv) i Stak. Jfr. *Stakkelien* i Hægebostad og *Hoistaklien*, Bolso GN. 77. Endelig er det formelt muligt, at det er **Kalflid* (*Kalfalið*), af *kalf* m., *Kalv*, hvori det første l er bortfaldet ved Dissimilation. Jfr. ogsaa Borgund GN. 53. Jeg anser den 1ste af disse Forklaringer for den sandsynligste.

47. Unjem. Udt. *ónjemm* (1 opg. *-jemann*). — Vngiemb 1632. Vndjem 1633. Vngiemb 1669. Undgiem 1723.

Et eneste Navn. Det er en Sammensætning med *heim* r, hvis 1ste Led maa have endt med *-g*; jfr. Grytten GN. 65 og 91. Det kan neppe

være andet end *Ungeimr, Unggaarden, Nygaarden. af Adj. ungr. ung. Jfr. Ord som ungmaðr, ungfæ, ungvíði (nng. Træer). Det er formelt dannet som Gamaleimar, se Borgnød GN. 176, og danner i Betydning et Modstykke til dette. Mindre sandsynligt er det vel at tænke paa et ellers i kjendt Elvenavn af samme Stamme som det norske og svenske Sønavn Ungen.

47, 1—4. Melbo. Udt. *mællbø*.

Hvis Navnet er saa gammelt som fra MA., er det opr. *Meðalbær, Midtgaarden.

47, 13. Ekren. Udt. *ækkra*.

47, 15. Svartliteigen. Udt. *svålliteien*.

48. Grovdal. Udt. *grøvdał*. — Grofdall 1610. Grofdahl 1669. Grovdahlen 1723.

1ste Led er grøf f., Grav, naturlig eller kunstig Fordybning (Indl. S. 52), mulig gjennem et ligelydende Elvenavn.

48, 2. 3. Grovdalsbakken. Kaldes *rå'nåbakkin*.

1ste Led i Daglignavnet er Raue m., Pynt, fremspringende Klippe; ogsaa en lang Bakke eller Bergryg (Aasen). Jfr. oldn. rani m., Snude, Tryne. I Udt. har man den alm. Lighedannelse af Vokalerne.

49. Oian. Udt. *øi'ann*. — Øyen 1633. Øye 1669. Øyen 1723.

*Øyjar, Flt. af øy f., flad, græsrig Strækning ved Vand (Indl. S. 88).

49, 7. Heggefongjerdet. *hæ'jgefånn*a kjendtes.

Af Trænavnet heggr og Fonn f., Skred, især Sneskred.

49, 10. Stolan. Udt. *stø'ann*.

50. Morstol. Kaldes *øi'garen*. — Morstoell 1633. 1669. Morstoel 1723.

O. R. antager, at det er oldn. *Mōðrustoðull, af Plantenavnet maðra f. (galium boreale), nu i Norge kaldet Mora, Maare, Maure, ogsaa Fegra. Denne Plante og dens Rod brugtes før meget til Farvning; som Følge af den Værdi, den derved fik, er dens Navn kommet til at danne mange Stedsnavne baade i Norge og paa Island.

51. Birkeli. Kaldes *næ'bbå*. — Bierchelj 1669. Biercheli 1723.

Daglignavnet er Nebba f., som i dette Amt er meget hyppig brugt i Fjeldnavne, lig det længere sydpaa brugelige Nibba. Her er det Fjeldet Moanebba lige bag Gaarden, hvorefter den har Navn. Det er vel et gammelt Ord nebbå, beslægtet med nef, Næse, Neb, betegnende noget, som løber spidst ud. Jfr. Bd. II S. 175.

52. Grotta. Udt. *grø'tta*. — Grotte NRJ. II 86. Grottum, Grotten 1610. Grotten 1632. Grotte 1669. Grotten 1723.

Er utvivlsomt sms. med vin. Mod at antage, at det er opr. *Grýtin, af grjótn. (se Grytten GN. 5) taler, skjønt maaske ikke afgjørende, at dette ikke andensteds har en saadan Nutidsform. O. R. tænker sig, at det kunde være *Grettin, af grøptr m., Gravning, Grav, gravet Fordybning, isaa-fald lig det noget tvivlsomme Gretten i Vang Hdm. og i Løiten (Bd. III S. 93), eller *Grettin (jfr. Grette i S. Land, Bd. IV, 2 187), enten af den samme Stamme eller en derfra forskjellig Stamme grett. Der findes ogsaa Elve-

navne Grefta og Gretta af de nævnte Stammer. Da Gaarden ligger paa Neset mellem Glutra og Henselven, kunde det tænkes, at det er et gammelt Navn paa den sidste, som indeholdes i Gaardnavnet. Jfr. NE. S. 77 f.

53. Moen. Udt. *mó'en*, Dat. *mó'a* (*grøttamøen*). — Mouen 1610. Moen 1633. 1669. 1723.

* Mór m., Mo, Sand- eller Grusslette (Indl. S. 67).

54. Aansen. Udt. *ä'sen*. — Aas 1669. 1723.

55. Gyldenskog. Kaldes *roi'sann*. — Giellenschou 1632. Gyldenschough 1666. Gyldenschoug 1723.

Jfr. Eid GN. 7. Røisann er Flt. af røysin, Ros, Stenrøs.

56. Dale nedre. Kaldes *nér'dale*. — af nædra Dale i Isfiorde AB. 76. Nedredall 1610. Dalle 1633. Neder Dalle 1669. Neeredahl, Neere Dalle 1723.

Dalr m., Dal. Isfjorðr er egentlig Navn paa den Arm af Romsdalsfjorden, som gaar ind til Hen, men som det sees af AB. ligesom af Reformatsen ogsaa brugt som Bygdenavn. Maa have faaet sit Navn af, at den let fros til om Vinteren. Jfr. Isafjorðr paa Island og Isefjær i Høvaag (Bd. VIII S. 152).

57. Dale øvre. Kaldes *ø'verdale*. — Offuerdal 1669. Overdale 1723.

58. Erstad. Udt. *æ'rrsta*. — Estad 1632. Erstad 1633. 1669. 1723.

* Eiriksstaðir, af Mandnavnet Eiríkr (FmSt. S. 63).

59. Kaalflaat. Udt. *kå'flåtten*. — Kaalflot 1669. Kaalflotten, Kaalflaat 1723.

Sidste Led er Flot m., en mindre Flade, fladt liggende Ager (Aasen), nyere Sideform af fløt f. (Indl. S. 60). 1ste Led maa vel være kol n., Kul. Man kan gjette, at Navnet har faaet dette Tillæg, fordi der drevs Kulmiler paa Stedet. Jfr. Kolbotn paa Østlandet. Det første l er i Udtaleformen faldt bort ved Dissimilation, hvorefter Vokalen er bleven forlænget.

60. Remmen. Udt. *ré'mmen*, Dat. *ré'mma*. — Remmen 1669. 1723.

Af rim f. = rimi m., langstrakt Forhøjning. Her med Tilføielse af den bestemte Artikel i Hankjøn, jfr. Indl. S. 13.

61. Steinsæteren. Udt. *stei'nsætra*. — Steensetter 1669. 1723.

61, 3. Stølen. Udt. *stø'len*, Dat. *stø'la*.

62. Bredeli. Kaldes *li'a*. — Lid 1633. Brelj 1669. Brelie 1723.

63. Lien ytre. Kaldes *y'tterlia*. — Ytterlj 1669. Ytterlie 1723.

64. Steinen. Udt. *stei'nen*.

Det er mig ikke bekjendt, hvad dette Navn kan sigte til her. Se Indl. S. 79 under steinn.

VEØ HERRED.

Herredets Navn. Veo. Udt. *ve'øia* (rettere vist efter sikker Opg. *ve'døina*).

Ældre Navneformer: Véey Fornm. s. VII 286. IX 21. 483 etc. Sn. Edda. i Veøey DN. I 226, 1343. III 269, 1364. i Veøey, til Veøeyar DN. II 232 f., 1347.

i Viyi DN. I 282, 1358. [i Viøey DN. XVIII 24, 1368]. i Viøeyi DN. III 305, 1375. i Viey DN. III 367, 1390. Wyæy DN. X 128, 1439.

Vidhøy, Vidøy, Widhøn DN. III 491, 1426. 705, 1488. 731, 1499. X 128, 1438. V 493, 1439. 547, 1449. IX 375, 1490. I 714, 1497. XI 212, 1480. 239, 1504. 252, 1513. AB. 76 s. 115. [DN. XVII 295, 1419].

Vedøey OE. 5. Vedoin OE. 8. Wedoenn DN. XI 680, 1534. Vedon NRJ. II 85.

i Vidæne DN. V 450, 1434 (Brev fra Gudbrandsdalen).

Véø y, den hellige Ø eller Øen med Helligdommen, af vé n, Helligdom, helligt Sted (Indl. S. 85), og ø y f. Denne Form er hjemlet ved de ældste Kilder og udentvivl den rigtige. Den allerede i den første Halvdel af det 15de Aarh. forekommende Form Viðø y er vel grundet paa en anden Opfatning af Navnets Betydning, som om det var sms. med við r m., Skov, hvilket er den alm. Oprindelse af de Ønavne, som nu lyder Veø. Foranledningen til denne Skrivemaade er dog vel, at allerede da det euphoniske Indskud af d mellem to Vokaler, som nu er alm. i Udt., var indtraadt. Jeg har kun hørt Udt. *ve'døina*.

VEØ SOGN.

Veø Kirke var efter DN. X 128, III 705, [XVIII 24], og OE. 6 viet til St. Peter. Den er nylig bleven nedlagt og erstattet med en nyopført Kirke paa Solsnes. Præstegjeldet omfattede tidligere ogsaa Bolsø, udskilt 1740, Nesset, udskilt i 1ste Halvdel af 18de Aarh., og Vestnes, udskilt 1847.

Gaardenes Navne: **1. Sekkenes.** Udt. *sæ'kkenæse*. Øen kaldes *sæ'kkin*, Dat. *sæ'kka*. — Sikness, Sekeness NRJ. II 85. 85. Seckenes DN. X 805, c. 1550. Seckenes 1610. Sechenes 1669. 1723. [Secken anført som Gaardnavn OE. 6, formodentlig denne Gaard].

*Sekkjarnes, sms. med Øens Navn. Dette er sikkert dannet af sekkr m., en Sæk. Det er let forstaaeligt, at Øens Form har kunnet give Anledning til et saadant. Store og Lille Sekken er ogsaa Navn paa to smaa Øer paa Vestsiden af Aversøen i Kornstad, og et med Hensyn til Betydningen analogt Navn er Kjølssøen i Brønno, hvis jeg har Ret i min Formodning, at dette er gammelt *Kyllisø eller *Kyllir (Bd. XVI S. 25). Ønavnet skrives i Sn. Edda Sekk i Nom.; hvis dette er den rette Form, maa Ordet som Ønavn være gaaet over til Hunkjønssord. AB. 75 har derimod i Sekkenom, bestemt Form i Hankjøn ligesom nu. I Magnus Erlingsøns S. har man kun Dativformen Sekk, som ikke afgjør noget med Hensyn til Kjønn. Det synes mig rimeligt, at den norske Form, som støttes af Nutidsformen, maa være sterkere Hjemmel end den islandske, og at den gamle Form saaledes vel har været Sekkr eller Sekkrinn. Gaarden ligger paa den spidst udløbende østre Ende af Øen. — GN. 1—9 ligger paa Sekken.

2. Eik. Udt. *eik*. — af Eik i Sekkenom AB. 75. Egh NRJ. II 84. Eyk OE. 6. Ege 1610. Eigh 1632. Eeg 1633. 1669. 1723.

Eik f., Eg, brugt umiddelbart som Trænavn.

3. Vestad. Udt. *væssta*. — a Vestadom AB. 77. i Westæstade AB. 76 s. Vestestedh, Veste NRJ. II 84. Vestadh OE. 6. Vesta DN. X 805, c. 1550. Vestaa 1610. Wedstad 1633. Westa 1669. Westad 1723.

Der gives en hel Del Gaarde i Landet, hvis Navn nu skrives Vestad eller Væstad, foruden her i Stange, i Tryssil, i Ringebu, i Ø. Toten, i Sandehæred, i Tjølling og i Bud. De fleste nævnes ikke i M.A. I Ringebu skrives Navnet 1390 Vettestadir, som kan forklares af et Mandsnavn Vetti, hvoraf Aases Navnebog S. 45 har et Spor fra Numedal, og hvoraf ogsaa Vettestad i Sandsvar og Vettelund i Vanse og Ogne kan forklares. I de fleste Tilfælde er 1ste Led vist et afkortet Personnavn. Her ligger det efter et Par af de ældste Skriftformer nærmest at antage en gammel Form *Vésætastadir, sms. med Mandsnavnet Vésæti. Det samme gjælder vist Navnet i Bud. Se Bd. III S. 160, jfr. VI S. 272.

3, 5. Melviken. Udt. *mél'vikann*.

Vel sms. med melr m., Mæl.

3, 6. Hagen. Kaldes *væsstahajinn*.

3, 7. Vestadstranden. Udt. *væsstastranna*.

4. Romdalsvik. Udt. *râ'mdalsvika* (paa Vaagstranden paastodes udt. *râ'mdalsvika*). — Romsdallvigh 1610. Romdalluig 1632. 1633. Romdallwiigh 1669. Romdallwiig 1723.

Ligger ved Udlobet af en liden Aa. Antages NE. S. 197 i 1ste Led at indeholde et Elvenavn af Stammen rónr. Jfr. Ulaetein GN. 86. Udt. gjør dog her Forklaringen usikker.

5. Skovik. Udt. *skó'vika*. — Schowig 1669. Schowig 1723.

*Skógvik, af skógr m., Skov. I 1ste Led er g afslidt ligesom i Skomo i Overhallen og Skotroen paa Frosten.

5, 2. Myren. Kaldes *skó'vikmjra*.

6. Vedalshaugen. Udt. *védalshauen*. — Wetelshough 1632. Weldalshough 1669. Wedahlshoug 1723.

Iste Led kan være *Viðdalr, af viðr m., Skov, eller mulig *Viðdalr, af et af samme Stamme dannet Elvenavn Viða (se NE S 294). Jfr. Vedal i Bronne (Bd. XVI S. 24). Efter Formen kunde det ogsaa være Védalr, af vé n., Helligdom, helligt Sted, ligesom Védalir, nu Vedul, i Aasen (Bd. XV S. 78). Denne Gaard er meget liden og neppe gammel; men Iste Led kan derfor godt indeholde et gammelt Gaardnavn. Efter Stedsforholdene kan der neppe være nogen Forbindelse mellem dette Navn og GN. 3.

6. 2. Gjerdet. Kaldes *védalshaujére*.

7. Storvik. Udt. *stórvika*. — Stoerwigen 1669. Storwiigen 1723.

8. Solliboen. Alle om Udt. adspurgte sagde *sólemboen* (eller *sólóm*); men det er efter senere Oplysninger og andre Indicier utvivlsomt urigtigt. — Solleboen 1632. Soleboe 1669. Sollembøe, -boen 1723.

Iste Led indeholder vel det alm. Gaardnavn Solli.

9. Sekkesæteren. Udt. *sækkesetra*. — Sækkiasæter AB. 75. Seckesetter 1610. Sechenessetter 1669. Sechesetter 1723.

Sækkjarsætr. Efter Nutidsformen maa sidste Led være sætr n., Sæter, og ikke det alm. setr. Som anført under GN. 1 er der Antydning til, at der har været en Gaard Sekken, under hvilken dette Sted kan have været Sæter. Efter Udtrykkene i AB. maa den endnu da have været Sæter og ikke Gaard.

10. Vaagsæteren. Udt. *vågsætra*. — Vagsætt 1610. Vogseter 1632. Vogsetter 1633. Waagseter 1669. 1723.

Ligger ved en dyb Bugt nordenfor Nesjelandet. Maa opr. have været en Sæter. Der findes ogsaa et Vaagsæter i Masfjorden; men det er vistnok sms. med setr.

11. Nordnesje. Udt. *nørmæsje*. — Yther og Inder Ness DN. XI 212, 1480. Nesje, ytre og indre Ness DN. XI 239, 1504 (jfr. 252, 1513). Nesse NRJ. II 91. Nordrenes DN. X 800, c. 1550. Neßett 1610. Nesje 1632. Neße 1633. Nor Ness 1669. Nor Næssie 1723.

*Nesjar f., Flt. af nes n., Nes. Efter disse Gaarde kaldes den hele Halvø, hvorpaa GN. 11—16 ligger, nu Nesjelandet. Der synes dog Grund til at tro, at det opr. Gaardnavn har været Ness, og at Flertalsformen senere er indtraadt paa Grund af Gaardens Deling. Den har nemlig ikke her nogen Grund i Kystlinjeus Former.

11, 6. Væverneset. Udt. *vévanæse*.

Maaske af Vevar m., en Væver (Aasen).

12. Sørnesje. Udt. *sørmæsje*. — Sodrenes DN. X 800, c. 1550. Sørnæs 1669. Sornessie 1723.

13. Flovik. Udt. *flóvika*. — Flouigh 1610. Flauig 1632. Floeuig 1633. Flowigen 1669. Flouig 1723.

Naar ikke middelalderiske Former kjendes, er det vanskeligt at sige noget sikkert om Betydningen. Iste Led er sandsynlig ikke flóð f., men flói m. Dette Ord kan bruges om Udvidelser af Vandløb, ogsaa om en

Fjordbugt, i nyere Sprog tillige om en Sumpflade med smaa Pytter eller Kjør. Ingen af disse Betydninger synes dog efter mit Kjendskab til Stedet at passe rigtig paa det. Navnet sigter maaske til Egenskaber ved den lille Vik, som efter Kystkartet er meget grund.

13, 4. Haugen. Udt. *fló'vikhauen*.

14. Flovikholmen. Udt. *fló'vikhólmén*. — Flowigsholm 1669. Flowiigholmen 1723.

15. Stensaaen. Udt. *stæ'nsåna*, Dat. *-ån*. — Stensaa 1610. Stenþaa 1632. Steennaþ 1633. Stenþaa 1669. Steensaaen 1723.

Navnet tilhører egentlig en fossende Elv, som løber forbi Gaarden, opr. *Steinså, hvori 1ste Led er blevet svækket ved Sættningen ligesom i mange med Stein- sma. Navne. I hvilken Betydning steinn her bør tages, er ikke let at afgjøre. Jfr. Steinaaen, NE. S. 246.

16. Havnevik. Udt. *ha'mnavika*. — Haffnewiigh 1669. Hafnewiig 1723.

*Hafnarvík, af höfn f., Havn for Fartøier (Indl. S. 58). Findes ogsaa i Aure og i Ibbestad i Formen Havnvik.

17. Bergsvik. Udt. *bæ'rsvika*. — Berswigh NRJ. II 91. Berswieken DN. X 800, c. 1550. Bersuig 1632. 1633. Berswig 1669. Bersviig 1723.

Ligger ved en Vik af Fjorden nedenfor Gaarden Berg.

18. Berg. Udt. *bærg*. — Berrige 1610. Berreg 1633. Berigh 1669. Berg 1723.

*Berg n., Berg, Klippegrund (Indl. S. 43).

19. Aasen. Udt. *å'sen*. — Aas 1669. 1723.

20. Veo Præstegaard. Se under Herredsnavnet. — Wedoe 1669. Wedeo Præstegaard 1723.

Om Navnets Betydning se under Herredsnavnet.

21. Solsnes. Udt. *sø'lsnæse*. — Sylghsnes DN. X 128, 1438. Sylgisnes smst 129, 1439. Siliesnes AB. 77. Solsniss NRJ. II 91. Selliesznes DN. X 800, c. 1550. Selsnes, Solsnes 1610. Solleþnes 1632. Solliþnis 1633. Soliþnæs 1669. Sollesnes 1723.

Det kunde ligge nær i 1ste Led at formode et ellers ei kjendt Fjor-navn *Sylgir, hængende sammen med svelgr m., Strømhvirvel, og med Verbet svelga (svelgja). Dette maatte isaafald have tilhørt Langfjorden, som kan siges at begynde her. Men dels synes et saadant Navn ikke at passe paa denne Fjord med sin brede Munding, dels er der Grund til at formode, at den har havt et andet gammelt Navn (se GN. 31). O. R. formoder en gammel Form *Selisnes, af *seli n., Seljelund, dannet af selja som birki af bjørk. Dette støttes af Formen i AB. Det er dog tænkeligt, at et eukelt Parti af Fjorden, f. Ex. Snudet mellem Veo og Solsnes, har havt Navnet *Sylgir.

21, 2. Breiviken. Udt. *brei'vika*.

21, 5. Laberget. Udt. *lā'bærje*.

Et oftere forekommende Navn, som staar i Forbindelse med Verbet lada (blada), at indlade (Varer i et Fartøi), og ligesom Lahelle og Lastein maa betegne et Svaberg ved Soen, som blev brugt som Ladeplads (Indl. S. 63).

22. Malo. Udt. *mā'lo* (ikke l). — Mallou 1632. Maullou 1633. Malo 1669. Malloe 1723.

Enestaaende Navn. Efter Udt. maa det med O. R. antages, at sidste Led er det i saa mange Navne forekommende *ló* f., som efter S. B. svarer til angelsaks. *léah* f., Eng. Mark. Om 1ste Led tør jeg ikke udtale nogen sikker Mening. Det kan vel neppe være det i saa mange Navne (jfr. Male i Bud) forekommende *mól* f., Grusbanke, da isaafald neppe det «tykke» l vilde være udtrengt. Efter Betydningen kan man neppe heller tænke paa det under Hjørundfjord GN. 14 omtalte *mól* f. Gaarden ligger paa en bred, lav Flade op fra Søen med høie Bakker paa begge Sider.

22, 3. Neset. Kaldes *mā'lonæse*.

23. Hegnes. Udt. *hæ'ngnæse*. — Hognæs 1610. Hegnes 1632. Hegnis 1633. Hegenæs 1669. Hengnes 1723.

*Heggnæs, af Trænavnet *hegg* r. Med Hensyn til det i Udt. indskudte n jfr. Hognes (H a g n e s), udt. Hongnes, og Kregnes, udt. Krægnæs.

24. Aarset. Udt. *å'rsæt*. — Ormsetter NRJ. II 88. Arsett 1610. Aarsett 1633. Aarset 1669. Aarsett 1723.

*Ormssettr, sms. med Mandsnavnet Ormr (PnSt. S. 192). Samme Navn i en anden Nutidsform er Tingvold GN. 86 og Aure GN. 31. Om anden Betydning af Aarset paa andre Steder se Vartdalstranden GN. 102.

25. Reitan. Udt. *rei'tann*, Dat. -*tå*. — Reiten 1669. Reite 1723.

Af reitr m., afgrændset Flade, Rude (Indl. S. 70).

26. Grebbestad. Udt. *gré'bbesta*. — Grebstadt 1633. Gribstad 1669. Grebestad 1723.

O. R. formoder, «hvis Opgaven om Udt. er rigtig, hvorom der vel ikke er nogen Grund til at tvivle», at 1ste Led er et Mandsnavn *Grebbi*, som maatte være en Kjæleform (af *Greipr*?). Dette er vel den rimeligste Forklaring. Vebbestad i Kvæfjord, af *Vebolstad*, AB. 100, jfr. *Vespestad* i Finnaas og i Fitje (*Vestribólstaðr*) og *Hoppestad* i Gjerpen (*Hóbbólstaðir*) kunde lede til den Formodning, at sidste Led ogsaa her ikke er *staðir*, men *bólstaðr*. Det vilde dog være paafaldende, at der isaafald ikke skulde være bevaret Spor af denne Oprindelse saa tidlig som 1633. Jeg finder heller ikke nogen rimelig Forklaring af 1ste Led under denne Formodning.

27. 28. Horsgaard ytre og indre. Udt. *hå'ssgóra*, Dat. -*góren*. — Harsgaard 1610. Horsgaard 1633. Ytter, Inder Horsgaard 1669. 1723.

O. R. bemærker, at det efter Udt. ikke synes at være sms. med *-gård* r, og henviser til Langgaard i Onø, som efter RB. 515 maa være *Langagora*. «Gora kan maaske tænkes afledet af *Gor n*, Dynd, Sole (se Aasen), med Betydning: dyndet, vaadlændt Jordstrækning.» Se Bd. I S. 317. 1ste Led kunde være Gen. af Mandsnavnet *Hárekr* (PnSt. S. 117). Men det kunde ogsaa f. Ex. være *hors* = (h)ross n., Hest, hvilket fra Betydningens Side synes rimeligere.

HOLM SOGN.

Sognet er oprettet ved Resol. af 14 Mai 1901 af den Del af det tidligere Veo Sogn, som ligger søndenfor Langfjorden, og af Rødven Sogn, hvora en Del derpaa er gaaet over til Kapelsogn. Ny Kirke er derefter opført paa Holm (GN. 39).

Gaardenes Navne: **29. Grovaneset.** Udt. *grò'vanæse*.

Sandsynlig af et Elvenavn *Gróf paa den ved Gaarden udløbende Bæk (NE. S. 80, jfr. Indl. S. 62).

30. Slettfjerding. Udt. *slè'ttfjörinna*, Dat. *-inæn*. — Slettfior 1610. Slettfiering 1633. Slettfiering 1669. Slettfiering 1723.

I Opgaven over Udt. synes Nom. og Dat. at være forvekslet. «Har vel faaet dette Navn, fordi den opr. har været en udskilt Fjerdepart af en anden Gaard.» O. R.

31. Mittet indre. Udt. *mì'tlett*. — af Mittita AB. 75. Metyth NRJ. II 89. Mytditt OE. 6. Metthitt DN. X 800, c. 1550. Mette 1610. Metted 1633. Mettid 1669. Inder Mettet 1723.

Mittiti? O. R. formoder, at det indeholder et Fjordnavn *Titi m., et gammelt Navn paa Langfjorden. Gaarden maa da have faaet sit Navn af, at den ligger omtr. midt paa Fjordens Længde, idet Mittiti ved Assimilation er opstaaet af *Midtiti. En Støtte for denne Formodning ligger maaske i Navnet Tiltreidet, udt. *tì'hler*; saaledes kaldes Ejdet mellem Langfjordens Bund og Sundalsfjorden i Nordnøre. Hvis der er Forbindelse mellem disse Navne, maa man vel for det sidste formode en gammel Form *Titlareid, sms. med Gen. af et Navn *Titl paa den i Fjordens Bund udfaldende Aa, hvilket kunde være en Afledning med -l af den i Fjordnavnet liggende Stamme.

32. Staurset. Udt. *stau'rsæt*. — Stoffuersett, Storsett 1610. Storstett 1633. Stoursett 1669. Stoursett 1723.

Efter Formen Stoffuer i 1610 er det ndentvivi Stufrastr ligesom Staurset i Rissen, af den i saa mange Navne forekommende Stamme *stuf*r, som mulig staar i Forbindelse med *stuf*r m., Stump, i Stedsnavne sandsynlig oftest at forstaa om Stubbe af Træ. Se Indl. S. 79. Bd. XIV S. 98.

32, 2. Fønne. Udt. *fä'nna*.

Se Vold GN. 8, 12.

33. Dale. Udt. *da'le*. — Dalle 1610. Dahle 1669. 1723.

*Dalir, Flt. af dalr m., Dal. Ligger oppe i Lysaaens Dal.

33, 4. Bogen. Udt. *bó'jin*, Dat. *bó'ga*.

Af bng r m., Bøining, her vel om en Krumning af Elven eller Dalsiden (Indl. S. 46).

34. Mittet ytre. Se GN. 31. — Mettid 1669. Ytter Mettet 1723.

34, 2. Ljøsaaneset. Udt. *jò'sânæse*.

Af Ljøsaen, gammel Form Ljósa, den store Aa, som falder ud mellem Indre og Ytre Mittet (NE. S. 146). Dennes Kilder ligger meget nær Ud-

springet af den Elv, som gaar gjennem Ljøsaadalen til Grytten (se Grytten GN. 31), atter et Exempel paa det meget hyppig forekommende Tilfælde, at Elve, som fra samme Vaudskille løber til modsatte Kanter, bærer samme Navn.

34, 8. Gjerdet. Udt. *jæ'rann*.

34, 10. Mittetstranden. Kaldes *hó'ástranna*.

Daglignavnet er sms. med Elvenavnet Høaaen (NE. S. 105).

35. Morkestranden. Udt. *mår'kastranna*.

36. Mork. Udt. *mårk*. — af Mork AB. 75. Murcke 1610. Morch 1633. Inder og Øffuer Morch 1669. Morch 1723 (2 Gaarde; den ene af disse ogsaa kaldet Morchstrand, vel = GN. 35 ligesom det 1669 anførte Inder Morch).

Mørk f, Skov (Indl. S. 68).

37. 38. Slemmen indre og ytre. Udt. *slæ'mmá*, Dat. *-men*. — Slemen 1610. 1632. Slemindt 1633. Inder, Ytter Slemmen 1669. 1723.

Egentlig Navn paa den Elv, som her i sterkt Fald kommer ned fra Fjeldet. Betydningen af Elvenavnet er usikker. Se NE. S. 232.

39. Holm. Udt. *hølm*. — af Holme AB. 75. Holym NRJ. II 89. Holm OE. 6. DN. X 800, c. 1550. Hollum 1610. Holm 1669. 1723.

Holm r m., Holme (Indl. S. 56). Gaarden har faaet Navn af den høie Holme i Langfjorden tæt udenfor Gaarden.

39, 1. Gjerdet. Kaldes *mý'rann*.

39, 4. Sjølaupet. Udt. *sjø'laupe*.

Se Grytten GN. 32, 2.

40. Langneset. Udt. *la'ngnæse*.

41. 42. Herje indre og ytre. Udt. *hæ'rje*. — af indra Heriom AB. 75. Hærj NRJ. II 89. Herø OE. 6. Herie DN. X 800, c. 1550. Herrie 1610. Herie 1632. Herge 1633. Inder, Ytter Herge 1669. Inder, Ytter Hergie 1723.

Herjar. Flt. af et Elvenavn *Her, som har forekommet paa mange Steder. Som Elvenavn er det nu kun bevaret i Herjaen i Singasaas; paa andre Steder har det kun efterladt sig Spor i Gaardnavne. Ialfald paa ét Sted, ved Herjuan i Malvik, maa det have havt en svag Form Herja. Det staar maaske i Forbindelse med heri m., Hare. Se NE. S. 99. Elven her kommer sterkt fældende nedover Fjeldet. Faldets Udseende minder adskilligt om Herjaen i Singasaas.

42, 5. Gjeilen. Udt. *jæi'linn*, Dat. *-lá*.

Er Ordet Geile m., efter Ross en paa flere Steder brugelig Sideform af Geil f., Kreaturvei med Gjerde paa begge Sider.

43. Aafarnes. Udt. *å'farnæse* (ogsaa *a'ffarnæse* hortes). — Arfarnes, Alfarnes 1610. Allfarneþ 1632. 1633. Alfarnes og Alfarnes Myr 1669. Alfarnes 1723.

Ligger paa den østre Side ved Rødvandsfjordens Munding i Langfjorden. Der er her intet Vandløb, hvorfor Navnet ihvertfald intet kan have med

Aa at gjøre. Som mulig beslægtede Navne anfører jeg *Alfaro*, udt. Aall-faar, i Fitje og Alfarskjær i Aure. Som en Gjetning kunde man sætte det i Forbindelse med det sjældne oldn. *alfar* (eller *álfar*) n., Hovedløb i Vand (se Fritzner og Vigfusson), eller med 1ste Led i Ordet *Alfarvei* (af *aldalfar*., se Falk og Torp), Hovedvei. I sidste Tilfælde maatte Navnet hentyde til, at den gamle Hovedfærdselsvei har gaaet herover.

44. Stranden. Udt. *strá'anna*. — Strande 1610. Strann 1633. Strand 1669. 1723.

45. Krokset. Udt. *kró'kksæt* (de to Gaarde kaldes *jé're* og *hau'en*). — Krogsett 1610. 1633. 1669. Krogset, Kraagset 1723.

*Krókssetr, af Mandsnavnet *Krókr*. Mindre sandsynligt er det vel, at 1ste Led er *krókr* m., Boining, Bugt, saa at Navnet sigtede til den Boining, som Rødvenfjordens østre Strand gjør lidt søndenfor ved Sandnes. Jfr. PnSt. S. 170.

46. 47. Sandnes ytre og indre. Udt. *sa'n'nés*. — Sandness NRJ. II 89. 90. Szannes (Ytther- og Indre-) DN. X 799, c. 1550. Sandnes 1610. Ytter, Inder Sandnæs 1669. Ytter, Inder Sandnes 1723.

*Sandnes, det sandige Nes.

48. Rygjerd. Udt. *rý'jjer*. — Rugerth NRJ. II 90. Rugerdt DN. X 799, c. 1550. Regierdt 1610. Ryegierde 1632. Rudgierdt 1633. Rugierd 1669. 1723.

O. R. formoder, at den gamle Form er **Ruggerði*, af *rugr* m. Rug, og *gerði* n., indhegnet Jordstykke. Betydningen bliver da: et indhegnet Jordstykke, hvorpaa man pleier at dyrke Rug. Ogsaa **Ruðgerði*, af *ruð* n., Rydning, som man har i Rudjord i Vanse og i Lyngdal, kunde vel stemme med de nyere Former her.

49. Frøiset. Udt. *frøi'sæt*. — Frosetter NRJ. II 90. Frasett. Frøsett 1610. Frøsett 1633. Frosett 1669. Frøiset 1723.

*Froyssetr eller *Froyjusetr, sms. enten med Gudenavnet *Frøyr* eller med Gudindenavnet *Frøya* og setr n. (Indl. S. 74). Frøiset findes ogsaa i Masfjorden og i Indviken og Froset, som vel er det samme, i Støren, Skuedalen, Byneset, Strinden og Sparbuen og tidligere i N. Laud og i Meldalen. Der har vistnok ogsaa været et Elvenavn af en lignende Stamme, nu bevaret i Froa i Flaa. Om dette kan ialfald ikke være Spørgsmaal her, da der intet Vandløb er i Nærheden.

50. Seljevold. Udt. *sæ'ljevállann*. — Selleuold 1610. Selleuoldt 1632. 1633. Selwold 1669. Selgevold 1723.

*Seljuvøllr eller *Seljavøllr, sms. med Gen. Ent. eller Flt. af Trænavnet *selja* f.

51. 53. Holmem ytre og indre. Udt. *hø'tmemm*. — Holmem NRJ. II 90. Holmyndt DN. X 800, c. 1550. Holmenn 1633. Ytter, Inder Holmen 1669. Ytter Holm, Holmem, Inder Holm 1723.

*Holmeimr. O. R. antager, at 1ste Led indeholder Elvenavnet *Holma* (se NE. S. 106). Det synes mig dog sandsynligst, at Navnet har Hensyn til den nær Gaarden i Rødvenfjorden liggende Holme, nu kaldet Holmemsholmen. Jfr. GN. 39. Derfor kan dog godt den Aa, som falder ud her, have hedet *Holma*. Der har ogsaa været et *Holmeimr* i Sigdal og ligesaa i Bø Brb. (RB. 113 og 9); paa begge Steder er Gaarden nu Præstegaard og Navnet derfor ikke i Brug.

53, 2. Nygaarden. Udt. *ny'garen* (de 2 andre Brug skal kaldes *bø'garen* og *i'nnergaren*).

52. Øvreboen. Udt. *ø'verbøen*, Dat. *-bønå*. — Offuerboe 1610. Offuerboe 1633. Offuerboe 1669. Overboe 1723.

*Efribør, Øvregaarden, uidentivl opr. en fraskilt Del af Holmem. Den ligger lidt højere end GN. 51 og 53.

54. Hammervold. Udt. *ha'mmervåll*. — Hammerwold NRJ. II 90. Hameruold DN. X 805, c. 1550. Hamervoldt 1610. Hameruoldt 1633. Hammerwold 1669. 1723.

*Hamarvøllr, af hamarr m., Bjerghammer, og vøllr m. Maa efter Beliggenheden betyde: Volden under Hammeren. — GN. 64—66 ligger paa Vestsiden af Rødvenfjorden.

55. Dalset. Udt. *då'lsæt*. — Dalsett 1610. 1669. Dahlset 1723.

Har Navn af, at den ligger i den Dal, som munder ud ved Rødven. Stroget kaldes nok Dalsbygden. Dalset findes ogsaa i Eid Ndfj. og i Strinden.

55, 4. Reiten. Kaldes *då'lsætreiten*.

56. Bakken. Udt. *ba'kkinn*, Dat. *-kå*. — Backe 1610. 1633. Bachen 1669. Bache 1723.

57. Landre. Udt. *lā'ndre*. — Landran, Landtrum 1610. Landrou 1632. 1633. Landere 1669. Landre 1723.

Sandsynlig samme Navn som Landrø i Rissen (Landrett 1559) og Landro i Fjeld, udt. med lukt o (Landroth DN. XII 157, 1427). Sidste Led sammenstilles Thj. VSS. 1882 S. 57 med det rōða f., som man har i flere sēndenfjeldske Navne, forskjelligt fra rōða f. (se Bd. I S. 324). O. R. (i Notitser i Matr.) antager, at Navnet betyder: opryddet Land, idet sidste Led kunde hænge sammen med rjōða (hrjōða), at rydde. Landrø i Lyngdal har vist anden Oprindelse.

57, 3. Nerland. Udt. *nē'rlann*.

57, 4. Øverland. Udt. *ø'verlann*.

58. Harvold. Udt. *hå'rvållann*. — Hartuoldt 1633. Harwold 1669. Harewold 1723.

Maaske *Harðvøllr, betydende: haard, stenig Vold; jfr. Hen GN. 43, 17. Harvolden findes som Gaardnavn i Evenes (Bd. XVI S. 295).

59. Rødven. Udt. *røi'vå*, Dat. *-ven*. — Jfr. Reffwndefjord AB. 126 s. Reffwenfiord NRJ. II 89. Rowinfiord OE. 8. Rewyng attyng DN. IV 805, 1531. — Reffen NRJ. II 90. [Ryffwe DN. IV 805, 1531?]. Reuend DN. X 805, c. 1550. Roen 1610. Reffuen 1633. Rewen 1669. Ræven 1723.

Der synes at have været et Fjordnetavn *Refund, som har tilhørt den nuv. Rødvenfjord, dannet ved Endelsen -und paa samme Maade som Hjørund, Olund, Radund; efter det synes Aattungen engang at være benævnt, medens der ellers tales om Læreims åttung (se Eid GN. 1). Dette Navn har vel paa virket baade en ældre Skrivemaade af Gaardnavnet (Reuend) og maaske ogsaa den nuv. (Rødven). Gaardnavnet maa være forskjelligt derfra (jfr. Ryffwe i Rewyng attyng DN. IV 805), og det synes

vanskeligt at finde nogen sproglig Forbindelse mellem de to Navne. Efter Udt. er Gaardnavnet svagt Hunkjønssord og tilhører sandsynlig egentlig den ved Gaarden udløbende Elv. Et Elvenavn *Køiva* kjendes dog ikke ellers. Det kunde være afledet af *rauf* f., Hul, Aabning, og mulig sigte til, at Elven gaar ud gennem en dyb, trang Kløft.

60. Vollan. Udt. *vållann*. — Volde 1633. Wolde 1669. Wolden 1723.

61. Korsan. Udt. *kår'sann*, Dat. -*så*. — Korçe 1632. 1633. Korse 1669. Kaarse 1723.

Af *kross* m., Kors. Om de forskjellige Betydninger, hvori dette Ord er brugt i Stedsnavne, se Indl. S. 62. Jeg kan ikke afgjøre, i hvilken Betydning det skal tages her.

62. 63. Hundnes øvre og nedre. Udt. *hõ'mnæse*. — Honnes 1610. Hundnes 1632. Hundnis 1633. Øffre, Nedre Hundnes 1669. Over, Neere Hundnes 1723.

Se Volden GN. 39. Ogsaa her er Navnets Forklaring trivisom.

64. Stangenes. Udt. *st'angganæse*. — Stangenes 1610. Stangnis 1633. Stagnes 1669. Stangenes, Stangness 1723.

* *Stangarnes*, hvis 1ste Led er Gen. af *st'ang* f., Stang (Indl. S. 80). Her passer det godt at forklare det som et smalt, ret fremstikkende Nes, hvilket vel ogsaa i Regelen er Betydningen af dette ofte forekommende Navn. Jfr. det i Betydning beslægtede *Stavnes*.

65. Ottestad. Udt. *å'ssta*. — Ottestedh NRJ. II 90. Ottherstadtt DN. X 799, c. 1550. Atterstaa 1610. Ottestad 1632. 1633 1669. 1723.

* *Óttarastadir*, af Maudsnavnet *Óttarr* (PnSt. S. 193). Ogsaa Navnet *Ottar* udtales nu paa mange Steder med aaben Vokal.

65, 1. Viken. Kaldes *å'sstavika*.

66. Lebergsvik. Udt. *lë'bærsvika*. — Lobesuig 1632. Lobersuig 1633. Loberswigh 1669. Loberswiig 1723.

1ste Led kan sammenlignes med *Leberg* i Horg, *Leifunberg* AB., som Bd. XIV S. 266 forklares som sms. med et Mandsnavn *Leifi*. Ogsaa det skrives i 17de Aarh. Lø-. Jeg tør ikke afgjøre, om man her har samme Navn. Et Nes i Nærheden kaldes efter Kystkartet *Loberget*. Jfr. det ubrugelige *Løberslien*, *Kvernes* GN. 6.

VAAGSTRANDEN SOGN.

Kirken er opført efter Resol. af 31 Oktbr. 1868. Sognet indbefatter en Strækning paa Sydsiden af Romsdalsfjorden mellem Vestnes og Vold Herreder. Navnet er dannet af Gaardnavnet *Vaage*, se GN. 68.

Gaardenes Navne: **67. Farkvam.** Udt. *fårkvamm*. — Ferquam 1610. Farquamb 1632. Forquam 1633. Farquam 1669. Farquam 1723.

Sidste Led er *hvaumm* m., en kort Botndal, kun aaben til en af Siderne (Indl. S. 57). Da der gaar en Bæk forbi Gaarden, er der en Mulighed for, at det er et Elvenavn *Før*, som indeholdes i Iste Led. Se NE. S. 46 og 56.

68. Vaage øvre. Kaldes *ø'vrvåje*. — af Wage AB. 75. Offuerwagen 1610. Offuer Waage 1669. Over Waage 1723.

Vågr m., Vaag, liden, gjerne noget indelukket Bugt (Indl. S. 84). Gaardene ligger noget indenfor Bunden af en lang, poseformet Bugt med et ganske smalt Indløb, kaldet Vaagestrømmen. Jfr. GN. 75. Nutidsformen er ndgaaet fra Dat.

69. Vaage nedre. Kaldes *nø'rvåje*. — Neder Waage 1669. Nedre Waagoe 1723 (tilhorte da Hr. Otto Friis).

70. Brudeskar. Kaldes *skå're*, Dat. *skå'ra*. — Brosche 1610. Brudschaare 1632. Bruedschar 1633. Brudeschar 1669. 1723.

Sidste Led er *skarð* n., Skar. Gaarden ligger ved Mundingen af et dybt Skar mellem to Høider. Iste Led kunde være *brú'ar*, Gen af *brú* f., Bro. Se Vaanelven GN. 83. Derved maatte sigtes enten til en Kavlbro eller til en ældre Bro over den længere Syd i Vaagen udløbende Aa.

71. Helgestøen. Udt. *hæ'lgstøa*. — Helligstøedt 1610. Hellesto 1632. Helgestoe 1669. 1723.

*Helgastød, sandsynlig af Mandsnavnet *Helgi* og støð f., Landingsplads (PnSt. S. 125. Indl. S. 80).

72. Lund. Udt. *lónn*. — Lundt 1610. Lund 1632. 1669. 1723.

*Lundr m., Lund, liden Skov (Indl. S. 66).

72, 1. Lundsboen. Udt. *ló'nnsbøn*.

73. Kjolset. Udt. *kø'lsæt*. — Kjolsett 1632. 1633. 1669. Kjolset 1723.

Sandsynlig *Þjóðolfssetr, af Mandsnavnet Þjóðolfr, som nu alm. i Stedsnavne er blevet til Kjol. Der er dog formelt heller ikke noget iveien for at aflede det af et Mandsnavn Kjöll, som er bevaret i adskillige Gaardnavne. Se PnSt. S. 248 og 249.

73, 3. Myren. Kaldes *kø'lsætmyra*.

74. Bjerke. Udt. *bjørke*. — Berke NRJ. II 84. Bierreke DN. X 805, c. 1550. Bierke 1632. Berke 1633. Bierche 1669. 1723.

Formodentlig *Birki n., et med Birketrær bevoxet Sted. Der synes ikke her at være noget Vandløb.

75. Strømme. Udt. *strau'me*. — Strøm NRJ. II 84. Strome DN. X 805, c. 1550. Streme 1610. Strømme 1633. 1669. 1723.

*Straumr m., Strøm. Gaarden ligger ved den smale Strøm, som forbinder den under GN. 68 omtalte Vaag med Fjorden. Nutidsformen er udgaaet fra den gamle Dat.

76, 77. Reistad øvre og nedre. Udt. *rei'ssta*. — af ofra, nædhra Reidarstadom AB. 75. Restad NRJ. II 84. Restha DN. X

804, c. 1550. Restaa 1610. Reistad 1632. Redstad 1633. Offuer, Neder Reistad 1669. Øver Restad, Nere Ræstad 1723.

Reiðarsstaðir, af Mandsnavnet Reiðarr (PnSt. S. 201).

78. **Bakken.** Udt. *bak'kin* (*rei'ssta-b.*). — Bake NRJ. II 85. Bache 1632. 1633. 1669. Bachen 1723.

79. **Ødegaarden.** Udt. *ø'igaren*. — Ødegaardt 1633. 1669. Øgaard 1723.

80. **Talberg.** Udt. *tāl'berg*. — Thalberg DN. X 799, c. 1550. Talberige 1610. Talberig 1632. Thalberegh 1633. Talberig 1669. Talberg 1723.

Er maaske samme Navn som Talberg i Skjeberg, Talaberg 1311, senere Talubergh. Se Bd. I S. 253, hvor Navnets Betydning betegnes som tvivlsom. Stranden GN. 97 er maaske et forskjelligt Navn; men det synes dog ikke umuligt, at 1ste Led ogsaa her kunde indeholde den samme Stamme *tjalg*, *telg*, bevaret i *Telg m.*, *Bregne*, som *Talset* i *Nesset* og i *Bolso*, det første i AB. skr. *Telgsætr*, da e foran l med flg. Konsonant ofte er gaaet over til a. Betydningen vilde isaafald blive: det med Bregner bevoxede Berg.

81. **Vikaasen.** Udt. *vi'kåsen*. — Wigaas 1632. Wiigaas 1669. Wigaas 1723.

Ligger indenfor og under en isoleret Fjeldhøide, som paa Østsiden støder til den Bugt, der gaar ind til Hjelvik (GN. 86). Det er udentvivel egentlig denne Høide, som heder Vikaasen efter Bugten.

82. **Kolstad.** Udt. *kål'sta*. — Kalstaa 1610. Kiolstad, Koelstadt 1632. Kolldstad 1633. Kolstad 1669. Kaalstad 1723.

Koistsstaðir, af Mandsnavnet Kolr (PnSt. S. 167).

83. **Kormset.** Udt. *kår'msæt*. — af Kornasætre AB. 75. Qwarmesæther DN. III 705, 1488. Kormeþeter OE. 6. Krunsett, Korumselt 1610. Kormsett 1632. 1633. 1669. Kormset 1723.

Antages PnSt. S. 168 under Trivl at kunne komme af et Mandsnavn *Korni*, som kun kjendes af Stedsnavne; *korni* findes ellers i 4 Tilfælde brugt som Mandstilnavn. Men Formerne fra 1488 og i OE. maa vække sterk Trivl om Rigtigheden af Skrivemaaden i AB. Naar Mellemvokalen først var bortfaldt, vilde forøvrigt en Overgang af *n* til *m* være ganske regelmæssig. Hvis *Qwarmes* skulde ligge nærmest en opr. Form, kunde man sammenstille 1ste Led med *Kvarme* i *Vossestranden* og i *Frosten*, som vel maa henføres til *hvarmr m.*, *Øienlaag*, i Stedsnavne maaske at forstaa om Skovbryn, Kant eller lign.

84. **Skaalhavn.** Udt. *skål'hamna*. — Scholdhaffn 1669. Scholdhaffn 1723.

Kunde forklares i Lighed med det ofte forekommende Skaalvik, som vel betyder en rundagtig Vik, af *skål f.*, Skaal (jfr. Bd. XVI S. 20). Dette kan passe paa den Vik, ved hvilken Gaarden ligger. Sandsynligere er det dog vel at forklare det af det ofte brugte Skjærnavn Skaala, vel betegnende et rundt Skjær. Udenfor Viken ligger nemlig en liden Holme, Skaalholmen, som vel egentlig har hedet Skaala.

85. **Hjelvik.** Udt. *jål'vika*. — i Hiamluicum (!), Hiamuicum DN. III 140, 1327. i Hialmuikom DN. III 705, 1488. Hielwigh NRJ.

II 84. Hieluicken DN. X 805, c. 1550. Jelvigen 1610. Jelluig 1633. Gielwigen 1669. Gielviigen, Jelwiig 1723.

Hjalmvíkr (-víkar) eller maaske opr. Hjalmu-, enten af hjalmr m., her vel snarest brugt om den temmelig spidse Høide nær Gaarden (se Iudl. S. 55), eller ogsaa af Elvenavnet Hjal m eller Hjalma (NE. S. 102), brugt om den ved Gaarden udløbende Aa.

FORSVUNDNE NAVNE.

Vik med Kverneleie i Vikaraa DN. X 128, 1438.

Af Brevet kan skjønnes, at de nævnte Steder har ligget nær Solsnes. Formodentlig menes Bergsvik (GN. 17) og den der udfaldende Aa, som kommer fra et Vand, som paa AK. kaldes Vikvand.

Kalsoen under Ytre Nesje DN. XI 252, 1513.

Skrives paa AK. Karlso, udt. *ka'llseina*. Ligger nær Nesjelandet. Sandsynlig sms. med Mandsnavnet Karl.

Ripegars (!) NRJ. II 85. Riiepegarden DN. X 800, c. 1550.

Maaske en Bygaard i Kjøbstaden Veø. Af saadanne nævnes ogsaa en Skrápsgardr DN. X 128, 1438, en Bjarnargardr DN. I 226, 1343. 282, 1361, en Blýfótsgardr DN. I 282, 1361, III 269, 1364, kaldet efter en samtidig nævnt Mand, Arni blýfótr, og endelig en Kungsgardr DN. III 306, 1376.

Opsall 1610. 1632. 1669. 1723.

Gaaet ind under Vestad paa Sekken; Navnet *ó'ppsalen* kjendtes. (O. R.). Se Vaunelven GN. 80.

NEDLAGTE KIRKER.

Om den nylig nedlagte Veø Kirke se under Veø Sogn.

DN. I 226, 1343 nævnes en Kross kirkia i Véøý, som altsaa har været viet til det hellige Kors. Den har uden tvivl været en Bykirke.

ERESFJORD OG VISTDALEN HERRED.

Herredets Navn: Eresfjord og Vistdalen. Udt. *é'réssfjören. ví'ss-dalen.*

Gamle Navneformer: 1. *Öyrisfjörðar* attongr DN. I 282, 1358. i *Öyrisfjörða* attonge DN. III 305, 1375. i *Öyrisfjörði* DN. III 259, 1362. i *Öyrisfyrde* DN. III 491, 1426. *Ørisfiord*, *Eriksffjord* AB. 74. *Ørisfiorden* OE. 6. *Erikxfiordz* attung DN. XI 228, 1494. *Erikzffjordh* NRJ. II 88. *Ørsfyord*, *Ersfyord* 1610. *Eriksfiord* 1633.

2. i *Vistedal* AB. 74. i *Wissterdal* DN. XI 228, 1494.

Öyrisfjörðr, Navn paa den mod S.Ø. indgaaende Arm af Langfjorden, der som saa almindelig er gaaet over til Bygdenavn om Strøget paa begge Sider og den fra dens Bund opgaaende Dal. Fjordens Navn kan imidlertid sluttet opr. at have været **Öyri*, afledet af Elvenavnet *Aura*. Saaledes kaldes endnu, men nu kun ovenfor Eikisdalsvandet den gennem Dalen gaaende Elv, som kommer fra Aursjøerne i Lesje og øverst i Eikisdalen danner en Række Fald, som kaldes *Aurstaupene*. Se N. Fjörðr. S. 57. Elvenavnet afledes af O. R. af *aurr* m., *Aur*, *Grus*; rettere maaske af *aurr* m., *Vædske*, *Fugtighed*, mulig gennem et Sønnavn *Aurr*. Se NE. S. 8.

**Vistardalr*, hvori 1ste Led er Gen. af **Vistr*, som formodentlig har været Navn paa Dalens Hovedelv. Navnet betyder vel «den stille, rolige», hvilket kan passe paa den nedre Del af Elveløbet. Se NE. S. 299. Bd. IV, 2 S. 291. Det er sandsynligt, at den lille Arm af Langfjorden, hvori Elven falder ud, har hedet **Visti*. Se N. Fjörðr. S. 62.

ERESFJORD SOGN.

Sognet kaldes DN. III 491, 1426 *Sirin kirkiusokn* efter Kirkestedet, GN. 32, i Reformatsen *Erichsfiord*. Er nu Annexsogn under Nesset.

Gaardenes Navne: **1. 2. Bogge ytre og indre.** Udt. *bå'gge*, *bau'gge*. — i Boggum DN. I 282, 1358. i Boggum, a Boggastrond DN. III 259, 1362. af Boggom DN. VIII 314, 1428. af ytra Boggom AB. 74. i Boggum, i Inboghut DN. VIII 392, 1456. i Baaggom DN. XI 177, 1455. Bygge NRJ. II 88. Ytterboge OE. 7. Bogge DN. X 803, c. 1550. Boge 1610. Buggj, Bugge 1633. Ytter, Inder Bogge 1669. Udbogge, Udbugge, Inder Bogge 1723.

Boggar. Navnet findes ikke andensteds. Det er ikke hidtil forklaret. — GN. 1—8 ligger paa Østsiden af Eresfjorden.

2, 5. Rydningen. Udt. *rø'ningann*.

3. Hagboen. Udt. *hå'bøn*. — i Haga DN. III 259, 1362. 305, 1375. Houboll 1610. Hageboen 1633. Hagboen 1669. 1723.

Der maa her i MA. have været en Gaard Hagi, af hagi m., indhegnet Jordstykke. Deraf er der som saa ofte blevet dannet en Sammensætning med bær, som vel har betegnet en Part af Gaarden, men senere har fortrængt Hovednavnet. Jfr. GN. 9.

4. Sandvik. Udt. *sa'n'vika*. — Sandvik a Boggastrond DN. III 259, 1362. Sandtvig 1610. 1633. Sanduigh 1669. Sandwiigen 1723.

5. Breivik. Udt. *bræ'vika*. — af Breidvik AB. 74. Brevigh 1610. 1633. 1669. Breiigh 1723.

5, 3. Gryneset. Udt. *grý'tnæse*.

Ligger ved Udløbet af en Aa paa Østsiden af Fjorden. Man kan deraf sikkert slutte, at denne har havt (og maaske endnu har) det hyppige Elvenavn Grýta, af grjótt n., Sten. Se NE. S. 81 ff.

6. Sletstrand. Kaldes *stra'nn*, Dat. *strā'n*.

1ste Led er sandsynlig Adj. slétt, slet, jevn.

7. 8. Breivikstranden ytre og indre. Udt. *bræ'vikstranna*. — Strand 1669. Ytter, Inder Breiighstrand 1723.

9. Sylteboen. Udt. *syllbøn*, Dat. *-bønå*. — a Sultum DN. III 259, 1362. Syltebyøren 1610. Sylteboen 1633. Sultebo 1669. Sylteboen 1723.

Sultar, se Vannelven GN. 25. Med Hensyn til Nutidsnavnet jfr. GN. 3. — GN. 9—18 ligger i selve Dalen paa Østsiden af Elven.

10. Fagersletten. Udt. *fa'gerslétta*. — Fauerslett 1610. Fagerslett 1633. 1669. Fagerslet 1723.

11. Bjørbakken. Udt. *bjø'rbakkin*, Dat. *-kå*. — Byorbacke 1610. Biorbach 1633. Biorbache 1669. Biorbachen 1723.

Ligger ved en Elv. 1ste Led er udentvill Elvenavnet Bjóra, af bjórr m., Bæver (NE. S. 17), sidste Led bakki m., Bakke, Elvebred (Indl. S. 43).

12. Liasæter. Kaldes *gu'lleikslia*. — Lisetter 1669. Liesetter 1723.

Ligger høit oppe i Fjeldlien. Sidste Led maa her ligesom i GN. 13 være sætr n., Sæter. Betyder: Sæteren oppe i Lien. Daglignavnet er sms. med Maudsnavnet Gulleik, det gamle Guðleikr.

13. Grandsæteren. Udt. *gr'ansætra*. — Setter 1633. Grandsetter 1669. 1723.

Vel sma. med *grandi m.*, Sandbanke, Grusbanke (Indl. S. 51). Ligger høit oppe ved den under GN. 11 omtalte Elv.

14. Frisvold. Udt. *fr'isvåll*. — Ffryswoldh NRJ. II 88. Ffriisvull OE. 7. Friiszuoll DN. X 803, c. 1550. Frißvall 1610. Frißuoldt 1633. Frißwold 1669. Friisvold 1723.

Sandeynlig samme Navn som Eid GN. 14, altsaa **Friðreksvållr*, af Mandsnavnet *Friðrekr*.

14, 3. Risan. Udt. *ri'sann*.

Af *ris n.*, Ris, Kratskov (Indl. S. 70).

14, 4. Hagen. Udt. *hå'jinn*.

15. Ljørvold. Udt. *jør'vållann*. — Lervall 1610. Lervuoldt 1632. 1633. Leerwold 1669. Leervold 1723.

1ste Led kan formodes at være et Elvenavn. Snarest maa man vel tænke paa det i Tryssil endnu bevarede Elvenavn Ljøra. Efter Formen kunde det dog ogsaa komme af Elvenavnet *Ljóð* ligesom Ljøreggen i Gjerdrum (NE. S. 146). Men Forklaringen er ganske usikker.

16. Steinsvold. Udt. *stei'nsvåll*. — Stenzwol NRJ. II 88. Stiendvall 1610. Stennsuoldt 1633. Steenswold 1669. 1723.

Kan formelt komme af Mandsnavnet *Steinn*; men sandsynligere er det, at 1ste Led er *steinn* brugt om et Fjeld. Som formodet af O. R. (PnSt. S. 235), kan det være det høie Fjeld Goksere lige bag Gaarden, som Navnet sigter til.

16, 2. Reiten. Kaldes *stei'nsvållreiten*, Dat. *-ta*.

17. Neraas. Udt. *né'rås*. — Neraass NRJ. II 89. Nedraas 1610. Nederaas 1669. Neeraas 1723.

Denne Gaard og den fig. maa være Parter af en opr. Gaard Áss.

18. Øveraas. Udt. *ø'verás*; der siges *té á'se*. — af Ofaase AB. 74. Ewerass NRJ. II 89. Øffueraas OE. 6. Offueraas 1610. Øffueraas 1669. Overaas 1723.

Formen i AB. maa vel snarere opfattes som beroende paa Skrivfeil end som rigtig Gjengivelse af et Navn paa den ældre, samlede Gaard. Det vilde vel være for dristigt efter Analogi med Ord som *offyrsi*, *ofmaðr*, *ofjari* o. lign. at formode et **Ofáass*, betegnende en meget stor Aas.

18, 1. 2. Nordvolden og Sørvolden. Kaldes *vå'llen*.

19. Vike. Udt. *ví'ke*. — Vigge 1633. Wigen og Offuer Wigen 1669. Wiche 1723.

**Víkar* (ældre Form *Víkr*), Flt. af *vík f.*, Vik. Ligger ved Øst-siden af Eikesdalsvandet.

20. Eikesdalen. Udt. *ei'kesdalen*. — af Eikisdale AB. 74. Egdall NRJ. II 89. Egersdaell OE. 6. Egiiszdalen DN. X 803, c. 1550. Egstaa, Egesdall 1610. Eigesdall 1632. Eggisdall 1633. Eigesdahl 1669. Eigisdal 1723.

Eikisdalr. Gaarden ligger ved den øverste Ende af Eikesdalsvandet; Navnet bruges ogsaa om hele Dalen. 1ste Led er Gen. af *Eikir*, som maa

have været det gamle Navn paa Vandet. Samme Navn er Ekeren (uddt. Eikeren), en So paa Grændsen af Eker og Jarlsberg Fogderi (se N. Fjorden. S. 57). Det er afledet af Trænavnet eik.

20, 1. Reitan. Udt. *rei'tann*. — Reitten 1723.

20, 3—5. Utigaard. Udt. *u'tigår*.

20, 6—8. Østigaard. Udt. *au'stigår*.

20, 9—12. Oppigaard. Udt. *ô'ppigår*.

21. Sæteren. Udt. *sé'tra*. — Sæter 1610. 1633. 1669. Sætter 1723.

* Sætr n., Sæter (Indl. S. 74).

22. Finset. Udt. *fi'nnsæt*. — Fiensett 1610. Findsett 1633. Finsett 1669. Findset 1723.

* Finnssetr, af Mandsnavnet Finnrr (PnSt. S. 70). Er den øverste Gaard i Eikesdalen.

22, 2. Gjerdet. Kaldes *fi'nnsættjære*.

23. Hoem. Udt. *hó'emm*. — af Hoeime AB. 74. Hoiem 1633. Hoem 1669. 1723.

Hóeimr, den høitliggende Gaard, se Ulstein GN. 19 og Sylte GN. 10. Ligger paa Vestsiden af Eikesdalsvandet ligeoverfor Vike.

23, 7. Haudukteigen. Udt. *hau'dùkteien*.

Har Navn efter Hauduken, et høit Fjeld med en Snebræ. Det maa være denne, som har givet Anledning til en Sammenligning med en hvid Hoved-dug. Jfr. Fjeldet Skjorta paa den anden Side af Dalen.

23, 8. Sæterlien. Udt. *sé'terlia*.

24. Mæringdalen. Udt. *mæ'ringdalen*. — Jfr. Mæringasæter AB. 75. Mellingdall 1610. Meringdall 1633. Merringdahl 1669. Merringdal, Mæringdahl 1723.

Jfr. Mæringsdalen i Hedalen i Vaage, som Bd. IV, 1 S. 83 forklares af et Senavn *Meringr, dannet af Mara, nu Muru, Navn paa den Elv, som gaar gjennem Søen. Her er intet andet Vand end Eikesdalsvandet. Man maa derfor vel her antage et Elvenavn *Mering (eller Meringa) f., af samme Stamme mar- (Nom. marr m., Hest). I Betydning falder det da sammen med Mardola, Navn paa en Elv, som falder ud i den øvre Ende af Eikesdalsvandet. Gaardnavnet Mæringen i Voss er formodentlig egentlig Fjeldnavn. Se Bd. IV, 1 S. 221. NE. S. 168.

25. Horne. Udt. *hå'nnæ*. — Horner, i Horne AB. 75. Horne NRJ. II 89. OE. 6. DN. X 802, c. 1550. Honne 1610. Honne 1633. Haande 1669. 1723.

Af horn n., Horn, i Navne ogsaa brugt om et Hjørne, en Vinkel (Indl. S. 57). Her maa det sigte til den skarpe Bøining, som Elven gør lige ved Gaarden. Den dobbelte Form i AB. gjør det usikkert, om Nutidsformen udgaar fra Nom. Flt. Hornar eller fra Dat. Ent. Horni. — GN. 26—34 ligger paa Vestsiden af Dalen mellem Vandet og Fjorden.

25, 2. Osen. Udt. *ô'sen*.

Af óss m., Os, Aamunding. Ligger ved Elvens Udlob af Vandet.

26. Moen. Udt. *mó'n*, Dat. *mó'ná*. — Mou 1610. Moenn 1633. Moen 1669. 1723.

27. 28. Slenes øvre og nedre. Udt. *slé'næs*. — Slædenes AB. 75 s. Slenes OE. 6 (øde). 1610. Slenið 1633. Offuer, Neder Slenes 1669. Over-Sleenes, Nere Sleenes 1723.

Slédanes. Samme Navn i Sandeherred, i M.A. *Slédanes*. Samme Forled har man maaske i det forsvundne *Slédawag* i Borre og i Sleviken paa flere Steder. I de to sidste Forbindelser antages det Bd. I S. 187, at det ikke kommer af *slédi* m., Slæde, men af det *Slède* m., som efter Ross bruges om en Art Fiskeredskab (paa andre Steder *Sléda* eller *Slóda* f.). Paa samme Maade forklares Bd. VI S. 271 Slenes i Sandeherred. Det synes mig dog, at det i Forbindelse med *-nes* kunde være rettere at tænke paa *slédi* m., Slæde. Det kunde paa en eller anden Maade sigte til Nesets Form.

29. Bjørnes. Udt. *björnæs*. — Biorness NRJ. II 89. Biørnis 1632. Biornes 1669. 1723.

1ste Led er vel Elvenavnet *Bjóra*, se GN. 11. Der gaar en Tverelv forbi Gaarden.

30. Solhjell. Udt. *só'ljællann*. — af Soliello AB. 75 s. Solhielle OE. 6. Solieldt 1632. Sollidt 1633. Soliel 1669. Solgield 1723.

**Sólhjallar*, af *sól* f. og *Flt.* af *hjallr* m., en høitliggende Flade, en Terrasse (Indl. S. 55). Formen i AB. maa være Feil for Soliellom. Navnet forekommer nok ikke andensteds, men kan med Hensyn til Betydning sammenlignes med Solhaug, Solhei og de meget udbredte Solaas og Solberg.

31. Turhus. Udt. *tú'rus*. — Thorishus OE. 7. Torhus 1610. Thorhus 1633. Tøerhus 1669. Tuurhus 1723.

Findes ogsaa i Bolsø (GN. 20), hvor det ndtales med kort Vokal i begge Stavelser; man har der ikke ældre Former end fra 1610. Thorishus i OE. kan ikke være rigtigt, da den nuv. Form ikke kunde være opstaaet deraf. O. R. anser det for sproglig muligt, at det kan være **Þórnhús*, af Kvinde-navnet *Þóra*, idet 1ste Vokal kunde være forandret ved Vokalassimilation, men finder det dog lidet rimeligt, at to Gaarde her i Egnen skulde have faaet dette sjældne Navn. Denne Indvending synes mig dog ikke afgjørende, da der er en 4—5 Mile imellem dem, og *Þóra* er temmelig hyppig brugt til Dannelse af Gaardnavne (se PnSt. S. 254).

32. Sira. Udt. *sí'ra*. — i Sirin DN. III 259, 1362. Sirin sokn, i Siirin (i midgardenom) DN. III 491, 1426. [vid Syren AB. 74]. Syren NRJ. II 89. Serrj, Sirre 1633. Sire 1669. Sira 1723.

Sirin, en Sammensætning med *vin*. 1ste Led, *Sir*, forklares af S. B. som Gen. Ent., i forhistorisk Form **siwir*, af et Ord for «Sø», svarende til oldn. sær. Med Hensyn til Vokalen kan sammenlignes *Síeimr*, den i Trondelagen og i Nordre Gudbrandsdalen brugelige Form, som svarer til det ellers alw. *Sæeimr* (jfr. Eid GN. 2). Samme Navneled *Sir-* har man i Onavnet *Utsire*, i Elvenavnet *Sira* og i Gaardnavnet *Sire* i Aal, ogsaa en Sammensætning med *vin*. Se Arkiv XX S. 352 ff. *Sirin* betyder saaledes «Gaarden ved Søen», det maa her sige «Fjorden», da Gaarden ligger meget nærmere denne end Eikesdalsvandet. Navnet *Sire* i Aal er sandsynlig dannet af et Elvenavn *Sira* som Mellemlid. At antage, at ogsaa her Elven nedenfor Eikesdalsvandet engang har havt Navnet *Sira*, og at Gaardnavnet er dannet deraf, vil ikke være rimeligt, da det sproglige Forhold mellem *Øyrisfjærd* og *Aura* vel forudsætter, at det sidste har været Elvens Navn lige ned til Fjorden.

33. Husby. Udt. *hý'ssby*. — Husby NRJ. II 89. Huszeby DN. X 803, c. 1550. Huþeby 1610. Huþboen 1633. Huusbye 1669. 1723.

*Húsabýr, af Gen. Flt. af hús n., Hus, og býr, bær m., Gaard. Navnet, som findes paa omtr. 60 Steder rundt om i Landet, betyder maaske «en Gaard, som har mange Huse». I Udtaleformen er 1ste Vokal forandret ved Assimilation.

34. Nauste. Udt. *nau'ste*. — af Naustum, vnder Nausta AB. 74. Nøste NRJ. II 89. Naauste OE. 7. Nøstaa 1610. Nøste 1632. Nødste 1633. Nøste 1669. 1723.

Naustar f., Flt. af naust n., Nøst. Ofte som Gaardnavn, især inderst i Fjorde. Det har uidentivt sin Oprindelse af, at der her har staaet en Samling af Nøst, hvor Folk i Indlandet har havt sine Fartøier oplagte (Indl. S. 68).

34, 6. Ærateigen. Udt. *æ'rateien*.

Kunde komme af Ær = Æd f., Edderfugl. Denne Forklaring er dog ganske usikker.

34, 11. Bruvolden. Udt. *brú'vål'en*.

34, 12. Kræmmerbugten. Kaldes *kræ'mmarvíka*.

35. Sølaatten. Udt. *sø'løttå*, Dat. *-ten*. — Solløten 1633. Søeløtten 1669. Søllaatten 1723.

Sellátr, af selr m., Sæl, og látr n., Liggested, betyder et Sted ved Søen, hvor Sælen pleier at gaa op og ligge. Navnet findes paa flere Steder, men har nu antaget noget forskellige Former: Saalaater i Ytterøen, Selløtten i Overhallen, hvor det nu ligesom her er gaaet over til Hunkjensørd, Selløtten i Beitstaden, Sellaat i Nesne og Sellaater i Hadsel. Paa Island findes det i Flt. Sellátrar. Jfr. Thj. VSS. 1882 S. 41. — GN. 35—37 ligger paa Vestsiden af Fjorden.

36. Røisgjerdet. Udt. *røi'ssjære*. — Roeschier 1669 (Bergfald og Snaskred). Roscher 1723.

Af Røis f., Rø, Stendynge, her formodentlig om en ved Stensked frembragt Ur.

36, 4. Orviken. Udt. *ó'rvíka*.

Se Vatne GN. 105.

37. Ernes. Udt. *é'rnæse*. — Ernes 1610. Arnes 1633. Ernes 1669. 1723.

Formodes NE. S. 42 at indeholde et Elvenavn af Stammen Er- eller Ær-, hvis Forklaring tildels er usikker og maaske heller ikke i alle Tilfælde den samme. M. Olsen formoder opr. *Óyrisnes, dannet af Fjorðnavnet, idet det første s kunde være bortfaldet ved Dissimilation. Ogsaa Fjorðnavnet udtales nu é'r.

VISTDALEN SOGN.

Om Sogne­navnets Forklaring se under Herredsnavnet.
Kirken stod i MÅ. paa Nerland (Nerdlandz kirkiusokn DN. XI 228, 1494, jfr. AB. 74), men er nu flyttet ned til Fjorden.

Gaardenes Navne: **38. Gauprør.** Udt. *gau'prøra*, Dat. *-røren*. — af Goparør AB. 74. Gudbrøe 1632. Gubrodt 1633. Gubror 1669. Gouprør 1723.

Ligger ved en Elvs Udlob i Langfjorden. Antages NE. S. 66 at indeholde Elvenavnet Gaupa, som endnu er i Brug i Ringsaker og ellers synes at være bevaret i flere Gaardnavne. Mellemvokalen a staar da i AB. som saa ofte istedenfor u. O. R. formoder, at sidste Led staar i Forbindelse med det af Aasen fra det nordenfjeldske anførte Rør f, Kant, Bryn, yderst Rand af en Flade.

39. 40. Myklebostad øvre og nedre. Udt. *mó'kkelbósta*. — af Myklabolstad AB. 74. Moglebostad NRJ. II 89. Myglebostad OE. 6. Møckelboustaa 1610. Øffre, Nedre Møchelboestad 1669. Over Møchelbost, Nere Møchelbostad 1723.

Miklibólstaðr, se Vannelve GN. 7.

40, 2. Ekren med Krokaakeren. Udt. *ækkrå*, Dat. *-kren*. *kró'kåkern*.

Det første Navn er ekra f, gjenlagt Ager. Krokaakeren kan betyde en Ager af kroget Form.

40, 6. Skjolden. Udt. *sjå'llen*, Dat. *-la*.

Hører til den temmelig talrige Klasse Navne, som maa afledes af skjöldr m., Skjold, og som vel maa indeholde Betydningen: en bred, noget afrundet Flade. I bestemt Ent. som her findes det ogsaa i Lyster. Det findes ogsaa brugt i Fjeldnavne og kan maaske gjennem et saadant være gaaet over til Gaardnavn. Det er et meget lidet Brug.

41. Hanset. Udt. *hå'nnsæt*. — Hanþett 1610. Hannsett 1633. Hansett 1669. Hanset 1723.

Vel samme Navn som Haneset i Øre. Det kunde være *Hanasetr, sms. med hani m., Hane, i dette Ords Brug som Personilnavn. Det er muligt, at dette Ord ogsaa har været brugt som Mandsnavn, hvilket synes at have været Tilfælde i Danmark og Sverige. Jfr. det paa Østlandet hyppige Gaardnavn Hanestad. Da der kommer en større Tverelv ud ved Gaarden, er det dog ligesaa sandsynligt, at 1ste Led indeholder et Elvenavn af Stammen Han-, som vel staar i sproglig Forbindelse med hani m., og som har efterladt sig Spor i flere Gaardnavne. Se NE. S. 90.

42. Hjellen. Udt. *jæ'l'n*, Dat. *jæ'lla*. — Jelle 1610. Jelde 1633. Jelden 1669. 1723.

*Hjallr m., en høitliggende Flade, Terrasse (Indl. S. 55).

43. Helle. Udt. *hæ'lle*. — af Hello AB. 75 s. Helle NRJ. II 89. OE. 6. DN. X 803, c. 1550. Helde 1610. 1669. 1723.

Hella f, Helle, flad Berggrund (Indl. S. 55).

43, 3. Gammelstølen. Udt. *gammelstølen*.

44. Berset. Udt. *bæ'rsæt*. — Bersetter NRJ. II 89. Borsett 1610. Bersett 1633. Stoere Bersett 1669. Berset 1723.

Det ofte forekommende Navn Berset kan have meget forskjellig Oprindelse. Det kan være Beruset, af Kvindenavnet eller Elvenavnet Bera, som Bersuter i Indviken, Bergbørsset, som Berset i Surendalen, Birkiset, af birki n., Birkeskov, som Berset i Ø. Rendalen, undertiden vel ogsaa Bergsset, af Mandsnavnet Bergr eller Fællesordet berg n. Naar man ikke har Former fra MA., er det ikke muligt at give en sikker Forklaring. Da der her er større Bække, kan det godt være Beruset, af Elvenavnet Bera (NE. S. 10. Jfr. Norddalen GN. 5).

45. Bersethjellen. Kaldes *mar'teinjæl'n*, Dat. *-jælla*. — Jelden under Bersett 1669. Bersetgield 1723.

Om sidste Led se GN. 42. Daglignavnet er sms. med Mandsnavnet Martein, en fornorsket Form af Martinus (se Aasen, Navnebog S. 83).

46. Bersethjellen lille. Kaldes *øi'garen*. — Lille Berset Ødegaard (ogsaa kaldet Lille Berset) 1723.

47. Ødegaarden. Udt. *øi'garen*. — Ødegaardt 1610. Ødegaard 1669. 1723.

47, 3. Asphjellen. Udt. *a'spejæl'n*, Dat. *-jælla*.

48. Mæland. Kaldes *bræ'kkå*. — Melanndt 1632. 1633. Mieland 1669. Melland 1723.

Naar Navnet ikke nu er i Brug og der ikke haves middelalderiske Former af det, kan det ikke sikkert forklares. Det kan godt være, at det rettere burde skrives Mælan, af meir m., Elvemæl, ligesom Mælan i Osen, som i 16de og 17de Aarh. stadig skrives Meland, Melandt (Bd. XIV S. 3). Det kan ogsaa være Medalland, d. e. Mellemgården, hvoraf paa flere Steder det nuværende Meland bevisligt kommer. Belliggheden synes dog her ikke at tale synderlig for det sidste.

49. Nerland. Udt. *nè'rlann*. — Nordlandæ (!) sokn AB. 74. a Nerdlandh, i Nerdhland, Nerdlandz sokn DN. XI 228 f., 149 f. Nerlandh NRJ. II 89. Elland, Erland (!), Nedre Landt 1610. Nederlanndt 1633. Nerland 1669. Neerland 1723.

Udentvivel *Njardarland eller *Njarðland, sms. med Gudenavnet Njorðr, ligesom Nærland i Haa og i Finno og Nørland i Masfjorden. Denne Forklaring maa anses sikret ved Formerne fra 1491 og i AB., skjønt der i den sidste foreligger en Skrivfeil. I 17de Aarh. sees 1ste Led opfattet, som om det var «Nedre». Det maa bemærkes, at GN. 49 ligger et Stykke længere oppe i Dalen end GN. 48. At Gaarden, skjønt liggende ovenfor den stærkest bebyggede Del af Sognet, i MA. har været Kirkested, kan ogsaa have Betydning til at støtte den givne Forklaring.

49, 9. Reitesletten. Kaldes *slét'ta*, Dat. *-ten*.

50. Opdal. Udt. *ó'ppdalen*, Dat. *-la*. — Opdall 1610. Opdahl 1669. Opdall 1723.

*Uppdallr, en Gaard, som ligger høit oppe i en Dal. *Ogsaa brugt som Navn paa en høitliggende Dal.

51. Rødal. Udt. *røddalen*. — af Rørdale AB. 74. Rørdal 1610. 1633. Rørdahl 1669. Rødall 1723.

Rørdal i AB. kan være en yngre Form af *Røyrdalr, ligesom Røyrdalr i Hof Jb. ofte i 15de Aarh. skrives dels Rør-, dels Rør-, og man for Røyrnkolla i Stokke allerede paa et Sted i RB. finder skr. Røro- (Bd. VI S. 62 og 189). 1ste Led kan være et Elvenavn af Stammen Røyr-, se NE. S. 204, men Navnet kan ogsaa umiddelbart være sms. med røyr m., Rør, Siv, eller røyr m., Stenrøs, Stendynge. I Udtaleformen er rd assimileret til dd.

52. Haustengen. Udt. *hau'stænna*, Dat. -*ænne*. — i Hægxaenge, Høgxaenge DN. XI 228, 1494? Hosten, Hostum 1610. Hosing, Hosingh 1632. Høsting 1633. Hostteng 1669. Høstingen, Host Engen 1723.

«Kan sproglig ikke være identisk med det DN. XI 228 anførte Navn; om det faktisk er det samme, saaledes som antaget i Afskriften af 1638 (smst. 229), faar staa derhen.» O. R. Haustengen kaldes ogsaa en Part af Ottestad i Vea. O. R. sammenligner det med Haustlandet i Flatanger og formoder, at disse Navne har betegnet Udslaatter, som man først pleiede at slaa ud paa Hosten.

52, 4. 5. Oddehalsen. Udt. *ô'ddehalsen*,

Ligger paa Halsen af en Odde, som dannes af to sammenløbende Elve.

52, 6. Kjøvdalsmyren. *køvdalen* kjendtes.

Kjøvdalen er efter AK. Navn paa en Sidedal med en Elv, som kommer fra Kjøvdalsvand under Kjøvskartinden; paa Østsiden af Dalen er Fjeldet Kjøvhaugen. Hænger vel sammen med oldn. *kœfa*, Folkespr. *kjøva*, kvæle, tilstoppe, lukke. Kan hentyde til Dalens Trængsel. Jfr. Kjøvangen i Vestby, Bd. II S. 10.

52, 7. Odden. Udt. *ô'dden*.

53. Botn. Udt. *båtn*. — Botten 1633. 1669. 1723.

Af botn m., dels brugt om Enden af en Fjord eller Indsø, dels om en Indsenkning inde i Landet (Indl. S. 45).

54. Brekken. Udt. *brækkå*. — Breken 1633. Brechen 1669. 1723.

Af brekka f., Bakke (Indl. S. 45).

54, 3. Kjerringslettet. Udt. *kørringslette* (et Stykke Slaatte-land).

55. Lange indre. Udt. *la'nnå* (uforandret i Dat.). — Lenge, Lange, Lanum 1610. Lange 1633. 1669. 1723.

Sandsynlig *Langvin, af Adj. langr og vin f, samme Navn som Longva i Haram og det nu ubrugelige Langvin i Indviken.

56. Øren. Udt. *ø'ra*. — Øren 1669. 1723.

Af øyr f., Sand- eller Grusbanke ved Vand (Indl. S. 88).

57. Lange ytre. Alle Brug skal tilsammen kaldes *li'agarann*.

57, 1. Nerlien. Udt. *něrlia*.

57, 2. Langeli. Kaldes *a'sskåttlia*. — Langelid 1633. Langlj 1669. Inder og Ytter Langelie 1723.

Sms. med Gaardnavnet Lange. Daglignavnet er sms. med Mandsnavnet Asgot, oldn. *Asgautr*.

58. Vistdal-Sandnes. Kaldes *sa'nnnæs*. — Vesdal Sandnes 1669. Wisdal Sandnes 1723.

Naar Jordebøgerne har givet dette Navn Tillægget «Vistdal-», maa det være til Adskillelse fra Væo GN. 46, som dog ligger temmelig langt herfra.

58, 1. Sandnesmyren. Udt. *sa'nnnæsmýra*.

59. Elgenes. Udt. *æ'ljenæse*. — Ellenes 1610. Elleniþ 1633. Elnes 1669. Ellenes, Elnes 1723.

Maa være væsentlig samme Navn som Elnes i Asker, som vel er = det i Kongesagaerne nævnte *Elgjærnes*, i Rakkestad, i Frænen og i Værdalen. Samme Forled har man vel ogsaa i *Elgjartún*, nu Elton, Eltun, som forekommer paa flere Steder. Det er ikke sandsynligt, at det i saa mange Navne skulde være Dyrenavnet *elgr*, selv om dette kan have Gen. *elgjar*, eller samme Ord, brugt som Persontilnavn. O. R. henviser ved Navnet her til Elgsnes i Trondenes, som bevisligt er dannet af Fjeldnavnet Elgen. Her kunde man ogsaa tænke paa Elvenavnet *Elgja*, som endnu er bevaret i Enningdalen (NE. S. 41). Der falder nemlig en Aa ud ved Gaarden. S. B. har imidlertid givet en ganske anden Forklaring af disse Navne, idet han antager 1ste Led at være et til gotisk *alhs f.*, Tempel, svarende **elgr f.* (se S. Bugge, Norges Indskrifter med de ældre Runer, S. 163. 166). Jfr. Bd. I S. 113. II S. 159. IV, 2 S. 91. VI S. 281. Jfr. ogsaa Bolø GN. 37.

59, 3. Troldhaugen. Udt. *trø'llhauen*.

Se Vannellen GN. 60, 2.

59, 4. Gjerdet. Kaldes *æ'ljenæsje*.

60. 61. Skorgen indre og ytre. Udt. *skå'rgå*. — Schorren 1610. Schorgen 1633. Inder Schorgen og Schorgedahl, Ytter Schorgen 1669. Inder Schorgen med Schorgedal, Ytter Schorgen 1723.

Navnet tilhører egentlig den Elv, som falder ud mellem begge Gaarde. Se Vannellen GN. 72, jfr. Sylte GN. 28, Grytten GN. 29.

61, 2. Gjerdet. Kaldes *skå'rgejere*.

62. Skorgestranden. Kaldes *strå'nnå*. — Strand 1669. Stranden, Strand 1723.

63. Gammelstolen. Udt. *ga'mmelstølen*.

FORSVUNDNE NAVNE.

AB. 74 anføres som liggende i Eikesdalen (mon rigtigt?):

af Heggeime.

Heggeimr, se Øre GN. 10.

af Bærkeime.

Bjarkeimr, af Trænavnet bjørk f., eller af et Elvenavn Bjarka.

af Skodhinom.

Skøðinar, eller rettere Skøðinjar, se Skodje GN. 21.

Schorgeseter 1632.

Maa have været opr. Sæter under Skorgen (GN. 60).

NESSET HERRED.

Herredets Navn: Nesset. [Udt. *næ'ssæt*].

Egentlig Gaardnavn, se GN. 59.

Sognet har Navn efter det gamle Kirkested Rød, se GN. 15. Det har i nyere Tid tildels været kaldet efter Præstegaarden Nesset. Ved Resol. af $\frac{1}{10}$ 1870 blev Kirken flyttet til Eidsvaag, idet den gamle Stavkirke paa Rød blev nedtaget. Efter Reformatens var Kaldet residerende Kapellani under Væø; se under Væø.

Gaardenes Navne: **1. Buvik.** Udt. *bú'vika*. — Boevig 1633. Bowigh 1669. Bueviig, Bovig 1723.

Det kan ikke afgjøres, om Iste Lød er *búð f.*, Bod, eller *bú n.*, beboet Sted, ogsaa: Krenturer, Buskap (Indl. S. 46). Det første er vel sandsynligst. GN. 1-6 ligger ved Langfjorden.

2. Hæstad. Udt. *hæ'ssta*. — Harstaa 1610. Hestad 1632. 1633. Herstad 1669. Hæstad 1723.

Formodentlig **Heðinsstaðir*, af Mandsnavnet *Heðinn* (PnSt. S. 121). Jfr. Frænen GN. 26.

3. Aaram. Udt. *å'ramm*. — Aaram DN. X 802, c. 1550. Arum 1610. Aaren (!) 1669. Aaram 1723.

Her kan det efter Beliggenheden nær en Aas Udløb være *Árhamarr*, af *ár*, Gen. af *á f.*, og *hamarr m.*, Berghammer. Se ellers Sande GN. 38.

4. Ranvik. Udt. *ra'nvika*. — Ramvigh 1610. Raneuig 1632. Ranneuig 1633. Ramvigh 1669. Ranneviig 1723.

O. K. formoder, at det er opr. **Rafnavík*, sms. med Gen. Flt. af Fuglenavnet *rafn*. Dette maa isaafald først være gaaet over til *Ranvik*, hvorefter m som ofte er gaaet over til n. Jft. Andal, som paa flere Steder er opstaaet af *Almdal*, *Raundal* i *Laardal* af *Raum*, *Tinvik* i *Brunlanes* af *Timbrvik*. Se StK. S. 75. Bd. VI S. 315.

5. Barsteinen. Udt. *bå'rsteinen*, Dat. *-na*. — Berstenn DN. X 802, c. 1550. Marsteen (!), Barsteen 1610. Barsteen 1633. 1669. 1723.

O. R. formoder, støttet til Formen af 1550, at det er opr. *Berusteinn, hvori 1ste Led er Gen. af Elvenavnet Bera (NE. S. 10). Navnet kan fra først af have tilhørt den isolerede Fjeldhoide «Storhaugen» nær Gaarden. Der gaar en Aa forbi.

6. Gamsgrø. Udt. *ga'mmsgrøe*, Dat. *-grøa*. — Gamsgrødt 1610. Gamsgrøe 1632. Gamsgrøde 1633. Gamschrød 1669. Gamsgron, Gamsgrøe 1723.

Sidste Led er Grøde n., Griesplet, Grønning mellem Klipper eller Skov, ogsaa: Væxt, Afgrøde (Aasen). O. R. henviser til Navnet Ramsgrø i Hyllestad og i Vikor, som er dannet af Plantenavnet Rams. Han antyder som tænkeligt, at Gamsgrø ved en Assimilation kunde være opstaaet af Ramsgrø.

7. Aafloi. Udt. *å'fløia*, Dat. *-fløien*. — Aaflaae 1632. Afloe 1669. Aafloen 1723.

Aasen opfører fra Østlandet et Aafloy f., en liden Baad eller Færge i en Aa. Dette falder formelt sammen med Navnet; men det indsees ikke let, hvorledes et saadant Ord kunde blive Gaardnavn, især da der ikke er nogen Aa ved Gaarden. Den ligger dog nær Osvandet. Man kunde tænke paa Sammenhæng med flug, flog n., brat Bjergside; deraf kunde nok Udt. *floia* opstaa gennem flog, og ved Overgang til Hunkjøn i Brug som Navn; Jfr. GN. 28 og Ørskog GN. 38, 9. — GN. 7—12 er Aasgaarde.

7, 2. Dalen. Kaldes *å'fløidalen*.

8. Bakken. Udt. *ba'kkinn*, Dat. *ba'kkå*. — Bache 1669. Bachen 1723.

8, 4. Engen. Udt. *æ'nnæ*, Dat. *æ'nnin*.

8, 5. Kirketeigen. Udt. *kæ'rketeien*.

Tilhører efter Matr. Kleive Kirke i Bolso.

9. 10. Gusjaas lille og store. Udt. *gu'ssjåsen*, Dat. *-sa*. — Gudzeas DN. XII 832, 1596. Gaasaas 1610. Gusaas 1632. 1633. Lille, Store Gusaas 1669. Lille, Store Gusjaas 1723.

Et eiendommeligt Navn. Det kan ikke være det samme Navn som Gudsaa i Furnes, a Gudisaa 1360 (Bd. III S. 75). Som en Formodning vil jeg, støttet til Formen af 1596, nævne, at det kunde være *Gudsjóáss eller *Gudsjóváráss, sms. med *Gudsjór, et muligt Navn paa Osvandet. Dette vilde være dannet paa samme Maade som Gudín, Gudland, Godøy og Gudå. Navnet maatte betegne en hellig, til Guderne indviet So. Jfr. Elvenavnet Helgaen og Sønnavnet *Helgisjór i Holand, Eidskogen og Flaa Hall. (Bd. II S. 200). Osvandet, som er dannet af Osen, Navn paa en Arm af Fannefjorden, hvori Elven gaar ud, kan ihvertfald ikke være gammelt Navn. DN. XII 832 synes det at kaldes Fannevatn. Elven, som kommer fra Fosterlaagen og gaar gennem Vandet, kaldes smst. Fousteraa, d. e. Fosteraaen.

11. Skjorlien. Udt. *sjør'lia*. — Schiorlj 1669 (nyryddet). Schiorlid 1723.

1ste Led indeholder vel et Navn paa den Aa, som gaar forbi denne Gaard og den flg. Det kan være et af Elvenavnene Skjór eller Skýra. Se NE. 221 og 232.

12. Skjørsæteren. Udt. *sjør'sætra*. — Skiersett 1610. Schiorsetter 1633. 1669. Schiorsætter 1723.

12, 2. Tverlien. Udt. *tvæ'llia*.

Betyder en Li, som skyder frem paatvers af et Dalføre. Jfr. Vannelven GN. 85. I Udt. er *li* assimileret.

13. Tjelle. Udt. *kæ'lle*. — af Thiolam AB. 74. Tielle NRJ. II 88. OE. 6. Thielle DN. X 802, c. 1550. Hielle, Thielle 1610. Tielle 1632. Thielle 1633. Kielde 1669. Tielde 1723.

Der findes ogsaa et Tjelle i Skaanevik; men det er ganske uvist, om det er samme Navn som dette, og ligeledes, om vi har et beslegtet Navn i Tjellog i Stryn, hvoraf man ikke har Former, ældre end 1600. Ogsaa Kjeller i Skedsmo maa vel være forskjelligt (Bd. II S. 268). Hvis Fornen i AB. er rigtig, bør den vel læses Þjóllám og opfattes som Dat. Flt. af et Elvenavn Þjóllá. Der gaar en liden Elv forbi Gaarden. Samme Stamme har man vel i Þjóllarnes Fornm. s. VI 225, i Registeret sat i Forbindelse med Tjele i Jylland (jfr. Egilsson, Lex. poet. under Þjóll). — GN. 13—29 ligger langs Nordsiden af Langfjorden.

14. Troidmyren. Udt. *trø'llmýra*. — Throlmyren 1610. Throllmyr 1633. Troidmyr 1669. 1723.

15. Rød. Udt. *rø*. — a Riodom, i Rioldhom DN. III 491, 1426. af Ryodom AB. 74. [til Rioldha, til Rioldho AB. 74 s. Rode sokn DN. IX 375, 1490]. Rode NRJ. II 88. Riode OE. 7. Roen 1610. Roe 1633. 1669. 1723.

Rjóðar, en i Gaardnavne ved Siden af Rjóðrar brugt Flertalsform af rjóðr n, aabent Rum i Skov, Gronning (Indl. S. 71). Her laa tidligere Sognets Kirke. Jfr. Ore GN. 44.

16. Jøstren. Udt. *jøs'sta*, Dat. *jøs'sten*. — Lyosett 1610. Lyster 1633. 1669. Lystren, Lyster 1723.

O. R. tvivler paa, at den opgivne Udt. med tostavelss Betonning kan være rigtig (det burde vel da have været udt. *jøs'stå*), og formoder, at det staar i Forbindelse med *ljóstr* m., Lyster. Han henviser ogsaa til Fjeldnavnet Jøstrin i Stangvik. Her kan det dog efter Stedsforholdene ikke være Fjeldnavn, men kunde mulig indeholde et Bekkenavn.

17. Reitan. Udt. *rei'tan*, Dat. *-tå*. — Retten 1610. Reiten 1669. 1723.

Se Grytten GN. 4.

18. Djupvik. Udt. *jé'vika* (ogsaa hort *jí*). — Dyevig 1633. Dybwigh 1669. Diiwiigen 1723.

*Djúpvík, den dybe Vik. Det har meget ofte antaget den samme Udtaleform som her.

19. Kvernberget. Udt. *kvæ'nberje*, Dat. *-ja*. — Quenberige 1610. Quernbereg 1633. Quernberigh 1669. Qvernberg, Qvenberg 1723. Ligger ved en Fos med Kvernbrug.

19, 4. Brekken. Udt. *bræ'kkå*, Dat. *-ken*.

20. Harholten. Udt. *ha'rålten*. — Harholt 1610. 1633. Harholt 1669. 1723.

Iste Led er vel Adj. *harðr*, sidste Led Holt m., Hoi, Bakke. Jfr. Folkespr. Hardbakke, tør og steinig Bakke. Jfr. ogsaa GN. 26 og Tingvold GN. 65.

21. Hovik. Udt. *hæ'vika*. — af Heimvikom AB. 74. Hovige 1610. Hoeuig 1632. Howigh 1669. Hoewiig 1723.

O. R. tvivler paa, at Formen i AB. kan være rigtig. Skulde den dog være ret, maa Nutidsformen vel forklares som opstaaet paa den Maade, at m ved Dissimilation er sleift foran v. Med Hensyn til Betydningen af 1ste Led kan henvises til, at der har været et Elvenavn Heima. Se NE. S. 97. Heimvik findes ogsaa i Hosanger. Ellers kommer Høvik vel oftest af høy n., Hø, alm. nu udt. He- (se Bd. II S. 131).

22. Klokset. Udt. *klø'kksæt*. — Klagset 1610. Kloegsetter 1633. Klogsett 1669. Klogset 1723.

Se Vatne GN. 70. Man maa antage, at dette er en ældre Klokkegaard og GN. 23 en nyere.

22, 6. Otten. Udt. *ó'ttá*, Dat. *-ten*.

Maa være Elvenavn et Otta, som endnu er i Brug paa flere Steder, saaledes i Sundalen. Det maa hænge sammen med *ó'tta*, forskrække, forfærde. Se NE. S. 183.

23. Otterbog. Kaldes *klå'kkargaren*. — Aatter Bye 1610. Otterboe 1632. Otterbou 1633. Otterboe 1669. Otterbourg 1723.

Maa være sms. med det ovf. omtalte Elvenavn; Skriftformerne beror formodentlig paa en Feilskrivning (Forvexling med Mandsnavnet Ottar?), hvis ikke Elvenavnet i nyere Tid skulde være gaaet over fra sterkt til svagt Hunkjønssord. Sidste Led er bug r m., Boining, Krumning, Bugt (Indl. S. 46).

24. Hatlen. Udt. *ha'hlen*. — Haßell 1610. Hattelen 1669. Hallen 1723.

Se Ørskog GN. 6.

25. Solbjør. Udt. *só'ljøra*, Dat. *-ren*. — af Solbergom AB. 74. Solberg OE. 7. Solberige 1610. Sollberigh 1633. Solebioer 1669. Soelbier 1723.

*Sólbjörg, hvori sidste Led er björg f., et fremstikkende, noget høit Bjerg, i Navne nu oftest blevet til -hjør (Indl. S. 43). Saavel dette Navn som det enstydige Sólberg synes dels at have været brugt om en solbeskinnet Høide, dels om en Høide, bag hvilken man fra et vist Standpunkt ser Solen gaa ned. Jfr. Bd. I S. 11.

26. Hargoten. Udt. *hå'rgátá*, Dat. *-gåten*. — Hargatt 1610. Hargutten 1632. 1633. Hargotten 1669. Hargotten, Hargaaat 1723.

Sidste Led er gata f., se Sande GN. 2. 1ste Led sandsynlig Adj. harðr; altsaa: *Harðgata, den haarde, stenige Vei.

27. Hammervold. Udt. *hammarváll*. — Hamervall 1610. Hameruoldt 1633. Hammerwold 1669. Hammervold 1723.

27, 2. Sjølaupet. Udt. *sjø'laupe*, Dat. *-pa*.

Se Grytten GN. 32, 2.

28. Flaaghammer. Udt. *flø'ghammaren*. — Flahamer 1610. 1632. Flaahammer 1669. Flaehammer 1723.

Af flog, flug n., brat Fjeldside, og hamarr m., Berghammer. Betyder altsaa: en Berghammer, som falder af i en brat Styrtning.

29. Eidsvaag. Udt. *eí'ssvájin*. — i Eidsvage DN. III 305, 1375. wid Eidzuag AB. 74. i Eidzwoge DN. IX 375, 1490. Edzwogh NRJ. II 88. Esvagen 1610. Wogenn 1633. Eidtzwogh 1669. Eidsvogen 1723.

Har Navn efter den inderste Bugt af Langfjorden, som her gaar ind til det Eid (Tilteireidet), som danner Overgangen til Sundalsfjorden.

29, 1. Sjøgaarden. Kaldes *sjj'n*.

«Sjøen» her som saa ofte bragt om en Landingsplads med Nøste. Jfr. Vestnes GN. 76, 9.

29, 3. Pladsen. Udt. *plå'ssen*.

29, 8. Sjøbakken. Udt. *sjø'bakkin* (*sjj'?*).

29, 9. Breiteigen. Udt. *brei'teien*.

29, 10. Damman. Udt. *da'mmann*.

29, 14. Neset. Udt. *næ'se*.

29, 17. Hjellen. Udt. *jæ'llen*.

Af hjallr m., høitliggende Flade, Terrasse (Indl. S. 55).

29, 18. Sandledteigen. Udt. *sa'nnteien*.

Indeholder maaske leið f., Vei.

29, 27. Hansgaarden. Udt. *ha'nsbaren*.

29, 28. Steinteigen. Udt. *stei'nteien*.

30. Hagen. Udt. *hå'jinn*, Dat. *hå'gå*. — Haue 1610. Hagge 1633. Hage 1669. Hagen 1723.

* Hagi m., indhegnet Jordstykke, Havnegang (Indl. S. 52).

31. Aasen. Udt. *å'sen*, Dat. *-sa*. — Aaßen 1610. Aas 1633. 1669. Aass 1723.

32. Jordfaldet. Udt. *jå'rfalle*. — Jordfaldt 1632. 1633. Jordfald 1669. Iordfald 1723.

* Jarðfall n., et Sted, hvor Jord er skredet ud. Jordfalden findes som Gaardnavn i Brunlanes (i Jarðfalleno 1400, se Bd. VI S. 316), og Jordfaldet i Strømmen og i Sem. Beslægtede Navne er Landfald, Leirfald, Mælfald og (i Tingvold) Aakerfald, samt det usms. Fald og Faldet. Jfr. ogsaa Skrede, Rovde GN. 75.

32, 2. Trøen. Udt. *trø'a*.

33. Holen. Udt. *hø'ten*. — Holle 1610. Hoell 1633. Hoel 1669. Hoelen 1723.

* Høll m., rundagtig Forhøining (Indl. S. 56).

34. Øian. Udt. *øi'ann*, Dat. *øi'à*. — Øye 1633. 1669. Øyen 1723.

Flt. af øy f., her om lav Strækning med frodig Græsvæxt ved en Elv (Indl. S. 88).

35. Toven. Udt. *tó'vinn*, Dat. *-vå* (Folk fra Tingvold opgav Nom. *tó'vann*). — Toffue 1590. Thoffue 1643. Tawe 1667. Tove 1723.

Er efter Udt. bestemt Flt. Findes neppe andensteds som Gaardnavn men Toven findes i Nordland som Fjeldnavn. Det er maaske þúfr m = þúfa f., Tue, spids Hoide (Indl. S. 83), da ù ofte i nyere Udt. er gaaet over til lukt o, skjønt jeg ikke kan nævne sikre Exempler paa denne Overgang foran v (f), om det ikke skulde være Tovaasen i Alstahaug (Bd. XVI S. 96). Eller skulde der være Sammenhæng med Elvenavnstammen Tó f., se NE S. 271? — GN. 35—52 hørte før til Tingvold Herred.

36. Talset. Udt. *tä'lsæt*. — af Telgsætre AB. 69. Tolþett, Toldsettir 1590. Thalsett 1643. Talset 1667. 1723.

Telgsætr, af *telgr, som er bevaret i Bygdemaalenes Telg m. Bregne. Samme Navn findes i Bolso.

37. Bersaas. Udt. *bæ'rsås*. — Berþaas 1559. 1590. 1643. Bersaas 1667. 1723.

Kan være sms. med Gen. enten af berg n., Bjerg, eller af Mandsnavnet, Berg eller et med Berg- sms. Mandsnavn.

38. Næverlien. Udt. *næ'verlia*. — Neffuerlie 1643. Neffuerlien 1667. Næverlie 1723.

Maa have sit Navn af, at man har hentet Næver her.

39. Rausandhaugen. Udt. *rau'sannhaujen*. — Hougenn 1643. 1667. Underbrug under GN. 40 1723.

40. Rausand. Udt. *rau'sann*. — af Raudasande AB. 69. Rodesand OE. 36. Rodþandt 1590. Roesand 1643. 1667. Rosand med Høugen 1723.

Rauðisandr, en Gaard med rødlig Sandgrund. Navnet findes ogsaa i Bremsnes. — GN. 40—51 ligger ved Sundalsfjorden.

41. Fresvik. Udt. *frø'ssvika* (*frø'ss*). — af Fridikswik AB. 69. Fiersuig 1559. Freþuigenn 1590. Freedtzvig 1643. Friþwigen 1667. Fridsvig og Fredsvigjelden 1723.

Friðreksvik, af Mandsnavnet Friðrekr (PnSt. S. 75).

41, 2. Meløen. Udt. *mē'leia*.

En liden Ø midt i Fjorden. Har vel sit Navn af Beliggenheden (af meðal, mellem, i Midten).

42. Lien. Udt. *li'a*, kaldes ogsaa *frø'ssviklia*. — Lienn 1643. Lien 1667. 1723.

43. Kvenset. Udt. *kvæ'nnset*. — Quennndset 1643. Quendset 1667. Qvendset 1723.

Kvenset findes ogsaa i Stangvik, i AB. Kuernsætr, og altsaa sms. med kvern, Mølle. Samme Betydning har det vel ogsaa her.

44. Mesalen. Udt. *mésa'ten*, Dat. *-la*. — af Møyasall AB. 69. Meisall 1590. 1643. 1667. Meisalen 1723.

Møyjasallr, sms. med Gen. Flt. af møy (mør) f., Pige. Samme Navn ser O. R. i det Fjeldnavn paa Hinnøen, som alm. skrives Møsadlen, men isaafald urigtigt for -salen; «tykt» l bruges ei i Vesterdaalen. Ved det sidste maa man tænke paa Trolldøer, som antoges at have sin Bolig i Fjeldet. Det er sandsynligt, at det ogsaa her egentlig er Navn paa et Fjeld bag Gaarden og saaledes betyder: Møernes Sal eller Bolig. — Hele Grænden kaldes *mésa'tstranña* eller (spøgende) *sji'nþrókstranña*.

45. Svenslien. Udt. *svæ'nnslia* (Tingvoldfolk sagde *svæ'nn*s-). — Suennndtzlie 1643. Suenslij 1667. Svenslie 1723.

Formodentlig sms. med Mandsnavnet Sveinn.

46. Bjerkhol. Udt. *bje'rkól*. — Bierchhol 1667. Bierchehoel 1723.

*Bjarkhóll, af Trænavnet björk og hóll m. (Indl. S. 56).

47. Viken med Asbjørnslien. Udt. *vi'ka*. — Wigen 1667. Wügen 1723. Asbjørnslien nu ukjendt.

48. Finset. Kaldes *å'qilla*. — Findsetter 1643. Findset 1667. 1723.

* Finussetr, af Mandsnavnet Finur (PnSt. S. 70). Daglignavnets 1ste Led er vel oddr m., Odde, smalt Nes.

49. Rydningen. Udt. *rø'mningann*, Dat. *-gå*. — Ronningen 1667. 1723.

Af rydningr m., Rydning (Indl. S. 72).

50. Eide med Midthaug. Udt. *ei'e*. — Edhe NRJ. II 60. Eidh OE. 37. Eide 1559. Eide 1590. Eydt 1643. Eide 1667. 1723. — Midthaug kjendtes ikke. — Medhoug 1643. Mithoug 1667. 1723.

* Eid n., Eid. Har ligesom GN. 51 Navn af det under GN. 29 omtalte Tiltærend, ved hvis Udmunding i Sundalsfjorden de ligger. Nutidsformen er udgaaet fra Dat. Ent.

51. Eidsøren. Udt. *ei'ssøra*. — Ørrenn 1643. Øren 1667. Eidsøre 1723.

Sidste Led er øyrr f., Græsbanke, Sandbanke (Indl. S. 88).

52. Myrset. Udt. *mý'rsæt*. — Mirsetter 1590. Myrset 1643. 1667. 1723.

* Mýrasetr, af mýrr f., Myr; jfr. Vannelven GN. 11.2. I Søkkelsen og i Kvernes, hvor man har Former af Navnet fra 16de Aarh., har man i disse Mellemvokalen endnu bevaret.

53. Teigsetr. Udt. *tei'sæt*. — Thiesett 1610. Tegsett 1633. Teisett 1669. Teiset 1723.

Manske * Teitssetr, af Mandsnavnet Teitr (PnSt. S. 246).

54. Brekken. Udt. *bræ'kkå*, Dat. *-ken*. — Brechen 1669. Bræcken 1723.

Af brækka f., Bakke (Indl. S. 45).

55. Stuboen. Udt. *stú'bön*, Dat. *-bønå*. — Stoffbyøren 1610. Stouboen 1632. 1633. Stuboen 1669. 1723.

* Stúfabær?, af stúfr m., Stubbe. Efter Egnens Dialekt kan Nutidsformen neppe være opstaaet af * Stofubær, af stofa f., Stue.

56. Langset. Udt. *la'ngsæt*. — Langsett 1610. 1669. Langset 1723.

Se Vatne GN. 109.

57. Grønfeten. Udt. *grø'nnfetu*, Dat. *-ten*. — Grønfet 1632. Grønfet 1633. Grønfitt 1669. Grønfetten 1723.

Hvis Navnet er saa gammelt som fra M.A., har det været * Grøna fit, af Adj. grøn n og fit f, frodig Græsmark, især ved Bredden af Vand (Indl. S. 49).

58. Verpenes. Kaldes *jé're*, Dat. *jé'ra*. — Verpenes 1669 (hørende til Præstegaarden). Werpenes 1723 (tilhørende General Schulz's Arvinger).

1ste Led er verpi n., Sted, hvor man kaster, udsætter Fiskeredskaber (Indl. S. 84).

59. Nesset. Kaldes bare *præssgaren*. — Nodesetter NRJ. II 88. Næssel Præstegaard 1723.

* Nøytisætr?, se Ulstein GN. 60. Efter Beliggenheden paa Neset mellem Langfjorden og Eresfjorden kunde * N e s s e t r vist være et antageligt Navn; men efter Skriftformen af 1520 kan det dog neppe være den rette Form.

FORSVUNDNE NAVNE.

Følgende Navne anføres i ældre Jordebøger paa saadan Plads, at de maa antages at høre hjemme paa den til dette Herred fra Tingvold overgaaede Strækning (GN. 35 – 52):

Ripdall 1643.

Er vel samme Navn som Rjupdal, Sylte GN. 14, som ogsaa skrives Ripdall 1633.

Haggeset 1643.

Jfr. Hagset, Akero GN. 38, i 1633 skrevet Hagesett. 1ste Led maa være h a g i m., indhegnet Jordstykke: Havnegang. Jfr. ogsaa Hagaset i N. Land og i Etnedalen.

Asplie 1643. 1667.

Birckelj 1643.

Lønngstad 1643.

Lyngstad findes ogsaa i I. Holmedal, i Eide og i Inderøen. Se Eide GN. 170.

Dyrgraff 1643.

* D y r g r a f f, Dyregrav, en Grube, som er indrettet til at fange vilde Dyr i. Er endnu bevaret som Gaardnavn i Gulen i Formen Dyregrov, og i Modum har nogle Gaardparter Navnet Dyregrav. Tidligere har der ogsaa været en Gaard af dette Navn i Sandsvær.

Støffuering 1643.

Maaske samme Navn som Støvring i Jølster. Det indeholder vel den i Navne saa udbredte Stamme st u f r., som sandsynlig staar i Forbindelse med st u f r m., Stubbe. Se Indl. S. 79. Sidste Led kan være e n g f., Eng.

BOLSØ HERRED.

Herredets Navn er egentlig Gaardnavn, se GN. 17.

RØVIK SOGN.

Sognet er oprettet ved Resol. af $\frac{2}{3}$ s 1896 ved Udskillelse af den paa Fastlandet søndenfor Fannesfjorden liggende Del af Bolsø Sogn. Det har Navn efter GN. 14, hvor den nye Kirke er opført.

Gaardenes Navne: **1. Tollaasen.** Udt. *tållåsen*, Dat. *-sa*. — Thelleraas, Thalleraas 1610. Toelaas 1632. Thollaas 1633. Tollaas 1669. Tolaas, Taalaas 1723.

* Þallarás, sms. med Gen. Ent. af þell f., ungt Furutræ; samme Navn som Talleraas i Dovre og i Orkedalen. At dette har været Navnets opr. Form, synes Skriftformen af 1610 utvivlsomt at vise. Overgangen til Navnets nyere Form kunde tænkes at være foregaaet paa den Maade, at den nyere Form af Trænavnet, Toll (se Aasen) i Nom. har fortrængt den gamle Gen. Sandsynligere er det dog vel, at Mellemstavelsen som saa ofte først er udtrængt, og derpaa Tallaas ved Vokalassimilation bleven til Taallaas.

2. Solemdalen. Udt. *sølmmdalen*. — Jfr. af Soleimom AB. 76. Sollum og Sollumdall 1610. Sollumdall 1632. Sollemdall 1633. 1669. Sollomdahl 1723.

Sóleimar, af sól f. og heim r. her i Flt. Et meget hyppigt Navn, som maa sigte til solrig Beliggenhed. Et sms. Navn, som vel opr. har betegnet en udskilt Part af Gaarden, har her fortrængt Hovednavnet. I 1610 sees begge at have været brugte ved Siden af hinanden.

2, 2. Bøen. Paastodes kaldet *nørboen*.

2, 4. 5. Midtgjerdet. Udt. *mētjére*.

3. Solemdalsgjerdet. Udt. *sø'lømdalsjære* (l). — Gierde 1610. 1633. 1669. 1723.

3, 2. Boen. Kaldes *jæ'rbø'n*.

4. Franssætet. Udt. *frå'nséte*, Dat. *-ta*. — 1632 nævnes her «Frands i Fjæren». Frandtsæde 1669. Frandzsæde 1723.

Sidste Led er Sæte n., Opholdssted (Aasen). Jfr. Akero GN. 31.

4, 2. Brauten. Udt. *brau'ta*, Dat. *-ten*.

4, 3. Buvik. Kaldes *vi'kann*.

Se Nesset GN. 1.

5. Kvistsæter. Kaldes *sé'terbø'n*. — Quistsetter 1669. Qvist Sæter 1723.

Iste Led er vel Ordet kvistr m., Kvist. Men hvorledes det her skal forstaaes, kan jeg ikke nærmere oplyse.

6. Frangsgjerdet. Kaldes *hå'lå*. Dat. *-len*. — Frandtzgierde 1669. Frandzgierde 1723.

Maa have Navn efter den samme Mand som GN. 4. Daglignavnet er h o l a f., Hulning, Fordybning (Indl. S. 56).

7. Hammeren. Udt. *ha'mmaren*. — Hammer 1669. Hammeren 1723.

8. Stranden med Murlien. Udt. *stra'nnā*, *mú'rlla*. — Strand 1669. 1723. — Muerlj 1669. Murlie 1723.

Mur- kan enten have samme Betydning som i Sande GN. 9 eller hentyde til en Bygdeborg i Nærheden.

9. 10. Brokstad øvre og nedre. Udt. *bró'kksta*. — Bragstaa 1610. Brogstad 1632. 1633. Brogstad øvre og nedre 1669. Over, Nere Brogstad 1723.

*Brókastaðir, sms. med Mandtilnavnet bróki (K. Rygh S. 8). Denne Forklaring støttes derved, at der AB. 76 nævnes en Østein bróke, som havde eiet Gaarde i Bolsø Aatting. Gaardnavnet maa vel være ældre end hans Tid, skjønt han kan have levet længe før Jordebogens Optegnelse. Men da Tilnavne ofte sees at have været arvelige, kan det ogsaa have tilhørt tidligere Medlemmer af Ætten. Navnet findes ikke andensteds.

11. Grønnes. Udt. *grø'næse*. — Grennes 1610. Grønnes 1633. Grones 1669. Grønnes, Grones 1723.

12. Dvergsnes. Udt. *dvæ'rsnæse*. — Duersnes 1610. 1632. 1633. 1669. Dversnes 1723.

Findes ogsaa i Oddernes, hvor der udenfor Gaarden ligger en Ø, kaldet Dvergsøen. Dvergr findes brugt som Mandtilnavn (K. Rygh S. 12); men det er dog formodentlig som Fællesord, at det er gaaet ind i disse Navne. De maa vel have sin Grund i en Tro, at en Dverg holdt til paa Stedet. Med Hensyn til Navnets Form jfr. Dvergsdal i Hafslø og i Jølster ved Siden af Dvergedal, Dverdal paa andre Steder. Med Hensyn til Betydningen jfr. ogsaa Dvergsten i Brandbu og Dverberg i Vesteraalen.

13. Skevik. Udt. *sji'vika*. — Schewig 1669. Scheeviiig 1723.

Kan ikke sikkert forklares, naar man ikke har det i oldn. Form. Iste Led kunde mulig være skip n., Skib, eller skeið f., Langskib. Jfr. Skevik i Agdenes og i Beitstaden og Skeivik i Rødo.

14. Røvik. Udt. *rø'vika*. — Rodwighen NRJ. II 91. Rodwiiken OE. 6. Ryraicken DN. X 800, c. 1550. Rovig 1610. 1632. Rowighen 1669. Roewiigen 1723.

Iste Led indeholder Navnet Røa, udt. *rø'a*, paa den Aa, som falder ud søndenfor Gaarden. Se NE. S. 203.

14, 2. Nygjerdet. Udt. *nj'jére*.

14, 3. Bordvik. Udt. *bø'rvika*.

Findes ogsaa i Saude Ryf. og i Velfjorden. Blandt forskjellige tænkelige Forklaringer kunde ogsaa antages, at Navnet sigter til, at her har været Oplagsplads for et Sagbrug, af b o r d n., Bord, Fjæl.

14, 5. Hagen. Kaldes *rø'vikhajinn*.

14, 7. Sendingan. Udt. *sæ'ningann*.

Findes ogsaa som Navn paa en Part under Kjøl i Eide. Det kan maaske afledes af s a n d r m., Sand, eller Senda f., Sandgrund. Senning i Sandsvær er vel et andet Navn, da det RB. 3 er skr. aa Sænningham.

14, 8. Løvaasen. Udt. *lau'åsen*.

15. Gjeitnes. Udt. *jei'tnæse*. — Getness NRJ. II 91. Gietthnes (trykt -ues) DN. X 800, c. 1550. Giednes 1610. Giedenis 1633. Giedenæs 1669. Gietnes 1723.

Kommer maaske af Dyrenavnet geit i dette Ords Brug i Fjeldnavne.

16. Hovdenakken. Udt. *hå'vnækkin*. — Hoffdenacke 1610. Hoffdenach 1633. 1669. Hofdenach 1723.

Se Orsten GN. 36.

BOLSO SOGN.

Sognet nævnes AB. 78. Var Annexsogn under Veø, indtil det blev udskilt som eget Kald i 1740. Ny Sognekirke er for nogle Aar siden opført paa Robæk paa Fannestranden.

Gaardenes Navne: **17. Bolsoen.** Udt. *bø'lsøina*. — Bylingxoy, Bylingsoy AB. 76. 77. 78. Bolingxoy AB. 76 s. Bolyngsæy DN. X 129, 1439. Bollison DN. I 709, 1495. Bolliso, Boliso NRJ. II 91. Bolsoin OE. 6. Boldeszoo DN. X 800, c. 1550, Bolsoen 1610. 1633. Bolsoe 1632. Bolsoen 1669. Bolsoen 1723.

Bylingsoy maa vel ansees for den rigtigste oldn. Form. Dette Navn kunde igjen formodes at være dannet af et ældre usms. Ønavn Bylingr. Dette kan vel være afledet af b o l i m., Oxe, som en sideordnet Form til b o l u n g r., en ung Oxe. Saaledes ogsaa antaget af Fritzner² I S. 166. Det er ogsaa forstaaeligt, at Oen med den mod Sydvest udstikkende, lange og smale Halvo kunde blive sammenlignet med et Oxehoved. Med Hensyn til Hankjønsformen jfr. det nærliggende S e k k r.

17, 1. Neset. Kaldes *bø'lsøinæse*. — Bolsoe Nes 1669. Bolsoenes 1723.

Ligger ved Bolsøens Østspids.

17, 5. Orviken. Udt. *ō'rriķa*.

Se Vatne GN. 105.

17, 9. Nespladsen. Kaldes *naustnæse*.

17, 12. Varholmbugten. Udt. *vā'rholmbókkta*, ogsaa kaldet *bó'kkta*.

Udenfor ligger en Holme Varholmen, af Varde, d. e. Sømerke.

18. Draget. Udt. *drā'je*, Dat. *drā'ja*. — Draget under Bolso 1669. Draged 1723.

Af drag n., især bragt om et Sted, hvor man kan drage Baade over et Eid (Indl. S. 47). Gaarden ligger ved Roden af den under GN. 17 omtalte Halvø (paa Kystkartet kaldet Faarøen), hvor den er forbunden med Hovedøen ved et ganske lavt og meget smalt Eid.

19. Lillebostad. Udt. *lī'hlebóssta*. — Lillebostadh NRJ. II 91. Lillebostad OE. 6. Lislebogstadt DN. X 800, c. 1550 (trykt Liste-). Lileboustaa 1610. Lille Bostad 1669. Lillebostad 1723.

*Litlibólstaðr, Lillegaarden, jfr. Miklibólstaðr (Vannerven GN. 7). Findes ellers kun i Ringsaker. — GN. 19 og 20 ligger ogsaa paa Bolsøen.

19, 3. Geilen. Udt. *jei'linn*.

Se Vø GN. 42, 5.

20. Torhus. Udt. *tú'rás*. — Thorhuß 1610. 1633. Torhuß 1632. Torhuus 1669. Torhuus, Torhuus 1723.

Se Eresfjord og Vistdalen GN. 31.

21. Kringstad. Udt. *krī'ngsta*. — Kringstad NRJ. II 90. Kringstadt DN. X 800, c. 1550. Kringestaa 1610. Kringstad 1632. 1633. 1669. 1723.

Findes ogsaa i Sigdal og i Tingvold. PnSt. S. 97 formodes det at være oldn. *Grimkelsstaðir, af Mandsnavnet Grimkell. Overgangen maa forklares saaledes, at G ved Assimilation er gaaet over til K ligesom i Mandsnavnet Krynekel NRJ. II 297 (fra Ryfylke), som maa være Grimkell, i det islandske Gaardnavn Krinkilsstaðir = Grimkelsstaðir (Kálund I 530) og i Krakelsrud i Kraakstad af Grákarlsrud. Exempel paa lignende Overgang af m til n foran k som her har vi ogsaa i Grinkelsrud i Nes R. Endelig er i dette Navn Mellemstavelsen -el udtrængt. — Denne og de flg. Gaarde i Sognet ligger paa Nordsiden af Romsdalsfjorden, GN. 21—24 vestenfor Molde.

21, 1. Kringstadvorpen. Udt. *krī'ngstavårpā*.

Sidste Led er varpa f., Sted, hvor man kaster med Fiskeredskaber (Indl. S. 84).

22. Mek. Udt. *mék*. — Mege 1610. Meg 1632. 1633. Meegh 1669. Meeg 1723.

Se Volden GN. 99.

22, 1. Kvam. Udt. *kvamm*.

Navnet er givet Stedet af Stortingsmand L. H. Meeg efter hans Fodestad Kvam i Sogn. O. R.

*image
not
available*

*Farnabólstaðir, hvis 1ste Led er Fjordnavnet *Farni, nu Fannefjorden, som maa være afledet af *Førn, der kan sluttes at have været Navn paa den Elv, som løber fra Osvandet (Fannevatn 1596, se Neset GN. 9) ud i Fannefjorden. Samme Navnestamme er ogsaa bevaret i Fannestranden, Navn paa Stranden indenfor Molde, og sandsynlig ogsaa i det AB. 80 nævnte Fanasoghe (Dat.), vel et gammelt Navn paa Osmarken. *Førn antager S. B. for Afledning af ferja, at færge. Se N. Fjorden S. 55 f. NE. S. 46. Formelt kunde Navnet ogsaa komme af *Fornubólstaðir, af Adj. forn, gammel, jfr. Fanbyn paa 3 Steder i Jemtland. Men den første Forklaring er udentvivl den rette.

31. Leirgrovvik. Udt. *lei'gróvika*. — Leergrowigh 1669. Leergroviig 1723.

1ste Led er *leirgrøf, af leir n. og grøf f., Grav, altsaa: en Lergrav. Jfr. Leirgrovbakken i Jølster.

32. Eikrem. Udt. *eikremm*. — Eckrym DN. X 800, c. 1550. Eckerem 1610. Ekrim 1633. Echrimb 1669. Eichrem 1723.

*Eikreimr, se Vannelven GN. 34.

32, 4. Gjerdet. Udt. *jé're*, ogsaa kaldet *fa'nñbósstajere*.

32, 6. Aarøhagen. Udt. *årøihājinn*.

33. 34. Aaro ytre og indre. Udt. *årøi*. — Aro NRJ. II 91. Arre, Aare 1610. Aarøe 1632. 1633. Ytter, Inder Aarøe 1669. 1723. Se Vannelven GN. 12. Gaarden ligger ved en Elvemunding.

33, 1. Aarøhaugen. Udt. *årøihauen*.

33, 10. Reitan. Udt. *rei'tann*.

35. Aarøneset. Kaldes *næ'se*. — Aarønæs 1669. Aarøe Næs 1723.

36. Robæk. Udt. *rø'bækk*. — Drobacke 1610? Roebech 1632. Rørbech 1633. Roebech 1669. Robek 1723.

Navnet maa være laant fra den forbi Gaarden løbende Bæk. 1ste Led indeholder sandsynlig det under GN. 14 omtalte Elvenavn.

37. Elsaas. Udt. *æ'lsås*. — af Elgisaa (!) AB. 77. Elsaas 1610. 1633. 1669. Elfsaas 1723.

Formen i AB. kan ikke være fuldt rigtig, forsaavidt den ikke betegner den lille Aa, som gaar forbi Gaarden. Gaardnavnets gamle Form har vel været Elgisåss. 1ste Led kan være det samme, som man har i Gaardnavnet Elgisetr. S. B. har (Norges Indskrifter med de ældre Runer I S. 166) forklaret det som *ølgí, en Afledning paa -i af et med gotisk alhs f., Tempel, beslægtet Substantiv, som har sigtet til Fredhellighed paa Stedet. Jfr. ogsaa Elgesem i Sandeherred, se Bd. VI S. 281. Om en Afledning i Hunkjøn (elgr) af det samme Ord se Eresfjord og Vistdalen GN. 59.

38. Strande. Udt. *stra'me*. — Strande AB. 76 s. OE. 6. DN. X 800, c. 1550. 1610. Strann 1633. Strande 1669. 1723.

*Strandir, Flt. af strond f., Strand (Indl. S. 79).

38, 2. Strandehagen. Udt. *stra'nnhājinn*.

38, 4. Smaaengene. Udt. *små'ænninn*, Dat. -ængå.

39. Lønset. Udt. *lønnsæt* (ogsaa hørt *lænn-*). — Lodensæther DN. XI 252, 1513. Lønsetter NRJ. II 91. Lundsætther DN. X 800, c. 1550. Lønsett DN. XII 832, 1596. Lønsett 1610. 1633. Ytter og Inder Lønset 1666. Lønset 1723.

Lodinssettr, af Mandsnavnet Lodinn. Findes ogsaa i Opdal (PnSt. S. 176).

39, 2. Teigen. Kaldes *lønnsætteinn*.

40. Ellingsgaarden. Udt. *ællingsgaren*. — Ytter Sierset 1669. Ytter Schierset 1723.

Sms. med Mandsnavnet Elling, det gamle Erlingr. Er aabenbart en udskilt Part af GN. 42.

41. Ekren. Udt. *ækkrå*, Dat. *-ren*. — Ickerem 1610. Ehren 1669. 1723.

*Ekra f., en til Eng gjenlagt Ager.

41, 3. Hagen. Kaldes *ækkerhøjinn*.

42. Sigerset. Udt. *siggersæt*. — Siersett 1610. Sierset 1632. Sirreset 1633. Inder Sierset 1669. 1723.

Vel *Sigarssettr, sms. med Mandsnavnet Sigarr, men kunde dog ogsaa være *Sigridarsettr, sms. med Kvindenavnet Sigriðr (PnSt. S. 212).

43. Hatlen. Udt. *håhlen*. — Heßell 1610. Hattlen 1633. Hallen 1669. 1723.

Se Ørskog GN. 6.

44. Skjerslien. Udt. *sjærslia*. — Skierslien og Skiersnes 1610. Schierslid 1633. Schierslj 1669. Scherslien 1723.

Er vel en forkortet Sammensætning med det flg. Navn.

45. Skjersaa. Kaldes *øigaren*. — Schiersaa 1669. Schersaaen 1723.

Egentlig Navn paa den lille Aa, som gaar forbi GN. 44 og 45. Elvenavnet Skjersaa findes ogsaa i Meldalen (NE. S. 220). Dets Forklaring er usikker.

46. Mjelve. Udt. *mje've* (ogsaa *mjø've*). — i Miolfua DN. II 207, 1342. Melwen NRJ. II 91. Mielue DN. X 800, c. 1550. Melle 1610. Melue 1632. Mielued 1633. Mielve 1669. Mjelve 1723.

Da det skrives i Miolfua i 1342, kan det ikke være sms. med vin som Mjølva i Grytten. Man maa vel antage Nom. Mjølvi. Om Stammens Betydning og beslægtede Navne se Grytten GN. 23.

46, 2. Lillebyen. Udt. *li'hlebýn*.

47. Hjellset. Udt. *jællsæt*. — af Hiëllasætre AB. 76. Hielsetter NRJ. II 91. Hillesætther DN. X 800, c. 1550. Jelsett 1610. Jellset 1633. Jeldset 1669. Jelsæt og Jelsæt Hougen 1723. Enkelte af Citaterne kan høre til GN. 54.

Hjallasætr, sms. med Gen. Flt. af hjallr m., høitliggende Flade, Terrasse (Indl. S. 65). Navnet findes neppe andensteds.

48. Uren. Udt. *úra*. — Vren 1669. Uhren 1723.

49. Uren øde. Udt. *ú'ra*. — Inderuhren 1723.

50. Mork. Udt. *mârk*. — Moreke 1610. Morch 1633. Morch 1669. Over Mork 1723.

* M o r k f., Skov (Indl. S. 68).

51. Havnen. Udt. *ha'mna*. — Nere Morch 1723.

Af h o f n f., Havn (Indl. S. 58). Gaarden ligger ved Fjorden.

52. Øvrehagen. Udt. *ø'verhajinn*. — Hagen 1610. Ilagge 1633. Hage 1669. Hagen 1723.

53. Nedrehagen. Udt. *né'rhajinn*.

54. Hjelset. Udt. *jæ'lsæt*. — Hælmsæther DN. XI 252, 1513. Jelsett 1610. Jeldsett og Jeldsettwold 1669. Jelsset med Jelssetvolden 1723.

H j a l m s s e t r, af Mandsnavnet H j a l m r (PnSt. S. 132).

KLEIVE SOGN.

Sognets Navn er laant fra Kirkestedet, se GN. 70.

Kirken nævnes i Reformatsen og maa have været til i MA. Den ældre Kirke var en Stavkirke (se Norske Fornl. S. 545). Den nuv. Korskirke af Laftverk er opført 1859.

Gaardenes Navne: **55. Gujorden.** Udt. *gú'jóra*, Dat. *-ren*. — Gudtiordt 1610. Gudtiordt 1633. Gujord 1669. Gujorden 1723.

Et eneste Navn. Sammensætningen med *jórð* taler imod at anse det for saa gammelt, at 1ste Led kunde være *gud n.*, hedensk Guddom. Det kunde tænkes, ligesom jeg Bd. XVI S. 372 har formodet med Hensyn til Gynag i Bø Nordl., at 1ste Led indeholder et tabt Gaardnavn *Gudin*, som nu oftest er blevet til *Gui*, eller ogsaa et Navn *Gudaaen* paa den forbi Gaarden løbende Tverelv (jfr. NE. S. 85). Det er ikke anført PnSt. S. 92 blandt de Gaardnavne, som formodes dannede af Mandsnavnet *Góðini*.

56. Berg. Udt. *bærg*. — Berige 1610. Berreg 1633. Berrigh 1669. Berrig 1723.

56. 7. Nakken. Udt. *na'kkin*.

Af n a k k i m., brugt om et fremspringende Fjeld (Indl. S. 68).

57. Roaldset. Udt. *ró'all'sæt*. — Rolsett 1610. Roelset 1632. Roffuelset 1633. Roelset 1669. 1723.

* R ó a l d s s e t r, af det meget brugte Mandsnavn *Róaldr* (PnSt. S. 205).

58. Roaldsetlien. Udt. *ró'all'sæthia*. — Roelsetlie 1723.

59. Eidssæteren. Udt. *ei'ssêtra*. — Setter 1610. Eideseter 1632. Eidtsetter 1669. Eidsetter 1723.

Opr. Sæter under GN. 63.

60. Opdøl. Udt. *ô'ppdølâ*. — af Vpdolo AB. 77. Opdølle OE. 6. Opdall 1610. 1669. Opdahl 1723.

Uppdøla, egentlig Elvenavn, betegnende en Elv, som kommer fra en høitliggende Dal Samme Gaardnavn, ligeledes udgaaet fra Elvenavn, findes i Buksnes (Bd. XVI S. 336). Jfr. ogsaa Ulvundeidet GN. 29. Elvenavnet Uppdøla har man ogsaa havt paa Vega, se AB. 90.

61. Skjedsvik. Kaldes *ri'ka*. — Skievige 1610. Schiedzuig 1633. Schitzwiig 1669. Siertzwiig, Schiedtzwiiig 1723.

Naar man ikke kjender Navnet i mere opr. Former, og det nu ikke er i Brug, kan der ikke siges noget bestemt om dets Betydning.

62. Hungnes. Udt. *hō'ngnæs*. — af Hunanese AB. 77. Hunes OE. 6. Hagnes 1610. Hundnes 1632. Hungnes 1633. Hungnæs 1669. Hungnes 1723.

Hūnanes, findes ogsaa i Enebak, hvor det nu regelret er blevet til Hunes. Det forklares Bd. II S. 215 og PnSt. S. 136 af et Mandsnavn Hūni, en Sideform til det almindeligere Hūnn. Indskydelsen af g mellem to n'er, som vi har i Nutidsformen, er meget usædvanlig.

63. Eide. Udt. *ei'e*. — Ede NRJ. II 91. Edde DN. X 800, c. 1550. Eyde DN. XII 832, 1596. Ede, Edum 1610. Eeide 1633. Eide 1669. Eide 1723.

*Eið n., Eid (Indl. S. 48). Eidet er her Overgangen fra Batnfjorden i Øre til Fannestranden. Den gamle Vei kom ned ved denne Gaard. Edum i 1610 kunde tyde paa, at Nutidsformen er udgaaet fra Flt. *Eiðar.

64. Rosberg. Udt. *rō'sbærg*. — Ransberige, Roßelberige 1610. Roßberig 1632. Røeßberig 1633. Roßberig 1669. Rosberg 1723.

Nuvær. Ross- som 1ste Led i Navne kan være ældre Rauðs- af Mandsnavnet Rauðr, Refs-, af Mandsnavnet Refr eller Dyrenavnet refr, Ross-, Rossa-, af ross, Hoppe, Hest, undertiden ogsaa Ruðs-, af ruð n., Rydning. Hvorledes det skal forklares i det enkelte Tilfælde, lader sig ikke afgjøre, naar man ikke har Veiledning i ældre Skriftformer end de her foreliggende.

64, 5. Haugslettet. Udt. *hau'slætte*.

Sidste Led er Slætte n., Slaatteng (Indl. S. 76).

65. Stokke. Udt. *stâ'kke*. — Stocke 1610. 1633. Stoeche 1669. 1723.

*Stokkar, se Hjørundfjord GN. 49.

65, 4. Haugen. Kaldes *stâ'kkhauen*.

66. Nes. Udt. *næs*. — Ness NRJ. II 91. Nees DN. X 800, c. 1550. Neß 1610. Næs 1669. Næss 1723.

66, 2. Einen. Udt. *ei'ninŋ*.

Se Vestnes GN. 46, 4.

66, 3. Boen. Kaldes *næ'sbō'n*.

66, 7. Hagen. Kaldes *næ'shājinnŋ*.

66, 8. Bjerkevold. Udt. *bjærkevåll*.

67. Grovan. Udt. *gró'vann*, Dat. -vå. — Groffuen 1610. Groffuen 1633. Groffue 1669. Groven 1723.

Af *gró f.*, Bæk, udgravet Bækkefar (Indl. S. 52).

67, 2. Hagen. Kaldes *gró'vahājinn*.

68. 69. Raumold ytre og indre. Udt. *rå'måll*. — af Raudhamold AB. 76. Romell 1632. Romell 1633. Ytter, Inder Romold 1669. Ytter, Inder Romold 1723.

Raudsmold f., Rødmuld, sigtende til Jordbundens Art. Jfr. Rausand, Nettet GN. 40. Raumold findes ogsaa i Indereen.

69, 4. Sjøpladsen. Udt. *sjø'plassen*.

69, 7. Ekren. Udt. *ækkrå*.

70. Kleive. Udt. *klei've*. — Klewe NRJ. II 91. Kleiiffue OE. 6. Kleffue DN. X 800, c. 1550. 1610. 1669. Kleve, Kleive 1723.

* Kleifar, Flt. af kleif f., brat Bergside, ad hvilken der gaar en Vei (Indl. S. 60).

70, 2. Neset. Kaldes *klei'vnæse*.

70, 5. Legerneset. Udt. *lè'gernæse*.

O. R. gjetter, at det er opstaaet af *Leikaranes, se Vestnes GN. 35, 3. Udt. maa isaafald være paavirket af Skriftformen. Eller skulde det komme af Lægr n., Hvilested, ogsaa brugt om en Markedaplad (Aasen), hvilket efter Ross i Nordre Gudbrandsdalen heder Leegr?

70, 9. Haughteigen. Udt. *hau'teinn*.

71. Skalle. Udt. *ska'lle*. — Skalle 1610. Schalde 1632. Schalle 1633. 1669. Schalde 1723.

Se Vannelven GN. 33.

71, 1. Flaten. Udt. *flå'ta*.

Af *flø't f.*, Flade (Indl. S. 50).

71, 2. Overbøen. Udt. *ø'verbø'n*, Dat. -bønå.

71, 4. Boen. Kaldes *ska'llbøn*.

72. Løkken med Langelien. Udt. *ly'kkå*, Dat. -ken. *la'nglia*. — Løkkeen 1632. Lochen 1669. Løchren (!) 1723. — Langelien 1632. Langlj 1669. Langelien 1723.

* *Lykkja f.*, Løkke, indhegnet Jordstykke (Indl. S. 66). Langelien er en Fjeldgaard.

72, 2. Boen. Kaldes *ly'kkébøn*.

73. Bratset med Langelien. Udt. *bra'ssæt*. — Brogset 1632. Bragsset 1633. Brasett 1669. Bradset 1723.

* Brattasetr, af Adj. brattr, brat, og setr n. Jfr. PnSt. S. 51. Navnet findes 11 Gange nordenfjelds, undertiden i Formerne Brasset eller Braset.

74. Lien nedre med Langelien. Kaldes *nē'rliā*. — Lien 1610. Bogdeli 1632. Bogdelin 1633. Bogdelien 1669. Bogdelien 1723.

75. Lien øvre. Kaldes *ø'verliā*. — Lien 1669. 1723.

76. Amundsgaarden. Udt. *amunnsgaren*. — Wid Elffuen 1669. Wedelfven 1723.

Af Mandsnavnet *Qgmundr*. Genitivformen med *-s* viser, at Navnet maa være temmelig nyt. Derpaa tyder ogsaa, at Skatregistrene har et andet Navn «Ved Elven».

77. Hoistaklien. Udt. *hø'stakkliā*. — Hostachlien 1632. Hostochlin 1633. Hoystachlj 1669. Hostachlien 1723.

Sms. med Ordet Hoistak; jfr. Navne som Stakseng, Stakeng og Staksvold.

78. Istad. Udt. *i'ssta*. — Isdall, Istaa 1610. Istad 1632. Idstad 1633. Istad 1669. 1723.

Et ligelydende Navn findes i Ø. Slidre og paa Voss, det sidste BK. 78 a skrevet i *Irstodum*. Dette er vel saaledes samme Navn som Irstad i Romedal, i *Irastadum* 1334, som Bd. III S. 132 formodes at kunne være dannet af Mandsnavnet *Iri*, som forekommer paa Island. Det er dog ganske usikkert, om Navnet her og i Ø. Slidre er det samme; heller ikke af det sidste kjender man ældre Former end fra 17de Aarh. Da Gaarden her ligger ved en liden Elv, kunde man ogsaa tænke paa Elvenavnet *Issa*, som man kjender fra to Steder i Smaalenene. Nogen Støtte for denne Formodning kunde have i Formen Isdall fra 1610, som endog kunde vække Mistanke om, at her som oftere stad er indkommet istedetfor opr. *-dall*.

78, 2. Sagbakken. Udt. *sā'gbakkīnn*.

78, 6. Rabben. Udt. *rā'bben*.

Af *rabbr m.*, langstrakt Banke (Iudl. S. 69).

78, 11. Kroken. Udt. *kró'kīnn*.

79. Ødegaarden. Udt. *øi'garen*. — Ødegaardt 1633. Ytter Steenlos 1669. 1723.

79, 3. Raaket. Udt. *rā'ke*.

Af Raak f., Kreaturvei.

80. Steinløisen. Udt. *stei'nloisā*. — Stenlos 1610. 1633. Inder Steenlos 1669. 1723.

*Steinløysa, hvis sidste Led er *løysa f.*, som betegner Mangel paa noget. Betydningen er saaledes: Stenfrihed, stenfri Jord.

81. Hatlen. Udt. *hå'hlen*. — Hatlen 1610. Setter 1669. Sætter 1723.

Se GN. 43.

81, 2. Hatlelien. Udt. *hå'hleliā*.

82. Sollien. Udt. *só'liā*. — Solli 1632. Soelidt 1633. Solj 1669. Sollien 1723.

*Sóllid, den mod Soleu vendende Li.

82, 4. Boen. Kaldes *só'libö'n*.

83. Botterlien. Udt. *bó'tterlia*. — Bortrelj 1669. Bortelie 1723.

1ste Led er vel, som Formen af 1669 antyder, ved en Dissimilation opstaaet af burtare, længere borte, fjernere, i Betydning faldende sammen med Fremre- eller Fremste-. Gaarden er den øverste af en Række Li-Gaarde lige ved Grændsen af Ore Herred.

84. Aspelund. Udt. *æ'sspelínn* (ogsaa hort *au'spe*). — Aspelund 1669. Lille Steenlos 1723.

85. Aspholen. Udt. *æ'sspólen*. — Aspheol 1632. 1633. Aspheough 1669. Aspheol 1723.

Sidste Led er hóll m., rundagtig Hoide (Indl. S. 56).

86. Nordhaugen. Udt. *nó'rhaunnn*, Dat. *-haun*. — Houe 1610. Houffuen 1632. Houge 1633. Inderhougen 1669. 1723.

87. Midthaugen. Udt. *mí'tthauann*. — Midthoug Engeteig 1669 (laa under Mork i Bolso S.). Midhougen 1723.

88. Ytterhaugen. Udt. *y'tterhauann*. — Ytterhougen 1669. 1723.

89. Holtsboen. Udt. *há'lsbö'n*. — Holþboen 1610. Hollsboen 1633. Holsboen 1669. 1723.

Maaske *Holmsbøer, af Mandsnavnet Holmr (PnSt. S. 134). Den aln. Skrivemaade Holts- maa ihvertfald være urigtig. Paa samme Maade er Holsrud i Aremark og i Sande Jb. i senere Tid feilagtig blevet skr. Holts-.

89. 2. Gjerdet. Paastodes kaldet *há'lsbøvájinn*.

90. Øren. Udt. *ø'ra*. — Ørenn 1633. Øren 1669. Ørn 1723.

91. Sotnakken. Udt. *só'tnakkin*, Dat. *-nakká*. — Sodenach 1633. 1669. 1723.

Sms. af det under det flg. GN. omtalte Elvenavn og *nakki* m., brugt om et afrundet Fremspring af et Fjeld. Gaarden ligger under et saadant.

92. Sotaaen. Udt. *só'tána*. — Soetaaen 1632. Sottaan 1633. Sodaaen 1669. Sodaae 1723.

Navnet tilhører egentlig den Elv, som nær Gaarden falder ud i Osen, og som ogsaa gaar forbi GN. 91. I Formen Sota er samme Navn bevaret paa to Elve, som falder ud i Ostra i Skiaaker. Det maa vel afledes af *sót n*, Sod, og i Betydning faldte sammen med de af svart- daannede Elvenavne. Se NE. S. 241. At 1ste Stavelse her udtales med kort Vokal, maa komme af, at den har havt svagere Betonning. Sotaaen heder ogsaa et lidet Brug under Alvestad i Haram; men Navnet er maaske kommet did ved Opkaldelse efter denne Gaard.

93. Baardalen. Udt. *bá'rdalen*. — Borddahl, Bordal Engeteig 1723.

1ste Led indeholder mulig et Elvenavn. Se NE. S. 20 under Börd.

94. Ulleland. Udt. *u'llalam*. — Ullelandt 1610. 1633. Vleland 1669. Ulleland 1723.

* Ullarland, se Volden GN. 40. Det kan merkes, at Gaarden kun ligger en halv Mil fra Osvandet, om hvilket jeg under Nesset GN. 9 har formodet, at det har havt et gammelt Navn, som hentydede til hedensk Gudsdyrkelse. Deri kan her findes en Støtte for at aflede dette Gaardnavn af Gudenavnet. Jfr. ogsaa GN. 55, som ligger i samme Afstand fra denne Gaard, samt Eresfjord og Vistdalen GN. 49.

95. Nakken. Udt. *na'kkin̄n*. — Monckenacke 1610. Nachenn 1632. Nachen 1669. 1723.

Ogsaa her ligger Gaarden under et Fjeld. Tillægget Moncke- i 1610 maa hentyde til, at den engang har tilhørt et Kloster.

96. Myren. Udt. *mj'ra*. — Myren 1632. Myrren 1669. Myren 1723.

97. Kortgaarden. Udt. *kó'rkaren*. — Kortsetter 1669. Kortgaard 1723.

Vist et nyere Navn, sms. med det fra Tydsk indkomne Mandsnavn Kort.

98. Risan. Udt. *ri'sann̄*, Dat. *ri'sá*. — Rise 1669. Risen 1723.

Af *ri's n*, Ris, Kratskov (Indl. S. 70).

99. Mauset. Udt. *mau'sæt*. — Mousett 1610. Moeiþet 1632. Moiset 1633. Møysett 1669 (deraf 1 Part: Ytter M.). Inder og Ytter Moiset 1723.

Findes ogsaa i Furnes og i Surendalen. Samme Forled har man mulig i Maurnd i Nes Hdm., i Mauland i Time og i Hetland og i Maudal i Bjerkreim og i Fossan, som ligger ved samme Elv. Af ingen af disse Navne kjender man middelalderske Former. O. R. antager, at de ialfald tildels indeholder et Elvenavn, hvis Form det dog ikke er muligt at bestemme. Ellers kunde man i nogle Tilfælde ogsaa tænke paa *maurr m*, Myre, og paa Plantenavnet *maðra f*, hvorefter adskillige Gaarde er benævnte. Se Bd. III S. 49. NE. S. 156. — Det er vel muligt, at man i det forsvundne, DN. X 96, 1414 nævnte Modesetter i Ringsaker (Bd. III S. 43) kan have samme Navn i en Form, som nærmer sig mere til den opr.

99, 7. Boen. Kaldes *mau'sætbo'n*.

100. Bjerkelien. Udt. *bjæ'rkliá*. — Bierkelien 1632. Berchelid 1633. Bierchelj 1669. Bierchelian 1723.

101. Talsethagen. Udt. *tā'lsæthājin̄n*. — Talsethage 1669. Talset Hagen 1723.

102. Talset. Udt. *tā'lsæt*. — Halþett (!) 1610. Thalsett 1633. Talsett 1669. Talset 1723.

Se Nesset GN. 36.

102, 2. Boen. Kaldes *tā'lsætbo'n*.

FORSVUNDNE NAVNE.

af Skorpo AB. 76. Skorpen OE. 6. Har vel ligget paa Fannestranden.

Se Herø GN. 1. Bruges sjelden som her om Gaarde paa Fastlandet.

Bake NRJ. II 91. Synes ogsaa at have ligget noget indenfor Molde.

Treggerboell OE. 6. Ligesaa.

Navneformen har alt Udseende af at være forvansket.

Rosberghoug 1669. Rosberg Hougén 1723 (gaaet ind under GN. 65, Stokke).

Sms. med Gaardnavnet Røsborg, GN. 64.

Gammelsetter 1669. 1723 (gaaet ind under GN. 78, Istad; nu bare Sæter).

FRÆNEN HERRED.

Herredets Navn: Frænen. Udt. *fræ'ninn*, Dat. *fræ'nå*.

Gamle Navneformer: Fræna athung DN. X 92, 1412. Frenia-fjorðh DN. III 578, 1448.

Navnet tilhører opr. Fjorden, her som saa ofte gaaet over til Bygde-navn. Dets gamle Form maa have været Freni. Gen. Frenja (N. Fjorðh. S. 55). Dets Betydning er ikke forklaret.

YTRE FRÆNEN SOGN.

Sognet kaldtes tidligere efter Kirkestedet Vaagoen, se GN. 33.

Gamle Navneformer: Bagøey (!) DN. IX 125, 1336. Wagoy s. DN. X 92, 1412. Vaaghæ prestegeldh, Vaage DN. XI 752, 753, 1539.

Kirken var Annexkirke under Akerø, indtil Frænen blev udskilt som eget Kald ved Resol. af ²² 1859. Vaagø Kirke var den eneste i Præstegjeldet, indtil det ved Resol. af ⁵/₁ 1878 blev delt i 2 Sogne, hvorefter den nyopførte Indre Frænen Kirke blev Hovedkirke. Sognet fik da sit nuv. Navn.

Gaardenes Navne: **1. 2. Bjørnsund nordre og søndre.** Udt. *bjo'nnsinn*. — Nore Biorensund Fiskevær (9 Husmænd), Sore Biorensund Fiskevær (9 Husmænd) 1723.

Nu Navn paa en Gruppe af Smaaoer. Formodentlig har nogen af dem havt Navnet Bjørnoen.

3. Harøen indre. Udt. *hå'røina*. — Inder Harøen 1669. 1723 (da ode).

Denne Ø kaldes «indre» til Forskjel fra den nærliggende, til Bud hørende Ytre Harøen. Om Navnets Forklaring se Haram GN. 14.

4. Engelsætet. Udt. *ængellsæte*.

Sms. med Mandsnavnet Engul, en nyere Form af oldn. Ingjaldr. GN. 4—19 ligger paa Fastlandet nordenfor Frænenfjorden.

5. Vikan. Udt. *vī'kann*, Dat. *vī'kā*. — Wige 1610. Wigen 1669. Wiigen 1723.

6. Skomagerneset. Udt. *skō'makarnæse*. — Schomagerneset 1723.

7. 8. Stavik ytre og indre. Udt. *stū'vika*. — Stafwiik DN. X 92, 412. Stowighen NRJ. II 82. Staffvige 1610. Staevig 1633. Ytter, Inder Stawig 1669. Ytter, Inder Stawiiig 1723.

Stafvik. Betydningen af Stammen staf- er her som saa ofte vanskelig at bestemme (Indl. S. 78). Da der falder en Aa ud i Viken, kan det mulig være en forkortet Sammensætning med Elvenavnet Stafá. Se NE. S. 245.

7, 5. Vikamyren. Udt. *vī'kamýra*.

8, 8. Lotsberg. Udt. *lō'sbærg*.

Opkaldet efter Lotsberg i Gloppen (der dannet af Gaardnavnet Lote). O. R.

9. Kjorsvik. Udt. *kjō'rvika*. — Kerswighen NRJ. II 82. Thierjissuicken DN. X 802, c. 1550. Kjørðvige, Kiersuigen 1610. Kjørðuig 1632. 1633. 1669. Kiorswiig 1723.

Kunde mulig være Þjóðgeirsvik, af Mandsnavnet Þjóðgeirr, se PnSt. S. 251. Hvis man ikke tager Hensyn til Formen af 1550, kunde man ogsaa henføre Iste Led til ker n., brugt om et Fiskegerde, en Opdæmning i en Elv, især for Laxefangst. Der falder en Elv ud ved Gaarden. Om Kjorsvik i Kvernes og Kjorsvik i Aure er samme Navn, er vel usikkert.

9, 3. Myrløkken. Udt. *mý'rlykkā*.

10. Levran. Udt. *læ'vrann*, Dat. *-rā*.

Har efter O. R. sit Navn af Levra, Levran (oldn. lifr f.), som ikke ualm. Navn paa Skjær og Holmer. Lige udenfor Gaarden er der et Par smaa Holmer og nogle Km. længere Syd et andet Par, som endnu heder Levran. Formodentlig har de førstnævnte havt samme Navn, som er gaaet over paa Gaarden. Til Grund for Ordets Anvendelse som Skjærnavn ligger vel en Sammenligning med en Fiskelevers Form.

11. Havneset. Udt. *hå'mmnæse*, Dat. *-sa*.

Iste Led er hō'fn f., Havn for Fartøier.

12. 13. Tornes øvre og nedre. Udt. *tō'rnæs*. — af Thornese AB. 78. Torness NRJ. II 82. Tornes (nedre og øvre) DN. X 802, c. 1550. Thornes 1610. Tornis 1633. Tornes, Tornes 1669. Over, Nedre Tornes 1723.

Man kan vel antage, at allerede i AB. en Mellemvokal er afslidt, og at den opr. Form er Þórunes. Dette kan enten være sms. med Kvindenavnet Þóra eller med det endnu paa nogle Steder brugelige Elvenavn Tora, forsaavidt dette i gammel Form har havt Þ-. Der falder en Elv ud strax indenfor Gaarden. Jfr. PnSt. S. 254. NE. S. 273. Efter Udt. kan det ikke med Hensyn til Iste Led sammenstilles med Navnet Torvik.

12, 4. Myren. Kaldes *tō'rnæsmýra*.

13, 10. Neset. Kaldes *tō'rnæsnæse*.

14. Ausen. Udt. *au'så*, Dat. *au'sen*. — Osen 1669. Oesen 1723.

Af *ausa* f., Ose, som ofte bruges som Navn paa rundatige Bugter og derefter er gaaet over til Navn paa Gaarde, som ligger ved en saadan. Ogsaa her er der en rundagtig Vik ikke langt fra Gaarden.

15. Slutaasen. Udt. *slu'tåsen*. — Soraas 1610? Slutaas 1633. 1669. 1723.

Iste Led hænger vel sammen med Adj. *slut*, heldende fremover, og *sluta*, hænge ned. Kan altsaa betyde: Hældingen af en Aas. Jfr. *Slutoyra* og *Slutbjørk* hos Aasen og Ross.

16. Aas. Udt. *ås*. — Aase 1610. Aas 1669. Aass 1723.

16, 3. Gjerdet. Kaldes *å'sjære*.

17. Løset. Udt. *lø'set*. — Loffsett 1610. Loesett 1633. 1669. Loeset 1723.

Se Vannerven GN. 95.

18. Oksegrov. Kaldes *gró'ra*. — Oxegrob 1633. Oxegrof 1669. 1723.

Sidste Led er *gróf* f., Bæk, dybt Bækkefar. Om Iste Led kan intet udtales, da man ikke sikkert kan slutte sig til den opr. Form.

19. Haaset. Udt. *há'set*. — Hosett 1610. Haeset 1632. Haaæjett 1633. Haasett 1669. Haaset 1723.

**Hásetr*, af Adj. *há'r*, *hoi*, og *setr* n. (Indl. S. 74).

20. Svenøen. Udt. *svø'noia*. — Swino NRJ. II 83. Suinoie DN. X 801, c. 1550. Suinnoen 1610. Suinoe 1632. Suinoen 1633. 1669. Svinøen med Langoen.

Ligger midt i Frønenfjorden. Efter de ældste Skriftformer kan det være et gammelt **Svinøy*; men deraf vilde Udtaleformen ikke kunne være opkommet. Det kan sidestilles med *Svinøen*, ndt. *svæ'noia*, i Brønnø, om hvilket jeg Bd. XVI S. 26 har formodet, at det er **Svidnaøy*, den afsvedne, afbrændte Ø, af Particip. *svidinn*, jfr. Gaardnavnet *Sveuning*, af *Svidningr*. Jeg antager, at denne Forklaring ogsaa her er den rette.

21. Bøoen. Udt. *bøi'na*, Dat. *bøin*. — i Bøæy DN. III 140, 1327. Boo NRJ. II 83. Boen 1632. 1669. Bæoen 1723.

Iste Led kan neppe være andet end *bær* m., Gaard. Men det vækker dog Mistanke, at saa tidligt som 1329 Stammeformen af dette Ord skulde være anvendt i Sammensætning istedenfor som alm. Gen. *Bjár*- eller *Bøjar*-. Navnet er mulig feilskrevet (istedenfor *Bøjar*?) ligesom et Par andre Navne i samme Brev. Med Hensyn til den sammendragne Udtaleform se Borgund GN. 124.

22. Skotneset. Udt. *skå'ttnæse*.

Iste Led er *skot* n., Fremspring af høit Land eller opragende Hoide. Se Indl. S. 75 og Bd. XVI S. 332.

23. Stranden. Udt. *strå'nnå*, Dat. *strånn*. — Strandt 1632. Strand 1669. 1723.

24. Nygaardsvold. Kaldes *vå'llen*. — Nygaardtsuold 1632. 1669. Nygaardswolden 1723.

25. Valle. Udt. *va'lle*. — af Vallom i Wagoy AB. 78. Walle 1610. Walde 1669. 1723.

* *Vellir*, Flt. af vqllr m., Vold (Indl. S. 87).

25, 4. Haugen. Kaldes *va'llhauē*.

26. Hæstad. Udt. *hæ'ssta*. — i Hedenstadum DN. IX 125, 1336. Hestaa 1610. Hestad 1633. 1669. Hæstad 1723.

Hedinsstaðir, af Mandsnavnet *Hedinn* (PnSt. S. 121). Jfr. Nessel GN. 2.

26, 4. Undhaugen. Udt. *ó'nnhauann*, nu alm. *han'ann*, Dat. *hau'á*.

«Under Haugen», et Præpositionsnavn, se Indl. S. 16.

27. Aure. Udt. *au're*. — Aauroy OE. 7? Ørre, Arre 1610. Oure 1632. Øffre 1633. Oure 1669. Oure 1723.

* *Aurar*, se Søkkelven GN. 14. Ogsaa her falder der en Elv ud nær Gaarden, hvis Munding kaldes Aurosen.

28. Hoemsneset. Kaldes *næ'se*, Dat. *næ'sa*. — Hoiembsnes 1633. Hoyemsnes 1669. Hoemsnes 1723.

29. Hoem indre. Udt. *hó'emm*. — a Hoeimi DN. IX 125, 1336. Haym NRJ. II 83. Hoem OE. 7. Houm 1610. Hoiem 1632. 1633. Inder Hoyem 1669. Indre Hoem 1723.

Hóeimr, se Ulstein GN. 19. Dette er ndentvilt den opr. Gaard, medens GN. 32, som ligger paa Sletten, maa være yngre.

30. Kvalsnes. Udt. *kva'lsnæse*. — Qualsnes 1610. 1632. 1633. 1669. Qvalsnes 1723.

Iste Led maa paa en eller anden Maade hænge sammen med *hvalr* m., Hval. Jfr. Herø GN. 8.

31. Lindset ytre. Udt. *li'nnset*. — Linnsett 1610. Ytter Linset 1669. Yttre Lindset 1723.

Se Sylte GN. 17. Indre Lindset er GN. 62 i Indre Frænen, som ligger saa langt herfra, at der ikke kan være nogen Forbindelse mellem Gaardene.

32. Hoem ytre. Udt. *hó'emm*. — Ytter Hoem OE. 7. Ytter Hoyem 1669. Yttre Hoem 1723.

Se GN. 29.

32, 3. Hoemsjoen. Kaldes *va'len*, Dat. *va'la*.

I det første Navn har man den hyppige Sammensætning af et Gaardnavn med *-sjo* til at betegne Gaardens Landingsplads, se Vestnes GN. 76, 9. Det andet Navn er *vaðill* m., grundt Sund (Indl. S. 84). Gaarden ligger ved Sundet mellem Vaagoen og Fastlandet, som er saa grundt, at det ligger tort ved Lavvand.

32, 4. Bakken. Kaldes *nér i bákká*.

33. Vaagoen. Udt. *vá'goína*, Dat. *-oin*. — Se under Sogne- navnet. [i Vagheyne DN. XVIII 54, 1429]. Wagoy AB. 78. Voghe NRJ. II 83. Vagonn 1610. Woegoenn 1633. Waagoe 1669. Waag- oen 1723.

Vágø y, af vágr m., Vaag, og ø y f. Ved Vaagen sigtes vel her til den Bugt, som paa Østsiden af Øen gaar ind til Gaarden. I Betydning = Vaagsø, se Sande GN. 63.

34. Jendem. Udt. *jæ'ndemm*. — a Jondeimum DN. IX 125, 1336. Iondym NRJ. II 92. Iendim DN. X 804, c. 1550. Jendum 1610. 1633. Jendemb 1669. Jendem 1723.

Jondeimar, sms. med heimr. O. R. sammenstiller 1ste Led med Jondeknuden i Bjerkreim og Jendefjeld paa Grændsen af Vikør og Øisteø. «Disse Navne peger paa et opr. Fjeldnavn, og netop her i Nærheden af Gaarden har vi det over 2000 Fod høie, ved sin isolerede Beliggenhed og ved sin eiendommelige Form ndmerkede Jendemsfjeld.» I disse Fjeldnavne maa man have en Stamme J o n d- eller J a n d- (Nom. J o n d r).

34, 8. Skjerpen. Udt. *sjæ'rpå*.

Samme Navn som Skjerpa i Vaaler Sol. Skjerpe i Nottero (i Skerpo RB.) og Skjerpen i Borge Ndl.; der har tidligere ogsaa været en Gaard Skærpa i Slagen. Opr. Skerpa, af Adj. skarp, sandsynlig sigtende til tør, mager Jordbund. Se Bd. III S. 293. Det har ogsaa været Ønavn, jfr. Bd. XV S. 334.

34, 10. Hagen. Kaldes *sjæ'rpehajinn*.

35. Jendemsjøen. Kaldes *sjj'n*, Dat. *sjj'nå*.

Se Vestnes GN. 76, 9.

36. Helset. Udt. *hæ'iset*. — Helsetter NRJ. II 92. Helsett 1610. 1633. 1669. Helset 1723.

Efter Udt. vel *Helgasetr. Se Sylte GN. 1, hvor man ligesom her fra 1520 har den urigtige Form Helle.

37. Aandal. Udt. *å'ndal* (ikke -nn-). — Andal NRJ. II 92. Arnedall DN. X 804, c. 1550. Anddall 1610. Aandal 1633. Amdahl 1669. Aandahlen 1723.

Formen Arne fra 1550 viser, at det er samme Navn som Aandal i Ore, i 1303 skr. Arnardalr. Samme Navn er ogsaa Sognavnet Arendal i Stokke. Det er ikke rimeligt at aflede det af Mandsnavnet Qrn. Sandsynligere er 1ste Led et Elvenavn af Stammen Arn-. S. B. antager, at Arnardalr er forkortet af et ældre *Arnárdalr, af *Arnå, sms. med qrn, en Ørn. Se NE. S. 314. Gaarden ligger ved en Elv.

38. Tverlien. Udt. *træ'rlia*. — Tuerlie 1632. Thuerlid 1633. Tuerlj 1669. Tverlie 1723.

Se Nesset GN. 12, 2.

39. Bringslien. Udt. *brj'ngslia*, ogsaa kaldet *li'a*. — Bringislid 1632. 1633. Bringeslj 1669. Bringeslie 1723.

Skriftformerne viser, at 1ste Led har været et Tostavellesord, og den ældste Brings-, synes at have bevaret en gammel Form. Jeg formoder, at det har været *Bringislið, af *bringin, Bringebrækrat, dannet af bringr m., Bringebrækrat, paa samme Maade som hesli n. af hasl og þyrni n. af þorn.

40. Hagaasen. Udt. *hå'gåsen*. — Hoffaas 1632. 1633. Haffaas 1669. Haffaas 1723.

1ste Led er vel hagi m., indhegnet Græsgang (Indl. S. 52).

41. Løvaasen. Udt. *lau'āsen*. — Loffaas 1632. 1633. 1669. Lofaas 1723.

* *Laufāss*, en Aas med rig Lovskov.

INDRE FRÆNEN SOGN.

Se under Sognavnet Ytre Frænen.

Gaardenes Navne: **42. Eidem.** Udt. *eim*. — a Eideimi DN. IX 125, 1336. Edym NRJ. II 83. Edim DN. X 802, c. 1550. Edenn 1610. Eidum 1633. Eidem 1669. 1723.

Eiðeimr, af eið n. og heimr. Det Eid, hvorefter Gaarden har Navn, er den lave Overgang mellem hoie Fjelde herfra til Hustad Sogn i Bud og til Kornstad i Kvernes.

43. Talstad. Udt. *tā'lstā*. — Thalstaa 1610. Taldstad 1633. Talstad 1669. 1723.

Enestaaende Navn. Det kunde antages at være beslegtet med Talset i Nettet og i Frænen, hvori 1ste Led er telgr m., Bregne. Da staðir ikke pleier at sammensættes med Fællesord, kan dog dette neppe umiddelbart danne 1ste Led. Tænkeligt er det jo, at ligesom i Telstad i Surendalen staðir ikke er oprindeligt, men -stad opstaaet af -dalr. Se Surendalen GN. 59.

44. Hatle. Udt. *hā'hle*. — Haßellen 1610. Hatle 1632. Hattle 1633. Hatle 1669. 1723.

* *Haslar*, Flt. af *hasl* m., Hassel.

45. Hatlebakken. Udt. *hā'hlabakkinn*. — Hatlebach 1669. 1723.

46. Haukaas. Udt. *hau'kās*. — i Haukase DN. IX 125, 1336. Haukaas (Akk.) DN. III 578, 1448. Hugaas 1610. Hukkaas 1632. 1633. Hochaas 1669. Houchaas 1723.

Haukáss, af *haukr* m., Høg.

47. Feten. Udt. *fē'ta*, Dat. *fē'ten*; den ene Part kaldes *nā'r-fē'ta*. — Fetten 1610. Fitten 1669. Fætten 1723.

* *Fit f.*, frodig Græsmark, især en, som ligger lavt og ved Vand (Indl. S. 49).

48. Dale. Udt. *dā'le*. — Dalloen 1610. Dalle 1633. Dale 1669. Dahle 1723.

* *Dalir*, Flt. af *dalr* m., Dal.

48, 3. Holten. Udt. *hå'tten*, Dat. *hå'tta*.

Af Holt m., Hoi, Bakke (Indl. S. 57).

48, 9. Skaret. Udt. *skā're*, Dat. *skā'ra*.

49. Elnes. Udt. *ēlnæs*. — Elliness NRJ. II 83. Ellienes DN. X 802, c. 1550. Ellenes 1610. Ellenis 1633. Ellenes 1669. Elnes 1723.

Kan være samme Navn som Eresfjord og Vistdalen GN. 59. Ligger paa et lavt, myret Nes med en Elv i liden Afstand.

50. Myrbostad. Udt. *mý'rbósta*. — Myrbostader DN. X 92, 1412. Myrboustaa 1610. Myrbostad 1633. 1669. 1723.

Mýrabólstaðir, en ikke andensteds forekommende Sammensætning af det alm. *bólstaðir* (Indl. S. 44) med Gen. Flt. af *mýrr* f., Myr.

51. Varhol. Udt. *vā'rhól* (ogsaa *-hólen*). — Vaarhoell 1632. Varhoell 1633. Warhoel 1669. 1723.

Den i senere Tid undertiden brugte Skrivemaade Varghol maa bero paa en Gjetning, som ikke har nogen Støtte. Da Gaarden ligger ved en Elv, er det muligt, at 1ste Led indeholder Elvenavnstammen *Var*, som man har i Varaaen i Fet og i Tryssil, i Bygdenavnet Vardal og i flere Gaardnavne. Se NE. S. 290. Sidste Led er *hóll* m., rundagtig Forhoining (Indl. S. 56).

52. Syltesæteren. Udt. *sýltsétra*. — Sylteseter 1633. Syltesetter 1669. 1723.

Sidste Led er sættern, Sæter (Indl. S. 74). Gaarden, som ligger temmelig høit, maa opr. have været en Sæter under GN. 56. I Udt. er t udtrængt ligesom i Gilset (udt. Jyllset) i Steigen, af *Gyltusetr*.

53. Moen. Udt. *mó'en*, Dat. *mó'a*.

53, 2. Myren. Paastodes kaldet *au'sá*.

Om Daglignavnet se GN. 14.

54. Syltegjerdet. Udt. *sýltejére*, Dat. *-ra*. — Syltegieerde 1669. Sylte Gierde 1723.

55. Syltefeten. Kaldes *fē'ta*, Dat. *fē'ten*. — Syltefitten 1669. Sylte Fætten 1723.

Om sidste Led se GN. 47.

56. Sylte. Udt. *sýlte*. — Sylthe NRJ. II 83. Syltte 1610. Sylte 1669. 1723.

Se Vannelven GN. 25.

56, 6. Kraakneset. Udt. *krā'knæse*.

56, 8. Sylteboen. Udt. *sýltebō'n*, Dat. *-bonā*.

57. Røset. Udt. *rō'sæt*. — af Rydsætre AB. 78. Rodsetter NRJ. II 83. Roßett 1610. Rodsett 1633. Rosett 1669. Roeset 1723.

Ryðsetr. Ligger ved samme Elv som Rødalen. Saa meget sikrere kan det slutes, at begge Navne indeholder et Elvenavn af Stammen *Ryð*, som vel maa forklares af *ryð* n., Rust, sigtende til jernholdig, rødlig farvet Sand eller Sten i Leiet. Se NE. S. 201. Jfr. Bud GN. 7.

58. Rødalen. Udt. *rō'dalen*, Dat. *-la*. — Rordall 1633. 1669. Roedahl 1723.

Se frg. GN.

59. Holen. Udt. *hó'len*, Dat. *-la*. — Holle 1610. Hoell 1633. Hoelen 1669. 1723.

* *Hóll* m., se Indl. S. 56.

59, 2. Løvaasen. Udt. *lau'äsen*.

Se GN. 41.

59, 4. Haalen. Udt. *hå'lå*, Dat. *-len*.

Af hola f., Hulbing, Fordybning (Indl. S. 56).

60. Nosen. Udt. *nø'sa* (mellem *ø* og *æ*). — Nassen 1632. Noßenn 1633. Noßen 1669. Nossen 1723.

* Nø s f., Næse; i Stedsnavne brugt om en fremragende, brat Forhøining (Indl. S. 69). Ligger ved et Fremspring af det lige ved Fjorden liggende, isolerede, bratte Fjeld Skolten.

61. Ukkelberg. Udt. *kó'lbær*. — Vglebergh NRJ. II 83. Wckeberg DN. X 801, c. 1550. Ockelberige 1610. Vckelberg 1632. Wkelberreg 1633. Wchelberigh 1669. Uchelberg 1723.

Hvis man antager, at Formen af 1520 staar nærmest den opr., maa det ansees for at være samme Navn som Ulberg i Sigdal, i 14de Aarh. skr. Ugluberg, og Okkelberg i Hegre, udt. Kubborann eller Købbrann, som formodes at være samme Gaard som af Vglaberg om AB. 36. Disse Navne maa forklares af ugla f., Ugle, eller af et deraf dannet Elvenavn; da der her ikke er noget Vandløb, maa man her opfatte Ordet som Fugle-navn. I Udtaleformen er 1ste Vokal afkuttet ligesom i Gulstad i Kvernes og i Eide og i forskellige andre Navne (se N. Fjorden. S. 71). Vanskelig er derimod Hærdelsen af den 1ste Konsonant at forklare. Jeg er derfor tilbøjelig til at tro, at det er de senere Skriftformer fra 1550, som har bevaret den rigtige Form, og at denne, ligesom jeg har formodet ved Okkelberg i Hegre (se Bd. XV S. 9) har været Oklaberg eller Okkulberg, af okla n. eller okkull m., en Ankel, et Ord, som ofte bruges i Stedsnavne til at betegne en vis Formation af et Bjerg eller en Høide (jfr. Haakolaasen i Børsen og Høkkeltind paa Hitteren og Gaardnavnet Oklan). Den af S. B. Bd. XV S. 9 antydede Formodning, at Okkulberg mulig kunde være en senere Omtydning af Ugluberg, synes at vække mere Betænkelighed, naar det gjelder to Navne i meget forskellige Egne. NRJ. er her en temmelig svag Hjemmel, og i Hegre behøver ikke Okkelberg at være = det i AB. anførte Navn. Det Bjerg, hvorfra Gaarden har Navn, er det under GN. 60 omtalte.

62. Lindset indre. Udt. *l'insæt*. — Lindsett 1633. Inder Linset 1669. Inder Lindset 1723.

Se GN. 31.

63. Julset. Udt. *jú'lsæt*. — Julsett 1632. Juellsett, Visset 1633. Juellsett 1669. Julset 1723.

Formodentlig *Ígnlissetr, af Mandsnavnet Ígnll. Som O. R. bemærker, kan det intet have at gjøre med Navnet Julsundet (jfr. Akero GN. 23), da Afstanden derfra er for stor.

64. Ødegaarden. Udt. *øi'galen*, Dat. *-la*. — Ødegaardt 1610. 1669. Ødegaard 1723.

65. Malmedalen. Udt. *ma'lmedalen*. — Mallumdall 1610. Malmedall 1633. Malmedal 1669. Malmedall 1723.

Se GN. 69.

66. Melsæteren. Udt. *mæ'lsætra*. — Melsett 1610. 1633. Mellsetter 1669. Melsætter 1723.

Formodentlig *Medalsætr, den midterste Sæter. Se Orskog GN. 47.

67. Notskaret. Kaldes *skå're*, Dat. *skå'ra*. — Nødschar 1669. Noreschar, Nødeschar 1723.

Iste Led er maaske naut u., Kvæg, eller det under Ulstein GN. 60 formodede, deraf afledede *nøyti* u.

68. Refshol. Udt. *rø'sshól*. — Røffueshøll 1610. Rebshoell 1632. Refshoell 1633. Refshoel 1669. 1723.

* Refshóll, som kan være sms. med Mandsnavnet Refr (PuSt. S. 200). Manske kan dog Iste Led være Dyrenavnet refr, og Navnet saaledes at sammenstille med Rovol i Nannestad, af Refhólar, d. e. Rævhøgene. Se Bd. II S. 402.

69. Malme. Udt. *ma'lme*. — Malme NRJ. II 83. Mallum 1610. Mallme 1633. Malme 1669. 1723.

* Malmar?, Flt. af malmr m., antagelig i den endnu i Svensk bevarede Betydning: Sandmo, Grusslette. Isaaftald samme Navn som Malmer i Eidskogen (Bd. III S. 225. Indl. S. 67). Den Elv, som falder ud ved Gaarden, gaar imidlertid længere oppe forbi Malmedalen (GN. 65). Dette kan vække Formodning om, at begge Navne indeholder et Elvenavn, afledet af malmr; Malma er endnu bevaret som Navn paa 2 Bække i Singsaas (NE. S. 168). Hvis dette er Tilfælde, kunde man videre formode, at den Arm af Frøenæs-fjorden, som nu kaldes Malmefjorden, har havt et ældre, usms. Navn *Malmi (jfr. for Betydningen Malmanger i Kvinnherred), og at Gaardens Navn er laant fra dette. Isaaftald er Gaardnavnet vel Ent.

69, 11. Stranden. Udt. *stra'nna*, Dat. *stränñ*.

70. Hol. Udt. *hól*. — Holle 1610. Hoellen 1632. Hoell 1633. Hoel 1669. Hoell 1723.

* Hóll m., rundagtig Forhøining (Indl. S. 56).

71. Holsæteren. Udt. *hó'setra*. — Hoelsetter 1669. 1723.

72. Sande. Udt. *sa'nne*. — a Sande DN. IX 125, 1336. Sande DN. X 801, c. 1550. 1610. 1669. 1723.

Sandr m., Sand, sandig Jord (Indl. S. 73). Nutidsformen er udgaaet fra Dat. Jfr. Sande GN. 66.

72, 3. Ekren. Udt. *æ'kkra*.

72, 5. Sandhaugen. Udt. *sa'nñhauen*.

73. Skarsboen. Udt. *skå'rsbön*, Dat. *-bönå*. — Skarsbonn 1610. Schardtzoen 1633. Scharsoen 1669. 1723.

Af skarð n., Skar. Jfr. Hjørundfjord GN. 71.

73, 3. Hjellen. Udt. *jæ'llen*.

Af hjállr m., høitliggende Flade, Terrasse (Indl. S. 56).

74. Sommernes. Udt. *só'mmarnæs*. — Somernes DN. X 802, c. 1550. 1610. Sommernes 1669. 1723.

Findes ogsaa i Steigen og i Lyngen. Jfr. Navne som Sommerdal i Mel-dalen, Sommerbakken i Hadsel og i Maalselven og Sommerland i Øksnes. De maa vel alle i Lighed med Sommerhus og det hyppige Sommerset for-staaes som betegnende Steder, som fra først af kun beboedes om Sommeren.

FORSVUNDENT NAVN.

Clemedaas 1669. Clemmetaas 1723 (da ode i 14 Aar og havde ogsaa tidligere længe ligget ode; laa paa et høit Fjeld).

Et nyere Navn, sms. med Mandsnavnet Klemet.

AKERO HERRED.

Herredets og Hovedsognets Navn: Akero. Udt. *au'kra* (uforandret i Dat.).

Er egentlig Præstegaardens Navn, se GN. 1. Oen heder Gossen, udt. *gå'ssá*, Dat. *gå'ssen*, nævnt DN. I 709, 1495: i Gossyn.

AKERO SOGN.

Kirken er en laftbygget Korskirke, som efter Thesen er opført 1774. Efter Reformatens hørte baade Frønen og Bud til Akero Præstegjeld. Det sidste blev udskilt som eget Kald ved Reskript af 1755.

Gaardenes Navne: **1. Akero Præstegaard.** Udt. *au'kra*. — i Aukrene AB. 115. Okroy AB. 76 s. Okroy DN. I 709, 1495. Aakerøyn, Aakeroin OE. 7. 8. Aakeroon DN. XI 752, 1539. Aacheroe 1669. Ageroe Præstegaard 1723.

Aukrin, af akr m., Ager, og vin. Aukrin istedenfor det regelmæssige *Qkrin har Analogi i det hyppige Aulin for Qlfvin, det middelalderiske Daulin, Vaudin = Dölin, Vödin og i Aulir og Sauli, Sideformer af Mandsnavnene Qlvir og Solvi. Se Bd. II S. 355. Thj. VSS. 1891 S. 158. I Skriftformerne er det allerede fra det 16de Aarh. af misforstået, som om det var sms. med øy. Dette Navn forekommer ikke andensteds.

2. Hjertvik. Udt. *jæ'rtvika* [paa Stedet selv hørt *jä'rt-*], Dat. *-kinn*. — Hiertewigh NRJ. II 94. Hiertviiken OE. 7. Hiervig, Hiertvig 1610. Hiertwigh 1669. Gertwig 1723.

Har Navn efter en i Viken liggende liden Holme, kaldet Hjarte. Ligesom det hyppige Hjartøen maa dette Navn have sin Grund i en Sammenligning af Holmens Form med et Hjerte.

2, 4. Nybo. Paastodes kaldet *trøllvika*.

2, 5. Reset. Udt. *ré'se*, Dat. *ré'sa*.

Af ris n., Forhøining, Jordryg.

2, 12. Kleven. Udt. *klei'va*, Dat. *klei'ven*.

3. Horrem. Udt. *há'rremm*. — af Hareime AB. 78. Harym NRJ. II 94. Horrem OE. 7. Horrim DN. X 804, c. 1550. Horum 1610. Horem, Horrem 1633. Horrem 1669. 1723.

Efter de seldste Former vel Håreimr, efter O. R.'s Formodning mulig snus. med et Elvenavn Hára, af Adj. hárr, graa. Jfr. NE. S. 89. Der gaar en Bæk noget søndenfor Gaarden. Iste Stavelses Vokal er da blevet forkortet i Sammensætningen.

3, 8. Bakken. Kaldes *inn på bakkå*.

4. Smaage. Udt. *små'ge*. — Smoghen NRJ. II 94. Smoge DN. X 804, c. 1550. Smoue, Smoge 1610. Smoge 1669. Smouge, Smaage 1723.

Se Norddalen GN. 78. Veien fra Søen op til Gaarden fører gennem en trang Kloft mellem Hoider. Ogsaa udenfor er der trange Sund mellem Holmer.

4, 8. Smaagesjøen. Udt. *små'gesjý'n*, Dat. *-sjjímá*.

Opr. Landingspladsen for Smaage. Se Indl. S. 81 under sær og Vestnes GN. 76, 9.

5. Solem. Kaldes *øi'garen*. — af Soleime AB. 78. Sollum 1610. Soelem 1669. Sollem 1723.

Sóleimr, og sól f. og heimr. Ligger ved Kysten og ikke særlig høit, men i en mod Syd vendende Bakke.

5, 6. Odegaardsjøen. Udt. *øi'garsjý'n*.

6. Rod. Udt. *rø*. — Rod NRJ. II 94. Redt 1610. Røe 1633. 1669. 1723.

*Ruð n., Rydning, ryddet Sted (Indl. S. 71).

6, 2. Otterhalsen. Udt. *å'tterhalsen*, Dat. *-sa*.

Af Dyrenavnet otr og hals m., Hals. Det sidste maa vel sigte til, at den brede, mod Nordvest fremspringende Halvø af Gossen er lidt smalere mellem denne Gaard og Ljøvik.

7. 8. Ljøvik nedre og øvre. Udt. *jø'vika* (ogsaa *ljø'-*). — [Liavik DN. XVIII 24, 1368. i Leavikine, i Leavike DN. XVIII 54, 1429]. Lewighen NRJ. II 84. Liouicken DN. X 804, c. 1550. Louige 1610. Loeuigen 1632. 1633. Lowigen 1669. Neere, Over Loewiig 1723.

Ljåvik. Der er her intet Vandløb af Betydning. Iste Led er sandsynlig det samme som i Ljones i Skjerstad og i Ljones i Strandebarm, det sidste i Kongesagaerne skr. Ljånes. Det er vel Ordet lé m. (Akk. ljá), Le, Ljaa. Navnet maa være grundet i en Sammenligning af den rundagtige Viks Form med en Ljaa. Jfr. ogsaa Ljaaklev i Borsen og Ljaamo i Orkedalen. Jfr. Thj. VSS. 1891 S. 209 f.

9. Sporsem. Udt. *spå'rrsemm*. — af Sporseime AB. 74. Sporssem DN. X 173, 1461. Sporsym NRJ. II 84. Sporszim DN. X 804, c. 1550. Sparsen 1610. Sporsem 1632. 1633. 1669. 1723.

Et enestaaende Navn, som neppe kan forklares med fuld Sikkerhed. I en Sammensætning med *heimr* gaar det ikke an i 1ste Led at antage *sporr* m., enten brugt som Tilnavn eller som Mandsnavn. Det kunde maaske være *spor n.*, *Spor*, *Fodspor*, som vides anvendt til Dannelse af flere Stedsnavne med Hentydning til Fodsaaler eller Former af Dyreklover, der som Helleristninger er indhugne paa Fjeld eller Stene, eller naturlige Fordybninger, som kan være opfattede som saadanne. Paa denne Maade maa forklares *Sporenes* i Rauland (se Bd. II S. 54) og *Spor* i Askvold, som maa være = *Uxaspor* BK. 24 b og utvivlsomt har sit Navn af den i Aarsb. 1879 S. 290 omtalte, i en Sten indhugne Dyreklov. *Spor* og Sammensætninger dermed findes ogsaa paa andre Steder som Gaardnavne og har maaske samme Oprindelse. Jfr. ogsaa Ørsten GN. 44. Det er dog paafaldende, at 1ste Led isaafald skulde være brugt i Ent., og det er heller ikke sikkert bekendt, at saadanne Figurer findes paa Gaarden.

9, 2. Skarshaugen. Udt. *skä'rshauann*.

10. Sæter. Udt. *sé'ter*. — Setter NRJ. II 84. Setther DN. X 804, c. 1550. Setter 1610. 1633. 1669. Sættre, Sæter 1723.

* *Setr n.*, se Indl. S. 74.

11. Eikrem. Udt. *ei'kremm*. — Ekrim DN. I 709, 1495. Egrym NRJ. II 84. Ekrim 1633. Echren 1669. Echrem 1723.

* *Eikreimr*, se Vannulven GN. 82.

11, 5. Hogsnes. Udt. *hå'kksnæs*.

Sandsynlig * *Haugsnæs*, af *haugr* m., *Haug*, hvilken Forklaring passer til Stedsforholdene.

11, 7. Kraaknes. Udt. *krå'knæse*.

12. Nedreboen. Udt. *næ'rbø'n*, Dat. *-bønå*. — Nedreboen 1610. Nederbøe 1632. 1669. Neereboe 1723.

Et Navn *Nedribøer* synes her slet ikke at passe til Beliggenheden. Man skulde ogsaa i denne Egn for et saadant Navn vente Udt. *nér-* og ikke *ner-*. Det er derfor meget fristende at formode, at de nyere Skriftformer ligesom ved Nerland i Vistdalen skyldes Misforstaaelse, og at 1ste Led er *Njarðar*, Gen. af Gudenavnet *Njörðr*. Se Herø GN. 24. Der kan dog neppe ellers paavises nogen Sammensætning af et Gudenavn med *bøer*, om ikke Ullebø i Kirkebø skulde være at forklare saaledes.

12, 2. Nedrebostranden. Kaldes *skó'gastrand*, Dat. *-strann*.

13. Riksfjord. Udt. *rí'ssjören*, Dat. *-ra*. — af Rikisfjord AB. 78. Rigisfjorð NRJ. II 83. Rigisfjord OE. 7. Riggiisfjord (Ryggiis-?) DN. X 804, c. 1550. Rexfyrren 1610. Rixfjord 1632. Rigsfior 1633. Rixfjord 1669. 1723.

Rikisfjörðr, hvilket Navn er overført fra en Fjord paa Østsiden af Gossen til den indenfor Fjorden liggende Gaard. Det kan sammenstilles med Navne som Riggesum i Hobøl og Riksem i Søkkelven, se Søkkelven GN. 36. Det maa vel betegne: den mægtige, anseelige Fjord, men derved kan dog ikke sigtes til Størrelsen, da den er temmelig liden, knap 2 Km. lang. En af O. R. i en Notits fremsat Formodning, at 1ste Led indeholder et seldre usms. Navn paa Fjorden (* *Ríkir*), forekommer mig at have megen Sandsynlighed for sig.

13, 3. Varhaugsviken. Kaldes *bó'kktaunn*, Dat. *-tå*.

Varhaug vil sige «Vardehaug», af *varða f.*, *Varde*.

13. 4. Blomsnes. Udt. *bló'mmsnæse*.

Iste Led maa være bló m n., Blomster, eller det nyere Blom m., Bregne.

14. Hollingsholmen. Udt. *há'llingshålmén*, ogsaa bare kaldet *há'lmén*.

Ligger paa Fastlandet, men der er en Holme tæt udenfor Gaarden. GN. 14—26 ligger paa Fastlandet paa Østsiden af Julsundet.

15. Hollingen. Udt. *há'llingen*. — Hollum, Hollien 1610. Holling 1632. 1633. Hollingh 1669. Hollingen 1723.

Hører til de Navne, hvorom intet sikkert kan siges, naar man ikke kjender det i en Form fra MA. Sidste Led kunde være eng f., Eng. der ofte som sidste Led er gaaet over til -ing og dermed undertiden til Hantkønsord (Indl. S. 49); -ing kan dog ogsaa ofte være opstaaet af -ungr. Iste Led kunde formodes at være Adj. hóllr, huld. gunstig, i et Gaardnavn maaske nærmest: fordelagtig. Men andre Forklaringer er ogsaa mulige.

16. Hollingsæteren. Udt. *há'llingsétra*. — Hallingsetter 1610. Hollingssetter 1669. 1723.**17. Matberg.** Kaldes *bæ'rje*, Dat. *bæ'rja*. — Maedberg 1610. Madberg 1632. Matberg 1669. Madberg 1723.

Der gives temmelig mange med Mat- begyndende Navne, Mataasen, Matklep, Matland, Matvik, Matøen o. fl., som Bd. III S. 224 forklares af *ma tr m.*, Mad, saaledes at der dels kan tænkes paa Mad for Kreaturer, dels paa Menneskeføde, altsaa betegnende Stedet som nærsomt eller undertiden hentydende til, at man pleiede at hvile og holde Maaltid paa disse Steder. Denne Forklaring kan vel i nogle Tilfælde være den rette (jfr. Sunnølvén GN. 47). Det synes dog rimeligt med J. Jakobsen (Aarb. f. nord. Oldk. og Historie 1901 S. 131) at antage, at der har været et Ord *ma t n.* med Betydning: Maal, Merke, Grændse, Grændseskjel, og at ialfald endel af disse Navne indeholder dette Ord. Især gjelder dette Navne som Matberg, Matklep og Mathammer. Her faar Navnet en naturlig Mening ved denne Forklaring, da Gaarden ligger under en Fjeldknaus tæt ved Grændsen mellem Frøen og Akersø. Matberg er ogsaa Navn paa en Gaard i Levanger, og tidligere har der været en Gaard af dette Navn i Sandeherred.

18. Fanghol. Udt. *fa'nghóten*, Dat. *-la*. — Fengholm 1610. Fanghoell 1632. Fanghoell 1633. Fanghoel 1669. 1723.

Sidste Led er hóll m., isoleret Høide, især en rundagtig (Indl. S. 56). Iste Led er vel fang n., Fangst, især brugt om Fiskefangst. Jfr. Fangberget i Ringsaker (Bd. III S. 13), Fangø i Aremark og i Berg Sml. og Hærfendalen i Brvik (H e r f a n g s d a l e r, Hærfangstdalen). Her maa Navnet enten sigte til Fiskeri i Julsundet eller til gamle Fangstindretninger for vilde Dyr paa Stedet.

19. Haalen. Udt. *há'lå*, Dat. *há'len*.

Af h o l a f., Hulning, Fordybning (Indl. S. 56).

20. Mevold. Kaldes *vå'lyann*, Dat. *-lå*. — Mevall 1610. Mevold 1669. Meewold 1723.

* M i d v o l l r, den midterste Gaard Vold. Andre Parter af denne Gaard er maaske gaaet ind i denne.

21. Eiskrem. Udt. *ei'skremm*. — af Iskareime AB. 78. Yskerim AB. 76 s. Yskrym NRJ. II 92. Eskærim DN. XI 753, 1539. Esgrim 1610. Esgrim 1633. Eskrim 1669. Eschrem 1723.

Ligger ved Udlobet af en Aa, hvis gamle Navn uidentivl er bevaret i 1ste Led. Hvis Iskareimr er den rette gamle Form, maa Elvens Navn have været Isk r, mulig beslegtet med eiskra, fnyse, eller Isk, Gen. Isk ar, som kunde være afledet af iss m., Is (S. B., se NE. S. 119). Det er dog ikke let at forklare sig Overgangen fra denne Form af Gaardnavnet til den nuv. Form. Man kunde derfor fristes til at formode, at der er en Feil i de ældste Skriftformer, og med Støtte i Formen af 1539 antage en opr. Form *Eiskareimr, af et Elvenavn *Eisk, som kunde være beslegtet med eisa, fare frem med sterk, voldsom Fart.

22. Gauset. Udt. *gau'sæt*. — Gesett, Guosett 1610. Goesetter 1633. Gouset 1669. 1723.

1ste Led kunde være Mandsnavnet Gaur eller Gauri ligesom i Gaudesød i Hetland (ikke opført PnSt. S. 82). Men da Gaarden ligger ved en Aa, kunde man ogsaa tænke paa et Elvenavn, f. Ex. Gaus, den, der strømmer frem med Voldsomhed. Se NE. S. 67. Skriftformerne støtter nærmest den sidste Forklaring.

23. Julboen. Udt. *júl'bøn*, Dat. *bønå*. — Julleboen 1632. 1633. Juleboe 1669. Juulboe 1723.

Ligger ved Julsundet; lidt indenfor Gaarden er Fjeldet Julaksien og et Stykke nedentor er Julneset eller Neset ved Julsundets Munding i Romsdalsfjorden. O. R. antager, uidentivl medrette, at der til Grund for alle disse Navne ligger et paa i endende gammelt Navn paa Julsundet, som imellem Fastlandet paa den ene Side og Otterøen og Gossen paa den anden fører fra Romsdalsfjorden ud til Hustadviken.

24. Mordal. Udt. *må'rrdal*. — Mordal DN. XI 753, 1539. X 804, c. 1550. 1610. 1632. Mardal 1633. Mordal 1669. 1723.

Ligger ved en Bæk, og 1ste Led indeholder sandsynlig et Elvenavn. Dette kan efter Udt. dog neppe være Mora, som formodet NE. S. 163. Man kunde tænke paa et Elvenavn, dannet af Plantenavnet madra. O. R. henviser ogsaa til den Stamme, som ligger i Mordanfjorden i Hadsel, i Mordalmsdaler (vel Feil for Mordans) i Stadsbygden og unaske i Morvik i Hammer. Isaafald maatte vel her sigtes til Fiskerigdom i Bækken. Jfr. Bd. XVI S. 360.

25. Baret. Udt. *bå're*, Dat. *bå'ra*. — Berge 1669. Berget 1723.

Maa være Ordet barð n., Kant, Rand, i Stedsnavne vel især sigtende til Kanten af et Fjeld eller en Fjeldafsats (Indl. S. 43). Som det sees, er det i nyere Tid blevet rent misforstaaet.

26. Haukeboen. Udt. *hau'kabøn*, Dat. *bønå*. — Hageboen 1610. Hocheboen 1632. Hukeboen 1633. Hocheboen 1669. Houcheboe 1723.

1ste Led indeholder uidentivl et Elvenavn Hauka eller Hauká. Se NE. S. 95. Dette støttes ved det forsvundne Gaardnavn af Haukaam, se nld. Gaarden ligger ved Udlobet af en større Aa.

26, 4. Gjerdet. Udt. *jé're*, Dat. *jé'ra*.

27. Ræstad. Udt. *ræ'sta*. — Restad NRJ. II 92. Restaa 1610. Reistad 1633. Restad 1669. Ræstad 1723.

*Reidarsstadir, af Mandsnavnet Reidarr. Restad i Ullensaker, der ndtales ligesom dette, skrives i RB. i Reidarstadhøim, men i 1554 Reestadt. Se PnSt. S. 202. Jfr. ogsaa Veo GN. 76. Det er dog ikke umuligt, at 1ste Led snarere indeholder et Navn paa den forbi Gaarden riidende Aa; jfr. Rædalen i Vevring og NE. S. 187. — GN. 27—44 ligger paa Otterøen.

28. Benset. Udt. *bæ'nsæt*. — Bensætter NRJ. II 92. Benzetther DN. X 803, c. 1550. Bensett 1610. Benndsett 1633. Beensett 1669. Beenset 1723.

Formodentlig dannet af Elvenavnet Benda, som endnu er i Brug i Aalen. Efter Udt. kan det ikke henføres til Mandsnavnet Beini. Se NE. S. 10. PnSt. S. 32. Der falder en større Bæk ud et Stykke indenfor Gaarden.

29. Sundsboen. Udt. *sj'nsbøn*. — Sundtzbo, Sonsbye 1610. Sundtzboe 1669. Sundsboe 1723.

Iste Led kunde sigte til Sundet indenfor en større Holme. Det er dog ogsaa muligt, som O. R. formoder, at Gaarden har faaet Navn af, at der her har været Overfartssted over Julsundet (Indl. S. 80 under sund).

30. Romkallen. Udt. *róm'kallen*, Dat. *-la*. — Remkell 1610. Rombkall 1632. Remkall 1633. Remkald 1669. 1723.

Da -karl ofte er brugt til Dannelse af Fjeldnavne, er det ikke usandsynligt, at dette Gaardnavn er laant fra et saadant. Jfr. maaske Fjeldnavnene Romhesten i Balestrand og Romskaala i Leka. Iste Led indeholder maaske et Navn paa den her løbende Bæk. Se NE. S. 197.

31. Sætet. Udt. *sæ'te*, Dat. *sæ'ta*.

Af Sæte n., Sæde, Opholdssted. Jfr. Bolsø GN. 4.

32. Svinset. Udt. *svi'nsæt*. — Suiensett 1610. Suindsett 1633. Swinsett 1669. Svinset 1723.

Sandsynlig dannet af et Elvenavn Svinna, af Adj. svinnr, rask, hurtig. Der er her en Bæk med sterkt Fald. Se NE. S. 269. Jfr. Ørskog GN. 42.

33. Solholmen. Udt. *sól'hálmen*. — Sullhollum 1610. Solholmb 1632. Sollmholm 1633. Soelholm 1669. Solholm 1723.

Maa have sit Navn af en liden Holme udenfor Gaarden. Det maa vel betyde: den af Solen beskinnede Holme.

34. Solvik. Udt. *sól'vika*. — Sulleuigh 1610. Soluig 1632. Soellvig 1633. Soelwigh 1669. Soelvig 1723.

Kan ikke staa i Forbindelse med det frg., skjønt Stederne ligger nær sammen. Iste Led kan maaske være sol n., Tang; jfr. Gaardnavnet Tangvik.

35. Jenset. Udt. *jæ'nsæt*. — Jelsett 1610. Jennsett 1633. Jensett 1669. Jenset 1723.

Maaske *Hjalmssætr, sms. med Mandsnavnet Hjalmar (PnSt. S. 132). Jfr. Bolsø GN. 54, Sundalen GN. 9 og Oksendalen GN. 11.

36. Reiten. Udt. *rei'ten*, Dat. *rei'ta* (!). — Retten 1610. Reiten 1632. 1669. 1723.

Af reitr m., afgrændset Flade, Rude (Indl. S. 70). Den opgivne Betoning i Dat. kan neppe være rigtig.

37. Hegdal nordre. Udt. *hæ'gydal*. — af Hegdalom AB. 78. Hegdall NRJ. II 92. Hegdal DN. XI 753, 1539. Hegdall 1610. 1633. Hegdahl 1669. Nore Hegdal 1723.

Iste Led er Trænavnet hæggr eller et deraf dannet Elvenavn (NE. S. 96). Der falder ud Elve baade her og ved søndre Hegdal, som ligger et godt Stykke herfra i Otterøen Sogn.

38. Hagset. Kaldes *kró'ssgaren*. — Hagesett 1633. Hagsett 1669. Hagset 1723.

Maa være samme Navn som det foravundue Haggset i Nesset, se ovfr. S. 275. Daglignavnet forklares PnSt. S. 170 som Krók s., af Mandsnavnet Krók r. Da jeg ikke kjender Analogi for, at k saaledes falder bort foran s, synes Forklaringens Rigtighed mig tvivlsom.

39. 40. Tautra nordre og søndre. Udt. *tau'trá*, Dat. *tau'teren*. — af Tautro AB. 78. Tuto NRJ. II 92. Touteroir OE. 5. Totron DN. X 804, c. 1550. Thutteroen 1610. Thuteroen 1632. Tutteren 1633. Tutteroen, Tutoeroen nordre, Tutteroen søndre 1669. Nore, Sore Tauteroen 1723.

Tautra, egentlig Navn paa den O i Romsdalsfjorden, paa hvilken Gaardene ligger. Samme Navn har ogsaa den bekjendte O i Trondhjemsfjorden, og desuden findes det som Navn paa en Holme ved Risvær i Luro og paa en Plads under Bronno Præstegaard (med Tauterskjæret lige udenfor). Efter S. B. staar Navnet i sproglig Forbindelse med *tótturr* n., Pjalt. Beskæftet er maaske ogsaa Elvenavnet Tautra i Øier. Se Bd. XV S. 70. NE. S. 265. Ligesom den trondhjemske O er ogsaa denne laug og smal og temmelig lav.

41. Opstad. Udt. *u'ffsta*. — Opstad NRJ. II 92. Vpstad DN. X 804, c. 1550. Opstaa 1610. Obstad 1669. Opstad 1723.

Opstad er et temmelig ofte forekommende Navn. Det findes ogsaa i Tune, i Rygge, i Vang Hdm., i S. Odalen, i Valle og i Haa. Paa 3 af disse Steder skrives det i MA. Uppstaðir. Desuagtet er der liden Rimelighed for, at Navnet kan være sms. med upp, op, da -staðir aldrig ellers sammensættes med Adverbier. 1ste Led i Uppstaðir maa derfor antages at være en allerede sterkt ændret Form; sandsynlig stammer det fra et Personnavn, men neppe fra det samme i alle disse Tilfælde. Man kan tænke paa Ulfr, Alf r (som i Oksrød i Onse, opr. Alf r n d, har faaet a ændret til o), paa Olaf r og mulig flere. I Række med disse Navne staar vel ogsaa Ofstad og Okstad, som findes paa fl. St. nordenfjelds (jfr. Ofstad i Meldalen af A valdsstaðir). Se Bd. I S. 297 og 350, III S. 97.

42. Orset. Udt. *órsæt*. — Aarsett, Orsett 1610. Aarsett 1633. 1669. Aarset, Orset 1723.

Formodentlig *Elrisetr, af elri n., Olderlund, saaledes = Aarset i Vevring og paa fl. St. i Søndmøre. Den forskjellige Nutidsform kan forklares af, at ogsaa Trænnavnet efter Aasen i Romsdalen nu hedder Ore (med lnt o), men i Søndmøre Aare.

42, 3. Porsmyren. Udt. *pår'smjra*.
Af Plantenavnet Pors.

43. Skotgaarden. Udt. *skø'ttgaren*. — Skothen OE. 8. Schott 1633. Schottegaard 1669. 1723.

1ste Led er skot n., i Stedsnavne brugt om noget, som skyder frem eller iveiret, saaledes om Fremspring af Land, især høit Land (Indl. S. 75).

44. Hegdalsvik. Udt. *hæ'ggdalsvika* (maaske ogsaa kaldet *vika*). — Egdalswiig 1669. Hegdalswiig 1723.

Ligger ikke langt fra GN. 45.

OTTEROEN SOGN.

Sognet oprettet og Kirke for det opført paa Uglvik efter Resol. af ¹⁰ 1877. Det omfatter den sydlige og vestlige Del af Otteroen med nogle Smaaoer samt den nordlige Halvdel af Mien.

Onavnets gamle Form maa have været *Otrøy, dannet af Dyrenavnet o. r. Samme Navn har den store Ø i Namsenfjorden og en Ø i Fitje.

Gaardenes Navne: **45. Hegdal søndre.** Kaldes *sørhægddal*. — Egddal NRJ. II 92. Egddal 1669. Hegdal 1723.

Se GN. 37.

46. 47. Klauset store og lille. Udt. *klaui'sæt*. — Klewsetter NRJ. II 92. Kloffueszetther DN. X 804, c. 1550. Kloffsett 1610. 1633. Kleffsett 1632. Stoere, Lille Klefset 1669. Store, Lille Klovset, Klovset 1723.

1ste Led er vel *klauf* f., trang Kloft, Skar (Indl. S. 60).

48. Misund indre. Kaldes *mi'sjndbön*. — af Midiosunde AB. 78. Meswndh NRJ. II 92. Meysund OE. 8. Mesundt 1610. Misund 1632. 1633. Inder Misund 1669. 1723.

Midjusund. Gaarden ligger paa Otteroen ved Sundet mellem denne og Oen Mien, og Navnet er overført fra Sundet til Gaarden. 1ste Led er Gen. af Onavnet Midja, nu Mien. Det er Ordet midja f., noget, som ligger i Midten. Navnet kunde have sin Grund deri, at Øen ligger imellem Otteroen og Dronen, adskilt fra begge ved smale Sunde, hvorved Betydningen bliver den samme som i Midø, nu Meo, i Tjømo (Bd. VI S. 254). Det er dog vel rettere med O. R. (Thj. VSS. 1891 S. 211) at antage, at Navnet sigter til, at Grændsen mellem Romsdalen og Søndmøre fra gammel Tid, ligesom nu, har gaaet midt over Oen. Paa samme Maade har efter Hellquist (Sjónamú S. 401) det af samme Stamme dannede svenske Sønavn Mien sin Oprindelse af, at det er en gammel Grændsesø mellem Skaane og Blekinge. Samme Ord findes brugt som Gaardnavn i Midjo i Ogdalen, i Medjaa i Grong og vist ogsaa i Midje i Aurland, sigtende til, at Gaardene ligger paa Tanger mellem to sammenløbende Elve.

49. Misundholmen. Udt. *mi'sjndhålmén*.

Er en Holme i Saudet.

50. Misund ytre. Kaldes *mi'sjndbakkin*. — Ytter Misund 1669. 1723.

51. Blo. Udt. *blö*. — Bloo NRJ. II 92. Bloo DN. X 803, c. 1550. Bloen 1610. Bloe 1632. 1633. 1669. 1723.

Et enestaaende Gaardnavn. O. R. antager, at det kan være en Omlydsform af den Stamme, man har i Blom i Haus og i Herlo, det første i BK. skrevet a Blom, vel af Nom. Blóar. I Herlo er det Hovedgaarden paa en større Ø. Beslægtet er vel ogsaa Blødalen i Bruvik. Stammens Betydning er ikke forklaret. Gaarden ligger under det høie Fjeld Bløkallen, hvis øverste Top kaldes Bløhetta eller Bløkalltuva. GN. 51—53 ligger i den nordlige Del af Mien, hvis sydlige Del hører til Vatne Herred.

51, 2. Lervik. Udt. *læ'rvika*.

En Udtaleform af det alm. Leirvik.

51, 6. Ramberget. Udt. *ra'mmberje*.

Meget alm. Navn paa mindre Fjelde med brat Afæld, som ofte er gaaet over til Navn paa Gaarde, opr. **Rainaberg*, af Fuglenavnet *rafn*.

52. Blofeten. Udt. *blø'fēta*, Dat. *-ten*. — Bloee Fetten 1723.

Sidste Led er fit f., se Indl. S. 49. Anvendelsen af dette Ord er noget overraskende her, da Gaarden ligger oppe paa en Bakke noget høit over Strandbredden.

53. Bjørnerem. Udt. *bjo'maremm*. — Bionerym NRJ. II 93. Biornoen 1610. Bjørneremb 1632. Bjørnerumb 1633. Biørne Rem 1669. Bjørnerem 1723.

Maa vel være sms. med *-heimr*, opr. **Bjarnareimr*, samme Navn som Bjørnereim i Breim. Iste Led kan dog ikke være Gen. af Mandsnavnet Bjørn, da *heimr* ikke nogensinde med Sikkerhed kan paavises at være sms. med Personnavn (Indl. S. 54). Da Bjørn, Bjørnen ofte bruges som Navn paa Fjelde, Holmer og Skjær, kan man formode, at det er i en af disse Anvendelser, bjørn er gaaet ind i Navnet. Der er vist Sammenhæng mellem Gaardnavnet og Navnet Bjørnoen paa en Ø ved Nordspidsen af Mien ikke langt fra Gaarden.

54. Mageroen. Udt. *mā'geroia*. — Mawre NRJ. II 93. Mageroie DN. X 804, c. 1550. Maueroen 1610. Mageroen 1669. 1723.

En liden Ø paa Vestsiden af Otteroen. Dette Navn bæres ogsaa af Oer i Ryfylke, i Hevne, ved Vikten og i Finnmarken. Det kunde formelt forklares af Adj. *magr*, med Hentydning til daarlig Jordbund, men med denne Betydning synes Navnet ikke at passe paa enkelte af disse Oer. S. B. antager, at det maaske er samme Navn som Maagero i Tjømo, som han formoder har været et gammelt **Mágaroy*, indeholdende Gen. Ent. af et ellers ukjendt Hunkjønssord, som har været en Sideform til *már m*, Flt. *mávar*, Maage, Maase, med *g* i Aflydsforhold til *v*. At et saadant Hunkjønssord engang har existeret, og da vel med den her antagne Betydning, støttes ved, hvad O. R. har oplyst, at Onavnet Maaga (Navn paa en liden Ø ved Trondenes Præstegaard) udtales *Mája* med enstavelses Betonning. S. B. sammenstiller ogsaa Onavnene Maago, Majø med de ovfr. anførte Navne. Se Bd. VI S. 253. Hertil kan med Heusyn til Betydning ogsaa foies Maaoen, som findes paa flere Steder nordenfjelds.

55. Akselvold. Kaldes *a'kksla*. — Axelluold 1632. 1633. Axelwold 1669. Axelvold 1723.

Har Nævn efter et Fjeld Aksla. Jfr. Hjørundfjord GN. 41 og Borgund GN. 2.

55, 2. Stolen. Udt. *stø'len*, Dat. *-la*.**55, 3. Naustviken.** Udt. *naust'vika*.**55, 7. Krabbeviken.** Udt. *kra'bberika*.

Af *krabbi m*, Krabbe.

56. Uglvik. Udt. *ú'lvika*. — Vgluvik, Vglauik AB. 78. Vgeluick DN. X 804, c. 1550. Vgelvige 1610. Vgelluig 1633. Wlvig 1669. Uggelsviig, Ugelviig 1723.

Ugluvik er formodentlig den rette gamle Form. Det kan være dannet af Elvenavnet Uglá (se NE. S. 283, hvor dog ikke dette Gaardnavn er opført). Der gaar en Bæk ud i Viken.

56, 2. Roberg. Mentet at være = *rø'hauann*.

57. Havnen. Udt. *ha'mna*. — Haffnen 1669. Hafnen 1723. Af høfn f., Havn for Fartøier (Indl. S. 58).

58. Raknestangen. Kaldes *i tångå*. — Tangen 1669. 1723. Sidste Led er *tang i m.*, lang, lav og smal Odde, som stikker ud i Søen.

59, 60. Raknes nedre og øvre. Udt. *ra'kknæs*. — Raknes AB. 78. Rogeness NRJ. II 92. Rekenes OE. 8. Rackenes 1610. Rachnes 1633. Neder, Øffuer Rachnæs 1669. Neere, Øfre Rachnes 1723.

Raknes findes ogsaa i Hammer ved Indløbet til den store Lonevaag og Raknes i Stangvik. O. R. fremsætter som en usikker Formodning, at den opr. Form ogsaa her er **Rakanes*, stottet til Formen *Rakevogh* i OE. (se GN. 63), og at disse Navne indeholder et Fjorndavn **Raki*. Dette maatte her have tilhørt den lange Bugt *Rakvaagen*, som paa Udsiden begrænses af den Halvø, hvorpaa Raknes ligger. Det er muligt, at *Rakkfjord* i Tromsø-sundet kunde indeholde samme Fjorndavn, medens *Raknes*, som findes paa 3 Steder i Tromsø Amt, vist er dannet af en anden Stamme. **Raki* kunde være dannet af Adj. *rak r.* lige, ret, betegnende en Vaag, som gaar i lige Retning. En saadan Betydning passer efter Stedsforholdene særdeles godt i Hammer og ret godt her og i Stangvik. En Afledning af *Rak n.*, Drivgods, vil ikke passe i Stangvik og heller ikke her ved *Rakvaag*, som vel er ældre Navn end *Raknes*.

59, 5—12. Orviken. Udt. *ô'rvika*.

Se Vatne GN. 105.

61. Nerland. Udt. *ne'lann*. — Nerland (under Øvre Raknes) 1669. Neer Land 1723.

Ligger nede ved Vaagen, opr. en Part af Øvre Raknes.

62. Hole. Udt. *hôle*. — Hoel NRJ. II 92. Holle 1610. Hoell 1633. Hoel 1669. Hoele 1723.

**Hóll m.*, isoleret, rundagtig Hoide (Indl. S. 56). Nutidsformen er vel udgaet fra Dat. Ent.

63. Rakvaag. Udt. *ra'kkvåjinn*. — Rogewogh NRJ. II 92. Rakewogh OE. 8. Rackeuog 1610. Wogen 1633. Rachewaag 1669. Rachvaag 1723.

Se GN. 59. Gaardene ligger ved Bunden af Vaagen.

64. Rørsæt. Udt. *ra'rsæt*. — af Røysætre AB. 78. Rorsæt 1610. Roesett 1633. 1669. Roersæt 1723.

Skjont der er en Bæk ved Gaarden, indeholder Navnet neppe et Elve-navn. Nær Gaarden er en stor Strækning opfyldt af en umaadelig Stenur efter et Bjergskred, som maa være gaet i en meget fjern Tid. Det er sandsynligt, at Navnet hentyder dertil, idet 1ste Led er *røyr r m.*, Stendynge, Stenros, som vel ogsaa kan bruges om en naturlig Ophobning af Stene. Reisetær i Ullensvang, *Røyr sætr BK.*, er maaske samme Navn.

FORSVUNDENT NAVN.

af Haukaam AB. 78 (i Sunds Aaltung).

Er uidentvill Dat. Flt. af et Elvenavn Hauká, der har været brugt som Gaardnavn. Elven maa være den, som gaar forbi Haukeboen (GN. 26). Denne Gaard er vel den samme som den gamle, men med et forandret Navn, maaske opr. en Part af den.

SANDØ HERRED.

Herredets og Sognets Navn er egentlig Gaardnavn, se GN. 3.

Sando Kapel nævnes i Reformatens og har vel existeret allerede i katolsk Tid. Det nedlagdes ved Reskript af 14 1809, hvorved anordnedes Opførelse af en Sognekirke andensteds paa Sandøen, hvortil ogsaa det samtidige nedlagte Haro Kapels Menighed skulde henlægges. Sognet er endnu ligesom paa Reformatsens Tid Annexsogn under Akero.

Gaardenes Navne: 1. **Lyngvær.** Kaldes *ræ're, út i ræ'ra*. — Lyngver Fornm. s. IX 21. Lyngverslóí IX 474. Longuer 1632. Longuehr 1669. Lyngvæhr 1723 (2 Husmænd).

Er en liden Ogrube midt imellem Gossen og Sando. Lyngver, af Plantenavnet *lyng* n. og *ver* n., Vær, Fiskevær (Indl. S. 85), findes ogsaa i Edø og ved Hitteren og paa 5 Steder i Nordlands Amt.

2. **Orten.** Udt. *ó'tta*, Dat. *-ten*. — Orthen NRJ. II 93. Orthen OE. 7. Orthem DN. X 803, c. 1550. Orten 1610. 1633. 1669. Orten 1723.

S. B. antager, at det er samme Navn som Urter, Navn paa en liden Ø i Ryfylke nær Utsire, som han forklarer som oldn. * *Urptir*, der vel betyder »Værpesteder», Steder, hvor mange Søfugle værper. Jfr. nyisl. *urpt f.* (Flt. *urptir*), som betyder »det at værpe», »de Æg, som en Fugl lægger ad Gangen». En Bestyrkelse for, at den anførte Betydning passer for denne Ø, kan man finde i, at der strax østenfor den ligger en Holme Ærholmen. For Skiftet af *u* og *lukt* o jevnfører han oldn. *urð*, som i Sogn. Nordmore, Fosen og Helgeland ndtales og med *lukt* o. Samme Navn er vist ogsaa Ønavnet Orten paa Østsiden af Smølen i Edø. Se Arkiv XX S. 352. Beskægtet er vel ogsaa Elvenavnstammen Ort-, se NE. S. 181 og 329.

3. **Sandoen.** Udt. *sa'nnøina*, Dat. *-øin*. — af Sandoy AB. 78. Sadoen (!) NRJ. II 93, 94. Sandoen 1610. 1633. 1669. 1723.

Sandoy, »den sandige Ø», et ofte forekommende Ønavn.

3, 1. **Gaasoen.** Udt. *gå'søina*.

4. Røsholmen. Udt. *rø'sshålmen*. — Røsholmb, Røsholmb 1632. Røsholm 1669. Røsholmen 1723.

1ste Led er *ross n.*, Hest, eller *ryssa f.*, Hoppe. Jfr. Ønavnene Rosso og Hestø.

5. Ona. Udt. *óna*, Dat. *ón*. — Oen NRJ. II 94. Onen 1610. Ounen 1669. Ohnen 1723 (6 Husmænd).

* *Ón f.* Samme Stamme har man ndentvirl i Onoen i Lurø, i Onarholmen ved Rissøen i Sund, i Onholmen ved Nordenden af Leka og maaske ogsaa i Onaveim i Tysnes, i Onen, et Fjeld i Ulvik, og i Ones i Lundaas (Ónanes DN. XII 201, 1463). S. B. mener, at Navnet kunde forklares af oldn. *ón = ván*, i den Betydning, som Ordet nu har i norske Dialekter: et Sted, hvorpaa man venter at finde noget, en Fiskeplads (se Aasen, Von 4). Navnet tilhører en liden Ø, som er et bekjendt Fiskevær yderst mod Havet. Ved Siden af er en mindre Ø Onakalven, hvorpaa Ona Fyr ligger. Vona, efter RK. Navn paa en Holme nordvestlig i Froan, er vel samme Navn.

6. Husoen. Udt. *hú'søina*. — Husø NRJ. II 94. 95. Husoen 1633. 1669. Huusoen 1723.

* *Húsoy*. Et hyppigt Ønavn, som betegner en Ø som fast bebygget.

7. Haugen. Kaldes *hå'rneshauen*. — Hoffue 1610. Hofuen 1632. 1669. Hougén 1723.

GN. 7—10 og 12. 13 ligger paa den nordlige Del af Haroen, hvis sydlige Del hører til Harams Herred.

8. Harnes. Udt. *hå'rnés*. — Harnes AB. 78. Herness NRJ. II 93. Harnes OE. 7. DN. XII 751, 1544. Hernes DN. X 803, c. 1550. Harnes 1610. 1633. 1669. 1723.

Harnes. Ligger paa Nordspidsen af Haroen, og 1ste Led i Navnet er selvfølgelig samme Stamme som i Ønavnet. Dette er vel samme Navn som Harøen i Frøen og i Bud, og 1ste Led er sandsynlig det samme som i Haram. Se Haram GN. 14.

8, 2. SteinsHAVEN. Udt. *stei'nshamna*.

9. Huse. Udt. *hú'se*. — Huse DN. XII 751, 1544. Husze DN. X 804, c. 1550. Husze 1610. 1633. Huse 1669. Husze 1723.

* *Húsar f.*, Flt. af *hús n.*, Hus, ofte forekommende som Gaardnavn. Har vel været den første Gaard paa Øen.

9, 4. Stølen. Udt. *stø'len*.

10. Brunvold. Udt. *brú'nváll*. — Bronewoldh NRJ. II 93. Bruneuold DN. X 804, c. 1550. Bronevall 1610. Bronneuold 1633. Brunvold 1669. 1723.

Kan være samme Navn som Brunvall i Brunlanes (i Brunavallom RB. 29). Dette forklares Bd. VI S. 326 fortrinsvis som opr. *Brúnarvellir*, sus. med Gen. af *brún f.*, skarp Kant, Skrænt (Indl. S. 46), idet *brún* antages at sigte til Kystranden. Den samme Forklaring er ogsaa den rimeligste her. Gaarden ligger ved Kysten paa Øens Vestside. Det kunde dog ogsaa være **Brúnavöllir*, af Mandsnavnet *Brúni*, jfr. Søkkelven GN. 32 (dog ikke opført PnSt. S. 53).

11. Marøen. Udt. *må'róina*.

Et meget alm. Ønavn. I Sandeherred har man den middelalderiske Form *Marøy* (RB. 55), som vel er det samme (Bd. VI S. 284). Det ligger nærmest at allede det af *marr m.*, Hest. Det lig. Gaardnavn kan dog gjøre Forklaringen usikker.

12. Morsund. Udt. *mä'rrsønde*. — Morsund 1610. Morsunnd 1633. Morsund 1669. 1723.

Ligger paa Haroen ved det smale Sund mellem denne og Maroen. Da det er saa almindeligt, at saadanne Sunde har Navn efter den mindre Ø, kunde det ligge nær at formode en Forbindelse mellem 1ste Led i dette Navn og i Ønavnet. Det synes dog vanskeligt at paavise en saadan, skjønt man vistnok kan formode, at Hovedtounen i Gaardnavnet kan have ligget paa 2den Stavelse, og dette kan have bevirket Forkortelse af Vokalen i 1ste, som kan være gaaet over til o under Paavirkning af det øg. u. Skulde 1ste Led i begge være den Stamme, man har i Dyrenavnet *mørðr*, Gen. *marðar*, Maar, som efter Ross nu i Nordmøre heder Mar?

13. Rosaak. Udt. *rø'ssæk*. — Rosaghe NRJ. II 93. Rodesage OE. 8. Ruszacker DN. X 804, c. 1550. Rackesacke (!) 1610. Rodsoch 1632. Roesoch 1633. Roesach 1669. Roesoch, Rosaach 1723.

Sandsynlig *Ruðsæk, opryddet Ager, hvori 1ste Led er Gen. af *r n ð*, Rydning.

13, 2. Breiviken. Udt. *brei'vika*.

13, 5. Veaviken. Udt. *vé'avika*.

1ste Led er *viðr* m., Skov, Træ. Der sigtes vel her snarest til Drivtømmer.

BUD HERRED.

Herredets Navn: Bud. Navnet lever nu vist kun i Formen *bú'avære*, som Egnen omkring Kirken kaldes.

Bud findes først nævnt i det 16de Aarh., mest i Anledning af Rigsraads-mødet i 1533; det skrives da Bud, Bod, Boo; særlig at merke Formerne Budhe DN. X 688, 1533 og Budher DN. X 710, 1533.

Navnet maa være Ordet *búð* f., Bod, her vel snarest at forstaa om Rorbod eller Oplagsbod ved et Fiskevær, og det har uidentivl ogsaa fra først af tilhørt den Lokalitet, som nu kaldes Buaværet. Derfra er det gaaet over paa den her liggende Kirke og derigjennem paa Præstegjeldet. Værets Navn er udgaaet fra **Búðaver* eller **Búðarver*, sms. med Gen. Flt. eller Ent. af *búð*.

HUSTAD SOGN.

Har Navn efter GN. 18. Den gamle Kirke nævnes i Reformaten; den var en Stavkirke, som efter Thesen blev odelagt ved Lyulid 1718.

Gaardenes Navne¹: **2. Tverfjeld.** Udt. *tværfjællann*, Dat. *-já*. — Thuerfeldt 1632. 1633. Tverfield 1669. Tverfield 1723.

Ligger under den høie Fjeldryg Tverfjeldene, som lukker for den lange, brede Lavning, som gaar ind fra Hustadviken mellem Hustadelven og Farstad-elven. Med Hensyn til Navnet jfr. Vannelven GN. 85.

3. Kolmandskogen. Udt. *kålmandskójen*. — Kolmundschou 1610. Koelmanschou 1632. Kollumschou 1633. Kolmanschouf 1669. Colmanschoug 1723.

1ste Led er *kolmaðr* = *kolamaðr*, en Kulbrænder (O. R.). En Part under Skorgen i Grytten heder Kolmandvik.

¹ GN. 1, Bollén, er fra 1ste Januar 1891 overført til Elde Herred, se Elde GN. 171.

4. **Vassenden.** Udt. *va'ssænninn*, Dat. *-ænná*. — [af Watzenda AB. 72, der henført til Afroyar skipr.]. Vaðoen 1610. Vaðende 1632. 1633. Waðeng 1669. Wadsenden 1723.

Vatzenði, har Navn af, at den ligger ved den indre Ende af Hostadvandet. Udtaleformen maa opfattes som bestemt Fit.

5. **Ekren.** Udt. *ækkrá*, Dat. *ækken*. — Eckerenn 1610. Echre 1669. Echren 1723.

* Ekra f., gjenlagt Ager, Eng.

6. **Hostad.** Udt. *hó'sta*. — Hostadt DN. X 802, c. 1550. Hegstaa (!) 1610. Hostad 1669. 1723.

Hostad findes ogsaa i Singaas, og i Orkedalen er der en Gaard, som i AB. skrives af Hostadom, og som er en af de nuv. Gaarde Hostoen eller Hostoen (se Bd. XIV S. 130). Det kunde ligge nærmest at forklare Navnet som sms. af Adj. hó'r, hó'i, og staðir. Men dels pleier ikke staðir at sammensættes med Adjektiver, dels ligger denne Gaard slet ikke høit. Ligesom Hostvet i Lardal er opstaaet af Hávarðsþveit, kunde nok ogsaa dette være opr. *Hávarðsstaðir, af Mandsnavnet Hávarðr.

7. **Rodalen store.** Kaldes *stó'rrodalen*. — Rordall 1610. Stoere Rordal 1669. Store Rodal 1723.

Er vist samme Navn som Frænen GN. 58 og ligesom dette dannet af et Elvenavn af en Stamme Ryð-. Ligger ved en til Farstadelven gaende Bæk.

8. **Rodalen lille.** Kaldes *lí'hlrödalen*. — Lille Rordal 1669. Lille Roedal 1723.

9. **Sandblaast.** Udt. *sa'nblásst*. — Sandblosther (!) NRJ. II 65. Sandblosta, Sandbloster 1559. Sandblomster 1590. Sandbloster 1667. Sandblaaster 1723.

* Sandblástr m., Sandblæst, Sandflugt. Betegner, at Stedet har været udsat for Flyvesand. Samme Navn har været baaret af en nu indgaaet Gaard i Vaagan (Bd. XVI S. 315), og samme Betydning har Gaardnavnet Sandstrak i Hero Ndl. — GN. 9 og 10 har tidligere hørt til Kvernes Thinglag.

10. **Skotten.** Udt. *ská'tten*. — Skotten, Skodhen NRJ. II 65. Skotenn 1559. Schattenn 1590. Skotuig 1643. Skotten, Schaattum 1667. Schottem 1723.

Ligger lige under det bratteste Affald af Stemshesten. Det indeholder vel Ordet skot n., Fremspring af Land, især høit Land, og opragende Høide (Indl. S. 75). Men Navnets Form er paafaldende. Det synes muligt at forklare det af *Skotin, af opr. *Skotvin. Vistnok er det ikke almindeligt paa denne Kant af Landet, at Navne, sms. med vin, nu ender paa -en. Men i Sundalen har man dog Hoven, udt. *há'ven*, ved Siden af flere Navne paa -vin, som nu i Udt. ender paa -a. Dette formodede Navn vilde her passe godt til Beliggenheden. Men saavidt jeg ved, kan det ikke paa-vises andensteds. Forvexling i senere Skriftformer med Navne paa -heimr har man ogsaa i andre Navne paa -vin.

10, 12. **Marholmen.** Udt. *má'rhålmen*.

Maaske snarere sms. med marr m., Hav, end med marr m., Hest. Jfr. dog Sandø GN. 11.

11. **Sandvik.** Udt. *sa'nvíka*. — Sandtuig 1610. 1632. Sandviig 1667. Sandviig 1723.

12. Julshavnen. Udt. *júl'shamna*.

Hvis Navnet er temmelig nyt, kan det være dannet af Familienavnet Juel. Er det gammelt, kan det komme af Mandsnavnet Ígnill ligesom Julset i Fienem.

13. Breivik. Udt. *brei'vika*. — Breuige 1610. 1632. Brewigh 1669. Breewiig 1723.

14. Farstad. Udt. *fä'sta*. — Fastade NRJ. II 80. Farsthad DN. X 802, c. 1550. Festaa 1610. Farstad 1633. 1669. 1723.

Se Haram GN. 18. Gaarden ligger ved en Aa.

14, 12. Dalehaugan. Udt. *dä'lahauann*.

14, 23. Hoibuhaugen. Udt. *hau'bühaugen*.

1ste Led er identivt Haugbue, en Underjordisk, som antoges at bo i den Haug, hvorefter Stedet har Navn.

15. Farstaberget. Udt. *fä'stabärje*.

16. Storholmen. Udt. *stör'hälmen*.

17. Nerland. Udt. *nér'lann*. — Nerland NRJ. II 80. Nerlandh DN. XI 753, 1539. Nedrelandt DN. X 802, c. 1550. Nedrelandt 1610. Nederland 1633. Neerland 1723.

Formodentlig *Nedraland, af nedri, nedre. Hvis den opr. er en Del af Hustad, kunde den kaldes saaledes, fordi den ligger længere ude ved Bugten.

17, 2. Gammelstolvolden. Udt. *gä'mmelstör'älven*.

I Udtaleformen kunde et l være bortfaldt ved Dissimilation. Men det er ogsaa muligt, at Navnet virkelig indeholder stöð f, Stö, Baadstö (Indl. S. 80), og ikke stöðull, og at Skriftformen saaledes er urigtig.

17, 3. Robertsgaarden. Udt. *ru'bbersgaren*, ogsaa kaldet *ru'bberthauen*.

17, 20. Sorgaarden. Udt. *söga'ren*.

17, 22. Nerlandsremmen. Kaldes *rē'mma*, Dat. *-men*.

Af rim f. = rimi m., langstrakt Forhøining, Jordryg (Indl. S. 70).

18. Hustad. Udt. *hü'sta*. — a Hustodum DN. II 149, 1329 (jfr. Kongesagaerne ved Øystein Magnussens Dod, hvor Navnet er forvansket). Hustad NRJ. II 80. Hustaa 1610. Hudstad 1633. Hustad 1669. Huustad med Gammelsetter 1723.

Se Hjørndfjörd GN. 34.

18, 2. Knipen. Udt. *knî'på*.

Findes som Gaardnavn i Lesje og som Navn paa Pladse oftere paa Østlandet. Det kan dels være Ordet Knipa, Knibe, Forliegenhed, altsaa et ned-sættende Navn, dels det Knipa, som bruges i mange Fjeldnavne, betegnende en spids Top med bratte Sider, oldn. gnîpa. Se Bd. IV, 1 S. 17.

18, 17. Reset. Udt. *rē'se*.

Af ris n., Forhøining, Hoidekam (Indl. S. 70).

19. Gammelseteren. Udt. *gä'mmelsētra*. — Gammelsetter 1669. 1723 (da Underbrug til Hustad).

20. Malefeten. Udt. *mā'lfēta*. — Fethen 1610. Fitten 1669. Mallefetten, Malo Fættten 1723.

Sus. af den flg. Gaards Navn og fit f., frodig Græsmark ved Vand (Indl. S. 49).

21. Male. Udt. *mā'le*. — Male NRJ. II 80. DN. X 802, c. 1550. Melle 1610. Malle 1632. 1633. Male 1669. Malle, Maloe 1723.

* Malir, Flt. af møl f., Banke af Smaasten, især langs en Strandbred (Indl. S. 68). Der findes her udprægede Morænevolde, især langs Stranden mellem Malefeten og Male. Navnet findes i samme Form ogsaa i Voss.

21, 2. Ørnehaven. Udt. *ørnehājinn*.

22. Venaas. Kaldes *hau'ann*. — Wenaas 1610. 1633. 1669. 1723.

Se Vold GN. 25.

23. Skarset. Udt. *skā'rsæt*. — Skarsett 1610. Scharsett 1633. 1669. Scharset 1723.

* Skarðsetr. Har Navn efter et dybt Skar mellem Fjeldene Skolten og Løvhornet, udenfor hvilket Gaarden ligger.

23, 3. Rambjøren. Udt. *ra'mmbjōra*.

Af Englenavnet rafn og bjōrg f., et fremstikkende Berg (Indl. S. 43).

24. Herskarstølen. Kaldes *hæ'rska*re, Dat. *-skara*. — Herscharstøel 1723.

Herskaret er Navn paa en dyb Dal mellem Fjeldene Løvhornet og Rødtuen, gennem hvilken der rinder en Elv, som falder ud nær Hnstad, og som nu nok kaldes Sagelven, et Navn, som ikke kan være særdeles gammelt. Det kan formodes, at Elven tidligere har havt det fra flere Steder kjendte Navn Herja (se Vø GN. 41), og at 1ste Led i Herskaret indeholder dette Navn.

25. Bjørnsnos. Kaldes *nø'sa*, Dat. *nø'sen*. — Bjørness 1610. Bjørnsnæss 1666. Bjørnsnes, Bjørness 1723.

Sidste Led er nōs f., fremragende, brat Forhøining (jfr. Frænen GN. 60). Om 1ste Led kan der intet sikkert siges, naar Navnet ikke længere er i levende Brug.

26. Brennholmen. Udt. *bræ'nnhålmēn*.

1ste Led kan være brenna f., Brænding (Indl. S. 45).

26, 4. Vikan. Udt. *vī'kann*.

27. Skutholmen. Udt. *skú'thålmēn*. — Schudtholmen 1723 (Husmænd).

1ste Led er vel skúta f., etslags mindre Fartøi.

BUD SOGN.

Om Sognets Navn se under Herredsnavnet. Den gamle Kirke var en Stavkirke, som brændte ved Lynild 1715, hvorefter den nuv. Korskirke blev opført. Kaldet blev udskilt fra Akerø ved Reskr. af 1755.

Gaardenes Navne: 28. **Sundet.** Udt. *sj'nnē*. — Swnde NRJ. II 81. Sunde OE. 8. DN. X 802, c. 1550. Sunde 1610. Sonnde 1633. Sunde 1669. 1723.

* **Sundar f.** Flt. af *sund n.*, Sund. Det burde vel nu rettere skrives Sunde. Gaarden har Navn efter Sundet mellem Fastlandet og Øen Draagen. «Dette maa være det i Sagnerne oftere omtalte Frekøysund. Her er nu fordeltmeste meget grundt. Formodentlig er det bare Enderne af Sundet, som i gamle Dage har været brugt af Kystfarerne som Havn» (O. R.).

29. **Draagen.** Udt. *drá'ja*, Dat. *-jinnē*. — Drogen 1632. 1723.

Er vel samme Ord som Folkespr. Drog f, et Sted, hvor noget drages, oldn. *drōg f. (Indl. S. 47). Her er det vel egentlig Onavn, og falder som saadant vel i Betydning sammen med Drago, som især synes at bruges om Oer, som er skilte fra Landet ved grunde Sunde, hvorigjennem Baade maa drages. Denne Betydning maa vist ogsaa lægges i Navnet her. Dog sigtes neppe til det ovf. omtalte Sund, men til et ganske grundt, som adskiller Hovedøen fra en mindre, hvorpaa en af Gaardene ligger. Et Ønavn *Drog kunde være gammelt; da der er nogle mindre Oer ved Siden af den større, behøver det nemlig ikke at være et yngre Navn, som har fortrængt Frekøy (se under «Forsv. Navne»).

30. **Berset.** Udt. *bæ'rsæt*. — Bersetter NRJ. II 81. Berszetther DN. X 802, c. 1550. Bersett 1610. 1632. 1669. Berset 1723.

Se Eresfjord og Vistdalen GN. 44. Ogsaa her gaar der en større Bæk forbi Gaarden. Efter Stedsforholdene kunde en Forklaring af *berg u.*, Berggrund, ogsaa være rimelig; g kunde nok være bortfaldet allerede i 1520.

30, 5. **Kroksholmen.** Udt. *kró'kkshålmēn*.

Kan have faaet Navnet af sin Form, af *krókr m.*, Krog, Krumning.

30, 6. **Nystykket.** Udt. *nj'stykke*.

31. **Fagerviken.** Udt. *få'gervika*.

32. **Engelsberget.** Udt. *æ'ngelsbærje*.

Kan være sms. med det ogsaa i nyere Tid brugte Mandsnavn Ingjald, som i Stedsnavne nu næsten altid er blevet til Engels. Se PuSt. S. 143.

33. **Viken ytre.** Kaldes *j'ffer-vi'ka*. — Wichē (Fiskevær) 1723.

34. **Viken med Kjønnøen.** Udt. *vi'ka, kō'nnøia*.

Kjønnøen er et almindeligt Onavn, hvis 1ste Led er *tjōrn f.*, Tjern, lidet Vand. Tildels findes ogsaa Formen Kjønsøen.

35. **Storkerhaugen.** Udt. *stórrkáhaugen*, kaldes ogsaa *jø'ren-hauen*.

Sms. med Mandsnavnet *Styrkárr*, som ogsaa har været brugt i nyere Tid, efter Aasen (Navnehøg S. 37) i Søndmøre i Formen Styrkaa.

36. Kleppen. Udt. *klæ'ppen*.

Af *klepp* m., Fjeldknaat (Indl. S. 60).

37. Mensonipladsen. Udt. *mæ'nnsøniplassen* (eller *-garen*).

1ste Led maa være et Personnavn, formodentlig et Familjenavn.

38. Kristengaarden. Udt. *kré'sstengaren*.

39. Ivergaarden. Udt. *i'vergaren*.

40. Kippersund. Udt. *kî'persýnnē*.

Se Borgund GN. 102.

41. Kalsvik ytre. Udt. *kä'lsvika*. — Calswigh NRJ. II 82. Kalzwiken DN. XI 753, 1539. Kalszuicken DN. X 802, c. 1550. Kalþuig 1633. Ytter Kalsuigh 1669. Ytre Kalswiig 1723.

* *Kalfsvik*, af Mandsnavnet *Kalf* (PnSt. S. 162).

42. Kalsnes. Kaldes *klä'kkarnæse*. — Kalsnes 1669. 1723.

Maaske en forkortet Sammensætning med *frg*. GN.

43. Kalsvik indre. Se GN. 41. — Indre Kalsuig 1610. Inder Kalsuigh 1669. Indre Kalswiigh med Kipperholmen 1723.

44. 45. Gule øvre og nedre. Udt. *gū'le*. — Gule NRJ. II 82. Gulle DN. X 802, c. 1550. Øffuergulle, Nedregulle 1610. Gullen 1632. Gulleen 1633. Øffuer, Neder Gule 1669. Øfre, Nedre Gulle 1723.

Er vel egentlig Navn paa den lille, fra Gulevand kommende Elv, som gaar forbi Gaarden, og som Schoning kalder Gula. Det maa henføres til Adj. *gulr*, *gul* (NE. S. 85).

45. 3. Bjørnhaugen. Udt. *bjø'nñhauen*.

45. 5. Raakhaugbakken. Kaldes *rā'khauen*.

Maaske af Raak f., Vei, Gangsti for Kreaturer.

45. 6. Grundhaugen. Udt. *grý'nñhauen*.

Skal have sit Navn af, at der her er grund Jord (O. R.).

46. Haroen ytre. Udt. *hā'røia* (ikke *-øina*). — Haroen 1632. 1633. Ytter Haroen 1669. 1723.

Se Haram GN. 14, Frænen GN. 3 og Sando GN. 8.

47. Vestad. Udt. *væ'sta*. — Veste NRJ. II 82. Vestaa 1610. Vestad 1632. Wedstad 1633. Vestad 1669. Wæstad 1723.

Se Væo GN. 3.

47. 8. Vaagen. Kaldes *væ'stavåjinn*.

48. Rishaugen. Udt. *rî'shauann*. — Riishougen 1669. Ris-houg 1723.

1ste Led maa være *rîs* n., Ris, Kratskov (Indl. S. 70).

FORSVUNDNE NAVNE.

af Kambsvage in af Stim AB. 78 (ode).

Samme Navn som Kamsvaag i Strømsneset; se dette. Stim r har været Navn paa det høie Fjeld, som gaar næsten ud til Kysten nordligst i Hustad Sogn. Navnet udtales nu *sté'mme*, er altsaa gaaet over til Intetkjønsord, men vel især brugt som Grændenavn, medens Fjeldet, ialfald paa Karter kaldes Stemshesten. Efter det havde i M.A. en af Romsdalens Ottinger Navn, j Stym s Attunghe AB. 78, som omfattede Bud og Frænen. Samme Stamme har man i Stemma (*Stim f.), et mod Havet udskydende Fjeld i Bjørnør (Bd. XIV S. 15). Naar Gaarden siges at ligge in af Stim, er den maaske snarere at søge i det nærmeste Strøg af Kornstad Herred.

Freckeoen 1610. Frechoen 1632. Jfr. Frekeyjarsund Ol. d. h. S. Kap. 188. 262. Fornm. s. IX 33. 228. X 119.

Har været den nuv. O Draagen eller maaske snarere en O nærved denne Jfr. GN. 29. Om Navnet se Sande GN. 53, 2.

Slette Reiten 1669 (Hustad S.).

Soloen Fiskevær 1723 (Bud S.).

Hænger vist sammen med Soloviken, som efter Kystkartet er Navn paa en Vik omtrent paa Grændsen mellem Bud og Hustad Sogne. Om Navnet jfr. Akero GN. 33.

KVERNES HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Kvernes. Udt. *kværnēs*.

Ældre Navneformer: Kuernes AB. 115. Qwernes DN. XII 240, c. 1490. Kuennes DN. II 661, 1473 (Afskrift af 1585). Querness s. OE. 40. [Kuernessoken DN. X 763, 1538].

Er egentlig Gaardnavn, se GN. 22.

Kirkesognet nævnes AB. 115 og DN. X 763. Kirken er Hovedkirke i Kvernes Præstegjeld med Annexerne Bremsnes, Kornstad og Eide. Tidligere hørte ogsaa Grip til, men blev ved Resol. af ^{20.} 1827 overført til Kristiansunds Pgd.

Gaardenes Navne¹: **10. Mork.** Udt. *mårk*. — af Mork AB. 72. Mork NRJ. II 66. Morck 1559. 1590. Moreh 1643. 1667. 1723. Mørk f., Skov (Indl. S. 68).

11. Afset. Udt. *å'vsæt*. — Albetsetter (!) NRJ. II 66. Abelselt 1559. Abelsettir 1590. Auffsedt 1643. Auffset 1667. Afset 1723.

* Apaldrsettr, se Orskog GN. 38.

12. Mek. Udt. *mék*. — Mydik, Meke NRJ II 65. 66. Meeg 1559. Meick 1590. Meeg 1643. Mech, Meegh 1667. Meeg 1723.

* Midvik, se Volden GN. 99.

12, 9. Ormhaugen. Udt. *å'rmhåjinn*.

Jfr. det forsvundne Ormeroes i Rovde, se ovf. S. 35.

13. Skarset. Udt. *skå'rsæt*. — Skarsedt 1643. Scharset 1667. 1723.

* Skarðsettr, af skarð n., Skar. Indenfor Gaarden er der et sterkt udpræget Skar i Fjeldet.

¹ Tidligere GN. 1-9 er overførte til det nye Gjemnes Herred.

14. Hoset. Udt. *hó'sæt*. — Hosett 1559. Hosettir 1590. Hougsett, Hoesett 1643. Hoset 1667. 1723.

Findes paa mange Steder nordenfjelds. Sms. af Adj. *hór* (hárr), *hói*, og *setr* n. *Hovset*, *Ulstet* GN. 9, er vel samme Navn i lidt forskjellig Form. Jfr. Bremsnes GN. 71.

14, 1. Bakken. Udt. *bákkann*.

14, 3. Koparkleven. Udt. *kápparkleiva*.

1ste Led kan være *koparr* m., Kobber. Der har tidligere været drevet en Kobbergrube ikke langt herfra (Thesen S. 215).

15. Heggset. Udt. *hæ'jjesæt*. — Heggsett 1590. Heggset 1643. 1667. Heggset 1723.

* Heggja setr, sms. med Gen. Flt. af Trænavnet *hegg* r. Hyppigere er Heggset med 1ste Led i Stammeformen; det sidste findes i Sirendalen, i Aalen og i Selbu. Da der efter Kartet her ikke er noget Vandløb, kan man ikke i 1ste Led søge noget Elvenavn.

16. Gulstad. Udt. *gu'lstá*. — Oglestad NRJ. II 67. Wglastad Cap. Wgelsta 1559. Vggelstad 1643. Vglsta 1667. Gustad, Gudstad 1723.

* Uglustad ðir, sandsynlig dannet af Elvenavnet *Ugla*, se NE. S. 284. Gaarden ligger ved et Tilløb til den under GN. 18 omtalte Elv. Om Udeladelsen af 1ste Vokal i Udtaleformen jfr. Frænen GN. 61. Her er der efter Udeladelsen af 1ste Vokal ogsaa foregaaet en Omsætning af Bogstaverne i 1ste Stavelse. Se Ldsbl. 219. Jfr. ogsaa Eide GN. 150.

16, 10. Haltbakteigen. Kaldes *há'hlbakkinn*.

Et dobbelt sms. Navn. I Haltbakken er 1ste Led Trænavnet *hásl*.

17. Myrset. Udt. *mý'rsæt*. — Myresetter NRJ. II 67. Myresetther DN. X 763, 1538. Mirsett 1559. 1590. Myrsedt 1643. Myrset 1667. 1723.

* Mýrasetr, se Vannelven GN. 11, 2 og Nasset GN. 52.

18. Nedal. Udt. *né'dal*. — Nethedal i Badhalæ DN. X 173, 1461. Nedall NRJ. II 67. Neddal OE. 36. Nethedal DN. X 763, 1538. Nedall 1559. 1590. 1643. Nehdal 1667. Needal 1723.

* Nitjudalr, af Elvenavnet *Nitja*, som efter S. B. kan komme af *net* n., Fiskeket. Dette Elvenavn er endnu bevaret paa flere Steder paa Østlandet, nn mest i Formen *Nykjua*, og ligger desuden til Grund for Gaardnavne paa forskjellige Kanter af Landet. Bygdenavnet *Nittedalen* paa Romerike, som kommer af det samme Elvenavn, udtales nn *Nedalen* ligesom Gaardnavnet her. Se Bd. II S. 284. NE. S. 172. Ldsbl. 220. Dalføret kaldes nu *Baadalen* (jfr. *Badhalæ* 1461) efter GN. 72 i Bremsnes ved Dalens Munding; se dette.

18, 3. Troen. Udt. *tró'inn*.

Af *trøð* f., indhegnet Havnegang. Udtaleformen er bestemt Flt.

19. Rokset. Udt. *ró'kksæt*. — Rogsett NRJ. II 66. Rugsett 1559. Rogsetter 1590. Rogsett 1643. 1667. Rochset 1723.

Rokset findes ogsaa i Rissen, men udt. med aaben Vokal, ved 1550 skr. *Rogdesether* og antagelig dannet af Elvenavnet *Ragða* (Bd. XIV S. 104). Der er ogsaa en Bæk ved denne Gaard; men det er dog tvivlsomt, om dette Navn har samme Oprindelse. Roks- forekommer ellers i mange Navne, i

Regelen udt. med kort, lukk Vokal; men disse er aabenbart at forklare paa forskjellige Maader. Saaledes skrives Roksrud i Frogn i RB. Rølsrud, men allerede ved 1575 Rocks-. Overgangen er foregaaet saaledes, at l er bortfaldet og fs blevet til ks. Det er altsaa sms. med Mandsnavnet Rølf. Paa samme Maade er vist det samme Forled i flere Navne at forklare, saaledes oftere i Navnet Rogstad (Bd. II S. 76. III S. 91). Rogslund i Birkenes, udt. Rokks-, skrives i AB. Refsland og maa være sms. med Mandsnavnet Refr (Bd. VIII S. 159). Der kan formelt intet være i veien for at antage, at dette Navn er opr. *Rølfssætr, af Mandsnavnet Rølf. Jfr. ogsaa Aure GN. 78 og Edø GN. 1.

20. Strand. Udt. *strann*. — af Stranda AB. 71. Strand NRJ. II 66. Nordrestrand, Søndrestrand OE. 36. Strand 1559. Strandt 1590. 1643. Strand 1666. 1723.

Strandir. Flt. af strænd f, Strand (Indl. S. 79). Var allerede i det 15de Aarh. 2 Gaarde.

21. Opsal. Udt. *óppsalen*, Dat. *-la*. — af Vpsalom AB. 71. Vpsall 1590. Opsall 1643. 1667. Opsal 1723.

Se Vannellen GN. 80. Gaarden ligger noget høit ovenfor Strand.

22. Kvernes. Udt. *kværnés*. — Se under Herredsnavnet. Quernes 1590. 1643. 1667. Qværnes Præstegaard 1723.

Kuernes i AB. er vel opstaaet af ældre *Hverfnæs, hvis 1ste Led maa hænge sammen med hverfa, vende, svinge; forsvinde, komme ud af Syne. Det maa have Hensyn til, at Seilleden her gjør en skarp Bøining om Østspidsen af Averøen. Det falder da i Betydning sammen med Kvasnes i Borgund og Kuarnes i Gildeskaal. Det er vistnok paafaldende at finde det skr. med K- og ikke med H- i AB. At det skulde være *Kvernnes, af kvern f., ligesom en Gaard i Rendalen (Bd. III S. 365), er imidlertid umuligt efter Stedsforholdene, da der ikke findes noget Vandløb i Nærheden, og Udt. maatte da ogsaa have været en anden.

23. Guldset. Udt. *gúllsæt*. — Guldset 1643. Gulset 1667. Guldset 1723.

Formodentlig *Gullasetr, af Mandsnavnet Gulli (PaSt. S. 103). Navnet findes ogsaa i Selbu.

24. Kippervik. Kaldes *víka*. — Kopperwigen 1667 (anført som Strandsted under Præstegaarden). Kippervig 1723.

Se Borgund GN. 102—104.

25. Veiset. Udt. *vei'sæt*. — Vedesetter NRJ. II 67. Wesett 1559. 1590. Veiset 1643. 1667. Weiset 1723.

*Vidarsetr, af viðr m., Skov. Samme Navn er Veset i Haus og i Laanke og mulig paa nogle flere Steder, medens i andre Tilfælde Veset kommer af opr. Vésestr (jfr. Bd. II S. 338. VI S. 53). Samme Navn er fremdeles vist ogsaa Viset i Ørskog, i Ulvundeidet og i Beitstaden og det forsvundne Wedsett i Ore.

25. 4. Trøene. Udt. *trø'inn*, Dat. *trø'å*.

Se GN. 18, 3.

26. Sæteren. Udt. *sé'tra*, ogsaa kaldet *hallvarsétra*. — Zetter 1643. Sæter 1667. Sæter 1723.

Det andet af Daglignavnene er sms. med Mandsnavnet Halvard, oldn. Hallvarðr.

27. Trætvik. Kaldes *grei'svika*. — Tretvig 1723.

Trætvik er dannet af *þræta f.*, Trætte. De mange med dette Ord sammensatte Navne maa sigte til, at der engang har været Tvist om Eiendommen. Daglignavnet er sms. med Mandsnavnet Greis, en i Trondelagen (i Jemtland allerede i det 16de Aarh.) forekommende nyere Form af Gregorius. Jfr. Aasen, Navnebog S. 79.

28. Kjorsvik. Kaldes *klå'kkargaten*. — Tysswighen NRJ. II 67. Kiosuig 1559. Kiøssuigenn 1590. Korswigen (!) 1667 (Klokkergaard). Kiosvig 1723.

Se Frænen GN. 9.

28, 3. Klipen. Udt. *kli'pa*.

Samme Navn findes i Hegre og i Tjøtta og Flt. Klippe i Kinn. Det maa være en sterk Sideform til Folkespr. Klipa f., Klemme, Kløft, ogsaa om en Haandfuld af noget, som i Formen Klypa findes paa Østlandet som Navn paa Smaajorder. Med Tostavelsebetoning findes Navnet i Kornstad (GN. 114).

29. Leitet. Udt. *lei'te*. — Leite 1643. 1667. 1723 (derunder ryddet Leitebachen).

Se Vannelven GN. 71, 12. Fra Gaarden er vid Udsigt baade udover og indover Fjorden.

FORSVUNDNE NAVNE.

Følgende Navne anfores AB. 71 og 72 under Afroyiar skipr., uden at det kan afgjøres, om de tilhører det nuv. Kvernes Herred:

af Linwik.

Kunde være samme Navn som Linvik i Ringeby, som i 1390 skrives *Lygnuik* og derfor vel er sms. med Adj. *lygn*, stille, rolig, medens det allerede 1442 findes skr. *Linwik* (Bd. IV, 1 S. 157).

af Reisolande.

Indeholder i 1ste Led maaske Elvenavnet *Reisa* (NE. S. 189).

af Fadhaberge.

Indeholder formodentlig Elvenavnet *Fød*, som efter Magnus Olsen (Arkiv XXII) er det samme Ord som gotisk *fāpa f.*, Gjerde, og antagelig har havt Betydningen «Gjerde, Grændse».

af Fielle.

Kan maaske være = Tverfjeld, Bud GN. 2.

af Watzenda.

Er udentvivl = Vassenden, Bud GN. 4.

af Snaldzstadhum.

1ste Led er maaske Snaald m., Snude, Tryne, oldn. snáldr, som kun findes brugt om Ormens Snude. Dette Ord kan godt have været brugt som Persontilnavn ligesaa vel som f. Ex. trjóna og kan som saadant være gaaet ind i dette Gaardnavn. Beslægtede Navne er vel Snallum i Vestby (i Snaldheimum RB.) og Snapsrud i Borre (Snalzrud RB.); se Bd. II S. 10. VI S. 118.

GAMMELT BYGDENAVN.

Afroyiar skipreiða AB. 71. Afroyer skipr. AB. 67 s.

Afroy er den nuv. Averøen, den store Ø, som er delt mellem Kvernes, Bremsnes og Kornstad Herreder. Skibredet har dog havt et videre Omfang. Navnet har ogsaa været haaret af en Ø i Øieren i Fet, i Afroyenne RB. 402, nu en Halvø, der kaldes Rælingsøen. Desuden er Averøen Navn paa en Halvø ved Storelvns Udløb i Tyrifjorden i Hole. Navnets Betydning er ikke forklaret. Se Bd. II S. 244.

GRIP HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Grip. Udt. *gríp*.

Ældre Navneformer: um Gripar DN. IX 127, 1338. Gripe DN. XI 252, 1513. Gryff NRJ. II 68 (48 Skatydere). Grip OE. 41. Grip 1590. Griib 1643. 1723 (da 36 skatydende Mænd).

Navnet tilhører en Samling af smaa Oer, omgivne af Holmer og Skjær, ude mod Havet i Nordvest for Kristiansund. Den gamle Form har været Grip ar. Samme Stamme har man ndentvii i Kverngripene, nogle Skjær imellem Vikten og Gjøslingerne i Namdalen, og i Grippen (saa Kartet, rettere formodentlig Gripen), en Holme i Risøvær i Rødo. Beslægtet er maaske ogsaa Gaardnavnet Gripen i Alversund. Om Navnets Betydning kan jeg ikke give nogen Oplysning.

Den ældre Kirke var en Stavkirke. Havde efter Reformatsen en residerende Kappellan under Kvernes. Ved Resol. af ²⁰/₆ 1827 overgik Sognet til Kristiansunds Præstegjeld.

BREMSNES HERRED.

Herredets og Sognets Navn er egentlig Gaardnavn, se GN. 52.

Den ældre Kirke var en Stavkirke, som brændte i 1768 eller 1769. Sognet var efter Reformaten ligesom nu Annexsogn under Kvernes.

Gaardenes Navne: **31. Dale.** Udt. *da'le*. — Dale NRJ. II 75. Dalle 1590. 1643. Dahle 1667. 1723.

* Dalir, Flt. af dalr m., Dal. — GN. 31—34 ligger paa Øen Nordlandet ved Kristiansund.

32. Gløsvaag. Udt. *glø'svåjinn*. — af Glodiswage AB. 70. 71. Gloeswogh NRJ. II 75. Glødzvogh OE. 36. Glozuog 1559. Glossuogh 1590. Glozuog 1643. Gleswog 1667. Gløsvaag 1723.

Glødisvågr, af det i MA. almindelige Mandsnavn Gløðir (PnSt. S. 91).

32, 4. Kvitneset. Udt. *kvi'tnesse*.

33. Omsund. Udt. *õ'mmsýnne*. — Omsen NRJ. II 75. Vmsund OE. 36. Omsundt 1559. 1590. 1643. Omsund 1667. 1723.

Ligger paa Sydsiden af Nordlandet, den største af de Øer, hvorpaa Kristiansund er bygget, ved det Sund, som skiller denne fra Frei. Navnet tilhører opr. Sundet, og 1ste Led indeholder uidentvivel et ældre Navn paa Øen Nordlandet. Thesen anfører (S. 487) Oma som brugeligt Navn paa Nordlandet. Det skal dog ikke længere være i Brug, men er kjendt. Samme Navn er maaske Omsen, en liden Ø ved Ertvaagen i Aure. Man kunde formode Slægtskab med Folkespr. Om m., svag Lyd som af en fjern Bulder, Gjenlyd, oma, lyde, klinge, og oldn. óman n., Stemme, Rost.

34. Odegarden. Udt. *ø'galen*. — Odegård 1643. 1667. 1723.

35. Sæteren. Udt. *sé'tra*. — Setter 1667. Sætter eller Jøevig 1723.

Det i 1723 nævnte Jøevig er ældre * Djúpvik. — GN. 35—44 undtagen GN. 40 ligger paa Øen Frei.

36. Ulrikskvern. Kaldes *kvæ'nna*, Dat. *kvænn*.

37. Rensvik. Udt. *ræ'nnsvika* — Rennsuigenn 1590. Reensuig 1643. Reensuigen 1667. Reensvig 1723.

Kan sammenlignes med Rensli i Valsøfjorden. I begge Navne synes 1ste Led at kunne være opr. *Røynis-, af røyni n., Rogneskog, Rognelund, ligesom Frøysvik i Sogn er blevet til Fressvik. Denne Forklaring er fra Betydningens Side naturlig. Det er mindre rimeligt at sammenstille dem med Rensgata i Stokke, af opr. Reidulfsgata (se Bd. VI S. 192). 1ste Led kan ikke være opr. Renns- eller Rends-, da Udt. isaafald nu maatte have mouilleret n.

38. Bolgen. Udt. *bå'lgå*, *bå'lgånn*. — af Baulgo AB. 72. Bolwen NRJ. II 75. Bulgen OE. 36. Bolgenn 1559. 1590. 1643. Bolgen 1667. Bolgen med Huusoer; under samme No. Bolgvaagen 1723.

*Bolga? Sandsynlig opr. Navn paa den forbi Gaarden flydende Elv. Det maa sammenstilles med bolgin n, Particip af Verbalstammen *belg*, svulme op. Nær beslægtede Navne er vel Onavnet Bolgen i Melo, af Bolgene AB., altsaa Enstavelsesord, og Bolvær i Brønne. Se Bd. XVI S. 28 og 173.

39. Valen. Udt. *va'len*. — Wahlen (under Bolgens No.) 1723.

Maaske = det DN. XII 696, 1535 anførte Vallen (O. R.). Af vadill m., grundt Sted i Vand. Navnet sigter til det meget grunde Sund mellem Gaarden og den lille O Valholmen.

40. Hansoen. Udt. *ha'nnsøia*. — Hansoen (under Bolgens No.) 1723.

41. Valholmen. Udt. *vå'lhålmen*. — Wahlholmen (under Bolgens No.) 1723.

Se GN. 39.

42. Vasteinsvik. Udt. *va'stønsvika*. — Wastenswigen 1667. Wasteensviig 1723.

1ste Led er vist ikke det samme som Gaardnavnet Vasstein i Volden; derimod taler ogsaa Stedsforholdene. Jeg antager, at det er Ordet *vaðstein* n, Synkesten, som fæstes til Fiskesnører eller Fiskegarn. Stedet maa have faaet sit Navn af, at der her var godt Forraad af Sten, som var skikket til dette Brug. Jfr. det af Fritzner² III S. 838 b anførte *Vaðsteinaberg*. Et analogt Navn er Nesten i Ullensaker, hvis man antager, at Formen *Næstein* i RB. er rigtig, og at det kommer af *netstein* n, Synkesten paa et Fiskegarn (Bd. II S. 317).

43. Bjørnvik. Udt. *bjø'nnyvikann*. — Bjørnuigen 1643. 1667. Bjørneviig 1723.

Navnet findes paa flere Steder, tildels i Formen Bjørnevik, som i Ørskog og i Kornstad. Det er ikke let at afgjøre, om det kommer af Mandsnavnet Bjørn eller af Dyrenavnet.

44. Oldenborg. Kaldes *sa'nnyvika*. — Oldenborg 1667. 1723. Matrikelnavnet er et lavet Navn, der som saa ofte ikke har vundet Hærd.

45. Fugløen. Udt. *fugløia*.

Et hyppigt Ønavn, der maa have sin Grund i, at Øerne er yndede Tilholdssteder for Sofugle.

46. Engviken. Udt. *æ'ngvika*. — af Engiawik AB. 71. Enguig 1559. Enguigenn 1590. 1643. Engwigen 1667. Angelvig eller Engviig 1723.

Engjavik eller Engjarvik, sms. med Gen. Flt. eller Ent. af eng f., Eng. GN. 46—55 ligger paa Averøen.

46, 4. Otterbækken. Udt. *å'tterbækkinn*.

47. Stensviken. Udt. *stæ'nnsvika*. — Stenswighen NRJ. II 67. Stensuig 1559. Stensuigenn 1590. Steennsuig 1643. Steenswigen 1667. Steensvig 1723.

*Steinsvik. Gaarden har sit Navn af en isoleret Fjeldknaus (steinn) nær Gaarden.

47, 3. Fossviken. Udt. *få'ssvika*.

48. Hestvik. Udt. *hæ'ssvika*. — Hestvig 1643. Hestwigen 1667. Hestvig 1723 (da øde i over 40 Aar).

Et meget almindeligt Navn, som oftest maa have sin Grund i, at Stedet har været brugt til Havnegang for Heste, men undertiden vel ogsaa kan komme af «Hesten» som Fjeldnavn.

49. Kristvik. Udt. *kræ'ssvika*, ogsaa kaldet *vika*. — Christwigen 1667. Kristvig 1723.

1ste Led er formodentlig Kvindenavnet Kristin, som her er blevet noget sterkere forkortet end i Kristisæteren i Sylte, i Kristitroen i Frei og i Kristivik i Skogn. Se PnSt. S. 169.

50. Rausand. Udt. *rau'sann*. — af Raudasand AB. 72. Røesand NRJ. II 67. Rodesand OE. 36. Rodsandt 1559. 1590. Røesand 1643. Rosand 1667. 1723.

Rauðisandr, se Nesset GN. 40.

50, 2. Neset. Kaldes *rau'sannésse*.

50, 5. Kriltroen. Udt. *kril'troa*.

1ste Led maa være Kril m., Fiskeyngel, meget smaa Fisk (Aasen), sidste Led er troð f., se Indl. S. 82. Kunde have sit Navn af, at der i en Vik i Nærheden fandtes saadan Smaafisk. Forøvrigt kunde vel Kril ogsaa have været brugt som Persontilnavn. Krilholmen heder efter Kartet en Holme ved Hennen her i Herredet.

51. Klubbugten. Kaldes *klø'bben*.

Jfr. Klubbeneset, Ulstein GN. 27, 2. Ogsaa her har Navnet vel Hensyn til et noget høit Nes. Klubben findes oftere som her som Tostavelseord. Ved Siden deraf har man ogsaa Klubben med Enstavelsestone som Fjeldnavn og som Gaardnavn. Dette maa henføres til Klubb m., Bjergknold, høit, rundagtigt Nes (se Aasen).

52. Bremsnes. Udt. *bræ'msnés*. — Brimisnes AB. 71. Brymsness AB. 70. Bremsness NRJ. II 67. Brimsnees OE. 36. [Brimsnes sogn OE. 40]. Bremsnes DN. XII 696, 1535. Bremsnes 1559. 1590. 1643 (i begge de sidste Aar Fogedgaard). Bremsnæs 1667. Bremsnes 1723.

Denne Navneform findes, saavidt mig bekjendt, kun her. Derimod forekommer paa hele Vestkysten meget hyppig det beslægtede Bremnes, af brim n., Brænding. Den gamle Form er her usikker. Hvis Brymsnes

er det rette, er Navnet sms. med det samme brim, men i Genitivform. Eu saadan Dannelsesmaade ved Siden af det alm. Brimnes kan synes mindre rimelig, og denne Form findes desuden i en lidt senere Tilføielse i AB. Det synes mig derfor sandsynligst, at dette allerede er en Afslidning af opr. Brimnes, som findes i Hovedtexten i AB. Iste Led maa isaafald antagelig være et ellers neppe paavist Fjorndavn *Brimir, afledet af det samme brim, som kan have været et gammelt Navn paa den nu saakaldte Bremsnesfjord.

52, 2. Stavneset. Udt. *stā'vnēsse*.

Et meget hyppigt Navn, hvis Iste Led er stafr m., brugt om et langt fremstikkende, stavliggende Nes (Indl. S. 78).

52, 5. Øksenvaagen. Udt. *øksnråjinn*.

Maaske *Yxnavagr, af yxn m. og n. Flt., Oser. Stedet kan have været brugt som Havnegang for saadanne.

52, 12. Langneset. Udt. *la'ngnēsse*.

52, 14. Dybbugt. Kaldes *å'tterhåla*.

Daglignavnet er dannet af Dyrenavnet otr og hola f., Huluing. Fordybning (Indl. S. 56).

52, 15. Kirkevaagen. Udt. *kē'rkvråjinn*.

52, 20. Vorpbugten. Udt. *vå'rpbókhta*.

Iste Led er Vorpa f., Laxevarp.

52, 21. Grønbugten. Udt. *grō'nmbókhta*.

52, 23. Bakken. Kaldes *ba'kkann*.

53. Strøm. Udt. *strōm*. — Strøm NRJ. II 67. 1559. 1590. 1643. 1667. 1723 (derunder ryddet Stromsnes).

*Straumr. Har sit Navn af en Strøm mellem et lidet Vand og Fjorden.

53, 1. Bisgaarden. Udt. *bī'ssgalen*.

Navnet er vist temmelig nyt. Iste Led kan derfor ikke være biskups-, som desuden i Stedsnavne pleier at være gaaet over til Bus- eller Busk-. Det synes ogsaa trivselstomt, om Bis- kan være en Lydforandring af Bess, en nordenfjelds brugelig Form af Mandsnavnet Bersi; jfr. Bessegardh, forsvundent Gaardnavn i Stjørdalen (Bd. XV S. 39).

53, 5. Sjøledet. Udt. *sjō'lē*.

Sidste Led er vel lið n., Led, Aabning i et Gjerde. Navnet betyder da et Sted, som ligger ved et Led paa Veien ned til Søen. Jfr. de mauge af grind dannede Navne, ligesaa Gaardnavnet Sjøveien i Nordland om et Sted, som ligger ved Veien til Søen. Man kan ogsaa sammenligne Navnet Eiklið, d. e. en Gaard ved et Led paa Veien ned til et Færgested (jfr. Bd. XIV S. 129).

54. Odegaarden. Udt. *oī'galen*. — Odegaard 1643. 1667. 1723.

54, 5. Djupmyren. Udt. *jū'pmjra*.

54, 6. Trohaugen. Udt. *trō'håjinn*.

54, 7. Krokan. Udt. *krō'kann*.

Af krókr m., en Krumning af en Elv, en Vei eller lign. (Indl. S. 62).

55. Naustvold. Udt. *nau'stvállann*. — Nøestvold 1643. Nostvold 1667. Nostvold 1723.

Af *naust n.*, Nøst, og *vøllr m.*, Vold. Ligger ved en Vaag.

56. Ekkilsømyren. Kaldes *mý'ra*.

Ligger paa Ekkilsoen.

57. Ekkilsoen. Udt. *æ'kkelsøia* [af flere hort *æi'kelsøia*]. — Ekkilsoy AB. 71. Egelse NRJ. II 67. Igilssøin OE. 36. Ekielso DN. XII 696, 1535. Egelsonn 1559. Eckellso 1590. Echellsøen 1643. Echelsoye 1667. Echelsoe 1723.

Formen i AB. kan ikke være helt rigtig. Det rette kunde være Ekkilsoy, hvis 1ste Led kunde være det mythiske Mandsnavn Ekkill (se Lind, Norsk-Islandske Dopnamn Sp. 228). Man kunde ogsaa formode Ekiils- og sætte dette i Forbindelse med det af Aasen anførte Eikel m., Tange paa en Ljaa. Isaafald indeholder vel 1ste Led et ældre usms. Navn. I Aaseral findes et Gaardnavn Ekil, hvis Betydning jeg ikke kjender, men som vist ikke er beslægtet med dette Navn. Det er en mindre Ø ved Aversøens Nordvestside, adskilt fra denne ved nogle Sunde.

57, 1. Gaarden. Udt. *ga'len*.

57, 5. Kleven. Udt. *klei'ra*.

57, 6. Aakviken. Udt. *å'kvika*.

Ofte forekommende Navn, hvis 1ste Led er *a k r m.*, Ager.

57, 8. Vaagen. Udt. *vå'jinn*.

58. Grønvik. Kaldes *ha'mna*, Dat. *håmn*.

59. Rosvaag. Udt. *rå'ssvåjinn*. — Rusuog 1559. Roßuogenn 1590. Roxuog 1643. Roswogen 1667. Raachsvaag 1723.

Formodentlig **Rossavågr*, af *ross n.*, Hest. Jfr. Rosvik i Leka og i Brønnø. I nogle af Skriftformerne finder man Spor af den ofte fremtrædende Tilbøielighed til at indskyde et *k (g)* foran *s* med følgende Konsonant.

60. Ingeborgvik. Udt. *i'nnebørrvika*. — Ingeborguig 1643. Ingeborwigen 1667. Ingeborgviig 1723.

61. Øien. Kaldes *ø'løia*. — Øyenn 1590. 1643. Øyen 1667. Øien 1723.

Er en egen Ø. Daglignavnet er sms. med Mandsnavnet Tord, oldn. Þórðr.

62. Bogen. Udt. *bó'jinn*, Dat. *-ja*. — Bougenn 1590. 1643. Boien 1667. Boven 1723.

Af *bugr m.*, Bøining (Indl. S. 46), her sigtende til en Bøining af Kystlinjen.

63. Hjelset. Udt. *jé'lsæt*. — Hielsnett, Hielsnett 1559. Jelssett 1590. Jeldsett 1643. Jelset 1667. Gielset 1723.

Efter Formen af 1559 maa det vel være **Hjalmssætr*. af Mandsnavnet *Hjalmr*, jfr. Bolsø GN. 54. Udt. med lukt *e* er dog meget uregelmæssig. Paa de andre Steder, hvor Navneformen forekommer, i Bolsø, i Hollen og i Laanke, har man i Udt. *æ*.

64. Haukaas. Udt. *hå'kåsen*. — Hugaas 1590. Hougaas 1643. Hochaas 1667. Houchaas 1723.

* *Haukáss*, sms. med Englenavnet *haukr*. Med Hensyn til Udt. jfr. Ørskog GN. 21.

65. Fransvaag. Udt. *frånnsvåjinn*. — Frandtzuog 1643. Frandtzwogen 1667. Frantsvaag 1723.

Jfr. Bolso GN. 4 og 6.

66. Sørvik. Udt. *sø'rvika* (ø mod æ). — Søruigenn 1590. Sioeruig 1643. Soerwigen 1667. Sørvig 1723.

* *Søndrvik*, den søndre Vik, i Modsætning til andre Viken ved Fjordarmen Sundsfjorden.

67. Vebenstad. Udt. *vébænnsta* (af nogle hort *bei'nsta*). — Vibenstad NRJ. II 67. Webenstad 1559. Wepensta 1590. Webenstad 1643. 1667. Wæbenstad 1723.

* *Vébjarnarstaðir*, af det i MA. temmelig alm. Mandsnavn *Vébjörn* (PnSt. S. 276).

67, 3. Bahaugen. Udt. *bå'håjinn*.

Se GN. 72.

67, 5. Skaret. Udt. *skå'le*.

68. Bjørshol. Udt. *bjø'sól*. — Bjørshol 1559. Biorsall 1590. Bjørshol 1643. 1667. Bjørshoel 1723.

* *Björshóll*, hvori 1ste Led er Mandsnavnet *Bjór* eller Dyrenavnet *bjór*, brugt som Mandstilsnavn (PnSt. S. 40), sidste Led *hóll* m., isoleret Holde, helst en rundagtig (Indl. S. 56).

69. Dyrset. Udt. *dýrsæt*. — af Dyrasætre AB. 71. [Dyrasæter AB. 67 s.]. Dyresetter NRJ. II 68. Diurseter OE. 36. Dyrsett 1559. Dirsett 1590. Diursett 1643. Dyrset 1667. 1723.

Dýrasetr, sms. med Mandsnavnet *Dýri* (PnSt. S. 59).

70. Hol. Udt. *hól*. — Hole NRJ. II 68. Holle 1559. 1590. Hoelle 1643. Holl 1667. Hoel 1723.

Jfr. GN. 68. Gaardene ligger temmelig langt fra hinanden.

70, 3. Nertroen. Udt. *nér'trøa*.

Af *trøð f.*, indhegnet Havnegang (Indl. S. 82).

70, 7. Elvehaugen. Udt. *ælvhåjinn*.

71. Hoset. Udt. *hó'sæt*. — Hosett 1559. 1590. Hoeset 1667. Hoset 1723.

Se Kvernes GN. 14.

72. Ba. Udt. *bå*. — af Bodha AB. 71. [Jfr. i Bodhadale AB. 72. i Badhalæ DN. X 173, 1461]. Baæ 1559. Bade, Baade 1590. Baæ 1643. Baa 1667. Bae 1723.

Samme Navn findes i Rødenes, i RB. skr. i Baadom og i Baadhæ. Badhalæ DN. X 173 (se Kvernes GN. 18) viser, at ogsaa dette Navn i MA. tildels har været skr. med å, og *båð* er maaske Navnets rette Stamme. Beslægtede Navne er maaske Bodding i Nes R., skr. i Badungum 1306,

a Boðunghom 1337 og senere stadig med o, ligesaa det forsvundne Gaardnavn i Badungom, Budungum i Skjeberg, samt et Badungar eller Bodungar i Bohuslen, som nævnes paa flere Steder i RB. Dalens Navn har jeg hørt udt. Baadalen. Da der har været et Elvenavn Boða paa Voss, og vi i Nordland har Baaelven (NE. S. 8 og 19), er det tænkeligt, at ogsaa her et øpr. Elvenavn ligger til Grund. Jfr. Bd. I S. 173. II S. 358.

72, 2. Trøvolden. Udt. *trøvållen*, ogsaa kaldet *ó'lænninn*, Dat. *-ná*.

Det sidste Navn er bestemt Flt.; dannet af Mandsnavnet Ole og eng f., Eng.

72, 4. Troen. Kaldes *bā'tróa*.

73. Nekstad. Udt. *ne'kksta*. — Nekstad NRJ. II 67. Neckestad 1559. Negsta 1590. Neegstad 1643. Nechsta 1667. Negstad 1723.

Formodes PnSt. S. 187 at kunne være Nøkkvisstaðir, af et Mandsnavn Nøkkvir.

73, 7. Leitet. Udt. *lei'te*, Dat. *-ta*.

Se Vannelven GN. 71, 12.

74. Kalvoen. Udt. *ka'lvøia*.

Ogsaa her synes det efter Kystkartet, som om der ligger en liden Ø tæt ved den større. Se Borgund GN. 141. Navnet kunde dog ogsaa være opstaaet af, at Oen engang havde været brugt til Havnegang for Kalve.

75. Sunde. Udt. *sýnn'*. — Sunde 1643. 1667. 1723.

*Sundar f., Flt. af sund n., Sund. Ligger ved en Indsnevring af den Fjord, som fra N. skjærer ind i Averøen.

76. Sofstad. Udt. *sø'ffsta*. — Siftestad NRJ. II 67. Suefftestad 1559. Supstad 1590. Sobstad 1643. Soffsta 1667. Sofstad 1723.

Samme Navn er formodentlig Syftestad i Kviteseid, beslagtede kan ogsaa Sofsteland i Os og Softing i Vefsen være. De kan staa i Forbindelse med svipta, rive noget bort fra dets Sted, ud af dets Stilling. Da sviptir findes brugt som Mandstilsnavn (K. Rygh S. 66), kan et saadant ligge til Grund for de med -stad sms. Da der her ikke er noget Vandløb, kan der ikke tænkes paa Elvenavn. Det vil kun være en Gjetning at formode et Fjordsnavn *Sviptir om den Fjord, som her gaar ind i Averøen og nu har forskjellige Navne efter Gaardene. Da imidlertid Fjorden saavel ved denne Gaard som paa to Steder længere inde ved Øer og Nes knibes sammen til range Sund, medens der er bredt udenfor og indenfor, kunde nok et saadant Navn, dannet af svipta, Folkespr. syfta, i Betydningen «rykke sammen, indknibe Kanterne paa et Seil», synes at passe paa Fjorden.

77. Flatset. Udt. *fla'ssæt*. — af Flatasætre i Bodhadale AB. 72. Fladesetter NRJ. II 67. Fflatseter OE. 36. Flattsett 1559. 1590. 1643. Fladset 1667. 1723.

Flatasætr, den paa en Flade liggende Gaard, af Adj. flatr og sætr n., Bosted. Navnet findes ogsaa i Frei og i Hadsel. Da Gaarden ligger yderst i Fjorden, maa Boðadalar have været brugt ogsaa om Egnen omkring den Fjord, ved hvis Bund Ba ligger.

78. Hennen. Udt. *hæ'nnå*, Dat. *hæ'nnånn*. — Hende NRJ. II 67. Heindenn 1559. Henndenn 1590. 1643. Henden 1667. 1723.

Er uidentivl nær beslægtet med Hennen, Valsøfjorden GN. 100, som imidlertid betones som sterkt Hunkjønssord. Det sidste er sandsynlig opr. Elvenavn. Ligesaa med Hende i Fosnes, ogsaa antagelig Elvenavn. Her er det vel opr. Ønavn, som har tilhørt den kun ved et smalt Eid med Averøen forbundne Halvø, hvorpaa Gaardene ligger. Den kaldes nu paa Karterne Hende og har formodentlig engang været helt omflydt. NE. S. 99 formodes det, at disse Navne hænger sammen med *hond f.* Haand. Hvis dette er rigtigt, kan de ikke høre til samme Stamme som Henni i Nes R., som i MA. stadig skrives Hænnin, Hænnin, det forsvundne Hænnin i Hobøl, Henning i Sparbuken o. fl., hvis Betydning ellers ikke er forklaret. Se Bd. II S. 353.

78, 7. Stølen. Udt. *stø'len*.

79. Furoen. Udt. *få'røia*. — Furroe 1643. Nordre Furoen 1723.

En egen Ø. Sms. med Trænavnet fura, som ifølge Ross nu i Ytre Nordmøre heder Faaraa.

80. Ramsoen store. Kaldes *stø'r-rammsøia*. — Store Ramsoen 1723.

Ofte forekommende Ønavn. 1ste Led kan være Gen. af Mandsnavnet Raffen eller Plantenavnet Rams, Skovløg.

81. Honningsoen. Udt. *hø'nningssøia* (én sagde *hø'nings-*). — Honingso 1559. Honningsson 1590. Honningsohen 1643. Honningso 1667. Honningsoen 1723.

Jfr. Skodje GN. 8.

82. Langoen. Udt. *la'ngøia*.

83. Krabvaagen. Udt. *krå'vråjinn*, altn. kaldet Ellingvaagen. Ligger ved en meget grund Vaag paa Nordsiden af Hennen. Af Dyrenavnet Krabbe.

84. Uran. Udt. *u'ran*. — Uren 1723.

Af *urð f.* Ur. Her bestemt Flt.

85. Hasloen. Udt. *ha'hløia*. — Hasilloen 1590. Hasjellohen 1643. Hasjeloeloe 1667. Hasseloen 1723.

Af Trænavnet hasl.

85, 2. Haslosæteren. Udt. *ha'hloisêtra*.

86. Breiviken. Udt. *brei'rika*.

FORSVUNDNE NAVNE.

Fozen NRJ. II 75. Ffozen OE. 36. Fousenn 1559. Foßenn 1590. Lille Fosenn 1643. Foesen 1667. Fosen eller Lille Fosund 1723.

Følskn, se Herø GN. 33. Her har Navnet tilhørt endel af de Øer, hvorpaa Kristiansund er bygget, snarest «Kirklandet», og den i Navnet

liggende Betydning af en skjult Vaag sigter enten til hele denne Bys Havn eller maaske nærmest til den dybe Vik, som fra denne skjærer ind i Kirklandet. Indtil Stedet blev Kjøbstad, kaldtes det Lille-Fosen i Modsætning til Stor-Fosen i Ørlandet.

Winsett 1590 (anført mellem Strom og Stensviken).

Er vel samme Navn som det forsvundne Windsetter i Ørskog, se dette.

Jarberget 1723 (ryddet for 18 Aar siden under Sorvik).

Er udentvivl samme Navn som Jælberg i Nannestad (Jærdhærgen RB.) og det forsvundne Jærdhærg i Lunner, som Bd. II S. 409 og IV, 2 S. 138 forklares som betydende: et med Jord bedækket Berg.

KORNSTAD HERRED.

Herredets Navn: Kornstad. Udt. *kå'nsta*.

Herredsnavnet er egentlig Gaardnavn, se GN. 133.

Sognet omtales i OE. og i Reformatsen og har eksisteret allerede i den katholske Tid. Den før en Tid siden nedrevne Kirke var en Stavbygning.

Gaardenes Navne: 88. **Vaagan.** Udt. *vå'gann*. — Vaagen 1667. Waagen 1723.

Ligger mellem to Vaager.

89. **Ljøsoen.** Udt. *jå'søia*.

Temmelig almindeligt Onavn, ofte skr. Ljøsen. 1ste Led er Adj. ljøs, lys, skinnende, blank. Navnet har maaske Hensyn til Farven af Berg eller lign.

90. 91. **Sandoen store og lille.** Udt. *så'nnoia*. — Sando 1559. 1590. Sandohen 1643. Sandoe 1667. Store, Lille Sandoe 1723.

Sandø, den sandige O.

92. **Staurnes.** Udt. *stau'ru'sse*.

Se Borgund GN. 128.

93. **Rangones.** Udt. *ra'ngoinésse*. — Rangoenæss 1723.

94. **Rangoen med Høgrisholmen.** Udt. *ra'ngoia, hø'gris-hålmen* (rettere *hø'grés*?). — Rangoe 1723.

Navnet findes neppe andensteds. 1ste Led kan neppe være Adj. (v)rangr, som man har i Rangaa og Rangund, vel i Betydningen «bugtet, kroget», da det ikke passer til Oens Form. Det kunde maaske staa i Forbindelse med Rong f., som bl. a. bruges om en Baads Røling, især hvis dette Ord ligesom svensk Dial. Rång f. ogsaa har havt Betydningen «Stang». Hvis Høgrisholmen virkelig udtales med lukt i, maa det vel komme af ris n., Ris. Efter den anden Udt. maa det afledes af ris n., Høidekam (Indl. S. 71). Tillægget Høg skal vel skille den fra GN. 108.

95. **Kalvoen.** Udt. *kål'voia*. — Kalfvoen 1667. Kalfoen 1723.

Jfr. Bremsnes GN. 74. Her synes det at maatte forklares af Dyrenavnet.

96. Kaarvaag. Udt. *kå'rvåjinn*. — i Kaghurvagom DN. II 105, 1314. i Koghurvaghum DN. IV 175, 1332. i Kafurvaghum DN. V 96, 1336. i Koghurvaghum DN. II 226, 1345. Korwe NRJ. II 68. Kuoruog 1559. Koruog 1590, 1643. Korvaag 1667. Kaarvaag 1723.

Køgnrvágar. 1ste Led er køgurr m., Tæppe. Med denne Sammensætning maa sammenlignes køgurbarn og køgursveinn, et lidet Barn (eg. et Svøgebarn). Ordet bringes ogsaa som Tilnavn i Grímr kangnr (Landn. S. 170 f.), hvis Sønner kaldes Kaugursynir; det bemerkes om dem alle, at de var smaa og uanseelige. I samme Betydning maa det formodentlig opfattes her, saa at Navnet har en nedsettende Betydning: «en liden, nanseelig Vaag». Mnlig beslægtet er det islandske Kögr, Navn paa en Fjeldpynt, nær hvilken der er en liden Vik, som heder Kagravík (Kálnd I S. 612 f.). Mindre sandsynlig finder jeg den PnSt. S. 164 Anm. fremsatte Formodning, at Vaagen har faaet sit Navn af, at dens Speil sammenlignedes med et udbredt Tæppe.

97. Folland. Udt. *få'llann*. — af Forlande AB. 71. Follen NRJ. II 68. Ffolland OE. 36. Follan DN. XII 696, 1535. Faaland 1559. Folandt 1590. Foelland 1643. Folland 1667. Över og Neder Folland 1723.

Forland. Er vel samme Ord som det nu brugelige Forland, som efter Aasen betyder en Strand, hvor det er vanskeligt at lande, en Havkyst uden Indløb eller Bugter. Dette passer dog ikke paa denne Gaard, som ligger 2—3 Km. ind fra Kysten og fra den under GN. 96 omtalte Vaag. Kysten er her vel beskyttet ved Øer. Det kan antages, at forland opr. har havt Betydningen: fladt Land foran Fjælde nær Kysten. I denne Betydning vilde Navnet stemme godt med Stedsforholdene. Navnet findes vist kun her. Faarland i Sund skrives NRJ. II 612 Fnreland og er saaledes vel opr. Furland af Trænavnet fura.

97, 3. Tuven. Udt. *tú'vå*, Dat. *tú'vånn*.

Er Ordet þúfa f., Toe (Indl. S. 83).

97, 6. Langkloppen. Udt. *la'ngklåppinn*, Dat. *-på*.

Af kløpp f., Klop (Indl. S. 61). Udtaleformen er bestemt Flt.

98. Kummervold. Kaldes *vå'llann*. — Kommeruold 1643. 1667. Kummervold 1723.

Minder om Kummerneset og Kummermoen i Vefsen, som er dannede af Elvenavnet Kumra, som ogsaa indeholdes i Gaardnavnet Kummeren i Gildeskaal (Bd. XVI S. 82. NE. S. 133). Da Gaarden ligger nær en liden Bæk og ikke langt fra en større, er denne Forklaring ogsaa mulig her. Formelt muligt er det dog ogsaa, at 1ste Led er opstaaet ved Dissimilation af Kumla, Gen. Flt. af kuml n., Gravros, i hvilket Tilfælde det vilde være samme Navn som Kunglevold i Lindaas og Kumlevold i Bakke. Jfr. ogsaa Bd. VI S. 44.

98, 2. Kvila. Udt. *kvi'la*.

Ligger ved en Landevei og har formodentlig faaet Navn af, at Stedet har været brugt som Hvilested.

99. Roaldsøen. Udt. *ró'allsoia*. — Roelsoen, Rolfsøen 1723.

* Róaldsøy, af Mandsnavnet Róaldr (PnSt. S. 205).

100. Vaagsholmen. Udt. *vå'kkshålmen*. — Waagsholmen 1723.

Ligger udenfor Mundingen af Kaarvaagen.

101. 102. Lovøen store og lille. Udt. *lò'vøia*. — Løffoen 1643. Løffoen 1667. Laavoen 1723.

Lauføy, et hyppigt Ønavn, som maa sigte til Rigdom af Løvskov. Ogsaa paa flere andre Steder er Nutidsudtalen den samme som her.

103. Utem. Udt. *ú'temm*. — Vdym NRJ. II 68. Wdem 1559. Vthem 1590. Vtemb 1643. Vtem 1667. Uttem og Utlemsnæs 1723.

*Útheimr. Maa have Navn af, at den af de ældre Gaarde paa Averøen er den, som ligger længst ude og mest aabent mod Havet. Navnet findes ellers knn i Opdal, hvor det maa have sin Grund i Beliggenheden yderst i Dalen. Falder i Betydning omtr. sammen med Navne som Utby, Utgaarden.

104. Smednes med Roholmen. Udt. *smé'nésse, ró'hålmen*. — Smednæsset 1723 (ryddet under Utem). — Roholmen 1723 (øde).

Det første Navn maa have sin Grund i, at Stedet har været ryddet eller beboet af en Smed. Det andet kunde være sms. med Mandsnavnet Rói, som i nyere Tid har været i Brug i Romsdalen, eller ogsaa med *ró f. = r á, Vraa*, hentydende til en af de indenfor liggende Viken (Indl. S. 69).

105. Kippernes. Udt. *kí'ppernésse* (én sagde: *kí'per-*). — Kippernæs 1723 (nylig ryddet under Utem).

Se Borgund GN. 102.

106. Bjelvaag. Kaldes *mjö'lváagun*. — Bielvaag 1723.

Det første Navn kan være dannet af Plantenavnet Bjella. For det andet kan jeg ikke anføre anden Forklaring end, at 1ste Led kunde være Mjøl, oldn. *mjól n.*, i den under Grytten GN. 23 nævnte Betydning af fint Støv, i hvilken Betydning Ordstammen endnu bruges i enkelte Landsdele, se Ross under Mjola.

107. Hjertvik. Udt. *jær'tvika*. — Hiarttwig Cap. Hiertuigh 1559. 1590. 1643. Jertwig 1667. Hiertvigen 1723.

Se Akero GN. 2. Da der et, rigtignok noget langt Stykke udenfor Viken ligger en Holme, Hjertvikholmen, kunde man antage, at denne har havt et ældre Navn Hjarte, oldn. *Hjarta*, og at Gaarden ogsaa her har Navn efter denne. Men Navnet kunde ogsaa godt have sit Navn af Vikens Form, idet dens inderste Del ved et fremskydende kort Nes deles i to mindre Viken.

108. Risholmen. Udt. *ri'shålmen*. — Riisholmen 1723.

1ste Led er *ris n.*, Ris, Kratskov (Indl. S. 70). Jfr. GN. 94.

109. Haaholmen med Korsholmen. Udt. *há'hålmen, kâ'rs-hålmen*. — Haaholmen, Korsholmen 1723.

Haaholmen er sms. med Adj *há r.* høj. Korsholmen har vel sit Navn af et Kors, som har været anbragt paa den enten som Sømers eller til Minde om en ulykkelig Hændelse (se Indl. S. 62 under *kross*).

110. Gjeitoen. Udt. *jei'tøia*. — Geetoen 1723.

Maa engang have været brugt til Havnegang for Gjedler.

111. Eldhusøen. Udt. *æ'llüsøia*. — Eldhusøen 1723.

Af *eldhús n.*, Hus, hvori der ildes. Jfr. Gaardnavnene Eldhuset i Bygland og Eldhusaakeren i Bykle og paa den anden Side det hyppige Ønavn Husøen.

112. Hulvaagen. Udt. *hul'våjnn*. — Hulvaag 1723.

Et dunkelt Navn. Ligger paa en liden Ø med en liden Vaag paa den indre Side.

113. Skarvoen. Udt. *skår'vøia*. — Scharvoen 1723.

Findes paa flere Steder, deriblandt i S. Undal, hvor det 1435 skrives *Skarfe y*. Kan komme af Fuglenavnet *skarfr m.*, Skarv, eller af Skarv n., nøgen Fjeldgrund.

114. Strømsholmen med Klipen. Udt. *strø'mshålmén, kl'pa*. — Strømbsholmen 1643. Strømsholmen 1723. — Klippen 1723.

Det første Navn maa have Hensyn til en Strøm mellem Øen og Fastlandet. Om Klipen se Kvernes GN. 28, 3.

115. Smørholmen. Udt. *smør'hålmén*. — Smørholm 1559. Smørholmen 1643. 1723.

Der findes adskillige med Smør- sms. Stedsnavne, som vistnok maa opfattes som «rosende», betegnende Stedet som et godt Levested. Se Bd. I S. 83. Indl. S. 39.

116. Langoen. Udt. *la'ngøia*.**117. Kvitholmen.** Udt. *kvi'thålmén*.**118. Oroen.** Udt. *ó'løia*. — Oroen 1723.

1ste Led maa være *urð f.*, Stenur. Efter Udt. kan det ikke være det AB. 72 nævnte Fiskevær *Óðrar*, hvis dette Navn er rigtig skrevet.

119. Vevang. Udt. *vé'vang*, om Grænden hørt *vé'vonglanne*. [Mon ikke rettere *vé'ong*? Vaagen har jeg hørt kalde *vé'ongvåjnn*]. — Veffanger NRJ. II 65. Weuang, Weuong, Weang 1559. Weuanger 1590. Weuong 1643. Wewang 1667. Weevang 1723.

Kan være **Vévangr* (Munch NGHS. S. 218), af *vén*, Helligdom, og *vangr m.*, græsgroet Slette (Indl. S. 84). Med Hensyn til Udt. Veong- kan isaafald sammenlignes Leikanger (af *Leikvangr*) i Sande og i Selje, udt. Leikong. Dette Navn findes ikke andensteds, og hvis man vil lægge Vægt paa den ældste Skriftform, taler den imod denne Opfatning og for at anse Navnet som sms. med *angr m.*, Vik, Fjord. 1ste Led kunde isaafald være en med *Veiv f.*, Svingel, Dreieskaft, og *veiva*, dreie, beslægtet Stamme (se Falk & Torp under «Veiv»); opr. Form vel **Vifangr*. Isaafald er Gaardnavnet opr. Fjorduavn. Vevangsvaagen med sine Fortsættelser, Sandblaastvaagen og Gaustadvaagen, har en eiendommelig boiet Form, som godt kan tænkes at have givet Anledning til et saadant Navn. Med Hensyn til Udt. jfr. isaafald Norang i Hjørundfjord, Sandanger i Hjelmeland og Lauvanger i Nesne, som alle i Udt. ender paa -ong med Inkt Vokal. GN. 119—121 ligger paa Fastlandet paa Sydsiden af Kornstadfjorden.

119, S. Kraakneset. Udt. *krå'knésse*.**120. Bjornevik.** Udt. *bjø'nnavika* (ø mod æ). — Biornwigen 1667. Biørneviig 1723.

**Bjarnavik* eller **Bjarnarvik*, af et af Mandsnavnene *Bjarni* eller *Björn*, men mulig ogsaa af Dyrenavnet *björn* (PnSt. S. 44).

121. Gaustad. Udt. *gau'sta*. — Godestad NRJ. II 66. Gudsta 1559. 1590. Gustad 1643. 1667. Gustad og Frandsnæs, ryddet derunder, 1723.

Opføres PnSt. S. 83 som sandsynlig sms. med Mandsnavnet Gant eller Gauti. Af Grunde, som nærmere er forklarede under Eide GN. 174, tror jeg dog, at det snarere er dannet af et Elvenavn af Stammen Gaut, som har tilhørt den Elv, som falder ud i Gaustadvaagen.

121, 4. Dalhaalen. Kaldes *hå'lå*.

Daglignavnet og sidste Led af Matrikelnavnet er *hola f.*, Hulning, Fordybning (Indl. S. 56).

121, 5. Stølen. Udt. *stø'len*. — Nordre og Søndre Stølen 1723.

122. Tevik. Udt. *tē'vika*. — Tywiik AB. 72 s. Thiug DN. II 661, 1473 (Afskrift fra 1585). Tywigh NRJ. II 66. Tywik Cap. (Hovedgaard i præbenda IV doctorum). Thiug 1559. Thøeuigen 1643. Towigen 1667. Tøviig 1723.

Findes ogsaa i Aure, hvor ogsaa de ældre Former har *y* i 1ste Stavelse. Formen i AB, som findes i et Tillæg fra den senere Del af 15de Aarh., kan ikke være noget sikkert Bevis for, at Navnet opr. har begyndt med *T*: og ikke med *P*. Forklaringen af 1ste Led er usikker ligesom i Tyvold og nogle andre med *Ty*- sms. Navne. Da der her ikke er noget Vandløb, kan det ikke indeholde Elvenavnet *Tya*. Efter Formen kunde det være *pý f.*, Trækvinde. — GN. 122—142 ligger paa Averoen.

123. Kvalshaug. Udt. *kvā'lsau*. — Qualshouitt 1590. 1612. Qualshoug 1643. Qualhoug (!) og Inder Qualshoug 1667. Indre og Yttre Qualshoug 1723.

*Hvalshøfuð? Den ældste Skriftform giver vist rigtig Antydning om Navnets opr. Form, at sidste Led nemlig ikke er *haugr*, men *høfuð*, som kan bruges om fremstikkende, noget svære Fjeldpynter og da ofte er sms. med Dyrenavne (se Indl. S. 58). 1ste Led er *hvalr m.*, Hval. Navnet maa egentlig tilhøre det høie Fjeld bag Gaarden. Væsentlig samme Betydning har Gaardnavnet Kvalshausen i Karlsø.

125. Mork lille. Kaldes *li'hlmårk* eller *y'ttermårk*. — Lille Morck 1590. Lille Morck 1643. Lille Morch 1667. 1723.

Kaldes vel «lille» eller «yttre» i Modsætning til GN. 10 i Kvernes.

126. Haffsgjerd. Udt. *ha'ff'sjél*. — Haffsgierdt 1559. Haffsgier 1590. Haffschier 1643. Haffskier 1667. Hafschie 1723.

1ste Led kan være Mandsnavnet *Hafr* (PnSt. S. 109), sidste Led er vel Gjerd f, Gjerde (Aasen).

127. Fagereng. Udt. *fā'gerænnin*, Dat. *-nā*. — Fagerrengh 1590. 1643. Fager Eng 1667. 1723.

128. Tungset øvre. Kaldes *bø'n*. — Ofuer Tungset 1667. Ofre Tungset 1723.

Formodentlig *Tungsetr. af *tunga f.*, Tunge, som meget hyppig bruges i Stedsnavne om en Landtange mellem to Fjordarme eller sammenstødende Elve. Denne Betydning passer ikke her; men Ordet synes ogsaa at bruges om et lavere Fremspring fra en større Høide (jfr. Bd. XIV S. 308). Her kan der sigtes til en Udløber fra Fjeldet Kvalshangen. Det er ikke usandsynligt, at det staar i Forbindelse med det forsvundne Gaardnavn Tungen, se ndf. Navnet findes ikke andensteds.

129. Tungset nedre. Udt. *tō'ngsét*. — Thousett 1559. Thengbett 1590. Thungset 1643. Tungset 1667. Nedre Tungset 1723.

130. Kongshaug. Kaldes *há'jinn* eller *ká'ngenshájinn*. — Kongshoug 1667. 1723.

Tillægget Kongsh. har vel her som alm. sin Grund i, at Stedet har været Kongens eller Statens Eiendom.

131. Fjærstuen. Kaldes *gró'vinn*, Dat. -vá.

Fjærstuen kan være sms. af fjara f., Fjære, og stofa f., Stue. Daglignavnet er bestemt Flt. af gróf f., Bæk, dybt udgravet Bækkeleie (Indl. S. 52).

132. Nasvik. Udt. *na'ssvíka*. — Nasewig Cap. Nasuig 1559. Nosuigenn 1590. Nasuigen 1643. Naßuig 1667. Nasvigen 1723.

*Nasarvik?, hvori 1ste Led er Gen. af nqs f., brugt om en smal, brat fremspringende Heide, jfr. Indl. S. 69. Maa betegne en Vik ved Siden af en saadan Heide. Jfr. Nashaug i Vang Hdm. Bd. III S. 91.

133. Kornstad. Udt. *ká'nsta*. — a Kornastodum DN. III 352, 1386. Kwnnestad NRJ. II 66. [Kurrestad sogn OE. 40]. Kornsta 1559. 1590. Kornstad 1643. 1667. 1723.

Kornstaðir, af et Mandsnavn Korní (PnSt. S. 168), eller af korní som Mandstilsnavn, det sidste maaske en Forkortelse af íkorní.

134. Haga. Udt. *há'ga*. — Haghe NRJ. II 66. Hage 1559. 1590. Hagge 1643. Hage 1667. 1723.

*Hagi m., indhegnet Havnegang (Indl. S. 52). Den nuv. Form er udgaet fra Dat.

135. Slatlem med Kaarstad. Udt. *slá'hlemm*, *ká'rstaenn*. — Sletele NRJ. II 66. Slatlin 1559. Slatlinn 1590. Slatlehm 1643. Slatlen (!) 1667. Slatlem 1723.

Slatlem er et enestaaende Navn. Det maa uidentivl være sms. med heimr. Den eneste Antydning til Forklaring, jeg kan give, er, at 1ste Led kunde indeholde et ellers ikke kjendt Elvenavn *Slatla eller *Slatlla, dannet med den i Elvenavne ikke sjeldne Endelse -la. Der er en Bæk ikke langt fra Gaarden. — Kaarstad er vel = Kornstad Engeslette, brugt under Slatlem, 1723 (O. R.). Isaaftald maa Navnet paa det sidste Sted være feilskrevet. Det maa være opr. *Kárasstaðir, af Mandsnavnet Kári (PnSt. S. 164). I Udtaleformen er den bestemte Artikel tilføjet.

136. Stein. Udt. *stein*. — Stein DN. II 661, 1473 (Afskrift af 1585). Stene NRJ. II 66. Stenne 1559. 1590. Steenne 1643. Steene 1667. 1723.

Steinn m., se Indl. S. 79. Her har Navnet vel Hensyn til en isoleret Fjeldknaus søndenfor Gaarden.

137. Helset. Udt. *há'llsét*. — Hellssetther NRJ. II 66. Hellsset 1559. Helþett 1590. Heldsett 1643. Helset 1667. Hellsset 1723.

*Hellssettr, af hella f., Fladberg, eller *Hellsissettr, af hellir m., Hule, Skjul under ndoverhængende Fjeld (Indl. S. 56). Efter Formen af 1520 er den sidste Forklaring den sandsynligste.

138. 139. Raanes lille og store. Udt. *rå'næs*. — Raness NRJ. II 66. Ronis 1559. Rannis 1590. Raanes 1643. Raanes, Lille Raanes 1667. Raanæs, Lille Raanæs 1723.

Et ligelydende Navn findes ogsaa i Skjeberg, i Enebak og i Aa. Kan være opr. *Rånes, hvor 1ste Led ialfald her neppe kan være rá f., Vraa. Det er heller ikke rimeligt her at henføre det til det gamle Ord Raa, Grændse-

linje, Grændseskjel (Indl. S. 69). Snarere kunde man tænke paa rå f., Stang, jfr. Stavenes. Det er ogsaa muligt, at Navnet kan have undergaaet en større Forandring. *Raa n a n e s, af r a n i m., Snude, Tryne, kunde først gjennem Lighedannelse være blevet til Raa n a n e s og dernæst være sammendraget til Raanes. R a n i findes ogsaa ellers brugt om et fremskydende Fjeld. Jfr. Øre GN. 1.

140. Seljehaugen. Udt. *sæ'ljehåjinn*. — Selgehoug 1667. Sellichoug 1723.

1ste Led er Trænavnet selja.

141. Fjæren. Udt. *fjō'rá*, Dat. *fjō'rånn*. — Aæfieren 1723. Af fj a r a f, Fjærestrand, Strand, som overskylles ved høit Vand.

142. Aa. Udt. *å*. — a Am, i Aam DN. III 352, 1386. Aa NRJ. II 66, 1559. Aae 1590. 1643. 1667. 1723.

Å r, Flt. af å f, Aa. Flt. i Navnet kan mulig have Hensyn til, at der her falder to Aar ud ikke langt fra hinanden.

FORSVUNDENT NÅVN.

Tungenn 1590.

*Tunga f., i Stedsnavne brugt om Landtanger mellem to Viken eller to sammenlobende Elve, vel ogsaa om en Udløber af en Fjeldhøide af en vis Form. Staar hoist sandsynlig i Forbindelse med Navnet Tungset (se GN. 123).

EIDE HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Eide. Udt. *ei*.

Navnet er opr. Gaardnavn, se GN. 164.

Herredet blev oprettet ved Resol. af ²⁵/₃ 1896, Sognet ved Resol. af ⁶/₂ 1869, hvorved det gamle Kornstad Sogn deltes i to; derefter blev ny Kirke bygget paa Eide.

Gaardenes Navne: **143. Krekvik.** Udt. *kré'kvika*. — Kreckes-
uigh 1590. Kreckuig 1643. Kreckwigen 1667. Kreckviig 1723.

1ste Led er vel krik r m., Vinkel, Krog, Afkrog (Indl. S. 62).

143, 4. Buskeneset. Udt. *bú'skenése*.

144. Stakvik. Udt. *sta'kkvika*. — af Staksuik AB. 71. Stax-
uig 1643. Stachswigen 1667. Stachvig 1723.

Stakksvik, af stakkr m., i Betydning af Høstak (Indl. S. 79).
Som ofte er s som Genitivmerke i 1ste Led udtænget foran Konsonant.

145. Strand. Udt. *strann*. — af Strond i Isulfswage AB. 71.
Strand NRJ. II 66. 1559. Strandt 1590. 1643. Strand 1667. 1723.

Strond f., Strand (Indl. S. 79). Den i AB. nævnte Isulfsvágr, af
Mandsnavnet Isulfr, er den nuv. Isiogvaag, hvorved nærmest forstaaes den
Bugt af Fjorden mellem Averøen og Fastlandet, som gaar sydover ind til
Eide; men Navnet bruges dog ogsaa tildels med noget videre Omfang. En
lignende Overgang fra ældre til nyere Form har man i Bjønningstad i Ullens-
aker, i MÅ. Biærnulfstader (Bd. II S. 324), og maaske i Isingrud i
Ullensaker og Isungset i Hol, af *Isulf- (Bd. II S. 309. PnSt. S. 145), i
Skillingsstad i Leiten og i Næro, af *Skjöldulf- (Bd. III S. 104. PnSt.
S. 223), og i Buttingsrud i Aadalen, af *Bótolf- (PnSt. S. 48); jfr. ogsaa
Leangersrud i Eidsberg, af Lifulf- (Bd. I S. 135), og Surendalen GN. 27.

145, S. Toftene. Udt. *tø'flinn*, Dat. *-tå*.

Bestemt Flt. af toft eller tuft f., Hustomt (Indl. S. 82).

146. Herkedal. Udt. *hæ'rkedalen*. — Heskedallenn 1590.
Herschedall 1643. 1667. Herchedahl 1723.

Vel dannet af et Elvenavn *Herkja, som maa hænge sammen med hark n., Stoi (NE. S. 99). Gaarden ligger oppe i en ved Strand udmundende Dal. Elven kaldes nu Strandselven.

147. Kjøl. Udt. *køl*. — Kiioll 1559. Kiöll 1590. 1643. Kiøl 1667. 1723.

Kunde være *kjqlr m., Kjøl, overført om en Fjeldryg, især en saadan, hvorover der gaar en Færdselsvei (Indl. S. 60). Efter Stedsforholdene tror jeg dog snarere, at det er *kjóll m., Fartoi, som i Navne synes at være brugt om Høider, som man har sammenlignet med et (hvelvet) Fartoi, og som nu er blevet dels til Kjøl, dels til Kjø. Gaarden ligger nær Fjorden og ikke høit og synes at have snæet Navn efter en fremtrædende, lang og smal, isoleret Fjeldknaus mellem Gaarden og Stranden.

147, 9. Senningen. Udt. *sénningann*.

Se Bolso GN. 14, 7.

148. Lien. Udt. *li'a*, kaldes ogsaa *rei'alía*. — Lienn 1647. Lien 1667. 1723.

Om det andet Daglignavn har jeg den Formodning, at det kunde være *sma.* med Mandsnavnet Reiar, oldn. Reidar. Det er tildels blevet skr. Keisersli. Denne Forklaring er dog usikker.

149. Sorset. Udt. *só'rrsét*. — Suortsett 1559. Sorttsettir 1590. Soersett 1643. Soerset 1667. Sorset 1723.

Iste Led er efter de ældste Skriftformer sandsynlig et Elvenavn Sorta, maaske opr. *Svarta. Der løber en Bæk forbi Gaarden (NE. S. 269 og 336).

150. Uglestad. Udt. *gulsta*. — Vglæstad DN. II 661, 1473 (Afskrift af 1585). Vgestad NRJ. II 78. Vgelsta 1559. Vglesta 1590. Vggelstad 1643. Vgestad 1667. Ugelstad 1723.

*Uglustad ir. Er vel samme Navn som Kvernes GN. 16. Gaarden ligger mellem to Bække.

150, 2. Øvreleitet. Udt. *ø'verleite*.

Se Kvernes GN. 29.

150, 6. Hjellen. Udt. *jæ'llen*.

Af hjallir m., hoiereliggende Flade (Indl. S. 55).

151. Øien med Finsøteren. Opg. baade *oi'u* og *oi. fi'nn-sætra*. — Øie 1590. 1643. Øyen 1667. 1723.

*Oy f., her i Betydningen: flad Strækning ved Vand (Indl. S. 88). Finsøteren er en Søter.

152. Wasgaard. Udt. *va'sskól*. — Wattneskar 1590. Watten-schoer 1643. Wattenskar 1667. Wasgaard 1723.

Den nuv. Skriftform er sikkert indkommet ved en urigtig Fortolkning af Navnet. Det er vel opr. *Vatzskarð eller maaske i Flt. *Vatzskorð af vatn n. og skarð n., Fjeldkloft. Gaarden ligger ved et Vand og foran Munden af en meget dyb og trang Fjeldkloft. Jfr. om en lignende Forvexling Aasgaard GN. 77.

153. Enset. Udt. *æ'nsét*. — Ennset 1590. Ennsett 1643. Inset 1667. Einset 1723.

Samme Navn er vel Stromsneset GN. 35, hvoraf man heller ikke har ældre Former end fra 1590. Formodes PnSt. S. 61 at være opr. *Einars-sætr, af Mandsnavnet Einarr. Jfr. Ensrud i Høland (Einersrud i RB.) og i Gran (Einarsrud 1370).

154. Vaagsboen. Udt. *vå'ksbøn*, Dat. *-bōnā*. — Woxboenn 1590. Wosboenn 1643. Woxboen 1667. 1723.

*Vågsbær, Gaarden ved Vaagen. Ligger ved Bunden af en inde-lukket Vik.

155. Halaas. Udt. *hå'låsen*. — Hallaas 1590. Haldaas 1643. Halaasen 1667. Halaas med Ekrehougen 1723.

Findes ikke andensteds. 1ste Led kunde antages at være hali m., Dyrehale, som kunde være brugt om en langt fremskydende Tunge af en Høide (Indl. S. 52). Dette synes dog ikke at passe til Ansens Form, og der haves neppe ellers noget Exempel paa, at hali er brugt som 1ste Sammen-sætningsled. Det er muligt, at den gamle Form er *Harðáss, dannet ligesom det hyppige Harðbakki, af Adj. harðr, sigtende til haard, stenig Jordbund. Der haves flere Exempler paa, at rð allerede i 16 Aarh.'s Skriftformer er gjængivet med l eller ll, fordi allerede da Udtalen med «tykt» l var indtraadt.

156. Brandsæter. Kaldes *ei'e*, Dat. *ei'a*. — Eidt 1643. Brand-setter 1667. Brandseter 1723.

Kan være sms. af Mandsnavnet Brandr, som ogsaa har været i Brug i nyere Tid. og sætr n., Sæter. 1ste Led kan dog ogsaa være brandr m., Brænding, sigtende til, at Stedet var ryddet ved Brænding (PnSt. S. 49). Gaarden ligger et godt Stykke inde paa det lave Eid, som gaar fra Ising-vaagen til Frænen. Deri har Daglignavnet sin Grund ligesom Eide (GN. 164) ved Eidets Munding i Fjorden. Men medens sidstnævnte Gaard vist er meget gammel, er denne antagelig forholdsvis ung.

157. Naas. Udt. *nås*. — Noß 1590. Noes 1643. Nosß 1667. Naas 1723.

*Nos f., Næse; overført om en fremragende, brat Forhøining (Indl. S. 69). Ligger i Hædingen af en spidst fremskydende Udløber af Tverfjeldene.

158. Langnes. Udt. *la'nqnesse*. — Lagnes (!) 1667. Langnæs, «i Matrikelen kaldet Langaas», 1723.

Ligger paa et Nes ved Naasvandet.

159. Skreen. Kaldes *sa'nqnesse*. — Sandneß 1643. Schreen 1667. 1723.

Skreen kan komme af skriða f., Skred (Indl. S. 76). Efter Steds-forholdene er det dog maaske sandsynligere, at det er Elvenavnet Skriða af samme Ordstamme, som her er gaaet over til Gaardnavn (NE. S. 227).

160. Lyngstadaas. Kaldes *å'sen*. — Aasen 1667. Longstad-aas 1723.

Matrikelnavnet er sms. med Gaardnavnet Lyngstad, se GN. 170.

161. Dyrhaug. Udt. *dý'rhågann*, Dat. *-gå*. — Dyrhoug 1643. Dyrhougen 1667. Dyrhoug 1723.

Se Herø GN. 60, 2.

162. Krakelien. Udt. *křá'kalía*. — Kragliidt 1590. Kragelie 1643. Kraglien 1667. Krachelie 1723.

Vel snarere af kraki m., i den nyere Betydning: vantrevent, kroget Træ, end af Mandsnavnet Kraki; jfr. Sande GN. 42.

163. Skjelvik. Kaldes *vi'ka*. — Skielwig 1667. Schielvig 1723.

Da Navnet ikke er i Brug, og der ikke kjendes gamle Former af det, kan intet sikkert siges om dets Retydning. Det er mulig at forklare paa samme Maade som Skjelvaag, Strømsneset GN. 31.

164. Eide. Udt. *ei*. — Edhe NRJ. II 78. Eidt 1590. 1643. Eide 1667. 1723.

Eið n., se GN. 156. Nutidsformen er ndgaaet fra Dat.

164, 10. Lysgaarden. Udt. *lj'sgalen*.

165. Silset. Udt. *si'llsét*. — Sillesed NRJ. II 66. Selleþett 1559. Siellsett 1590. Sildset 1643. Silset 1667. Sildset 1723.

Samme Navneform forekommer i Ore, hvor det i AB. skrives Selio-sætr. Uagtet Udt. her er lidt forskjellig, er det ogsaa her uden tvivl opr. *Seljusætr, af Trænavnet selja, saaledes ogsaa samme Navn som Seljeset, Herø GN. 66.

166. Silnes. Udt. *si'llnèsse*. — Siellnes 1590. Sildnes 1643. Silnæs 1667. Sildnæs 1723.

*Seljunes, se frg. GN.

167. Lindset. Kaldes *li'galen*. — Lindset 1643. Linset 1667. Lindset 1723.

Se Sylte GN. 17.

168. Visnes. Udt. *vi'snés*. — Viueness NRJ. II 66. Wiifuisnes 1559. Wipnis 1590. Wi'þnes 1643. Wisnes 1667. Lundenes (!) 1723.

Formodentlig *Vifilsnes, af Mandsnavnet Vifill (PnSt. S. 281).

168, 2. Rughaugen. Udt. *rō'ghājinn*.

169. Jørgenvaag. Kaldes *vi'kan*. — Jørgennuog 1643. Jørnvaag 1667. Wiigen eller Jørgenvaag 1723.

Synes sms. med Mandsnavnet Jørgen. Dette er dog ofte en Forvanskning i nyere Skriftformer af det gamle Mandsnavn Jørundr, se PnSt. S. 150. Jfr. Jørgenvaag, Tusteren GN. 5, som i 16de Aarh. skrives Jøren, Jorren- og først 1643 Jørgen.

170. Lyngstad. Udt. *ly'ngsta*. — af Lingulfstadhøim [nædra] AB. 71. af Lyngholmstadhøim [ofra] AB. 72. Laongstoe NRJ. II 66. Lyngstad OE. 36. Lingstad 1559. Longsta 1590. 1643. Løgnsta 1667. Longstad 1723.

Af de to saa høist forskjellige Former i AB. maa den sidste uden tvivl være en Forvanskning og Lingulfstadiir være det rette. Dette synes at være sms. med et Mandsnavn Lingulfr (Lyngulfr), hvortil der ellers ikke findes noget sikkert Spor i Norge; men Lingulf kjendes som gammeltysk Mandsnavn. Lyngstad findes forøvrigt i Gran, i I. Holmedal og i Inderøen og Løngstad nævnes i Tingvold 1643. Enkelte af disse kan have samme Oprindelse som Navnet her. Ved andre kan man maaske tænke paa det oftere forekommende Elvenavn Lygna. Se Bd. II S. 238. PnSt. S. 178. Thj. VSS. 1882 S. 13.

170, 10. Gjerdet. Udt. *jē'le*.

171. Bollien. Udt. *bøllia*, nogle af Parterne kaldes *li'a*. — Boldlie 1643. Bollj, Boldelj 1667. Boldelien, Bollidbache, Midbollid, Lille Bollid og Store Bollid 1723.

* Bollalið, sms. med Mandsnavnet Bolli (PnSt. S. 46).

172. Ørjavik. Udt. *ø'rjavika*. — Ørrisuig 1643. Øriswig 1667. Øridsvig 1723.

Der har været et Elvenavn *Yrja* (NE. S. 302), og da der løber en Bæk ikke langt fra Stedet, kunde man formode, at det er dette, som indeholdes i 1ste Led. En anden Mulighed er, at det kunde være en afslidt Form af Mandsnavnet Orjan. Jfr. Sunnølvn GN. 60. Jfr. ogsaa Bd. XVI S. 86, hvor Ørjedalen i Hatfjeldsdalen efter en Tradition i Bygden forklares af dette Navn. At 1ste Led i Skriftformerne ender med -s, kunde tale derfor.

173. Mekvik. Udt. *mékrika*. — Mechwigen 1667. Meegvig 1723.

Kun ikke opfattes som sms. med Navnet Mek i Kvernes, da denne Gaard ligger paa en ganske anden Kant. Denne Gaards Navn maa ogsaa opr. have været *Midvik*, hvilket ligesom samme Navn i Volden, i Bolso og i Kvernes allerede i 16de Aarh. kan være blevet til Mek, og da Betydningen af dette Navn ikke længere forstodes, er det paaen blevet sms. med -vik. Gaarden ligger midt imellem GN. 172 og 175.

174. Gaadal. Udt. *gå'dalen*. — Goudal 1643. Gudahl 1667. Gudal 1723.

Sandsynlig * *Gautdallr*, af et Elvenavn af Stammen *Gant-* og sms. med Stammeformen ligesom *Gautdallr* i Kvinnherred og i Stryn, se NE. S. 67. Med Hensyn til Overgangen til den nrv. Form kan sammenlignes *Gaudesød* i Hetland, udt. *Gaudesød*. At t ved Assimilation er gaaet over til d foran et andet d, er et alm. Tilfælde. Formen fra 1643 viser Overgangen halvveis fuldbyrdet. For denne Forklaring taler Beliggenheden. Gaarden ligger langt oppe ved et Vasdrag, som munder ud i Gaustadvangen i Kornstad nær Gaustad (GN. 121), som meget sandsynlig kan være dannet af det samme Elvenavn.

175. Gautvik. Udt. *gautvika*. — Guduigenn 1590. Goutuigenn 1643. Gotwigen 1667. Goutviig 1723.

Ligger ikke ved den under frg. GN. omtalte Elv, men ved Udløbet af en mindre, som udspringer i det samme Strøg. Da det saa ofte forekommer, at Elve, som fra det samme Strøg gaar til forskellige Kanter, bærer det samme Navn, er der intet iveien for at antage, at ogsaa denne har hedet *Gaut*, og at Gaardnavnet er dannet deraf. Efter Formen kunde det dog ogsaa være sms. med Mandsnavnet *Gauti*.

176. Brandshaugen. Kaldes *gautvikhåjinn*. — Houg 1643. Brandtzhoug 1667. Brandshoug 1723.

Matrikelnavnet kan være sms. med *brandr* m., Brand, Brænding.

FREI HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Frei. Udt. *frei*.

Ældre Navneformer: Fræpi Fornm. s. X 382. Frædi, Frædarberg Hkr. S. 99. 100. Freidarey Fagrsk. S. 19. Freidarberg smst. og Fornm. s. I 39. Freida Fornm. s. I 39. i Fræidhe DN. XI 212, 1480. Freidhe k. DN. X 212, 1483. 217, 1489. Ffrederoin sogn OE. 40.

Navnet maa være et Hunkjønssord og er egentlig Ønavn, tilhørende den store Ø, som nu hedder Frei, og hvoraf en Del nu ligger til Bremsnes, men en større Del til Frei Herred. Som det sees, er der adskillig Uoverensstemmelse mellem Kilderne med Hensyn til Navnets gamle Form.

Kirken nævnes 1483 og 1489 (DN. X 212. 217). Efter Reformaten var den Annexkirke under Tingvold, hvilket den vedblev at være, indtil Sognet ved Resol. af ²⁹ 1827 overgik til Annexsogn under det nyoprettede Kristiansunds Præstegjeld.

Gaardenes Navne ¹: 7. **Brattoen.** Udt. *bra'tteia*, Dat. -*cin*. — Bratoen 1723.

* Brattøy. Navnet sigter til høie og bratte Bredder, mods. Flatoen. GN. 7—9 er smaa Øer, som ligger nær sammen paa Vestsiden af Frei.

8. **Flatoen.** Udt. *fla'teia*, Dat. -*cin*. — Fladoen 1667. 1723.

9. **Øien.** Kaldes *Ø'mmunneia*. — Øyen 1643. Effenøen 1667. Øyen eller Amundøyen 1723.

Daglignavnet, som vel er gammelt, er opr. * Qgmundarøy, af Mandsnavnet Qgmundr (PnSt. S. 281).

10. **Most.** Udt. *mo'st*. — af Mynstre AB. 71. Moste NRJ. II 76. Most 1559. 1590. Moest 1643. Most 1667. 1723.

Ligger indenfor Bunden af en liden, smal Fjord, som gaar ind mod Syd paa Vestsiden af Frei, paa den ydre Side begrændset af en høj Landtunge. Navnet tilhører uidentvilt opr. Fjorden. N. Fjorden. S. 65 sammenstilles det med

¹ GN. 1—6 blev ved Resol. af 2/6 1893 lagt til det da oprettede Gjemnes Herred.

Gaardnavnet Mølstre eller Mønstre i Sveen, ogsaa vist opr. Navn paa en Vaag, med Mønstreet, en Vik af Oieren, og videre med Mistfjorden sydligst i Hevne og med Misten og Misteroen i Nordfolden, udt. Møst., som ogsaa maa komme af et Fjordnet, hvis gamle Form vel har været Mistr f. Beslægtet med disse sidste er Elvenavnet Mistra. De maa hænge sammen med Folkespr. Mist n., Taagereg, Støvregn, isl. mist n., Taage, ags. mist. Om der er nogen sproglig Forbindelse mellem Mynstr og Mistr, tør dog være meget tvivlsomt.

10, 3. Klevmyren. Udt. *klæ'mýra*.

10, 4. Saltkjelviken. Udt. *sa'ltkjélvika*.

Af saltketill m., Kjedel, hvori der koges Salt. Et af de mange Navne, som minder om den tidligere paa Kysten drevne Saltkogning.

11. Sildvaagnes. Udt. *sí'lyválnes*. — Silwornes 1667. Sildvaagnes 1723.

Skriftformen og Udtaleformen kan her ikke forliges, og den ældste Skriftform støtter den sidste. Der er heller ikke i Nærheden nogen Bugt, som passende kunde kaldes en Vaag. Jeg antager derfor, at den nyere Skriftform er opstaaet ved en Misforstaaelse af Navnet. 1ste Led er formentlig det af Ross (fra Hardanger) anførte Sildavol m. (aabent o), Kjep til at træde Sild paa til Tørring, hvori sidste Led er vølr m., Kjep; dette Ord kan tidligere ogsaa have været i Brug paa disse Kanter. Det er ligesaa forklarligt, at vi har et Stedsnavn, dannet deraf, som at vi har flere Navne, dannede af Hjell (hjallr), i Betydning af Fiskehjørn.

12. Endreset. Udt. *æ'ndresét*. — Innderset 1643. Endreset 1667. 1723.

* Eindriðarsetr, af Mandsnavnet Eindriðr (PnSt. S. 61).

13. Flatset. Udt. *fla'ssét*. — Fladsetter NRJ. II 76. Flattzett 1559. Flattþett 1590. 1643. Fladset 1667. 1723 (da Underbrug til Øvre Frei).

* Flatasetr, se Bremsnes GN. 77.

13, 2. Kvitneset. Udt. *kvi'tnése*.

13, 4. Salamonsoen. Udt. *sá'lamónnseia*, kaldes ogsaa *ei'a*.

13, 5. Fættten. Udt. *fæ'tta*, Dat. *fæ'tten*.

Af fit f., frodig Græsmark, især ved Bredden af Vand (Indl. S. 49).

13, 8. Ødegaarden. Udt. *ei'galen*.

13, 9. Djupviken. Udt. *jú'pvika*.

14. Flatsetholmen. Udt. ei opgivet.

15. Flatsetøen. Udt. *fla'ssêteia*.

En større Ø ved Sydskysten af Frei.

15, 2. Proveløkken. Kaldes *ó'sen*.

Jeg kan ikke afgjøre, i hvilken Betydning ó's her skal tages.

15, 3. Vorpbugten. Kaldes *ta'ngann*, Dat. *-gå*.

Af Vorpa, Indretning til Laxefiskeri, oldn. *va r p a f*. (Indl. S. 84).

15, 5. Stykket. Udt. *sty'kke*, Dat. *-ka*.

16. Frei øvre. Kaldes *øverfrei*. — Se under Herredsnavnet. af Kirkiu Freidhe, af Freide AB. 70. Ffrede, Fredhe NRJ. II 76. Ffrooy OE. 37. Fredøy 1559. Free 1590. Freedoe 1643. Fredøe 1667. Øvre Fredoe 1723.

Se ovf. under Herredsnavnet.

17. Frei nedre. Kaldes *nērfrei*. — Nedre Fredoe 1723.

17, 2. Elven. Udt. *æ'lvā*.

18. Or. Udt. *ōl*. — Urd AB. 70 s. 71 s. Ordh NRJ. II 76. Ord OE. 37. Ourd 1559. Ord̄t 1590. Oerdt 1643. Oer 1667. Øer 1737.

Urd f., Ur, Stenur (Indl. S. 83).

18, 2. Stranden. Kaldes *ōlstranna*.

19. Birkestrand. Udt. *bōrstrann*. — Birkiströnd Fornm. s. I 39 etc. Berkestrand NRJ. II 76. Biorkestrand 1559. Bircckstrann̄dt 1590. Birckstrand 1643. Bierchestrānd 1667. Bircchestrānd 1723.

Birkiströnd, af birki n., Birkelund, og strönd f., Strand.

19, 3. Gjeilen. Udt. *jei'līnn*.

Af Gjeile m., Sideform af Gjeil, oldn. geil f., en Vei med Gjerder paa begge Sider.

19, 4. Vikahalsen. Udt. *vī'kahalsen*.

20. Kvalvaag. Udt. *kvā'lvāg*. — Qwalwogh NRJ. II 76. Qualluog 1559. Qualluog 1590. 1643. Ytter Qualwog 1667. Qvaalvaag 1723.

*Hvalvāgr m., Vaag, hvori Hval pleier at gaa ind. Hyppigt Navn paa Vestkysten; findes ogsaa i Tingvold.

20, 1. Havnen. Udt. *ha'mna*.

20, 2. Saltkjelen. Udt. *sa'ltkēlen*.

Jfr. GN. 10, 4.

20, 3. Ørnviken. Udt. *ō'rnvīka*.

20, 6. Bogen. Udt. *bō'jen*, Dat. *bō'ja*.

Af bugr m., Boining, Krumning, f. Ex. af en Kystlinje (Indl. S. 46).

21. Aanes. Udt. *ā'nēse*, Dat. *-sa*. — Aaenes 1643. Aanes 1667. Aanaes 1723.

1ste Led maa være ā f., Aa. Der falder en Bæk ud et Stykke søndenfor. Navnet findes ogsaa i Tingvold, i Vefsen, i Mo Ndl., i Rødo og i Dverberg samt desuden i Anre, hvor denne Forklaring ikke synes at passe. Samme Betydning har ialfald oftere Aarnes med 1ste Led i Genitivform.

22. Kvalvik. Udt. *kvā'vīka*. — Hualswiik AB. 70. Qwalwigh NRJ. II 75. Hualwick OE. 37. Qualuig 1559. Qualluigh 1590. 1643. Qualwig 1667. Qvalvig 1723.

Hvis Formen i AB. er rigtig, er det opr. Hvalsvīk, hvori s senere er faldt bort paa Grund af Sammenstødet af 3 Konsonanter. Jfr. Eide GN. 144. Isaa-fald kan det ikke forklares paa samme Maade som GN. 20; men man maa antage, at 1ste Led enten indeholder et Mandsnavn eller Tilnavn (jfr. PnSt. S. 138) eller et Fjeldnavn. Der findes ikke Holme eller Skjær i Viken.

22, 7. Perkværnen. Udt. *pé'kvænna*, kaldes ogsaa *kvænna*.

23. Storbugten. Kaldes *bó'kta* eller *tá'bókta*.

24. Sallaupen. Udt. *sállaupen*, Dat. *-pa*. — Salob 1559. Sallup 1590. Salluppenn 1643. Salupen 1667. Saloupen 1723.

Er opstaaet ved Assimilation af Salltaupen, «Saltløben», hvori sidste Led er *lau pr m.*, Løb, Time (Indl. S. 64). Dette Ord er dels usms., dels sms. blevet brugt som Navn paa Fjelde, især vel saadanne, som havde et afrundet aflangt Omrids, og er derigjennem gaaet over til Gaardnavn. Her maa det være det nordlige af de to Fjelde paa Aspoen, som Navnet egentlig tilhører. Jfr. Ldsbl. 227. Samme Navn har man tidligere havt i Stangvik. Jfr. Barlaupen i Aure samt Rovde GN. 74 og Hjørundfjord GN. 2. — GN. 24—29 ligger paa Aspoen, hvoraf den vestlige Del hører til Frei, den østlige til Strømsneset.

25. Aspen. Udt. *a'sspå*. Dat. *a'sspånn*. — i Aspu DN. III 232, 1353. a Aspa DN. IV 709, 1471. i Aspa DN. X 200, 1475. 211 f., 1483. 217, 1489. AB. 71 s. i Asspa DN. XII 240, 1490. i Aspe DN. IX 212, 1480. V 665, 1484. NRJ. II 76. Aspenn 1559. 1590. 1643. Aspen 1667. 1723.

Udentvivl opr. Ønavn, som har tilhørt den nuv. Aspo. Efter den ældste Skriftform og den nuv. Udt. har det været et svagt Hunkjønssord *Aspa*, afledet af Trænavnet *qsp*, uagtet det vistnok er paaældende at finde Dativformen *Aspa* i flere Kilder fra sidste Del af 15de Aarh. Samme Navn har været baaet af en Ø, paa hvilken nu Aalesund ligger, se Borgund under «Forsvundne Navne». Gaarden var i det 15de Aarh. Sæde for en anseet Slægt.

25, 2. Beifoten. Udt. *bei'foten*, Dat. *-ta*.

Sidste Led er *fótr*, som i Stedsnavne bruges om Fremspring af Fjelde, om Bugter af et Vand og paa den nordlige Del af Vestkysten meget om Skjær og Holmer; desuden i nogle Fjordnavne. Det synes ogsaa at bruges om et lidet smalt Jordstykke i Udkanten af en Gaard. I hvilken Betydning det her skal tages, er ikke godt at afgjøre. Da der ligger en Holme udenfor, er det tænkeligt, at Navnet kunde have tilhørt den. 1ste Led synes ikke at kunne være andet end en gammel Gen. af *bær m.*, Gaard.

25, 3. Tuviken. Udt. *tú'vika*.

1ste Led er formentlig *þúfa f.*, Tue, rund Hoide (Indl. S. 83).

25, 4. Kristitroen. Udt. *kri'sstítroa*.

Se Bremsnes GN. 49.

25, 5. Aspsæteren. Udt. *a'sspsetra*.

25, 8. Mekran. Udt. *mé'krañn*, Dat. *-krå*.

Sammendraget af **Midekra*, den midterste Ekre. Jfr. Strømsneset GN. 1. Man kan ogsaa sammenligne Mek, af *Midvík*. Her bestemt Flt.

26. Drage. Udt. *dra'ge*, Dat. *dra'ja* (?). — Drage 1643. 1667. 1723.

Den opg. Udt. kan med Hensyn til Betoning neppe være rigtig. Kommer af drag n., her vel snarest i Betydning af en Vei, ad hvilken Tømmer slæbes (Indl. S. 47). I Nærheden findes et Sted, som heter Tømmer-viken.

27. Sunnmørsvik. Udt. *sj'nnmørsvika* — Sundmoeruig 1643. Sundmørvig 1667. Sundmørsviig 1723.

Har formentlig faaet Navn af, at en Søndmoring har boet her.

28. Skjevlingnes. Kaldes *sné'kkarnése*. — Skiefflingsnes 1643. Schiefflingsnæs 1667. Schefflingsnæs 1723.

29. Skjevlingen. Udt. *sjæ'vlinnen*, Dat. *na*. — Skieffling 1559. Skiefflingh 1590. Skieffling 1643. Schieffling 1667. Schefflingen 1723.

Skjevlingen findes brugt som Skjærnavn; det maa da vel forklares af Skavl, en Styrtsø. Da der er Skjær nær Gaarden, kunde det tænkes, at den har faaet Navn af disse. Eller man kunde sætte det i Forbindelse med Skjevla f., et Skavejern, og antage, at det ved en dyb Vaag næsten afskaarne Nes udenfor Gaarden ved en Sammenligning har faaet et deraf afledet Navn. Jfr. Skjevelnes i Bindalen og i Balsfjorden, hvis 1ste Led vel maa høre til samme Stamme. Som Gaardnavn findes dette ikke andensteds.

29, 2. Rambjøren. Udt. *ra'mmbjøren*.

Svarer til et gammelt *Rafnabjerg, af Fuglenavnet rafn og bjerg f., et høit, brat Berg (Indl. S. 43). Ofte brugt som Gaardnavn ligesom det omtr. enstydige Ramberg.

FORSVUNDENT NAVN.

Oudensnæs 1723 (brugt under Skjevlingen).

Af Mandsnavnet Auden, en nyere Form af A u d u n.

GJEMNES HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Gjemnes. Udt. *jé'mmnés*.

Navnet er egentlig Gaardnavn, se GN. 9.

Herredet blev oprettet ved Resol. af 9/6 1893 af udskilte Dele af Frei, Øre og Kvernes Herreder. Samtidig oprettedes et dertil svarende Sogn med nyopført Kirke paa Gjemnes som Annexsogn under Øre Præstegjeld.

Gaardenes Navne: **1. Halset.** Udt. *ha'llsét*. — af Hallasætre AB. 71. Hallesetter NRJ. II 77. Halleþeter OE. 37. Halleset DN. XII 696, 1535. Haldzett 1559. Halsett 1590. Halset 1667. 1723.

Hallasetr, af Adj. hallr, heldende, «den i en Holding liggende Gaard». Findes paa mange Steder, især nordenfjelds. — GN. 1—6 ligger paa Bergsøen.

1, 3. Kroken. Udt. *kró'ken*, Dat. *kró'ka*.

Af krókr m., Krog, Krumning (Indl. S. 62).

2. Hjorten. Udt. *jó'rten*, Dat. *jó'rta*. — Hiortenn 1590. Hiorten 1667. 1723.

Enestaaende Gaardnavn. Det synes at være samme Ord som Dyrenavnet *hjórt*; men at dette umiddelbart skulde være brugt som Gaardnavn, vilde savne al Analogi. I det sydlige Sverige er Hjorten Navn paa flere Indsøer, efter Hellquist (Sjön. S. 222) af Hensyn til deres grenede Form, som har givet Anledning til Sammenligning med en Hjorts Horn. Her findes intet Vand. Skulde det egentlig være Navn paa et Fjeld eller paa en Holme udenfor?

2, 2. Hjortnes. Sagdes kaldet *jó'rtamålen*, Dat. *-la*.

Hvis sidste Led i Daglignavnet er møl f., Grusbanke, maa Navnet have fnaet tilføiet Hankjønsartikel, som det ikke sjelden er brugeligt i Nordmøre. Jfr. Indl. S. 13.

3. Berge. Udt. *bæ'rje*. — Bierg DN. II 661, 1473 (Afskrift af 1585). Bergh NRJ. II 76. Beriig 1559. Berge 1590. 1643. Bergh, Berge 1667. Berge 1723.

*Berg n., Berg, Berggrund (Indl. S. 43). Nutidsformen er ndgaaet fra Dat.

4. Lilleviken. Udt. *l'ihlvika*. — Lilleuigh 1590. Wiick 1643. Lillewigen 1667. Lilleviig 1723.

5. Storviken. Udt. *stō'rvika*. — Storuigen 1590. Stoeruig 1643. Storwigen 1667. Storviig 1723.

5, 3. Maaloen. Udt. *mā'leia*.

Se Hero GN. 84.

6. Jelkrem. Udt. *jæ'lkremm*. — Jelkrym NRJ. II 77. Ielckerim 1559. Jelckermion 1590. Jelchrimb 1643. Jelekrim 1667. Jeldkrem 1723.

En Sammensætning med *-heimr*, hvori 1ste Led vel er et Hunkjønssord i Gen. Noget andet norsk Navn, som kunde antages beslægtet med dette, kan jeg ikke anføre. Hertil kan man nemlig ikke regne Jelkeren i Tune, Pladsnavnet Jelkerud i Eidsvold og Sæternavnet Jælkarbakke i Slidre, som maa komme af Gjelkar, en som castrerer Heste (Aasen). Naar man ikke har ældre Skriftformer end fra 1520, kan man ikke med Sikkerhed bestemme Navnets opr. Form. Da der ikke er noget Vandlob i Nærheden, kan man ikke søge et Elvenavn i 1ste Led. Jeg skulde snarest tro, at det indeholder et ældre Navn paa Bergsoen.

7. Blakstad. Udt. *blakksta*. — Blakstader AB. 70. Blakstad NRJ. II 77. Blackstad OE. 36. Blacstad DN. XII 696, 1535. Blackstad 1559. Blagsta 1590. Blackstad 1643. Blachstad 1667. Blackstad 1723.

Se Søkkelven GN. 44. — GN. 7—9 ligger paa Vestsiden af Batnfjorden.

7, 10. Halten. Udt. *hå'hlen*.

Trænavnet hasl, brugt umiddelbart som Gaardnavn.

8. Knutset med Kariset. Udt. *knūtssēt. kār'sēt*. — Knudtset 1559. Knudtsetter 1590. Zetter, Knudsetter 1643. Knudset 1667. 1723. — Karrisæt 1643. Kareset 1667. Kariset 1723.

*Knūtssetr, af Mandsnavnet Knútr (PnSt. S. 162). — *Katrinarsetr, af Kvindenavnet Katrin, som endnu er brugeligt i Formen Kari.

9. Gjennes. Udt. *jē'mmnēs*. — af Gemnese AB. 70. Gefnes NRJ. II 75. 77. Gimnes OE. 36. Gemnes DN. XII 696, 1535. Giones 1559. Gimnes 1590. Gimbnēs 1643. Gimnēs 1667. 1723.

Der synes at have været et Elvenavn af en Stamme gim- eller gīm-, jfr. det svenske Gimån (NE. S. 72). Der er en Bæk et Stykke søndenfor Gaarden, hvorfor det nok er muligt, at 1ste Led kunde indeholde et Elvenavn. Formen af 1520 kunde tænkes at gjengive et ældre *Gefnēs eller snarere Gefnēs, af et af Elvenavnene Gef eller Gefn, ligesom f. Ex. Gjendal i Os, af opr. Gefn udalr (NE. S. 67. 68). Men dels er det lidet troligt, at dette allerede i AB. skulde være blevet til Gemnēs, dels stemmer Udt. med lukt Vokal ikke med denne Forklaring. Rimeligst er det vel, at OE. som ofte staar den opr. Form nærmest. Det førstnævnte Elvenavn staar mulig i Forbindelse med Folkespr. Gima, oldn. gīma, Aabning, Munding.

10. Hogset. Udt. *hå'kksett*. — Hoigsætter DN. II 849, 1544. Hogsettir 1559. Hoegsedt 1643. Hogset 1667. 1723.

Se Vatne GN. 117. Jfr. Ldsbl. 217. — GN. 10—18 ligger paa Stranden ved Isingvaagen.

11. Grønset. Udt. *grønsæt*. — Grønsetter NRJ. II 77. Grønsetter DN. II 849, 1544. Grønsett 1559. Grønsettir 1590. Grønsett 1643. Grønset 1667. 1723.

* Grønasetr, af Adj. grøn og setr n., Bosted. Forekommer paa flere Steder.

12. Stokke. Udt. *stå'kke*. — Stoke NRJ. II 77. Stocke 1559. 1590. 1643. Stocche 1667. 1723.

* Stokkar, se Hjørundfjord GN. 49.

13. Kolset. Udt. *kå'lysæt*. — Kalldset 1643. Koldset 1667. Kaldset 1723.

* Kollissetr, af Mandsnavnet Kollr (PnSt. S. 166).

14. Røvik. Udt. *rø'vik*. — Røduig 1559. Røruigenn 1590. Røuigen 1643. Rowigen 1667. Røvig og Ekre 1723. Ekre endnu kjendt som Partnavn, udt. *ækkra*.

Jfr. Bolso GN. 14. Efter Stedsforholdene synes det dog tvivlsomt, om Navnet her kan indeholde et Elvenavn. Røvik forekommer ogsaa paa Ytterøen, paa Inderøen og i Skjerstad, paa det første Sted i AB. skr. Ryduik, hvis 1ste Led vel hænger sammen med ryðja, at rydde. Efter den ældste Skriftform er det vel her samme Navn.

15. Løbersli. Kaldes *ø'rgalen*. — Løbersli 1643. Løberslie 1667. 1723.

Jfr. Lebergsvik, Vø GN. 66, hvor ogsaa de yngre Skriftformer har Lø. 1ste Led kunde mulig være løduberg, af lada f., Lade, hvilket maaske kan være et ældre Gaardnavn.

16. Skjerset. Udt. *sjæ'rsæt*. — Skiersetther, Skierset 1559. Skerþett 1590. Skiersedt 1643. Schierset 1667. 1723.

Findes ogsaa i Leksviken og i Værdalen. 1ste Led indeholder sandsynlig et Elvenavn, snarest det meget almindelige Skjerva, dannet af skar f n., noget Fjeld eller stenet Strækning (Bd. XV S. 65. NE. S. 221). Der løber ud en Elv ved Gaarden.

16, 2. Haugan. Udt. *hå'gann*.

16, 6. Trøhaugen. Udt. *trø'håjinn*.

1ste Led er trøð f., Fold, indhegnet Havnegang (Indl. S. 82).

17. Sevik. Udt. *se'rika*. — Ssiehewich DN. XII 240, c. 1490. Sowighen NRJ. II 77. Siouig 1559. Sowighen 1590. Sioeuig 1643. Soewigen 1667. Sovig 1723.

Jfr. Herø GN. 11 og Borgund GN. 176. Efter de ældre Skriftformer er det dog meget tvivlsomt, om Navnet her har samme Betydning som det sidstnævnte. Da der her falder ud en Elv, kunde det ligge nær i 1ste Led at søge et Elvenavn.

18. Øverland. Udt. *ø'verlann*. — Offuerland 1643. 1667. Øverland 1723.

Ligger længere oppe i den Elvedal, som munder ud ved Sevik, og er vel fra først af en Part af denne Gaard.

FORSVUNDENT NAVN.

Ickornes Laksevorpe mellem Hogset og Grønset DN. II 849, 1544.

Navnet Ekornnes, udt. *i`konnēsc*, bruges endnu om et Nes mellem Hogset og Grønset. Efter Kystkartet er der strax udenfor et Skjær, som kaldes Ekornen. Efter dette maa Neset have faaet sit Navn.

ØRE HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Øre. Udt. *ør'*.

Navnet er egentlig Gaardnavn og tilhører Kirkestedet, GN. 25.

Kirken nævnes allerede ved 1300 som *kirkjan á Æyrum*, se DN. II 61. Var efter Reformatsen og ogsaa senere Annexkirke til Tingvold, hvorfra Sognet først blev ndskilt som eget Præstegjeld i 1893.

Gaardenes Navne: **1. Ranem.** Udt. *rā'nemm*. — af Raneime AB. 71. Rannem DN. II 661, 1473 (Afskrift af 1585). Ramym (!) NRJ. II 76. Ranum 1559. 1590. Rannemb 1643. Ranem 1667. Rannem 1723.

Raneimr. Navnet findes ogsaa i N. Aurdal, i Strinden, i Overhallen og tidligere i Vaaler Sol. 1ste Led kunde være *rani m.*, Sunde, Tryne, brugt om noget fremspringende, f. Ex. en fremskydende Fjeldfod. Se Bd. III S. 303. Her er det vel et fremspringende, smalt Nes udenfor Gaarden, som har givet Anledning til Navnet.

2. Sletnes. Udt. *sléttnése*, Dat. *-sa*. — Slettnes 1643. Sletnes 1667. Sletnæs 1723.

* *Sléttanes*, det slette, jevne Nes.

3. Orset. Udt. *ó'lsét*. — Arsettir 1590. Orþet 1643. Oorset 1667. Oerset 1723.

Jfr. Akere GN. 42, som skrives paa samme Maade. Efter Udt. synes dog dette ikke at kunne forklares som **Elrisetr*. Den henviser snarere til at antage, at 1ste Led er *urð f.*, Stenur.

4. Torvik. Udt. *tórrvíka*. — af Thorwikom AB. 70. Terwigh NRJ. II 76. Torwick OE. 37. Toruig 1559. Toruigenn 1590. Thoruig, Thaaruig 1643. Torwigen 1667. Torvig 1723.

Se Vannelven GN. 44.

4, 7. Høboden. Udt. *hǫ'búinn*, Dat. *-búa*.

Udtaleformen er bestemt Flt.

5. **Torviknes.** Udt. *tørrvknésse*. — Torvignæs 1723.
6. **Dalen.** Udt. *da'len*. — Dalle 1559. Dall 1590. Dalle 1643. Dahle 1667. Dalen 1723.
Ligger langt oppe i den ved Torvik udmundende Elvedal.
- 6, 3. **Reitan.** Udt. *rei'tann*.
Af reit r m., afgrændset Flade, Rude (Indl. S. 70).
- 6, 5. **Troene.** Udt. *trø'inn*, Dat. *trø'à*.
7. **Sordalen.** Udt. *sø'dalen*. — Sordall 1643. Sordahl 1667. Sodal 1723.
Ligger ovenfor og søndenfor GN. 6.
8. **Øie.** Udt. *øi*. — Øie 1590. Øye 1643. 1667. 1723.
*Øyjar, Flt. af øy f., her om en flad, græsrig Strækning ved en Elv (Indl. S. 88). — GN. 8—16 ligger inde paa Aasen mellem Tingvoldfjorden og Fannefjorden.
9. **Rotlien.** Udt. *rø'tlia*. — Rodtlie 1643. Rotlien 1667. Rootlie 1723.
1ste Led maa være røt f., Trærod, og Navnet sigter vel til Rydning i Skovland.
10. **Heggem.** Udt. *hæ'jjem*. — Hegem 1559. Hege 1590. Heggim DN. XII 832, 1596. Heggumb 1643. Heggum 1667. Heggem 1723.
*Heggeim r, af Trænavnet hæggr og heim r. Navnet forekommer ofte paa Vestlandet og nordenfjelds.
- 10, 3. **Lien.** Sagdes ogsaa kaldet *vå'llann*.
11. **Fostervold.** Udt. *fò'ssvållen*, Dat. *-la*. — Fosternoldt 1590. 1643. Fostwold 1667. Fostervold 1723. Jfr. [af Fostravatnom AB. 74]. Fouster ous, Fouster aae DN. XII 832, c. 1564. Søen heder *fò'sslåjen*, Dat. *-ja*.
Ligger ved Fosterlaagen, AB. 74 kaldet Fostravatn, hvor Hovedelven falder ud i dette Vand. 1ste Led indeholder Elvens Navn, Fousteraae DN. XII 832, opr. vel *Fóstra. Dette Elvenavn, som vel staar i Forbindelse med fóstra, opføde, underholde, antager S. B. kan sigte til Fiskerigdom. Se NE. S. 58. Den gaar til Osvandet i Bolsø, som igjen har Afløb til Fannefjorden. Sidste Led i Fosterlaagen er l q r m., Vand (Indl. S. 67).
12. **Sandnes.** Udt. *sa'n'nésse*. — Sandneß 1643. Sandnes 1667. Sandnæs 1723.
Ligger paa et Nes ved Fosterlaagen.
13. **Haneset.** Udt. *ha'nnasét*. — Hanneßet 1643. 1667. Haneset 1723.
Se Eresfjord og Vistdalen GN. 41. Ogsaa her ligger Gaarden nær en Elv.
14. **Duaasen.** Udt. *dú'åsen*. — Dueaaß 1643. Neder- og Offuerduaas 1667. Duaas, Duvaas 1723.
Jfr. Skodje GN. 46, 2. Her har Gaarden Navn efter et Fjeld, der efter O. R. kaldes *dú'å*, d. e. Fuglenavnet *dú'fa*.

15. Meinset. Kaldes *ha'nsygaren*. — Meenset 1667. Menset 1723.

Kan sammenlignes med Meinbøle i Biri, som Bd. IV, 2 S. 8 antages at være *Meginbøli, Hovedbøle. Man kan vel ogsaa formode et Gaardnavn *Meginsetr, Hovedgaarden, den større Gaard, i Lighed med Ord som meginfjall, meginá, meginland o. fl. Det synes mindre rimeligt at aflede Navnet af mein n., Skade.

16. Dyrlien. Udt. *dý'rlia*. — Diuelie (!) 1643. Duerlj 1667. Dyrlic 1723.

Iste Led kan være dýr n., Dyr, eller et Elvenavn af Stammen dýr.; se NE. S. 35. Gaarden ligger ved en Elv.

17. Holten. Udt. *hå'tlen*, Dat. -ta. — or Holte DN. II 61, c. 1303 (Paat. um Holtar). af Holtom AB. 71. Holdte 1643. Holte 1667. Holten 1723.

Holt n., Lund, liden Skov (Indl. S. 57). I den senere MA. synes Flt. Holtar at have været i Brug. Efter Nutidsformen kunde man snarere henhøre Navnet til Holt m., Høi, Bakke. Men Hankjongsartikelen kan ogsaa være tilføjet efter den Indl. S. 13 omtalte, i det nordenfjeldske alm. Brug. GN. 17 og de flg. Gaarde ligger paa begge Sider af Batnfjorden og i den fra dennes Bund opgaende Elvedal.

18. Nautnes. Udt. *nau'tnesse*. — Noutnæs 1723.

Iste Led maa være naut n., Hornkvæg. Navnet har vel sin Grund i, at Stedet engang blev brugt som Havnegang; jfr. Fenes, Hestnes o. fl.

19. Dønnem. Udt. *døn'nemm*. — Donim 1559. Dønnenn 1590. Donnum 1667, 1723.

*Duneimr. Paa denne Maade skrives i MA. Dønnum i Eidsvold, som vel er samme Navn som dette. Sidste Led er heimr, Iste indeholder et Elvenavn af Stammen dyn- (dun-), som hænger sammen med dynja, dønne, drønne (NE. S. 34). Der gaar en Aa med sterkt Fald forbi Gaarden. Jfr. ogsaa Surendalen GN. 4.

20. Bakke. Udt. *bakk'*. — Backe 1590. Bache 1667. Backe 1723.

20, 3. Kaarteigen. Udt. *kå'rteien*, Dat. -leia.

Iste Led er vel Kaar (Kor) n., Kaar, Føderaad, og Navnet betyder saaledes et Stykke Jord, som ved Overdragelse af Gaarden er blevet forbeholdt som Føderaad. Mindre rimeligt er det at forklare det af Mandsnavnet Kaare.

21. Myklebostad. Udt. *mō'kkelbóssta* (*mō'ggel*). — Moglebostad NRJ. II 77. Mogelbosta 1559. Mockilbosta 1590. Michelboestad 1643. Mochelbosta 1667. Øvre Mochelbust, Hougen, Nedre Mochelbust 1723.

Se Vannelsen GN. 7.

22. Skei. Udt. *sjei*. — Skeiide 1559. Skee 1590. Skeye 1667. Schey 1723.

*Skeid. Se Ulstein GN. 6. Ogsaa her er Navnet antagelig udgaat fra Dat., men nu med sloifet Enderokal.

23. Larssæteren. Udt. *lår'ssétr*. — Settir 1590. Zetter 1643. Setter 1667. Sætter 1723.

Sammensætningen med Mandsnavnet Lars synes først at være kommet i Brug i senere Tid.

24. Sjømæling. Udt. *sjømmelingann*, Dat. *-gå*. — af Sjøu-mælingum Fornm. s. IX 319. af Siomælingum smst. 473. af Seaw-mælingom AB. 71. Somelling 1590. Siomelling 1643. Sommelwig (!) 1667. Soemæling 1723.

Sjøu-mælingar, et eiendommeligt dannet Navn, af Talordet *sja u*, syv, og Flt. af *mælingr m.*, et Stykke Jord af et bestemt Maal, som dog ikke synes at have havt samme Størrelse i alle Landsdele. Navnet angiver altsaa den Størrelse, Gaarden havde, da det blev givet. I 13de Aarh. var den Sæde for en Stormandsslægt.

25. Øre. Udt. *ør*'. — Kirkian a Øyrum DN. II 61, c. 1303. Øre NRJ. II 77. Øyrum OE. 37. Øre 1559. 1590. Øer 1643. Ørbiørn (!) 1667. Øre 1723.

Øyrrar, Flt. af *øyrr f.*, Øre, Banke af Grus og Sand (Indl. S. 88). Ligger ved Udlobet af en Elv.

25, 2. Stakneset. Udt. *sta'kknésse*.

1ste Led er *stakkr m.*, Høstak (Indl. S. 79). Jfr. Eide GN. 144.

26. Ødegaarden. Udt. *øi`garen*. — Ødegaard 1643. Sæter eller Ødegaard 1723.

27. Torriset. Udt. *tørrisét*. — Toresettir 1590. Thorrisetter 1643. Toresetter 1667. Torrset, Torreset 1723.

Formodes PnSt. S. 268 at kunne være **Þuridarsetr*, af Kvinde-navnet *Þuríðr*. Jfr. Rindalen GN. 68.

28. Lauvold. Udt. *lau'vállann*, Dat. *-lå*. — Loffuoldt 1590. Loeuold 1643. Loewold 1667. Løvold 1723.

1ste Led er *lau f n.*, Løv, som alm. hentydende til Rigdom paa Løvskov.

29. Naastad med Strandsædet. Udt. *nå'sta*. — Nasta 1559. 1590. Naastad 1643. Nastad 1667. Naastad 1723. — Naastad Strandsæde 1667. Strandsæde 1723.

Naastad findes ogsaa som Gaardnavn i Bjelland, i 16de og 17de Aarh. skr. Nat. Dette antages PnSt. S. 186 at være dannet af det i MA. ikke sjældne Mandsnavn *Náttulfr*. Den samme Oprindelse maa Navnet her kunne have. Af andre, mindre sandsynlige Muligheder kan nævnes, at det kunde være **Nóarstaðir*, af Elvenavnet *Nó* (NE. S. 174), som kunde have tilhørt den forbydende Bæk; deraf kunde den nuv. Form regelret være opstaaet. Endnu mindre sandsynligt vil det være at sammenstille det med *Naa* i Ullensvang, oldn. *Knni*, som opr. maa være Fjeldnavn (jfr. Bd. VIII S. 205). Underbrugets Navn maa betyde: Strandsiddersted, jfr. Folkespr. Strandsitjar, en Strandsidder.

29, 2. Strand. Udt. *strann*.

30. Indergaarden. Udt. *i`nnergaren*, Dat. *-ra*. — Inndergordt 1590. Indergaard 1643. 1667. 1723.

Er formodentlig en i gammel Tid udskilt Part af Naastad.

31. Silset. Udt. *si'llsét* (ikke *-ll*). — af Seliosætre AB. 71. i Silisæter AB. 70 s. Sillesetter NRJ. II 77. Selleseth 1559. Sildsetter 1590. Sildsett 1643. Silset 1667. Sildset 1723.

Seljusetr, jfr. Eide GN. 165.

32. Stokkaasen. Udt. *stá'kkåsen*. — Stochaas 1667. 1723.

Betyder vel en Aas, hvor der er Tømmerskov, altsaa enstydig med Navnet Tømmersaaen. Det er en høitliggende Højedgaard.

33. Birkeset. Udt. *børkesét*. — Børkesett 1559. Bergsetter 1590. Birksett 1643. Biercheset 1667. Bircheset 1723.

* Birkisetr, hvis 1ste Led er birki n., Birkelund, liden Birkeskov. Samme Navn er Børset i Øksendalen, i Ulvundeidet og i Rindalen og Berset i Ø. Rendalen, og beslagtet er Bjørkeset og Bjørkeset paa flere Steder; jfr. ogsaa Bjørset i Bolso og i Leksviken.

34. Furuli. Kaldes *nø'llia*. — Furrelied, Lied 1643. Furelien 1667. Furrulie 1723.

Daglignavnet betyder «Nordre Lien», jfr. GN. 37. Ligger nær ved Furset.

35. Sæter. Udt. *sé'ter*. — Zetter 1643. Setter 1667. Sætter 1723.

36. Furset. Udt. *fó'rsét*. — af Furusætre AB. 70. Furesett 1559. Furusetter 1590. Fursedt 1643. Furset 1667. 1723.

Furusetr. 1ste Led i dette Navn og i Furuli er antagelig Elvenavnets Fura, som endnu er i levende Brug i Løiten og indeholdes i mange Gaardnavne. Se NE. S. 61. Ligger ved en Tverelvs Udløb. Jfr. Stranden GN. 45.

37. Lien. Kaldes *sør'lia*. — Aspelie 1643. Asplien 1667. Lien 1723.

38. Aandal med Ulleland. Udt. *å'ndal* (ikke -nn-). *u'lla-lann*. — or Arnardale DN. III 66, 1303. af Arnadale AB. 70. Anddal NRJ. II 78. Orndall, Arndall 1559. Anndall 1590. Andall 1643. Andahl 1667. Aandal 1723. — af Vllarlande AB. 70. Vlelandt 1590. Vllffueland 1643. Uleland 1667. Ulleland 1723.

Arnardalr, se Frænen GN. 37. — Ullarland, se Volden GN. 40 og Bolso GN. 94.

38, 10. Nylenden og Krokan. Udt. *ný'lænna. kró'kann*.

Det 1ste Navn er Ordet Nylenda f. = oldn. nýlendi n., nylig ryddet Jord. Det andet kommer af krókr m., Krog, Bøining (Indl. S. 62).

38, 14. Furuhaugen. Udt. *få'råhåjen*.

39. Persæteren. Udt. *pé'setra*. — Zetter 1643. Setter 1667. Sætter 1723.

Sms. med Mandsnavnet Per.

40. Gaupset. Udt. *gau'psét*. — i, or Gaupasætre DN. II 59, 1303. 81, 1309. af Gauposætre AB. 71. Gobsett 1559. Gubsetter 1590. Gubsett 1643. Gubset 1667. Goubset 1723.

Gaupnsetr, idet Formen i AB. her uden tvivl maa ansees for rigtigere end den ældre. 1ste Led er vel et Elvenavn Gaupa, som endnu er i Brug i Ringsaker, og som er Dyrenavnet gaupa, brugt som Elvenavn. Gaarden ligger ved et Tilløb til Hovedelven.

41. Harstad. Udt. *hår'sta*. — af Hardstadhom AB. 71. Hastad NRJ. II 77. Horstad, Orstad 1559. Harsta 1590. Harstad 1643. Haarstad 1667. Harstad 1723.

* Hardarstaðir, af Mandsnavnet Hqrðr (PnSt. S. 140).

41. 7. Kalvgjeilteigen. Udt. *kal'jeilteien*.

1ste Led, Kalvegjeil, vil sige: en indhegnet Vei, som fører til en Kalvetrø.

42. Astad. Udt. *ā'sta*. — Aasta 1590. Aaestad 1643. Aastad 1667. Astad 1723.

Findes ikke andensteds. Hvis 1ste Led er et Personnavn, kunde man formode, at det er opr. *Aðastad i ligesom Aastad i Ullensaker, som kan indeholde et Mandsnavn, hvortil der vistnok ikke findes noget Spor i Norge, men som vilde svare til gammelsvensk Adhi. Det er dog tvivlsomt, om ikke A her gjengiver Å, i hvilket Tilfælde neppe Formen Astad kunde freinkomme deraf. Se Bugge, Norges Indskr. S. 424. Derimod kunde den nok være opstaaet af *Astriðarstad i, af Kvindenavnet Astriðr. Der findes en Elvenavnstamme As- (NE. S. 5), og Gaarden ligger ved en liden Elv; men efter Udt. med lang Vokal kan det neppe henføres dertil.

43. Solenes. Udt. *sā'línésse*. — Sellene 1643. 1667. Solles 1723.

Udtaleformen svarer til et gammelt *Selanes, af seli n., Sæle, Høvre. Det kunde nok tænkes, at et Nes efter sin Form var sammenlignet med en saadan, ligesom Vande synes at have faaet Navn af samme Ord paa Grund af sin Form. Se Bd. XIV S. 376. Den ældste Skriftform støtter ogsaa denne Forklaring.

44. Rod. Udt. *rō*. — a Rjódum Fornm. s. VIII 76. 77. a Riodom AB. 71. Rodt 1559. Roidt 1590. Roe 1667. 1723.

Rjóðar f. Sideform til Rjóðrar, Flt. af rjóðr n., aabent Rum i Skov, Grønning, Græsplet (Indl. S. 71).

FORSVUNDNE NAVNE.

af Sillastadum AB. 71, anført under Batnfjordens Skibrede.

Formodes PnSt. S. 212 at kunne være *Seljastad i, af Mandsnavnet Seli. Jfr. Seljestad i Hevne, som i 17de Aarh. skrives Silli, Sille- (Bd. XIV S. 84). Paa AK. og Kystkartet er anført Navnet Sillestadholmen paa en Holme noget østenfor Ranem. Deraf kan sluttes, at den gamle Gaard maa have ligget paa Kysten i Nærheden.

af Fossasætre AB. 71, ligesaa.

1ste Led er Gen. Flt. af fors m., Foss. Samme Navn er Fosset i V. Gausdal og Forset i Stod.

Wedsett 1559, anført mellem Ranem og Torvik.

*Viðsetr, jfr. Kvernes GN. 25.

GAMMELT BYGDENAVN.

i Barknafirdi DN. III 66, 1303. II 59. 62, 1303. i Barknafyrde skipreido AB. 70. Barcknefiorden Cap. i Barkarfirdi DN. II 61, c. 1303. Kaldes nu Batnfjorden, udt. *ba'ttnfjören*.

Hvis den først anførte Form er helt rigtig, kan man antage, at Barknafjórðr indeholder et ældre, usms. Fjorðnavn *Barkni, som da rimelig kunde antages afledet af et Navn Børkn, Gen. Barknar, paa den i Bunden af Fjorden udmundende Elv. Ved at sammenholde de gamle Former ledes man dog snarest til at forudsætte Barknarfjórðr som det rette. Isaaftald maatte vel deraf følge et Fjorðnavn Børkn l, da der neppe haves Analogi for Sammensætning af fjórðr direkte med et Elvenavn. Se N. Fjorðn. S. 57. *Børkn som Navn paa Elven og mulig ogsaa paa Fjorden maa være beslægtet med Folkespr. Burkn m., Bregne (NE. S. 9 og 21). Nutidsformen er fremkommen ved, at k som saa ofte er gaaet over til t mellem r og n, hvorpaa i dette Tilfælde r er faldet bort. Fjordens Navn er som saa almindelig gaaet over til Landskabsnavn, brugt om det omliggende Strøg og den fra Fjorðbunden opgaaende Dal. Skibredet har havt et endnu videre Omfang.

STRØMSNESET HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Strømsneset. [Udt. *strøm'snése*].

Navnet er dannet af GN. 14. Blev udskilt af Frei, Halse og Tingvold som eget Sogn 1863 og som eget Herred 1865.

Gaardenes Navne: **1. Tre-Ekren.** Udt. *tré'krá*, Dat. *tré'kránn*. — Trecker 1559. Thregger 1590. Three Eckrimb 1643. Three Echremb 1667. Tree Echrem 1723.

Dette Navn og det flg., som selvfølgelig i Betydning staar i Forhold til hinanden, er dannede paa en meget usædvanlig Maade. **Þríekra* og *Tvíekra* maa betegne Gaarde med 3 og 2 Ekrrer, som vel maa tænkes at have ligget i nogen Afstand fra hinanden. Analoge Dannelser af et Talord med et Substantiv i Ental er *Trenyken*, et Fjeld med tre Toppe ved Røst, det oftere, ogsaa som Gaardnavn forekommende *Tviberg* og endnu mere Gaardnavnet *Tviland* i Aamli (se Bd. VIII S. 62). Sidste Led er *ekra* f. en til Eng gienlagt Ager. Med Hensyn til Sammenlægningen i Udtaleformen jfr. Frei GN. 25, 8. I 17de og 18de Aarh. sees begge Navne at være misforstaaede, som om de skulde være sms. med GN. 3.

2. Tve-Ekren. Kaldes *i'nnér-øi'garen*. — af *Twíekro* AB. 68. Tueger 1590. Thue Eckrimb 1643. Tweeckrim 1667. Tvee Echrem 1723.

3. Eikrem. Udt. *eí'kremm*. — af *Eíkreme* AB. 68. Egrym NRJ. II 60. Ekrem [og Øffre Ekrem] OE. 37. Eckerim 1559. Eckrenn 1590. Eckrimb 1643. Echrim 1667. Echrem 1723.

Eíkreimr, se Vannelve GN. 34. Dette er vistnok det nordligste Sted, hvor der findes et af *eik* dannet Stedsnavn.

4. Kjerringvik. Udt. *kæ'rvíka*. — *Kerlingavíik* AB. 70 s. Kierligwigh NRJ. II 70. Kierlingwíek OE. 37. Kieringuig 1559. Kierlinguigh 1590. 1643. Kieringwigen 1667. Kierringvig 1723.

Kerlingarvík, et især nordenfjelds ofte forekommende Gaardnavn. Ligesom andre af *kerling* dannede Navne maa det have sin Grund i, at Gaarden engang har været eiet af en Enke.

5. **Ødegaarden.** Udt. *oð'garen*. — Kieringvig Ødegaard, Underbrug under GN. 4, 1723.

6. **Langset.** Udt. *laŋgsét*. — af Longosætre AB. 70. Langþett 1559. 1590. 1643. Langset 1667. 1723.

Langasetr, se Vatne GN. 109.

7. **Aulset.** Udt. *au'lsét*. — i Wlfasætre DN. IV 120, 1318. i Vlfuasættre DN. II 226, 1345. af Wlfuasætre AB. 70. Alfesett NRJ. II 59. Vlfueszeter OE. 37. Wlfesett 1559. Vlfett 1590. 1643. Vlfset 1667. Ulset 1723.

Efter Nutidsformen kunde man formode, at 1ste Led var Mandsnavnet Aulir, Sideform af Qlvir, ligesom Aulestad og Aulstad i Ø. og V. Gausdal og Aulesjord i Andebu. Efter de middelalderiske Kilder, som gaar tilbage til Begyndelsen af 14de Aarh., er denne Forklaring dog ikke mulig. *Ulfarsætr, af Mandsnavnet Ulfarr, kunde vel allerede i 14de Aarh. være afslidt til Ulfasætr. Om man antager denne Form for den opr., bliver Overgangen til Nutidsformen vistnok usædvanlig; men nogen sandsynligere Forklaring kan jeg ikke give. Jfr. ogsaa Volden GN. 160 og Vatne GN. 102.

8. **Stromsvaag.** Udt. *strø'msvåjen* (ø mod æ), Dat. -ja. — Stromsuog 1559. Strømþuogh 1590. 1643. Stromswog 1667. Stromsvaag 1723.

Har Navn af et Vand, som ved en Strøm (se GN. 14) er forbunden med en Vik af Halsefjorden.

8, 2. **Vikan.** Udt. *vi'kann*, Dat. -ká.

9. **Vatn.** Udt. *va'ttn* (!). — Vant NRJ. II 62. Wattne 1559. 1590. Wattenn 1643. Watten 1667. 1723.

Den opgivne Betoning er begrundet i, at Navnet egentlig enten er Nom. Flt. eller snarere Dat. Ent., og at Endevokalen nu er sløifet. Ligger ved et større Vand.

10. **Jordal ytre.** Udt. *jór'dalen*. — Jordall 1643. Jordahl 1667. Jordalen 1723.

Formodentlig *Hjórdalr, hvori 1ste Led er Gen. af et Elvenavn *Hjó, som er bevaret i Sjøa i Vaage og ligger til Grund for en hel Del Gaardnavne. Det hentyder vel til en vis Farve af Ellevandet eller betegner det som «det blanke». Se NE. S. 103. Bd. IV, 2 S. 234. Jfr. Øksendalen GN. 28, hvor det opr. Hj- er bevaret i de ældste Skriftformer. Imellem begge Gaarde falder en Aa ud i Halsefjorden.

11. **Jordal indre.** Kaldes *bí'ren*, Dat. *bí'ra* (kaldet efter et Fjeld ovenfor Gaarden). — Indre Jordahlen eller Biiren 1723 (da ode; Agerlandet gaaet ud ved Fjeldskred).

12. **Fløistad.** Udt. *fløi'ssta*. — i Flottstadum DN. II 60, 1303. Flødestad NRJ. II 62. Flødstad 1559. Fløsta 1590. Fløedstad 1643. Flødsta 1667. Fløstad med Engslettet Slotzveggen 1723.

Det synes tvivlsomt, om den ældste Skriftform, som vel maa sigte til denne Gaard, er fuldt rigtig, da Overgangen fra den til den nuv. Form er vanskelig at forklare. Man kunde formode, at 1ste Led indeholder et Navn paa den her udfældende Aa.

13. Kamsvaag. Udt. *ka'nnsvåjen*, Dat. *-ja*. — af Kambswage AB. 66. Kansuog 1559. Kamþuog 1590. 1643. Kamswog 1667. Kamsvaag 1723.

Kambsvågr. I Nutidsformen er m som saa ofte gaaet over til n foran s. 1ste Led er Gen. af kambr m., Kam, som i Stedsnavne bruges om noget takket, saaledes meget hyppig i Fjeldnavne (Indl. S. 59). Det er muligt, at ogsaa dette Navn sigter til en Fjeldkam i Nærheden; men efter Stedsforholdene er det troligere, at Vikens Form har givet Anledning til Navnet. Jfr. Kamvik i Agdenes.

14. Kanestrom. Kaldes *straum*. — [i Strawm AB. 66 s.]. Strom DN. XIV 510, 1526. Stromb Sædegaard, Canæstrom med Odegaardene Schiþwold og Sandwig 1667. Cannestrom Sædegaard med Sandvig og Schiedsvold 1723.

Navnet Kanestrom har Gaarden efter Adelsslægten Kane, som eiede Gaarden i 15de Aarh.; men det er et Spørgsmaal, om dette Navn nogensinde har været brugt i daglig Tale, og om den ikke stadig i Virkeligheden har været kaldt, som nu, med sit oprindelige Navn Straum. Se Ldsbl. 228. Det sidste Navn har Gaarden efter en Strom mellem Vandet Vaagen og en Vik af Fjorden.

14. 3. Skeisvolden. Udt. *sji'ssvåljen*, Dat. *-la*.

1ste Led er Gen. af skeið n., se Ulstein GN. 6.

15. Hals. Udt. *håls*. — af Halse AB. 66? (vel snarere Tusteren GN. 25). Hals 1559. Halþ 1590. Halse 1643. Hals 1667. 1723.

Hals m., se Indl. S. 53. Her maa Navnet sigte til, at Gaarden ligger paa et Nes, som er noget høiere udenfor Gaarden.

16. Rokstang. Udt. *rå'kkstånna*. — Rogstoe NRJ. II 62. Rockstang 1559. Rogþang (!) 1590. Roegstang 1643. Rochstand 1667. Rochstangen 1723.

Sidste Led er uidentivl stæng f., om hvis Brug i Navne se Indl. S. 80. Her sigter Ordet maaske til det strax sondenfor Gaarden udskydende Nes. 1ste Led kan være Rolfs, Gen. af Mandsnavnet Rolfr, se Kvernes GN. 19. Med Hensyn til Sammensætningen med Personnavn kan sammenlignes Gjestang i Enebak og Jonstang i Ramnes; disse er imidlertid vel Parter af en ældre Gaard Stang, hvilket neppe kan være Tilfælde her. Se Bd. II S. 76. 296. VI S. 140. Det er dog ogsaa godt muligt, at k(g) kan høre opr. til Stammen. Da der falder en Aa ud ved Gaarden, kunde 1ste Led være et Elvenavn, f. Ex. Rokka (Roðk) eller Rogga (NE. S. 196). Endelig kunde Formen fra 1520 tale for at sammenstille Navnet med Roksvaag i Aure og i Edø. Naar man ei kjennder den gamle Form, kan Spørgsmaalet ikke sikkert afgjøres.

16. 5. Nyengen. Udt. *ny'ænna*, Dat. *-ænne*.

17. Li. Udt. *li*. — Liidt 1590. Lied 1643. Lie 1667. Lied 1723.

18. Furunes. Udt. *få'rånésse*. — Farunes 1723.

Sms. med Trænavnet fura.

19. Magnildberget. Udt. *ma'ngmillbærje*. — Mangellberrig 1643. Magnildberg 1667. Magnildbjerget 1723.

Egentlig Navn paa et høit Fjeld bag Gaarden. Det er dannet af Kvinde-navnet *Magnhildr*, som endnu i nyere Tid har været meget i Brug (PuSt. S. 179).

21. Mørkedal. Udt. *mørkedalen*, Dat. *-la*. — Mørchedall 1643. Mørchedahl 1667. Mørchedal 1723.

* *Myrkvidalr*, den mørke Dal. Jfr. Elvenavnet Mørkedøla i Hemsedal.

22. Aarsund. Udt. *årsjunn*. — af Orsunde AB. 68. Ormsu (!) NRJ. II 59. Aaresund, Aarsund OE. 37. Orsund 1559. Aarsundt 1590. Aarsund 1643. 1667. 1723.

Ligger paa en Ø, som nu kaldes Aarsundøen. Det kan være * *Ormsund*, af Mandsnavnet *Ormr*, jfr. Vøe GN. 24, eller, hvad der er vel saa sandsynligt, Øen kan have hedet * *Ormøy* og Sundet faaet Navn efter den, ligesom Ormsund i Ø. Aker efter Ormoen. Denne Forklaring støttes noget af den vistnok ellers feilskrevne Form fra 1520, som kan gjengive en ældre Skriftform end AB. I denne Egn kan det neppe antages, at Aar. skulde være opstaaet af Trænavnet *q1r* eller en Afledning deraf, og en Forklaring af *år*, Gen. af *å f.*, er efter Stedsforholdene udelukket.

23. Skaret. Udt. *ska're*, Dat. *ska'ra*. — Skar 1667. Schar 1723.

Af *skarð n.*, Skar (Indl. S. 76).

24. Kvisvik. Udt. *kvi'ssvika*. — Hwidswigh NRJ. II 59. Huidtzvig 1559. Quißuigenn 1590. Quistwigen 1667. Qvisvig 1723.

Der er ikke noget i de lokale Forhold, som kan gjøre det rimeligt at forklare 1ste Led af *kvis* tr m., Kvist. Anderledes er det med *Kristvaag* i Edø, som naturlig kan have faaet dette Navn af den Maade, hvorpaa den skyder ind fra den større Klakkavaag, og med Fjordnet Kvisten i Kolvereid, som vel er kaldet saa som en Gren af Folden. De ældste Former tyder desuden paa, at Navnet opr. har begyndt med *H-*; dette leder til at sætte det i Forbindelse med Stammen *hvit*. Man kunde tænke paa det som Persontilnavn overmaade hyppig brugte *hvit*r, altsaa opr. * *Hvitsvik*. Man kunde fremdeles formode, at Viken, som ofte, kan have faaet Navn af en indenfor liggende Holme, og at den største af Kvisvikholmene kan have hedet *Hvitingr*, Kvitingen, et meget aln. Navn paa Holmer og Smaasøer. Kvisvik maatte isaafald være opstaaet af * *Hvittingsvik*, ligesom Svensvig i Søgne af *Sveinngsvik*, Hysvør i Vega af *Hýsingsvør* og Hundsmø i Overhallen af *Hundingsmør*.

24. 3. Stabursviken. Udt. *sta'búrsvika*.

OE. 37 nævnes «Aarsund vid Staburet». Man kunde deraf formode, at det sidste har været Navn paa et Fjeld, ligesom man har Stabursø i Eikisdalen. Ihvertfald staar Navnet i Forbindelse med Fællesordet Stabbur (af Stabbur, Stolpebod (se Aasen).

25. Vasselen. Udt. *va'ssēlen*, Dat. *-la*. — af Watsele AB. 70. Wadtzhiehl 1590. Wasell 1643. Wadsel 1667. Wasellen 1723.

* *Vatssil*, af *vatn* n. og *sil* n., stilleflydende Strækning i Elv eller Bæk (Indl. S. 74) Gaarden ligger ved en Bæks Udlob i et Vand. Er samme Navn som Vassel i Jondal og i Hosanger, men her med Tilføielse af den bestemte Artikel i Hankjøen efter den i Nordmøre ikke sjeldne Brug (jfr. Indl. S. 13). Beslægtet er ogsaa Vasseljen i Malvik (Bd. XIV S. 357).

26. Aasen. Udt. *å'sen*. — Aasen 1667. 1723.

27. **Liaboen.** Udt. *li'abön*, Dat. *-bönä*. — Lieboenn 1643. Lieboe 1667. Liaboe 1723.

* Liðarbær, den i en Li liggende Gaard.

28. **Grimstad.** Udt. *gr'innsta*. — Grymstad NRJ. II 59. Grimstad OE. 37. Grimsta 1559. 1590. Grimstad 1667. 1723.

* Grimstaðir, af Mandsnavnet *Grimr* (PnSt. S. 96).

29. **Gjengset.** Udt. *jæ'ngsét*. — af Geigsætre AB. 68. Geipeter OE. 37. Gengsett 1590. Giengsedt 1643. Gengset 1667. Giengset 1723.

Der synes ikke at være Grund til at tvivle om, at Formen i AB., som støttes af OE., er i det væsentlige rigtig. StK. S. 145 opfattes Lydudviklingen til Nutidsformen saaledes, at først *g* er bortfaldt, dernæst *n* som saa ofte indskudt foran *s* og endelig *g* indskudt mellem *n* og *s*, hvorpaa der ogsaa haves mange Exempler. Vokalen er da forandret paa samme Maade som i Gjerstad, af Geirs-, og i Gjeksrud i Vestby (Geiksruð RB.). Hvis Geigsætr er en opr. Form, kan det være samme Navn som det forsvundne Geigasætr i Vikør og indeholde samme Stamme som Geigøy, Geigusund og Geigubólstaðr i Senjen. Den kunde maaske sættes i Forbindelse enten med geigr m., Skade, eller med geiga, tage en skjev Retning, vige tilside.

30. **Naalsund.** Udt. *nå'lsjunn*. — Nalasund AB. 68. Nolswndh NRJ. II 59. Nolsundt 1559. 1590. Naalsund 1643. 1667. 1723.

Nåalarsund. Ligger ved Naalseidet, som forbinder Aspoen med Fastlandet, og som efter Helland (Jordbunden i Romsdals Amt II S. 398) kun er 130 M. bredt og 3 M. høit over Middelvandstand. Dette Navn viser, at Eidet engang maa have været overflydt. Sundet maa engang have hedet *Nál, jfr. Eiternaalen, et trangt Sund i Brønnø. «Naalen» bruges ogsaa om trange Fjeldpas og i Selbu om en Elv med meget ret Løb. Jfr. Frei GN. 24.

32. **Nastad.** Udt. *na'ssta*. — Nalstad 1590. Naadstad 1643. Nadstad 1667. Nalstad 1723.

Ligger paa Aspoen lige ved Naalseidet. Den gamle Form har vel været *Nálarstaðir (*Nálstaðir?). Med den Sloifning af *l* foran *s*, som er foregaaet her, kan sammenlignes, at Hólsarfr i Skiaaker er blevet til Hosar og Bólstaðr oftere til Bostad; jfr. ogsaa Valsøfjorden GN. 99. Nastad i Stod er et forskjelligt Navn, se PnSt. S. 184. — GN. 32—36 ligger paa Aspoen, hvis østlige Del tilhører dette Herred. Jfr. Frei GN. 24.

32, 2. **Svartvorpen.** Udt. *sv'artvårpå*, Dat. *-pånn*.

33. **Faksvaag.** Kaldes *vå'jen*, Dat. *-ja*. — Faxuogh 1590. 1643. Faxuigen 1667. Faxvaag 1723.

*Faxavágr, af Mandsnavnet Faxi eller det ligelydende Tilnavn. Findes som Gaardnavn ogsaa paa Hitteren (PnSt. S. 68).

34. **Skjelvaag.** Udt. *sjæ'lvåjen* (maaske rettere *-vågann*; som Dat. opgaves *-gå*). — Skieluog 1643. Schielwog 1667. Schielvaag 1723.

*Skelvágr, en Vaag, hvori der er Rigdom paa Skjæl. Et ganske forskjelligt Navn er Skjelvaagen i Inderøen, se Bd. XV S. 196.

35. Enset. Udt. *ĕ'nsĕt* (ogsaa hort *ænn-*). — Ennset 1590. Enndset 1643. Endset 1667. 1723.

* *Einarssetr*, se *Eide* GN. 163.

36. Bogaspen. Udt. *bô'kksasspā*, Dat. *-pānn*. — Boxaspe NRJ. II 60. Bogxasp 1559. Boxaaþpen 1590. Bos Aspenn 1643. Bodtzaspen 1667. Boxaspen 1723.

Sidste Led er Ønavnet *Aspa* eller det ligelydende Gaardnavn, se *Frei* GN. 25. 1ste Led kunde være *bugr* m., *Boining*, sigtende til en *Boining* af Kysten. Sandsynligere er det dog, at det er *bukkr* m., *Buk*, i dette Ords Brug som Mandstilsnavn.

TINGVOLD HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Tingvold. Udt. *tɪŋvʊlː*.

Ældre Navneformer: Þingvöllr Fornm. s. VIII 395. IX 15. 465. a Þingwelli DN. IV 179, 1333. a Þinguelli, Þingualla sokn DN. IV 305, 1357. Þinguallar skipr. DN. III 352, 1386. a Þinguelle, Þingualla skipr. DN. II 389, 1387. Thingwalla skipr. AB. 68. a Thingwallom, i Thinguallom AB. 67. 115. Tingualdæ Pgd. DN. II 661, 1473. Tinguall OE. 36.

Þingvöllr, Thingvold, flad Mark, hvorpaa et Thing holdes. I den senere MA. synes Flertalsform at være brugt. Egentlig Gaardnavn, som har tilhørt den nuv. Præstegaard, se GN. 51. Findes som Gaardnavn ogsaa i S. Land.

Þingvalla kirkja nævnes DN. IV 305. Efter Reformatens indbefattede Præstegjeldet ogsaa Frei og Øre.

Gaardenes Navne: **1. Kristenvik.** Kaldes *ví'ka*. — Wiig 1643. Wigen 1667. Wiigen 1723.

Matrikelnavnet er vel en nyere Navneform, sms. med Mandsnavnet Kristen. — GN. 1—27 ligger paa Vestsiden af Tingvoldfjorden.

2. Brakstad. Udt. *brákksta*. — Breckstad OE. 36. Bragstaa 1559. Bragsta 1590. Brackstad 1643. Bragsta 1667. Bragstad 1723.

Kunde efter Nutidsformen være *Brattsstadir ligesom Brakstad i Aasen (af Bratstadha AB.), idet tt er bortfaldt foran s og dernæst k som saa ofte indskudt foran s med flg. Konsonant (se PnSt. S. 61). Formen i OE. gjør imidlertid denne Forklaring tvivlsom, idet den tyder paa, at Vokalen opr. er e, som senere er gaaet over til a. Hvorledes Navnet isaafald skal forklares, kan jeg ikke sige.

3. Brubækken. Udt. *brú'bækken*, Dat. *-ka*. — Bruebeck 1643. Brobech 1667. Brubech 1723.

Betyder ligefrem: en Bæk, hvorover der gaar en Bro.

4. Kathammer. Kaldes *ha'mmaren*. — Kadthammer 1643. Kathammer 1667. 1723.

Der findes flere Stedsnavne sms. med Kat-. De fleste maa vist forklæres af *katt* m., Kat, hvorved vel maa tænkes paa et vildt Dyr af Katteslægten (Røskat eller Gaupe). Jfr. Tbj. VSS. 1882 S. 18 Not. 2.

5. Katvik. Udt. *kattvika*, Dat. *-ken*. — Kattuig, Wigen 1643. Katvig 1667. Katvig 1723.

Nabogaard til den frg.

6. Knivskednes. Kaldes *né'sse*. — Knifscheenæs 1723.

Hvis Navnet er rigtig skrevet, maa 1ste Led være Knivskeid f., Knivskede (Aasen). Navnet maa da være givet Neset ved en Sammenligning paa Grund af dets langstrakte Form. Da Navnet kun er bevaret i Skriftformer, som mulig kan være feilskrevne, kunde man imidlertid formode, at det rettere er Knivskjelnes af Knivskjel n., en Art Søsksjel, hvilket vilde give en naturligere Mening. Jfr. Knivskjelodden paa Magerøen nær Nordkap.

7. Angvik. Udt. *angvika*. — Agnwik AB. 69. Amwigh NRJ. II 60. Angwick OE. 36. Anguig 1559. Anguigenn 1590. 1643. Angwig 1667. Angvig 1723.

Agnvik. 1ste Led er *agn* n., Madding for Fisk, mulig gjennem et deraf dannet Navn paa den i Viken faldende Elv. Jfr. Agna i N. Fron og Agnaen i Brandval (NE. S. 3).

7, 2. Sanden. Udt. *sānn'*.

8. Aabakkan. Udt. *å'bakkann*, Dat. *-kå*. — Aabacken 1667. Aabach 1723.

Yngre Form af *årbakki* m., hoi Aabred, Elvebakke. Aarbakke findes som Gaardnavn i Tysnes.

9. Blikaas. Udt. *blækkåsen*. — Blickaas 1643. Blechaas 1667. Blichaa 1723.

1ste Led er *blik* n., noget, som blinker, som er hvidt, lyst i Sammenligning med Omgivelserne (Indl. S. 44). Her maa det sigte til en hvid, lys Stenart.

10. Vatn. Kaldes *hå'tå*, Dat. *hå'tānn*. — Wattenn 1643. Watten 1667. 1723.

Ligger ved et lidet Vand oppe i Aasen paa Grændsen af Kleive Sogn i Bolsø. Daglignavnet er *hola* f., Hulning, Fordybning (Indl. S. 56).

11. Fagerli. Udt. *få'gerlia*. — Faggerlie 1643. Fagerlien 1667. Fagerlie 1723.

12. Aspaas. Udt. *a'sspåsen*. — Aspaas 1643. Aspaasen 1667. Aspaas 1723.

13. Sollien. Udt. *sø'lia*. — Sollið DN. IV 175, 1332. Solliid DN. II 226, 1345. Sollið AB. 69. Sollied 1643. Solj 1667. Sollie 1723. De ældste Citater gjælder maaske snarere GN. 53.

Søllid, den solbeskinnede, mod Solen vendende Li. Hyppigt Gaardnavn.

14. Sjølsvik. Udt. *sjø'lsvikann*, Dat. *-kå*. — Sælsuik AB. 69. Seljuigenn, Sielsuigenn 1590. Sielsuig 1643. Siolswigen 1667. Schiolsvig 1723.

Sølsvik, hvori 1ste Led er Gen. af *sel* n., Sæterhus, eller *sæl* m., Sæl, snarest det sidste. O. R. forklarer StK. (S. 65) Overgangen til den

nuv. Form saaledes, at der i Udt. er indskudt et j. Herpaa har man ogsaa Exempler i Sjølseng i Sundalen, i Sjølsvold i Kindalen og i Sjøland i Andebu (jfr. Bd. VI S. 160).

15. Haltvik. Udt. *håhlvikann*. — Halteuigenn, Haselluige 1590. Haltwigen 1667. Hasselvig 1723.

1ste Led er Trænavnet hasl.

16. Sogn. Udt. *så'ngna*, Dat. *sågn*.

Findes som Gaardnavn ogsaa i Raade, i Aker, i Jevnaker og i Lardal. Som Elvenavn findes det paa flere Steder, og endelig er det Navn paa den bekendte Fjord i Bergens Stift. Det synes dunnet af *suga*, at suge. Som Fjordnavn er det Hankjensord og ligeledes som Gaardnavn i Aker, hvor det egentlig er Navn paa Sognsvandet, som Elvenavn er det Hunkjensord. Her er der intet Vandløb i Nærheden. Paa Grund af Kjønnet kan det heller ikke formodes at indeholde et gammelt Navn paa Tingvoldfjorden. Jeg formoder, at Navnet opr. har været brugt om den Indsnevring, som her dannes i Fjorden ved, at det vestre Land skyder sterkt frem, hvilket kan tænkes at fremkalde sterkere Strømme. Se Bd. II S. 101. NE. S. 238. N. Fjorden. S. 31.

17. Gangnat. Udt. *ga'ngnatt* (ligesaa i Dat.). — af Gangnaat AB. 70. Gagnaath OE. 37. Gaunat 1559. Gaffnach 1590. Gangnadt 1643. Gangnat 1667. Gagnat 1723.

Gagnått? Jeg finder ingen anden Forklaring af dette Navn, end at det er sms. af *gagn*, som i Sætningsbrug kan bruges i samme Betydning som *gegn*, imod, i modsat Retning af, og *ått* f. = *ætt* f., Himmelegn, som ogsaa danner sidste Led i Navnet Austrått i Høiland og i Ørlandet. Navnet maa da betyde: den Gaard, man har lige imod, ligeoverfor, seet enten fra Tingvold eller fra Gyl paa den anden Side af Fjorden. Formodentlig samme Navn, udt. Gangnått, findes ogsaa i Ångermanland, skr. Gagnatt og Gagnåt 1667. Se Norrlander i Svenska Fornn. Tidskr. VII S. 172. Den der fremsatte Formodning, at -t skulde være en Levning af et afslidt -tån, anser jeg ialfald for det norske Navns Vedkommende for uholdbar.

18. Flemsæterhaugen. Udt. *flæ'mmséterhaujen*, Dat. -ja. — Houg 1643. Hougen 1667. 1723.

19. Flemsæteren. Udt. *flæ'mmsétra*. — Flembsetter 1643. Flemsetter 1667. Flemsæter 1723.

GN. 18 og 19 ligger langt oppe i den Elvedal, som munder ud ved GN. 20.

20. Flemmen. Udt. *flæ'mmå*, Dat. -*mån*. — i Flemmo DN. V 665, 1484. Flammen Cap. Flemund 1559. Fleningh (!) 1590. Flemmen 1667. 1723.

Flemma f., egentlig Navn paa den Elv, som falder ud ved Gaarden (NE. S. 52).

21. Varvik. Udt. *vå'rvika*. — Voruigenn 1590. Warwigen 1667. Warvig 1723.

Findes ogsaa i Hadsel og i Kariso. Det kan være *Vørðuvík, af *varða* f., Varde, Sømerke, hvorfra det hyppige Varøen vel i Regelen maa alledes.

22. Svanevolden. Udt. *sva'navållen*. — Suanuoldt 1590. Suanneuold 1643. Suanewold 1667. Svannevold 1723.

Formodentlig dannet af Fuglenavnet *svanr*, Svane.

23. Kinnen. Udt. *kí'nnā*, Dat. *kínn*. — Kinnd 1643. Kind 1667. Kinden 1723.

Af kinn f., brugt om en brat Fjeldside (Indl. S. 60).

24. Hoem. Udt. *hó'em*. — Haym NRJ. II 60. Hoem 1559. Hoium 1590. Hoemb 1643. Hoem 1667. Neder og Over Hoem 1723.

* Hóeimr, se Ulstein GN. 19 og Frænen GN. 29.

25. Rosdal. Kaldes *hó'emmsvíka*. — Rosdall 1643. Rysdahl 1667. Rosdal 1723.

Iste Led kan tænkes opstaaet paa flere Maader, hvorm intet sikkert kan siges, naar man hverken har en Udtaleform eller ret gamle Skriftformer at støtte sig til.

26. Lamvik. Udt. *la'mmvíka*. — Lamwigen 1667. Lamvig 1723.

Kan have faaet Navn af, at Stedet har været brugt til Havnegang for Lam. Jfr. Ønavnet Lamoen.

27. Kvalvaag. Udt. *kvā'lvāg*. — af Hwalwogha AB. 70 s. Qwelwogh NRJ. II 60. Hualuogh OE. 37. Qualluogh 1590. Qualwog 1667. Qvalvaag 1723.

Se Frei GN. 20.

28. Vulvik. Udt. *vū'lvíka*. — Wallinsuig 1559. Volluigenn 1590. Wulluig 1643. Wulwigen 1667. Vulvig 1723.

Kan være *Vqluvík, af Elvenavnet Vala. Jfr. Sunnelven GN. 11. Der falder en Bæk ud ved Gaarden. — Denne Gaard og de flg. ligger østenfor Tingvoldsfjorden.

28, 2. Brunneset. Udt. *bró'nnése*.

29. Breivik. Kaldes *hā'mmaren* eller *vū'lvíkhammaren*. — Breuig 1643. 1667. Brevig 1723.

30. Kandsalen. Udt. *ka'nsdalen*. — Kantzdall 1643. Kandsahl 1667. Canesdal 1723.

Udt. med *nn* gjør det maaske tvivlsomt, om det kan være *Kambsdalr, af *kamb* r m., en Fjeldkam. Jfr. Strømsneset GN. 13.

31. Gyl. Udt. *jýl*. — af Gylom AB. 68. Gyle NRJ. II 60. OE. 37. Gylle 1559. Giull 1590. Giuell 1643. Giul 1667. 1723.

Enestaaende Navn, men som dog ogsaa maa være sidste Led i Torjul, se ndf. GN. 40. Det synes mig sandsynligt, at det egentlig er et, rigtig nok ellers ukjendt, Elvenavn. Den Elv, som falder ud her, udspringer meget nær en anden, som gaar østover og falder ud i Halsefjorden ved Torjul. Det er som bekjendt meget alm., at to Elve, som fra samme Vandskilde gaar til modsatte Kanter, har samme Navn eller beslægtede Navne. Efter denne Antagelse bliver det naturligt, at samme Stamme forekommer i disse to Navne paa hver sin Side af Halvoen. Forøvrigt tør jeg ikke udtale noget bestemt om Navnets Betydning.

32. Sandviken. Udt. *sa'nnvíka*. — Sanduik AB. 69. Sanduig DN. II 661, 1473. Sandwigh NRJ. II 60. Sandviick OE. 37. Sandwigh 1559. Sanduigen 1590. Sandwigen 1667. Sandvig 1723.

33. Ramslien. Udt. *ra'mmsliá*. — Ramslie 1643. Ramslien 1667. Ramslie 1723.

1ste Led er sandsynlig Plantenavnet Rams m., Skovløg, men kunde ogsaa være Rafn s., Gen. af Mandsnavnet Rafn.

34. Bergemsæteren. Udt. ei opgivet. — Zetter 1643. Bergumsetter 1667. Bergemsæter 1723.

Jfr. GN. 45.

35. Vaslien med Asplien. Udt. *va'ssliá*. — Waßlie 1643. Waslj 1667. Wasslien 1723. — Asplie 1643. 1667. Aspelie 1723.

* Vatzlið, Lien ved Vandet. Ligger ved Bergemsvandet.

36. Torjulsæteren. Udt. *tj'elsétra*. — Thorgelset 1643. Torgelsetter 1667. Torgiulsætter 1723.

Jfr. GN. 40.

37. Stolen. Udt. *stø'len*. — Holmbstoell 1643. Stolen 1667. 1723.

Af stoðull m., Melkeplads, Sæter (Indl. S. 80).

38. Sponnaas. Udt. *spå'nåsen*. — Spannis 1590. Sponnaas 1643. Sponaas 1667. Sponaasen 1723.

1ste Led er maaske spánn m., Spaan, idet Navnet kunde sigte til Afæld efter Tømmerhugst; jfr. Bd. I S. 181 om Spondalen i Aremark. Vokalen kan være forkortet paa Grund af Sammensætningen.

39. Lilleholmen. Kaldes *há'lmen*.

40. Torjul. Udt. *tj'élann*, Dat. *-lá* (svag Lyd af *j* hortet tildele foran *e*). — i Talgylum, a Tagylum DN. II 59. 62, 1303. i Tagyllum, a Tagylum DN. III 352, 1381. i Taalgylum, Talgyler (Nom.) DN. II 389, 1387 (paat. Tagylar). af Tagilom AB. 66. Togil NRJ. II 62. Torgiill 1559. Thogell 1590. Thorgell 1643. Torgel 1667. Torgiul 1723.

Sidste Led er antagelig det samme som GN. 31, se dette. 1ste Led kan være Tal- (Tál-?), som allerede i M.A. ved Dissimilation paa Grund af det flg. l er blevet til Ta-. Men det er vel ogsaa muligt, at det kan være Talg-. I intet Tilfælde kan jeg give en nogenlunde sikker Oplysning om Betydningen (Talg- Sideform til Telg m., Bregne?). Det kan dog slutes, at 1ste Led maa betegne noget, som var særegent for denne Lokalitet i Sammenligning med den ved Gyl. Paafaldende er den sterke Forandring i Udtaleformen, i hvilken der synes at være foregaaet en Omsætning af Vokalerne. I den senere Skriftform Tor- har man maaske at se Spor af en anden Form af Dissimilation, hvorved det første l er blevet til r.

41. Bakkebo. Kaldes *nó'rbøn*. — Bacheboen 1643. Bachboen 1667. Bacheboe 1723.

Formodentlig opr. en udskilt Part af Torjul.

42. Svinnes. Udt. *svi'nnesse*. — Suinnes 1643. Suines 1667. Svinæs 1723.

Den nærmeste Elv synes at være vel fjern til, at man kan formode, at 1ste Led indeholder et Elvenavn. Det kunde maaske være svin n., hentydende til Nesets Form; jfr. Borgund GN. 154.

43. Vaagen. Udt. *vå'jinn*, Dat. *-ja*. — or Vage DN. II 62, c. 1303. Vogenn 1590. Woeg 1643. Waagen 1667. 1723.

Vågr m., Vaag.

44. Marhaug. Udt. *mår'hauen*. — Marhoug 1643. Marchoug 1667. Marhoug 1723.

Findes ogsaa i Byneset og i Steigen. Kan ikke sikkert forklares, naar man ei kjender ældre Former.

45. Bergem. Udt. *bæ'rjem*. — af Bergeime AB. 70. Bergge 1590. Bergumb 1643. Bergem 1667. 1723.

Bergeimr, af berg n., Berg, Berggrund, og heimr. Findes paa mange Steder i Landet.

46. Kvernhusvik. Udt. *kværnhúsvika*. — Quendhuusvig 1643. Quernhuuswigen 1667. *Qvernhuusvig 1723.

Ligger ved en Bæk.

47. Brotvik. Udt. *brý'ddvika*. — Brotwigen 1667. Brodvig 1723.

Jeg kan ikke forklare Forholdet mellem Skriftformen og Udtaleformen, hvis begge er rigtige. Det er maaske to sideordnede Navne. Brot (oldn. brot n.) betyder i Stedsnavne vel oftest: brat Helling, Brink (Indl. S. 45).

48. Lauvik. Udt. *lau'vika*. — Loevig 1643. Lowiig 1667. Loevig 1723.

Af lauf n., Løv, hentydende til rig Løvskov.

49. Almvik. Udt. *al'vika*. — Ambuik AB. 69. Almuig 1643. 1667. Almvig 1723.

* Almvik, sms. med Trænavnet almr. Med Hensyn til Sleifningen af m i Udt. jfr. Vannelven GN. 55.

50. Lien. Udt. *li'a*, kaldes ogsaa *ti'ngvållylia*. — Liid DN. II 226, 1345. Liidt 1590. Liied 1643. Lien 1667. 1723.

51. Tingvold Præstegaard. Se under Herredsnavnet. — Tingwold 1667. Thingvold 1723.

Se under Herredsnavnet.

52. Reitan. Udt. *rei'tann*, Dat. *-tå*. — Reidt 1590. Reitte 1643. Reite 1667. Reiten 1723.

* Reitar, Flt. af reitr m., afgrændset Flade, Rude (Indl. S. 70).

53. Sollien. Udt. *sól'ia*. — Sollidt 1590. Soelien 1667. Sollien 1723.

Se GN. 13.

54. Tørlanden. Udt. *tø'rlænnå*, Dat. *-ånn*. — Thoerlenden 1667. Torlenden 1723.

Turrlenda f., Sideform af Turrlende n. (se Aasen), oldn. þurrlendi n. Landskab, Jord med tør Grund.

55. Harholten. Kaldes *hå'lyten*, Dat. *-ta*. — Harholdt 1643. Haerholt 1667. Harholt 1723.

Se Nesset GN. 20.

56. Storset. Udt. *stórset*. — Stoersæt 1643. Storsett 1667. Storset 1723.

* *Stórsetr*. Findes ogsaa i Hosanger og i Borseskogn.

57. Kringstad. Udt. *kríngsta*. — Kringstad 1643. Kringsta 1667. Kringstad 1723.

Se Bolse GN. 21.

58. Baatnes. Udt. *bá'tnése*, Dat. *-sa*. — Baadtneß 1643. Baadnes 1667. Baatnæs 1723.

59. Holmeid. Udt. *há'lmei*. — af Holmeidhe AB. 67. Holmeidhe (Dat.) DN. X 211, 1483. Holmedh NRJ. II 71. Holne (!) 1590. Holmeid 1643. Holmeid 1667. Holm Eide 1723.

Holmeið. Ligger ved Udløbet af en El. Eidet, hvortil Navnet sigter, er en Overgang gennem Elvedalen til Eidet mellem Bergem og Torjul. 1ste Led er formodentlig Elvenavnet Holma (NE. S. 106).

60. Strupstad. Udt. *strúffsta*. — i Strupastadum DN. II 60, 1303. Struxsta 1590. Strubstadt 1643. Strubstad 1667. 1723.

Strúpastaðir. Findes ikke andensteds. 1ste Led maa være strúpi (strjúpi) m., Strube, som i Navne bruges om Sunde eller Indsnevringer i Vandløb og om Fjeldpas. Det skjønnes ikke, hvilket lokalt Forhold dette her skulde sigte til, hvis det ikke skulde være den trange Del af Fjorden nordenfor Gaarden mellem de bredere Partier baade udenfor og indenfor. Det kan tænkes, at dette Fjordstykke har været kaldet Strúpi, og at dette kan være indgaaet i en Sammensætning med *-staðir*, som kun pleier at sammensættes med Egennavne.

61. Aksnes. Udt. *akksnése*, Dat. *-néssa*. — Axness 1643. 1667. Axnæs 1723.

Se Volden GN. 141.

62. Øien. Kaldes *vå'bøia*.

63. Vaagboen. Udt. *vå'bøn*, Dat. *-bønå*. — i Uage DN. III 352, 1386. i Uoghun DN. III 353, 1386. Voegboenn 1643. Wogboen 1667. Waagboen 1723.

Ligger ved en af Vaagboen dækket Vik. Som det sees, har Gaarden i MÅ. været kaldet Vågr eller Vågar.

63, 2. Brekken. Udt. *brækka*. — Breckenn 1643. Brecken 1667. 1723.

* *Brekka* f., Bakke (Indl. S. 45).

64. Breivik. Udt. *brei'vika*. — Breuig 1643. 1667. Breevig 1723.

65. Bolset. Udt. *bø'lsét*. — Barsett 1590. Borþett 1643. 1667. Bolset 1723.

Af de ældre Skriftformer kan sluttes, at I ikke er opr. Det kan være samme Navn som Borsæt i Flaa, der udtales ligesom dette, og som AB. 45 skrives Borsætr, af borg f., Bygdeborg eller borglignende Høide, Terrasse (Bd. XIV S. 275). Da der falder en Bæk ud ved Gaarden, kunde 1ste Led her ogsaa være Elvenavnet Borgia (NE. S. 21).

66. Loaset. Udt. *lō'sēt*. — i Loduissætre DN. II 105, 1314. Loþett 1590. Loeset 1643. 1667. 1723.

Løðvissætr, af Mandsnavnet Løðvir (PnSt. S. 178). Jfr. Vann-elven GN. 95.

67. Rottingsnes. Udt. *rø'ttingsnēs*. — af Rythingsnese AB. 68. Rodenis 1559. Rittisnes 1590. Rottingsnes 1643. 1667. Rottingsnæs 1723.

1ste Led kan sammenlignes med Röttingen i Bindalen. Bd. XVI S. 5 formodes disse Navne at staa i Forbindelse med (h)rjóta, styrte, falde, sigtende til Udglidning paa Stedet. Der kan da maaske ogsaa være Slægtskab med Rotnes i Nittedalen, i Nannestad, i Nes R. og i Steigen, de to sidste i MA. skr. Riotnes (Bd. II S. 287. XVI S. 257). Jfr. ogsaa ndf. GN. 89.

68. Bækken. Udt. *bæ'kken*. — Bechen 1667. 1723.

69. Joviklien. Udt. *jé'viklia*. — Lied 1643. Giowiglien 1667. Giowiglien 1723.

70. Jovik. Udt. *jé'vika*. — Dipuigen 1590. Dyebuig 1643. Giowigen 1667. Giowig 1723.

*Djúpvik, den dybe Vik.

71. Mesingset. Udt. *mé'ssingsēt*. — Jfr. af Mesinghe DN. X 211, 1483. Mesingsetter NRJ. II 60. Meþingssett 1559. 1590. Meisingsett 1643. 1667. Meisingset 1723.

Som det sees af Brevet af 1483, har der været et ældre Navn Mesingr. som maa have været et Gaardnavn. Dette er formodentlig opr. *Meisingr. hvori 1ste Stavelse er forkortet ligesom i Mesfjorden i Vestnes, og ligesom *Meisfjórðr (Misvær) i Skjerstad allerede 1520 skrives Mes. Fremdeles kan sammenlignes Missingen i Raade (Mæisingar 1354), som Bd. I S. 333 afledes af meiss m., Vidjekurv, Beremeis. Heraf maa ogsaa de to nævnte Fjordnavne afledes, se Vestnes GN. 47. Jeg formoder, at vi i dette Gaardnavn har bevaret et Navn paa den dybt indskjærende, i det indre tvedelte Fjordarm, indenfor hvilken Mesingset ligger, og at dette har været Meisingr, som engang tillige har været Gaardnavn.

72. Venaas. Udt. *væ'nmas*. — Venass NRJ. II 60. Wenas 1559. Wemaas (!) 1590. Wenn Aas 1643. Wennaas 1667. Wenaas 1723.

Se Vold GN. 25.

73. Holtan. Udt. *hå'llann*, Dat. *-lå*. — Holte 1667. Haalten 1723.

*Holtar f. Flt. af holt n., liden Skov; maaske dog snarere at henhøre til Holt m., Høi, Bakke (Indl. S. 57).

74. Stølan. Udt. *stø'lann*, Dat. *-lå*. — Stoeffle 1643. Stolen 1667. 1723.

Se GN. 37.

75. Hafellen. Udt. *hå'fella*, Dat. *-lann*. — Hafellid 1643. Halfelden (!) 1667. Haffælden 1723.

Af hægfella f, Gjerde, især et, som er dannet af fældede Træer, dernæst et med saadant Gjerde indhegnet Sted; et især nordenfjelds hyppigt Navn. Jfr. Vold GN. 12.

76. Hjellen. Udt. *jæ'llann*, Dat. *-lâ*. — Hielld 1643. Jelle 1667. Jæle 1723.

Af hjallr m., høitliggende Flade, Terrasse (Indl. S. 55).

77. Sletbakke. Udt. *slé'ttakkann*, Dat. *-kâ*. — Sletback 1643. 1667. Sletbach 1723.

Se Skodje GN. 44.

78. Saglien. Udt. *sâ'glia*. — Sauglie 1643. Sauglien 1667. Sauglie 1723.

79. Rimstad. Udt. *rî'mmsta*. — af Rimstodom, af Ringstodom AB. 69? Rimsta 1559. Rimbstad 1643. Rimstad 1667. 1723.

Rimstad findes ogsaa som Gaardnavn i Hedrum og i Daviken, i 1520 skr. Rimstadi og Rymstad. PnSt. S. 204 fremsættes den Formodning, at den opr. Form for disse Navne er Ringsstadi, af Mandsnavnet Ringr. Den støttes af den dobbelte Form i AB. og af, at der ellers er Exempler paa, at ng er gaaet over til m foran s, som i Klomset i Seljord af Klungsetr. Det er dog kanske muligt, at den anden Navneform i AB. kan skyldes en Feil, foranlediget ved dens hyppige Forekomst. Isaafald kan Rimstodom nok være en afslidt Form af *Rimustadum, og dette være dannet af Elvenavnet Rima, som kan have tilhørt den Elv, som gaar forbi Gaarden. Rima er endnu bevaret i Rømuu paa Romerike (NE. S. 192).

80. Svortdalen. Udt. *svô'rdalen*. — Suartedall 1643. Sortedahl 1667. Sortedal 1723.

Iste Led er Elvenavnet Svorta, maaske opr. *Svarta, af Adj. svartr (NE. S. 259. 336). Gaarden ligger ved en Bæk.

81. Koksvik. Udt. *kâ'kksvika*. — Kaxuigenn 1590. Koxuig 1643. Kogswigen 1667. Koxvig 1723.

Iste Led er det endnu i Folkesproget meget brugte Ord Koks f., Øse. Dette bruges ogsaa alene ligesom det ligetydige Ansa oftere som Navn, betegnende rundagtige Bugter. Samme Betydning har Navnet her, hentydende til den rundagtige, indre Del af Tingvoldbugten.

82. Aanes. Udt. *â'nêsse*, Dat. *-sa*. — Aaene3 1643. Aanes 1667. Aanæs 1723.

Ligger paa et Nes ved Udlobet af den under GN. 79 omtalte Elv. Se Frei GN. 21.

83. Saltbunes. Udt. *sa'ltbúnêsse*. — Saltboene3 1643. 1667. Saltbonæs 1723.

Iste Led er saltbûð f., en Bod, som har været brugt ved Saltkogning enten som Bolig eller som Oplagssted for Saltet.

84. Hegerberg. Udt. *hé'gerbærje*, Dat. *-ja*. — af Hægraberger AB. 69. Herbere 1559. Hegerbergh 1590. Heggerberig 1643. Hegerberig 1667. Heggerberg 1723.

Der synes her ikke at være noget Vandløb. Hegerberg maa være sans. med Gen. Flt. af hegrim, en Heire.

85. Kaarstein. Udt. *kâ'rsteinen*, Dat. *-na*. — Korstenn 1643. 1667. Kaarsteen 1723.

Kan være *Kárásteinn, af Mandsnavnet Kári og steinn m., i nogen af de Betydninger, som det kan have i Stedsnavne (se Indl. S. 79).

86. Ormset. Udt. *ð'rmsét*. — Ormesett 1559. Ormþett 1590. Ormbsett 1643. Ormset 1667. 1723.

Sandsynlig *Ormssætr, af Mandsnavnet Ormr, jfr. Vøø GN. 24. Da Formen af 1559 kan tyde paa, at 1ste Led har været et Tostavelesord, kunde man dog ogsaa formode opr. *Ormarssætr, af Mandsnavnet Ormar (PnSt. S. 191).

87. Honnhammer. Udt. *hå'nnhammaren*. — af Hunhambre AB. 69. Handhamir 1590. Hundhammer 1643. 1667. 1723.

Efter Udt. kan 1ste Led ikke som i Hnugnes i Bolse være et Mandsnavn Húnn (Húni). Da der falder en Bæk nd ved Gaarden, kunde man snarere tænke paa Elvenavnet Húnn (NE. S. 111). Men ogsaa denne Formodning er vanskelig at forene med Udtaleformen, som snarere tyder paa opr. *Hornhamarr. Navnet er maaske feilskrevet i AB. Det kan ikke være det samme som Hundhammer i Tusteren og i Nørø.

88. Gjorsvik. Udt. *jæ'rrsvika*. — Giorsvik AB. 69. Giorþuigen 1590. Giorsuig 1643. Giorswigen 1667. Giorsvig 1723.

1ste Led kan være gjqr n., Grums.

89. Rottaas. Udt. *rå'ttåsen*. — i Rottassom DN. IV 305, 1357. af Rotaase, Rootasom AB. 69. Ratass NRJ. II 60. Raataass OE. 37. Rottaas 1559. Rattaas 1590. Roedt Aas 1643. Rotaas 1667. Raataas 1723.

Rottåsar, Flt. Det samme Navn findes i Ringebu og i ældre Jordebøger i Holandet i Guldalen og i Bø Ndl. Sandsynlig beslægtede Navne er Rott, Ø i Haaland (i Sverres Saga Kap. 106, Fornm. s. VIII 257, skr. Hrott), Rottuholar paa Voss (BK. 76 b), Rottøen i Aure, Rottungen i Froien, Rottesjoen paa Dovrefjeld. Maaske af rjóta (hrjóta), falde, styrte. Se Bd. IV, I S. 149. Ved nogle kunde man ogsaa tænke paa Rott m., Snude, Tryne (Aasen).

90. Balstad. Udt. *ba'llsta*. — af Ballastadom AB. 69. Balsta 1590. Balldstad 1643. Balsta 1667. Baldstad 1723.

Findes paa flere Steder. Kan være dannet af det sjældne Mandsnavn Baldi. Det er muligt, at det i Danmark og Sverige brugelige Mandsnavn Balli ogsaa kan have været i Brug i Norge og ligge til Grund for nogle af disse Navne. Se PnSt. S. 27. Gammel Form altsaa Baldastaðir eller Ballastaðir.

91. Stomsvik. Udt. *stó'mmsvika*. — Stufswik AB. 69. Stomþuigen 1590. Stombsuig 1643. Stomswigen 1667. Stomsvig 1723.

Efter AB. skulde den gamle Form være Stúfsvík; men deraf kunde de nyere Former ikke være fremkomne. Jeg formoder, at der i Jordebogen er Feilskrift for Stufnsvík, af stufn, stofn m., Træstubbe, som i Betydning kan falde sammen med stúfr. I Navne synes det at betegne Steder, hvor Stubber stod igjen efter omhugget Skov, dengang da Navnet blev givet (Indl. S. 79).

92. Fjoseid. Udt. *fjö'sei*. — af Fjodzeide AB. 69. Ffheusidh OE. 37 (ode, liggende under Skar). Fjosett 1559. 1590. Fjoseid 1643. Fjoseid 1667. Fjoseide 1723.

Fjóseid, af fjós n., Fjøs, og eið n. Ved det sidste sigtes til den temmelig korte Overgang over Halvøen herfra til Mesingsæt. Fjós bruges ogsaa usms. ofte som Gaardnavn, rimeligvis overalt sigtende til Sommerfjøs, som har staaet paa Stedet, før det blev Gaard, medens det endnu kun brugtes som Havnegang (Indl. S. 49).

93. Sæterlien. Udt. *sæ'terlia*. — Zetter 1643. Setterlie 1667. Sæterlie 1723.

94. Bergslien. Udt. *bæ'rrsliä*. — Bergxliidh AB. 69. Berslydh NRJ. II 60. Bersliidh 1559. 1590. Berslie 1643. Berslien 1667. Berslie 1723.

Bergsliid, hvori 1ste Led snarere er berg n., Berg, Berggrund, end Mandsnavnet Bergr.

95. Hanem. Udt. *ha'nneem*. — af Haneime AB. 69. Honym NRJ. II 60. Hanem OE. 37. Hanum 1559. 1590. Hannemb 1643. Hannem 1667. 1723.

Haneimr, samme Navn som Hanum i Vang Hdm. (a Hannæimi 1349). 1ste Led kan være Hani, brugt som Fjeldnavn, eller det af samme Stamme afledede Elvenavn, som er omtalt under Eresfjord og Vistdalen GN. 41 og Ore GN. 13.

96. Trøen. Kaldes *ha'nnemstrøa*. — Trøen 1723.

97. Skar. Udt. *skār*. — i Skarde DN. III 232, 1353? Skordh NRJ. II 60. Skard OE. 37. Skarre 1559. Skar 1590. Skarre 1643. Skare 1667. Schar 1723.

Skarø n., Skar (Indl. S. 75). Ligger ved Mundingen af et trangt Fjeldpas.

98. Roskar. Udt. *rø'sskar*, Dat. *-skara*. — Roeschar 1643. Roeskar 1667. Roeschar 1723.

Ligger ved det samme Skar som den frg. Gaard. Om Betydningen af 1ste Led kan ikke siges noget sikkert, naar man ikke har ældre Former af Navnet.

99. Hafstad. Udt. *ha'ffsta*. — i Hafrstodum DN. III 352. 353, 1386. af Hafuerstodom AB. 69. Haffsta 1590. Hauffstad 1643. Haffstad 1667. Hafstad 1723.

Hafrsstaðir, som kan være sms. med Mandsnavnet Hafr (PnSt. S. 109). Forholdet i Beliggenhed til GN. 102 kunde dog tale sterkt for, at begge er dannede af et Elvenavn af Stammen Hafr- (se NE. S. 89). Der gaar en Elv mellem begge Gaarde.

100. Akerfald. Udt. *å'kerfalle*, Dat. *-fallä*. — Ackerfald 1643. Aackerfald 1667. Aacherfald 1723.

Forekommer ikke andensteds som Gaardnavn. Maa forstaaes i Lighed med Navne som Landfald, Leirfald o. fl. (Indl. S. 49 under fall) om et Sted, hvor et Stykke Ager er skredet ud. Jfr. Nesset GN. 32.

101. Myren. Udt. *mý'ra*. — Myren 1667. 1723.

102. Havdal. Udt. *ha'vdalen*. — af Hafuirdalom AB. 69. Haffdall 1590. Haffdahl 1667. Hafdal 1723.

Formen i AB. maa vel forstaaes som Hafrdalir, der kan være dannet af et Elvenavn af Stammen Hafr, se GN. 99.

FORSVUNDNE NAVNE.

af Eiksætre AB. 70.

Eiksetr, se Volden GN. 13. Efter den Sammenhæng, hvori denne og den fig. Gaard nævnes i Jordebogen, er det ogsaa muligt, at de har ligget i Strømsneset.

af Josundom AB. 70.

Navnets Forklaring er tvivlsom. Man kunde formode en Sammen dragging af Jóarssundum, af Mandsnavnet Jóarr (PnSt. S. 147). Mindre sandsynligt er det vel, at 1ste Led skulde være *Jóðar-, Gen. af Ónavnet Jóð, nu Jøen, som man har i Eðo og i Fosnes, eller *Jóðu-, Gen. af det NE. S. 121 formodede Elvenavn Jóða.

Kuernwagar AB. 70.

Kvernvágar. Vaagen kan have faaet Navn enten af et Elvenavn Kvernaen eller af et Skjær, som kan have hedet Kverna.

Reidersuick OE. 37.

*Reiðarsvík, af Mandsnavnet Reiðarr.

Dyrmelshoug 1643. Duermaalhoug 1667. Dyrmethoug (!) 1723. Nu kaldet *dúrmálhauann*, Dat. *-hauð*, og gaaet ind under GN. 9.

1ste Led er Dugurmaal, den Tid, da der spises Dugur (Dagverd), omtr. Kl. 10 om Formiddagen. Hører til de mange Navne, som indeholder Betegnelse af Dagstider, og som har sin Grund i, at Solen, fra et bestemt Punkt seet, saaes over Stedet paa denne Tid.

Alteruig 1643.

Ser ud til at være et gammelt *Alptarvík, sms. med et Elvenavn Alpt, se NE. S. 4.

Gjorswigsetter 1667. Gjorsvigsætter 1723.

Se GN. 88, under hvilket denne Gaard opr. maa have hørt som Sæter.

Slodtzuig 1643.

Formodentlig af Slaatt n., Sideform til sláttir m., Slaatteland (Indl. S. 76). Har ligget i Egnen om Torjul.

NEDLAGT KIRKE.

Cappella a Straumøy nævnes AB. 69, som det synes, som allerede dengang nedlagt. En Ø med dette Navn findes, saavidt mig bekendt, ikke nu.

OKSENDALEN HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Øksendalen. Udt. *ø'kksendalen*.
 Ældre Navneformer: i Vsmudal DN. II 81, 1309. Vsmodals
 sokn AB. 73. Vsmedal Cap. Asmundal, Asmundedal OE 38 (anført
 som Gaard).

U s m u d a l r, af Elvenavnet U s m a, som endnu er i Brug om en Elv i
 Selbn, se NE. S. 287 og 341. Her maa Navnet have tilhørt Dalens Hovedelv.
 Overgangen til den nuv. Form maa forklares saaledes, at k som saa ofte er
 indskudt foran s med en flg. Konsonant, og dernæst m er gaaet over til n,
 en Overgang som især er hyppig foran Konsonanter, men ogsaa undertiden
 finder Sted ellers.

Kirken kaldes DN. II 81, 1309 H ú s a b j á r k i r k j a efter Kirkestedet,
 GN. 2, hvor Kirken fremdeles staar. Sognet var tidligere Annex under Sun-
 dalen, men blev udskilt som eget Præstegjeld ved Resol. af ²/₇ 1853.

Gaardenes Navne: **1. Øksendalsøren.** Kaldes *ø'ra*.

Af ø y r r f., Øre, Sandbanke (Indl. S. 88).

2. Husby. Udt. *hú'ssbj*. — Husabear kirkia DN. II 81, 1309.
 i Husaby AB. 73. Husby NRJ. II 78. Husby 1559. Hußbye 1590.
 Huusbye 1643. Huusby 1667. Huusbye 1723. Som Partnavne op-
 gaves *ró'ningann*, *ei'nskógann*, *á'nggaren*, *skræ'ddarstugu*, *trón-*
stugu, *ø'ra* (det sidste forskjelligt fra GN. 1).

H ú s a b ý r, se Eresfjord og Vistdalen GN. 33. — Af Partnavnene be-
 tyder det andet «Enerskogene», det tredje er sandsynlig «Arnegarden», af
 Mandsnavnet Arne.

3. Smedstad. Udt. *smé'sta*. — Smesta 1590. Smidstad 1643.
 Smistad 1667. 1723.

* S m i d s s t a d i r, af Mandsnavnet S m i d r. Findes paa mange Steder,
 dog især paa Østlandet (PnSt. S. 228).

4. Sætran. Udt. *sé'trann*, Dat. *sé'trá*. — Zetter 1643. Setter
 1667. Sætter 1723.

* S e t r a r f., Flt. af s e t r n., se Indl. S. 74.

5. **Øien.** Udt. *øi'a*, Dat. *øin*. — Øienn 1643. Øyen 1667. 1723.
 * Ø y f., brugt om en lav, græsrig Strækning ved en Elv (Indl. S. 88).
6. **Hjellen.** Udt. *jæ'llen*, Dat. *jæ'lla*. — Jelde 1643. Jelle 1667. Gielle 1723.
 * Hja'llr m., høitliggende Flade (Indl. S. 55).
7. **Hjellboen.** Udt. *jæ'llbön*, Dat. *-bönä*. — Hielboe 1590. Jeldboen 1643. Jelleboe 1667. Jelboen 1723.

8. **Mosboen.** Udt. *mä'sbön* (ogsaa hort *mó'ss-*), Dat. *-bönä*. — Monsboo OE. 38. Monnßboe 1590. Moßboe 1643. Moeßboe 1667. Mosboen 1723.

AB. 73 nævnes en Gaard af Moen i Øksendalen Sogn, som nu ikke længere findes. Jeg formoder, at det er dette Gaardnavn i Gen., som er lste Led i Mosboen. Dette kan ligesom Sylteboen i Eresfjorden og Vaagboen i Tingvold seuer have fortrængt det ældre Navn. Jfr. ogsaa Aure GN. 7.

9. **Skrondal.** Udt. *skrâ'ndal*. — Skrandal 1559. Skronndal 1590. 1643. Skrimdal 1667. Schraandal 1723.

Formodentlig *Skrá mudalr, af Elvenavnet Skráma, som endnu er i Brug i Lesje og synes at indeholdes i flere Gaardnavne, og som vel staar i Forbindelse med skráma, lyse, dæmre. En saadan Overgang af n til n er ikke sjelden. Den ene af Gaardene ligger ved en Tverelvs Udløb. Se NE. S. 225 og 228.

9, 4. **Tofte.** Udt. *tø'ff'té*, Dat. *-tó*.

Aftu p t eller to p t f., Hustomt (Indl. S. 82). Nutidsformen er Flt.

10. **Brandstad.** Udt. *bra'nsta*. — Brondstad 1559. Brannstad 1590. Brandstad 1643. Branstad 1667. Brandstad 1723.

*Brandstaðir, af Mandsnavnet Brandr (PnSt. S. 50).

11. **Jonstad.** Udt. *jøn'nsta*. — Hiennsta 1590. Jønndstad 1643. Jonsta 1667. Gionstad 1723.

Sandsynlig *Hjalmsstaðir, af Mandsnavnet Hjalmr. Jfr. Akero GN. 35 og Sundalen GN. 9 (PnSt. S. 132). H- i den ældste Skriftform taler ligesom i Sundalen imod at aflede det af Mandsnavnet Jorundr. Overgangen maa forklares saaledes, at l er udtrængt foran flere Konsonanter og dernæst m foran s gaaet over til n. Jfr. Hjalmsæng h (RB.) i Trøgstad, som fra 16de Aarh. skrives Jens-. Halv Overgang har man i Hjenseugen i Nøtterø (Bd. I S. 10. VI S. 236).

12. **Engan.** Udt. *æ'nnaññ*, Dat. *æ'nñä*. — Enge 1643. 1667. Engen 1723.

Af eng f., Eng. Nutidsformen er bestemt Flt.

13. **Furset.** Udt. *fä'rrsét*. — Forßett 1559. 1590. Furset 1643. 1667. 1723.

*Furusetr, jfr. Øre GN. 36.

13, 1. **Bruset.** Udt. *brú'sét*.

Se Vold GN. 23.

14. **Rydningen.** Udt. *rø'nminñen*, Dat. *-ña*. — Roding 1643. Ronningen 1667. 1723.

Af ruðningr m., Rydning (Indl. S. 72).

15. Simonhjellen. Udt. *si'møjællen*. — Simon Hield 1643. Simendhield 1667. Simenjeld 1723.

Af Mandsnavnet *Sigmundr* (eller *Simon?*) og *hja'llr m.*, se GN. 6 (PnSt. S. 214).

16. Børset. Udt. *børrsét*. — af Birkisætre AB. 73. Biorcksett 1559. Birksettir 1590. Birksett 1643. Børset 1667. 1723.

Birkisetr, af *birki n.*, Birkelund, og *setr n.* (Indl. S. 74). Se Øre GN. 33. Jfr. ogsaa Frei GN. 19.

17. Sjolset. Udt. *sjø'lsét*. — Sellesett 1559. Sielsettir 1590. Siolsett 1643. Siolset 1667. 1723.

* *Seljusetr*, af Trænavnet *selja*. Den nnv. Form er fremkommet ved en Omsætning af *l* og *j* paa lignende Maade som i *Sjøflot*, Surendalen GN. 76. Jfr. ogsaa Norddalen GN. 31. Paa samme Maade som her er ogsaa i Øre Birkisetr og Seljusetr Nabogaarde.

17, 1. Oien. Kaldes *sjø'lséiteia*.

18. Sandbrekken. Udt. *sa'nnbrakkå*, Dat. *-kånn*. — Sandbrecken 1643. 1667. 1723.

Af *brekka f.*, Bakke.

19. Erstad. Udt. *ërsta*. — Erstad NRJ. II 78. Ersta 1559. 1590. Erstad 1643. 1667. 1723.

* *Eiriksstaðir*, af Mandsnavnet *Eiríkr* (PnSt. S. 63). Er siden 1863 Præstegaard.

20. Grytnes. Udt. *grj'ntesse*, Dat. *-sa*. — Grydnes 1667. Grytnæs 1723.

Ligger ved Udlobet i Fjorden af en Bæk, som nok endnu kaldes Gryta, oldn. *Gryta*, se NE. S. 82.

21. 22. Mjølkill lille og store. Udt. *mjø'lkíll*. — af Mjolkhello AB. 69. Melkelle NRJ. II 60. Mielkill OE. 37. Melckenn 1559. Mielckenn 1590. 1643. Lille, Store Mielcken 1667. Lille, Store Melchild 1723.

Mjólkhella. Sidste Led er *hella f.*, fladt Berg, fladt Klippegrund (Indl. S. 66), 1ste Led er *mjól k f.*, Melk. Navnet kan sammenlignes med *Mjølkeberg* i Spydeberg, i MÅ. *Mjolkaberg*. Bd. I S. 71 antages det at ligge nærmest at forklare dette Navn af et Elvenavn af Stammen *mjól k*, da *Mjólka*, *Mjolkeraen*, *Mjólkaen* ofte findes som Elvenavn. Ved *Mjølkill* er imidlertid ingen Elv. Jeg antager, at Navnet maa forstaaes om en Bergflade, som pleiede at bruges til Melkeplads, hvorved det i Betydning bliver beslægtet med det i Navne saa almindelige *støddu l*. Denne Opfatning støttes ved flere andre Navne, saaledes *Melkesteinen*, *Melkenes* og *Melkesletten*, Navne paa Smaabrug i Vaagan, *Mjelkeholen* i Hetland, *Melkevold* i Olden og *Melkviken*, *Mjelkviken* paa flere Steder.

23. Graven. Udt. *gra'va* (urent *a*). — Graffuen 1643. 1667. Graven 1723.

* *Grøff f.*, Fordybning (Indl. S. 52).

24. Aafar. Udt. *å'fare*. — Aaefar 1643. Aafar 1667. Aafahr 1723.

Maa være Ordet *Aafar n.*, Elvelob, Flodleie (Aasen), oldn. *árfar n.*, Vandlob i en Aa. Det findes neppe ellers brugt i Navne, om ikke det nu ubrugelige *Aaфарi* i Halse er sms. dermed. Ligger ved Udlobet af den under GN. 26 omtalte Elv.

25. **Lien.** Udt. *li'a*. — Lienn 1643. 1667. Lien 1723.

26. 27. **Jordøl øvre og nedre.** Udt. *jó'rdøló*, Dat. *-dølánn*. — af Hiordolo AB. 69. Hiordall 1559. 1590. Jordall 1643. 1667. Over, Neder Jordal 1723.

Se Strømsneset GN. 10. Her synes der imidlertid allerede i Slutningen af M.A. at have dannet sig en ny, snis. Form af Elvens Navn, *Hjórdøla*, som er gaaet over til Gaardnavn. Jfr. Ulvundeidet GN. 29.

28. **Flaa.** Udt. *flå*. — af Flaa AB. 73 s. Fløo NRJ. II 78. Ffla Cap. Flaa 1559. 1590. 1643. 1667. 1723.

Flå f., alm. brugt om en Afsats, liden Flade i en Bergside, jfr. Sunnelven GN. 40. Her ligger imidlertid Gaarden paa en meget lav Flade, kun ubetydelig hævet over Fjordens Overflade, og den kan efter Stedsforholdene heller ikke før have ligget høiere. Da denne Flade begrændses af Fjeldsiden paa den ene Side og paa den anden af den høie Flaas, med hvilken den er forbunden ved en Val, maa man kanske her forstaa Ordet i den af Aasen anførte Betydning: en liden Flade mellem bratte Klipper.

28, 2. **Almskaar.** Udt. *almskár*.

Jfr. Ørskog GN. 51. Her er dog 1ste Led ikke skarð, men skor f., som dog ogsaa kan have samme Betydning (jfr. Indl. S. 75).

FORSVUNDNE NAVNE.

af Folkesdale AB. 73. Folckisdal, Følcisdal 1559. 1590. En Jordebog af 1643 viser, at det er = GN. 4 (Sætran).

Om Navnets Betydning kan jeg intet sikkert sige. Man kunde gjette, at det allerede i den ældste bevarede Form er sterkt afslidt, mulig ogsaa feilskrevet. Af Navne med et noget lignende 1ste Led kunde anføres Folkinsborg i Eidsberg og i Rødenes og det forsvundne Folkiulsbæk i Eidsberg, begge uforklarede (Bd. I S. 139 og 162).

[af Moen AB. 73 s.].

Se GN. 8.

Bradsti 1643. *brattstígann* kjendtes, som for lang Tid siden skal være gaaet ind under Furset og Bruset.

Skoemagerset 1643.

ULVUNDEIDET HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Ulvundeidet. Udt. *á'lvónneie*.

Ældre Navneformer: Alfwndar kirkiosokn AB. 73. Aulfundyniar k. DN. II 81, 1309. i Alfwndareidhe DN. V 702, 1497.

1ste Led er Gaardnavnet Ulvund i Stangvik i dettes opr. Brug som Elvenavn, se Stangvik GN. 41. Ved sidste Led sigtes til Eidet mellem Sundalsfjorden og Ulvundfjorden, paa hvilke de fleste af Herredets Gaarde ligger.

Kirken nævnes, som det sees, allerede i 1309. I MA. hørte uden tvivl ogsaa endel af Stangvik Herred under den. Den maa tidlig være bleven nedlagt; den nævnes saaledes ikke i Reformatsen. I 1848 blev Sognet atter udskilt fra Øksendalen og ny Kirke opført paa Braaten (GN. 32).

Gaardenes Navne: **29. Opdøl.** Udt. *ó'bbdøl* (ø mod å). — Vppedall a Alfwndareidhe DN. V 702, 1497. Opdall NRJ. II 78. Vpdall OE. 38. Wppedaal ved Sundalseidet Cap. Vpdall 1590. Opdall 1643. Opdahl 1667. Opdøl, Opdal 1723.

Gaarden ligger nede ved Fjorden og har sikkert altid ligget der. Navnets nuv. Form maa være udgaaet fra opr. *Uppdøla, som egentlig maa have været Navn paa den lille Aa, der gaar fra Høiden af Eidet ned gjennem en trang Dal og falder ud her. Det er altsaa samme Navn som Opdøl i Bolsø og i Buksnes, se Bolsø GN. 60.

30. Gjersvold. Udt. *jæ'rsvållen*. — Gierþuoldt 1590. 1643. Gerswold 1667. Giersvold 1723.

*Geirsvöllr, af Mandsnavnet Geirr (PnSt. S. 86).

31. Mo. Udt. *mó*. — Mo 1559. Mou 1590. Moe 1667. 1723.

*Mór m., Mo (Indl. S. 67).

32. Braaten store. Kaldes *stó'rbráttinn*, Dat. -tó. — Brotte 1590. Brodte 1643. Storbrottoe 1667. Braatte 1723.

Af broti m., opbrudt Stykke Land, især ryddet Skovland (Indl. S. 45). Udtaleformen er bestemt Flt.

33. Braaten lille. Kaldes *lí'hllbráttinn*. — Lille Brøtten 1667. Lille Braatte 1723.

34. Roset. Udt. *rø'ssét*. — Roßett 1590. Rogset 1643. Roeset 1667. Roset 1723.

Kan være samme Navn som Frænen GN. 57; men dette kan dog ikke siges med Sikkerhed.

35. Aarammen. Udt. *å'rammen*, Dat. *-ma*. — Orambrar AB. 69. Arom 1590. Aaremb 1643. Aarem 1667. Aaram 1723.

Se Sande GN. 38. Ldsbl. 232 forklares Navnet af *Århamrar, Hamrene ved Aaen. Dette kan nok passe til Beliggenheden; men Formen i AB. synes dog at gjøre Forklaringen tvivlsom.

36. Viset. Udt. *vî'sét*. — Wesett 1590. Veiset 1643. Wiset 1667. Wiiset 1723.

Se Ørskog GN. I.

37. Valset. Udt. *vå'lsét*. — Wallesett 1559. Walsett, Wallesett 1590. Vallset 1643. Walset 1667. Walsett 1723.

Formodentlig *Valasetr, af Mandsnavnet Vali (PnSt. S. 275).

38. Børset. Udt. *børr'sét*. — af Birkisætre AB. 74. Bergesetter, Bergsetlir 1590. Birkset 1643. Borset 1667. 1723.

Birkisetr, se Øksendalen GN. 16.

38, 2. Børssetslettet. Udt. *børr'sét'slette*.

Sidste Led er Slette n., Slaatteng (Indl. S. 76).

39. Virum. Udt. *vî'róm*. — Wiram 1590. Wiirumb 1643. Wirum 1667. 1723.

Kan neppe være andet end *Viðarhamarr, af viðar, Gen. af viðr m., Skov, Træ, og hamarr m., Berghammer. Samme Sammenligning af 1ste Led har man i Virag i Bakke (Vidarak 1275) og vel ogsaa i Viraas i Aremark (Bd. I S. 183). Med Hensyn til Overgangen i sidste Led jfr. Bjørum og Spillum ved Namssos, som ogsaa i 1590 skrives -am, men hvor Udt. dog nu har -um. Navnet er enestaaende.

40. Holtan. Udt. *hå'ltann*, Dat. *-tå*. — Holdte 1643. Halte 1667. Holten 1723.

*Holtar f., Flt. af holt n., se Indl. S. 57.

41. Dalsboen. Udt. *då'lsbön*, Dat. *-bönå*. — Dalßboe 1590. Dalsboen 1643. 1667. Dalsboe 1723.

Sms. med den flg. Gaards Navn.

42. Dalen. Udt. *da'len*. — Vlfuendall 1643. Dahlen 1667. Dalen 1723.

Formen af 1643 har bevaret et ældre Gaardnavn, sms. med Ulvunda, opr. *Qlfund, Navn paa den Elv, som gaar gennem Inderdalen og Ulvundeidet. Se Stangvik GN. 41.

43. Inderdalen. Udt. *i'nderdalen*. — Inderdall 1643. Inderdahl 1667. Indre Dalen 1723.

Bruges nu ogsaa som Navn paa Dalforet eller ialfald dets øvre Del.

SUNDALEN HERRED.

Herredets Navn: Sundalen. Udt. *sø'ndalen* (i Øksendalen skal siges *sy'ndalen*).

Ældre Navneformer: i Sundale DN. II 148, 1329, 389, 1387. IX 177, 1380. Sundala skipr. AB. 72. [Sundal sogn OE. 40]. Ssundal DN. XIII 767, 1544.

Sundalr, den sydlige Dal. Har vel faaet dette Navn som det sydligste Dalføre i Nordmore. Ofte brugt som Gaardnavn, jfr. Vannelven GN. 65.

ROMFO SOGN.

Sognets Navn er egentlig Gaardnavn, se GN. 25. Kirken kaldes i Reformatsen Mosgierd K. efter GN. 23; den har derfor vist staaet paa denne Gaard allerede i M.A. Blev ved Reskr. af ²⁸/₁₀ 1707 flyttet til Romfo, hvor den nu staar.

Gaardenes Navne: **1. Grænsen.** Udt. *græ'nnsa*. — Grendsen 1664. Grinsem (!) 1723.

Nyere Navn af Grensa f., Grændse. Har Navn af, at den ligger tæt ved Grændsen mellem Sundalen og Opdal i S. Trondhjems Amt. Den hørte tidligere til Opdal.

2. Morken. Udt. *mår'ka*, Dat. *-ken*. — Morchen 1643, 1667, 1723.

Af mørk f. Skov (Indl. S. 68).

3. Trætvold. Kaldes *grå'öra*.

Et af de mange Navne, som er dannede af præta f. Trætte, Tvist, og som har sin Grund i, at der engang har været Tvist om Eiendommen. Her

sigtes vel snarest til en Tvist om Bygdegrænsen. Daglignavnet er dannet af urð f, Stenur. Navnet bruges ogsaa om hele det trange Svælg, hvorigjennem Driva gaar paa Grænsen af Opdal og Sundalen.

4. Smaavollan. Udt. *smávállan*.

5. Lihjell. Udt. *li'ill*, Dat. *-illa*. — af Lidhabiella AB. 72. Leiðhielt 1559. Liðhiell 1590. Lihell 1667. Liegielt 1723.

Lid a h j a l l a r eller vel rettere Lid a r, af lid f. og hja l l r m. (Indl. S. 55 og 66), betegner vel en flad Afsats midt i en Li. De nyere Former og Udtaleformer er dog udgaaede fra Ent. Den sidste viser den Eiendommelighed, at Nom. har ubestemt, men Dat. bestemt Form; jfr. GN. 16.

6. Vollan. Udt. *vú'llan*, Dat. *-jó*. — Volde 1643. 1667. Wolde 1723.

7. Gjora. Udt. *jö'ra* (uforandret i Dat.). — af Giogrin AB. 73. Gyre NRJ. II 79. Goffren OE. 38. Giogre 1559. Giorenn, Giorenn 1590. Giorre 1643. 1667. Giora 1723.

Er sms. med -vin. O. R. (Ldsbl. 233) antager, at 1ste Led er *gýgr f*, Troldkvinde, her brugt som Navn paa et Fjeld. Som saadant bruges det f. Ex. i Mongegjura i Grytten og i Gjuratind i Hen. Formen i AB. passer dog ikke godt til denne Afledning og neppe heller Udt. Det synes mig rimeligere at antage, at det er samme Navn som Gjogri i Botne. Om dette Navn, som man ikke kjender i middelalderisk Form, bemerker S. B. (se Bd. VI S. 76), at dets gamle Form maaske har været *Gjögri, af islandsk *gjögr f*, Flt. *gjögrr*, Fjeldkløft (forekommer allerede i Biskupa s.; se Fritzens og Vigfussons Ordbøger). Men dette Ord er, saavidt jeg ved, ikke hidtil paavist i Norge. Gaardens Beliggenhed kan passe til denne Forklaring, idet den ligger udenfor Aabningen af den øverste, overordentlig trange Del af Sundalen.

8. Nesja øvre. Udt. *ní'ssja* (uforandret i Dat.). — Offuurnis 1590. Offuernes 1643. 1667. Øver Næssie 1723.

O. R. (Ldsbl. 234) forklarer det som opstaaet af *Nesjar, Flt. af *nes n*, Nes. Jfr. Vøe GN. 11. Derimod kan dog indvendes, at Udt.'s i da er vanskelig at forklare og endnu mere, at der i Nordmøre mangler Exempler paa, at Flertalsnavne nu ender paa -a. Jeg antager det for muligt, at den gamle Form er *Nesin (*Nisin?), sms. af *nes* og *vin*. I er da indkommet (maaske meget tidlig) i 1ste Stavelse ved Omlyd af e. Idet den nyere Endelse -a traadte ind, er ogsaa j indkommet ligesom i Boiningsformer af Ordet *nes*, maaske ogsaa under Paavirkning af andre Navne i Dalen som Tøssja og Løikja. Et sterkt Bevis for, at det er sms. med *vin*, er ogsaa Mangelen af særskilt Form i Dat. Udtaleformer paa -a af Navne paa -vin med kort Vokal i 1ste Stavelse har man ogsaa ellers (f. Ex. Rya i Stange, Kikja i Saude, Møla i Stjordalen og Håa i Skogn). Gaarden ligger paa et Nes, som dannes af Grøvn og Driva. Jfr. GN. 27. Nesin findes ogsaa i Stryn, nu Nesi.

9. Jenstad. Udt. *jæ'nsta* (ikke -*nn*). — Hiennstaa 1590. Jonndstad 1643. Jondsta 1667. Gionstad 1723.

Se Øksendalen GN. 11.

10. Lundlien. Udt. *lò'mlia* (ikke -*nn*).

11. Grøvdalen. Udt. *grö'vudalen*. — Gruedalen 1723.

Har Navn af Elven Grøvu, en stor Tverelv til Driva. Dette maa være oldn. *Grafa, en svag Sideform af Grøf, d. e. grøf f., udgravet Fordybning. Den gaar paa et langt Stykke i meget dybt og trangt Leie (NE. S. 82).

12. Roimoen. Udt. *røi'móen*, Dat. *-móa*.

Betydningen af 1ste Led kan ikke sikkert bestemmes. Det kunde være Fuglenavnet Røi f., hvilket fra Betydningens Side dog ikke er sandsynligt. eller Elvenavnet Roia (NE. S. 203).

12, 4. Hallen. Udt. *ha'llen*, Dat. *-la*.

Af hallir m., Skraaning, Heldning.

13. Hafsaa. Udt. *ha'ff'sóa* (Dat.). — Haffaas 1643. Haffsaas 1667. Hafsaa 1723.

Kan være dannet af Mandsnavnet Hafr (PnSt. S. 110). Efter Udf. skulde sidste Led ikke være *áss*, men *óss*. Det skjønnes dog ikke, at der efter Stedsforholdene her kan være Tale om nogen Os.

14. Sveen. Udt. *svú'u*, Dat. *svú'unu*. — Swee 1667. Sveen 1723.

Ligger ved en Elv, som ogsaa, alm. kaldes Svuu, og som i en lang. fossende Rende, afsluttet med et høit Fald gaar ned i Grøvu. Den kaldes undertiden ogsaa Grødola, vel ved en Overførelse af Navnet fra den Elv, som gennem den nordligere Del af samme Fjelddal gaar nordover og falder ud ved GN. 38. Svuu (vel mindre rigtigt Svøn) forklares NE. S. 258 som Udtaleform af Elvenavnet *Sviða. Efter Formen kunde det ogsaa være opr. *Svaða (se NE. S. 254), af svað n., nogen Bergflade. Det sidste passer godt til Elveløbets Beskaffenhed og støttes ved, at nær Svuvandene, hvorfra Elven kommer, springer der ud en Elv Svaða, som gaar nordover til Grødola, hvilket Navn kommer af svað. De nyere Skriftformer henviser dog til *Sviða.

15. Svidsal. Udt. *svi'ssal*, Dat. *-dala*. — Suesdall 1559. Suidtzdallenn 1590. Suisdall 1643. Suidtzdal 1667. Svidsdalen 1723.

Det er neppe muligt at bringe dette Navn i sproglig Forbindelse med GN. 14 og Elvenavnet, selv om man gaar ud fra, at dette har været Sviða. At formode, at det nederste af Svuvandene (Storvandet) har hedet *Svidir, og Dalføret og Gaarden efter dette *Sviðisdalr, synes for dristigt, især da der er saa lang Afstand mellem Vandet og Gaarden. Skjont Sveen og Svidsal ligger paa hver sin Side af Elven, maa man derfor vel antage, at Navnene er uafhængige af hinanden, og at 1ste Led i Svidsal er svið n., Brænding, ved Brænding ryddet Sted (Indl. S. 80).

16. Hjellmoen. Kaldes *mó'en*, Dat. *mó'nó*. — Jeldmoe 1667. Gielmoe, Jælmoe 1723.

I Dat. i Udt. har man en forstenet Levning af den gamle bestemte Form paa -num.

17. Gravem. Udt. *grá'veim* (enkelte sagde her og ellers: -emm). — af Grefeime AB. 72. Growem, Grawem NRJ. II 79. Grawem OE. 38. Graffuin 1559. Graffuenn, Graffuin 1590. Graffuen 1643. 1667. Gravem 1723.

Findes ikke andensteds. Formen i AB. volder Vanskelighed og maa formodes at indeholde en eller anden Feil, da den nyere Form ikke kunde fremkomme deraf. Den sidste henviser til opr. *Grafeimr, hvori 1ste Led er grøf f., gravet, naturlig eller kunstig Fordybning (Indl. S. 52). Formen Graffuin 2 Gange i det 16de Aarh. fortjener Opmerksomhed som et muligt Tegn paa, at der ogsaa har existeret en Form paa -vin. Da der saa ofte allerede i MA. er Vaklen mellem Sammensætninger med -heimr og -vin, kunde man maaske tænke sig, at der ogsaa engang har været en Navne-

form *Grefin, af grøf og vin, og at Grefeime i AB. er en Sammenblanding af denne ældre Form og en yngre paa -heimr. Allerede i det 15de Aarh. var Gaarden delt i en nedre og en øvre.

17, 7. Tøfte-Gravem. Kaldes *græveimstøftinn* (ogsaa *-tøfté*, som egentlig er Gen.), Dat. *-tó*.

Tøfte svarer til gammelt Toptir (Tuptir), Flt. af topt (tupt) f., Hustomt (Indl. S. 82).

17, 8. Grødalsslettet. Udt. *grø'dalssletté*.

Er en Udslaatt (Slætte n.) i Grødalen oppe i Fjeldet.

18. Hjelle. Udt. *jæ'll* (ligesaa i Dat.). — Heelle NRJ. II 79. Jelle Cap. Hielde 1590. Jelle 1643. 1667. Giellen, Jæle 1723.

*Hjallr m., høiere liggende Terrasse (Indl. S. 55). Nutidsformen er udgaaet fra Dat. Hjalli.

19. Bjorbæk. Udt. *bjór'bækkan*, Dat. *-kó*, Gen. *-ké* (nogle anførte kun Genitivformen). — Biorbett (!) 1590. Biorbech 1643. 1667. Biorbech, Biersbech 1723.

1ste Led er bjórr m., Bæver. Bjorbæk er et meget alm. Bækkenavn (NE. S. 17). Gaarden ligger nær en Bæks Udlob i Driva.

20. Hagen. Udt. *ha'gan*, Dat. *-gó*. — Hagge 1643. Hage 1667. Hagen 1723.

*Hagi m., indhegnet Jordstykke, Havnegang (Indl. S. 52).

21. Ottem. Udt. *ót'teim* [hort *ót'temm*]. — af Otteime AB. 72. Ottem OE. 38. Otthenn 1559. Othenn, Ottem 1590. Oettemb 1643. Ottimb 1667. Aattem 1723.

Ótteimr, dannet af Otta, Navn paa en større Tverelv til Driva. Dette Elvenavn, som endnu er i Brug ogsaa i Rendalen og i Vaage og desuden indeholdes i flere Gaardnavne (jfr. Nettet GN. 23, 6), hænger vel sammen med ótta, forskrække, forfærde. Jeg har hørt baade Elvens og Gaardens Navne udt. med lukt Vokal; denne Udt. er ogsaa anført NE. S. 182.

22. Ottemsoien. Udt. *ót'temsgian*, Dat. *-gió*.

Sidste Led er óy f., i Betydning af lav, græsrig Strækning nær Elv eller Vand (Indl. S. 88).

23. Musgierd. Udt. *mú'ssjær* (ligesaa i Dat.). — af Mosagerde AB. 72. Mwsgerd NRJ. II 79. Muszegerd OE. 38. Mosgærd DN. XIII 767, 1544. Mosgierd 1559. Moßgier 1590. Muußgier 1643. Muusgerd 1667. Muscher, Muusgierd 1723.

Mosagerði n., af mosi m., vel i Betydning af Myr (Indl. S. 67), og gerði n., indgerdet Jordstykke (Indl. S. 51).

24. Ørsund. Udt. *ør'sønn* (enkelte: *-sønn*). — af Ørasunde AB. 72. Øresund OE. 38 (da under Musgierd). Øresunde DN. XIII 767, 1544. Ørsund 1559. Ørsundt 1590. 1643. Ørsund 1667. Ørsund 1723.

Formen fra MA. maa vist forstaaes som Ørasund, af Adj. ørr, heftig, voldsom, og sund n., Overfartssted. Strømmen i Sundalselven er meget sterk, og det er ofte forbundet med Fare at sætte over den. Man kan ikke ved 1ste Led tænke paa øyrr f., Øre, Sandøre, da dette ikke allerede i MA. kunde være blevet til Ør-.

25. Romfo. Udt. *rá'mmfö*. — af Raudafogne AB. 72. Roffan NRJ. II 79. Rodeffaaen OE. 38. Rodfenn 1559. Rodfonn 1590. Roefund 1643. Romfoed 1667. Romfoe 1723.

Raudafogn. Iste Led er enten Adj. *rauðr* eller snarere *rauði* m., Myrmalm. Sidste Led indeholder en Stamme af ukjendt Betydning, som man ogsaa har i Ønavnet Fogn i Ryfylke og vel ogsaa i Fogna, Navn paa et Udskjær ved Kristiansund (Bd. IV, I S. 184). Gaardene ligger paa en høj Terrasse, som næsten stænger for Dalen. Der skal her findes jernholdig Rødmjør. Overgangen til Nutidsformen maa vel forklæres saaledes, at efterat den anden Vokal var sløfet, er der foregaaet en Omsætning af n og f, hvorefter n foran f er blevet til m. Derpaa er og gaaet over til ó.

26. Snøva. Udt. *schnø'va* (ligesaa i Dat.). — af Snioene AB. 72. 73. Snoenn 1559. 1590. Snoffue 1643. Snoffua 1667. Snova 1723.

Snjóin (Snjóvin), af *snjór* m., Sne, og *vin*. Samme Navn er Snoen i Meldalen, Sneen i Støren og Sneve i Opdal og i Egge, paa det sidste Sted i AB. skr. af *Snæuene* (af *snær* = *snjór*). Ifølge Glükstad, Sundaalens Beskr. S. 27, skal der her ofte falde en ualmindelig Mængde Sne.

27. Nesja nedre. Udt. *ní'ssja*. — Nesse NRJ. II 79; Nes 1559. Neßje 1590. Nesþie 1643. 1667. Næssia 1723.

Se GN. 8.

28. Fale lille. Kaldes *lí'hlfale*. — Føle NRJ. II 79. Ffaloy OE. 38. Falle 1559. 1590. Lillefalle 1643. 1667. Lillefahle 1723.

Formodes NE. S. 45 at komme af et Elvenavn Fala, som kan komme af Adj. *fólr*, bleg, gulbleg, graableg; dette Elvenavn synes at indeholdes i flere Gaardnavne. Navnet kan mulig have tilhørt den Bæk, som gaar forbi Lille Fale, og som nu ikke har noget Navn af gammelt Præg; de, som falder ud ovenfor og nedenfor Store Fale, heder Gryta og Somrunen. Støttet til Formen i OE. kan man formode, at Endelsen -e er en afslidt Levning af opr. -øy, som da her maatte forståes i Betydning af en lav Strækning ved Vand (Indl. S. 88).

29. Fale. Udt. *fa'le*. — Falle 1643. 1667. Storfahle 1723.

30. Almhjell. Udt. *á'lmjillen*, Dat. -la. — Almhieidd 1643. 1667. Almgield 1723.

Af Trønavnet *almr* og *hjallr* m., se GN. 18. Det kan skjønnes her at have været en lang, sammenhængende Terrasse, hvorpaa ogsaa GN. 33 og 34 har ligget, men som nu delvis er gaaet ud og derved er bleven afbrudt.

31. Moen. Udt. *mó'en*, Dat. *mó'nó* (ogsaa *né'r-mó'en*). — Moe 1643. 1667. Moen 1723.

Se GN. 16.

32. Gikling. Udt. *jí'kkling* (ligesaa i Dat.). — Geklyngh NRJ. II 79. Giettekling Cap. Kiedling 1559. Gedckling 1590. Giedkling 1643. 1667. Giecklingen 1723.

Udentvív *Geitaklinga, af Gen. Flt. af Dyrenavnet *geit* og *klinga*, en Sideform af *kringla* f. Kreds, Ring, som i Navne bruges om noget afrundet, f. Ex. en Høide, som stikker frem i en Bue (Indl. S. 62). Iste Led har undergaaet samme Forandring som i Gisti af Geitastigr (Bd. II S. 301). Et Fjeld her paa Nordsiden af Dalen heder Klingsfjeldet. Det er muligt, at Gaardnavnet egentlig tilhører den Del af Fjeldet, som ligger nærmest ovenfor Gaarden.

33. Roihjell. Udt. *røi'llen*, Dat. *-la*. — Rodhiell 1559. 1590. Roehiell 1643. Roeheld 1667. Rogield 1723.

Om 1ste Led jfr. GN. 12.

34. Bjørnhjell. Udt. *bji'millen*, Dat. *-la*. — af Biarnahiella AB. 72. 73. Biørnhieidd 1643. 1667. Biørngield 1723.

Bjarnahjallar, Flt., hvori 1ste Led enten er Gen. Flt. af Dyrenavnet bjørn, eller Gen. af Mandsnavnet Bjarni (eller Bjørn). Se PnSt. S. 44.

35. Tøfte. Udt. *tø'fflinn*, Dat. *-tó*, Gen. *-té*. — Thoffte 1643. Toffte 1667. Tofte 1723.

*Toptir, Flt. af topt (tu pt) f, Høstomt (Indl. S. 82). Jfr. GN. 17. 7.

36. Flatvad. Udt. *flæ'två* (af ældre Folk skal hores *flå'två*). — af Flatawade, af lilla Flatauade AB. 72. 73. Flettewodh NRJ. II 79. Fflatvad OE. 37. Fladua, Flattuo 1559. Fladuadt 1590. Fladtuaae 1643. Flatwad 1667. Fladvad 1723.

Flatavad, af Adj. flatr og vad n., Vadested. Maa betyde enten det grunde Vadested eller det, hvor Bunden er jevn.

HOF SOGN.

Kirken og Sognet nævnes DN. IX 178, 1380 og AB. 73. Præster ved Kirken er nævnte DN. III 352, 1386 og II 389, 1387. Formodentlig var den ogsaa i den katolske Tid Hovedkirke, medens den efter Reformaten var Annexkirke og den senere nedlagte Løken Kirke Hovedkirke. Jfr. GN. 50.

Gaardenes Navne: **37. Hoaas.** Udt. *hó'ås*. — Haass NRJ. II 79. Hoaass OE. 38. Hauas, Houos 1559. Hoffaas 1590. Haffaas 1643. Hoaas 1667. 1723.

*Hóáass, den høie Aas.

38. 39. Grødal. Udt. *grø'dalen*, Dat. *-la*. — Glodall (!) 1559. Grødallenn 1590. Grødall 1643. 1667. Grødalen, Indre Grødahl 1723.

Ligger ved Elven Græs Udlob i Hovedelven. Elvenavnet betyder maaske «den hurtigt voksende». Se NE. S. 83.

40. Toske. Udt. *tø'ssja*. — af Toskin, Toskine AB. 72. 73. Torsken NRJ. II 79. Toskan OE. 38. Tosken Cap. Toskenn 1559. Thorskenn 1590. Thorsche 1643. Torske 1667. Torsche 1723.

Toskin, en Sammensætning med vin. 1ste Led er taska f, Pose, Pung, i Navne mest brugt om poseformede Udvidelser af Sunde og Elve (jfr. Borgund GN. 139). Elveløbet og Dalbundens Form har i Sundalen aabenbart undergaaet store Forandringer i Tidens Løb, saaledes ogsaa her. Men der er endnu her en liden Udvidelse af Elven og Tegn til, at denne engang har været større.

41. Løken. Udt. *lø'ka* (nærmer sig til *lei'ka*). — af Lokene, Lokina sokn AB. 72. af Lokine AB. 73. Logenn NRJ. II 79 (trykt: Logom). Loiickenn 1559. Lockenn 1590. 1643. Lochen 1667. Locken 1723.

Løykin, af opr. *Leikvin, af leikr m., Leg, og vin. Betegner ligesom de yngre Leikvøllr og Leikvangr en Plads, hvor man har pleiet at samle sig til Idrætslege. Findes i forskjellige Nutidsformer paa 45 Steder, hvoraf dette er det nordligste. Se Indl. S. 64

42. Vinjevold. Udt. *vi'nnavøll*. — Viuel NRJ. II 79. Weniwald 1559. Winieuoldt 1590. Wenneuold 1643. Wenneuold 1667. Wennevold 1723.

Se Ørsten GN. 13.

43. Leangen. Udt. *la'nnen*, Dat. *la'nnā*. — af Lodhænge AB. 73. Ledanngh 1590. Ledinng 1643. 1667. Leeding 1723.

Leangen forekommer paa flere Steder som Gaardnavn, oldn. *Leiðangr*, af opr. *Leirangr, sms. med angr m. (Indl. S. 42). Her er dog Oprindelsen en ganske anden og de nyere Skriftformer mindre rigtige og sandsynlig indkomne ved en Forvexling med Navnet *Leiðangr*. Formen i AB. viser, at det er opr. *Løðueng*, af *læða f*, Læde, Holæde, og *eng f*. (se Indl. S. 49). Samme Navn er Lødingen, Gaard- og Herredsnavn i Salten, i AB. skr. *Lodengiar*, Løding i Hammero og Laingen i Alstahaug, det sidste udt. *lā'innen*, hvilket ligger Udt. her meget nært. Navnet forekommer i lidt forskjellige Former ogsaa i Eidsberg, i Vaaler Sml. og i Ullensaker. Udtaleformen her og i Alstahaug er udgaaet fra en uomlydt Form af første Led. Denne kan godt være gammel; saaledes skrives Løding i Ullensaker i 1312 og i RB. *Lædueng*, *Lædæng*, men i AB. *Lodheing* (se Bd. II S. 311). Det er sandsynligt, at Gaarden engang har hort under Hoven.

44. Hol. Udt. *hól*. — af Hole AB. 72. Hole NRJ. II 78. Holle 1559. 1590. Hoelle 1643. Houe (!) 1667. Hoel 1723.

Hóll m., isoleret Høide, helst en rundagtig (Indl. S. 56). Gaarden ligger nu nede i en Fordybning, men vides tidligere at have ligget paa en nærliggende Høide, hvorfra den blev flyttet efter i det 17de Aarh. at være blevet ødelagt af Sneskred.

45. Hoven. Udt. *hå'ven* (ligesaa i Dat.). — af Hofuin AB. 73. Hoffwen DN. XI 212, 1480. Hofwin DN. XI 252, 1513. Haffwen NRJ. II 80. Hoffwin OE. 38. Howein Cap. Hoffuinn 1559. Hoffuin 1590. Hoffuen 1643. 1667. Haaven 1723

Hofvin, af *hof n.* og *vin f.*, maa betyde: Jord, Gaard, som har tilhørt et Tempel (Indl. S. 56). Navnet findes paa 21 Steder foruden paa 3 andre, hvor det nu er gaaet af Brug. Nordenfjelds findes det kun her og i Horg samt tidligere i Aasen (eller Skogn). Forresten forekommer det kun paa Østlandet.

46. Mæle. Udt. *mē'le*. — i Meli DN. II 148, 1329. Melle NRJ. II 80. Mello 1559. Mielle 1590. Meelle 1643. Mele 1667. Mæhle 1723.

Melr m., Mæl, Elvemæl (Indl. S. 67). Der er ogsaa nu høie Elvemæle udenfor Gaarden. Nutidsformen er udgaaet fra Dat.

47. Furu. Udt. *fū'ru*. — i Furu DN. II 148, 1329. af Furo AB. 72. Ffore NRJ. II 78. Ffuru OE. 73. Furre 1559. Furue 1590. Furre 1643. Furu, Foru, Feru, Furroe 1667. Furru 1723.

Fura f., Trænavnet brugt umiddelbart som Gaardnavn.

47, 6. Myren. Kaldes *fö'rumýra*.

47, 13. Aakersæteren. Udt. *á'kerséttra*.

Ligger i Grødalen. Maa opr. have hørt under GN. 51.

48. Sande. Udt. *sánn*, Dat. *sá'n* (nogle opgav kun den sidste Form). — Sande NRJ. II 78. Sande 1559. Sannde 1590. Sande 1643. 1667. 1723.

*Sand r m., Sand (Indl. S. 73).

49. Skjöllend. Udt. *sjó'llønn*. — af Skioldundh AB. 119. af Skioldom AB. 73 s. Skiolde, Skeland NRJ. II 78. 80. Skiolden OE. 37. Skioldenn 1559. Skiolanndt 1590. Skiolland 1643. Scholand 1667. Schiolland 1723.

Skjöldund f., enesteende Navn. Det er en Afledning med Endelsen -und af skjöld r m., Skjold, hvilket Ord bruges i en Mængde Stedsnavne for at betegne noget afrundet og bredt. -und bringes ofte til Dannelsen af Elvenavne; men der er her intet Tillob til Hovedelven. Paa Grund af de store Forandringer, som hele Dalbunden vist i Tidens Løb har undergaaet, er det vanskeligt at afgjøre, hvilke Stedsforhold Navnet kan have Hensyn til. Man kunde tænke sig, at det egentlig tilhører det brede nederste Løb af Elven, som her udvider sig som en liden Fjordarm.

50. Hov. Ikke brugt. — a Hofui, Hofue DN. II 389, 1387. at Houe DN. III 352, 1386. Hofs sokn DN. IX 177, 1380. AB. 73. Hofz prestegaard DN. XIII 767, 1544. Hoff 1667. 1723.

Hof n., hedensk Tempel (Indl. S. 55). Da Gaarden i lang Tid har været Præstegaard, er Navnet gaaet af Brug.

51. Aaker. Udt. *á'ker*. — a Ake DN. IX 177, 1380. af Ake AB. 73. Agre NRJ. II 78. Aker, Aaker, Endaaker OE. 37. Acker 1559. Aager 1590. Aacker 1643. 1667. 1723.

Akr m., Ager (Indl. S. 41).

51, 12. Kalvehagen. Udt. *ká'thagan*.

52. Sundalsøren. Kaldes *ø'ra*. — Vel neppe = Sundall 1590.

53. Tredal. Udt. *tré'dalen*. — i Treadale DN. IX 178, 1380. Tredall NRJ. II 80. Tredal OE. 38. Thredall 1559. Thrædallenn 1590. Thredall 1643. Tredahl 1667. Tredalen 1723.

Trjádal r, hvori 1ste Led er Gen. Flt. af tré n., Træ. Findes ogsaa i S. Undal og i Lavik. Falder vel i Betydning omtr. sammen med Viðdal r, en skovrig Dal. — GN. 53—57 ligger i Lilledalen.

54. Sjølseng. Udt. *sjó'lsænna*, Dat. -nen. — af Selseinge AB. 73. Seelenge (under Tredal) OE. 38. Sielßenng 1590. Selseng 1643. Selseng, Sielseng 1667. Siolseng 1723.

Selseng. 1ste Led er uidentivl Gen. af sel n., Sæterhus. Med Hensyn til Indskydelsen af j se Tingvold GN. 14.

55. Haarstad. Udt. *há'rsta*. — Haarstad 1643. Horstad 1667. Haarstad 1723.

Formodentlig Háreksstaðir, af Mandsnavnet Hárekr (PnSt. S. 117).

56. Linset. Udt. *l'nsét*. — Linsetther Cap. Linþett 1590. Lindset 1643. Linset 1667. Linset, Lindset 1723.

Jfr. Sylte GN. 17. Her, hvor Navnet udtales med lang Vokal, maa man kanske snarest forklare det af Plantenavnet *lín*.

57. Lilledalen. Kaldes *da'len*, Dat. *-la*. — i Fiuisdale DN. IX 178, 1380. Fouelsdal 1559. Fiuisdall 1590. Lilledal med Odegaarden Galterøy Cap. Lilledall 1643. Lildal 1667. Lilledal 1723.

Det gamle Navn maa forstaaes som *Fifilsdallr*, hvori *l* er bortfaldt ved Dissimilation (dog bevaret i Formen fra 1559), samme Navn som *Fivelsdal* i Gulen, se Sunnelven GN. 27. Den c. 1550 nævnte Galterøy kan ikke have været en Ø, men maa forstaaes om en lav Strækning ved Elven. Det er vel **Galtarøy*, sms. med Gen. af *geltr m.*, Galte, enten brugt som Persontilnavn eller som Navn paa et Fjeld.

58. Viken. Udt. *vi'ka* (brugt om hele Strækningen, GN. 58—61). — af Wtwikom AB. 73. Wiige 1590. Wich, Manduig 1643. Wigen 1667. Yttre Wiigen, Manvigen og Baarvigen (Opsidderen heder Baard) 1723.

Mandviken findes endnu, udt. *ma'n'n*. Kunde komme af **Manden* som Fjeldnavn. GN. 58—61 ligger ved Sundalsfjorden.

59. Ora. Udt. *ó'ra*, Dat. *ó'ren*. — Øren 1723.

Af urð f., Ur, Stenr (Indl. S. 83).

60. Børstolen. Udt. *bør'stolen*, Dat. *-la*. — Birkisdall OE. 38. Bierckestoell 1643. Bierchestolen 1667. Birsthestolen 1723.

Se Volden GN. 126. Formen i OE. er vel feilskreven.

61. Indviken. Kaldes *vi'ka*. — af Inwikom AB. 73. Inndre- uigh 1590. Inderuig 1643. Inderwig 1667. Indre Wigen 1723.

FORSVUNDNE NAVNE.

Brecke (ode) OE. 38. Der skal findes Jord ved Hoaas, som kaldes *bræ'kkān*.

Strand, Ødegaard, Cap.

Har maaske ligget ved Storrundet i Lilledalen (se Glükstad, Beskr. af Sundalen S. 20).

Anlaghssetter Cap. (ogsaa Ødegaard i Lilledalen).

Maa være = Ulsetengen, som 1667 anføres under Haarstad. O. R. Navnet kan forstaaes som **Arnlaugarsetr*, af Kvindenavnet *Arnlaug*, som DN. IV 792, 1520 skrives Anlog; jfr. Anla som Kvindenavn i Sogndal Stav. NKJ. II 274.

Ronngbersuoldt 1590. Rubertzuoeld 1643.

Ifølge Glükstad (anf. St. S. 29) skal der være en Slaatteli ovenfor Vollan (GN. 6), som tidligere kaldtes Røgnebørslien, og som maaske er samme Sted. Magnus Olsen formoder, at 1ste Led kunde være *raunberg*, af *raun n.*, nøgen Fjeldgrund.

Ifølge Glükstad S. 25 skal der i Lilledalen have været en Gaard Ryggen, som siden er gaaet ind under Trædal og Lilledalen, og en Gaard Ulset, som er gaaet ind under Trædal og Linset. Om Ulset se Ulstein GN. 72.

NEDLAGTE KIRKER.

Loikinar kirkja nævnes i MA. (Lokina sokn AB. 72). Jfr. GN. 41. Var efter Reformatsen Hovedkirken i Sundalen. I AB. nævnes en Række Gaarde i den øverste Del af Dalen som hørende til dette Sogn, saa at man kunde formode, at Musgjerd Kirke, som opfores i Reformatsen, endnu i første Del af 15de Aarh. ikke var til. Løken Kirke nedlagdes samtidig med Musgjerd Kirke ved Reskr. af ²⁸/₁₀ 1707, efterat den var odelagt ved Sneskred.

STANGVIK HERRED.

Herredets og Hovedsognets Navn: Stangvik. Udt. *stangvika*.

Ældre Navneformer: Stangaruik DN IX 228, 1422. Stangarwik AB. 67. Stangaruika sokn DN. IX 250, 1435. Stangharwik sokn DN. V 665, 1484. Stangarwika skipr. AB. 66. Stangerwiik DN. V 702, 1497. Stangauiku skipr. DN. IX 228, 1422. Stangauik AB. 115. Stangauika sokn DN. IX 310, 1458. Stangawiik sokn DN. IV 709, 1471. Stangewick OE. 38. 40. [Stongervigh DN. X 764, 1538]. Standguig (!) DN. II 661, 1473.

Navnet er opr. Gaardnavn, se GN. 16.

STANGVIK SOGN.

Kirken og Sognet nævnes oftere i MA. Efter Reformatsen var den Hovedkirke ogsaa for Surendalen, Rindalen og Halse, som da hørte til Stangvik Præstegjeld.

Gaardenes Navne: **1. Hyllbak.** Udt. *hyllbakkann*. — Holbach 1643. Hylbach 1667. 1723.

1ste Led er hell a f., flad Berggrund (Indl. S. 55), som nordenfjelds nu er blevet til Hylla. — GN. 1—13 ligger i Soias Dalføre.

2. Holten. Kaldes *trættå*, Dat. *trættånn*. — Holte 1667. Holten 1723.

Af Holt m., Hoi, Bakke (Indl. S. 57). Daglignavnet er Ordet præta f., Trætte, Tvist, jfr. Sundalen GN. 3. Ogsaa denne Gaard ligger nær Bygdegrændsen.

3. Lien. Udt. *li'a*. — Lienn 1643. Lien 1667. 1723.

4. Haugen. Udt. *hau'en*, Dat. *hau'ja* kaldes ogsaa *lykke-hauen*. — af Haugom AB. 66. Hogenn 1559. Hougenn 1590. 1643. Houen 1667. Hougén 1723.

Haugar, Flt. af haugr m. (Indl. S. 53). Det andet Døgnnavn er sms. med lykka f., Løkke, indhegnet Jordstykke (Indl. S. 66).

5. Gjerstad. Udt. *jærrsta*. — af Gelastadhom AB. 67. Giersta 1559. 1590. Gierstad 1643. Giersta 1667. Gierstad 1723.

*Geirsstadir, af Mandsnavnet Geirr, eller maaske snarere *Geirastad, af Mandsnavnet Geiri (PnSt. S. 85). Gela- i AB. maa være Feilskrift.

6. Hollen. Udt. *hållen*, Dat. *-la*. — af Holl AB. 66. Holde 1559. Hollim 1590. Hoelle, Haallenn 1643. Hollen 1667. Holden 1723.

Høll f., Helling, Li (Indl. S. 58). Om Tilføielsen af Hankjensartikelen i Nutidsformen se Indl. S. 13. Denne Brug er meget almindelig i dette Herred og endnu mere i Surendalen og Rindalen.

7. 8. Stenberg indre og ytre. Udt. *sténbærje*, Dat. *-ja*. — af Steinberge (ovre og nedre) AB. 66. Steinbargh (!) OE. 39 (Ødegaard under Soiset). Stenberre 1559. Stenbergh 1590. 1643. Steenberg 1667. Steenbergel, Ytre Steenberg 1723.

Stenberg. Findes paa flere Steder. Maaske at forklare ligesom Steinberget ved Trondhjem, som har sit Navn af de isolerede Klipper (deriblandt Sverresborg), som ligger ovenpaa Høiden. Forskjelligt er Steinberg i Ringsaker, i MA. Steinaberg, som vel er sms. med Mandsnavnet Steini (se Bd. III S. 21).

9. Melhus. Udt. *mælhús*, ogsaa hort *-húsen*, Dat. *-sa*. — Meelhuus 1643. 1667. Melhuus 1723.

*Meðalhús, den midterste Gaard.

10. Grytskog. Udt. *grý'skógann*. — Grydschoe, Grydschouff 1643. Grytskouff 1667. Grytschoug 1723.

Ligger ved en Bæk. 1ste Led er formodentlig Elvenavnet Gryta.

11. Roen. Udt. *rø'en*, Dat. *rø'a*. — af Rudhi AB. 67. af Rudh DN. V 702, 1497. Rwdt Cap. Rodt 1590. Roe 1643. 1667. 1723.

Ruð n., Rydning (Indl. S. 71 f.). Ogsaa her er Hankjensartikelen nu tilføiet.

12. Mo. Udt. *mó*. — af Moe AB. 66. Mo 1559. Moenn 1590. Moe 1643. 1667. 1723.

13. Soiset. Udt. *soi'sét*. — af Sogiasætre AB. 67. Soesetter NRJ. II 71. Sodeszeter OE. 39. Siosett 1559. Sousett 1590. Siozetter 1643. Soeset, Sioset 1667. Soiset 1723.

Har Navn af den Elv, som nu kaldes Soia, men hvis gamle Navn vel har været *Sægr. Gaardnavnets gamle Form altsaa Sægjarsetr. Se NE. S. 202. Jfr. Surendalen GN. 47, 8.

14. Kvande. Udt. *kvæ'nnā* (ligesaa i Dat.). — Qwandhen NRJ. II 71. Quanne Cap. Qande 1559. 1590. Quand, Qande 1643. Quanne 1667. Qvande (Qvænde?) 1723.

Af O. R. antaget for sms. med -vin. Derfor taler Udtaleformen. Formodentlig *Hvaⁿn in, af hvⁿnn f. Planten Angelica. Man kan ikke her tænke paa Elvenavn, da der ingen anden Elv er i Nærheden end Soia.

15. Grønnes. Udt. grøⁿnése. — Grønnes 1643. Grønnes 1667. Grønnes 1723.

*Grøⁿnanes, det grønne Nes.

16. Stangvik indre med Finviken. Udt. staⁿgrvika. fiⁿnvikann. — Se under Herredsnavnet. Stangvighen (C) NRJ. II 71. Stanguig 1559, 1643. Stangwig Præstegaard 1667. Stangvig Præstegaard 1723. — i Finvikum DN. II 105, 1314. i Finvikum DN. IV 175, 1332. i Finvikum DN. V 96, 1336. II 226, 1345. af Finvikum AB. 67. Finnduig 1643. Findwigen 1667. Findvig (ode, brugt af Præsten) 1723.

Stangarvik. Der synes at have været et Elvenavn Stang, der ligesom de af spjót og stafr dannede Elvenavne kan have sigtet til ret Løb. Deraf kan dette Gaardnavn ligesom Stangvik i Leka komme (NE. S. 244. Bd. XV S. 375). — Finnⁿvikr (eller -vikar), formodentlig sms. med Elvenavnet Finna, se NE. S. 49, jfr. Hjørundfjord GN. 32. Der falder her en større Bæk ud.

17. Stangvik ytre. Se frg. GN. — Ithergordt 1590. Yttre Stangwig 1667. Yttre Stangvig 1723.

17, 2. Tøndergaarden. Udt. tjⁿnergaren.

Se Bolsø GN. 28. Navnet her maa have samme Oprindelse.

17, 7. Rønna. Udt. røⁿmann.

Formodentlig af runⁿ r m., Bask. Jfr. Rønn i S. Fron, Bd. IV, I S. 132.

17, 13. Trøen. Udt. trøⁿin, Dat. trø^å.

Udtaleformen er bestemt Flt.

18. Bröske. Udt. brø^sssja. — Brosken NRJ. II 71. Bruskenn 1559. Bryskenn 1590. Broske 1643. Brosken 1667. Brosche 1723.

Er udentvivl sms. med vin. Hvorledes det 1ste Led skal forklares, kan jeg ikke nogenlunde sikkert oplyse; jeg kjender heller intet andet Stedsnavn, som sandsynlig kan antages at indeholde samme Stamme. Den gamle Form kunde formodes at være *Brysⁿkin.

19. Torvik. Udt. tø^rrvika. — i Torvikum DN. IV 175, 1332. V 96, 1336. II 226, 1345. af Thorvikum AB. 67. Toruig 1559. Toruigen 1590. Thoruigen 1643. Torwigen 1667. Taarvig 1723.

Se Vannelven GN. 44.

21. Aarnes. Udt. å^rnes. — Aarnes AB. 68. Arness NRJ. II 71. Orness OE. 38. Ornnis 1559. Arnnis 1590. Aarnes 1643. Ornes 1667. Aarnæs 1723.

Årnes, Neset ved Aæn. Ligger paa et Nes ved Surendalsfjordens Munding og ved Udlobet af en Bæk. Jfr. det paa en noget anden Maade dannede Aaues i Frei og i Tingvold.

22. Hamnes. Udt. ha^mmmes. — Hamness NRJ. II 71. Hamnis 1559. 1590. Hambnes 1643. Hamnes 1667. Hamnæs 1723.

Hamnes findes ogsaa i Fosnes, i Alstahaug og i Hammere. Paa det sidste Sted er det udentvivl *Ha^maarnes, af det gamle Ornavn *Hø^m, nu

Hammerø (Bd. XVI S. 268). Navnet i Alstahaug skrives i AB. *Ham r a n e s* og formodes Bd. XVI S. 90 at komme af *h o m f.*, Knæhase, sigtende til en egen Krumning af Neset. Af *h a m a r r m.*, Berghammer, alledes maaske rettest Navnet i Fosnes (Bd. XV S. 333, maaske opr. **H a m r a n e s*). En af de to sidste Forklaringer er formodentlig ogsaa her den rette, og begge synes nogenlunde at kunne passe til Lokaliteten. Der er ikke noget Vandløb nær Gaarden, saa at der ikke kan tænkes paa det formodede Elvenavn **H o m* (NE. S. 114).

23. Solem. Udt. *sø'lemmen* (ø mod æ). — Solumb 1643. Sollum 1667. Sollem 1723.

**Søleim r.* Jfr. Bolsø GN. 2, hvor man har den samme Udt. af 1ste Vokal som her. Det samme er Tilfælde i Sarendalen (GN. 8) og Tusteren (GN. 29).

24. Bergesvik med Solemslien. Udt. *bæ'rjesvika*. — Wiig 1667? Bergesvig 1723. — Sollumbølie 1643. Sollumslie 1667. Sollemslien 1723 (da øde og lagt under Bergesvik).

Bergesvik er uidentivl sms. med Mandsnavnet Berge, som efter Ansen (Navnebog S. 10) maaske kun er en anden Form af Byrge (Birgir).

25. Flesa. Udt. *flæ'ssa*. — Flesen 1643. Fleßen 1667. Flessen og Wigen 1723.

Af *f l e s f.*, Skjær, som ligger i Vandskorpen; der ligger et saadant udenfor Gaarden.

26. Haugen. Kaldes *jú'tvika*. — Hougen 1723 (alt da øde).

Haugen, en Fjeldgaard, er nu forladt og den dertil hørende Husmands-plads Jutviken i Stedet blevet Bosted (O. R.). — Jutviken kommer vel af Jute, en Jyde.

27. Baatvik. Udt. *bá'tvika*. — Baadtuig 1643. Baatwig 1667. Baalvig 1723.

29. Trodalen. Udt. *tró'dalen*. — Trodahl 1667. Trodalen 1723.

Dannet af Elvenavn **Þró*, af *þró f.*, en udhulet Stok (NE. S. 275).

30. Graven. Udt. *gra'va*, Dat. *-ven*. — Graffuen 1643. Grafflien (!) 1667. Graven 1723.

Af *g r o f f.*, Fordybning (Indl. S. 52).

31. Boklep. Kaldes *klæ'ppen*, Dat. *-pa*. — Boeklep 1643. Boechleppen 1667. Boe Klep 1723.

Gaarden ligger bag en Fjeldknaus, som skjuler den fra Fjorden; det er vel af denne, Gaarden har faaet Navnet, som forøvrigt maa hænge sammen med det nærliggende Bø i Aagaard Herred.

32. Aaspraang. Udt. *å'språng* (ogsaa *-gann*). — Asprongh NRJ. II 71. Asprong 1559. Asbrongh, Åßbrongh 1590. Asprung 1643. 1667. Asprung 1723.

Enestaaende Navn, om hvis Betydning jeg ikke kan give nogen sikker Oplysning. Efter Formen kunde det være sms. af Trænavnet *o s p* og det under Ørsten GN. 34.2 omtalte *r o n g*. Men dette synes ikke at give nogen tilfredsstillende Mening i et Gaardnavn.

33. Sandnes. Udt. *sa'nnésse*. — Sandnis 1590. 1643. Sandnes 1667. Sandnæs 1723.

34. Mulvik. Udt. *mú'lvika*. — Muluigenn 1643. Molwig 1667. Mulvig 1723.

1ste Led er *múli* m., et høit og bredt, fremskydende Fjeld (Indl. S. 68). Gaarden ligger under et saadant.

35. Sesboen. Udt. *sæ'ssbø'n*. — Se3boenn 1590. Sedt3boenn 1643. Setzboen 1667. Sesboen 1723.

Vel i Betydning faldende sammen med Sæterbø, jfr. GN. 73, men her med 1ste Led i Genitivform, oldn. *Setrsbær.

36. Fuglvaag. Kaldes *rå'jen*, Dat. *ja*. — Fuelwogen 1667. Fugelvaag 1723.

Der findes et Elvenavn Engla (NE. S. 60), som her kan have tilhørt en Bæk, som falder ud inderst i Vaagen. Men Navnet kan ogsaa være dannet af Fællesordet *engl*.

37. Seljeboen. Udt. *sø'ljebø'n*. — Sellisboenn 1643. Selleboen 1667. Selgeboen 1723.

Sms. med Trænavnet *selja*.

38. Smiset. Udt. *smi'sét*. — Smidieseter OE. 38 (da under Ulvund). Smisett 1590. Smidsedt 1643. Smiset 1667. 1723.

*Smidjasetr, af *smidja* f, Verksted, Smedje (PnSt. S. 229).

39. Rennset. Udt. *ræ'nnsét* — Reinszeter OE. 38 (ogsaa under Ulvund). Rinsetter 1590. Rennsedt 1643. Renset 1667. Renset, Rendset 1723.

Efter Formen i OE. maa man formode opr. *Reinssetr, af det sjeldne Mandsnavn *Reinn*, eller snarere *Reinusetr, af Elvenavnet *Reina* (NE. S. 168). Dermed synes Udt. dog ikke godt at stemme. Den leder snarere til at forklare af et Elvenavn *Reinna* paa den forbi Gaarden løbende Tverelv (NE. S. 190); jfr. Rennset i Snaasen. Oppe i Fjeldet falder en Tverelv Renndalaa, udt. *rænn*, ud i den samme Hovedelv.

40. Brekken. Udt. *brækkann*, Dat. *-kå*. — Breckenn 1643. Brechen 1667. Bræchen 1723.

*Brekka f, Bakke (Indl. S. 45).

41. Ulvund. Udt. *å'lvønn*. — Aulfundyniar kirkia DN. II 81, 1309. Alfwndar kirkiusokn AB. 74. Alwnde NRJ. II 71. Ulfuenn OE. 38. Wluenn 1559. Vlfuim 1590. Wluenn 1643. Wlfuenn 1667. Ulvon 1723.

Qlfund, opr. Navn paa den Elv, der gaar gennem Ulvundeidet og falder ud her. Det er alledet ved Endelsen -und af alfr m., Grus, Grusgrund (Indl. S. 41. NE. S. 285). Jfr. ogsaa Alfundareidh, se Ulvundeidet under Herredsnavnet. Efter DN. II 81 maa man slutte, at Gaarden engang har hedet Qlfundyn, et af Elvenavnet og vin sms. Navn, som allerede i MÅ. synes at være blevet fortrængt af Elvens Navn. — Her har engang den gamle Kuke ligget, hvortil bl. a. ogsaa Ulvundeidet søgnede.

42. Løviken. Udt. *lø'rika*. — Løuig 1643. Lowigen 1667. Lovig 1723.

Formodentlig *Løduvik, se Sylte GN. 23.

43. Nesoen. Udt. *nē'ssøia*. — Øyen 1667. Øyen eller Næsøyen 1723.

Har Navn af den flg. Gaard, udenfor hvilken den ligger.

44. Nes. Udt. *néss*. — af Næse AB. 67. Ness NRJ. II 71. Neess OE. 39. Nes 1559. 1590. 1643. Næs 1667. Næss 1723.

Ligger paa Spidsen af den lange, smale Halvø, som begrænder Ulvundfjorden paa Østsiden.

45. Røkkem. Udt. *ry'kkemm*. — Regonn 1590. Rockimb 1643. Rochim 1667. Rochum 1723.

Findes ikke andensteds. Er sms. med heim r. 1ste Led kan ikke være det samme som i de med vin sms. Navne Rykken i Vikør og Rykke i Skatval, hvis disse, som formodet Rd. XV S. 26, er dannede af røkk r m. som Fjeldnavn. Thi her er der ingen Grund til Omlyd. Man kunde maaske snarere tænke paa Slægtskab med Rykke i Voss, i BK. 76 a skr. a Rykki. Jeg kan ikke give nogen nærmere Oplysning om Navnets Betydning. Gaarden ligger midt paa den under frg. GN. omtalte lange, smale Halvø under en større Høide.

46. Hals. Udt. *hålsann*, Dat. -sá. — Halse 1590. 1643. Hals 1667. 1723.

* Hals m., Hals (Indl. S. 53). Gaarden ligger ved Roden af den for omtalte Halvø, hvor denne er forholdsvis lav.

47. 48. Dropping ytro og indre. Udt. *dryppingann*, Dat. -gå. — af Drypingom AB. 67. Dropping OE. 38. Drepingh 1590. Dropping 1643. Ytter, Inder Drypping 1667. Dropping, Indre Dropping 1723.

Drypingar, Flt. Gaardene ligger ved to Bække, som styrter ned over Fjeldet. Navnet tilhører udentvivl opr. Bækkene og maa staa i Forbindelse med drjúpa, dryppe, og Adj. drjúpr, dryppende. Det findes ikke andensteds.

49. Rakanes. Udt. *rā'kanéss*. — Reekneþ 1643. Rechnæs 1667. Ræchnæs 1723.

Jfr. Akero GN. 59. Gaarden ligger ved Munden af den indre smalere Del af Todalsfjorden.

50. Aasboen. Udt. *ā'sbū'n*, Dat. -būnā. — Aþboenn 1590. Aasboenn 1643. Aasboe 1667. Aasboen 1723.

Ligger under en høi Aas.

51. Norvik. Udt. *nó'rvikann*. — af Norduikom AB. 67. i Norwik AB. 67 s. Norwighen NRJ. II 71. Noruick, Norduick OE. 38. Norduig 1559. Noruigenn 1590. Noeruig 1643. Norwig 1667. Nordvig med Dybhoug 1723.

Efter den ældste Skriftform er det vel Norðvikar. Viken kan være kaldet «den nordlige» i Forhold til GN. 52. Ved Matrikelformen synes der at være forudsat, at 1ste Led er nór n., Snevring i Elv eller Fjord (Indl. S. 69). Der maatte isaafald sigtes til, at Stangvikfjorden her gaar over i den smalere Todalsfjord. Men der er dog først længere Syd ved Rakanes nogen sterkere Indsnevring.

TODALEN SOGN.

Sognets Navn: Todalen. Udt. *tó'dalen*.

Ældre Navneformer: i Tofvadale DN. IX 228, 1422. i Touadale DN. IX 310, 1458. i Thokodale (!) AB. 67. Toffuedal AB. 67 s. Thodall DN. II 661, 1473.

Tófuðalr, af et Elvenavn Tófa, nu Toelven, som kommer fra Tovan-dene i Opdal under Fjeldet Tohatten (NE. S. 272). — Kirken bygget som Kapelkirke efter Resol. af 1860, blev Sognekirke ved Resol. af 1876.

Guardenes Navne: **52. Svinvik.** Udt. *svínvíka*. — Suinswick OE. 38. Suinduig 1643. Suinwig 1667. Svinvig 1723.

Navnet findes paa flere Steder, saaledes ogsaa i Aure. Ligesom Svinø kan det dels komme direkte af Dyrenavnet svin, dels gjenne Ordets Brug om en Fjeldformation.

53. Hjellnes. Udt. *jællnæs*. — Hielnes 1559. Hjellnis 1590. Jellldnes 1643. Geldnæs 1667. Jælnæs. Jeldnæs 1723.

1ste Led er hjallr m. (Indl. S. 56). Ligger paa en høj Flade paa et Nes.

54. Todalshaugen. Kaldes *højen*, Dat. *høja*. — Hougen 1667. 1723.

55. Kvenset. Udt. *kvænsét*. — af Kuernsætre AB. 67. Quen-
bett 1590. Quennndset 1643. Quendset 1667. Qvendset 1723.

Kvernsetr, af kvern f, Kvern, Mølle. Jfr. Nesset GN. 43.

56. Husby. Udt. *hússbj*. — i Husaby DN. IX 228, 1422. 310, 1458. Husby DN. IV 709, 1471. Huseby DN. II 661, 1473. Hwsaby DN. V 665, 1484. Husby NRJ. II 71. 1559. Hussbye 1590. Husaby 1667. Husbye 1723.

Húsabýr, se Eresfjord og Vistdalen GN. 33.

57. Hala. Udt. *há'la*. — af Hala AB. 67 s. Hala DN. II 661, 1473. i Hallena DN. V 665, 1484. Hole (!) NRJ. II 71. Hala OE. 39. Hallenn 1559. Halle, Hallenn 1590. Halle 1643. Hale 1667. 1723.

Hali m., Dyrehale, i Navne vel dels sigtende til en lang og smal, maaske tillige krummet, Jordvei, dels til en langt fremskydende Tunge af en Hoide (Indl. S. 52).

57, 3. Ramsøien. Udt. *ra'mmsøia*.

1ste Led kan være Gen. af Mandsnavnet Rafn eller snarere Plante-navnet Rams m., Skovfog.

58. Kaarvatn. Kaldes *da'ten*, Dat. *-la*. — Koruatten 1643. 1667. Kaarvatten 1723.

Formodentlig sms. med Mandsnavnet Kári (PnSt. S. 154).

59. Taløien. Udt. *täl'øiann*. — Thalgoenn 1643. Talgoen 1667. 1723.

Hvis Skriftformerne er rigtige, maa 1ste Led være Talg = Telg m., Bregne, jfr. Nesset GN. 36. Der synes dog her ikke at være nogen Grund til, at g skulde sløifes i Udt., hvis det virkelig har hørt til Stammen, hvorfor man vel maa antage, at 1ste Led er Tal-. Hvorledes dette skal forklares, kan jeg ikke afgjøre. Jfr. Bd. I S. 253 (om Talberg i Skjeberg).

60. Bruset. Udt. *brú'sélen*. — af Bruasætre AB. 67. Bruszeter OE. 39. Brußett 1590. 1643. Bruset 1667. 1723.

Brúarsetr, se Vold GN. 23. Der er ogsaa nu her Bro over Hovedelven.

61. Øien. Udt. *øi'a*, Dat. *øn* (næsten *æn*). — Øyenn 1643. Øyen 1667. 1723.

Øy f., i Betydning af lavtliggende, græsrig Strækning ved en Elv (Indl. S. 88).

62. Ørsalen. Udt. *ø'rsälen*, Dat. *-la*. — Ørsall 1590. 1643. 1667. Ørsalen 1723.

Sidste Led er sandsynligst salr m., se Indl. S. 73 og Nesset GN. 44. Da det ligger omtr. ligeoverfor Hala paa den anden Side af Dalen, kunde man tænke sig, at det var hali; jfr. Refsal i Romedal og i Stange, af Refshali. Men det er dog lidet rimeligt, at isaaald Nutidsformen skulde have udviklet sig paa en saa forskjellig Maade ved saa nærliggende Gaarde. Første Tilfælde kan 1ste Led være øyrr f., Øre, Sandbanke, som paa flere Steder paa disse Kanter nu er blevet til Ør; jfr. Nesset GN. 61 (som egentlig hører til Nordmøre), Øre GN. 25 og Sundalen GN. 62. Noget sikkert kan dog ikke siges derom, naar man ikke kender Former fra MA.

63. Halset. Udt. *häll'sét*. — Hallesetter NRJ. II 71. Halleszeter OE. 39. Halsett 1559. 1590. Haldset 1643. Halset 1667. 1723.

*Hallasetr, hvori 1ste Led er Adj. hallr, heldende; betyder saaledes en i en Skranning liggende Gaard. Et navnlig nordenfjelds meget hyppigt Navn; i flere Tilfælde er den ovf. anførte Form hjemlet i Kilder fra MA.

64. Ansnes. Udt. *a'nn'sné'sse*. — Ansnes OE. 39. Andtznas 1643. Ansnes 1667. Ansnaes 1723.

Formodentlig *Arnfinnsnes, af Mandsnavnet Arnfinnr; jfr. Anshus i Soknedalen, i 16de Aarh. skr. Anfinshus (PnSt. S. 9).

FORSVUNDNE NAVNE.

af Bakka AB. 66.

Bakki m., Bakke (Indl. S. 43).

af Ormsnese AB. 66.

Ormsnes, sms. med Mandsnavnet Ormr (PnSt. S. 192).

af Audlundinum AB. 67.

Sidste Led er Dat. i bestemt Form af lundr m., Lund. 1ste Led er maaske Adj. auðr, af hvilket Stammeformen er brugt i Sammensætningen,

saa at Betydningen bliver: Ødegaarden Lund. Jfr. Navne som Aneland og Auenes (jfr. ogsaa PnSt. S. 22).

Sallop 1590 (antagelig i Todalen).

Samme Navn som Sallaupen i Frei, i 1590 skr. Sallup, se Frei GN. 24.

Soellj 1643 (ligesaa).

Er det alm. Navn Sóllid.

NEDLAGT KIRKE.

Om den Kirke, som i MA. har staaet paa Ulvund, men allerede synes at være nedlagt for Reformationen, se Ulvundeidet under Herredsnavnet. Ifølge et af Glükstad (Sundalens Beskr. S. 56) optegnet Sagn skal ogsaa Todalen have sognet til den.

AASGAARD HERRED.

Herredets og Sognets Navn er egentlig Gaardnavn, se GN. 77. Blev udskilt fra Stangvik som eget Herred ved Resol. af ²⁷/₁₀ 1894.

Sognet var fra 1874 af Kapelsogn, men blev eget Kirkesogn under Stangvik 1876.

Gaardenes Navne: **65. Baklien.** Udt. *bā'klia*. — Lienn 1643? Baglj 1667. Baglie 1723.

Betyder en Li, Fjeldside, som vender mod Nord; modsat «Sollien».

66. Boverfjorden med Sollien. Udt. *bø'fjören*, Dat. *-ra*. — af Bifrafyrde AB. 66. Beffuirfiord 1590. Befuierfiord 1643. Beffuierfiord 1667. Bæverfiord 1723. — Soellj 1643. Sollj 1667. Solie 1723 (ogsaa da Ødegaard under GN. 66).

Bifrafjorðr, af Elvenavnet *Bifr, eller vel snarere Bifrafjorðr, af et af Elvenavnet dannet Fjordnavn *Bifri. Bifr har ihvertfald været det gamle Navn paa den større Elv, som nu kaldes Bøvra, og som ved Gaarden falder ud i den inderste Bund af den her indgaende Fjordarm, som nok nu altn. kaldes Hammesfjorden efter Stangvik GN. 22. Et Vand, som Elven gaar gennem paa Fjeldet, kaldes paa AK. Bævervandet. Bifr forklares af S. B. af *bifr-, en Sideform af Stammen bjór- i Dyrenavnet bjórr, Bæver. Se NE. S. 26. Jfr. Surendalen GN. 71.

67. Svorken. Udt. *svå'rka*, Dat. *svå'rken*. — Suerecken 1667. Svørche 1723.

Egentlig Navn paa den Tverelv til Bøvra, ved hvilken Gaarden ligger. Elvenavnet Svorka findes paa flere Steder nordenfjelds, men udtales nok ellers som svagt Hunkjønssord. Det betyder vel «den mørke» (NE. S. 259).

68. Svorkebogen. Sagdes kaldet *hå'låmarka* og at være et Skovstykke. — Suerekeboug 1643. Suerekebo 1667. Suorcheboug 1723.

Dannet af Elvenavnet Svorka og bng r m., Bøining, Krumning (Indl. S. 46). Daglignavnet er dannet af h o l a f., Hulning, Fordybning, og m o r k f., Skov.

69. Næverholt. Udt. *næ'verhåltten*, Dat. *-ta* (ogsaa hørt *-hålttan*). — Neberholdt 1643. Neffuerholt 1667. Næverholt 1723.

Næver- sigter vel her som ofte i Stedsnavne til Rigdom paa Birkeskov. Sidste Led er holt n., Lund, eller Holt m., stenig Høide (Indl. S. 57), i Udtaleformen med tilføjet Hankjønssartikel.

70. Myrholt. Udt. *mj'rhåltten* (ogsaa hørt *-hålttan*) — Myrholdt 1643. Myrholt 1667. 1723.

71. Gravold. Udt. *grå'vållann*, Dat. *-lå*. — Graffuoldt 1643. Graffwold 1667. Gravold 1723.

1ste Led er grø f., Fordybning, eller mulig et ligelydende Navn paa den Tverelv til Bøva, ved hvilken Gaarden ligger.

72. Holten. Udt. *hå'tten*, Dat. *-ta*. — Holdte 1643. Holte 1667. Holten 1723.

Se GN. 69.

73. Sæterbøen. Udt. *sæt'erbø'n*, Dat. *-bønå*. — Zetterbøe 1643. Setterboe 1667. Sæterbøe 1723.

Jfr. Grytten GN. 88. Der har maaske ogsaa her været en ældre Gaard Sæter.

74. Hakstad. Udt. *hå'kksta*. — i Hakastadom DN. IX 250, 1435. Hoegstad 1643. Hagsta 1667. Hagstad 1723.

Hakastaðir, af Mandsnavnet Haki (PnSt. S. 111).

75. Bæle. Udt. *bé'lann*, Dat. *-lå*. — i Bæla DN. IX 250, 1435. Belle 1590. 1643. 1667. Bæle 1723.

Enestaende Navn. Hvis Formen i Brevet af 1435 er rigtig, hvilket maaske er tvivlsomt, kan det ikke være samme Ord som 1ste Led i Bælliseimr, nu Blesum i Vaage, hvilket forøvrigt heller ikke er forklaret. Gaarden ligger ved en Aa.

76. Snekvik. Udt. *snæ'kkvika*. — Sneuigenn (!) 1559. 1590. Sneckuigenn 1643. Snechwigen 1667. Sneckvig 1723.

Findes ogsaa i Hitteren og i Hevne. Formodentlig af snekkja f., etslags Fartøi. Jfr. Baatvik, Skipvik o. lign.

77. Aasgaard. Udt. *å'skåren*, Dat. *-ra*. — i Asskardhe DN. IV 305, 1357. i Askardh DN. IX 250, 1435. Askord NRJ. II 62. Osgaard 1559. Aßgordt 1590. Aasgaard 1643. 1667. 1723.

Det sidste Led er vist opr. -skarð; men det kan her ikke afpjøres ved Udt. O. R. Åsskarð maa sigte til den smale Lavning, som gaar tvert over Halvøen mellem Bøverfjorden og Aasgaardfjorden, og ved hvis nordre Munding Gaarden ligger.

78. Bø. Udt. *bø*. — Bø NRJ. II 62. OE. 38. 1559. 1590. 1643. Bøe 1667. 1723.

*Bøer m., Gaard (Indl. S. 47).

79. Skrovset. Udt. *skrø'vséten*, Dat. *-ta*. — Skrovfjætter 1590. Skrovfjet 1643. Schrowset 1667. Schrofset 1723.

*Skrovfusetr. Indeholder vel et Elvenavn *Skrovfa, som kan staa i Forbindelse med Skrauv f., Skum, og vel betyder «den fossende». Gaarden ligger ved en større Bæk, som gaar ned over Fjeldet i en lang Fos. Af samme Elvenavn kommer bl. a. Skrovstad i Fosnes. Se NE. S. 229.

80. Settem. Udt. *sættém.* — af Sættende, Settænde AB. 65. 66. Setting OE. 38. Setthen 1559. Settom 1590. Zettumb 1643. Settum 1667. Settem 1723.

Af Formen i AB. sees, at Navnet ikke, som man skulde tro af Nutidsformen, er sms. med heimr. Overgangen til den nyere Form maa være foregaaet saaledes, at n (maaske efter Sløifning af Endevokalen) er gaaet over til m. Lignende Overgang har man i Skogrem i Spydeberg, Skoggarændi RB., i Vassum i Frogn, af opr. Vatzendi, jfr. Bovum i Spydeberg, Boghæng RB. Nogen tilfredsstillende Forklaring af Navnets Betydning kan jeg ikke finde, enten det opfattes som sms. med endi m. Ende, eller som en allerede i AB. forvansket Participium. I sidste Tilfælde kunde man gjette paa et Navn paa -andi paa den ved Gaarden udfaldende Elv.

81. Settemsdalen. Udt. *sætténmsdalen*, Dat. -la. — Settingsdall 1590. Zettumsdall 1643. Settumsdahl 1667. Sættemsdahl 1723.

Ligger længere oppe i det Dalføre, som munder ud ved Settem.

82. Lien. Udt. *li'a*. — Lie 1667. Lien 1723.

83. Selen. Udt. *sø'lå*, Dat. *sø'lånn*. — af Solo AB. 69. Solj 1667. Sollie 1723.

Ligger ovenfor Settemsdal i en mod Syd vendende Fjeldli. Den gamle Form synes at være Sæla f., et Navn, som neppe ellers kan paavises. Det kunde sammenlignes med Ønavnet Søla i Vega, som imidlertid udtales som Enstavelsesord (Opgaverne om Betonning er dog usikre i Nordland). Dette antager S. B. (Bd. XVI S. 407) kan være *Sæll, afledet af söl, med Betydning «den solbeskinnede». Da man har forsæla f., et i Skygge liggende Sted, ogsaa brugt som Gaardnavn, kan man vel antage et *Sæla f., med samme Betydning som *Sæll. Dette vilde stemme med Nutidsformen og ogsaa gjøre det naturligere, at det senere i Skrift er ombyttet med det ligetydige Solli (forsaavidt Citaterne fra 1667 og 1723 virkelig vedkommer denne Gaard). Om det forsvundne af Sæla (RB. 243) i Kraakstad (Bd. II S. 49) kan staa i nogen Forbindelse med dette, tør jeg ikke afgjøre; det vil afhænge af, om man kan antage en Feil i den sidstnævnte Form.

FORSVUNDENT GAARDNAVN.

Lienn 1643. Borslj 1667. Baarlién, Baardlien 1723. Stedet kjendtes og kaldtes *bå'lia*.

En Fjeldgaard, der sagdes forladt for et Par Menneskealder siden, angivelig paa Grund af en der begaaet Blodskamsforbrydelse. O. R. Navnet er sms. med Mandsnavnet Baard. Det er ikke sikkert, om den ikke snarere er at henhøre til Stangvik Herred.

SUREDALEN HERRED.

Herredets Navn: Surendalen. Udt. *si'rendalen*.

Ældre Navneformer: Surnadalr Fornm. s. IV 317. IX 465. 477. X 382. Landn. 216. Gisle Surssons S. S. 3. i Surnadale DN. II 10, 1255. 137, 1327. i Swrnadals skipr. AB. 67. Surnedal DN. II 661, 1473 (Afskrift af 1585). Surndal DN. XI 177, 1455. Surndall sogn OE. 41. Swrendale Skibr. DN. I 728, 1504. Swrendall DN. V 702, 1497. [Surindall DN. XV 103, 1499].

Surnardalr eller Surnardalr, sms. med Gen. af Elvenavnet Surn (Surn?) som endnu bruges om Dalens Hovedelv. Som alm. i saadanne Sammensætninger er det andet r allerede i MA. bortfaldt ved Dissimilation. O. R. antager, at Elvenavnets gamle Form har været Surn (af opr. Surðn?). S. B. holder det for muligt, at det er beslægtet med Folkesprogets surla, nynne (jfr. svensk sorla, risle); dets gamle Form har da været Surn. Det er indgaaet i flere Stedsnavne; saaledes er Surendalen ogsaa Navn paa en liden Sidedal i Batnfjorden i Øre (NE. S. 253. Bd. IV, t S. 205. VI S. 93).

MO SOGN.

Kirken nævnes i Reformatsen, ligesom de øvrige Kirker i Dalen da Annexkirke under Stangvik. Efter Norske Forul. S. 560 var den gamle Kirke en Stavkirke.

Gaardenes Navne: **1. Dalseggen.** Udt. *dalsæjja*, Dat. *-æjjen*. — af Dalsegg AB. 65. 67. Dalsegh 1590. Dalseid 1643. Dalseggen 1667. Øvre og Nedre Dalsægg 1723.

Dalsegg. Sidste Led er egg f., Hoideryg. Høidekam (Indl. S. 48). Samme Navn findes i S. Fron og i Ringebu, hvor Gaardene ligesom her ligger ved smaa Tverelve.

2. Fuglsoien. Udt. *fä'glsoia*. — af Fogle AB. 67. Fulsohen, Fulsoen 1643. Fulsoe 1667. Fugelsoe 1723.

1ste Led er ejensynlig et ældre Gaardnavn Fugl. Samme Navn er vel j Fughli BK. 52 a. nu bevaret i Fuglsboen i Kirkebo. Det maa være Ordet fugl m. Fagl; men det er ikke saa let at afgjøre, hvorledes det kan være blevet til Gaardnavn. Da Fuglen ofte bruges som Fjeldnavn, er det rimeligst at antage, at det er som saadant, at det er gaaet over til Navn paa en nærliggende Gaard. Snefugl i Buviken er maaske ogsaa at forstaa paa en lignende Maade (Bd. XIV S. 316). Sidste Led er ø y f., her brugt om en lav Sirækning ved Elven (Indl. S. 88).

3. Kvammen. Udt. *kva'mmen*, Dat. *-ma*. — Quamb 1648. Quam 1667. Qvam 1723.

* Hvamm r m., en kort, kun til én Side aaben Dal (Indl. S. 57).

4. Donnyn. Udt. *dønny'na* (y mod i), Dat. *dønny'n*. — Donnemb. 1643. Dynnem 1667. Donnum 1723.

Forklares Ldsbl. 238 og Thj. VSS. 1891 S. 205 som Elvenavn, tilhørende den Tverelv, som her kommer fæssende nedover Fjeldsiden. Dette antages at have været *Dynjandi eller *Dynjund, af dynja, at dundre. Den første Form har man ogsaa som Gaardnavn i Dynjan i Eidsberg og som 1ste Led i Dønski i Børnum og i Donnestad i Tveid. NE. S. 35 antages, vistnok medrette, *Dynjandi for Navnets gamle Form. Med Hensyn til Sløifningen af Endevokalen og Forandringer af 2den Vokal har man en Analogi i Kvenild i Tilder, i MA. Hvinnandi. Vokalforandringen maa vel betragtes som fremkaldt ved Paavirkning af 1ste Vokal. I Skriftformerne, men her ei i Udtaleformen, har man den samme Overgang af n til m som i Sættem i Aasgaard, hvis ikke de første bare er fremkomne ved Sammenblanding med Øie GN. 19.

5. Sande. Udt. *sa'nny'n*, Dat. *-nå*. — Sande NRJ. II 61. Sande 1559. Sandde 1590. Sande 1643. 1667. 1723.

* Sandar, Flt af sand r m., Sand (Indl. S. 73).

6. Fiskja. Udt. *fī'ssjā'n*, Dat. *-sjā*. — or Fiskini DN. II 10, 1255. I 49, c. 1265. Fiskene DN. V 702, 1497. Fiske NRJ. II 61. Ffiskene Cap. Ffiskenn 1559. Feskenn 1590. Fische 1643. Fiske 1667. Fische 1723.

Fiskin, sms. med vin. 1ste Led er vel snarest fiski f, Fiskeri. Jfr. de med heimr sms. Fiskum i Eker og Fiskem i Groug. Da der er en Tverelv strax nedenfor, er det muligt, at Elvenavnet Fiska (NE. S. 49) ligger til Grund for Gaardnavnet. I Udtaleformen har Nom. tilføiet bestemt Hankjønsartikel efter den Indl. S. 13 omtalte Skik, som navnlig i Surendalen og Rindalen er meget almindelig.

7. Harangen. Udt. *hā'rangen*, Dat. *-na*. — Haring 1559. Harang 1590. Har Anger 1643. Harrang 1667. Østre og Yttre Harrang 1723.

* Hardangr. Forekommer som Gaardnavn ogsaa i Holand, i Sandsvær, i Rollag, i Nore, i Seljord, i Orkedalen og i Bindalen. Paa de to sidste Steder maa det uden tvivl betragtes som sms. med angr m., Fjord, Vik. Her og paa de fleste andre Steder maa -angr derimod sikkert opfattes som Afledningsendelse. Man kan tænke paa den Betydning, hardangr har i Oldn. som Fællesord: haarde Livsvilkår, Nød, Trængsel. Dette kunde vel være anvendt til Gaardnavn som et «nedsættende Navn» (Indl. S. 39). Derimod kan man vist ikke gaa ud fra den Betydning, som Hardang m. har i

Folkesproget: frossen Jord, Barfrost, haardt Snefore, da dette ikke synes at passe til et Gaardnavn. Landskabsnavnet *Hardangr* er som sms. med et Folkenavn ganske forskjelligt fra de her anførte Navne.

8. **Solem.** Udt. *sø'lemmen*, Dat. *-ma*. — Sollum 1590. Soelem 1667. Soolein 1723.

* *Sóleimr*, se Bolso GN. 2 og Stangvik GN. 23.

9. **Skjormoen.** Udt. *sjø'rmó'n*, Dat. *-mónå*. — Sckemou (!) 1590. Skiermoe 1643. 1667. Schiermoe 1723.

Formodentlig opr. en Part af GN. 11. Da den ligger nær en Tverelv, kan 1ste Led være Elvenavnet *Skyra*, se NE. S. 231 og Neset GN. 11 og 12. Om Dativformen se Sundalen GN. 16.

10. **Sæteren.** Udt. *sé'tra*, Dat. *sé'teren*. — Zetter 1643. Setter 1667. Øvre Sætter 1723.

11. **Moen.** Udt. *mó'n*, Dat. *mó'nå*. — Mou 1559. 1590. Moenn 1643. Moug 1667. Østre Moe 1723.

12. **Ytregaard Mo.** Udt. *mó'n*. — Yttre Moe 1723.

13. **Rov.** Udt. *rø'ren*, Dat. *røv* (vist rigtigere *rø'va*), Gen. *rø'rs*. — af Raudheio AB. 67. a Rodhæfuio DN. IX 250, 1435. Rødo (ode) OE. 39. Rode 1559. 1590. Roemb 1643. Roeum 1667. Rove 1723.

Raudhefja, af Adj. *rauðr* og *efja f.*, strømløs Bugt eller Gren af en Elv; 1ste Led maa sigte til rødligt Dynd eller Sand i Bunden. Navnet er blevet ualm. sterkt sammendraget og har derpaa faaet den bestemte Artikel i Hankjen, hvorved det ogsaa i Gen. (og i Dat.?) er gaaet over til Hankjousord. Jfr. Ldsbl. 240.

14. **Holten.** Udt. *hå'tten*, Dat. *-ta*. — Holdte 1643. Holte 1667. Holten 1723.

Se Aasgaard GN. 69.

15. **Svean.** Udt. *své'ann*, Dat. *své'à*. — Suee 1643. 1667. Sveen 1723.

Af *sviða f.* eller *svið n.*, svedet Sted, ved Brænding ryddet Jord (Indl. S. 80).

16. **Foldalen.** Udt. *få'ldalen*; Elven kaldes *få'lla*. — Foellerdall 1643. Follerdahl 1667. Foldalen 1723.

Er en Sæterdal langs den fra Syd kommende store Tverelv Folla. Elvens gamle Navn har været *Fold f.*, af S. B. forklaret som betydende «den brede». I de to ældste Skriftformer er bevaret et Minde om den gamle Form af Dalens Navn, **Foldardalr* (NE. S. 55).

17. **Vindøldalen.** Udt. *vi'ndåldalen*; Elven kaldes *vi'ndåla*. — Windeldall 1643. Windeldalen 1723 (havde aldrig været beboet).

Ogsaa en Sæterdal, som gennemstrømmes af Vindola, der løber omtr. parallelt med Folla. Elvens opr. Navn har været **Vinda* (eller *Viud*), som maa hænges sammen med *vinda*, sno, dreie. En anden Vindola ndspringer ikke saa langt fra dennes Kilder og gaar forbi Vindal sydover til Driva i Opdal (NE. S. 297).

17, 20. **Smaaoiholmen.** Man kjendte *små'oianu*.

17, 21. Studdan. Udt. *stú'dlañn*.

Jeg kan ingen Oplysning give om dette eiendommelige Navns Betydning.

18. Krokvasdalen. Udt. *kró'kvassdalen*. — Kraguaðdall 1643. Krochwadaldalen 1723.

Har Navn af Krokvatnet paa Nordfjeldet i Surendalen. Dette Vand udmerker sig ved sine mange krogede Viken.

RANES SOGN.

Kirken er fra den katholske Tid; den gamle Kirke var en Stavkirke (Nor-ke Fornl. S. 560). Som ogsaa Schøning bemærker, maas den tidligere have staaet paa Skei (GN. 35), da den i Reformatens kaldes Skede Kirke, og Sognet i Trondhjems Kapitelsbog (c. 1550) benævnes Skeida Soku.

Gaardenes Navne: **19. Vollan.** Udt. *vå'llann*, Dat. *-lå*. — Volle 1643. Wolden 1667. 1723.

GN. 19—24 er Fjeldgaarde, som med Undtagelse af GN. 21 ligger omkring nogle Vande, som har Aflob gennem den til Boverfjorden gaacende Svoika (jfr. Aasgaard GN. 67).

20. Solnasen. Udt. *só'låsen*, Dat. *-sa*. — Sollaa 1643. Soel-aas 1667. Solaas 1723 (da brugt under Sylte).

21. Bratset. Udt. *brå'sséten*, Dat. *-ta*. — Bradtsett 1643. Bradset 1667. 1723.

Se Bolso GN. 73. Ligger øverst i Boverdalen (jfr. Aasgaard GN. 66).

21, 3. Kraakhaugen. Udt. *krå'khøjen*.

22. Sveasæteren. Udt. *své'asétra*. — Suesetter 1667. Østre Sveasætter 1723.

Opr. Sæter under Svean (GN. 15).

23. Gullasæteren. Udt. *gó'llasétra*; sagdes ogsaa kaldet *é'rkkaren* (d. e. Erikgaarden). — Gullezetter 1643. Gullesetter 1667. Gullasætter (brugt under Telstad) og Yttre Sveasætter (brugt under Gulla) 1723.

Opr. Sæter under Gulla (GN. 26).

24. Mogstadsæteren. Udt. *må'kkstasétra*; sagdes ogsaa kaldet *a'nnersgaren*. — Mogstad Zetter 1643. Mogstasætter 1667. Mogstadsætter (brugt under Telesboen) 1723.

Opr. Sæter under Mogstad (GN. 68).

25. Mauset. Udt. *mø'séten*, Dat. *-ta*. — [Moszeter OE. 392]. Mousett 1590. Moiset 1643. Moyset 1667. Moyset 1723.

Se Bolso GN. 99.

26. Gulla. Udt. *gō'llā'n* (ó nær u), Dat. -*la*. — af Gullene AB 67. Gulland OE. 39 (ode). Guland 1559. Gulle, Gullandt 1590. Gulle 1643. Gule 1667. Gulla 1723.

Gullin, sms. af gull n., Guld, og v. n. Maa opfattes som et «rosende Navn» (Indl. S. 39). Samme Navn er Gulli i Aas, i Nes R. og i Vinger og Gullen i Jevnaker og i Gran. — Ogsaa her er Hønkjøsartikelen tilføiet i Udt. Jfr. GN. 6.

27. Honstad. Udt. *hō'nnstā'n*, Dat. -*sta* — i Honnølstadum, Honnungsslader DN. II 137, 1327. Honnestad DN. II 661, 1473 (Afskr. af 1585). [Honnestadli DN. XV 103, c. 1499]. Hornstad NRJ. II 61. OE. 39. Honnastad Cap. Haansta, Hornstad 1559. Hundsta 1590. Hoenstad 1643. Honstad 1667. Haanstad 1723.

Hunnulfsstaðir, af det i Norge i M.A. oftere forekommende Mandsnavn Hunnulf (= Hundulf? Se PuSt. S. 136).

27.7. Undøian. Udt. *ō'nnōian*
Betyder vel: de lavt liggende «Øier», af ø y f., lavtliggende, græsrig Strækning ved Elv eller Vand. Jfr. Gaarduavnet Undølandet.

28. Sogge. Udt. *sā'jjinn*, Dat. *sā'ggā*, Gen. *sāgg*. — af Sodgom AB. 67. Sodwighe NRJ. II 61. Sugge OE. 39. Sogge 1590. Souge 1643. Sogge 1667. 1723.

Sodgar, se Grytten GN. 10. Her er Udtaleformen bestemt. Flt.

29. Krangnes. Udt. *krā'ngnēsen*, Dat. -*sa*. — af Krakanese AB. 67. Kragenes DN. II 661, 1473 (Afskrift af 1585). Krogeness NRJ. II 61. Kragenes OE. 39. Kraganes Cap. Kragnis 1559. Krangnis 1590. Kraegnes 1643. Kragnes 1667. Krangnæs 1723.

O. R. (StK. S. 100) gaar ud fra, at Formen i AB. er rigtig, og antager, at vi her har et Exempel paa den nu og da forekommende Overgang fra haard til blød Konsonant (som i Riggsum i Hohol af Rikisheim, Doggetorp i Spydeberg af Døkkn, Moggelbosta ved Siden af Møkkel. nuv. Udtaleform af Ore GN. 21, Veddrus i Selje af Vetrhus o. fl.). Ganske synes disse Exempler ikke at dække dette Tilfælde; men at Kraga skulde være den opr. Form, er heller ikke sandsynligt, da en saadan Stamme ikke vides ellers at forekomme i Stedsnavne. Etteiat Melleinvokalen var bortfaldt, er som n som ofte indskudt foran gn. Krakanes maa enten afledes af Mandsnavnet Kraki eller af kraki m., vantrent Træ (Jfr. PuSt. S. 169).

30. Hommelstad. Udt. *hō'mmelstā'n*, Dat. -*sta*. — Hommelstad 1643. 1667. 1723.

Er sandsynlig samme Navn som Humlestad i Saunikedal, udt. Hommel, KB. 190 skr. i Humlastadom. Dette alledes NE. S. 110 (hvor Navnet her ikke er anført) af Elvenavnet Humlu. Det maa dog bemærkes, at Humli efter O. Nielsen S. 48 har været brugt som Mandsnavn i Danmark MA., og at Lundgren (S. 113) finder Spor af det samme i nogle svenske Stedsnavne, saaledes i Hummelsta i Närke. Det er derfor nok muligt, at det engang ogsaa har været i Brug i Norge, og at Humlastadir rettest er af afledt deraf.

31. Faksnes. Udt. *faksnēsen*, Dat. -*sa*. — Faxnes 1643. 1723 (da Engslette under Rov).

Er vel snarere af afledt af Elvenavnet Faksa (se NE. S. 45) end af Mandsnavnet Faksi, jfr. PuSt. S. 68. Navnet Faksa maa isaafald have tilhørt en Beck, som her gaur ud i Surna.

32. Oian. Udt. *oi'anŋ*, Dat. *oi'á*. — Øe NRJ. II 61. Øye 1643. 1667. Øyen 1723.

* Øyjar, Flt. af øy f. (Indl. S. 88).

33. Ranes. Udt. *rā'nēsen*, Dat. *-sa*. — Radeness NRJ. II 61. Rottis 1559. Rannis 1590. Raanes 1643. Ranaas 1667. Ranæs 1723.

Efter Skriftformen af 1520 kunde man formode opr. *Radarnes, af røð f., Grusryg, Grushauke (Indl. S. 73). Ellers kunde det efter Belliggheden have ligget nær at aflede det af rani m. (se Øre GN. I). Et Gaardnavn Ranes findes neppe andensteds.

34. Telesboen. Udt. *tø'lesbø'n*, Dat. *-bønå*. — Thelþboe 1590. Thellisboe 1643. Tellsboe 1667. Tellesboe 1723.

Synes ikke at kunne staa i noget sprogligt Forhold til Navnet paa Nabogaarden, Telstad i Øie Sogn (GN. 59). Jeg kan ikke give nogen sandsynlig Forklaring af Iste Led.

35. Skei. Udt. *sjæ'en*, Dat. *sjei* (*sjei'a?*), Gen. *sjeis*. — Skeide DN. V 702, 1497. Skede NRJ. II 61. Skeid OE. 39. Skeida sokn Cap. Skede 1559. Sceke 1590. Skee 1643. 1667. Schey 1723.

Skeið n., se Ulstein GN. 6. Navnet har maaske engang været Flt., jfr. Skeida s. i Cap.

35, 4. Rosmoen. Udt. *rø'ssmô'n*, Dat. *-mônå*.

Iste Led kan være ruds, Gen. af rud n., Rydning, men mulig ogsaa rossa, Gen. Flt. af ross n., Hest.

36. Grimsmoen. Udt. *gr'immsmô'n*, Dat. *-mônå*. — Grimbþmoe 1643. Grindþmoe 1667. Grimsmoe 1723.

Sms. med det ogsaa i nyere Tid brugelige Mandsnavn Grím r (PnSt. S. 96).

37. Kalhaugen. Udt. *ká'lhøgen*. — Houg 1643. Hougen 1667. 1723.

Sandsynlig sms med Dyrenavnet kalfr. Jfr. det vestlandske Kaland, af Kalfaland, se Aure GN. 63.

38. Aasen. Udt. *á'sen*, Dat. *-sa*. — Aas 1643. 1667. Aasen 1723.

39. Ellefset. Udt. *æ'llesáten*, Dat. *-ta*. — Eloffþett 1590. Eiluffsetter 1643. Elleffsett 1667. Ellefset 1723.

*Eiliffssetr, af Mandsnavnet Eilítr (PnSt. S. 60). — GN. 39—47 ligger i Soias Dalføre.

40. Pollen. Udt. *på'llen*, Dat. *på'lla*. — Leerpold 1667. Polden 1723.

Af pollr m., her maaske brugt om en Elvendvidelse, se Indl. S. 69.

41. Engan. Udt. *æ'nnanŋ*, Dat. *-nå*. — Enge 1643. 1667. Engen 1723.

42. Engeslettet. Sagdes ogsaa kaldet *æ'nnanŋ*. — Engeslettet 1723.

Sidste Led er Skette n., Skætteland (Indl. S. 76).

43. Kvendalen. Udt. *kvæ'nydalen*. — Quenn dall 1643. Quendahl 1667. Qvendalen 1723.

Kommer formodentlig ligesom Kvenboen af et Elvenavn Kvenna, som kan være opr. *Hvænna eller *Kvernna, se NE. S. 135. Ligger ved en Tverelv til Soia. Bestaar af Sætre og smaa Underbrug.

44. Kvenboen. Udt. *kvæ'nybø'n*, Dat. *-bønå*. — Quennboe 1590. Quenndboen 1643. Quenboe 1667. Qvendboen 1723.

45. Holten. Udt. *hå'lt'en*. — Holte 1643. 1667. Holten 1723.

46. Mellingan. Udt. *mé'llingann*, Dat. *-gå*. — Mellingh 1559. 1590. 1643. Melling 1667. Mællingen 1723.

*Midlingr m., et Sted, som ligger i Midten, betyder som Gaardnavn «Mellengården». Nu i bestemt Flt. Findes i samme Form i Børseskogn og i Formen Meling hyppig i Stavanger Amt. Navnet har vel her sin Grund i, at Gaarden ligger midt mellem Kvenboen og Østboen.

47. Østboen. Udt. *ø'ssbø'n*, Dat. *-bønå*. — Østebo 1559. Østboe 1590. 1643. Østboen 1667. Østboe 1723.

*Efstibør, den øverste Gaard. Den er den øverste i Soias Dalføre.

47, 8. 9. Søiadalsæteren. Udt. *søi'adalssētra*. Elven skal her kaldes *søi'åa*.

Om Elvens Navn se Stangvik GN. 13.

47, 14. Midtsæteren. Udt. *mī'ttsētra*.

47, 28. Mellingsæteren. Udt. *mé'llingsētra*.

48. Vassenden. Udt. *vå'ssænninn*, Dat. *-ænnå*. — af Watzenda AB. 68. Vassende OE. 39 (ode under Skei). Wadtzen, Skeualdtzenndt (!) 1590. Waßend 1643. Waßend 1667. Wasengen 1723.

Vatzendi, Vandets Ende, om en Gaard, som ligger ved den ene Ende af et Vand. Jfr. Bud GN. 4. Det Vand, som Gaarden har Navn af, er en Udvidelse af Surna i det nederste af dens Løb. Den forøvrigt forvanskede Form af 1590 indeholder en Sammensætning med Gaardnavnet Skei, se ndf. under «Forsvundne Navne».

49. Sæteren. Udt. *sē'tra*. — Zetter 1643. Setter 1667. Sætter 1723.

*Sætr n., Sæter, som nu fordetmeste er gaaet over til Hunkjonsord (Indl. S. 74).

50. Ytresæteren. Kaldes *sē'tra*. — Ytter Setter 1667. Yttre Sætter 1723.

51. Surendalsøren. Kaldes *ø'ra*.

Af øyrr f., Øre, Sandbanke (Indl. S. 88). Ligger ved Surnas Udlob i Fjorden.

52. Skralthaugen. Udt. *skra'h'høgen*, Dat. *-haja*. — Schrat-houg 1643. 1667. Schratthoug, Schralthoug 1723.

1ste Led maa være Elvenavnet Skratla, som endnu er i Brug i Meldalen, og som vel hænger sammen med Folkespr. skratla, rasle (jfr. NE. S. 226). Ligger ved en Bæks Udlob i Fjorden.

53. Sjøasæteren. Udt. *sjø'asētra*. — Ziosetter 1643. Soesetter 1667. Sioasætter 1723.

1ste Led maa sigte til, at Gaarden ligger ved Fjorden. Den maa engang have været Sæter.

54. Viken. Kaldes *kal'vika*. — Wiig 1667. Wigen 1723.

Daglignavnet kan være en nyere Sammensætning med Mandsnavnet Karl.

55. Strand med Fjelde. Udt. *strann*. — Strannet 1590. 1643. Strand 1667. 1723. — Fielde 1667. 1723. Forlængst nedlagt.

*Strønd f., Strand. Den anden Gaard har maaske hedet Fjeldet.

56. Follero. Kaldes *hå'l'ten*, Dat. *-ta*. — Holdte og Falleroe 1643. Folleroe 1667. 1723.

Navnet findes ogsaa i Moster, hvor det skal udtales Faaldroi. Gaarden ligger ved en Aas Udlob i Fjorden. Det kan være gammelt *Foldarøy, sms. med Gen. af Elvenavnet Fold. Jfr. Folderaas i Finsland, se NE. S. 55. Men det er ogsaa tænkeligt, at det er Surendalsfjorden, som har baaret Navnet Fold. Sidste Led, øy, er her at forstaa om en lav Strækning ved Vand.

57. Follerøli. Kaldes *æ'ngelia*. — Lie 1643. Folleroe Lien 1667. Follerøelie 1723.

1ste Led i Daglignavnet er eng f., Eng.

OIE SOGN.

Kirken nævnes i Reformatsen og var sikkert til i den katholske Tid. Er nu Hovedkirken i Surendalen, som blev udskilt fra Stangvik som eget Præstegjæld i 1704. Sognet har Navn efter Kirkestedet, se GN. 62.

Gaardenes Navne: **58. Mogstad.** Udt. *må'kkstā'n*. — Mollestadh (!) NRJ. II 61. Maagestad OE. 39. Mogsta 1590. Mogstad 1643. 1667. Mogstad, Maagstad 1723.

Kan ikke sikkert forklares, naar man ikke kjender det i middelaldersk Form. Af Formen i OE. maa man kunne slutte, at 1ste Led har havt 2 Stavelser. Det ligger da nærmest at antage det for samme Navn som Mokestad i Ullensvang, i MA. Mokastadir, som NE. S. 162 formodes at komme af et Elvenavn *Moka. Gaarden ligger ved en liden Sideelv.

59. Telstad. Udt. *tæ'lstā'n*, Dat. *-stā*. — af Telsdalom AB. 67. Thelsta 1590. Thelstad 1643. Tellestad 1667. Tellestad, Telstad 1723.

Telsdalir. Er et af de flere Exempler paa, at et Navn, sms. med -dalr, naar 1ste Led ender paa -s, kan faa samme Udt., som om det endte paa -stad, hvilket undertiden ogsaa har paavirket Skriftformen. Dette kan forklares ved, at d efter s er hærdet til t og l i Udlyden er afslidt, hvilket saa meget lettere kunde ske, naar 1ste Stavelse har et l. Det er sandsynlig samme Navn som Tølgdsdale (Dat.) BK. 81 b i Vikør. Det maa vel komme af det Plantenavn, som er bevaret i Folkespr. Teig m., Bregne. Isaafald maa

allerede i AB. g være faldt bort paa Grund af Sammenstødet af 4 Konsonanter, medens det er bevaret i Telgsetr, nu Talset i Nesset.

60. Bergem. Udt. *bærjemmen*. — af Bergeime AB. 67. Beriie 1559. Bergem 1590. Bergum 1643. Bergum 1667. Bergem 1723. Bergeimr, se Tingvold GN. 45.

61. Surendalens Præstegaard. — Øye Præstegaard 1667. 1723.

62. 63. Øie østre og ytre. Kaldes *ø'agaran*. — i Øya, af Øya AB. 67. 68. af Thoskøviom AB. 67. af Skeidøya AB. 68. af Øya DN. V 702, 1497. Øie [øvre, midtre og nedre] OE. 39. Øy, Øye 1559. Øye 1590. Øye, Øyenn 1643. Østerøye, Ytterøye 1667. Østre og Ytre Øye (under 1 No.) 1723.

Øyjar, Flt. af øy f. (Indl. S. 88). Navnet betegner her de lave og flade, tildels af Elvens Arme omslyngede Strækninger nær Surnas Udløb. Skeidøyar er enten sms. med Gaardnavnet Skei (GN. 35) eller umiddelbart med Fællesordet skeid. I Thoskøviom staar Th- maaske for T, i hvilket Tilfælde det kan være sms. med det under Sundalen GN. 40 omtalte taska f., som ogsaa her kunde sigte til en Elveudvidelse eller maaske til Formen af en Ø.

64. Øiegaard. Et Brug kaldes *klå'kkargaren*, et andet *ø'ver-lanne*.

65. Hegset. Udt. *hæggsēten*, Dat. -ta. — Hegset 1590. Heggeset 1643. 1667. Heggeset, Hegset 1723.

Se Kvernes GN. 15.

66. Berset nedre. Udt. *bær'sēten*, Dat. -ta. — i Berghørsætre DN. IV 175, 1332? [i Bærdorøsætre DN. V 96, 1336]. i Berdorøsætre DN. II 226, 1345? af Bersætre AB. 68. Bersett 1559. 1590. Birckset 1643. Berset 1667. 1723.

Der synes ikke at være nogen Grund til at tvivle paa, at den paa 3 Steder i DN. nævnte Gaard er denne, da den paa alle Steder nævnes i Række med Gaarde i Nordmøre, hvor der ikke nu findes noget andet Navn, som kunde være opstaaet deraf. Efter det ene Sted i DN. har den oldn. Form været Berghørssetr, af Mandsnavnet Berghórr, efter de to andre Berghórusettr, af Kvindenavnet Berghóra (se PnSt. S. 35).

67. Sæter. Udt. *sē'tra*. — Sætter 1723 (synes da at have været brugt under Præstegaarden).

68. Sylte. Udt. *sy'l'tinn*, Dat. -tå. — af Sultum AB. 66. af Syltum AB. 68. hos Sylta AB. 68 s. a Siltom DN. XI 177, 1455. Sulthe NRJ. II 70. Sylte, Sylten OE. 39. Solthenn 1559. Silthe 1590. Syltde 1643. Syltoe 1667. Sylte 1723.

Sultar, se Vannelven GN. 25 og Sylte GN. 13. Her bestemt Flt.

69. Berset øvre. Udt. *bær'sēten*. — Berþett 1590. Bircksett 1643. Berset 1667. Bærset 1723.

Se GN. 66.

70. Aunet. Udt. *ø'na* (paastodes at være eneste Form). — Ound 1643. Aune 1667. Oune 1723.

Aund n., øde, ubeboet Sted. Et især i de trondhjemske Amter hyppigt Navn (Indl. S. 42). Udtaleformen er efter Endelsen Dat., men skulde isaafald efter alm. Regler have Tostavelsestone.

71. Bøyra. Udt. *bøvrā'n*, Dat. *-rā*, Gen. *-rās*. — Bewren NRJ. II 70. Boffuer, Boffuer 1559. Boffuerenn 1590. Boffre 1643. Boffre 1667. Bæfre 1723.

*Bifrin, sms. af Elvenavnet Bifr (eller Bifra, se Aasgaard GN. 66). Samme Navn er Bøvre i Biri. Der er her en Bæk. Med Hensyn til Endelsen i Nutidsformen jfr. GN. 6 og 26.

71, 5. Kortmoen. Udt. *kó'rtmō'n*.

1ste Led er Mandsnavnet Kort, se Bolsø GN. 97.

72. Glærem. Udt. *glæ'remmen*. — af Gliouareime AB. 66. af Glareime AB. 68 s. Gløym NRJ. II 70. 71. Glirem OE. 38. Glerim 1559. Glerem 1590. Glerumb 1643. Glerum 1667. Glærum 1723.

Gljófareimr, en Sammensætning med heimr, hvori 1ste Led maa være et gljóf f, der vel hænger sammen med gljúfr n. (Indl. S. 51) og med Folkespr. Glova f., Bjergkløft, brat Fordybning. Gaarden ligger mellem to Bække, som begge og især den ene gaar gjennem en dyb, smal, i Berggrunden nedskaaren Kløft. Det ligger nær at formode, at der har været et Elvenavn *Gljóf, som har tilhørt den ene af Bækkene.

73. Garte. Udt. *gar'tinn*, Dat. *-tā*, Gen. *gart*. — af Gortom AB. 66. af Gorthæ DN. V 702, 1497. Gartte Cap. 1590. 1643. Gardte 1667. Garte 1723.

Navne, som kan sammenstilles med dette, er: Gorte i Vaale Jb., Garte i Søndeled, Garta i Holt, Garten i Ørlandet (i Gortum 1342), Garthus i S. Aurdal, Garstad i Vikten (Gartested 1520) og mulig Gartland i Grong. Garten i Ørlandet er sandsynlig Ønavn. I andre Tilfælde ligger vel et Elvenavn Gørt eller Garta til Grund. Gaarden her ligger ved en Bæk, og Navnet kan saaledes ogsaa her opr. være Elvenavn. Dette kan høre sammen med det af Aasen og Ross anførte Verbum garta, som kan betyde: spøge, skjemte, fjase, grynte. Jfr. NE. S. 65.

74. Møklegerdet. Udt. *mø'kkeljère*, Dat. *-jéra*. — Mockillgier 1590. Michelgaard 1643. Mochelgerd 1667. Møkelgierd 1723.

Hvis Navnet er saa gammelt som fra MA., er det opr. *Miklagerði, af Adj. mikill, stor, og gerði n., indgjerdet Jordstykke (Indl. S. 51).

75. Sjøflot. Udt. *sjø'flåttann*, Dat. *-tā*. — af Seliafloti AB. 66. Sielflodt 1590. Siøeflodt 1643. Søeflot 1667. Siøflot 1723.

Seljaflotr, af Trænavnet selja og flotr m., Sideform til flotr f., Flade. Boiningsformen i AB. er dog ikke regelmæssig. Det er væsentlig samme Navn som Selflot, Summelven GN. 44; men her er Nutidsformen opstaaet ved en Omsætning af -el og -j, jfr. Formen af 1590, hvorpaa -l er bortfaldt ved Dissimilation paa Grund af det flg. l. Jfr. Norddalen GN. 31. — Denne Gaard blev 1896 overført fra Stangvik til Surendalen Herred.

FORSVUNDNE NAVNE.

af Steinasætre AB. 67. i Steinsætrom AB. 68 s. [Steinseteren, ode under Krangnes, OE. 39]. Stensettermou 1590.

Efter den ældste Form kunde det være dannet af Mandsnavnet Steini, men ogsaa mulig sms. med steina, Gen. flt. af steinn m. (PnSt. S. 233).

af Fardingstadom AB. 67.

*Farþegnsstaðir, af Mandsnavnet Farþegn (PnSt. S. 67). Jfr. Haram GN. 18.

i Skalaslette (ved Sylte) AB. 68 s.

Formodentlig Skálaslétta, af skáli m., Stue, og slétta f., Slette.

Suinsaas 1590 (øverst i Ranes Sogn).

Suer 1590 (i Ranes Sogn).

Fieldschor 1643 (nederst i Ranes Sogn).

Sidste Led er skor f., Afsats i en Fjeldside, ogsaa brugt om et Skar (Indl. S. 75).

Siouatten, Scheeuatten 1643 (ligesaa).

Er vel sms. af Gaardnavnet Skei og vatn n., hvorved man sigtes til den samme Elveudvidelse, hvorefter GN. 48, Vassenden, er benævnt; jfr. at ogsaa dennes Navn i 1590 findes sms. med Skei.

Katuig 1643 (ligesaa).

Se Tingvold GN. 5.

Halldstenshoug 1643.

Sms. med det ogsaa i nyere Tid brugte Mandsnavn Hallstein n.

RINDALEN HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Rindalen. Udt. *ri'ndalen*.

Aldre Navneform: Ryndalssokn DN. I 728, 1504.

Navnet er egentlig Gaardnavn, se GN. 18.

Der har været Kirke her allerede i M.A. Den forrige Kirke var en Stavkirke (se Norske Fornl. S. 560). Sognet blev udskilt fra Surendalen som eget Præstegjeld ved Resol. af 20^{de}s 1857.

Gaardenes Navne: 1. **Svartaadalen.** Udt. ikke opgivet.

Er en nylig matrikuleret Sæterdal, gennemstrømmet af Svartaen, som gaar mod Vest til Folla (jfr. NE. S. 256).

2. **Trætten.** Udt. *træ'ttå*, Dat. *-tånn*. — Thretenn, Thretten 1643. Tretten 1667. Trætten 1723.

Er Ordet præ'ta f., Trætte, Tvist. Jfr. Sundalen GN. 3 og Stangvik GN. 2. Ogsaa her ligger Gaarden nær Bygdegrænsen (mod Meldalen).

3. **Sæteren.** Udt. *sé'tra*. — Zetter 1643. Sætter 1667. Sætter 1723.

4. **Helgetun.** Udt. *hæ'ljatún*, Dat. *-tóna*. — Elgettun 1590. Elgetorn (!) 1643. Helgetorn 1667. Helgeton 1723.

Der kan være Tvivl om dette sikkert gamle Navns opr. Form. Efter de nyere Skriftformer kunde det formodes at være *Helgatún, sms. enten med Adj. heilag, hellig (i Bøining og Afledning ofte helg-), eller med Gen. af Mandsnavnet Helgi (PnSt. S. 125). Det er dog sandsynligere, at de to ældste Skriftformer gjengiver den gamle Form rigtigst, og at H- ikke opr. hører til 1ste Leds Stamme. Isaaafald er det *Elgjartún, som i lidt forskellige Nutidsformer findes paa 2 Steder i Eidsberg, i Nannestad, i Stange, i V. Toten, i N. Land, i Vang V. og i Hurum og tidligere ogsaa i Aas og i Odalen. 1ste Led i dette Navn er efter S. B. Gen. af et med gotisk alhs f., Tempel, beslægtet elgr f. Jfr. Eresfjord og Vistdalen GN. 59. I Betydning bliver det da nær beslægtet med Hofstún i Gol og i Suldal. H- er isaaafald indkommet i senere Tid ved «Halvemaal» (Indl. S. 23), ligesom Navnet i Hurum nu udtales Hæljeton, og ligesom Elgis et r paa flere Steder er blevet til Helge-. Ogsaa Udt. passer bedst med den sidste Forklaring af Navnet, da g i Helga- neppe nu vilde være blevet til j. Om tún se Indl. S. 82

4, 14. Bjørneraaen. Udt. *bjø'n̥n̥ar̥aa*.

En Fjeldgaard. Navnet er egentlig Elvenavn, hvis 1ste Led er bjarnar, Gen. af Dyrenavnet bjørn, jfr. Bjørneraa i Trondenes (NE. S. 18, hvor dette Navn mangler).

5. Ødegaarden. Udt. *ø'degaren*. — Ødegaard 1643. 1667. 1723.**6. Stomprød.** Udt. *stø'mprø'n*, Dat. *-røa*. — Stombrødt 1590. Stomprøe 1643. Stumperoe 1667. Stomprøe 1723.

* Stumparud. Samme Navn som Stomperud i Rakkestad, i Rodenes, i Holand, i S. Odalen og i Strømmen. 1ste Led maa være et gammelt Ord stumpm, med Betydning: Stubbe, Rodstubbe efter et afhugget Træ. Det bliver altsaa enstydigt med det ikke sjeldne Stuverud (af oldn. stúfr, med samme Betydning), og det meget hyppige Stubberud (oldn. Form Stubbarud, RB. 452, af oldn. stubbi eller stubbr). Se Bd. I S. 116. Om sidste Led, rud, se Indl. S. 71.

7. Kirkholt. Udt. *kē'rkhl̥l̥ten*, Dat. *-ta*. — Kirkholt 1590. Kierckholdt 1643. Kircholt 1667. 1723 (tilhorte da Rindals Kirke).

Formodentlig en opr. Gaard Holt (se Indl. S. 57), der som Kirkegods har faaet et Tillæg med 1ste Led.

8. Kattem. Udt. *katt̥emmen*, Dat. *-ma*. — Katemb 1643. Kattum 1667. Kattem 1723.

Findes ogsaa i Børseskoga og i Leinstranden. Bd. XIV S. 293, jfr. S. 333, er fremsat den Formodning, at det er opr. Kotheimr, af kot n., Hytte, lidet Hus, hvori o er blevet til a ligesom Skotabøli i Rakkestad er blevet til Skattebol.

9. Hattlien. Udt. *hā'hll̥ia*, Dat. *-lien*. — Hattliidt 1559. 1590. Haldlie 1643. Hattlien 1667. 1723.

1ste Led er Trænavnet hasl.

10. Heggem. Udt. *hæ'jjæmmen*. — Hegom 1590. Heggumb 1643. Heggem 1667. Heggem 1723.

* Heggemr, se Øre GN. 10.

11. Romundstad. Udt. *rō'mmāstā'n*, Dat. *-stā*. — af Romundastadom AB. 68. Romynstad NRJ. II 61. Romestadh OE. 39. Romundsta 1559. Romundsta 1590. Roemundstad 1643. Rommundsta 1667. Indre og Yttre Romundstad 1723.

Rómundarstaðir, af Mandsnavnet Rómundr (PnSt. S. 209). I Udt. rober sig Naboskabet med Meldalen, hvor Navne paa -staðir nu ender paa -stón. At å er indtraadt i 2den Stavelse, maa vel forklares som Følge af en Vokalassimilation.

11, 9. Haraholten. Udt. *hā'rahāl̥ten*.

1ste Led er Dyrenavnet Hare.

12. Negaarden. Udt. *nē'ggaren*, Dat. *-ra*. — Negaard 1667. Neegaard 1723.

Egentlig Parter af Romundstad, som ligger længere nede mod Elven.

13. Reinslien. Udt. *rei'nsliā*, Dat. *-lien*. — Renßlied 1643. Renslie 1667. Reenslien 1723.

* Røynislið, af røyning, Rognelund, ligesom Reinsvold i Romedal. Se Bd. III S. 136.

14. Kroken. Udt. *kró'ken*, Dat. *-ka*. — Kroegen 1643. Krogen 1667. Kraagem 1723.

* *Krókr m.*, Krog, Krumning (Indl. S. 62). Maa her have Hensyn til en Bøining af Elven.

14. 3. Knaphaugen. Udt. *kna'pphøgen*, Dat. *-høja*.

Betegner vel en Haug af en egen, afrundet Form, se Indl. S. 61 under *knapp r*.

15. Rød. Udt. *rø'n*, Dat. *rø'a*. — af Rudi AB. 67. Rødt 1590. Roe 1643. 1667. 1723.

Ruð n., Rydning (Indl. S. 71).

16. Løset. Udt. *lø'søtten*, Dat. *-ta*. — Lodusæther AB. 68 s. Ludessæther DN. V 702. 1497. Løisset 1559. Løffsetther, Løsett 1590. Løset 1643. Offuer og Neder Løset 1667. Øvre og Nedre Løset 1723.

Løðusætr, hvis 1ste Led er *laða f*, Lade. Jfr. Vannelven GN. 95. At *e* er gaaet over til *ø* i 2det Led, er Følge af Vokalassimilation, jfr. ndf. GN. 33, 68 og 70, men anderledes GN. 26, 32 og 49.

17. Langlien. Udt. *la'nglia*. — Langlien 1667. Langelie 1723.

18. Rindalen. Udt. *ri'nydalen*, Dat. *-la*. — Rindal AB. 68 s. Rindal 1559. 1590. Rinndall 1643. Ringdal 1667. Rindalen 1723. Elvens Navn udtales *ri'nya*.

Rindudal r, af Elvenavnet Rinda. Se NE. S. 192. Gaarden ligger nær Elvens Sammenløb med Surra.

18. 9. Rindøien. Udt. *ri'nyøia*.

Af det samme Elvenavn og *ø y f*, se Indl. S. 88.

19. Holten. Udt. *hå'lyinn*, Dat. *-lå*. — Holta (Akk.) AB. 68 s. Holte 1590. Holte 1667. Rindahls Holten 1723.

Holtar f, Flt. af *holt n*. eller *Holt m.*, se Indl. S. 57. Udtaleformen er bestemt Flt. Jfr. GN. 25.

20. Landsemm. Udt. *la'nyssæmm*, Dat. *-na*. — Landtzeffne 1590. Landsemm 1643. 1667. Landsem 1723.

* *Landsefni*. Emne til Land, Gaard. Samme Navn er sandsynlig Landsem i Leksviken, i Beitstaden og i Snaasen, af hvilke man ikke har Former fra MA. Skjønt der i disse nu ikke i Udt. høres noget *n* i Euden saaledes som her, er det mindre sandsynligt, at de kommer af *Landsendi*, Landets, den beboede Stræknings Ende, saaledes som Landsenden i S. Aurdal. Sikkert samme Navn er Landsom i Myssjö, i Sundsjö og i Åhs Sogne i Jemtland, det første DN. XVI 60, 1410 skr. *Landzæmpne*. Andre Sammensættninger med *efni n.*, Emne, har man i *Jardarefni*, nu *Jerdum* i Vaaler Sol., *Akrsefni*, nu *Oksum* i Eidanger, Bygdenavnet *Breidefni*, nu *Breim* i Nordfjord, *Bøjarefni* eller *Bjäre fni*, nu *Børen* i Spydeberg og *Bjorum* i Bærum, og nogle flere. Se Bd. I S. 68. Ldsbl. 241. Disse Gaardnavne maa skrive sig fra Gaardenes Grundlæggelse og maa vel snarere opfattes som beskædne Navne, som er givet dem af Eierne, end som nedsettende Betegnelser fra andres Side.

21. Alshogden. Udt. *å'lshågdinn*, Dat. *-då*. — Elshoffde 1590. 1643. Elshowed 1667. Yttre og Indre Elshoug 1723.

Formodentlig * *Elgshøfði*, hvori 1ste Led er Gen. af *elgr*, som her mulig maa forstås som Fjeldnavn, og sidste Led *høfði m.*, brugt om

fremspringende, noget svære Fjeldpynter (Indl. S. 58). Gaarden ligger under en Udleber af det store Fjeld Vettaasen. Overgangen af e til a foran l er ikke sjelden, jfr. GN. 49. I andet Led har man vel en dialektisk Udtaleform, maaeske paavirket af Tanken om Ordet Høgd. *Elgshøgd i knnde ellers ogsaa være et selvstændigt Fjeldnavn (jfr. Indl. S. 58).

22. Grønlien. Udt. *grø'nliä*. — Grønliidt 1590. Grønlien 1643. 1667. Grønlie 1723.

23. Fosseide. Udt. *få'ssø'n*, Dat. *få'sseia*, Gen. *få'ssøi*. — Foßenn 1590. Foßeid 1643. Foßeie 1667. Fos-Eide 1723.

*Forseid, i Betydning faldende sammen med det usms. eið n., i dette Ords Brug om et Sted, hvor Færdselen maa gaa over Land for at omgaa en Fos. Veien forlader her Dalbunden paa en Strækning, hvor Elven har sterkt Fald. Navnet forekommer ellers kun i Brandval. I Udtaleformen synes der i sidste Led delvis at være en Sammenblanding med øy f.

24. Øien nedre. Udt. *øi'a*, Dat. *ø'n*. — Øyen 1643. 1667. Yttre eller Nedre Øyen 1723.

25. Holten. Udt. *hå'ltē*, Dat. *-ta*. — Holdte 1643. Holte 1667. Holten 1723.

Se GN. 19.

25, 2. Vintervadet. Udt. *vi'nterva'e*. — Winterwad 1723.

Maa vel betyde: et om Vinteren brugt Vadested.

26. 28. Tiset store og lille. Udt. *tī'sēten*, Dat. *-ta*. — Thida-sætr AB. 68. Tideszeter OE. 39. Tysett 1559. Thißett 1590. Thieset 1643. Stor, Lille Thißet 1667. Store, Lille Tiisett 1723. Elvens Navn udt. *tī'aa*.

Þiðusetr, af et Elvenavn Þiða, nu Tiaan, en af Surnas Kildeelv. Dette Navn maa hænge sammen med Adj. þiðr, fri for Is, ikke islagt (NE. S. 268).

27. Furuhaugen. Udt. *fu'ruhøgen*, Dat. *-høja*. — Furrehoug 1643. Furehoug 1667. Furrehoug 1723.

29. Bakken. Udt. *bå'kkin*, Dat. *-kå*. — Bache 1667. Bachen 1723.

30. Negaarden. Udt. *nē'ggaren*. — Negaard 1667. Neegaard 1723.

Se GN. 12.

31. Lilleaasen. Kaldes *å'sen*. — Lille Aas 1643. Lillaas 1667. Lille Aas 1723.

32. Semundset. Udt. *só'mmónnsēten*, Dat. *-ta*. — Semundset 1559. Semundsetter 1590. Semundset 1643. Semonset 1667. Sæmundsæt 1723.

*Sæmundarsetr, af Mandsnavnet Sæmundr, snarere end *Sigmundarsetr, af Mandsnavnet Sigmundr (PnSt. S. 213). I Udt. er Iste Vokal blevet til ó ved Assimilation. Jfr. Anre GN. 83.

33. Groset. Udt. *grø'søtten*, Dat. *-ta*. — Grodsetther 1559. Grodþett 1590. Grodsetter 1643. Grodset 1667. Groset 1723.

* Grjótsetr, af grjót n., Sten. Findes paa flere Steder i samme Nutidsform og desuden i Formerne Gresset, Greset og Grotset. Jfr. Aure GN. 29. Med Hensyn til Udtaleformen jfr. GN. 16.

34. Haugen. Udt. *hø'gen*, Dat. *hø'ja*. — Hougen 1590. 1643. Hougen 1667. 1723.

35. Lilleløkken. Kaldes *lykkja*, Dat. *-kän*. — Lille Locken 1667. Lille Lochen 1723.

Af lyk k j a f, Løkke, indhegnet Jordstykke (Indl. S. 66).

36. Lillemoen. Kaldes *mō'n*, Dat. *mō'nå*. — Moe, Lillemoen 1643. Lillemoen 1667. Lille Moen 1723.

37. Storholtan. Udt. *stō'r'håltin*, Dat. *-lå*, Gen. *-hålt*. — Holte 1590. Holdte 1643. Holte 1667. Stoer Holten 1723.

Jfr. GN. 19.

38. Baardshaugen. Udt. *bå'rshogen*, Dat. *-høja*. — Hougen 1667. Baardhougen 1723.

39. Gaasvatn. Udt. *gå'svattne*, Dat. *-na*. — Gaasvatten 1643. 1667. Yttre og Indre Gaasevatten 1723.

En Fjeldgaard, som har Navn af et Vand, ved hvilket den ligger.

40. Hermundslie. Udt. *hæ'rmónslia*. — Lied 1643. Lien 1667 (da 4 Gaarde; en af Opsidderne heder Fredrik, en anden Ole Hermansen). Hermansliid 1723.

Sms. med Mandsnavnet Hermund, oldn. *Hernundr*, i senere Tid paa enkelte Steder ombyttet med Hermann (Aasen, Navnebog S. 23). De fig. 3 Gaarde er Parter, som er udskilte fra denne efter 1667. — GN. 40—43 og 48—57 ligger i Lommundas Dalføre, 41—47 inde paa Fjeldet vestenfor dette.

41. Fredrikslie. Udt. *fré'kkslia*. — Friderichsliid 1723.

Se frg. GN.

42. Perslie. Udt. *pé'rliu*. — Pedersliid 1723.

43. Jolie. Udt. *jó'lia*. — Joensliid 1723.

Sms. med Mandsnavnet Jon.

44. Volden. Udt. *vå'llen*. — Wollé 1667. Wolden 1723 (da Underbrug til det nu til Hevne overgaaede Bjornslie).

45. Mælan. Udt. *mé'lann*, Dat. *-lå*. — Meelle 1643. Mehle 1667. Mælen 1723.

Af me l r m., Elvemæl (Indl. S. 67). Nutidsformen er bestemt Flt.

46. Næveroian. Udt. *næ'verøian*. — Næveroen 1723 (da Underbrug til Troningsdal).

Ligger ved Ijosa, som gaar til Sørandet (paa Grændsen af Rindalen, Orkedalen og Hevne). 1ste Led er næ f r f., Birkebark, maaske sigtende til Rigdom af Birkeskov; sidste Led er ø y f, lav Strækning ved Vand (Indl. S. 88). Jfr. ogsaa Nesset GN. 38.

47. Fossan. Udt. *få'ssann*, Dat. *-så*. — Foøe 1643. Foøe 1667. Fosse 1723 (da Underbrug til Grytbakken).

48. Fjeldet. Udt. *fjé'lle*, *-la*. — Fielde 1643. Fielde 1667. 1723.

49. Helgonset. Udt. *hå'lgønnsēten* (som gammel Udt. opgivet *hå'lmønnsēten*). — Helgomsett 1559. Helgonsetter 1590. Helgunsett 1643. Helgonset 1667. Helgomset 1723.

Et enestaaende Navn. Man maa efter Overensstemmelsen i Skriftformerne kunne gaa ud fra, at H. her opr. tilhører Navnet, og at Udtaleformens a er opstaaet af e ligesom i GN. 21. Schønning fortæller, at der her «ifølge Beretning skal have staaet et Kloster». Denne Mening er formodentlig opstaaet ved en Fortolkning af den tidligere brugte Navneform Helgomset, hvilken Form ikke kan være sproglig rigtig. Det kunde formodes at være *Helgunnarset, af et Kvindenavn Helgunn, som forekommer paa en svensk Runesten (Liljegren 1587) og vel ogsaa kan tænkes at have været brugt i Norge, skjønt jeg ikke kan anføre noget Exempel derpaa. Den dobbelte Udtaleform bidrager ogsaa til at gjøre Forklaringen vanskelig.

50. Grotan. Udt. *grø'tann*, Dat. *-lå*. — Grotte 1643. Grottum 1667. Grotten 1723.

*Grjótarf, Flt. af grjótn, Sten. Et i Trøndelagen ofte forekommende Navn.

51. Mokkalgaarden. Udt. *mø'kkelgaren*, Dat. *-ra*. — Mockelgordt 1590. Michelgaard 1643. 1667. Yttre Mochelgaard, Mid- og Øst Mochlegard 1723.

*Mikligarðr, den store Gaard.

52. Storløkken. Udt. *stó'rlykkā*, Dat. *-kånn*. — Lochenn 1643. Locken 1667. Store Løchen 1723.

Se GN. 35.

53. Asphaugen. Udt. *å'ssphøgen*. — Asphoug 1643. Aspehough 1667. Asphougen 1723.

54. Haugholt. Udt. *hø'ghåltēn*, Dat. *-ta*. — Hoegholdt 1643. Hoigholt 1667. Hogholt 1723.

Haugholt forekommer RB. 6 som Gaardnavn i Sande Br. Her tør det dog være muligt, at 1ste Led snarere er det i adskillige nyere Navne, navnlig nordenfjelds brugelige Adj. høg, høi.

55. Haakenslien. Udt. *hå'kåslia*. — Lienn 1643. 1667. Haagensliid 1723.

1ste Led er Haakaa, en nyere Form af Mandsnavnet Hákon (Aasen, Navnebog S. 21).

55, 3. Ingebrigtslien. Udt. *i'nnbríkktslia*. — Ingbrigtsliid 1723.

56. Sverkelien. Kaldes *plå'ssen*. — Suerchlj 1667. Suarchelien 1723.

Sms. med Mandsnavnet Sverke, oldn. Sverkir.

57. Sunnaholt. Udt. *sy'nnahåltēn*, Dat. *-ta*. — Sundenholt 1667. Sydholt 1723.

Det synes mig lidet rimeligt, at 1ste Led er sunnan, søndenfra, sydlig, som sjelden, om nogensinde, forekommer i Navne. Det kunde efter Formen være *Sundaholt, af sund n., Overfartssted. Men der synes neppe at kunne have været noget saadant i Nærheden. Mon *Sunnifuholt af Kvindenavnet Sunnifa?

58. Løfald. Udt. *lø'fallen*, Dat. *-la*. — Ladeffald NRJ. II 61. Lødefall OE. 39. Løifal 1559. Løffaldt 1590. Loefald 1643. Løfald 1667. Østre Løefald, Mid L. og Bechedal eller Yttre L. 1723.

Løfald findes ogsaa i Kvinnherred og i I. Dale og som Navn paa en Sæter i Aure. Thj. VSS. 1882 S. 22 er det antaget som muligt, at det kunde være samme Navn som Lufald i Holandet Gul., der formodes at være *Hlutfall n. Lodkastning. Rimeligere er det vel efter de ældste Skriftformer at antage det for opr. *Løðufall, af laða f., Hø eller Kornlade. Navnet maa da hentyde til en bestemt Begivenhed eller til, at der, da Navnet blev givet, stod en nedfalden Lade paa Stedet. Jfr. Navnene Trefald og Vefald. Det synes mig ogsaa muligt, at Lufald kunde være samme Navn, idet 1ste Led kunde udgaa fra laða i de i S. Trondhjems Amt brugelige Former Ludu, Lu. Det er neppe nogen Grund til her at sammenligne Folkespr. Laavefall i den af Ross fra Østlandet anførte Betydning: Udbytte af Kornhøsten.

59. Trønningsdal. Udt. *trønnsdälinn*, Dat. *-lä*. — Tygnildal DN. I 729, 1503. Trøgzdall NRJ. II 61. Thrundnisdall 1559. Thoringsdall 1590. Thrødingsdall 1643. Trødingsdall 1667. Østre og Yttre Trønningsdal og Trønningsdalsbachen 1723.

Et eneste Navn. Da der er saa stor Forvirring i de ældre Former, og de ældste ihvertfald maa være feilagtige, er det haabløst at søge en begrundet Forklaring af Navnet. I Udt. maa ñ i næstsidste Stavelse være indkommen fra Dat.

60. Rød. Udt. *rø'n*, Dat. *rø'a*. — Røidt 1590. Roe 1643. 1667. 1723.

*Ruð n., Rydning (Indl. S. 71).

61. Brønstad. Udt. *brønnsdä'n*, Dat. *-stä*. — Bromsta 1590. Brønnstad 1643. Brunnstad 1667. Brønnstad 1723.

*Brøndustaðir. Har Navn af den forbiflydende Elv Branda, hvilket Navn maa have havt den samme Form i MÅ. Det hænger vel sammen med brandr m., Stok, og hentyder vel til ret Løb (NE. S. 22).

62. Lerpoll. Kaldes *fä'ssann*. — Leepold 1643. Leerpold 1669. Leerpolden 1723.

En Fjeldgaard ved Leirpolla, der falder ud i Fjerna, som gaar til Hetne. Det ældre Gaardnavn er egentlig Elvenavnet (NE. S. 143).

63. Bjørnaasen. Udt. *bjø'nåsen*. — Bjørnnaas 1590. 1643. Bjørnaas 1667. 1723.

64. Sjølsvold. Udt. *sjø'lsvållann*, Dat. *-lä*. — Sielsuold 1559. Sielsvold 1667. Siolsvold 1723.

1ste Led kan være sel n., Sæterhus, idet j er indskudt ligesom i Sjølsvik i Tingvold og i Sjølseug i Sundalen, se Tingvold GN. 14. Maaske knnde man ogsaa antage opr. *Selisvøllr, af *seli n., Siljelnød, dannet paa samme Maade som Røynisvøllr, nu Reinsvold, i Romedal. Isaaftald kan den nuv. Form kanske rettere forklares som fremkommen ved en Omsætning af i og el; jfr. Sjølset, Øksendalen GN. 17. Den første Forklaring kan synes betenkelig af den Grund, at Gaarden ligger ude i Dalen i Hovedbygden, ikke langt fra Kirken.

65. Bjørnstad. Udt. *bjø'nnsdä'n*, Dat. *-stä*. — Bjørnsta 1590. Bjørnstad 1643. Bjørnsta 1667. Bjørnstad 1723.

*Bjarnarstaðir eller *Bjarnastaðir, af et af Mandnavnene Bjørn eller Bjarni (PnSt. S. 44).

66. Grytbakken. Udt. *grýtbakkin*, Dat. *-ká*. — Gridback 1590. Grydbach 1643. Grudbach 1667. Grytbach 1723.

* *Grýtubakki*, af det endnu her bevarede Elvenavn Gryta (af *grjót n.*, Sten, se NE. S. 81), og *bakki m.*, Elvemæl.

67. Bolmen. Udt. *bálmin*, Dat. *-má*, Gen. *bálm*. — Bolmenæ DN. I 728, 1504. Bolme NRJ. II 61. Bolgenn 1559. Bolnæ 1590. Bollme 1643. Bolme 1667. 1723. Elvens Navn udt. *búlu*.

Det ligger nær at formode sproglig Forbindelse mellem Gaardnavnet og Navnet Bulu paa den forbi Gaarden rindende Elv. Det sidste er efter S. B. antagelig opr. * *Bola*, cas. obl. * *Bulu*, maaske afledet af *bolr*, *bulr*, Træstamme (NE. S. 316). Men det synes vanskeligt at forklare Forbindelsen. Bolmenæ i Brevet af 1504 er brugt som Nom., men er formodentlig opr. Dat. i bestemt Form af et * *Bolm*. Formodentlig samme Stamme har vi foruden i det mythiske Stedsnavn *Bolm* i Hyndluljod og i Ørvarodds Saga i Elvenavnet * *Bolma* i Verran (NE. S. 20) og i det svenske Sønnavn *Bolmen* (se Hellquist, *Sjönamn* S. 66). Man kunde formode, at * *Bolm* ogsaa egentlig er Elvenavn; men det bliver da vanskeligt at afsjøre, hvilket Elveløb dette skulde have tilhørt. Gaarden ligger imellem Bulu og Surna, som her har nogle Udvidelser nedenfor Sammenløbet med Rinda. Det tør vel neppe formodes, at det skulde være et ældre Navn paa selve Bulu; dette maatte da vel i Tilfælde forklares saaledes, at * *Bola* som Navn paa en af Kildeelvene (Store og Lille Bulu og Sandaaen) har fortrængt et ældre Navn paa Hovedelven. Jeg tør heller ikke mere end antyde Muligheden af, at Navnet kan have tilhørt et Parti af Surna. Ogsaa Daleu er her bredere end noget andet Sted.

68. Torset. Udt. *tørrsøtten*, Dat. *-søtta*. — Torsætes (Gen.) DN. I 729, 1504. Torsed NRJ. II 61. Torsett 1559. Torsetter 1590. Thorsedt 1643. Torset 1667. Torset 1723.

Formodes PnSt. S. 268 at være * *Purid̥arsetr*, af Kvindenavnet *Purid̥r*, ligesom Øre GN. 27. Det maa dog bemærkes, at Torset i Aure (GN. 28 og 62), ogsaa udt. *Tørr*, i AB. 65 er skr. *Thorsæt* og derfor maa komme af *Pōrir* eller *Pōra*. Det synes derfor muligt, at Navnet her kan have samme Oprindelse. Med Hensyn til Udtaleformen jfr. GN. 16 og 33.

69. Almberg. Udt. *almbærgen*, Dat. *-ja*. — Allenberg 1667. Øvre og Nedre Almberg 1723.

Sms. med Trænavnet *al m r*. Har i Udt. tilføiet Hankjensartikel.

70. Børset. Udt. *børrsøtten*, Dat. *-ta*. — Birckesetter 1590. Birckzetter 1643. Børset 1667. 1723.

* *Birkisetr*, jfr. Øksendalen GN. 16.

71. Aune. Udt. *ōnin*, Dat. *ōnā*. — Øyenn 1559. Øunum 1590. Ound 1643. Oune 1667. 1723.

* *Auðnir f.*, Flt. af *auðn n.*, øde Sted, Ødegaard (Indl. S. 42).

72. Aunbakken. Udt. *ōnbakkin*. — Ounbachen 1723.

FORSVUNDNE NAVNE.

Raffnholt 1590.

•Rafn a h o l t, af Fuglenavnet r a f n.

Holmholt 1590. Holmbholdt 1643.

Øyen 1667. Øfre Øyen 1723.

Et «Øien øvre», som ikke er opført i Matr. og derfor vel nu kun er Underbrug, er paa RK. anført mellem GN. 29 og 26. Jfr., at GN. 24 nu heder «Øien nedre».

Haffalden 1723.

Samme Navn som Hafellen, Vold GN. 12 og Tingvold GN. 75.

NEDLAGT KIRKE.

Ifølge Schøning I 132 skal der tidligere have staaet en Kirke paa Kirkholt i Romundstadbygden. Det er vel kun en til Navnet støttet Formodning. Navnet behøver dog ikke nødvendig at have sin Grund i, at Gaarden har været Kirkested.

AURE HERRED.

Herredets Navn: Aure. Udt. *au're*.

Ældre Navneformer: i Aurum AB. 115. a Aurom, Aura sokn DN. V 701 f., 1497. Aura skipr. DN. II 206 f., 1342. Awra skipr. AB. 64. Ouer prestegieldt DN. XI 627, 1531. [Aaure prestegeld OE. 39].

A u r a r, egentlig Gaardnavn, se GN. 32.
Kirken var efter DN. V 701 viet til Maria.

Gaardenes Navne: **1. Aanes.** Udt. *à'nésse*, Dat. *-sa*. — Aacne³ 1643. Aanes 1667. Aanæs 1723.

Om andre Steder, hvor et Gaardnavn Aanes forekommer, se Frei GN. 21. Medens det paa de andre Steder maa kunne komme af *á f.*, *Aa*, og have samme Betydning som Aarnes, er denne Forklaring ikke mulig her, da der ikke er noget Vandløb i Nærheden. Efter Udt. og den ældste Skriftform maa det desuden antages, at 1ste Led indeholder et Tostavelsesord. Men jeg kan ikke give nærmere Oplysning om dettes Form og Betydning.

2. Bugen. Udt. *bú'jen*, Dat. *-ja* (ogsaa kaldet *à'nés-b.*). — Bougen 1643. 1723.

Af bu gr m., Bøining (Indl. S. 46). Maa her sigte til en Bøining af Kysten.

3. Klaksvik. Udt. *klakksvíka*, Dat. *-ken*. — Klagsuigh 1590. Klaxuiig 1643. Klaxwig 1667. Klaxviig 1723.

1ste Led er klakkr m., Klat, Klump, i Stedsnavne ligesom i Isl. brugt om en Bergknaus, en Top. Her sigter Ordet til en temmelig høi Holme, som ligger udenfor Gaarden. Klaksvik findes ogsaa paa Færøerne, hvor det ligeledes har Navn af en bjergfuld Holme i Viken. Jfr. ogsaa GN. 42, 6 og Edø GN. 34.

4. Giset. Udt. *jí'sét*. — af Gisætre AB. 64. Gißett 1590. Giedset 1643. Giset 1667. Giiset 1723.

Forekonimer ogsaa paa Frosten (1520 skr. Gedsetter). PnSt. S. 87 ansees det for muligt, at det paa begge Steder kan være *Geitissætr, af Mands-

navnet Geitir. Da der her kommer en Fjeldbæk ned, kunde man ogsaa tænke paa Elvenavnet Geit (NE. S. 69). At allerede AB. har G i- synes dog at gjøre begge disse Forklaringer usikre.

5. Lurvik. Kaldes *vika*, Dat. *-ken* (ogsaa *lúrvika* hores, men sjelden). — Lourvigen, Laurviig 1723.

1ste Led kan være *lúðr* m., i Oldn. brøgt om en Stok, særlig om en, som var udhulet til forskjelligt Brug. Findes ofte i Stedsnavne, saaledes om Fjeldtoppe. Til en saadan sigter det maaske ogsaa her.

6. Rottoen. Udt. *råttøia*. — Rotoen 1667. Rotoien 1723.

Formodentlig det samme Onavn som Rott i Haaland ved Stavanger og beslægtet med Rottaas i Ringebu og i Tingvold og tidligere i Hølandet Gul. og i Bo Ndl. og endel flere Navne. Mulig af *rjóta*, falde, styrte. Se Tingvold GN. 89. Man kunde dog vel ogsaa her tænke paa Forbindelse med det af Aasen anførte Rott m., Snude, Tryne.

7. Sundsboen. Udt. *sýnnsbø'n*. — Sundtzbø 1559. Sundtzboe 1590. 1643. Sundboe 1667. Sundsboe 1723.

Ligger ved Sundet mellem Rottoen og Ertvaagen og har Navn af dette. Der har maaske her været en gammel Gaard Sund, se under «Forsvundne Navne».

7, 6. Djupbugen. Udt. *júpþújen*, alm. kaldet *bú'jen*. — Dybhoug 1723.

Jfr. GN. 2.

8. Espevik. Kaldes *há'lå*. — Espuig 1643. 1667. Espviig 1723.

1ste Led er *espi* n., Aspelund, Aspeskog. Daglignavnet er *hola* f. Hulning, Fordybning (Indl. S. 56).

9. Ertvaag. Udt. *æ'ttvåjen*. — Hiertewog NRJ. II 73. Ertluog, 1559. 1590. 1643. Ertwaag 1667. Ertvaag 1723.

Se Ulstein GN. 30. Som bemærket der kan det være opr. *Elptavágr, sms. med Gen. Flt. af *elpt* r f., Svane. Da der gaar en Aa forbi Gaarden ud i den lille Vik, kan 1ste Led dog ogsaa være *Elpt* ar, Gen. af Elvenavnet *Elpt* r f., Svaneelven (NE. S. 40. Indl. S. 48). Samme Navn i forskjellige Former er Estevaag i Oddernes, Eltrevaag i Høland og i Sveen og Eltervaag i Rennesø. I Udt. er e som saa ofte gaaet over til a. Efter denne Gaard har den store Ertvaago Navn.

10. Størvik. Udt. *stórvika*. — Stoerviig 1723.

11. Lindaas. Udt. *línndåsen*. — Lindaas 1590. 1643. 1667. 1723.

Navnet kan ikke forklares af Trænavnet, da Linden ikke voxer naturlig nordenfor Soundmøre. Det kan maaske være dannet af *lindi* m., Baand, Belte, med Hentydning til Formen af den Aas, hvorefter Gaarden har Navn. Det er en lav, aflang, isoleret Aas, som opfylder en liden Halvø. Eller man kunde tænke paa Adj. linn (lind).

12. Bergfald. Udt. *bæ'rfall*. — af Bergfalle AB. 64. Berffald NRJ. II 73. Berffal OE. 40. Berfald 1559. Berfell 1590. Berfald 1643. 1667. Bergfald 1723.

Bergfall n., Nedstyrtning af Berg, Fjeldskred. Jfr. Tingvold GN. 100. Nær Gaarden sees en Berghammer med lodret Væg mod Seen, hvor formodentlig engang endel er afkløvet og styrtet ned.

13. Eines. Udt. *ei'nésse*. — Einnes 1643. Eenæs 1667. Einæs 1723.

Navnet kan ikke sikkert forklares. 1ste Led kan mulig være Trænavnet *einir*, som i nyere Navne oftere findes forkortet til *Ein-*. Ligger paa Sydøstspidsen af Ertvangeen.

14. Ringdal. Udt. *ræ'nydalen* (ogsaa hørt *ræ'ny*). — Rendahl 1667. Rindalen 1723.

Ligger ved Udløbet af en Aa, og 1ste Led indeholder sikkert et Elvenavn. NE. S. 193 formodes det at være Elvenavnet Ringa. Efter Udt. synes det dog rimeligere at henføre det til Elvenavnet Renna (NE. S. 190). — GN. 14—20 ligger paa Fastlandet paa Sydsiden af Vinjefjorden.

15. Rodal. Udt. *ró'dalen*. — i Rodudal DN. IV 175, 1332. i Raududall DN. V 96, 1336. i Rododal DN. II 226, 1345. af Rodal AB. 64. Redal NRJ. II 73. Rodall OE. 39. Raudall 1559. Rodall 1590. Roedall 1643. Rodahl 1667. Rodal 1723.

Róðudalr, af Elvenavnet Róða (NE. S. 195).

16. Gaasvik. Udt. *gå'svika*. — Gaaßuig 1643. Gaaswig 1667. Gaasviig 1723.

17. Salttrøen. Udt. *så'ltroa*. — Salteroen 1643. Salterøe 1667. 1723.

Se Vartdalsstranden GN. 108.

18. Salttrøneset. Udt. *så'ltønésse*.

19. 20. Engdal nedre og øvre. Udt. *æ'ngdalen*. — af Engdalen AB. 64. Engedal NRJ. II 73. Eingedal OE. 40. Engdall 1559. Inngdall 1590. 1643. Offuer, Neder Indahl 1667. Øveringdal, Neder Ingdahl 1723.

Engladalr, maaske af det oftere forekommende Mandsnavn Engli (PnSt. S. 66). NE. S. 42 antydes ogsaa Muligheden af, at det kunde indeholde et ellers ikke kjendt Elvenavn. Man kunde vel ogsaa formode en Skrivfeil i AB. for Engiadale, i hvilket Tilfælde det vilde være samme Navn som Engedal i Fjotland og i Strandebyen, af eng f., Eng.

21. Todal. Udt. *tó'dalen*. — Todall NRJ. II 73. Toudall DN. XI 627, 1531. Doudall DN. XI 747, 1537. Toudall 1559. Todahl 1667. Todal 1723.

*Tófudalr, af Elvenavnet Tófa. Samme Navn som Sognenavnet Todalen i Stangvik, se S. 404. Gaarden, som danner en hel Grænd med en Mængde Brug, ligger ved en større Aas Udløb i Vinjefjorden. — GN. 21—33 ligger paa Nordsiden af Vinjefjorden og Østsiden af Aursundet.

22. Eryik. Udt. *æ'rvika*. — Eruigenn 1590. Eruig 1643. 1667. Eerviig 1723.

Et paa mange Steder forekommende Navn, som NE. S. 42 formodes i flere Tilfælde at indeholde et Elvenavn af en Stamme Er-, eller efter Formodning af S. B. maaske *Elra, af Trænavnet *elr*. Se Volden GN. 35. Da der her ikke er noget Vandløb, er denne Forklaring ikke mulig. Det kan derimod maaske være dannet af *elri n.*, Olderlund.

23. Vik. Udt. *vik*. — Vigh NRJ. II 73. Wyg 1559. Wiigh 1590. Viick 1643. Wiig og Lillewig 1667. Wiig 1723.

24. Sæter. Kaldes *hau'jen*, Dat. *hau'ja*. — Zetter 1643. Setter 1667. Sætter 1723.

25. Haugen. Udt. *hau'jen*. — Hougen 1667. 1723.

26. Lien. Kaldes *bjørninglia*. — Lien 1667. 1723.

27. Bjøringen. Udt. *bjørningen*, Dat. *-na*. — Biorøenn 1590. Biornn 1643. Biornen 1667. Biøren 1723.

Ligger ved en Aas Udløb i Aursundet. Navnet kan komme af Elvenavnet *Bjóra* (NE. S. 16, jfr. Ørsten GN. 38) og eng f., Eng. Biorøenn i 1590 kunde indeholde en anden Navneform, af Elvenavnet og øy f.

28. Torset søndre. Udt. *tørrsét*. — af Thorsætre AB. 65. Torsetter NRJ. II 73. Torszeter OE. 40. Torþett 1559. 1590. Thorset 1643. Torset 1667. Torsett, Taarset 1723.

* Þórissetr eller Þórusetr, af Mandsnavnet Þórir eller Kvinde- navnet Þóra, se Rindalen GN. 68.

29. Gredset. Udt. *gré'ssét*. — af Griotsætre AB. 65. Grodsetter NRJ. II 73. Groteszeter OE. 40. Grøttsetthir 1559. Grodsett 1590. 1643. Groset 1667. Gredset 1723.

Grjótsetr, af grjót n., Sten, og setr n. (Indl. S. 74). En lignende Nutidsform af samme Navn har vi i Gresset i Hegre. Jfr. Rindalen GN. 33.

30. Tevik. Udt. *té'vika*. — Tynwigh NRJ. II 72. Dyuigh 1559. Duwig Klokkegaard 1667. Tøviig 1723.

Se Kornstad GN. 122. Der er her vistnok en Elv nær Gaarden; men Gaarduavnet kan neppe indeholde dens Navn; se GN. 32.

31. Ormset. Udt. *å'rmsét*. — Ormmesetthir 1559. Ormþettir 1590. Ormbset 1643. Ormset 1667. Ormsett 1723.

Sandsynlig * Ormssetr, af Mandsnavnet Ormr. Ligesom ved Tingvold GN. 86 kunde den ældste Skriftform mulig lede til at antage * Ormarssetr, af Mandsnavnet Ormarr.

32. Aure Præstegaard. Udt. *au'rann*, Dat. *-rå*. — Oure 1667. 1723. Se under Herredsnavnet.

Aurar. Gaarden ligger ved Udløbet af en større Aa. Det er sandsynligt, at Aurar her ligesom i Søkkelven er Flt. af Elvenavnet Aur. Se Søkkelven GN. 11 og 14 og NE. S. 8.

32, 2. Valen. Udt. *vå'len*, Dat. *vå'la*.

Af vaðill m., grundt Sted i Vand (Indl. S. 84).

33. Barlaupen. Udt. *ba'llaupen*, Dat. *-pa*. — Barlob 1559. Barlop 1590. Barloppen 1643. Baluppen 1667. Barlouppen 1723.

Sidste Led er det samme laupr m., Løb, Tine, som man har i Sallaupen i Frei, 1ste Led formodentlig barr n., Bar, Granbar; det betyder altsaa en Løb til at bære hakket Granbar i. Det kunde dog vel ogsaa være muligt at tænke paa det poetiske barr, Korn, Byg, som efter Aasen er bevaret i Folkespr. i Ordet Barlog, Maltvand. Ihvertfald maa det ligesom Sallaupen egentlig være Fjeldnavn og har her tilhørt en aflang Høide nær Gaarden.

34. Berg. Udt. *bærg*. — i Bærg DN. II 206, 1342. i Berghe DN. II 226, 1345. Beriiig 1559. Berigh 1590. Berrig 1643. 1667. Berg 1723.

Berg n., Berg, Berggrund (Indl. S. 43).

35. Vaag. Udt. *våg*. — af Wage AB. 65. i Vaghe DN. V 702, 1497. Vogh NRJ. II 72. Vaag OE. 40. Wog 1559. Wogh 1590, 1643. Waag 1667, 1723.

Vågr m., Vaag (Indl. S. 84). Gaarden ligger indenfor en saadan.

36. Eidet. Udt. *ei'e*, Dat. *ei'a*. — Ede NRJ. II 72. Edtt 1559. Eide 1590. Eid 1667. Eide 1723.

*Eið n., Eid (Indl. S. 48). Eidet er her den indre, lavere Hals af en liden Halvø, som er høiere udenfor Gaarden.

37. Vean. Udt. *vé'ann*, Dat. *vé'å*. — Veym NRJ. II 72. Weang 1559. Wedaae 1590, 1643. Weda 1667. Weaa 1723.

*Viðir, Flt. af við r m., Skov, Træ. Om de forskjellige Nutidsformer, hvori det forekommer, se Indl. S. 85. Veym i 1520 er vel en Gjengivelse af den gamle Dativform Við n m; den nyere Dativform har man i de senere Former Wedaae, Weaa, maaske ogsaa med Tanke paa den ved Gaarden udfaldende Aa. Det er ogsaa godt muligt, at denne har havt et af samme Stamme dannet Navn *Við å. Der er nu Granskov opover langs Elven.

38. Glomstad. Udt. *glå'mmsta*. — Glomsta 1559, 1590. Glombstad 1643. Glomstad 1667, 1723.

PnSt. S. 91 antages det under Tvivl, at det kan være *Glúmsstaðir, af Mandsnavnet Glúmr. Udt. gjør denne Forklaring meget nsikker. Den leder til snarere at antage det for samme Navn som Glomstad i Aamot, a Glamastad n m 1465, men allerede ved 1575 Glomstad, og de forsvundne i Glamastad h m i Loiten og Glamastad h m i Faaberg, det sidste i OE. skr. Glomstad. Disse maa komme af Elvenavnet Glåma, som er bevaret som saadant paa flere Steder, saaledes i Glommen (jfr. NE. S. 73). Der er her en Aa, der kommer fra Glomstadvandet og falder ud i Torsetundet strax nordenfor Gaarden, som kan have baaret Navnet.

39. Mælan. Udt. *mé'laan*. — Mellym NRJ. II 72. Melle 1559. Mielle 1590. Melle 1667. Mæhle 1723.

*Mæl r, Flt. af mæl r m., Elvemæl (Indl. S. 67). Gaarden ligger ved den nordlige Bred af den under frg. GN. omtalte Aa.

40. Kammen. Udt. *ka'mmen*, Dat. *-ma*. — Kamb 1643. Kammen 1667, 1723.

Af kam b r m., Kam, ofte brugt som Navn paa takkede Fjelde. Ogsaa her er det vist egentlig Fjeldnavn. Gaarden ligger under et Fjeld. Se Søkkelven GN. 3, 5.

41. Stemschaug. Udt. *sté'mmshaujen* (ogsaa *stø'mms-*). — Stenrehuo (!) 1559. Stennþhough 1590. Stembshoug 1667. Stems-houg 1723.

Ldsbl. 244 antages det, at Navnets gamle Form er *Stefnishaugr, af *stefni n., alledet af stafn m., Stavn, brugt om sterkt fremspringende, brat Hoide og om langt ndstikkende Odder (Indl. S. 78. Jfr. ogsaa Folkespr. Stemne n. = Stamm). Dette Ord antages at ligge i Brugsnavnet Stevnet (se ndf.). Forholdet til GN. 41, 2 gjør vel denne Forklaring rimeligere end at henføre 1ste Led til den Stamme Stim, som man har i Fjeldnavnet Stemshesten og Grændenavnet Stemme i Bud, hvilket kunde passe bedre med Udt. Udenfor Gaarden stikker et lidet smalt Nes nd i Fjorden og ender i en Fjeldknaus med brat Affald.

41, 2. Stevnet. Udt. *stæ'mne*.

Se under Gaardsnmmeret.

42. Gjelen. Udt. *jé'la*, Dat. *jé'len*. — Gel NRJ. II 72. Giell, Güell 1559. Gellenn 1590. Giellen 1643. Gielen 1667, 1723.

Er Folkesprogets *Gil* f., Sideform af *gill* n., Kløft, Revne. Ligger ved Munden af en Elv, som paa en Del af sit Løb gaar gjennem en trang Fjelddal. Det maa være hertil, Navnet sigter, og der kan derfor være nogen Grund til at tro, at Navnet egentlig er Elvenavn. Jfr. NE. S. 71.

42, 6. Klakken. Kaldes *jé'laklakken*.

Egentlig Navn paa et Fjeld. Af klakkr m., i Betydning af en Bergknaus, Fjeldtop. Jfr. GN. 3.

43. Øverbak. Udt. *øverbakk*. — Backe 1559. Offuirbacke 1590. 1643. Øffuerbach 1667. Øverbach 1723.

GN. 43 og 44 er øiensynlig Parter af en ældre Gaard * *Bakki*.

43, 3. Myren. Kaldes *bakkmjra*.

43, 8. Meviken. Udt. *mé'vika*.

44. Nerbak. Udt. *nérbakk*. — Backe 1590. 1643. Nederbach 1667. Nederback 1723.

45. Sjølien. Udt. *sjý'lia*. — Solien 1667. Solie, Sölie 1723. Ligger i en fra Fjorden opgaende Li; 1ste Led er *sjór* m., So.

46. Aasgaard. Udt. *â'sskalen*, Dat. *-la*. — Aßgordt 1590. Aasgaard 1643. Aaskar 1667. Aasgaard 1723.

Jfr. Aasgaard GN. 77. Ogsaa her kunde sidste Led ligesaavel være *skarð* som *garðr*. Beliggenheden taler adskillig for det første. Gaarden ligger i den Elvedal, som gaar op fra Aarvaag. Det er maaske ikke umuligt, at 1ste Led kan være det samme i begge Navne, idet *rs* i * *Årskarð* (?) ved Assimilation kan være blevet til *ss*.

47. Aarvaag. Udt. *â'rrvåjen*, Dat. *-ja*. — Orwogh NRJ. II 72. Oruog 1559. Aarwogh 1590. 1643. Aarwog 1667. Aarvaag 1723.

Ligger ved Udløbet af en Aa, hvorfor det kunde være * *Árvágr*, sms. med Gen. af *á f.* Udt. med kort Vokal er dog isaafald paafaldende. Det er derfor mulig rettere at antage, at 1ste Led ligesom undertiden i det meget alm. Navn Aarvik og i Aarskog (se Rovde GN. 82 og 97, Volden GN. 98) er Trænavnet *qir* eller en Afledning deraf. Navnet findes ikke andensteds.

48. Fevelen. Udt. *fæ'vel'n*, Dat. *fæ'vla* (ikke *l*, ogsaa hørt *fø*). — af Fiuola AB. 64. Viuel NRJ. II 72. Ffewill OE. 40. Fouel 1559. Feucll 1590. Feulen 1643. Fewelen 1667. Fevelen, Fævelen 1723. Jfr. Fjordnavnet Fibuli i Gisle Surssons S.

Gaarden ligger ved Bunden af den smale Fjordarm, som nu efter GN. 47 kaldes Aarvaagfjorden. Lidt indenfor Gaarden paa Grændsen mod Hevne ligger et Fjeld, som paa Karterne kaldes Føbeljfeldet. I dette Navn kan man vel antage, at den gamle Navneform er bedre bevaret, og det støtter den Mening, at *Fiuoli* i AB. er = det gamle *Fibuli*, som uden tvivl opr. er Navn paa Aarvaagfjorden. Jfr. N. Fjorden. S. 44. Om Navnets Betydning kan jeg ikke give nogen Oplysning. Udenfor Grisvaageen (se GN. 75) er der efter Karterne en Holme, som kaldes Fevelholmen. Dette Navn har vel intet med Gaardnavnet at gjøre, men er vel snarere dannet af Plantenavnet *fifill*; jfr. ogsaa Sunnelven GN. 27.

49. Løvik. Udt. *lë'vikann*, Dat. *-kå*. — Loeuig 1643. Lowigen 1667. Loviig 1723.

Formodentlig * *Løðuvík*, se Sylte GN. 23 og Stangvik GN. 42.

49. 2. Hellandet. Udt. *hæ'llanne*.

Kan mulig være sms. med *hella f.*, flad Berggrund (Indl. S. 55).

50. Vikan. Udt. *ví'kann*, Dat. *-ká*. — Wiche 1559. Wigum 1618. 1630. 1643. Wiig, Wichenn 1626. Wichen, Wich 1664. Wichum 1723.

* *V i k a r* (ældre *V í k r*), Flt. af *v í k f.*, Vik. — GN. 60—58 har tidligere hørt til Hevne Thinglag og Søndre Trondhjems Amt.

51. Sagmestervik. Udt. *sá'meistarvíka*. — Saugmesteruig 1664. Saugmestervig 1723.

52. Havnvik. Udt. *ha'mmvíka*. — Hamuig 1664. Hamsvig, Hamwig 1723.

Sms. med *h q f n f.*, Havn for Færtoier (Indl. S. 58).

53. Ledal. Udt. *lédalen*. — Lerdall 1618. Leerdall 1626. Leedall 1664. Leedal 1723.

Efter de ældste Skriftformer synes 1ste Led at indeholde Stammen *leir*. Man kunde da snarest formode opr. **Leirudalr*, af et Navn **Leira* paa den her udfaldende Elv (jfr. NE. S. 141). Dette kan stemme med den nuv. Form, jfr. Leland i Alstahaug, Lenes i Hevne, Lebrekk i Haa (af *Leirbrekka*), det hyppige Leangen o. fl.; alle opr. *Leir*. Sikkert kan man dog ikke slutte af forholdsvis saa sene Former.

54. Kjøsvik. Udt. *kjø'ssvíka*. — Kjørþuig 1618. 1630. 1643. Kjørþuig 1626. Kiodswig 1723.

Kan mulig være samme Navn som Kjørsvik, Frænen GN. 9, jfr. Kvernes GN. 28. Formen Kjøsvik findes ogsaa i Brønnø (Bd. XVI S. 18).

55. Dromnes. Udt. *dró'mnæs*. — Dromnes Fornm. s. IX 473. af Dromanese AB. 64. i Dromanes AB. 69. Dromness NRJ. II 55. Dromnes [trykt Dørommes] OE. 40. Drumenes 1559. Dromnes 1590. Dromnes 1618. 1626. 1630. 1643. 1664. Dromnæss 1723.

Sagaens Navneform tyder paa et Elvenavn i 1ste Led, hvorfor det ogsaa NE. S. 32 under Tvivl er opført som indeholdende et saadant. Der findes imidlertid intet Vasdrag i lang Afstand fra Gaarden; denne Opfatning er derfor neppe holdbar. Der synes derfor at være Grund til at formode, at Formen *Drómanes* i den norske Kilde AB. er den rette. Isaaftald kan man tænke paa et Fjordnavn **Drómi*, brugt om Dromnessundet. Mon beslegtet med *drómi m.*, Lænke, Baand?

56. Skipnes. Udt. *sjé'ppnässe*. — af Skipanese AB. 64. Skiperness OE. 40. Skipernes 1590. Schibnes 1618. 1630. 1643. Schibennes 1626. Skibnis 1664. Schibnæs 1723.

Skipanes, sms. med Gen. Flt. af *skip n.*, Skib. Findes paa flere Steder, saaledes i Hitteren og i Øksnes, og Skipeneset i Fane. Betyder vel et Nes, hvor Skibe pleier at lægge til. Formerne i OE. og fra 1690 giver imidlertid Grund til at tro, at *Skipanes* er en allerede i M.A. foregaaet Forkortelse af **Skiparanes*, af *skipari m.*, en Søfarende, ligesom man allerede for 1400 finder skrevet *Skinnaanes* for *Skinnaaranes*, nu *Skinnes* i Sandsvær; se Hero GN. 21, 5. Isaaftald maa man antage, at det ligesom det nyere Skipperviken sigter til, at en Søfarende har grundet Gaarden eller engang boet her. Den ligger paa Sydsiden ved Indløbet til Dromnessundet. — GN. 58—70 ligger paa den store Ø Skarso.

57. Skar. Udt. *skäl*. — Skard AB. 64 s. Skorde NRJ. II 55. Skar 1559. 1590. Schar 1618. Schaaer 1626. Skar 1664. Schar 1723.

Skarð n., Skar (Indl. S. 76). Gaarden ligger foran et langt og meget dybt Skar. Efter denne Gaard eller snarere efter selve Skaret har Skarso Navn.

58. Rognan. Udt. *rø'ngnan*, Dat. *-gnå* (her i Grænden sagdes ellers Dat. Flt. at lyde *-ó*). — af Raunum AB. 62. i Medhraugna AB. 64 s. Rogne 1559. Raange, Rogenn 1590. Rungenn, Rong 1618. 1630. Rougnne 1626. Rongnen 1664. Rognen 1723.

Raunar, se Haram GN. 7. Her maa det formodentlig opfattes som Flt. af raun f., Rognetræ.

59. Ulsnes. Udt. *ú'lsnés*. — Wlsnis 1559. Olsnis 1590. Vilþnes 1643. Vlsnes 1667. Ulsnæs 1723.

* Ulf s n e s, af Mandsnavnet Ulf r (PnSt. S. 271).

59, 3. Myren. Kaldes *ú'lsnésmyra*.

60. Vihalsen. Udt. *ví'hælsen*, Dat. *-hælsa*. — Wiiehals 1643. Wihals 1667. 1723.

Manske * V í ð h a l s, af Adj. v í ð r, jfr. Vihammer, Stordalen GN. 61. Gaarden ligger paa et bredt Nes under en høi Fjeldli. Da der er en Aa lige ved, kan man ogsaa tænke paa Elvenavnet Via (NE. S. 296. 342).

61. Romundset. Udt. *rø'mmséten* (ogsaa *-sét*). — Remosethier 1559. Romundsettir 1590. Roemundset 1643. Romenset 1667. Romundsæt 1723.

* R ó m u n d a r s e t r, af Mandsnavnet R ó m u n d r (PnSt. S. 209).

61, 4. Einan. Udt. *ei'nann*, Dat. *-ná*.

Bestemt Flt. af Trænavnet einir eller af einin n., Enerkrat.

62. Torset nordre. Kaldes *nø't-tørrsét*. — Torsetter NRJ. II 72. Thorsett 1590. Thorsedt 1643. Torset 1667. Torset, Taarset 1723.

Se GN. 28.

63. Kalveland. Udt. *ka'llann*, *kæ'llann* eller *ka'llann*. — Kalfelønd NRJ. II 72. Kalleland 1559. Kalfueland 1590. 1643. Kalland 1667. Kalveland 1723.

* K a l f a l a n d, sms. med Gen. Flt. af Dyrenavnet kalfr. Betyder vel et Jordstykke, som engang havde været brugt til Havnegang for Kalve. Findes paa flere Steder paa Vestlandet. Jfr. ogsaa Surendalen GN. 37.

64. Ramsvik. Udt. *rå'mmsvika*. — Ramsuig 1643. Rams-
wig 1667. Ramsvig 1723.

Se Vatne GN. 118.

65. Baardsholmen. Udt. *bå'rshålmen*.

66. Melland. Udt. *mé'llann*. — Moland NRJ. II 72. Meil-
landt 1559. Meilannndt, Meland 1590. Meilland 1643. Meland 1667. Mæland 1723.

* M e ð a l l a n d, Midtgaarden.

67. Finset. Udt. *fi'nsæt*. — Findset 1723.

*Finnssetr, af Mandsnavnet Finn r (PnSt. S. 70).

68. Sandvik. Udt. *sa'n'vika*. — Sandvigen 1723.

69. Aakvik. Udt. *å'kvika*. — af Akerwik AB. 64. Akawik AB. 66 (urigtig trykt Akar-). Oguick OE. 40. Auigenn (!) 1559. Aackuigenn 1590. Aachuig 1643. 1667. Aachviig 1723.

Akrvik, en Vik, ved hvilken der er en Ager. Et meget almindeligt Navn.

70. Lesund. Udt. *lè'sýnne*, Dat. *-na*. — af Ledrasunde AB. 64. Lerswnd NRJ. II 72. Leisund 1559. Lessuundt 1590. Leesund 1643. Lesund 1667. Leesund 1723.

Ligger paa Nordsiden af Sundet mellem Skarso og Grisvaago. Paa Sundets anden Side, paa Grisvaago, ligger Kiplesund, AB. 64 kaldet *sydra Ledrasund* og i en yngre Tilføielse paa samme Sted fra c. 1500 *Keipelædinsund* (se GN. 74). I det sidste maa der uden tvivl være en Forvanskning; Sundets gamle Navn maa derfor antages at være *Leðrasund*. Samme Stamme som i 1ste Led synes man at have i *Leðrøy* i Sund, nu Lerøen, udt. *Lerøina*, i *Lædre* i Egersund, *Leire* i Hjørundfjord og *Lore* i Horg. Den (forøvrigt sproglig maaske trivlsomme) Formodning om denne Stammes Betydning, som er fremsat ved Hjørundfjord GN. 22, idet den er henført til *lauðr*, isl. *lōðr*, Skum, ogsaa om Seens Skum, synes ogsaa at passe her. Ligeoverfor Sundets Aabning mod Nordvest har man den aabne Havled Ramsøfjorden mellem Smølen og Hitteren, hvorfor der vel her til sine Tider kan være meget sterk Søgang og Brænding. Der synes ogsaa her (jfr. om Dromnessundet GN. 55) at være Adgang til at formode et opr. usms. Navn **Leðri* paa Sundet.

70, 2. Sæterneset. Udt. *sæ'ternesse*.

71. Svinvik. Udt. *svi'nvika*. — Suinuigh 1559. 1590. Suinnduig 1643. Suinwig 1667. Svinvig 1723.

Se Stangvik GN. 52. — GN. 71—76 ligger paa Grisvaago.

72. Bugen. Kaldes *jø'ta*, Dat. *jø'ten*. — Baugen 1667. Bougen, nu kaldet Kiøten 1723.

Om Bugen se GN. 2. Ligesom ved det flg. GN. maa Navnet her sigte til en Bugt paa den søndre Kyst af Lesundet. Daglignavnet er **gjóta f.*, en Sideform til **gjóta f.*, som ikke findes i det oldn. Literatursprog, men i Folkespr. betyder: langstrakt Hulning i Jorden, laangagtig Græsplet mellem Bakker eller Klipper (Indl. S. 51).

73. Kiplesundsbugen. Kaldes *bú'jen*. — Kiplesundboug 1643. Kiplesund Bougen 1723.

74. Kiplesund. Kaldes *kē'pplessta*, Dat. *-sten*. — [af sydra Ledrasunde AB. 64]. Keipelædinsund AB. 64 s. Kiblesund OE. 40. Kielliesund 1559. Kepleßundt 1590. Kiepleßund 1643. Kieplesund 1667. Kiplesund 1723.

Se GN. 70. Det foransatte Tillæg kan maaske være *keipr m.*, etslags Fartoi, og den gamle Form maa da være **Keipalæðrasund*. *Keipr* findes ogsaa brugt som Persontilnavn (DN. IX 120, 1340 om en Mand i Nordfjord); men det er mindre rimeligt i denne Forbindelse at opfatte det saaledes. Den merkelige Udtaleform kan jeg ikke fyldestgjørende forklare. *-sta* kunde vistnok være opstaaet af *-stōð f.* (Indl. S. 80), og man kunde tænke sig et med *Leðrasund* sideordnet Navn **Leðrastōð* (eller med Tillæg

*Keipaleðrastöð), dannet paa en Tid, da et Fjordnavn *Leðri endnu var kjendt. Dativformen maatte da forklares som opstaaet, efterat Navnets Oprindelse var glemt, idet man opfattede -lesta som et Hunkjønssord med bestemt Artikel, maaske ogsaa under Paavirkning af Navnet Husfest (GN. 77). Dette er imidlertid kun en meget usikker Gjetning.

75. Grisvaag. Udt. *grí'svåjen*, Dat. -*ja*. — Grisewogh NRJ. II 72. Griisuog 1559. Grisuoogh 1590. Griswaagh 1667. Griisvaag 1723.

Ligger ved en liden Bugt paa Vestsiden af Grisvaagoen. Navnet kommer vel snarest af Grisen som Navn paa Boer og Holmer. Paa samme Maade skal Grisevæfjorden ved Flekkefjord have Navn af en Holme i den, som kaldes Grisen.

75, 2. Bæroen. Udt. *bæ'roia*.

Kan være sms. med *bær n.*, Bær.

75, 4. Aukan. Udt. *au'kann*, Dat. -*kå*.

Findes som Navn paa Smaabrug ogsaa paa Smølen og paa Hitteren. Forklares Indl. S. 43 som Flt. af *auki m.*, Forøgelse, som Gaardnavn brugt i samme Betydning som *aukiand*, d. e. ved Rydning tillagt Land.

76. Gjerde. Udt. *jé'la* (vel Dat.). — Gierde 1559. 1667. Gizele 1723.

*Gerði n., indgjerdet Jordstykke (Indl. S. 51).

77. Husfest. Udt. *hú'sfæssta*, Dat. -*ten*. — Huusfest 1667. 1723.

Sidste Led er *festr f.*, Landtong, i Stedsnavne vel at forstaa om et Sted, hvor Fartøier kan fæstes i Land, en Havn (Indl. S. 49, jfr. Vartdalsstranden GN. 86). Husfest, som ogsaa findes i Bremanger, betyder vel en Havneplass, hvor der findes Vaaningshuse, jfr. Navne som Husvaag og Husøen. — GN. 77—94, undtagen GN. 92, ligger paa Ertvaagøen.

78. Roksvaag. Kaldes *øi'galen*. — Røgsuogh 1590. Roxuog 1643. Reskuogen (!) 1667. Roxviig, Rochsvaag 1723.

Sandsynlig samme Navn som Eðø GN. 1. Det maa dog bemærkes, at Gaarden ligger ved en Vik yderst i Foldfjorden, som AB. 65 kaldes *Rossafjörðr* (se GN. 89). Dette kunde tale for, at Gaardnavnets gamle Form har været *Rossavágr, som efter Mellemvokalens Sloifning mulig kunde blive til Roksvaag efter den hyppige Brug at indskyde *k* foran *s* med flg. Konsonant. Vokalen i de ældre Skriftformer taler dog ikke for denne Forklaring.

79. Espeset. Udt. *æ'spset*. — Espesetter NRJ. II 74. Espesett 1559. 1590. 1643. Espset 1667. Espeset 1723.

*Espisetr, se Herø GN. 22.

80. Haltbak. Udt. *hå'hlabakkann*. — Hasselbach 1643. 1667. Haltbache 1723.

Af Trænavnet *hasi* og *bakkim*, Bakke.

81. Stavnes. Udt. *stá'vnésse*, Dat. -*sa*. — Stangnes 1643. Stagnes 1667. Stafnæs 1723.

Ofte forekommende Navn, hvis 1ste Led er *stafr m.*, Stav, Stok. Betegner vel et langt fremstikkende Nes, som har saadan Form, at det kan sammenlignes med en Stav.

82. Follan. Udt. *få'llann*, Dat. -*la*. — af Foldom AB. 65 s. Falle NRJ. II 74. Ffolland OE. 40. Folde 1559. Follou, Folle 1590. Foelle 1643. Follen 1667. Folde 1723.

Foldar, Flt. af Fold f., som N. Fjorden. S. 31 formodes at have været Navn paa den Fjord, som her gaar dybt ind i Ertvaagøen, og paa hvis østre Side Gaarden ligger. Den kaldes nu paa Karterne Foldfjorden. Fold har ogsaa været det gamle Navn paa Kristianfjorden og bruges endnu om en stor Fjord i Namdalen og om en i Salten, paa hvilket sidste Sted det dog vel nu mest bruges som Bygdenavn. Navnet betyder antagelig: den brede Fjord. Denne Fjord er tildels meget smal, men udvider sig i sin indre Del. Naar det AB. 65 siges, at Husby (GN. 89) ligger i Rossafjorde, vækkes der dog Tvivl, om Fold virkelig har været Fjordens Navn. Forholdet kan dog vel med stor Sandsynlighed forklares saaledes, at Rossafjorden har været Navn paa Fjordens ydre, smale Del, hvor Husby ligger, og Fold paa dens indre, bredere Bassin.

83. Sæmundset. Udt. *sæmmunssæt*. — Somonsetter NRJ. II 74. Semundsett 1559. Semundsetter 1590. 1643. Simenset 1667. Sæmundsæt 1723.

* Sæmundarsetr, se Rindalen GN. 32.

83, 6. Troen. Kaldes *pællann* eller *pælltrøa*.

Maaske at sammenstille med Pellen i Rennebu, se Bd. XIV S. 174, hvor det antages at være en Udtaleform med svækket Vokallyd af Pallen, som er Folkespr. Pall m., en jevn Forhøining paa Jorden, en flad Hei.

84. Sæteren nedre. Udt. *nærsætra*. — Zetter 1643. Neder Setter 1667. Neder Sætter 1723.

Sæteren øvre er gaaet ind under Sæmundset.

85. Aalmo. Udt. *ålmó* (sagdes ogsaa kaldet *ålmann*, vel rettere; Grænden *ålmagrænna*). — Almo NRJ. II 73. Almou 1559. Allmou 1590. Almoe 1643. 1667. Aalmo 1723.

Hvis Navnet er sm. med mór, kunde 1ste Led være Trenavnet alm r. jfr. Aalmo og Aalneset i Snaasen, det sidste i AB. skr. Almnes. I dette Amt kjender jeg dog ikke Exempel paa denne Udt. af Alma. Hvis den anden Opgave af Udt. er den rette, kan man opfatte Navnet som Flt. af alm r og Aalmo som Dat. (Qlmum). Aa i Nom. kan da være trængt ind fra Dat.

86. Skauset. Udt. *skau'sæt*. — Skoffjett 1590. Schouffset 1643. Schouset 1667. Schougset 1723.

Samme Navn som Skausæter i Eid Ndfj. og Skaagset i Inderøen, det sidste AB. 7 skr. Skanfuosætr. Den gamle Form er vel ogsaa her *Skaufusetr, af et Elvenavn Skaufa, som endnu er bevaret i Skana paa Namdalseidet. Det maa staa i Forbindelse med skauf n., som flødes brugt om Røvens buskede Hale; i Angelsachsisk bruges det tilsvarende scēaf om et Kornbaand. Grundbegrebet maa derfor være: noget busket. Det kan mulig have været brugt om et Skogsnar, et tæt bevoxet Sted. Det maa dog bemærkes, at den korte Tverel, ved hvilken Gaarden ligger, foruden at have et sterkt bøiet Løb, har en Mængde smaa Tillob tæt ved hverandre. Det kan tænkes, at dette har givet Anledning til at sammenligne den med en busket Hale.

87. Baarset. Udt. *bå'sæt*. — Borsett 1559. Berfjett 1590. Baardset 1643. Baarset 1667. Baarset, Baardset 1723.

Antagelig *Borgarsetr, af Mandsnavnet Borgarr. Jfr. PnSt. S. 47, hvor ved en Feil Bolsø GN. 93 er anført istedetfor denne Gaard. Opr. Bårdarsetr vilde vel nu have givet en Udt. med *tykt l. Findes ogsaa i Halse, men med noget forskjellig Udt. Se Halse GN. 21.

88. **Olsvik.** Kaldes *ri'kann*. — Wlsuig 1559. Oellsuig 1643. Olsuig 1667. Olsviig 1723.

Naar Navnet ikke er i levende Brug, kan det ikke sikkert forklares. Det kan være dannet af Mandsnavnet Ólafr ligesom Olsvik i Askøen og i Fillan (PnSt. S. 189).

89. **Husby.** Udt. *hú'ssbj*. — af Husaby i Rossafyrde AB. 65. Husby NRJ. II 74. Huszeby OE. 40. Husby 1559. Hußbye 1590. 1643. Huusby 1667. Huusbye 1723.

Húsabýr, af Gen. Flt. af hús n. og býr (bær) m., Gaard. Se Eresfjord og Vistdalen GN. 33. Om Rossafjórðr se GN. 78 og 82. Navnet er sms. med *rossa*, Gen. Flt. af *ross* n., Hest.

90. **Laukvik.** Kaldes *vi'ka*. — Luguigh 1590. Luckuig 1643. 1667. Loukviig 1723.

1ste Led er *laukr* m., Løg (Indl. S. 64).

91. **Strømsvik.** Kaldes *grí'mmsvi'ka*. — Strømsuog 1643. Strømsuig 1667. Strømsviig 1723.

Har Navn af en smal Strøm i den ydre Del af Foldfjorden. Daglignavnet er sms. med Mandsnavnet Grim.

92. **Josoen.** Udt. *jø'ssøia*. — Jensoen NRJ. II 74? Joßønn 1559. 1590. 1643. Josoen 1667. Josoe, Gioosoe 1723.

Kan mulig være samme Navn som Gjøssoen paa Hitteren, som i OE. skrives Geitesoin og saaledes maa være sms. med Mandsnavnet Geitir (PnSt. S. 87). Det er dog isaaftald paafaldende, at G. ikke er bevaret i de ældre Skriftformer. Man kunde derfor snarere formode, at Jensøen i 1620 viser hen til den rette Forklaring, da Jøsse (Jæsse, Jusse) fra det 15de Aarh. af findes brugt som Mandsnavn ved Siden af Jens (Jøns). En Forklaring af Joss = *gysja* f., Dynd, er ikke mulig, da den lille Ø er opfyldt af Fjeld.

93. **Maridalen.** Udt. *ma'ridalen*. — Mardall 1643. Maridahl 1667. Maridal 1723.

Hænger udentvivl sammen med Navnet Maroen paa en tæt udenfor liggende Ø. Maridalen maa være opstaaet af Maroidalen, eller hvis det er gammelt, af *Marøyardalr. Om Ønavnet se Sandø GN. 11 og 12.

94. **Vinsternes.** Udt. *vi'ngsnés*. — Visteness NRJ. II 74. Weinsnes 1559. Wennsternis 1590. Vinsternes 1667. Wingsternæs 1723.

Kan neppe være dannet af *vinstri*, venstre, da Navnet isaaftald ikke synes at kunne give nogen tilfredsstillende Mening efter Stedsforholdene. Da der nær Gaarden falder ud en kort Aa, som er Aflob for Vinsternesvandet, kan man snarere antage, at 1ste Led indeholder Elvenavnet Vinstra (NE. S. 298). Dette forklarer Magnus Olsen (Hist. Tidsskrift, 4de Række V S. 170 ff.) af Folkespr. *Vinster* f., den fjerde Mave hos de drovtyggende Dyr. Vinsternesvandet kan have hedet **Vinstri*. Men Nesets Navn maa være dannet af Elvens.

FORSVUNDNE NAVNE.

af Sunde AB. 64.

Har maaske ligget ved Sundet mellem Rotteen og Ertvaagøen, saa at Navnet kan staa i Forbindelse med Sundsboen GN. 7.

Løeffald 1559 (vel ved Auresundet).

Er bevaret i «Løvfald Sæter» (AK.) ved den Elv, som falder ud ved Aure Kirke. Om Navnets Betydning se Riudalen GN. 68.

Tuerbreck 1590 (anført mellem Rodal og Stokke).

*Tverbrekka, en Bakke tversover en Dal. Jfr. Tverberg, Vann-elven GN. 85. Har mulig ligget indenfor Grændsen af Valsøfjorden.

Melandnes 1667.

Har sandsynlig ligget i Nærheden af Melland (GN. 66).

Staffnes 1667.

Maaske en anden og rigtigere Skrivemaade ved Siden af Stagnes, som GN. 81 sees kaldet 1667.

VALSØFJORDEN HERRED.

Herredets Navn: Valsøfjorden. Udt. *va'lsøfjôlen*.

Ældre Navneform: i Wallangxfyrde AB. 64.

Om Navnets Forklaring se GN. 109. Herredet blev oprettet ved Udskeielse fra Aure efter Resol. af 14. 1893.

Blev eget Sogn og Kirke bygget efter Resol. af 1/3 1862.

Gaardenes Navne: **95. Bratset.** Udt. *bra'ssét*. — Brattsett 1559. 1590. 1643. Bradset 1667. 1723.

* Brattasetr, se Bolsø GN. 73. Ligger paa en Flade, hvorfra der gaar en brat Li ned til Fjorden.

96. Gjeistad. Udt. *jei'ssta*. — Giedstad 1559. 1643. Giestad 1667. Gistad 1723.

Kan være *Geitisstaðir, af Mandsnavnet Geitir (PnSt. S. 87). Da der ved Gaarden kommer en fossende Aa nedover Fjeldet, kunde man ogsaa i 1ste Led formode et Elvenavn Geit (NE. S. 89).

97. Gjerde. Udt. *jé'la* (vel Dat.). — Gierde 1590. Gierre 1643. Giere 1667. Giære 1723.

Jfr. Aure GN. 76.

98. Vaagosen. Udt. *vø'gøsen*, Dat. *-sa*. — Wogaas 1590. 1643. Waagaas 1667. 1723 (da Underbrug til GN. 99).

* Ligger ved en Vaag, hvori en Aa munder ud. Man kunde formode, at det egentlig er et Partnavn, som har opslugt et ældre Gaardnavn Vaag. I Udt. er aa i 1ste Stavelse ved Assimilation blevet til o.

99. Arasvik. Udt. *är'äsvika*. — Oraldsuik DN. II 206, 1342. Oraldzviik DN. II 226, 1345. Aralzwik AB. 65. Aritzwich NRJ. II 73. Ariswick OE. 40. Ariisuig 1559. Ariðuig 1590. Ærridtzuig 1643. Aareswig 1667. Arridsviig med Waagaas 1723.

Oraldsvik, af Mandsnavnet Oraldr, som har havt Sideformen Araldr. Det er vel egentlig Qraldr, af *Qrvaldr = oldtydsk Ara-

wald (PnSt. S. 191. 207). AB. 67 nævnes i Surendalen en Magnild Orals dotter. Erisvik i Bjugn, som ogsaa i NRJ. skrives Aritzwich, er vel samme Navn (Bd. XIV S. 36).

100. Hennen. Udt. *hæ'nna*, Dat. *hænn*. — Hennen OE. 39 (ode). Hienn 1559. Henn 1590. Hennden 1643. Henden 1667. 1723.

Vel opr. Elvenavn, som endnu er i Brug som saadant i Henda i Singsaas (NE. S. 99). Gaarden ligger ved Udlobet af en Aa. Det er ogsaa Navn paa et Fjeld nær Gaarden. Et enslydende Gaardnavn findes i Ringsaker, se Bd. III S. 38. Om et beslægtet Ønavn se Bremsnes GN. 78.

101. Kraaknes. Udt. *krå'knésse*, Dat. *-sa*. — Kroegneþ 1643. Kragnes 1667. Kraagnæs 1723.

Er vel dannet af Fuglenavnet *kråka*. Der er her ingen Elv.

102. Kraaknes Laksevorpe. Kaldes *krå'knésvårpå*.

103. Henset. Udt. *hæ'nnsét*. — Hemdesetter NRJ. II 63. Hemsett 1559. Hennsett 1590. Hendþet 1643. Handset 1667. Hændset 1723.

Iste Led er enten Elvenavnet eller maaske snarere Fjeldnavnet, se GN. 100.

104. Otnes. Udt. *å'ttnés*. — Ottness NRJ. II 63. Ottnis 1559. 1590. Otnes 1643. Aadnæs 1667. Aatnæs 1723.

Kommer vel af Elvenavnet Otta, ligesom Otnes i Rendalen og i Selje, som udtales ligesom Navnet her (NE. S. 183. Bd. III S. 366). Der falder en Aa ud nær Gaarden.

105. Hestnes. Udt. *hæ'sstnés*. — af Hestanese AB. 65. Hostnis 1559. Hestennis 1590. Hestnes 1643. Hestnæs 1667. 1723.

Forekommer paa mange Steder. Det betegner vel et Nes, som har været brugt som Havnegang for Heste.

106. Englien. Udt. *æ'nplia*. — Englien 1667. Englie 1723.

107. Enge. Udt. *æ'nnaun*, Dat. *-nå*. — af Eingiom AB. 65. Enghe NRJ. II 63. Einge OE. 39. Enge 1559. 1590. 1643. 1667. 1723.

Engjar, Flt. af eng f., Eng (Indl. S. 49).

108. Kane Laksevorpe. Kaldes *ka'nnavårpå*.

Af Familienavnet Kane, se Strømsneset GN. 14.

109. Valsøen. Udt. *vå'lsøia*. — Jfr. i Wallangxfyrde AB. 64. [Wallangxoy AB. 64 s.]. Vallensvnd NRJ. II 73. Vallesøey OE. 39. Walsoy 1559. Valsoenn 1590. 1643. Walsøen 1667. Walsøe 1723.

Vallangxøey. Iste Led, Vallangr, maa være et gammelt Navn paa Valsøfjorden, vel dannet af *vøllr*, Vold, Slette. Efterat den i Fjordens Munding liggende Ø først havde faaet et af Fjordnavnet dannet Navn, er Fjordens nyere Navn igjen blevet dannet af Ønavnet i dettes yngre, afslidte Form. Samme Fjordnavn synes at ligge i Gaardnavnet Vallesvær i Hovaag, hvor -vær er opstaaet af *fjorðr* og Iste Led formodentlig er opstaaet af Vallangs- (N. Fjorðn. S. 76. Bd. VIII S. 150). Ogsaa Valsøen i Jossund, som i OE. skrives Vallingzøey, og paa hvilken der skal være en Ager, som endnu kaldes Vallingen, indeholder uidentivl det samme Fjordnavn, som

der maa have betegnet Vallersundet. En lignende Afslidning af en ældre Form som i disse Navne har man ogsaa i Balsnes i Evens ved Mundingen af Fjorden Ballangen (Bd. XIV S. 28. XVI S. 294).

110. Hjellnes. Kaldes *né'sse*, Dat. *né'ssa*. — Giældnes 1643. Giældnes 1667. Giældnæs 1723.

*Hjallanes eller *Hjallnes, af *hjallr* m., flad Afsats, Terrasse (Indl. S. 66). Gaarden ligger paa en Flade paa et temmelig høit Nes.

111. 112. Sandnes store og lille. Udt. *sa'nnes*. — af Sandnese AB. 64. 66. Sanndnis 1590. Sanndnes 1643. Stoer Sandnæs Lille Sandnes 1667. Stor, Lille Sandnæs 1723.

Sandnes, det sandige Nes.

113. Sæteren. Udt. *sé'tra*, Dat. *sé'teren*. — af Sætre i Wallangxfyrde AB. 64. Settre NRJ. II 74. Setther 1559. Setter 1590. 1643. 1667. Sætter 1723.

114. Botn. Udt. *bå'ttn*, Dat. *bå'ttna*. — Bottne 1559. Bortne 1590. Bottenn 1643. 1667. Yttre og Indre Botten 1723.

*Botn m., Bund, navnlig brugt om Steder, som ligger ved Enden af en Fjord eller Indsø. Denne Gaard ligger inderst i Valsøfjorden.

114, 3. Øren. Udt. *øi'ra*.

114, 7. Smedhaugen. Udt. *smé'haujen*.

115. Odegarden. Udt. *øi'galen*. — Ødegaard 1723.

116. Renslien. Udt. *ræ'nnslia*. — Reenslie 1643. Reenslie 1667. 1723.

Kan nok være samme Navn som Reinslien, Rindalen GN. 13.

117. Fjærlien. Udt. *fjé'lia*. — Fierdliid 1559. Fierliidt 1590. Fierlien 1643. 1667. Fierlie 1723.

Formodentlig *Fjærdarliid, Lien ved Fjorden. Jfr. det forsvundne af Fyrde, se under »Forsvundne Navne».

118. Hogset. Udt. *hø'kksét*. — [Heghsæther (trykt: Helg-) AB. 65?]. Hogszeter OE. 39. Hogset 1559. 1590. Hoegsett 1643. Hogset 1667. 1723.

Heggsætr?, af Trænavnet *heggr*. Citatet af AB. vedkommer vist denne Gaard. Ogsaa i Slemdal, i Gjerpen, i Forde og i Skjerstad er det gamle Hægsætr, Hægsætr nu blevet til Hogset, ialfald paa nogle af de nævnte Steder udt. ligesom her.

119. Lervik. Udt. *læ'rrika*. — Leirvik AB. 65. 64 s. Lerwik NRJ. II 73. Lerwiick OE. 39. Leruig 1559. 1590. Leeruig 1643. 1667. Leerviig 1723.

Leirvik, den lerede Vik. Med Hensyn til Udt. af 1ste Led jfr. Tusteren GN. 6.

120. Stokke. Udt. *stå'kkann*, Dat. *-ka*. — af Stokkom AB. 64. Stocke 1559. 1590. 1643. 1667. Stocche 1723.

Stokkar, se Hjørundfjord GN. 49.

FORSVUNDNE NAVNE.

- af Fyrde AB. 64. 65.

Fjorðr m., Fjord, ofte brugt som Navn paa Gaarde, som ligger ved Enden af en Fjord eller større Indsø, oftest i Nutidsformen Forde, som er udgaaet fra den gamle Dat. Firði, Fyrði. Jfr. Volden GN. 47. Det er sandsynligt, at Gaarden har ligget i det inderste af Valsøfjorden. Fjærli (GN. 117) kan mulig staa i Forbindelse med det gamle Navn, omend den gamle Gaard rimeligvis har ligget længere inde.

Soellj 1643.

Er det meget udbredte Navn Solli (Sóllid), se Volden GN. 114.

Grønnlie 1643.

Siohammer 1643. Soehammer 1723 (gaaet ind under GN. 114, Botn).

HALSE HERRED.

Herredets Navn: Halse. Udt. *hå'lsa*.

Ældre Navneformer: Haulsyniar sokn DN. II 61, c. 1303. Holsyniar skipr. AB. 65. Haulsynia skipr. DN. II 207, 1342.

Halsnoe Tingsted NRJ. II 62. [Halzem sogn OE. 41]. Halsen Tinglag 1643.

Opr. Gaardnavn, se GN. 12.

Kirken nævnes i MA. (DN. II 61). Blev sammen med Tusteren Annexsogn udskilt fra Stangvik som eget Kald ved Resol. af $\frac{1}{8}$ 1876.

Gaardenes Navne: **1. Staknes.** Udt. *sta'kknésse*, Dat. *-sa*. — Stachneß 1643. Stachnes 1667. Stacknæs 1723.

Se Øre GN. 25, 2.

2. Dragset. Udt. *drä'gsét*. — Dragßett 1590. 1643. Dragset 1667. 1723.

Kan være sms. med drag n., om hvis forskellige Betydninger se Indl. S. 47, eller da der gaar en Elv forbi Gaarden, maaske med et Elvenavn Draga eller Drøg (NE. S. 30).

3. Heggem. Udt. *hæ'jjemm*. — af Hegeime AB. 65. Hege NRJ. II 62. Heggem OE. 38. Hegenn 1559. Hegem 1590. Heggumb 1643. Heggem 1667. Heggem 1723.

Heggeimr, se Øre GN. 10.

4. Heggemsnes. Udt. *hæ'jjemmsnésse*, Dat. *-sa*. — Heggumbsnes 1643. Heggemsnæs 1667. Heggemsnæs 1723.

5. Kaldset. Udt. *ka'llsét*. — Kaldset 1643. Kalset 1667. Kaldset 1723.

Findes ogsaa i Sparbuen. Kunde efter Formen være sms. med Adj. kaldr, kold, eller mulig med et deraf dannet Elvenavn (NE. S. 124). Ialfald mod den første af disse Forklaringer taler, at Gaarden ligger nede ved Fjorden frit mod Syd. Der kunde derfor være Grund til at antage, at 1ste Led

snarere er et af Mandsnavnene Karl eller Karli ligesom i Kalstad i Hamnerø, hvis Iste Stavelse ndtales ligesom her (Bd. XVI S. 264. Jfr. PnSt. S. 156).

6. Kvalnesvik med Ringen. Udt. *kvä'lnésvika. ri'nñen*, Dat. *ri'nña*. — Quallsuig 1559. Quallingsuigh 1590. Quallsuig 1643. 1667. Qvalnæsviig 1723. — Ringen 1667. 1723.

Kvalnes forekommer paa mange Steder i Nordlands og Tromsø Amter, men ellers sjelden. Det kan vel undertiden sigte til, at Hvale har drevet iland paa Stedet. I andre Tilfælde kan det komme af Kvalen som Navn paa Skjær, eller det kan være grundet i en Sammenligning mellem Nesenes Form og en Hval. — Ringen kommer af ringr m., Ring, Kreds; maa som Stedsnavn sigte til noget afrundet, kredsformet.

7. Reitan indre. Kaldes *i'nñreitann*. — Rette NRJ. II 62. Reitann OE. 38. Inderettlie 1559. Inder-Ritte 1590. Reite 1643. Indre Reiten 1667. 1723.

* Reitar, Flt. af reitr m., afgrændset Flade (Indl. S. 70). Jfr. GN. 23.

8. 9. Volem indre og ytre. Udt. *völ'öm*. — af Woleime AB. 65. Vollym NRJ. II 62. Valem OE. 38. Wallum 1559. Induallenn, Wollem, Wallum 1590. Wollumb 1643. Inder Wollum, Wollem 1667. Indre Wollum, Wollum 1723.

Vøleimr (Vøluheimr)?, af Elvenavnet Vala. Se NE. S. 289, hvor dog ikke dette Navn er opført; jfr. Sunnelven GN. 11. Der rinder en liden Aa et Stykke søndenfor Gaarden.

10. Rød. Udt. *rö*. — Rede NRJ. II 62. Rodt 1590. Roe 1643. 1667. 1723.

* Rød n., Rydning (Indl. S. 71).

11. Megaarden. Udt. *mé'garen*, Dat. *-ra*. — Midgord i Halßem OE. 38. Meegaard 1643. 1667. 1723.

* Midgård r, Midtgaarden, opr. en Part af Halse.

12. Halse. Udt. *hä'lsa*. — Se under Herredsnavnet. i Halsynium DN. II 60, 1303. Holsyniar AB. 65 (3 Gaarde). Helse NRJ. II 62. Halßem OE. 38. Halßenn 1559, 1590. Halse 1643. 1667. 1723.

Hølsynjar Flt., af hals m. og vin f., ogsaa skr. Haulsynjar (jfr. Akero GN. 1) og Halsynjar. Ved hals sigtes her til Eidet mellem Halsefjorden og Skaalvikfjorden. Navnet findes kun her.

13. Aakvik. Udt. *ä'kvika*. — i Okauik DN. II 59, 1303. [af Akawik AB. 66?]. Ogewigh NRJ. II 62. Aagevick OE. 38. Ouigenn (!) 1559. Aachuigenn 1590. Aachuigenn 1643. Aachwigen 1667. Aagvиг 1723.

Okavik. Iste Led hænger vel sammen med ok n., Aag, som i et Stedsnavn maa hentyde til en Eiendommelighed ved Situationen. Jfr. Okan i Velfjorden, som Bd. XVI S. 48 formodes at indeholde et Fjordnavn *Ok i; fremdeles Aak i Grytten, som mulig indeholder samme Stamme (S. 231 ovf.). Det er uregelmæssigt paafaldende ogsaa i Grytten ligesom her at finde et Navn af denne Stamme lige ved Siden af Hals, skjønt det sidste vistnok ikke kan være ganske samme Navn paa begge Steder. Paa Island er Ok Navn paa et kuppelformet Fjeld med en Jøkel nær Halsar og Grænden Halsasveit. Se Kälund I S. 314. Paa andre Steder har Aakvik en ganske anden Opriindelse, jfr. Aure GN. 69.

14. Hønsvik. Udt. *hø'nsvika*. — Hønsnavik DN. II 60, 1303. Hønsøvik DN. II 206, 1342. Hønsøvik DN. II 226, 1345. Hønsuig 1559. Hønsuigenn 1590. Hønsuig 1643. 1667. Hønsvig 1723.

Hønsnavik eller Hønsøvik, af høns n eller høns n. Flt., Høns. Jfr. Hønstvet i Skiptvet, se Bd. I S. 77, hvor det formodes, at disse Navne kan have sin Grund i, at der i sin Tid kan have været drevet mere paa Hønsøvi paa disse Gaarde end ellers da sædvanligt i Bygden.

15. Fjærvik. Udt. *fjæ'rvikann*. — Fieruigenn 1590. Fieruig 1643. Fieruigen 1667. Fieruig 1723.

Er vel snarest *Fjarðarvik, af fjørðr m., Fjord. Jfr. Valsøfjorden GN. 117. Navnet kunde da have sin Grund i, at Gaarden ligger lige udenfor Mundingen af Halsefjorden og lige imod den aabnere Fjord. Ligeoverfor, paa den anden Side af Halsefjordens Munding, ligger et Skjær, som paa AK. kaldes Fjordaskjæret. Formelt kunde 1ste Led ogsaa være fjara f., Fjære, udgrundt Vand.

16. Kaldberget. Udt. *kal'lbærje*. — Kalberigh 1590. 1643. Kalberg 1667. Kaldberg 1723.

1ste Led er vel Adj. kaldr, kold. Gaarden ligger mod Nord under et Fjeld. Jfr. Ulstein GN. 49.

17. Korsnes. Udt. *kår'snæsse*. — Korsnis 1590. Korsnes 1643. Korchnæs (!) 1667. Kaarsnæs 1723.

Se Ulstein GN. 41, 3. Ligger ved Indløbet til Skaalvikfjorden.

17, 3. Kipperviken. Udt. *kép'ervika*.

Se Borgund GN. 102.

18. Sæteren ytre. Udt. *sé'tra*, Dat. *sé'teren*. — Setter 1667. Sætter 1723.

Af sætr n., Sæter (Indl. S. 74). Jfr. GN. 27.

19. Løvik. Udt. *lœ'vika*. — Løeuig 1643. Lowigen 1667. Loeviig 1723.

Se Sylte GN. 23.

20. Rabban. Udt. *ra'bbann*, Dat. *-bå*. — Rabenn 1643. Rabben 1667. 1723.

Af rabbr m., langstrakt Banke (Indl. S. 69).

21. Baarset. Udt. *bår'sét* og *-séten*. — Borsetther 1559. Barsett 1590. Borsett 1643. Baarset 1667. 1723.

Formodentlig *Borgarsætr, se Aure GN. 87. Det kan neppe komme af Mandsnavnet Bårdr, da det vel isaafald i Udt. maatte have havt *tykt i ligesom Baarset i Selbu.

22. Kløvset. Udt. *klo'vsét* og *-séten*. — Kleffset 1590. 1643. Kleffset 1667. Klefset 1723.

Kan vist ikke være samme Navn som Klauset, Akero GN. 46, men er formodentlig det samme som Kleivset i Søgne og det forsvundne Kleifua-sætr i Egge, af kleif f., brat Bergside, ad hvilken der gaar en Vei (Indl. S. 60). Gaarden ligger under en saadan Klev.

23. Reitan ytre. Kaldes *nó'rreitann*. — af Nordreitom AB. 66. Retthe 1559. Reidt 1590. Reite 1643. 1667. Reiten 1723.

Se GN. 7.

24. Aasbøen. Udt. *å'sbø'n*, Dat. *-bønå*. — i Ase DN. II 61, c. 1303. Osbø 1559. Aßpoenn 1590. Aaßboenn 1643. 1667. Aasbøe 1723.

Jfr. Stangvik GN. 50. Ogsaa her synes et opr. usms. Navn at være blevet afløst af et med *-bø* sms. Jfr. Aure GN. 7.

25. Gjerstad. Udt. *jærrsta*. — Giersta 1590. Gierdstad 1643. Gerstad 1667. Gierstad 1723.

* Geirsstaðir, af Mandsnavnet Geirr (PnSt. S. 86). Jfr. Stangvik GN. 5.

26. Haugen. Udt. *hau'en*, Dat. *hau'ja*. — Zetterhoug 1643. Hougen 1667. 1723 (da brugt under Rognskog).

27. Sæteren indre. Kaldes *i'nnersætra*. — Zetter 1643. Setter 1667. Sætter 1723.

Se GN. 18.

28. Sæteren øvre. Kaldes *tå'vergaren*. — Offuerset 1643. Offuersetter 1667. Øver Sætter 1723.

Daglignavnet kan maaske være dannet af *taferni n*, Gjestgiveri, Vertshus for Reisende, i det gamle Lovsprog *tafernishús*. Jfr. Tavern, endnu bevaret Navn paa en Bygaard i Trondhjem. At Genitivmerket *-s* mangler, kunde forklares af, at Sætningsætningen med *-garen* kan være fra senere Tid. Gaarden ligger ved Veien mellem Aasgaard og Halse, som vel er en gammel Færdselsvei.

29. Rognskog. Udt. *rå'ngskógann*, Dat. *-gå*. — Rongschoe 1643. Rumskoug 1667. Rongschoug 1723.

Betyder: Rognelund eller Rognekrat. Hvis Navnet er gammelt, er det vel oldn. * Røyniskógr, jfr. røynilundr, idet røyni senere er blevet afløst af Trønavnet *raun*, ligesom Røynabraut i Horg er blevet til Rognbrøt (Bd. XIV S. 258).

30. Blekkan. Udt. *blæ'kkann*, Dat. *-kå*. — Blecke 1559. 1590. 1643. Blechen 1667. Blæchen 1723.

* Blikar f, Flt. af blik n, noget, som blinker, noget, som er hvidt, lyst i Sammenligning med Omgivelserne (Indl. S. 44). Her kan det som oftere have Hensyn til Farven paa Fjeldet bag Gaarden. Findes i samme Form i Børsen og Strinden, medens det i Meldalen og Holandet Gul. nu har Formen Blokkan.

31. Betten. Udt. *bæ'ttna*, Dat. *bæ'tten*. — af Betne AB. 66. Betne NRJ. II 62. Bettne 1559. Bettenn 1643. Betten 1667. Bætten 1723.

Enestaaende Navn. Det sees nu at være et sterkt boiet Hunkjousord. Det kunde derfor antages egentlig at være Navn paa den Aa, som her munder ud i Skaalvikfjordens Bund. Om dets Betydning tør jeg intet sikkert udtale. Hvis man kun tager Hensyn til Nutidsformen, kunde Betn være opstaaet af * Berkn, ligesom Batnfjorden af Barkna fjordr. Isaaftald kunde det være et Elvenavn Berkn (se NE. S. 13), som antages at hænge sammen med Barkn, Bregue. Men det synes betænkeligt at antage en saadan Lydovergang allerede før Midten af 15de Aarh. Jeg ved ikke, om der kan antages nogen Forbindelse med det svenske Sognavn Betna sokn (se DN. XVI 157 f, 1446).

32. Gjengstoen. Udt. *jæ'ngstoa* — Gjengstoen 1667. Giengstoe 1723.

Navnet findes ogsaa i Hevne, og Gangstøen i Skjørn og i Hitteren har formentlig samme Betydning. Sidste Led er *stqð f.*, Stø, Landingsplads for Baade; Iste Led kan være Adj. *gengr*, gangbar, skikket til at gaa paa. Man kunde gjette, at det betegner en Stø med Stenvorre paa begge Sider, som er byggede saaledes, at man bekvemt kan gaa udover paa dem.

33. Aafarli. Kaldes *ba'kkann*. — Backe 1643. Offuerfarli 1643. 1667. Aafarli 1723.

Er vel sms. med Aafar, oldn. *árfar n.*, Elveleie. Jfr. Øksendalen GN. 24.

34. Vaagland indre. Udt. *vå'glann*. — af Wagalande AB. 66. Vogland NRJ. II 62. Woland 1559. Voglanndt 1590. Voegland 1643. Inder Waagland 1667. Indre Waagland 1723.

Vågaland, sms. med Gen. Flt. af *vágr m.*, Vaag. Denne Gaard, som udentvivel er ældre end GN. 36, ligger ved en Bugt af Skaalvikfjorden, som igjen danner flere mindre Viken.

35. Liaboén. Udt. *li'abø'n*, Dat. *-bøná*. — Liboenn 1590. Lieboen 1643. Libøen 1667. Lieboe 1723.

* *Lifðarbær*, Gaarden i Lien.

36. Vaagland ytre. Kaldes *y'ttervågglann*. — Ytter Waagland 1667. Waagland 1723.

37. Stolsmo. Udt. *stålsmó*. — Stoldtzmo 1667. Stolsmoe 1723.

Findes ogsaa i Hevne og i Meldalen. Maaske **Stqðulsmór*, af *stqðull m.*, Sted, hvor Kvæget samles for at melkes (Bd. XIV S. 95).

38. Skaalvik. Udt. *skå'tvika*. — Skalawik AB. 66 s. Skolewigh NRJ. II 62. Skoluig 1559. Skalluigenn 1590. Skaaluig 1643. Scholwig 1667. Schaalvig 1723.

Skálavík, af *skáli m.*, i Stedsnavne vel oftest at forståa om Huse langt fra Gaarden til midlertidigt Brug. Jfr. Navne som Husvik og Lovik. Navnet findes paa flere Steder.

39. Strand. Udt. *strann*. — Strond AB. 66. Strand 1559. Strandt 1590. Strand 1643. 1667. 1723.

Strond f., Strand.

40. 41. Taknes ytre og indre. Udt. *ta'kknés*. — Tangness NRJ. II 62. Takeness OE. 39. Tagnis 1559. Tacknes 1590. 1643. Ytter, Inder Tachnæs 1667. Ytter, Indre Tachnæs 1723.

Se Vannelven GN. 98.

42. Kletten. Udt. *klæt'ten*, Dat. *-ta*. — Klette 1590. Klettenn 1643. Kletten 1667. 1723.

* *Kletttr m.*, Fjeldklat (Indl. S. 60).

43. Glaamen. Udt. *glå'men*, Dat. *-ma*. — Glom 1559. 1590. Glommen 1643. Glomen 1667. Glommen 1723.

Kunde sammenstilles med *Gláma*, der har været et temmelig udbredt Elvenavn, som bl. a. endnu er i Brug om Hovedelven i Østerdalen (NE. S. 73). Paa Island er *Gláma* Navn paa en Fjeldvidde i Isafjords Syssel. Her kunde nok Beliggenheden nogenlunde tillade at opfatte det som Elvenavn, skjønt Gaarden ligger noget langt fra den Elv, som det i Tilfælde maatte have tilhørt. Endnu bedre kunde det her passe som Navn paa en heit-

liggende Vidde. Efter Udt. kan det dog ikke her ligefrem være Navnet Gláma. At det her er Hankjensord, bekræftes ogsaa ved, at en Myrstrækning i Nærheden efter AK. kaldes Glaamsmyr. I Ø. og V. Tøten findes et Gaardnavn Glaamen, med samme Udt. som her, og paa begge Steder synes Gaardene at ligge i Høiden ovenfor Vandløb og i nogen Afstand fra disse ligesom her. Se Bd. IV, 2 S. 81.

44. Stigan. Udt. *sti'gann*. — Stigen 1667. 1723.

Se Skodje GN. 68. Er en høitliggende Gaard.

FORSVUNDNE NAVNE.

i Drifasetre i Bøarfirdi DN. II 59, 1303. Har maaske ligget i den til Aasgaard overgaaede Del af Halse.

Indeholder formodentlig et Elvenavn af Stammen Drif- (NE. S. 32).

af Nordeime AB. 66.

Norðeimr, den nordlige Gaard, en Sammensætning med heimr, = Norðreimr, som forekommer paa flere Steder paa Østlandet, nu Nordnm.

Heguik AB. 66.

I en senere Tilføielse i AB. siges det: ligger tuert sunder ofuer Skalawikk. Den har altsaa ligget omtr. mellem Sæteren og Løvik.

Rothenn 1559.

Se Vannelven GN. 40.

Glombset 1643.

Formodentlig * Glúmssetr, af Mandsnavnet Glúmr, ligesom Glomset, Skodje GN. 9.

Slodtzuig 1643. Maaske i den til Tingvold (GN. 35—44) overgaaede Del af Halse.

Se Borgund GN. 151.

TUSTEREN HERRED.

Herredets og Sognets Navn: Tusteren. Udt. *tu'sstna*, Dat. *tu'sst'n*.

Der kjendes ikke ældre Former af Navnet. Som gammel Form kan man formode **Pust f.* Beslægtet er maaske Tusten, et Fjeld mellem Fannestranden og Frienen, Tusteren, et Fjeld mellem Balsfjord og Oisfjord i Senjen, og Tustra, et Skjær paa Vestsiden af Otterøen i Romsdalen. Navnet er nu Ønavn, tilhørende den største af de Øer, hvoraf Herredet bestaar.

Tusteren Annexkirke blev opført efter Resol. af 9/8 1867.

Gaardenes Navne: **1. Ersvik.** Udt. *é'rsvíka*, Dat. *-ken*. — Eriisuig 1559. Eriþuigh 1590. Erþuig 1643. Erichwigen 1667. Erridsvig 1723.

*Eirikavík, af Mandsnavnet Eiríkr (PnSt. S. 63). GN. 1—25 ligger paa Tusteren og den lille Ø Golmen.

2. Halsnes. Udt. *há'lsnéss*. — af Hálsnese AB. 66. Halsnis 1559. 1590. Halþnes 1643. Halsnæs 1667. 1723.

Synes at ligge for langt fra GN. 25 til at kunne have Navn efter den. Hvad Hals- ellers sigter til her, er ikke klart.

3. Hagen. Udt. *há'gan*, Dat. *-gå*. — Hagge 1643. Hagen 1723.

*Hagi m., indhegnet Jordstykke, Havnegang (Indl. S. 52).

4. Ijustad. Udt. *jú'ssta*. — Liudstadt 1559. Liufett 1590. Lyejstad 1643. Liusta 1667. Liustad (ogsaa Liusvold) 1723.

Formodentlig **Ljótsstaðir*, af Mandsnavnet Ljótr (dog ikke opført PnSt. S. 176). Med Hensyn til Vokalovergangen kan sammenlignes Justad i Buksnes, af *Jostadom* AB. 96, samt Kjus og Kjøl af *Kjóss* og *Kjóll*.

5. Jørenvaag. Udt. *jó'renvájen*. — Jørenwogh NRJ. II 63. Jørrenuogh 1559. Jørnuogh 1590. Jørgennuog 1643. Jørnwaagh 1667. Jørgenvaag 1723.

Da Navnet vist er gammelt, maa det vel være **Jorundarvagr*, af Mandsnavnet *Jorundr*, som i senere Tid oftere er blevet forvexlet med Jørgen. Se PnSt. S. 150. Det er dog ikke umuligt, at 1ste Led kunde indeholde et opr. Fjorndavn. Der kan henvises til, at Hjørundfjord i Søndmøre ogsaa i 16de Aarh. skrives Jøren- og i 17de Jørgen-. Jfr. ogsaa, hvad der Bd. XVI S. 373 er bemærket om Jørgenfjord i Vesteraalen. Gaarden har Navn af en lang, smal Vik, i hvis Bund en Aa munder ud.

6. Lervaag. Udt. *læ'rvåjen*. — Leruog 1559. 1590. 1643. Leerwaagen 1667. Leervaag 1723.

Med Hensyn til Udtaleformen jfr. Valsøfjorden GN. 119.

7. Tømmervik. Kaldes *a'renvika*. — Wiig 1643. Tømmerwig 1667. Tømmervig 1723.

GN. 7 og 8 ligger ved den samme Bugt. Arn eller Aren er en i det nordenfjeldske brugelig Nutidsform af Mandsnavnet Arni (Aasen, Navnebog S. 6).

8. Tømmervaa. Udt. *tømmervåjen*. — i Timbervaghug DN. II 226, 1345. Temeruog 1559. Tomiruogh 1590. Thommeruog 1643. Tømmervaa 1667. Tømmervaa 1723.

Timbrvågar. Timbr maa her som sædvanlig i Stedsnavne hentyde til Tømmerskov.

9. Fætten. Udt. *fæ'tta*, Dat. *-ten*. — Fettenn 1643. Fetten 1667. 1723.

Af fit f., frodig Græsmark ved Vand (Indl. S. 49).

10. Hannasvik. Kaldes *ô'lasvika*. — Hannisuig 1643. Hanswig 1667. Hannesvig 1723.

Jeg tør ikke udtale noget sikkert om Betydningen af dette Navn, som formodentlig er temmelig ungt. Daglignavnet maa være en Sammensætning fra nyere Tid med Mandsnavnet Olaf eller Ola (Ole).

11. Svensvik. Udt. *svæ'nnsvika*. — Suendswig 1667. Svenvig 1723.

Sms. med Mandsnavnet *Sveinn*.

12. Golmen. Udt. *gå'lmå*, Dat. *-månn*. — af Golmoo AB. 65. Gulme NRJ. II 63. Gulmen OE. 40. Golme 1559. Golmenn 1590. 1643. Golmen 1667. 1723.

Golma. Egentlig Navn paa en mindre Ø paa Sydvestsiden af Tusteren, ved et smalt Sund adskilt fra denne. Bd. I S. 201 antydes, at det kunde være beslægtet med 1ste Led i Gaardnavnet *Gylmeimar* i Id. Mon beslægtet med svensk Dial. *galm m.*, Skrig, Larm, som ogsaa findes i lignende Betydning i flere beslægtede Sprog (se Rietz)? For Betydningen kunde da jevnfores Ønavnene Dyn og Dryn. Jfr. ogsaa det islandske *Galmarrströnd* (Kjalund I S. 103), som efter Vigfussen har Navn af Larmen af Brændingerne

12, 8. Slettet. Udt. *slæ'tte*, Dat. *slæ'tta*.

Synes at være et Slætt n., Sideform af Slætt f. og Slætte n., Slaatteng (Indl. S. 76).

13. Langholmen. Udt. *la'nghålmén*.

14. Linvaag. Udt. *lî'nnvåjen*. — Linduog 1559. Linduogh 1590. 1643. Lindwogen 1667. Lindvaagen 1723.

Efter Udt. maa den ældre Skrivemaade *Lind* være urigtig. Da Navnet uden tvivl er gammelt, kan det være ældre **Lygnvagr*, af Adj. *lygu*, stille, rolig, ligesom *Linvik* i Ringebu, udt. *Liun*, hvilket 1390 skrives *Lygu*.

niik, men i det 16de Aarh. ligesom her Lind- (Bd. IV, I S. 157). Denne Forklaring passer til Stedsforholdene, da Vaagen er dækket af ndenforliggende Øer. Jfr. ogsaa Linvik i Kvernes, se ovf. S. 324.

15. Leirodegarden. Kaldes *ø'garen*.

16. Leiren. Udt. *lei'rå*, Dat. *-rån*. — Lere NRJ. II 63. Leriin 1559. Lerenn 1590. Lehren 1643. Leeren 1667. 1723.

* Leira f., ofte forekommende Gaardnavn, som alm. egentlig er et Elve-navn, «Lerelven» (se NE. S. 142), men undertiden maa forklares af leira f., Lerjord, Lergrund. Da der gaar en Bæk forbi Gaarden, er den første Forklaring her anvendelig.

17. Brandsvik. Udt. *bra'nnsvika*. — Brandtzuig 1559. Branndtzuigenn 1590. Branndtzuig 1643. Brandtzuig 1667. Brandsvig 1723.

* Brandsvik, af Mandsnavnet Brandr (PnSt. S. 51). Brandvik, som er Navn paa en Plads længere Nord i Herredet, maa derimod forklares af brandr m., Brand, Brænding.

18. Sandvik. Udt. *sa'nnvika*. — Sandwigh NRJ. II 63. Sanduig 1559. Sanduigenn 1590. Sanduig 1643. 1667. Sandvigen 1723.

18, 2. Hytneset. Udt. *hø'ttnesse*.

Navnet kan her ikke forklares af Hytta, Smeltehytte. Maaske er det at henføre til det af Ross fra Nordmøre anførte Hytt m., Spids, Pig.

18, 3. Elven. Udt. *æ'lv*.

19. 20. Knarvik ytre. Kaldes *kå'lvika*. — Knaruig 1643. Kaarwig (!) 1667. Yttre Knarvig 1723.

* Knarravik, af knørr m., en Art Fartøier. I Daglignavnet kan 1ste Led være Adj. kaldr, kold, der i det nordenfjeldske og andre Steder kan heres udt. kal.

20. Knarvik indre. Udt. *kna'rrvika*. — Indre Knarvig 1723.

21. Guldstein. Udt. *gu'llstein*. — Guldstenn 1590. Guldsteen 1667. 1723.

Navne, begyndende med Guld-, Gull-, kan dels være at forklare af Mandsnavnet Gulli, dels af gull n., Guld, i det sidste Tilfælde at opfatte som «rosende Navne» (Indl. S. 39). Dette Navn kan sammenlignes med de ofte forekommende Guldberget, Guldfjeldet og Guldhaugen.

22. Baggan. Udt. *ba'ggann*. — Boge 1590. Bagge 1643. 1667. 1723.

Findes ikke andensteds. Baggi m. bruges ligesom Folkespr. Bagge i Betydning af Pakke, Bylt, eller en klodset, plump Person, ogsaa oftere anvendt som Tilnavn. Som Stedsnavn er det maaske at forstaa i samme Betydning som Klakkan, se Edø GN. 34.

22, 2. Troen. Kaldes *ba'ggtræ*.

23. Sæter ytre. Kaldes *stø'rsætra*. — i Sætre i Solæyiasunde DN. II 207, 1342. Setther 1559. Settir 1590. Zetter 1643. Setter 1667. Sæter 1723.

Setr n., se Indl. S. 74. Om det her nævnte Solæyiasund se GN. 31.

24. Sæter indre. Kaldes *ø'garen*. — Indsettir 1590. Inndersetd 1643. Indersetter 1667. Indre Sæter 1723.

25. Hals. Udt. *håls*. — af Halse AB. 66. Halse NRJ. II 63. Hals OE. 40. Hals 1559. Halþenn 1590. Hals 1667. 1723.

Hals m., se Indl. S. 53. Har her sin Grund i, at Gaarden ligger ved Roden af en liden Halvø, som udenfor bliver høiere og bredere.

25, 3. Bogen. Udt. *bó'jen*.

Af bugr m., se Aure GN. 2.

25, 9. Dalen. Udt. *da'lann*, Dat. *-lå*.

26. Fjælnesdalen. Udt. *fjæ'rnésdalen*, Dat. *-la*. — Fielsdall 1559. Fiellingsdall 1590, 1643. Fielnesdahl 1667. Fiellingsdal 1723.

* Fjælnisdalr, af Fjordnavnet Fjælnir, som har været Navn paa den lange Fjord, som søndenfor Tusteren, Stabben og Ertvaagoon gaar ind tit Vinje i Hevne, og som nu benævnes med forskellige Navne. Dette Fjordnavn er bevaret i Formerne i Fiaulni DN. II 105, 1314 og i Fiolnæ DN. II 226, 1345. Samme Stamme har man i Elvenavnet Fjælna, nu Fjelna, som falder ud inderst i Fjorden, og i Gaardnavnet Fjælnset i Hevne (Fioluo-sætr AB. 65) nær Elvens Udlob i Fjorden, hvilket sidste er dannet af Elvenavnet. Se N. Fjæln. S. 44. NE. S. 61. I Udtaleformen er det første l ved Dissimilation gaaet over til r. At merke er Overgangen fra naabent til lukket e. — GN. 26—40 ligger paa Øen Stabben og den lille Ø Solskjel.

27. Inderberg. Udt. *i'nnerbærg*. — Innnderberigh 1590. Innnderberg 1643. Inderberg 1667. 1723.

28. Stabben. Udt. *stabbin*, Dat. *-bå*. Øen kaldes *stabblanne*. — Stabben 1667. Ødegaard 1723.

Udentvivel opr. Fjælnsnavn, skjønt intet af Øens Fjelde nu kaldes saa. Det maa formodentlig have været Inderbergsøadelen eller en Del deraf, som har båret Navnet. Stabben findes ofte brugt som Fjælnsnavn, ligeledes ofte som Navn paa Skjær. Det er Ordet *stabbi* m., kort Stok.

29. Solem. Udt. *sø'lemm*. — Solym NRJ. II 63. Sollum 1559. 1590. Sollemb 1667. Sollum 1723.

Se Bolso GN. 2, Stangvik GN. 23 og Surendalen GN. 8, hvor ogsaa Iste Vokal i Udt. er gaaet over til ø; men kun her er den angivet at være kort. Jfr. forøvrigt GN. 31.

29, 2. Smedneset. Udt. *smé'nése*.

30. Nygaarden. Udt. *ný'galen*. — Nigaardt 1590. Nyegaard 1643. 1667. Nygaard 1723.

31. Solskjel. Udt. *só'lsjela*, Dat. *-len*. — Solskel Fornm. s. IX 15 f. 439. Hkr. 54 f. Flatob. I 573. Sn. Edda. Soelsker NRJ. II 63. Solskier 1559. Solsker 1590. Soellschier 1643. Soelskier 1667. Soolschier 1723.

Solskel. Sidste Led er det samme, som man har i Solskjela, en Holme ved Hitteren, i Hlevnskjel, en Ø ved Hevnefjordens Munding, i Hogns-kjela, en Ø i Ytre Sulen, og i Skjela, en Holme ved Ona i Romsdalen. Det maa være Ordet *skel* f., Skjæl, Muslingskal, idet Øerne efter sin Form er sammenlignede med et saadant. Iste Led kunde forstaaes ligesom ved Solholmen i Akerø (se Akerø GN. 33) om den solbeskinnede Ø. Naar Sundet mellem Tusteren og Stabben i 1342 kaldes Solæyiasund (se GN. 23), maa der ved Iste Led sigtes til denne Ø og de omliggende Smaaøer. Paa Karterne kaldes Sundet nu Solemssundet efter GN. 29; men dette Navn bruges ikke i daglig Tale. Efter sikre Oplysninger af flere lokalkendte Mænd kaldes det i Bygden Sålåsnyne med kort å og 'tykt' l. Af en Sømand har jeg hørt

Udt. Sålseinnne, som maa udgaa fra den anførte middelalderiske Form, men merkeligt nok ogsaa med kort *å*; men denne Udt bruges ei i Bygden. Sålmaaa udgaa fra gammelt *Sōli, som kan formodes at være et ældre usms. Navn paa Sundet. Ogsaa Schoning (Reise II S. 40) har Formen Sollesund. Deraf er vel ogsaa Solem efter sin Udt. sandsynlig dannet. Det synes efter det anførte ogsaa tvivlsomt, om det middelalderiske Navn paa Sundet kan gjengives med Sölōyja- med Inkt o. Da Solskjel ligger i ganske samme lokale Forhold til dette Sund som Hevnskjel til Hevnfjorden, kunde det være fristende ogsaa at sætte dette i Forbindelse med det usms. Navn paa Sundet. En saadan Forbindelse synes dog ikke let sproglig at kunne forklæres.

32. Solskjel-Ødegaarden. Kaldes *ōi'a* eller *skō'makarōia*. — Soelskers Ødegaard 1667. Soolschiers Ødegaard 1723.

33. Nordheim. Kaldes *nau'tann*, Dat. *-tā*. — Nonth 1559. 1590. Noulte 1643. Note 1667. Nouten 1723. Nordheim er et nylavet Navn, indført af Eieren ved thinglæst Erklæring.

Gaardens virkelige Navn, Nautan, findes ikke andensteds. Jeg kjender ikke noget andet Ord, hvormed det kunde sættes i Forbindelse, end *naut n.*, Hornkvæg, som findes brugt i mange sm. Navne. Men usms. synes det lidet skikket til Navn.

34. Haltvik. Udt. *ha'ltvika* (ikke *-hl*). — Hatelluigh 1590. Haßelluigh 1643. Haltwig 1667. Haltviig 1723.

Skjønt Udt. ikke er den sædvanlige, maa 1ste Led være Trænavnet *hasi*.

35. Sagvik. Kaldes *sā'ja*. — Sagewig 1667. Saugvig 1723.

36. Ørbogen. Udt. *ør'bōjen*. — Ørbou 1590. Ørboug 1643. Ørboen 1667. Ørboug 1723.

Sidste Led er bugr *n.* (Indl. S. 46), her sigtende til en Boining af Kysten. 1ste Led hænger ndentvivl sammen med Fjeldnavnet Store Øre; en Bæk, som kommer fra dette Fjeld, munder ud ved Gaarden. Fjeldnavnet er Ordet *ō y r a n.*, Øre, idet Fjeldet har været sammenlignet med et Dyrs Øre. At denne Forestilling ligger til Grund, sees tydeligt af Fjeldnaavne som Hestørret paa Otteroen, Hundsørret paa Følgefonden og Katteorenaase i Lyster; her til hører vel ogsaa Fjeldnavnet Goksoira i Eresfjord.

37. Haalen. Udt. *hå'lā*, Dat. *-lānn*. — Holen 1667. Hollen 1723.

Af *hōla f.*, Hulning, Fordybning (Indl. S. 56).

38. Fuglsnes. Udt. *fau'lsnēs*. — Fulsnis 1590. Fullsnes 1643. Folsnes 1667. Fugelsnæs 1723.

Se GN. 43.

39. Blomtuen. Udt. *blō'mmtuā*, Dat. *-tuānn*. — Blombtun 1643. Blomtuuffue 1667. Blomtuen 1723.

Af Blom *m.*, Bregne, og *tūfa f.* (Indl. S. 83), her ndentvivl egentlig Navn paa et Bjerg eller en Hoide.

40. Karlsvik. Udt. *kā'lsvika*. — Kalsuig 1559. Kelsuigenn 1590. Kaldsuig 1643. Kalswig 1667. Carlsvig 1723.

Udt. viser, at 1ste Led maa være Mandsnavnet Kalfr, ikke Karl (PnSt. S. 152). Jfr. Bud GN. 41.

41. Berget. Udt. *bæ'rje*, Dat. *bæ'rja*. — Berrig 1643. Berge 1667. 1723.

GN. 41—51 ligger paa Ertvaagøen og nogle omliggende Smaaøer.

42. Klaven. Udt. *klav'inn*, Dat. *-vå*. — Klofuen 1643. Klaffue 1667. Klaven 1723.

Maa have Navn af en Fjeldformation, snarest en Indbøining af Fjeldet, som man har sammenlignet med en Klave. Jfr. Kalklaven i Bindalen (Bd. XVI S. 10).

43. 44. Fuglvaag indre og ytre. Udt. *fau'glvåjen*. — af Fogilswage AB. 66. Fuluog 1559. Fulluog 1590. Fuluog 1643. Fuelwog og Yttre Fuelwog 1667. Indre og Yttre Fugelvaag 1723.

Navneformen i AB. maa være at forstaa som Fuglsvågr. Senere er s udtrængt paa Grund af Sammenstødet af flere Konsonanter. Det kan neppe være tvivlsomt, at der maa være Slægtskabsforhold mellem dette Navn og Fuglsnes (GN. 38), saa meget mere som Gaardene ligger ligeoverfor hinanden paa hver sin Side af Imarsundet. I Fuglsnes er i Udt. den første Konsonant udtrængt. Begge Navne maa antagelig henvise til en Lokalitet, som har hedet Fugl. Hvad denne har været, kan jeg ikke sikkert afgjøre; man kan tænke paa et Fjeld eller maaske snarere paa et Skjær i Sundet. Det er heller ikke umuligt, at der her, som formodet ved Sirendalen GN. 2, har været en ældre Gaard F u g l.

45. Olviken. Udt. *ól'vika*. — Alteruig 1643. Ooluig 1667. Oelviig 1723.

Kan efter Nutidsformen være sms. med u r ð f., Ur, Stenur. Den ældste Skriftform tyder paa, at Stedet har havt et ældre Navn, som er blevet fortrængt af det nuv. Det kan være det samme som det forsvundne Alteruig i Tiugvold, se ovf. S. 381.

46. Hundhammer. Udt. *hó'nnhammaren*. — Hundhammer 1643. 1667. 1723.

Findes ogsaa i Haus og i Nærø og tidligere i Selbu. Det maa være forskjelligt fra Tiugvold GN. 87. Ligesom i Nærø tilhører Navnet vel egentlig et Berg nær Gaarden.

47. Lien. Udt. *lí'a*. — Lien 1667. 1723.

48. Ormbostad. Udt. *å'rmbóssta*. — Arnbosto (!) 1559. Ormbosta 1590. 1643. 1667. Ormbostad 1723.

Findes ikke andensteds. Iste Led kan neppe ligefrem være Dyrenavnet o r m r., da dette ikke synes at være saaledes egnet til at sammensættes med b o l s t a d r som med Ord, der har lokal Betydning. Jeg vil som en Formodning nævne, at det kunde hænge sammen med et Navn enten paa den her udfaldende Aa (Orma er Navn paa en Elv i Ringebu) eller paa det trange, bugtede Sund mellem Jørgenøen og Ertvaagøen.

49. Hanøen. Kaldes *ku'nnå*. — Kunøen, Kundøen 1723.

Hanøen findes som Ønavn ogsaa i Fitje, i Askøen, i Flatanger og i Hadsel. Det kan mulig egentlig komme af et Fjeldnavn. Kunna findes ogsaa som Ønavn i Frøien og i Flakstad, hvorfra ialfald det sidste betones som stærkt Hunkjønssord; det samme er Tilfælde med Kunna som Navn paa et mod Havet udskydende Fjeld i Melø. De er dog vel alle samme Navn. S. B. henfører det til Adj. k u n n r., kjendt, kjendelig, og antager, at det som Ønavn og Fjeldnavn egentlig betyder «et Merke», jfr. e i n k u n n f., et Eiendomsmerke (Bd. XVI S. 180). Beslægtet er maaske ogsaa Kunnaren, Navn paa et Skjær ved Ørlandet.

50. Hæringseen. Udt. *hærringsøia*. — Herringsoen 1723.

• Hæringsey, sms. med et sjelden forekommende Mandsnavn Hæringr (PnSt. S. 139).

51. Høvik. Udt. *høvika*. — Howigh NRJ. II 74. Høvig 1559. Høvigenn 1590. Høvig 1643. Høvigh 1667. Høvig 1723.

• Høyvik, af høy n., Hø. Maa ligesom andre Navne med samme Forled sigte til, at Stedet engang kun har været brugt som Slaatteland (Indl. S. 59). Findes paa flere Steder, ofte ligesom her udt. He-.

FORSVUNDNE NAVNE.

Gaasuig 1643.

Se Aure GN. 16.

Boßholmuiig 1643.

Colbanswigen 1643.

Er sms. med et Personnavn. Kolbanus forekommer som Mandsnavn i Nordland 1567 og er endnu i Brug som saadant paa enkelte Steder i Indherred. Mulig en Forvanskning af Kolbeinn.

EDØ HERRED.

Herredets og Hovedsognets Navn: Edo. Udt. *Edøia*.
Se GN. 13.

EDØ SOGN.

Kirken nævnes i Reformatsen. Præstegjeldet blev udskilt fra Aure ved Resol. af ^{30/4} 1749. Efter Resol. af ¹ 1885 blev den gamle Kirke paa Edo nedlagt og ny Kirke bygget paa Odegaarden paa Smølen.

Gaardenes Navne: **1. 3. Roksvaag ytre og indre.** Udt *rå'kks-våjen*. — af Røkkswage AB. 65. Rogzwogh NRJ. II 74. Rokssvaag OE. 40. Roxuog 1559. 1643. Roegswoeg 1667. Roxvaag, Rochsvaag 1723.

GN. 2, Rokstad, ligger midt imellem ytre og indre Roksvaag. Saa meget sikrere maa det ansees for at være, at 1ste Led i begge Navne er det samme. Jeg antager for sandsynligt, at den Form, hvori vi har Navnene fra den 1ste Halvdel af 15de Aarh., ikke er den opr., men allerede har undergaaet adskillig Forandring. Jeg formoder helst, at de gamle Former har været *Refsvågr og *Refsstadir, af Mandsnavnet Refr. Overgang af *fa* til *ks* forekommer oftere, saaledes i Roksrud i Frogn, af Rolfsrud, og i Rokslund i S. Undal, af Refslund. Denne Overgang kan nok være foregaaet allerede i Slutningen af M.A. Jfr. Bd II S. 296 og III S. 90, hvor det formodes, at Rogstad i Gjerdrum, Vang Hdm. Løiten og Solum er opr. Rolfsstadir, skjønt det tildels skrives med *k* allerede i Slutningen af 14de Aarh. Med Hensyn til Overgangen i Vokallyden kan sammenlignes Rosvold i Leksviken og Vefsen, udt. Ræss., af opr. Refs-. A. Kjær formoder, at 1ste Led kunde være Røreks-, af Mandsnavnet Rørekkr., som ellers sjelden kan paavises at være brugt i Stedsnavne. Denne Forklaring kunde passe til de ældre Skriftformer, og Nutidsformen kunde vel ogsaa være opstaaet deraf. Jfr. ogsaa Aure GN. 78.

2. Rokstad. Udt. *rå'kksta*. — af Rokstadom AB. 64. Rogstad NRJ. II 74. Rokstad OE. 40. Rogstaa 1559. Roegstad 1643. Rogstad 1667. Rochstad 1723.

4. Bremnes. Udt. *brø'mmnésse*. — Brebmæs 1667. Bremsnes 1723.

*Brimnes, hvori 1ste Led er brim n., Brænding. Et paa Vestkysten oftere brugt Navn paa Steder, som er sterkt udsatte for Sogang.

5. Vikan. Udt. *ví'kann*. — Wichen 1667. Wiigen 1723.

6. Hellesfjord. Udt. *hællesjolen*. — Hellisfiordh NRJ. II 63. Hellisfiordt 1559. Helisfiordt 1590. Hellisfiord 1643. 1667. 1723.

*Hellisfjorðr, hvis 1ste Led vel kan være hellir m., Klippehule, Skjul under en udoverhængende Klippe (Indl. S. 65), ligesom i det oftere forekommende Hellesvik. Ved Sammensætningsledene -fjord og -fjeld falder ofte saaledes som her i Udt. f bort mellem s og j. Det er dog ogsaa muligt, at 1ste Led kan være et af Mandsnavnene Herlaugr, Herleifr eller Herleikr.

7. Nælviken. Udt. *næ'lvika*. — Nerwighen NRJ. II 63. Neruigh 1559. 1590. Neeruig 1643. Nerwiig 1667. Nelvigen, Nellovig 1723.

*Njardarvík eller *Njardvík, af Gudenavnet Njorðr, samme Navn som Nærvik i Fjelberg, i Kinn og i Orkedalen.

8. Gjernes. Udt. *jær'nésse*, ogsaa kaldet *né'sse*. — Giernes 1643. 1667. Gierdnæs 1723.

Kan være *Geirnes eller *Geiranes, af geirr m., Spyd, eller geiri m., Kile, trekantet Stykke. Jfr. Gjærnes i Søndeled, se Bd. VIII S. 25.

9. Lerviken. Udt. *læ'rvika*. — Lerwighen NRJ. II 63. Leruigh 1559. 1590. 1643. Lierwig 1667. Leerviigen 1723.

*Leirvík, den lerede Vik, jfr. Valsøfjorden GN. 119.

10. Glasoen. Udt. *glā'sgia*. — Glaßoenn 1559. 1590. 1643. Glaßoen 1667. Glasoen 1723.

Udentvivel samme Navn som Gladsoen i Flatanger, Gladzø 1460. PnSt. S. 90 antages det at være dannet af et Mandsnavn Gladr, som ikke findes brugt som saadant, men synes at indeholdes i flere Stedsnavne. Navnet tilhører en liden Ø ved det sydøstlige Hjørne af Smølen.

11. Otterholmen. Udt. *å'tterhålmínn*, Dat. -má.

1ste Led er Dyrenavnet otr.

12. Tyrhaug. Udt. *kø'rrau* paa Stedet selv, paa Tusteren *kj'rau*. — Kyrhofuit, Kirhofuit P. Claussøn Friis's Skrifter S. 344 f. Tørhough 1590. Thiurhoug 1643. Tyrhoug 1667.

*Kýrhofuð, Kohoved. Samme Navn er Kjørhaug i Melø, som ogsaa udtales Kjørau. Der maa have været noget i Stedernes Situation, som har givet Anledning til Sammenligning med en Kos Hoved (Ldsbl. 248). Liggende Navne er Stutshoved i Faaberg, Okshovd i Ø. Slidre og det forsvundne Uxahofuð i Bærum. Om Brugen af det usms. hofuð om fremspringende, noget svære Fjeldpynter se Indl. S. 68. Ligger paa Edoen.

13. Edoen. Udt. *ē'dōia*. — Ædey Fornm. s. VIII 84. IX 28. Isl. Ann. 252. i Ædæyu, Ædæy DN. II 148, 1329. Ædoyenn DN.

VIII 596, 1529. Edoen NRJ. II 63. [Edoin sogn OE. 41]. Edoen 1590. 1643. Eddoen 1667. Edoen 1723.

Æðøy, af æðr f., Edderfugl. Samme Ønavn findes ogsaa ved Hitteren, i Vikten, i Leka og i Tromsø Amt. Det er en temmelig stor Ø i Sydøst for Smølen.

14. Kuli. Udt. *kúli*. — Kuloo NRJ. II 63. Kolenn, Kolønn 1559. Kulloe 1590. Kulloen 1643. Kuloen 1667. Kullie 1723.

Mangelen paa sikre ældre Former gjør Forklaringen vanskelig. Kulien findes i Meldalen og i Leksviken, og paa det første Sted udtales det ligesom her med «tykt» l. Denne Udt. gjør det sandsynligt, at det er sms. af *kúla* f., Bule, Hævelse, og *lið* f. Det kunde da betegne en Li med rundagtige Forhøininger i Terrainet. Da Kula oftere bruges i Fjeldnavne, er det muligt, at det har været Navn paa en af de to smaa, isolerede Fjeldknauser, mellem hvilke Gaarden ligger, og som paa den flade Ø er meget fremtrædende. Det er vel ogsaa muligt, at Kuli kan være opr. *Kúløy*, skjønt jeg ikke ellers fra det nordlige af Landet kjender Exempler paa den i det sydlige ofte forekommende Overgang af -øy til -i. Øen kaldes nu Kulie.

15. Hestøen. Udt. *hæ'sstøia*. — Hestoen, Plads under Edoen, 1667.

Meget hyppigt Ønavn, som vel i Regelen, saaledes ogsaa her, har sin Grund i, at Øen har været brugt som Havnegang for Heste. Jfr. det enslydige Rosso.

16. Ellevsoen. Udt. *ø'llesøia*, ogsaa hørt *y'llasøia*. — Eiluffsøen 1667. Ellefsøen 1723.

Sms. med Mandsnavnet Eilifr, i nyere Form Ellev (PnSt. S. 60).

17. Arnoen. Udt. *ä'rnøia*. — Arnoen, Plads under Edoen, 1667.

Et hyppigt Ønavn, især i den nordligere Del af Kysten. Kan maaske undertiden være sms. med Mandsnavnet Arni, men er uden tvivl oftest dannet af Fuglenavnet *ørn* (jfr. PnSt. S. 13).

18. Rosvold. Udt. *ró'ssváll*. — Roswold NRJ. II 63. Rostuold 1559. Roßuoldt 1590. Røestuold 1643. Rostwold 1667. Røst-vold 1723.

Kunde være **Róarsvöllr*, af Mandsnavnet *Róarr*. Sikkert kan Navnet dog ikke forklares, naar man ikke kjender en middelaldersk Form af det. Gaarden ligger paa en mindre Ø, som nu efter Gaarden kaldes Rosvolden.

19. Ødegaarden. Udt. *ø'igalen*. — Leeruig Ødegaard 1643. Ødegaard 1667. 1723.

Ligger ved den inderste Del af den ved GN. 9 indgaaende Lervikvaag. Deraf forklares det Navn, hvormed den er opført i 1643.

19, 2. Stranden. Udt. *stræ'n'ran'n*, Dat. -*rå*.

Udtaleformen maa forklares som en forstøvet Flertalsform *Strændr*, «Strandene», med Tillæg af den nyere bestemte Artikel. Kan sammenstilles med Vikran i Stod, i Brønne og fl. St.

19, 3. Trætviken. Udt. *træ'ttvika*.

Iste Led er *træ'ta* f., Trætte, Tvist, se Sundalen GN 3.

19, 5. Trætneset. Udt. *trættnesse*.

19, 8. Risdalen. Udt. *rîsdalen*.

Iste Led er *rîs n.*, *Ris*, *Krat* (Indl. S. 70).

20. Strømmen. Udt. *strau'men*.

Har Navn af en smal Strøm mellem Smølen og en mindre Ø.

21. Rangnes. Udt. *ra'ngnêse*. — Rangnæs 1723.

Paa RK. er nær Gaarden anført et Tjern ved Navn Rangvaagtjern. Deraf kan sluttes, at Rangvaag, som dog ikke er anført paa Karterne, maa være Navn paa en Vaag i Nærheden. Dette maa være dannet af Adj. *rang*, oldn. (v) *ra ngr*, *skjev*, *bugtet*, hvoraf Rangsund i Rødo og Vrengen, Sundet mellem Netterø og Tjemø, er dannet. Et saadant Navn kunde passe godt paa en Vaag i dette Strøg, hvor Farvandet overalt er saa urent. Rangnes kunde da enten være en elliptisk Sammensætning med dette Navn eller en sideordnet Dannelse med samme Forled.

22. Skjelberg. Udt. *sjj'ljbærg*. — af Skielberge AB. 66. Skelbergh AB. 65 s. Skelbergh NRJ. II 63. Skilberg OE. 40. Skieldbere 1559. Skelbergh 1590. Skielberg 1643. Schildberg 1667. Schieldberg 1723.

Efter Udt. maa Formen i AB. allerede have undergaet adskillig Forandring fra den opr. Det er formodentlig opr. *Skjaldberg, hvori Iste Led er *skjöld r m.*, *Skjold*, som bruges i en Mængde Stedsnavne til at betegne noget rundagtigt. *Skjaldberg* betegner vel et rundagtigt Berg med hvalvet Overflade. Samme Betydning ligger ialfald meget ofte i de usms. Navne *Skjold*, *Skjoldø* og *Skille*. Det er ganske forskjelligt fra *Skjalberg*, nu *Skjeberg*, i Smaalene og *Skjalaberg*, nu *Skjælberg* i Sandehæred (Bd. I S. 236. VI S. 262). Med Hensyn til Udt. kan sammenlignes, at *fjall*, *Fjeld*, i Nordmøre og fl. St. udtales *Fjill*.

23. Jøstolen. Udt. *jø'sstølan*, Dat. *-lâ*. — Jødtstoell, Jødtstoell 1643. Jostol 1667. Jøstolen 1723.

Sms. af det flg. Navn og *støðull m.*, *Melkeplads*, *Sæter* (Indl. S. 80). Ligger paa selve Smølen.

24. Jøen. Udt. *jø'a*, Dat. *jø'en*. — Jøevær AB. 65. Jøen AB. 65 s. Jodhan, Jodhen och Jodharøy DN. V 665, 1484. Jwn NRJ. II 63. Joden OE. 40. Jøenn 1559. Jøenn 1643. Jønd 1667. Gioen 1723.

*Jøð f. Samme Navn har en stor Ø udenfor Namsens Munding i Fosnes, AB. 85 skr. i *Jodh*. Der synes ogsaa at have været et Elvenavn *Jøða*, som vel er beslægtet med Ønavnet. Det er en mindre Ø, adskilt fra Smølen ved et Sund.

25. Ringsøen med Draget. Udt. *rîngsøia. drå'je*.

Formodentlig *Ringsøy, af Mandsnavnet *Ringr* (PnSt. S. 204). Draget sigter vel her som alm. til et Sted, hvor Baade drages over et Eid eller gennem et grundt Sund (Indl. S. 47 under *drag*).

26. Kraakvær. Udt. *krå'kvære*.

Af Fuglenavnet *kråka* og *vær n.*, *Vær*, *Fiskevær* (Indl. S. 85). Jfr. det hyppige Ønavn *Kraako*.

BRATVÆR SOGN.

Har Navn efter det tidligere Kirkested, se GN. 49.

Den gamle Kirke var efter Norske Fornl. S. 561 en Stavkirke. Sognet havde efter Reformatsen en residerende Kapellan under Aure. Dette Kapellani (ogsaa kaldet Smølen's Kapellani) bestod til 1749. Kirken blev flyttet til Skarpsnes paa Smølen efter Resol. af 28. 1881.

27. Sandvær. Udt. *sa'nnvære*. — Sandvær 1723.

28. Jooen. Udt. *jó'oiá*.

Vel snarere sms. med Jo m, Snyltemaage, end med Mandsnavnet Jo = Jon.

29. Rotvær. Udt. *ró'tvære*. — Rodvær 1723.

Samme Navn findes i Lødingen. Det er maaske at forklare af Rot n, Uorden, Forstyrrelse, Urenlighed.

30. Solvær. Udt. *só'lvære*. — Soolvær 1723.

Findes ogsaa i Lurø. Ligesom Solo og Solholmen (se Akero GN. 33) kan det være sms. med só'l f. og betegne det af Solen beskinne. Jfr. ogsaa Tusteren GN. 31.

31. Lyngvær. Udt. *lò'ngvære*. — Longvær 1723.

Se Sandø GN. 1.

32. Hallarøen. Udt. *hallarøia*. — Hallerøen 1723.

Af Hallar, en Udtaleform for det alm. Hellar m., oldn. hellir, Klippehule, Skjal under en udoverhængende Klippe. Jfr. Hallaren i Frøien, Hallarvik i Ankenes og Halleraunet i Velfjorden.

33. Trønnoen. Udt. *trå'nnøia*. — Tranøen 1723.

Formodentlig en anden Form af det alm. Trano, udgaende fra ældre *Trønnoy, jfr. Traanaas i Krækstad, af Trønnoass (Bd. II S. 36).

34. Klakkan. Udt. *klak'kan*. — Klacken 1667. 1723.

Af klakkr m., Klat, Klump, i Stedsnavne brugt om en Bergknaus, en Top. Her bestemt Flt. En lang, smal Vik, som gaar ind forbi Gaarden, heder Klakkavaagen.

35. Ersnes. Udt. *ér'snèsse*. — Egernes 1667. Ersnes 1723.

*Eiriksnes, af Mandsnavnet Eirikr (PnSt. S. 63).

36. Hjellberg. Udt. *jæ'llbærje*, Dat. -ja. — Jeldberig 1667. Jellberg 1723.

*Hjallberg eller mulig *Hjallaberg, af hjallir m. (Indl. S. 55). Da der i denne Egn ikke er Tale om Berg af nævneværdig Hoide eller om Terrasser, maa Navnet forstaaes om en Berggrund, hvorpaa man pleiede at have Fiskehjeller.

37. Skillingan. Udt. *sjé'llingann*.

Ligger paa en mindre O. Navnet er sandsynlig det samme som Skillingar, nu Skingen, en Gruppe Oer udenfor Flatanger. Samme Stamme ligger vel ogsaa i Skellingarhella, et Skjær i Nidelven. De hører vel til oldn. skjalla, klinge (jfr. Bd. XV S. 345).

38. Odden. Udt. *au'dden*, Dat. *-da*. — i Odden AB. 65 s. Odhen NRJ. II 64. Odenn 1559. Aaddenn 1643. 1723.

* O d d r m., Spids, Od, Hjørne, i Stedsnavne brugt om en Odde, Landtunge. Det er en Ø, som vel har faaet Navnet af sin spidse trekantede Form.

39. Steinsoenes. Udt. *stei'nsøinæsse*. — Stensoenes 1667. Stensoenæs 1723.

Har Navn af en udenforliggende Ø, Steinsoen, som igjen maa have faaet sit Navn af en isoleret Fjeldknaus, som ligger paa den.

40. 41. Skomsøen indre og ytre. Udt. *skó'mmsøia* (*i'nnæroia* og *y'tterøia*). — Skomþoen 1643. Inder Schomsøen, Ytter Schombsoen 1667. Indre, Ytre Schomsøe 1723.

Formodentlig * S k ú m s ø y, af Mandsnavnet S k ú m r (PnSt. S. 226).

42. Skarpnes. Udt. *skä'ttnæsse*. — Scharpnæs 1667. Scharpnæs, Skarpnæs 1723 (da anført som Pladse under det af Kapellanen for Bratvær og Veien brugte Dyrnes).

Findes paa flere Steder, deriblandt ogsaa paa Frøien. Iste Led er vel Adj. s k a r p r, i Betydningen stenet, ufrugtbar, gold. Jfr. Navne som Skarpjordet, Skarphaugen og Skarpmoen.

42, 3. Skarpnesaukan. Kaldes *au'kann*.

Aukan findes paa flere Steder i Nordmøre og i Fosen. Det er Ordet a u k i m., Forøgelse, hvilket som Stedsnavn ofte synes at maatte forstaaes i samme Betydning som a u k l a n d, d. e. ved Rydning tillagt Land. Der forekommer ogsaa en Hunkjensform Auka. Her er det Navn paa 2 smaa Øer paa hver sin Side af Skarpnes, som kun ved en Val er skilte fra Land. I Frøien er det Navn paa en liden Halvø, der ved et lavt Eid, som vel engang har været overflydt, er forbundet med en større. Under lignende Forhold findes det ogsaa andensteds. Der kan derfor vist være Spørgsmaal, om ikke Navnet ogsaa kan sigte til den «Forøgelse af Land», som opstaar ved, at et Sund indenfor en Ø opgrundes. Undertiden, som i Flatanger, ser det ud, som om det i Betydning falder sammen med Ønavnet Kalven.

43. Flatoen. Udt. *fla'tøia*.

44. Raaket. Udt. *rå'ke*. — Raachen, Plads under Dyrnes, 1723.

Af r á k n., Vei, hvorpaa Kvæg drives, Havnegang.

45. Raakholmen. Udt. *rå'kahálminn*.

En Holme med Fiskevær udenfor Gaarden Raak.

46. Baatneset. Udt. *bå'tnæsse*.

Jfr. Borgund GN. 71 og Tingvold GN. 58.

48. Dyrnes. Udt. *dý'rnæsse*. — Dorness NRJ. II 64. Dyrnis 1559. Diurnes 1643. 1667. Dyrnæs 1723 (Kapellangaard for Dyrnes og Veien).

Vel * D ý r a n e s, af d ý r n., Dyr, hvorved her maa tænkes paa Hjort. Findes som Gaardnavn paa flere Steder.

48, 6. Røirbugtskaget. Udt. *rei'rbókktskaje*.

Sidste Led er Skag n. = s k a g i m., fremstikkende Odde af Land (Indl. S. 74). Iste Led betyder vel en Bugt, hvori der voxer Rør, Siv, se GN. 65.

49. Bratvær. Udt. *brættvære*, Dat. -ra. — Bratwer NRJ. II 64. Brattuer 1559. Bradtuehr 1643.

En Ø med Fiskevær ud mod Havet. Med Hensyn til Navnet jfr. Brattøen, Frei GN. 7. Her stod tidligere Sognets Kirke.

50. Monseen. Udt. *mångsøia*.

Af Mandsnavnet Mons. I Udt. er som ofte g indskudt mellem n og s.

51. Lilleneset. Udt. *lilhnesse*. — Nesje 1667. Lille Nessel med Klebusøerne 1723.

HOPEN SOGN.

Kirken er bygget efter Reformationen, formodentlig istedenfor den nedlagte Veien Kirke. Ifølge Kraft V 257 blev den indviet 1749 med Navn «Herre Zebaoths Kirke».

Sognet har Navn efter Kirkestedet, GN. 55.

Gaardenes Navne: **52. Veien.** Kaldes *vei'hålminn*. — Veyen NRJ. II 74. Weien 1559. Weidenn 1590. Weyenn 1643.

Veien er egentlig Navn paa en lidt større Ø (Indveien); nær denne ligger Veiholmen, der som Fiskevær er blevet Hovednavnet i Dagligtalen. Veien er antagelig det ogsaa andensteds forekommende Ønavn Veig, af Ordet *veig* f, som i det oldn. Literatursprog bruges i Betydningen «sterk Drik», men opr. vel har betegnet Vædske, Fugtighed. Se Borgund GN. 15. Her maa Navnet snarest formodes at sigte til Kilder og saaledes at høre til den temmelig talrige Klasse af Ønavne, som hentyder til, at der findes ferskt Vand paa Øerne.

53. Haugen. Udt. *hau'jen* (*hau'en*), kaldes ogsaa *hø'pshaujen*.

54. Kirkeneset. Udt. *kjærkenesse*.

55. Hopen. Udt. *hø'pen* — Hoppen, Hopenn 1559. Hobben 1643. Hoppen 1667. 1723.

* Hø p r m., en liden Bugt, helst en indelukket (Indl. S. 57). Her danner et Par Øer en trang, indelukket Bugt.

56. Rambergshaugen. Udt. *ra'mmbærrshauen*.

Om Ramberg se Akero GN. 51, 6.

57. Sætran. Udt. *sæt'ran*. — Setter 1667. Sætter 1723.

Hvis Navnet er gammelt, er det opr. * Set r a r f, Flt. af set r n., Bosted (Indl. S. 74).

58. Øien. Udt. *øi'a*. — Øyen 1667. 1723.

Er en Ø.

59. Holberg. Udt. *hå'lbærg*. — Holberg 1667. 1723.

Et ikke andensteds forekommende Navn, som jeg ikke med Sikkerhed kan forklare, hvis den opgivne Udt. er ægte. Holberg i Skogn, som er sms. med hól l m., er nemlig et ganske andet Navn. Det synes ikke at give

nogen tilfredsstillende Mening at antage, at 1ste Led er Adj. *hollr*, huld, gunstig. Heller ikke synes det rimeligt, at det skulde være en Flertalsform **Hqllberg*, af *hallr*, heldende, skraanende. I begge Tilfælde skulde man desuden vente mouilleret *l* i Udt. Snarere kunde man tænke paa Adj. *háll*, glat, slibrig, hvori Vokalen kunde være forkortet paa Grund af Sammensætningen.

60. Steinsøund. Udt. *stei'nsøisýnne*. — Nesset 1723.

61. Steinsoen. Udt. *stei'nsøia* (ogsaa hort *sté'nns*-). — Steinsøy AB. 65 s. Steinsoy OE. 40. Stensoy 1559. Steensoen 1643. Stensoen 1667. Steensoe 1723.

Enten af Mandsnavnet *Steinn* eller af *steinn*, brugt om en Bergknaus. Jfr. GN. 39 og PnSt. S. 233.

62. Holmen. Udt. *hå'lmínn*. — Holmen 1667. 1723.

Af *holmi m.*, se Indl. S. 56. Ligger paa selve Smølen.

63. Bækken. Udt. *bæ'kken*. — Bechen 1667. 1723.

64. Skaget. Udt. *skä'je*, Dat. *skä'ja*. — Skage 1667. Schage 1723.

Af *Skag n.* = *skagi m.*, fremstikkende Odde af Land (Indl. S. 74). Jfr. GN. 48, 6.

65. Reiraaen. Udt. *rei'raa*, Dat. *rei'rån*. — Reeraa 1667. Reeraae 1723.

Af O. R. forklaret som en Udtaleform af Reiraaen, af *røyrr m.*, Rør, Siv, maaske efter Oplysning af lokalkjendte Mænd. Ellers kunde man efter Formen ogsaa tænke paa en Sammensætning med *Reir n.*, oldn. *reiðr n.*, Rede (NE. S. 188). Dette vilde dog vel passe mindre godt ved GN. 48, 6.

FORSVUNDNE NAVNE.

i Vnastadum i Smylene, Ødegaard, AB. 66.

Unastadir, af Mandsnavnet *Uni* (PnSt. S. 272).

Hvskøy AB. 66, ogsaa anført som Ødegaard.

1ste Led er mulig beslægtet med *Huske* i Nesne, hvis Betydning dog ogsaa er usikker (Bd. XVI S. 119). Paa Østlandet forekommer *Husken* nogle Gange som Pladsnavn, hvilket maaske maa henføres til *Husk n.*, Støi, Lystighed, Leg.

Wichelsoen 1723 (i Bratvær S.).

1ste Led kan formodes at være en nyere Form af det gamle Mandsnavn *Vékell*. Jfr. Vikelsrud i V. Gausdal, i 1668 skr. Wichelsrud (Bd. IV, I S. 200. PnSt. S. 277).

Fiormandsoen 1723 (i Bratvær S.).

1ste Led er vel snarere det i det isl. Lovsprog forekommende *fjörumadr m.*, Strandeier (se NgL. V, 2 S. 196) end det af Aasen fra Trøndelagen anførte *Fjoremund n.*, Fjæretid.

NEDLAGTE KIRKER.

Odden Kirke paa Øen Odden (se GN. 38), nævnes i Reformatsen og skriver sig udentvivl fra katholsk Tid. Efter Norske Fornl. S. 561 var den en Stavkirke og existerede endnu i 1660. Ifølge Bulls Tillæg til Bings Norges Beskr. blæste den ned i Begyndelsen af det 18de Aarh.

Veien Kirke paa Øen Veien (se GN. 52), nævnes i Reformatsen. Ogsaa den var efter Norske Fornl. anf. St. en Stavkirke og existerede endnu i 1660. Hopen Kirke traadte vel i dens Sted, og den maa saaledes være nedlagt senest 1749.

RETTELSER OG TILLÆG.

- S. 25 L. 3 f. o. S. B. bemerker, at enkelte af de med Frek- smis. Navne vel mulig kunde være dannede af et Mandsnavn Freki, som dog kun forekommer i sagnhistoriske Fortællinger. Adj. frek kunde tildels passe i Stedsnavne i den Anvendelse, som det har i fraudrek og tadfrek, «som kræver megen Gjødse!».
- S. 27 L. 13 f. o. I den eventyrlige Fortælling om Orm Storolvsson (Flateyjarbók I S. 521 ff.) fortælles, at Orm paa en Ø Sandey paa Nordmøre kjæmpede med et menneskeædende Trolld Brúsi. I en tilsvarende færøisk Vise om Ormar Torolvsson nævnes ikke Øens Navn, medens Trolldet kaldes Dollur. S. B. har i «Beiträge zur Gesch. der deutschen Sprache» XII S. 62, 361 ff. antaget, at dette Sagns Skueplads er Sando paa Søndmøre, i hvilket Tilfælde dette Navn paa Øen maa være ældre, end S. 18 foran antaget. Han finder det endvidere sandsynligt, at det andet, i Diplomet fra 1329 brugte Navn paa Øen, Dollsøy (Dollsø), indeholder Visens Navn paa Trolldet (Dollr). I Øens høieste Fjeld, Dollsteinen, findes den bekendte Hule Dollsteinsholet, som i MA. (i et Vers af Kale Kolsson, Flateyjarbók II S. 441), kaldes Dollz hellir; efter Verset synes Dollr at have været Navn paa en Draug. Maaske tør dog Forholdet være det, at der i Norge i MA. har existeret Sagn om et Trolld i Dollshellir paa Dollsøy (Sando), og at man efter disse Stedsnavne har tillagt Trolldet Navnet Dollr. Det sidste har vel da været det opr. Navn paa Fjeldet Dollsteinen. (A. Kjer).
- S. 47 L. 4 f. n. GN. 50 l. GN. 48.
- S. 48 L. 2 f. n. Frei l. Gjennes.
- S. 69 L. 17 f. n. Her kan tilføies: paa Driffuekleppe DN. XV 847, c. 1572.
- S. 70 L. 22 f. o. Her kan tilføies: Raantesetter DN. XV 847, c. 1572.
- S. 89 L. 1 f. o. *brúnegá'tlinne* l. *brúnegá'tinne*.
- S. 90 L. 1 f. o. Kiöl l. Kiöl.
- S. 91 L. 21 f. n. Her kan tilføies: Krøffuell DN. XV 848, c. 1572.
- S. 107 L. 6 f. o. Her kan tilføies: Stadhem, Stadhem's fyskehøi DN. XV 181, 1523.
- S. 111 L. 8 f. n. Da Molnes, Roald GN. 2, som utvivlsomt kommer af mól f., udtales Mollnes, maa ogsaa Moll kunne være dette Ord.
- S. 113 L. 6 f. n. Hellisyn l. Helissyn.
- S. 119 L. 11 f. n. Stangvik l. Surendalen.
- S. 140 L. 9 f. o. Vanniflir l. Vaniflir.
- S. 146 L. 8 f. o. Her kunde ogsaa være henvist til det forsvundne Ekornes i Gjennes (se S. 356). Der kan mulig ogsaa her være et Skjær eller en Holme ved Navn Ekornen, skjönt nogen saadan ikke er afsat paa AK.
- S. 146 L. 18 f. n. Øre l. Gjennes.
- S. 158 L. 21 f. o. Tjolling l. Hedrum.

- S. 160 L. 17 f. n. Udtaleformen Svorta udgaar vel nærmest fra en gammel Form Svørtin.
- S. 180 L. 12 f. o. Hvis Huerfsnes i AB. er rigtigt, maa det vel, som A. Kjær bemærker, være en afslidt Form af *Hverfisnes, af hverfi n. = hvarf.
- S. 185 L. 17 f. n. Det er vist heller ikke umuligt, at 1ste Led i Moldvær, udt. Møll-, ikke er mold-, men mql f., Grusbanke. Jfr. Udt. Møll- i Roald GN. 2 og Sunnelven GN. 64.
- S. 195 L. 18 f. o. Selv om man opfatter Navneformen i AB. som Sidouikom, kan Navnet dog afledes af Adj. sidr.
- S. 200 L. 8 f. n. Magnus Olsen antager, at Róqld kan være dannet af ró f., Afkrog. Forsaauidt Rolla i Senjen er samme Navn, hvilket det vistnok er (jfr. Roallanes DN. VI 229, 1350), synes denne Forklaring dog ikke at passe der, da Øen ligger lige ved Leden.
- S. 204 L. 11 f. o. Daviken kan mulig være sms. med Mandsnavnet David, som nu paa flere Steder i Stedsnavne er blevet til Dave-.
- S. 204 L. 7 f. n. Her kunde tilføies: Longween DN. XV 181, 1523.
- S. 230 L. 3 f. o. A. Kjær og Magnus Olsen tror, at *Viflungr, som vel kan hænge sammen med veifa, at svinge, snarere er et Fjordnavn end et Bækkenavn, og at det kan have tilhørt den nederste, meget brede og adskillig bøiede Del af Raumas Løb. Denne Forklaring tør være at foretrække for den af mig antydede.
- S. 231 L. 16 f. n. Tomberg er maaske *Túnberg, hvis 1ste Led er tún n. (Indl. S. 82). Jfr. Tonvold i N. Land, som Bd. IV, 2 S. 214 forklares af *Túnvöllr. Med Hensyn til Betydningen kan ogsaa sammenlignes túnbrekka f., Bakke, som støder til Gaardens Huse, eller hvorpaa de er opførte (Fritzner). Dette giver en naturligare Forklaring af, at Udtaleformen har lukt o. At nogle Skriftformer har Th-, kan der ikke lægges afgjørende Vægt paa, naar de er saa unge.
- S. 231 L. 7 f. n. Med Halsa kunde sammenlignes Halsaa ved Mandal, udt. Halse, i MA. Halshaugar. Dat. Halsage i AB. kunde nok formodes at være Skrivfeil for Hals(h)age; men det er dog trivlsomt, om Nutidsformen kan være opstaaet deraf. Sandsynligere tør en Sammen sætning med hagi (Indl. S. 52) være; jfr. Stranden GN. 13. At Formen i AB. da ikke bliver grammatisk korrekt, kan ikke tale afgjørende mod denne Forklaring.
- S. 232 L. 1 f. o. Jeg anser det nu for rettere at forklare Aak af ok n. end af akr. Jfr., hvad der under Halse GN. 13 er anført om denne Stamme og dens Brug i Stedsnavne ved Siden af Navne af Stammen Hals-. Paa Formen af det unge Navn Aakesreiten kan der i denne Forbindelse ikke lægges Vægt.
- S. 248 L. 5 f. o. A. Kjær gjør opmærksom paa, at Malo kan være ældre Marló, hvori 1ste Led er marr, Hav, eller snarere marr, Hest. Denne Forklaring synes meget rimelig. Med Hensyn til Lydforandringen i 1ste Led kan da sammenlignes Gjærlu i Furnes og i Løiten, udt. Jælu, og Varlo i Eker, udt. Vale. Det bliver da samme Navn som Marlo i Ski-aaker, hvor imidlertid i Udtaleformen rl er blevet assimileret til ll.
- S. 249 L. 17 f. o. Magnus Olsen formoder, at Mið-titi er ældre *Mið-titti, hvor tt paa Grund af Stillingen som 2det Sammensætningsled er svækket til t. Ordet maa da opr. have været Intetkjønsord, men kan senere være gaaet over til Hankjønsord. Det maatte da staa i Forbindelse med tysk Zitze f., ags. tit (Flt. tittas) m. (jfr. Arkiv XXII S. 121). Navnet maatte da betyde, «hvad der ligger mellem to Forhøininger», sigtende til Gaardens Beliggenhed i Sænkningen mellem to Fjelde. Fra Betydningens Side synes dog denne Forklaring mig ikke helt tilfredsstillende, fordi Navnet isaafald vilde passe paa en Mængde i en Dalmunding liggende Gaarde under saadanne Naturforhold som her.
- S. 262 L. 2 f. n. Det synes besynderligt, at der ikke skulde være nogen sproglig Forbindelse mellem Gaardnavnet Roivá (Rødven) og Fjordnavnet, som efter AB. maa have været Refund. Men de Formodninger, som kunde fremsættes om en saadan Forbindelse, synes saa usikre, at jeg

- ikke har villet anføre dem. Reiva, af rauf, synes, naar man iagt-tager Situationen paa Stedet, i udpræget Grad at passe paa Aaens nederste Løb forbi Gaarden og Kirken.
- S. 263 L. 9 f. n. Leberg- i Lebergsvik kunde vel ogsaa være oldn. Løðu-berg, af laða f., Helade, ligesom Løðuvik nu paa flere Steder er blevet til Levik.
- S. 269 L. 11 f. o. Mellem Gamsgrø og et ældre Ramsgrø har der maaske været en Mellemform Gramsgrø. (A. Kjær).
- S. 274 L. 23 f. n. Teigsetr l. Teigset.
- S. 275 L. 3 f. o. Til Støtte for den givne Forklaring af Nesset kan foruden en Henvisning til det forsvundne Nødsetter (1606) i Skodje ogsaa anføres, at et sikkert Nesset ingensteds kan paavises.
- S. 291 L. 9 f. o. 412 l. 1412.
- S. 292 L. 21 f. n. Det er mnlgt, at Svensen kan sættes i Forbindelse med Verbet svin a med Sideform svena, som endnu bruges i Folkesproget (se Aasen) og betyder: svinde ind, sagtne, stilles, hvoraf S. B. (Bd. IV, 2 S. 5 Note) mener at kunne aflede Svenes i Biri. Navnet kunde isaafald betyde: en Ø, som tager af for Veiret, indenfor hvilken Seen er mere stille. Dette kunde nok passe til Øens Beliggenhed, da den dækker for den indre Del af Frøenfjorden. Er denne Forklaring rigtig, kunde det ligge nær at formode, at Navnet Olvorren (AK.) paa en længere ude i Fjorden liggende Ø var gammelt Alviðra, d. e. den for alle Vinde ndsatte. Dette er dog neppe muligt, da det er opgivet mig, at Navnet ndtales *á l'voren*, Dat. -ra, hvis da ikke i denne Opgave Nom. og Dat. skulde være forvekslede.
- S. 301 L. 13 f. o. Her kan tilføies: pa Smogo DN. XVIII 24, 1368 (Paat.).
- S. 305 L. 12 f. n. Forklaringen af Jenset af opr. Hjalmssetr kan synes noget tvivlsom paa Grund af dette Navns Nutidsformer i Bolse og i Bremsnes. Jenset kunde vel ogsaa være *Jørundarsetr, af Mandsnavnet Jørundr, ligesom det gamle Jørundarvik i Ytterøen nu udtales Jønns. Man kunde da maaske ogsaa formode, at Jonstad i Øksendalen og Jenstad i Sundalen er at aflede af samme Mandsnavn, uagtet de 1590 skrives med Hi. Imidlertid støttes den givne Forklaring af disse 3 Navne ved Hjensegg, udt. Jønns- i Trøgstad, Hjalmsæng RB., men allerede 1520 Jens- (Bd. I S. 10), og vel ogsaa ved Jensvold i Bodin, Hielsuoller AB., Jen3- 1548. Den forskjellige Lydovergang maa forklare saaledes, at i Bolse og Bremsnes er m faldet bort i Forbindelsen -lms-, i de sidstnævnte Navne derimod l, hvorpaa m som saa ofte er gaaet over til n foran s. Jfr. Overgangen af Alm- til Ann-.
- S. 309 L. 8 f. n. Rørsæt l. Rørset.
- S. 313 L. 6 f. o. Magnus Olsen, som ogsaa anser det for rimeligt, at der er sproglig Sammenhæng mellem Navnene Mæren og Morsund, antager, at man maa gaa ud fra en oldn. Stamme marr-, vekslede med mår-. Denne Kvantitetsvexel tyder paa, at der efter r er faldt bort et h. Efter oldn. Lydregler kan nemlig Vokalen foran et r eller l, som er opstaaet henholdsvis af rh og lh, baade være kort og lang; jfr. Valir og Válin (Stamme *Walhi-). Malangr og Maalsnes (Arkiv XXII S. 104 ff.). 1ste Led i Mæren og i Morsund kan da forudsætte en Ordstamme Marha-, som sandsynlig er identisk med marha-, Hest (oldn. marr, hvoraf dog Sideform mår- ikke er paavist i den oldn. Literatur).
- S. 317 L. 2 f. n. Foran «Husmænd» er «3» faldet bort.
- S. 320 L. 3 f. o. Det kan ikke ansees for sikkert, at den gamle Form har været Stimr; det kan have været Intetkjensord (Stim) ligesom nu. Jeg formoder, at det egentlig er Navn paa den langstrakte, mod Havet fremskydende Fjeldryg, som ser endnu mægtigere ud, fordi den er omgivet af lav Slette, medens Stemshesten vel egentlig kun er Navn paa den Top, som hæver sig yderst paa Fjeldkammen. Saaledes bliver der Overensstemmelse i Betydning med Stemma i Bjørnør.
- S. 330 L. 15 f. n. Med Hensyn til Muligheden af, at Bisgaarden kan være dannet af Mandsnavnet Bersi, kan henvises til Bd. I S. 240, hvor det formodes, at Bisserod i Skjeberg kan være opr. Bersarud.

- S. 334 L. 5 f. n. Føzen l. Føzen.
- S. 372 L. 15 f. o. At Sogn her er Hunkjøsord, medens Fjordnavnet Sogn i Bergens Stift er Hankjøsord, kan efter min Mening ikke tale mod den Opfatning, at det her kan være Navn paa et enkelt, snevrere Parti af Fjorden. Det kunde i denne Henseende sammenstilles med Sogna, som er Navn paa en Indsnevring af Dalen i Værdalen. Jfr. ogsaa den under Tingvold GN. 60 fremsatte Formodning, at *Strüpi har været Navn paa en Indsnevring af Stangvikfjorden. Det bør dog ogsaa mindes om, at A. Kjær, Bd. IV, 2 S. 124, har fremsat den Formodning, at Navnet Sogn i Jevnaker kan sigte til et Opkomme paa Gaarden. Om noget saadant findes paa denne Gaard, er mig ikke bekendt.
- S. 373 L. 12 f. n. Bd. II S. 283 antydes Muligheden af, at Gyl kan være beslegtet med Landskabsnavnet Gjölleid paa Romerike, forsaavidt dette er at skrive Gjöl-. Efter Prof. Torp kan Gjöl- være Diminutiv af gjá f., Kløft, (Grundform *giwula-) og Gýlum en ja-Afledning af Gjöl-, rimeligvis Hunkjøn: Gýll, Gen. Gýlar, Akk. Gýli, Flt. Gýlar.
- S. 410 L. 10 f. o. Nutidsformen taler for, at den gamle Form har været Súrn (ikke Sur n); Navnet kan vel hænge sammen med Adj. súrr og sigte til det svage Fald og til sumpige Omgivelser i Elvens nedre Løb.
- S. 412 L. 4 f. n. Elvenavnet Vinda er maaske nærmest dannet af Adj. vindr, skjev, vreden. Elven har kanske navnlig faaet Navnet af en sterk Bøining, den gjør, idet den træder ind i Hoveddalen, hvorefter den forener sig med Surna i en spids Vinkel opad.
- S. 414 L. 9 f. n. MA. l. i MA.
- S. 428 L. 12 f. o. Magnus Olsen formoder, at Bolmen er opstaaet af *Bol(u)-holm r, sms. med Elvenavnet Bola. Skjønt denne Forklaring giver en sindrig Løsning af Spørgsmaalet om sproglig Forbindelse mellem Navnene Bolmen og Bolu, har jeg dog Betænkkeligheder ved at slutte mig til den. Jeg tror neppe, at der findes Sammensætninger af Elvenavne med holm r uden i Navne paa Holmer i vedkommende Elv, forsaavidt saadanne findes. Derfor vil der vanskelig forekomme Gaardnavne af denne Art. En Undtagelse kunde være det forsvundne Æspoholma i N. Odalen; men dets Forklaring er tvivlsom (jfr. Bd. III S. 203). Dertil kommer, at den Lokalitet, som i Tilfelde her skulde være betegnet som holm r, maatte være Halvoen mellem Bolu og Surna (og Rinda). Denne er gennemsnitlig 1 Km. bred og (om man bare regner op til Sammenløbet af Surna og Rinda) 3 Km. lang. Jeg har vanskeligt for at tro, at denne Halvø skulde være opfattet som en holm r. Ogsaa Formen Bolmenæ fra 1504 vækker nogen Betænkkelighed imod Forklaringen.
- S. 428 L. 12 f. n. Det er vel muligt, at Torset baade her og i Aare kunde være dannet af Gudenavnet Þórr. Jfr. det oftere forekommende Frøiset, Frøset, af Frøyr eller Frøya.
- S. 434 L. 11 f. o. Det er formelt muligt, at Veau kan være ældre *Véar, Flt. af vé n., Helligdom. Jeg anser dog Forklaringen af Viðir for sandsynligere.
- S. 451 L. 3 f. o. Man kunde ogsaa formode, at 1ste Led i Gjengstoen er Gjegne n. eller Gjegn f., Arbejdsredskaber, Gaardsredskaber (Aasen), forsaavidt disse Ord ogsaa skulde kunne bruges om Fiskeredskaber. Man kunde da gjette, at Navnet betyder en Stø, hvor der findes et Hus til Opbevaring af saadanne Redskaber. Da det vel er almindeligt, at Fiskeredskaber opbevares i Nøstene, er denne Forklaring dog mindre sandsynlig.
- S. 451 L. 1 f. n. Glaamen kunde vel opfattes som en svag Sideform til det af Ross fra Nordmore anførte Glaam m., Udsigtspunkt. En saadan Betydning af Navnet synes at kunne passe godt til Stedsforholdene, forsaavidt som Gaarden ligger paa det høieste Punkt af det brede Eid mellem Skaalvikfjorden og Arasvikfjorden med Udsigt over disse og til Kysterne paa deres anden Side.

- S. 454 L. 13 f. n. Afledningen af en Stamme galm- kan vel ansees som temmelig sikker. Af andre norske Navne, som kunde høre til samme Stamme, ved jeg kun at nævne Gelmin, nu Gjolme, i Orkedalen, som Bd. XIV S. 146 under Tvivl er forklaret af *Geflin, men vist rettere afledes af galm-. Dertil passer Beliggenheden nær Skjenaldfossen og Gaarden Dyndal.
- S. 457 L. 17 f. o. Som en Gjetning kunde jeg nævne, at Nautan kunde være opstaaet af *Nautatún, Indhegning, hvori man holder Hornkvæget samlet. Dette kunde nok være blevet afkortet til Nanten, hvilket senere kunde være misforstaaet, som om Endelsen var bestemt Artikel, og derfor have faaet Flertalsform.
- S. 458 L. 16 f. o. Med Hensyn til det her nævnte Imarsund (mellem Stabben og Ertvaagøen) bemærkes, at der ved Sundets Munding skal findes en Holme, som kaldes Imaren. Det kunde synes mindre rimeligt, at Sundet har faaet Navn efter et saa lidet Sted, om det end er muligt. Det kunde ogsaa være muligt, at Holmens Navn indeholder et usms. Navn paa Sundet (jfr. Soli og Drómi).
- S. 464 L. 2 f. n. Magnus Olsen antager, at Skillingan kunde ndgaa fra en gammel Form *Skildlingr, Diminutiv af skjǫldr, der ofte i Navne bruges om noget rundagtigt og hvelvet.

REGISTRE

I. GAARD- OG BYGDENAVNE.

Oldnorske Navneformer er betegnede med spærret Tryk. Tegnene * og ? er anvendte paa samme Maade som i Texten. I Anførselstegn er satte ¹⁾ oldnorske Navneformer, der ikke er anførte i den normale Orthografi, ²⁾ senere Navneformer, der er anførte i de ældre Kilders Orthografi, og ³⁾ senere Navneformer, der er anførte efter Nutidens Udtale, hvor denne afviger fra den i Matrikelen brugte Form.

Aa 342.
 «Aaneset» 430.
 Aabakkan 371.
 Aaeim 8.
 Aafar 384.
 Aafarli 451.
 Aafarnes 250.
 Aafloi 269.
 «Aafloidalen» 269.
 «Agevick» 448.
 Aahaugen 10.
 Aak 231. 470.
 Aaker 395.
 Aakerfald 380.
 Ankernes 109.
 Aakersæteren 395.
 Aakesreiten 231. 232.
 Aakre 98. 205.
 «Aksæt» 172.
 Aakvik 438. 448.
 Aakviken 331.
 «Aalaseththir» 172.
 193.
 Aalmagrunden 440.
 «Aalman» 440.
 Aalmo 440.
 Aam 90.
 Aambø 90.
 Aamdaam 151.
 Aamelfot 81.
 Aamelfotdalen 81.
 Aamelfotsæteren 81.
 «Aamundaas» 116.
 Aandal 232. 294. 361.

Aanes 350. 378. 430.
 «Aanesbugen» 430.
 «Aanggaren» 382.
 Aaram 22. 268.
 Aarammen 387.
 Aardal 49.
 «Aaren» (!) 268.
 Aardot 91.
 Aarnes 400.
 Aarneset 56.
 Aarset 65. 72. 99. 111.
 123. 193. 248.
 Aarsetbakken 65.
 «Aarsett» 306.
 «Aarsetter» 22.
 Aarskog 33. 65. 88. 101.
 Aarsnes 103.
 «Aarsnes» 140.
 Aarstad 72.
 Aarstølen 6.
 Aarsund 208. 367.
 Aarsæteren 89.
 Aarvaag 435.
 Aarvik 31. 77.
 Aarviknes 77.
 Aaro 281.
 Aarøhagen 281.
 Aarøhangen 281.
 Aarøi 3. 7.
 Aarøigjerdet 3.
 Aaroneset 281.
 Aas 217. 292.
 Aasbøen 217. 403. 450.
 Aase 179.

«Aase» 115.
 «Te Aase» 259.
 Aasebøen 78.
 Aaselid 74.
 «Aasem» (!) 9.
 Aasen 9. 54. 59. 71. 90.
 93. 105. 141. 187. 243.
 247. 272. 367. 415.
 «Aasen» 74. 79. 83. 107.
 115. 129. 227. 346. 424.
 Aaseviken 33.
 Aasgaard 407. 408. 435.
 «Aasgjerdet» 217. 292.
 «Aashagen» 217.
 «Aashammeren» 77.
 «Aaskaren» 408.
 «Aaspekoganne» 104.
 Aasprang 401.
 «Aaßenn» 35.
 «Aasskalen» 435.
 «Aaasta» 253.
 «Aasstavikja» 253.
 «Aastad» 362.
 «Aastoll» 6.
 «Aaurøy» 293.
 «Abelset» 321.
 «Abelsetter» 153.
 «Abelvig» 159.
 «Affuendall» 232.
 «Afrøy» 325.
 Afset 321.
 «Aggelstad» 114.
 Agn v ik 371.
 «Akawik» 438. 448.

Akers 300.
 Aklestad 101.
 Ak r 396.
 A k r v i k 438.
 Akselvold 308.
 «Aksla» 308.
 Aksleggerdet 173.
 Akslen 100. 173.
 Akslevold 163.
 Aksnes 82. 376.
 Aksnessæteren 82.
 «Albetsetter» (!) 321.
 «Aleksjaa» 96.
 «Alfarnes» 260.
 «Alfessetter» 365.
 Alfund 386. 402.
 Alfundareid 386.
 «Alklobenn» 9.
 «Alkloven» 9.
 «Allumnes» 238.
 «Almaas» 137.
 Almberg 428.
 Alme 59.
 «Alme» 166.
 Almestad 20.
 «Almestadt» 117.
 Almhjell 392.
 Almklov 9.
 «Almo» 440.
 Almskaar 385.
 Almskaret 165.
 Almvik 375.
 Alnaas 137.
 Alnes 188. 238.
 Alnestroen 234.
 «Alnestroen» 238.
 Alshogden 423.
 «Alskaret» 165.
 Alstad 117.
 Alstadsæteren 118.
 «Alstæthter» 60.
 «Alteruig» 381. 458.
 Alvestad 208.
 Alvestadreitene 208.
 Alvik 177.
 I, á Á m 90. 342.
 «Amadam» 151.
 «A m b u i k» 375.
 «Amos» (!) 116.
 «Amsack» (!) 126.
 «Amulfløe» (!) 81.
 Amundsgaarden 286.
 «Andaboen» 49.
 Andabones 49.
 «Andakrokjen» 114.
 «Andakrokneset» 114.
 «Andal» 294.
 «Andebøe» 49.
 «Andekrogh» 114.
 Andestad 142.
 «Andestall» 29.

«Angelvig» 329.
 Angvik 371.
 «Anlaghsetter» 396.
 «Annskaret» 165.
 Ansnes 406.
 Ansok 126.
 A p a l d r s s e t r 153.
 Apalset 163.
 Apalvik 159.
 «Apelnoaldt» 166.
 «Appellenold» 166.
 Á r 90°. 342.
 «A r a l z w i k» 443.
 «Aram» 22.
 «A r a m a r s e y» 206.
 Arasvik 443.
 «Arenvikja» 454.
 «Arestelle» 6.
 «Arfarnes» 250.
 Arhaugen 39.
 «Aritzwigh» 443.
 A r n a r d a l r 361.
 «Arnbost» (!) 458.
 Arneberg 130.
 «Arnedall» 294.
 Arnepladsen 189.
 «Arnes» 140.
 Á r n e s 400.
 Arnøen 462.
 Arset 22.
 «Arsettir» 357.
 «Arstoll» 29.
 «Arveholm» 64.
 «Arø» 281.
 «Arøe» 3.
 Ashjornslie 274.
 «Asgotlia» 266.
 «A s k æ» 165.
 «Asmundedal» 382.
 Á s p a 361.
 «Aspaa» 198.
 Aspaas 371.
 «Aspe» 198.
 «Aspelien» 361.
 Aspelund 287.
 Aspen 351.
 «Aspen» 198.
 «Aspeschoug» 104.
 «Aspeseth» 40.
 Asphaugen 426.
 Asphjellen 264.
 Aspholen 287.
 «Asplie» 275.
 Asplien 374.
 «Asprongh» 401.
 Aspsæteren 361.
 Á s s 269°. 450.
 «Aße» 35.
 «Aßem» (!) 141.
 Á s s k a r d 408.
 «Aßpoenn» 450.

Astad 362.
 «a f A u d l u n d i n u m» 406.
 «Auigenn» (!) 438.
 Aukan 439.
 «Aukan» 465.
 «Aukra» 300.
 A u k r i n 300.
 Anset 365.
 Aunbakken 428.
 Aune 428.
 Aunet 418.
 «Auran» 433.
 A u r a r 142. 430.
 Aurdal 142.
 Aure 142. 293. 430.
 Aure Præstegaard 433.
 Aursnes 47.
 Aurvaag 43.
 Aurvaaglid 43.
 Aurvold 20.
 «Ausaa» 292. 296.
 Ausen 292.
 Ausnes 206.
 Auspholen 214.
 «Austigar» 260.
 «Austigaren» 230.
 Austrem 174.
 «Axeuold» (!) 163.
 «Aym» 8.

Ba 332.
 Baadalen 322. 333.
 «Baalia» 409.
 Baardalen 287.
 Baardsgjerde 162.
 Baardshaugen 425.
 Baardsholmen 437.
 «Baarli» 409.
 Baarset 440. 449.
 «Baarsti» 133.
 «Baarvigen» 396.
 «Baaset» 440.
 Baatnes 181. 376.
 Baatneset 466.
 Baatvik 401.
 «Backe» 7. 29. 61. 160.
 435. 451.
 «Backenn» 29. 35. 66.
 «Badenes» 181.
 «i B a d h a l æ» 322. 332.
 Baggan 455.
 «Baggtroa» 465.
 «B a g æ y» (!) 290.
 Babaugen 332.
 «Bake» 289.
 «Bakkan» 451.
 Bakkane 112.
 «Bakkanne» 33. 79. 123.
 143.

- Bakke 359.
 Bakkebø 374.
 Bakken 4. 6. 49. 58. 130.
 148. 170. 176. 189. 197.
 204. 212. 241. 252. 255.
 269. 293. 301. 322. 330.
 424.
 «Bakken» 48. 84. 88.
 Bakkene 145.
 «Bakkepladsen» 204.
 Bakki 405.
 «Bakkmyra» 435.
 Baklien 407.
 Ballastaðir 379.
 «Ballaupen» 433.
 Balstad 379.
 Baraldnes 168.
 Baret 304.
 «Barkenes» 67.
 «Barkewig» 68.
 Barlaupen 433.
 Barlindbrekke 153.
 «Barlindhaugen» 153.
 «Barmeland» 213.
 «Barsett» 370.
 Barstad 64. 89.
 Barsteinen 268.
 «Barstj» 132.
 «Batroa» 333.
 «af Baulgo» 328.
 «Bechedal» 427.
 «Beckenn» 94.
 «Bedhough» 85.
 «Beifoten» 351.
 Beite 164.
 «Beithoug» 164.
 «Bekerdall» (!) 77.
 «Belan» 408.
 Bellen 23.
 Benset 305.
 Bentholmen 44.
 Berdalen 116. 223.
 «i Berdorosætre» 418.
 Berg 226. 247. 280. 283.
 433.
 «Berg» 209.
 Berg 280. 433.
 Berge 41. 123. 353.
 «Berge» 76. 204. 304.
 Bergeimr 375. 418.
 Bergem 375. 418.
 Bergemsæteren 374.
 Bergesvik 401.
 Berget 8. 11. 14. 90. 160.
 168. 226. 458.
 «Berget» 66. 69. 237. 303.
 Bergfald 431.
 Bergfall 431.
 «Berge» 375.
 «Bergh» 130. 131. 139.
 Bergsbakken 280.
 Bergshaugen 41.
 Bergslid 380.
 Bergsalien 380.
 «Bergnes» 23.
 Bergneset 41.
 Bergenev 23.
 Bergsvik 247.
 Bergþórssetr 418.
 «Berlie» 418.
 Berill 223.
 «af Berloryode» 223.
 «Berke» 254.
 Berlien 117.
 «Bernes» (!) 23.
 Bersaas 273.
 Berset 264. 318. 418.
 Bersethjellen 264.
 «Berslid» 117.
 «Bernede» 23.
 «Berþett» 440.
 «Berstenn» 268.
 «Berurjóðr» 223*.
 Betn 460.
 Betten 460.
 «Betthoug» 164.
 «Bierg» 193.
 «Bierge» 66.
 Bifra(r)fjqrðr 407.
 Bigset 58.
 «af Biorkasætre» 280.
 «Birkelj» 275.
 «Birkesetter» 428.
 «Birckset» 418.
 «Biren» 365.
 Birkeli 242.
 Birkelid 10.
 Birkenes 67.
 Birkeset 361.
 Birkestrand 360.
 Birkestølen 80.
 Birkevik 68.
 Birkevold 171.
 «Birkisdall» 396.
 Birkisetr 384. 387.
 Birkistrond 360.
 «Birthen» 104.
 Bisgaarden 330. 471.
 «Bioerdall» 116.
 «Biorbett» (!) 391.
 «Biøren» 433.
 «Biørness» 317.
 «Biørnoen» 308.
 «Bjørstad» 57.
 «Bjørstadt» 94.
 «Bjørseenn» 433.
 Bjaardalen 13.
 Bjaastad 57.
 Bjärkeimr 267.
 Bjarmaland 213.
 Bjarnahjallar 393.
 Bjarnargarðr 266.
 Bjarnarøyjar 196.
 Bjarnøy 196.
 Bjelvaag 338.
 Bjerkellen 288.
 Bjerkvold 285.
 Bjerkhol 273.
 Bjermeland 213.
 «Bjinnillen» 393.
 Bjórastaðir 118.
 Bjórdalr 106.
 Bjorstad 118.
 Bjorkudalr 76.
 Bjorbakken 258.
 Bjorbak 391.
 Bjordal 91. 106.
 Bjordalsbakken 91.
 Bjørge 193.
 Bjørgeholm 193.
 Bjøringen 433.
 «Bjøringlien» 433.
 Bjørke 98. 254.
 Bjørkedal 76.
 Bjørkevaag 181.
 Bjørknes 135.
 Bjørlekke 168.
 Bjørlekken 227.
 Bjørnaasen 427.
 «Bjørnbrick» 156.
 Bjørndalen 66.
 Bjørneberg 237.
 Bjørnegoten 160.
 Bjørnevakken 79.
 Bjørneraaen 422.
 Bjørnerem 308.
 Bjørnes 261.
 Bjørneset 76.
 Bjørnevik 166. 339.
 Bjørnhaugen 319.
 «Bjørnhaugen» 213.
 Bjørnhjell 393.
 Bjørnstad 427.
 Bjørnsund 290.
 Bjørnvik 328.
 Bjørneen 196.
 Bjørsset 280.
 Bjørsbol 332.
 Bjørsnøs 317.
 Blakksastaðir 354.
 Blakstad 146. 354.
 Blankholmen 42.
 Blekkan 450.
 Blikaas 371.
 Blindem 143. 175. 201.
 Blindemsnes 175.
 Blindheimr 201.
 Blomberg 113.
 «Blomberg» 64.
 «Blomsetter» 66.
 Blomnes 303.
 Blomtuén 457.
 Blomvik 182. 197.

- Blýfótsgarðr 256.
 Blø 307.
 Bløfeten 308.
 «Bod» 314.
 «af Bodha» 332.
 «Bodhadale» 332.
 «Boersnes» 218.
 «Boffuer» 419.
 «Boge» 455.
 Bogen 249. 331. 350. 456.
 «Bogen» 92.
 Boggar 258.
 Boggastrend 258.
 Bogue 258.
 Bogaspen 369.
 «Bokta» 351.
 «Boktan» 302.
 Bolga (?) 328.
 Bolgen 328.
 «Bolgenn» 428.
 «Bolgvaagen» 328.
 Bollien 347.
 Bolmen 428. 472.
 Bólstaðir 136.
 Bolsø 276. 278.
 Bolsoen 278.
 «Bolsoneset» 279.
 «i Bonadale» 104.
 «Bondalen» 104.
 «Bonde-Stoksund» 44.
 «Boo» 314.
 Bordvik 278.
 «Borgen» 178. 190.
 Borgund 173. 178. 199.
 Borgund 178.
 «Borsett» 440.
 «Borsetther» 449.
 «Borslj» 409.
 «Borstad» 64. 89.
 «Bortrelj» 287.
 Bosnes 218.
 «Boðholmuiig» 459.
 Bosviken 48.
 Botn 265. 445.
 Botnen 53. 76.
 «Botten» 76.
 «Bottenn» 70.
 Botterlien 287.
 Bottolvplassen 141.
 Braaset 225.
 Braaten 386.
 «Bradsti» 385.
 «Bragset» 285.
 «Bragstaa» 277.
 Brakstad 370.
 «Bramsinghaug» 25.
 Brandal 22. 56.
 Brandshangen 347.
 Brandstad 383.
 Brandsvik 455.
 Brandsæter 345.
 Brastad 216.
 Brathaugen 184.
 Brathheim 103.
 Bratset 285. 413. 443.
 «Bratstigan» 385.
 Bratteberg 69.
 «Brattwigen» 198.
 Brattøen 348.
 Bratvær 464. 466.
 «Brauta» 10.
 Braute 153.
 Brauten 277.
 Branteset 90.
 «Brebje» 62.
 «Brecke» 396.
 «Breckstad» 370.
 Bredeli 243.
 Breiðavík 240.
 Breiðvík 258.
 Breiskaret 152.
 Breiteig 12.
 Breiteigen 272.
 Breivik 54. 175. 177. 240.
 258. 316. 373. 376.
 Breiviken 32. 247. 313.
 334.
 Breivikneset 32.
 Breivikstranden 258.
 «Brekkaa» 6. 25. 143. 264.
 «Brekkaa» 396.
 Brekke 46.
 «Brekke» 106.
 Brekken 6. 88. 265. 270.
 274. 376. 402.
 Brekkene 57.
 Brekkeslette 143.
 Bremnes 461.
 Bremsnes 327. 329.
 «Bremsnes» 461.
 «Bremsuar» 27.
 «Brendemb» 78.
 Brenne 78.
 Brennholmen 317.
 «Breþne» 23.
 «Breteigsvig» 12.
 «Brette» 12.
 Brimismes 329.
 «Brimshaug» 25.
 Bringen 111.
 Bringsinghaug 25.
 Bringslien 294.
 Bringsvor 27.
 «Britannusgaren» 189.
 Britannuspladsen 189.
 «Britthisuig» 12.
 «Brituigen» 12.
 «Brogset» 285.
 Brokstad 277.
 «Bromsta» 427.
 «Brondstad» 383.
 «Brosche» 254.
 Brotvik 375.
 «Browold» 12.
 «Browoldt» 89.
 Bruabakken 56.
 Brúarsetr 405*.
 Brúarvöllr 144.
 Bruavollan 211.
 Brubækken 370.
 Brude 236.
 Brudeliøien 237.
 Brudeliøien 238.
 «Brudesett» 225.
 Brudeskar 254.
 Brudestuen 236.
 Brudevík 2.
 Brudevold 12. 89.
 «Brudewold» 144.
 «Brudsetter» 90.
 «Brungotenn» 89.
 «Brunanne» 80.
 Brúnastaðir 145.
 Brune 80. 91. 132. 164.
 Brunegote 89.
 Brunneset 373.
 Brunstad 145.
 Brunvold 312.
 «Bruravikja» 2.
 Brusdal 162.
 «Brusdalsjellen» 162.
 Bruset 383. 405.
 «Brusþe» 66.
 Bruteigen 108.
 Bruvolden 262.
 «Bryddvikja» 375.
 «af Brymsingahaugh»
 25.
 «Brymsness» 329.
 «Brytte» 12.
 Binstad 427.
 Broske 400.
 «Brøstad» 237.
 Brøstet 237.
 «Brøte» 28.
 «Brøtte» 28.
 Brøvdal 144.
 «Buaværet» 314.
 Bud 314. 318.
 «Budhe» 314.
 «Bueholm» 194.
 «Budher» 314.
 Bueidet 73.
 Bugen 430. 438.
 «Bugen» 431. 438.
 «Bugga» 258.
 Bugten 216.
 «Bugten» 279.
 Buholm 196.
 «Bukskindet» 103.
 Bulegene 185.
 Bunes 191.
 «Burkevolden» 171

«Børsenneddall» 136.
 Buset 65.
 Buskeneset 343.
 «Bussingdall» 136.
 Buvik 268. 277.
 «Buviken» 15.
 «Bye» 225.
 «Bygsetther» 58.
 Bylingsøy 278.
 «af Byxsætre» 58.
 «Byorlandt» 213.
 Bækken 377. 467.
 «i Bæla» 408.
 Bæle 408.
 Bæroen 439.
 Bær 222.
 Bæøy 292.
 Bø 39. 408.
 «Bøe» 4. 16.
 Boen 144. 150. 154. 276.
 277. 284. 285. 286. 288.
 «Boen» 9. 76. 150. 340.
 «Bogaren» 252.
 «Bogdeli» 286.
 Bøisfoten 351.
 «Boina» 292.
 «Boindall» (!) 66.
 Bøklep 401.
 «Bolmenæ» 428.
 Bolset 376.
 «Bølsoina» 278.
 «Bølsoineset» 279.
 «Bona» 16.
 Borset 384. 387. 428.
 Borsetslettet 387.
 «Borjett» 376.
 «Børstrann» 350.
 Børstølen 396.
 Bosdalen 136.
 Bøstranden 4.
 «Bottne» 163.
 Bøvaagen 39.
 Bøverfjorden 407.
 Bøvra 419.
 «Bø» 35. 223. 292.
 Bøgen 292.

C- se K-.

Dalberg 79.
 Dale 79. 80. 121. 243.
 249. 295. 327.
 Daleboen 122.
 «Daleboen» 22.
 Dalehaugen 316.
 Dalen 22. 32. 122. 269.
 358. 387. 456.
 «Dalen» 49. 76. 81. 112.
 124. 153. 396. 404.

Dalhaalen 340.
 Dalhus 122.
 «Dall» 212.
 «Dallenn» 68.
 Dalr 115. 243.
 «Dalsbache» 79.
 Dalsboen 56. 387.
 Dalsegg 410.
 Dalseggen 410.
 «Dalseid» 410.
 Dalsset 252.
 «Dalsetreiten» 252.
 Damman 272.
 «Danckisnig» 62.
 Danstad 211.
 Daveneset 146.
 Davidspladsen 183.
 Daviken 204. 470.
 Dekken 19.
 Demmedal 223.
 «Depelen» 32.
 Devold 232.
 Digernes 93. 160.
 Digreneset 176.
 Dimmen 55.
 Dimmesund 54.
 «Dimna» 55.
 «Dingnes» 160.
 «Dipuigen» 377.
 «Dirnes» 93.
 «Dinelie» (!) 359.
 «Dinwig» 83.
 Djupbugen 431.
 Djupdalen 139. 184.
 «Djupdalen» 144.
 «Djupdalgjerdet» 241.
 Djupdalsbakken 144.
 Djupdalstølen 117.
 Djuphavn 184.
 Djupmyren 330.
 Djupvik 43. 75. 183. 270.
 Djupviken 349.
 Djupvikstranden 43.
 «Dogstad» 211.
 «Dolzø» 27. 469.
 «Doudall» 432.
 Draagen 318.
 «Draflzwnd» 43.
 Drage 351.
 Dragesund 43.
 Draget 279. 463.
 «Dragløp» 144.
 Dragneset 220.
 Dragset 447.
 Dravlaus 82. 83. 144.
 Dravlaus Liden 83.
 Dravlaus Lilleboen 82.
 Dravlaus Reite 82.
 Dravlaus Viken 83.
 Drege 129.

Drevik 187.
 «i Drifasætre» 462.
 «paa Drifnekleppe» 469.
 Drivklep 69. 469.
 «i Dromanes» 436.
 Dromnes 436.
 «Dromunes» 436.
 Drotninghaug 144.
 Drynen 171.
 Drynjesund 171.
 Drynjesundhaugen 171.
 Drýpingar 403.
 «Drobake» 281.
 Dropping 403.
 Duas 162.
 Duasnes 358.
 «Duermalshong» 381.
 Dnestølen 9.
 «Dugelin» 127.
 Duken 127.
 «Durmaalshau» 381.
 «Dustøffuel» 9.
 «Duwig» 433.
 Dvergnes 277.
 Dybbugt 330.
 «Dybhong» 403.
 «Dybwig» 118.
 «Dyffue» 188.
 «Dyffnigenn» 83.
 «Dyguelle» 232.
 «Dym» 55.
 «Dymen» 55.
 «af Dymme» 55.
 «Dympt» 55.
 «Dyngen» 190.
 «Dymneswnd» (!) 54.
 «Dynnæ» 55.
 «Dynewoldh» 232.
 Dýrasætr 332.
 «Dyræko» 85.
 «Dyrehaug» 45.
 Dyrehaugbakken 45.
 «Dyrgraff» 275.
 Dyrhaug 345.
 Dyrholen 21.
 Dyrkorn 135.
 Dyrlien 359.
 «Dyrmelshong» 381.
 «Dyrmethoug» (!) 381.
 Dyrnes 465.
 Dyrset 332.
 Dyrøen 161.
 «Dyng» 433.
 «af Dofning» 118.
 Donnem 359.
 «Donnemh» 411.
 Donnyn 411.
 «Dorness» 93. 465.
 «Dowighen» 118.
 Døvingen 118.

- «Eckaa» 174.
 «Eckerem» (!) 164.
 «Eckernes» (!) 164.
 «Edum» 284.
 «Edzø» 15.
 Edo 460.
 Edoen 461.
 «Egdalswig» 306.
 «Egdesvnd» 42.
 «Egelswich» 177.
 «Egerinn» 68.
 «Egernes» 464.
 Egge 152.
 Eggesboen 42.
 «Egholm» 50.
 «Egisboen» 42.
 «Eia» 349.
 Eid 226.
 Eide 4. 73. 123. 228. 274.
 284. 343. 346.
 «Eide» 180.
 Eideim 67.
 Eidem 141. 295.
 «Eidenn» 67. 141.
 Eidet 100. 205. 231. 434.
 «Eidet» 345.
 Eidhammer 213.
 Eidsaa 15.
 Eidsbygden 226.
 Eidsnes 180.
 Eidsseteren 284.
 Eidsvaag 271.
 «Eidsvighagen» 167.
 Eidsvik 167.
 «Eidsvikskogene» 167.
 «Eidsuogen» 54.
 Eidsvold 228.
 Eidsoren 274.
 «Eidunik» 167.
 Eid 123. 228.
 Eideimr 141. 295.
 Eidsvagr 271.
 Eidsvik 167*.
 «Eigner» (!) 47.
 «Eijde» 34.
 Eik 172. 245.
 Eik 245.
 Eiken 47.
 Eikenes 213.
 Eikenos 174.
 Eikenosvaag 174.
 Eikesdalen 259.
 Eikisdalr 259.
 «Eikornes» 174.
 Eikreim 68.
 Eikreimr 364.
 Eikrem 181. 281. 302. 364.
 Eikrol 164.
 Eiksetr 381.
 «Eim» 295.
 Einan 437.
 Einangen 233.
 «Einbakkanne» 98.
 Einebakke 33.
 Einehaugen 51.
 Einekagene 147.
 Einen 216. 280. 284.
 Eines 432.
 «af Eingesætre» 122.
 «Einnerback» 94.
 «Einskogan» 382.
 Eiseflot 77.
 Eiskrem 303.
 «Eissanne» 15.
 Eisset 80.
 «Ekernsætter» 8.
 Ekilsøy 331.
 Ekkilsoen 331.
 Ekkilsomyren 331.
 «Ekn» 189.
 Ekornberg 79.
 Ekornnes 146.
 «Ekornnes» 356.
 Ekre 138.
 «Ekre» 355.
 «Ekrehagen» 282.
 «Ekrehaugen» 345.
 Ekreim 6. 12.
 Ekreimsæteren 8.
 «Ekrem» 138.
 Ekren 242. 263. 282. 285.
 298. 315.
 «Ekrym» 6.
 Ekset 68.
 Eksund 47.
 Eldhusøen 338.
 Elgenes 266.
 «Elgenesgjerdet» 266.
 «Elgetorn» (!) 421.
 «Elgettun» 421.
 «af Elgisaa» (!) 281.
 «Ellenes» 266.
 Ellevset 415.
 Ellevsøen 462.
 Ellingsgaarden 214. 282.
 «Ellingshangen» 100.
 Ellingsseteren 219.
 «Elling(s)oen» 214.
 «Ellingvaagen» 334.
 Elnes 296.
 Elsaas 281.
 «Elshoffde» 423.
 «Eltheuig» 17.
 Elvehaugen 332.
 Elven 350. 455.
 «Emang» (!) 233.
 Embludalr 130.
 Emlem 174.
 Emlemsvaag 174.
 Emmedalen 130.
 «Enckeboø» 39.
 «Enckesetter» 35.
 Endreset 349.
 Engan 223. 383. 415.
 «Engan» 415.
 Engdal 432.
 Enge 444.
 «Enge» 223.
 Engenberg 74.
 «Engelia» 417.
 Engelsberget 318.
 Engelsætet 291.
 Engen 127. 269.
 Engene 61.
 Engeset 69. 88.
 Engeskaret 59.
 Engeslettet 415.
 Engjar 444.
 Engja(r)vik 329.
 Engladalr 432.
 Englien 444.
 Engset 122. 131. 164. 194.
 Engviken 329.
 Enset 344. 369.
 Erdal 64.
 Eresfjord 257.
 «Erikgaarden» 413.
 «Eriksfjord» 257.
 «Erkkaren» 413.
 Erkna 189.
 Ernes 262.
 «Ersdall» 64.
 Ersnes 464.
 Erstad 145. 164. 243. 384.
 «Erstadgjerdet» 164.
 Ersvik 453.
 Ertesvaag 169.
 «Ertesvaag» 54.
 «Ertewoig» 169.
 «Ertue» 189.
 Ertvaag 431.
 Ervik 71. 432.
 Espenhjelle 132.
 «Espehoug» 6.
 «Espelund» 114.
 Espenakken 84.
 Espeset 40. 439.
 Espevik 431.
 Espeviken 43.
 «Estad» 243.
 Ettesvaag 54.
 «Ewersness» 205.
 «Ewerstad» 72.
 «Ewerwogh» 43.
 «Ewre» 142.
 Faðarberg 324*.
 Fagereng 340.
 Fagerhol 92.
 Fagerli 167. 371.
 Fagersletten 258.
 Fagervik 190. 211.

- Fagerviken 318.
 Fagrehaugen 3.
 Fakseu 217.
 Faksnes 414.
 Faksvaag 368.
 Fale 392.
 «Falkestade» 78.
 «Falle» 392.
 «Fallerøe» 417.
 «Fauaskoghe» 281.
 Fanbostad 280.
 «Fanbostadgjerdet» 281.
 Fanghol 303.
 Fannelob 169.
 «Fannen» 169.
 Fannestranden 281.
 «af Fardingstadom» 420.
 Farkvam 254.
 Farstad 206. 316.
 Farstadberget 316.
 «Farstadgjerdet» 207.
 «Fastade» 316.
 Fause 132.
 Fauskar 141.
 Fauske 141.
 «Fedebreke» 88.
 «Fenghol» 303.
 «Festaa» 316.
 Festoen 63.
 Fet 145.
 «Feta» 296.
 Feten 88. 178. 295.
 Fevelen 435.
 «Ffaløy» 392.
 «Ffehuseidh» 379.
 «Fforstad» 206.
 «Ffrøseim» 106.
 «Fiarthopt» 203.
 «Fieldschor» 420.
 «Fielsdall» 456.
 «Fieltoft» 203.
 «Fierdliidt» 445.
 «Fieringen» 62.
 «Fierringer» 62.
 Fiffilsdøl 396*.
 Fiksdal 219.
 Fiksdalstranden 219.
 Finmyren 280.
 «Finndebreke» 88.
 «Finnen» (!) 231.
 Finnes 99.
 Finnvikr 400.
 Finset 260. 274. 438.
 «Finsetgjerdet» 260.
 Finsgaarden 57.
 Finsøteren 344.
 Finvik 192.
 Finviken 400.
 «Fiormandsøen» 467.
 Fiskaa 3.
 Fiskergaarden 182.
 Fiskerstrand 182.
 Fiskin 411.
 Fiskja 411.
 «Fitten» 317.
 Fiva 231.
 Fivamark 231.
 «Finedt» 231.
 Fivelstad 108.
 «Fivelstadhangen» 108.
 «i Fiuisdale» 396.
 «af Fiuola» 435.
 Fjall 324.
 Fjelde 417.
 Fjeldet 135. 426.
 Fjelle 52.
 «Fjernesdalen» 456.
 Fjóseid 379.
 Fjølunesdalen 456.
 Fjæren 342.
 Fjærlie 445.
 Fjærstuen 341.
 Fjærvik 449.
 Fjórðr 446.
 Fjorlestad 129.
 «Fjorstad» 129.
 Fjortoft 203.
 Fjoseid 379.
 Flá 385.
 Flaa 385.
 Flaen 136.
 Flaaghammer 271.
 «Flaam» 16.
 «Flaana» 113.
 Flaaskjær 66.
 Flaavær 46.
 «Flahamer» 271.
 «af Flataa» 235.
 Flatasetr 333.
 Flatavæd 393.
 Flate 216.
 Flaten 285.
 «Flathasokn» 235.
 Flatholmen 184.
 Flatir 235*.
 Flatmark 235.
 Flatnar 216.
 Flatneset 102.
 Flatset 333. 349.
 Flatsetholmen 349.
 Flatsetøen 349.
 Flatvad 393.
 Flatoen 26. 348. 465.
 Flem 205.
 Flemma 372.
 Flenmen 372.
 Flemsøteren 372.
 Flemsøterhaugen 372.
 Flesa 401.
 Flesje 186.
 Flesjesund 61.
 Flisholm 175.
 Flisnes 175.
 Fljóðar 60*.
 «Flodenn» 160.
 Fljóðhamarr 205.
 Flote 78. 160.
 «Flathasokn» 235.
 «i Flottstadum» 365.
 Flovik 245.
 «Flovikhaugen» 247.
 Flovikholmen 247.
 Flugevæg 2.
 Flusund 40.
 Flusundbakken 40.
 Flydalen 112.
 Flø 50.
 «Flødestad» 365.
 Fløistad 365.
 «Fløte» 160.
 «Fochoug» 139.
 «Fogdeholm» 42.
 «af Fogilswage» 458.
 «af Fogle» 411.
 «Folkestad» (!) 90.
 «Folda» 74. 75.
 Foldalen 412.
 Foldar 439.
 «af Folkesdale» 385.
 Folkestad 78.
 Folkestadaasen 79.
 Follan 439.
 Folland 337.
 Follørø 417.
 Folleroli 417.
 Folllestad 90.
 «Follenog» 165.
 «Fonna» 223.
 «i Fonnebostadom» 280.
 Fonnene 233. 249.
 Fonnene 125.
 Forland 337.
 Forsasetr 362.
 «Fosen» 334.
 Fosnevaag 41.
 Fossan 425.
 «Fossan» 427.
 «Føje» 132.
 «Føjeffel» 235.
 Fosseide 424.
 «Fossenog» 156.
 Fossviken 329.
 «Fossvollen» 358.
 «Fossøn» 424.
 Fostervold 358.
 «Fozen» 434. 472.
 «Fram me Vatna» 120.
 «Fram onde Berja» 14.
 «Framfjorstad» 130.
 Framgaarden 170.
 Framhus 128.

- «Framsfall» 214.
 «Framsætra» 136.
 «Frandsnæs» 339.
 «Franggaarden» 170.
 Frausgjerdet 277.
 Franssættet 277.
 Fransvaag 331.
 Frautsen 223.
 «Freckeoen» 320.
 Fredrikslien 426.
 «Fredsvigjelden» 273.
 Frei 348. 350.
 «af Freide» 350.
 Freidarberg 348.
 «Freksliue» 426.
 Frekoeu 24.
 Fremmerbrøstet 237.
 «Fremmerholen» 177.
 «Fremmerhus» 128.
 Fremmerlid 69.
 Fremmerlien 131.
 Fremreaseu 92.
 Fremregjerde 129.
 Fremrelien 159.
 Fremresæteren 135.
 Fremstedalen 214.
 «Fremstelia» 131.
 Fremste-Rodal 120.
 «Fremstholeu» 101.
 «Fremstøggaren» 144.
 Freni 290.
 Frevik 273.
 «Fresviklia» 273.
 Friðreksvik 273*.
 Friðreksvöllr 228.
 Frisvold 228. 259.
 Fróðastaðir 219.
 Frostad 219.
 Fræðarberg 348.
 Fræði 348.
 Frænen 290. 295.
 Froisedalen 106.
 Froiset 251.
 Froistad 39.
 Froistadvaa 39.
 Froisoie 106.
 Froland 101.
 Frøysiu 106.
 Fugl 411.
 Fuglasætr 280.
 Fugleholmen 42.
 Fuglset 280.
 Fuglsnes 457.
 Fuglsoien 411.
 Fuglvaag 402. 458.
 Fuglœn 328.
 «Fulsnis» 457.
 «Fulsoen» 411.
 «Fuluoog» 458.
 «Funden» 126.
 «Fur» 34.
 Fura 394.
 «Furehaugen» 156.
 Furholeu 237.
 Furholm 174.
 Furkenholm 189.
 Furmyr 179.
 Furnes 71. 110. 155. 181.
 «Furnes» 96.
 Furneset 118.
 Furset 131. 361. 383.
 Furstrauden 155.
 Furu 394.
 Furuhaugen 361. 424.
 Furuli 361.
 «Furumyra» 395.
 Furunes 366.
 Furuset 361.
 Furœen 334.
 «Fusche» (?) 3.
 «Fuschesetter» 198.
 Fyldal 89.
 Fyling 163.
 Fylingen 184.
 Fylinger 163*.
 «Fylluixwig» 76.
 Fylsvik 76.
 «af Fyrde» 446.
 «af Færrabrekko» 88.
 Fættén 349. 454.
 «Fæytha breck» 88.
 «Føle» 392.
 «Follisdall» 89.
 «Folliswigh» 76.
 «Følsuiken» 76.
 Førde 72.
 Førdesreite 72.
 «Førlia» 159.
 Gaadal 347.
 Gaarden 331.
 «Gaasaas» 269.
 Gaaseid 177.
 Gaaseidnes 178.
 Gaasholm 186.
 «Gaassi» 177.
 Gaasvatn 426.
 «Gaasuig» 459.
 Gaasvik 432.
 Gaasœen 311.
 «Gaaten» 169.
 «Galteroy» 396.
 «Galtewoig» 181.
 Gamaleimar 195.
 Gamlem 195.
 Gamlemshagen 195.
 Gamlemshaugen 195.
 Gamlemmyren 185.
 Gamlesæteren 10.
 «Gammelsetter» 289.
 Gammelstolen 264. 266.
 Gammelstolvolden 316.
 Gammelsæteren 316.
 Gamsgrø 269. 471.
 «Gangnaat» 372.
 Gangnat 372.
 Gangstad 171.
 «Gansull» (?) 53.
 «Gardenes» 53.
 Garnes 53.
 Garshol 53.
 Garsletten 93.
 Gattar 419.
 Garte 419.
 Garviken 170.
 «Garvikja» 44.
 «Gaße» 177.
 «Gaunat» 372.
 Gaupeløget 154.
 Gauprør 263.
 Gaupset 361.
 Gaupuset 361.
 Gauset 304.
 Gausnes 151.
 Gaustad 339.
 Gautvik 347.
 «Gautvikhaugen» 347.
 «Geffnes» 354.
 «Geffnues» (?) 70.
 Geigssæter 368.
 Geilen 279.
 Geiranger 110.
 Geiraugr 110.
 «Geklyng» 392.
 «Gel» 435.
 «af Gelastadhom» 399.
 «Geldnæs» 404.
 «af Gemuese» 354.
 Gerði 19.
 «Geripug» 29.
 «Germeness» 215.
 «Gertwig» 300.
 «Gesett» 304.
 «Giedsti» 198.
 «Gieldnes» 445.
 «Giellenschou» 243.
 «Giellestadh» (?) 220.
 «Giellesten» 220.
 «Gielmoe» 390.
 «Gielset» 331.
 «Gielwigen» 256.
 «Gierckeland» 114.
 «Gierde» 85. 96. 123. 129.
 145. 147. 277.
 «Giere» 105. 183.
 «Gierffue» 112.
 «Gierriisdall» 74.
 «Giersuig» 29.
 «Giettekling» 392.

- «Giffnes» 148.
 Gikling 392.
 «Giode» (!) 19.
 «Gjorsvik» 379.
 Gislet 430.
 Giske 188.
 Giskegjerdet 189.
 Giskehaug 128.
 Giskemo 151.
 Giske-Ødegaarden 189.
 «af Gisætre» 430.
 «Ginf» 188.
 Gizki 188.
 «Gjørswigsetter» 381.
 «Gjørwad» 112.
 «Giøstad» (!) 202.
 «Giøvaag» 198.
 «Giøsoe» 441.
 Gjeilen 250, 350.
 Gjeistad 443.
 Gjeitflaen 113.
 Gjeithammeren 183.
 Gjeitnes 278.
 Gjeitvik 72.
 Gjeitøen 338.
 «Gjelaklakken» 435.
 Gjelen 435.
 Gjennes 353, 351.
 Gjengset 368.
 Gjengstoen 450, 472.
 Gjerd 19, 57, 99, 117, 129, 135, 143, 162, 218, 223, 439, 443.
 «Gjerde» 189.
 «Gjerdeboen» 277.
 Gjerdet 13, 15, 32, 48, 54, 56, 58, 160, 163, 164, 175, 181, 184, 187, 190, 198, 201, 206, 207, 217, 234, 240, 246, 250, 260, 266, 281, 287, 292, 304, 346.
 «Gjerdet» 201, 251, 274.
 Gjerdshaugen 236.
 «Gjerdsviken» 29.
 «Gjerkland» 114.
 Gjermundnes 215.
 Gjernes 461.
 Gjersdal 74.
 Gjerset 194, 227.
 Gjerstad 399, 450.
 Gjersvold 386.
 «Gjota» 438.
 Gjuv 188.
 Gjøvenes 149.
 «Gjøvinne» 148.
 Gjøgrin 389*.
 Gjølet 143.
 «Gjølet» 5.
 Gjora 389.
 Gjersvik 379.
 Gjorva 112.
 Gjøsdal 84.
 Gjøsend 202.
 Gjøsendholmen 196.
 Gjøsendseteren 198.
 Glaamen 451, 472.
 Glasoen 461.
 Glijófareimr 419.
 «Glom» 451.
 «Glombset» 452.
 Glomset 158.
 Glomstad 434.
 Glørem 419.
 Glødisvågr 327.
 «Glodall» (!) 393.
 Gløvaag 327.
 «Gobsett» 361.
 «Godestad» 339.
 Godøen 188.
 «Goesetter» 304.
 Goksoren 38.
 Gollma 451.
 Golmen 454.
 Gomsdalen 111.
 «af Goparøre» 263.
 «Gorangh» 113.
 «Gordesøel» 53.
 «af Gortom» 419.
 Gote 18.
 «Gotten» 76.
 Goudal 347.
 «Gougsdal» 111.
 «Graaora» 380.
 Graatene 57.
 «Graflien» (!) 401.
 «Grafluen» 126.
 «Grafluen» 390.
 Grande 111.
 Grandsæteren 259.
 Grasdallr 164.
 Graveim 390.
 «Graveimstøftin» 391.
 Graven 384, 401.
 Gravold 408.
 Grebbestad 248.
 «Gredesetter» 194.
 «af Grefeime» 390.
 «Greffwig» 86.
 Grefstad 141.
 «Greisvikja» 324.
 Greivsnæs 70.
 «Grennes» 277.
 «Grenningar» 117.
 Grestet 433.
 «Gridebostad» 192.
 Grimmergaard 190.
 Grimsmoen 415.
 Grimstad 57, 192, 368.
 «Grimsvikja» 441.
 Grindvik 160.
 «Grindvikgjerdet» 160.
 Grip 326.
 Gripær 326.
 Grisett 222.
 «Grisethjellen» 222.
 Grisvaag 439.
 Grjótsetr 433.
 «Grobakken» 16.
 «Grodsetther» 424.
 «Großbackenn» 16.
 Grofse 10.
 Grosmyren 50.
 «Grova» 292.
 «Grovahagen» 285.
 Grovan 285.
 Grovaneset 249.
 «Grovem» 390.
 Groven 126.
 «Grovina» 341.
 «Grubse» 10.
 Gruen 179.
 Grundhaugen 319.
 «Grusjøe» 10.
 «Grydall» 16.
 «Gryddalen» 16.
 «Gryddell» 16.
 Grythakken 428.
 Grytebost 192.
 Gryten 194.
 «Grytevikja» 45.
 Grýtin 230.
 Grytnes 384.
 Grytneset 258.
 «pa Grytom» 230.
 Grytskog 399.
 Grytten 229, 230.
 Gransen 388.
 «Graæoen» 50.
 Grønningar 117.
 Grødal 393.
 Grødalsslettet 391.
 «Grødwigh» 85.
 «Groiawndh» (!) 202.
 Groivik 86.
 Grønbugten 330.
 Grønfeten 274.
 Grønlien 423.
 Grønmyr 184.
 Grønnes 277, 400.
 Grønning 117.
 Grønningsæteren 117.
 «Grønnlie» 446.
 Grønset 355.
 Grønvik 178, 331.
 Grosset 424.
 Grøt 169.
 Grøtan 426.
 Grøthol 83.
 Grotta 212.
 «Grottamoen» 243.
 Grottøren 232.
 Grøtur 127.

- Grøvdal 242.
 Grøvdalsbakken 242.
 «Grøvene» 120.
 «Grøvig» 127.
 «Grøvikja» 86.
 Grøvdalen 389.
 «Gubsett» 361.
 Gudmundset 167.
 Gudmundsgjerdet 197.
 «Gudtiordt» 283.
 «Guduigenn» 347.
 «Gudzeas» 269.
 G u d ø y 188.
 Gujorden 283.
 «Gulbrandzwick» 143.
 Guldset 323.
 «Guldsmedschar» 184.
 Guldstein 455.
 Gnle 319.
 Gulla 414.
 Gullasæteren 413.
 «Gulleikslia» 268.
 Gullin 414.
 «Gullmeset» 167.
 «Gullmunosgjerdet» 197.
 Gulstad 322.
 «Gulstad» 344.
 «Guosett» 304.
 Gusdalen 8.
 Guejaas 269.
 «Gusym» 177.
 «af Gydasunde» 202.
 Gyl 373. 472.
 Gyldenaas 227.
 Gyldenskog 243.
 «af Gylom» 373. 472.
 «Goins» 188.
 «Gøssi» 177.
 «Gossineset» 178.
 Haabakke 57.
 Haaberg 23.
 Haacim 53.
 Haaem 168.
 Haaholmen 338.
 «Haakaaslia» 426.
 Haakatiestranden 29.
 Haakensholm 55.
 Haakenslien 426.
 «Haalaa» 92. 340. 371.
 431.
 «Haalsamarkja» 407.
 Haalen 16. 24. 221. 297.
 303. 457.
 «Haalle» (!) 150.
 Haanes 34.
 Haarstad 395.
 «Haaschalle» 68.
 Haaset 292.
 Haaskoll 68.
 «Haass» 393.
 «Haassgora» 248.
 Haavarpladsen 187.
 Haavik 75. 167.
 Haavold 87.
 Habbastad 129.
 «Haberige» 228.
 «Haborstadt» 129.
 «Hadall» 52.
 Haddal 52.
 «Hadevogh» 47.
 Haðareid 56.
 Hafellen 223. 377.
 «Haffaas» 390. 393.
 «Haffalden» 429.
 «Haffwen» 394.
 «Hafrestaðir» 380.
 Hafsaaas 390.
 Hafsgjerd 340.
 «Hafsosa» 390.
 Hafstad 380.
 «Hafsteen» 188.
 «af Hafnirdalom» 380.
 Haga 341.
 Hagaasen 294.
 Hagboen 258.
 «Hageboen» 304.
 Hagen 87. 128. 141. 167.
 193. 217. 227. 241. 245.
 269. 272. 278. 282. 284.
 285. 294. 391. 453.
 «Hagen» 20.
 Hageselle 19.
 «Hagesund» 194.
 Hageteigen 195.
 «Haggaset» 275.
 Hagi 258.
 Hagset 306.
 «Hagsundt» 53.
 «Hahoff» 10.
 «Haigen» 28.
 Hakastaðir 408.
 Hakstad 408.
 Hala 404.
 Halaas 345.
 «Haldkioldzgierde» 114.
 «Halfelden» (!) 377.
 Hali 404.
 Halkelsvik 69.
 Hallarøen 464.
 Hallasetr 353.
 «Halldstenshøng» 420.
 Halle 21.
 «Halle» 150.
 Hallen 390.
 «Hallenn» 404.
 «Hallesen» 128.
 «Hallingsetter» 303.
 Hallkelsvik 69.
 «Halmonseten» 426.
 Hals 366. 403. 456.
 Hals 366. 456.
 Hals 231. 470.
 «Halsa» 447. 448.
 «af Halsage» 231. 470.
 Halse 10. 87. 447. 448.
 Halsen 24. 101.
 Halset 353. 406.
 Halsnes 453.
 Halsnes 453.
 «Halþem» 448.
 «Halþett» (!) 288.
 «Halsuig» 74.
 Halsynjar 448.
 Haltbak 439.
 «Haltbakken» 322.
 «Haltbakteigen» 322.
 Halten 354.
 «Haltene» 7.
 «Haltewig» (!) 159.
 «Halthliehollenn» 170.
 Hältien 422.
 Haltvik 372. 457.
 Halvardsæteren 149.
 «Halvardsæteren» 323.
 Hamarr 216.
 «Hamborsett» 70.
 «Hammaren» 370. 373.
 «Hammer» 139.
 Hammeren 24. 92. 126.
 154. 277.
 «Hammeren» 75.
 «Hammerenn» 114.
 Hammersgaarden 206.
 Hammerstølen 58.
 Hammervold 216. 252.
 271.
 «Hamna» 60. 331.
 Hamnes 400.
 Hamre 227.
 «Hamsund» 194.
 «Handhamir» 379.
 Handlekkjen 96.
 Haneimr 380.
 Haekamhauzen 230.
 Haem 380.
 «Hanemstroen» 380.
 Haneset 358.
 Hanken 179.
 Hannasvik 454.
 «Hannes» 2.
 «Hannesund» 194.
 Hannibalsen 171.
 Hanset 263.
 Hansgaarden 272.
 «Hansgaren» 208. 359.
 «Hansli» 159.
 Hanspladsen 45.
 Hansoen 328.
 Hansoen 458.
 Harnholten 422.

- Haram 203. 206.
 Harangen 411.
 Haraviken 204.
 Harbakken 241.
 «Hardedenn» 56.
 «Harðarstaðir 361*».
 Harebakken 14.
 Hareid 56.
 Hareimr 301.
 «Harfuedrag» 111.
 «Hargatt» 271.
 Hargoten 271.
 Harhamarr 206.
 «Harhamarsey» 206.
 Harholten 270. 375.
 Harnes 312.
 Harnes 312.
 «Harneshaugen» 312.
 «Harreidtsett» 66.
 «Harstaa» 268.
 Harstad 361.
 «i Harundarfyrði» 95.
 «Harvikhang» 107.
 Harvold 262.
 Harvæn 290. 319.
 «Haselluige» 372.
 «Haselloe» 55.
 «Hasetter» 51.
 «Hasle» 228.
 «Haslen» 82. 150.
 Hasløen 334.
 Hasløseteren 334.
 «Hasselbach» 439.
 «Haßell» 241. 271.
 «Haßellen» 296.
 «Haßellreite» 176.
 «Haßelluig» 467.
 «Haßlemurch» 147.
 «Haßlen» 178.
 Hasund 53.
 Hasundvaag 53.
 Hatholm 185.
 Hatle 228. 295.
 Hatlebakken 174. 295.
 Hatlebrekke 6. 25.
 Hatlegjerdet 241.
 Hatlehol 170. 174.
 Hatlelien 286.
 Hatlemorken 147.
 Hatlen 150. 241. 177. 178.
 271. 282. 286.
 Hatlenes 7.
 Hatlestad 122.
 «Hatlevig» 159.
 Hatlevik 178.
 Hatløen 55.
 «Hauan» 293. 317.
 Haudukteigen 260.
 «Hau» 272.
 Haugan 355.
 Haugar 399.
 Hauge 20. 107. 119. 120.
 Haugebakkene 5.
 Haugen 3. 6. 28. 69. 91.
 100. 108. 117. 149. 168.
 182. 191. 213. 234. 247.
 284. 293. 312. 399. 401.
 425. 433. 450. 466.
 «Haugen» 10. 83. 124. 171.
 251. 341. 404. 433.
 Haugene 169.
 Haugholt 426.
 Haugset 142.
 Haugsholmen 24.
 Haugslettet 284.
 Haugteigen 285.
 Haukaas 151. 295. 332.
 Haukaasen 80.
 Haukár 310.
 Haukáss 295.
 Haukeberg 228.
 Haukeboen 304.
 Haukeland 12.
 «Haupegaren» 189.
 Haustengen 265.
 Havaag 47.
 Havdal 380.
 Havnen 184. 283. 309.
 350.
 Havnevik 247.
 «Havngjerdet» 184.
 Havneset 291.
 Havnsund 194.
 Havnvik 436.
 «Haym» 293. 373.
 «Hede» 18.
 «Hedinsstaðir 293».
 «Heelle» 391.
 Hegdal 305. 307.
 Hegdalsvik 306.
 «Hegenn» 447.
 Hegerberg 378.
 Heggdalir 305.
 Heggebakke 144. 157.
 «Heggefonna» 242.
 Heggefongjerdet 242.
 Heggehjelle 66.
 Heggeimr 267. 447.
 Heggem 358. 422. 447.
 Heggemsnes 447.
 Heggem 118.
 Heggset 322.
 «Heggewold» 68.
 «Heggurdalen» 118.
 Heggvik 452.
 «Hegghsether» 445.
 Hegnes 248.
 Hegraberg 378.
 Hegrehaugen 183.
 Hegset 418.
 «Hegsetter» 172.
 «Hegstaa» (1) 315.
 «Heigebotten» 118.
 «Heim-Fjorstad» 129.
 Heimregjerde 129.
 «Heimstengan» 223.
 Heimste-Rodal 120.
 «Heimstholen» 101.
 «af Heimvikom» 270.
 «Heissagjerdet» 187.
 Heissen 186.
 Heiz 186.
 Helhostad 105.
 Helgestoen 254.
 Helgetun 421.
 «af Helgolande» 163.
 Helgonset 426.
 «Helissyn» 113. 469.
 Hella 263.
 Helland 28. 168. 216.
 Hellandet 436.
 Hellandshavn 168.
 «Hellsandsvikja» 168.
 «af Hellasætre» 210.
 Helle 170. 263.
 «Helle» 21.
 Hellebost 9.
 «Hellebostadt» 126.
 Hellen 146.
 «Hellesemb» 113.
 «Hellesetter» 294.
 Hellesfjord 461.
 Hellesylt 109.
 «Hellevikja» 206.
 «Hellieland» 216.
 «Helliennes» 232.
 Helliisyn 128.
 «Helse» 448.
 Helsem 128.
 Helset 77. 106. 210. 294.
 341.
 Helstad 129.
 Helstadaasen 129.
 Heltn 69.
 «Hemdesetter» 444.
 Hen 240. 241.
 «Hende» 333.
 Hennen 333. 444.
 «Hensbakken» 241.
 Henset 444.
 «Hensrabben» 241.
 «Hensrydningen» 241.
 Herdalen 122. 130.
 «Herdhalen» 122.
 «Herhollum» 233.
 Herjar 250.
 Herje 250.
 Herkedal 343.
 «Hermansliid» 425.
 Hermundsliden 426.
 «Herskaret» 317.
 Herskarstolen 317.

- «Hertug» 71.
 Herø 36. 42.
 «Heroebierig» 42.
 Herøy 42.
 «Herøy» 250.
 Herøyjar 36.
 Hesgjerde 128.
 «Heskedall» 343.
 Hesseberg 157.
 «Hesseflot» 77. 109.
 «Heßflott» 80.
 «Heßell» 282.
 «Heßingjerde» 128.
 Hestanes 444.
 Hesteflote 80.
 «Hestenu» 158.
 Hesthaugen 124.
 Hestholmen 43.
 Hestnes 444.
 Hestvik 329.
 Hestøen 462.
 «Heswig» 158.
 «Hetta» 40.
 «i Hiamaucum» (?) 255.
 «i Hiamaucum» 255.
 «Hiarte» 71.
 Hide 18.
 «Hille» 49. 270.
 «Hielsett» 331.
 «Hienn» 444.
 «Hiennsta» 383.
 «Hiennstaa» 389.
 «Hiertewog» 431.
 «Hiertoffh» 71.
 Hildre 208.
 «Hildrestraanda» 208.
 «Hiortaffuel» 71. 144.
 «Hirdtzflaen» 109.
 Hisflaen 109.
 «Hißen» 186.
 Hjallasetr 282.
 Hjalmssetr 283.
 Hjalmvikr 255.
 «Hjarteaaen» 71.
 Hjarthaug 71.
 Hjarthaugreite 71.
 Hjellbakke 72.
 Hjellbakken 147.
 Hjellberg 464.
 Hjellboen 383.
 Hjelle 73. 80. 122. 128. 132. 141. 149. 391.
 Hjellebakken 118.
 Hjellen 102. 162. 176. 181. 220. 222. 263. 272. 298. 344. 378. 383.
 Hjellene 56. 63.
 Hjellereite 149.
 Hjellmoen 390.
 Hjellnes 401. 445.
 Hjellset 282.
 Hjellviken 47.
 Hjelm 118.
 Hjelmeset 41.
 Hjelse 331.
 Hjelsestein 220.
 Hjelvik 255.
 Hjertnes 40.
 Hjertvik 300. 338.
 Hjórdæla 385.
 «Hjortamaalen» 353.
 Hjortdal 144.
 Hjorten 353.
 Hjortnes 353.
 Hjæset 283.
 Hjoringdal 60.
 Hjoringnes 60.
 Hjorundfjord 95.
 Hoaas 393.
 «Hooastranna» 250.
 Hóeimr 211. 260. 293.
 «Hoel» 83.
 «Hoell» 92.
 «Hoelle» 28.
 Hoem 211. 260. 293. 373.
 Hoemsjøen 293.
 Hoemsneset 293.
 «Hoemsvikja» 373.
 Hof 393.
 Hof 395.
 «Hoffaa» 294.
 «Hoffdebierig» 58.
 «Hoffdenack» 68.
 «Hoffle» 57.
 «Hofflijd» 57.
 «Hoffsuall» 19.
 «Hoffue» 6. 91. 100. 107. 166.
 «Hoffue» (?) 147.
 «Hoffuenn» 83.
 «Hoffwoldt» 87.
 Hofset 170.
 Hofvin 394.
 «Hogaas» 151.
 «Hogbergh» 228.
 Hoggan 69.
 Hoggene 100.
 «Hogh» 25. 191.
 «Hogland» 12.
 «Hognes» 248.
 Hogset 172. 354.
 Hogsnes 303.
 Hogsteinsneset 188.
 Hol 118. 298. 332. 394.
 «Holaa» 277.
 Holan 212.
 Holberg 466.
 Hole 97. 106. 112. 144. 231. 309.
 «Hole» (?) 404.
 Holen 38. 101. 153. 177. 184. 272. 296.
 «Holen» 74. 78.
 Holene 170.
 Hóll 112. 394.
 «Holle» 139.
 Hollen 399.
 «Hollenn» 16.
 «Holler» (?) 20.
 «Hollestad» 122.
 «Hollien» 303.
 «Hollim» 399.
 Hollingen 303.
 Hollingsholmen 303.
 Hollingsæteren 303.
 «Hollom» 28. 85.
 Hollsvik 74.
 «Hollum» 303.
 Holm 249. 250.
 Holmeid 376.
 Holmeid 376.
 Holmem 251.
 Holmen 11. 467.
 «Holmen» 24. 31. 55. 138. 303. 374.
 «Holmenn» 32.
 Holmeset 194.
 Holmhals 139.
 «Holmholt» 429.
 Holmr 250.
 «Holne» (?) 376.
 Holsekre 52.
 Holsfeten 184.
 «Holþveen» 287.
 Holstad 57.
 Holsæteren 298.
 Holt 137.
 «Holt» 20.
 Holt 137. 359.
 Holtan 377. 387.
 Holtar 223. 359. 423.
 Holte 20. 78. 223.
 Holtefonnen 223.
 Holten 295. 359. 398. 408. 412. 416. 423. 424.
 «Holten» 113. 375. 387. 417.
 Holtsboen 287.
 «Holtsbøvangen» 287.
 Homborset 70.
 «Homes» (?) 34.
 «Homlekallen» 179.
 «Homlenn» 113.
 Hommelstad 414.
 Homnen 206.
 Hønnhammer 379.
 Honningdal 158.
 Honningdalsnes 158.
 Honningsoen 334.

- Honnungsstader» 414.
 Honstad 414.
 •Honym» 380.
 Hopegna 3.
 Hopen 466.
 •Hopshaugen» 466.
 Horgjem 234.
 Horgjemsæteren 237.
 Horjerløstet 237.
 Horn 260.
 Hornar 260.
 Horne 260.
 •Horrell» 207.
 Horrem 301.
 Horsaard 248.
 Horvedrag 111.
 Hoset 322. 332.
 •Hø3lebrecke» 6.
 Hostad 315.
 •Hosthe» (?) 228.
 •Houbøll» 258.
 •Houe» (?) 394.
 •Houffne» 119.
 •Houge» 287.
 •Hougen» 69. 72. 146. 170. 359. 425.
 •Hougenn» 156. 273.
 •Houllen» 83.
 •Houseker» 52.
 Hov 191. 395.
 Hovde 224.
 Hovden 32. 58. 92. 93. 147.
 Hovdenak 91.
 Hovdenakken 278.
 Hove 136.
 Hov(e) 57 (?).
 Hovedtoftene 112.
 Hoveledet 57.
 Hoven 394.
 •Hovleite» 57.
 Hovseidet 191.
 Hovset 51.
 •Hovshaugen» 191.
 Hrist 26.
 (Hr- se forresten under R-).
 •Hugaas» 295. 331.
 •Hukeboen» 304.
 Hulvaagen 339.
 Humla 179.
 Humlekavlen 179.
 Humlen 179.
 Humlung 113.
 Húnanes 284.
 Hundeid 148.
 Hundeid 148.
 Hundhammer 458.
 Hundnes 71. 253.
 •Hvndnes» 2.
 Hundsnæs 2.
 •Hundsvehrholm» 178.
 •Hundnig» 148.
 Hungnes 284.
 •af Hunhambre» 379.
 Hunnulfstadir 414.
 Hurlen 207.
 Húsabýr 382. 404. 441.
 Húsastadir 99*.
 Husby 262. 382. 404. 441.
 Hnse 312.
 Husfest 439.
 •Husgierde» 128.
 Huskøy 467.
 •Husness» 2.
 Hustad 99. 314. 316.
 •a Hustodum» 316.
 Hustrnhamn 197.
 Huseen 312.
 •Huustader» 99.
 •Huusoer» 328.
 Hvalsøvik 350.
 Hvalvåg 373.
 Hvaløysund 37.
 •Huerfsnes» 180. 470.
 •Hwidswigh» 367.
 Hyllbak 398.
 Hytneset 455.
 Hægerholm 233.
 •Hægrauen» 183.
 •i Hæg x æ n g h e» 265.
 Hærringsøen 459.
 Hæstad 268. 293.
 Hæns(n)avik 449.
 Høfði 58.
 Høll 399.
 Hølsyn 447.
 Hølsynjar 448.
 Høbøden 357.
 •Høegholdt» 426.
 Høgebakken 145.
 •Høgerøsten» 4.
 Høgreset 141.
 Høgrisholmen 336.
 Høgsset 445.
 •i Høg x æ n g e» 265.
 Høibakke 74.
 Høibuhangen 316.
 Høidal 75. 76.
 Høidalen 102.
 Høidalsdalen 76.
 Høidalsnes 76.
 •Høigsætt» 354.
 Høihjelle 117.
 Høistaklien 286.
 Høistolen 84.
 Høivik 161.
 •Hølaa» 120.
 Hølbakkviten 119.
 Høljenes 232.
 Hølsbakken 107.
 Hølsvik 449.
 •Hørei» 36. 42.
 •Hørschie» 114.
 •Hørskier» 114.
 •Høsett» 292.
 •Høsten» 265.
 Høvik 270. 459.
 •Ickornes» 356.
 Igesund 42.
 •Igilsøin» 331.
 imileimar 174.
 Inderberg 456.
 •Inderbierig» (?) 20.
 Inderdalen 387.
 Indergaarden 360.
 •Indergaarden» 252.
 •Inderhoffuc» 20.
 •Inderhoug» 62.
 •Inderhouge» 20.
 •Inderhøngen» 287.
 •Inderst» 347.
 •Inder-Ødegarden» 364.
 •Inderøin» 465.
 Indholmen 229.
 •Indrehovden» 92.
 •Indrei» 123.
 Indresæteren 135.
 Indrevik 158.
 •Indsettir» 465.
 Indvik 161.
 Indviken 396.
 Ingeborgvik 331.
 Ingebrigtsgaarden 182.
 Ingebrigtstien 426.
 •Ingergaren» 189.
 Ingerpladsen 189.
 •Inn paa Bakkaa» 301.
 •Inni i Bakkaa» 148.
 Inselet 81.
 Instebakken 148.
 •Instelia» 107.
 •Insthagen» 167.
 •Instødegarden» 143.
 •af J n w i k o m» 396.
 •Isdall» 286.
 •Isdlaana» 109.
 Iskareimr 303.
 •Istaa» 286.
 Istad 286.
 Isterdalen 230.
 •Ithergordt» 400.
 Ivergaarden 319.
 •Iwrendall» 60.
 Jamtegaarden 116.
 Jangaarden 197.
 Jangaardsgjerdet 197.
 •Jarberget» 335.
 Jarnes 146.

- Jarskar 150.
 Jasvold 137.
 Jasnoldsæteren 137.
 «Jelberg» 464.
 «Jelden» 264.
 Jekrem 354.
 «Jelle» 391.
 «Jelset» 305, 331.
 «Jelset Høngen» 282.
 «Jelsett» 282.
 «Jelsetvolden» 283.
 «Jelvigen» 256.
 Jemtegaard 211.
 Jendem 294.
 Jendemsjøen 294.
 Jenset 305, 471.
 Jensgerdet 201.
 Jensholmen 42.
 Jenstad 359.
 «Jensøen» 441.
 «Jettesoghe» 49.
 «Jodhan» 463.
 «Jodharøy» 463.
 «Joen» 463.
 «Joensliid» 425.
 «Joevers» 463.
 Jolien 425.
 Jondeimar 294.
 Jonsgaarden 190.
 Jordal 365.
 «Jordeschor» 150.
 Jordfaldet 272.
 Jordøl 385.
 «i Jorundarfyrði» 95.
 Josletten 131.
 «af Josundom» 381.
 «Joswold» 137.
 «Josatn» 135, 137.
 «Jotsack» 49.
 Joøen 464.
 Julboen 304.
 Julset 296.
 Julshavnen 316.
 «Jutvikja» 401.
 Jyljebøen 185.
 «Jæle» 391.
 «Jærbøn» 277.
 «Jærmedall» 60.
 Jøen 463.
 «Joettestølle» 93.
 «Jøevig» 327.
 Jønstad 383.
 «Jørenhaugen» 318.
 Jørenvaag 453.
 «Jørgendal» 60.
 «Jørgenes» 60.
 «Jørgenfiord» 95.
 Jørgenvaag 346.
 «Jørnnes» 60.
 «Jorøngfjorden» 95.
- Josok 49.
 «Jøsokbakken» 49.
 «Jøsøstøilen» 93.
 Jøstolen 463.
 Jøsøen 441.
 «Jøta» 438.
 Jøvik 377.
 Jøviklien 377.
- «Kaaflaatten» 243.
 «Kaalhage» 72.
 Kaarstad 341.
 Kaarstein 378.
 Kaarteigen 359.
 Kaarvaag 337.
 Kaarvatn 404.
 «Kaarwiig» (?) 455.
 Kaaviken 59.
 Kabben 237.
 Kabrikhaugen 189.
 «Kabrithaugen» (?) 189.
 «i Kafurvagum» 337.
 Kaghølen 141.
 «i Kaghurvagom» 337.
 Kaldberget 449.
 Kaldhølen 58.
 Kaldhusdalen 121.
 Kaldhuspladsen 121.
 Kaldhussæteren 120.
 Kaldset 447.
 Kaldvasvik 73.
 Kaldvatn 73.
 Kalhaugen 415.
 Kalsnes 25, 319.
 Kalsvik 319.
 «Kalsoen» 266.
 Kalvehagen 395.
 Kalveland 437.
 «Kalven» 191.
 Kalvestad 186.
 Kalvgjelteigen 362.
 «Kalvikja» 417, 455.
 Kalvøen 191, 196, 333, 336.
 Kambene 141.
 «Kambsvágr» 320, 366.
 Kammen 434.
 Kamsvaag 366.
 Kane Laksevorpe 444.
 Konestrøm 366.
 «Kannavorpan» 444.
 Kandsalen 373.
 «Kansuog» 366.
 Karbøen 107.
 «Karfuebø» 107.
 Kariset 354.
 Karlsbakken 181.
 Karlsvik 457.
- «Karlso» 256.
 Kassen 9.
 «Kassnes» 163.
 Kastet 121.
 Kathammer 370.
 Kattem 422.
 «Katug» 420.
 Katvik 371.
 «Kaulien» 241.
 «Kaveln» 179.
 Kavli 241.
 «Kaxuigenn» 378.
 «Keipeledinsund» 438.
 Kerlingarvik 364.
 «Kerrestad» 206.
 «Kerswighen» 291.
 «Kiarestad» 206.
 «Kiberget» 62.
 «Kibergsjordet» 62.
 «Kibierig» 62.
 «Kieberig» 28.
 «Kiedling» 392.
 «Kielde» 270.
 «Kiellesti» 107.
 «Kielstadlie» 107.
 «Kierewogh» 44.
 Kile 77.
 «Kilebrekkaa» 16.
 Kili 77.
 «Killebrek» 16.
 «Killingsett» 186.
 Kilsti 124.
 Kinnen 27, 373.
 «Kiplestad» 438.
 Kiplesund 438.
 Kiplesundsbugen 438.
 Kipperberg 185.
 Kipperholm 185.
 «Kipperholmen» 319.
 Kippernes 338.
 Kippersund 319.
 Kippervik 185, 323.
 Kipperviken 449.
 Kirkebø 62.
 Kirkebøen 136.
 Kirkeland 220.
 Kirkeneset 466.
 Kirkesande 27.
 Kirkestein 156.
 Kirkesylte 211.
 Kirketeigen 269.
 Kirkevaagen 330.
 Kirkholt 422, 429.
 «af Kirkiu Freidhe» 350.
 «Kirstigaren» 197.
 Kirstipladsen 197.
 «Kiellaas» 90.
 «Kiøloss» 128.
 «Kiørøug» 436.

- Kiørym» 196.
 •Kiøstaa» 213.
 Kjelbotn 214.
 Kjeldnes 218.
 Kjellingset 186.
 Kjelstad 107.
 Kjelstadlien 107.
 Kjelsund 43.
 Kjemphol 142.
 Kjerringhaugbyttet 215.
 •Kjerringhangen» 215.
 Kjerringslettet 265.
 Kjerringvik 364.
 Kjersem 212.
 Kjærene 146.
 Kjærran 212.
 Kjærstad 206.
 Kjøl 344.
 Kjølén 131.
 Kjølset 254.
 •Kjølsetmyra» 254.
 Kjolvaas 128.
 Kjønnøen 318.
 Kjøpstad 213.
 •Kjørran» 461.
 Kjorsvik 291. 324.
 Kjøsвик 436.
 •Kjøvdalen» 265.
 Kjøvdalsmyren 265.
 •Klagset» 271.
 Klakkan 464.
 Klakkeu 435.
 Klaksvik 430.
 •Klammerholm» 42.
 Klauset 307.
 Klaven 458.
 Kleberg 126.
 •Klebusøerne» 466.
 •Kleffberg» 126.
 •Kleffning» 23.
 •Kleffning» (!) 91.
 •Kleffbett» 449.
 •Kleiva» 43. 68.
 •Kleivanne» 7.
 Kleive 283. 285.
 Kleiven 123.
 •Kleivneset» 285.
 •Clemmetaas» 299.
 Klep 68.
 •Klepp» 69.
 Kleppe 48.
 Kleppen 319.
 •Kleppen» 401.
 Kleppr 68.
 Kletten 451.
 Klevbjellen 195.
 Kleven 51. 138. 154. 187.
 237. 301. 331.
 Klevmyren 319.
 •Klewsetter» 307.
 Klipen 324. 339.
 •Klippen» 339.
 •Kloffuesetther» 307.
 •Kloffuen» 458.
 Klok 96. 155.
 •Klokkergaarden» 271.
 418.
 Klokkehaugen 142. 180.
 Klokernes 180.
 •Klokkerneset» 319.
 Klokkestrand 178.
 Klokset 166. 271.
 Klombreholmen 42.
 Klongrene 204.
 Klovningen 23.
 •Klubben» 329.
 Klubbenes 103.
 Klubbeneset 54.
 Klubbungen 329.
 Klungnes 227.
 Klungsør 44.
 Klungnes 227.
 •Kløffuen» 17.
 Klovset 449.
 Knaphaugen 423.
 Knardal 33.
 Knarvik 465.
 Knipen 316.
 •Kniven» 111.
 Knivslaa 111.
 Knivskednes 371.
 •Knordall» 33.
 Knotten 21.
 Knutset 354.
 Knutspladsen 189.
 Kobbeneset 43.
 •Kobberness» 16.
 Kobbervik 23.
 •i Kodrafiord» 120.
 Koksвик 378.
 Kolaas 90.
 •Colbanswigen» 459.
 Kolflaat 243.
 Kolgrov 15.
 •Kolgrovpjerdet» 15.
 •Kolgrude» 15.
 •Kolhage» 72.
 •Kolhammer» 114.
 •Kollumschou» 314.
 Kollvik 190.
 Kolmandskogen 314.
 Kolset 355.
 Kolstad 255.
 •Kolsten» 192.
 Kortmoen 419.
 Kongshaug 341.
 Kongshaugen 180.
 Kongsvold 78.
 Koparkleven 322.
 Koparnes 16.
 Koppen 13. 84.
 Kopperstad 37.
 •Korchnæs» (!) 449.
 •Korkaren» 288.
 Kormset 255.
 Kornasetr 255.
 Kornstad 336. 341.
 Korsau 253.
 Korsbrekke 105.
 Korsedalen 134.
 Korsfur 32.
 Korshavn 60.
 Korsholmen 338.
 Korsnes 121. 182. 449.
 Korsneset 7. 56.
 •Korsvaara» 32.
 •Korswigen» (!) 324.
 Kortgaarden 288.
 •Kortsetter» 288.
 •Kosbe» 9.
 Kraaen 21. 185.
 Kraaken 164.
 Kraakenes 7.
 Kraakhaugen 413.
 Kraaknes 302. 444.
 KraaknesLaksevorpe 444.
 Kraakneset 296. 339.
 Kraakset 193.
 Kraaksethagen 193.
 Kraakvier 463.
 Kraakøen 39.
 Krabbestigen 22.
 Krabbevikén 308.
 Krabvaagen 334.
 •Kragnes» 444.
 •Kragsetter» 193.
 Krakanes 414.
 Krakelien 346.
 Krakset 23.
 •Krammarneset» 146.
 Krangnes 414.
 •Kreckesuigh» 343.
 •Kreffuill» 91.
 Krevvik 343.
 •Chrestensetter» 214.
 Krigsholmen 43.
 •Krigstad» 279.
 •Kriigen» 17.
 Kriken 10. 70. 142. 180.
 Krikene 123.
 Kriltøren 329.
 Kringstad 279. 376.
 Kringstadvørpen 279.
 Kristengården 319.
 Kristenvik 370.
 •Kristiangaren» 189.
 Kristianspladsen 189.
 Kristisøteren 214.
 Kristitøren 351.
 •Kristofferholmen» 43.
 Kristvik 329.
 •Krogeness» 414.
 •Krogenn» 21. 85. 154.

- «Krogsetter» 23. 193.
 «Krogsnig» 78.
 Krokaakeren 263.
 Krokan 330. 361.
 Krokedalen 2.
 Kroken 9. 10. 286. 353.
 423.
 Krokevik 2.
 Krokset 216. 251.
 Kroksholmen 318.
 Kroksæteren 170.
 Krokvasdalen 413.
 «Krongswigenn» 78.
 «Krossgaren» 306.
 Krumsvik 78.
 «Kræmmarvikja» 262.
 Kræmmarbugten 262.
 Kræmmerneset 146.
 Krøken 40.
 Krøvelen 91. 469.
 Kuli 462.
 «Kullie» 462.
 «Kuløen» 462.
 Kummervold 337.
 Kungsgård 236.
 «Kwngx Eckre» 89.
 «Kunna» 458.
 «Kunoen» 458.
 «Kuriness» 104.
 «Kurrestad» 341.
 Kurset 147.
 Kurestgjerdet 147.
 Kvalen 32.
 «Qualisnig» 448.
 Kvalneset 38. 53.
 Kvalnesvik 448.
 Kvalshang 340.
 «Qualshouitt» 340.
 Kvalsnes 293.
 Kvalstein 192.
 Kvalsund 37.
 Kvalsvik 37.
 Kvalvaag 350. 373.
 Kvalvik 350.
 Kvam 279.
 Kvamme 25.
 Kvammen 59. 136. 411.
 «Qvandall» 80.
 Kvande 399.
 Kvangarsnes 83.
 «Quannda» 85.
 «Qwamesæther» 255.
 Kvasnes 180. 469.
 Kvenbøen 416.
 Kvendalen 416.
 Kvenset 273. 404.
 «Kverna» 328.
 Kvernberget 270.
 Kvernebakkene 69. 234.
 Kvernegoten 61.
 «Kvernen» 351.
 Kvernes 321. 323.
 Kvernes 321. 323.
 Kvernholmen 205.
 Kvernhusgjerdet 58.
 Kvernhusneset 121.
 Kvernhusvik 375.
 Kvernsetr 404.
 Kvernvaagar 381.
 «Kviaa» 10.
 Kviebakke 5.
 Kvien 24. 26. 65.
 Kvila 337.
 «Quist» 99.
 Kvistad 99.
 Kvistad 99.
 Kvistsæter 277.
 Kvisvik 367.
 Kvithaugen 208.
 Kvitholmen 339.
 «Kvitla» 112.
 Kvitneset 327. 349.
 «Kvitøinaa» 44.
 «Kyllass» 128.
 Kylling 236.
 Kyllingar 236.
 «Kyrhofuð 461*».
 «Kyøistnaa» 213.
 «af Kærseime» 212.
 Kogurvågar 337.
 «Køperwigen» 323.
 «Korwe» 337.
 «Laatra» 4.
 Laberget 247.
 Lade 14. 144.
 «Ladefjæld» 427.
 «Ladeuoll» 8.
 «Lagnes» (!) 345.
 «Lagwen» 204.
 «Lagwold» 73.
 Lamvik 373.
 Lande 152.
 Landre 252.
 Landsenn 423.
 Landsværk 13.
 «Landtrum» 252.
 «Langaas» 345.
 Langasetr 365.
 «Langdalen» 117.
 Lange 265.
 Langeland 108.
 Langeli 266.
 Langelien 285. 286.
 Langenes 73.
 Langevaag 185.
 «Langewadt» (!) 73.
 Langhaug 201.
 Langhaugen 138.
 Langholmen 46. 454.
 Langkloppen 337.
 Langlien 423.
 Langlo 131.
 Langnes 163. 345.
 Langneset 250. 330.
 Langnesmyren 219.
 «Langschibhollenn» (!)
 154.
 Langset 171. 274. 365.
 Langskibssøen 154.
 Langsteinen 218.
 Langstolen 89.
 Langvatn 73.
 «Langwed» 204.
 «Languen» 204.
 Langoen 162. 191. 334.
 339.
 «Langoen» 292.
 Langøllien 107.
 «Lanjen» 394.
 «Lanndtzwig» (!) 13.
 Larsgaarden 191.
 Larsnes 32.
 Larsseteren 359.
 «Lassesegaren» 62.
 «Lasshausen» 164.
 Latoien 138.
 «Langsten» (!) 218.
 «Laukaa» 207.
 Lauken 207.
 Lankvik 441.
 Laupen 30.
 «Lausen» 207.
 Lausund 207.
 Lauvik 375.
 Lauvold 360.
 Leangen 394.
 Lebergsvik 253. 471.
 Ledal 436.
 «af Ledrasunde» 438.
 Leðrin 98.
 «Leenes» 87.
 «Leerpold» 415.
 Legene 4. 54. 55. 56. 146.
 183.
 «Legene» 21. 45. 48. 54.
 Legerneset 285.
 Leikanger 46. 48.
 Leikangerbakken 48.
 Leikangerstranden 48.
 Leikangersæteren 48.
 Leikarnes 216.
 Leine 40.
 Leinen 28.
 «Leinestranda» 40.
 Leire 98.
 Leiren 455.
 Leirgrovvik 281.
 Leirvaag 181. 217.
 Leirvik 445.
 Leirviken 43.
 Leirodegården 455.

«Leite» (!) 98.
 «Leitebachen» 324.
 Leitet 11. 15. 32. 56. 70.
 72. 89. 137. 163. 324.
 333.
 Leknes 96.
 «Lenge» 265.
 «Lerdall» 436.
 Lerpoll 427.
 Lerskogen 148.
 Lerstad 177.
 Lervaag 464.
 «Lervall» 269.
 Lervik 217. 308. 445.
 Lerviken 461.
 Lesund 438.
 «Levikjan» 435.
 Levran 291.
 «Lewsund» 207.
 «Leyedall» 87.
 Li 127. 153. 218. 366.
 «Lia» 107. 113. 211. 243.
 347.
 Liabøen 368. 451.
 Liadal 87.
 «Liagarann» 265.
 Lianes 87. 137.
 Liaskaret 68.
 Liasæter 258.
 Liasæteren 238.
 Liavaag 60.
 Lid 16. 60. 67.
 «Lida» 43. 69. 75. 83.
 Liden 9. 22. 100.
 Lið 375.
 Lið a(r)hjaillar 389.
 «Lied» 361. 425.
 Lien 119. 123. 131. 135.
 219. 224. 243. 273. 286.
 344. 358. 361. 375. 385.
 398. 409. 433. 458.
 «Lien» 169.
 «Lienu» 139. 407. 409.
 «Lienne» 109.
 Lihjell 389.
 «Linne» 107.
 «Lijd» 139.
 «Lijdt» 85.
 «Lijenn» 159.
 Lilleaasen 122. 424.
 «Lilleaasen» 92.
 «Lillebo» 20.
 Lillebøstad 279.
 Lillebotnen 76.
 Lillebyen 282.
 Lillebø 137. 223.
 «Lilleboe» 82.
 Lillebøen 11. 20. 80. 108.
 210.
 Lilledalen 396.
 «Lilleide» 4.

Lillegjerdet 109. 197.
 Lillehjellen 121.
 Lilleholmen 374.
 Lilleløgken 425.
 Lillemoen 425.
 Lilleneset 44. 80. 466.
 Lillestolen 6. 176.
 Lilleviken 354.
 Lilleøen 44.
 Lindaas 431.
 Lindset 212. 293. 297. 346.
 «Lindsetter» 161.
 «Lindsettervig» 151.
 «Linduogh» 454.
 «Line» 127.
 Lingaasen 115.
 Linge 115.
 «af Lingulfstadhø»
 346.
 «Linnset» 31.
 «Linne» 109.
 Linset 396.
 Linvaag 454.
 «Linwik» 324.
 Liset 31. 56. 161.
 Lisetvik 151.
 «Littenilsgaren» 189.
 «Little-Rødalen» 315.
 «Liußett» 453.
 Lj á vík 301.
 Ljustad 453.
 Ljøen 109.
 Ljørvold 259.
 Ljosaadalen 233.
 Ljosaanen 34.
 Ljosaaneset 249.
 Ljostren 270.
 Ljøstren 113.
 Ljøseøen 336.
 Ljøvik 301.
 «Ljøvikja» 109.
 «Lodenn» (!) 144.
 «af Lodhøenge» 394.
 Lodinnset 282.
 Longva 204.
 Lorgen 191.
 Lotsberg 291.
 Ludolfpladsen 150.
 «Lugedall» 154.
 Lund 254.
 «Lundebrecke» 5.
 «Lundegaard» 62.
 Lundehangen 5.
 «Lundehoff» 5.
 Lunden 168.
 Lundenes 110.
 «Lundenessetter» 110.
 «Lundenæs» (!) 346.
 Lundlien 389.
 Lundsboen 254.
 «Lundsætther» 282.

«Lurren» 191.
 Lurvik 431.
 «Lyan» 109.
 «Lynn» 109.
 «Lydelpladsen» 150.
 «Lyegstad» 463.
 Lyuge 64.
 «Lyng» 115.
 Lyng eið 238.
 «af Lyngholmstad-
 hø» 346.
 Lyngjar 64.
 Lyngjem 238.
 «Lyngjemsrydningen»
 238.
 Lyngnes 82.
 Lyngstad 346.
 Lyngstadaas 345.
 Lyngver 311.
 Lyngversflói 311.
 Lyngvin 115.
 Lyngvær 311. 464.
 Lysgaarden 346.
 Lyshol 141.
 Lystad 87.
 «Lyuig» 109.
 «af Læreime» 226.
 Lærem 226.
 Lødueng 394*.
 Løduset 423.
 Lødvissetr 377.
 Løngvin 204.
 Løngyn 204.
 Løbersli 356.
 «Løbesuig» 253.
 «Løchen» 190.
 «Løchren» (!) 285.
 «Løeffald» 442.
 Løeggaarden 197.
 Løfald 427.
 «Løffsett» 46. 138. 155.
 232.
 «Løffsetter» 14. 52. 77.
 154.
 «Løffwig» 82.
 «Løffuig» 109.
 «Løffuold» 123. 155.
 «Løffuold» 360.
 Løfod 75.
 Løipene 140.
 Løkedalen 154.
 «Løkegaren» 197.
 Løken 185. 394.
 Løkereiten 197.
 «Løkina» 397.
 «af Løkine» 394.
 «Lokkeboen» 285.
 «Løkkehaugen» 399.
 Løkken 285.
 «Løkken» 425.
 Løkkesletten 236.

- Løkra 235.
 Løndal 79. 83.
 «Løndall» 85.
 «Lønge» 238.
 «Lønngstad» 275.
 Lonset 282.
 «Lønsetteigen» 282.
 Løset 14. 46. 52. 77. 138.
 164. 155. 292. 377. 423.
 Løsetstranden 14.
 Lovaasen 278. 295. 297.
 «Løvigen» 301.
 Løvik 82. 213. 435. 449.
 Løviken 402.
 Løvold 123. 155. 218.
 Løvolden 8.
 Løveen 338.
 «Løvoina» 171.
 Løykin 394*. 397.

 «Maagestad» 417.
 Maaloen 48. 354.
 Maana 73.
 Maarset 6.
 «Magdevaagnes» 190.
 Magerholm 173.
 Magerholmsvik 173.
 Mageroen 308.
 «Magnesetter» 55.
 Magnildberget 366.
 Male 317.
 Malefeten 317.
 Malimyren 195.
 «Malleen» 48.
 Malme 298.
 Malmedalen 297.
 «Malnes» 201.
 Malo 248. 470.
 «Maloneset» 248.
 «Malsten» (!) 201.
 «Manduig» 396.
 «Manessaa» 227.
 «Mangue» 234.
 «Manne» (!) 225.
 «Mannenn» 73.
 «Mansonipladsen» 319.
 Maraak 111.
 «Marchoug» 375.
 «Mardal» 304.
 «Mardall» 441.
 Marhaug 375.
 Marholmen 315.
 Maridalen 441.
 Marken 219.
 Markeneset 240.
 «Marsteen» (!) 268.
 «Marsteigjerdet» 234.
 Marstein 234.
 «Marsthein» 234.
 «Marteinhjellen» 264.

 Maroen 312. 471.
 Masdal 64.
 «af Mastall» 64.
 Matberg 303.
 Matvik 110.
 Maude 96.
 Mauren 162.
 Mauseid 181.
 Mauseidvaag 182.
 «Mauseid» 181.
 Mauseid 288. 413.
 «Mauseibøen» 288.
 «Mawre» 308.
 «i Medhraugna» 437.
 «Medick» (!) 77.
 Medalbølstad 136.
 Megaarden 448.
 Meinset 359.
 «Meisall» 273.
 Mek 77. 279. 321.
 Mekran 351.
 Mekvik 317.
 «Melandnes» 442.
 Melbø 242.
 Melbøen 64.
 Melhus 399.
 Melland 437.
 «Melle» 317.
 Mellingan 416.
 «Mellingdall» 260.
 Mellingsæteren 416.
 «Mello» 394.
 «Mellym» 434.
 Melr 92. 394.
 Melsset 155.
 Melsæteren 297.
 Melviken 245.
 Meloen 273.
 Mensonipladsen 319.
 «Mersetter» 62.
 Mesalen 273.
 «Mesalstranna» 273.
 Mesfjorden 216.
 «af Mesinghe» 377.
 Mesingset 317.
 «Messjoren» 216.
 Meviken 435.
 Mevold 303.
 «Meysund» 307.
 Midbakken 15.
 Midbostad 136.
 Midbøen 34.
 Midgaarden 110. 148.
 «Midgaren» 75. 230.
 «Midgord» 448.
 Midtgjerdet 276.
 «Midthagen» 167.
 Midthaug 274.
 Midthaugen 287.
 Midtlien 159.
 Midtsæteren 416.

 Midjusund 307.
 Midvikar 77.
 «Mielle» 394.
 Miklibølstad 130.
 263.
 Misund 307.
 «Misundbakken» 307.
 «Misundbøen» 307.
 Misundholmen 307.
 Mittet 249. 470.
 Mittelstranden 250.
 Mittiti 249.
 Mjelve 282.
 Mjólkhella 384.
 Mjølvi 282*.
 Mjølvin 232.
 Mjølkill 384.
 Mjølva 232.
 «Mjølvaagan» 333.
 Mo 88. 99. 137. 386. 399.
 410.
 Moar 151.
 «Modve» 96.
 «Moduedt» 96.
 «Moeijet» 288.
 Moen 225. 243. 261. 296.
 392. 412.
 «Moen» 390. 425.
 «af Moen» 385.
 Moene 90. 131.
 «Mogerholm» 173.
 Mogstad 417.
 Mogstadsæteren 413.
 Molanpen 95.
 «Molde» 48. 280.
 Moldegaard 280.
 Moldskred 52.
 Moldskreddalen 108.
 Moldtu 45.
 Moldtudalen 45.
 Moldvik 24.
 Moldvær 185. 470.
 Moldværshavn 186.
 Moldværsmyr 186.
 «Molle» 280.
 «Mollestadh» (!) 417.
 Molnes 201.
 «Molthe» 45.
 «Monckenacke» 283.
 «Monem» 73.
 Monge 234.
 Monsaas 227.
 «Monsboo» 383.
 Monssholmen 41.
 Monsøen 466.
 Mór 88. 399.
 Mordal 304.
 «Moringh» 116.
 Mork 68. 88. 250. 283.
 321. 340.
 Morken 59. 98. 388.

- Morkestranden 250.
 «Morsetter» 6.
 Morstøl 242.
 Morstølen 81.
 Morsund 313. 471.
 Mosagerdi 391.
 Mosboen 383.
 «Moszeter» 413.
 «Moued» 96.
 «Mwgrym» (!) 48.
 Muldalen 120.
 «Mwlte» 45.
 Mulvik 402.
 Muren 19.
 Muri 115.
 Muriansen 115.
 Murlien 277.
 «Murren» 162.
 «Mursetter» 6.
 Musjerd 391.
 «Musvid» 181.
 «Mydik» 321.
 «Mygholle» 177.
 «Myhren» 196.
 Myklebost 2. 6. 13. 20.
 42. 65. 90. 116. 130.
 192. 203.
 Myklebostad 263. 359.
 Myklebosthaug 42.
 Myklibolstaðir 130.
 263.
 Mynstr 348.
 «Myra» 27. 34. 331.
 Myrabólstaðir 296*.
 «Myrabøhaugen» 234.
 «Myran» 250.
 Myrbostad 296.
 Myrebø 234.
 Myren 25. 45. 47. 102.
 118. 146. 148. 183. 197.
 208. 246. 254. 288. 291.
 296. 380. 395. 435. 437.
 Myrene 52. 152.
 «Myrenn» 19.
 Myrhol 101.
 Myrholt 408.
 Myrkvasetr 161.
 Myrløkken 291.
 «Myrnilsgaren» 189.
 Myrnet 3. 147. 274. 322.
 Myrvaag 43.
 Myrvaagnes 43.
 Myskja 205.
 Mælan 425. 434.
 Mæland 264.
 Mæle 92. 394.
 Mæri 115.
 Mærin 115.
 «Mæringasæter» 260.
 Mæringdalen 260.
 Mørk 250. 321.
 «Moiset» 288.
 «Mokelbolsted» 192.
 Møkkelgaarden 426.
 Møkkelgeidet 419.
 «Møland» 437.
 Møll 111. 469.
 Mølsæter 111.
 «Mørchestall» 81.
 «Mori» 115.
 Mørkedal 367.
 Mørkeset 161.
 «Mørstoffuel» 81.
 «Møsskredalen» 108.
 Møst 348.
 Møyjasalr 273.
 Naalsund 368.
 Naara 231.
 Naas 315.
 Nanstad 360.
 Nakkeberget 145.
 «Nakkegerde» 143.
 Nakken 43. 83. 138. 177.
 220. 233. 283. 288.
 «Nakken» 15. 91.
 Nakkesjøen 220.
 Nálarsund 368.
 «Nalstad» 368.
 «Narvik» 228.
 «Nassen» 297.
 Nastad 368.
 Nasvik 341.
 Natvik 161.
 Naustar 262.
 Nauste 262.
 «Naustneset» 279.
 Naustriken 308.
 Naustvold 331.
 Naustvollan 213.
 «Nautan» 457. 473.
 Nautnes 359.
 Nautvik 79.
 Nautvikstranden 79.
 Nautoen 42.
 «Nebba» 242.
 Nebbedalen 108.
 «Nebbedalshaugen» 108.
 «Nebbenn» 114.
 «Neberholdt» 408.
 Nedal 322.
 «Nederbrecke» 6.
 «Nederlandt» (!) 69.
 «Nederlijdt» 22.
 «Nedersøfide» (!) 98.
 Nedrebø 223. 225.
 Nedrebøen 302.
 Nedrebostranden 302.
 Nedregaarden 176.
 Nedregjerdet 207.
 Nedregoten 174.
 Nedrehagen 283.
 Nedreliid 69.
 Negaarden 422. 424.
 Nekstad 333.
 «Ner i Bakkaa» 293.
 Neraas 218. 259.
 «Neraasneset» 218.
 «Nerdhland» 264.
 «Nereberget» 76.
 «Ner-Fiva» 231.
 «Nerfrei» 350.
 Nerhammer 216.
 Nerhus 120.
 Nerlund 37. 252. 264. 309.
 316.
 «Nerlande» 152.
 Nerlandsremmen 316.
 «Nerlia» 288.
 Nerlien 266.
 «Nermoen» 392.
 «Nersetra» 440.
 Nertroen 332.
 «Nerwighen» 461.
 Nervik 435.
 Nes 73. 95. 163. 191. 233.
 284. 403.
 «Nes» 392.
 Nes 233. 246. 403.
 «Nesbøen» 284.
 Neset 22. 167. 201. 205.
 218. 220. 248. 272. 279.
 285. 291. 329.
 «Neset» 10. 110. 175. 281.
 293. 371. 445. 461.
 «Neshagen» 284.
 Nesja 389. 392.
 Nesjar 246*.
 Nespladsen 279.
 Nesset 59. 268. 275. 471.
 «Nesset» 31. 54. 467.
 «Neþett» 76. 86.
 «Nesþe» 466.
 Nessæteren 233.
 Nesteberget 131.
 «Nestegjere» 129.
 Nesvik 158.
 Nessøen 402.
 «Nethedal» 322.
 Nevstad 58.
 «Nignardt» 456.
 «Nilsnilsgaren» 189.
 Nilspladsen 189.
 «Nisja» 392.
 «Nissja» 389.
 Njardheimr 212*.
 Njardøy 40*.
 «Nobben» 21. 88.
 Nogva 204.
 Nonsvik 157.
 Norang 97.
 Norangshol 97.

- Nordbrekke 106.
 «Nordboen» 374.
 Norddal 68.
 Norddalen 13. 115.
 «Norddalsseteren» 74.
 «Norde» 231.
 «Nordesand» 28.
 Nordhaugen 287.
 Nordheim 457.
 «Nordlandæ (?) sokn» 264.
 Nordnesje 246.
 Nordvolden 259.
 Norðeimr 452.
 Norðreitar 449.
 Norðvikar 403.
 Norvik 228. 403.
 «i Norvik» 403.
 Nosen 92.
 Noteneset 55.
 Nupen 21. 88.
 Nybo 170. 301.
 Nyboen 115.
 Nyengen 366.
 Nyengteigen 241.
 Nygaard 21. 32. 211.
 Nygaarden 132. 252. 456.
 Nygaardsvold 292.
 Nygjerdet 173. 204. 278.
 Nyhaugen 183.
 Nykreim 13. 48.
 Nylanden 361.
 Nymark 238.
 Nymarken 184.
 Nyrvi 190.
 Nystykket 318.
 Nystolen 23.
 «Nystolneset» 23.
 Nyseteren 154.
 «af nædra Asyn» 218.
 Nælviken 461.
 Nærem 212.
 Næroen 40.
 «Næss» 158.
 «Næß» 25.
 «Næßelt» 43. 59. 171.
 Næverholt 408.
 Næverlien 273.
 Næveroian 425.
 «Nædesetter» 275.
 «Nødhullen» 85.
 «Nodsetter» 59. 165.
 «Nøgwed» 204.
 «Norbon» 276.
 «Nordraass» 217.
 «Nore» 97.
 «Nore-Brøstet» 237.
 «Norehø» 39.
 Noringsset 61.
 «Norlia» 361.
 Norve 190.
 «Nøsa» 317.
 Nøsen 297.
 «Nøstad» 58.
 Nøtskaret 298.
 «Nøuthe» 457.
 Oald (?) 110.
 Oaldsbygden 109.
 «Odall» 114.
 Oddehalsen 265.
 Odden 265. 465. 468.
 «Odden» 465.
 «Oddlia» 274.
 «Odell» 114.
 «Odzness» 51.
 «af Ofaaæ» 259.
 «Offre» 61. 127.
 «Offuendal» 232.
 «Offuerbeke» 6.
 «Offuerbreche» 6.
 «Offuerfarli» 451.
 «Offuerlijd» 22.
 «Offuernes» 389.
 «Offuerset» 450.
 Ogedal 194.
 «Ogh» 231.
 «Oglestad» 322.
 «Ogre» 205.
 «Ognick» 438.
 «Oien» 429.
 Okavik 448.
 «Okroy» 300.
 Oksebaasen 196.
 Oksegrov 292.
 Oksevik 30.
 Oksnes 197.
 Oksnesvik 198.
 Oksskar 163.
 «Oksvik» 197.
 «Olavvikja» 454.
 «Olasetra» 149.
 Olauspladsen 195.
 «Olavinspladsen» 195.
 Oldenborg 328.
 «Olendin» 333.
 «Ollnes» 137.
 Olsgerdet 124.
 «Olþuig» 177.
 Olsvik 441.
 Olviken 458.
 «Omffoodt» 81.
 «Ommundøia» 348.
 Omnaas 116.
 «Omsen» 327.
 Omsund 327.
 Ona 312.
 Opdal 264.
 Opdøl 284. 386.
 «Ophalge» 127.
 Oplendskedal 112.
 Oppigaard 260.
 Opsal 12. 87. 156. 323.
 «Opsalen» 256.
 «Opsall» 256.
 «Opsog» 127.
 Opstad 306.
 Or 350.
 Ora 227. 396.
 «Oraen» 114.
 Oraldsvik 443.
 «Orambrar» 387.
 «Ordenn» 116.
 «Ordsetter» 65.
 «Ordeuig» 31.
 «Ordsetter» 193.
 Orfonngjerdet 238.
 «Orkedal» 194.
 Ormbostad 458.
 Ormhærslien 236.
 Ormeir 235.
 Ormen 235.
 Ormenes 44.
 «Ormeroes» 35.
 Ormhaugen 321.
 Ormset 379. 433.
 «Ormsetter» 248.
 Ormsnes 405.
 «Ormsu» (?) 367.
 Orset 306. 357.
 Orsnes 72.
 «Orsnes» 47.
 «Orstad» 361.
 «Orstranna» 350.
 «af Orsunde» 367.
 Orten 311.
 «Ortthem» 311.
 «Orwigh» 77.
 Orvik 170.
 Orviken 262. 279. 309.
 «Orwogh» 435.
 Orøen 339.
 Os 128. 169.
 «Osho» 450.
 Osdal 73.
 Ose 92.
 Oseborg 92.
 Osen 187. 260.
 «Osen» 349.
 Osgoten 169.
 Osmarken 281.
 Osnes 51.
 Oss 92.
 «Osse» 179.
 Ossvik 121.
 «Ostness» 51.
 Osvandet 269. 281.
 Osvold 91.
 Otnes 444.
 «Otniss» 16.
 Ottebakken 195.

- Ótteinr 391.
 Ottem 391.
 Ottemsoien 391.
 Otten 271.
 Otterbog 271.
 Otterbakken 329.
 Otterhalsen 301.
 «Otterholm» 330.
 Otterholm 224.
 Otterholmen 461.
 Otterlei 204.
 Otterskind 124.
 Otteroen 307.
 Ottestad 253.
 «Ottheim» 391.
 «Otterstadtt» 253.
 «Ottnes» 51.
 «Onssnedt» 17.
 «Overvold» 20.
 «Onigen» (!) 448.
 «Oven» 206.
 Ovra 61.
 Ovnan 127.
 «Oxe» 128.
 «Oxnø» 203.
 «Oxvig» 127.
 «Paapenes» 49.
 Palmen 197.
 Par 106.
 «Pedersliid» 425.
 «Pellan» 440.
 «Pelltroen» 440.
 «Pekvern» 351.
 Perslien 425.
 Perseteren 361.
 «Pesaetra» 138.
 Petersholmen 42.
 Pilevik 45.
 Pilskog 60.
 Pladsen 272.
 «Pladsen» 137 236 426.
 Pollen 415.
 «Porsmyren» 306.
 «Præstegaarden» 275.
 «Præsteteren» 176.
 «Provelokken» 349.
 «Pucksett» 198.
 «Pnjholmen» 41.
 «Raandalsvikja» 245.
 «Raasetter» 119.
 Rabban 449.
 Rahben 45, 130, 158, 175, 182, 211, 241, 286.
 «Rackesacke» (!) 313.
 Raden 26.
 «Radenes» 415.
 Rafielneset 67.
 «Raffuholt» 429.
 Raftenes 45.
 Raftenesvik 45.
 Rafteset 44.
 «Ragnildsetter» 80.
 Rakaues 403.
 Raknes 309.
 Raknes 309.
 Raknestangen 309.
 Rakvaag 309.
 Ramberget 308.
 Rambergshangen 466.
 Ramhjoren 317, 352.
 Ramslien 374.
 Raustad 154.
 «Ramsvigh» 156.
 Ramsvik 172 174 437.
 Ramsøen 334.
 Ramsøien 404.
 «Ramvigh» 268.
 «Ranym» (!) 357.
 Ranneimr 357.
 Ranem 357.
 Ranen 413, 415.
 «Raness» 341.
 Rangnes 463.
 Rangseteren 80.
 Rangoen 336.
 Rangones 336.
 «Rande» (!) 38.
 «Raunsvikja» 172.
 «Ramsberige» 284.
 Raunvik 268.
 Rasmusgaren 197.
 Rasmuspladsen 189, 197.
 «Ratass» 379.
 Raten 125.
 Ratvik 178.
 Raunbergvik 124.
 Randaen 21.
 «Randall» 432.
 «Randevikja» 48.
 Randoen 93.
 Randa fog n 392.
 Randa mold 285.
 Rande fja 412.
 Raudisandr 273, 329.
 Raumold 285.
 Rannar 204 437.
 Ransand 273, 329.
 Ransandhaugen 273.
 «Ransandneset» 329.
 Raustad 98.
 Raustol 236.
 Raunvik 48.
 Rebbestad 89.
 «Redal» 432.
 «Rede» 448.
 «Redestadt» 26.
 Redet 28.
 «Reekneß» 403.
 «Reffen» 252.
 «Reffwenfiord» 252.
 «Reffwndefiord» 252.
 Refshol 208.
 «Regonn» 403.
 «Reialia» 344.
 «Reidersuick» 381.
 Reidarsstadir 254.
 Reiekvam 162.
 «Reijte» 94.
 «Reiketheeg» 114.
 Reinslien 422.
 «Reinszeter» 402.
 Reiraaen 467.
 Reistad 254.
 «Reistadbakken» 255.
 Reisuland 324.
 Reitan 230, 248 260, 270, 281, 358, 375, 448, 449.
 «Reitan» 226.
 «Reitanne» 71, 72, 82, 149.
 Reite 41, 150, 176.
 «Reite» 3, 85, 159.
 Reitebakken 107.
 Reitehaugen 180.
 Reiten 1, 0, 226, 231, 252, 259, 305.
 «Reiten» 149.
 Reitene 131, 145, 174.
 Reitesletten 264.
 Rekdal 100, 220.
 «Rekdalslangen» 100.
 «Rekenees» 309.
 Reknes 280.
 «af Rektale» 220.
 Reilingen 122.
 Rem 117.
 «af Rememe» 238.
 «Remen» 238.
 «Remkøl» 305.
 «Remma» 316.
 Remme 168.
 «Remme» 139.
 Remmen 216, 238.
 Remmen 66, 185, 196, 206, 243.
 «Remmen» 216.
 «Remmer» 38.
 «Remosetther» 437.
 Remset 118.
 Remvik 176.
 Remoen 38.

Q - se K.

Raaket 286 465.
 Raakhangbakken 319.
 «Raakhaugen» 319.
 Raakholmen 465.
 «Raanaabekken» 242.
 Raanes 341.

- «Renbergh» 123.
 «Rennudalen» 432.
 Rennset 402.
 Renslien 445.
 Rensvik 328.
 Rese 32.
 Reset 220. 301. 316.
 «Restad» 304.
 «Rette» 220.
 «Retten» 305.
 «Rewyng» 252.
 «Reytte» 98.
 «Riipegarden» 256.
 Rikisfjorðr 302.
 Ríkisheimr 145.
 Niksem 145.
 Niksemgjerdet 145.
 Niksfjord 302.
 Nimeimr 238*.
 Rimstad 378.
 «af Rimstado» 378.
 Rindal 108.
 «Rindal» 423.
 Rindalen 421. 423.
 Rindene 113.
 Rindøien 423.
 Ringdal 432.
 Ringen 448.
 Ringset 126.
 Ringstad 132.
 Ringstad 52. 132. 168.
 «af Ringstado» 378.
 Ringseen 463.
 «Riones» 155.
 «Ripdall» 275.
 «Ripegars» (!) 256.
 Risan 259. 288.
 Risdalen 463.
 Rise 58. 102.
 «Rise» 32.
 Risen 234.
 Rishaugen 319.
 Risholmen 338.
 «Rissjoren» 302.
 Rist 26.
 Riste 26.
 Ristesund 26.
 Risviken 168.
 «Riwkende» 139.
 «af Riupadale» 212.
 Rjaanes 86.
 Rjóðar 270. 362.
 Rjúkandi 139.
 Rjupdal 212.
 Roald 200. 470.
 Roaldset 283.
 Roaldsetlien 283.
 «Roaldneset» 201.
 Roaldsoen 337.
 Robertsvolden 316.
 Rodal 432.
 «Róðrarfjorðr» 120.
 Róðudalr 432.
 «Roel» 200.
 «Rofftesetter» 44.
 «Rogeness» 309.
 «Rogewogh» 309.
 Rognan 437.
 Rogne 204.
 Rognegjerdet 204.
 Rognskog 450.
 «Rogþang» (!) 366.
 Roholmen 338.
 «i Rokneim» 225.
 Roknem 225.
 Rokset 322.
 Rokstad 461.
 Rokstang 366.
 Roksvaag 439. 460.
 «Rolfsoen» 337.
 Romdallvik 245.
 «Romestadh» 422.
 «Romestand» (!) 63.
 Romfo 388. 392.
 Romkallen 305.
 Rommestrand 63.
 Rómundarstaðir 422.
 Romundset 437.
 Romundstad 422.
 Rongen 90.
 Rongene 146.
 «Roungbersuoldt» 366.
 «af Rootasom» 379.
 Roppe 50.
 «Roseswig» 79.
 «Rosetter» 119.
 Roskar 46.
 «Roßelberige» 284.
 «Rossæwigen» 201.
 «Rostad» 182.
 Rosvaag 331.
 Rosvold 462.
 Rot 7. 34. 64. 193.
 «af Rotasæ» 379.
 «af Rotasætre» 70.
 Rotenes 64.
 Rotevatn 70.
 «Rothenn» 452.
 Rothien 358.
 Rotset 70. 469.
 Rottaas 379.
 Rottásar 379.
 «Rottnis» 415.
 «Rottschor» 46.
 Rotteen 431.
 Rotvær 464.
 Rovde 30. 33. 34.
 «Roall» 200.
 «Rubberthaugen» 316.
 «Rnhertzuoold» 396.
 «Rudsett» 119.
 Ruð 399. 423.
 «Røgerth» 251.
 Rughaugen 346.
 Rumpen 3. 162.
 Rund 38.
 Runde 38.
 «Rupdal» 212.
 Ruset 119.
 «Rusuo» 331.
 «Ruszaker» 313.
 «Ruttewod» 70.
 «Rwnd» 193.
 Rydnningen 96. 238. 241.
 258. 274. 383.
 «Rydningsholmen» 42.
 «af Rydsætre» 298.
 «Rydue» 33.
 «Ryðdall» 212.
 «Ryðwe» 252.
 «Ryggen» 397.
 Rygjerd 251.
 «Ryllingh» 122.
 «Ryndalssokn» 421.
 «Ryruicken» 278.
 Ryssæboen 152.
 Ryssevikien 45.
 Rysten 4. 8. 92.
 Rystene 129.
 «Rystinne» 92.
 «af Rythingsnes» 377.
 Ræstad 504.
 «af Rækkwage» 460.
 «Rebben» 130.
 Røberg 309.
 Røbak 281.
 Rød 270. 301. 362. 423.
 427. 448.
 «Redaenemellum» 239.
 Rødal 120. 265.
 Rødalen 296. 315.
 «Rode» 7.
 «Rodeffaaen» 392.
 «Rodemell» 239.
 «Rodenis» 377.
 «Rødesage» 313.
 «Røding» 383.
 Rødsetvik 79.
 «Rødt» 7.
 «Rødne» 33.
 Rødven 252. 470.
 «Rødwiiken» 278.
 «Rødwoh» 33.
 «Røday» 412.
 Røen 399.
 «Reen» 252.
 «Roennestad» (!) 63.
 «Roersset» 138.
 «Roerschier» 262.
 «Roßan» 392.
 «Roßuesholl» 298.
 «Røgiold» 393.

«Rogsett» 322.
 «Rogstoe» 366.
 «Røgsnogh» 439.
 «Røhauan» 309.
 Røihjell 393.
 «Røiillen» 393.
 Røimoen 390.
 Røinestad 24.
 Røir 130.
 «Røirasteilen» 39.
 Røirbugtskaget 465.
 Røiren 39. 54.
 Røirhus 107.
 «Røisan» 243.
 Røisen 61. 198.
 Røiseneset 25.
 Røiset 19. 58. 138.
 «Røisetbakken» 58.
 Røisetsæteren 138.
 Røisgaarden 208.
 «Røisgaren» 69.
 Røisgerdet 262.
 «Røißen» 76.
 «Røivan» 252.
 Røkkem 403.
 «af Røkstadom» 461.
 «Rømme» 38.
 «Rømollen» 239.
 «Rømseten» 437.
 Rønes 155.
 «Rønis» 341.
 Rønnaun 400.
 Røneberg 123.
 «Rønningan» 382.
 Rønstad 79. 207.
 «af Rørdale» 265.
 «Rordall» 296.
 «Rørnes» 155.
 «Rørsetter» 129. 176.
 Rørstad 182.
 «Rørstadi» 98.
 Rørset 309.
 «Rørtenuatten» 70.
 «Rørnigenn» 355.
 Rørvik 201.
 «Rørwik» 201.
 «Rørvikjerdet» 201.
 Røsaak 313.
 Røseberg 284.
 «Røsebergoug» 289.
 Røsdal 373.
 «Røsenn» 94.
 Røset 129. 176. 296. 387.
 «Røsethatlen» 177.
 «Røsetter» 19.
 Røsholmen 312.
 Røskar 380.
 Røsmoen 415.
 Røsevold 174.
 «Røsshol» 298.
 «Røsta» 211.

Røsten 76.
 «Røsten» 125. 172.
 Røsvik 201.
 Røttingsnes 377.
 Røv 412.
 «Røwedh» 33.
 Røvereiten 207.
 Røvik 276. 278. 355.
 «Røvikhagen» 278.
 «af Røynistadhom» 207.
 Røynistrønd 24.
 «af Røysætre» 309.

«Sadblosther» (!) 315.
 «Sadoen» (!) 311.
 «Safftesnudd» (!) 193.
 Sagbakken 286.
 «Sagen» 457.
 Saglien 378.
 Sagmestervik 436.
 Sagvik 457.
 Sakselien 211.
 Salamonseen 349.
 Salen 184.
 Sallaupen 351.
 «Sallup» 406.
 «Sallup» 351.
 Saltbanes 378.
 Saltbuvollan 211.
 «Salterøe» 198.
 «Salterøed» 103.
 Salthammer 216.
 Saltkjelen 360.
 Saltkjelvik 160.
 Saltkjelviken 349.
 Saltre 66. 103.
 Salttroen 432.
 Salttrøneset 432.
 Samset 224.
 «Sandall» 16.
 Sandan 218. 220.
 Sandanger 19.
 «Sandbakkanne» 53.
 Sandblaast 315.
 Sandbrekken 334.
 Saude 18. 28. 38. 298.
 371. 395. 411.
 Sanden 371.
 Saudene 201.
 Sandgoten 69.
 Sandhaugen 298.
 Sandledteigen 272.
 Sandnes 15. 251. 358. 401.
 445.
 «Sandnes» 266.
 Sandnes 445.
 «Sandneset» 345.
 Sandnesmyren 266.
 Sandnesviken 16.

Sandr 18. 27. 298.
 Saudsbakken 28.
 «Sandsberg» 190.
 Sandshavn 27.
 «Sandvik» 42.
 «Sandvig» 198.
 «Sandwig» 366.
 Sandvik 21. 24. 87. 156.
 186. 258. 315. 438. 445.
 Sandvik 373.
 Sandviken 45. 373.
 «Sandvikja» 328.
 Sandvikrøsten 92.
 Sandvær 464.
 Sandø 311.
 «Sandøe» 50.
 Sandøen 311. 336.
 Sandøy 311.
 Saude 31.
 Sandebøen 56.
 Saunes 53.
 Sandalen 14.
 Saure 20. 98.
 Sauset 225.
 «Saxesetter» 211.
 «Schaattum» 315.
 «Schecnatten» 420.
 «Schiersur» 125.
 «Scholdhafln» 255.
 «Schorgedal» 266.
 «Schorgeseter» 267.
 «Schottung» 132.
 «Schrathoug» 416.
 «Skemou» (!) 412.
 «Sckoffæit» 440.
 «af Seawmælingom» 360.
 «Sebe» 225.
 «Sedall» 19.
 «Sedott» (!) 77.
 «Seije» 104.
 Sekkenes 245.
 Sekkesæteren 246.
 Sekkjarsætr 246.
 Selbervik 93.
 Seldot 110.
 «af Seliafloti» 419.
 Seljaflot 419*.
 Seljebotn 138.
 Seljeboen 402.
 Seljegjole 5.
 Seljehaugen 138. 342.
 Seljereite 98.
 Seljeset 46.
 Seljevold 251.
 Seljusetr 360.
 «Sellene» 362.
 «Sellesett» 384.
 «Sellihoen» 402.
 Selnes 218.
 Selseng 395.

- «Selsnes» 218.
 «Selsvik» 371.
 Selvaag 47.
 Selvik 71.
 Selvikstien 119.
 Semundset 424.
 Sendingan 278.
 Senningen 344.
 Sesboen 402.
 Setnes 230.
 «Setnes-Reitan» 230.
 «Setr» 211*, 455.
 «Setra» 418.
 Settem 409.
 Settemsdalen 409.
 «Setter» 111, 112, 135, 149, 221, 224, 259, 284, 286.
 «Settere» 114.
 «Setthen» 409.
 «Setting» 409.
 «Settingsdall» 409.
 «Settir» 359.
 «af Settænde» 409.
 «Seuffdesne» 34.
 Sevik 224, 355.
 Silduvikr 195(?).
 Sildvikr 195.
 Siem 226.
 «Siesett» 282.
 «Siftstad» 333.
 Sigerset 282.
 Sighang 2.
 «Sigmo» 2.
 «Sialter» 152.
 «Siionig» 355.
 Sikkiflir 140.
 «Silberschor» 119.
 Sildeviken 2.
 Sildvagnes 349.
 «Sildvagnes» 349.
 «Sillesnes» 247.
 «af Sillastadum» 362.
 «Sillesed» 346.
 Silnes 346.
 Silset 346, 360.
 «Silwornes» 349.
 «Simangaren» 197.
 Simanes 25.
 «Simensei» 440.
 Simonhjellen 384.
 Simonpladsen 197.
 «af Siomælingum» 360.
 Sira 261.
 «Sirdall» 14.
 Sirin 261.
 Sivertpladsen 143.
 Sivertstol 39.
 «Siohammer» 446.
 «Sioness» 201.
 «Siounatten» 420.
 «Siowig» 38, 155.
 «Siowighen» 195.
 «Sjaalt» 152.
 «Sjaalltestranda» 153.
 Sjaumælingar 360.
 «Sjurslia» 159.
 «Sjyn» 272, 294.
 «Sjyttenes» 43.
 «af Sjøltum» 152.
 Sjønsæteren 417.
 Sjøbakken 272.
 «Sjoen» 272, 294.
 Sjøflot 419.
 Sjøgaarden 272.
 Sjølanpet 250, 271.
 Sjølborskor 119.
 «Sjole» 330.
 Sjøledet 330.
 Sjølien 435.
 Sjølseng 395.
 Sjølset 384.
 «Sjølseteia» 384.
 Sjølsvik 371.
 Sjølsvold 427.
 «Sjolt» 152.
 Sjøloipet 233.
 Sjømæling 360.
 Sjøpladsen 285.
 Skaalhavn 255.
 Skaalvik 451.
 Skaar 12, 99.
 «Skaarnum» 11.
 «Skaffarodegaarden» 132.
 Skageflaen 113.
 Skaget 467.
 «Skalaslette» 420.
 Skålavik 451.
 Skalle 6, 285.
 Skalleboen 285.
 Skar 164, 380, 437.
 Skarbakken 56.
 «Skarboe» 128.
 «Skarboe Haug» 187.
 Skarboen 103, 151, 187.
 Skarbovik 187.
 Skard 380, 437.
 Skate 26, 74.
 Skaret 10, 155, 168, 225, 295, 332, 367.
 «Skaret» 254, 298.
 Skarmyren 26.
 «Skarnes» 214.
 Skarpnes 465.
 Skarpnesanka 465.
 Skarsboen 298.
 Skarset 317, 321.
 Skarsshangen 302.
 «Skartneset» 465.
 Skarvoen 339.
 Skauset 440.
 Skarveset 217.
 «Skedanger» 197.
 «Skellstad» 210.
 Skei 359, 415.
 Skeide 51.
 «af Skeidoyia» 418.
 Skeid 51, 415.
 Skeie 225.
 Skeisvold 212.
 Skeisvolden 366.
 «Skeland» 395.
 «Skerfsnrd» 125.
 «Skerwen» 5.
 Skevik 277.
 «Skina Anger» 197.
 «Skinaavig» 197.
 «af Skielberge» 463.
 «Skieldbere» 463.
 «Skierhoo» 128.
 «Skievige» 284.
 «Skigaren» 131.
 Skigarpladsen 131.
 «Skilling» 352.
 Skillingan 461, 473.
 «Skinbrokstranna» 273.
 Skinneset 40.
 Skinvik 75, 197.
 «Skioide» 395.
 «af Skiolldom» 395.
 Skipanes 436.
 «Skipernes» 436.
 Skipnes 436.
 Skiri 235.
 Skiriviken 235.
 «Skitmyranes» 106.
 Skjaanstad 93.
 Skjalgubólstaðir 223.
 Skjedsvik 284.
 Skjegstad 210.
 Skjelberg 463.
 Skjelbostad 223.
 Skjellen 207.
 Skjelvaag 368.
 Skjelvik 346.
 «Skjerpelagen» 291.
 Skjerpén 294.
 Skjersaa 282.
 Skjersæt 355.
 Skjerslien 282.
 Skjerveim 5.
 Skjevlingen 352.
 Skjevlingnes 352.
 Skjolden 263.
 Skjong 197.
 Skjortnes 134.
 «Skjoldund» 395.
 Skjollend 395.
 Skjorlien 269.
 Skjormoen 412.
 Skjorsæteren 269.

- Skodje 157. 159. 160.
 Skodjereite 159.
 Skodjevaag 159.
 «Skodemagerset» 385.
 «Skogastranda» 302.
 Skoge 46.
 Skogene 167.
 Skoghaugen 176.
 Skokken 51.
 «Skolewigh» 451.
 Skomnagergaarden 216.
 Skomagerueset 291.
 «Skomageroen» 457.
 Skomsoen 465.
 Skor 168.
 «Skor 12».
 «Skor» 62.
 «Skoravikhaugen» 168.
 «Skoravikja» 168.
 Skorbrevik 168.
 Skorboen 128.
 «Skordi» 26.
 Skorene 174.
 «Skorflue» 128.
 «Skorfluen» 11.
 Skorga (?) 214. 233.
 Skorge 11.
 «Skorgegjerdet» 266.
 Skorgen 214. 233. 256.
 Skorgenes 214.
 Skorgestranden 266.
 Skorpa 36. 289.
 Skorpen 36.
 Skorpesund 37.
 «Skorsim» (!) 212.
 «Skorwe» 11.
 Skot 135.
 Skotgaarden 306.
 «Skothen» 306.
 Skotneset 292.
 Skotshals 135.
 Skotten 315.
 Skottet 135.
 «Skotuig» 315.
 Skovik 245.
 «Skovikmyra» 245.
 Skralthaugen 416.
 «Skrandal» 383.
 Skrapsgarø 256.
 Skrede 30.
 «Skrede» 66.
 Skreen 345.
 «Skren» 238.
 Skrenakken 124.
 «af Skrinde» 238.
 «Skrogenn» (!) 214.
 Skrondal 383.
 «Skrostad» (!) 98.
 Skrubbenes 83.
 «Skreddarstugu» 382.
 «Skrræim» 238.
 «af Skræn» 238.
 Skrøvet 408.
 Skuggen 178.
 Skuggi 178.
 Skulstad 168.
 «Skulstad» 97.
 «Skursetter» 123.
 Skuset 123.
 Skutholmen 317.
 Skylstad 97.
 Skytterholm 175.
 Skøðin 159.
 Skøðin (jar) 267.
 Skørga (?) 214. 233.
 «Skotonganne» 132.
 Slaattelid 75.
 Slaatteliden 5.
 «Slaattengen» 5.
 «Sladnes» 7.
 «Sladsnes» 7.
 Slagnes 7.
 «Slagsnes» 7.
 Slatlem 341.
 «Slatten» (!) 341.
 «Sledalen» 100.
 Sleðanes 281.
 «Sleidalen» 100.
 Slemmen 250.
 «Slemming» (!) 186.
 «Slendingen» 186.
 Slenes 261.
 Sletbakke 378.
 Sletdalen 100.
 «Sletele» 341.
 Sletfjerdning 219.
 Sletnes 357.
 Sletstrand 258.
 «Sletstoffuel» 31.
 «Sletta» 264.
 Slettalen 237.
 Slette 237.
 Slettebak 162.
 Slettebakke 45.
 Slettemyren 34.
 Slettene 131.
 Slettereiten 155.
 «Slette Reiten» 320.
 Slettetøl 31.
 Slettet 464.
 «Slettflor» 249.
 Sletvolden 130.
 «Slingstad» 167.
 «Slingstadodegaarden» 167.
 Slinningen 186.
 Slitin 237.
 «af Slingxstaden» 167.
 «Slodtzuig» 381. 452.
 «Slosnes» 7.
 Slotsvik 192.
 «Slotte» 5.
 «Slotzvegen» 365.
 Slutaaen 292.
 Slyngstad 167.
 «Slyngstad» 132.
 Slyngstadli 167.
 «Sletne» 107.
 Slogstad 132.
 «Slogstad» 167.
 «Slostada» 132.
 Smaadal 48.
 Smaagene 281.
 Smaage 301. 471.
 Smaagesjøen 301.
 Smaavollan 389.
 «Smaagian» 412.
 Smaaoiholmen 412.
 Smedhangen 445.
 Smedholmen 42.
 Smedues 338.
 Smedneset 456.
 Smedstad 382.
 «Smidieseter» 402.
 Smiset 402.
 Smoga 471.
 Smoge 124.
 «Smoge» 301.
 Smogellen 124.
 Smorholmen 339.
 Snaldsstadir 325.
 «Snedkerneset» 352.
 Snekvik 408.
 «Sneugenn» (!) 408.
 Snipsør 59.
 «Snivør» 59.
 Snjø(v)in 392.
 «Snoenn» 392.
 Snova 392.
 «Sodwighe» 414.
 Soðgar 230. 414.
 «Soellj» 406. 446.
 «Soffdall» (!) 137.
 Sogge 230. 414.
 Soggebakke 230.
 Sogn 372. 472.
 Solaasen 413.
 Sólbjargaskor 119.
 Sólbjörg 271*.
 Solhjør 271.
 Sóleimar 276.
 Sóleimar 301.
 Solem 301. 401. 412. 456.
 «Solembreen» 246.
 Solemdalen 276.
 Solemdalsgjerdet 277.
 Solemslien 401.
 Solenes 362.
 Solevaag 181.
 Solevangseidet 180.
 Solhjell 261.
 Solholmen 305.

- «af Soliello» 261.
 «Solim» (!) 150.
 Solliboen 246.
 «Sollihoen» 286.
 Solliid 79.
 Sólilið 371.
 Sollien 150. 286 371. 375.
 407.
 «Solmer» (!) 159.
 Solnør 159.
 Solnordalen 153.
 Sóliskei 456.
 Solskjel 456.
 Solskjel-Odegaarden 457.
 Solvær 464.
 «Soloen» 320.
 Sommernes 298.
 «Somonsetter» 440.
 Sorset 344.
 «Sortsettir» 344.
 Sortnækk 147.
 Sotaaen 287.
 Sotakken 287.
 «Spannis» 374.
 «Sparstoffel» 91.
 Sperre 192.
 Spjalkandarvik 176*.
 Spjalkavik 176.
 Spjalkavikgjerdet 176.
 Spjalkavikneset 176.
 Spjotoen 55.
 Sponnaas 374.
 «Spordh» 192.
 Sporseimr 301.
 Sporsen 301.
 Sporstolen 91.
 «Springervig» 187.
 «Staalvikja» 54.
 Stabben 456.
 Stabursviken 367.
 «Stacke» 193.
 «Stacke» (!) 101.
 Stadeim 107. 469.
 Stadsnes 186.
 Stadeimr 107.
 Stafeimr 235.
 «Staffues» 412.
 «Staffein» 235.
 «Staffett» 162.
 Stafvik 291.
 «Stagnes» 253. 439.
 «Stagwighen» (!) 400.
 Stakksvik 343.
 Staknes 447.
 Stakneset 360.
 Staksengen 237.
 Stakvik 343.
 «Staldvigen» 54.
 Standal 102. 103.
 «Standguig» (!) 398.
 Standhali 102 (?).
 Stangarvik 398.
 Stangenes 253.
 «Stangnes» 439.
 Stangvik 398. 400.
 Stauregjerde 21.
 Staurnes 189. 336.
 Staursset 236. 249.
 Staudal 137.
 Stave 145.
 Stavem 235.
 Stavik 291.
 Stavnes 136. 439.
 Stavneset 330.
 Stavsen 127.
 Stavset 102.
 «Steenles» 287.
 «Steim» 107.
 Stein 341.
 «af Steinassætre» 419.
 Steinaågr 187.
 Steinbakken 195.
 «Steinbargh» (!) 399.
 Steinberg 399.
 Steinberget 60.
 Steinen 243.
 Steinene 154.
 Steinholt 152.
 Steinloisen 286.
 Steinn 341.
 Steinnnes 93.
 Steinset 102.
 Steinsbavnen 312.
 Steinsvik 39. 80.
 Steinsvold 259.
 «Steinsvoldreiten» 259.
 Steinsvolden 243.
 «i Steinsætrom» 419.
 Steinsoen 467.
 Steinsnes 465.
 Steinsosund 467.
 Steinsøy 467.
 Steinteigen 272.
 Steinvagnes 187.
 Steinodegaarden 216.
 «Stemme» 320.
 Stemshaug 434.
 Stenberg 399.
 «Stendall» 102.
 Stenes 97. 103.
 «Stennhøgh» 434.
 «Stenrehuo» (!) 434.
 Stensaaen 247.
 «Stensaas» 247.
 Stensviken 329.
 Stette 163.
 «Stettgjerdet» 163.
 Stevnet 434.
 Stigan 452.
 Stige 164.
 Stigen 84. 153.
 «Stiholm» 184.
 Stillingshaugen 163.
 Stinnr 320. 471.
 «Stoffbyoren» 274.
 «Stoffnebeter» 162.
 Stokkaasen 361.
 Stokkaland 217.
 Stokkar 235. 445.
 Stokke 101. 109. 193. 224.
 235. 284. 355. 456.
 «Stokkehaugen» 281.
 Stokkeland 217.
 Stokkereiten 193.
 Stokset 18.
 Stoksund 44.
 «Stoksund» 45.
 Stóladalr 134.
 «Stolnesstranden» 225.
 Stolsmo 451.
 Stolstranden 225.
 Stomprod 422.
 Stomsvik 379.
 Storaasen 122.
 Storbügen 351.
 Stordalen 131.
 «Stordall» 102.
 Stordalsholmen 138.
 Storebotnen 76.
 «Storegiere» 21.
 «Storeide» 4.
 «Storemb» 137.
 Stornes 72.
 Storneset 44.
 «Stornesigaren» 189.
 «Storren» 137.
 Stornosen 92.
 Storgjerdet 136.
 Storhegbyttet 211.
 Storholm 185.
 Storholmen 316.
 Storcholtan 425.
 «Storchong» 163.
 Storlækken 426.
 Storreiten 132. 212.
 «Stor-Rødalen» 315.
 «Storsandwig» 156.
 Storset 376.
 «Storsetra» 455.
 Storstein 106.
 Storsteinene 131.
 Storsteinsmyren 185.
 «Storstranden» 225.
 Storsæteren 164.
 «Storungsetter» (!) 164.
 Storrík 120. 153. 246. 431.
 Storríken 218. 354.
 Storaen 43.
 «Stottæ» 165.
 «Stovig» (!) 120.
 Strand 3. 68. 169. 322.
 343. 380. 417. 451.
 «Strand» 258. 396.

- «Stranda» 34. 75.
 «Strandall» (!) 102.
 Strande 281.
 «Strande» 281.
 Strandehoen 31. 53. 95.
 Strandehagen 231.
 Stranden 4. 39. 40. 81.
 126. 197. 208. 233. 251.
 277. 292. 298. 350. 462.
 «Stranden» 14. 180.
 Strandir 323.
 Strandklaua 188.
 Strandsidet 360.
 «Strandt» 66.
 «Stranna» 258. 266.
 «Strand» 79.
 «Strann» 366.
 «Straumr» 144. 366.
 «Strendran» 462.
 Strúpastaðir 376.
 Ströpen 221.
 Strupstad 378.
 Strönd 343. 451.
 Ströndin 126.
 Ström 330.
 «Strömsuog» 441.
 Strømme 77. 144. 227. 251.
 Strømmejerde 143.
 Strømmen 160. 184. 463.
 Strømsem 145.
 «Strömsenn» 145.
 Strømsholm 160.
 Strømsholmen 339.
 Strømsnes 27.
 Strømsneset 361.
 Strømsvaag 365.
 Strømsvik 441.
 «Strosym» (!) 145.
 Stnboen 274.
 Studdan 413.
 «Stufswik» 379.
 Stykket 349.
 «Stødenes» 30.
 «Støell» 56.
 «Stoffsetter» 102.
 «Stoffuering» 275.
 «Stoilanne» 31.
 «Stoilen» 6. 80. 91.
 Stølan 242. 377.
 Støle 27. 137.
 Stølen 25. 26. 39. 45. 103.
 145. 198. 204. 205. 206.
 243. 303. 312. 334. 340.
 374.
 Stølene 52. 168.
 «Stølle» 17.
 «Stønnes» 30.
 Størak 163.
 Storeim 137.
 «Storemb» 125.
 Størkerhaugen 318.
- Størkerpladsen 183.
 Støvet 162.
 «Stovsetgjerdet» 163.
 «Suaremb» 85.
 «Suarenn» 52.
 «Suartedall» 378.
 «Suede» 129.
 «Suefftestad» 333.
 «Suenness» 104.
 «Suer» 420.
 «Suercken» 407.
 «Suenig» 38.
 «Sninsaas» 420.
 «Sninswick» 404.
 «Sulasundet» 61.
 «Suldall» 62.
 Sulebakken 61.
 Sulebost 61.
 «Snllenn» 61.
 Sult 119.
 Sultar 5. 119. 258. 418.
 Súluvágr 181*.
 «Snmunnet» 440.
 Sund 442.
 Sundal 74.
 Sundalen 10. 388.
 «Sundall» 395.
 Sundalsaasen 74.
 Sundalsfolden 74.
 Sundalsoren 395.
 Sunde 181. 201. 233.
 «Sunde» 61.
 «Sundepladsen» 201.
 Sundet 47. 318.
 Sundgoten 54.
 Sundnes 32.
 Sundsboen 305. 431.
 «Sndtztgotten» 29.
 Snnnaholt 426.
 S u n d a l r 388.
 «Sunnde» 129.
 Sunnelven 105.
 S u n n i f l i 105.
 Sunnmørsvik 351.
 «Suortsett» 344.
 «Supstad» 333.
 «Surdall» 14.
 Surendalen 410. 472.
 Surendalens Præstegaard
 418.
 Snrendalsoren 416.
 Surnardalr (Surnar-?)
 410.
 Surtin 160.
 Svanevolden 371.
 Svartaadalen 421.
 Svartebæk 147.
 Svarthammer 75.
 «Svartholaa» 120.
 Svartliteigen 242.
 Svartløken 163.
- Svartvorpen 368.
 Sve 129.
 Svean 412.
 Sveasuteren 413.
 Sveen 99. 390.
 «Svegjerde» 129.
 Svenslien 273.
 Svensvik 454.
 Svenøen 292. 471.
 Sverkelien 426.
 Svertin 160*.
 Svineboen 213.
 Svinholm 185.
 Svinholmene 183.
 Svinnes 374.
 Svinset 154. 305.
 Svinvik 404. 433.
 «Swinø» 292.
 Svinøen 192.
 Svisdal 390.
 Svoren 62.
 Svorkebogen 407.
 Svorken 407.
 Svortdalen 378.
 Svorte 160. 470.
 Svortehangen 160.
 «Svuu» 390.
 «Svonoina» 292.
 «Sy-Brøstet» 237.
 «Sydholt» 426.
 «a f s y d r a A s e » 217.
 «Sykkelsen» 140.
 «S y l g h s n e s » 247.
 «S y l g i s n e s » 217.
 Sylte 5. 110. 210. 296.
 418.
 Sylteboen 213. 258. 296.
 Syltefeten 296.
 Syltegerdet 296.
 Syltesøteren 296.
 Syltevik 113.
 Sylteviklien 113.
 «Sylthe» 211. 213.
 «Sylthedall» 5.
 «a f S y l t u m » 418.
 Synes 201.
 «i S y n e s e » 201.
 «Synnland» 203.
 Synnaland 208.
 «Synnolven» 105.
 «Syvdin» 11.
 Sæbo 102. 225.
 Sæboneset 102.
 Sædalen 19.
 Sælen 238.
 Sæmundset 440.
 Sæt 224.
 «Sæt» 206.
 Sætanes 230.
 Sæter 149. 206. 302. 361.
 418. 433. 465.

- «Sæter» 360.
 Sæteraasen 83.
 Sæterboen 235, 238, 408.
 «Sæterboen» 277.
 Sæteren 19, 108, 120, 238.
 260, 323, 327, 412, 416.
 421, 440, 445, 449, 450.
 «Sæteren» 8, 10.
 Sæterlien 260, 380.
 Sæterneset 438.
 Sætet 305.
 «Sæther» 65.
 Sætr 445.
 «Sætra» 48, 81.
 Sætran 382, 468.
 Sætre 12, 20, 65, 83, 88.
 98, 145, 211.
 «af Sætre» 211.
 Sætresen 10.
 Sætrevik 23.
 Sætsbakken 65.
 «af Sættende» 409.
 Sævarbýr 102.
 Sævarland 85.
 Sævik 38.
 Sægjarsetr 399*.
 Sæla 409.
 Søberg 228.
 «Sode» 31.
 «Sodeness» 53.
 «Sodniken» 195.
 «Sodwich» 155.
 «Søfdeholm» 32.
 «Søfdenes» 63.
 «Søfne» 20, 98.
 Søfstad 333.
 Søholt 152.
 Søholtstranden 153.
 Søiadalsæteren 416.
 Søiset 399.
 Søkkelven 140.
 Sølaatten 262.
 Sølen 409.
 «Solines» 218.
 «Sølnoll» 159.
 Solsnes 247.
 Sølvik 305.
 «Sommelwig» (!) 360.
 Søraas 217.
 «Søraas» 292.
 Sørødalen 358.
 Sørøim 93.
 «Sørem» 117.
 «Sørenboe» 230.
 Sørgaarden 316.
 «Sørli» 361.
 Sørnes 190.
 Sørnesje 246.
 «Sørre» 20.
 Sørsylte 213.
 «Sorwig» 155.
 Sørvik 332.
 Sørvolden 259.
 «Søset» 225.
 «Søslette» 60.
 Sotland 4.
 Søvde 11.
 Søvdnes 34.
 «Søwighen» 355.
 Søvik 76, 155, 195, 470.
 Søvikkleven 195.
 Søviknes 195.
 «Taabokta» 351.
 Tafjord 120.
 Tafesund 193.
 «af Tagilom» 374.
 «Tagsetter» 15.
 «a Tagylum» 374.
 «Taklo» 240.
 Taknes 451.
 Takset 15.
 Taksetnakken 15.
 Taksetviken 15.
 Talberg 255.
 «Talgyler» 374.
 «Talgoen» 405.
 Talset 273, 288.
 «Talsetboen» 288.
 Talsethagen 288.
 Talstad 295.
 Taløien 405.
 Tandstad 143.
 «I Tangaa» 309.
 «Tangan» 349.
 «Tangness» 451.
 Tarberg 45.
 «Taschen» 190.
 Tautra 306.
 Tautra 306.
 «Tawe» 272.
 «Tavergaren» 450.
 «Teiganne» 129.
 Teige 37.
 Teigen 9, 11, 107, 129.
 145, 183, 213, 236, 282.
 «Teigen» 10, 108.
 Teigene 57.
 Teigset 274.
 Telberg 138.
 Teleshoen 415.
 Telgsetr 273.
 Telsdaler 417.
 Telstad 417.
 Tenfjord 166.
 Tenfjordneset 187.
 Tennoen 171.
 Teroen 196.
 Tevik 340, 433.
 «Thacke» (!) 240.
 «Thadberig» 138.
 «Thalberig» 138.
 «Thalleraas» 278.
 «Thidasætr» 424.
 «Thieriisucken» 291.
 «Thilsetter» 94.
 «af Thiolam» 270.
 «Thordingsdall» 427.
 «Thorishus» 261.
 «af Thorneset» 291.
 «af Thorsætre» 433.
 «af Thorwikom» 357.
 400.
 «af Thoskøyom» 418.
 «Thosoe» 154.
 «Thousett» 340.
 «Thrundnisdall» 427.
 «Throdingsdall» 427.
 «Thorloft» 179.
 «Tieroen» 196.
 Tilset 84.
 Tilsetbakken 84.
 Tiltredet 249.
 Timbrvågar 454.
 Tingvold 370.
 Tingvold Prestegaard
 375.
 «Tingvoldlia» 375.
 Tiset 424.
 Tjelle 270.
 Tjervaa 44.
 Tjones 143.
 Todal 432.
 Todalen 404.
 Todalsaugen 404.
 «Tødarfjorðr» 120.
 «Toe» 10.
 Toftene 343.
 Toftesund 27.
 Tófuðalr 404*.
 Tokle 240.
 «Toklegjerdet» 240.
 Toklehagen 240.
 «Toldenn» 179.
 Tollaasen 276.
 Tomberg 231, 470.
 «Tommissnes» 198.
 Tomren 219.
 «Tondre» (!) 219.
 «Tord-Oia» 331.
 Torjul 374.
 Torjulsæteren 374.
 Tornes 291.
 «Tornesmyra» 291.
 «Tornesneset» 291.
 Torset 31, 428, 433, 437.
 472.
 «Torsgaren» 219.
 «Torsken» 393.
 «Torswig» 8.
 «Torsætes» 428.

- Torvik 8. 39. 81. 227. 357.
 400.
 Torviknes 358.
 Toske 393.
 Toven 272.
 Trandal 96.
 Tranvaag 182.
 «Tranoen» 464.
 «i Trendale» 395.
 «Trecker» 384.
 Tredal 395.
 Tre-Ekren 364.
 «Treggerboell» 289.
 «Trekraa» 364.
 Trimmekbakkene 131.
 Trjådalr 395*.
 Trodaleu 401.
 «Trogstad» 108.
 Trolldhaugen 266.
 Trollduynren 270.
 Trollehaugen 9.
 Troues 187.
 Tronnoen 464.
 Tronstad 107.
 Tronstudsateren 107.
 «Tronstugn» 382.
 Tryggestad 108.
 «Trygset» 100.
 Tryset 100.
 Trætneet 463.
 «Trættna» 398.
 Trætten 421.
 Trættoie 138.
 Trætvik 324.
 Trætviken 462.
 Trætvold 380.
 «Trøan» 234.
 Troen 238. 272. 322. 333.
 380. 400. 440. 455.
 Trøene 323. 358.
 «Trøgzdall» 427.
 Trøhaugen 330. 355.
 «Trollvikja» 301.
 Trønningdall 427.
 «Trønningdalsbachen»
 427.
 «Tronsdaalin» 427.
 Trøvolden 333.
 Tu 147.
 «Tudtnigen» 146.
 Tue 10.
 Tuen 176.
 Tueue 152.
 «Tuerbreck» 442.
 Tullebakken 7.
 Tuneim 4.
 Tuneimsanden 4.
 «Tungenn» 312.
 Tungset 340.
 Tånheimr 4.
 Turhus 261. 279.
 Tusteren 453.
 «Tustna» 453.
 Tusvik 146.
 Tuteig 131.
 «Tutteroen» 306.
 Toven 337.
 Tuviken 351.
 Tve-Ekren 364.
 Tverberg 13.
 Tverfjeld 314.
 Tvergrov 100.
 Tverlien 270. 294.
 Tviekra 364.
 «Tydenes» 143.
 «Tyelan» 374.
 «Tygnildal» 427.
 Tyubjorgene 109.
 «Tynwigh» 433.
 Tyrhaug 461.
 Tyskholm 190.
 Tysse 154.
 Tyssebru 161.
 «Tysswighen» 324.
 «Tywiik» 340.
 «af Tænnafyrde» 166.
 Tøskin 393.
 Tødenes 30.
 Tøfte 383. 393.
 Tøfte-Gravcim 391.
 Tøftene 44.
 «Tøland» (!) 179.
 «Tølesboen» 415.
 Tømmerbakken 69.
 Tømmervag 454.
 Tømmervik 454.
 «Tondall» 85.
 Tøndergaard 280.
 Tøndergaarden 400.
 Tørlen 3. 179.
 Tørlenden 375.
 Tørriset 360.
 «Tøviig» 340.
 «bingvellir» 370.
 «bingvöllir» 370.
 «Þjófan» 143.
 «i Þorvikom» 227.
 «i Þorvikum» 400.
 «Vdym» 338.
 «Ufstad» 306.
 «Wgedall» 194.
 «Vgestad» 344.
 «Uggaren» 147.
 «Wglstad» 322.
 «Vglebergh» 297.
 Uglestad 344.
 Ugluvik 308.
 Uglvik 308.
 «Vglæstad» 344.
 «Uhren» 94.
 Ukkelberg 297.
 Uksag 127.
 Uksagli 127.
 Uksvik 127. 133.
 Uldalen 51.
 «i Wlfassætre» 365.
 «Wlfendall» 387.
 «i Wlffnestadum»
 84.
 «Wlfum» 402.
 Ulfsteinn 50. 51.
 Ulla 205.
 Ullarlaud 71. 361.
 Ulleland 71. 287. 361.
 «Ullen» 205.
 Uleviken 142.
 Ulrikskvern 328.
 Uiset 60.
 «Uiset» 365. 397.
 «Uisetengen» 396.
 Ulsnes 437.
 «Ulsnesmyra» 437.
 «Ulstad» 57.
 Ulslein 50. 51.
 «Ulstainsvik» 51.
 Ulvestad 84. 170.
 Ulvestadhaugen 83.
 Ulvabakken 143.
 Ulvund 402. 406.
 Ulvundeidet 386.
 «Unnumungaren» 286.
 Unastadir 467.
 «Vunderbergh» 209.
 «Vndersack» 126.
 Undhaugen 243.
 Undoian 414.
 «Ungiem» 241.
 Unjem 241.
 «Uppaa Benja» 14.
 Uppdøla 284.
 «Vppedall» 386.
 Uppsalir 87. 323.
 «Vpstadt» 306.
 Upsvik 127.
 «Ura» 118.
 Uran 334.
 «af Vrdimi» (!) 116.
 Urð 350.
 Urðin 116*.
 Uren 132. 141. 183. 204.
 218. 282. 283.
 Urene 20.
 Uri 116.
 Urke 98.
 Urkedal 194.
 «Urkegerde» 96.
 Urvik 184.
 Usmudalr 382.
 «Usskar» 163.

- Uthø 150.
 Utem 338.
 Utgaarden 147.
 Utigaard 260.
 «Ut i Været» 311.
 «Uttemsnes» 338.
 Utvik 161.
 «af Wtwik om» 396.

 «Vaaboeia» 376.
 «Vaabon» 376.
 Vaag 434.
 Vaagan 336.
 Vaagboen 376.
 «Vaagbo-Oien» 376.
 Vange 28. 55. 254.
 «Wange» 184.
 «Vange» 290.
 Vaagen 21. 43. 181. 319.
 331. 375.
 «Vaagen» 39. 169. 368.
 402.
 «Waagen» 174.
 Vaagland 451.
 Vaagnes 184.
 Vaagosen 443.
 Vaagsoen 345.
 Vaagsholmen 41. 337.
 Vaagstranden 253.
 Vaagsäteren 246.
 Vaagsoen 26.
 Vaagoen 293.
 Vaatmyr 182.
 Vaatmyren 146.
 «Wabelsetter» 100.
 Vad 138.
 Vågaland 451.
 Vågar 376.
 «Wagelsetter» 100.
 Vågr 254. 375. 376. 434.
 Vagvik 150.
 Vågøy 290. 293.
 Valdalen 116.
 Valderhaug 196.
 Valderhaugstranden 197.
 «Valderon» 196.
 «Valdrau» 196.
 «Valem» 448.
 Valen 182. 328. 433.
 «Valen» 293.
 Valgierdmo 152.
 Valholmen 328.
 Vallangsfjærdør 443.
 444.
 Vallangsoy 444.
 «Vallboen» 151.
 «i Vallid» 67.
 Vallidalr 116.
 Valle 158. 293.
 «Vallehaugen» 293.

 «Vallensvnd» 444.
 Valset 100. 387.
 «Walsetter» (!) 166.
 «Walstrand» (!) 176.
 «Walswig» 81.
 Valsoen 444.
 Valsøfjorden 443.
 Valved 223.
 Vanifflir 1.
 Vannerven 1.
 «Vant» 365.
 «Varghol» 296.
 Varhaugsviken 302.
 Varhol 296.
 Varholmbugten 279.
 «Warrafull» 64.
 «Vartafuel» 64.
 Vartdal 64. 65.
 Vartdalstranden 63.
 Varvik 372.
 Vaskbakke 81.
 Vashotne 70.
 «Wasengen» 416.
 Vaskaard 344.
 Vasholm 185.
 Vashien 374.
 Vasselen 367.
 Vassenden 315. 416.
 Vasset 168. 183.
 Vassestein 71.
 Vassestrand 176.
 «Vaæoen» 315.
 Vasteinsvik 328.
 Vatn 365. 371.
 Vatnar 169.
 Vatne 91. 166. 169.
 «Watne» 62.
 Vathehol 169.
 Vatne Odegaarden 170.
 «af Watsel» 367.
 «Wattneskar» 344.
 Vattoen 65.
 Vatzeld 166*.
 Vatzendi 315. 324. 416.
 Vatzsil 367*.
 «Vauelsund» 38.
 Veau 434. 472.
 «Veang» 434.
 Veaviken 313.
 Veberstad 332.
 Veblungen 229. 470.
 Veblungsnes 229.
 Vebolsta Øir 180.
 «Wedall» 33.
 Vedalshaugen 246.
 «Vedalshanggerdet» 246.
 Vedde 183.
 Veddegjerdet 183.
 «Weddeholmene» 183.
 «Weddelob» 12.
 «Wedell» 33.

 «Vedsetter» 323.
 «Wedsett» 362.
 «Vedoina» 244.
 Vée y 244.
 Veggjarsund 175.
 Vegsund 175.
 Vegsund 175.
 Veiberg 122.
 Veibost 180.
 «Veidehostadh» 180.
 Veien 466. 468.
 Veigsund 175.
 Veiguberg 122*.
 «Veiholmen» 466.
 «Weinsnes» 441.
 Veiset 323.
 Veiskiftet 109.
 «Weldalshough» 246.
 Velle 88. 144.
 Vellebrauten 144.
 Vellir 293*.
 «Welloff» 12.
 «Welluinge» 229.
 Velsvik 84.
 «Veltn» 155.
 «Vemaas» (!) 377.
 Vemøen 161.
 Venas 225. 317. 377.
 «Wenewold» 88.
 Venje 231.
 Venjæstuen 231.
 Verpenes 274.
 Verpesdalen 124.
 «af Vertal» 64.
 «Vestaa» 319.
 Vestad 245. 319.
 «Vestadhaugen» 245.
 «a Vestadom» 245.
 Vestadstranden 245.
 «Vestadvaagen» 319.
 Vesterans 112.
 Vestnes 215. 217.
 Vestnes 217.
 Vestre 150. 171.
 «Vestrem» 150.
 «i Westæstade» 245.
 «Wetelshough» 246.
 «Vetsnes» (!) 217.
 Vevang 339.
 «Vevouglandet» 339.
 «Veyn» 434.
 Veø 244. 256.
 Veø Præstegaard 247.
 Véo y 244.
 «Wichelsoen» 467.
 Viddal 97.
 Videilden 33.
 «Wid Elfluen» 286.
 «Vidhøy» 244.
 Vidlog 12.
 Vidnes 5.

«Vidoy» 244.
 Vidanes 6.
 «Wig» 83.
 «Vigbostad» 180.
 «Wigen» 371.
 Vigna 200.
 Vihalsen 437.
 Vihammer 134.
 «Wiifuisnes» 346.
 «Wiig» 454.
 «Wijenes» (!) 87.
 Vik 7. 13. 20. 51. 88. 143.
 192. 218. 222. 432.
 «Vik» 158.
 Vik 143. 222. 266.
 Vikaaen 255.
 Vikahalsen 350.
 Vikamyren 291.
 Vikan 291. 317. 365. 436.
 461.
 «Vikan» 277. 441.
 «Vikane» 79.
 Vike 42. 75. 127. 215. 259.
 Vikebakken 7.
 Viken 119. 168. 214. 253.
 274. 318. 396. 417.
 Vikene 119. 181.
 Vikestranden 75.
 «Vikja» 73. 83. 93. 136.
 173. 284. 306. 329. 346.
 370. 396. 431. 441.
 «Vikjan» 346.
 Villa 210.
 Ville 101.
 «Willemspladtz» 188.
 Villumsgaarden 183.
 Villumspladsen 187.
 «Windsetter» 156.
 Vindoldalen 412.
 «Winge» 231.
 «Vingsnes» 441.
 Vinje 112. 136.
 Vinjevoild 88. 394.
 «Winndzaas» 114.
 «Vinsaas» 114.
 «Winsett» 335.
 Vinsnes 121. 155.
 Vinsternes 441.
 Vintervadet 424.
 «Wipnis» 346.
 «Wiram» 387.
 Virum 387.
 Viset 149. 387.
 Visnes 346.
 Vistardalr 257*.
 Vistdal-Sandnes 266.
 Vistdaleu 257. 263.
 «Visteness» 441.
 «Vincl» 394. 435.
 «Viya» 244.

«Viey» 244.
 «Wogaas» 443.
 «Woge» 184.
 «Wogen» 309.
 «Wogenn» 60. 182.
 «Woghe» 159.
 «Voglesett» 100.
 «Vol» 67.
 «Woland» 451.
 Vold 151. 222. 224.
 Volden 67. 162. 425.
 «Volden» 88. 259. 292.
 Voldene 63. 118.
 Voldnes 49.
 Voldsund 38.
 Voldsæter 106.
 «af Woleime» 448.
 Volem 448.
 «Voll» 67.
 Vollan 253. 389. 413.
 «Vollan» 303. 338. 359.
 Volsdal 190.
 Volstad 191.
 Voren 27.
 Vorpbugten 330. 349.
 «Vortell» 64.
 «Vorthen» 64.
 «Voruigenn» 371.
 «Woug» 16.
 «Voxoen» 26.
 Vulvik 373.
 «Vulvikhammaren» 373.
 Vægsund 175.
 «Været» 311.
 Værket 41.
 «Væstrar» 150.
 Værneset 246.
 Vøluheimr 448 (?).
 Vølusetr 106.
 Vølstad 241.

Yksnoen 67. 203.
 «Yllasoia» 462.
 «Yssætra» 135.
 «Ystebak» 160.
 «Ystegard» 147.
 Ystenes 190.
 «Ysthagen» 167.
 «Ystøggaren» 143.
 «Yterli» 119.
 Ytrebakke 160.
 Ytregaard Mo 412.
 «Ytrehovden» 93.
 Ytreland 198.
 Ytrelien 159.
 Ytrestølen 93.
 Ytreseteren 135. 416.
 Ytrevik 168.

Ytterdal 124.
 Ytterhangen 287.
 Ytterholen 177.
 «Ytterhouge» 20.
 «Ytterlia» 243.
 «Ytterstøffuel» 93.
 «Yttersoia» 465.
 Yxnøy 203.

«Zetter» 361. 374. 380.
 382.
 «Zetterhong» 450.

Ædey 461.
 Ædøy 461.
 Ærateigen 262.
 «Ærthen» 189.

Qlfundyn 386. 402.

Erstr 86.

Ødegaard 76.
 «Ødegaard» 90. 114. 125.
 143. 216. 456.
 Ødegaarden 47. 61. 65.
 119. 131. 135. 174. 255.
 264. 286. 297. 327. 330.
 346. 349. 360. 365. 422.
 445. 462.
 «Ødegaarden» 32. 45. 68.
 77. 82. 97. 108. 111. 123.
 128. 170. 189. 222. 230.
 242. 264. 282. 301. 355.
 439. 455.
 «Ødegaardene» 14.
 Ødegaardsjøen 301.
 «Øenn» 62.
 «Øffreflott» 91.
 «Øffre wog» 43.
 «af øfra Asyn» 217.
 Øfribólstaðir 136.
 «Øfsteberget» 76. 131.
 Øfstedalen 212.
 Øfstegaarden 109.
 «Øfstegjerde» 129.
 «Øfstelia» 123.
 «Øfsthaugen» 119.
 «Øfstholmen» 139.
 Øi 90.
 «Øia» 238. 349. 456.
 «Øiaganan» 418.
 Øian 242. 272. 415.
 «Øianne» 138.

- Oie 65. 97. 106. 123. 130.
 164. 358. 417. 418.
 Oiegaard 418.
 Oien 120. 331. 344. 348.
 376. 383. 384. 401. 424.
 466.
 «Oira» 44.
 Øksendalen 382.
 Øksendalsoren 382.
 Øksenvaagen 330.
 «Ollesoia» 462.
 Ølsvik 177. 187.
 Ølsvikfeten 177.
 «Ona» 418.
 «Onbakken» 428.
 «Onu» 428.
 «Ora» 382. 395. 416.
 «af Ørasunde» 391.
 Ørbogen 457.
 «Ørhost» 136.
 Ore 357. 360.
 Øren 3. 15. 48 70. 103.
 265. 287. 445.
 «Øren» 274.
 «Ørisfiord» 257.
 Ørjasæteren 112.
 Ørjavik 347.
 Ørnebagen 317.
 Ørnviken 350.
 «Ørrisnig» 347.
 Ørsalen 405.
 «Ørset» 111.
 Ørskog 149. 152.
 Ørsnes 140.
 «Ørstadt» 72.
 Ørsten 86.
 Ørsund 391.
 «Ørvolden» 130.
 «Øroianne» 138.
 «Øspahjellneset» 124.
 Østboen 416.
 «Østergordt» 109.
 Østigaard 260.
 «Østnes» 205.
 Øveraas 217. 259.
 Overbak 435.
 Overbostad 136.
 Overboen 285.
 «Over-Fiva» 231.
 «Overfrei» 350.
 Overland 252. 280. 355.
 «Overlandet» 418.
 «Overlia» 286.
 Overvolden 130.
 Overøie 138.
 «Øvlande» 152.
 Øvreho 222. 225.
 Øvreboen 252.
 Øvregaarden 182.
 Øvrebagen 283.
 Øvreleitet 344.
 Øvrevik 222.
 «Øyenn» 402. 429.
 «Øyenn» 428.
 Øyjar 418.
 Øyrar 70. 360.
 Øyraskoger 149.
 Øyrisfjorden 257.

II. NAVNE PAA ELVE, FOSSE, INDSØER, FJORDE, SUND, ØER.

I dette Register er uden særskilt Merke optaget ellers ukjendte Navne paa Elve o. s. v., som kan udledes af Stedsnavne, samt Gaardnavne, hvis 1ste Sammensætningsled kan formodes at være et saadant Navn, uden at dets Form sikkert kan bestemmes. Disse Gaardnavne er merkede med en forudsat Stjerne.

Jfr. ogsaa de i Register IV anførte Sammensætninger med *á*, *bekkr*, *fors*, *vatr*, *fjórðr*, *sund*, *holmr*, *oy* o. lign.

Aarvangfjorden 435.	Bjarnará 422.	Dröglusa (?) 82. 144.
Afrøy 325.	Bjóra 22. 91. 106. 168.	*Dravlaus 82. 144.
Agn- 371.	258. 261. 433.	Drómi 436.
Alma 21. 117. 137. 188.	Bjóri (?) 118.	Dryn 171.
238.	Bjúg- 58.	*Drýpingar 403.
Alna 137.	Blind 175. 201.	Drög 318. 447.
Alpt 381. 458.	*af Bodha- 332.	Dun- 359.
Alra 34.	Bola 428. 472.	Dyngjan 190.
Amað 151.	Bolga 328.	Dynjandi 411.
Arn- 294. 361.	Bolm (?) 428.	Dyra 135.
Aspa (Onavn) 198. 351.	Bón(á) 104.	
369.	Borð- 287.	
Aspa (Onavn) 198.	Borga 376.	Eiðsa 16. 77. 80.
Aspu 261.	Branda 22. 56. 427.	Eikir 259.
Anr 72. 142. 293. 433.	Brimir 330.	Eisa 77. 80.
Anra 72. 257.	Briming 25.	Eisk 304.
Anrosen 293.	Brising 25.	Ekornen 356. 469.
Anrr 47.	*Brusdal 162.	Elptir 54. 169.
Ausa 292.	Bulu 428.	Elptr 17. 169. 431.
	Bylingr 278.	Elra 71.
	Borku 363.	Embla 130.
	Boland 39.	Erkna 189.
Baralden 168.	*Bostalen 136 (?).	Erkni 189.
*i Barkarfirði 363.		*Ernes 262 (?).
Barknafjórðr 363.		*Ervik 432 (?).
Barkni 363.		
Batnfjorden 363.	*Demmedal 223 (?).	
Benda 305.	Dimn (?) 55.	Faksa 414.
Bera 116. 117. 223. 261.	Dimun (?) 55.	Fannefjorden 281.
269. 318.	*Dogstad 211 (?).	*Fannewatn 269. 281.
Bifr(a) 407. 419.	Dollasøy 27. 469.	Farni 281.
Bifri 407.	*Dolzeoy 27.	Fausa 132.
Bjarku 76. 267. 280.	Dragu 447.	

- Fibuli 435.
 *Fiksdal 219 (?).
 Finna 90. 400.
 Fiska 411.
 Fiská 3.
 Fjalna 456.
 Fjelna 456.
 Fjelnir 456.
 Flemma 372.
 Flesjellua 186.
 Flisholm 175.
 Flugá 2.
 Flugaa 40.
 Flya 112.
 Fold (Elvenavn) 90. 412.
 417.
 Fold (Fjordnavn) 74. 165.
 440.
 Folla 412.
 Fólaskn 41. 334.
 Fosterlaagen (Fossilaagen)
 358.
 Föstra 358.
 *af Fostravatnom.
 358.
 *Fousteranae 269.
 Frei 348.
 Freidarey 348.
 Frekoyjarsund 24.
 320.
 Frekøen 24.
 Freni 290.
 Fugla 402.
 Fura 131. 361. 383.
 Fylldi(r) 89.
 Fylinger 76. 163. 184.
 Fylir 76.
 Føð 324.
 Føð 206. 254. 316.
 Førn 281.
 Gaasvatn 425.
 Garta 419.
 Gaupa 263.
 Gaupa 361.
 Gaus 177. 304.
 Gaut 339. 347.
 Gef 148.
 Geirangr 110.
 Geit 431. 443.
 Geit 72. 113.
 Gerða 227.
 Gerðr 194. 227.
 Gim (Gim?) 354.
 Gizki 188.
 Gjall 220.
 Gjerdesvik 19.
 Gjós 84.
 Gjösundet 202.
 Glánra 434.
 Gljóf 419.
 Golma 454.
 Gossen 300.
 *i Gossyn 300.
 Grafa 389.
 Gripar 326.
 Grýta 16. 192. 194. 258.
 384. 428.
 Groa 393.
 Grødela 390.
 Grøta 83.
 *Grøtta 242 (?).
 *Grøtur 127 (?).
 Grøvu 389.
 Gudaaen 283.
 Gudsjør(?) 269.
 Gudøy 188.
 Gula 319.
 *Gusdalen 8.
 Gýll 373. 472.
 Gørt 419.
 Hafr. 380.
 Han 263. 358. 380.
 Handlekkjen (?) 96.
 Hára 301.
 Harøen 290.
 Hasla 7.
 Hauka 304.
 Hauka 304. 310.
 Haukver(?) 178.
 Havstenen 189.
 *Hegdal 305 (?).
 Heggja 157.
 Heima 271.
 Heiz 186.
 Hende 334.
 *Hennen 444.
 Her 250.
 Herja 122. 130 (?). 317.
 Herkja 344.
 Herøyjar 36.
 Hesja 158.
 Hildra 208.
 Hís 109.
 Hjaln(a) 118. 256.
 Hjalp 220.
 Hjart 71.
 Hjarta 144.
 Hjarte 300.
 Hjertvikholmen 338.
 Hjó 365.
 Hjórdæla 385.
 Hjörundarfjörðr 95.
 Hjörungur 60.
 Hjörungavágr 60.
 Hoaaen 250.
 Hogstein 188.
 Holma 194. 231. 376.
 Horul(?) 207.
 Hrist 26.
 Hrud 38.
 Humla (Elvenavn) 414.
 Humla (Onavn) 179.
 Humlekavlen 179.
 Hund 148.
 Hundsvær 178.
 Hundviken 148.
 Hunn 379.
 Hunn 148.
 Hurul(?) 207.
 Hvaløy 37.
 Hvænna 416.
 Hvitingr 367.
 Høð 47. 52. 53. 56.
 Igða 42.
 Ign 222.
 Ignafjörðr 222.
 Igri 222. 229.
 Imaren 473.
 Imarsund 458. 473.
 imil 174.
 Indveien 466.
 isa 286.
 Isfjörðr 243.
 Isingvaag 343.
 Isk 304.
 Iskr 304.
 Istra 230.
 Isulfsvágr 343.
 Jóð (Onavn) 381. 463.
 Jóða (Elvenavn) 381.
 Julsundet 304.
 Kilebrekvand 16.
 Kirklandet 334.
 Kráka 154.
 Krók 2.
 Krokvatnet 413.
 Kryfill(?) 91.
 Kumra 337.
 Kunna 458.
 Kverna 416.
 Laukaa 207.
 Leðri 438.
 Leira 177. 217. 226. 435.
 455.
 Leirpolla 427.
 Levran 291.
 *Liadal 87.
 Liavaag 60.
 Lifr (Onavn) 291.
 Ljød 269.
 Ljósá 34. 249.

Ijora 259.
Ljosaen 233 249.
*Ljostren 270 (?).
*Ljøsuren 113.
Lorg(?) 191.
Lya 87.
Lýsa 141.
Lær- 226.

Mageroen 308.
Malm- 298.
Malmi 298.
Mang- 234.
Maroen 441.
Marøy 312.
*Masdal 64.
*Mauseid 181.
*Mauset 288 (?).
*Meisingr 377.
Mering(a) 260.
Miðja 307.
Mien 307.
Mjólík- 384.
Moka 417.
Mold- 185. 280.
*Moldskreddalen 108 (?).
*Morstolen 81 (?).
Mundlang 120.
Musk- 206.
Mynstr 349.

Nál 368.
Nitja 322.
Nó 360.
Nórangr 97.
Nota 59 (?).
Nyrvi 190.
Næresund 40.

Oldsvandet 110.
Odden 465.
Ofra 127.
*Oggedal 194 (?).
Oki 448.
Oksebaasen 196.
Olma 238.
Olvorren 471.
Ón 312.
Ork 194.
Orka 96.
Orten 311.
Osen 269.
Otra 224.
Otrøy 307.
Otta 391.
Ótta 16. 271. 391. 444

Raða 33.
Ragða 322.
Raki 309.
Rakvaagen 309.
Rangvaagtjern 463.
Rapti(?) 44.
Randaaen 21. 236. 239.
Raudoen 93.
Refund 252. 470.
Reina 402 (?).
Reisa 324.
Reka (Elvenavn) 100.
220. 280.
Reka (Skjærnavn) 220.
Renna 402. 432.
Renndaalen 402.
Rikir 302.
Rima 378.
Rind(a) 108. 423.
Ringa 432.
Rist 26.
Ristøen 26.
Rjúkandi 139.
Rjúpa 212.
Róða 432.
*Rokstang 366 (?).
Róm- 63. 215. 305.
Rössafjorðr 439. 440.
Rota 70.
Róld 200.
Rund 38.
Ruppa 51.
Ryð- 296. 387.
*Ræstad 304 (?).
Røð 33.
Røa 120. 278. 281.
*Rødven 252 (?).
Røyra 24. 207.
Røyr- 265.
Røyra 107. 201.

*Saalaasundet, «Saalei-
sundet» 456. 457.
*Samset 224 (?).
Saund- 225.
Sax- 211 (?).
Sekken 245.
Sekkr 245.
*Sevik 355 (?).
Sikkilflir 140.
Sildeviken 2.
Skaufa 440.
Skerfa 5.
Skíra 235.
Skjá 98.
Skjalga 224.
*Skjeltan 207 (?).
Skjersaa 282.
*Skjerset 355 (?).
Skjevlingen 352.
Skjór 269.

Skjærflua 219.
Skjöldund 395.
Skorga (Skorga?)
11. 214. 233. 266.
Skorpa 36.
Skrama 383.
Skratla 416.
Skrida 345.
Skroyfa 408.
Skuteviken 194.
Skyra 412.
Skýra 269.
Slygs(fjorðr) 132.
Sogn (Fjordnavn) 372.
472.
Soli 457.
Sólskel 456.
«Solæyasund» 456.
456.
Sortubekkr 147.
Sotaen 287.
Spjalkund 176.
Spjótøy 55.
Spørð(?) 192.
Stabblendet 456.
Staðr 107 (?).
Stafa 291.
Stavaen 137. 235.
Steinavåg 187.
Steinsá 247.
Steinøen 465.
Stokka 109.
Straumøy 381.
Strúpi 376.
Sula 61.
Sula 61. 181.
Surn 410. 472.
Svada 390.
Svarta 378.
Svartaen 421.
Svartløken 153.
Sviða 390.
Svinna 154. 305.
Sviptir 333.
Svorka 407.
*Svorte 160.
Svuu 390.
Sybðir 11. 34.
Sylgír(?) 247.
*Syltevik 113.
Synna 208.
Søgr 399.
Søia 399.
Søia 416.

Takla 210.
*Taigylar 374 (?).
Taskesundet 190.
Tautra 306.
Tenna 167.
Tisaen 424.

- Tisl(a) 84.
 Titi(?) 249.
 Tjara 44.
 Toð(r)arfjörðr 120.
 Tófr- 272.
 Tófa 404. 432.
 Toftesund 27.
 Tomra. Tumra (Elve-
 navn) 219.
 Tomraa (=kjærnavn) 219.
 Tora 291.
 Trand- 96.
 Traun- 96.
 Tusteren (=Tustna) 453.

 Þakla 240.
 Þerna 166.
 Þíða 424.
 Þjóla 270.
 Þokla 240.
 Þró 401.
 Þust 453.
 Þyrill 179.
 Þyrla 3.
 Þyssa 154.

 Uglá 308. 322. 341.
 *Uksag 127.?
 Ull 142. 205.

 Ulva 51. 170.
 Uppdæla 284. 386.
 Urðá 114.
 Usuma 352.

 Vágss(?) 26.
 Vala 191. 373. 448.
 Vall- 116.
 Vallangr 444.
 Vaniflir 1.
 Var- 296.
 *Vartdal 64.
 Veddeholmene 183.
 Veig (Onavn) 175. 466.
 Veiga (Elvenavn) 122.
 Veiholmen 466.
 Vemmen 161.
 «Veongvaagen» 339.
 Verma 236.
 Verpill 121.
 Verpir 124.
 Viða 246.
 Viða 434.
 Vifangr(?) 339.
 Viðlungr 230. 470.
 Vigr 200.
 *Vihammer 134.?
 Vikará 256.
 Vikvand 256.

 Vind(a) 412. 472.
 Vindaala 412.
 Vindill 121. 155.
 Vindir 121. 155.
 Vinstra 441.
 Vinstri 441.
 Visti 257.
 Vistr 257.
 Völd (Fjörðnavn) 67.
 Völd (Onavn) 196.
 Vörl 196.
 Vött 55.

 Yrja 347.

 Eðey 461.
 Erholmen 311.

 Erstr 86

 Qlfund 387. 402.
 Qmd 151.

 Olma 238.
 Öyrir 257. 262.

III. REGISTER OVER PERSON- OG GUDE- NAVNE I SAMMENSÆTNINGER.

Gudenavnene er merkede med en foransat Stjerne.

Aatta(r) 195.	Björn 76 (?). 328 (?).	Finnr 260. 274. 438.
Aði 362 (?).	339 (?). 393 (?). 427 (?).	Fjörleif 130 (?).
Alfr 306 (?).	Blakkr 146. 354.	Foldeidr 90 (?).
Ámundi 116 (?).	Bolli 347.	Folki 78.
Andi 49 (?). 114 (?).	Borgarr 440 (?). 449 (?).	Frans 277. 332.
142 (?).	Bottolv 141.	Fredrik 425.
Arne 130. 189. 382 (?).	Brandr 345 (?). 388.	Freki 469 (?).
454.	455.	Friðrekr 228. 259 (?).
Arnfinnr 126 (?). 405 (?).	Brattr 216. 370 (?). 413.	273.
Arnlaug 396 (?).	Britannus 189.	Fróði 219.
Arnþórr 126 (?).	Brúni 145. 312 (?).	*Froyja 39 (?). 101 (?).
Ása 78.	Bqrkr 64. 89.	251.
Ashjörn 274.		*Froyr 39 (?). 101 (?).
Asgot 266.		105 (?). 251 (?).
Astriðr 362 (?).	Dave 146.	Fugli(?) 280.
Atli 7 (?). 122.	David 183.	
Ávaldr 110 (?).	Dýri 332.	
		Gagni 171 (?).
Baard 152. 425. 437.	Egill 42 (?). 177.	Gaukr 38 (?).
Baldi 379 (?).	Eilífr 415.	Gauti 304 (?). 339 (?).
Balli 379 (?).	Einarsr 345 (?).	347 (?).
Bent 44.	Eindriði 74 (?). 349.	Gautr 151. 304 (?).
Bera 318 (?).	Eiríkr 64. 145. 164. 243.	339 (?).
Berge 401.	384. 453. 464.	Geiri 399.
Bergr 273 (?). 318 (?).	Ekkill 331 (?).	Geirmundr 215.
380 (?).	Elling 214. 282. 334.	Geirr 74 (?). 194 (?).
Bergþóra 418 (?).	Engel (Mandsnavn) 291.	227 (?). 386. 399 (?).
Bergþórr 318 (?).	318 (?).	450.
418 (?).	Engli 432.	Geirulfr 74 (?).
Bersi 330 (?).	Erlingr 219.	Geitir 93 (?). 430 (?).
Bjarni 76 (?). 339 (?).		441 (?). 443 (?).
393 (?). 427 (?).	Farþegn 207 (?). 420.	Gerðr 194 (?). 227 (?).
Bjórr 94 (?). 332 (?).	Faxi 368 (?). 414 (?).	Gjardarr 74.
Bjúgr 58 (?).	Finn 57.	Glaðr 461 (?).
Björgulfr 94 (?).		Glúmr 158 (?). 434 (?).
		452 (?).

- Glæðir 327.
 Grebbi (?) 248.
 Greipr 70. 141.
 Greis 324.
 Grimkell 279 (?). 376 (?).
 Grímr 57. 192. 368.
 415.
 Guðmund 197.
 Guðmundr 157.
 Guldbrand 143.
 Gulleik 258.
 Gulli 323 (?). 455 (?).
- Haakaan 426.
 Haakatla 29.
 Haakon 65.
 Haavard 187.
 Hafr 380 (?). 390 (?).
 Hagbardr 129.
 Haki 408.
 Hallkell 69. 114.
 Hallsteinn 420.
 Halvard 149. 323.
 Hani 263 (?).
 Hannibal 171.
 Hans 45. 159. 208. 272.
 359.
 Hárekr 248 (?). 395 (?).
 Haukr 142 (?). 172 (?).
 354 (?).
 Hávardr 315 (?).
 Heðinn 128. 153 (?).
 268. 293.
 Helga 77 (?). 168 (?).
 Helgi 77 (?). 210 (?).
 216 (?). 254. 421 (?).
 Helgunn 426 (?).
 Herlaugr 77 (?). 461 (?).
 Herleifr 77 (?). 129 (?).
 461 (?).
 Herleikr 77 (?). 129 (?).
 461 (?).
 Hermund 425.
 Hjalmar 41 (?). 283.
 305 (?). 331 (?). 383 (?).
 389 (?).
 Hjalmlufr 41 (?).
 Holmr 287 (?).
 Hornbori 70.
 Hugleikr 57 (?).
 Humli 414 (?).
 Hundingr 2 (?).
 Hundulfr 2 (?).
 Húni 284.
 Húnn 2 (?).
 Hunnulfr 414.
 Húnpjófr 2 (?).
 Hvalr 350 (?).
 Hæringr 459.
 Hqrðr 361.
- Ígull 297. 316 (?).
 Ingeborg 331.
 Ingebrigt 182.
 Ísulfr 343.
 Iver 319.
- Jan 197.
 Jarðarr 150 (?).
 Jens 42. 201. 441 (?).
 Jóarr 381 (?).
 Jon 131. 135. 137. 190.
 425.
 Jorundr 346 (?). 453 (?).
 471 (?).
 Jørgen 346 (?).
 Josse 441 (?).
- Kalfi (?) 186.
 Kalfr 319. 457.
 Kári 341. 378 (?). 404 (?).
 Karl 25. 256. 447 (?).
 Karli 447 (?).
 Katrín 354.
 Ketill 107.
 Kirsti 197.
 Kjóll 254 (?).
 Klemet 299.
 Knut 189.
 Knútr 354.
 Kolbanus 459 (?).
 Kollr 355.
 Kolr 255.
 Korní 255 (?). 341.
 Kort 288. 419.
 Kraki 23 (?). 345 (?).
 Krákr 193 (?).
 Kristen 319. 370.
 Kristi 214. 351.
 Kristian 189.
 Kristín 329 (?).
 Kristoffer 43.
 Krókr 251 (?). 306 (?).
- Lafranz 32 (?).
 Lars 191. 359.
 Lasse 62. 164.
 Leifi 253 (?).
 Lina 212 (?).
 Lini 212 (?).
 Lingulfr (?) 346.
 Ljótulfr 49 (?).
 Ljótr 453 (?).
 Lóðinn 282.
 Ludolf 150.
 L yngulfr (?) 346.
 Lqðvir 377.
- Magnhildr 366.
 Magni 85.
 Mali 195.
 Martein 264.
 Moldi 45 (?). 185 (?).
 Mons 41. 466.
 Munánn 227 (?).
 Mqrðr 81 (?).
- Náttulfr 360 (?).
 Nils 189.
 *Njqrðr 40. 212. 264.
 302 (?). 461.
 Nökkvir 333 (?).
- Oddr 121.
 Ola 149. 454.
 Ólafr 306 (?). 441 (?).
 Olaus 195.
 Olav 124 (?).
 Ole 124 (?).
 Oraldr 443.
 Ormarr 379 (?). 433 (?).
 Ormr 72 (?). 103 (?). 248.
 367 (?). 379 (?). 405.
 433 (?).
 Ottar 195.
 Óttarr 253.
- Per 138. 189. 351. 361.
 425.
 Pet(t)er 42.
- Rafael 57.
 Rafn 154. 156. 172 (?).
 334 (?). 374 (?). 404 (?).
 437 (?).
 Ragnhildr 80.
 Rasmus 189. 197.
 Rauðr 98 (?). 284 (?).
 Rebbi 89 (?).
 Refr 284 (?). 460 (?).
 461 (?).
 Reiar 344 (?).
 Reidarr 254. 304 (?).
 381.
 Reinn 402 (?).
 Ringr 52. 126 (?). 132.
 168. 378 (?). 463 (?).
 Róaldr 283. 337.
 Róarr 462 (?).
 Robert 316.
 Rólftr 322 (?). 366 (?).
 Rómundr 422. 437.
 Rútr 119 (?).
 Rærekr 182 (?). 460 (?).
 461 (?).

Salmundr 224.	Størker (Styrkaa) 183.	Ulf 84(?).
Salomon 349.	318.	Ulfarr 366(?).
Saxi 211(?).	Sunnifa 208(?). 426(?).	Ulfir 60. 306(?). 437.
Seli 362(?).	Sveinn 273. 454.	*Ullr 71. 142. 288(?).
Sigarr 282(?).	Sverke 426.	Ulrik 328.
Siggi 2(?).	Sæmundr 424(?). 440.	Uni 467.
Sigmundr 25(?). 384(?). 424(?).		
Sigríðr 282(?).	Tanni 143(?).	Valgarðr 100(?).
Simon 197.	Teitr 274(?).	Valgerðr 100(?). 152.
Simon 25(?). 384(?).	Thomas 198.	Vali 387(?).
Sivert 39. 143.	Tord 219(?). 331.	Vébjørn 332.
Sjur 159.	Tore 219(?).	Véseti 245(?). 319(?).
Skarði 103(?).	Tryggr 100(?).	Vífiill 190(?). 241.
Skeggi 210(?).	Tryggvi 100(?). 108.	346(?).
Skeifr 210(?).	Þjóðgeirr 291(?).	Vilhjalmr 84(?).
Skúli 167.	324(?). 436(?).	Villum 183. 187.
Skúmr 465.	Þjóðolfr 254(?).	
Skúta 123(?).	Þóra 31(?). 261(?).	
Smíðr 382.	279(?). 291(?). 428(?).	
Steinar 216(?).	433(?). 437(?).	Qgmundr 286. 348.
Steini 419(?).	Þórir 428(?). 433(?).	Qlvir 208.
Steinn 39(?). 80(?).	437(?).	Qrn 294(?).
162(?). 259(?). 467(?).	*Þórr 472(?).	
Stúfi 162(?).	Þróndr 107.	
Stúfr 162(?).	Þrýrekr 100(?).	
Styrlaugr 153(?).	Þuríðr 360(?). 428(?).	Ørjan 211. 347(?).

IV. FORTEGNELSE OVER SAMMENSETNINGER, ORDNET EFTER 2^{DET} SAMMENSETNINGSLED.

I Ordningsordene (2det Sammensætningsled) er de oldnorske Former betegnede ved fed Skrift, nyere Former og Endelser ved spærret Tryk; forøvrigt gjælder det ved Register I bemærkede.

á f., ár f. pl.; aa, -aaen, -aam (?),
-e (?).

Amað- 151 (?). — Bjarnar- 422*.
— Fisk- 3*. — Hauk- 310. —
Ljós- 34. — Rand- 21. — Reidr-
467 (?). — Røyr- 467 (?). — Skjers-
282. — Sót- 287*. — Steins- 247*.
— Þjól- 270 (?). — Urð- 114 (?).
— Qmð- 151 (?).

akr m.; -aak, -aakeren, -ok.

Arnfinns- 126 (?). — Arnþórs-
126 (?). — Krok- 263. — Ljótólfs-
49 (?). — Mar- 111*. — Ruðs-
313 (?). — Stuf- 163*.

angr m.; -aanganne, -aaujen,
-ang (?), -anger, -ong.

Geir- 110. — Nór- 97*. — Sand-
19*. — Skeið- 197*. — Vif- 339 (?).

áss m.; -aas, -aasen.

Asp- 371. — Bergs- 273*. — Björn-
427. — Blik- 371*. — Dúfu- 162*.
358*. — Elgis- 281*. — Folkestad-
79. — Fremre- 92. — Gudsjó-
269 (?). — Gylden- 227. — Hag-
294*. — Harð- 345 (?). — Hauk-
80*. 151*. 295*. 332*. — Helstad-
129. — Hjarte- 71. — Hó- 393*.
— Kefli- 128 (?). — Klemet- 299.
— Kol- 90*. — Lauf- 278*. 295*.
297*. — Lille- 122. 424. — Lind-

431. — Ling(e)- 115. — «Little» 92.
— Lyngstad- 345. — «Maness»
227. — Munáns- 227 (?). — Muri-
115. — Neðri- 218. 259*. — Nøðr-
217. — Rott- 379. — Slut- 292.
— Sól- 413*. — Spán- 374 (?). —
Stokk- 361*. — Stor- 122. —
«Suins» 420. — Sundals- 74. —
Syðri- 217. — Sæter- 83. — Þallar-
276*. — Vestr- 112*. — Vik-
255. — Vin- 225*. 317*. 377*. —
«Winndz» 114. — Öfri- 217. 259*.

átt f.; -at.

Gagn- 372.

auki m.; -aukan.

Skarpnes- 465.

bakki m., bakkar m. pl.; -bak,
-bakkanne, -bakke, -bakken.

Aa- 371. — Aarset- 65. — Aun- 428.
— Bergs- 280. — Bjóru- 256*.
— Bjordals- 91. — Brua- 56. — «Dals»
79. — Djupdals- 144. — Dyrehaug-
45. — «Ein» 98. — Eine- 33. —
«Einne» 94. — Flusund- 40. —
«Groff» 16. — Grýtu- 428*. —
Grøvdals- 242. — Há- 57*. — Hard-
241. — Hare- 14. — Hasl(a)- 174*.
295*. 322*. 439*. — Hauge- 5. —
Hegge- 144. — Heggja- 157 (?).
— Heggju- 167 (?). — Hellu-

393*. — Hens- 241. — Hjall- 72*.
118*. 147*. — Høge- 145. — Høi-
74. — Inste- 148. — Jøsok- 49. —
Karls- 181. — «Kongs-» 65. —
Kverne- 69. 234. — Kvie- 5. —
Leikanger- 48. — Mid- 15. — Misund-
307. — Ner- 435. — Otte- 195. —
Raakhaug- 319. — Rana- 242*. —
«Reistad-» 255. — Reite- 107. —
«Roiset-» 58. — Sag- 286. — «Sand-»
53. — Sands- 28. — Sjø- 272. —
Skar- 56. — Slet- 378. — Slette- 45.
162. — Sogge- 230. — Stein- 195.
— Sulu- 61*. — Sæts- 65. —
Tilset- 84. — Timbr- 69*. —
Trimmel- 131. — Tulle- 7. — Ulvs-
143. — Vatz- 81*. — Vike- 7. —
Ytre- 160. — Øver- 435.

båss m.; -baasen.

Uxa- 196*.

bekkr m.; -bæk, -bækken.

Bjór- 391*. — Bru- 370. — Otter-
329. — Rø- 281. — Sortu- 147.

berg n.; -berg, -berget.

Alm- 428*. — Arne- 130. — Rjørne-
237. — Blom- 113. — «Blom-» 64.
— Bratta- 69*. — Dal- 79. —
Eindrida- 74 (?). — Engels- 318.
— Engjar- 74 (?). — Esju- 157*.
— Fadard- 324*. — Farstad- 316.
— Hå- 23*. — Hål- 466 (?). —
Hauka- 228*. — Hegra- 378. —
Hjall(a)- 464*. — Hol- 466. —
Hofda- 58*. — Íkorna- 79*. —
Inder- 456. — Jarð- 333*. — Kald-
449*. — «Ki-» 62. — Kiðja- 28 (?).
— Kipper- 185. — Kle- 126. —
Kvern- 270. — La- 247. — Lødu-
471 (?). — «Lø-» 250. — Maguhildar-
366*. — Mat- 303*. — Nakke- 146.
— «Nedre-» 76. — Neste- 131. —
Rafna- 308*. — Rø- 309. — Rø-
284. — Røyni- 123*. — «Sands-»
190. — Selju- 93 (?). — Skjald-
463 (?). — Stein- 16*. 399. — So-
228. — Tal- 255. — Tar- 45. —
Tel- 138. — Tån- 470 (?). — Þara-
45 (?). — Þorn- 231 (?). — Þver-
13*. — Uglu- 297 (?). — Undir-
209*. — Veigu- 122*. — Qkla-
(Qkkul)- 297 (?). — «Ofste-» 76.
131.

björg f., bjargir f. pl.; -bjør, -bjøren,
-bjørgene.

Rafna- 317*. 352*. — Sól- 271*. —
Tyn- 109. — Þyrni- 109 (?).

blástr m.; -blaastr.

Sand- 315*.

ból n.

«Tregger-» 289.

bólstaðr m.; -bost, -bosta(d).

Farna- 280*. — Grýtn- 192*. —
Helgi- 9*. 105*. 125*. 133*. —
Litli- 279*. — Meðal- 136. —
Mikli (Mykli)- 2*. 6*. 13*. 20*.
42*. 65*. 90*. 116*. 130*. 192*. 203*.
263. 359*. — Mýra- 296. — Orm-
458. — Skjalg- 223. — Sulu-
61*. — Veig- 180*. — Øfri- 136.

borg f.; -borg.

Olden- 328. — Ose- 92.

botn m.; -botn, -botnen.

Kjel- 214. — Lille- 76. — Selju-
136*. — Store- 76. — Vatz- 70*.

braut f.; -brauten.

Velle- 144.

brekka f.; -brekke, -brekken.

Barlind- 153. — Bjarna- 156 (?). —
Fitjar- 88 (?). — Hasla- 6*. 25*.
— «Kille-» 16*. — Kross- 105*.
— Nord- 108. — Sand- 384. —
Þver- 442*.

brú f.; -bru.

Tysse- 161.

búð f., búðir f. pl.; -bøden, -buin.

Hø- 347.

bugr m.; -bog, -bogen, -bugen.

Djup- 431. — Kiplesunds- 438. —
Öttu- 271 (?). — Svorke- 407. —
Ør(e)- 457.

Bugten.

Gron- 330. — Klub- 329. — Stor- 351
«Taa-» 351. — Varholm- 279. —
Vorp- 330. 349.

bygð f.; -bygden.

Eiðs- 226*.

býr, her m.; -by, -byen, -bø, -bøen.

Aam- 90. — Aas- 217. 450. — Anda-
49 (?). — Ás- 403*. — Ásun- 78*.

— Bakke 374. — Breiði 62*. — Dale 122. — «Dale» 22. — Dals 56. 387. — Efri 252*. — Efsti 416*. — Egils 42 (?). — Gilja(r) 185*. — «Gjerde» 277. — Hag 258. — Haukár (Hanku?) 304*. — Hjal 383*. — Holms 287 (?). — Húsa 262*. 382. 404. 441. — Hvennu 416 (?). — Jul 304. — Karfa 107 (?). — Kirkju 62*. 136*. — Kvernn 416 (?). — Lðar 368*. 451*. — Lille 11. 20. 80. 108. 137. 210. 223. 282. — Lunds 254. — Løkke 285. — «Mauset» 288. — Medal 64*. 242*. — Mið 34*. — Misund 307. — Mos 383. — Mýra(r) 234*. — Nedre 223. 225. 302. — «Nes» 284. — Njardar 302 (?). — «Nord» 374. — Ny 116. 170. 301. — «Nør» 276. — Rysse 152. — Saude 56. — Selju 402*. — Setra 402*. — «Skall» 286. — Skarð(a) 103*. 151*. 187*. — Skarðs 298. — Skor 128 (?). — Solli 246. — «Solli» 286. — Strandar 53*. 95*. — Strande 34. — Stúfa 274 (?). — Sunds 305*. 431*. — Svina 213*. — Sylte 213. 258. 296. — Sæter 235. 238. 403. — «Sæter» 277. — Sæv(ar) 102. 225*. — «Talsset» 288. — Teles 415. — Ut 150. — Vaag 376. — Vågs 345*. — «Vall» 151. — Øfri 252*. — Øver 285. — Øvre 222. 225.

Byte n.; -byttet.

Kjerringhaug. 215. — Storhegg 211.

dalr m., dalir m. pl.; -dal, -dalen, -stad, -tal.

«Aaflei» 269. — Aamelfot 81. — Aan 232. — Aar 49. — Arnar 294*. 361. — Aur(ar) 142 (?). — Baar 287. — «Badh» 332. — Bern 116*. — Bjár 13*. — Björn 91*. 106*. — Björku 76. — Björn 66. — «Bodha» 332. — Bónar. (Bónár?) 104*. — Brus 162. — Brøndu 22*. 56*. — Bøa 136. — Demme 223. — Djúp 139*. 144*. 184*. — Eikis 259. — Eiriks 64 (?). — Emblu 130. — Engla 432. — Er 64. — Fífilis 396*. — Fisk 219 (?). — Fjöluis 456*. — Fly 112. — Foldar 412*. — «Folkes» 385. — Fremste 214. — Froise 106. — Fyldis 89 (?). — Gaus 8 (?). —

Gaut 347 (?). — Geirs 74 (?). — Geirulfs 74 (?). — Gjardars 74 (?). — Gjós 84 (?). — Goms 111. — Gras 164*. — Grýtn 16*. — Grøf 242*. — Grøfu 389*. — Grø 393. — Gnmpps 111 (?). — Gus 8. — Hafr. 380 (?). — Hadar 52*. — Hegg 305. 307. — Heggju 305 (?). 307 (?). — Herju 122*. 130*. — Herku 343 (?). — Hjór 365 (?). — Hjortn 144 (?). — Hjörung 60. — Honning 158. — Hvann. 85*. — Høidal 76. — Høy 76*. 102*. — Inder 387. — Istrar (Istru?) 230*. — Kaldhus 121. — Kans 373. — Kjøv 265. — Knar 33. — Krókár 2 (?). — Krokvas 413. — Krossa 134*. — Kvernn 416 (?). — «Lang» 117. — Leiru 436 (?). — Lia 87. — Lille 396. — Ljesaa 233. — Løkjar 151*. — Løn 79. 83. — «Løn» 85. — Malm 297. — Marøyjar 441*. — Mas 64. — Meringar 260*. — Moldskred 108. — Moldtu 45. — Mor 304. — Mnl 120. — Mundlangar 120 (?). — Myrkvi 367*. — Nitju 322*. — Nord 115. — Nord 13*. 68*. — «O» 114. — Ogge 194. — Oplandske 112. — Orkar 194*. — Os 73*. — Reku 100*. 220*. — Rennn 432 (?). — Rindar 108*. — Rindu 423*. — Ringu 432 (?). — Rjúpu 212*. 275 (?). — Róðu 432. — Ryð 296*. 315 (?). — Ro 120. — Røa 373. — Røyr(n) 265 (?). — Saur (Sauru?) 14*. — Settema 409. — Skrámu 383 (?). — Slet 100. — Smaa 48. — Solem 276. — Solner 153. — Stav 137. — Stein 102 (?). — Stóla 134. — Sulta 5*. — Súlu 62 (?). — Sunn 10*. 74*. 388. — Súrnar 410. — Svartaa 421. — Sviðis 390 (?). — Svørtn 378 (?). — Sæ (Sæva?) 19*. — Sør 358. — Telgs 417. — «Tels» 417. — Tófn 404*. 432*. — Trand 96 (?). — Tranu 96 (?). — Trjá 395. — Trønings 427. — «Ton» 85. — Þró 401*. — Upp 264*. — Uppi 386. — Úsmu 382. — Vall 116. — Varp (Verp?) 64 (?). — Vart 64. — Við 97*. — Vifils 190 (?). — Vindol 412. — Vistar 257. — Ytter 124. — Q'gi (Q'fgu?) 194 (?). — Qlfundar 387*. — Øfste 212.

deild f.; -deilden.

Víg- 33*.

drag n.; -drag.

Horvar- 111.

-dæla f.; -døl.

Hjór- 385. — Upp- 386*.

efja f.; -v.

Rauð- 412.

efni n.; -emn.

Lands- 423*.

egg f.; -eggen.

Dals- 410.

eð n.; -eid, -eide, -eidet, -øn.

Bú- 73*. — Fjós- 379. — Fors- 424*. — Gaus- 177 (?). — Haðar- 56. — Holm- 376. — Hovs- 191. — Hund- 148. — Lyng- 238 (?). — Maus- 181. — Solevaags- 180. — Titlar- 249 (?). — Vatz- 166. — Vestr- 150 (?). 171 (?). — Qlfundar- 386.

Eign f.; -egna.

Hop- 3.

ekra f.; -ekran, -ekre, -ekren.

Hóls- 52 (?). — Konungs- 89*. — Mið- 351*. — Tví- 364*. — Þrí- 364*.

endi m.; -em (?), -enden.

•Sett-, •Sætt- 409 (?). — Vatz- 315. 416.

eng f.; -angen, -eng, -engen, -engene, -ingen.

Bjór- 433 (?). — Fager- 340. — Haust- 265. — Hæg- 265. — Hæg- 265. — Løðu- 394*. — Ny- 366. — Ole- 333. — Sels- 395. — Slaatt- 5. — Smaa- 281. — Staf- 127*. — Stakks- 237*. — Stuf- 275 (?).

fall n.; -fald, -faldet.

Akr- 380*. — Berg- 431. — Jarð- 272*. — Løðu- 427*. 442*.

far n.; -far.

Aa- 384.

fella f.; -fellen.

Hag- 223*. 377*. 429*.

fest f.; -fest.

Hús- 439*.

fit f.; -feten.

Blø- 308. — Græna- 274*. — Hols- 184. — Male- 317. — Sylte- 296. — Ølsvik- 177.

fjall n.; -fjeld.

Tver- 314.

fjórðungr m.; -fjerdings.

Slet- 249.

fjórðr m.; -fjord, -fjorden, -joren.

Barknar- 363*. — Bifra(r)- 407. — Hellis- 461 (?). — Herlaugs- 461 (?). — Herleiks- 461 (?). — Hjörundar- 95. — Igna- 222. — Is- 243. — Meis- 216*. — Ríkis- 302. — Rossa- 440. — Tennu- 166 (?). — Toð(r)- 120. — Þernu- 166 (?). — Vallangs- 444. — Valse- 443. — Øyris- 257.

flá f.; -flaa, -flaen.

Gjeit- 113. — Hiðs- 109 (?). — Knivs- 111. — Skaga- 113*.

flog n.; -fløget, -fløi (?).

Aa- 269 (?). — Gaupe- 154.

flot f.; -flaat, -flot, -flote.

Aar- 91. — Eiðsu- (Eisu-?) 77*. — Heste- 80. — Kol- 243*. — Selju- 110*.

flotr m.; -flot.

Selja- 419.

fogn ?; -fo.

Rauða- (Rauði-) 392.

Fonn f.; -fonnen.

•Hegge- 242. — Holte- 223.

fótr m.; -fot, -foten.

Bœjar- 351 (?). — Hqmul- 81 (?).

fura f.; -fur, -vaara.

Kors- 32.

garðr m.; -gaard, -gaarden.

Amunds- 286. — Ås- 435 (?). — Bersa- 330 (?). — Bis- 330. — «Britannus» 189. — Ellings- 214. 282. — Fins- 57. — Fisker- 182. — Fram- 170. — Grimmer- 190. — Hammers- 206. — Hans- 272. — «Hans» 208. — «Haupe» 189. — Inder- 360. — Ingebrigts- 182. — «Inger» 189. — Iver- 319. — Jamte- 116. — Jan- 197. — Jemte- 211. — Jons- 190. — «Kirsti» 197. — «Klokke» 271. 324. 418. — Kort- 288. — Kristen- 319. — «Kristian» 189. — Króks- 306 (?). — Lars 191. — «Lasse» 62. — «Lia» 265. — «Littenils» 189. — Lundar- 62*. — Lys- 346. — Loeg- 197. — «Mensoni» 319. — Mid- 76*. 110*. 148*. 448*. — Mikli- 426*. — Molde- 280. — «Myrnils» 189. — Ne- 422. 424. — Nedre 176. — «Nilsnils» 189. — Nýji- 21*. 32*. 132*. 211*. 252*. 456*. — Oppi- 260. — «Præste» 275. — «Rasmus» 197. — «Reusch» 69. — «Ripe» 256. — Roberts- 316. — Rois- 208. — «Simaa» 197. — Sjø- 272. — Skomager- 216. — Skot- 306. — «Storenils» 189. — Sor- 316. — Taferni- 450 (?). — «Tors» 219. — Tender- 280. 400. — Ut- 147. — Uti- 260. — Villams- 183. — Øfste- 109. — Østi- 260. — Oie- 418. — Øvre- 182.

gata f.; -gote, -goten.

Bjorne- 169. — Brúnar- 89. — Harð- 271 (?). — Kverne- 61. — Nedre- 174. — Os 169. — Sand- 59. — Sunds- 29*. 54*.

gerði n.; -gjerd, -gjerde, -gjerdet.

Aaroi- 3. — «Aas» 217. 292. — Aksle- 173. — Baards- 152. — «Djupdal» 241. — «Elgenes» 266. — «Erstad» 164. — «Fannbostad» 281. — «Finset» 260. — Frans- 277. — Fremre- 129. — Giske- 189. — «Grindvik» 160. — Gudmunds- 197. — Hafrs- 340 (?). — Hallkels- 114*. — «Hamn» 184. — Hatle- 241. — Heðins- 128*. — Heggefonn- 242.

— Heimre- 129. — «Heissa» 187. — Jangaards- 197. — Jens- 201. — «Kolgrov» 15. — Kurset- 147. — Lille- 109. 197. — «Marstein» 234. — Midt- 276. — Mikla- 419*. — Mosa- 391. — «Nakke» 143. — «Neste» 129. — Ny- 173. 204. 278. — Ols- 124. — Orfonn- 238. — Riksem- 145. — Rogne- 204. — Ruð- 251 (?). — Rug- 251 (?). — Rois- 262. — «Rorvik» 201. — «Skorge» 266. — Solemdals- 277. — Spjelka- vik- 176. — Staure- 21. — «Stette» 163. — Stor- 136. — «Straum» 143. — Strømme- 143. — «Støvset» 163. — «Sve» 129. — Sylte- 296. — «Tokle» 240. — «Urke» 96. — «Vedals» 246. — Vedde 183. — «Øfste» 129.

gll n.; -gjolet.

Selje- 5.

gora f.; -gaard, -gora.

Håreks- 248 (?). — Hors- 248 (?).

gróf f.; -grov.

Okse- 292. — Þver- 100 (?).

grøf f.; -grov.

Dýra- 275*. — Kol- 15*. — Þver- 100 (?).

Grøden; -grø.

Gams- 269. — Rams- 269 (?).

hagi m.; -ag, -hagen.

Aarø- 281. — «Aas» 217. — Beiti- 164 (?). — «Ekre» 282. — Gamlems- 195. — «Grova» 285. — Hals- 470 (?). — «Inst» 167. — Kalve- 395. — Kraakset- 193. — «Midt» 167. — Nedre- 283. — «Nes» 284. — «Rovik» 278. — «Skjerpe» 294. — Strande- 281. — Talset- 288. — Tokle- 240. — Ups- 127 (?). — «Vestad» 245. — «Yst» 167. — Ørne- 317. — Øvre- 283.

hall m.; -al, -alen (?).

Stand- 102 (?). — Ørs- 405 (?).

hals m.; -hals, -halsen.

Holm- 139. — Odde- 265. — Otr- 301*. — Skots- 135*. — Við- 437 (?). — Vika- 350.

hamarr m, **hamrar** m. pl.; -aam(?),
-am, -ammen, -hammer, ham-
meren, -m, -om(?).

Aar. 22. 268. 387. — «Aas» 77. —
Ar. 268(?). 387(?). — Alra. 22(?).
— Amd. 151(?). — Eid. 213*. —
Flødd. 205. — Flog. 271*. — Gjeit-
183. — Har. 206. — Honn. 379. —
Hund. 458. — Kat. 370. — «Kol»
114. — Ör. 22(?). — Salt. 216. —
«Sio» 446. — Svart. 75*. — Vid.
134(?). — Vidar. 387(?). — Vidju.
134(?). — Q mod. 151(?).

haugr m.; -haajen, -haug, -haug-
anne, -haugen.

Aar. 281. — Ar. 39. — Asp. 426. —
Ba. 332. — Baards. 425. — «Bar-
lind» 153. — «Bed» 85. — Beiti.
164(?). — Bergs. 41. — Bjorn. 319.
— «Bjorn» 213. — Brands.
347*. — Brat. 184. — Brimsing-
25*. — Dale. 316. — Drotning.
144. — Drynesund. 171. — Dugur-
maal. 381. — Dyr. 345. — «Dyre»
45. — Eine. 51. — Elve. 332. —
«Espe» 6. — Fagre. 3. — Flem-
sæter. 372. — «Flovik» 247. —
«Foch» 129. — «Fure» 156. —
Furn. 351. 424. — Gamleis. 195.
— Giske. 128. — Gjeitskor. 128(?).
— Gjerds. 236. — Grund. 319. —
Hå. 10*. — Hallsteins. 420*. —
Hals. 470(?). — Hanekam. 230. —
«Harnes» 312. — «Harvik» 107.
— Haugbu. 316. — Hegre. 183. —
Hest. 124. — Hjart. 71*. —
«Hops» 466. — «Hovs» 191. —
«Inder» 62. — «Joren» 318. —
Kabrik. (Kabrit?) 189. — Kalfa.
415(?). — «Kjerring» 215. —
Klokker. 142. 180. — Knap. 423.
— Kongs. 180. 341. — Kraak.
413. — Kvit. 208. — Lang. 138.
201. — «Lasse» 164. — Lundar.
5*. — «Løkke» 399. — Mar. 375.
— Midd. 274. 287. — Myklebost.
42. — «Myrebo» 234. — «Nebbe-
dals» 108. — Nord. 287. — Ny.
183. — Orm. 321. — «Raak» 319.
— Rambergs. 466. — Rausand. 273.
— Reite. 180. — Ris. 319*. —
«Robert» 316. — Rug. 346. —
«Ro» 309. — «Røseberg» 289. —
Sand. 298. — Selju. 135*. 342*.
— Sig. 2. — Sigga. 2(?). —
Skars. 302. — Skog. 176. — «Skor-
vik» 168. — Skralt. 416. — Smed.
445. — Stefnis. 434(?). —
Stillings. 153. — «Stokke» 284. —

Styrangs. 153(?). — Størker.
318. — Svorte. 160. — Todals.
404. — Troid. 266. — Trolle. 9. —
Trø. 330. 355. — Ulvestad. 83. —
Und. 203. — Valdar. 196(?). —
«Vall» 293. — Varlar. 196(?).
— Vedals. 246. — Ytter. 287.

helmr (-elmr) m., **helmar** (-elmar)
m. pl.; -eini, -em.

Å. 8*. — Austr. 174*. — Berg.
375*. 418. — Bjark. 267. —
Bjarnar. 308*. — Blind. 143*.
201. — Dun. 359*. — Eid. 67*.
141*. 295. — Eikr. 6*. 12*. 181*.
281*. 302. 364. — Eiskar. 303(?).
— Gamal. 195. — Gljófár.
419. — Graf. 390(?). — Hå. 53*.
158*. — Han. 380. — Hår. 301.
— Hegg. 267. 358*. 422*. 447. —
Hó. 211. 260. 293. 373*. — Holm.
251*. — Hørg. 234*. — Imil.
174. — «Iskar» 303. — Jelkr.
354. — Jond. 291. — Katt. 422.
— Kjarrs. 212(?). — Kot. 422(?).
— Leir. 226(?). — Lyng. 238*.
— «Lær» 226. — Njardar.
212*. — Nord. 452. — Nykr.
48*. — Orm. 235. — Ött. 391. —
Rana. 357. — Rikis. 145. —
Rim. 216*. 238*. — Rokn. 225.
— Rykk. 403(?). — Sæ. 226.
— Skerf. 5*. — Slat. 341. —
Sól. 276. 301. 401*. 412*. 456(?).
— Spors. 301. — Stað. 107. —
Staf. 235. — Straums. 145*. —
Stufr. 137(?). — Stor. 137. —
Suðr. 93*. — Tán. 4. — Ung.
241*. — Ut. 338*. — Vøln.
448(?).

hella f.; -ill.

Mjól k. 381.

hjallr m.; -hjelle, -hjellen.

Alm. 392*. — Asp. 264. — Berset.
264. — Bjarna(r). 393*. —
«Brusdals» 162. — Espi. 132*. —
«Griset» 222. — Hegge. 66. —
Høy. 117*. — Kleve. 195. —
Lida(r). 389. — Lille. 121. —
«Martein» 264. — Rei. 393. — Sig-
mundar. 384(?). — Simonar.
384(?). — Sól. 261*.

hola f.; -haalen, -hol.

Dal. 340. — Fager. 92. — Svart. 120.

hóll m.; -hol, -holen, -ol, -olanne, -olen.

Asp. 287. — Ausp. 214. — Bjark- 273*. — Bjórs. 332*. — Dyr. 21. — Eik(s)r. 164*. — Fang. 303. — «Fremmer» 177. — «Fremst.» 101. Fur. 237. — Garðs. 53. — Grjóót- 83*. — Hasla. 170*. 174*. — Heimst. 101. — Kag. 141. — Kald. 58*. — Kjemp. 142. — Lys. 141. — Mykli. 177 (?). — Mýr. 101*. — «Neder» 177. — Norangs. 97. — Refs. 298*. — Var. 296. — Vatne. 169. — Ytter- 177.

holmr m.; -holm, -holmen.

Baards. 437. — Bent. 44. — Bjerge- 193. — Blank. 42. — Bol(u)- 472 (?). — Brenn. 317. — Bu- 196. — Flat. 184. — Flatset. 349. — Flis(nes). 175. — Flovik. 247. — «Foged.» 42. — Fugle. 42. — Furken. 189. — Furn. 174*. — Gaas. 186. — Gjesund. 196. — Há- 338*. — Haakens. 55. — Hat. 186. — Hangs. 24. — Hegra. 233*. — Hest. 43. — Hollings. 303. — Høgris. 336. — Igna. 229 (?). — Jens. 42. — Kipper. 185. — «Kipper.» 319. — Klombre. 42. — Kors. 338. — Krigs. 43. — «Kri- stofer.» 43. — Króks. 318*. — Kvern. 206. — Kvit. 339. — Lang. 45. 454. — Lille. 374. — Mággar- 315 (?). — Mager. 173. — Mar- 316*. — Misund. 307. — Mons. 41. — Oтра. 224 (?). 461*. — Otru- 224 (?). — Peters. 42. — «Puj.» 41. — Raak. 465. — Ris. 338*. — Ro. 338. — Ross. 312 (?). — «Ryd- nings.» 42. — Ryssu. 312 (?). — Skútu. 317*. — Skytter. 175. — Smaaei. 412. — Smed. 42. — Smor- 339. — Sol. 306. — «Sti.» 184. — Stor. 186. 316. — Stordals. 138. — Strøms. 160. 339. — Svin. 185. — Tysk. 190. — Vågs. 41*. 337*. — Val. 328. — Vaa. 185. — «Vei.» 466. — «Øfst.» 139.

holt n., holtar f. pl.; -holt, -holtan, -it.

Hara. 422 (?). — Haug. 426 (?). — Holm. 429*. — Kirkju. 422*. — Myr. 408 (?). — Næver. 408 (?). — Rafna. 429*. — Si. 152*. — Stein. 152. — Stor. 426 (?). —

Sunda. 426 (?). — Sunnifu- 426 (?).

Holt m.; -holten.

Hara. 422 (?). — Harð. 270*. 376*. — Myr. 408 (?). — Næver. 408 (?). — Stor. 426 (?).

hús n.; -hus, -us.

Dal. 122. — Meðal. 399*. — Ner- 120. — Røyru. 107 (?). — Þóru- 261 (?). 279 (?).

hvammr m.; -kvam.

Far(ar). 254 (?). — Reie. 162.

høfði m.; -hogden.

Elgs. 423*.

høfn f.; -hamna, -havn.

Djun. 184. — Hellands. 168. — Hustru. 197. — Juls. 316. — Kors- 60. — Moldværs. 186. — Sands. 27. — Skaal. 255. — Steins. 312.

høfuð n.; -au, -haug.

Hvals. 340 (?). — Kýr. 461*.

-ilfi, -iflir; -elven, -ylvin, -ølven.

Sikk. 140. — Sunn. 105. — Van. 1.

jørð f.; -jorden.

Gu. 283.

kalftr m.; -kavlen.

Humle. 179.

karl m. (?); -kallen.

Rom. 305.

klaun f.; -konn, -korn.

Dyra. (Dyru?) 135 (?).

klakkr m.; -klakken.

«Gjela.» 435.

klaufr f.; -klauna, -klov.

Alm. 9*. — Strand. 188.

kleif f.; -kleven.

Kopar. 322. — Sovik. 195.

kleppr m.; -klep.

Bø. 401. — Driv. 69.

klínga f.; -klíng.

Geita- 392*.

kløpp f.; -kløppen.

Lang- 337.

køllr m.; -køll.

Hqs- (Hqsvi-?) 68*.

krókr m.; -kroken.

Anda- 114*.

kvern f.; -kvern, -kvernen.

Per- 351. — Ulriks- 328.

kvísl f.; -kvitlen.

Hølbak- 119.

land n.; -land.

Bjarma- 213. — Efra- 280*. — For- 337. — Frøy- (Frøyju-?) 101 (?). — «Gjerke» 114. — Hauka- 12*. — Helga- 28 (?). 168 (?). 216*. — Helgu- 28 (?). 168 (?). — Hellu- 28 (?). 436 (?). — Kalfa- 437*. — Kirke- 220. — Langa- 108*. — Medal- 264 (?). 437*. — Mel- 264 (?). — Neðra- 262*. 309*. 316*. — Njarð(ar)- 264*. — Reisu- 324. — Stokka- 217. — Sunnifu- 208 (?). — Synna- 208. — Sævar- 85. — Set- 4. — Ullar- 71. 287*. 361. — Vága- 461. — Ytre- 198. — Över- 262. 365. 418.

látr n.; -laatten.

Sel- 262*.

laup n.; -laupet, -løb.

Fanna- 169*. — Sjø- 250. 271.

laupr m.; -laupen.

Barr- 433 (?). — Mo- 95. — Salt- 351*. 406*.

lausá, løyssa f.; -laus, -løisen.

Drag- 82 (?). 144 (?). — Stein- 286*.

Lega f.; -legene.

Bu- 185.

leið f.; -lei.

Otr(a)- 204*.

leití n.; -leitet.

Øvre- 344.

-lenda n.; -lenden.

Ný- 361*. — Þurrr- 375*.

Hð n.; -ledet.

Hove- 67. — Sjø- 330.

lið f.; -li, -lid, -liden, -lien.

Aafar- 461. — Aase- 74. — Ashjørna- 274. — «Asgot» 266. — Asp- 276*. 374*. — Aurvaag- 43. — Baard- 409. — Bak- 407. — Ber- 117 (?). — Bergs- 380*. — Beru- 117 (?). — Birke- 10. 242. 275. — Bjerke- 288. — «Bjoring» 433. — Bolla- 347*. — Botter- 287. — Brede- 243. — Bringis- 294*. — Brú(ar)- 237*. — «Bogde» 286. — Dýr- 359*. — Eng- 444. — «Enge» 417. — Fager- 167. 371. — Fjarðar- 445*. — Foldero- 417. — Fredriks- 426. — Fremmer- 69. 131. — Fremre- 169. — «Fresvik» 273. — Furu- 361*. — «For» 159. — Grøn- 424. 446. — «Gulleiks» 258. — Haakaan- 426. — «Hans» 159. — Hasl- 422*. — Hatle- 286. — Hermunds- 426. — Høistak- 286. — Ingebrigts- 426. — «Inste» 107. — Jo- 425. — Jøvik- 377. — Kalfa- 241 (?). — Kagl- 241 (?). — Kalfa- 241 (?). — Kjelstad- 107. — Kraka- 345*. — Kulu- 462 (?). — Langa- 285*. 423*. — Lange- 266. — Langøi- 107. — Lund- 389. — Løðubergs- 356 (?). — Midt- 159. — Mur- 277. — Nedre- 69. — Ner- 266. — «Ner» 286. — «Nord» 361. — Næver- 273. — «Odd» 274. — Ornebørs- 236. — Pers- 425. — Rafns- 374 (?). — Rams- 374. — «Reiar» 344 (?). — Roaldset- 283. — «Rognebørs» 396. — Rót- 358*. — Røynis- 422*. 445 (?). — Sag- 378. — Saxa- 211 (?). — «Sjurs» 160. — Sjø- 436. — Skjers(aa)- 282. — Skjórar- 269 (?). — Skýru- 269 (?). — Sláttar- 5*. 75*. — Sletta- 237. — Slingstad- 167. — Smoge- 124. — Sól- 79*. 150*. 286*. 371. 375*. 406*. 407*. 446*. — Solems- 401. — Sveins- 273*. — Sverke- 426. — Syltevik- 113. — Sæter- 260. 380. — «Ser» 361. — «Tingvold» 375. — Tver- 270. 294. — Uksag- 127. — Vatz- 374*. — Ytre- 159. — «Ytter» 119. 243. — «Över» 286.

ló f.; lo.

Langa- 131*. — Ma- 248. — Mar- 470(?).

lundr m.; -lund.

Aspe- 287. — Auð- 405. — Espi- 114*.

lykkja f.; -lökke, -lökken.

Bjár- 22(?). — Bjóru- 22(?). 168(?).
— Lille- 425. — Myr- 291. — Prove- 349. — Stor- 426.

lœkr m.; -lœken.

Svarti- 153*.

Lœipe n.; -lœipet.

Sjœ- 233.

mold f.; -mold.

Rauða- 285.

mór m.; -mo, -moen.

Alm- 440(?). — Gjeitskor- 151(?). — Grims- 415*. — «Grotta» 243. — Hjell- 390. — Kort- 419. — Lille- 425. — «Ner» 392. — Rossa- 415(?). — Ruðs- 415(?). — Rei- 390. — Skyr- 412(?). — Støðuls- 451*. — Valgerðar- 152*.

mýrr f.; -myr, -myranne, -myren.

«Bakk» 435. — Djup- 330. — Ekkilso- 331. — Fin- 280. — Furu- 179*. — «Furu» 395. — Gamle- 185. — Gros- 90. — Gron- 184. — «Kjølset» 254. — Kjøvdals- 265. — Klev- 349. — Langenes- 219. — Mali- 195. — Moldværs- 186. — Pors- 306. — Sandnes- 266. — Skar- 26. — «Skitt» 106. — «Skovik» 245. — Slette- 34. — Storsteins- 185. — «Tornes» 291. — Troid- 270. — «Ulsnes» 437. — Vaat- 146. 182. — Vika- 291.

mælingar m. pl.; -malingan, -mæling.

Sjau- 360.

møl f.; -maalen(?).

Hjorta- 353(?).

mørk f.; -mark, -marken, -morken.

Fiva- 231. — Flata- 235*. — Hasla- 147*. — Holu- 407*. — Ny- 184. 238.

nakkl m.; -nakken.

Bjerne- 79. — Espi- 84*. — Høfða- 58*. 91*. 278*. — Skrið(u)- 124*. — Sót(ár)- 287*. — Takset- 15.

nef n.; -nev.

Bergs- 23*.

nes n.; -nes, -neset.

Å- 350*. 378*. — Aa(a)- 430. — Aarø- 281. — Aðalfar- 250(?). — Ak- 109. — Aks- 82. 376. — Alf- (Alfar-?) 250(?). — Alm- 188(?). — Andakrok- 114. — År- 56*. 400. — Arnfinns- 405(?). — Atla- 7(?). — Auðuns- 352*. — Aurs- 47. — Anst- 205(?). — Aus- 205(?). — Axlar- 82(?). — Baat- 181. 376. 465. — Barald- 168. — Bergs- 41. — Birki- 67(?). — Bjóru- 261*. — Bjørk- 135(?). — Blindems- 175. — Blóms 303*. — «Bolsøi» 279. — Botns- 218(?). — Breivik- 32. — Brim- 461*. — Brimis- 329(?). — Brun- 373. — Bu- 191. — Buske- 343. — Dave- 146. — Digra- 93*. 160*. 176*. — Drag- 220. — Drøma- 436. — Dvergs- 277*. — Dýra- 465*. — Eids- 180*. — Eiki- (Eika-?) 213*. — Eina- 432(?). — Eiriks- 464*. — Elgjar- 266*. 296(?). — Elris- 72(?). 103(?). — Er- 262. — «Espehjel» 124. — Fæxa- 414(?). — Finnu- 99*. — Flat- 102. — Flis- 175*. — Fugls- 457*. — Furu- 71*. 96*. 110*. 118*. 165*. 181*. 366*. — Føxu- 414(?). — Gaaseid- 178. — Gard- 53*. — Gauts- 151*. — Gefar- 148*. — Geir(a)- 461(?). — Geirmundar- 215*. — Geit- 278*. — Gjem- 354. — Greips- 76*. — Grófar- 249*. — Grýtu- 258*. 384*. — Grøna- 277*. 400*. — Há- 34*. — Hals- 453. — Hamar- 400(?). — Har- 312. — Haugs- 302(?). — Havn- 291. — Hegg- 248*. — Heggems- 447. — Hesta- 444. — Hjall(a)- 404*. 445*. — Hjert- 40. — Hjort- 353. — Hjørunga- 60*. — Hoems- 293. — Hogsteins- 188. — Honningdals- 158. — Húna- 284. — Hund- 71*. 253*. — Hundings- 2(?). —

Hunds-2(?). — Hundulfs-2(?). — Húns-2(?). — Hvals-203*. — Hvann(a)garðs-83*. — Hvarfs-180(?). — Hverf-323(?). — Hverf(i)s-180(?). 470(?). — Hyljar-232*. — Hqslu-7(?). — Hoidals-76. — Íkorna-146*. 356*. — Jaðar-146*. — Kals(vik)-319. — Karls-25*. — «Kast»-163. — Kipper-338. — Kirke-466. — Kjeld-218. — «Kleiv»-255. — Klokke-180. — «Klokke»-319. — Klubbe-54. 103. — «Klungu»-227. — Knivskjel-371(?). — Kobbe-43. — Kopar-16. — Kors-7. 56. 121. 182. 449. — Kraak-296. 302. 339. — Kraka-414. — Kráku-7*. 444*. — Kræmmer-146. — «Kuer»-321. — «Kuris»-104. — Kval-38. 53. — Kvernhus-121. — Kvit-327. 349. — Lafran-32*. — Langa-73*. 163*. 250*. 330*. 345*. — Leik-96*. — Leikara-215*. 285(?). — Lia-87. — Lifðar-137*. — Lille-44. 80. 466. — Ljosa-249. — Lundar-110*. — Lyng-82*. — «Magdevaag»-190. — «Malo»-248. — Marke-240. — «Meland»-442. — Myrvaag-43. — Møl-201*. — «Naust»-279. — Naut-359*. — «Neraas»-218. — Note-55. — «Nystøil»-23. — Oks-197. — Olmu-238(?). — Orme-44. — Orms-72(?). 103(?). 405. — Os-51(?). — Ost-51(?). — Öttu-16(?). 444(?). — «Paape»-49. — Rå-341(?). — Rødar-415(?). — Rafael-57. — «Rak»-309. — Raka-309(?). 403(?). — Rana-341(?). 415(?). — Rang-463*. — Rangø-336. — Rapta-45*. — «Rausand»-329. — Reku-280*. — Rjá-86*. — Rjóðr(a)-155*. — «Roalds»-201. — Rote-64. — «Rythings»-377. — Røysa-25*. — Saltbúð-378*. — Salttrø-432. — Sand-15*. 251*. 266*. 345*. 358*. 401*. 445. — Sauda-53*. — Sekkjar-245*. — Sel-218(?). — Sela-362*. — Selis-247(?). — Selju-346*. — Sildavol-349(?). — Simaa-25. — «Sjytte»-43. — Skarp-465. — Skav-217. — Skinna(ra)-40*. — Skipa-436. — Skjevling-352. — Skjort-134. — Skomager-291. — Skorgu-(Skorgu?)-214*. — Skot-292*. — Skrbbe-83. — «Sla»-7. — «Slad(s)»-7. — «Slag(s)»-7. — Sleða-261. — Slétta-357. — Smed-338. 456. — Spjelkavik-176. — Stads-186. — Staf-136*.

330*. 439*. 442*. — Stak-360. 447. — Stangar-253*. — Staur-189. 336. — Ste-97. 103. — Steðjn-97(?). 103(?). — Stein-93*. — Steinso-466. — Steinvaag-187. — Store-44. 72. — Strøms-27. — «Støde»-30. — Sumar-298*. — Sund-32*. — Svin-104(?). — Svina-374(?). — «Sy»-201. — Sybðis-34*. — Sylgis-247(?). — Sýn-201(?). — Sæbø-102. — Sæta-230. — Sæter-438. — Sætre-10. — Sor-190. — Søvik-195. — Tak-461. — «Tenfjord»-167. — «Thomas»-198. — «Tornes»-291. — Torvik-358. — Tro-187. — Tøðu-30(?). — Þjófa-143. — Þóru-291(?). — Þrætu-463*. — Ulfs-437*. — Upsar-197(?). — Vága-184*. — Veblungs-229. — Verpi-274*. — Verpils-124(?). — Verpis-124(?). — Vest-217. — Víða-5. — Vífils-346*. — Vindils-121(?). 155(?). — Vindis-121(?). 155(?). — Vinstri-441(?). — Vold-49. — Væver-246. — Yste-190. — Qlmu-188(?). 238(?). — Ors-140. — Øyris-262(?).

nos f.; -naas, -nes(?), -nos, -nosen, -nos.

Alm-137(?). — Ámunda-116(?). — Bjors-317. — Eiki-174*. — Ofn-116(?). — Store-92. — Qlmu-137(?).

*nør(?) n.; -nær, -nør.

Sol-159(?).

óss m.; -aas(?), -hus(?), -osa(?), -osen, -us.

Fremri-128(?). — Hafrs-390(?). — Våg-443*.

Pladsen.

Arne-189. — «Bakke»-204. — Bottolv-141. — Britannus-189. — Davids-183. — Haavar-187. — Hans-45. — Inger-189. — Kaldhus-121. — Kirsti-197. — Knuts-189. — Kristians-189. — Ludolf-150. — Mensoni-319. — Nes-279. — Nils-189. — Olaus-195. — Rasmus-189. 197. — Simon-197. — Sivert-143. — Sjø-285. — Skigar-131. — Størker-183. — «Sunde»-201. — Villums-187.

rabbr m., rabbi m.; -rabben.

«Hens» 241.

reittr m., reitar m. pl.; -reite,
-reitanne, -reiten.

Aakes- 232. — Alvestad- 208. —
«Dalset» 252. — Folkestad- 78. —
Førdes- 72. — Hjarthaug- 71. —
Hjelle- 149. — Løke- 197. — Røve-
207. — Selju- 98*. — «Setnes»
230. — Skodje- 159. — Slette- 155.
— «Slette» 320. — Steinsvold- 259.
— Stokke- 193. — Stor- 132. 212.

rim f.; -remmen.

Nerlands- 316.

ris n.; -reset.

Høg- 141.

rjódor n.; (r)ill.

Beru- 223*.

roða f.; -re.

Land- 252 (?).

ruð n.; -rød.

Stumpa- 422.

Rust f.; -rysten.

«Haige» 4. — «Houge» 4. — «Hug»
4. — «Høge» 4. — «Høige» 4. —
Sandvik- 92.

Rydningen.

«Hens» 241. — «Lyngjems» 238.

røng f.; -raang (?).

Asp- 401 (?).

Røis f.

«Orme» 35.

Rør f.; -rør.

Gaupu- 263 (?).

salr m., salir m. pl.; -sal, -salen.

Møyja- 273. — Upp- 12*. 87. 156*.
256*. 323. — Øyr- 405 (?).

sandr m.; -sand, -sanden.

Rauði- 273. 329. — Tuneim- 4.

sel n.; -selle.

Haga- 19*.

setr n.; -set, -sæter.

«Aala» 172. — Aar- 65. 72. 99. 111.
123. 193. — Apalds- 153. 321*.
— Ár- 99 (?). 123 (?). — Ara- 22*.
— Arnlaugar- 396 (?). — Bendu-
305 (?). — Ber- 264. 318. — Berg-
þórs- 418 (?). — Bergþóru-
418 (?). — Big- 58. — Birkí- 361*.
384. 387. 428*. — Bjarna(r)- 76*.
— Bjúgs- 58 (?). — Björku-
280*. — «Blom» 66 (?). — Borg-
376 (?). — Borgars- 440 (?). 449 (?).
— Borgn- 376 (?). — Bratta-
285*. 413*. 443*. — Brautar-
90*. — Brúar- 225*. 383*. 405*. —
Bú- 65*. — Dal- 232. — Dragar-
447 (?). — Drags- 447 (?). —
Drifar- 452*. — Dregu- 447 (?).
— Dýra- 332. — Eik- 68*. —
Eilífs- 415*. — Einar's- 344*.
369*. — Eindriða- 349*. —
Eisu- (Eiðsu-?) 80*. — Elri-
65 (?). 99 (?). 111 (?). 123 (?). 193 (?).
306 (?). — «Encke» 35. — Engja(r)-
69*. 88*. 122*. 131*. 164*. 194*.
— Espi- 40*. 439*. — Finns-
266*. 274*. 438*. — Flata- 333.
349*. — Forsa- 362. — Frøya-
(Frøyju-?) 251*. — Fugla- 280.
— Furu 131*. 361*. 383*. — Gaupu-
361. — Gausar- 304 (?). — Gauta-
304 (?). — Gauts- 304 (?). — Geigs-
368. — Geitar- 430 (?). — Geitis-
430 (?). — Gerðar- 194 (?). —
«Gi» 430. — Glúms- 158*. 452*.
— Griss- 222 (?). — Grjót- 424*.
433. — Grøna- 355*. — Guds-
mundar 157. — Gulla- 323 (?).
— Há- 292*. — Haga- 275*. 306*.
— Hulla- 353. 405*. — Han-
263 (?). 358 (?). — Hana 263 (?).
358 (?). — Hauga- 142 (?). 172 (?).
354 (?). — Hauks- 142 (?). 172 (?).
354 (?). — Háva- 51*. — Hegg-
445 (?). — Heggja- 322*. 418*. —
Hel- 77. 106. 210. 341. — Helga-
210*. 294*. — Helgunnar- 426 (?).
— Hellis- 341 (?). — Helli-
341 (?). — Hen- 444. — Hjalla-
282. — Hjalms- 283*. 305 (?).
331 (?). — Hjelm- 41. — Hó- 322*.
332*. — Hof- 170. — Holmu-
194*. — Horubora- 70*. —
Hvarma- 255 (?). — Ígul's-
297 (?). — Inset- 81. — Jorundar-
471 (?). — Kald- 447. — Karls-
(Karla-?) 447 (?). — Katrinar-

354*. — Kerlingar 186*. — Kjöls 254(?). — Klaufr 307*. — Kleif- 449*. — Klukkara- 166*. 271*. — Knúts 354*. — Kolls- 355*. — Korna- 255(?). — Kraka- 23(?). — Kráks- 193*. — Króks- 215* 251*. — Kur- 147. — Kvern- 273*. 404. — Langa- 171*. 274*. 365*. — Líðar- 60*. 151*. — Lin- 31(?). 212(?). 293(?). 297(?). 346(?). 396(?). — Lina- (Linu-?) 212(?). 293(?). 297(?). 346(?). — Lóðins- 282. — Lóðu- 14(?). 46(?). 52(?). 77(?). 138(?). 154(?). 155(?). 292(?). 423. — Lóðvis- 377. — Maar- 6. — Magna- 85*. — Mau- 288. 413. — Meðal- 155*. — Megin- 339(?). — Meisings- 377*. — Mýr(a)- 3*. 147*. 274*. 322*. — Mjóðru- 6(?). — Nøyti- 59(?). 165(?). — Or- 306. — Ormars- 379(?). 433(?). — Orms- 248. 379(?). 433(?). — Rapta- 44*. — Rennu- 402(?). — Rings- 126(?). — Róalds- 283*. — Rok- 322. — Rólfss- 322(?). — Rómundar- 437*. — Rotu- 70*. — Ruð- 119(?). — Rúts- 119(?). — Ryð- 296. 387(?). — Ro- 129. 176. 387. — Røi- 19. 58. 138. — Røyr- 309*. — Sam- 224. — Sauðar- 225(?). — Selju- 46*. 346*. 360. 384*. — Sigars- 282*. — Sigmundar- 424(?). — Skarð- 317*. 321*. — Skaufu- 440(?). — Skerfu- 355(?). — «Skoemager» 385. — Skróyfu- 405*. — Skúta- 123(?). — Skútu- 123(?). — Smíðju- 402*. — Sortu- 344(?). — Staf- 102*. — Steina- 419. — Steins- 162*. — Stok- 18. — Stór- 376*. — Stúf- 162(?). — Stúfa- (Stúfs-?) 162(?). — Stufra- 236*. 249*. — Svinnu- 154(?). 305(?). — Svörtu- 344(?). — Sæmundar- 424(?). 440*. — Sægjar- 399(?). — Tak- 15. — Teits- 274(?). — Telg- 273. 288*. — Tíslar- (Tíslu-?) 84(?). 94(?). — Tryggss- (Tryggva-?) 100(?). — Tungu- 340(?). — Þíðu- 424. — Þjóðólfs- 254(?). — Þóris- 428(?). 433(?). — Þórs- 472(?). — Þóru- 31(?). 428(?). 433(?). 437(?). — Þuridar- 360(?). 428(?). 437(?). — Úlfars- 365(?). — Úlfs- 60*. 397*. — Urðar- 357(?). — Vagls- 100(?). — Vala- 387(?). — Valgarðs- 100(?). — Valgerðar- 100(?). — Vatz-

166*. 183*. — Við(ar)- 149*. 323*. 362*. 387*. — «Win-» 335. — «Wind-» 156. — Völu- 106.

sil n.; -selen.

Vatz- 367*.

sjór m.; -sjyn, -sjøen.

Hoem- 293. — Jendem- 294. — Nakke- 220. — Smaage- 301. — Ødegaard- 301.

Skagn.; -skaget.

Røirbugt- 465.

skarð n.; -(s)gaard, -skar, -skaret.

Alm- 155*. 385*. — Ár- 435(?). — Ás- 408(?). 435(?). — Brei- 152. — Brúar- 254(?). — Engjar- 59*. — «Guldsmed» 184. — Herju- 317(?). — Jaðars- 150(?). — Jarðar- 150(?). — Jarðars- 150(?). — Líðar- 68*. — Naut- 298(?). — Nøyti- 298(?). — Rauð- 46(?). — Ro- 46. — Rø- 380. — Upsar- 163(?). — Uxa- 163(?). — Vatz- 344*.

skel f.; -skjel.

Sól- 456.

sker n.; -skjær.

Flaa- 66.

Skiftet.

Vei- 109.

skinn n.; -skind, -skindet.

Bukk- 103*. — Otr- 124*.

skógr m.; -skog, -skoganne, -skogen.

Alra- 33(?). 65(?). 88(?). 101(?). — «Aspe» 104. — «Eidsvik» 167. — Grýtu- 399(?). — Gylden- 243. — Kolmanns- 314*. — Jer- 148. — Píl- 60*. — Røyni- 450(?). — Qlru- 33(?). — Øyra- 149.

skor f.; -skor.

Fjalls- 420*. — Sólbjarga- 119.

skrið n. (?), skrið f. (?); -skred.

Mold- 52*.

slétta f.; slette, -sletten.

Brekke- 143 (?). — Fager- 258. —
Gar- 93. — Jo- 131. — Skála-
420 (?).

Slætt f.; -sletten.

Lökke- 236. — Reite- 264.

Slætte n.; -slettet.

Børsset- 387. — Enge- 415. — Grødals-
391. — Haug- 284. — Horjerlø- 237.
— Kjerring- 265.

staðir m. pl.; -stad.

A ða- 362 (?). — «Aggel»- 114. —
Akle- 101. — Almu- 20*. 117 (?). —
Anda- 142*. — Astríðar-
362 (?). — Atla- 122*. — Aurar-
(Auru-?) 72*. — Axlar- 101 (?).
114 (?). — Balda- (Balla-?) 379*.
— Barkar- 64. 89*. — Bjarna(r)-
427*. — Bjóra- 118. — Björs-
94 (?). — Björgulfs- 94 (?). —
Blakka- (Blakks-?) 146*. 354.
— Brands- 383*. — Bratts-
216*. 370 (?). — Bróka- 277*. —
Brúna- 145*. — Bröndu- 427*.
— Dan- 211. — Eiríks- 145*.
164*. 243*. 384*. — Farar- 206 (?).
— Farþegns- 206 (?). 420*. —
Fífils- 108. — Fjörleifar-
129 (?). — Fjörumanns- 467*.
— Floi- 365. — Foldar- 90 (?). —
Foldeiðar- 90 (?). — Folka-
78*. — Fróða- 219. — Frøys-
(Frøyju-?) 39*. — Gagna- 171 (?).
— Gauta- 339 (?). — Gautar-
339 (?). — Gauts- 339 (?). — Geira-
399 (?). — Geirs- 399 (?). — Geitar-
443 (?). — Geitis- 443 (?). — Glámu-
434 (?). — Glúms- 434 (?). —
Grebba- 248 (?). — Greipa-
141*. — Grímkels- 279 (?). 376 (?).
— Gríms- 57*. 192*. 368*. —
Hafr.- 380. — Hafrs- 380 (?). —
Hagbard's- 129*. — Haka-
408. — Hardar- 361*. — Häreks-
395 (?). — Hávarðs- 315 (?). —
Hedins- 268 (?). 293. — Herleifs-
(Herleiks-?) 129 (?). — Hjalms-
383 (?). — 389 (?). — Ho- 315. —
Hugleiks- 57 (?). — Humla-
(Humlu-?) 414*. — Hunnúlfs-
414. — Húsa- 99*. 316*. — «Husk»-
467. — Ira- 286 (?). — Ísu- 286 (?).
— Kalfa- 186*. — Kára- 341*.
— Ketils- 107*. — Kjær- 206. —
Kjöp- 213. — Kols- 255*. —
Koppara- 37 (?). — Korna-

341. — Kvi- 99. — Leiru- 177 (?).
— Lingulfs- 346. — Ljót's-
453 (?). — Ly- 87. — «Lyngholms»-
346 (?). — «Løng»- 275. — Mog-
417. — Moku- 417 (?). — Naa- 360.
— Nál(ar)- 368*. — Náttulfs-
360 (?). — Nefs- 58*. — Nökkvis-
333 (?). — Op- 306. — Öttars-
253*. — Rafns- 154*. — Rauds-
98 (?). — Rebba- 89*. — Refs-
461 (?). — Reidars- 254. 304*. —
Rímu- 378 (?). — Rings- 52*.
132. 168*. 378 (?). — Rómundar-
422*. — Røreks- 182 (?). 461 (?).
— Røynu- 24 (?). 79 (?). 207 (?). —
Selja- 362 (?). — Skeggja- 210*.
— Skjár- 98*. — Skúla- 167*.
— Skyl- 97. — Slygs- 132 (?). —
Slyngs- 167 (?). — Smíðs- 382*.
— Snálds- 325. — Strúpa- 376.
— Svíptis- 333 (?). — Søf- 333.
— Tal- 295. — Tanna- 143*. —
Tryggva- 108*. — Þróndar-
107*. — Uglu- 322*. 344*. —
Ulf.- 84*. 170*. — Unna- 467. —
Vébjarnar- 332*. — Vékel's-
467 (?). — Véseta- 245*. 319*. —
Vífils- 241*. — Völu- 191 (?). —
Qlmu- 20*. 117 (?). — Qlvis-
208*.

staðr m.; -stad.

Bjár- 57*. — Húsa- 99 (?).

steinn m.; -stein, -steinen, -stei-
nene.

Beru- 268 (?). — Gjall... 220 (?).
— Guld- 455. — Hav- 188. —
Hjalpar- 220 (?). — Kára- 378 (?).
— Kirke- 156. — Kval- 192. — Lang-
218. — Mark- 234*. — Stór- 106*.
131*. — Ulf- 51. — Vatz- 71*.

stigr m.; -stien, -stigen.

«Baar»- 133. — Bratti- 383*. —
Geita- 196*. — Kíðla- 124 (?).
— Krabbe- 22. — Selvik- 119.

stofa f.; -stuen.

Brude- 236. — Fjær- 341. — Venje-
231.

strönd f.; -strand, -stranden.

Birki- 350. — Breivik- 258. — Bo-
4. — Djupvik- 43. — Fiksdal- 219.
— Furu- 155*. — Haakatte- 29. —
«Hildre»- 208. — Leikanger- 48. —
«Leine»- 40. — Løset- 14. — Mittet-

250. — Morke- 250. — Nautvik- 79.
— Nedrebo- 302. — «Or» 350. —
Romme- 63. — Røyni- 24. —
«Sjølte» 153. — «Skoga» 302. —
Skorge- 266. — Slétta- 258*. —
Stol- 225. — «Stolnes» 225. — Sø-
holt- 153. — Valderhaug- 197. —
Vartdal- 63. — Vatz- 176*. —
Vestad- 245. — Vike- 75.

Stykket.

Ny- 318.

støð f.; -støen.

Geng- 450 (?). — Gjegn- 472 (?). —
Helga- 254*.

støðull m.; -stoilen, -stol, -stolen.

Alra- 6 (?). — «Ande» 29. — «Ar»
29. — Ar- 6 (?). — Birki- 80*.
396*. — Djupdal- 117. — Due- 9.
— Elri- 6 (?). — Gammel- 261.
266. — Geita- 93 (?). — Geitis-
93 (?). — Hamars- 58*. — Herskar-
317. — Høy- 84 (?). — Jo- 463. —
Langi- 89*. — Lille- 6. 176. —
Marðar- 81 (?). — Mor- 81. —
Møðru- 242*. — Ny- 23. — Rau(daa)-
236. — «Roira» 39. — Sivert- 39.
— Slette- 31. — Spor- 91. — Ytre- 93.

støng f.; -stang.

Rok- 366.

sult, sylt f., sultar f. pl.; -sylvt,
-sylte.

Helga- 109*. — Kirkju- 211*. —
Sor- 213.

sund n.; -sen, -sinn, -sund, -synd.

Ár- 208*. — Björn(o)- 290. — Dimnar-
54*. — Draga- 43*. — Drynjar-
171*. — Ek(o)- 47. — Flesjar- 61*.
— Flugn- 40*. — Gjóða- 202 (?).
— Haðar- 53*. — Havn- 194. —
Horn- 194 (?). — Hvaløyjar-
37*. — Igða- 42*. — Jóars- 381 (?).
— Jódar- 381 (?). — Keipaleðra-
438*. — Kipper- 319. — Kjel- 43.
— Klokke- 178. — Lauvoi- 207 (?).
— Leðra- 438. — Már- 471 (?).
— Marð- 313 (?). — Miðju- 307.
— Nálar- 368. — Om- 327. —
«Or» 367. — Orms- 367 (?). —
Ristar- 26*. — Skorpu- 37*. —
Steinsø- 467. — Stok- 44. — Täfte-
193. — Tofte- 27. — Vaðla- 38 (?).

Rygh. Gaardnavne XIII.

— Veig- 175. — Vøðuls- 38 (?).
— «Era» 391 (?).

Sæten.; -sætet.

Engel- 291. — Fraus- 277. — Strand-
360.

sætr n., Sæter f.; -set, -sæter,
-sæteren.

Aaker- 395. — Aamelfot- 81. — Aks-
nes- 82. — Alra- 89 (?). — Alstad-
118. — Á r- 89 (?). — Asp- 351. —
Bergem- 374. — «Blom» 66 (?). —
Brands- 345*. — Eids- 284. —
Ekreim- 8. — Erlings- 219*. —
Fauska- 198*. — Fin- 344. —
Flem- 372. — Fremre- 135. — Gamle-
10. — Gammel- 316. — «Gammel»
289. — Gjersvik- 381. — Gjesund-
198. — Grand- 259. — Gronning-
117. — Gulla- 413. — Halvard- 149.
— «Halvard» 323. — «Harreidt»
66. — Haslo- 334. — Hol- 298. —
Holling- 303. — Horgiem- 237. —
Indre- 135. — Jasyvold- 137. — «Jo»
135. 137. — Kaldhus- 120. — Kristi-
214. — Króks- 170*. — Kvist-
277. — Lars- 359. — Leikanger- 48.
— Lia- 238. 258. — «Lundenes»
110. — Meddal- 297 (?). — Melling-
416. — Mera- 62 (?). — Midt- 416.
— Mogstad- 413. — Myrkva-
161. — Møll- 111. — «Ner» 440.
— Nes- 233. — Ny- 154. — Nøyti-
275 (?). — «Ola» 149. — Per- 361.
— «Per» 138. — Prest- 176. —
Púka- 198*. — Ragnhildar-
86*. — Rem- 118. — Roiset- 138. —
Sekkjar- 246. — Sjøa- 417. —
Skjórar- 269 (?). — Skýru- 269 (?).
— Skorgu- (Skorgu-) 267*. —
Stein- 243. — Stor- 164. — Svea-
413. — Sylte- 296. — Soiadal- 416.
— Torjul- 374. — Tronstad- 107. —
Vågs- 246*. — Ytre- 135. 416. —
Orja(n)- 112.

tangi m.; -tangen.

Rakues- 309.

teigr m.; -teig, -teigen.

Breiði- 12*. 272*. — Bru- 108. —
Hage- 195. — Haltbak- 322. —
Hauduk- 260. — Hang- 285. —
Kaar- 359. — Kalvgjeil- 362. —
Kirke- 269. — «Lønset» 282. —
Nyeng- 241. — «Reike» 114. —
Sandled- 272. — Stein- 272. — Svartli-
242. — Púfu- 131 (?). — «Era» 262.

trøð f., (trøðl n.); tre, -troan, -troen.

Alnes- 234. — «Alnes»- 238. — «Ba»- 333. — «Bagg»- 455. — «Hanems»- 380. — Kril- 329. — Kristi- 351. — Ner- 332. — «Pell»- 440. — Salt- 66 (?). 103 (?). 198 (?). 432*.

tún n.; -tan (?), -tu, -tun.

Elgjar- 421*. — Molda- 45*. — Nauta- 473 (?).

tupt (topt) f., tuptir (toptir) f. pl.; -toft, -tøftene, -tøftin.

Fjár- 203 (?). — Fjör- 203 (?). — «Graveims»- 391. — Hauga- 112 (?). — Høfuð- 112 (?).

þúfa f.; -tuen.

Blom- 457.

nrð f.; -ora, -uren.

«Graa»- 388. — Grjótt- 127*. — Ljos- 113. — Skerfs- 125.

vað n.; -vad, -vadet.

Flata- 393. — Vinter- 424.

vágr m.; -vaag, -vaagen, -vaajen.

Ár- 435*. — Aur- 43*. — Bjel- 338. — Bjerke- 181. — Bø- 39. — Eiðs- 271*. — Eikenos- 174. — «Elling»- 334. — Elpta(r)- 431*. — Elptis- 54*. 169*. — Emlems- 174. — Fæxa- 368*. — Flug- 2*. — «Folle»- 165. — Fólksknar- 41*. — «Fossen»- 156. — Frans- 332. — Frøistad- 39. — Fugl- 402 (?). — Fugls- 458. — Fuglu- 402 (?). — «Galte»- 181. — Gjódða- 202 (?). — Gløðis- 327. — Griss- 439*. — Hæðar- 47*. — Hasund- 53. — «Holtsbø»- 287. — Hul- 339. — Hval- 350*. 373. — Jørundar- 346 (?). 453 (?). — Jørgen- 346. — Kambs- 320*. 366. — Kirke- 330. — Krab- 334. — Kvern- 381. — Kögur- 337. — Lange- 185. — Leir- 181*. 217 (?). 454*. — Leiru- 217 (?). — Lia- 60. — Lin- 454. — Lygn- 454 (?). — Mauseid- 182. — «Mjel»- 338. — Mýr- 43*. — Raka- 309 (?). — Refs- 460 (?). — Roks- 439. 460. — Rossa- 331 (?). 439 (?). — Røreks- 460 (?). — Sel- 47*. — Skel- 368*. — Skodje- 160. — Steina- 187. — Straums-

365*. — Sálu- 181*. — Timbr- 454. — Tjör- 44 (?). — Trönu- 182*. — «Vestad»- 319. — Yxna- 330 (?).

vangr m.; -anger, -ong, -vang (?), -vong (?).

Leik- 48*. — Vé- 339 (?).

varpa f.; -vorpe, -vorpen.

«Kraaknes»- 444. — Kringstad- 279. — Svart- 368.

vatn n.; -vatn.

Gaas- 425. — Kald(a)- 73*. — Kára- 404 (?). — Lang(a)- 73*. — Rotu- 70*. — Skei- 420 (?).

ver n.; -vær, -været.

Brat- 468. — Buða(r)- 314*. — Flaa- 46. — Frøð- 46 (?). — Hunds- 178. — Jódar- 463. — Kraak- 463. — Lyng- 311. 464. — Mold- 185. — Mold- 185 (?). — Molda- 185 (?). — Møl- 470. — Rot- 464. — Sand- 464. — Sol- 464.

verk n.; -værk.

Lands- 13*.

viðr m.; -ved.

Val- 223.

vík f., vík(a)r f. pl.; -k, -vik, -vikan, -viken.

Aase- 33. — Agn- 371. — Ak- 331*. 438*. — Alm- 177 (?). 375*. — Alptar- 38 (?). 458 (?). — Alra- 31 (?). 77 (?). — Apalda- 159*. — Ár- 31 (?). 77 (?). — Aralds- 443. — «Aren»- 454. — «Baard»- 396. — Baat- 401. — Berges- 401. — Bergs- 247*. — Rirki- 68 (?). — Bjørn- 328. — Bjørne- 156. 339. — Blindems- 201. — Blom- 182. 197. — Børð- 278*. — «Bøðholm»- 459. — Botns- 48 (?). — Brands- 455*. — «Bratt»- 198. — Breið(a)- 32*. 54*. 175*. 177*. 240. 247*. 258. 313*. 316*. 334*. 373*. 376*. — «Breiteigs»- 12. — Brot- 375*. — Brúa(r)- 2*. — Bu- 15. — Bú- 268 (?). 277 (?). — Da- 204. 470. — «Danckis»- 62. — Djúp- 43*. 75*. 183*. 270*. 327*. 349*. 377*. — Drif- 187*. — Egils- 177 (?). — Eiðs- 167*. —

Eiriks-453*. — Elpta(r)-17*. — Elru-71(?) 432(?). — Engja(r)-329. — Er-71. 432. — Espi-43*. 431*. — Fager-190. 211. 318. — Fin-192. — Finn-400(?). — Fjardar-449(?). — Fjoru-449(?). — Flo-246. — Foss-329. — Fridreks-273. — Fylings-76(?). — Fylis-76(?). — Gaas-432. 459. — Gar-170. — «Gar»-44. — Gauta-347(?). — Gautar-317(?). — Gjeit-72. — Gjerd-29. — Gjors-379. — «Greis»-324. — «Grim»-441. — Grind-160*. — Grjót-86*. — «Gryte»-45. — Groi-86. — Grøn-178. 331. — «Guldbrands»-143. — Há-76*. 167. — Hafnar-247*. 436*. — Hallkels-69. — «Hannas»-454. — Hara-204. — Haal(a)-159*. 178*. 372*. 457*. — Hegdals-306. — Hegg-452. — «Heim»-270. — «Hollands»-168. — «Helle»-206. — Hest-158(?). 329*. — Hjall-47*. — Hjalm-255. — Hjart-300*. 338*. — «Hoems»-373. — Holts-74(?). — Hvals-37*. 350. — Hvitings-367(?). — Hvits-367(?). — Høens(n)a-449. — Hø-270. — Høy-161*. 459*. — Ind-161. — Indre-158. — Ingeborg-381. — Inn-396. — «Jut»-401. — «Kald»-455(?). — Kaldvas-73. — Kalfs-319*. 457*. — «Karl»-417(?). — Kat-371. 420. — Kerlingar-364. — Kers-291(?). — Kipper-185. 323. 449. — Kjors-324. — Kjes-436. — Klakks-430*. — Klungrs-78(?). — Knarra-455*. — Kobb-23. — Kofa-59*. — Koks-378. — «Kolbans»-459. — Koll-190. — Krabbe-308. — Krik-343(?). — Kristen-370. — Kristinar-329(?). — Krókrár-2(?). — Krums-78. — Kvalnes-448. — Kvernhus-375. — Lam-373. — Lauf-375*. — Lauk-441*. — Lebergs-253. — Leir-43*. 445*. 461*. — Leirgróf-281*. — Ler-217. 308. — Lille-354. — «Lin»-324. — Liset-151. — Ljá-301. — Lur-431. — Lygn-324(?). — Løðu-82*. 213*. 402(?). 435(?). 449(?). — Løðubergs-471(?). — Magerholms-173. — «Mand»-396. — Mat-110*. — Mek-347. — Mel-245*. — Mið-77. 279*. 321*. 347*. 435*. — Mold-24*. — Múla-402*. — Nára-228(?). — Nasar-

341(?). — Nata-161(?). — Naust-308. — Naut-79*. — Nes-158. — Njard(ar)-461*. — Nóns-157*. — Nór-228(?). — Norð-403. — Odds-121*. — Oka-448. — Oks-197. — Oksnes-193. — Ólafs-441(?). — «Olaf»-454. — Ols-441. — Or-170. 262. 279. 309. — Oralds-443. — «Ottestad»-253. — Pile-45. — Rafna-268(?). — Rafns-156*. 172(?). 174(?). 457(?). — Raftenes-45. — Rams-172(?). 174(?). 457(?). — Rat-178. — Rauberg-124. — Rauda-48*. — Reidars-381*. — Rima(r)-176*. — Ris-168. — Romdal-245. — Rossa-201*. — Ryð-355(?). — Rysse-45. — Rø-278. — Rødset-79. — Røynis-328(?). — Røyr-201(?). — Røyrn-201(?). — Sag-457. — Sagmester-457. — Saltketil-160*. 340*. — Sand-21*. 24*. 45*. 87*. 92*. 156*. 186*. 195*. 258. 315*. 328*. 373. 438*. 465*. — Sandnes-16. — Se-355. — Selberg-93. — Selju-71(?). — Sels-371. — Sid(Sida-?)38(?). 76(?). 195(?). 224(?). 470(?). — Silde-2. — Skála-451. — Skarbo-187. — Ske-277. — Skinnara-76*. 197(?). — Skiri-235. — Skjeds-284. — Skjel-346. — Skóg-245*. — «Skor»-168. — Skorbrei-168. — Slaatts-192(?). 381(?). 452(?). — Slots-192(?). 452(?). — Spjalkandar-176*. — «Springer»-187. — «Staal»-54. — Staburs-367. — Staf-201. — Stakks-343. — Stangar-400. — Steins-39*. 80*. 329*. — Stor-120. 153. 218. 246. 354. 431. — Strøms-411. — Stuf(n)s-379. — Sudr-155(?). 332*. — Sunnmørs-351. — Sveins-454*. — Svína-404*. 438*. — Sylte-113. — Sø-38. — Sætre-23. — Sol-305(?). — Sø-78. — Takset-15. — Te-340. 433. — «Troid»-301. — Tu-351. — Tus-146. — «Ty»-340. — «Tyss»-324. — Tømmer-454. — Þar(a)-8(?). 39(?). 84(?). 227(?). 357(?). 400(?). — Þjóðgeirs-291(?). 324(?). — Þrætu-324*. 462*. — Uglu-197(?). — Ullar-142*. — «Ulstein»-51. — Ups-127. 197(?). — Upsa-31(?). — Urð-184*. 458(?). — Út-161*. 396. — Uxa-31(?). — Vaðsteins-328(?). — Vágs-150*. — Varhangs-302. — Vea-313. — Vels-

84. — Vilhjalms. 84(?). — Völu-
373(?). — Vörðu. 372(?). —
Yrju. 347(?). — Ytre. 158. —
Orjan. 347(?). — Örn. 350. — Øvre-
222.

vin f.; -a, -e, -em, -en, -i, -n, -o.

Akr. 300*. — Bifr. 419*. — Brusk-
400(?). — Fíf. 231*. — Fiski-
411(?). — Fisku. 411(?). — Frøys-
106. — Gjogr. 389(?). — Gor-
112*. — Graf. 390(?). — Grapt-
242(?). — Grett. 212(?). — Grjót-
194(?). 230. 242(?). — Grýtn-
194(?). — Gull. 414. — Gýgjar-
389(?). — Há. 241*. — Hals. 448.
— Hand. 333(?). — Hellis. 128.
— Hildir. 208*. — Hof. 304.
— Hvann. 399. — Lang. 204. 265(?).
— Ledr. 98. — Leik. 394*. —
Lokr. 235*. — Lyng. 115. —
Mjöl. 232. — Musk. 205*. —
Mær. 115. — Møð. 96(?). — Nes-
389(?). 392(?). — Nór. 231*. —
Nøgg. 204(?). — Oftr. 61(?). —
Rauð. 33(?). — Røð(u). 33(?).
— Sír. 261. — Skað. 159. 247.
— Skír. 235(?). — Skot. 315(?).
— Slétt. 237(?). — «Slit». 237.
— Snjó. 392. — Svart. 160(?).
— Svörtu. 160(?). — Þyss-
154(?). — Ull. 205*. — Úrd-
116*. 227*. — Vað. 183(?). —
Vestr. 150(?). 171(?). — Vill-
101(?). 210*. — Qlfund. 402.

Vorm.; -vor.

Brims. 27(?). — Brings. 27.

völr m., vellir m. pl.; -vall, -vold,
-volden, -vollau.

Apalda. 166*. — Aur. 20*. —
Axlar. 153*. 308*. — Birki. 171*.
— Bjerke. 285. — Brúar. 12*. 89*.
144*. 211*. 262*. — Brúna. 312(?). —
Brúna. 312(?). — Digr. 232*.
— Eiðs. 228*. — Fóstun. 358*.
— Friðreks. 228. 259*. — Gam-
melstol. 316. — Geirs. 386*. —
Grafar. 408*. — Há. 87*. —
Hamar. 252*. 271*. — Harð.
252*. — Hjasa. 137(?). — Kongs-
78. — Kumla. 337(?). — Kummer-
337. — Lauf. 360*. — Ljer. 259.
— Løðn. 8*. 123*. 155*. 218*. —
Mið. 303*. — Naust. 213*. 331*.
— «Ner». 151. — Nord. 259. —
Nygards. 292. — Ós. 91(?). —
Raunbergs. 396(?). — Róars-

462(?). — «Ronnbergs». 396. —
Rossa. 174(?). — «Rubertz». 396.
— Ryssu. 174(?). — Saltbu. 211.
— Selis. 427(?). — Selju-
(Selja?) 251*. — Sels. 427(?).
— Skeiðs. 212*. 366*. — Slet-
130. — Smaa. 389. — Steins. 259.
— Svana. 372*. — Sor. 259. —
Tro. 333. — Þing. 370. — Þrætu-
385*. — Vinjar. 88*. 391*. —
Øver. 130.

Odegarden.

«Fremst». 144. — Giske. 189. — «Jast». 143. — Leir. 455. — «Skafar». 132. — «Slyngstad». 167. — Solskjel. 457. — Steinar. 216(?). — Vatne. 170.

øy f., øyjar f. pl.; -ei, -eia, -i(?),
-oen, -oianne, -oie, -oien,
-øina.

Afr. 325. — År. 3*. 8*. 281*. —
Arn. 462*. — Bjarn. 196. —
Bratt. 348*. — Brudell. 238. —
Bylings. 278. — Ber. 439. —
Bæ. 292. — Dolls. 27. 469. —
Dyr. 160. — Eikils. 331(?). —
Eilifs. 462*. — «Eikils». 331.
— Ekkils. 331(?). — Eldhus. 338.
— Fest. 63*. — Flat. 26. 348*.
465*. — Flatset. 349. — Foldar-
417*. — Frek. 24. 320. — Frøis(e)-
106. — Fugl. 328. — Fugls. 411.
— Furr. 334*. — Galtar. 396*.
— Gås. 311*. — Geitis. 441(?).
— Gjeit. 338. — Glads. 461*. —
Guð. 188. — Hallar. 464. — Han-
458. — Hannibals. 171. — Haus-
328. — Har. 290. 319. — Hasl-
55*. 334*. — Her. 36. — Hest-
462. — Hønnings. 334. — Hús-
312*. — Hærings. 459*. — Jo-
464. — Jódar. 463. — Jos. 441.
— Kalf. 191*. 196. 333*. 336*. —
Karls. 256*. — Krak. 39. —
Kúl. 462(?). — «Kvit». 44. —
— Lang. 162. 191. 334. 339. —
Langskibs. 154. — Lat. 138. —
Lauf. 171*. 335*. — Lille. 44. —
Ljos. 336. — Mágur. 308(?). —
Mager. 308. — Mar. 312(?). 471(?).
— Medal. 273*. — Mons. 466.
— Møl. 46*. 354*. — Naut. 42*. —
Nes. 402. — Njard. 40*. —
Næver. 425. — Ottems. 391. —
«Ouffner». 97. — Rafns. 334(?).
404(?). — Rams. 334. 404. — Rang-
336. — Rand. 93*. — Rim(a)-
35*. — Rindu. 423*. — Rings-

463*. — Róalds- 337*. — Rott-
431. — Salamons- 349. — Sand-
60*. 311. 336*. 469. — «Sjølset- 384.
— Skarv- 339. — «Skomager-» 457.
— Skúms- 465*. — «Smaa-» 412.
— Spjót- 55*. — Steins- 467.
— Stór- 43*. — Straum- 381.
— Sviðna- 292 (?). — Svin- 192.
— «Svin-» 177. — Svin- 471 (?).
— Sol- 320 (?). — Tal- 405 (?). —
Ter- 196. — Tjarn- 318*. —
«Tord-» 331. — Trætt- 138. —
Trönnu- 464 (?). — Þern- 171*. —
Þiður- 196 (?). — Und- 414. —

«Vaagbø- 376. — Vág- 293. —
Vágs- 26*. — Vallangs- 441.
— Vattar- 55 (?). — Vé- 244. —
Vim- 161*. — Yxn- 67*. 203. —
Æð- 461. — Qgmundar- 348*.
— Øver- 138.

øjrr f.; -ør, -øren.

Eiðs- 274*. — Gauks- 38 (?). —
Goks- 38. — Grøtt- 232. — Klungrs-
44*. — Sníps- 59 (?). — Sundals-
395. — Surendals- 416. — Øksen-
dals- 382.

Af dette Værk er nu udkommet:

Forord og Indledning. 1898. Udleveres gratis til Kjøbere af et eller flere af de følgende Bind, koster særskilt Kr. 1,00.

- ✓ Bd. I. Smaalenenes Amt. 1897. Kr. 2,80.
- ✓ Bd. II. Akershus Amt. 1898. Kr. 3,00.
- Bd. III. Hedemarkens Amt. 1900. Kr. 3,20.
- ✓ Bd. IV. Kristians Amt. 1ste Halvdel. 1900. Kr. 1,80.
- Bd. IV. Kristians Amt. 2den Halvdel. Bearbejdet af A. Kjær. 1902. Kr. 2,40.
- Bd. VI. Jarlsberg og Larviks Amt. Bearbejdet af A. Kjær. 1907. Kr. 2,80.
- ✓ Bd. VIII. Nedenes Amt. Bearbejdet af Amund B. Larsen. 1905. Kr. 1,70.
- ✓ Bd. XIII. Romsdals Amt. Bearbejdet af K. Rygh. 1908. Kr. 3,40.
- Bd. XIV. Søndre Trondhjems Amt. Bearbejdet af K. Rygh. 1901. Kr. 2,80.
- Bd. XV. Nordre Trondhjems Amt. Bearbejdet af K. Rygh. 1903. Kr. 2,80.
- Bd. XVI. Nordlands Amt. Bearbejdet af K. Rygh. 1905. Kr. 3,00.

Under Trykning er:

- Bd. V. Buskeruds Amt. Bearbejdet af Hj. Falk.

Under Forberedelse er:

- Bd. XI. Søndre Bergenhus Amt. Bearbejdet af Magnus Olsen.

Efter offentlig Foranstaltning er udgivet:

- ✓ Norske Elvenavne, samlede af O. Rygh, efter offentlig Foranstaltning udgivne med tilføiede Forklaringer af K. Rygh. Kristiania 1904. I Kommission hos Cammermeyers Boghandel. Kr. 2,50.

Som Universitetsprogram er udkommet:

- ✓ Gamle Personnavne i norske Stedsnavne. Efterladt Arbejde af O. Rygh. Universitetsprogram for 2det Semester 1899. Kristiania 1901. I Kommission hos H. Aschehoug & Co. Kr. 4,00.

14 DAY USE
RETURN TO DESK FROM WHICH BORROWED
LOAN DEPT.

Y

This book is due on the last date stamped below,
or on the date to which renewed. Renewals only:
Tel. No. 642-3405
Renewals may be made 4 days prior to date due.
Renewed books are subject to immediate recall.

JW.

2

3

REC'D LD MAY 8 72 -3 PM 48

RE

JUL

REC

AUG 4 -

LOAN

JUN 2

LD 21-1

LD21A-60m-8,'70
(N8837s10)476-A-32

General Library
University of California
Berkeley

vin - keem. Heetom 5. 128

1000 1000

1000 5.12 (1000 1000 1000 1000)

B.1 - antiprism (1000)

1000 5.11 1000 1000 1000 1000

1000

Stetson 1000 1000

1000

1000 1000 1000 1000

1000 1000

1000

1000

1000

1000 1000

1000 1000

1000

1

1

Til Kjøbere af dette Bind udsendes som Gratistilleg
det tidligere udkomne Bind, der indeholder Forord og Indledning
til det hele Værk, forsaavidt de ikke tidligere have købt
et af de øvrige Bind og faaet Indledningsbindet med dette
2det og følgende Bind erholdes uden Forandring i Prisen
stift heftede eller i Umslag.

Pris Kr. 3.40.

